00082864

THE
ASIATIC SCOIETY OF BOMBAY
Town Hall, Bombay.

Digitized with financial assistance from
Observer Research Foundation
on 22 February, 2020

Gruterus

JANI GRVTERI CORPVS INSCRIPTIONVM,

EX RECENSIONE

82864

ET CVM

ANNOTATIONIBVS

JOANNIS GEORGII GRAEVII.

U-a-13

I. Goeree del. I. van Viane fecit.

0
471.7
Gra/Ins
82864

00082864

INSCRIPTIONES
ANTIQVAE
TOTIVS ORBIS ROMANI

IN

ABSOLVTISSIMVM CORPVS REDACTAE

OLIM AVSPICIIS

IOSEPHI SCALIGERI

ET

MARCI VELSERI

INDVSTRIA AVTEM ET DILIGENTIA

IANI GRVTERI:

NVNC CVRIS SECVNDIS EJVSDEM GRVTERI

ET NOTIS MARQVARDI GVDII EMENDATAE

ET

TABVLIS AENEIS A BOISSARDO CONFECTIS ILLVSTRATAE;

DENVO CVRA VIRI SVMMI

IOANNIS GEORGII GRAEVII

RECENSITAE.

ACCEDVNT

ADNOTATIONVM APPENDIX ET INDICES XXV

EMENDATI ET LOCVPLETATI.

VT ET

TIRONIS CICERONIS LIB.

ET

SENECAE NOTAE.

AMSTELAEDAMI,

EXCVDIT FRANCISCVS HALMA, TYPOGRAPH.

cIↄ Iↄcc VII.

INLVSTRISSIMO. ET. EXCELLENTISSIMO

V I R O

THOMAE. HERBERTO

COMITI. PEMBROCKE. ET. MONTGOMERY. BARONI

HERBERT. CAERDIFF. ROS-PARR. FITS-HVGH

ETC. ETC. ETC

NOBILISSIMI. ORDINIS. PERISCELIDOS. EQVITI

SANCTIORIS. AVGVSTAE. REGINAE. CONSILII. PRAESIDI

HYBERNIAE. PROREGI

QVOD. DIGNVS. NOBILITATE. SVI. GENERIS. IAM. INDE AB. ADOLESCENTIA. GLORIA. ET. INLVSTRI. NOMINE MAIORVM. SVORVM. DIGNVM. SE. PRAESTITIT
QVOD. ANIMVM. EXIMIO. CVLTV. OPTIMARVM. ARTIVM. ET DOCTRINARVM. INSIGNITER. INSTRVXIT. SAPIENTIAE. QVE PRAECEPTIS. IN. OMNI. VITAE. ET. ACTIONVM. TENORE PRAECLARE. MVNIVIT
QVOD. AB. DIVO. GVLIELMO. DIGNVS. SEMPER. HABITVS. EST. VTI ETIAMNVM. AB. AVGVSTA. REGINA. DIGNVS. HABETVR. QVI SVMMIS. IN. REGNO. BRITANNICO. HONORIBVS. ET DIGNITATIBVS. ORNARETVR
QVOD. SVMMA. SEMPER. ET. PRAECLARA. DOCVMENTA. EDIDIT FIDEI. ET. PIETATIS. IN. REGES. SVOS. ET. PATRIAM
QVOD. MAGNA. EIVS. GLORIA. CREDITA. EI. FVIT. REGII. SIGILLI. CVSTODIA
QVOD. PACI. PVBLICAE. DEDITVS. AD. NOVISSIMA. DE. PACE. EVROPAE COMITIA. SPLENDIDISSIMAE. LEGATIONIS. PRINCEPS. EST. MISSVS
QVOD. MERITVS. EST. AB. AVGVSTA. REGINA. CONSTITVI. SANCTIORIS. CONSILII A. QVO. PVBLICA. VELVT. PENDET. TOTIVS. REGNI. DIGNITAS. ET. SALVS MODERATOR. ET. PRAESES. QVEM. EI. HONOREM. IAM. TRIBVERAT INVICTISSIMVS

REX. GVLIELMVS

QVOD. EI. INVITO. LICET. ET. DEPRECANTI. SVMMA. ORAE. MARITIMAE ET. CLASSIVM. PRAEFECTVRA. EST. COMMISSA. EO. QVE. DEINDE. NON ANNVENTE. SOLVM. SED. PLAVDENTE. AD. REGIVM. PRINCIPEM. EST DELATA
QVOD. OMNIVM. CIVIVM. SVORVM. ORE. NE. IAM. REGES. DICAM. ET. PRINCIPES EXTEROS. QVI. EIVS. NOMEN. SEMPER. HABVERVNT. IN. PRETIO. EIVS. QVE

ME-

MERITA. INSIGNIA. EXTOLLVNT. CONSTANTER. CELEBRATVR
QVOD. PRAETER. HAEC. OMNIA. ALIA. QVE. QVAE. ORATIONE. COMPLECTI
DIFFICILE. EST. ANIMVM. ADIECIT. AD. STVDIA. LITERARVM. ET
ANTIQVITATIS. COGNITIONEM
QVOD. EO. ANIMO. INGENTEM. SIBI. THESAVRVM. COMPARAVIT. VETERVM
NVMMORVM. LITERARIAE. QVE. SVPELLECTILIS
QVOD. ISTAS. VETERVM. TEMPORVM. RELIQVIAS. PERITA. MANV. VERSARE
EST. DOCTVS. QVOD. OMNINO. RARVM. EST. IN. VIRO. TANTA. IN
DIGNITATE. POSITO. ET. REBVS. REGNI. ADMINISTRANDIS
OCCVPATISSIMO
QVOD. COMIS. AFFABILIS. HVMANVS. OMNIBVS. AMICVS. LITERATIS. ET
SCIENTIARVM. PROMOTORIBVS. IPSE. PROMOTOR. OMNIS. DOCTRINAE. ET
ELEGANTIAE. INVIDIAM. TOT. VIRTVTVM. FELICI. CONSOCIATIONE
PRIDEM. DOMVIT. ET. SIBI. SVBIECIT. ACCEDENTE. IAM
NE. QVID. EIVS. VIRTVTIBVS. DESIT. PER. GRATIAM. ET. FAVOREM
AVGVSTISSIMAE. REGINAE
NOVA. EA. QVE. IN. EXCELSO. LOCO. POSITA. ADMINISTRATIONE. REGNI. HYBERNIAE
HOC. OPVS. INCOMPARABILE
ANTIQVARVM. ORBIS. ROMANI. INSCRIPTIONVM
AB. INLVSTRISSIMIS. EXCELLENTISSIMIS. QVE
VIRIS
IOSEPHO. SCALIGERO
MARCO. VELSERO
IANO. GRVTERO
OLIM. COLLECTARVM
ET. EX. SECVNDIS. GRVTERI. CVRIS. EMENDATARVM
AC. DOCTISSIMIS
MARQVARDI. GVDII
ADNOTATIONIBVS
LOCVPLETATARVM
ACCEDENTIBVS. HVC
VETERVM. LAPIDVM. CVM. SVIS. INSCRIPTIONIBVS
FIGVRIS. NITIDISSIMIS
CVRA. ET. LABORE
IANI. IACOBI. BOISSARDI
NEC. NON
IOANNIS. GEORGII. GRAEVII
VIRI. INCOMPARABILIS
NVPER. MAGNO. OMNIVM. LVCTV
ORBI. LITERATO. EREPTI
OBSERVATIONIBVS
OBSEQVII. ET. HONORIS. CAVSSA
L. M. Q
D. D. D
INLVSTRISSIMO. AC. EXCELLENTISSIMO. NOMINI. EIVS

DEVOTISSIMVS
FRANCISCVS. HALMA

BE.

BENEVOLO LECTORI

S. P. D.

PETRVS BVRMANNVS.

CUm omne humaniorum literarum ſtudium, quod olim Cimmeriis tenebris immerſum, ante tria fere ſecula in lucem protrahi coepit, duplici fere praeſidio nitatur, libris nimirum, qui divinas & humanas ſcientias, ab antiquioribus memoriae mandatas conſervant, & ex quavis materia & metallo monumentis, quae non menti ſolum, ſed oculis quoque priſci aevi reliquias ſubjiciant, utriſque conquirendis & laborem ingentem & immenſos ſumptus viri egregii aliquo abhinc tempore impenderunt: Codices vero, ante repertam typis deſcribendi artem, manu exaratos comparare facilius & magis obvium erat, cum propter eorum copiam, tum quia non tam care venire olim ſolerent, ut non quivis modicam bibliothecam inſtruendi facultatem haberet. Sed numiſmata, ſupellectilem antiquam, lapides & cetera antiquitatis monumenta, conquirere Principum fere virorum & Regum ſemper cura fuit, qui palatia, atria, porticus & interiora domuum membra his omnium gentium ſpoliis exornare conſueverunt. Quae cum ita, quaſi eruditorum commercio eximi viderentur, (nam neque omnibus conſpicienda patebant, neque propter molem & pretium in peregrinas terras, ad quas paulatim eruditio exſpatiabatur, tranſportari poterant) coeperunt illi, qui ſub Maecenatum horum praeſidio & clientela literarum ſtudia promovere nitebantur, ea cum orbe univerſo chartae impreſſa communicare. Quorum cum ingens, & majus quam vulgo quidem exiſtimatur, meritum ſit, non alienum ab inſtituto mihi fore videtur, ſi breviſſime, & quantum praefationis anguſtiae patiantur, eorum nomina & ſimul in rempubl. literariam officia recenſeam. ut ſciant illi, qui in excolendis Romanis & Graecis literis hodie labores ponunt, quibus incrementum omnium fere humaniorum diſciplinarum maximum debeant.

Ut vero prima literis omnibus lux nobis ab Italia adfulſit, & in exilium a Barbaris actae muſae Mediceae domus hoſpitio primum recreari coeperunt, ita in illa orbis parte primi exſtiterunt, qui in conquirendis marmoribus & titulis veteris aevi operam ſuam poſuerunt. Praeerat quoque circa eadem tempora Romanae Eccleſiae Nicolaus

V., vir & ipſe eruditus, & ſummus eruditorum fautor, cujus ſtudio erga literas plurimum poſteriora ſecula debent. Is inter alia praeclara promovendae rei literariae officia Cyriacum Anconitanum Graecum, uberrimo viatico inſtructum, per varias orbis partes miſit, ut lapides veteres conquireret, ut docent Amantius & Apianus in principio Inſcriptionum ſuarum. pag. 1. Qui egregie adminiſtrata hac ſibi mandata provincia, lapidum titulos plurimos in unum volumen conjecit, & ob induſtriam hanc Antiquarii cognomen retulit. Celebrat praeter alios ejus induſtriam Angelus Decembrius de Politia literaria parte LIV. ubi utilitatem, quam literarum ſtudioſus ex antiqui ævi reliquiis capere poteſt, commendat, & docet veterum monumenta eſſe cognoſcenda. *Cujus quidem rei maxime ſtudioſum ferunt quendam aetatis noſtrae celebrem virum Cyriacum Anconitanum, Graecarum rerum ſtudioſiſſimum, ob id cupide etiam Graecorum antiquas, longinquaſque nationes adeuntem.* Multis quoque ardentiſſimum ejus ſtudium inveſtigandi vetuſti temporis Inſcriptiones celebrat & praedicat Franciſcus Philelphus in lib. I. Epiſt. 12. 18. & lib. IV. Epiſt. 4. 9. lib. V. Epiſt. 22. 23. 50. lib. VI. Epiſt. 49. Antonius tamen Auguſtinus dialogo IX. & XI. plurimas ab eo confictas fuiſſe Inſcriptiones, & fucum factum Apiano, refert, qui praeſertim Hiſpanicas multas, ut genuinas, protulit, cujus judicium à multis, & praecipue ab Emerico Bigotio confirmatum mox videbimus. An vero Epigrammata, quae undique collegerit, publicaverit, affirmare non audeo, cum eorum mentionem à nullo fieri videam. Itinerarium quidem ſuum edidiſſe videtur; nam illud laudat Torellus Sarayna de amplitudine Veronae lib. II. & ex eo verba, quibus amphitheatrum Veronenſe deſcribit, adducit. Fabricium quoque in deſcriptione Romae ejus meminiſſe docet Simlerus in Epitome bibliothecae Geſnerianae: collectas autem ab eo Inſcriptiones, & manu ejus deſcriptas, in bibliotheca quadam publica repoſitas, poſtea producenda Petri Sabini verba docebunt. Ante aliquot etiam annos Illuſtris Cardinalis Barberinus, Cyriaci Inſcriptiones juſſerat typis deſcribi, inceptum tamen opus tantum, numquam perfectum, ut didici ex literis Emerici Bigotii ad Nicolaum Heinſium, quae quoniam adhuc latent in ſcriniis noſtris, quamquam mererentur ob egregiam rerum literariarum, quam continent hiſtoriam, publicari, excerpta hic quaedam quae ad hanc rem ſpectant, producam. Ita Roma 27. April. 1660. ſcribit vir Egregius. *Mr. Morovi Bibliothequaire de Mr. le Cardinal Barberin, m'a priè de vous ſaluer de ſa part. Il fait imprimer le catalogue de la bibliotheque de ce Cardinal. Il a fait imprimer toutes les Inſcriptions, qui ſunt a St. Paul* in via Oſtienſi, *un reçeuil de Cyriacus Anconitanus de pluſieurs qui ſe trouvent en Illyrie. Il en veut ajoûter un infinité d'autres. Cette edition eſt fort belle in folio. Je liſois l'autre jour dans Schottus.* Inſcriptionum Cyriaci Anconitani pleraeque fictae ſunt. *Voila un mauvais prejugé. J'en parlerai au Sr. Morovi.* Et iterum

in Epiſtola Rothomago ſcripta 25 Septemb. 1664. *J'ai receu depuis peu des lettres de M. Falconnieri, il ne me parle point des Inſcriptions de Morovi, je ne laiſſerai pas de vous en mander, ce que vous en devez croire. Le Cardinal a fait imprimer autrefois toutes les Inſcriptions de l'Egliſe de St. Paul* in via Oſtia, *qu'il m'a donnez, & commencé a imprimer un receuil d'un nommé Cyriacus, qui a la reputation d'avoir falſifié, & feint pluſieurs Inſcriptions, cela eſt demeuré la, & je ne penſe pas que le Cardinal Barberin continue jamais a faire imprimer le receuil d'inſcriptions qu'il a fait ramaſſer.* Magnum quoque in hoc ſtudiorum genere nomen meruiſſe Joannem Marcanovam medicum Patavinum, patet ex iis, quae ejus civis Laurentius Pignorius in Symbol. Epiſtol. III. adfert, ita ſcribens: *His in Italia noſtra principibus ſuccenturiabam ego Joannem Marcanovam medicum noſtratem, qui magno auſu Bibliothecam inſtruxit codicibus ſcriptis, veteribus nummis & inſcriptionibus antiquis, quas ex Italia & aliis regionibus magno numero conquiſivit, & accurate deſcriptas conjecit in librum, quem Anno MCCCCLXV. ipſe inſcripſit Malateſtae Novello Caeſenae Principi, inchoatum Patavii, perfectum Bononiae. Vidimus autem tu & ego non ſemel apud Clariſſimum Virum Jo. Vinc. Pinellum, qui commodato acceperat a Canonicis Regul: S. Joannis in Viridario, quibus Marcanova illum olim cum reliqua bibliotheca legaverat.* Ex hujus collectaneis Patavinas inſcriptiones plurimas adducere ſe teſtatur Bernard. Scardeonius de antiquitate civitatis Patavii praefat. lib. I. claſſ. IV. Supereſſe adhuc hodie autographum Marcanovae, docet nos in doctiſſimo libro Philippi à Turre, qui monumenta veteris Antii Romae edidit ante ſeptem annos, & Capite VIII. de inſcriptione M. Aquilii, ſecum inde communicatam inſcriptionem ab Apoſtolo Zeno narrat.

Marcanovae ſubjungit Pignorius Andream quendam Mantineam, Patavinum Pictorem, de quo mihi nihil praeterea conſtat, niſi quod eundem eſſe ſuſpicer, cui Polyc. Palermus lib. II. de vera patria Plinii refert, Felicem Felicianum dedicaſſe Inſcriptiones per Italiam ab ipſo collectas, ut narrat Reineſ. ad Inſcr. claſſ. XI. II. niſi quod ibi vocetur Andreas Mategnas. Sed notior, propter plurima ejus in literas merita eſt Joannes Jucundus Veronenſis, quem Laurentio Medici familiariſſimum idem Pignorius, in unum corpus coegiſſe MM & amplius inſcriptiones, teſte Politiano adfirmat; & ejus codicem annis praeteritis exſtitiſſe apud Stephanum Magnum Patritium Venetum, Onuphrium Panvinum lib. VI. p. 167. Antiq. Veron. referre, ait. Fuit hic Jucundus profeſſione Architectus, deinde Monachus familiae Praedicatorum, impenſe laudatus a Budaeo lib. III. de aſſe. p. 401. & lib. V. p. 602. & a Julio Caeſare Scaligero, cujus praeceptor fuerat, ut ipſe aliquoties in Exercitationibus ſuis teſtatur. Vid. Exercit. 104. 329. & 331. Poſt illos tentavit idem, obſcurior & non niſi praeceptoris ſui M. Antonii Coccii Sabellici beneficio notus Petrus Sabinus, cujus Epiſtola ad Sabellicum, inter ejus Epiſtolas relata, lib. IX. Ep. I. haec exhibet verba: *Scito me eo uſque in ejuſmodi veterum monumentorum indaginem*

progreſſum; ut partem ex iis, quae ipſe hinc inde conquiſivi, partem ex Kyriaci Anconitani, & cujuſdam fratris Jucundi pluſculis quaternionibus, quos Laurentio Medici obtulit, fideliſſime conſcriptas, & ex tota fere Europa collectas, neglectis rejectiſque vulgaribus ac plane gregalibus epigrammatis in unum corpus congeſſerim, addiderimque Ethnicis ipſis etiam circiter ducenta temporum Chriſtianorum, non hercule habenda contemtui: ſunt enim citra milleſimum ac ducenteſimum annum in noſtram uſque aetatem collecta quae non mediocri uſui ſcribenti tibi eſſe poſſunt ad confirmanda ſive improbanda nonnulla, quae ancipitem videantur ſententiam diſtrahere: & tum in urbe, tum vero extra urbem pertinaci acrique ſtudio perſcrutatis ac diſcuſſis quibuſque angulis rimati ſumus ex marmoribus & vermiculatis apſidum ſacrarum operibus, nec non & ex vetuſtiſſimis ſacrarum bibliothecarum codicibus. Haec nos ſuperiore hyeme Francorum Regi obtulimus, recitatis ei coram carminibus noſtris quinquaginta, quae viſus eſt non aſpernari. Et quoniam hoc, niſi me mea fallit opinio, intra paucos menſes impreſſioni mandabitur, eſt mihi (ſi Deo Opt. Max. placuerit) propenſiſſimus animus ad te omnia impreſſa mittere, ut inde, tamquam ex florido prato, excerpas, ſi quid interluceat, quod tuis aeternis voluminibus Enneadum perpetuitati mandatum conſecretur.

Sed non prodiiſſe umquam hujus Sabini Corpus Inſcriptionum puto, quia a nullo, nec ab ipſo quidem Grutero in indice auctorum, quorum ſcripta ipſi profuerunt, ejus mentionem factam viderim.

Praeter hos reperio etiam circa ea tempora Franciſcum Philippum Pedemontium per Italiam Inſcriptiones lapidibus inciſas collegiſſe, & in eas annotationes confeciſſe, quas judicio Petri Victorii ſubmiſit, ut patet ex Victorii lib. III. Epiſtol. VIII. ſed nec eas prodiiſſe umquam puto, cum in Gruteriano indice nulla ejus memoria exſtet. Andream Alciatum quoque Juriſconſultorum principem, variarum Inſcriptionum ſilvam, opus multae & lectionis & obſervationis prae manibus habuiſſe teſtatur, qui id apud eum viderat, Hadrianus Junius in Epiſtolis pag. 100. qui & a Wechelio illud ut excuderet impetrare nitebatur.

Haec fuere prima hujus ſtudii in Italia cunabula, & pulcherrimi operis, poſtea perficiendi, initia. Primus vero qui publicis typis Inſcriptiones deſcripſit, quantum quidem indagare potui, videtur fuiſſe Jacobus Mazochius, Academiae Romanae Bibliopola, qui auctoribus Angelo Colotio & Marco Volaterrano Aquinatio Epiſcopo & aliis ejus tempeſtatis doctis Viris auctoribus, Urbis Romae Epigrammata A. MDXXI. Leone X. Sedem Romanam tenente, edidit. Anton. Auguſtinus autem in fine Dialogi XI. hujus libri Editorem fuiſſe Andream Fulvium teſtatur. An autem Inſcriptiones antiquae, quas ex tota Italia collegit, & uno volumine comprehendit Sebaſtianus Maccius miro labore & induſtria, ut refert Janus Nicius Erythraeus in Pinacoth. I. pag. 278. prodierint umquam, ignorare me fateor, cum nec hujus nomen in Catalogo, Gruteriano Theſauro praefixo, conſpiciatur. Meminerunt hujus Maccii, inter reliquos Italos,

qui

qui Inſcriptionibus colligendis inſudarunt doctiſſimi actorum Eruditorum collectores Lipſienſes Ann. 1683. pag. 113. ubi etiam laudant Joan. Zaratinum Caſtellinium, quem idem Erythraeus Pinacoth 1. p. 51. teſtatur *adeo ſtudioſum fuiſſe Inſcriptionum veterum, ut in eis perquirendis interpretandiſque pene mori videretur. Et quo fiebat, ut quoad Romae vixerit, nullus fere dies fuerit paulo ſerenior, quin in aliquo praedio vel agro conſpiceretur, ubi ex veterum villarum ruinis ſaxa vel lapides effoderentur, ut ſi quae in iis tabulae marmoreae, Graecis vel Romanis notis inſculptae, inventae eſſent, vel eas precio auferret, vel quod in iis ſcriptum eſſet, in ſua pugillaria referret.* Sed horum, ſi qui olim exſtiterunt, labores fama obſcura recondit. Recentiorum Italorum, qui proximo ſeculo eruendis & evulgandis his antiquorum temporum monumentis nomen meruerunt, ut Thomaſini, Onuphrii, Scardeonii, & plurimorum, qui dum patriae unuſquiſque ſuae antiquitates illuſtrant, paſſim marmora & lapides congerunt, recenſendorum laborem facile praetereo, cum unicuique, in noſtris literis non plane peregrino, ſint notiſſimi. Sed ut propius ad fontes, ex quibus Gruterianus Theſaurus fluxit, accedamus, videamus, quid in Germania, poſtquam elegantioris diſciplinae cultus Alpes ſuperavit, viri egregii praeſtiterint. In initio ſeculi ſexti decimi primus & ſummus literatorum Maecenas celebrabatur Raymundus Fuggerus, qui non ipſe modo literas impigre colebat, ſed eruditos impenſo favore fovebat, pecuniam & ſumtus ad ſtudia per Germaniam diffundenda ſuggerebat. Hoc ergo auctore, & impenſas ſubminiſtrante, Bartholomaeus Amantius, Landſpergianus Bojus, Poëta & humaniorum literarum Ingolſtadii profeſſor, & Petrus Apianus, Mathematum ibidem profeſſor, ſubminiſtratas ſibi a Fuggero, Pirckheimero, Peutingero, Cholero & aliis per Germaniam viris eruditis, Inſcriptiones digerere, & typis divulgare aggreſſi ſunt, & anno MDXXXIIII emiſerunt. Meminerunt viri hi eruditi in praefatione ſua, Inſcriptionum quarumdam Moguntinenſium, quas & in ſuum corpus tranſtulerunt, aliquot ante annos typis excuſarum, ſed quo auctore prodierint non memorant. Poſt hunc primum Transalpino Orbi theſaurum expoſitum, certatim invaſit Germanos, & Belgas, qui privam Italis ex literis gloriam jam in aliis partibus eripuerant, hanc quoque laudem ipſis dubiam faciendi ardor, & ex ipſa Italia, ubi negligentius jam haberi incipiebant ſtudia, & in qua ipſi peregrinabantur, ſpolia egregia domum referendi. Inter eos maxime eminuit Martinus Smetius (perperam ab Eruditis Lipſienſibus Henricus dictus; ille enim alius, & profeſſione medicus fuit) qui qua induſtria per ſex annos Italiam perreptaverit, qua infelicitate tanti temporis fructus perdiderit, & quo denique fato, perditae poſt ejus fata Inſcriptiones in Jani Douzae manus pervenerint, copioſe nobis enarrat Flayderus, qui vitam Gruteri recenſuit, & quae huic Corpori praemiſſa eſt, pag. 49. Hunc Theſau-

rum ut recuperavit magnus ille Bataviae Muſagetes Douza, auctoritate ſua effecit, ut Ordinum Hollandiae juſſu typis ſplendidiſſimis a Raphelengio excuderetur, ejuſque cura Juſto Lipſio mandaretur, qui non accuratiſſime modo ut ederentur curavit, ſed & auctario plurimarum Inſcriptionum, quas ipſe undique conquiſiverat, locupletavit. Prodiit volumen illud ſplendore ſuo dignum tam Illuſtribus Proceribus, Lugduni Batavor. MDLXXXVIII. & tam diligenti & exacta cura procurata fuit editio, ut dubitem an umquam ſimile aliquid ex officinis Typographicis exierit. Et utinam Commelinus voluiſſet, vel potius potuiſſet, imitari illius editionis ſplendorem & elegantiam, & tam egregium Theſaurum non tam vili amictu proſtituiſſet. Hoc Smetiano labore certe incitatus fuit literatorum omnium princeps Joſephus Scaliger, ut gazas illas locupletatas in publicum extruderet: ſed utinam ille heros eoſdem illos Proceres, qui tam liberaliter impenſas priori editioni ſuppeditaverant, exoraſſet, ut ſecunda munificentia Orbem literatum demererentur; ſed an non tentare fuerit auſus, an repulſam paſſus, incertum, magno harum reliquiarum detrimento, ad Hieronymum Commelinum, Typographum Heidelbergenſem, qui eo tempore non modo in arte typographica principatum obtinebat, ſed ipſam etiam doctrinae laudem illis, qui eam profitentur, dubiam faciebat, ſe contulit. Qui cum recepiſſet in ſe Smetianas Inſcriptiones recudendi & inſigni acceſſione locupletandi partes, paulo poſt exſtinguitur. Non quieſcit vero Scaliger, ſed Filium ejus Joannem, (dubito an filius an frater fuerit) paternae famae ſuccreſcentem impellit, ut illud opus ſuſcipiat, & ſimul Janum Gruterum, Virum unice ad juvanda ſtudia natum, & cujus induſtriae & fidei plus debemus, quam centum paedagogorum obſcurae diligentiae, oppugnat omni vi, ut ejus ductu haec provincia ſuſciperetur, quod ut facilius perſuaderet, ipſe Scaliger difficillimam & moleſtiſſimam portionem laboris in ſe derivari patitur, & in Indice conficiendo decem ſolidos menſes, a ſummo mane ad tempus coenae impendit, ut ſaepius in Epiſtolis ſuis Douzae, Velſero & praecipue Grutero ipſi ſcriptis refert. Ex quibus ab illa, quae numero 405 inſignitur, ad 427 facile quis omnem prioris iſtius editionis rationem conficere poterit. His viri ſummi auſpiciis adactus ad laborem Gruterus, ſtatim per omnem Europam ad Eruditos literas dimittit, obſecrans & per omnia Muſarum ſacra obteſtans, ut unuſquiſque ſymbolam conferat, neque quiſquam fere alicujus nominis fuit, qui deeſſe voluit, ſed omnes certatim lapides ad exſtruendum hoc ſanctiſſimum templum comportarunt. Quorum memoria ne periret, homo grata, ſi quis umquam, mente praeditus, ubi Duumviris Scaligero & Velſero primas detuliſſet, reliquorum omnium nomina praefationi ſuae, ut aeterno peplo intexuit. Quis non iſtius aevi virorum ingenuam eruditionem, & pro-

cul

cui ab omni oſtentatione & faſtu modeſtiam admiretur, qui cum infinitos labores & taedia, de quibus in privatis epiſtolis libere inter ſe conquerentur, devorarent, & ſcirent, poſt tot vigilias illi operi impenſas, nihil ultra Actuariorum vel Mediaſtinorum ſe nomen relaturos, tamen non deſiſterent, relictis aliis, ex quibus amplior fama & gloria manebat, ſcriptis, haec in commune conferre. Quis hodie imitaretur ſingularem Scaligeri liberalitatem, qui cum jure ſuo Smetiani hujus laboris augmentum ſibi adſcribere poſſet, omne ſuum jus Grutero tranſcribit, neque Indici, a ſe confecto, neque Obſervationibus, quibus plurima in lapidibus corrigit & illuſtrat, nomen ſuum praefigi voluit, ſed hoc induſtriae Gruterianae praemium tribui a poſteritate voluit, ut ſolus ille omnium laudes referret. Nam Scaligerum auctorem notarum brevium, quibus quaedam Inſcriptiones illuſtrantur & emendantur, fuiſſe ex iiſdem Epiſtolis paſſim apparet: quamvis Gruterum quaedam ex ſua penu interſperſiſſe pateat ex notis ad pagin. DCCCXII. 6. & MCXXIX. ubi iteratas ſaepe inutiliter Inſcriptiones, & ſe invito mendas irrepſiſſe conqueritur; & praecipue ex nota ultima ad pagin. MCLXXVII. 9. apparet Scaligeri pleraque eſſe, quae illic leguntur, & Grutero ne plura adnotaverit obſtitiſſe, quod adverſaria ſua eo temporis articulo non habuerit ad manum. Cum vero hic liber a Grutero emiſſus eſſet, incredibile dictu eſt, quanto coeperint ſtudio Viri Eruditi per omnes Europae partes lapides antiquos ſcrutari, & has gemmas operibus, quae ſubinde argumentum ex antiquitate aliquod continerent, inſcrere. Ita ut jam literarum Antiſtites divenditis, & non niſi cariſſimo pretio venalibus Gruteri Inſcriptionibus, conſilia inire coeperint hanc antiquitatis partem ulterius excolendi. Et inter eos primam poſt Gruterum laudem meruit Reineſius, qui ex libris virorum doctorum magna diligentia tot Inſcriptiones collegit, & ab amicis ſuis conquiſivit, ut ſupplementi inſignis inſtar ſint, doctiſſimo praeterea commentario plurimas illuſtravit. Apud Anglos quoque Arundelliana & Seldeniana, & ex utriſque conflata Oxonienſia avide a viris doctis accepta fuerunt. Inter Gallos Sponius praecipuum in hoc ſtudio decus tulit. Sed horum omnium famam longe obſcuravit, qui nuper magno Reipubl. Literariae damno ereptus eſt, Fabrettus, qui recens inventorum lapidum tantam copiam protulit, ut mirari debeamus, unde poſt diligentiſſimam tot ſtudioſorum huic rei inquiſitionem illi prodierint. Ut taceam, quae poſt ea tempora in Italia protulerunt literata ſaxa Urſatus, Caeſar Malvaſia, Noriſius, de Turre & plurimi alii, qui veterem genti ſuae gloriam ab integro vindicare conati ſunt. Sed cum Inſcriptiones veterum lapidum tunc maxime eruditis utilitatem aliquam praeſtare poſſint, cum certis locis deſcriptae & ordine quodam diſpoſitae ita ſint, ut de argumento aliquo laborantes, ea ſubſidia inde petere poſſint,

 quae

quae neceſſaria ſunt, nihil optabilius certe foret, quam ſi omnes adhuc reperti tituli in unum corpus conjici poſſent, ut ex illo Theſauro quotidie depromere aliquid poſſint eruditi, qui hunc pluribus libris, quibus continentur, ob pretium & caritatem carere coguntur, aut ſi poſſideant, vix memoria complecti poſſint, ubi quid propoſito ſuo accommodatum reperire poſſint. Hujus voti compos tamen futurus fuiſſet Orbis, ſi vel Graevio hoc beneficio omnes demerendi cogitatio juniori ſubiiſſet, vel ſenectutem illi protendere divina benignitas voluiſſet.

Quod enim vix toto ſeculo contingere ſemel ſolet, ut tali operi manus adhibere vel eruditione excellens Vir, vel operam addicere Typographus aliquis non vulgaris velit, fortuna dederat; ut auſpicia ſua commodare vellet, omnium, qui hodie vivunt, literatorum princeps Graevius, & ſumptus & diligentiam, quam omnibus a ſe productis libris adhibuit, offerret inter Typographos non ultimus Franciſcus Halma.

Stimulos utrique addebat, ardor ille animoſe Gruteri corpus, ſi quod in auctione aut taberna venale eſſet expoſitum, ementium, quem auctum iri non vane ſibi pollicebantur, ſi accuratior Inſcriptionum editio, quae & chartae bonitate, & typorum elegantia primam ſuperaret, & emptores magis alliceret, produceretur, & reliquis, poſtea congerendis, Inſcriptionibus praemitteretur. Sed accendebant alia, quae emtores conciliarent lenocinia; in manus enim Celeberrimi Graevii venerat Cl. Gudii exemplar, cui ille doctiſſimas obſervationes non modo adſcripſerat, ſed ſi quid in illis lapidibus, quos in Italia ipſi ſpectare contigerat, erratum eſſet, correxerat. Neque Gruteri tantum Inſcriptiones recudendi impetum ceperat Celeberrimus vir, ſed quia idem Gudius immenſam vim titulorum, numquam adhuc publicatorum congeſſerat, conſilium cum Typographo inierat, alterum volumen adjiciendi, in quod ordine illo, quem Gruterus inſtituerat, ſervato conjiceretur, quidquid veterum lapidum poſt Gruterum viri docti protulerunt. Cum autem non unius, nedum ſenis, viri hic labor eſſet, in partem laboris me & Eruditiſſimum virum Eduardum Holtenum aſſumpſit, ut quantum feſtinatio Bibliopolae, qui ſtatim a conſilio hoc capto manus operi admovere flagrabat, permitteret, Gruteri corpus recenſeremus, & ſi quid memineramus à viris doctis ad Inſcriptiones aliquas obſervatum eſſe adjiceremus, ipſe autem Gudianas notas ſubjiceret. Ita diſtributis operis initium fit excudendi hujus Theſauri, ſed cum dimidia fere parte deſcriptus eſſet, nos non modo ſuaviſſima ejus conſuetudine, & certiſſimo in literis ductu privamur, ſed Orbis Eruditus ingenti ſpe, quam de plurimis ab eo adhuc elaborandis ſcriptis, & imprimis hujus corporis conſummatione conceperat, deſtituitur. Poſt luctuoſiſſimum ejus obitum,

non

non fas mihi fuit ſubterfugere provinciam a viro ſummo, etſi me imparem eſſe pulchre callerem, relictam ſuſcipere. Indices vero recenſendi & locupletandi laborem Vir Reverendus Holthenus in ſe ſuſcepit, de cujus induſtria & labore neminem rite judicare poſſe exiſtimo, niſi qui ſimili piſtrino ſe incluſum aliquando vidit. Sed ipſe Vir doctiſſimus, ea, quae laborem illum ſpectant, in Praefatione ultimae iſti Gruteriani operis parti praefigenda abunde lectorem docebit. Mihi vero antequam te dimittam, B. L. pauca adhuc quaedam de hujus editionis ratione ſunt monenda, ne quis illis, qui omnia, etiam quae unice in utilitatem literatorum, nulla fere ſpe lucri ſuſcipiuntur, detrectare & carpere ſolent, calumniandi locus relinquatur. Fatemur equidem, potuiſſe quidem hoc corpus Inſcriptionum alia facie & ordine produci, quam olim a Grutero productum fuit: nam & animadvertere facile licet, Virum illum tanta mole negotiorum, quae pro literis geſſit, obrutum, non ad ſingula ſatis attendiſſe, neque digeſſiſſe ſatis apto ordine quaedam; plurimas etiam Inſcriptiones alieno loco poſuiſſe, multas bis terve, nullo certe literarum bono, & magno chartae diſpendio diverſis locis repetiviſſe. Ne quis autem putet, quaeſo, nos ne cogitaſſe quidem de hac macula, quae pulcherrimum corpus deformabat, delenda; ſed retrahebat alterum & multo gravius, in illa medicina adhibenda, incommodum: Ita enim contracta libri mole, & inductis Inſcriptionibus, quae ſine ullo fructu ſaepe repetuntur, decreviſſet etiam paginarum numerus, qui omnino ſervandus erat, niſi plane inutilem omnibus, qui literis operam dant, hanc editionem reddere voluiſſemus; omnes enim Eruditi, quotquot lapidum veterum auctoritate & teſtimonio utuntur, non aliter eos adducere ſolent, niſi demonſtrata Gruterianae editionis pagina: quare non expediebat inutili labore tranſpoſitos lapides quaerendi ſtudioſos antiquitatum fatigare, & omnium querelas & convitia in nos provocare.

Expoſtulabunt praeterea rigidi alieni laboris exactores, non eam adhibitam fuiſſe diligentiam, quam par erat, in conquirendis ex virorum doctorum ſcriptis, illis, quae illuſtrandis vel emendandis marmoribus facere videri poſſunt, & malent illi ob praeteritas quaſdam obſervationes iraſci, quam ob adjunctas gratias agere. Sed ſciant illi, partim id accidiſſe nimia feſtinatione, qua jam typis exſcribi coeperat hoc corpus, antequam ego ad ſocietatem laboris advocarer, partim hanc jacturam a Viro Reverendo Holtheno reparatam, qui & propria induſtria, & collatis a Celeberrimis Almelovenio, Maſſonio & aliis ſymbolis, plurima in appendicem conjecit, quae ſi res integra fuiſſet, nos quoque melius ipſis titulis ſubjicienda fuiſſe cenſuiſſemus. Si quid præterea deſideret aliquis faſtidioſior, cogitet, quaeſo, quanti operis tale negotium, & quam non rite ab uno aut altero

 id

id adminiſtrari poſſit, cum neque Scaliger neque Gruterus, at qui viri! potuerint cavere, quin innumeri errores in hoc corpus irrepſerint. Sufficere debet aequis rerum aeſtimatoribus, ſi tam inſignis literarum Theſaurus, vel quocumque modo exponatur in communem uſum, & gratiae habendae illis, qui tam aerumnabili labore & taedio aliena conquirunt & diſponunt, cum melius famae ſtudere liceret, ſi his relictis ad proprii ingenii vires periclitandas ſe accingere vellent. Immo quanta non quotidie gratae mentis ſignificatione proſequi illos oporteret, qui tam inſtructam literarum officinam aperuerunt, unde ſine ullo fere negotio ea depromi poſſunt, quae confirmandis & illuſtrandis ab ingenio & cura excogitatis facere poſſunt; ſi milites nihil fere nudo corpore & animi virtute efficere valeant, niſi a providis ducibus antea copioſiſſimus commeatus, arma & inſtrumenta bellica in horrea eſſent comportata, quid, quaeſo, eruditiſſimus quiſque utilitatis ex ſtudiis referret, ſi inani labore diſperſas antiqui aevi reliquias conquirendi fatigaretur, quas nunc, in unum congeſtas, facillime deprehendit. Hic enim unicus hujus libri finis & eruditorum, qui in hoc digerendo laborarunt, ſcopus fuit, ut nemo humanioribus literis deditus, eo carere poſſet, ſed quotidie, ſi quid in quodam argumento ex antiquitate illuſtrare vellet, eo poſſet decurrere, ubi certus erat firmiſſima opinionis ſuae praeſidia ſe reperturum. Unde quoque quam neceſſaria omnibus eruditis Theſauri hujus poſſeſſio ſit evincitur, cum hic liber totius bibliothecae inſtar eſſe poſſit. Praefationis limites excedere, & juſtam diſſertationem conſcribere neceſſe foret, ſi immenſas lapidum veterum utilitates memorare vellem, ſi in antiqua temporum ratione, orbis veteris ſitu, rerum naturalium ſcientia, Gentilium de Diis & Sacris opinionibus, dignitatibus & muneribus, publicae & privatae Romanorum vitae conditione, & praecipue in Romani juris ſtudio, nihil fere ſine his ſubſidiis profligari poſſe demonſtrarem. Et ſane ſi numiſmatum veterum ſtudium jure & merito tot hodie amatores & cultores repperérit, quanto utilior & excellentior marmorum eruditorum meditatio videri deberet, quae non tantum omnia, quae ex nummis peti & illuſtrari ſolent, luculentius exhibent, ſed magno verbòrum complexu ea clarius exponunt, & non tam infirmis conjecturis niti erúditos permittunt; denique quae infinita, veteris aevi inſtituta, nummis indicta, nobis offerunt. Quanta erudito alicui ſcribendi & commentandi area pateret, ſi praeſtantiam & uſum marmorum eodem modo commendare vellet, quo Vir Illuſtris, & quo hodie nemo doctior, nemo humanior in republ. literaria reperitur, Ezechiel Spanhemius numiſmatum uſum, aeternum victuris diſſertationibus, aperuit. Sed requireret illud inſtitutum parem tanto Viro omnigenae eruditionis copiam, neque levi manu & inanibus quibuſdam ſonis declamationis ritu quaedam

dam e trivio eſſent adferenda. Invenirent certe Sacrarum Literarum ſtudioſi, unde Sacrae hiſtoriae momenta & articulos recte computare poſſent; diſcerent Jurisconſulti, unde antiquas formulas, leges, Senatusconſulta, Magiſtratuum edicta, Imperatorum reſcripta confirmarent & explicarent; haberent Medici & Naturae ſtudioſi, unde variarum regionum producta & arcana, quae ſinu ſuo continet rerum mater, illuſtrarent. Sed, praeter alios, Graecarum & Romanarum antiquitatum cultores cellam promptuariam inſtructiſſimam ſibi paratam intelligerent, unde in omnes ſtudii iſtius partes ſubſidia ſubmitterentur, & tot antiqua gentium inſtituta, mores, ſacri, civiles & militares ritus, nunc dubiis ſcriptorum verbis obſcurati, plena luce ſuffunderentur. Qui familiarum veterum ſtemmata & inſignia contexere, Faſtos incertos emendare, ſummam laudem putant, hinc ea petere poſſent, quae intricatiſſimas de obſcura temporum ratione controverſias componerent. Haec omnia, ſi liberet, maximorum in omni ſtudiorum genere virorum exemplis illuſtrare in proclivi eſſet, & oſtendere quantum Scaligeri, Petavii, Baronii, Noriſii, Pagii, Sirmondi, Caſauboni, & neſcio quot non, his monumentis detulerint, ut cum ab omnibus libris deficerentur, vel propter corruptos per imperitiam librariorum codices dubii haererent, ſola lapidum & numiſmatum ope infinitas ſalebras ſuperaverint.

Cum ergo a renatis literis, nihil umquam utilius a viris doctis ſuſceptum fuerit, quam has tabulas, ex ingenti omnium bonarum artium naufragio colligendi ſtudium, avidi, quaeſo, quibus literae elegantiores cordi ſunt, ad comparandum hunc Theſaurum concurrite, & Typographo, cui infinito labore & impenſis hic liber conſtat, animum addite, ut alteri volumini, quod omnia illa, quae poſt Gruterianam induſtriam producta fuerunt, marmora complectatur, manum ſine detrimenti metu adhibere audeat. Nam plurimas adhuc Inſcriptiones, nec umquam editas, a Gudio olim in itinere ſuo collectas, celeberrimus Graevius in ordinem digerendas, jam ante mortem mandaverat, quibus, ſi temporum ratio permittat, infinitae poſt Gruterianum corpus repertae addi poterunt.

Antequam vero finem huic Praefationi imponam, benevole lector, verbo adhuc docendus eras, quid praecipue in hac nova editione, quae praeter chartae nitorem & characterum elegantiam, praeferenda primae a Grutero curatae, omnibus videbitur, praeſtitum ſit, & quinam operam & conſilium ad rite hoc opus producendum contulerint. Inter quos primas partes tenuit, nuper magno civium ſuorum & literatorum dolore ereptus Amſtelaedamenſis Conſul Joannes Sixius, cujus bibliothecae nuper publice divenditae index docuit, eum plura poſſediſſe, quae olim Jani Gruteri fuerant. Quae qua ratione in ejus manus venerint, forte colligi poſſet ex Epiſtola Jo. Frederici Gronovii ad

Kirchmannum data, quam nos inter Gudianas numer. CCLVII. olim edidimus, ubi ſcribit ſibi *patere bibliothecam Viri Ampliſſimi Suffridi Sixtini* (unde haec Gruteriana aere ſuo comparavit Sixius) *qui κειμήλια Gruterianorum pegmatum omnia cum pulviſculis poſt obitum Viri ſummi Francofurti coemit.* Hic Vir, ad ſtudia ornanda promptiſſimus, Typographo noſtro, ipſum Exemplar Gruteri, cui adſcripſerat plurimas emendationes, conceſſit, & praeterea Farraginem Inſcriptionum antiquarum, quam Stephanus Vinandus Pighius juſſu & auſpiciis Marcelli Cervini Cardinalis S. Crucis, qui poſtea Pontificatum maximum adeptus Marcelli II. nomen aſſumſit, collegerat, in ordinem redegerat, & ſcholiis undique illuſtraverat. Ex his videbis plurima vitia, quae priorem editionem foedaverant, fuiſſe a nobis correcta. Multum quoque conſiliis ſuis & Typographum & nos, unicus poſt fata ſummi Graevii in hoc opere recenſendo, dux & auſpex, & ex cujus penu in hac ipſa Praefatione concinnanda plurima ſunt depromta, juvit Vir Optimus & eruditione & candore ſummus Janus Brouckhuſius, cui utinam benignum numen vegetiorem & firmiorem ſenectam largiri, & non nobis tantum, ſed univerſo literario ordini tam carum caput longum ſervare velit! Praeter haec operis hujus ſuſcipiendi praeſidia, undique ex virorum doctorum voluminibus, quibus illi doctiſſimas quaſque obſervationes ad lapides intexuerant, conquiſivimus quaedam, quantum & negotiorum publicorum moles, & feſtinatio operarum permittebat. Praecipue autem principum inter Eruditos virorum libros Salmaſii, Caſauboni, Ez. Spanhemii, Cuperi, Noriſii, Reineſii, Philippi a Turre & aliorum perluſtravimus, & tribus tantum quatuorve verbis pro paginarum modo ſingulis lapidibus ſubjectis, lectores monuimus, ubi plenius explicatae antiquitates reperiri poſſent. Quae autem noſtram induſtriam effugerant, plurima Vir Eruditus Holthenus in unum conjecit & appendicis loco ſubjunxit. In his omnibus, ſi quid errare nobis contigerit, ab humanitate veſtra contendimus, ut leviora peccata, & errores quidam operarum non acerbe nimis exigantur, ſed expendantur, an quiſquam non plane ocioſus, ſed publicis laboribus quotidie omne fere tempus impendens, melius has partes exſequi potuiſſet, & non omnium librorum hodie prodeuntium ea ſit conditio, ut plura, quam auctores mallent, vitia invitis ſubrepant. Nos benigniorum judicii & favoris ſecuri facile omnes adlatrantium voces contemnemus, & rempublicam literariam ſemper ſtudio & labore, ſi minus ingenio licet & doctrina, demereri conabimur.

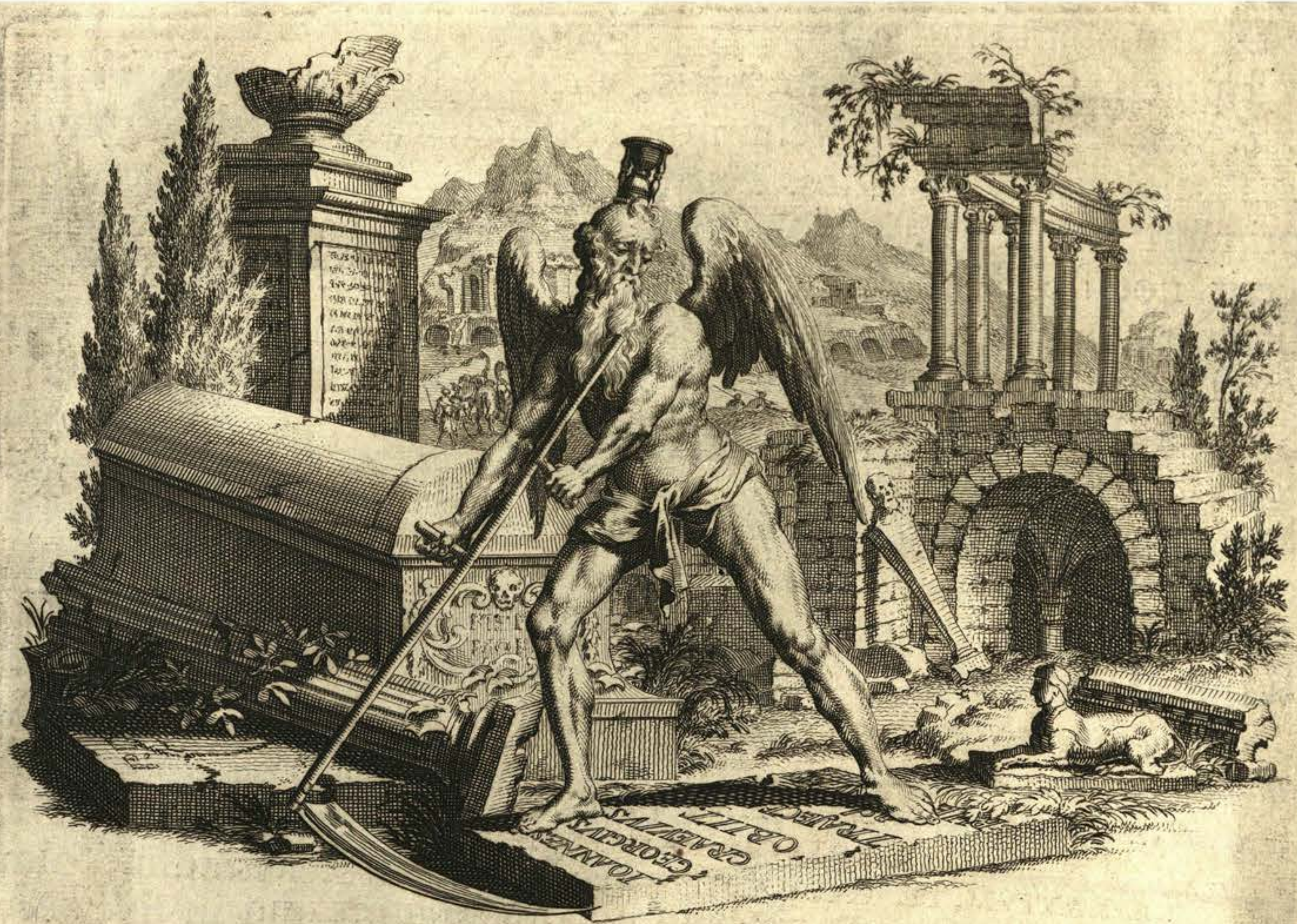
Praeterea magna huic ſplendidae editioni commendatio accedit, quod non nudos modo lapidum titulos hic conſpiciat eruditus lector, ſed etiam ex Boiſſardi opere icones & imagines aere expreſſas habeat, ex quibus plurima in antiquitate illuſtrare licebit. Eos vero la-

pides

pides elegimus, ex quibus vel figura alicujus Dei, vel ſacrificii ratio, vel veſtium ſingularis habitus vel inſtrumenti alicujus veteris ſimulacra oculis poterant exhiberi: nam omnia marmora, in quibus nihil peculiare occurrebat, aere exprimere, ut Boiſſardus fecerat, operae pretium non videbatur. De Boiſſardo hoc ſolum monuiſſe ſufficiat, illum plus pingendi elegantiae ſtuduiſſe, quam accuratae titulorum lectioni, nam vitioſiſſimas plurimas ejus Inſcriptiones eſſe quivis facile per ſe deprehendet, ſi cum noſtris eas conferre voluerit.

Ultimum hujus voluminis locum ſibi vindicant Tironis & Senecae, ut vulgo habentur, notae, quas, quia & Gruterus ſuo corpori ſubjecerat, noſter Typographus quoque omittere noluit, cum, ne quis non integrum hoc opus cauſſari poſſet, tum, quia earum etiam aliqua inter eruditos eſt auctoritas & uſus. Non ea, quae de notis veterum huc congeri poſſent, operoſe adducemus, cum hujus antiquitatis cupidus, argumentum illud a Lipſio, cujus epiſtola Tironis notis a Grutero eſt praefixa, & aliis antiquariis, plene addiſcere poſſit. v. Pancirol. 1. var. lect. 30. Wouwerum de Polymat. c. VI. Berneccerum ad Suet. Titum. c. III. & alios. Neque etiam hic diſputare libet, quis eas primum invenerit, an Maecenas, an Tiro, an alius quiſquam; ſuffecerit notaſſe, has notas, quae ſub Tironis & Senecae nomine venditantur, neque eos auctores habere, neque quemquam certum adſignari poſſe. Sed veroſimile eſſe, initio paucas quaſdam fuiſſe in uſu, ſive a Tirone ſive ab alio repertas, deinde poſteriorum induſtria creviſſe. Et ita Voſſius lib. IV. de vitio ſermonis cap. 2. recte cenſet *a junioribus plurima huic operi eſſe addita.* Quod unicuique patebit, ſi modo verba a ſeculo Auguſti multum abhorrentia, & paene barbara expenderit. Reineſius ad Inſcriptionem CV. claſſis primae, ſeculi quinti opus eſſe cenſet, & judicium ſuum de eo his verbis profert. *Sane habet ille grammaticus quam plurima optimae notae, & quae nuſquam leguntur hodie, quam in marmoribus. Obſervavi etiam in iſta farragine multa vocabula, quae e ſcriptoribus claſſicis intemperie Correctorum ejecta fuerunt, iiſque reſtitui, & cenſum Latinitatis augeri poſſe exiſtimem.* Paulo recentius adhuc Salmaſius ſtatuit hoc opuſculum, & ad Gregorii Magni, qui in fine Seculi ſexti vixit, tempora refert, quia in veteri codice his notis Praefationem praefixam viderat, in qua compilator librum ſuum dedicat Gregorio Papae, & ejus juſſu ſe notas has collegiſſe dicit; a Chriſtiano autem factam farraginem hanc ex vocibus Chriſtianis conjicit, niſi Tironis & Senecae adjectas plures a Chriſtiano quodam quis velit. Vide Epiſtolam ejus XLVI. ad Peireſcium. Quamvis aliquis non abſurde contendere poſſet, paulo poſt Antoninorum tempora confectam, quia pag. LXIV. & LXV. ubi omnes a Caeſare enumerantur Imperatores, in Antonino deſinit. Quidquid ſit, cujuſcumque auctoris ſive aetatis ſit haec collectio, cum aliquem inde fructum capere

poſſet antiquae linguae ſtudioſus, ejus rationem haberi in hac editione oportebat; ſed quia jam libri moles ſatis excreverat, contrahendas in arctius ſpatium notas e re ſua & emptorum cenſuit Typographus; ne tamen fruſtra, ita mutato paginarum numero, quaereremus vocabula a doctis laudata, prioris editionis numeros margini adjecit: potuiſſent & hae notae, quae vitioſiſſimis ſaepe vocabulis redduntur, illuſtrari & emendari; ſed cum jam aeri inciſae eſſent, antequam nobis eas recenſendi partes eſſent mandatae, ita exire, ut a Gruteri manu erant, permiſimus; Gruteri modo notulae paucae, quae in prima editione ad calcem erant rejectae, ipſis paginis ſubjectae ſunt. Vale & his fruere. Trajecti Batavorum. Kalendis Martiis cIↃ. IↃcc. VII.

J. Goeree del. *J. van Vianen fec.* *F. Halma excudit.*

D. M.

IO. GEORGII. GRAEVII

VIRI. INCOMPARABILIS
REBVS. HVMANIS. EXEMTI
PLANGENTIBVS. MVSIS. GRATIISQ.
QVIBVS. QVOAD. VIXIT. SANCTISS. EARVM. ANTISTES
PERPETVO. LITAVIT
QVVM. RARO. EXEMPLO. PER. ANNOS. XLVI
GRAIAM. LATINAMQ. VETVSTATEM. AC. ELOQVENTIAM
CVM. SAPIENTIAE. PRAECEPTIS. CONIVNCTAM
BONO. PVBL. ET. CVM. SVA. IPSIVS. IMMORT. GLORIA. DOCVISSET
IN. GERMANIA. PRIMVM. DVISBVRGI. QVVM. ESSET. ADOLESCENS
IN. BELGICA. DEINDE. DAVENTRIAE
AC. POSTREMVM. IN. ACADEMIA. TRAIECTINA
CVI. PER. INTEGROS. ANNOS. XLI
INSITA. PROPENSIONE. ANIMI. SE. SVAM. QVE. OPERAM
ITA. ADDIXERAT. ATQ. DEVOVERAT. VT. OPIMAS. CONDITIONES
ALIVNDE. OBLATAS. AC. PRAECIPVE. AB. ITALIS. A. GERMANIS
ET. A. RELIQVIS. FOED. BELGIS. OMNES. REPVDIARET
CVIVS. INVSIT. VIRTVTIS. ET. AB. OMNI. PRIVATI. COMMODI. RESPECTV. ALIENAE
ILLVD. GLORIOSISSIMVM. PRAEMIVM. TVLIT
VT. DESIDERIVM. TANTI. VIRI. FERRE. NECDVM. POSSIT
NON. RESP. LITT. MODO. QVAM. NOMINIS. SVI. FAMA. IMPLEVIT
SED. MELIOR. ET. POLITIOR. ORBIS
CVIVS. DVM. VIVERET. AMOR. ERAT. ET. DELICIVM
ET. MERITO
NAM. GRAVIS. NVLLI. SED. OMNIB. FACILIS. BENIGNVS. COMIS
IN. GRATIAM. CVM. NEMINE. REDIIT
OMNIVM. QVI. IN. ORB. LITT. SVA. AETATE. FLOREBANT
VIRORVM. ILLVSTR. ET. ERVDITOR. STVDIA. BENEVOLENT. CVLTVM. ET. ADMIRAT.
IN. SE. CONVERTIT
ATQVE. AMICITIAM. PER. LITTERAS. FREQVENTES
OMNIB. TVLLIANAE. ELOQVENTIAE. VENERIBVS. PERPOLITAS
OMNIBVS. SOCRATICAE. SAPIENTIAE. LVMINIB. AC. SALE. RESPERSAS
BONA. FIDE. COLVIT
ET. QVAE. NON. VLTIMA. LAVS. EST. PRINCIPIBVS. VIRIS
PRINCIPIBVS. ITEM. IVVENTVTIS. DISCIPLINAE. SVAE. ALVMNIS
QVIN. REGIBVS. ETIAM. IN. QVOR. CONTVBERNIVM. MVSAS
IN. AVG. LOCO. POSITAS. SVIS. AVSPICIIS. PRODVXERAT
INSIGNITER. PLACVIT. VT. VEL. SOLVS. GRAEVIVS. REPERIRETVR
DIGNVS. QVI. M. BRITANN. MAX. REGIS. GVLIELMI
RES. DOMI. FORISQ. SAPIENTER. AC. FORTITER. GESTAS
AD. MEM. POSTERIT. LATINIS. LITTERIS. MANDARET
ET. EXEGISSET. MONVM. AERE. PERENNIVS. PRINCEPS. SVI. TEMP. HISTORICORVM
NISI. INCHOATVM. OPVS. RELINQVERE. DIVINITVS. NECESSE. HABVISSET
MORTE. CVIVS. PRAENVNCIA. AB. ALIQVO. TEMP. FREQVENS. VERTIGO. ERAT
EX. IMPROVISO. OPPRESSVS
QVVM. DVOBVS. CIRCITER. MENSIB. ANTE. VXOREM. CARISS.
QVACVM. ANNOS. XLIV. CONIVNCTISS. VIXERAT. EXTVLISSET
VIR. IDEM. AC. CIVIS. BONVS. MARITVS. AVTEM. PATER. FRATER. SOCER
AMICVS. OPT. FIDELISS.
NATVS. EST. NAVMBVRGI. MENSE. MARTIO. cIↃ. IↃc. XXXII.
DIEM. OBIIT. SVPR. TRAIECTI. BATAV. A. D. XI. IAN. cIↃ. IↃcc. III. AET. LXXI
VIRO. DVM. VIXIT. SVMMO. MVLTORVMQ. ANNOR. VSV. SIBI. CONIVNCTISS.
HOC. PIETATIS. MONVM. L. M. Q. POSVIT

IO. FREDERICVS. CRAMERVS

AVGVSTISS. BORVSS. REGIS. CONSILIARIVS. REGIMINIS. IN. DVC. MAGDEB.

GRAEVIVS HIC ILLE EST, PER QVEM ROMANA VETVSTAS
SORTITA EST VITAM POST SVA FATA NOVAM:
CVI DEBENT LVCEM LATII MONVMENTA POTENTIS,
RVDERAQVE ET PRISCIS MARMORA CAESA NOTIS;
QVEM CHARITES LVGENT RAPTVM, QVEM LVGET APOLLO,
ET VEHIT INGENTIS NOMEN AD ASTRA VIRI.

DAVID HOOGSTRATANVS.

G. Hoet pinx. G. Valck sculpsit. F. Halma excud.

ROMANARVM
INSCRIPTIONVM
CORPVS ABSOLVTISSIMVM,

INGENIO ET CVRA

IANI GRVTERI,

AVSPICIIS

IOS. SCALIGERI AC M. VELSERI,

EDITIO NOVA,

Ex recenſione & cum Annotationibus

IOANNIS GEORGII GRAEVII.

IMP. CAES

RVDOLPHO II

PARENTI PVBLICO

PIO. FELICI. PERPETVO

AVGVSTO

D. N. M. Q. EIVS

IANVS GRVTERVS.

ABVNDE *conſtat rerum quæque rariſſima ita & ubique, & ſemper, Principum virorum habita tanquam peculiaria, ut etiam apud privatos nata aut inventa, ſtatim tamen tacitâ deſtinatione eiſdem transſcriberentur; quare non niſi rectè atque ordine* INSCRIPTIONES *iſtæ ad te veniunt,* SACRATISSIME IMPERATOR, *parte ſui maximâ nunc primum è terræ ſitu, aut Bibliothecarum tenebris productæ in publicum: & veniunt quidem confidentius, quod ſic quoque templi tui tholis propriè conveniant; certè alterius Numinis ſacrario neutiquam conſecrentur ſine notâ, imò ſcelere. Cui enim inſcribatur* POSTVMA ILLA SENATVS POPVLIQVE ROMANI FAMA ATQVE AETERNITAS, *quàm uni tibi,* CAESAR AVGVSTE? *legitimo ejuſdem gentis capiti; tibi, inquam: qui præterea, ex quo conſentientibus humani generis ſuffragiis Orbi terrarum præfectus es; in hunc uſque diem plurifariam re ipſa oſtendis, æſtimare te libri hujus argumentum pretio vero, hoc eſt, maximo. Nam etſi jam ferè ſextum luſtrum, Solis more irrequietus, omnium ſomnos tuâ vigiliâ, omnium otia tuis occupationibus, omnium delitias tuâ procures induſtriâ; una tamen tibi ſufficit* CONSCIENTIA *ac* FAMA, *ceu laborum iſtorum præmium uberrimum.*

Vtrique certe tàm pulchre hactenus litas, ut Germania *tota, bono te ſuo publicò divinitus genitum lubens merito profiteatur; unique debeat, quod cùm vicinæ regiones fere inextincto bellorum conſumantur incendio; ipſamet in medio poſita & coronata flammis tam feralibus, non modò reſtet incolumis, ſed Phœnicis inſtar, redditâ quaſi juventute, refloreſcat. Quo ipſo, quamvis ita demerearis omnium opinionem, ut toto paſſim orbe agas in ore, in oculis, in animis omnium: inſtas tamen eidem famæ, tibique clavis verè trabalibus devincis; ideoque, etſi divina virtutis tuæ ac felicitatis opera, egregiis artificum monumentis, publicè privatimque prodeant ducta cælo, pigmento, auro; delectaris quidem hâc tuorum pietate: interim haud diſſimulas, nihil iſtorum perennare; non laureas, non arcus, non triumphos, non ſtatuas: ſed quotidie, vel terræmotu, vel incendio, vel hoſtili impetu, vel ævo denique prolixiore obſoleſcere delectabilem iſtum oculorum florem: ut contrà ipsâ gliſcere vetuſtate auctoritatem ingeniorum, ac quicquid ſibi adplicuerint reddi magis ac magis ſacrum & venerabile; adeò quidem, ut omne quod hodieque in rerum natura notitiæ eſt & nominis, id diſciplinis iſtis liberalioribus jure acceptum feras. Hinc nihil tibi antiquius quàm excitare ac promovere literas, honorem habere ac dignitatem literatis; eo ſanè ſucceſſu, ut artes humaniores, quæ ſub proavo tuo* Maximiliano I. *ſpiritum; ſub avo* Ferdinando *valetudinem; ſub propatruo* Carolo V. *colorem ac ſanguinem; ſub patre* Maximiliano II. *patriam ceperint; tuis demum fortunatiſſimis auſpiciis, ita niteant, ita floreant, ita exultent; ut nihil felicitati earum accedere posſit, niſi ut perpetua ſit. Et verò communis hæc illa ſeculi lætitia tantum potuit apud me, ut quamvis adhuc ambuſtus miſeræ Patriæ flammis, auſus tamen fuerim ingerere me circulo eruditorum, nomenque inter eos dare qui in ſtadio illo currerent ad palmam; cui conatui ita favit Eventus; ut me ab ipſis ſtatim carceribus, veluti puſillum Regulum, humeris ſuis ſuſtulerint magni illi rei literariæ Duumviri,* Iosephus Scaliger, *ac* Marcus Velserus, *hic Germaniæ ſuæ, ille Galliæ verè Doctorum Aquila; totoque perlatum curriculo ad ipſam depoſuerint metam: à qua ecce iterum ſublevatus tertii Aquilæ pennis,* Iohannis, *inquam,* Matthaei Wacheri, *tibi, Cæſar, propriè nati; facio quod vides: atque adoratâ hac publicæ felicitatis purpurâ, ſtatuo ante pedes tuos iſtas totius* Orbis Romani Inscriptiones *priſcas, obnoxij ac devoti animi teſtes; quas ut vultu excipias tuo, id eſt, clementi, debita mentis ſubmiſſione obteſtor. Ita vivas, ita valeas, ſacratiſſime Imperator, orbi univerſo, magnum longumque ejus bonum.*

CVM ab omni ævo ea fuerit INSCRIPTIONVM & dignitas & æſtimatio, ut qui ipſas non venerаretur, indoctus, non curaret, indoctior, non noviſſet, indoctiſſimus ſemper habitus fuerit; abſit eas elogio aliquo proſequar, ne hoc ipſo non tam his fiat pretium, quàm ſæculo convitium; hoc potius agam, nominabo quibus auctoribus atque adjutoribus hæc

—— inciſa notis marmora publicis,
Per quæ ſpiritus & vita redit bonis
Poſt mortem ducibus,

ceteriſque Romani nominis hominibus, in hujus corporis redegerim compagem. Nimirum cùm ante annos XIII MARTINI SMETII Antiquitates cum uberrimo IVSTI LIPSII, publicè omnium, mei etiam quondam privatim doctoris, Auctario, inuſitata omnium exciperetur faventia, ideoque inſtaret precibus apud Illuſtrem IOSEPHVM SCALIGERVM, PETRVS DELBENIVS V. C. egregieque de omnibus ſtudiis meritus, ut Smetianæ Veneri ultimam adderet manum; tam honeſtæ petitioni minimè defuit, totiuſque Europæ epigrammata reliqua, è libris, è ſchedis, è lapidibus ſolerter collecta tranſmiſit HIERONYMO COMMELINO diſciplinis melioribus proprie nato; qui dum in hoc eſt, ut inchoato illi operi ad præſcripta lineamenta ſuccederet, ecce falcem ei injicit læva Mors, docetque

Heu, nihil invitis fas quenquam fidere Divis.

cui caſui ut me ſubvenire jubet noſter ille θαυμάσιος: quamvis viderem rei difficultatem, quamvis noſſem vires proprias, quamvis abſterreret amicus non unus voce illa notâ,

Fallit te incautum pietas tua:

gnarus tamen Antiſtitem quemque impleri Numine cui ſervit, amplexus ſum obſequii gloriam, meque

—— facilè labefecit loco
Viri excellentis mente clemente edita
Submiſſa placidè blandiloquens oratio.
Etenim ipſi Di negare cui nil potuerunt,
Hominem me denegare qui poſſet pati?

In eo circo dum me totum utilitati tuæ impendo, Lector; neſcio quis Genius clam inſuſurrare, ut telam hanc feliciſſimè abſolverem, nihil tamen mihi acceſſurum præter nomen *fidelis Actuarii*; quæ laus cùm animo meo videretur vilior, cæpi evolvere codices his centum annis editos, quibus eruditi aliquot, patriæ amore ducti, monumenta regionis quiſque ſuæ produxerant; ex iis ut luculentum conficio ſpicilegium, auſus ſum conſilium meum referre ad amicos; *ſummâ ope niti, ambire, fatigare ſingulos*, quibus ſciebam tales opes domi, ne mihi, ne ſibi deeſſent. Quæris ſucceſſum? ſuperavit omne votum: nec tu eum cogitatione aſſequéris Lector, niſi ante oculos poſueris Templum Dianæ Epheſiæ. Ut enim ad ejus perfectionem concurſum eſt à Regibus totius penè Orbis: ſic ad hanc noſtram Ædem, quæ

—— Priſcis hominum variata figuris
Heroum mirâ virtutes indicat arte,

tanta alacritate liberalitates ſuas contulerunt rei literariæ primates *omnes omnes*, ut non cum aliis, ſed ipſi ſecum certare viderentur, palamque facere, non magis olim in imperio Romano primitùs conſtituendo conveniſſe in unum Fortunam ac Virtutem, quàm nunc in conſervandis ejuſdem reliquiis. Inprimis *virgula* mihi fuit plus quàm *divina* MARCVS VELSERVS Germaniæ ſuæ verè Phœnix, hoc eſt, omnibus virtutis doctrinæque numeris emendatiſſimum exemplar; tali enim in me fuit candore, tali comitate, tali propenſione, tali etiam vultu, tali lingua, tali manu; ut præ pudore neque oculos attollam neque vocem; quippe ante ullas preces, depoſitâ perſonâ, quam gerit in Urbe ſuâ Principis, & candidati & proxenetæ induit; illeque aliàs ad vitium uſque verecundus,

Ultra decori tranſilire limites,

donec univerſas Librariarum Italicarum Epigraphas, *unà cum pulviſculo* converriſſet in hunc meum ſinum. ac tanquam parum eſſet ei rei impendere veredarios ſuos, etiam peculiaribus ſemper epiſtolis hoc ſuum donum proſequendum ſtatuit: tam anxiè quidem, aut potius ſuperſtitioſè, ut ſi vel unica forte obveniſſet Inſcriptio, ne unicam illam quidem ſine literis ſuis ad me dimitteret. Huic ergo uni ſit gratia, Lector, quod tibi frequenter occurrent, illa quà genere, quà dignitate, quà famâ minimè inania nomina; quod inquam ſæpius obviosque habebis habitu literatorum viros Principes, mire comes,

—— ſubmittentesque modeſtè
Fortunæ vexilla ſuæ,

FARNESIOS, BORROMÆOS, LOLLINOS, ZOLLERANOS, EGOLFOS, Cardinales, Epiſcopos, &c. nec minus illa patrii ſoli lumina ac columina, Mantuæ quidem ANT. BEFFAM NEGRINVM, Senarum CELSVM CITTADINVM, Venetiarum ANDRÆAM MAVROCENVM & BENEDICTVM GEORGIVM, Mediolani OCTAVIANVM RVBEVM, ac PETRVM CANTONIVM, Mutinæ IOH. BRIANVM, Regiolepidi ARNOLDVM VIONVM, Veronæ POLYCARPVM PALERMVM; aliosque in diſciplinis harum literarum præcellentes: quorum è numero præterire non poſſum IACOBVM SIRMONDVM, hominem præter exactiſſimam Antiquariæ rei cognitionem, ea humanitate, ut non niſi in Gratiarum cortinâ

incoctus videri queat; percurſo enim à capite ad calcem Inſcriptionum noſtrarum volumine, haud tralatitiam quantitatem optimorum Epigrammatum, quibus deſtituebamur, amicè ſubmiſit; quæ ipſa modò inter Appendiculares micat

——— *velut inter ignes*
Luna minores.

Soli comparaſſem, niſi controverſiam ei faceret inuſitata liberalitas STEPHANI VINANDI PIGHII, ſenis morum artiumque veterum, quique malit optimus ac doctiſſimus *eſſe*, *quàm videri*, interpellatus enim ante aliquot annos de ſuâ ſymbolâ conferendâ; arbori autumnali ſimilis, invitabat ad ſe ramis demiſſis, offerebatque ea omnia, quæ quondam juſſu atque auſpiciis MARCELLI CERVINI primum Cardinalis, deinde P. M. curioſè atque contentè collegerat; ſed quid? Per Cyclopicas militum graſſationes contabeſcebam fato Tantali; nuncque etiam fortè contabeſcerem, niſi *viciſſet iter durum pietas* ARNOLD. MYLIORUM patris ac filii, quorum uterque dexterrimè ſcriptorum veterum

——— *& vireis animumque moresque*
Aureos educit ad aſtra nigroque
Invidet Orco.

per eos enim tandem tandem theſaurum illum recepi comitatum, moræ compenſandæ ergò, Collectaneis PYRRHI LIGORII Latinis, AUGERII verò GISLENII BUSBEQUII Exlegati Byzantini, Græcis, quæ radiis ſuis totum noſtrum ædificium mirè illuſtrant. Ei nihilo tamen minus luminum intulit IOH. IACOBUS BOISSARDUS, ille

——— *animo juvenali Senex,*
Cui felle nullo, melle multo mens maden.
AEvum per omne nil amarum miſcuit.

tanquam enim parum fuiſſet benignè mecum communicaſſe Illyrici ac Luxemburgici tractus titulos, etiam *Antiquitatum* ſuarum *libros* à me deflorari paſſus eſt, jam æneis BRYANORUM Fratrum tabulis addictos, id ipſis item, quâ ſunt morum dulcedine, non ægrè permittentibus. At nec Boiſſardo ceſſit FULVIUS URSINUS, cujus potiſſimum auſpiciis nunc iterum

——— *illa inclyta Roma*
Imperium terris, animos æquavit Olympo,
Septemque una ſibi muro circumdedit arces.

ac minime contentus ſchedas ſuas pleraſque aut ſponte obtuliſſe Romæ deſcribendas, aut ipſasmet per Velſerum mihi transmiſiſſe copiam quoque fecit *voluminis Smetiani manuſcripti*, quod ſervabatur in interiore Bibliotheca Ill. Cardinalis FARNESII. Id ipſum, electorum juvenum par, GASPER SCOPPIUS ac LEONHARDUS GUTENSTENIUS,

——— *quibus arte benigna*
Et meliore luto finxit præcordia Titan,

pro tenerrimâ eâ quâ erant erga me, erga Velſerum, erga optimas literas affectione, totum totum cum edito compararunt; qui quamvis bonitate ſuâ alterum calamo exaratum exemplar longe anteiret; at ſic tamen maximo nobis fuit adjumento locis non unis; ne dicam haud pœnitendum Epigrammatum numerum, quæ publicato aberant, ſuppeditaſſe; verùm nec hac ſtetit horum gratia; ſed quicquid marmorum quotidiè per Romam hinc inde eruebatur, eorum delineationem ſeptimanatim ferè nobiſcum communicarunt: ipſo præterea Gutenſtenio adhibente manum ſuam accuratiſſimam; nec ibi tantum, ſed in enotandis iis quæ aliquando IOH. MATALIUS METELLUS amicus noſter non è multis

——— *dum fata Deusque ſinebant,*

ad ipſos lapides Romæ induſtriè deformaverat; adleveratque codici cui Epigrammata ſua crediderat MAZOCHIUS; quem codicem benigne, ut & alia quæ domi ſuæ ſervabat, ultrò oggeſſerat præcipuis ſæculi ſui ornamentis adſcribendus HORATIUS à VALLE I. C. Pari fuit in hæc noſtra ſtudia animo, loci ac profeſſionis ſuæ apex ANTONIUS VERDERIUS, oblatis plurimis Italici ſoli ceimeliis, hactenus nemini ferè viſis; nec parcior idem, in depromendis Galliæ ſuæ reliquiis, quorum numerum exinde inſigniter auxerunt, magna illius cæli Sidera, IACOBUS AUGUSTUS THUANUS, ut Apollinarium alitum, ita & Conſilii Pariſienſis caput, ampliſſimus IACOBUS GILLOTIUS, ejuſdem Curiæ Senator primarius, IOHANNES ROUSSATUS Calvimontis Præſes & Prætor apud Lingones, DIONYSIUS LEBBÆUS-BATILLIUS Netenſium præſes digniſſimus, NICOL. RIGALTIUS, Parnaſſo

Monte decurrens velut amnis imbres
Quem ſuper notas aluere ripas.

Quod dum iſti agunt, minimè ceſſavit *currenti ſubdere calcar* CAROLUS CLUSIUS, quo ſene

Sive aliquod morum, ſeu vitæ labe carentis
Eſt pretium, nemo pluris emendus erat.

certè præter ea quæ ipſemet obſervarat in peragratione Daciæ locorumque vicinorum, etiam illa quæ deinde diligenter ibidem ejus hortatu excuſſerat THEODORUS HOGELANDIUS, nobis impartienda putavit; cujus veſtigiis item inſtiterunt ARNOLDUS BUCHELIUS I. C. atque EVERARDUS VORSTIUS. Medicus ſubmiſſis qui-

quidem monumentis pauculis, ſed minimè protritis. Eodem in nos fervore ANDRÆAS SCHOTTVS, non altæ modo eruditionis, ſed &

—— rigidi ſervator honeſti;
In commune bonus.

is Hiſpaniæ totius marmora binis exemplaribus cum ſtudio excepta, in ædificii noſtri uſum libenter impendit; inter quæ erant nonnulla inſignita nomine ANT. AVGVSTINI Archiepiſcopi Tarraconenſis,

Opponit vnum quem viris prioribus
Ætas recentis temporis.

ſed nec ornandis nobis defuit IOH. VINCENTIVS PINELLVS, vir natus ad æternitatem nominis Romani, & ad omnium animos alliciendos ab ipſis Amorum Charitúmque manibus propriè factus; neque enim bina tantum procuravit autographa, quæ Venetæ ditionis maximè memorabilia complecterentur, ſed quamplurimos excitavit, qui vicem ejus ſupplerent: è quibus præterire nequeo illos ſeneſcentium doctrinarum reductores & formatores indefeſſos, ANGELERIVM, ac FELICIANVM, non magis quàm ERYCIVM PVTEANVM, aut NICOL. FABRITIVM, juvenes ipſi Pinello aliquando à ſtudiis, nunc verò præ ceteris

—— ſacros qui ſollicitare fluores
Aonidum, totamque ſolent haurire Aganippen.

Iam portum forſan mente agitas Lector; at nos vix oram ſolvimus; adeo magna adhuc ſuperat manus eorum, qui Antiquitatis illam

Auratam optantes Colchis avertere pellem,
Auſi ſunt vada ſalſa cita decurrere puppi.

quâ enim fronte omittatur unio amicitiæ meæ prætextatæ IACOBVS BONGARSIVS? illa, inquam,

—— ſincera bonorum
Congeries, in quo veteris veſtigia recti
Et ductos videas mores meliore metallo.

quâ TOBIA SCVLTETVS? arcano vinculo indiſſolubiliter mihi ligatus, quod contexuit, puto, Virtus cum Pallade, Themis cum Apolline, Suada cum Gratiis. Primus quidem pro parvo ducens ea de manu tradere in manum, quæ & totâ Vngariâ & aliis peregrinationibus Græca pariter ac Latina religiosè collegerat; epiſtolas præterea noſtras, aucupiumne an venaturam exercentes, ad varias regiones Mercuriali eventu permiſit, iiſdemque ex locis pari felicitate reſponſum ſuum elicuit: eâ quidem animi alacritate, eo verborum honore, eâ cupiditate amplius juvandi, vt exclamare cogar,

O referant Divi, quoniam non poſſumus ipſi!

At Scultetus, non ſolùm in meæ ſpem gratiæ Veronenſia monumenta minima maxima coram inſpexit examinavitque cum cura, ſed adminiculantibus ORLANDO PESCETTO Hetruſcis Italicisque literis celeberrimo, ALEXANDRO item CANOBIO Hiſtorico patriæ ſuæ præſtantiſſimo, adverſaria ONVPHRII PANVINII quaſi ex Orci cancellis reduxit; quæ quantum huic moli adſtruxerint ornamentum, quivis videt: ut & illud, nihilo minorem uſum ei præſtitiſſe alia Sculteti Epigrammata; reliquo Italiæ, Galliæ, Hiſpaniæ itinere (in contubernio Generoſorum fratrum BVRGHAVSIORVM, amicorum edecumatorum) probè animadverſa, ac juſto libello honori meo dedicata. Quid memorem diligentiam ac fidem IOSEPHI CASTALIONIS I. C. præclariſſimi atque ideo Ill. SORÆ Duci à Conſiliis intimis? quid ultroneam item benignitatem PHILIPPI PIGAFETTÆ medici feliciſſimi, qui

—— multorum providus vrbeis
Et mores hominum inſpexit?

Tu certè Ioſephe marmorum literas proximis his annis Romæ paſſim detectas, promptiſſimè mecum communicare dignatus es, ut & tu Philippe deſcribere linguarum duarum characteres quantivis pretii: Græcos quidem è ruinis inſulæ Cretæ liberatos anno CIϽ IϽ LXXXIII cura atque opera Medici ac Philoſophi excellentis HONORII BELLI: Latinos verò tum Romanos tum Aquileienſes, ſtudio MARTII MILESII, legum conſulti notæ ſelectioris. Quid recenſeam haud credibilem ſolertiam IANI à VOVWEREN,

Cui gravibus primæva latet ſub moribus ætas?

qui cum ſerius frequentaret Italiam, ideoque omnia jam ſibi prærepta videret, haud deſtitit tamen nunc hac illac devias explorare latebras, exque iis producere occultas aliquot Muſarum reliquias; nunc his illis ſuâ Suadâ excutere ſegnitiem, quò promiſſa ſtatim repræſentarent, fieretque illud

Bis dat qui citò dat.

adeò ut meliorum memoriarum ſummam non aſpernendam ei lubens meritò acceptum feram. Quo etiam ore proſequar illam prothymiam ſive ARNOLDI MERCATORIS, GERARDI F. ſive IOHANNIS VIVIANI, virorum à Minerva, à Camænis, ad omnem factorum humanitatem? illi debeo & cis & trans Rhenana, penicillo cum omnibus parergis laborioſè delineata; illi, traditum mihi per manus filii, fragmentum literarum Gothicarum; at hic meâ causâ Aquiſgrano excurſurum ſe receperat ad generoſiſſimum Dn. HERMAN-

NVM

NVM Comitem à BLANKENHEIM ac MANDERSCHIED, excepturus pugillaribus ſuis quæcunque emblemata pluribus retrò annis in arces ſuas ex viciniis intulerat, fruſtraque mihi aliquoties promiſerat pater meus (ita enim vocem neceſſe eſt à quo adoptatus ſum pro filio) CAROLVS VTENHOVIVS; niſi hoc molientem oppreſſiſſet vis ipſa Fati.

—— nimio rapidæ ſic obvia puppi
Invidet, & velis adnubilat aura ſecundis.

ſed bene, quod non parvum numerum eorum, quæ in Germania, in Hiſpania, in aliis locis digna habuerat animadverſione ſua, jam antea ſubminiſtraverat COMMELINO noſtro: cujus item in ſcriniis valde multa adminicula nobis reperta ſunt, ſine quibus poſtremam manum operi iſti difficillimè impoſuiſſemus. Quod & de te dictum volo MARQVARDE FREHERE, cui

—— cor limante Minerva
Acrius, & tenues finxerunt pectus Athenæ.

ſuggeſſiſti enim illa omnia quæ pridem ab interitu vindicarat, tractu Moguntino, IACOBVS CAMPIVS Archidiaconus, rerum literarumque veterum impensè doctus; adjectis, mantiſſæ loco, quæ vel ipſe adverſariis tuis commendaveras, vel proſocer tuus IOH. VIERVS, ſolers

—— vitas hominum ratione medendi
Porrigere, & fatis amplificare moras.

Minimè etiam defuiſti tuo amori in me IOHANNES VLRICE, deprompto è Bibliotheca Illuſtriſſimi tui Principis IOHANNIS BIPONTINI &c. libello TILEMANNI STELLÆ Geometræ, quem aliquando confecerat, cùm Ducis ejuſdem juſſu terminos ditionum Palatinarum recenſeret atque excuteret. Tuam item agnovi non promiſcuam benevolentiam IOH. BAIERE I. C. rarè, quod nobis per communem illum doctorum omnium Mercurium, Velſerum, plurima inter peregrinandum tibi veſtigata, participanda putaveris. Sed nec vos gratiæ veſtræ exſortes à Septentrione; quippe per montes ac maria acceſſerunt ad nos tua, PAVLE KNIBBI Scotiæ florentiſſimo Regi à conſiliis, delineata pulcerrimis literis Epigrammata, Romana, Gallica: ſubmiſiſti & tu quoque Regie Britanniarum fætialis GVLIELME CAMDENE

—— cui pectora lacte,
Et non calcatâ candidiora nive,

quodcunque literarum veterum inſulis illis αὐτόπτης ferè enotaras: quas ut haberem acceptiores, non eſt eis dedignatus commodare & manum ſuam & artem ROBERTVS COTTONVS, homo

—— qui claris nomen virtutibus æquat;
Nec ſinit ingenium nobilitate premi.

cui ut adhuc amplius deberem, etiam lapides proximis his menſibus circa Severi Vallum deprehenſos, graphicè mihi exprimendos duxit. Sed nec: verùm *Lingua quo vadis?* Iam video faſtidis Lector:

Et longas trahis oſcitationes.

quare abrumpam; etſi enim punctis tantum perſtringerem qui huic noſtro labori operam ſuffecerunt partim conſiliariam, partim ferentariam; tamen libri res eſſet. Scias igitur breviſſimè, non tantum me, imo & te, obligari viris illis quos modò laudavi; ſed aliis ferè innumeris, & ſanguine & honoribus, & eruditione ſpectatiſſimis; è quibus modò occurrunt, PAVLVS MELISSVS, cujus inſtinctu SIMO STVDIO, aut potius SEBASTIANVS HORNMOLDVS Wirtenbergica nobis procuravit; IOH. TORNÆSIVS, à quo nactus ſum authenticos titulos lapidum Lugdunenſium, quibus uſus GVLIELMVS PARADINVS, non parum ſinceriores atque auctiores, quàm comparent in editis; IACOBVS MONAVIVS, cui debemus Vngarica illa MICHAELIS SIGLERI, Regii Secretarii, credita IOHANNI SAMBVCO; quid recenſeam IOH. GEORGIVM WERDENSTENIVM, HIPPOLYTVM à COLLIBVS, IOH. PISTORIVM NIDANVM, ADOLPHVM OCCONEM, ABRAHAMVM ORTELIVM, ISAACVM CASAVBONVM, FREDERICVM SYLBVRGIVM, ANTONIVM FAIVM, IOH. GVLIELMVM STVCKIVM, IACOBVM ZWINGERVM, IOH. MICHAELEM BEVTERVM patrem ac filium, LVBBERTVM ESTIVM, IACOBVM COMALIVM, HENRICVM WOTTONVM, ANTONIVM MAVCLERQVIVM, IO. MALIARDVM, FRONTONEM DVCÆVM? quid COSMVM BRANCATELLVM, LVDOVICVM SEPTALIVM, IOAN. COTTOVICIVM, FRANCISCVM POLAM, ANTON. CAROTTVM, FREDERICVM CERVTVM, ROBERTVM TITIVM? quid denique GEORGIVM DOVSAM IANI FIL. IVDAM BONVTIVM, THOMAM SEGETHVM, ISAACVM PONTANVM, PETRVM SCRIVERIVM, MELIOREM GVLDINASTVM, IEREMIAM GVNDELACHIVM, CVNRADVM SCOPPIVM, FREDERICVM LINDEBRVCHIVM, GOTHARDVM VOGELINVM, MARTINVM LYDIVM, pluresque? quorum nomina nunc quidem non veniunt ſub acumen ſtyli, animo tamen iſti minimè emigrarunt, firma eorum ſede. Singulis his atque univerſis *fave fave* Lector, utpote ſine quibus Pandoræ hujus noſtræ ſtructura nunquam perveniſſet ad magnitudinis ſuæ ac pulchritudinis ſupremum culmen. Et jam habes quod cupiebam; quod enim ipſe de ordine quid innuis, an non injurius es? ſi quis tibi objiceret theſaurum aliquem, ubi numiſmata argentea mixta aureis, Conſularia Imperatoriis, aſpera detritis, vetera recentibus; faſtidiréſne indigeſtam molem? imò ambabus invaderes manibus. Idem fac & heic: theſauro te noſtro contentum tene; nam profectò ordini parum attendi, imò ne attendi quidem; niſi quatenus conſuleret meæ memoriæ: cui etiam potiſſimum Claſſes illas Parentum, Fratrum, Conjugum, Cognatorum, Singularium, Libertinorum inſervire volui; gnarus alioqui, eſſe numerum infinitum conjectum in claſſes alias quàm merebatur; ſi, cujus ordinis,

cujus

cujus ætatis fuiſſet, ultrò indicaſſet. Quin magnas ſæpe animas latere inter nudos illos & capite cenſos, hoc quoque ſcio; verùm cùm ipſæ inſignia ſua abjecerint, cur eadem invitis circundarem, qui nec cenſum curo, nec cenſuram? Quod etiam attinet ad ſeriem Alphabeti ſæpius recurrentem, confudi nomina cum prænominibus ac cognominibus, & contra: ſed & id memoriæ cauſa; in cujus item gratiam copulavi magiſtratus majores minoribus, &c. ne quis forte putet attendiſſe Satyrico illi;

—— ſibi Conſul
Ne placeat, curru ſervus portatur eodem.

Illa illa cura fuit princeps, diligenter conferre Inſcriptionem quamque editam cum variis exemplariis, eisque ipſam adfricare quaſi Lapidi Veritatis Lydio; quod dum facio, accidit, ut unam Epigrapham legerim, recenſuerim, mutarim, deſcripſerim non ſemel ſed decies, prout incideram in teſtem qui ſe ferret, aut oculatum, aut oculato proximum. Et heic quidem tam fui, ut debui, ſuperſtitioſus, ut ſemper bona fide repræſentarim ſive auctoris, ſive lapicidæ, ſive exſcriptoris hallucinationes: ſecutus videlicet Pictores corporum vitia in imagines ſuas curioſè transferentes; neque enim heic nobis licuit quod Apelli in Antigonum luſcum, quibus totas facies oſtendere ſedulò propoſitum. Quapropter ſuſtine ſtylum decretorium

Quisquis eris, cujatis eris,

ſi nonnumquam divertimus à ſcripturâ hactenus receptâ, non ea nos latuit, ſed non etiam placuit; quod ipſum aliquando prodimus, ſubſcriptis duobus tribus nominibus uni Epigrammati; indicium ſcilicet non uſquequaque correctum extitiſſe apud unum tantum. At quibus nomen meum adjeci, ut etiam quibus magni Scaligeri, ea nunc primum planè nova habes: quæ ſi aliquando longius degeneraverint a puritate ſua legitima, haud id imputabis viris illis maximis, quorum dono nactus; ſed familiis eorum aut amicitiis, haud ſemper Lynceis, vel ob characteres ferè evanidos, vel ob implicatos eorum ductus nexusque, vel denique ob antiquitatum cognitionem minus accuratam. Sed nec vitio vertas, Lector, ſi incideris in fragmenta aliquot mutila & curta: puta potius tibi obveniſſe elegantes quidem, ſed mire vexatas magnorum artificum ſtatuas,

Et Curios jam dimidios, naſumque minorem
Corvini, & Galbam auriculis naſoque carentem.

quos ipſos cùm injuria ferè nobilitet, non video cur iſthæc tibi ſordere debeant ruta cæſa; nulla ſpe reliqua reſarciendi quæ vetuſtas conſumpſit; atque utinam de ea ſolum queri liceret! neque etiam perirent electiſſima quæque marmora morte factâ manu; nam ô pudor! ô ſcelus! vel calcarias implent reſoluta in cineres, vel novis adaptantur ædificiis eraſa obductave ſcripturâ priore; quod ecquis pro dignitate ſatis aut deploret aut execretur? non ego; non tu Lector; qui ſi domi habes Epigraphas iſtis integriores, caſtioresve, ne invideas collegio Muſico: magnam initurus apud doctos probosque gratiam; maximam verò apud me, ſi & illas per occaſionem communicare dignatus fueris, quas aut fatum aut fortuna in manus noſtras incidere noluit; id ut promptius præſtare poſſes, ecce tibi laborioſiſſimæ ſimul & tædioſiſſimæ curæ Indices XXIV. quos ſi excuſſeris, ſcies ſtatim quid huic noſtro volumini deſit, quid non. Ut etiam noris è quibus libris vulgo publicatis opus iſtud concinnaverimus, habe tibi ſyllabum unum: habe & alterum, ne excidant animo tuo, qui benevolentiæ toto quaſi ſinu nobis præſto fuere; ac, quod minimum eſt, eis benè precare: inprimis Reip. Literariæ legitimis illis Duumviris, Scaligero & Velſero, libri hujus Laribus pluſquam familiaribus.

INDEX
Eorum, qui ſcriptis publicis profuerunt.

Abrahamus Ortelius.
Æneas Vicus.
Aldus Manutius Nepos.
Alfonſus de Caſtro.
Ambroſius Leo.
Ambroſius Moralis.
Andræas Alciatus.
Andreas Fulvius.
Andreas Nicolius.
Andreas Schottus.
Andreas Reſendius.
Andreas Thevetus.
Angelus Roccha.
Antonius Auguſtinus.
Anton. Doſius.
Anton. Maſſa.
Anton. Morillonius.
Anton. Sanfelix.
Arnoldus Mercator.
Augerius Busbequius.
Auguſtinus Pierſonius.
Bartholomæus Amantius.
Bartholomæus Burchelatus.
Bartholomæus Marlianus.
Beatus Rhenanus.
Benedictus Hegius.
Bernardinus Scardeonius.
Bernardus Gamuccius.
Bonaventura Caſtillionæus.
Cæſar Orlandus.
Carolus Cluſius.
Carolus Sigonius.
Caſar Baronius.
Claudius Guichardus.
Claudius Marius.
Deſiderius Lignamineus.
Elias Vinetus.
Eliſæus Roſlinius.
Emanuel Pingonius.
Franciſcus Albertinus.
Franciſcus Belleforeſtus.
Franciſcus Guillimanus.
Franciſcus Modius.
Franciſcus Robrotellus.
Franciſcus Tintus.
Fulvius Vrſinus.
Gabriel Simeonius.
Gaudentius Merula.
Georgius Douſa.
Georgius Fabricius.
Guido Pancirola.
Gulielmus Camdenus.
Gulielmus Choulius.
Gulielmus Paradinus.
Gulielmus Philander.
Hadrianus Iunius.
Helias Cauriolus.
Hieronymus Landus.
Hieron. Mercurialis.
Hieron. Morigia.
Hieron. Rubeus.
Hieron. Surita.
Hubertus Goltzius.
Iacobus Bongarſius.
Iacobus Mazochius.
Iacobus Monatius.
Iacobus Strada.
Ianus Iacobus Boiſſardus.
Ioh. Bapt. de Cavalleriis.
Ioh. Baptiſta Nazarius.
Ioh. Bellonius.
Ioh. Chryſoſtomus Zanchius.
Ioh. Heroldus.
Ioh. Leunclavius.
Ioh. Marcanova.
Iohannes Matalius Metellus.
Ioh. Baptiſta Fonteius.
Ioh. Bekanus.
Ioh. Huttichius.
Ioh. Iuvenis.
Ioh. Poldus.
Ioh. Quintinus.
Ioh. Richardus.
Ioh. Stumfius.
Ioh. Tacuinus.
Ioh. Valerianus Pierius.
Ioſephus Caſtalio.
Ioſephus Scaliger.
Ioſias Simlerus.
Iovianus Pontanus.
Iulius Iacobonius.
Iuſtus Lipſius.
Litius Gregorius Gyraldus.
Lodovicus Cavitellus.
Lucas Pætus.
Lucius Faunus.
Ludovicus Carrio.
Marcus Velſerus.
Nicolaus Aloſtanus.
Nicol. Micautius.
Onufrius Panvinius.
Paulus Gulielmus Merula.
Paulus Morigia.
Petrus Apianus.
Petrus Bellonius.
Petrus Bembus.
Petrus Gylius.
Petrus Martyr.
Petrus Victorius.
Petrus Waſtelius.
Scipio Mazella.
Sebaſtianus Munſterus.
Stephanus Pighius.
Stephanus Zamoſius.
Taurellus Sarayna.
Wolfgangus Lazius.

INDEX
Eorum, qui ſcriptis privatis profuerunt.

Abrahamus Ortelius.
Alfonſus de Caſtro.
Aloiſius Lollinus Epiſcopus Bellunenſis.
Andreas Alciatus I. C.
Andr. Maurocenus Patricius & Hiſtoricus Venetus.
Andreas Schottus.
Antonius Auguſtinus.
Anton. Beſſa Negrinus, Comes &c.
Anton. Carottus Medicus.
Anton. Faius V. C.
Anton. Morillonius.
Anton. Mauclerquius.
Anton. Verderius Vallis-privatæ Dominus.
Arnoldus Buchellius I. C.
Arnoldus Mercator.
Arnoldus Vionus I. C.
Augerius Giſlenius Busbequius.
Benedictus Georgius Patricius Venetus.
Carolus Cluſius.
Caſper Schoppius.
Celſus Cittadinus.
Coſmus Brancatellus.
Dionyſius Lebbeus-Batillius.
Eitelfredicus, Comes à Zollern &c.
Erycius Puteanus.
Everardus Ælius Vorſtius Medicus.
Franciſcus Cicereius A. Pauli F.
Franciſcus Iucundus.
Fredericus Borromæus Cardinalis & Archiepiſcopus Mediolanenſis.
Fredericus Cerutus.
Fredericus Sylburgius.
Fronto Ducæus.
Fulvius Vrſinus.
Gallus Olympius I. C.
Gaudentius Merula.
Gulielmus Camdenus Geographus Regius.
Gulielmus Paradinus.
Henricus Wottonus.
Hieronymus Commelinus.
Hippolytus Angelerius Medicus.
Hippolytus à Collibus.
Honorius Bellus Med.
Horatius à Valle.
Hubertius Goltzius.
Iacobus Alloyſius Med.
Iacobus Auguſtus Thuanus.
Iacobus Bongarſius.
Iacob. Campius.
Iacobus Comalius I. C.
Iacobus Gillotius.
Iacobus Sirmondus.
Iacobus Zwingerus Medic.
Ianus Iacobus Boiſſardus.
Ianus Vincentius Pinellus.
Ianus Wowerius.
Ioannes Bayerus J. C.
Ioannes Bleſius.
Ioannes Brianus.
Ioannes Cotovicius.
Ioa. Egolfus Epiſ. Auguſtanus.
Ioan. Gulielmus Stuckius.
Ioan. Iucundus Antiquar.
Ioan. Matalius Metellus.
Ioan. Maliardus Medicus.
Ioan. Piſtorius Præpoſitus Vratiſlau. &c.
Ioan. Rouſſatus.
Ioan. Tornæſius.
Ioan. Vivianus Poeta.
Ioan. Vlricus I. C. & Poeta.
Ioſephus Caſtalio.
Ioſephus Scaliger.
Iſaacus Pontanus Med.
Leonhardus Gutenſtenius I. C.
Marcus Velſerus.
Marquardus Freherus.
Martinus Smetius à manu Rudolphi Pii Cardin. Carpenſ. ab an. 1545. ad an. 1551.
Melior Guldinaſtus Philologus.
Michael Beutherus Hiſtor. & I. C.
Michael Mercator Arnoldi F.
Nicolaus Fabricius Antiquar.
Nicolaus Rigaltius I. C.
Onufrius Panvinius.
Orlandus Peſcettus.
Paulus Knibbius.
Paulus Meliſſus.
Petrus Cantonius I. C.
Petrus Scriverius Philologus.
Philippus Pigafetta.
Polycarpus Palermus I. C.
Pyrrhus Ligorius Antiquar.
Robertus Cottonus.
Robertus Titius.
Sebaſt. Hornmoldus Poeta ac J. C. nobilis.
Simon Studio.
Stephanus Vi[illegible]us Pighius.
Theodorus Hogelandius.
Theodoſius Zygomala.
Thomaſius Porcacchius.
Tilemannus Stella.
Tobias Scultetus I. C. ac Conſiliarius Cæſar. Majeſt.

AD

AD IANVM GRVTERVM

In digerendâ omnium Antiquitatum & Inſcriptionum farragine occupatiſſimum

PAVLI MELISSI FRANCI, COM. PAL. ET EQ. AVR. CIVIS ROM.

MELOS.

LABORIOSAE pondera ſarcinæ,
Gravemque molem viribus imparem
GRVTERE ſuſcepſti, ferendam
Vix humeris (ut opinor) æquis:
Atlante ni quo forte vel Hercule
Suffulciaris membra, Deusve quis
Adjutet auſum, Dædalive
Mens cata, & ars teres Archimédis.
Atqui vetuſtas marmorum & antium
Inſcriptiones, quotquot adhuc ſuper,
Comprendere uno faſce, & unâ
Congerie ſerieque tentas;
Sed diſtributis ordine claſſibus,
Ad quas referri ſingula debeant
Dicata vel ſacrata. Qui te
Non alacrem adſiduumque cernit
Apollo? quæ te non vigilem videt
Diana? Noctes atque dies tibi
Sudat cerébrum in litterarum
Commoda, & uberiora meſſis
Largê metendæ farra. Licebit huc
Inferre falcem cuilibet, & penum
Augere frumenti maniplis,
Liberiusque frui paratis
Per SMETII illam ſollicitam manum,
Tritumque callem. Pectoris ut boni eſt
Ac liberalis candidique
Divitias tot opumque gazas
Haud invidendas ducere poſteris;
Et hujus ævi præcipuê viris,
Antiqua rerum vindicatâ
Delicias & amœnitates
Ratis ſupremas! Pléraque gentico
Sint more quamvis ſcríptaque díctaque;
Æterna durant, optimêque
Promeritis ſua dona præſtant;
Divis honorem, principibus decus,
Bellis triumphum, cojugibus fidem,
Heris amorem. Miror ipſe
Ante alios, facioque pluris
Tales Latinûm relliquias, ſupra
Quodvis vel aurum, vel diademata
Regum, vel externo orbe gemmas
Et lapides pretioſiores,
Et margaritas. Tu niſi ſentias
GRVTERE mecum (SCALIGER hercle enim
Præluſtris auctor, LIPSIVSque
Inclitus hac in opinione eſt)
Quid attinebat ſumere tam diu
Tantum laborem, tantam operam, probê
Rectêque & exactos ad ungues
Quæque ſuis poſuiſſe metis,
Locisque fixis? Quæ tibi præmia
Remunerari poſteritas amet,
Ingrata ne ſit immemorve
Muneris exhibiti benignê;
Niſi ut beari te ſtatuâ aureâ
Dignum æſtimarit? Lemma ſit additum,
Quod cuncta cunctorum priorum
Lemmata in ære recente vincat.

IN AVGVSTISSIMVM OPVS

INSCRIPTIONVM ANTIQVARVM

id eſt

ROMAM REDIVIVAM.

AD ILLVST. V.
IANVM MATTHAEVM WACHERVM,
DE WACHENFELSA EQ. IC. ET
IMPERIALEM
In aula Cæſaris Conſiliarium
SCIPIO GENTILIS.

IMMORTALE decus terrarum, & ſumma poteſtas
Condita Roma fuit; toties incenſa, virebat
Illa tamen, totius imo demerſa profundo
Extulit auguſtos iterum ſub ſidera vultus
Pulchrior, abſterſaque fremens regnare favillâ,
Victores ſibi capta ſuos ſervire coegit.
Olim armis, & jure potens; nunc legibus Orbem
Temperat, & Scythicam diſpergit lumine brumam,
Humanosque homini mores largitur, & artes.
O qualem te te memorem! licet omnis ab Indo
Æquore, hyperborei cana ad confinia Nerei
Barbaries conſpiret ovans, abolere tuorum
Non tamen illa queat titulos, aut facta Quiritum.
Præſertim cum jam præſens tutela RVDOLPHVS
Romanorum ADSIT *felici numine rerum:*
Dacia nunc Aquilis cujus victricibus omnis
Horruit, & veteres Trajano à principe clades

 Non-

Nondum oblita, novis luget ſervata triumphis.
Nam quid Pannoniæ celſis ſimul arcibus Albæ
Dejectos referam Turcas? monumentaque Regum
Threicio ſubtracta jugo? geminaque receptum
Danubium ripa, Geticas effundere laurus?
Incolumi nihil eſt metuendum Cæſare nobis.
Namque hic Cæſar, hic eſt, cujus pietate vel armis
Libera turba ſumus, cui ſe vincenda reſervat
Impietas, ſævique furor Mavortius Aemi.
Quem Ruſſi Perſæque colunt, atque ultima Bactra,
Hircanæque timet rector Tanaiticus aulæ,
Et pellitorum feritas adciſa Gelonûm.
Quid mirum eſt igitur, tanto ſi præſide mundi
Exultant artesque bonæ, Romanaque rurſum
Gloria purpureas latè quatit inclyta pennas?
Si lapides, atque æra loqui toto orbe Latina
Incipiunt, priſcumque redit decus aëre caſſis?
Haud periit Roma, haud periit: dejectaque regni
Poſſeſſu, retinet titulis dominantibus orbem.
Quos pia GRVTERI *collegit, & ignea virtus,*
Æmula Velſeridarum animi, ne Rhætica tantùm
Illuſtrata ſuo tellus ſe jactet alumno.
Nam quid præter opes Latii, Romanaque jura
Tot ſaxis inſcripti apices, totque eruta in omni
Vociferantur humo veterum ſimulacra virorum?
Arcusque, turresque, & ſacro pulvere Circi
Area mollis adhuc, morumque exſtructa ruinis
Æquora, & ingentes ſubjuncti pontibus amnes?
Quæque opera haud penitus lucrum ſapientia mentis
Hauſerit humanæ; quid enim tot damna ſuperbi
Imperii ſpectare juvet? niſi forte caduca
Omnia uti contemnamus, mortemque feramus
Aequo animo, cùm regna mori videamus, & urbes.
At non GRVTERI *vilis labor: aurea nobis,*
Aurea doctrinâ & dulcis fert commoda vitæ.
Nec quiſquam eſt adeo ſtudiis averſus honeſtis,
Atque adeo ipſe ſui, divinæque inſcius auræ,
Quem non tanta ævi capiant miracula priſci:
Qui non tam doctis hæc plena in marmora rebus
Defixis oculis inhiet, tacitusque parenti
Tanti operis ſummas agat imò è pectore grates.
Te quoque, Cæſarei decus & pars magna Senatus,
WACHERE, *ingenuo decet adplauſiſſe labori:*
Teque adeò longe reliquis magis, ut tua ſummis
Mens adſueta viris, claraque in luce locata,
Nil humile, aut vulgare poteſt tractare: tuusque
Nec ſinat hoc ſplendor, nec ſancta negocia Regum
Virtuti commiſſa tuæ. Te Cæſaris olim
Aëriæ vidêre Alpes mandata ferentem:
Orantemque Padi ſtupuit chorus, altaque Romæ
Curia tota illuc ſtudiis effuſa videndi,
Et Tarteſſiaci proceres, delecta virorum:
Te comite ingentis cum Regis ad atria Nympham
Mitteret auguſtam montani regia Carni.
At non has inter curas, hæc maxima rerum
Pondera, Pierios ceſſas inviſere ſaltus,
Theſpiadumve amnes, muſcoſaque deſeris antra.
O ego quæ præſens vidi, cum regia nuper
Forte adveniſſem viridantis flumina Moldæ!
Quantus in his ſtudiis noſtris mihi viſus, & omni
Antiquâ, dignaque animis illuſtribus arte?
Cui nequeat furor, invidiæ nec tela nocere.
Quò magis hæc te GRVTERI *pulcherrima texta*
Eſſe probaturum ſpero, lætique favoris
Ipſum, GENTILEMQVE *etiam (niſi fallimur) umbrâ*
Amplecti perrecturum. Sic gratia magni
Cæſaris, æterno meritum te cingat honore,
Et tua Muſarum floreſcant nomina faſtis.

T. B.

ADVERSVS tacitæ damnata ſilentia mortis
Tam variis olim ſculpta ſepulcra notis,
Barbara ſuccedens quum prorſus ſperneret ætas,
Plurima cum cippis interiere ſuis.
Quæque ſuperfuerant disjecta hinc inde jacebant,
Ceu penitus nullo reſtituenda die.
Hoc GRVTERE, vetas; magno congeſta labore,
Iſta tuâ monſtrant ut rediviva manu.
Immò quæ ſperni non intellecta ſolebant,
Ecce novo ſplendent lumine clara tuo.
I nunc, & nobis ſylvas rupesque ſequutas
Orphea cantato, Græcia vana, tuum.
Ante legebantur lapides: interprete demum
GRVTERO lapides en didicere loqui.

IOSEPHVS SCALIGER
Iulii Cæſaris F.

CADMÆAS *jactet cur mendax Græcia turres,*
Aut Amphioniam ſaxa ſecuta lyram?
Aſpice, quod ſurgens non parva mole Theatrum
GRVTERI *ſtruxit Dædala cura mei.*
Vſque pererrato terrarum fine petitus
Cernitur ex omni plurimus orbe lapis.
Armorum hic titulis, ille eſt inciſus honorum:
Conſulis hic fulget laudibus ille Ducis.
Nobilium decorum cuſtos GRVTERE *Vetuſtas*
Explicuit cenſus in tua vota ſuos.
Scripta tot elogiis, tot diſſita ſedibus olim,
In titulos laudis nunc coiere tuæ.

DIONYSIVS LEBEVS-BATILLIVS
apud Mediomatricos Præſes Regius.

HERCVLEVS *labor hic, vario tot ab orbe labores*
Congeſſiſſe operum, tot monumenta ſimul,
Tot ſaxa & lapides, tot marmora totque columnas,
Æra tot & ſtatuas, Artificumque manus,
Queis tanta attolli & cœlo ſe educere moles
Incipit, ut jam non grandius extet opus.
Thebanos quali in muros Amphionis olim
Arte agitata ſimul ſaxa coiiſſe ferunt.
Macte his, GRVTERE, *& ſemper majoribus inſtans*
Vince animis, æſtus exſuperaque tuos.
Gloria det vires, det reſponſura labori
Par fama, & curis præmia digna tuis.

CAROLVS VTENHOVIVS
Nieulandiæ Dominus.

SVSPECTA *quamvis ſit fides præconij,*
Quo proſequuntur ſe domeſtici, tamen
Suſpectus heic tibi eſſe CAROLVS *pater*
GRVTERE *fili, haud debet* VTENHOVIVS.
Idem ipſe namque corde & ore cenſeo,
Quod quiſque corde & ore cenſet, ardua eſt
Cui notior paulo ipſamet Antiquitas.
Sic nempe parva, magna, depinxti decus
Quiritium quæ prorogant, ut Cous hæc
Nec ipſe Apelles potuerit melius, ſuis
Phidias nec ipſe coloribus depingere:
Poſthacque nemo ſit futurus qui improbo
Sumptu ac labore viſitet ſparſa Italum
Paſſim per Orbem Marmora, hinc capite, hinc pede,
Hinc corde diminuta: cum palam omnia
Perfectius, videre fas hoc ſit libro.
Quippe ut puto GRVTERE *cuncta & exputo*
Non video, Cereris cur repertis frugibus
Nunc glande veſci ilignea quis geſtiat.

IDEM VTENHOVIVS.

GRVTERE *fili, ſive frater mavelis*
Deinceps vocari (quippe qui parente ſis
Genitus GRVTERO; *ego* GRVTERA) KAROLVS
INSCRIPTIONVM *quæris ecquid de libris*
Loquatur VTENHOVIVS? *quod optimus*
Doctiſſimusque quiſque: Laudo atque oſculor
Induſtriam hanc ſimulque diligentiam,
Quæ tot Deos Deasque, totque Numinum
Et Templa & Aras, & Miniſtros & Popas,
Tot Cæſares, tot Imperatores meros,
Tot Conſulares, tot viros Prætorios,
Et pace tot belloque viros nobiles,
Reſuſcitavit, erutosque faucibus.
Mortis, reduxit rurſus orbi & lumini:
Quos paſſibus ſequuntur unctioribus
Et univerſi & ſinguli, per quos domi
Forisque Romani Imperii corpus ſtetit.
Nempe obligaſti munere iſto ſic tibi
Veterem novamque Romam, ut ipſa plus ferat
GRVTERE *ſe tibi debere, quam ſuo*
Aut ROMVLO *quondam aut Camillo debuit.*
Reſtituit alter urbem & alter condidit:
Sed conditam, ſed reſtitutam ſic quoque
Subvertit Ætas longa; quodque relliquum eſt,
Ita funditus ſubvertet Ætas longior,
Ut invenire vix medio queat ſui
Sui ruinam. Roma ſed contra hæc tua
Tua gensque Martia hæc, vigebit perpetim,
Dum Luna ſummo, dumque Sol ſtabit polo.
Quin ſecla quo per plura curret, hoc minus
Seneſcet, uſque floreum ſervans decus,
Dum vel juventæ controverſiam haud levem
Hebæ dolente ſecerit pulcræ Hercule.

ANNAE PALLANTIAE ET ANNAE Vtenhoviæ Acroſtichis.

Præeunte proſam CAROLO VTENHOVIO.

IANE *pater cedat cui matutinus HoratI*
NVSquam non anni IANVS *origo novi;*
Gaudia pertentant tacitum mihi candida pectus;
Rex novus Auſoniæ plaudite IANVS *adeſt.*
Unde biceps etiam velut ille Patulcius audit
Terrigenum & Superum Ianitor ille Deus.
Et merito; namque ut Saliis Deus ille Deorum eſt,
Rex etiam hic Vatum eſt & Deus Auſoniis.
Utque Bifrons idem quod & ante retroque tuetur,
Sic nihil eſt quod non IANVS *& iſte videt.*

MARQ. FREHERVS.

QVIDQVID *in orbe vago locat ambitioſa vetuſtas,*
Marmore victurum nomen & ære parans;
Conficit omne malo dente invidioſa vetuſtas,
Tempus & humanis fortius ingeniis.
Diruta reſtituit mundo improba cura GRVTERI,
Tecta aperit, reficit fracta, ſoluta ligat.
Ære, quadris, ſtatuis, tabularum montibus, orbis
Congerie, æternum ſurgere cernis opus,
Quale prius potuit ceu condere nulla vetuſtas,
Nulla itidem deinceps ſolvere ſæcla queant.

IANVS LERNVTIVS.

QVAS *priſci nobis olim poſuere parentes*
Ingenii atque animi ſigna notanda palam,
Sive decus partum memorabile pace vel armis
Secula quod poſſet ſera monere ſui.
Pleraque conſumſit fatali dente vetuſtas
Egregium patiens nil ſupereſſe diu.
Ergo aut in tenues reſoluta abiere favillas:
Aut laceram faciem vix reparanda gerunt.
Nunc ubi marmoribus tot credita ſcripta politis
Stabant Romano quæ numeroſa foro?
Artificique manu ſplendeſcere juſſa metalla
Et præferre catis tot documenta notis?
Roſtra ubi nunc arcusque Ducum populique lavacra:
Et Capitolino templa habitata Iovi?
His anni nocuere: magis tamen horrida bella:
Partem majorem diripuere Getæ.
Atque Getæ atque Hunni, gensque effera Vandali, in omne
Prona nefas, ipſis aſperiorque feris.
Sic Mauſolæi moles everſa ſepulchri eſt:
Sic vacua Agrippæ cælum imitata domus.
Quin domus ipſa Deûm, cecidit vetus aurea Roma,
Ruderibusque ſuis obruta pænè jacet.
Sed licet ingeniis etiam pugnaverit ætas:
Nube vetuſtatis evolvenda gravi,
Plurima ſunt ævo patrum noſtroque reperta,
Multorum meritò quæ ſtudium acre probant.
Armillis illi ſanè exornentur & haſta:
Summa modò cedant ſponte trophæa tibi.
Nam tua promeruit ſupremum induſtria honorem;
Poſſidet & famæ principem in arce locum.
Perge agedum GRVTERE *gradu pertendere pleno,*
Et benè conceptum prodere dexter opus.
Gloria victrices plectit tibi ſedula Lauros:
Jamque tua ad cælum nomina laude vehit.
Palladis auſpiciis ſodes molire triumphum:
Sumere palmatam fas tibi jure togam.
Fercula diſtincto præcedant agmine currum:
Doctaque per titulos dicta ſubinde novent.
Ordine mox juſto præciſis molliter alis
Tempus; & ingenti voce tua acta canat.
Poſt vultu in terram projecto mæſta ſequatur
Barbaries collo vincula ſerva ferens.
Ipſe tuo Elogium decori hoc præfigo volenter
Livida quod triſti lumine turba legat:
Quæ congeſta vides digeſtaque corpus in unum
Mille locis Hoſpes ſparſa ea nuper erant.
SMETIVS *inceptor: proreclor* LIPSIVS *audit,*
IANVS *perfector Geryon eſſe poteſt.*
Quis ſatis hunc laudet? tumulo veteri excita Roma,
Tollit honoratum ceu ſolet ante caput:
Nec ferrum aut flammam metuit: ſecura ſenecta,
GRVTERI ÆTERNA EST *munere facta novo.*

IACOBVS LECTIVS IC.

IANE quid excuſas? fragili committere chartæ
Quod juvat inſcriptas ære rigente notas?
Scilicet iſte tuæ frontis pudor, iſte modeſti
Mos genii, probitas oris & iſta tui eſt.
Si chalybem breve Tempus ais, ſolertiaque æra
Eſſe poteſt, oculis invia penè meis:
Si fugit humanos æterna in ſecula ſenſus
Quod Pario inſculpſit marmore Praxiteles;
Quid ſeriem annorum, quid te invidioſa Vetuſtas
Sperem paginulis parcere poſſe meis?
Attamen, ô, Vati ſi quicquam credis amico,
Nec vatum rapiunt irrita verba Noti:
Et chalybe & ferro priſcique perennior ævi
Aëre, & marmoribus Charta futura tua eſt.
Nec tumuli Heroas poterunt defendere letho,
Ni tumulos tumulis eximis ipſe ſuis;
Nec quenquam exitio eripient monumenta, niſi ipſa
Eripis exitio tot monumenta prius.

MICHAËL VANDER-HAGEN.

ROMANI *Imperii quàm nota potentia latè*
Eois fuerit Heſperiiſque plagis,
Hiſtoriæ Grajæ teſtantur & Auſones: ipſum
Nec monimenta operum tot numeroſa negant;
Sive ea, adhuc majeſtatis nullius egena
Excelſum tollant ſidera ad alta caput;
Sive Vetuſtatis genuino obnoxia, fracta
Parte ſui plangant nobiliore ſolum.
Prodit & hæc eadem non una Inſcriptio, linguam
Vocalem quæ Æri Marmoribuſque creat.
Roma ſed hæc ut tuta minus munimina ſentit
Temporis adverſus Barbarieſque minas;
Præcipuè cum hinc Livor & inde Inſcitia vexet
Temporis intactum Barbarieſque minis.
Extitit haud unus qui ſtantia, quique tenebris
Merſa perennaret tot decora arte nova.
Non malè, ſi non vel fato, vel forte, disertè
Interruptum iſtud plus ſemel eſſet opus.
Donec ſe ſoboles Mavortis Roma retexit
A capite ad calcem nuda, GRVTERE, *tibi:*
Momentoque repræſentavit ſingula, ſæclo
Quicquid currenti eſt præteritoque fuit.
Nec mora: cuncta notas oculis animiſque, & in unum
Rite coacta, Orbi reddis utrique palam:
Et facis, ut verè jam demum Aeterna vocari
Roma queat, Mortis libera tota jugis.
Nam queî, quæſo, perire queat, quæ jam modò per te
Vitas uno eôdem tempore mille capit?

HENRICI SMETII ODA.

HVMANA quamvis mens ſibi conſcia eſt
Vitæ perennis: corporis hoc tamen
Se carcere indignans in arcto
Et nimium fragili teneri:
Terræ univerſæ compita pervolat,
Rimatur intus viſcera montium,
Mariſque abyſſos, & ſagaci
Ingenio ſpeculatur aſtra.
Nempe allaborat quærere gloriam
Sibi perennem: conjugis & ſui
Hanc corporis vitam fugacem
Perpetuâ reparare famâ.
Hæc cura Nili ditibus accolis,
Belloque magnis Romulidis fuit.
Teſtantur enormes Coloſſi,
Pyramideſque, Obeliſci, & Arcus.
Romana deinceps cum ſtudio pari,
Egit propago, nomina ut & ſua,
Et munia, & curas ſuorum,
Ipſi etiam lapides loquantur.
Quanti ô laboris, quantæ operæ fuit,
INSCRIPTIONES colligere angulis
Ex omnibus, quaqua coruſcus
Sol Oriens micat, Occidenſque!
Quas dum GRVTERI mens vigilax libro
Offert in uno: non alios modò
Aevo priores, ſeſe at ipſum
Herculeo hoc opere ipſe vincit.

BON. VVLCANIVS.

SCILICET *hæc etiam te laus* GRVTERE *manebat,*
Poſt maculas priſci abſterſas ſcriptoribus ævi,
Quas illis ſciolorum audax aſperſerat error:
Marmoribus quoque ſplendorem reparare vetuſtis,
Et ſtatuas cipposque ſitu quos preſſerat atro
Longa dies, dias revocare in luminis auras.
Et variis inſcripta notis animare metalla.
Teſtamenta, ſacros ritus, Conſulta Senatus
Et quicquid memorabile habet veneranda vetuſtas
Eruere, & Mnemoſynes inſcribere libris.
O te felicem ſtudii, Herculeique laboris
Tanto operi impenſi; quod non longinqua abolebit
Annorum ſeries, aut ævi ſcæva poteſtas.
At tibi pro meritis dignas perſolvere grates,
Aut æquare tuas quis ſperet carmine laudes?
Non ea vis animo aut tanta eſt fiducia noſtro.
Nam mihi lenta ſalit circum præcordia vena, &
Difficiles veniunt in vota ſenilia Muſæ.
Quod potero faciam tantum, & fungar vice cotis,
Inque tuæ, GRVTERE *acuam præconia laudis*
Par Iuvenum, queis nulla pares dedit aut dabit ætas,
Heinſiadem Grotiumque meum; quorum accipe verſus
Queis tua commendant ſeclis monimenta futuris.
Namque alios quid commemorem, qui ſive rogati
Sive ſuâ ornabunt docto te carmine ſponte?
Me tantum excuſatum habeas, quod nil tibi majus
Hoc offerre queat languens mea tempore Muſa.

HVGONIS GROTII I. C.
JAMBICI TRAGICI
ἄθλιπτοι.

ORBIS ſupremi pignus, Æterni Sator προσφώνη-
Immenſe SERPENS, *ripa quem Nili colit* σις πρὸς τὸν
Squammas virentem ſemper, & tortos ſinus, NEICI.
Qui volvis agmen ſimplici flexum viâ
Tui relapſus in notas veſtigii,
Certis & hæres pervicax exordiis,
Voluminumque lubricis anfractibus
In os reductam prodigus caudam voras,
Tui Triumphans pandit æratas fores
GRVTERVS ANTRI: *Propter annoſo ſitu,*
Quæ ſola creſcit Temporis diſpendio,
Repit Vetuſtas ipſa conſumptrix ſui,
Trahique gaudet. Ille demorſos tibi
Repoſcit annos, quæque Luſtrorum parens
SPELVNCA *ſervat Sæcla, decurrentibus*
Reddenda Sæclis ducit in lucem manu,
Ævoque priſco donat ereptum diem.
Quicquid ſuperbus ambit Aſtrorum Chorus, Pereunt omnia tempore:
Et illa Signis picta Teſtudo Poli,
Quicquid creatum ſiderum princeps Deus
Victrice Noctis Phœbus illuſtrat face;
Fatale vulnus ſentit Annorum vices,
Tempuſque cuncta perdit, & primum perit.
Tam pulchra rerum forma res eſt unius
Dies Diei, dumque feſtinat mori
Occidit Ætas. Vnda Momenti rapax
Nunquam manentis, quicquid occurrit, gravis
Trahit fluenti mole, nec parcit ſibi.
Exciſa rupi ſaxa cano gurgite Etiam metalla:
Ferocientis pulſa nequicquam Sali,
Quæ non voravit fluctus, abſorbent dies.
Venis notatum Marmor, & commercii
Mortalis aurum pignus, & Gemmæ ſatas
Quaſcunque conchâ littus Eoum vomit,
Duruſque Terræ partus inventum neci
Lethale Ferrum, deteruntur Sæculis:
Vitamque, cæli docta quam rectrix manus
Infudit æri, Temporum tollit mora.
Quid iſta flemus parva, cùm tota ſolo Imò ROMA quoque
Æquentur urbes. Heu QVIRITES *patriam*
Efferte: ROMA *funus eſt tantum ſui.*

Vrbis-

Vrbiſque, SEPTEM *quæ ſedens in* MONTIBVS
Sublimis Orbi jura ſubjecto dabat,
Illinc Diei ſparſus, hinc Noctis Domum
Tangit, nec ipſâ clauſus Europâ cinis.
In omne Mundi ſe latus lapſu gravi
Ruina fudit. Tuque GRÆCI *ſanguinis* — Et GRAECIA:
Altrix, & omnis Magna DOCTRINÆ PARENS,
Olim tuorum Terra felix ſpiritu
Quàm nulla reſtas! Dira Fatorum lues, — Et in iis RELIGIOSA;
Si nil profanum, quamlibet magnum, tui
Ferale virus effugit contagii,
Et delibutas peſte PLVTONIS *manus,*
Tamen Sepulchris parce. Sacras MANIVM
Sedes, & illud ſi quid eſt quod Mortuis
Datur ſuperſtes; eſſe, quod vivi colunt,
LEX VNIVERSI *terret, & rurſum mori.*

Virgo Triformis Orbis immenſi novis
Dotata prædis ſemper, & Rerum Malo,
Quid impotenter in tuas ſævis opes,
Quid BVSTA, CIPPOS, *& graves Victoriæ*
Teſtes COLVMNAS, *& Tropæorum ſtruem*
Deles, nec ORCVM *liberas* ORCI *metu.*
Vmbræ ſilentes, Vulgus inferni Jovis,
Quibus quietem ſpondet æternam palus
Iurata Divis hîc, quod amittant, habent:
Poſtquam, FVERVNT, *indices perdunt, quibus*
FVISSE *conſtet.* INSTAT ET MORS NOMINI.

Fas eſt profectò, Fas tamen Divos queri — SACRA;
Minus minores. Inferis non eſt grave
Pati Supernis Numinum turmis idem.
Rex ipſe Divûm Fulminis Diri potens,
Et circinantis tota Cœli Civitas
Injurioſo prorutas ævi pede
Deſpectat Ædes triſtis. Ingentes moræ
Cedunt COLOSSI. SOL *ſuos Annos timet,*
Et LVNA *menſes. Templa decreſcunt ſitu.*
Jam nulla pendent è THOLIS DONARIA,
Jam nullus aras Agnus humectat Deûm,
Nec PROSICANTVR EXTA, *nec turis jacit*
Acerra fumos, nec fluunt imbres meri.
Delubra ſordent. Vmbra Lucorum jacet
Honore nullo. Cœlitum vultus ſacri,
Imaginesque, poplitem flexit quibus
Supplex precantûm turba, ſunt ludibrium
Ævi rapacis, & profani Temporis. — PVBLICA;

Et ille Sacris æmulus REGVM LABOR,
Impendiisque ſtructa moles publicis,
Cenſus Beati Sola, durando perit.
Nam ſive latâ ſubjicit Saxum Baſi
Acuminato PYRAMIS *faſtigio*
Tactura Cælum, ſive PONS LONGVS *domat*
Superbientes Amnis objectus vias
Agris timendi, ſive juſſu Principum
PALATIORVM *ſurgit excelſum decus,*
Altumque jactant tecta culmen Barbaris
Suffulta Pilis, in ſuum finem ruunt.

Quicquid futuris deſtinatur Seculis, — quorum vix Inſcriptiones reſtant.
Hæredibusque poſtumis inſcribitur,
Mox lancinatis literarum ductibus,
Vocumque membris ſponte diſſultantibus
Antiquitatis vindices perdit NOTAS.

At tu, ſupremum STIRPIS ANTIQVÆ *jubar* — quæ prodeunt; auſpiciis SCALIGERI, &
Alumne Cœli, CÆSARIS MAGNI *genus,*
Qui das vetuſta poſt futuris ſecula,
Bataviæque gentis Eoa ſonos,
Polumque terris, teque nobis, dum licet
Succurre Mundi SCALIGER *damno.* TVVM
Te TEMPVS *audit. Te decet Luſtris dare*
Leges, & annis. Ille felici manu
Ferventis Ævi raptus ex INCENDIO
THESAVRVS, *Orbis* NAVFRAGI *lectæ tuâ*
Dextrâ TABELLÆ, *parque* VELSERI *labos,* — VELSERI.
Peroſa dudum clauſtra privati Laris
Ibunt in auras, Regna nec poſthac ferent
Nocturna, ſeque mancipabunt publico.
Novo Parentum maximorum Fœtui
GRVTERVS *almam primus alluxit Facem,* — Opera GRVTERI.
Induſtriaque munus obſtetricia
Promiſit: ille tot virorum nomina
Invidit Orco, totque laudes Cœlitum,
POSTLIMINI*que* JVRE *luci reddidit:*
Cuſtos inertis ante Cocyti Canis — ΕΓΚΩΜΙΟΝ.
Cogente magno vidit Alcide diem
Miratus ore triplici Solem novum,
Vicarioque functa letho Theſſala
Vita recepit lumen impenſum viro.
Blandum ſonante Ditis horrendas Lyrâ
Demulſit aures, conjugem qui perditam
Recepit Orpheus, & receptam perdidit.
Tenace Mortis impeditum compede
Ars Æſculapî liberavit Virbium.
Et abſoluto jam colus penſo ſemel
Novata nentes fila laſſarunt Deas.
Plus ille fecit, qui tot ACTI TEMPORIS
RES *delitere non ſinit merſas* STYGE,
Per quem ſenectam nulla MOLES *priſtini*
Perſentit Ævi, nec datum LETHES *aquis*
Opus caduco Regium ſumptu perit;
Et Mortuorum (quis putet?) MANES *ſuis*
VIVVNT SEPVLCHRIS. *Sint ut hæc communia,*
GRVTERVS *ipſos ſolus* ÆTERNAT DEOS,
Et ſacra ſervat. Eſt & hæc laus propria.
Vicêre plures antè Leges Tartari,
Pro ſe nec unus, quosque VIVOS *tranſtulit*
Omnes revexit morte confectos Charon.
At hic PERENNE NOMEN OMNI SÆCVLO,
QVOD DÎS, ET VMBRIS REDDIT, HOC SERVAT SIBI.

DANIEL HEINSIVS.

Ὅσσα πάλαι ςήσαντο νέης ἀναθήματα νίκης
Δεινοὶ Ἀρειμανέων ΚΑΙΣΑΡΕΣ Αὐσονίων.
Ὅσσα πάλαι κρατερῆς ΥΠΑΤΗΙΑ Φέγγεα ΡΩΜΗΣ
Εἵσατο, πατρῴης ἔκτοθι δȣλοσύνης·
Ὅσσα πάλαι πολέμοιο μεμηλότες ἡγεμονῆες
Γράψαν ἐπὶ σκύλοις, γράψαν ἐπὶ λαφύροις.
Ὅσσα πάλαι πραπίδεσσιν ἀρηρότες ἄνδρες ἔθεντο
Ἱερὰ παντοίων ἔμμεναι ἀθανάτων
Γράμμασιν ὅσσα σοφοῖσιν ἐμοὶ ἐχάραξαν ΑΧΑΙΟΙ
ΧΡΥΣΟΣ, ΟΔΟΙ, ΝΑΟΙ, ΤΕΙΧΕΑ, ΘΥΣΘΛΑ, ΛΙΘΟΙ.
Πάντα κόνις μία κρύψε, καὶ ȣ̓κ ἔτι φυκτὰ πέλοντο
Αἰνύμεναι γλαφυρȣ̀ς κῆρες ἔβαν καμάτȣς.
Πάντα δ᾽ ἔναλλα φέροντο πάλαι πάλαι, ὤμοι ἀνάγκης,
Ἔνθεα καὶ βωμῶν γράμματα καὶ ξοάνων.
Ἤτοι ἄναξ ΚΡΟΝΕ δεινὸν, ἀνηλεὲς ἦτορ ἔχεσκες,
Πιερικῶν λίην ἄμμορον ἀγλαϊῶν.
Πάντες ὀνείδιζον σοὶ ἀμείλιχος, οἷον ἐποίεις
Μνημοσύνης ἀπαλῶν ςήθεα θυγατέρων.
Οὐδὲ τεὴν ΓΡΟΥΤΗΡΕ τάδε φρένα δὴν ἐλάθεσκε,
Τυκτὰ δὲ ΜΟΥΣΑΩΝ ἔντεα δὺς προὔβης.
Αὐτίκα δὲ ΣΚΑΛΑΝΟΝ ἕλευ μέγαν, εἶλαρ ἔσεσθαι
ΖΗΝΟΣ ἐριγδȣ́πȣ πατρὶ μαχησομένῳ
Ἶςωρ δ᾽ ΩΚΕΑΝΟΙΟ φίλος παῖς ἔπλετο ΡΗΝΟΣ,
ΡΗΝΟΣ ΙΒΗΡ λαμπρῆς κιδνάμενος προχοῆς
Ἀντίτυπον σάλπιγγος ἐὸν ςόμα καλὸν ἄειρε,
Ὄρθια δ᾽ ἐλθόντος πρὸς πόνον ᾆδε μέλη.
ΕΥΟΙ εὺς ΔΙΟΝΥΣΟΣ ἐπίαχε ταῦτα λελογχὼς
Ῥεύματα, νυμφάων σύννομος ὁπλοτερέων.
Οἰοπόλοι ἐχόρευον ΟΡΕΙΑΔΕΣ, ἔβρεμεν Ἠχὼ
ΠΑΝΙ φίλῳ ληπτȣ̀ς πηξαμένη δόνακας.
Ἔνθα θεός τοι ἔδωκεν ἄδην μέγα κῦδος ἀρέσθαι
Λὰξ δὲ νὶν ὑμετέρῃ ἔφθασας ἠνορέῃ.
Ἠράμεθα κλέος ἐσθλὸν, ΙΗ, ΚΡΟΝΟΣ ὁ πρὶν ἐπιςὰς
Οὔδει πολλὰ παθὼν κεῖται ἐρεισάμενος.
ΙῊ ΙῊ ΓΡΟΥΤΗΡΕ φίλαι φίλαι εἴπατε ΜΟΥΣΑΙ
Εἴπατε δ᾽ ἀρχάιων ἱέμενοι ΧΑΡΙΤΩΝ

ΣΤΥΓΝΟΣ ΕΗ ΑΜΑΘΥΝΕ ΠΑΛΑΙ ΚΡΟΝΟΣ ΑΓΡΙΟΣ ΑΡΠΗ
ΧΡΥΣΟΝ, ΟΔΟΥΣ, ΝΑΟΥΣ, ΤΕΙΧΕΑ, ΘΥΣΘΛΑ, ΛΙΘΟΥΣ.
ΑΝΤΙΚΡΟΝΟΣ ΓΡΟΥΤΗΡΟΣ ΕΩ ΠΑΛΙΝ ΕΓΡΕΤΟ ΧΑΡΤΗ
ΧΡΥΣΟΝ, ΟΔΟΥΣ, ΝΑΟΥΣ, ΤΕΙΧΕΑ, ΘΥΣΘΛΑ, ΛΙΘΟΥΣ.

DAVID HOESCHELIVS.

Υἱωνὸς τοῦ Αδὰμ, προϊδὼν κατακλυσμὸς ὅτ' ἔςαι
Τοῖος, Ιώσηπος οἷον ἔγραψε, πάλαι·
Εὕρεμα τεχνάων ξύμπαν ταμίευσ' ἀναμνήσει,
Ἐγγλύψας ςήλαις πλίνθοιο καὶ λίθοιο.
Ἆρά τι καὶ σέο νοῦς προορῶν, Γρουτῆρε, πέλωρον·
Σπουδῇ καββαίνει ἔργον ἐς ὧδε μέγα;
Μῶν ὄλεθρον σεισμὸς τῆς γῆς πολίεσσιν ἀπειλεῖ;
Μῶν ὁ Ἄρης μούσαις, μῶν χαρίτεσσι, βλάβος;
Πρὶν γοῦν ςρεφθῆναι σύμπαντα ἄνω τε κάτω τε,
Πρὶν καὶ φθαρθῆναι ἀγλαὰ δῶρα θεῶν·
Ἑλλάδος, αὐσονίης, κειμήλια, ἄλλοθεν ἄλλα,
Σητῶν νωλεμέως, ἐις φάος ἄρτι φέρεις.
Ἄλλοι ἂρ αἰνούντων κόσμοιο τὰ θαύματα κεῖνα,
Θήβας αἰγύπτου τὰς ἑκατὸν ταπύλους.
Ἰφθίμης βασιληΐδος αὖ βαβυλώνια τείχη·
Μνῆμα τὸ Μαυσώλου· πυραμίδων τε δομήν·
Κίονα τὸν χαλκοῦν, ἔιτ' ἐν Ρόδῳ ὄντα κολοσσὸν,
Ταρπήιόν τε λόφον· Αδριανοῦ τε νεών.
Ταῦτα, μέγιςα πάλαι, κόνις ἤδη, τοὔνομα μοῦνον
Γνώριμα· οἷα φιλεῖ ἔμμεναι ἔργα χερῶν.
Τοὔνεκα σεῖο πόνον, Γρουτῆρε, διαμπερὲς ἡμεῖς
Ἄσομεν, ἐυφυΐης ὄντα καὶ ἀθάνατον.

NICOLAVS REVSNERVS I.C. COMES
PALATINVS CÆS.

Quicqüid in Europa veteris mirabile ſæcli
Extat, & antiquis extitit ante libris:
Sive Deûm cultus priſcos formasque Dearum,
Seu veterum ſpectes clara trophæa Ducum:
Sive Magiſtratus antiquos, ſive Monarchis
Conſulibusve pium, quod datur, obſequium.
Sive Palatina officia, & Collegia, & ipſos
Artifices; veteris denique Militiæ,
Seu monumenta virûm, qui vel periere ſub armis,
Laude ſua vivi vel meruere decus.
Quæque ſibi præſtant vir mutuò & uxor, amici
Cognatique ſimul quæ, Sobolive parens;
Aut contrà; vel quæ liberti cura patrono
Debita, vel quis honos præſtitus huic & amor:
Omnia & his uno (mirum!) plura addita libro
Auſpiciis fas eſt cernere, IANE, tuis.
O decus! ô labor immortali dignus honore!
Pro meritis tribuant Dii bona cuncta tuis.
Id nec enim poſſint homines, largè tibi quamvis
Cuncta ſagi exhibeant munera, cuncta togæ.

TOBIÆ SCVLTETI I. C. AC
CONSIL. CÆS. Parodia.

Nunc eſt legendum, nunc hilari manu
Volvenda charta eſt; nunc Latiaribus
Explere curioſiorem
Tempus erit dapibus inventam.
Ante hac querelis prodere Gothicos
Juvit furores, qui Capitolio
Urbique dementes ruinas
Funus & Imperio pararunt.
Intacta ſævorum à grege Militum
Quæcunque reſtant abdita marmora
Luſtrare, fortunaque priſcæ
Reddere nunc potuit GRVTERVS.
Vix Roma tantis ſoſpes ab ignibus
Sibi ipſa credit: tam lepido omnia
Redegit in priſcos decores
Verus hic Italiæ ruentis
Aſſertor: etſi SCALIGER hinc ſuam
Fert jure partem; nec minus inclutæ
Debetur, ob jus auſpicale,
VELSERIO capiti corona.
Fatale noſtro ſæculo, in intimos
ANTIQVITATIS proruere angulos:
CONVIVIORVM alter latenteis
Mente cata reparare ritus:
Alter jacentis MILITIAE decus
Novare tentat fortis, & abditas
Volgare formas MACHINARVM:
FVNEREIS alius ſepulchris
Determinata Morte potentior
Priſcos Honores aſſerit: Omnibus
GRVTERVS antiſtans feretur
Non humilem meritus Triumphum.

PETRVS SCRIVERIVS.

Poſt operam impenſam, deſudatosque Labores,
Ultima quos Vulgi trudit in ora manus,
Ecquid erit præmî? nam ſi benè judico, tantum
Poſt Opus emiſſum non inhonorus eris.
Fallor, an hunc totus Librum venerabitur Orbis,
Et diffiſſa tuis laudibus ora geret;
Teque tuumque ipſe ſacrabit nomen Olympo
Chelarum propter Erigonesque domum?
Macte, ô! ſi ſileant Homines, te SAXA loquentur
ROMVLA, nunc Linguas ſunt ea nacta ſuas.
Et meritò: namque hæc nullis obnoxia damnis
Incipiunt Fato proſperiore frui.
Ingenii ſunt iſta tui: quid, quod magis; olim
Florebunt cultu ſplendidiora tua.
Ipſaque in hoc dicent ſe lapſa furentibus Hunnis,
Ut veneranda magis te renovante forent.
Qualis ſupremo ſibi præfica funere Phœnix
Pulchrior exuſto ſit recidiva rogo.

IANVS IACOBVS BOISSARDVS
VESVNTINVS.

Præclarè vitam inſtituit; cui cura juvare eſt
Proximum, & humanæ commoda amicitiæ.
Conatus qui omnes huc dirigit, utilis ut ſit
Omnibus; & proſit qua ratione poteſt.
Ille bonos inter radianti fulgidus oſtro,
Lemniſco frontem circumeunte, micat.
Illi æterna offert victricem Gloria palmam;
Cæſariem lauro virgine cingit Honos.
Ille Deis carus mortalibus audit:
Securoque premit pulla feretra pede.
Quod ſi ita res habeat ſeſe (quis vera negabit?
Ni cui ſit fatuo pectore ſenſus hebes.)
Præmia quanta tibi tandem, quæ encomia ſolvet
Facta tuo locuples munere Poſteritas?
Nulla ætas unquam ſæclis ventura futuris
Aequabit meritum, magne GRVTERE, tuum.
Non tantum calles ſanctarum dogmata legum,
Quæ docuit ſacro carmine diva Themis.
Solicita arcanos Naturæ indagine motus,
Et rerum cauſas quærere cattus aves.
Noſti præterito, & quæ noſtro tempore geſta
Traduntur longis condita in hiſtoriis.
Nec ſatis hoc viſum eſt: Ne quid neſcire puteris,
Ingenii vires porrigis ulterius.
Quicquid diverſis Oblivio texerat ævis,
In clarum certas id revocare diem.
Quod commune tibi eſt cum multis: attamen ipſe
In vita ſuperas quemlibet invidia.

Mul-

Multi doctrina, multi ampla laude celebres
Hoc ſtudium pridem propoſuere ſibi;
Priſca antiquorum ſcriptis monimenta notare,
Et quæ marmoribus ſculpta vetuſta patent.
Quædam Mazochius, Panvinus multa reliquit;
Quorum auxit doctus quondam Apianus opus.
Roſcius hos, atque Urſinus, Peldusque ſecuti,
Cluſius, Occo, Valens, Lipſius, & Smetius.
Idque iter ingreſſi Rouſſatus, Scaliger, atque
Cnibius, & magno non minor Aldus avo.
Atque alii, qui ſucceſſu felice potiti
Illuſtres inter promeruere locum.
Sed tu horum inſiſtens auſis, progreſſus es ultra,
Ad majus ſpirans ſedulitate decus.
In medio ſocios ſtadio dum namque relinquis,
Meta extrema citis eſt tibi tacta rotis.
Collecta à reliquis auxiſti, eademque repurgans
Mendis (diverſi queis ſcatuere libri)
Ad primum rurſus ſplendorem manca reduxti,
Solerti gnarus ſcabra polire manu.
Diſcerpti Hippolyti membratim fruſtra reſumens
Priſcæ illum vitæ munere reſtituis.
Feciſti ut formam veſtiret ubique probatam
Indigeſta inter rudera congeries.
Nam quod ſejunctum à multis per membra relictum eſt,
Per te unum in corpus redditur Imperium.

ANTONIVS MAVCLERQVIVS.

H*As quis delicias, delitias Deum*
Vincentes, liquidum nectar & altili
Quadras ambroſiæ ſcilicet, è ſacra
Nobis largiſluè ſuppeditat penu?
BIFRONTEM *veteris fabula temporis*
IANVM *tam dubiis laudibus extulit,*
Vt nunc vix aliquam reperiat fidem:
Te ſed tergeminis præmia laudibus
Non incerta manent, IANE, *virum decus*
Doctorum radiis qui Sophiæ nitent.
Nam quod grandius aut magnificentius
Poſſet ſurgere opus cuiquam opere hoc tuo?
De quo cuncta licet maxima dixerit,
Hic aut ille, tamen dixerit is parum:
Nedum vaniloqui palleat ad notam,
Mueſoleion opus ſi ferat alterum,
Miraclique ideò nomine dignius
Octavi, omne hominum quod ſtupeat genus.
Quicquid fida tibi marmora ſuggerunt
Orbem per triplicem; more modoque Apis
Mutas Pierios continuè in favos
Diſtinguisque ſuis ordine cellulis.
Ecce ut multa Deum, multa hominum, ſui
Qui quondam fuerant ſæculi adorea,
Laus iſtis niteat ſuaviter areis!
Haud uſquam videas ſurgere lætius
Florum mille acres, quos color atque odor
Carptos ungue quidem Pallados arguat,
At natos biſido Calliopes jugo.
O ſalve veterum fama Quiritum
Grajorumque nigris obſita nubibus!
Jam priſcam faciem ſumis & emicas
Majorum radiis æmula ſiderum.
Jam ſemper juvenis conſpiceris; nec eſt
Quod dentes metuas Temporis invidi:
Immortalis agis, facta tui fabra.
Hæc GRVTERE *tui eſt gratia muneris*
Quam grato celebret pectore Theſeus,
Quam grato celebret pectore Romulus:
Tanquam qui videant mnema datum ſibi
Qui non eſſe queat mnema ſuperbius.
Solvi ergo metuens penna ſuperſtitis
Rumoris ſuperis te ſociat choris;
Ac frontis geminæ IANVS *eis cluis*
GRUTERVS. *geminam quis faciem, rogo,*
Dicendus gerere eſt, hanc niſi nunc geris?
Heroum dum animas mille vireſcere
Conſtantique jubes vivere gloria.
Dum non illa modò cernis item ac foves,
Quæ ſunt quæ fuerant nuper herique; ſed
Aetatum ſpatio ſexdecim & amplius
A noſtro penitus ſegrega tempore.
Imò jure Deum concilio cluis,
Aevoque huic itidem, IANVS *opimior.*
Quem ſic fœderibus juncta adamantinis
Virtus ac Pietas altius elevant
Vt vultus valeas ſumere bis duos
Ac IANVS QVADRIFRONS *eſſe, gemente vel*
Ter triſti Invidia: præcipuè decus,
Suſtentante tuum grande DVVMVIRIS
Illis Cecropidum ac Romulidum rei:
Planè SCHALIGER *hinc dum juvat, hinc ſuis*
VELSERVS *ſtudiis; auſpicio pari;*
Theſeus unus adeſt alter & Hercules.
Quos dum cogito; non amplius iſtius
Molem ingentem operis, comparo ſæculi
Miraclis veteris ſeptem: id Olympicum
Sed cœlum potius dixero, quin id eſt
Cœlo cœlum etiam majus Olympico,
Quod tanti ille DVPLEX *æſtimii putat*
ATLAS, *ut humeris ſuſtineat ſuis.*

CVNRADVS RITTERSHVSIVS.

Γράμματα συλλέξαντος ἐνιγεγλυμένα πέτραις
ΓΡΟΥΤΗΡΟΥ ἀδάμαντι γράφει κλυτὸν ὄυνομα Φήμη,
Μνημοσύνη τ᾽ αἰᾶν διαφημίζει ἀνὰ πᾶσαν
Χαῖρε, Φίλε ΓΡΟΥΤΗΡΕ. τεὸν κλέος ἔποτ᾽ ὀλεῖται,
Πέτρας τε κρατερᾶς μονιμώτερον ἠδ᾽ ἀδάμαντος.

Idem de obitu FVLVII VRSINI ROMANI. Ad illuſtr. MARCVM VELSERVM Reip. AVGVST. II Virum.

VRSINUM quo vix probior, vix doctior alter,
Vix ſenior domina vixit in Urbe Viro,
Emeritum pridem, ſed adhuc præclara merentem
De ſtudiisque bonis & genus omne libris,
Communem ire viam poſtquam Mors impia adegit,
Nec potuêre virum tot merita eripere:
Omnia complebat mæror loca pervia Muſis:
Omnia erant gemitus, omnia ſqualor erant.
Omnis & eſt Helicon luctu concuſſus, & omnis
Turba ruit, vulſis crinibus Aonidum.
Te quoque, quem impoſitum fulgenti Gloria curru
Pieridum haud vulgò per loca nota rapit,
Auguſtâ, VELSERE, nihil quo Auguſtius Urbe
Jurat ſe Aonidum noſſe loquive chorus,
Vidimus humenti tergentem lumina dextra,
Dum deſiderio carperis icte pio,
Suſpirasque tuos luctu deperditus ignes,
Et bona, quæ pariter totmoda Mors rapuit:
Hà bona, præ quibus ignores Jovis altitonantis
Nectareos latices Ambroſiasque dapes.
Vivebat quippe ille tibi notiſſimus, & tu
Pendebas veris hæc bona ponderibus.
At nunc parce oculis tandem, VELSERE, fugato
Et gemitu pectus ſolve age lætitiâ.
Hem, luctum qui mutet adeſt in gaudia, præſtetque
Ubertim VRSINI funere damna data,
GRVTERVS, cujus cata mens opus arduum & ingen
Molitat, à tenebris vindicat atque ſitu,
Illuſtri inque loco tanta inter nomina nomen,
Letheis, ſtatuit, ne rapiatur aquis.
Felix tanta operis ſtructurâ! nulla dies cui,
Unquam tabifici damna ferat ſenii.

Per quem tot lapides vocales, ſaxaque fiunt
Non muta ex mutis, invida num poterit
Fama ſilere virum? Per quem tot nomina vivunt,
Credamne hunc ullo tempore poſſe mori?
Quod facis, huic, VELSERE, operique viroque faveto,
Præbet cui liquidum & SCALIGER auſpicium.
Sint modò Patroni ſtudiis, artesque vigebunt:
Urſinosque etiam Teutonis ora dabit.

P. BERTIUS
Æternitati Sacrum.

TEMPLA, *Arcus, Statuas, magni monumenta laboris,
Imperiique ſui, vacuum ſtruxere per orbem
Romani rerum Domini, gens Martia; eundem
Finem Urbis Orbisque rati. Nunc plurima cernas
Converſa in Cineres, multa abdita, cætera paſſim
Divulſa, heu miſerum! vix ut cum nomine reſtet
Umbra atque imperii falſa ſub imagine truncus,
Aut ſi quid trunco truncum mage. Scilicet illa
Quæ dedit una dies, mox altera ſuſtulit. At ne
Relliquias ſecli veteris populique Quiritum
Fata eadem eriperent nobis premerentque tenebris*
GRUTERI *effecit mens enthea; quæ ſimul omnes
Romani Imperii percurrens undique fines,
Heſperios, Gallos, Græcos, Parthosque fugaces,
Sauromatas, toto diviſosque orbe Britannos
Marmora collegit, lapidesque & ſaxa reponens
Ordine diſtinxit; totque & tam clara reperta
Tot ſtatuas, arcus, cippos, vaſtasque columnas
Complexus doctis tabulis, ne tempore poſſent
Abſumi juſſit ſimul æternare. Quid ultra
Mens humana queat? Quod non potuere minaces
Inſtructæque acies, quod non ſigna atque cohortes,
Victricesque Aquilæ, aut populi Fortuna togati,
Aemulus Alcidæ potuit* GRUTERUS. *Abite
Qui Martem Phœbo aut Muſis præſtare putatis.*

IOH. ISACIUS PONTANUS.

DUm quondam Romana manus victricibus armis
Et deportatis terraque marique trophæis
Imperium extendit qua reſpicit ultima Thyle,
Et ſimul Heſperius ſimul huic pareret Eous,
Haud peritura ſui voluit monumenta laboris
Erigere; & paſſim jam ſigna beantia cælo
Æternis dederat ſaxis, niſi avara vetuſtas
Saxa perediſſet, feciſſet nublia ſigna:
Sed vetus atque novum duo doctus ſecla GRUTERUS
Et cuncta ingenio renovans antiqua Reperta
Hac etiam incenſus cura, dudum auſpice magno
SCALIGERO, quicquid ROMANUS terminat ORBIS
Ingenio aut vidit, ſeu charis notus Amicis,
Europæ extremis ea cuncta reportat ab oris,
Et ROMANUM ORBEM noviter noſtro excitat orbi;
Atque illum melius manſuris fundat in agris.
Macte animis, vir magne, iſtis, & viribus iſtis!
Non tibi vel MARIUS certaverit aut MARCELLUS
Imò ille ipſe ſuos ſubmittat SCIPIO faſces
Martia qui toties ſpectanda Quiritibus ora
Præbuit, & toties laceras firmarat habenas;
Verùm illi partem Imperii pro viribus auctam
Et defenderunt & latius aſſeruerunt.
Unus tu totam ROMANAM reſtituis rem:
Unde etiam STATOR IMPERII nunc ſolus habendus.

ELIAS REUSNERUS
MEDIC. ET HISTOR. PROFES.

SEptem mirata eſt Orbis miracla vetuſtas
Dædalea quondam quæ fabricata manu.
Nil hæc ad tantum, Herculeo GRUTERE labore
Arteque Dædaleâ quod modò condis, opus.
Romulei hoc omnes Procerumque Deumque coloſſos
Pægmataque (& quid non?) exhibet Imperii.)
Macte tuo genio! non hoc, velut iſta, vetuſtas
Deſtruet, aut cariem ſentiet atque ſitum.

IOAN. IACOMOTIUS.

QUid poſcis monumenta tibi GRUTERE parari
Quæ te loquantur mortuum?
Vivis adhuc gratus ſuperis, & gratus amicis,
Gratusque Muſis omnibus.
Fas vivos tumulare vetat: poſt funera demum
Triſtes canantur Næniæ.
Ergo vive tibi charus, cœptosque labores
Ad umbilicum promove.
Nam dum quæ tandem carpit carioſa vetuſtas
Inſcripta buſtis nomina.
Heroum cippos, ſemeſtum marmor, & æra,
Sculptasque moles arcuum
Reſtituis, nonne ipſe tibi immortale ſepulchrum
Heroas inter extruis?

FRIDERICUS TAUBMANUS.

P*Alladia monumenta rei, quæ ſequior ætas
Obruit, antiquis eruta & uſa viris,*
SMETIUS *in lucem numerumque coegit, & uſum,*
SMETIUS *Auſonicæ prima columna rei.*
LIPSIUS *hæc auxit: ditavit* SCALIGER. *at nunc
Inſtar odoriſequæ nare ſagace canis,
Omnibus è Mundi veſtigaſti omnia luſtris,
Nobilis Aonii pompa* GRUTERE *chori.
Quæ Lapidi atque Ebori Chartæque* INSCRIPSIT *& e*
ORBIS, *in hoc proſtant orbe coacta Libri.*

EILHARDUS LUBINUS.

IMperium ſine fine dedi, *tibi Roma Poetam
Mirabar dixiſſe olim, manus hoſtica Galli
Sauromatæque trucis quam fundo evertit ab imo,
Mendaci inſimulans divi enthea pectora vatis.
Abſtulit hunc tandem errorem abſolvitque Maronem,
Centum oculis Argus* IANUS *ſæcla omnia mundi
Intuitus, velut altivolans Jovis armiger ales.
Qui laceram & cunctis diſtractam partibus orbis
Ut quondam Hippolytum dilatum hinc inde quadrigis
Reſtituit ſuperis mira arte Coronide natus,
Colligit & jungit dextra invicta ardua ſaxa
Invidiâ & fato majora atque imbribus ævi,
Velſeri magni auſpicio & ductu Aligeri alti:
Auſpicio meliore tuo, ficto Ilia Marti
Quem tulit, & cædem armavit furor aſper in hujus
Quicum olim hirſutæ in ſilvis trahit ubera mammæ.*

MICH. PICCARTUS.

M*Agnorum ſcriptis ſolio olim ejecta virorum*
BARBARIES *fugiit ad ſola ſola fugâ.
Tumque ſuus ſtudiis honor & ſua præmia doctis
Conſtabant, Muſæque exeruere caput.
Hæc ubi fœdarunt blattæ volventibus annis,
Inſcitique rudis cura magiſterii,
Exilio rediens amiſſum aſpirat honorem,
Atque locum ſceptris optat ubique ſuis.*
SCALIGER *ille Deûm genus, hoc unoque Parente
Quod non ſe ſimilem gignat & ipſe, minor*

Ingemit hanc cladem, Grvtervm*que incitat auctor*,
Plenum illud fidæ pectus Amicitiæ;
Occurrat tanto ſceleri quæcunque liceret:
Ille docet lapides & monumenta loqui.
Audit Barbaries, *&:* De me nunc *ait*, actum eſt.
Hac ſola potui morte manuque mori.

IOH. VLRICVS CONSIL.
Ducis Bipont.

Qui neſciunt quod ante ſe natos fuit,
Futura nec prænoſcere,
Interpretari nec valent præſentia,
Pueri uſque ad extimum diem.
Grutere *tu futura cum novis doces,*
Antiqua cum præſentibus
Et comparare & comparata publicum
Jubes in uſum ſerpere.
Labore quanto (nam ſilebo cetera.)
Monumenta quæ ſunt uſpiam
Qua Solis it reditque curſus, & notas
Antiquitatis publicas
Deſcribis uno ſedulus volumine
Et ſumptuoſo & pergravi;
Tentato & huic & huic; at nemini tamen
Perfectum ad unguem condito.
At ante quod ſexcenties privâ prece
Nunc publicâ exorabo te.
Dias in auras luminis velis dare
Tam lecta pulcrè dictaque
Hiſtoria in omni. Aut ſi putabis jam ſatis
Feciſſe, & altera alteris
Mandare vis; errabis. Ut ſunt nunc Soph
Sibi negata denegant,
Aut aſtra & aſtris altiora cogitant,
Divina mortales viri.

IOANNES MEVRSIVS.

Lætior immenſum Phœbus percurrit Olympum
Accenditque ſuo clarior igne diem.
Nigraque nulla tegit nubes, patet undique cælum,
Lunaque inoffenſo lumine nocte micat,
Inſolitumque æther lucem miratur in axe,
Et facie cerni fulgidiore juvat.
Et ſtupet & neſcit quæ ſortis cauſa benigna,
Unde ſibi veniant gaudia tanta latet.
Sed novit Phœbus: neque enim res fallere certè
Ulla poteſt cœli Numina: cuncta vident.
Aſpicit excelſæ rurſum poſt ſecula Romæ
Magna per artificem ſurgere tecta manum:
Et totum priſcis regnatum legibus orbem
Auſoniæ domino ſubdere colla jugo.
Scilicet id gaudet, perque æthera lætus apertum
Gratatur Romæ priſtina regna ſuæ.
Jupiter æternam Veneri promiſerat urbem,
Cœperat ille tamen penè carere fide.
Nam miſerè collapſa, ſuâque ſepulta ruinâ
Nunquam poſſe caput tollere viſa fuit.
Quæque tot attulerant extremam gentibus horam
Fata timebantur conteritura ſemel.
Et meritò, ſi non aut enthea Scaligeri vis,
Labentem prompta ſuſtinuiſſet ope.
Aut tua per ſeros pietas memoranda nepotes,
Maxima Vindelici gloria Marce ſoli;
Aut etiam flagrans ſollertis cura Gruteri,
Quem tenero eduxit Calliopea ſinu.
Nunc erit auguſtos iterum cognoſcere faſces,
Nota iterum trabea, & ſella curulis erit.
Sanctaque diſcentur venerandi jura Senatus
Roſtraque linguarum nobilitabit opus.
Cernentur currus cum tot victoribus alti,
Ardua Tarpeii ſcandere templa Jovis.
Rurſus ad antiquas deſcendent Numina ſedes,
Ac cælum in ſeptem montibus eſſe putes.
Quæcunque & domina miramur in urbe fuiſſe,
Omnia nunc ſeſe conſpicienda dabunt.
Felices animæ quorum virtutibus iſta
Præmia nobilibus fata dedere pia.
Debeat ut veſtræ pietati Roma ſalutem,
Et veſtrum teneat munus in imperio.
Suetaque quæ dominos antehac agnoſcere nullos,
Sit dominos poſthac vos habitura ſuos.

D. HEREMITA ANTVERP.

Phæbvs *diei rector, & noctis parens,*
Alterna lucis dividens mundi globo,
Metat citato terminos cæli gradu;
Lucemque nocti mutuâ ponit vice;
Vicemque ſecum ludit humanam, trahens
Unà ſub ortum quicquid hic rerum ſator
Dies *ſub auras ducit, àque ortu ſimul*
Vehens in atrum noctis æternæ chaos.
Hoc circinato cuncta voluit ambitu,
Undique ſeſe verſat; at conſtans ſibi
Diſcedit idem ſemper, atque idem redit.
At hic caducûm degener mortalium
Molitur ægris quicquid in terris manus,
Circà fugaces Temporis *rotas ruit:*
Jactatur orbem circum, & in malum ſuum
Luctatur, & ſe paſcit infelix malo;
Et uſque ducit, ut modo tædens ſui
Seſe nocendo perdat, & ſe vindicet.
Si forte gratâ ducat hæc Tempus morâ,
Moram ſuperbo duplicat ludibrio.
Senſere motus ImperI faſces vagos,
Soles*que* mvndi, *principumque munia,*
Latè Tyrannûm queis prius Graiûm *manus*
Tractare frena mobilis Regni dedit:
Ultro potentis unius manum timens
Quò ſola cunctos viribus ſubdat ſuis:
Cunctoſque tandem quæ timere juſſerat,
A ſe timeri juſſa, nec ſeſe tulit;
In ſeque lapſa, faſſa & impotentiam
Luſumque fati. Poſtmodùm tulit ferox
Faſces Qvirinvs, *in ſuum felix malum:*
Mundique circum terminos finem ambiens,
Invenit in ſe: cæteros vicit manu:
A ſeque victus, ſeque ſubmiſit ſibi.
Nec ipſe fugit Temporis ludibrium,
Ævi procellas ſenſit, & fluctus vagos,
Orbeſque rerum, terminoſque mobiles;
Et mole victus ipſe ſubſedit ſuâ.
Tyranne tempvs, *tuque quæ bonis ferox*
Fortvna *damno ludis & gaudes tuo,*
Sempernè ludes? ſemper obtutu tuo
Timebit alto quiſquis in gradu ſedet?
Per te ſepulta eſt Græcia; *& buſto carens*
Infenſa cineri tymbon infelix gemit
Jacetque per te Roma: *nec* Romam *tibi*
Tantum petiſti; vindices famæ necas,
Vitæque teſtes; cladibusque paſceris
Avara rerum: decoquiſque quicquid eſt
Vaſtas per orbis diſſitum compagines:
Nec morte tantum, caſibusque civium
Satiata & Urbis; at Cadaver invida
Tumulumque tangis, & columnarum globos,
Cippos*que longi funeris triſtes notas;*
Queîs ſe futuri provida ad ſecli metum
Munivit ipſa; conſcia & fati ſui,
Et imminentis augur ipſa funeris:
Mortem videndo poſſe ſe negans mori.
Avare parce, parce: ne deſit tibi
Lugere qui te poſſit, & damnum tuum.
Romam *precamur; quæ ſuos caſus timens*
Jactura Famæ ne quoque augeret ſuæ,

Tumulum ſacravit, & ſacrum SAXO *lopum*
Munivit, ÆRE *vinxit &* FERRO *ambiit:*
Hac ſola Fati foverat ſolamina;
Famam ut futuris prorogaret Seculis.
In iſta TEMPVS *ivit, in Tyrannidem*
Nunquam quietum, ut nec quidem parcat ſibi.
Tandem miſertus SMETIVS, *quaſſæ manus*
Porrexit urbi: dumque ſpem vitæ facit,
Vindex Latinæ LIPSIVS *ſuadæ ſubit;*
Quidvis paratus ferre, dum ſuam ſibi
ROMAM *ruentem redderet. Sic hi ſimul*
Moras fugaci compedes ævo parant:
Feſſique quærunt, qui mali tanti potens
Fortes cruenti diluat fati minas.
Inventus ATLAS, *pondus hoc victor ſuis* GRVTERVS.
Qui ferret humeris, Liberum ROMÆ *diem*
Servaret, ipſis dum favet nepotibus,
Ludens ſuperbi TEMPORIS *tyrannidem.*
Subvenit alto ſydus emiſſum polo
IVLI *propago, temporisque priſtini* SCALIGER.
Vindex, ſuique: Magnus ALCIDES: *cui*
Non Hydra centum pullulans cervicibus,
Non fabuloſus adſtruit nomen Leo:
Sed monſtra centum, quæ vorax rerum Dies
CADMI *miſellis* FILIABVS *illinit.*
Gaude QVIRINE, *prodit alter* IVLIVS
Magni tonantis natus, & partus Deûm;
Major futurus IVLIO, *major tuo,*
Latè patentes qui tibi orbis terminos
Emenſus uni eſt: te ſed hic tandem tibi
Reddetque, & illum qui tibi mundum tulit;
Sperato vitam, vita dum manet tua
Qui regna rurſus juraque extendit ducem.
Plauſum QVIRITES, *& parate* CIVICAM
Victor triumphat SCALIGER: *Linguis Io*
Favete cuncti. Quid moramur aureos
Huic curules: ambiat Laurus caput;
Currumque lambat victa temporum cohors.
At tu ſuperbe victor, alto deſpice
Circumfluentes gaudio QVIRITIVM
Turbas tuorum; deſpice anguſtas manus
Tibi minantes: excipe has preces precor
Laudesque victor, quas tibi parvo fluens
Hac muſa noſtra deſtinavit ubere.
Et tu GRVTERE, *Sic tibi ſacris caput*
Circum beatis frondibus cingant Deæ;
Illæ perennis præſides PINDI *Deæ.*
Attolle cælo verticem, & famam tibi
Specta manentem tot per annorum dies.
Sic perge victor. Siquid uſpiam latet
Te te vocabit: tendet ad te ſupplices
Manus QVIRITVM, *quiſquis auxilI indigens*
Jacet ſepultus, & ſibi funus facit.
Ceſſas GRVTERE? *vita tot virûm tibi*
Vitam parabit, quam nec annorum metus,
Non jura fati, aut Cælitum vanus timor,
Non ipſe vaſti diluat NEREI *pater:*
Quam FAMA *victrix temporum, Deûm ordini*
Adſcribet, inter Syderum auguſtas domos.
Brevesque vitæ terminosque lubricos
Nomen perenni luce penſabit tuum.

SEBASTIANVS HORMOLDVS I. C.
ac P. Nobilis. Jambis puris Senariis.

NIhil reor poteſſe glorioſius
Celebriusque dicier, quouſque Sol
Recurſitat per hujus Orbis orbitam
Plagasque, quàm ſcientiis in omnibus
Habere vel penum vel artis amphoram
Reconditæ, fluentis inſtar alvei
Peruberem perhumidamque plurimùm,
Id eſt profana multa, plura noſcere
Sacrata, fert ut ordo quiſque temporum.
Sed heus GRVTERE *tute plurimiſcius*
Es ille, promeresque nomen inclitum
Habere, floridumque ferre perpetim.
Nec explicabo tanta dona fuſius.
Opus loquetur arduum, pol, aureum,
Et omnibus proinde lectitantibus
In orbe ſemet evidenter offeret,
Et indicabit, eſſe nobiliſſimo
Suo Patri ſimillimam propaginem.
Nec eſt nihil, ſub unico volumine
Profana-ſacra cuncta comprehendere,
Quod heic facis reapſe: quippe colligis
In unicamque colligas libri ſtruem,
Vetuſta quicquid hæcque noſtra ſæcula
Habent ad orbis omne latifundium
Reconditumque creditumque millibus
Viis, foris, vel in profunditatibus
Humi: nihil revelat iſte providus
Liber. quid? heic obambulare cernimus
Quaſique ſemet introducier pati
In urbium theatra, more Comico,
Deum Deosque, templa, porticus, vias,
Theatra pontiumque ſaxa quadrua,
Domos, lares focosque, tum Quiritium
Duces, deinde Flamines & Ordines
Sacros, virosque ſæcularis Ordinis,
Equeſtris inde, Militumque copias,
Palatiumque Cæſaris, nec unius,
Sed omnium tot ante ſæcla Cæſarum,
Patres deinde Liberosque, conjuges
Adinvicem, propinqua jura ſanguinis,
Dehinc heros pediſſequosque ſimplices,
Genusque id omniforme mortalium.
Quid inquiam? Volumen iſtud aureum
Adinſtar eſt profecto mille millies
Librûm. Jehova faxit ut velociter
In hoc gravi labore, tum perutili
Eas, ad exitumque porrò provehas,
Ut à labore pax quiesque languidum
Focillet, atque recreet, ſed interim
Tui coruſcet ampla fama nominis.

CHRISTOPH. COLERVS. I. C.

Παντ᾽ ἀρχαῖα νοεῖ, καὶ παντ᾽ ἀρχαῖα διδάσκει
ΓΡΟΥΤΗΡΟΣ σοφίης Φῶς μέγα Βελγογενῆς.
Ταύτῃ καὶ Σκαλάνȣ μεγάλȣ κρίσις, ὄνποτε κόσμȣ
Πάντες τῶν πάντων ὄμμα λέγȣσι σοφῶν.
Δοξομανὲς τὸ γένος δύναμιν χάρτων τὶ ἀναιρεῖς;
ΓΡΟΥΤΗΡΟΝ μȣνον ὡς θέμις ἐςὶν ἀρȣ̃ν;
Cuncta antiqua tenens & cuncta antiqua profeſſus
GRVTERVS magnæ eſt lucida fax Sophiæ.
SCALIGERI *ipſius ſtetit hac cenſura, per orbem*
Cujus in ore hominum grande ſophos volitat.
Deſinis ambitio infinitas perdere chartas,
GRVTERI *pingi quæ potuere manu?*

MICH. VIRDVNGVS.

VUlgi profani poſtquam acuit ſemet
Pectus perurens tædium, in avios
Exinde Muſarum receſſus
Me rapuit generoſus ardor.
Ubi alma dum umbram ſaltuum opacitas
Reconditorum præbet, & halitus
Auræ veget divinioris;
Continuò penitis medullis
Hauſi furorem, mî ſimulac tua
Illa ingenI vis enthea perculit,
GRVTERE, *mentem, qualis olim*
Prodiit ex Heliconis antro,
Qualisque ſoli nunc tibi inæſtuat,
Ardente vatum pectora ſpiritu,

Siquis

Siquando prorupit, furentum
Corripiens, animosque flammans.
Hinc deviantis repere ſemita
Turba recuſans, tendis in arduos
Virtutis ocris, arduumque
Edita templa, tibique noſtro
Si quis Deorum ſæculo amicior
Certare priſcis, & dedit abditas,
Favente Phœbo Gratiisque
Promere opes adytis Minervæ.
Quin & Deorum ſi quis amicior
Saclo vetuſto, juſſit edacibus
Obnoxia annis, priſca ſaxum
Tot monumenta ſacrare chartæ
Perenniori, juſſit ut æmulus
Urſinianam clarus adoream,
Et vivus & poſt fata Famæ
Conſpicuo veherere curru.

CUNR. SCHOPPIUS FIL.
Poëta Coronatus. P.

Huc ades, atque animo præſentibus immorare chartis,
Antiquitatum quiſquis æſtimator.
Qui multis tituli veterum loca per remotiora
Inſcriptionum conſtitêre caro:
Hos tibi GRUTERI *ſapiens labor ordine univerſos*
Compendioſo ſiſtit intuendos.
Nec ſatis hoc: melior diſtinctiùs expeditum it index,
Quem quidque ad uſum debeat referri.
Quos quidam vocitent apices licet, atque deſitarum
Corrupta retrimenta litterarum:
His tamen abſque foret, ne plurima rituum priorum,
Caligo pernox preſſerit ſepulta.
Quæ magno quoniam ſumptu procul impetrata donat
Auctor ſuetâ pro benignitate:
Ingratus fueris, tanti niſi feceris datorem,
Quanti tot annis munus expetitum.
Ipſe adeò infandi penitus bene conſcius laboris,
Inſcriptionem dedicabo talem:
PER QUEM MILLE HOMINES A PERPETE MORTE VINDICATI,
GRUTERUS ILLIS LONGIUS PERENNET.

PAULUS A GISBICE.

Aſpice divinum, Lector cordate volumen,
GRUTERI *ingenium quod dat in ora virûm:*
GRUTERI, *cujus non poſſum dicere nomen,*
Quin prius ad cæli ſidera laude feram.
Quid non ſedulitas, quid non cura improba vincat,
Aureum & auguſtum te docet iſtud opus.
Quantum eſt Orcinis monumenta tuliſſe tenebris,
Et bene cuncta ſuis diſpoſuiſſe locis!
Debita magna quidem VELSERO *gratia, major*
SCALIGERO, *verùm maxima* IANE *tibi.*
IANE, *inquam,* GRUTERE, *tibi, vir ſumme virorum,*
Victa cui palmam Pallas utramque dedit.
Sed quid ego de te? qui ſis opus approbat iſtud;
De quo jam liceat dicere jure mihi:
NIL MELIUS, NIL SPLENDIDIUS, NIL DENIQUE MAIUS
GRUTERI DIO SOL VIDET HOC OPERE.
Hoc præſens colet hoc, veniens mirabitur ætas;
Mirari ROMÆ *diſcet & inde decus.*

ARNOLDUS MYLIUS F.
Birckmannus.

IANE, *ô poſteritatis innovator,*
Mel merum Latiique Græciæque,
De cujus nimium gravi labore
Lis eſt, utiliorne doctiorne.
Quando hoc inſolito tuo theatro
Quotquot ſunt veterum recentiumve
Cipporum facies, in univerſum
Orbem mittis, & omnibus legendas
Spectandasque levi labore præbes:
Quo tecum rapis impetu tot artes;
Artes præcipuasque regiasque.
An quo Lipſius os Latinitatis?
An quo Smetius orbis ille priſci
Index? quo Batavus volaſſe Cygnus,
Solvi non metuente fertur ala?
Supra vulgus iners & imperitum,
Supra ſidera fornicesque cœli.

LAURENTIUS FRISAEUS. P. L.
Puris Trochæis Senariis.

Si GRUTERE *non tibi celebritatem*
Nominis tulêre lucubrationes
Tot benignitate Numinis, ſub auras
Editæ, quibus Latinitatis arva
Atticumque rus, velut laborioſus
Agricultor impigre ſatis ſecabas,
Aque Barbarûm rigore vindicabas.
Hoc opus profecto qua globoſus Orbis
Cælicumque ſe palatium patenter
Explicat, celebritate Nominis te
Digniter beabit, indidemque famam
Aureis ad aſtra provehet quadrigis.
Namque quid vetus novumque paginis eſt
Creditum, vel uſpiam reconditumque
Seculis ab ultimis, LIBER *quod iſte*
Non revelet, atque in ora doctiorum
Mittat. Hic honor Deûmque Gentiumque
Cernitur; profana, ſacra, luculenter
Hauriuntur. Hic habet quod Imperator
Rexque, Duxque, Nobiliſque cœtus, atque
Simpla plebs, Patresque, Liberique, Servi
Et pediſſequæ procaciter capeſſant,
Mentibus tenaciter ſuisque figant.
Verbulo loquar: poteſt VOLUMEN *illud*
Inſtar eſſe mille millies Librorum.

IOH. HUSVEDELIUS.

Quos titulos, quam non meruit tua cura coronam?
Quod marmor, quæ non ara ſacranda tibi?
O pie productor veterum GRUTERE *Virorum*
Priſcarum rerum nec minus alter Atlas.
Quicquid apud Grajos Italosque latebat; in orbe
Heſperio quicquid Teutonioque fuit:
Ecce ſuis pulcre latebris procedit, & umbris,
Solarisque audet luminis orbe frui.
Iure igitur paſſim Veteris Pater Orbis haberis,
Per quem orbis veteris Resque Viri que vigent.
Hocque GRUTERE *magis; metuant quod tempore nullo*
Involvi deinceps nigricolore Chao.

ALB. EUFRENIUS.

Quod vitam extinctis reddas Grutere ſepulcris,
Magnus es, Arcadio maior & ipſe Deo.
Ille quidem vitâ functos revocavit ab Orco,
Vivere tu (mirum) muta ſepulcra facis.

MARTINUS BRASCHIUS
Poëſeos Profeſſ. Roſtoch.

Vos ad Romuleam qui ſic contenditis urbem,
Qui petitis celeri Gallica rura pede;
Et quibus Hiſpanam cura eſt inviſere terram,
Et quibus Almanni jugera lata ſoli;
Quique ultra Heſperii Gades, pomaria mundi,
Euphratenque ultrà deproperatis iter,

Viſere magnorum monumenta antiqua Quiritum
Hæc quoniam vobis unica cauſa viæ eſt.
Si qua vetuſtatem & Martis fugere tumultus,
Si qua ſitu & tenebris exeruere caput.
Nunc ſatis eſt: illum juvenes compeſcite curſum,
Unam præ multis præſtat inire viam.
Quæ petitis toto orbe vagi, locus offeret unus;
Heic ubi Muſæi jura GRVTERVS habet.
Atlas antiqui, IANE imperterrite ſecli
Tantæ tune potes condere molis opus?
In quo concludas trifidum diſperſa per orbem
Cerni millenis vix ſolita ante locis?
Magnificas victorum Arcus, vaſtasque columnas,
Cum Cippis Tumulos, cum Statuis Tabulas.
A te devictum ſe dicet Onufrius, a te
Smetius, & quiſquis tale quid auſus erat.
Huc igitur vertatis iter juvenilia corda:
Pro toto vobis Orbe GRVTERVS erit.

P. SCRIVERIVS.

O quanti Heroes! quæ numina denique! certè
Non alio ferri clarior ore potes.
His quia me nebulam ſtellis adſpargere cogis,
Gratulor, ô! ſtudiis vir generoſe tuis.
Gratulor huic operi; nec enim Deus obruit, aut me
Lecta Prometheis dividit herba jugis.
Non ego me viduus nudusque per oppida ducor,
Ut cui cum docto nil Helicone foret.
Non ita: Pegaſidas purâ colo mente Sorores,
Et Phœbum, ſacris qui præit ipſe choris.
Ite procul curæ, durum genus, ite labores,
Alterius non ſit qui ſuus eſſe poteſt.
Phœbe fave; tuus hic uni tibi ſervit alumnus,
Utque tuus nunc eſt, ſic quoque ſemper eri
Ante jugo fortes ſubmittent colla Batavi,
Sævaque dediſcet prælia torvus Iber:
Quàm mihi diſpliceat placidæ pellacia Muſæ,
Sic ego ſim rector temporis ipſe mei.
Caſtra vocent alios, vocet Indus, & Africa dives,
Ipſaque aromatico terra Molucca ſinu.
Sollicitentque alios tituli, ſellæque curules:
Me vocet ad partes bibliotheca ſuas.
Hîc ego ſecurus dulces ante omnia Muſas,
Cumque his DOVSIADEM IVLIADEMque colam.
Teque colam GRVTERE, meus qui pectore toto.
Diſpeream, totus nî tuus eſſe velim.
Sic opus æternum vivat quod mittis in ora
Publica, cumque illo tu quoque ſemper oves.
Plus equidem quàm ſi Gætula mapalia victor
Traxiſſes forti ſub tua jura manu.
Plus quàm ſi roſtrum, fractæque triremis apluſtre,
Signa reportaſſes ſeu veterana domum.
Laureaque in gremium poſuiſſes ſerta Tonantis
Arduus, ac niveis conſpiciendus equis.
Macte animo, quem rarus habet, non barbarus Ufenis,
Non Matho, non iſtud Curio præſtet opus.
Non quivis alius tantos tolerare labores
Natus, at ingenii cura ſit iſta tui.
Illa per Auſonias Monumenta legenda ruinas,
Illa per imperium Roma legenda tuum,
Non mihi deſultor ſtudiorum colligat; olim
Non benè ſic tantum perficeretur opus.
SMETIVS hîc aliquis ſeu verò LIPSIVS eſto;
Seu mage GRVTERI vis generoſa mei.
† Huic labor, ô vappa, conſtantiaque ipſa laboris,
Morsque adeò egregio parta labore placet.
Scruta juvent alios; hæc hæc Epigrammata IANVM
Non malè per longas detinuêre moras.
Hæc, inquam, Statuis & ſacris eruta Cippis,
Nomina GRVTERVM detinuêre meum.
Pandectasque iſtas, Ævi Monumenta prioris,
Suſpendit templo dîa Moneta tuo.

† Alluſio ad Gruteri ſcitum: LABOR & MORS.

Spiſſum opus, æternos ſed quod promittat honores.
Nec juvat ex humili lecta corona jugo.
In ſteriles campos nolunt juga ferre juvenci,
Pingue ſolum laſſat, ſed labor iſte juvat.
At vos Æneides, tumulis quos abdidit olim,
Et cineres iſto Mors habet atra loco,
Gaudete; atque adeò (ſi quis modò ſenſus in urnis,
Si quis amor laudis, gloria ſi qua manet:)
Ite triumphantes; nam cùm tot nomina veſtra
Deciduæ poſſet perdere caſus aquæ,
Aut ederæ errantes, ſterilisve ferocia fici:
Quandoquidem ſaxis mors ſua quæque venit:
Nunc ſecura vigent victuris indita chartis,
CÆSAREOque hilari fronte recepta ſinu.
Non ea nunc metuunt capri mala robora fici,
Non metuunt imbres horride dive tuos.
Juppiter irrident te, ſi fas dicere, penſi
Nec faciunt omnes quas jacularis aquas.
Tu licet impugnes impôſtis orbibus orbes,
Marmoraque hæc medio quæ fugit umbra die:
Pyramidasque auſas vicinum attingere cælum
Tu licet aſſiduâ ſternere labe pares:
Hîc nihil efficies; magis ære perennia perſtant,
Solaque non norunt hæc Monumenta mori.

ALIVD EIVSD.

ARMORVM LEGVMque PARENS cùm ſubderet orbem,
Imperiumque ejus jam ſine fine foret,
Invidiam movit; nam cùm caſa prima QVIRINI
Nil præter ſalices cannaque vilis erat,
Extulit alta caput, parvâque a ſede profecta
ARX REGVM, & nulli ROMA ſecunda fuit.
Trux CRONVS infremuit, nec tanta defuit ira
LEMNIVS; & gentis MARS pater ipſe ſuæ.
Incubuêre omnes, totamque exſcindere terram,
Pyramidasque altas ſternere cura fuit.
Non tamen ANNORVM SERIES, non FLAMMA, nec ENSIS
Æternum potuit hoc abolere DECVS.
RELLIQVIÆ ſuperant: ſed quas quoque tollere TEMPVS
In barathrumque IGNES, vel dare BELLA queant:
Nî vetet antiqui reparator SCALIGER ævi,
VELSERVSque atavis non minor ipſe ſuis.
Nî vetet & Muſis nobisque GRVTERVS amicus,
Qui legit intactas VRBIS & ORBIS opes.
Et nunc exit ovans STATVIS comitatus & ARIS,
Non uno quondam quæ nituêre foro.
RELLIQVIAS dixi? debebam dicere ROMAM;
Namque ſub obtutus hæc venit ipſa tuos.
I nunc atque nega noſtri TRIA NVMINA ſæcli
TRES quamvis ſummos, exſuperaſſe DEOS.

IANVS DOVSA NORDOVIX
In Inſcriptiones Romanas.

QUod fauſtum & felix, dias in luminis oras
Nobile GRVTERI nomine prodit opus,
Multa ferens Antiqua, novis acceſſibus aucta,
Per Capita & Titulos quæque tributa ſuos:
Relliquias LATII veteris, decora alta Quiritum,
Sparſa tot Archaicis ante voluminibus.
Gratulor hinc nobis & noſtro gratulor Ævo:
Talis egens ROMA urbs Vindicis ante fuit:
ÆTERNA illa tuo nunc primum effecta labore,
Quæ ſe bis genitam dicere Jure poteſt.
Tota recens, & (quod cum verbi penè periclo
Dixero) GRVTERA Virbia facta manu.
Macte animi, Macte ingenii præſtantibus auſis:
Perge age ROMANAE conſulere Hiſtoriæ,
Nec tibi Municipes moveant faſtidia Blenni,
Aut novitas ſenſus torqueat ulla tuos.
Ipſe URBIS Dominæ pro te tot ſtare ruinas,
Ipſe vides pro te marmora muta loqui.

Cui tantum Latium vetus et vetus Attica nota,
Patria, vel quantum nota cuiq domus,
Talis erat, tantum docto notissimus orbi
Quantum illi notus maximus orbis erat.

B. Vulcanius.

VIRO GENEROSO
DN. PETRO DE VILLARS,
DOMINO IN ESTOY
Patrono ſuo gratioſo.

VIR GENEROSE, magis dubitavi, an hoc ſcriptum, quo laudes GRVTERI ſtatim poſt obitum ejus interpretandas ſuſcepi, unquam in lucem dimitterem quàm cujus nomini illud potiſſimum inſcriberem. Nam poſtquàm hortatibus tuis, inſtante Clariſſimo SPANHEMIO noſtro, qui veſtras utriusque partes ſimul agebat, contumaciam exui, facilè ratiocinatus ſum munus hoc deberi ſuo SERVATORI. Sic autem ut te appellem res ipſa jubet, quandoquidem absque tuis ſtimulis fuiſſet, haud dubiè fœtum malè natum, quod fortaſſe melius foret, totum ſuppreſſiſſem. Timui enim, ſicut alios, ita memetipſum: Alios quidem ut cenſores nimis accuratos & ſeveros, quanquam etiam ſine magna diligentia ſatis inventuri ſunt, quod reprehendant: Me verò ut nimis ingenuum, & qui nec in regno oblivïſci poſſum libertatis; tàm ideo etiam, quod ingenium meum nullo ſibi placet ſucceſſu, & expectationem propriam ſuo præjudicio premit. Ecquid etiam ſperes ab homine tam iniqui ocii, tam improſperi fati? De quibus ut exiſtimare, & languori meo ignoſcere poſſis, vide quæſo ſuperiorum annorum, & hominum furentium crudeliſſimam tractationem. Horreres, ſi captivitatem meam tibi curioſiùs exequerer; & tamen ipſa captivitas clementia fuit, cum cædem cogito in caput meum deliberatam. Periiſſe videbantur hoſtes, cum me fœdiſſimo ſqualori manciparent, ubi noctes atque dies exigendi erant inter mœſtiſſima aliquot reorum ſuſpiria, inter ſordes incredibiles, inter anguſtias animi & loci: ubi panis ſaltem mediocriter eſculentus pro geniali cœna, potus aquæ tantùm irrigandæ ſiti neceſſarius pro nectare fuiſſet. Superabat hæc omnia immane periculum, quod me profectò peſſundediſſet, niſi delinimentis omnibus in liberationis meæ conſilium Commentarienſem adduxiſſem. A quo tandem mei Juris factus, & compedibus ferreis, quæ tunc cruribus meis deſtinabantur, ereptus in fidem Patriæ confugi, ſed & illic poſteà tuli & vidi, quæ ferre, quæ videre ſolent obſeſſi & expugnati, famem, luem, pugnas, cædem, flammas, cætera ſexcenta. Interim alibi Parentes optimos dolor animi morbo, morbus afficit morte, poſtquam priùs viderunt natalem nobis vicum trecentarum domuum incendio ſolidè periiſſe, mandante triſtiſſimos ignes Protomyſta Nemetum. Me, dum jugulator miles per totam urbem Palatinam, horrendum miſcens barritum januas arietat, febris atrociſſima conſilio privabat & fugâ. Quantum tamen potui, invalidum poplitem exhortatus, cutem & oſſa, quibus tunc ſolis cohærebam, vix multo labore, certè deficiente propè anhelitu per tenebras in arcem extuli. Ibi deditione factâ, nos multum torſit hoſtis, tandem tamen argento multatos exilii, per ſummam gratiam, compotes fecit. Tunc cùm nihil opis ſupereſſet aut ſpei, rebus omnibus exutus, militiam, ſed apud amicos, ſum amplexus, eoque ſacramento rurſum ſolutus, præter unicum illud ocium, quod mihi apud Ampliſſimum LINGELSHEMIVM, incomparabilem virum, contigit, variè ſum jactatus, & indigna plurima tuli, ſerius ociùs, quod ominor, luenda auctoribus. Inter hæc continua propè mala ſi quis mediocre ſaltem aliquid gigni poſſe exiſtimat, ita ut doctas aures tangat, non verberet, id ille falsò credit eſſe verum.

Habe igitur tibi, Generoſe vir, quicquid tu per eximiam benevolentiam, quâ me complecteris, dignum cenſuiſti, ut in hominum manus perveniret. Aliorum judiciis planè non angor ampliùs, quia meum obſequium, in quo nunquam deliberare debeo, mihi fructus maximus eſt, quem privationi gloriæ opponam, quemadmodum Te quidem ipſum cunctis oppono iniquis. Nam profectò quod inter injurias diuturnas, veteres & recentes aliquantum reſpirare poſſum, tuæ benevolentiæ munus eſt. Tu me nondum viſum ob lau-

datiunculas, quas ſummus Amicus noſter tibi inſtillabat, cœpiſti primùm diligere, cùm vidiſſes, audiviſſes deinde, totum affectum illum ſignis humaniſſimis ita prodidiſti, ut ſuccenſeam illis, qui mihi perſuaſerunt hactenus, *Nobilitatem* & litteras nuper divortium feciſſe. Nam niſi tu Artes illas, quæ nos tibi commendant, optimè calleres, nunquam tanto favore dignareris alios, qui mediocriter in illis profecerunt. Itaque quoties tecum ſum, quoties colloquor, quoties illas inſignes virtutes tuas intueor, Heidelbergæ inter PLESSÆOS, LINGELSHEMIOS, CAMERARIOS, RVSDORFIOS, PAVLOS verſari mihi poſtliminiò videor. Quoniam illis ipſis excellentibus viris nec ſumma Nobilitas, nec graviſſimarum rerum ſcientia aut cura impedimento fuit, quò minus humaniores litteras, & ſcirent, & in aliis amarent. Nam quicquid nonnulli ſtudia hæc contemnant, & crudum illud doctrinæ genus ſolum extollant, hoc mihi pro compertiſſimo eſt, perpaucos dici poſſe, qui non, ut aliis artibus magni, ſic his facti fuerint ornatiores. Quid autem jucundius eſt, quam confectis negotiis publicis, in equo, in cubiculo, in agro, ut tu ſoles; Epigramma in ſalſam, aut jocoſam, aut amabilem aliquam ſententiam acuere, aut longum verſum ſtipare breviori, aut maſculum ſpiritum animare in laudes Heroum. Et hæc miror vos pro minimis habere, cum facitis, & æſtimare tamen, cum, quæ ab aliis facta ſunt, legitis. Sicut autem corpus nullo colore vivido hilaratum, certè quidem corpus, nec color in eo præcipuum eſt: ſed gratiam tamen multo majorem obtinet, cùm illud acceſſit, quod oculos juvat, & ſanitatem nunciat: Ita cæteras tuas virtutes dum hoc loco non dico, nihilominus intelligo. Reſpublica loquatur oportet, ſi quid te dignum debet afferri: Mihi ſatis nunc eſt in illis ornamentis hærere, quæ per ſe magna ſunt, ſi tollatur reſpectus majorum. Nec extra argumentum nunc veniendum eſt illius beneficii, quo tu me privatim obſtrinxiſti, dum viſus tibi ſum dignus, quem familiarius noſſes, & in hos auſus judicio tuo excitares; publicè multos, qui, quod GRVTERVM penitus amant, ſi non mea laudatione, ſaltem illius laudibus delectabuntur. Et hoc ipſum meæ gratitudini ſubvenit, quod dum GRVTERVS propter GRVTERVM hic legetur, non legi tamen poterit, quin tu legaris prius. Vale Vir Generoſè: Genevæ, Menſe Auguſto Anno M. DC. XXX.

Generoſo nomini tuo addictiſſimus

B. VENATOR.

Ad Auctorem

PANEGYRICI GRVTERIANI.

HUmanas revocare animas & corpora letho,
Nec Regum, nec ſit Cæſaris iſtud opus.
Ut ſua GRVTERVS vivat poſt funera, fecit
Hæc VENATORIS pagina docta tamen.
Iſta ævo ſpectare dedit miracula noſtro;
Qui GRVTERVS abeſt, hic redivivus adeſt.
Quod mihi, ſi miræ proſint, quibus uteris, artes
Tu mihi VENATOR, Cæſare major eris.

PETRVS DE VILLARS.

PANEGYRICVS
IANO GRVTERO
SCRIPTVS
A
BALTHASARE VENATORE.

NUlla acerbior dies à longo tempore inclytum literarum nomen invaſit, quam cùm nuper ingentibus meritis clariſſimus Vir *Janus Gruterus*, variis ſtudiorum ac cæteris vitæ laboribus exhauſtus ultimam naturæ legem, ea parte, qua mori potuit, omnes autem elegantiores homines perpetuo ſui deſiderio implevit. Pro certo enim mihi perſuadeo, quibuscunque in Europæ locis, ubi conſummata eruditio æſtimationem ſui retinet, hic ſummi viri occaſus nunciabitur (quid enim magnum diu ſiletur, cùm cœpit aliquando ceſſare?) tamdiu verba lugubria ſuper noſtro hoc funere longè, latèque auditum iri, quamdiu fama ullos inveniet, quibus hanc ſeculi jacturam recenti nuncio ad aures admovebit. Qui potentia, & magnitudine Imperii cenſentur, eorum quidem proprium hoc eſſe fateor, ut fortunæ ſuæ ſplendorem, dum vivunt, plurimorum oculis impingant, & ubi mortui fuerint, eundem ſplendorem in funere in ipſo mortalitatis & vanitatis ſpectaculo non ſentientes uſurpare ſoleant: omnibus præterea veredis celeritas creſcat, ne quod pauci, quos dies ejusmodi atratos fecit, domi ſciunt, foris cæteri in quamcunque affectus ſpeciem ignorare poſſint, cum hac ratione ſupremæ majeſtati conſuli videatur. Verum ea res apud exteros fermè ad delicias tantùm facit, dum in cœtibus, in conviviis, in circulis, in tonſtrinis etiam nova tali & adventitia narratione ſilentium redimendum, & per aliorum triſtes caſus ac nuncios delectationi ſerviendum eſt. Tolerabilis tamen etiam in hoc fructus eſſet, ſi non & optimi ſæpe Principis finis tantus apud alios plauſus excitaret, quantum domi & apud ſuos mœroris. Raro enim aliquis ingens de hoc genere hominum vitam relinquit, quin aliena cupiditas, cui hactenus Defuncti virtus obſtitit, illa occaſione improbius ſperet, aut æmulantis odium gratuito lætetur. Sed aliam longè & multò ſecuriorem felicitatem ſibi in his terris pignorant Heroes noſtri, qui ſaluti rei litterariæ præſederunt, qui nullius avaritiam ſuis bonis accendunt, cum propria eorum poſſeſſio non in hæreditatem veniat, nec in naturam prædæ, qui nullius odium merentur, cum prodeſſe ſtudeant univerſis, & ſtudeant hoc unum. Ipſam adeo invidiam, virtutis perduellem eorum exceſſus, ſicut olim vita, torquebit, & dolore interius confeſſo uret; olim quia omnia ex eorum ſcriptis diſcere oportuit; deinceps, quod his quidem publicè ſcribendi, ipſis clàm & ingratè diſcendi conſuetudo interempta eſt. Jam & illud habetur diſcrimen, quod mœror hic judicium eſt, illic impetus, & admiratio rei non admirandæ, potentes etiam poſſe mori: pauci de virtute cogitant, aut detrimento poſteritatis. Hic nemo luget, niſi qui doctrinam, ſapientiam, virtutem aut amat aut ſequitur, aut habet, quorum numerus etſi nec in Aulis nimis magnus, & in vulgo ſatis parcus, tamen ita magnus eſt, ita latus, ut porrigatur in omnes oras, ubi homines vivunt, ubi ulla bona diſciplina inſtituti. Vellem equidem, quàm vetera exempla hujus orationis non deſunt, ita recentia non ſupereſſent; vellem de memoria ſimul omnium, quibus ingenii divina, menſura ævi humana contigit, liceret in præſentia loqui, nec ad rem præſentem & ad ſolum nomen illud oporteret redire, quod quam olim libenter ac jucunde auribus & lingua uſurpavi, tam nunc invitus attingo, non quia illud minus colam aut amem, ſed quia dolorem nimis facilè irrito, & cum irritavi, ne diſſimulem vitium meum, nimis molliter fero. Sed dolebo potius, Mi Pater, quam ullum officium tibi denegem, & cum utique admirabilis eruditio tua, JANE GRVTERE, notior fieri non poſſit, cum ubique jam lugearis, ſaltem illa per me notiora fiant, quæ vel omnes non attendebant, dum tantum maxima ſpectabant, vel ſcire non poterant, cum tu non proderes, vel videre ipſi aut coram audire, cum longe locorum abeſſent, vel præclaras laudes tuas cunctas tenere, cum tu laudanda patrare non ante deſieris, quam vivere. Gratum habuiſti, Beate ſenex, hoc leve tributum vocis meæ, antequam hinc exires; gratum habuiſti, ſi recte accipio illam præſagam epiſtolam tuam ad Amicum ut fide, ita cæteris virtutibus ſæculo majorem, Ampliſſimum Lingelshemium. *Venatorem*, inquis, *ſaluto, & nunc vel ſingulariter alloquor impetraturus Epitaphium, ſi quid mihi humanitus contigerit.* Nihil intereſt, ſermonem ego Epitaphium, an illud, quod proprie dicitur, an utrumque intelligam; nec amplius me examino, an idoneus ad tanti viri laudationem accedam, cum ad me acceſſiſſe videri poſſit, qui ſcripſit hæc verba; *Epitaphium impetraturus*, haud quidem ille fiducia ingenii mei; ſed obſequii ſecurus. Philoſophus è Socratis diſciplina apud convivium regale infimum locum premere juſſus, non ignominiam ſibi, ſed loco dixit honorem acceſſiſſe; ſimilem reſponſionem paratam habeo contra illos, qui forte inglorium GRVTERO duxerint aut dixerint, quod non majori eloquentiâ ſuæ poſteritati oſtendatur. Sicut enim Ariſtippus ille humili loco dignitatem fœneravit, ita ampliſſimum nomen Gruteri hanc commendationem ſui ultrò ſatis ſuperque poterit commendare. Hac igitur cura nunc quidem procul habita, ut tardius ad ſuprema illa, ad importuoſum illum portum & æſtuarium doloris noſtri pervehamur, dicendi principium cum ipſo principio naſcendi connectamus, & ut triſtem illam neceſſitatem rectius conſolemur, repetito ordine cum GRVTERO prius vivamus. Eodem enim in hoc curſu proficiſcor, quo ſuperioribus annis, cum è patria in navim ejectus, ſociatâ exulum turbâ, alterius terræ humanitatem ſuſpirarem, & adverſo flumine jam ſuggredientibus nunciarent riparum accolæ, edoctos de noſtræ adventatione Autolycos à Savo, & direptionem navi noſtræ decretam, ſi veniſſemus ad eorum latebras. Ibi remedium nobis à ſimulatâ fluminis contumaciâ: hæſimusque non retenti, ſed quaſi retenti, ne prædonibus iter noſtrum ſuccederet, diuque abeſſemus ab eo loco, ubi pro noſtro brevi curſu, non noſtra vota fiebant. Nemo enim ad periculum ſuum niſi alienatâ mente properat. Nemo non ad triſtia ſerus accedit, ſi locus & jus eſt differendi.

Inter ornamenta hominis, ad homines & hanc communem lucem emergentis primum Patriam eſſe ſine impietate dixero, quoniam parentes quidem liberos generant, ſed parentes noſtros avos atavosque Patria ante generavit, è cujus velut ſanguine geniti, cujus ſucco & uberibus nutriti, cujus ſolicitudine educati ſunt, qui nos gignunt, nutriunt, educant: quam

quam ſi quis exilem nactus eſt, jam eo ipſo major ſit, quod tantus ex tantilla prodierit; ſin auguſtiorem; bis magnus eſt, ſive quod illuſtrem ante patriam ſuâ virtute magis illuſtrat, ſive quod ſe ipſum patriæ ſuæ parem fecit. Hoc altero modo etiam GRVTERVS ſibi patriam, patria GRVTERVM obligavit. Sunt enim hæc mutua; tenentur & tenent, dando & accipiendo utramque paginam comparant. Civis meretur civitatem, & civem meretur civitas. Flos urbium Antwerpia tibi hunc acceptum ferimus, tibi hunc gratulamur, tibi decus tuum, ſi neſcis, tuum beneficium, quo partem orbis meliorem obſtrinxiſti, aſſerimus! Quoties aliquis de laudatoribus tuis hanc urbem ampliſſimam, opulentiſſimam, pulcherrimam dicet, quoties agros, mœnia, arcem, cœlo, & arcibus æmulas domos, quoties Scaldim tuæ magnitudinis negotiatorem prædicabit, quoties & leges, & jura, & horum cuſtodem ac vindicem Senatum extollet, GRVTERI quoque gloriam, ſi ſapit, patriæ lucrifacere non obliviſcetur. Profectò ut ingenui eſt animi, nemini ſuum intervertere, aut per invidiam aliò raptare, aut per eandem diſſimulare; ita qui patriæ bonum & eximium virum aſſerit, talem ſe ipſe probat, ſapientemque Rempublicam teſtatur, ad cujus fontem alterius ſapientiam refert. Nam ſæpe ipſum ingenium, ipſos mores, ipſam bonam mentem, tàm à patria quam à parentibus haurimus, & quantum virtus in gloriam progreditur, tantum gloria ad originem ſanguinis, aut ſoli regredi videtur.

In hac igitur urbe GRVTERVS non modo vitalem ſpiritum, ſed etiam literarum amorem imbibit, in hac, inquam, urbe, quæ fœcunditate, cultu & honore quamvis ingeniorum matrem provocabit. Non enim, quomodo alibi ſæpe fit, commercia & divitiarum ſtudia, (quibus in Republica ſuus quidem locus, ſed & locus eſt) ſic tractantur, ut illæ artes vileſcant, quæ ob id ingenuæ dicuntur, quod divitias ſi non contemnunt, ſaltem minimè quærant: Ita diverſiſſimæ res uno in loco citra pugnam ſociantur, labor circa opes maximus, & nullus; cùm in utroque neceſſitas inſit, ſed ut illa magis in oculos incurrat, hæc non niſi à ſapientibus intelligatur, tam quidem ad Firmamentum Reip. valida, quam ad decus immenſa. Infelices contra populi & obnoxii, apud quos illa res, quæ, præmonente oraculo, Spartæ quoque captivitati & exitio fuit, velut rerum ſalus & quaſi numen quoddam placere cœpit. Non libera curia, non plebs; & dum omnes avaritiam, & avaritiæ inſtrumenta uſuras fatigant, dum paſſim artes malæ adoptantur, abdicantur bonæ, ſupervacaneum habetur, quicquid lucro vanum, quidquid imperitia non vacuum. Ubi prope periculum eſt, ſana ſcire, ſana loqui: ubi habendi cura prope omnia facit, & quæ inſcitiæ pœna eſt, cum ad rationes venitur, miſeris illis ſatageis omnia deſunt, miſerioribus, quòd tandem etiam liberalis fama, liberales cives, liberales animi, literæ ac literati deficiunt, niſi pridem defecerunt. Fruſtra in tali Republ. tu Ægidios, Grapheos, Maſios, Weſenbeccios, Scotos, Ortelios, Gorleos, Gevartios, & alia nomina æternitati genita, veſtigabis. At hi omnes (quod in honorem, & urbis, & talium virorum ſumma voce & ingentibus literis dicere, ſcribere, liceat) fuerunt aut ſunt Antwerpiani, Antwerpiani & Cives Gruteri. Qui cum doctiſſimi nominantur, tantum videtur noſtro honori accedere, quantum quiſque ad ignominiam ſuam traheret, ſi patriæ gentem inertiæ aut ſtuporis, aut alia vilitatis nota audiret infamari, meliorem ipſe conſcientiam ſui in ſuorum rubore confeſſus. Non enim majus exiſtimantium eſt decus, optimum eſſe inter deteriores, quam inter optimos non deteriorem. Haud ſcio an aliud intellexerit Braſidæ Mater, cui oratores ex Thracia cum dicerent: *Filius tuus victor occubuit in prælio, pari non relicto apud Lacedæmonios, vos verò hoſpites,* inquit, *nondum rectè, ut video, noſtis Lacedæmonios.* Dubites an temperavit magis laudes filii cæteros collaudando, an magis auxerit temperando. Sed quid ego de GRVTERI patria tam multa? Cui ne gratiam quidem habendam alii forſan putarent, qui ſcirent, GRVTERVM non longo intervallo hanc & adſpexiſſe, & reſpexiſſe, cum eum Natura in Patriam, Patria mox in exilium miſiſſet, quaſi qui nondum culpam mereri poterat, propterea puniretur, quod natus eſſet. Verum nec ipſe neceſſitatem hanc querulus objurgavit unquam, aut cum tempore præterito expoſtulavit, ne cum inhumaniter eſſet exturbatus, inhumanius faceret, ſi nutrici, quamvis breviſſimè iraſceretur. Potius hoc illi ſe debere agnoſcebat, quod maturè humanis caſibus traditus, familiaritatem cum ærumnis vitæ ſtatim puer contraxit, & quantò citius ad eum calamitates, tantò citius ille ad conſuetudinem pervenit. Cum enim nihil magis torqueat mortales, quam malorum novitas, bene cum illo agitur, qui tunc incipit, cùm & cæterarum rerum, & hujus novitatis nullum eſt judicium, ut tunc, cum Judicium cæterarum rerum contigerit, hujus nullum eſſe poſſit, quia diu incepit, & quando inceperit, vix recordatur, & quando recordatur, laboribus ſuis fruitur. Felices multorum eſſent liberi, ſi non eſſent felicium; ſi non intra cubilia nati, educti, inſtituti, ſolam copiam, beatum victum, cultum mollem, verba blanda, vultus indulgentes, ſine famis, ſine nuditatis, ſine interdicti, ſine poteſtatis alienæ notitia diſcerent aſpicere, amare, habere: qui dum laneis fortunæ manibus ſic tractantur, non aliorum miſeriis indoleſcunt, neque ſuis, dum Felicitas in malam ſyllabam creſcit, niſi cum maximo tormento animi tolerare poſſunt aut ipſi propter querelas tolerari. Longè aliam vitæ rationem expertus eſt GRVTERVS, & GRVTERVM longè alium experta eſt vita, in quam quidem ſic venit, ut exilium brevi, certè prius ferret, quam intelligeret, aut ita intelligeret, quaſi non aliter vita conſtaret. Juxta ipſi & pœna & culpa ignota erat. Non ſentiebat, patrem nihil meritum eſſe, nihil matrem, nihil ſe: Sed tamen quaſi ſentiret, puerili ſecuritate, quæ viros etiam innocentes decet, parentes comitabatur. Fuit tunc illud tempus, cum *Margareta Parmenſis* nomine Regis Hiſpaniæ Belgis præeſſet, & variè Provinciales fremerent, quod alios religio ſeparata faceret inviſos, alios ſua, & Regis feroces; eaque res diu certata, donec à parte potentiori ſucceſſus in iram, ira in vindictam; hæc cum in alios, tum in Antwerpienſes tam diro proſcriptionis carmine prorumperet, ut certa ſalutis & fortunarum peſtis omnibus immineret, quicunque aut dicto aut facto aliquo diſplicuiſſent. In damnatorum numero inventus erat GVALTHERVS GRVTERI Pater, ne matre quidem, quod paucis fœminarum contigit, ut in Nomenclaturam funeſtam & ipſæ referrentur, exempta. Cæterorum cauſam prætereo, cuique ſua relicta fiducia. GVALTHERVS jam ad nos pertinet, quem licet à ſententia liberare jam ſerum, ab infamia tamen ſententiæ liberare non eſt ſerum, nobis autem hoc loco tempeſtivum. Nec deceret, eum, qui ad damnationis memoriam venit, non etiam venire ad compertam defenſionem. Eſſet enim hoc magis filio patrem exprobare, quam filium propter patrem laudare. Crimen univerſorum celebratur *Societas.* At GVALTHERVS abſtinuit ab ipſis ſcopulis, & turbulentum hunc campum omnem de induſtria fugit

Expers nequicquam belli, neutra arma ſecutus.

Sed nequid diſſimulare velle videar, prodam quod objectum eſt facinus, & prodam paucis. Auſus eſt precari. Subſcripſit Nobilium libello, & hoc accuſatur, quaſi Majeſtati preces offerre ſit majeſtatem violare. At Matris etiam crimen dicendum eſt. Imo dicemus, & id ipſum ſpero, dum nominabitur, faciet innocentem. Venerat abſente Marito in ejus ædes Homo ſuſpectus, & venerat hoſpitii cauſa, venerat illa invita propter ſuſpicaces, venerat illa reluctante, & ad mariti abſentiam provocante. Sed cum homo parùm de alterius periculo cogitans non parceret ſollicitudini matronæ, ſtatim Calumnia, quæ centum oculos habet, centum aures, centum linguas, omnibus ſuis inſtrumentis uſa, quis advenerit cognoſcit, & quare advenerit interpretatur, & quare illa receperit, comminiſcitur; omnia verò in eam partem, tanquam receptus ille, vel potius receptor ille ſui, & matrona receptrix, quod & ipſum falſum nomen, ad divina celebranda, ſive, ut illi vocabant, ad turbas meditandas, domum operamque, ſibi mutuò locaſſent. Ob has igitur cauſas GVALTHERVS & Uxor inter proſcriptos, GRVTERVS cum proſcriptis, inter proſcribendos, quippe innocentes, nunquam fuerunt; quod ideo relatum eſt, non ut veterum geſtorum rationes è ſitu excitem, ſed ut multis aliis exemplis & hoc contribuam, non ſemper culpa non carere, qui pa-

tria carent. Cœpit tum GRVTERVS ab urbe deduci in urbem, in orbem, & rerum humanarum theatrum, ut multorum ſpectator fieret, & ſpectaculum ſui. Nondum benè patriam noverat, tantò faciliùs poterat oblivisci, ſed tamen cum illa relinquenda eſſet, adverſitatis ita capax jam erat, ut intelligeret, commodius non relinqui. Sentiebat enim invitos parentes abſtrahi, dum illorum æquum animum aliquando ſuſpirium corrumpebat. Cur non ei in mentem veniſſet, eos, qui tam gravia ſuſpirarent, gravioribus haud dubiè ceſſiſſe. Cœpit igitur GRVTERVS in contemplationem & conſpectum vitæ humanæ propius adduci, cœpit communi ſorti domeſticus fieri, & cùm paternam domum relinqueret, nullam certiori ſpe præcipiebat, quàm magnam hanc domum, in qua omnes degimus, aut illam parvam, & navigationi textam, in quam ſe charasque ſarcinas parentes conjecerant. Imponebatur enim elemento inſtabili & ventoſo, cujus naturam velut fortunæ ſuæ germanam aſpiceret. Vidit pericula in periculorum effugio, vidit aquas & auras initio ſibi, poſt non multo Proſcriptori velle, & quaſi fidei pœnituiſſet, proditionem moliri. Apud Valachrorum enim inſulam ventus quaſi cum adverſario conſpiraret, ita contra ſpirabat, redditurus eos, opinor, in ea loca, quorum ſe poteſtati & iracundiæ abſtuliſſent. Itaque tum conatus ventorum ſiſtendus erat anchoris, & in proxima deinde terra exponendum totius navis exilium. Ita mox terris aquæ, mox aquis terræ multabantur, ſed non perinde fortitudinem animi & conſtantiam eſſe mutandam didicit GRVTERVS exemplo parentum. Mater quidem (præponam enim hunc ſexum debiliorem, ut de firmiori creſcat exiſtimatio) qua mentis altitudine, qua negligentia ſuæ fortunæ inter illas anguſtias locuta eſt? Summovit, inquit, jam veſpera diem (ſummoverat enim) *Repetamus domum.* Navem autem dicere voluit, & voluiſſe hanc dicere, poſtea marito indicavit, qui ſimplicius hoc verbi, & revera de domo ſua Antwerpienſi acceperat. Quod alius miſeriæ ſuæ ſpecum, latebram, ſtabulum, carcerem, ludibrium ventorum appellaſſet, hoc fœmina generoſo ſpiritu *domum ſuam* vocavit, ſive jam dicemus errorem fuiſſe, mirum eſt in malis verbum tamen Felicitatis prævertiſſe, cum alioqui fortunæ ſuæ titulos quilibet nimis etiam memoriter teneat, nec videatur calamitatem ſuam magnifacere, qui alienis vocabulis uteretur, ſicut nemo putatur ejus rationem habere, cujus nomen ignorat: ſive ſtudio loqui ſic voluit, ô fœminam nequaquam muliebrem! Dolium aliquis è Sapientibus olim pro domo habuit & habitavit, ſed haud ſcio, an ſordium merita ſugillatione. Nec enim qui præter neceſſitatem migrant in haras & ſqualori vitam mancipant, eosdem ſapientia præſtare dixeris, ſed illos profectò potius, qui mediocria diligunt, quam mendica, qui culcitram ſomno, catinum cibo, poculum potui, tectum & textum corpori non negant, ſed & his omnibus quoties carendum eſt, æquo animo carent, viliſſimis ùtuntur tanquam quotidianis; qui denique cum Matre *Gruteri,* quando naviculam intrant, dicere poſſunt, *Eamus domum.* Nemo verò dicere hoc poterit, niſi qui aliquando domum coluerit, ut naviculam. Quandoque in terris quoque mare eſt, & fluctus & naufragia, quæ cum tumultuari bona fide cœperint, tam neceſſe ſit & conſultum è terris ad mare, quam ex hoc ad terras confugere, ſimulac periculum certa ſigna miſerit. Quantum hæc fœmina abeſt ab eo, qui ſe MVNDANVM dixit? aut quid eam reſponſuram fuiſſe credimus, quæ domum vocavit, quicquid pro domo coluit, Amphibion animal profeſſa, ſive quod idem eſt *mundanum.* Hoc igitur matris exemplo teneras GRVTERVS aures, patris vero diſcrimine præſens ſpectatos oculos etiam erudivit. Cum enim hic ſciret, illic nondum exilium eſſe, quibus partibus exilii regnant auctores, & poſſe pro malis reperire peſſima, qui non omnibus modis machinisque copiam ſui longè portaret, cumque comperta res eſſet, odium delectum habere præcipui ſexus, illumque, ceu *victimam eximiam,* ut veteres loquebantur, depoſcere ſolere, ſuis quidem diſſimilitudine periculi fretis, & navem repetere juſſis, operoſioris profectionis artem ſibi accerſendam credebat. Placuit igitur, quod multis ſæpe cordatis ſaluti, ſuſpectam locorum fidem fruſtrare, & mendicitatis habitu notitiam ſui excæcare, quibus ornamentis abſconditus, & humeros Agreſtium mercede pactus, paludes, quæ ſunt inter Caletum & Inſulam, transmeavit lætus illo portu quaſi tranquillitatis. Sed in ipſa Caleto injecit ei manus alia ſævitia nullis veſtigiis præſcienda. Cum enim apud hoſpitem publicum ventos utiles expectaret, atque interim ſimul peregrino alio amœnitatis cauſa muros circumgrederetur, illiciti tam ignarus, quam ſuus Comes; illico milites adfuerunt, qui prehenderent, ducerent, & jam tenebatur uterque certa carceris deſtinatione, ac jam conditus erat, niſi captivitati tam repentinæ, nonnemo de Magiſtratu, qui per eandem civitatis viam accedebat, interveniſſet GVALTHERO dimitti juſſo, quippe ſibi (ita ajebat) noto. Quod abſque numinis cura ſingulari factum eſſe nemo exiſtimabit, ſi & illud adſpexerit hominem illum beneficum GVALTHERO nunquam vel prius viſum, vel in ipſo facto agnitum, vel ab ipſius vindiciis ad ſupremum usque finem alio nomine cognitum quàm *ignoti liberatoris.* Non didicerat GVALTHERVS alienæ civitatis leges, ignorabat alibi muros hactenus ſanctos haberi, ut ambulare juxta nefas eſſet. Nondum nocens, jam reus erat, nondum delatus, jam abſolutus. Nondum judicem, jam è judicibus amicum habebat. Vix diſtinguere poterat injuriæ & beneficii tempus. Cuncta mira, ſed hoc magis mirum, quod qui dimitti juſſit, nullo pronunciavit argumento, niſi quod hunc noviſſet, eamque cauſam cùm probaſſet cuſtodiæ militum, nondum probaverat ei, cui voluit prodeſſe, utpote ſalutaris, quàm familiaris magis oculis ejus oblatus: maximè verò mirum quod qui præclari beneficii auctorem tota vita memorabat, ſemper tamen, cui gratias ageret, ignorabat. Nihilominus & ille ſe noviſſe rectè dixit, cum in vultu liberali quaſi quandam boni viri inſcriptionem prælegiſſet; & Hic non noviſſe, cùm, quem quis non niſi per beneficium novit, hoc magis ignorare ſibi videatur, quò flagrantius nomen ac cætera illius pernoviſſe deſiderat. Hac viciſſitudine perfunctus GVALTHERVS in Britanniam trajecit, ſede capta Norwichi, quo in loco comitatem partim ipſo civium ingenio natam, partim ſuo ipſius nutritam tantis ſenſit argumentis, ut Caleti, quod in uno expertus fuerat, id hîc tulerit ab univerſis, non quidem carceris illic injuriis ſubductus, ſed poſt capitalem hoſtium malevolentiam benigniſſimis horum animis & ſtudiis refectus.

Non opus fuit dubiis precibus Magiſtratuum faſtidia mollire, vel hoſpitalitatem expugnare blanditiis, nec audire perfugii cauſas malefica interpretatione corrumpi, & multis repulſis triſtiores pati aſſenſus. Receptus eſt, ut in parentum, fratrum, agnatorum fidem nulla locationis formula, ut pro communitate cœli vel aëris penſionibus reſponderet, facultates inter amicos & inimicos partiturus, dum quæ migrari non poſſent, prædæ relinqueret, quæque migraſſet alibi ſtillicidiis annuis vel trimeſtribus (ſcio enim ubi hoc moris ſit,) ad fiſcum transferret. Sed major illis animus, quam ut cauponarias mercedes poſcerent hoſpitem, & mitior, quam ut vectigalem facerent exulem, omninò verò ſic affectus, ut hanc per omnia civis loco haberent, niſi quod gratuitus & immunis eſſet, humanitate illa à populo quoque vehementer approbata, quod nemo per invidiam queſtus eſſet, his aliquot capitibus anguſtias fieri caritati vel annonæ, nemo proquiritaſſet, urbi, propter paucos alienigenas vel ut mole nimia laboranti ſanguinem mittendum videri. Uſque adeò nullum fuit peregrinitatis odium, tota deteſtatione converſa in eos, per quos non licuit non peregrinari. Honor autem ſic communicatus, ut intelligeret univerſos, ad oblivionem retromalorum ipſi medicinæ, quantum fieri poſſet, efficaciſſimæ veluti ſymbolas conferre. Non ſciremus ſupra alios dilectum fuiſſe, niſi, quod cæteris Belgis id loci factum non eſt, huic ſoli feciſſent; Unus enim hic de popularibus ſymphoniam ſublucanam, quæ Nortwichi per tempus æſtivum præcipuorum civium domos obibat, horis conſuetis participavit, cum Civitas optima reliquis peregrinis humanitatem quidem omnibus, huic & amœnitates ſuas nuncuparet, tanquam parum eſſet, ſi civis, niſi & inter præcipuos foret, parùm, ſi inter præcipuos, niſi & quotidianâ prærogativâ ei oſtenderetur, ſed parùm & hoc, niſi poſt nocturnam ſtatim quietem cantiones velut ſuaſorias ad ædes aureſque mitterent, ut in diem quoque curas triſtiores, quæ extorri-

torribus nunquam deſunt, exuere; neque pejus vigilare, quàm dormire, ſed utrumque tempus ita peragere vellet, ut ſolent ii, qui ſe inter amiciſſimos cives verſari noverint. Pacis enim & concordiæ nomen Muſica eſt: nunquam per hanc odii nuncius expeditur, aut damni aut injuriæ, ſed amor hanc invenit, amor hanc celebravit, amor abſolvit, niſi quod honor quoque dignis reddendus, qui tamen ab iſto fonte manat, humanam vocem ſollicitavit. Quorum & hoc & illud GVALTHERVS tam bona fide, tam bona copia inter Nortwichios accepit, ut dignum putaverit, quod repetitis narrationibus memoriæ ſuorum penitùs imprimeret, quod filius præcipuè ediſceret, quod ille nobis dictaret, nos auribus veſtris & poſteritati traderemus. Et fortaſſe aliis nimis multa videor dixiſſe de Nortwichiorum comitate, mihi verò nondum ſatis, quippe ſummas delicias in facti tam benigni reputatione invenio, neque invenirem tantas, niſi comparata quorundam in exules crudelitas, inæſtimabilem redderet hanc, de qua loquor, virtutem. Fit enim ingens ingentius bonum, ſi diſcas à contrario ingente malo. Et profectò pauciſſimis in locis tam fauſta cantilena, qualis hæc apud Nortwichios fuit, exulibus & peregrinis indulgetur. Multas inauſpicatas, inimicas & arcentes aves mortales illi ubique fere nanciſcuntur, nullas tamen infeſtiores hodie, quàm quæ de ſuggeſtu diris ominibus regnant, & populares animos odiis aſperant, quos vetus Augurum diſciplina ignoravit, niſi, quia de ſummo vocem mittunt, *Supervaganeas* cum antiquis appelles, aut picarum generi adſcribas, quodam collegio naturæ, quoniam utriſque par inſolentia, quàm illis fabulæ tribuunt, par conviciandi & obtrectandi libido.

Raucaque garrulitas, ſtudiumque immane loquendi.

Dicam clarius; Sunt nonnulli (abſit enim ut omnes eadem cenſura vexem) & in ipſa matre noſtra Germania de ſacro ordine homines ſacerrimi, qui velut divinarum & humanarum rerum judices atque arbitri tanta confidentia partem illam, quam neſcio quis optimam & peſſimam dixit, exercent, ut quidvis in quosvis nullâ curâ, verum an falſum intemperanter effundant, auresque & fidem Vulgi ignobiliſſima captivitate damnent & ſervitute. Aliquis ipſis non dedit? Avaritia: non ſcrupuloſè ſatis honoravit? arrogantia: non laudavit? ambitio: non rudis eſt? invidia: non aſſentitur? Inimicitia: malum morem tangit, tùm verò capitale odium eos facit diſertos. Omnes virtutes unius virtutis compendio poſſidebit, quiſquis illos omni ratione placare ſtuduerit; turpiſſimus etiam pretium merebitur, ſi noverit modos gratiæ apud ipſos quærendæ, tuendæ. Bonis, quorum nec mens, nec lingua, nec vita ſervit oſtentationi, ſed veritati, qui non plauſum pietatis, ſed pietatem ſectantur, nulla difficilior res eſt, quam ſe talibus probare. Hi contra bonos omni telorum commento pugnant, maxime tamen illo, cujus aciem Thearidas in ſuo gladio laudavit. Charitatem mutuam commendant, & nihil charius habent odio: Odium damnant, & nihil exoſius habent charitate, quippe qui ſibi non conſtant, & quod rectè præcipiunt, malè ipſi temerant, tantoque pejus, quod hic quoque ſæpe principatum petunt, ut quibus ſolis licet publicare officia vitæ, ſolis etiam liceat vivere præter officia vitæ. Dei præceptum eſt, & præceptum ſæpius; Peregrinum ne quis malè tractet, ne quis affligat: In cœlum enim meare gemitus eorum, & à Domino demeare vindictam. Scio tamen, ubi peregrinos nemo magis infeſtet, nemo magis furca expellendos clamitet, quam quidam de cœleſtium illis conſultis, de ſanctitatis illis ſatoribus & ſtatoribus, qui cum juſſiones divinas non ignorent (etſi multi ne hactenus quidem profecerunt) nihilominus ſic efferantur contra hoſpites inculpatos & præter propter ſpeciem pios, ut ſi per illos ſtaret, haud ſcio an Taurica ſacra facturi ſint, & qui hoc una cum ipſis quam vehementiſſime voluerit, ille demum divinus habetur & ſua dignitate dignus.

Proh ſuperi quantum mortalia pectora cæca
Noctis habent! ipſo ſceleris molimine Tereus
Creditur eſſe pius, laudemque à crimine ſumit.

Sed ego Nortwichio longius ſine GRVTERO diſceſſi, & quidem ad hos *Ætnæos fratres cælo capita alta ferentes*, ubi ſentire quæ velis, & quæ ſentias dicere non eſt, *relegens errata retrorſum littora* ad Icenos noſtros denuò me vertam. *Eo loco* GVALTHERVS *agens tales amicos nactus erat, ut facilè*, quam à Fortunâ acceperat plagam, falleret, talem verò animum ipſe inter adverſa cuſtodiret, ut tantum à vilitate ſui abeſſet, quantum aberat à vanitate. Per illud enim tempus Legatos à fortiſſimo Principe Auriaco tunc ad eam civitatem miſſos (inter quos erant *Levinus*, *Calvarenus & Gerdens*) è diverſoriis publicis domum ſuam traduxit, volentesque volens recepit, ut palam eſſet nihil degeneraſſe egregium pectus, quod hoſpites tantos in aliena civitate ſibi vindicaret, nec fuiſſe aliquando ſine auctoritate, in cujus domum auctoritas publica migraret, nec ipſam domum ſine ſplendore, quam vir tam generoſus habitaret, legati non ſpernerent, Senator (is fuit *Sutertonius* Chriſtophori frater) habitandam præberet: Poſt non multum annorum tamen relicta Britannia Middelburgi conſedit. Middelburgum deinde rurſus Antwerpia mutavit ſub illud tempus, quo ſucceſſus voluit Ordinibus, ut arcem ſuis præſidiis occuparent, prius tamen à Senatu publicorum munerum vacationem impetravit, non odio quidem laboris, aut ignobilitate mentis, ſed ambitionis fuga, ſed quod inter æmulationes temporum calumniis innocentiam præbere nollet. Deinde verò cum Alenconius in ſpes vanas, & parem eventum ruiſſet, immunitas illi continuari non potuit, ſed quia Magiſtratum imprimis Religio, nec alium magis dexteritas tunc commendabat, GVALTHERVS vici ſui magiſter delectus eſt; cui muneri minùs gravi ſucceſſit deinde gravius, cum *Parmenſis* obſidionem feciſſet. Rei namque frumentariæ quatuorvir, collegis Aldegondio, Leſdale & Roſa, adſcitus in partem gloriæ illius mittendus eſt, quod annonæ conſcientiam ſic inter paucos ſeptam tenuiſſent, ut citra deditionem nec civi, nec hoſti conſtare poſſet, tantum tridui frumentum ſuperfuiſſe. Quod ſecretum in obſidionibus adeò neceſſarium eſt, ut ſæpè maximum momentum belli conſiſtat in artificio tegendi, ne vel domi civis, vel obſeſſor foris intelligat, quid urat obſeſſos. Nunquam ſtatuit trophæum in bello, qui neceſſitates omnes foràs vertit. Quanquam me non piget Filio, cujus cauſa hoc agitur, prætexuiſſe patrem, quandoquidem hoc etiam GRVTERO gloriæ ducetur, quod Patris virtutes primò ſecutus, deinde additis variis ornamentis eaſdem fuerit ſupergreſſus: tamen unicum tantum, quod animo nunc ſuggeritur, ut agmen claudat, ſubjiciam.

Pater cùm poſt pacificationem Gandavenſem Middelburgum conceſſiſſet, Valonio milite Flandriam depopulante, dum annus ille cuncta ſurſum verſat ac deorſum, civis quidam lautus, fortunis in compendium auri contractis, eodem profugit, & Gualtheri domo, quæ tunc contra Civicum erat, perrogando reperta, protinus ad eum ingreſſus, ſalvere te jubeo, inquit, Patrone, & nunquid Gualtherum Gruterum, qui nuper in Anglia? Ajente noſtro; licet, inquit ille, hoc quicquid eſt Hippoperæ cuſtodiæ tuæ mandare? annuente noſtro iterum, dat, abit, nullo teſte proviſo, nullo ſyngrapho: Gualtherus, qui hominem rediturum putabat, ſi veſpera mercatui ſuperveniſſet, depoſitum in priore parte ædium proximo paxillo ſuſpendit: ſed cum hoſpes nec illo die, nec poſtero, nec poſterum ſequente reviſeret, & pondus depoſiti interim animadverſum alium locum ſuaderet, tranſtulit illud Gualtherus in arcanum ſtudiorum. Alter poſt anni quaſi ſextantem demum ad conveniendam peram ſuam reverſus, cùm alveum illum aperiret, viginti quatuor *duplio-nes*, ut vocant, Iſabella-Ferdinandicos GVALTHERO præmii vicem offert, quod, dum ipſe per Brabantiam Arteſiamque nominibus ſuis appellandis abfuiſſet, non moleſtum habuerit peculium relictum cuſtodire. Sed mercedem GVALTHERVS recuſavit, ſatis ſuâ ſibi conſcientiâ muneratus. Utramcunque partem aſpicio, virum bonum adſpicio; Dant, reddunt invicem; nec ille fidem hujus ſcripto vel teſte munit, nec obſequio hic mercedem captat. Alter credit ſimpliciter famæ, alter præſtat ſimpliciter virtuti. Non tanti fuiſſet fortaſſis hanc quoque rem per ſe non nimis magnam referre, niſi bonus mos ſemper produceret infamiam mali. Audivi ſæpiùs è grandævioribus, olim qui pecunias invicem & contractus exercebant, nudâ verborum ſanctitate conveniſſe, nec minus ideò ſecuros fuiſſe, aut magis fefelliſſe: ſin etiam

volun-

voluntates aliquando mutuas ſtylo conderent, factum id non tàm ut neceſſitatem ſervandi ſibi, quàm poſteris memoriæ diuturnitatem ſtabilirent. At præſens ætas quantum in pactionibus ſudat? quantis anxietatibus non credit, cui credit? quanto molimine ſyngraphas ſtruit & obligationes? quoties interpolantur verba, refinguntur, limantur & limitantur? Hoc addendum, illud detrahendum, hoc captioſum, hoc obſcurum eſt, hoc nimis laxum, nimis anguſtum eſt. Tum verò, cùm in clauſulam deſinendum eſt, baſilicas edictiones adſcribunt, ipſi juri, quaſi illud quoque fraudibus advocet, contra ſe ne jus ſit, volunt, jubent. Quod profectò non aliter fit, quàm ſi virum bonum negent, cujus fidem tot indaginibus & laqueis & notis includendam putant. Nunc ad JANVM ipſum GRVTERVM paulò propius gradum tollamus. Is ſicut rebus duris Conſtantiæ Doctores utrumque parentem, ita Matrem præcipuè ſtudiorum magiſtram votum ſimul Agaſiclis conſecutus eſt, ut eorum diſcipulus diceretur, quorum & filius eſſet. Mater enim præter Gallicam, Italicam, Britannicam linguam, Latinas literas optimè, Græcas ita callebat, ut & Galenum, quod milleſimus Medicorum vix ſolet, lingua Galeni legerit. Uſitatum nempe fuit illo tempore, generoſiores ut familiæ literas eum quoque ſexum docerent, quem diſciplinis antiquiſſimi mortalium vel præcipuè videntur conſecraſſe, cùm uni duntaxat juveni laureato, nempe Apollini, novies verò totidem puellis Eruditionis numen & majeſtatem detuliſſent. Nec opinor, ſapientiæ partes antiquitas mulieri in tanta Deorum abundantia tradidiſſet, ſi quemadmodum viris olim bonæ Deæ, ſic mulieribus ſtudiorum ſacra adiri nefas haberetur. Adierunt olim & obierunt hæc ſacra *Cornelia Gracchorum* Mater, Hortenſia Quinti, Lælia Caji filiæ, ſed & aliæ complures, quæ literas olim exactè calluerunt, quæque nunc à literis coluntur & æternantur, nullo magis immortalitatis collegio dignæ, quam hujus noſtræ *Catharina Tiſhemia* (Matrem GRVTERI dicimus) quæ licet ingenii partum nullum, nec eruditionis pignus reliquerit, ut memoriam ſparſiorem nunc haberet, ſicut veteri ævo nonnullæ inclaruerunt, nihilo tamen minus famam ſibi doctamque poſteritatem meritis tantis obligavit, quanti ipſam GRVTERI gloriam taxamus. Non enim tantum, quod cæteris matribus commune eſt, ſummis naturæ dotibus filium genuit; ſed ipſa quoque, poſtquam puer capacitatem promiſit, ſuæ materiæ adſuit, & indolem blanditiis ſalutaribus adulata, *Diſcere*, rem pulcherrimam; *Scire*, jucundiſſimam vocavit, ex literis ſapientiam, ex ſapientia virtutes, ex virtute vitam beatam & vitam quandam poſt vitam comparari crebrò illi dictitavit. Deinde eum libro admovit, literarum formas & nomina docuit, legendi, ſcribendi, memorandi rationes tradidit & exegit; primam balbutiem Latina Græcaque conſuetudine imbuit, quibus ex fundamentis hoc virtutis & honoris templum JANVS GRVTERVS ſurrexit.

Quod non Imber edax;

Nec inficiandi tamen ſunt illi, quibus in operis hujus nobiliſſimi architecturâ proximus à fundamentis locus & labor fuit, quique merentur, ſi quid mei judicii eſt, ut non minus quàm cæteri artifices ſuum illud FECIT ſpecimini tam excellenti ſubſcriptum habeant: atque mihi profectò imprimis honeſtum videtur, ſi *Tſbrandus* aliquis Tralus Friſius, aliquis *Petrus Everhardus*, aliquis Matthæus *Ryquius*, aliquis *Richardus Sualius*, pædagogi & præceptores GRVTERI legantur, quos quidem an ſatis exterſis oculis, & ut nulla litera fallat, è quadam charta carioſa non niſi bonis conjectoribus legenda produxerim, præſtare non poſſum. Forte una litera pro altera capta nomen paulò aliud factum fuerit. Quid tum? Malui nolens hanc levem, quàm volens illam inſignitam GRVTERO facere injuriam, ut quos ille vel ad memoriam ſuam privatam, vel ad hanc publicam per ſummam pietatem conſignaverat; ego per impietatem alteram tantam ſilentio obliterarem, ſimul tacito GRVTERI mandato, ſimul illorum præmio defuturus. Ac ſane maximum Poëtam non pilo minorem factum credimus, poſtquam Grammaticis *Penitus mœſtas exedit cura medullas, Virgilius an Vergilius* dicendus eſſet, quod damnum ſi fuerit in his quoque nominibus aliquod ſimile, tale tamen futurum eſt, ut plus ſit integri, quodque cognoſci poſſit, relinquendum. Sed officium meum videtis. Hos igitur adoleſcentiæ ſuæ GRVTERVS Informatores, ſtudiorum verò quendam velut campum Martium nactus eſt *Britanniam*, in Britannia *Cantabrigiam*; Cantabrigiæ *Gunevelli*, quod vocant Collegium, & *Caji*. Nam & in hoc aliquando migravit nulla alia magis cauſa traductus, quam quod *Georgium Thoum Schendium*, juvenem moribus ſummè rectum, nec ulla procacitate pluribus ſimilem, modeſtiâ verò paucis æqualem, familiaritatis voto conſectaretur. Is enim talis jam priùs erat in familia *Gonvelli*, nec tunc primùm in amicitia GRVTERI, nec ſolus etiam vel unus, quamvis unicus. Reperio enim *Chriſtophorum & Gulielmum Heydonios*, *Philippum Wodhæum*, fratres *Strangeos*, *Collegiorum*, quæ Trinitatis & Chriſti vocantur, ibidem familiares, qui GRVTERO per mutuam notitiam & charitatem non obiter reſpondebant, tantùm diligentes & dilecti viciſſim, quantum virtus & honeſtas animorum poſſunt mereri. In hac officina literarum, inter hoc ſtudiorum amantiſſimos rivales cum GRVTERVS ita adoleviſſet, ut jam non annis, quàm doctrina major eſſet, ſatis ſibi viſus eſt vidiſſe Britanniam, totoque animo, quod Inſulam & Germaniam intereſt, navigabat, ut Lugdunum in Batavis, literarum & armorum celeberrimam palæſtram viſendi, diſcendi, ſalutandi cauſa tranſiret, ſi tamen prius Hoſpitis majeſtatem ſcriptis aliquot Epigrammatis ad maximam poſt natum Reginarum nomen, Reginam veneratus eſſet; ſed offerendi cum non daretur occaſio, feciſſe ſatis habebat, gratitudinis ſuo ſibi proprio teſtimonio contentus, quod cum in aliis rebus nihil agere credatur, apud conſcientiam maximas cauſas decidit, & ſæpe piæ voluntati acceptæ ſolutionis apocham reddit. Poſtquam deinde ſine ſtudiorum Automedonte *Leidam* pervenit, à diligentia quidem nunquam deflexit, ſed à verò fructu tantum, quantum ab auſpiciis boni Ducis. Temporis illi ratio conſtabat, operæ pretii ratio non admodum conſtabat. Uſque adeò multum nocet ante ſui juris, quam ſui judicii fieri. Sicut enim puero ſi nummos, & poteſtatem tractandi dones, non has ille quidem ſuas opes abjiciet, aut objiciet gratis alteri, poterit etiam impenſas nominibus mercium indicare, ſed ut præcipua capita ſint, aut dulcicula ſaccari grando, aut nuces in foro, aut (quæ ludentium ſuppellex eſt) è marmore volubiles, aut è tomento miſſiles pilæ, aut quicquid hæc ætas præ magno Græciæ mercatu æſtimabit: ita GRVTERVS poſtquam tempus in poteſtatem accepit, de diebus & horis non quidem largitiones populares ocio & ocioſis fecit, quod ſimplicius tempus perdere vocamus, ſed illos aliquot annos ita conſumſit, ut inter nobiliſſimi, fugaciſſimi tamen boni velut æra quædam numeraret, imprimis quod Poëtis, quod Poëtarum fabulis, quod fabuloſis hiſtoriis dediſſet. Quicquid hujus aut Gallus Gallicâ, aut Italus Italicâ, aut Britannus Britannicâ linguâ meditatus erat, GRVTERVS ita totum legit, ut nihil in hoc genere eſſet, quod non legiſſet, nihil autem legiſſet, unde non elegiſſet. Artificioſe inventa, prudenter monita, acute dicta, ſuaviter ornata, ſtatim animo, moribus, ſtylo impreſſit, cùm & ipſe jam tum invenire, monere, dicere, ornare ſimilia, ſimiliter didiciſſet. In quo genere quantum iſtis monumentis amœnitatum debuerit, quantum deinde ſibi, teſtantur carminum felices proventus, quibus nullæ omninò venuſtates deſunt, niſi quod nullæ deſunt, & copiâ fortaſſis elegantiarum (ſi modo aliquod bonum nimium eſt) laborant. Non ſpecto jam illud præcipue, quicquid in Latinis poëtatus eſt, nuſquam ille quidem ſe minor; ſed ſpeciem quandam Epigrammatum intelligo, quæ in verſuum certum numerum juratæ plures non admittunt, & in horum fine quatuor imaginibus reſpondent, interſonantibus iterum diverſis aliis, quæ ſe longius invicem jubentur exaudire, Gallorum, ut arbitror, inventum, quorum & vox eſt à Latinorum *ſono*, quia in illis aliquid *ſonet ſonorum* corrupta, idque factum poſtea imitamentum Belgarum, & nuper Germanorum, per OPITIVM noſtrum magnum illum talium delitiarum *Apitium*. Hujuſmodi Epigrammata GRVTERVS patrio ſermone quingenta amplius ſub illud tempus ſcripſit, & ea *Philippo Marnixo*, *Jano Douſa*, *Jano Hauteno*, qui naſum & aures & dextram dexterrimam in hac arte ſcribendi tunc habebant, miris modis approbavit. Approbabunt etiam nobis hunc genium GRVTERI & ingenuitatem ſuam, qui manuſcrip-

nuſcriptum hoc ejus, quod adhuc ſupereſſe debet, in tenebris coërcent, ſi nobis fœtum illum ſub dium producent, atque refellent eos, qui opinantur noſtram linguam Germanicam, & ſorores ejus tam eſſe rudes & crudas, & intractabiles, & inſubidas, & inficetas, & ruris plenas, ut ex hoc ligno nunquam poſſit Mercurius dolari, aut ſub incudem poëticam mitti ea lingua, quam propter difficultatem ipſi deſperant, aut propter imperitiam infamant, cum certò conſtet nobis neque copiam, neque venuſtatem, neque majeſtatem deeſſe, quæ ſi ſapere poſſent, aut vellent, qui vellent, confitendum haberent, hunc tardipedem, & fuliginarium, & auſterum, & aſperum, & ferricrepum Vulcanum, (talem enim ipſi ſibi fingunt ſermonem noſtrum) præ reliquis Diis cum Gratiis & Venere in matrimonium conveniſſe. Sicut enim marmor, antequam politum fuerit, nihil niſi marmor eſt, & tamen marmor, ſplendorem non monſtrans, ſed habens, ac totum intra ruditatem ſuam ſepultum: poſtea verò quam artifex aſperitati lævorem ſubſtituit, tum demum materia ſuo lumine veſtita fit exterior, & patet in admirationem: Ita & lingua noſtra olim quidem in cultu ſuorum inculta, ſed culturæ tamen capax ſerò, ſed aliquando ſimplicitati ſuæ ſucceſſit in eam formam, ut quaſi Pygmalionis animatum ebur, quod in fabulis celebratur, non ſolum ſuo fictori, ſed etiam contemtori, qui peritis oculis uteretur, pro ſponſa poſſit placere. Certè etiam antiquiſſimos Germanos legimus carminibus delectatos, & ipſum *Ovidium* equitem & Poëtam Romanum Geticam ſive Gothicam linguam, quæ nobis popularis eſt, adeo non ſpreviſſe, ut alicubi ſcribat, ſe ſtylum nonnunquam in exilii ſui linguam & carmen Geticum miſiſſe peregrinatum, quæ ſi adhuc extarent, haberemus cur Auguſti inhumanitati faveremus. Quidni verò & de GRVTERI nobis gratulemur damnis, qui *Lugdunum*, ut Juri maximè attenderet, profectus ipſe

Cuſtode remoto

apud *Amadéum*, aut alios, qui ſuis hiſtoriis nunquam crediderunt, gaudebat velut Centauros in nubibus & mira plurima mirari, quæ geſta ſcilicet fuerunt in illo regno, ex quo Pater Anchiſes curioſum filium per portam eburneam ad ſuperos remiſit. Verum noſter tamen in illo amœnitatis ſeceſſu non tantum hoc egit, ut illo dulci ſuo ipſe abundaret, ſed etiam ut Apis inſtar dulce daret, & dulce quidem cum aculeo, quæ boni Epigrammatis lex eſt, & in his GRVTERIANIS quædam peculiaris virtus. Vixit autem, dum Lugduni vixit, cum bonis benè, utpote bonus. Venerat enim in urbem illam, cum *Petrus Tiara* ibi Rectorem & in illius anno *Jacobus Arminius*, *Joh. Eſychius*, *Bertius* item & *Hogerbetius* cum nonnullis aliis ibidem & in GRVTERI animo ac contubernio agerent, amici germanitus, germaniſſimè verò Arminius & Hogerbetius facientes cum GRVTERO trium pectorum viridiſſimum trifolium. Et quia non modo numerum ac nexum, ſed & gratiarum gratiam, ſed & Charitatum charitatem repræſentabant, Charitæorum vocabulo mutuò fuerunt cognominati, mutuò ſalutati, mutuò literis præſcripti. Cum his noſter vivere, his ſe communem facere, cum his joca, cum his ſeria fabulari, pulcherrimam factionem arbitratus, cum bonis in amorem, contra nullum in odium conjurare. Minimè verò juſtum cenſebat aut pium ſuperioribus recalcitrare, & quorum nos imperio ſubmiſimus, ab illis exigere imperii rationem. Hoc decretum animi magnam illi tunc temporis invidiam conflavit, cum Lugduni Studioſorum globus pro neſcio quibus privilegiis ſuis fermento animi Juvenili contra Profeſſores tumeſceret, ac veluti Academicus quidam Pompejus omnes pro hoſtibus haberet, qui Reipublicæ, hoc eſt, partibus eorum deeſſet. Solus enim GRVTERVS nulla ratione impelli potuit, ut aut in turbis illis locum, aut in ſuffragatoribus nomen haberet. Solus cum duobus *Roſendaliis* fratribus, Æmilio & Jacobo, quorum Parens ex Ordinibus erat, pacem prætulit; hoc ſibi privilegio vindicato, ut contra multitudinem, quæ argumenti peſſimi eſt, non timeret melius ſentire. Amicis familiariter, fortuitis apertè, paribus conſtanter, ſummis intrepidè reſpondebat, nec ſi convicium faciendum eſſet vitio, cum fortuna loquebatur peccantis, ſed cum peccante, palam objurgans, quicquid ſilendo crederetur virtus. Haud illud dico, Boni viri, quod ſtulti libertatem vocant, ſapientes libidinem & temeritatem ſine judicio, ſine obſequio, ſine moderatione; ſed ingenuitatem intelligo comem ac verecundam ſine arrogantia, ſine fuco, ſine aſſentatione, non tamen ſine velo. Nam apud Summates quoque eandem perſonam illam agebat, verum pudenter & prudenter, malis bona exempla, bonis mala proponendo, ut hos & illos vel malâ famâ deterreret, vel bonâ gloriâ accenderet, hiſtoriis nonnunquam, interdum fabulis, quandoque emblematis utens, & ut ita loquar, *tibicinem verberans pro coquo.* Juratum aliquem conſiliarium dixiſſes non eorum, à quibus ſtipendium, ſed cum quibus argumentum, & ſermonem haberet. Non inveniſſes eum inter hiſtrionales fautores & aurium Sirenes, qui tantum roſas loquuntur Dominis, & dulcia cruſta ſemper ſuggerunt, ſicut pueris ſolemus

Elementa velint ut diſcere prima:

nimis herculè obſequioſi Syri, nimis in conſiliis propinandis ſolertes coqui, memores perpetuò Epigrammatarii, ſecundum cujus inſtitutionem

Servus Domini debet habere gulam.

At noſter ita credebat, non debere Principum amicos ſemper, quod idem Poëta ait;

Servire Palato:

Sed imprimis id operam dare, ut ſalutaria miniſtrent, audiantque potius aliquem ex Veteribus monentem; *Bellaria ea eſſe maxime mellita, quæ mellita non ſint:* Quicquid autem per indulgentiam ſtomacho publicè immittitur, id ipſum haud multò poſt per omnia membra membratim ſuppliciis incedit. Et erat omninò GRVTERVS longè alius diſciplinæ civilis arbiter, quàm ut putaret in Republica vel gerenda vel tractanda magis requiri verſutos quam cordatos, perplexos quàm ſimplices, tenebricoſos quàm apertos. Quid enim ſani ſperandum eſſe ab illis anxiis, qui nihil candidè agunt, loquuntur, intelligunt, alienam mentem ſemper ſcrutantes, ſemper occultantes ſuam, ſuſpicaces & profectò ſuſpecti, non fidentes & profectò non fidi, cauti & profectò cavendi, humani denique & officioſi & amici, cumque res exigit rem, totam pigmentorum, & figmentorum ſuorum pergulam prodituri. Multò enim facilius ſæculum hoc vulpes gignit, quàm leones. Nam lepores dicere nihil attinet, ubi calliditas major & par fugacitas in compendium coierunt. GRVTERVS liber erat, ingenuus erat, detectus erat, verus erat, eamque libertatem in animo, in vita, in ore, in oculis, in ſtylo, jam tum ferebat, ſed omninò modeſtiâ ac reverentiâ quadam dilutam; Superiores nemo magis obſervabat, nemo magis parentes; atque hos quidem an unquam offendiſſet, negabat ſe recordari, negabat præceptis eorum quicquam apud ſe ſanctius fuiſſe, hac unâ ſibi contumaciâ conceſſâ, ut virtutem ad parentum enixiſſime obſtinaret. Tantum aberat, ut ipſos more ſæculi falleret, aut abſentiam illorum in occaſionem profundendi verteret, aut in rationibus, quod aliquibus non rarum eſt, pro luxuria neceſſitates, quaſi cervam pro virgine ſupponeret, & Aleonem in Librarium, aut cauponem in Medicum, aut alios impenſarum rubores in candida nomina mutaret. Artes enim tales & tabernam vinariam & hujuſmodi officinas corruptionum nomine tantum noverat, non uſu, crebrò confeſſus poſtea, ſe vitam ſuam ſatis tranquillam & longævam, quam vixiſſet, ad pietatem ſuam erga parentes, & hanc fiduciam ad promiſſiones divinas, quemadmodum promiſſiones ipſas ad bonitatem Dei liberam referre. Quid jam ſentiendum habent ii, qui parentum præcepta pro aranearum telis, pecuniam pro vitreis fractis, tempus pro cyatho nebulæ, pietatem ipſam pro inani nomine alibi rumpunt, alibi effundunt, alibi contemnunt, quando præſertim inter ipſas ſuas pravitates interdum ſtrepitum venientis, aut impetum jam prementis animadvertunt pœnæ. Verum hoc dicere ipſorum eſt. Nos GRVTERVM adſpicimus, qui laudem eam quoque meruit, quam in militia, ſi quis mereri ſtuduerit, jam fugit antequam militat, & ignominiam apud gloriam quærit. At noſtro ſuum hoc decus conſtat, idque in pace quiſquis non optat inſanus eſt. Illud nempe dicere volui, GRVTERVM in toto corpore *cicatricem non habuiſſe*, nec proinde cicatricis aliquando cauſam vulnus, & cauſam vulneris pugnam, & pugnæ cauſam pugnacitatem. Ut autem careret iſtis cauſis omnibus, effecit contra-

ria

ria *Manſuetudo*, & Manſuetudinis Soror *Verecundia*, & quæ ſe cum utraque libenter tertiam facit *Prudentia*. Diem ſtudiis dabat, noctem quieti, comitatem notis, facilitatem ignotis, ſibi pacem, nulli bellum, nulli belli occaſionem. Vagationes nocturnas, & quicquid ſine lucerna audetur, relegabat ad Nerones, ſive certe Merones, quibus minime invidebat ſuas cicatrices, ſive illas corpori ſive famæ, ſive quod valde fieri amat, utrique impreſſas. Nunc etſi melior longe conditio eorum eſt, qui capite, pede, brachio offendunt, quippe Zeno quoque Philoſophus, ille qui lupinorum inſtar madeſcebat in dulcedinem, non tanti eſſe putavit, ſi quis etiam per invitatiunculam hilariorem pedibus laberetur, id modò ne lingua fieret; affirmo tamen vobis, nullum ne tale quidem veſtigium corpus GRVTERI deintegraſſe. Nam ut cadere quidem humanum eſt; ita quàm rariſſimè cadere eſt humanius, & officium hominis hominem dextrè agentis. Nemo maximi fecit equum qui ceſpitat, aut ſæpius procumbit, & cum virtutes omnes complectitur, tamen Dominus in eo æſtimando ſemper excipit ceſpitationem. Certè quod ab equo exigit Dominus, id ſapiens à ſemet exigere magis volet, utpote frenum corporis habens in manu rationis. Feſtinare verò, currere, incurrere, quod ante pedes eſt, non videre, lapides obvios nunc hunc nunc alium labefactare, nunc tignum poſtemve capite oppugnare, talum torquere, hominis eſt qui vel reliquit animum in negotiis, vel inter libros oblitus eſt, vel pignoris loco depoſuit in diſputatione de *Modalibus*, aut *de numero remigum Vlyſſis*, aut omninò nunciatum præmiſit amicis, qui ſe conventuri erant, ſe hodie non eſſe apud ſe. Procul ab hoc vitio GRVTERVS, à communi opprobrio Philoſophiæ, quàm in cæteris omnibus *inconſiderantiam* plusquam *Claudianam* ſuis convictoribus putant afferre. Oſtendit ille, verè ſapientem eſſe, qui non ſolum domi meditetur Reipublicæ optimam gubernationem, ſed & foris & ubique corporis ſui optimus ſit Dux & Imperator; imo fieri poſſe, ut non nimis ſit *Poëta*, qui eſſet optimus, & *pedes* non minus in verſu quàm inter ambulandum ſolicitè ponat, ne fortè *Jambicus* inceſſus deſinat in Scazontem.

Parem rationem habuit GRVTERVS linguæ. Etſi enim ſervitutem in ore minimè geſtavit, tamen linguam nunquam manumiſit ad impietatem. Verbis utebatur, quæ nec ſeveram *Catonis*, nec teneram *Hippolyti* frontem offenderent, nec matronam averterent. Non ad fidem per Juramenta loquebatur, ſed ajebat ſimpliciter, quod non eſſet. Nunquam Joves noſtros, qui per Inferos, & Inferorum Patrem; nunquam Plutones noſtros, qui per Superos, & Superorum Regem in omni ſermone jurant, imitaturus; neque ſane eos, qui per execrationes, ſi falſum dixerint, ſe cœlo exhæredant, orco mancipant, & maximo animarum plagiario ſuam reſignant. Noſter primum ſibi credebat; quia nonniſi bonam opinionem ſibi fecerat benè vivendo. Denique ita vivebat, ut juramento nunquam egeret, velut ſimpliciſſimum juramentum ipſe eſſet injuratus GRVTERVS. Veritatem enim primis ab annis religiosè voluit, & ad extremam ætatem à ſe ſcrupulosè exegit, ut ſi comparatio fuiſſet, facilè *Æmilium Scaurum* agere potuiſſet contra *Varium Sucronenſem* ac dicere; *Vtri creditis?*

Hæc habemus de adoleſcentia GRVTERI, quam Lugdunum usque proveximus. Poſt curriculum Lugdunenſe medium tempus nobis effugit, quia memoria nobis hic deficit, & familiares longe ſunt, & à conſciis repetere ſerum eſt, & in adverſariis nihil reperitur. Quemadmodum igitur nubecula interdum non tàm ſolem, quàm oculos noſtros tegit, quo minus fontem illum luminis adſpiciamus, lumine ipſo quaſi cominus illuſtrati: Ita nobis GRVTERVS aliquantillùm ſpatii transcurret in obſcuro, non ipſe tamen obſcurus. Aliquandiu nusquam eſt, & tamen ubique, aliquando nullis in locis, idem tamen eodem tempore in omnibus. Dubitatis ubi fuerit? in antiqua Roma fuit, in antiqua Græcia fuit, in antiqua Perſia, in antiqua Palæſtina, vel ut brevius dicam, in antiquo univerſo fuit, & adhuc brevius iterum, ubique. Quomodo enim ubique non ſit, qui quicquid geſtum eſt ubique, non ignoravit. Non bellum decretum fuit, quin ille quaſi poſthumus conſiliarius conſultaverit, non geſtum, quin ille fortiter, vel ignaviter patrata animadverterit, non urbs obſeſſa, non oppugnata, non capta, quin ille copias numeraverit, artes cognoverit, machinas intellexerit, tormenta tractarit, non triumphans actus, quin ille ritus & ſolennitates omnes perdidicerit.

Quicquid in aulis ex humili altum, ex alto humile factum, quicquid ibidem ſimulatum, aut diſſimulatum, quicquid luxuriæ, ambitioni, invidiæ, adulationi datum, quicquid in foro diſceptatum, in judiciis judicatum, in templis adoratum, in arena pugnatum, in theatris ſpectatum, in circo certatum, quicquid denique uſpiam fuit, id omne GRVTERVS quaſi retrò ſæculorum coætaneus vidit & audivit. Sed & verſabatur frequenter inter eos, qui ſapientiam non tantùm animo, ſed auribus etiam commendabant, & aut affectus ludendi, aut artes docendi causa modulabantur: cum *Atridis* ad Trojam profectus eſt, cum *Vlyſſe* in Ithacam rediit, cum *Ænea* in *Italiam* venit, cum *Aſcræo* ruri, cum *Siculo* inter oves, cum aliis in cothurno fuit aut in ſocco. Præcipue virtutis Magiſtros in Academiam aut Porticum ſequebatur, & quicquid apud illos reperiebat rectum, & pium, vitæ dabat, ut errores ſectæ: nec ullus ei ſatis magnus auctor habebatur, cui ſacramentum diceret ad falſam opinionem: Cynicos minimè probabat, quia ipſe verecundus erat, & placidus, & comis, & mundus, alloquentibus nec Melitæus, nec Moloſſus, veſtitu non incomptus, ſed compoſitus, non ſumtuoſus, ſed frugalis, non ſplendidus, ſed nec contemptus, non nimis antiqui, non nimis novi moris, neutiquam certè affectatus. Pudor illi in ſumendis, pudor in ponendis indumentis. Ipſe veſtiebat ſe, ipſe deveſtiebat, nullius ſexus miniſterio juvandus, fortè Laconica virgine exaudita, quæ cum videret hoſpitem quendam à ſervo calceari, *num hoſpes hic*, dicebat, *non habet manus?* aut Palamedem intuitus, qui miranti Achilli, cur ſine ſervo, ſine ancilla proficiſceretur ad bellum Trojanum, reſpondit; quid ergo hæc dextra? quid hæc ejus ſoror? quaſi diceret, neminem ſine ſervo eſſe, niſi qui mutilus eſſet, neminem ſine ſatellitio, niſi cui manus, & pedes cauſarii eſſent, & inutiles morbo. Arbitrabatur noſter tempeſtivum fore famuli pedes aut manus advocare, quoties ſui ſuæve non ſufficerent, aut multiplex opus multiplicem operam poſtularet, ne pallio quidem gerulum in ambulatione, nec gladio bajulum, ſi accinctus eſſet, daturus, potius abjecturus, ſi quod onus ſuum alios oneret. Vultis exemplum, & promittitis operam memoranti? Proficiſcebatur aliquando noſter, cùm Heidelbergæ degeret, ad Mercatum Francofurtenſem, & proficiſcebatur curru meritorio, qui differtus erat & vectoribus aliis eodem portandis, negotiorum aut negotiationum cauſa; noſter ut libros coëmeret aut ſibi aut Bibliothecæ Palatinæ. Sedes ipſi contigerat, ut enſem oporteret demere cingulo, & juxta collocare. Succuſſabat autem currus, ut fieri ſolet, cum tubera habet via, aut ſcrobes, aut ſaxa, & enſis faciebat *artem ludicram*, laſciviebat, ſubſultabat, tandemque ex ſaltatore deſultor factus ad terram ibat. Suſtulit auriga rurſùm, & relocavit rurſùm, ſed vultuoſior & moroſior. Tertium facinus auſus eſt enſis; vidit GRVTERVS, Auriga non vidit, & Ille hunc non vidiſſe, planè lætus diſſimulavit exoptatiſſimam jacturam, tantum apud ſe gratulans, *Vale enſis*, *Vale moleſtia*. Cùm enim ferrum nonniſi contra hoſtem ſibi vellet adeſſe, permoleſtè ferebat, ſi dum neminem habebat ferrum, cui iraſceretur, putaret ſe nactum eſſe cui illuderet, neque dignum cenſebat, cum properarent omnes, ut gladius unus tergiverſator tot comitum & amicorum votis obſtaret. Expreſſit ille quidem in his animum Diogenis, ſed eundem ſapienter temperavit; non poculum, non catinum, non argentum abjecit, ſed quicquid etiam non niſi abjiciendo bonum fieri poterat, quaſi malum damnavit negligendo: Pauperem non dixiſſes, quia facultates ipſi erant privatæ, animus regalis; non avarum, quia fruebatur eo quod habebat, non habere ſtudebat, quod non frueretur, non profuſum, quia ſic vivebat, ut vivere, ſic dabat, ut dare poſſet, & tamen utrumque faciebat ita, ut magis benignus, quàm medius eſſet, omnibus impenſis facilius ignoturus quàm temporis, quod tum peſſimè locari putabat, quoties non optimis locaretur. Ideò convivia non faciebat imperitis, ſed copiam ſui apud doctos ſæpè, ſi quid & illic pro-

ficere poſſet: ocium nullum ſibi indulgebat, niſi cùm valetudini feriaretur. Jus didicit, ut ſciret, non ut litibus commódaret, ſatis Advocatorum ratus, ſi minùs eſſet, ſatis etiam interpretationum, ſi minus interpretum eſſet. Ipſe enim quietem malebat, & vitam à certaminibus, ab invidia & avaritia remotam, ubi doctrina eſſet infinita, cupiditatum modus finitus. Ei cùm aliquando nonnemo ex eo genere hominum, qui Principum quæſturas exercent, & nonnunquam ſuum quæſtum, inter conviviales ſermones diceret: Satius mihi ducerem mori, quàm GRVTERI *libris, literis & ſyllabis*, ſtudium Criticum ſuggillans, immori; reſpondit GRVTERVS: *& ego mallem ſublimis mori, quam ad felicitatem tuam damnari, ut quotidie argentum & vitam teram, ut ad calculum ſedeam, & colligendis, numerandis, ſcribendis, condendis, promendis, locandis, fœnerandis pecuniis, ævum impendam.* Sapientibus enim & GRVTERIS res illiberalis habetur in divitiis ſuas curas, in curis vigilias, in vigiliis noctes, in noctibus verò dies vexare. Vix autem è millibus unum reperias, cui divitiæ ſint ſive ſuæ, ſive alienæ, quin ille ſit divitiarum, quin ille amicum potiùs ſit perditurus, quam nummum, nusquam liber à metu, vel Gallinaceum ſuum ſuſpectans, ſi curioſius fodiat, quaſi & ille ſcrutaretur, ubi dominus condidiſſet aurum. Quæ miſeria, ſi hæc talis non eſt miſeria, totum amittere fructum vitæ, ut quæras vel augeas rem nunquam tibi certam, filiis incertiorem, filiorum filiis incertiſſimam, quâ ſæpe non tam locupletas, quam facis Nepotes, dives in arca, pauper animo, mortuus ante mortem, poſt mortem deriſus? GRVTERVS non tam iratus erat ſuo genio, ut apud ſuperos inferorum pœnas amaret. Hinc cum iterum magni Principis Conſiliarius eum interrogaret, cur literas tam adverſo Mercurio natas tanto ſtudio præ cæteris coleret, quin operam potius daret illis artibus, quibus filiabùs dotem pararet & generos? *Cur auriferis iſtis artibus*, inquit, *abſtineam meæ mihi cauſæ, filiabus verò maternæ ſunt dotes, nec viri illis deerunt, ſi non deerunt virtutes: quippe iisdem ornamentis matres earum nuptum iverunt. Bonis ſatis opum erit, quia bonæ ſponſos facile merebuntur bonos; malis iterum ſatis, quia plus opum non merentur, & ſi plus ipſis contigiſſet, fruſtrà malæ ſperarent bonos, utpote qui dotes prius ſpectare ſolent, quam dotem.* Certa igitur ſtabat ſententia, nunquam artes quæſtuoſas moliri, multò minus preces pretio mutare apud Potentes. Etſi enim ſtipendium tale habuerat, ut facile invidiam non haberet, ipſa verò exiguitas ſuo augmento faveret, nunquam aliorum conſuetudini aſſuevit, ut tenuitatem ſtipendii precariis adminiculis corrigeret, teſſeras frumentarias, vinarias, ſportulas aut donativa peteret, & adorandas quercus excuteret; ſed Conſiliariis ipſis monentibus *verecundi hominis crumenam ſemper inanem eſſe*, reſpondit: *ob drachmas paucula; ego mendicus non fiam, nec munus id eſt regium; mille verò aureos princeps non dabit, quia munus id negabit eſſe Philoſophicum: ita illi Fortuna obſtat mihi profeſſio, & alioquin officium qui facit, beneficii admonet, qui petit, non datum exprobrat & de dando gloriatur, pene addidiſſet, quod mihi datis ô amici, Principi potius dandum fuit conſilium, ſi qua re me putatis dignum. Nam fruſtra merita noſtra ſcimus, niſi ad conſcientiam quoque ejus referantur, ad quem & devotiones ſtudiorum, & ſpes præmiorum, & gratiæ beneficiorum, & interdum minimarum rerum notitia ſolet referri:* At tanto magis laudanda Conſtantia ejus, quod nec oblatis quidem vinci potuit, ut mediocritati ſuæ ſpecioſa præferret, ut contemtum divitiarum verteret in amorem, & amorem temperantiæ in ejus contemtum. Nam illud quidem non vehementer cuperes, quod non vehementer ſperes, aut quod tibi labor, mora, difficultas reddat aſpernabile & inviſum, aut quod ita parum ſit, ut cum habeas haud multò plus habeas, quam ſi non habeas, facilis continentia poteſt videri. Sed noſter & illud recuſavit, quod ſponte veniebat, & ad contemnendum id contemtum ſui non afferebat, niſi fortè *mille ducenti ducati annui* leves videntur nummi, aut ſtipes mendicorum. Nam totidem tales illi promittebantur, ſi decus ſuum, & vocem publicam *Academiæ Patavinæ* voluiſſet impertiri, poſtquam RICOBONVS illic & vivere, & docere deſiiſſet. Invitabat *Pinellus*, ſollicitabat *Velſerus*, negabat utrique GRVTERVS. Erat ei Religioni Religio, ſed & erat Religioni ipſa pecuniæ ſumma, quæ cæteroquin paucis nimia eſt, & multis opportuna ad impietatem merces. Nefas primum ducebat eò ire, ubi & plus inveniret & minus; ſed ut minus hoc plus damni, quam plus illud commodi haberet. Cultus enim divini libertatem publicam (quamvis privatam recepturus) pro quibuscunque divitiis ſibi negabat eſſe venalem; præterea tàm humanum ſciebat eſſe invidere alienæ felicitati, quàm alienæ virtuti, & hanc quidem propter invidiam non eſſe deſerendam, illum verò feliciorem eſſe, qui non ſit infelix, quàm qui cùm invidia feliciſſimus. Quippe felicitatis quidem filiam naturalem eſſe invidiam, Calumniam ejus neptem, Calumniæ verò ſobolem & felicitatis quaſi proneptes, noxias innocentum. Quod utinam, GRVTERE, è tuâ potius diſciplinâ didiciſſem, quàm meâ fortunâ: Queror hoc apud manes tuos, me poſt ſordidiſſimos carceres, poſt capitales hoſtium minas, poſt necem paulò diſtantem, poſt urbis noſtræ obſidionem, poſt cruentam ejus expugnationem, poſt latronum inſidias, poſt primi exilii mei mala, poſt militiæ incommoda nihil reperiſſe crudelius, quam meam non dico felicitatem, ſed aliquam laborioſam quietem. Non erat, quod metueres invidiam tantùm in magnis, quàm ego in parvis expertus ſum. Non me fides Principibus, non amicitia magnis & doctis, non integritas omnibus bonis probata, non ſacra exilii cauſa, quæ ſæpe alioquin ignotos & peſſimos commendant, potuerunt tueri. Id genus quo magis telo ulciſcar, quam tuo, GRVTERE, animo, vel, quod idem eſt, magno? Eveniat tamen hic mihi fructus opto, ut aliquis culpam hic ſuam inveniens reſponſando me faciat meæ hiſtoriæ commentatorem, quod nunc ſane feciſſem, niſi fuiſſem parum iratus. Ego à GRVTERO ad GRVTERVM redeo, contemtor malevolorum ac contemtorum divitiarum. Accerſitus eſt in *Italiam.* Quam hoc jam honorificum erat, quod ad eam gentem, quæ & literis, & hominibus doctiſſimis & ſui judicio, & exterorum neglectu abundat. Delectus eſt unus ex media Germania, quod iterum glorioſum eſt, ſive quod ipſe potiſſimum, ſive quod potiſſimum inde. Major enim quodammodo invidiâ eſt, qui deligitur ex ea gente, cui tam raro aliæ meritas laudes concedunt, quàm nunquam eripiunt. Expetitus eſt ab Academia tali, ubi non in Italia, ſed ut in ipſa Germania, in Polonia, in Bohemia, in Gallia, in Britannia, in compendio orbis habitaret; quandoquidem quicquid illuſtre eſt, quicquid diſcendi cupidum, quicquid Reipublicæ, quicquid foro, quicquid Medicinæ creſcit, id omne tyrocinium ſuum apud *Patavinos* plerumque aut ſumit, aut facit, aut ponit. Vocatus eſt denique ad liberalitatem tantam, ut GRVTERVM repulſas opibus dantem laudare non poſſim, quin eundem apud animos nonnullorum reprehendendum exponam; *Academiæ* verò Patavinæ nutricios publica voce, publico literarum, & privato GRVTERI nomine propriè celebrem, utinam in exemplum magnis literarum Educatoribus, ut ſaltem aliquam *Patavinitatem* talem, ſi non omninò talem ſæculis oſtendant, nec ſemper paupertate dignos putent, qui paupertatem non indignè ferunt. Nam ut divitias magnas anxiè quærere non eſt ſapientum: ita ſapientibus neceſſarias opes ſubminiſtrare eorum eſt, qui ſine opera ſapientum, nec ſapientes habent, nec ſapienter opes aut regna, cum nullum genus hominum inveniatur, quod minus ſuis emolumentis advigilare aut poſſit aut ſoleat, dum diſcendi & docendi cupiditati omnes cupiditates alias poſtponit, & vectigal ſuum tantum à mortuis exigens honeſtiſſimam avaritiam exercet in libris, interim multorum iniquitati obnoxium. Quia enim tales nec de ſua, nec de aliena fraude cogitant, & ſuam innocentiam inſpiciunt, quaſi obſidem alienæ, multò opportuniores fiunt peſſimis lucrorum milviis. Quoties illis inſtitor, quoties Cerdo, quoties veſtiarius, quoties aliæ feles nummariæ pro bono & nimio argento malam mercem, & pro tenuitate nuditatem reddunt?

Nemo magis juvandus à magnis, quàm quem minores prædæ habent. At quamvis hæc ita ſint, Liberalitati tamen maximi Principis, qui ſemper beneficiis, quàm pœnis largior fuit, & nunc optimus, poſtquam malis temporibus antiquior habetur, GRVTERVS interceſſit. Cùm enim *Inſcriptiones* ſuas *Romanas* Romanorum Imperatori RVDOLPHO inſcripſiſſet, princeps ita munus hoc acceptum habuit, ut & lau-

laudationis & largitionis ſuæ munere viciſſim dignum putaret, alterius quidem honorem ſtatim præmittens, alterius optionem ad arbitrium auctoris differens; interim per *Wackerum* & *Barvitium* reſponſo dato, GRVTERVM *& præteritum & præſens & ſæculum futurum demeruiſſe, peteret ille à Cæſare munus quod vellet, repulſam nè timeret.* Certè qui petere jubet, & laudat, ille quantum laudat, quod damus, tantum nos invitat, ut petamus. Nam qui nollet nos petere, nollet laudare; quia laudatio meritum intelligit, & meritum repræſentationem. Silentium, quod nec laudat, nec vituperat, magis vituperat quàm laudat, & quidem ita vituperat, ut nos vetet ſperare. Verùm cum illud additur, *Pete munus*, & laudatio præmittitur, illud dici videtur, Pete munus mea liberalitate, & tuis meritis dignum. Sed GRVTERVS tanti Principis judicio gaviſus de cæteris ita reſpondit: *Midam aliquando à Libero patre ſimilem optionem conſecutum: quia ſtultè elegerit, in præmia pœnam accepiſſe, dum auri quidem copiam fructum non haberet; majorem eſſe ſibi reverentiam Majeſtatum, quam ut ipſis dona ſua nominet.*

Facile itaque conſtabat, aurum non petere, qui auri petitorem in occaſione commodi ſui reprehenderet. Alius ita reſpondiſſet: *ut Cæſari labor meus non diſpliceret, votum fuit, ut & placeret, non ultra votum, ſed ſupra ſpem fuit. Atque eo judiciumne Cæſaris admirer, an in tanta dignitate tantam dignationem, ut cujus erat tantum ignoſcere, ſuum putaverit & ſtudia noſtra cognoſcere, & in illis præter meritum publicum aliquod ſuum debitum agnoſcere, tum denique explicaſſet quid ſentiret de noſtro libro, explorare etiam quid nos ſentiremus de ejus liberalitate. Difficile certamen mihi conſtitutum eſt cum Cæſaris munificentia, & mea modeſtia. Si liberius peto, periculum eſt, ne decoctor mei pudoris videar & avarus; ſi verecundè, ne magnitudinis Cæſareæ detrectator videar, & ſuperbus, & mihi malevolus. Hoc unum exprimo Cæſari, opes mihi opus eſſe, præter libros & liberos parum eſſe. Quam multum ille dare velit, non definio, ſed quam multis. Unus enim non ſum, niſi quòd ab uno me tam multi alumni petunt, ut non alantur, niſi multis. Vos ô Viri Conſiliarii, agite meam cauſam, quam jam Cæſar probavit, & ita tamen credite, mihi egenti ſatis fore ad accipiendum propter Virtutem, quicquid abundantiſſimo Cæſari ſatis erit ad dandum propter Fortunam.* Alio oratio fuit GRVTERI, qui quidem muneris arbitrium Cæſari remiſit; ſed excepit aurum. Putabat Wakherus fortè GRVTERO gratum fore, ſi quid ſplendoris Inſignibus ejus Gentilitiis à Cæſare adjiceretur. Poſſe enim veterem Nobilitatem ejus novo tanti Principis favore multum ornari; Sed GRVTERVS & huic ſententiæ interceſſit. Tantum enim abeſſe dixit, ut honoratior eſſe cupiat Inſignibus, ut ſit his ipſis, quæ habeat à majoribus, oneratior quam velit. Haud enim rem magnam, aut decoram ſibi videri, Equitem ſe jactare Brabantiæ aut Flandriæ, cui neutrubi vel locus ſit, vel fundus, vel certe fructus, aut foris cenſus, aut equus, aut omnino cantherius, vel quod brevius dicitur, qui ſit Exul. Videte cum quali homine Cæſari fuerit negotium! Non deſiderat aurum, quia non egebat, non egebat, quia ſine pompa erat, erat autem ſine pompa, quia nobilitatem intus non extra ferebat, & hæc omnia faciebat ideo, ut aurum non deſideraret. Proximus enim eſt gradus ad avaritiam, magnum eſſe velle, aut ſe majorem. Nobilitas quippe quæ vult oſtendi, vult oſtentari, oſtentatio vult apparatum, apparatus ſumtum, ſumtus unde ſumat. Hinc itur ad lucra, ad avaritiam & avaritiæ miniſtras artes, raro bonas: Itur interdum ad ruinam, ad miſerias tanto miſeriores, quanto nobiliores ſunt, qui fiunt miſeri. Operæ pretium erat poſteris ſuis rem difficillimam oſtendere, ut diſcant nobiles eſſe, & tacere. Cùm igitur GRVTERVS & hujus beneficii veniam petiiſſet, TOBIAS SCHVLTETVS, qui GRVTERVM interiorem interius noverat, ita cenſuit, non poſſe contingere illi munus acceptius, quàm ſi omnes libros ac lucubrationes ejus Cæſar per Privilegium tutas præſtaret ab injuriis illorum, qui, ſi quid alibi excuſum eſt boni libri, protinus idem recudunt, manum non verſuri, quicquid aliis obſint, dummodo ſibi proſint, aliena vineta cædentes, ut ſua conſerant. Contigerat enim hæc illi fraus in *Seneca*, quem cùm ſuis Animadverſionibus Heidelbergæ ediderat, ſed eundem, neſcio ubi, quidam bis genitum fecerunt, ac veluti Jupiter Semeles filium, quanquam bene editum ſuo femori inſeruerunt, ut iterum ederetur, clanculum auctorata proditione, ut madentes adhuc à prælo Heidelbergenſi paginæ quot-ſeptimanis eò accelerarent, ubi contraheretur *Seneca Gruterianus* in minorem formam, & diſtraheretur in majorem injuriam. Annuit igitur Cæſar de privilegio, & in ipſo privilegio de privilegiis ultrò cogitavit, non tantùm illis quæ GRVTERO, ſed & quæ concederet GRVTERVS. *Comitem* enim *S. Palatii* deſignavit, ut ea dignitas aliquando doctiſſimum nacta ſatisfaceret Inventori, & quæ nonnunquam bonitati Principum debetur, nùnc deberetur Judicio. Decreta res erat apud Principem iterum, ut ſubſcribendo firmaret, quod præſcripſerat communicando. Sed Cæſarem occupavit morbus, deinde fatum, quod bonas actiones plerunque cum auctoribus finit. Literæ itaque quibus ſuperiora Privilegia continebantur, ſicut ejus generis mille alia, more quodam differendi, relictæ ſunt abſque manu Imperatoris, abſque ſignatione, nec poſtea unquam productæ, quia nova Poteſtas facilius ſua beneficia orditur, quàm aliena abſolvit, & novis curis occupata raro ſuccedit in obligationem veteris promiſſi. Ita GRVTERVS luculentiſſimum munus nunquam accepit, & laudes Cæſaris optimi ſic celebravit, quaſi integrum accepiſſet. Quod tamen non accepit, generoſiſſimo vitio contigiſſe arbitror GRVTERI, qui nihil minus à ſe impetrare poterat, quàm ut frontem ſuam ad expugnandam muneris tarditatem roboraret; Principem verò appellando obtundere, planè pudendum habebat. Noverat ille quidem conſuetudinem Aulæ, ubi impetrata ſæpè impetranda ſunt, & è multitudine negotiorum cuique eruendum ſuum, neque ſumenda verecundia, quòd ea faciat tantum ad noſtri oblivionem. Quia enim hæc virtus tacet, nunquam exauditur, præſertim inter ſtrepitus Magnatum, ubi magis opus contentione vocis, quam perſeveratione decori. Sed non gerebat ille perſonam hiſtrionalem, quam ex arbitrio Ædilis deponeret, & in alia fabula rex eſſet, in alia ſervus, ſuæ magis conſtantiæ tenax, quam flagitans alienæ, perditurus potius citò, quàm diu perditurus, deſerturus etiam nonnunquam jus ſuum, quam aſſerturus ubi vidiſſet ſibi tricas nodari, diſpendiorum haud inexpertus. * [Wittenbergæ cùm eſſet, ſua virtute ſibi damnoſus fuit. Evocaverat eum *Septemvir Chriſtianus primus*, & evocaverat nuncio ob id propriè miſſo, ut Profeſſionem Hiſtoriarum ſuſciperet. Retinuit GRVTERVS nuncium in Boruſſia (in illis enim tunc oris degebat) donec in rheda uterque proficiſcerentur cum ſarcinis. Satis multum argenti quatuor equorum Auriga, tot milliarium iter, tot dierum prandia & cœnæ; menſes autem, quibus illic morabatur, vix annum & ſuprema Chriſtiano conficiebant. Quo defuncto placuit ſucceſſoribus, ut in libro quodam, velut templo *Concordiæ* convenirent *omnes*, & nomina ſubſcriberent, quibus totum argumentum libri illius ſine exceptione probaretur: abire quo vellent juſſis, quibus aliter videretur. GRVTERVS cùm *Librum Concordiæ* nec vidiſſet nec legiſſet unquam, abſtinuit à ſubſcriptione, quod temerarium eſſet & fatuum judicare de re, quam non videris, approbare librum, quem non legeris, firmare ſententiam, quam non conſideraveris, ſubſcribere divinis, quæ cum divinis nondum contuleris. Miſſionem igitur prætulit, & prætulerunt hanc alii duo viri clariſſimi, ſed majori ſuo commodo quam GRVTERVS. Illis enim ſemeſtre ſtipendium, quod honeſtæ Miſſionis illic commeatus eſt, ſubvenit; GRVTERO nec hoc evenit, cauſa ſuperius indicata, quod purpuras Aulicas adorare neſcierat, Principi verò tormentum, aut ſupplicationis continuæ fidiculas adhibere ſibi interdixerat. Minus enim moleſtiæ ineſſe videbatur diſpendio expedito, quam ſtipendio aut præmio intricato. Sic boni viri plerunque longè abſunt à gloria divitiarum, quia tantumdem abſunt ab ingenio divitum, dum nec alienis inhiant, nec ſua clamosè repoſcunt, nec præmia cùm meruerunt, perſequuntur, & cum nemo dat, à ſe petunt, & cum parum habent, ſatis putant, quodque valde magnificum eſt, etiam divitibus donant, quoties illi vel moroſè fatentur, vel invitè reddunt, vel libenter obliviſcuntur. Semper enim facillimè ignoſcunt, & raro ſe debere putant, quorum creditores ſunt viri boni. Quia bonitatem patien-

* [Non probantur hæc ex odio in Formul. Concordiæ profecta.]

tien-

tientia, patientiam onus comitatur. GRVTERVS noſter planè admirabilis erat, qui cum ſine beneficio miſſionem acciperet, beneficiis miſſionem dedit. Diogenem audire videor, cui cum ſervus unicus aufugiſſet, *turpe eſt*, inquit, *Manem* (nam id nomen ſervo) *ſine Diogene poſſe vivere*, *Diogenem ſine Mane non poſſe*. Ita GRVTERVS turpe duxit divitias ſe carere poſſe, ſe non carere poſſe divitiis. Eſt enim & aurum & argentum quoddam mancipium, niſi quoties mancipia facit ex dominis, & quanquam cuſtoditur centum clavibus, tamen aliquando fugit. Sapienter igitur GRVTERVS cum mancipium hoc retrahere ſine labore non poſſet, cum contemtu omiſit, & cum unius fugitivi indolem cognoviſſet, reliqua non deſideravit.] * Quid uſitatius eſt in Academiis noſtris, quam Convictorum frequentia apud Profeſſores, quorum in familia aluntur, qui viciſſitudine juſtiſſima eorum familiam alunt? Quis inculpatior modus, quamdiu modus eſt, cum commodo ſuo aliis gratificandi? Nunquam tamen GRVTERVS hunc morem domum ſuam introduxit, quia rem tam neceſſariam, quam per ſe humaniſſimam culpa avaritiæ pridem, & in alios ſuſpicio contaminavit. Nam poſtquam non commodi, ſed quæſtus cauſa locupletum liberos captare placuit, poſtquam favor olim hoſpitii factus eſt ambitus, poſtquam moleſtia meruit æmulationem, nec æmulatio timuit modeſtiam, quia ſperavit lucrum, inde factum eſt, ut vitium maneat apud malos, convitium veniat etiam ad bonos. Jam quod aliqui Juvenes frugalitati nondum maturos, & luxuriæ præcoces domi ſuæ virtuti magis corrumpunt, & pravitati magis exercent, aliud jam eſt facinus. Reperiuntur enim non pauci, qui totas annonas ſub tecta congerunt, non ut neceſſitati parata ſit copia, ſed ut alumnis non deſit, quod poſt ſatietatem eſuriant, & poſt potum ſitiant, cænantes usque ad prandia, & prandentes uſque ad cœnas: Sic fiunt contubernia tabernæ, convictores compotores, impenſæ offenſæ, opes inopiæ, luxus luctus, hoſpites hoſtes, & ut veriſſima cavillatione obſignem, receptores nimis ſæpe deceptores. Iſthæc ne GRVTERVS eadem faceret, minimè præmittebat, ſed magis illud, ne cum nollet, laboraret invidia Tutoris, tàmque iniquis oculis aſpiceretur Cato, qui domi ſuæ Liberalia non ferret, quàm olim alter, quem foris non ferebant Floralia. Idcirco cùm alioquin officia ſua patefaceret omnibus, in hoc eum nullus exoravit, ut menſam aperiret convictori, aut colligeret penſiones, Illuſtrium quoque conſtantiſſimas preces pari conſtantia deprecatus, ne rem non ſui moris, non ſui conſilii à ſe contenderent. Quod apud ipſum eſſe mallent, id ſibi gratiſſimum teſtimonium charitatis, & hanc diuturniorem fore, ſi coleretur ſine contractu. Fieri enim poſſe, ut, qui præfecturam gerant Culinariam, aut reliquas curas domeſticas expediant, minus ſententiis eorum reſpondeant; tum protinus Amicitiam vitium, etſi non valde, tamen vitium facturam, quia caſus ejusmodi pro Conſiliis ſoleant accipi, & quicquid malè præſtent familiares, quia pro Domino videatur, à Domino videri. Rectius illos habitare poſſe, ubi minus amicitiæ labes curetur, tantum abeſſe ſibi voluntatem minuendi amicos, quantum numerus eorum abſit adhuc à perfectione. Difficile præterea in alendis aliis nimium temperare, & parum; ex illo querelas, ex hoc malum domeſticum venire. Raro autem dediſſe aliis æquum, qui non ſibi dederit iniquum, æque raro iniquum aliis non dediſſe, qui ſibi dederit æquum. Eſſe enim proximos inter ſe fines proprii & alieni, facilèmque ad aliud transgreſſum. Melius abſtinere à toto, qui pretium ponat famæ, quam ſapientem tam integram eſſe velle, quam Cæſarem olim ſuam uxorem. Tum neminem injuſtiorem videri, quàm qui detrimentis ſuis præſit, & cum labore rem faciat deteriorem. Hac excuſatione GRVTERVS plurium deſideriis occurrit, & lucro blando deceſſit, & amicitiam non offendit, vir alioqui juventutis emolumentis ſemper paratus, præſertim quoties commendationis ſtimulus vel leviſſimus accedebat. Nam in omnibus propè terris; in omnibus propè magnis aut parvis civitatibus tot amici, tot faventes erant, ut aliquam parvam terram, aut aliquam magnam civitatem talibus potuiſſet implere. Vidi literas, quas optimus ſenex peregrinaturis aliquoties apertas dederat, totis aliquot paginis nihil, quàm nomina, quàm ſalutes, quàm breves laudes amicorum continentes. Ut enim quidam cum terrarum ſitus in tabulis adumbrant, interdum longiſſimam punctulorum ſementem tractu tereti ſinuant, ut noſcamus, quibus itineribus Alexander orbem peregerit, quibus Æneas in Italiam venerit, quibus flexibus alius Orientem, alius Occidentem invenerit. Ita GRVTERVS peregrinantium itinera Amicis conferebat, & chariſſimorum nominum quaſi filo aureo nunc huc nunc illuc proficiſcentes comitabatur, alium longè ſalutans, alium eminus complectens, alium procul exoſculans, alii manum, alii collum premens, omnibus advenam ſuum commendans. Et ab illis quidem viciſſim reddebantur paria, commeantibus perpetuò literis, quæ cùm cæteras familiaritates, tùm creberrimè commendationes advehebant, & novos amicos. Hos noſter facillimo congreſſu recipiebat, lautioribus officia cujuſcunque generis, cæteris, & quorum tenuitas tamen bonæ mentis ſoror eſſet, etiam beneficia diffundens. Etenim GRVTERI imaginem, qualem ſalutantibus aut clientibus oſtendit, quoties comitas exercenda fuit, aut beneficentia, ſi quis cupiet intueri, hujus ego votum in autumnum diſtulerim. Illic videbit arborum felices copias, verecundos pomorum vultus, muſtulentas vinearum gratitudines, totam ſpem anni in effectu, & in eadem facie GRVTERVM. Erat illi prompta humanitas, ſed cum fructu magis, quàm cum flore: non nimium vernabat luxurie promiſſorum, nec fœcunditatem mentiebatur ſpecioſis dictis, nec bonus illi Aprilis finiebatur in malum Octobrem. Sicut enim arbores quædam,

Cum Sol egelidos refert tepores,

effuſiſſimè florent, ſed minis caducis: Ita quidam homines ſine modo blandiuntur, & totum officium conſumunt in verbis. Nondum benè dixerim, qualis in hac parte fuit GRVTERVS, niſi pinxero aliquem, qualis GRVTERVS non fuit. Introducam hominem ornamentis non GRVTERIANIS; Atque ecce, incedens arridet è longinquo, & illecebroſiſſima vultus ſuavitate gratioſus jam dextra capiti ablatum pileum ſiniſtræ commendat; jam vacuam manum ori ſuo, mox calceo noſtro admovet, & toto vertice deſcendit ad alienum genu, non reſurrecturus, niſi ſcitiſſima pedum inquietudine, & ſalutatione prodigioſa, nullo conſenſu animi peracta, *Domine*, inquit, *nihil ſupereſt fortunæ, aut ad honorem, aut ad felicitatem meam augendam, poſtquam me dignata eſt tanta benevolentia, ut hic adſpectus tuus in meum conſpectum, ego in alloquium & complexum, vel potius in poſſeſſionem tuam, ſi tanti ſum, venirem. Gratulor tibi de valetudine tua, quâ mea geminatur, & preces devotiſſimas precor, ut proprium hoc tibi munus eſſe velit, qui tibi ſemel tribuit, quod ſemper mereris. Et cùm juſtum ſit omnes illi ſervire, quem Deus amat, obſecro te, ne deſiderium meum flagrantiſſimum repudies, ut eſſe poſſim inter illos, qui à te mandata accipiunt. Odi enim meam libertatem, poſtquam ſcio, quàm glorioſum mihi ſit futurum, tibi ſervire.* Sin prohibes, & hanc mihi felicitatem imperii tui negas, juro tibi, me non ceſſaturum obſervare Occaſionis aureas illas caproneas, ut quàm ſæpiſſimè meis officiis me tibi fateri & facere poſſim debitorem, vel ut propriè loquar, tuum mancipium. Tum frugi iſte ſervus, iteratis obſequiis ſuis, iteratis oſculis pedum manuumque, ſumto iterum ore *Ignatii Catulliani*, blandoque riſu, corpore rurſus arcuato, flexis iterum genibus & alternatâ lumborum laſciviâ diſcedit; ſed ut honeſtius videatur ſe gerere, nunquam diſcedet averſus, niſi decem amplius paſſuum intervallis, ne partes illas obvertat amico, quæ commodius occultantur ſedendo.

Crederes te non ſervum, ſed patronum nactum eſſe optimum, maximum, & præſidium fortunæ, cùm ſi quid illum poſtea ores iisdem precibus, ſi pari ſuperſtitione adores, nihil minus ſis reperturus, quam eum qui tibi tam bella verba fecit, aut tam belle dedit. Dicet, ſibi obſtare partim ſuas neceſſitates, partim ſuas neceſſitudines; vix operam propriis, vix illorum rebus ſufficere, quos aut natura ſibi, aut antegreſſum magnum officium fecerit proximiores, ſe tibi non poſſe vacare, cumque rationes omnes explicaverit, hactenus illas probabis, ut firmiter credere poſſis, eum non velle. O cupreſſus pulchras quidem; ſed tantum pulchras, exclamavit aliquando *Phocion* Athenis, cùm audiret quendam ſplendidis promiſſis ſtimulantem cives ad bellum, ad victoriam, ad li-

ber-

bertatem, ad decus, ad alia præmia, quæ non rarius afferuntur hoſti, quàm auferuntur. Scilicet non omne magnum par habet pretium, & ut ſæpe nitori deeſt virtus, ita ſæpe virtuti nitor. Sæpe multa verba nulla ſunt, ſunt & peſſima ſæpe, quæ ſunt optima; ſunt arbores, quarum opes deſinunt in forma, in cortice, in foliis; ſunt *cupreſſus* denique *Phocionis*, quæ nec eſui ſunt, nec magno uſui, niſi quod olim feralibus miſcebantur officiis, ut teſtes funerum eſſent, comites luctuum, & ſodales lachrymarum. Nam & folia iſta verborum plerumque ſuccedunt in has vices, & ubi nimium blandus ſermo, & blando ſermoni credula fides, ibi pœnitentia & tuarum rerum funus. Quid enim novi nunc eſt, in mimo tragœdias meditari, & per imaginem benevolentiæ non tantùm vanitati ludos, ſed etiam malignitati ſævitiam dare. Injuria eſſet, ſi GRVTERVM ita laudare vellem, ut eum eximerem peſſimis, cùm nec malis fuerit vicinus, & inter optimos vel propterea ſit habendus, quod bene ſemper maluerit facere, dum parùm delicatè loqueretur, quam delicatè loqui, dum parum faceret. Brevis illi oratio tum, & ſimplex, & ſecura credendi; volo, inquit, *quod vis, ſi vis, quod poſſum: Libri mihi ſunt, illis utere, ſtudia ſunt, illa conſule, amicitia eſt, illa fruere.* Hæc ſunt, quæ noſter offerebat amicis, quia talia plurimi æſtimabat, nihil libentiùs accepturus, ſi quid ipſi foret accipiendum, quàm quod promittebat, nec daturus lentius, quàm promiſſurus, quia promittebat ea, quæ dare poterat, & fruſtra ſciebat promitti, quæ vel præſtare, ſi velis, non poſſis, aut ſi poſſis, non velis, dum utrumque ſcires, cùm promitteres, quaſi tantum promittendi cauſa promitteres. Hinc libri ejus nullo prope ocio fruebantur, quaſi caſtrenſi diſciplinæ aſſuefacti, ut perpetuo labore exercitati nunquam haberentur inutiles. Aut enim dominus illos terebat domi, aut aliquis occupabat foris. Et ut boni militis ſigna non ſunt nitor in cultu, aut in vultu, ſed potius ſqualor, callus, cicatrix, & totæ frigorum, æſtus, pluviarum, vigiliarum, itinerum, pugnarum, ac reliquæ patientiæ militaris Ephemerides in ore, in manibus, in veſte: Ita GRVTERI libros magis honeſtos vidiſſes nævis & attritu, quàm novitate vetuſta, aut integritate ignava, aut inglorio decore. Quia tot illis utebantur pro ſuis, quot GRVTERVS habebat pro amicis. Sæpe libros aliquis ab ipſo & veniam petiit, quod tàm ſæpe peteret: libros ille dedit, veniam non dedit, quia, inquiebat, nihil peccas, dum libros petis. Sed incipis opus habere veniâ, dum veniam petis. Nam hoc adverſus GRVTERVM peccatum eſt, non habere GRVTERO audacter fiduciam. Salutantium præterea deſideriis quam facillime occurrebat, nec majeſtatis nimius, nec familiaritatis parcus. Potuiſſes ſtatim vereri, ſtatim amare, ſtatim fidere, ſtatim audire aliquid ex antiquitate, ex bonis literis, ex hiſtoria, ex legibus. Imprimis autem hoc agebat, ut apud minorem ætatem oracula ſapientiæ miſceret, ut ſermones ſuos condiret ſalibus, & per eoſdem ſales infunderet valetudinem morum. Differebat de ratione vivendi, quid in hoc ævo optimum, quid peſſimum, quid pulchrum, quid turpe, quid ſolidum, quid vanum eſſet. Conciliabat virtuti ſtudium, vitiis odium, literis amorem. Veteres Cupidinem aliquem commenti ſunt alatum, cœcum, pharetratum, incendiarium, ſagittarium; & his inſtrumentis omnibus nihil faciebat, quam amare. Quam ego vim in GRVTERO potius fuiſſe nimis certo ſcio. Nam quod illic fictum, hic factum fuit:

Vidimus, accepit fabula priſca fidem:

Alatus erat, quia ſupra ſordes volabat humanas: alatus erat, quia per liquidum aëra ferebatur pennis gloriæ: alatus erat, quia celerrimo curſu totum orbem, totam antiquitatem, tota ſapientiæ latifundia peragrabat. Erat & cœcus, ſed ita, ut juſtitia pingitur, dum fortunam non ſpectabat oculis, ſed animo virtutem: cœcus iterum, quia pauperi æquè amicus ac diviti; amicior ſemper illis, quorum opes eſſent in animo, ut ipſi lumen. Hoc enim eſt in cœcitate eſſe perſpicacem, & in perſpicacitate eſſe cœcum, dum non tam utimur judicio oculi, quam oculo judicii. Erat & pharetratus, ſed illa pharetra, unde ſapientes, non ut ille apud Diogenem puer, ex vagina eburnea gladium plumbeum, ſed ſententiarum ſpicula aurea depromunt. Erat ſagittarius, ſed longe melior & juſtior, quam Cambyſes, qui patre ſpectante filii pectus trajecit: noſter figebat, cùm non læderet, ſanabat cum ſauciaret, vulnus faciebat, ſed quà ſolus intraret. Incendiarius denique, ſed ad honeſtatem, ad gloriam, ad laudem. Huc ille fomites, huc malleolos, huc ſtupam, huc picem adferebat, vel ut brevius dicam, quicquid dictum eſt, ſolertiſſime ubique inflammabat amorem, ſed virtutis, ſed bonæ mentis, ſed literarum. Ne miremini, quod partem hanc ambitioſius exequor. Nolite putare nos in comparatione fabulari, fabulas loqui, aut in oratione agere Poëtam, ut res per ſe tenuis creſcat auxilio verborum. Revera enim tantum pollebat eximius vir, ſtimulis ſuis, inter quos maximus fuit ejus exemplum, ut qui diſcedebant ab ipſo, ſemper auferrent in animo quendam incredibilem diſcendi ardorem, domumque reverſi, non jam libros amarent, ſed deperirent. Et quia tales ignes per diuturnitatem interdum ſolent languere (nam ne Veſtalis quidem focus olim vivebat ſine cuſtode) ſelectiora illa ingenia, quæ GRVTERI amicitia ſemel incaluerant, ſubinde revertebantur, vivacius arſuri poſt auditum GRVTERVM. Lenonem generis humani Socrates Socratem appellavit, quod artificio quodam peculiari homines induceret in contubernium virtutis. Ut Socrates igitur imitatus eſt Lenonem; ita GRVTERVS imitatus eſt Socratem, vel potiùs eundem naturæ quodam arbitrio expreſſit, & cum amorem ſuſcitaret ſingulis, omnes rivales fecit virtutis; hanc tamen facile, inquiebat, dari poſſe cunctis, ſi unuſquiſque illorum prius captaret ancillas, & per illorum pectus quaſi per Veſtibulum intraret in pectus Dominæ. Ancillas autem iſtas cognominavit Artes, cognominavit Scientias, Diſciplinas Humanitatis, Hiſtorias, Leges, Antiquitates; quæ ſingulæ dum ſciunt quid faciendum ſit, ancillæ ſunt; dum faciunt quod ſciunt, dominæ ſunt, & ipſæ per ſe virtutes. Alioquin enim ſæpe etiam is, qui ſapientiæ operam dat, obſequium non dat: qui juri ſtudet, Juſtitiæ non ſtudet: qui valetudines curat, valetudines non ſpectat: qui Rempublicam gerit, ſuam magis gerit: qui ſacris conſecratur, ſacra deſecrat: qui ſe pietati tradit, ſibi pietatem non tradit. Illud autem tunc maxime fieri differebat GRVTERVS, quando ad ſumma ſtudiorum nimia ſit properatio, quando ſpinoſæ definitiones virtutum pro virtutibus diſcantur, quando prudentes ſimus, antequam ſapientes, quando lucrum prius ametur, quàm honeſtas, quando interrogati cur ſacra, cur humana diſcamus, reſpondeamus, peni, nummi, noſtra cauſa. Hinc reperiri tot ſemiliteratos, tot indoctè doctos, tot barbarè diſertos, quia tales dum ad ſummas diſciplinas tanquam ad prædam feſtinant, cæteras tanquam avaritiæ parum opportunas relinquunt. Hæc & id genus alia GRVTERVS apud aures Juventutis perpetuò ferebat, diligenter cavens, ne periret adoleſcentibus etiam illud tempus, quod ipſi quoque periturum erat, niſi dixiſſet aliquid, quod alteri prodeſſet. Non tamen inter iſta verba cenſoriam ſeveritatem ſuſpendebat in fronte, nec conſilium confundebat cum imperio. Amœnus illi vultus veluti inter ludos, ſermo illi jucundus velut inter pares, mos illi ſuadendi, non præcipiendi velut inter liberos, utque omnem triſtitiæ opinionem removeret, nonnunquam cyathis etiam adventores ſuos aſpergebat, ſi tamen bonâ illorum veniâ dicere licet, qui lætitiam quaſi ſcelus fugiunt, & in aliis notant ut impietatem, quibus omnis

Riſus abeſt, viſi niſi quem fecere dolores.

Qui caliginem ſupercilii ſanctitatem vocant, & quia ebrietas merito ſuo male audit, vinum quoque reum faciunt, ſuperſtitione Thracum imbuti, qui olim nimium fas habebant vino abuti, nunc eodem uti fas hodie non habent, tanquam nihil medii ſit inter bibentem, & inter nimium bibentem; tanquam vinum nullum ſit guſtandum, niſi quoties

Caret os humore loquentis
Et fauces arent, vixque eſt via vocis in illis.

Atqui enim vinum ebrietatem gignit: Scilicet immodicum. Atqui vinum valetudini obeſt: Scilicet nimium. Atque vinum flagitia patrat, ſcilicet ſumtum intemperanter. Nam & aquam hac ratione proſcribendam dices, quia multi perierunt in aqua, multi per aquam; neque quiſquam potu hoc ranarum extinctus eſt, niſi qui nimium bibit; & alioquin Leandrum

drum illum, cum ad Amicam nataret, nulla alia cauſa putant mortuum eſſe, quàm quod in aquis non ſervavit modum bibendi. Verum hoc ſine joco dicam; Intereſt aliquid inter Virtutem, & Virtutis ſimiam affectationem, Virtus ſimplex eſt, affectatio cum fuco, Virtus propter ſe ipſam honeſta eſt, affectatio oſtentui, Virtus vult eſſe, affectatio videri. Cùm videatur potatio, ſobrietas eſt, cùm potus, ſiccitas, cùm lepor, ruſticitas; cùm verò, quod malo exemplo non fit, reprehenditur, moroſitas eſt, livor eſt, vanitas eſt, arrogantia eſt. Errare enim mihi longe videntur, qui nos in hac vitâ collocatos putant velut in domo lugubri, aut antro Trophonii, ubi nunquam liceat explicare frontem, nec diluere quandoque diem aliqua hora dulci. Dignus omnium riſu cenſeri poteſt Democritus, dum ſemper riſit: at Heraclitus toto Democrito dignus is, qui ſemper flevit. Nulli affectui ſoli ſervire oportet, quia dum ſervitur uni, ſervitur toti, omnis autem affectus cùm totus eſt, malus eſt, nunquam integrior, quam cum integer non eſt, præſertim ille, qui ſolitudine gaudet, & ſuſpiriis, qui lachrymas ſuas libenter bibit, & mœrorem libentius, quam merum, qui ſua triſtitia lætatur, & aliorum lætitia fit triſtis, qui ſuum morem tantum probat, & omnes illos improbat, qui non ſequuntur ſuum: maxime tamen ille nullius rei eſt, qui gravem auſteritatem fingit, & ſub perſona mentitur faciem virtutis. Non enim conſcientia fronte merenda eſt, nec cujusquam fama luere debet innocentem hilaritatem, non illam certè, quam in GRVTERO laudamus, doctam, tempeſtivam, moderatam, & quamvis interdum cum rore vini, non tamen cum luxuria. Serenabat ille animum, ſed aliquando, & inſtar ſolis matutini, qui frigidum diluculum clementer ſtringit,

Dum nitido patefecit ab ortu
Purpureas aurora fores, & plena roſarum
Atria.

Irrigabat animum & amicos, ſed magis hos, & utrosque tamen verecundè, tantum illud genus propinationis expertus,

Gleba quod, æſtivo leviter cùm ſpargitur imbre.

Alias enim nec è conviviis, in quibus interdum plurimum eſt licentiæ, referebat incertiorem pedem, aut marcidum intemperantiæ caput, nec quisquam eum coëgiſſet, ut excederet craterem ſobrietatis, aut tertium illum Anacharſidis attingeret, biberet tamen donec animus floreret, & in vultum aliquam emitteret lubentiam genialem, non inimicus etiam conſuetudini, cum per convivarum ſeriem ſolet exaudiri, *Bene Principem, bene amicos, bene hunc, bene illum!* Sed hilaritatis ita ſervabat perpetuò modum, quemadmodum illius rei, per quam hilaritas excitatur, vultu propè ſemper eodem, & quia quotidiana frons illi nunquam erat contracta, ſed ſummæ tranquillitatis plena, non nimis evidens illius eſſe poterat mutatio, quando extraordinariè vigebat. Utrumque affectum mirè temperabat, ut nec in lætitia lætiſſimus eſſet, nec in triſtitia triſtiſſimus. Nam juveniliter exultantem nemo vidit, nemo muliebriter flentem. Unde quædam ex noſtris Matronis, cum illam conſtantiam oris aliquando notaſſet, maritum ſuum rogavit, nunquid ipſi quoque GRVTERVS viſus eſſet in funere uxoris vultum illum habuiſſe, quem habuerit antea in nuptiis. Humanitatem igitur GRVTERVS ac Venuſtatem cunctis approbavit, quorum fortuna non deſiderabat benignitatem, hanc verò pro copiis ſuis haud etiam omiſit adverſus illos, quibus ingenium erat patrimonium, & nullum vitæ auxilium niſi alienum, quique plus animi, quàm viatici habebant ad virtutem, aut patria patriisque bonis per odium Religionis expulſi, miſericordiam ſui circumferebant inviti. Liberalis erat inprimis erga Doctores Eccleſiæ & Scholarum, quoties illos bona cauſa malæ potentiæ inviſos, & ipſo munere vivendi fecerat miſeros, dum foras excluſi publicæ humanitatis fiebant alumni, & ſui ſupplicii educatores. Minimum erat beneficiorum ſtipes, quamvis creberrima. Nam hæc, ut fruendi cauſa petitur, ita fruendo tandem perit: maximum illud, quod commendationibus ſuis plurimorum exilia mutavit in certam ſedem, & ſtipes, in ſtipendia. Quia enim GRVTERO ſumma ubique erat amicitia, precibus & clientibus ſuis facile impetrabat locum. Argumento ſunt centum amplius Epiſtolæ, quarum auctores ſalutem & dignitatem ſuam confitebantur opus eſſe GRVTERI. Ita nimirum comparatum eſt in vita humana, ut calamitoſis nemo facilius ſuccurrat, quàm ille, qui vel adverſa ſua reminiſcitur, vel aliena mala ſic intuetur, ut eadem credat fieri poſſe aliquando ſua. Contra nihil durius eſt homine, qui ſecundis rebus ſemper uſus, fortunam ſibi mancipio datam putat, nec genituram ſuam aliter voluiſſe, quàm ut ab infelicibus ſemper longiſſime differret. Exules igitur cùm videt, errones & profugos vocat, egenos mendicabula, calamitoſos mala omina, oppreſſos orbis piacula, cunctos verò infelices naturæ purgamenta, omnium denique talium adſpectus, ſua ſolatia, quod dignus fuerit viſus, qui nihil pateretur ſimile: opem autem ferre alteri tàm timet, quàm alteram ferre ſortem. Atqui neſcit hoc genus, quam omnis felicitas ſit lubrica, quam ſæpe domos & dominos mutet inſidiſſima hæc poſſeſſio, dum ad hæredes tranſit, nec genitos, nec ſcriptos, & quod graviſſimum eſt, tranſit ante mortem, aut quod graviſſimo illo adhuc gravius eſt, adverſariam ſuam relinquit, ut non tantum amiſſione boni, ſed etiam acceſſione mali reddat miſeriorem, quàm reddidit alium. Pacem domi jactas; at illam tam diu habebis, donec vicinus aliquis volet, qui poteſt aliquando non velle. In patria es: at illi nondum omnes mortui ſunt, qui multis patriam eripiunt, ut ſibi faciant patriam ex pluribus unam. Divitiis abundas? cave, ne aliquando dicas, te abundaſſe. Bella, exilia, paupertas tàm tibi communia ſunt, quàm aliis tecum communia fuerunt gaudia pacis, patriæ, opum; quos tu nunc contemnis velut exutos, quaſi nunquam exuendus. GRVTERVS afflictis ſuccurrit, quia vices noverat rerum, & primum ſe ſibi ſuggerebat, utpote cui ultima ætatis memoria erat Proſcriptio parentum & ſuum exilium: ſuggerebat deinde alios, quorum felicitas retro lapſa tàm non invenit quò amplius caderet, quàm antea non invenit quò amplius aſſurgeret: ſuggerebat poſt alios ſeſe iterum ſibi, utpote cujus forſitan feræ ætati poſſet contingere, quod contigiſſet primæ. In his autem potiſſimum obtemperavit ſuæ naturæ, quæ non ſola rerum movebatur inconſtantia, ſed ipſa ſponte congruebat officiis, & miſerationi. Id ſi non inhæret mortalium animis, haud quisquam facile præceptis paret, aut terretur exemplis, ut amet aut juvet ſui ſimiles in diſſimili fortuna. Nam & inhumanus, & avarus, & ſuperbus ſenſibus præditi ſunt illis, in quos hæ viciſſitudines humanæ incurrunt: manent tamen inhumani, & avari, & ſuperbi, quàm diu illis ſupereſt morbi ſui argumentum Incolumitas. Sincerior enim bonitas eſt, quæ ducem animum ſequitur, quàm quæ lictorem metum. Illam agnoſcimus in GRVTERO, qui & egenis benigne dedit, & indigis prompte credidit; utrumque virtute indolis, cum tam crudele putaret, non dare eſurienti, quam inhumanum negare mutuanti. Et quanquam ipſius argentum non ſemel in mala nomina inciderat, & obliviosam fidem facientibus ex commodato donum, quibus dignum erat ultra ſortem etiam uſuræ loco reddere gratias. Non tamen deſiſtebat ille, quoties rogaretur, pecunias promere auxiliares, cum interim ſubinde confiteretur damnoſam facilitatem ſuam, dicere per jocum ſolitus; *Bene ſecum actum, quod puella non eſſet natus, haud dubiè enim nemini ſe fuiſſe negaturum.* In ſe itaque potius facete luſit, quam ingratos aſpere perſtrinxit, aut propter hos inhumaniter alios rejecit, aut eosdem ſponſoribus teſtibus, aut ſcribis publicis ſtipavit, ut & ipſi in ære eſſent, & fides in cuſtodia. Quem morem vulgò receptum noſter ne tunc quidem adhibuit, cùm majoris etiam momenti pacta forent condenda, cum filiabus generos daret, & dotem, nulla teſtium conſcientia, nullâ Formulariorum curioſitate, nullâ cerâ, quam ſoceri generique opus eſſe cenſebat. Viros, inquiebat, filiabus non do, niſi quos certo mihi perſuadeam eſſe viros bonos: quos ſi verè nactus ſum tales, fruſtra cumque injuria illorum caveo injuriam. Nemo enim fraudem facit, niſi malus, ſocerum vero nemo fallit, niſi peſſimus, & ne patri quidem parſurus: ſin improbos, iniquos & perfidos, quid firmum, quid cuſtoditum, quid ſanctum ſatis erit, quod non hi tales perrumpant, violent, invadant? Quæ dos erit ſatis clauſa, quam non tales, aut attrahant in ſuam rapinam, aut conſumant in ſuam gulam? Nam nec avarus quid juſtum

fit

ſit cogitat, nec luxurioſus quid ſuum: ille habere vult, quod habeat, hic quod non habeat, uterque utcunque habeat. Nihil obſtabit utrique Charybdi. Si quid deinde ſecus accidiſſet, & minus ex voto tàm in iis, quæ modo dicta ſunt, quàm in aliis vitæ negotiis, illud omne tali excipiebat animo, quali ſuſceperat, aut ordinaverat; ſuſceperat autem ſic, ut exiſtimaret aliter evenire poſſe, quam vellet. Eventus enim omnes expectare, hominis eſt, ſiniſtros tolerare, viri. Ea fortitudo in GRVTERO planè fuit ſingularis. Damna, morbos, exilia, calamitates expertus eſt, quantum quisquam; toleravit, ut pauci. Certè credidiſſes eum non admodum ſentire quoscunque caſus, quia dum ſentiebat, abſtinuit à querelis. Ubicunque eſſet, in quibuscunque malis verſaretur, non omiſit ille literas ſuas, non ſcriptionem, non fortia verba, non urbanitates, non jocos, non animum ſubnixum, non libertatem, non denique GRVTERVM. Nullus affectus tenerior eſt, quam ille, qui inter conjuges coaleſcit, qui duas animas jungit, & junctas habet pro una. Hæ cum poſt duæ fiunt iterum, & dies ille fatalis toto cœli ac terræ medio molitur divortium, magnitudo doloris non poteſt non reſpondere magnitudini flagrantiſſimi affectus. Lacerat enim vehementer animum, quicquid in illum deſcendit chari, cùm illud ipſum, poſt actas penitiſſimè radices, editosque dulciſſimos fructus, qui ſunt amoris ſtabilimenta, non eximitur, ſed evellitur. Hoc opinor intelligi voluerunt Poëtæ, qui famoſum illum Thraciæ Lyricinem vivum adiiſſe mortuos confinxerunt, ut poſthumus fieret procus uxoris ſuæ, eamque vel aſſereret vitæ ſecundæ, vel ſi conjux reddi ſibi non poſſet vivendo, ipſe ſe redderet conjungi commoriendo. Si cauſam adſpicimus luctus, GRVTERVS habuit eandem cum maritis afflictiſſimis, ſed quater eandem, & bis altero tanto graviorem.

Toties enim citata mortalitas illi conjugium rupit, toties uxores extulit, toties viduum egit, & ut ſemper alioquin fortis, ita nunc fuit quater fortiſſimus, cum illi multiplex, & potens hæc calamitas injiceret manus, totoque impetu graſſaretur ad triumphum. Nec tamen ita contra mala ſua ſtetit, ut ſtatua, nec illi pectus ex ferro, ſed ferrum fuit circa pectus; non ſine dolore animus, ſed nec ſine animo dolor; meminerat ſe maritum eſſe, ſed non obliviſcebatur ſe eſſe virum. Lugebat uxores, ſed in earum luctu non tranſibat in earum ſexum. Cum etiam ex illis una, dum neſcio quid linteorum, ſiccandi cauſa, in pertica transverſa pedesque in extremos digitos, & totum corpus ſine libramento pronum ſuſpendit in feneſtra, præceps è ſuperiore parte domus delapſa animam exhalaſſet: doluit ille quidem magnopere morte uxoris, doluit ipſa ſpecie mortis, doluit inopinâ viduitate, ſed poſt amiſſionem tamen uxoris multum abſuit ab amiſſione ſui, multum ab impatientia vulgari, quæ plerumque cum corrigere non poſſit mala ſua, corrigere vult Deum. Noſter calamitates ſuas nunquam magis comparavit cum ſuis votis, quàm cum beneficiis divinis, ſemper gratus ob præterita bona, gratus etiam ob præſentia mala, quoniam illa fuerint tanta, quanta ipſe nunquam meruiſſet, hæc autem ne tanta quidem, quanta meruiſſet. Nullam igitur ſibi relictam dicebat cauſam querendi, dum ſemper major ſupereſſet cauſa gratulandi: ſiquidem benignitate cœleſti eum bis frui, cui illa faverit indigno, nec deſierit favere, cum cœpiſſet iraſci. Nullum enim tantum malum ſibi obveniſſe, in quo non infuerit tantundem boni, ipſamque magnitudinem gratiæ divinæ, ſive quâ ſuum opus totum egit, ſive quâ pœnæ opus temperavit, malis prope deleviſſe ſuum nomen, multum denique reſtare, ut Deus clementiæ & juſtitiæ rationes faciat æquales. Summi ſolatii loco apud ſe ſtare illud, quod noverit manum percutientis, quod ſciat ſe vapulare à Deo. Nam & probos liberos humaniter ferre, ſi cædantur à parentibus; ſemper minorem videri dolorem, quem faciat bonus & nobis profuturus animus. Mortem ipſam non formidabat ignaviter, nec trepidè circumſpiciebat, quà venire poſſet illud, quod omnibus venit, & per omnia venit itinera. Quicquid enim adſpicimus ſupra, infra, circa nos, aut mortale eſt, aut mortiferum, neque mors tela ſua anxiè diſponit, ſed ubique invenit. Extra mundum nempe fugiendum eſt, ſi velis hanc effugere, & tamen extra mundum non itur, niſi per hanc portam. Pertinet huc illa GRVTERI reſponſio, quam ſuper habitatione ſua percontatori cuidam dederat Heidelbergæ. Cùm enim principio, nondum proprium larem nactus, domum incoleret annoſam, multa carie ac ſpecie nutantis, vitioſiora quidem noſter correxit, immiſſis novis tignis, ſed nondum deſierant eum interrogare quidam curioſi, ecquid tam putridis ædibus vitam crederet, nec timeret ruinam ab illa trabium ſenecta? Quibus ille tantum reſpondit: *Nullam videri mortem magis extra ſenſum doloris, quam illam, quæ contingeret ædificii illapſu.* Atque hoc eſt illud dictum, quod nonnullorum ſermonibus in Aulam, & ad aures Principis relatum, cum riſu exceptum eſt, quia faceti illi rem ita narraverant, quaſi GRVTERVS dixiſſet: *ideò ſe delegiſſe domum hanc malè affectam, ut eſſet, ubi commodius moreretur.* Sed bene GRVTERO vertit, quod optimus Princeps noluit huic fabulæ prius fidem adhibere, quàm GRVTERVM epulis. Ad quas cum vocatu Principis acceſſiſſet, juſſus eſt præcipuus ex aulæ præfectis elicere ex GRVTERO, an illud de domo ſua mirum dictum agnoſceret, negavit GRVTERVS ſuum eſſe illo intellectu ridiculo, quo Principi fuerit recitatum, negavit tamen ita, ut ſimul alios abſolveret mendacio, ſimul genuinum dictum ſuum vindicaret à falſa interpretatione. Nam reſponſi ipſius, inquiebat, ſe non fugere auctoritatem, ſed illos fugere rationem, qui de verbis ſanis excuderint haud ſanum ſenſum. Id quod in aulis fieri ſolere nimis frequenter, & more pernicioſo, dum illi, qui circa Principes ſunt, abſentium verba & facta corrumpant in occaſionem joci, & ut domino delicias faciant, alios faciant Cercopithecos. Experiuntur autem hanc injuriam multò maximam partem viri docti, quos imperiti Marſyæ, & apud Potentes gratioſi indignis adeò modis deformant, ut & literati & literæ, ſapientes & ſapientia, honeſti & honeſtas nullo ferè loco habeantur, niſi ludibrio, jurante calumnia, neminem quicquam ſapere, niſi qui doctrinam nunquam attigerit. Hinc non ſolùm totum eruditionis nomen inter illos ſordet, ſed & convicium eſt immaniſſimum appellari doctum. Unde ſtatim ab infantia, quisquis imagines aliquas habet majorum, liberos ſuos diligenter ab iſto vocabulo removet, neque vult, ut ſui quicquam proficiant ultra illum modum, ubi virtus incipit. Pingere literam ſatis eſt, ſalutationem figurare loquentia, & geſtu neceſſarium, pilam verò, tripudia, gladium, nummum diſcere, digniſſimum illorum ſtudiis habetur, qui ſe metiuntur natalibus; itaque coram his, ubi aliquid inſigniter, ſapienter, graviterque reſpondetur, nihil eorum capiunt miſeri illi mortales, & ob hanc ipſam cauſam ſana loquentes adſcribunt delirantibus. Propterea tàm pauci ſunt, qui vitam, Rempublicam & in cæteris rectam rationem intelligant. Nec mirum eſt, nos incidiſſe tàm in triſtia tempora, qui inciderimus in tàm ſiniſtros homines. GRVTERVS hoc dicere voluit, nimiam eſſe ſolicitudinem illorum, qui ſub omni tecto vetuſto ſuſpectant mortem, cum & domus novæ & firmiſſimæ Regum turres ſua efferant & ipſæ funera; cum tàm metuendum habeas, ne periculosè cadas in aliquo angulo domus ſecuræ, quàm ne tota ſupra te incumbat domus effœta: cùm hoc ipſum habitaculum, quo nos Natura incluſit, ſit omnibus malis ædibus corruptius, neque quicquam nos ſæpius elidat, quàm hoc quod metuimus, ne elidatur; cum miſeri formidemus magnas moles, & tamen ſæpius nos opprimat, quod negligitur, ut innoxium, quàm quod cavetur, ut infeſtum. Nemo autem tranquillior poteſt eſſe in tot caſuum varietate, quàm is, qui vitam hanc ita poſſidet, ut rem arbitrii alieni, & deſituram in principium vitæ melioris, ubi beatitas omnem ſenſum mali excludit, & omnem finem excludit boni. Eò noſter adſpirabat. Si tamen & vitam hanc in terris tanti putamus, eam quoque GRVTERVS ſibi reſtare defuncto certò præſciebat, auſurus ſine mendacio dicere:

Non omnis moriar, multaque pars mei
Vitabit Libitinam.

Nam gloriam ingenii felicitate partam tàm nemo illi detractum ibit, quàm ei qui hoc vaticinium ſibi dixit prior.

Extant monumenta plurima, quæ pro nobis loquuntur, & mortalitatem defendunt GRVTERO. Leguntur illius carmina variæ ætatis, varii generis, ſed quæ venuſtate quadam peculiari ac propria ſemper uni reſpondent auctori. Ubique enim elegantiarum & ſapientiæ tantum miſcuit, quantum Poëtæ antiquo & Romano eſſet ſatis, & cuivis Philoſopho-

rum non parum. Et hæc tamen pleraque per ludum tantum & jocum codicillis inferebat. Ut cætera, quibus amicis gratificatus & gratulatus eſt, non attingam, ſola *Bibliotheca Exulum*, non multo priùs luci data, quam luci auctor ereptus, planè talis eſt, ut non hominis, ſed ipſius virtutis manibus videatur perſcripta. Singuli verſus, ſingula ſint oracula. Quod ſi ſecundum *Neoptolemum Navianum*, *paucis eſt philoſophandum*, ex hoc libro eſt philoſophandum, quippe molis tam exiguæ, ut vix manum, ſapientiæ verò tantæ, ut titulum ſuum non impleat modò, ſed etiam ſuperet. Jam *Inſcriptiones veteres*, cum etiam in ſaxis & marmoribus conſeneſcerent, nec in illa duriſſima materia durabiles eſſent, æternitatem, ſi qua poteſt eſſe in rebus humanis, à GRVTERO acceperunt. Non illum ſumtus, non labor abſterruit & fatigavit, quin omnes monumentorum talium reliquias conquireret; ad quas cognoſcendas non opus eſt tam vago per Europam diſcurſu, non difficultate itinerum, non viatico. Unus liber Romanus orbis eſt. Sublata ſunt intervalla, ſublata tot menſium & annorum miliaria: lapis lapidem contingit, & ex eorum tam longè diſſitis quadris perpetuus veluti paries factus totum illud ſimul exhibet legendum, quod omnis peregrinatio quamvis & diligens, & diuturna & non vitâ brevior potuiſſet deſperare. Nihil deinceps peribit, quod ſupereſt. Antea ſemper aliqua injuria potentior erat ſaxis & ære: ſemper aliqua pars interibat, erat ſtrages literarum multa: nunc omnibus ſaxis, omni ære firmius eſt, quod omnibus laterculis eſt infirmius: nunc lapidea fides reperitur in papyro, cum papyracea fides ante fuerit in lapidibus. Ipſe verò totus *Inſcriptionum* Liber una quædam magna eſt *Inſcriptio* GRVTERI, quæ memoriam ipſius cum Conſulum, tum Imperatorum memoriâ indelebilem præſtat. Nil jam reſpondeo illis, qui laborem hunc tantummodo laborem vocant, unaque fructum deſiderant & voluptatem. Magnorum enim virorum judiciis hæc judicia refutare facile eſſet, ſi tam eſſet neceſſarium. Manifeſta certè res eſſet, alterius faſtidio non fieri deterius, quod per ſe bonum eſt. Nec vinum ſine honore erit, quamvis aliqui ſint, quorum natura cum vino inimicitiam gerit; neque *Zoroaſter* fatuus fuit, qui viginti annis caſeo victitavit, etiamſi multi plus abhorrent ab hoc obſonio, quam *Pythagoras* à faba. Sic Inſcriptionibus etiam iſtis conſtabit ſua laus, & utilitas, & delectamentum, etiamſi quidam non attingant, quidam tantum attingant, ſed nec animo, nec ſcientia fruendi. Utilitatem ſi ſpectamus & intelligimus illam, quam Inſtitores aut Proceres avaritiæ definiunt, fatendum eſt, nullum hîc latere cadaver pro ejuſmodi Vulturibus. Sin illam, quæ judicatur ab Eruditis, & temporum, ſive rerum antiquitus geſtarum curioſis, emolumenta maxima ſentiunt hinc ſibi naſci, qui talium ſunt ſtudiorum. Jucunditatem verò ſatis etiam intelligimus illo argumento, quod qui lapides hujuſmodi nonnunquam effodiunt, pauciſſimis licet literis Romanis inſignes, publicis muris eos includendos tradunt, partim ne rurſus aliquando pereant, partim ut ornamento ſint, & negandæ imperitiæ. Quid multis? maximo præjudicio debet eſſe, quod opus hoc *Inſcriptionum*, ut ſupra diximus, Cæſar approbavit. Jam Medicinam librorum quanta felicitate noſter tractavit, quanta ſolertia? Cum enim & libri morbos ſuos habeant, Medicos habere nihil abſurdi eſt. Morbos autem appellamus omnis generis injurias, quibus valetudo literaria atteritur. Videtis me non libenter artem ſuo nominare vocabulo, quia ſimul *Criticam* dixero, paratos mihi video vel imperitos quoſdam adoleſcentes, vel Imperioſos nonnullos ſenes, qui faſtuoſe ſucclamant, cui bono? Nam utilium illi ſive diſcipuli, ſive doctores ferè opinionem hanc imbiberunt, Criticam nihil aliud eſſe, quàm libidinem ponendi, aut tollendi in bonis ſcriptoribus, quicquid aut libro veteri placuit, aut noſtro arbitratui. Nec intelligunt, eos qui laborem hunc tractant, ſi modò tractant legitimè, in omni genere literarum oportere eſſe verſatos. Nihil in divinis & humanis extare debet, quod non illi legerint. Ex iſta deinde varietate doctrinæ naſcitur illa vis de ſcriptis antiquis rectè judicandi, aut divinandi, quæ paucis ideò contingit, quia paucis contingit, quod hanc efficit. Sed tamen quæritur, *Cui bono?* ut barbaries, & inſulſitas, & caligo, & aliæ mille peſtes jubeantur è libris faceſſere, & locum cedere puris, ſinceris, propriis, apertis, & ſanis. *Cui bono?* ut bona quæ ſunt, poſſint legi, quæ recondita, penetrari, quæ ſubtilia, capi. A Critico enim (ſic appellamus ſanè hominem omnis eruditionis fœcundum) niſi didiceris, quicquid uſpiam reperitur difficile aut obſcurum, ab alio fruſtra expectes. Sed tamen *Cui bono hoc?* ut legas quod legis. Nam hoc non eſt legere, milleſimam partem eorum quæ legeris, non intelligere? Sumamus in manum *Senecam*: quoties in luto, quoties in tenebris, in erroribus hærebimus, niſi viam quandam Appiam ſternat, lumen commodet, verum promat, quis? GRVTERVS aliquis naturâ acutus, uſu exercitatus, veteri doctrinâ inexhauſtus. Eſt enim infinitum quod ipſi debet hic auctor, ſicut infinitum fuit, quod ipſi nocuit Librariorum ruditas & ſtupor.

Confitentur id viri in hoc ſtudio Principes, quorum teſtimonia cum ſine invidia perhibeantur, ſine invidia vix leguntur. Fuit tamen ipſi conflictus quidam cum eximio Juris Antiſtite, dum uterque *Senecæ* ægrotanti manum commodans ſui meriti gloriam præferebat. Quod certamen inter ipſos certatum vix poſſis nolle, quin velis, vix velle, quin nolis. Adeò multum excidebat inter diſceptandum humanioris doctrinæ, adeò multum rurſus inhumanioris cenſuræ. GRVTERVS ipſe calorem illum juventutis ſæpè poſtea deteſtatus eſt. Cum enim optimus & doctiſſimus ille, quem GRVTERVS paulò vehementius antea tetigerat, Heidelbergam ipſe quoque docendi cauſa veniſſet, reconciliatio primum inter ipſos facta eſt, deinde ſecuta propior notitia, & tandem apud GRVTERVM pœnitentia ſcriptionis, ut ita loquar, piperatæ. Nam ſi mihi conſtitiſſet, inquiebat noſter, *Dionyſium* virum eſſe tam bonum, nunquam quicquam mihi tanti fuiſſet, ut contra illum manum tam ſeriò miſiſſem. Audivimus hæc ex ipſo non ſemel, & ideò non omittendum duximus, ut quos prius offendit impetus, nunc delectet judicium. Quid enim glorioſius eſt, quam quem in literis cenſorem habueris, eundem habere approbatorem in vita? Quid etiam magis ingenuum, quàm à quo diſſideas propter diverſas opiniones, eundem amare propter virtutem? Contumaces ſunt & ſuperbi, quos nullius facti pœnitet, aut quos cum pœnitet, fateri pudet. Nam iſtud nonnulli conſtantiam vocant, nunquam ſententiam mutare, & in inimicitiis præſertim, ſemper ultimum conſentire in pacem ac charitatem. Juſtus & candidus interdum à ſuis factis diſſentit, quoties rectius geri potuiſſe agnoſcit. Morbus humanus eſt, nunquam cedere, nec interdum ſibi dicere: *Hoc non debebas, hoc non ita debebas, illud potius debebas.* Et tamen quidam hactenus morbum vincunt, ut ſibi quidem dicant; ut aliis etiam confiteantur, id haud facile impetrant. GRVTERVS apertiſſimè negavit ſibi placere, quicquid placuiſſet aliquando cum alterius dolore, quaſi diceret, etſi inter diſſentientes duos, tantum unus ſit, qui rectè ſentiat, utrumque tamen poſſe & debere in hoc conſentire, ut ſine odio, ſine ira, ſine injuria cauſam ſuam tueantur, & utramque bonam faciant humaniter agendo. Hæc mens, hic animus GRVTERI fuit: teſtis illius mentis, illius animi vox ipſius propria; teſtis ejus vocis *Ego*, qui præſens audivi, notavi, & tibi, quiſquis aliquando læſus es, hic publicavi. Illud planè certum eſt, nihil verius dici poſſe, quam illud, quod in ore doctorum eſt, & in tabernis Librariorum paſſim legitur, *Seneca Gruteri*, *Livius Gruteri*, *Cicero Gruteri*, *Plautus Gruteri*, *Saluſtius*, *Florus*, *Paterculus*, *Martialis*, *Panegyrici*, *Hiſtoriæ Auguſtæ*: omnes, omnes GRVTERI. Verè, quia GRVTERVS illos ſuos fecit demerendo: niſi fortè adhuc rectius *Seneca Senecæ*, *Livius Livii*, *Cicero Ciceronis*, & ita de reliquis dicendum putamus, ſed addito ſemper altero titulo, VINDICIS GRVTERI. Multi enim bonos auctores ita producunt in lucem, ut illorum eſſe incipiant, qui malè produxerunt, non qui bene genuerunt. GRVTERVS ita produxit, ut ſinguli extarent in ſingulis, & quicquid corruperat, mutaverat, expulerat, ætas, librarius, falſarius, reſtitueretur in integrum, in priſtinum, in verum locum. Nempe ſicut *Lucius* ille *Madaurenſis* nunquam potuiſſet pecudem in Theſſalia indutam (nomen boni ominis cauſa ſileo) rurſus deponere, niſi guſtatis ſalutiferis Roſis: ita plurimi Scriptores, poſtquam priſtinam formam mentemque amiſerunt malis artibus, non poterant ad ſeſe reverti: niſi GRVTERVS illis opem tuliſſet. Ideò *Lipſius* noſtrum

per-

perfecte in hoc genere verſatum. Scaliger quidvis potuiſſe. Heinſius Rei literariæ columnam. Rutgerſius, virum de omni literarum genere ſupra captum ſæculi virtutibus infeſti, meritum eſſe ſcripſerunt. Quales laudes ſi quis ex cæteris aut ex his ipſis excerpere omnes vellet, in juſtam Panegyrici menſuram excreſceret collecta moles. Nondum dixi de *Suſpicionum libris*, in quibus, quod alibi vitium habetur, virtus eſt. Suſpicatur enim, ſed non ita, ut temere conceptis opinionibus de quoquam male ſentiat, quæ ſuſpicionis natura eſt: (pinguibus hæc interfamur) Suſpicatur, ſed ut ſapientes ſolent de rebus obſcuris, dum mentis quadam ſagacitate non communi latentia ſcrutantur, & in ipſis velut cubilibus deprehendunt. Alius artem vocaret divinandi, quippe quod non eſt & fuit, quid fuerit exſculpere, & ut iterum ſit efficere, ad divinatorem pertinet, aut alioquin hominem cæteris diviniorem. Atqui hoc illud eſt, quod GRVTERVS ſuſpicatur. In titulo igitur modeſtia, in libro interiore perſpicaciſſimi ingenii pariter, & judicii perpetuum exemplar. Omnes capit, quibus aliquis captus eſt, omnibus probat, quod dicit, quibus modò candor eſt, ut probent. Varius, elegans, diſertus, argutus, doctus, facetus, ſerius. Nullius equidem *Antiquas*, aut *Electa*, *Conjectanea*, *Præcidanea*, aut quicquid callidarum inſcriptionum eſt, contemſerim, abſit flagitium! Sed bona cujuſque venia dixerim, GRVTERVM in ſuis *ſuſpicionibus* non inferiorem gloriam cæteris eſſe conſecutum. Eam verò partem gloriæ, quis dubitat, quin multo ſibi auctiorem feciſſet, ſi nobis reliquos *libros triginta*, qui præparati magis quàm parati erant, ante obitum foras dediſſet. At illi quibus nunc in latebris latent? quo pulvere pulverant? quo in ſitu ſita ſunt? Illic ſcilicet, ubi *Aranea* (ſcriptum eſt GRVTERI civile nondum editum) araneis prætexta ſordeſcit; ubi *Commentarius in P. Syrum* damnatas agit noctes; Ubi nova *Inſcriptionum Veterum Collectanea* jacent in deſerto oblivionis; ubi cæteri libri, qui publico deſtinati erant, privatis anguſtiis ſtrangulantur: ubi tot Hiſtorici, tot Poëtæ, per margines, per vacua linearum intervalla doctiſſimis Annotationibus, Obſervationibus, Locis Communibus oppleti, quaſi maculati ſpernuntur: ubi tot *Adverſaria*, tot alia ſcripta ſeria aut ludicra carent uſu & honore.

Multa enim talia vir ſtudioſiſſimus concinnaverat in ocio Palatino, quæ deinde perfici non poterant, poſtquam exitioſiſſimum Germaniæ bellum illas quoque terras, in quibus GRVTERVS aliquam multos annos conſederat, apprehendit: terras, ubi ſimpliciſſima Pietas, ubi optima ſtudia, ubi Juſtitia ſanctiſſima devotione colebantur: terras, ubi Exules propter Religionem ex avitis ſedibus fugati, & Patriam, & Religionem ſibi redditam gaudebant: terras, ubi Fides & Candor Commerciis humanis ſecuritatem ſummam muniebant: ubi Viri Illuſtres, Viri Docti, Viri Prudentes numero denſiſſimo, vel creſcebant, vel inſerebantur, ubi fertilitas immenſa facilè longinqua, propinqua, ſuperabat omnia: ubi vinum, ubi fruges, ubi flumina, montes, ſylvæ, ignobilitatem faciebant aliis provinciis domi nobiliſſimis: ubi denique longa ſerie Principes potentiſſimos, fortiſſimos, optimos Regia *Palatinorum* ſtirps educabat. Sed quod hæc omnia non ſunt, ut fuerunt, nulla major cauſa eſt, quam quod ita fuerunt. Nihil enim intutius eſt, quàm quod à pluribus laudatur. Cùm igitur incommoda noſtra occaſio eſſent odii, & bellum prædæ, & ſucceſſus cupiditatis, ab Occidente primum validus Hoſtis emiſſus, itineri ſuo propiora in Conſpectu noſtrorum *Confœderatorum* ſubegit, neque pinguiſſimus Exercitus, qui tunc adventantibus objacebat, quicquam contra conatus eſt. Idemque non multo poſt totius Patriæ noſtræ pretio pacem teterrimam, & niſi fama ſuo more mentitur, præmium redemit, neſcio quod aut quale. Vulgus enim quicquid veriſimile eſt, pro vero liberè loquitur. Copiis itaque *Confœderatorum* ſtatim dimiſſis, complexus eſt hoſtis quicquid potuit, antequam gentilis noſter è *Bojis*, & *Treboccorum Antiſtes* ex Alſaticis advolarent, & fieret, quod Græcorum proverbio fertur, *communis Mercurius*. Neſciebamus illo Tempore, quibus conſiliis res gereretur, omnia ſuſpecta erant proditionis, eaque de Cauſa ſenes & quibus aut plus periculi, aut minus animi, in finitimas ditiones urbeſque receſſerunt. Inter illos fuit noſter GRVTERVS. Diſceſſit bonus Senex cum paucorum librorum ſarcina *Brettam* ad Generum, & cum hoſtis indies longè latèque graſſaretur, *Tubingam*. Quam urbem quoties cogito, totus in amorem, in laudes, in gratias uberrimas effundor. Quantum enim colui & dilexi GRVTERVM (colui autem & dilexi in patris loco) tantum colere & diligere debeo illos, qui GRVTERO ſuam urbem, ſuas domos, ſuos animos, & cæteras humanitatis fores tàm comiter aperuerunt. Nunquam ſatis explicare potuit gratiſſimus mortalium, quibus officiis illum Academia tota, & quicquid illic eſt clariſſimorum virorum cohoneſtaverit. Nihil publice, nihil privatim ceſſatum eſt, aut omiſſum, eamque laudem luxuriantiſſimæ comitatis ipſe GRVTERVS pridem promulgavit una cùm *Bibliotheca Exulum*, in cujus limine, pulcherrimam chariſſimorum nominum tabellam memoriæ cauſa ſuſpendit. Et cur meam quoque felicitatem diſſimulem? quem in eadem urbe hoſpitali apud eoſdem hoſpites quidam fluctus horum temporum expoſuit, & earum laudum teſtem fecit, quas GRVTERVS tantopere probavit. Itaque, quemadmodum prius illi, ſic tunc mihi credidi. Confiteor enim illorum humanitate factum eſſe, ut me poſtea haud paulò delicatiorem ſenſerim, quoties aliis in locis aliorum ſuperbia fuit devoranda. Quippe contemnere, dedignari, faſtidire, tam frequens pleroſque inter homines, quos aliqua dignitas afflavit, quam uſitatum illic bonos amplecti. Nullum autem officium magis hæret animo, quam quod non ubique præſtatur; neque quiſquam accuratius meminit benefactum aut injuriam, quam exul aut miſer, ſiquidem illud calamitatis ſenſum hebetat, hæc acuit, & inflammat. Utique facilius ſolemus ferre maximum onus, quod nobis primum imponitur, quam aliud minimum, quod maximo adjicitur. Contra bonus vultus, bona oratio, bonus animus ſolatio ſunt oppreſſis, etſi præter iſta nihil accedit, quod magnopere mala emendet. Cum talibus dum GRVTERVS vivit & amicitiæ vices ſuaviter alternat, quatuor hoſtes in totidem prædas Palatinatum diſtrahunt. Infeſtior *Heidelbergam* obſidet, funeſtat, ſpoliat, privatas, publicas, opes raptat, tantum non domos, arces, & quicquid invidetur, tranſportat. *Bibliothecam*, quæ per totam Europam vix parem habebat trans Alpes uſque, *Pontifici* dono mittit, & irreparabile decus non tantum Palatinatui, ſed & ſibi & toti Germaniæ ereptum in montem Vaticanum relegat. Variis exercitiis vexatæ, & reliquæ Bibliothecæ, quas multitudo gregalis aut laceravit, aut disjecit, aut viliſſimo pretio divendidit; paucæ relictæ ſunt Dominis, nullæ ſine damno. GRVTERIANA licet non tota perierit, paſſa tamen eſt cladem inſignem. Quædam enim diſcerpta, quædam fædata, quædam conculcata, quædam mutilata jacebant: Alia volumina ſupererant, alia, ſine quibus relicta non erant integra, ſæpe deſiderabantur; quærebat liber librum. Miſerabilis in illo facies, quod libros, præſertim nondum ligatos, & reliquam chartarum turbam, in qua nihil erat, quod non merebatur clementiam, alii ſubſternebant equis, alii fovendi, aut coquendi cauſa ferebant in ignem. Focus & furnus ardebant libris; equile candebat paginis, obſcœnitatibus jumentorum conſpurcabatur innocentiſſima doctrinarum ſuppellex, fiebat papyraceus fumus & fimus. Dolet recordari tot ſummorum virorum epiſtolas, quas ex toto orbe noſtro GRVTERVS receperat propè innumeras, ſic fœdè conflagraſſe, aut turpibus aquis maceratas tàm viliter tabuiſſe; quam ſolam jacturam equidem pluris taxo, quam ullam opulentiſſimam rapinam auri per dies illos tormentis & ſævitia repertam. Satis maturè nuncius hujus rei ad Generum GRVTERI *Brettam* delatus eſt. Is continuò ad illuſtrem quendam ex Ducibus literas dare, rem aperire, eum precibus obteſtari, ut tantam perniciem imperiò ſiſteret. Sed nihil effectum eſt, quia contra torrentem illum militarem nullus valebat obex, & Ducum juſſa quanquam tunc audiebant milites, non auſcultabant. Poſt dies paucos interjectos Gener ipſe profectus Heidelbergam, invenit domum inverſam, Bibliothecam per pavimenta diſſipatam, aut in fortuitos cumulos hinc inde collapſam. In ſtabulo & circa focum triſtes conſpiciebat reliquias barbaricæ immanitatis.

Et quia de perditis laborare perdita cura videbatur, ſuperſtiti gregi, quantum potuit, conſuluit, ſimul obſecratum ivit *Romani Præſulis Legatum*, qui occupandæ Archibiblio-

bliothecæ cauſa miſſus erat, ut ex illa GRVTERIANOS libros liceret excenturiare; Amanuenſis enim GRVTERI non paucos eosque GRVTERO in uſu familiares, ſuo judicio in armarium illud publicum transportaverat. Annuit precibus *Legatus*, ſed inſtar Jovis Homerici, partem dedit, partem negavit. Nam de libris quidem editis aſſenſit, ea tamen conditione, ſi *Tillius* rem approbaret Chirographo; *Tillius*, qui tunc temporis nunquam certus erat in certo loco, proinde fruſtra quærendus. Et hoc ipſum annuere animum prodebat abnuentis. De Codicibus autem manu GRVTERI ſcriptis ſimpliciter à Pontifice ſibi injunctum dicebat, ut omnes conquireret, eosque vel ex Muſéo GRVTERI vel ex Bibliothecæ Palatinæ contubernio cum cura erueret. Cum Tillius hinc inde volitaret, & univerſum iter flagraret latrociniis, cùm libros ſcriptos diſertim ſibi vindicaret Romanus, totum depoſitum hoc remanſit apud prædam capitalem. Poterant hæc animum quamvis firmiſſimum conterere, ſed non æquè mentem GRVTERI. Nihil ad noſtrum iſta, niſi quod more generoſorum pectorum ſtomachatus eſt aliquantulum, aliquantulum jurgavit cum iniquitate, cum cupiditate, cum bello. Non gemitus, non lamentationes, non humile quicquam edidit, nec deſcendit ad pedes fortunæ, cum ipſa ſupra caput aſſurgeret, ſed velut è ſcopulo levitatem illi, vanitatem, furacitatem, infamiam exprobravit. Poſthæc iterum ſe compoſuit, & intra quietem ſuam receſſit: iterum ſtudiis ocium dedit, & injurias oblivioni. Quod ſi tamen aliquis caſus aut ſermo cum amicis memoriam talium illi renovaverat, læto vultu de ſuis damnis diſſerebat, ſpretor jam præteritorum, nec minus gravibus dictis, quam liberali riſu admirandus. Detumentibus interea nonnihil in Palatinatu rebus, Tubinga *Brettam* reverſus apud Generum vixit, donec is, quod in religione non congrueret cum dominantibus, præfectura ſua decedere juſſus eſt. Sub illud enim tempus atrox mandatum de recipiendis ceremoniis Romanis, & abjicienda veritate ſincera fremebat, cum paulo prius civibus Brettanis arma fuiſſent ademta, nequid in illis fiduciæ reſtaret, ſi premerentur inclementius. Solent enim haud rarò metui, qui laceſſuntur obſequiis extremis. Ibant per urbem Inquiſitionis ejus miniſtri, domos ſcrutantes, & cubilia, & arcas, & quicquid clave cuſtoditur. Ventum erat in ædes etiam, ubi GRVTERVS tunc, abſente Genero, cum Filia ſolus agebat: petebantur arma: GRVTERVS qui jam tum cum ſuis aliò, & inter iſtas poſtulationes abſentiam Generi cogitabat, diffitebatur æquum eſſe, ut domino neſcio & longinquo, res ulla contrectaretur. At manipulus ille Martius, mandata, minas, vim loqui: noſter jus, fas, fidem reſpondere, hæc ne violent, monere. Effractor contrà tempeſtatem militarem intonare, vultuque & verbis igneſcere: noſter nihil terreri, ſed nefas illi conſtanter oggerere, donec Decurionum unus protervus latro, haſtam bipennem contra ſenem inermem miſit, & vano ſucceſſu pro GRVTERO parietem ſauciavit. Dei beneficium fuit, quod ferrum ſcelerato carnifici non obſecundavit: impium vero animum non illic concepit, ſed attulit, qui tantum ſcelus fuit auſus ſperare:

Illum & Parentis crediderim ſui
Fregiſſe cervicem, & penetralia
Sparſiſſe nocturno cruore
Hoſpitis;

Illum ego, ſi nomine ullo notus, aut dignus eſſet, deteſtabilem atque execrabilem poſteris facerem, & in vulnere parietis aliquando, cum libertas rediiſſet, ignominioſum hoc inſcriberem:

IVVENIS THRASO,
INFAMIS PARRICIDA,
GRVTERO SENI
INNOCENTISSIMO VIRO
QVOD FACERE VOLUIT,
PARIETI FECIT.

Nam & *Crates* olim à quodam *Nicodromo* in faciem percuſſus, ſatis ad infamiam cædentis arbitratus eſt, ſi chartam in fronte circumferret cum inſcriptione NICODROMVS FECIT. Virum autem doctum & juſtum, ſenem & inermem occidendi cauſa ferro petere, plus multò infamius eſt, quàm icere Cratetem pugno. Barbare, ſi virtuti non peperciſti, quam oderas, peperciſſes ſaltem ſenectuti: vel ſi quis adhuc reſpectus in te boni fuit, ſaltem cives meos audiviſſes, qui crudelitatem tuam laudibus GRVTERI, niſi bellua es, mitigaſſent. Horum nemini bonus ſenex gravis fuit unquam, nemo illius injuriam, nemo ſuperbiam, nemo vocem cuiquam moleſtam allegavit. Vivebat domi ſine ſtrepitu, foris ſine offenſa; obviis humanus & affabilis, benignus egenis, Plebejo & Senatori diverſa ſimilitudine gratus, dum in utriuſque deſcendit argumentum, aut adſcendit, & ſecundum judicium ſapuit amborum. Audeo referre, quod per idem tempus evenit, non ſpecioſum quidem ad narrandum, ſed hoc loco opportunum. Hiberno quodam die, cum terra ſplenderet nivibus, & cœlum ſole, GRVTERVS ſomnolentiam cubicularem deterſurus ambulatione ſuburbana, proceſſit ab urbe Brettâ paulò longius, & in ipſo deſcenſu, quà collis modicus difficilius admittebat ſurſum nitentes vecturas, puerulum conſpicatur ruſtice braccatum, & toto corpore contra frigus denſa canabina munitum: collegerat autem in proximâ ſylvâ ſatis gravem lignorum faſcem, quem humi per gelatum nivis dorſum alligato fune non incommodè trahebat, niſi quod jam feſſus & anhelus, in via perpetuis uſibus lubrica, ſarcinam contra collem provehere fruſtra laborabat. GRVTERVS cum jam propius veniſſet, intellecta difficultate lignatoris, interrogat, *cujas & cujus?* Reſpondet ille; Domine, civis ſum Brettanus, CÆSARIS (ita patrem nominabant) filius. *Ergò profectò*, inquit GRVTERVS, *piaculum mihi ſit, tibi negare auxilium.* Nam & ego CÆSARI & CÆSARIS filio obſequium probare debeo; & cum joco deripit pallium, lignis imponit, & apprehenſo mox fune, ſenex puero, & puer ſeni vires ſociat, donec in planum ſubvecta materia iterum cedebat uni. Gratiis actis puer domum pergit, & ad patrem ingreſſus GRVTERI deprædicat feſtivum alloquium, & quam tuliſſet ille ſuis laboribus tempeſtivam opem, lætus exponit. Hæc qui velut minuta, & memoriam non merentia contemnit, is forſan apud animum ſuum non reputat, quantum adhuc ſibi deſit ad facti tantilli pietatem. Puerum expedire cum frigore luctantem & onere, nihil magni eſt. At tu fortaſſis præteriiſſes. Ito per reliquum charitatis ordinem, reperies ſemper aliquid non magnum: At hoc & illud & rurſus aliud non magnum, tu fortaſſis nunquam in animum inducis præſtare. Quæ ſi magna non ſunt, cum obſervantur, magna fiunt, cum negliguntur. Minuta res eſt homini opulento denarios interdum egenis porrigere. Minuta res eſt juſtam mercedem operariis pendere: Minuta res eſt obvios civili ſalutatione afficere: at tu fortaſſis ita durus es, ut nullius paupertate molliaris; ita ſordidus, ut alienas operas ter circumciſo pretio redimas; ita faſtidioſus, ut patriciam vocem nunquam minori indulgeas. Quæ ſi tu facere per ingenium tuum poſſes, protinus magna tibi viderentur, nec meminiſti, talia minora minimis fieri, cum qui facit, magni putat. In aliorum animis laus noſtra naſci debet, in noſtris virtus. Nec GRVTERVS unquam per hæc gloriam captavit: Nobis permiſſum eſt in illius virtutes ambitioſius inquirere, nec earum quicquam, ſi per copiam liceret, obliterare. Cùm jam Brettæ novus cultus, novi homines, nova impotentia civitatem urgerent, aliò migrandi conſilium certò fecit. Nam ipſum quoque Juvenes quidam ex familia *Jeſuitarum* diſputando ſolicitabant, quibus ille primum placidè reſpondit, & ſemel etiam ſententiam *Auguſtini*, quam non ſatis memoriter ipſi meminerant, ex libro præſenti oſtendit, docuitque aliis verbis & alio loco extare, quod ab illis & pro illis fuerat allatum. Deinde cum nec dum deſiſterent, quin ipſum talibus obtunderent, libertate reſumta, *mirari ſe dixit, ubi frontem reliquiſſent ſemibarbatuli juvenes, & ſperent docere ſenem ſexagenarium, qui plures Patres in vita legerit, quam ipſi ſaltem vidiſſent. Jeſuitas ſenes & primarios* (SCHOTTVM nominabat & SIRMONDVM) *ſibi mutuo honore literarumque commercio coli: nullam tamen ab iſtis de Religione ſibi moleſtiam exhiberi.* Erat enim noſter alienus ab iſtis velitationibus, quas nec in aliis probavit. Nam certamina talia ſemper ferè iſtis eventibus finiuntur, ut acerbius fiat odium inter partes, & nemo per illa melior. Mira res eſt, quod commiſſionibus factionum, argumentorum verſutiis, clamoribus, convitiis, mutuis execrationibus Deo nos gratiores

tiores fieri putamus, cum amor, & pax, & manſuetudo, & præcedentium mater Fides nobis rem conficiant, quorum tamen poſtrema cura habetur, & inter diſceptandum nulla. Hæreſes odiſti? Dicam quæ maxima ſit, *Hypocriſis*. Hanc prius exuamus. Quoties enim quiſque de gloria Dei prius cogitat, quam de ſua? Quotuſquiſque melius vivit, quam diſputat? Quicquid dicas aut excipias, hanc hodie pietatem habemus. Ita vivitur. Non acquirere volumus, ſed vincere; non inſtruere; ſed cogere, non in cœlum nos mutuò promovere, ſed detrahere. Amare verò Deum & Proximum, quod Pietatis eſt compendium, tàm procul à rixoſis factionibus abeſt, quàm nos à mutua pace. Hinc in Chriſtiano orbe bella, cædes, exilia, egeſtas, fames, exitium. Sic amatur Deus, ſic amatur proximus, ſic denique diſputatur. Hûc accedit quædam alia dementia, quæ frigere eos dicit in Religione, quos in contentiones non vident ardeſcere. *Pontificio* non oblocutus es? *Pontificius* haberis. *Lutherano* non reluctatus? *Lutheranus* audis. *Calviniſtæ* non inſultaſti, *Calviniſta* es. Iſtis enim nominibus invicem diſcedimus. Novi qui de GRVTERO propter hanc ipſam cauſam Tranſitionem ſparſerant. Sicut & *David Chytræus*, quod in *Academia Roſtochiana* GRVTERO, qui tunc ibidem Suetonium legebat, conjunctior erat, & ſtudium rixandi adverſabatur, *Calviniani* nominis invidiam ſuſtinuit. Itaque

Effugere non eſt hoſce Diſputatores
Inſtant, morantur, perſequuntur, occurrunt,
Et hinc & illinc, usquequaque, quacunque.

Quos ut GRVTERVS nunquam videret, & ſimul ab aliis ſeculi malis remotior eſſet, in occipitio montis illius, qui Metropolim Palatinam prætexit ab Auſtro, prædium emit & ſeceſſum. Id inter ſylvas poſitum proximas culturâ ſpatioſi fundi ſolam illam partem montis nudat, frugum & fructuum capax, pecori & pecudi benignum: Non hic lac æſtate novum, non frigore deſit. Nihil hic ſtrepitus, niſi quos æſtate ſylvicolæ volucres, aut avitia domeſtica, aut mugientes balantesque divitiæ, aut ſibilantes ventorum laſciviæ reddunt. Ad hoc ſecretum GRVTERVS omnibus deſideriis feſtinabat, quamvis ipſa *Bretta* non mediocriter etiam ſuo quodam genio eum retinere videbatur. Situm enim commendabat humilis & porrectus clivus: circa muros gratiam habebant horti, prata, vineæ. Sedes ipſa nobilitatem auxerat partu *Philippi Melanchtonis*, & notabili conſtantiâ, quam non ſolum contra vicinum quendam Principem olim, ſed & nuper oſtendit contra hoſtem noviſſimum, dum prope poſtrema deditionis neceſſitatem accepit, diuque nihil horruit exempla vicinorum, quos fides ſua peſſundedit, jugulante *Bavaro* milite, quicquid reſiſtendo docuerat, ſe non poſſe prodere Domino ſuo ſacramentum. Et hoc quidem tempore ſpectata fuit præcipuè prudentia, & vigilans cura OSWALDI SMENDI, qui ſolus præfectus urbis tunc, & ipſe Gener GRVTERI, vir nunquam civibus ob merita pulcherrima, nec nobis ob inſignes virtutes, inter laudes Soceri obliviſcendus. Tandem igitur noſter *Brettâ* diſcedit charus à charis, ſed tamen cum charitatibus. Ventum erat HEIDELSHEIMIVM, quod oppidum eſt vetus, nuper dimidia ſui parte cinefactum, & paucis milliaribus Brettâ diviſum. In eo Senatores, cum de GRVTERO intellexiſſent, illicò venerunt, hoſpitem tantæ famæ ſalutaturi, relictis interim domi mandatis, ut prandium quàm optimum inſtrueretur. Rogabant deinde GRVTERVM, ipſorum frugalitatem ne ſperneret, veniret pranſum. Id honori ſibi futurum & gaudio. Obſecutus eſt GRVTERVS, & in illo prandio frontem explicavit hilariter. Vehementer enim delectavit illum comitas inexpectata, nec in oppido nuper exuſto & direpto, quodque vix trivialem literaturam noverat, ſuum nomen vel auditum eſſe unquam, vel amari credere potuiſſet. Hactenus felix hujus loci memoria, ſed non longè poſt ſanè quam triſtis & luctuoſa. Nam cum GRVTERVS, poſtquam Heidelbergam venerat, deeſſe ſibi quædam intelligeret ad maturandam editionem *Livii* poſtremam, à Genero petiit, ut *Brettam* recurreret, ubi lucubrationum ſuarum inſtrumenta ſervabantur. Nec quicquam ille cunctatus, ut eſt homo promptus, ivit, & plauſtro neceſſariis rebus onerato relegere cœpit ad Socerum iter. Vix aliquot milliaria promoverat, cum ipſas prope ante portas *Heidelsheimii*, quà jam tranſiverat, tres equites Galli aggrediuntur venientem ex improviſo: nec mora, ſclopeta promunt, ignem & ictum edunt, capiti vulnus deſtinatum pileo & pilis adigunt, interfecturi niſi ocyus ex equo deſiliiſſet. Protinus inde aſſultant Amanuenſem, & quia hic plauſtri obtentu videbatur moliturus ſclopetum, quod ferebat, ſimul ne prædam argentariam fuga fruſtraretur, binis glandibus miſeri adoleſcentis pectus trajiciunt, quod volunt, rapiunt, avolant, impunè ſunt. Nam etſi poſtea reſcitum ſub quibus ſignis mererent, etſi ductori ſcelus indicatum, nihil tamen aut latrocinium, aut homicidium meruit animadverſionis. Hac hodie diſciplina gaudet militia. Commovit hic caſus GRVTERVM non mediocriter. Nam & Generi periculum, & nefaria cædes pariter conſternabant. Erat enim interfectus ille Juvenis admodum dexter in omnibus, quæ mandabantur. GRVTERI manum expeditè, quod inexercitatus haud facilè præſtiterit, & exprimebat literis optimis, cætera ſtudiorum & militiæ non inexpertus, nec GRVTERO indictus in præfatione *Liviana*. Sic hac quoque calamitate defungendum fuit. At *Heidelbergæ* magni reſtabant ſtimuli, qui publicas & privatas illi miſerias refodiebant. Totus habitus urbis mutatus erat. Bibliotheca Principis nuſquam, amici nuſquam: Ubique violentia; nulla fides; adde quod nec diuturna ſedes inter tot adventitias leges, præſertim illas, quas qui non ſervat, melior eſt, quam qui ſervat, & in quibus conſcientia jus habet vetandi. Nam Religionem ſuam qui non *miſſam* faceret, nemo tolerabatur. Viennenſes quidem aliquot amici, quos Deus ſoſpitet, promittebant noſtro libertatem, ſi Cæſari per literas ſupplicaret. Sed verebatur GRVTERVS, ne Rei Palatinæ uſurpatores, quibus Heidelbergæ ſuberat, iniquos ſibi faceret, ſi ſtatim Cæſaris indulgentiam imploraret, præteritâ gratiâ propinquiori. Statuit igitur prius hanc tentare, ſi quid fortè poſſet obtineri ſine moleſtia Imperatoris. Sed dum *Cancellarium* eo nomine compellatum venit; admiſſio negatur per ſervulum. Jubetur alium neſcio quem adire Vicarium, cui quid venerit exponat. GRVTERO hæc dedignatio non placuit, & vilitas habebatur in limine rejici, nec ominari bene principium permittebat, quod fieret per repulſam. Redit igitur domum ſuam, redit in conſilium cum animo, qua ratione moderari poſſet fortunam cavillatricem. Dum hæc aguntur, domus montana, quam in ſeceſſu ſuo curaverat ædificandam, facta fuit habitabilis. Illam igitur Heidelbergenſem, quæ totius civitatis loco amœniſſimo, ſi quid judico, ſita fuit, omittit, & cum Genero cæteriſque pignoribus in ſolitudinem migrat, relicto tantum veteri cuſtode, & multorum annorum famulo *Caſpare Schedio;* cujus nomen in aliqua lacinia memoriæ *Gruterianæ* merito videtur apponi. Per tria namque decennia, haud multò minus in Bibliotheca Principis, primùm *Meliſſo* propinquo ſuo, deindè GRVTERO liberalem operam navavit. Homo non multùm infra ætatem GRVTERI, notandi peritus, cætera numerandus inter rudes, ſed profectò quem cenſeres cum Varrone ſuo domeſtico de literis certare poſſe. Cum in Bibliothecam ventum erat, totum illum Senatum Populumque librorum, ſicut Cyneas Pyrrhi legatus, Patres & Cives Romanos ſuis nominibus perſalutabat. Statim illi locus & loculamentum in promptu. Jam Patriam inſigniorum codicum, unde adveniſſent; pretia, quibus conſtitiſſent; dignitatem, quâ venerabiles eſſent, mirè callebat. Vultus illi ſerius, quaſi cum Avo Craſſi de vitando riſu ſponſionem feciſſet, ſermo gravis & qualis decet imperantes. In his tamen nihil affectabat, ſuos ſibimet dederat mores ab ingenio. Si quid ipſi videbatur, id valde videbatur, ne domino quidem diſſimulaturus, ſi quid minus probaret. Anxius in officio & ſuperſtitioſus fidelis ad unguem, compoſitus & ordinis amicus, præcipue frugalis. Per aliquot annos ſibi ſolus familia, ſibi dominus, ſibi contubernalis, ſibi coquus, niſi cum malebat jejunare, aut cœnare ſine fumo. Stoicus non inſtitutus, ſed natus. Nec quiſquam illum videbatur dimovere potuiſſe ab illa conſuetudine vivendi. Rogaverat illum *Smendius*, ut emigraret in ſuam villam, & illius commoditatibus ſecum frueretur, utpote jam vetulus: Reſpondit *non eſſe ſuum tàm commodè cum alterius incommodo vivere.* Ergo offerebat ipſi legumina, fructus & alia,

quæ ruri naſcuntur, reſpondit, *ea eſſe morbis officioſa, ſibi habendam rationem valetudinis, nec ægrotare ſibi libere, quod inſalubre ſit, nec licere, quia ſumtuoſum ſit. Medicis enim non ſufficere loculos Schedii.* Semper advocationem inveniebat, ne viveret alieno. Cum juberetur ad aliam Religionem tranſire, aut exire foras, *hoc malo,* inquit, *quam illud. Si non licebit vivere in urbe, licebit in agris aut in ſylvis. Aliquid ſemper Deus ſuppeditabit radicis aut herbæ, quod Spiritum hunc alat, non diu moraturum.* Aliquando cum lues Heidelbergæ civitatem venenaſſet, & ipſe febriculam veſperi nactus plane crederet, ſe publico morbo lethaliter infectum, clauſis diligenter cubiculi foribus per feneſtram aliquem ex notis monuit, ſe peſtilentia correptum nunc cubitum ire, ſi quis ſe conventum velit cras, hic inventurum mortuum. Hoc voluiſſe, ne neſciret. Invenerat eum Smendius aliquando mane, cum dies nondum emerſiſſet totus è nocte, obſoleto bardocucullo velut vagina tectum, ut empuſam aut larvam nocturnam poſſes ſuſpicari, rogat itaque *Smendius*, in quod Spectrum ſe transformaſſet? *Sic*, inquit, *munio domi bonas veſtes. Vobis ditibus, qui talia ridetis, facile eſt vetera novis mutare, noſtrum eſt nova veteribus tueri.* Profitebatur etiam nonnunquam ingenium, cum *Smendio* rus eundum eſſet, ubi dicebantur milites vagari, qui graviores ſolebant diſcedere, quam venire, paratos aliquot viginti nummos æreos, quibus hodie pro calculis utimur, clàm *Smendio* condidit in manum, & *hos*, inquit, *cum in fures iſtos incideris, pro veris nummis, rapaciſſimis illis nebulonibus in terram objice. Interim, dum ipſi ruunt in prædam, tu ſubditis calcaribus volucrem equum in fugam age, ſalvis lumbis, ſalvis nummis.* Adeò ſolicitus erat pro ſalute herili, neſcius quanto verſatiores ſint in his artibus, qui vivunt ſub ſignis quàm qui ſub umbra.

Sed revocat nos GRVTERVS in ſuos fundos. Illic optimus pater totis conatibus agricolam induit, ocreas ruſticas contra lutum emit & aquam, cucullum contra ſævitiam aëris & ventorum comparat, hortos plantis, agros frugibus dividit, ruſticatur, villicatur. Aſſueverat enim à multis jam annis huic voluptati, ut hortos coleret, herbas noſceret, plantas, olera, flores ſereret. Sæpe invenimus illum manus habentem nudas ad cubitum, ſordidas ab humo, ſæpe palâ, ſæpe raſtro graves. Non enim ſic in hortis verſabatur, ut ſolent delicati, qui lumina tantum paſcunt, & naribus blandiuntur, quos fructus juvat, labor non juvat, qui ſub vino naſcente vinum bibunt, & epulandi cauſa ſub umbras adducunt ſuas umbras, qui nunquam terrâ inquinant candidas & illas

Cuniculi capillo,
Vel anſeris medulla vel imula oricilla

molliores manus ac veſtes; quibus ad minimas moleſtias in ore eſt: *laſſus ſum, morior calore, ſudor me necat, pulvis ſuffocat, occidit frigus.* Noſtrum delectabat in labore fructus, & in fructu poſtea labor. Ille manibus ſuis infodiebat, quod debuit naſci, extrahebat, quod nocuit naſcendo. Jucundum illi non tantum terram tractare, ſed etiam lætamen. Riſimus aliquando, cum in ſtabulo excrementum equinum tolleret, & odore laudato, *malle ſe diceret hoc olere quàm pyxides è vomica peregrinæ capreæ pretioſas.* Adeò honeſtius ducebat agricolam aut pecuarium eſſe, quam voluptuarium. Sed in villula morbus illi citò talibus exercitiis interdixit. Repetebat enim illum vetus malum, quod vivente adhuc *Henrico Smetio*, cujus GRVTERVS Gener erat, primis offenſis apparuerat. Fuit autem vertigo capitis è ſiccitate cerebri, ſicut *Smetius* cum *Poſthio* judicavit, orta. Et quia *Smetius* aliquid Apoplectici metuebat, ſanguinem tum primùm miſit in pede, nunquam prius id facere, nec deinceps iterare ſolitus. Nam & è medicinis non libenter reparabat valetudinem. Abhorrebat imprimis ab illis tot miſtionibus, ſimplici curationi amicior. In morborum principiis non illicò conſulebat Medicos. Sed inter ambulandum obviam aliquam herbam aut radicem notæ ſalubritatis ita crudam, haud uno reſtitutionis experimento manducabat. Idque ſic eveniſſe quodam gratiæ divinæ interventu teſtatum reliquit in Adverſariis ſuis breviter ac velut per indicem notatis. At morbus ille vetus & princeps ſubinde ad ingenium redibat, manifeſtis etiam creſcendi gradibus deprehenſus. Nam ultimis annis propè perpetuus fuit, & exquiſitè moleſtus, nec ſomnum interdum capere paſſus, nec laborem. Hunc tamen plerumque vindicavit, & ſtudiis, etiam morbo rixante, tempus indulſit, ſed majori patientia, quàm fructu, nec ſic tamen ſine fructu. Semper enim aliquid meditabatur, quod publico prodeſſet. Nam per illos ipſos morbidos annos præter *Bibliothecam Exulum*, duo *Florilegii magni volumina* procudit & *Livium* cum *quinquaginta* aliquot *Diſſertationibus ad Tacitum* feliciter exire juſſit. Ne tunc quidem curis ruſticanis abſtinuit, cum eum *Hepaticus* ille morbus *& Vertigo*, totusque comitatus malorum infeſtiſſimis machinis oppugnaret. De ſerendo locutus eſt, de plantando. Loca, terram, cœlum conſideravit. Senem ægrum, vicinum morti, ac animam tantum non in ore gerentem quis vidit ambulantem, prandentem, differentem? Sic viſus eſt GRVTERVS. Quid mirum ſi communi more non ægrotavit, non mortuus eſt, qui communi more non valuit, non vixit? Lectum enim non delegit, niſi poſtquam ſenſit illud appropinquare, quod jacentem aut invenit, aut facit: cumque jam tempeſtivum eſſet, monſtrato lectulo, *hic*, inquit, *moriar.* Incubuit itaque, ſecum iter ſuum meditatus eſt, per fidem nihil timuit, per Chriſtum nihil habuit timendum. His enim duobus firmamentis (ſive placet unum vocare) nitebatur. Neque tum demum deprehenſus eſt à morte, ſed ipſe multò prius deprehendit mortem non occultis veſtigiis venientem. Itaque *mundum dixit non amplius pertinere ad ſuas curas, cuncta ſe reſignaſſe Deo, cujus ad infinitam miſericordiam ſe nihil afferre, quam animam humilem in agnitione ſui exultantem in merito Chriſti.* Ita ſenſit, ita locutus eſt, ita ſcripſit. Inter hæc obdormivit, exſpiravit. Durum verbum, durum hercule, quodque ſolum vocem meam hic ſiſtere poſſet, quod ſolum efficere, ut orationis naufragium in portu facerem, & repentino ſilentio exiguum illud, quod reſtat ad perorandum, per ſummum dolorem ſepelirem. Sed confirmandus eſt animus vel ideò, quod qui conſtantiam præcipuè laudavit in vivente, haud dignum facinus admitteret, ſi parum conſtanter honorem exequeretur defuncto. Narro tibi, Sidus noſtrum Palatinum, è denſis conjurationum nubibus aliquando rurſus emerſurum, cui GRVTERVS ita charus habebatur, ut in mediis adverſitatibus illi ſuggereret ſpem meliorum. Narro tibi, *Groninga*, quæ GRVTERVM pauloante obitum, & mox ſub extremam ejus horam ad Profeſſionem Hiſtoriarum & linguæ Græcæ benevolentiſſimis litteris evocaſti. Narro tibi, *Dania*, quæ votis paribus illum, & conditionibus invidendis, non ut doceret in Academia, ſed ut ſplenderet, exoptaſti. Narro vobis, magni illius *Franciſci Bonnæ Digvierii* amicis & conſiliorum conſciis, qui ſicut *Digvierius* antea GRVTERVM humaniſſimâ ſcriptione tentaverat, ut auſpicia tanti Herois ſequeretur in Galliam, ſic ipſi propriis deſideriis eundem ad obſequendum, hortabamini. Narro tibi, Ampliſſime *Claudi Expilli*, magni Regis magnum decus, qui Noſtrum in illas partes tuo quoque ſuffragio vel præcipuè trahebas. Narro tibi, Nobiliſſime *Carole Perinette Maugarniaci Domine*, qui GRVTERVM Gratianopolim invitaſti, ut extra Germaniæ turbas in veſtris oculis, in ulnis, in prædiis, in communibus fortunis veſtris viveret. Narro Vobis, Eximii per Europam viri, qui amore cum GRVTERO certaſtis & literis. Narro vobis, inquam, triſtiſſima veritate, GRVTERVM fruſtra nunc ſperari, fruſtra optari, fruſtra vocari. Abiit, abiit illuc, ubi multæ dicuntur eſſe habitationes, ubi magnus Amicus & Frater noſter vivit & regnat, ubi ſapientia non docetur, nec diſcitur, ſed cernitur & ſcitur. Ubi profeſſio communis eſt & æterna, laudare; ubi ſtipendium ſempiternum, vivere; ubi nec Proſcribens, nec Proſcriptor; ubi nulla librorum cura, ſed ſupra Bibliothecas omnes, ſupra cunctas humanas æſtimationes, unus, optimus, maximus, ſanctus liber, in quo nomina noſtra ſcripta ſunt inter hæredes vitæ Cæleſtis. Ubi non horti noſtri, non rura nos delectant aut exercent: ſed ubi nos ipſi fructus ſumus, & arbores ſatæ ad ripas aquarum, quæ fructum ſuum ſuo tempore ferunt, & foliis comant ſemper virentibus. Eò, eò conceſſit ille tot expetitus egregiis factionibus, quam litem Deus ſapienter decidit, & quod invidiâ ſolum carere poterat, ſuum bonum confiſcavit. Id

quam-

quamvis à Juſto juſtè factum eſt, quamvis dolere quaſi expoſtulare eſt: tamen ſine querela, ſine gemitu nobis tam chari capitis jactura non abibit. Ignoſce nobis, rerum humanarum ſumma & liberrima poteſtas, quod tuum tibi reddere nunquam poſſumus, quin affligamur. Ignoſce, ſi quid & mihi deinceps redibit in præcordia. Quoties enim liberos GRVTERI, quoties interiores Amicos ejus, quoties me, quem non poſtremo loco dilexit, inſpexero, nihil profectò obſtabit, quin ipſa ſolatia vulnus utcunque obductum reſcindant. Nunquam patriam noſtram, nunquam tuam in illa, GRVTERE, domum, nunquam montem illum agellis tuis ſuppoſitum, nunquam monumenta tua meis oculis objiciet Fortuna, quin me objiciat ſimul acerbiſſimo dolori. Quoties etiam ſeculum hoc infidum, intutum, fucatum, bilingue, ſuperbum, rapax, avarum, & quicquid nimis verum eſt, cogitavero; toties in mentem mihi revocabitur tua fides, tua ſinceritas, tuus candor, tuum illud verum os, tuus ille modeſtus animus, tuum illud juſtum, benignum, aureum pectus. Quicquid autem idem ſeculum iſtud totidem ſuis malis artibus inſtructum adverſus me, ſicut pridem cœpit, molietur, tuam ego patientiam, tuam tranquillitatem, tuum contemtum animosè opponam. Superi velint, GRVTERE, ut rectius in his imitatorem tuum agam, quam laudatorem.

DIXI.

VITA, MORS ET OPERA *MAXIMI VIRORVM* IANI GRVTERI, RECENSITA FRIDERICO HERMANNO FLAYDERO.

LEgimus Gaditanum quendam, Titi Livii nomine gloriaque commotum, ad viſendum eum, ab ultimo terrarum orbe veniſſe, ſtatimque ut viderat, abiiſſe. Scilicet hoc animal, quem hominem vocamus, id habere conſuetudinis videmus, ut ſi alterius alicujus hominis, vel eruditionem, vel virtutem, vel præclara facinora atque monumenta ſemel admirari cœperit, non poſſit, quin ejus quoque habitum, ejus faciem ac vultum, geſtus atque lineamenta, vel ardenter coram intueri petat, vel, cum delectatione maximâ, ſi datum ſit, intueatur. Quod tamen, ſicut omni propè tempore antiqui in viventibus factitabant: ita nec omittebant in defunctis; quorum præſentiâ, cum frui amplius non potuiſſent, ibi etiam eorundem faciem, vel cerâ effingebant, vel ære fundebant, vel gypſo exprimebant, vel marmori inſculpebant, vel penicillo delineabant, vel chartis quoque immortalibus quam diligentiſſimè repræſentabant: ut non tantùm ejus, cujus præſentiam per mortem amiſiſſent, domi poſitam quotidie imaginem, aut in atriis aut in Bibliothecis, ante oculos haberent, & ad obtutum illum, ad ſimile imitandi ſpectamen, inflammarentur, quàm ut luctum ac dolorem, quem ex eorundem obitu concepiſſent, aut lenirent, aut, quantùm poſſent, obliviſcerentur. Si quiſquam alius ab orbe condito, vel ob ingenii divinitatem, vel ob illuſtriſſimarum Virtutum documenta, vel ob legendi & ſcribendi incredibilem aſſiduitatem, vel ob editorum Operum multitudinem, unquam dignus fuerat exiſtimatus, ad quem videndum vivum, non à Gadibus tantùm, ſed ab univerſo Orbe mortales undiquaque profecti agminatim concurrerent, ad cujus imaginem poſt mortem omnes, quoquo modo à pictoribus expreſſam, contemplarentur: neſcio profectò, Auditores, an ullus dignior fuerit noſtro ſene, jam defuncto, JANO GRVTERO, cujus prodigioſam, ſupra mortales ingenii judiciique ſublimitatem, ſicut nemo ex doctiſſimis ſui ſeculi viris inveniebatur, qui non inſtar Herculis Muſagetæ, adhuc viventis proſequeretur, admiraretur, veneraretur; Ita neminem, tam ferum ac ferreum, neminem tam ab omni humanitate alieniſſimum reperiri poſſe judico, qui non ejuſdem quoque jam defuncti vitam (in quo unico non unus homo, ſed literæ ipſæ, ipſæ propè artes omnes ſummum periculum adiiſſe, ac obiiſſe videntur) aut cum ſimili, aut majori admiratione ſit veneraturus. Quamvis enim hodie, nec præſentem ampliùs videre, nec loquentem audire, nec diſſerentem admirari Gruterum poſſimus: nondum tamen hoc beneficio à DEO immortali nos orbatos eſſe ſciamus, ut non ejus facta, ejus dicta, ejus ſcripta, in animo noſtro revolvere, & figuram magis animæ, quam corporis complecti recordatione intimâ poſſimus. Quod depingendi ac parentandi genus, licet nondum inter homines fuiſſet cœptum, tamen, vel hodierno die, in noſtro ſene maximo, jure optimo, inſtitueretur. Quapropter, ſicut vultum (quo vivus tantam gratiarum ac virtutum majeſtatem portendebat) hoc in loco, pictoribus potiùs depingendum relinquemus: quorum ſimulacra ac imagines non minus imbecillia, ac mortalia ſunt, quàm vultus ipſi: Ita nos è contrario, Gruterianæ magis animæ picturam, ſimulacrumque eruditionis

ejus

ejus emendatiſſimum delineabimus, quod non minus, quàm ipſa anima ac fama, in æternum perennabit: quod nec cerâ fingitur, nec colore pingitur, nec marmori inſculpitur: ſed ſolâ vitæ, ſolâ morum ac virtutum perennantium commemoratione manet, & manſurum eſt, in animis mortalium, in rerum præclariſſimarum memoriâ, in æternitate temporum, inciſum, inſculptum, infixum. Quod quidem hodie nec ea fini à nobis eſt inceptum, quaſi vel Grutero ipſi, qui nec noſtrâ, nec alterius ullâ laude indiget, neque etiam ab ullo ſatis ſuperque laudari poteſt, aliquid ornamenti addere velimus: Sed, ut potiùs eundem, cujus præſentia per mortem nobis eſt ſubducta, nihilominus in ejuſdem Vitæ tabulâ, ac quaſi ſpeculo, quo nuſpiam formoſius extare ullum arbitror, inſpicere, cum ſtupore, in uſum noſtrum, valeamus: cùm notum ſit, neminem virtutibus unquam abundaſſe, niſi qui alienas priùs amaviſſet: neminem gloriam aſſecutum, niſi qui eandem in aliis admiratus fuiſſet. Verùm enim verò, ſicut de pictore ac ſculptore, nemo niſi artifex peritus judicabit: & quo quiſque eſt peritior, eo meliùs quoque artis peritiam intelligit: ſimili prorſus ratione comparatum eſſe, Auditores, cum Grutero noſtro, cogitate, cujus vitæ formoſiſſimam picturam, vitio quidem ingenii debilioris nec à nobis, nec ab aliis dignè expreſſam, atque exprimendam, ſolo tamen pietatis quo excuſamur impetu, quantùm fieri potuit, hîc adumbratam, nemo, niſi doctus & peritus, nemo niſi artifex cum judicio æſtimabit, & quò quiſque doctior & peritior erit, eò magis quoque ſenis noſtri vitam, vitæque imaginem prodigioſam, rectè cenſebit, atque ſecum, cum ſtupore, intimarum cogitationum acie pervolutabit. Quo in loco, quanquam in argumento plauſibili, & maximè feraci verſor, in quo cuilibet indiſerto, ac prope elingui oratori ſub manûs naſci eloquentia poſſet: tamen tanta ſeſe aperit copia & abundantia dicendi, ut, quid dicam vobis, Auditores, aut quomodo dicam, aut quid omninò non dicam, planè ignorem: totuſque jaceam oppreſſus ſub mole admirationis: cùm certò ſciam, nihil tàm magnificum commemorari poſſe de Grutero, quod non ſit infra ingenium Gruteri ac virtutes. Si enim, quod hodiè moris inolevit, in laudibus tanto viro diſtribuendis, à titulis ejus auſpicari velim: quos cuilibet ex facultate atque vitæ, cui adhæret, ordine, largo modio admetiri amamus, quo, quæſo, nomine nominabo? quid ſine piaculo tacitus non omittam? aut cui facultati addictum, aut cui non addictum fuiſſe dicam? qui non tantùm uni ſoli non addictus fuit, ſed nullam non perluſtravit. Si titulos ac encomia ab aliis mutuari velim, & eo nomine, quo omni tempore doctiſſimi eundem nominarunt, Gruteri laudes cumulare pergam; ecce jam inconſuetis titulis, ab aliis utendos acceptis, tempus, quod orationi atque vitæ ejus deſtinatur, integrum conſumpſi. Quâ in parte tamen, etiam hoc ipſum agendum eſſe, neque tamen illud eſſe intermittendum mihi videtur. Nam, quem nos Gruterum dicimus, illum Douſa *Romæ vindicem*, Utenhovius, *Poëtarum Regem*, & *Auſoniorum Deum*, Pontanus, *ſolum imperii Romani Statorem*, Bertius, *Æmulum Herculis*, Grotius, *ſolos æternantem Deos*, Mauclerquius, *Janum quadrifrontem*, Taubmannus, *nobilem Muſarum pompam*, Lubinus, *omnium ſeculorum Argum centoculum*, Colerus, *magnæ ſapientiæ facem*, Meurſius, *Phœbum atque Herculem Muſarum*, & primarius hujus ſeculi Poëta, Heinſius, *grande Germanorum ac Belgarum decus, virumque metas ingenii famæque egreſſum*, illum alii denique *ſeculorum Atlantem*, alii *noſtri temporis Phœnicem*, *Collabentium literarum Inſtauratorem*, *Eruditionis Principem*, alii *Mortalitatis bonum commune*, alii aliter, omnes autem uti hominem inconſuetum & inuſitatum nuncuparunt, exornarunt, ſalutarunt. Multa itaque ex aliorum maximorumque virûm ore dixiſſe viſus ſum, at nondum tamen milleſimam encomiorum, quibus eſt affectus, dixi partem: imò etiam, quod deſtinavi, nondum incepi: neque etiam incipere, neque ad finem pervenire potero, niſi in Grutero commendando, Gruterum ipſum imiter, qui ſemet nunquam aliter, quàm verbo ſimplici, Gruterum nominavit: quo nihil majus, nihil altius, illi dare potero: quo ſolo nomine contentus ego, dum omnes reliquos laudandi floſculos abjicio, quod ſupereſt orationis, per vitam atque opera, quæ edidit, & denique per mortem, continuabo: quo unico compendio viro incomparabili comparabilem laudationem arbitror me inſtituturum. Natalem itaque quod attinet, effulſit ille noſtro Soli, ſidere feliciſſimo, anno ſupra milleſimum quingenteſimum ſexageſimo: menſis Decembris die tertio: quo eodem ſcilicet anno tria Germanorum illa lumina, Philippus Melanchthon Wittebergæ, Georgius Sabinus Francofurti, Petrus Lotichius Heidelbergæ denaſcebantur: ut non ſine veriſimili ratione Natura rerum in unius noſtri Aſtri ortu reſtituiſſe viſa fuerit, quod in horum trium ſingulorum ſiderum occaſu ſeparatim amiſiſſet. Patriam habuit Antwerpiam, illam ob totius emporium Europæ, &c, quod Sacri Imperii Marchionatus in Brabantiâ caput eſt, urbem celeberrimam. Parentes tamen illi utroſque non unus Orbis dedit. Patrem namque Gualterum, Conſulem Antwerpienſem (ut & avus Nicolaus & majores, gente Gandavenſes è Flandriâ Bredam concedentes, ſemper ſummis Senatûs, aut Antwerpienſis, aut Bredani patriciis annectebantur) patrem, inquam, Belgium, at matrem Anglia produxit: cùm alterutra terrarum ſola non ſufficeret, ut tantus generaretur. Quas duas Orbis partes, ſi, quod Rhetores in ſterilibus alioquin factitare videas materiis, laudare velim, quid aliud, quàm Soli lumen meridionale fœnerarer? Velut enim Anglia ipſa ſibi Orbis eſt, dum quaſi alium diverſum ab hoc noſtro Orbe Orbem ſibi fecit: ita Belgæ ſoli ſunt, qui non modò omnes in omni Orbe, eruditione, ingenio, aliiſque virtutibus, exſuperant, ſed partim, veluti Amphibia, terrâ ſcilicet ac Oceano contenti, degunt, partim extra hunc utrumque Orbem ſuperum & inferum, extra Solis Lunæque curſus, extra ipſam propemodum naturam, in glacie, in nubibus, cum belluis, cum atomis, cum chao vitam tolerare aſſueverunt. Quæ multis ad ſtuporem enarrari poſſent, ſi Gruterus noſter non majorem, quàm à patriâ accipere potuiſſet, virtute propriâ ſibi peperiſſet exiſtimationem; ut qui non tàm ipſum Belgium, in quo natus, atque Angliam, in quam ſeptimo ætatis anno, cum parente perſecutionem paſſo, fugiens, ibique decennio commoratus atque educatus, quàm hunc Mundum univerſum, ſuam eſſe patriam exiſtimabat. Pueritiam (cujus tamen crepundia aliis potiùs dicenda relinquemus) atque adoleſcentiam, per omnium honeſtarum artium culturam ad miraculum uſque tranſigebat: ubi difficulter agnoviſſes, an puer, ſive juvenis, ſeu ſenex eſſet: ita puerilem ſimplicitatem ac juvenilem vigorem cum prudentiâ ſenili commiſcebat, ut nulla tamen alteram deſtrueret. Quo in loco, dum omnia paullò altiùs examinare ſoleo, ibi deprehendo, noſtrum Gruterum communem parentandi ac laudandi morem, prorſus commutaſſe, atque invertiſſe. Nam ſicut alios hactenus, à patriâ, à parentibus, à præceptoribus, à ſcientiis aliiſque ſexcentis, commendavimus: ita in noſtro argumento, rectè pertractando, ordine præpoſtero nobis incedendum eſſe, demum video. Nec enim à patriâ Gruterum, ſed à Grutero patriam, nec eundem à parentibus, à præceptoribus, à ſcientiis, ſed ab ipſo parentes, præceptores, ſcientias, & reliqua, quibus ipſe fuit ornamento, commendanda eſſe judico, ſi rectè propoſitam materiam exornare inſtituam. Quapropter ſicut ipſe, cùm in patris, tùm in matris primò patriâ, Belgio ſcilicet & Angliâ, deindè etiam in Germaniâ hac noſtrâ, ut & in Italiâ, in Galliâ, aliiſque locis, viros doctos audiendo atque ſalutando admirabatur: ita mox eundem, & ſe majores, ſimulque minores admirabantur: imò ad ejuſdem, velut literarum Principis judicia, prima hujus ſeculi ingenia provocarunt. Tali enim igneo, ac penitùs fulmineo à naturâ ingenio fuit præditus, ut pleroſque ſuos præceptores, velut pueros, ſuperarit: qui, cùm primò præclariſſimorum virûm diſcipulus fuiſſet, illorum mox Collega, & denique parvo interjecto tempore, præceptor ipſe evaſiſſet. Ubi tamen tale ſemper obſervabat modeſtiæ temperamentum, ut ſingulos amicos, quorum animos obtutu primo introſpicere poterat, & cujus eſſent pretii, æſtimabat, pro ſingulis præceptoribus agnoverit, licet præceptorem meliorem nunquam habuerit, quàm ſemetipſum, neque meliùs erudiebatur, quàm ſi ſuo rem remigio aggrederetur. At, ſi magnum opus magnum quoque artificem commendat: quis quæſo major artifex Grutero noſtro dabitur? quis è doctorum

numero auſit ſua opera æquiparare ad opera Gruteriana? quæ velut in transcurſu, non quidem numeramus, ſed tantùm ſubducimus: ut qui ſingulos adeò annos, imò ſingulos propè vitæ ſuæ menſes libris ſingulis à ſe editis diſtinxit. Famæ ſuæ immortalis januam, circa annum vigeſimum, aperiebat Verſibus, quos Ocellos vocabat: quos nihil minus, quàm turgentes, aut fluentes pangebat: ſed naturali pulcritudine exſurgentes, omneſque ſani coloris enitentes, quibuſque ſermo non publici ſaporis inerat; ſed quos prorſus maſculos ac robuſtos, & omninò tales, inſtar oraculorum, effundebat: qualibus Tyrtæus Spartanos multò acriùs, ac tubarum clangore accendebat: ut non tàm Muſas ſuas, quàm venerandam Juriſprudentiam, in quâ ſummam infulam ab Hugone Donello, Lugduni Batavorum, maximo applauſu, publicè, adhuc juvenis, accepiſſet, edidicerit: ne cruda ſcilicet & imperfecta ſtudia in ſcientias reliquas, inque cathedram, ac præcipuè in ſacroſanctæ Themidis delubra propelleret, &, more jam ubique locorum recepto, nondum priſcæ ſapientiæ præceptis animo compoſito, & ſolummodò Compendiis ſe oblectanti, *nil niſi Lamiæ turres*, & *Solis pectines*, *vitreaque fracta*, ac *ſomniorum interpretamenta*, ſectaretur: ſed ut potiùs ab ipſis Muſis amœniſſimis graviſſimarum ſcientiarum ſacra auſpicaretur, ac in unum combinaret: quo ſolo deteſtabilem illorum refutaverat opinionem, ac dilirium, qui poëtam animal ineptum ad omnia arbitrantur, nec magis idoneum gerendis rebus publicis, ac civilibus exiſtimant, quàm aſinum ad lyram, aut canem ad arandum. Inde Suſpicionum evulgavit libros: de quibus feſtiviſſimus Taubmannus ſic eſt profeſſus, malle ſe Gruteri, vel unicam Suſpicionum paginam, præ mille aſſertionum, neſcio cujus Marculi, ſtruicibus. Ejus quoque Senecam, Notis illuſtratum, tanti æſtimavit politiſſimus, & inimitabilis eloquentiæ Lipſius, ut ingenuè dixerit, nullum exemplar in eodem Auctore commentando, ſibi magis uſui fuiſſe. Quin & ejuſdem Martialem ad id faſtigii evexit dæmonium hominis Joſephus Scaliger, ut literis teſtatus fuerit: Nulli mortalium plus debere Bilbilitanum illum, quàm Grutero. Quare cùm Laurentii cujusdam Ramireſii de Prado, Hiſpani, Commentataria in Martialis quatuor priores legiſſet libros, in quibus petulanter admodùm Grutero noſtro, licet optimè de Martiali, ac de omnibus ſcriptoribus, merito, ille tyro, ſive puer Criticus faſtuoſus, atque inſolens, obtrectaſſet: ecce Scriverio, inexhauſtæ eruditionis viro, non dubitavit ſcribere idem Scaliger, ut, non ſine cumulo Gruterianarum laudum, ſeriò moneret obtrectatorem iſtum Ramireſium: quem non minus tamen & ipſum antea, cum Muſambertio, Criticorum illud ingens decus, Matthæus Raderus comminuebat. Inde Inſcriptionum Romanarum opus Auguſtiſſimum eſt aggreſſus: quod invitis ac nolentibus fatis, bis, ſemel flammis, deinde militum rapinâ perditum, reparatum tamen, noſter tandem auxit, locupletavit, evulgavit. Nam, ut hujus prodigioſi operis admiranda fata obiter recenſeam, Inſcriptiones tales, primò omnium Martinus quidam Smetius, Brugenſis, ſexennio integro totam Italiam pervagando, collegit, & doctorum aliquot auctariis locupletatas, in ordinem, ſummâ diligentiâ, redegit. Quas deinde ab eodem Marcus Laurinus, Watervlieti Dominus, vir antiquitatis amantiſſimus, deſcribi, magno pretio, rogavit. Quod, dum agit Smetius, ecce domus univerſa, cum totâ ſupellectile, etiam cum Inſcriptionibus illis, comburitur, remanentibus ſolummodò uno & quinquaginta foliis, in quodam ſcrinio ſeorſim cuſtoditis. Ex quo caſu Smetius totus conſternatur. Laurinus contra, & prece & pretio, conſternatum ſolari ac hortari, ut de integro, periculoſæ illud opus aleæ plenum, aggrederetur, perditumque, quoquo poſſet modo, reſtitueret. Reſtituit hoc Smetius, reſtitutumque dat Laurino. Laurinus interim, bellis civilibus in Belgio exortis, Brugis in Galliam fugam molitur: & ſimul Antiquas illas Inſcriptiones, cum Inſtructiſſimo Antiquorum numiſmatum theſauro (& ipſo operâ Huberti Goltzii toto orbe, labore maximo, maximis impenſis, conquiſito) ſecum vehere meditatur. Quid fit? Inter vias, ab Anglis militibus, qui Oſtendæ præſidium agebant, cum pulviſculo omnia nefariè abripiuntur. Ipſo quoque optimo Smetio ad Bruxellas, quòd Reformatæ Religionis ageret concionatorem, à militibus furibundis, ſine ullâ ratione, crudeliſſimè ſuſpenſo: Cujus poſtea viduam Goltzius uxorem duxit. Interim Janus Douſa, cum Paulo Buſio, Legatus ab Ordinibus mittitur in Angliam. Ibi forte fortunâ in Anglum militem, Opus Inſcriptionum illud Smetianum venale habentem, incidit. Quod & emit, & in patriam tranſportat, & ſic Smetio quidem ac Laurino defunctis, Lipſio tamen auctarium adjiciente, typis deſcribi curavit. Hoc Gruterus tandem noſter aſinino prorſus labore ex lateritio marmoreum, imò aureum fecit. Nam & illas pauciores primò ſervavit, & omnes, quotquot unquam in toto orbe ſuperfuerant, collegit Inſcriptiones, & eaſdem in ordinem coëgit, & denique Cæſari Rudolpho, parenti publico, perpetuoque Auguſto dedicatum, publicavit. Cui ipſemet Joſephus Scaliger, in ſenectâ ætate, ſolo amore atque ſtudio, quo Gruterum proſequebatur, compulſus, viginti quatuor Indices, decem menſibus continuò illis inſudando, adjecit. Et ſic Gruterus noſter, non tantùm unico hoc opere Heroico, ſibi vivo vivum atque immortale condidit ſepulchrum, inter tot Conſules ac Duces, tot Imperatores ac Monarchas, tot Deos, tot Baſilicas, Palatia, Columnas, Thermas, Magiſtratus, ſacros & profanos, interque tot utriuſque ſexûs omnium ætatum, omnium ordinum, invictiſſimos illos Romuli nepotes: Sed etiam tot muta marmora, tot truncos, lapides atque æra, inſtar novi cujuſdam Orphei, ſe ſequi, & quod majus eſt, Latinam Græcamque Linguam loqui ac reſonare docuit. Hinc, quicquid exteri olim ſtupeſcentes intuebantur, quicquid principum filii tot ſumptibus hinc inde in Italiâ quærebant, quicquid docti cum admiratione interpretabantur, *illa omnia*, in unico hoc volumine, *repoſita cernuntur*: abſque hoc ſi eſſet, aut ſi Gruterus illas Inſcriptiones, hodie in Italiâ fatali quâdam incuriâ neglectas, ab interitu non vindicaſſet, ipſa Roma, Romæ fruſtrà quæreretur. Quo labore devorato, poſtea immenſum illud opus, in ſex ponderoſos diſtributum Tomos, confecit, quod Facem Criticam vocavit. Quæ feliciſſimo lumine incenſa, cùm, inſtar Solis, ipſa per ſe luceat, noſtris hic igniculis non videtur indigere. Maximâ autem admiratione dignum eſt, quod ſequitur. Extat opus quoddam immenſum, auguſtum, varium, capaciſſimum: quatuor voluminibus grandibus conſtans. In quo omnia quæcunque à Nativitate Salvatoris noſtri, vel Eccleſiaſtica, vel Politica, in omni rerum naturâ occurrebant, congeſta ſunt: quod Chronicon Chronicorum dictum Johannis Gualterii nomen in frontiſpicio oſtentat. Hujus tamen immenſi operis, quo, quiſquis alius omni vitâ illi inſudando, ſatis immortalem famam aſſequi potuiſſet, nemo alius fuit auctor, quàm Gruterus, qui maluit parentis ſui nomen adjicere, quàm ſuum. O filium ſtupendum, qui, ſicut ipſe primò vitam à Parente ſuo Optimo accepit, ita deinde mortuo parenti vitam, atque æternitatem eſt largitus; cujus nomen, æterno iſto Opere, æternum fecit. Interim tamen nullus Auctor, ſive Græcus, ſeu Latinus, extabat ex antiquis: quem non Notis & Commentariis, aut illuſtrarit, aut illuſtrare potuiſſet noſter Antiquatum omnis generis altiſſimus gurges ac vorago: cum quo, etiam doctiſſimi hujus ævi, ſi comparentur, deſidioſiſſimi vocabuntur: cùm etiam illi, qui totâ ſuâ vitâ literis aſſident, huic collati, quaſi ſomno ac inertiæ dediti erubeſcere cogantur: niſi Gruteri labores callidius diſſimulare velint, quàm candidius æſtimare. Nemo enim plura unquam veterum monumenta recenſebat, & reſtituebat, quàm noſter ſcriptorum Machaon. Ad auctores, quos jam recenſui, adjecit, & evulgavit quoque, aut notis, aut commentariis illuſtratos, adhuc infinitos: ut Hiſtoriam Auguſtam integram, Livium integrum ter editum: Saluſtium, Florum, Senecæ Tragœdias, Statium, Vellejum Paterculum, Plinii Epiſtolas, Panegyriſtas, alioſque plurimos, quos fama publica, me tacente, loquitur: ut & opus Ciceronis univerſum. Quem auctorem quaſi Latinitate poſtliminiò donatum, emendatiſſimum, evulgabat. Cui denique & Plautum, ante octo à morte annos, conjunxit, Muſam illam decimam: quem, poſt Taubmannum, in manus reſumens, ſtudio religioſiſſimo emendavit ad Manuſcripta Palatina, & adeò perfectè emendavit, notiſque locupletiſſimis commentatus eſt, ut, ſicut antea ipſæ Muſæ Latinè loqui didiciſſe ab ipſo Plauto credeban-

debantur, ſic Plautus à Grutero rectè loqui didiciſſe meritò credatur. Quo in loco tamen, qui nihil niſi Notas, atque Lectiones varias ſcripſiſſe noſtrum ſenem ac dæmonium hominis arbitrantur, ac ſtolidè ſuggillant, illis libentiſſimè hunc ſiniſtrum decidendi calculum, ignaviæ atque ignorantiæ propriæ præconem, cum barbarie relinquimus: modò viris doctis, ac Grutero noſtro, auctores optimos, correctos atque omnibus numeris emendatos, concedant. Niſi enim Antiquitatis venerandæ, tùm Græcæ, tùm Romanæ, ſcriptores, ex quibus, ceu fontibus perpetuis, omnia Eruditionum flumina labuntur, emaculentur, ut quaſi in penetralibus ac cunabilibus inquinati permaneant, fieri non poteſt, quin ipſi etiam progreſſus contaminentur Diſciplinarum. Et niſi naſcenti Typographiæ Ariſtarchicum illud Criticorum genus porrexiſſet manus auxiliatrices, nihil jam, niſi libros barbaros in omni ſcientiâ ac Facultate haberemus, pluribus vulneribus fœdatos, quàm Regulus incluſus arcæ Carthaginenſi. Quâ moleſtiâ tamen homines inutiles, & torpori magis indormientes, quàm ſtudiorum incrementis rectè invigilantes, facilimè carent. Cui hominum generi, qui tantum virum, ſuis tenebris attuliſſe lucem, moleſtè ferunt, nihil niſi ſanum ſinciput precamur. Cum & hoc certiſſimum ſit, plures ex Gruterianis laboribus Herculeis, invictis, inacceſſis, fructus ad doctos redundaſſe, & redundaturos: quàm ipſi hactenus vel confeſſi ſunt, vel impoſterum confitebuntur. Adhæc, Adverſaria ſua, ex omni Antiquitate cumulata, tot & tanta habuit, ut ſi foras emittere illa voluiſſet, potuiſſet integras plauſtrorum moles, totasque naves onerarias implere rebus à ſe obſervatis: quarum tantummodò præſegmina ac ablegmina, ut ita dicam, ſi quis, quæ cum purgamentis in Muſeo ejus à famulorum ſcopis ſubindè everrebantur, collegiſſet inque ordinem coëgiſſet, ac evulgaſſet, his ſolidam maximamque famam aſſecutus fuiſſet. Quo effecit, ut nihil non obſcurum, nihil non abditum, nihil non parùm intellectum in profundis Antiquitatis cubilibus pertractarit, inveſtigarit, eventilarit. Hiſtorias ad ſtuporem uſque callebat omnes. Alii, ſi antiquas norunt Hiſtorias, ecce plerumque in recentioribus ſunt infantes: aut, ſi has legerunt, neque tamen illas attigerunt: qui non minus tamen ab omnibus paſſim Hiſtorici vocantur. At Noſter, & antiquas & recentes, tam exactiſſimè ſciebat, ut neſcires, in quibus diligentius præ aliis fuerit verſatus: Verè Janus bifrons, qui & noſtra & antiqua ſecula, imò & hiſtorias, quæ nondum factæ ſunt, perſpectiſſimas habebat: quo nemo meliùs ex præteritis futura colligebat. At Tacitum, Hiſtoriarum patrem, virumque ſupra omnem humanæ prudentiæ aleam poſitum, ſic in ſuccum, ſic in ſanguinem ac medullas, penitùs redegit, ut nec Tacitum ſemetipſum meliùs ſciviſſe, ab interioris admiſſionis amicis, fuerit creditum. In quem tot divinas ſcripſit Diatribas, atque Diſſertationes, ut, Scaligero teſtante, non ſolùm, qui Politica tractare volent, haberent, unde plenè haurirent: ſed hoc unico Studio, quod Lipſius ſcribebat, os calumniantium occluſerit, qui meros literiones nos cenſent, nec alterius feriæ rei: & neſciunt, quàm divina & humana in his veterum monumentis tractemus, & indagemus. Diſtabat enim noſter ab umbraticis doctoribus toto cœlo: qui, ſicut veſpertiliones atque noctuæ Solem ferre neſciunt, ita animo caligine obducto, nequeunt complecti, quid ſit eſſe Hiſtoriæ Conſultum: quam humanarum Actionum moderatricem, teſtem temporum, vitæ magiſtram, & memoriam, vetuſtatis nuntiam, matrem prudentiæ, ac ſapientiæ civilis, meritò indigitarunt. Quam, cum nemo meliùs Grutero noſtro callebat, aut hunc ſolum, aut neminem dignum fuiſſe credo, qui Imperatorum Principumque filios rectè inſtituere potuiſſet. Non tamen minus & ipſos Sanctos Patres ſæpiſſimè linguâ, quâ loquuntur, vernaculâ, totos pervolutabat, imò omnes quoque, in Locos à capite ad calcem redigebat: quod ejusdem Florilegiorum Tomus ſecundus, tertius & quartus, poſt Langii primum, teſtantur. Bibliothecam privatam, à ſe vix duodecim millibus aureorum collectam, habuit tantam, quanta hodie vix ulla publica in ullâ Academiâ invenitur. Publicam verò Heidelbergenſem, cujus Præfectus poſt Sylburgium, & Meliſſum, anno, ſupra milleſimum ſexcenteſimum, ſecundo, à florentiſſimo quondam Principum Friderico IV, Electore Primario, conſtituebatur, in quâ totus luxuriabatur, & præ nimietate penè opprimebatur, illam, inquam, ſic ulterius publicavit, ſic excuſſit, ſic curioſiſſimâ ſciſcitatione exenteravit, ut, licet jure belli jam aliò tranſlata fuerit, imò licet à vetuſtate ipſâ penitus aſſumeretur, nihilominus tamen partem maximam, à Grutero noſtro è Manuſcriptis evulgata ac correcta, nunc in omnium propè doctorum hominum Muſeis, quibus Gruteriana inſunt opera, multò melius & elegantius cernatur, quàm cùm adhuc in membranis illis, templo unico cuſtoditis, literis non niſi à Gruterianis oculis legendis, deſcripta, ſervaretur. Quam tamen non tàm per orbem univerſum diffundebat, quàm in compendium contrahebat, ut & Pauperes illam atque Exules ubique locorum haberent, quod ejusdem Bibliotheca exulum demonſtrat. Bibliothecam tamen nullam unquam meliorem habuit, quàm ſemetipſum. Quicquid alii in libris ſuis magno colligunt labore, ut è Bibliothecarum ampliſſimè inſtructarum penu, ſi opus eſſet, velut è cellâ promptuariâ in uſum, ſive ſuum, ſive publicum protrahant; illud omne noſter Janus, imò adhuc plura, in capaci ſinu memoriæ, illo fidiſſimo ſuo Palladis delubro, illo Muſarum Capitolio auguſtiſſimo, circumferebat, &, ſi uſus exegiſſet, ſine morâ in publicum proferebat. Cujus rei infinita dare poſſem teſtimonia, niſi perfunctoriè ſaltem ſummos apices Gruterianæ Vitæ recenſere decreviſſem. Quare hæc quæ diximus, de Grutero, veluti de Dæmone dicta ſufficiant: quæ admirari tantùm, non verò imitari datum eſt. Quæ ſequuntur, veluti de homine dicentur, quorum tamen partem maximam & ipſam facilius poterimus admirari, quàm imitari. Cùm autem fas ſit, non ſolùm ingenia mortalium, ſed etiam magnorum ingeniorum domicilia contemplari, ecce nec in hâc parte quicquam negligendum eſt. Quare habitum quoque ejus ſi poſteri velint noſcere, ſtaturâ erat ille decenti, ac ſublimi. Nam proceritas corporis, facies erecta, capilli candidi, cana barba, quæ licet fortuita ſint, ſeni tamen noſtro plurimum venerationis attulerunt. Nullus horror, nullus in vultu metus, nulla triſtitia: multùm ſeveritatis, cum ſingulari gratiâ, quæ ex ore ſpirabat. Bonum virum facilè crederes, magnum, libenter. Revererearis occurſum illius, non tamen reformides. Mira in ſermone, mira etiam in ore ipſo, ipſoque vultu ſuavitas, quem tamen, inſtar Socratis, ſemper propè eundem & ſibi ſimilem, nec gaudio nimis ſolutum, nec triſtitiâ contractum, multò minus, iracundiâ deformatum, unquam habuit. Condiebat autem ſemper ſeveritatem jucunditate pari ſummæque gravitati maximam adjungebat comitatem. Loquenti, ſive privatim, cum amicis, ſive publicè, ex cathedrâ, cum diſcipulis, Homerici ſenis mella largiter profluebant: ita tamen, ut non ſermonis, ſed oraculorum pondus repræſentaret. Corpus macilentum, abſtinentiam, pallor ſive candor faciei, lucubrationes arguebant. Nec tantùm vultu, ſed & generoſitate animi, inceſſu, cultu, totoque habitu membrorum quibuſvis bonis in ſe reverentiam, cum amore maximo, incutiebat. Qui de facie noverunt illum, hi revera fatebuntur, naturam illi inſcripſiſſe quicquid fuerat: ac in Gruterianæ frontis tabulâ eandem illam rerum omnium parentem, mentis atque animæ imaginem depinxiſſe talem: quâ elegantiorem vix unquam fuiſſe viſam, Phyſiognomici teſtabuntur. E lineamentis itaque aliisque, quas facies præ ſe fert, notis, non vulpeculam ſcholaſticam, multò minus Orbilium plagoſum, ſed aliquem Catonem, Senecam, atque Tacitum, aut quemvis gravem Conſulem Romanum deſcripſiſſes. Opibus nimiis gaudebat nunquam: quamvis ſpecioſæ, etiam nolenti, contigerant. In maximis, quas Deus & Fortuna illi largiebantur, divitiis, ſemper animum viri boni atque pauperis ſervabat. Fictilibus, ut argento, & argento, ut fictilibus, utebatur. Nec minus etiam vini fuerat parciſſimus: paratus, ubi ſitis admoneret, etiàm profluentem aquam bibere. Vitam (nam ne hoc quidem omiſerim) tolerare didicit victu ſimplici, minimoque, ac propemodum vulgari. Edebat ut viveret, non vivebat, ut ederet. Cibos maximam partem ex horto, quem colebat ipſe, non ex macello appetebat: quamvis neque butyrum ſpernebat. At aſparagos, oluſcula, lactucam, intyba, atque talia, nullius ſtructoris egentia, impensè

penſè comedebat. Menſam itaque ſemper ſobriam & ſiccam, ſemper philoſophicam habebat: ad quam facilimè Pythagoricos & Catones invitaſſet, Gnathones verò aut Apicios, ſimilisque Juris culinarii peritos, omnes excluſiſſet, quibus ſuas cœnas dubias, ſua piperata pulpamenta, ſuos piſces electiles, & reliqua omnia, magno empta, libentiſſimè concedebat. Dumque aliis nihil eſt antiquius, quàm quotidie ciborum ſtruicibus, ſibi vivis, quaſi parentare: ecce noſter ſemper ſobrius & ſiccus, ſemper ſui ſimilis, ad ſtudia ſua properabat à tali plerumque prandio, poſt quod non eſſent manus lavandæ. Die toto, maximam ſæpe noctium partem, ſtans literis operam navabat. Sicut enim ſtantem mori Imperatorem ajunt oportere, ita noſter Invictiſſimus literarum Imperator, & ipſe, ſtans ſcribebat, ſtans legebat, ſtans ſtudebat: &, hoc eodem ſitu, ad famam ac æternitatem graſſabatur: ut non minùs animo, quàm corpore, ad ſidera, quibus ortum debebat, erecto, & veluti à terræ quiſquiliis ac ſordibus averſo, in gratiam cum ſuis Muſis redire viſus fuerit. Si forſitan languebat, ecce plerumque nullo alio utebatur medicamento, quàm herbis quibusdam crudis, ac præſertim braſſicâ; cujus uſum, non modò ipſe Cato plenis paginis commendat, ſed &, ex eodem Plinius teſtatur, populum Romanum ſexcentis ferè annis medicinâ braſſicæ uſum: cùm nondum Medici in urbem commeaverant, qui in artem redegerunt, quemadmodum magno ſanitas conſtaret. Quam utiliſſimam ſanandi methodum non minùs, ac omnia bona à Romanis ſuis didicerat. Quare Medicinam ulteriùs nullam unquam, niſi quam Virtus ac induſtria indefeſſa præſcribebant, adhibere voluit: ut qui languorem atque laſſitudinem ex ſtudiis obortam, vel jejunio, ac ineditâ, vel labore prorſus improbo, diſpunxerit atque exſuperarit. Unicum tamèn hoc excipio, quod ſenectâ, quæ ipſa morbus eſt, jàm adventante, Conſiliis & medicamentis Viri ſummi, Johannis Heniſii, utiliſſimè eſt uſus, quem ipſemet Gruterus, & amicorum ſuorum oculiſſimum ac ferventiſſimum, & Camœnarum omnium delicium & Patriæ Machaonem, & utriuſque Apollinis myſtam ſubindè nominabat. Quare etiam in ſenectute ipsâ ætatem viridem ad extremum prope ſpiritum reſervabat. Nam aurium oculorumque integrum vigorem, atque agile vividumque ferè ſemper corpus ſervans, ſolam ex eadem ſenectute prudentiam contraxit. Quamprimum ejus cubiculum (nam & hoc ingredi debemus) aſpexiſſes, illud veluti vivam imaginem priſcæ frugalitatis æſtimaſſes. Lecto utebatur, non plumatili, ſed duro; culcitâ, quæ non cederet jacenti, ſed reſiſteret: quæque nullius hominis veſtigium ad corporis menſuram figuraret. Nullum diem, nullam horam per otium exire paſſus erat, nec vacabat ſomno, ſed ſuccumbebat: & oculos vigiliâ fatigatos cadentesque, in opere tamèn detinebat. Noctibus ad ſtuporem uſque utebatur, quibus partem maximam lucubrabat. Hieme chirothecis ſive manicis, etiam domi, inter Muſas, muniebatur, ut ne cœli quidem aſperitas ullum ſtudiorum tempus eriperet. Temporis enim in illo incredibilis erat parſimonia: cujus ne momentum, ſive punctum, ſine fructu atque lineâ elabi patiebatur: quod periiſſe omne arbitrabatur, quod ſtudiis & lectionibus non impertiretur: quod, ne aliquâ impediretur, ecce omnem ſibi voluptatem negavit. Vixit quoque vitam omnium liberrimam, nullius unquam hominis, nullius vitii, nullius quoque rei ſervus, præter virtutum: quarum ſervitus omnes reliquorum omnium exſuperat libertates. Nihil etiam ad oſtentationem, omnia verò retulit ad conſcientiam. Nemini Pietate, continentiâ, Juſtitiâ, fortitudine, ac præcipuè Candore, qui apud doctiſſimos ſæpè exulat, conceſſit. Nihil, niſi profundum ex illo ac frugiferum, à quoquam fuit auditum. Nullos ad ſe venientes excludebat Studioſos, nulli animum rerum omnium capacem negabat, cumque omnibus ſua ſtudia communicabat. Verus literarum Sol, qui omnibus lucebat: Vera Luna, quæ innumerabilibus comitata ſideribus etiam feras ad pabula deducebat: verus Muſarum imber, qui omnes rore ſaluberrimo irrigabat. Uno verbo, ſua omnia pandebat omnibus, quo nullum majus innocentiæ eſt teſtimonium. Nec etiam eos ſequebatur literarum Timones, qui ad ſe venientes Studioſos non ultra atrium admittunt, nec niſi cum nudo vertice aſtantibus, & ſeſquipedalium titulorum pompoſitatibus crepitantibus, veluti è tribunali loquuntur. Libros, ſive ſuos, ſive publicos ſæpè etiam non rogantibus, utendos dedit. Neque enim amicos, quod hoc ſeculo eſt uſitatum, gradatim habebat, ſed omnes, etiam inimicos, beneficiis paribus & æqualibus obruere laborabat. Quo facto, à multitudine atque copiâ doctorum hominum, ſtudioſorumque, qui ad illum ex ingenii admiratione confluebant, ad ſtuporem uſque colebatur, diligebatur, frequentabatur. Hos præceptis, hos monitis imbuebat. Vitia enim, non homines inſectabatur. Nec errantes caſtigabat, ſed emendabat. Amicos emanentes, neque maximoperè petebat, nec curabat; quia ſibi eſſe amicus cœpit, & ex eo amicus omnibus fuit, imò domi, mutos atque mortuos, habebat multò doctiores, certioresque, quam ullus ex viventibus illi obtingere potuiſſet. Si qui verò adventabant, illis ſemper domi erat: illis amicitiæ januam atque animum integerrimum pandebat: neque cuiquam unquam de ſuis, quæ ſubindè incumbebant, occupationibus querebatur: ne videlicet quenquam à congreſſu ſuo abſterreret. Quod unicum & omnium doctiſſimi, & candidiſſimi, atque adeò optimi pectoris exemplar eſt manifeſtiſſimum. Singulos enim amicos, eſſe ſingulos credebat Imperatores, quos in ſe jus habere arbitrabatur: ut quod ipſi ſibi dederint, non ab illo ſumſerint. Fuit tamen illi ſemper amicus unus pro populo, ſicut populus pro uno: ut cui ſatis eſſent, amici pauci, ſatis unus, ſatis nullus. Quare cum unico, veluti cum pluribus loquebatur: cùm ſatis magnum ſit alter alteri Theatrum; ubi omnia ſic egit, tanquam univerſus Orbis ſpectator adfuiſſet. Si nullus è viventibus amicis adeſſet, ecce, vel, ut dixi, cum mortuis, vel etiam cum nondum natis, hoc eſt, cum nepotibus ac poſteritate noſtrâ, aut denique, ſecum loquebatur. Plures itaque amicos faciebat, quàm habebat: in plures beneficia collocabat, quàm experiebatur: plures doctiores fecit, quàm aſpexit, aut quàm ad illum viventem venire potuerunt. Nihil fuit unquam, quod diſcere voluiſſes, quod ille non docere ſtatim potuiſſet. Quicunque aliquid abditum ac reliquis mortalibus invium quærebat, hic theſaurum verum, verum cornucopiæ habebat. In conviviis ſermones honeſtiſſimos explicabat quoque noſter vir pleniſſimus humanitate, quam ubique profitebatur. Neminem offendebat, omnes demerebatur. Qui cum eo loquebatur, ille ſe meditatæ Lectioni alicujus doctiſſimi Doctoris, ac in omnibus ſcientiis magiſtri verſatiſſimi, intereſſe reipſa experiebatur. Nihil unquam fruſtra dixit, nihil, quo non doctior evaderes, quod non antiquitatem redoleret: quo non ſtatim emendareris: quod non cum ſtupore admirareris. Ita tamèn ſe ad amici captum accommodabat, ut, ſive doctum ſeu indoctum fuiſſet nactus, utrumque protinùs doctiorem fecerit: ut nullus fuerit, qui non à primo congreſſu ejus ſtatim ingenium intimè exoſculari cogeretur. Latinam verò Linguam (quod maximis viris ſæpè eſt negatum) ſic expeditè loquebatur, ut ne à doctiſſimo expeditiùs è libro legi potuiſſet. Linguas etiam exoticas primò ex libris, deindè peregrinationibus perceptas, quas multi hodie ad oſtentationem ſolummodò diſcunt, noſter non tàm ad uſum proprium convertebat, quàm, veluti vernaculas pronunciabat: imò etiam has omnes illuſtrabat; quod ejuſdem Sententiæ, Germanicæ, Belgicæ, Italicæ, Gallicæ, Hiſpanicæ, quas cum Græcorum atque Latinorum evulgaverat Gnomis, teſtantur. Quibus omnibus conſequebatur, ut etiàm indoctis probitate morum, ingenii elegantiâ, operum varietate fuerit monſtrabilis. Ævum ſuum potiſſimùm ingenio ad æternitatem dilatavit: & quod pauci inextricabilibus catenatorum laborum molibus poſt mortem demum lucrantur: id vivens videnſque noſter aſſequebatur. Gloriæ ſuæ, ſuæ famæ ac poſteritati ſuperfuit ac ſupervixit: ſua ſcripta, velut hominis alterius ſcripta, ſuoſque libros, & ipſe legit, & ab aliis ubique legi vidit: ac quotidiè audivit, ſibi vivo tantum nominis atque exiſtimationis comparatum fuiſſe, quantum etiam doctiſſimo olim ſuffeciſſet poſt obitum ad memoriam propagandam. Hoc verò probè obſervandum eſt in ſene noſtro, quod, quanquam in omni artium ac ſcientiarum indagine curioſiſſimum ſemper ſe exhibuerat, alieniſſimus tamèn fuerit ab omni reliquâ curioſitate, ſive πολυπραγμοσύνῃ quæ haut rarò doctiſſimis quibusdam nimis eſt familiaris ac

domeſtica: ut ubique tibi obvii, nil niſi novitates, aut rumuſculos aniles, ad innocentium ac ſimplicium, ut vocant, mortalium vitam maculâ inurendam fabrefactos, aucupentur, & impetuoſorum inſtar ventorum atque turbinum, non modò veſtes hominum, ſed ædium quoque parietes atque ſacta intima ſupinent:

Nec prius in dulcem declinent lumina ſomnum,

niſi exactiſſimè à ſui ſimilibus congerronibus cognorint:

------- *quid toto fiat in orbe:*

Quid Seres, quid Thraces agant, ſecreta novercæ,

Et pueri, quis amet, quis decipiatur adulter?

Imò, *quis viduam prægnantem fecerit, & quo Menſe?* Et ſimilia: ab otioſis iſtis nugatoribus collecta. At noſter ſuam curioſitatem in rebus longè aliis exercuit: Sciſcitatione diligentiſſimâ, quid in cœlo, quid in terrâ, in mari, in hoc aëre fieret, inveſtigavit. Modò Solis obitûs & ortûs, modò Lunæ, velut hominis, mutationes, modò reliquæ naturæ arcana, aut ex Philoſophorum immortalibus ſcriptis, aut ex ipſo Univerſi hujus omnibus expanſo volumine, perſcrutatus eſt. Sciſcitabatur inſuper ex omnibus omnium gentium Hiſtoricis res abſtruſiſſimas. Ex his Regum ab alto lapſus, ex his ſubitas hominum mortes, ex his fœminarum corruptelas, ex his inſidias, technas, venena, calumnias, & arcana infinita comperiebat. His animum, ſciendi avidiſſimum, mirificè explebat; his ſe oblectabat: his nec ſibimet moleſtiam, nec aliis periculum procreabat. Cui rariſſimæ, & hodierno tempore incomparabili doti, etiam hanc admiſcuit peculiarem Virtutis prærogativam: ut, ſicut evaſerat in omni genere doctrinæ conſummatiſſimus, ita etiam fuerit in omni vitâ prudentiſſimus. Quoties videmus viros arte magnos, magnam quoque judicii labem atque tabem in ſinu ſecum circumferre? Quoties eruditio excelſa dementiæ mixturâ obfuſcatur? Quoties flos Bacchi à tali literato aliquantulum largiter aſſumptus, & nonnihil cerebro illapſus, magnam ſapientiam magnâ vanitate mixtam eſſe aperit? ut etiam multi arbitrentur, ideò doctiores, ac præſertim poëtarum genus, ſub tutelâ Phœbi eſſe, quòd illis non ſit ſanum ſinciput, quaſi curatoris egere videantur? At, quid Grutero noſtro eruditius? quid etiam prudentius? quid ſene noſtro ſapientius? quid etiam honeſtius? quid hoc viro ad innocentiæ, atque (etiamſi vino inundandus fuiſſet) nunquam exerrantium virtutum exemplar expreſſius? quod non tantùm cognitum eſt omnibus vel famâ, quâ optimâ & meritiſſimâ, ubique terrarum, fruebatur: ſed amicorum (invidos excipio) longis magniſque experimentis. Et, ſicut ex illo, non niſi verba prudentia, ac antiquos mores ſonantia, profluebant: ita talem quoque animi conſtantiam præ ſe in omni fortunæ vultu ferebat: quam nec fatorum adamantini grandines, omni impetu ruentes, deſtruxiſſent. Tanto fuit animo Stoico & infracto, ut vix, ac ne vix quidem, affectûs alicujus, aut paſſionis inſurgentis ariete quaſſari viſus fuerit: adeò, ut etiam ſponſus atque viduus, eodem planè vultûs ſtatu, uxores, quas quatuor ordine habebat, & domum duxerit, & domo iterum extulerit. Ex aſſiduâ enim ſtudiorum tractatione hoc commodi reportaſſe ſæpè memini illum dicere: ut nihil eum magnoperè terruerit, quod homini ſolet evenire. Quare & calumnias, quibus ſemper Heroes Heroumque filii objecti ſunt, ultrà, quam credibile eſt, riſu ſuavi ac contemptu dulci vindicabat: & ſolummodo auctoribus illarum meliorem mentem precabatur: quos nunquam ſuâ indignatione dignabatur. Similiter nec à laudibus, quæ illi ſatis amplæ hinc inde à doctiſſimis affluebant, quicquam aut inſolentiæ contraxit, aut ideò ſe majorem fieri putavit: cùm etiam ad eum gradum Sapientiæ pervenerit, ut cum Camillo maximo gloriari potuerit, nec Dictaturam ſibi animos arrexiſſe, nec exilium minuiſſe. Memini cùm ante annos quinque hîc Tubingæ Friſchlini Julium Redivivum, adjumento doctiſſimorum quorundam Studioſorum, in Theatrum produxiſſem, ac noſter ad idem Drama invitatus, cum reliquis ſpectatoribus aſſediſſet, quendam, qui Eobanum agebat, me ſic jubente, ex Cicerone, & ipſo perſonato, & judicium de noſtri ſeculi ſcriptoribus ferente, etiam hoc quæſiviſſe, quid Commentarii Gruteri (Wolfium enim tunc è Dramate expunxeramus) in Ciceronis libros ſibi viderentur? Cicero verò reſpondiſſet, illos eſſe terſos, doctos, ſapientes, ut nihil ſuprà: ecce, inquam, memini, Gruterum noſtrum, ſe licet ex improviſo nominato, ac laudato, adeò nec oculos, nec vultum, neque quicquam commutaſſe, ac ſi planè hominem ſibi ignotum nominari audiviſſet. Longè profectò aliter, ac multi faciunt, qui ſuis laudibus perceptis, aut intumeſcunt; aut, ſi contra quicquam ex eorundem titulis quotidianis eſt omiſſum, ſive ſi non ſtatim in primoribus ſubſelliis locantur, ibi pallent, ibi propè animum deſpondent. Quaſi verò hominis eruditi prærogativa, aut in prioribus ſcamnorum partibus, aut in titulorum inanium multiplicatione, ac non potiùs in animo ſibi rectè conſcio fundetur. Verùm enimverò, nullâ ex re magis æſtimari poteſt noſter Gruterus, quantus fuerit, quàm ex recreationibus ſive otio, quo omnium negotia antevertit. Animum ſiquidem, graviſſimâ lucubrationum mole preſſum, remiſſurus, non teſſerâ cum hominibus, ac amicis, ſed verſu cum Muſis & Apolline certabat: quo unico luſu omnia reliquorum ſeria ſuperavit. Longè aliter ac illi, qui, toto anno ferias Caniculares agentes, ſe nunquam ſatis jucundè egiſſe putant, niſi luſerint, forumque aleatorium calefecerint. Verſus, quos pangebat, quoſque nulli amicorum petenti recuſabat, (qui ſi in unum volumen digeſti eſſent, omnium poëtarum opera anteirent) quibus alii fiunt laſſi, noſter pro luſu atque joco, & ſtudiorum ſuorum oblectamento habebat. Nec tamen minus amator maximus numiſmatum antiquorum ac picturarum fuit: quarum multa millia ab optimis artificibus, aut ære ſculptas, aut coloribus expreſſas, impenſis maximis noſter omnium elegantiarum arbiter colligebat: earumque contemplatione animum oblectabat. Ante omnia verò (Heroum enim recreationes æquè libenter audiuntur, quàm reliquorum hominum curæ graviores) illam innocentiſſimam Juſtitiæ matrem, Agriculturam, mirum quantùm excolebat. Et dum alii æſtatis molliſſimâ temperie illecti, ſub arborum umbraculis, aut otioſè ambulabant, aut aleâ ludebant, aut pocula ducebant, aut garriendo temporis amabilitatem condiebant, ecce noſter ille, aut arbores ſeris nepotibus profuturas, in quincuncem dirigebat, aut vites ordinabat, & in illis quaſi ſingulos racemos numerabat, aut per areolas ſui horti reptitabat, herbas atque flores ſeminabat, ac è terrâ plantas jam protuberantes ſalutabat. Quod non tantùm ad antiquiſſimorum inſtituta Heroum, videlicet Curii, Fabricii, & Quinctii, ferentis, occantis, ac arantis; ſed etiam, partem maximam, à Lipſio, ſuo præceptore traxiſſe videbatur: qui & ipſe in Iſcanio ſuo, atque alibi, idem factitabat. Quare, ſicut ſibi in ſuis Bibliothecis per labores indeſinentes, catenataſque librorum evolutiones Charitas ac Muſas; ſic in ſuis, quos Heidelbergæ ſemper inſtructiſſimos habebat, hortis, plantarum cultu, per otium, Floram ejuſque comites officioſè demerebatur: imitatus morem ſublimibus ac liberis naturis proprium, quæ curas quandoque urbium exuentes, è florum ac herbarum cultu in patenti aëre ſolatium ac quaſi animi refrigerium haurire ſolent. Quæ Agriculturæ pars, tantùm non abhorret ab erudito homine, ut multæ Academiæ, eam, non ſecus, ac neceſſariam partem inſtruxerint: quod hortus Lutetianus, Monſpelienſis, Patavinus, Argentoratenſis, ac præcipuè Leidenſis probat: in quo æſtatibus ſingulis herbariæ lectiones à Præfecto ad id deſtinato, habentur. Quas nemo tamen meliùs, quàm noſter hortulanus, obire potuiſſet. Singulas herbas, ſive domi, ſive foris, natas, exactiſſimè ſciebat, illarumque vires ſine morâ accuratiſſimè pandebat: inque areolas ac pulvillos ſuos omnia ordine maximo diſponebat. Ibi, modò jucundum foliorum virorem, florem jam pollicitantem, & ſe ſolo exerentem, contemplabatur Tuliparum: quas varias hinc inde, ac imprimis ab Ampliſſimo Johan. Wowero Senatore Antwerpiano, accipiebat: modò capita bulborum, modò violarum purpuram, modò ſanguinem roſarum, modò liliorum ebur, modò reliquorum florum flammas, ſtellas atque aurum, modò denique arborum odoram nivem, ac muricem pyrorum, pomorumque ceram, intuebatur: quæ omnia & naribus & oculis admovebat; imò in animum intimoſque ſenſuum ſinus cum ſuaviſſimâ delectatione demittebat. Ubi tamen nunquam minus degebat ſolus, quàm cùm ſolus; nunquam minus otioſus, quàm cùm eſſet otioſus. Semper manu alterâ, vel raſtrum, vel ligonem, alterâ deinde ſuum ſtilum pugillareſque tenebat: ut

non

non minus illam plenam floribus ac herbis, quàm hanc annotatis, in omne ævum duraturis, domum ſecum reportarit. Cujus poſterioris generis æterni fructus, ex altiſſimo terræ naſcentium ſilentio, magno illo ſublimiorum cogitationum incitamento, ſubnaſcebantur. Cum & hoc regale prorſus privilegium ex horto ſuo hauſerit, ut non ſolùm nunquam ſiniſtris ſermonibus à floribus, illis innocentiſſimis terræ alumnis, fuerit carptus; ſed etiam, veluti eorundem ſequeſter aut pararius, ex illorum beatiſſimo odore & refectus, & ad ſtudia ulteriora reſuſcitatus, & ad omnes curas detergendas animatus fuerit: cùm interea temporis, ſi nummos ſuos, ac in minutas facies titulosque æs conflatum, domi, more aliorum, inops inter magnas opes, arcæ incluſum, inſtar Euclionis ſpectaviſſet, nil niſi cuſtodiendi curam, metumque amittendi contraxiſſet. Quapropter, quæcunque aut in umbriferâ Academiâ à Platonicis diſſerebantur, aut in Lycéo à Peripateticis, inque pictâ porticu à Stoicis diſputabantur, aut in villis à Conſulibus Romanis ſcribebantur, vel denique à Satyris in nemoribus, à Sileno in antris, ab ipſis Muſis in Parnaſſo frondoſo cantabantur: iſthæc univerſa atque ſingula noſter unus in ſuo horto, illo Sapientiæ Gymnaſio, optimarumque inventionum palæſtrâ, imò illo omnium Venerum ac Gratiarum armamentario, in unum conjungebat: &, reverſus domum, chartis ſuis immortalibus intexebat; quas omne ævum, omnis admirabitur poſteritas. Si quiſpiam verò ad eundem vel in hortos ventitabat, vel cum eodem in campos, aut in ſylvas, quod valetudinis ſuæ nonnunquam factitabat cauſâ, inter arborum umbracula reptitando, exſpatiabatur: Bone Deus, quas ſententias, quæ effata, quasque admonitiones ſaluberrimas, quaſi aliud agendo in tranſcurſu noſter ille Apollo è prudenti pectoris delubro effundebat! quàm multa, quæ quotidie nunc, nobis admirantibus, contingunt in humanis rebus, jam tum vaticinabatur! Infinita proferre poſſem, quæ ipſe egomet audiveram & annotaveram, niſi ſeculi noſtri genium probè perſpexiſſem, quo nihil minus libenter, quàm Veritas auditur. Quare ſatiùs eſt & conſultiùs, ut ea nemini, niſi mihi, & meis Muſis, intra Veſtæ clauſtra recitem, ac religioſè velo Timantis obumbrata cuſtodiam, ne aut à quibuſdam illibenter audiar, aut etiam noſtra in infinitum oratio excreſcat. In gratiam tamen illorum, qui Muſis hodie ſacramenta dederunt, & Studioſi ſalutantur, pauciſſima hæc fabro: ut juniores ſciant, quid Grutero noſtro animi fuerit ſuper hodiernis ſtudiis ac literis: quarum profundiſſimam barbariem ac noctem certò inſtare ſemper divinabat, imò etiam paulò ante obitum prædicabat. Pauciſſimos enim exſtare, ajebat, qui fundamenta ſuarum facultatum rectè jacere anniterentur. Linguam Græcam (Hebræam enim taceo) illam omnis veræ ſapientiæ nutricem, adeò ſordeſcere, adeò evaneſcere; ut etiam Typographi affirment, ejus linguæ vix adhuc inveniri tres quatuorve amatores, aut laudatores: quare nolle eos ampliùs aut libros integros Græcorum, aut Latinos, quibus Græca ſint immixta, excudere, ne grandem & pecuniæ & chartæ faciant jacturam. Quæ opinio indicet, quantùm mores Reipublicæ literariæ intra ſeculum mutarint. Addebat etiam, olim literatos à magnatibus ac proceribus in ſummo pretio fuiſſe habitos: at nunc ab iiſdem frigore maximo feriri. Vel ob haſce rationes: quia doctorum plerorumque vita profeſſioni neutiquam reſponderet, quodque diverſum facerent ab eo, quod ab ipſis doceatur: quòd ipſi inter ſeſe famam mutuis calumniarum reciprocationibus dehoneſtent: cum nemo ferè literatorum ſit, qui non in alienis lucubrationibus ſuam prodere velit amarulentiam potiùs, quàm propriam inſcitiam agnoſcere: qui, trium homines librorum à vulgo moribus ac literis nihil, ſive parùm admodùm, diſtantes, tùm demùm Opinionis ſuæ ac Inſcitiæ delirantis auctoritatem, apud populum tuentur, ſi illa, quæ non capiunt, velut inutilia, traducant. Cui infortunio etiam hanc peſtilentiam, noſtris ſtudiis infenſam, adjungebat. Quod noſtri Scholares ſive vituli, poſtquam in luto literario ab Ajace flagellifero & ipſo literarum rudi, vix dum prima elementa arripuerunt, petulanti univerſitatis aliquo contubernio ſeducti, toti priùs corrumpantur, antequam quid corrumpi ſit, agnoſcant. Qui, vix dum ſemel atque iterum in tranſcurſu, tanquam Prætor ſive Conſul in balneum iturus, uno atque altero Auditorio ſalutato, domi interim literis illiteratiſſimis dediti, ac privatis Diſputationibus incumbentes, ſtatim Theſes meditentur, quibus in Doctores promoveantur. Qui tamen Optimos, quos Hellas atque Latium protulerat, Scriptores, vix paginis primoribus aſpicere dignentur: à quibus omnibus, ac præſertim à Græcis, ſine quibus tamen nemo rectè doctus unquam evaſerat, adeò religioſè abſtineant auctoribus, tanquam ſub eis non unus lateret Baſiliſcus: in quorum loco nihil, niſi Neotericorum (ita enim vocant) libellos, partim ex perplexiſſimis otioſæ ſubtilitatis quæſtiunculis, conflatos pervolutent; partim ex Compendiis, Epitomisque, aut ex Quintis Eſſentiis, ex Nucleis, Floribus, Mellificiis, Medullis, Theſauris, Gemmis, aliisque inauſpicatiſſimis titulis, non aliter ac funiculos ex arenâ concinnatos, libros involvent: quorum auctores ex omnibus aliquid, de toto verò colligentes nihil, non ipſiſſimis integris Autographis, ſed à tertiis aut quartis repetitionibus ſua ſcripta convaſarunt: & ob id tranſcriptores potiùs dici merentur. Ex quibus omnibus infallibili colligebat argumento, cenſebatque, cum noſtris ſtudiis ſic eſſe comparatum, ſi biennium adhuc catenatim, publicè privatimque, iſtæ bellicæ incubuerint calamitates, nihil amplius reſtare, quin pollinctores, veſpillones atque præficas ad funus næniamque inſtruamus, qui literas atque literatos, jamjam animam agentes, uno eodemque componant, efferantque lecto: unisque exſequiis nobiſcum proſequantur. Nam facem, quæ incendat rogum, minimè diu quærendam eſſe: quàm ultrò vel Bellona, vel Furiarum trias, vel miles quivis obvius, ruſticorum malo ac miſeriis artes incendiarias edoctus, omnesque diſciplinas averſatus, ingerere, atque accommodare contendant. Sed ne hoc omine peſſimo & infeliciſſimo orationem meam finiam; ecce jam à carceribus ad metam, ſive mortem potiùs Gruteri noſtri, me converto, in quo extremo graviſſimoque Actu, non poſſum, quin te, ceu præſentem ac quaſi adhuc ſpirantem, nobiſcumque viventem alloquar, ô Maxime Grutere! qui ſicut antea in totâ tuâ vitâ alios, ita nunc in morte temetipſum ſuperaſti. Triumphaſti nempè continentiâ de vitiis, mente de ſenſibus, conſtantiâ de adverſis, conſcientiâ de calumniis, humilitate de honoribus, tolerantiâ de ſenectute, contemptu mortis de vitâ, morte de mundo ac æternitate. Quarè, ſicut in omni vitæ flexu, corpus ad ſtudia, ſtudia ad animum, animum ad mortem, ita mortem ſemper direxiſti ad æternitatem ac beatitudinem. Expectaſti ultimum ac fatalem diem, ſine ullo metu ac terrore, non ſecus, atque nauta portum: ut qui ab ætate ineunte non tàm optimè didiceras, quàm reipsâ maximè expreſſeras, nihil metuendum eſſe à mortali, niſi quod alienum eſſet à virtute. Imitatus eras prudentes navium gubernatores, dum poſt decumanos hujus mundi inſanosque fluctus, ac procellas, ſubinde homini incubantes, morti, quam miſeriarum humanarum eſſe portum ſæpè dixeras, proram noluiſti obvertere: ſed lubenti ac lætanti animo, Rectori maris Deo, in quem ſemper ſpei anchoram figebas, agens gratias, in ſalutis vadum, ipſiſſimumque Bonæ Spei portum deſiliebas. In omni vitâ, horam omnem, horam eſſe ultimam putabas: viam verò mortis, ſolam Heroum eſſe viam credebas: quâ non niſi animæ ſublimes cœlorum templa ingrediuntur: qui, ſicut mortem corporis, ita immortalitatem eſſe animæ perſuaſum habent. Igitur & ipſe, mi Grutere, nihil minus, quàm miſerè mori potuiſti. Quomodo enim tuum fatum non fuiſſet fortunatiſſimum ac Heroibus digniſſimum, qui diebus noctibusque nihil aliud agebas, nihil audiebas, nihil loquebare, quàm quod primò vitæ ſanctitatem commendaret, deinde orbis fragilitatem oſtentaret, & denique accuratiſſimam moriendi artem, atque methodum denaſcendi, demonſtraret, quâ nulla major diſciplina reperitur, ut non ſine cauſâ majorum gentium Philoſophi ſapientiam definierint: Perpetuam mortis commentationem. Hinc, ſicut alii horis ſingulis vivere incipiunt, quod ſtultorum eſt ſolenne: ita tu ſingulis momentis, quaſi vivere deſiiſti, quod proprium eſt æternitatem meditantis. Sic non modò millies de die in procinctu eras, atque vaſa ad migrandum collegiſti; ſed & toties beatiſſimam vivendi ſanctimoniam reſumſiſti. Quod etiam in tuo ſymbolo expreſſiſti: quod duo tantùm

tùm conſtituerant vocabula: LABOR, & MORS: quorum illum nunquam intermittebas, hanc verò nunquam non meditabaris: ita, ut nihil fueris aggreſſus, quo non temetipſum, etiam ante nives capitis, receptui canere jubebas. In libello illo tuo, ſive Bibliothecâ, quam Tubingæ, apud nos, exul exulibus ſcribebas, nulli plures, quàm de Morte loco, chartas attribuiſti: cui unico ſex paginas dediſti: cùm aliàs in unâ ſæpè paginâ ſex locos deſcripſiſſes: ut præter omnes tibi locos unicus de Morte locus arriſiſſe videatur. Deindè in Præfatione illâ ultimâ ac fatali, quam Operi tuo omnium noviſſimo, Livio, tribus ante obitum ſeptimanis anno ſupra milleſimum ſexcenteſimum vigeſimo ſeptimo, apponebas, te vixiſſe, &, quem dederat Deus Pater, peregiſſe curſum, ac jamjam te moriturum, augurabaris. Idem & eodem tempore, hinc inde ad amicos ſcribebas, idem ore ad familiares exprimebas, idem verſibus, inſtar Cygni morientis, proprii funeris cantator, reſonabas. Denique etiam Heidelbergam ipſam eodem anno, decimo Septembris die deſerens, in præſtantiſſimi Oſvvaldi Smendii, tui generi non degeneris villam; Berheldam, in monte à capellis ibi dicto ſitam, atque Heidelbergâ vix unius horæ itinere diſtantem, temet, magis magisque mortiferum ſentiens languorem, contuliſti: ut ab omnibus, quas urbium clauſtra alunt, curis, liber atque vacuus, in loco libero, & à ſordibus humanis vacuo, te totum Deo, totum humani generis Redemptori mancipares. Ibi ipſemet tuum lectulum, in quo certò mori velle te ajebas, aliò locari atque ſterni mandaviſti. Deindè ne in morte quoque quicquam ab antiquo tuo remitteres, aliquot horas biduò ambulaſti, & colloquia de rebus, non niſi homine Chriſtiano dignis, habuiſti: donec jam ipſiſſimo illo tuo decretorio die, qui vigeſimus Septembris erat, appetente, atque illâ laſſitudine ad ſummum ingraveſcente, te omnia tua Deo commendaſſe jam pronunciaviſti, neque ominari quicquam poſſe melius dixiſti poſt bonam Conſcientiam, quàm noviſſimam feliciſſimamque ex hâc terrâ abitionem. Nec tamèn minus eodem die cum chariſſimis tuis paterfamilias jam moriturus ultimum prandebas. Inde, horâ tertiâ poſt meridiem appetente, etiam hoc antecedebat mortem tuam digniſſimum notatu. Oritur tempeſtas omnium atrociſſima: non aliter, ac unanimi ventorum fulminumque conjuratione, montes montibus evertendi atque commiſcendi eſſent: aut, quaſi cœlum ipſum, ipſa ſua fulgura ac fulmina, ſuos illos ſonitus ac tonitrua miſiſſet, ut tibi literarum Duci, atque omnium Scientiarum velut Imperatori jamjam ſigna moturo, atque è terris abituro, horrendo illo claſſico ingeminato, vale ultimum præcantarent. Quod & temetipſum, licet invalidiſſimum, in admirationem tamèn rapiebat. Cœlo itaque vix ad quietem compoſito, etiam te compoſuiſti ad quietem: in quâ, velut jucundiſſimo ſopore vinctus, (quo eodem puncto, te neſciente, nuncius appulerat, qui te in Academiam Gröningenſem ad profeſſionem Hiſtoriarum atque Linguæ Græcæ vocaverat) tu tamèn, ſine motu ullo, ullaque voce, horâ decimâ, animam tuam, in manus Jeſu noſtri, ſenſim ſine ſenſu, commendaſti: & ſic grande illud depoſitum ac pignus, cœlo natali redonaſti: cujus mox reliquiæ & corpus, in quo tantus hoſpes annos ſexaginta ſex, menſes novem, dies ſeptendecim, horas tres, habitaveras, Heidelbergam translatum, atque honorificè, die dominicâ ſequente, horâ pomeridianâ primâ, Programmate laudes tuas ad cœlos uſque attollente, ad januam tuæ domus appoſito, in Divi Petri templo ſepultum, nunc in magno matris noſtræ gremio requieſcit: ſolâ tuâ gloriâ exceptâ, quæ mundum univerſum circumambulans, & ſtare loco neſciens, eundo vires capit, caputque inter nubila condit. In iſto tamèn tuo funere non minus puerorum, hymnos Chriſtianos præcinentium, agmina, atque amicorum civiumque lugentium ampliſſimæ coronæ, quàm & ipſæ Muſæ, Charites ac Suadæ, veſtimentis lugubribus amictæ, tibi exequias iverunt, nænias cantarunt, pectora planxerunt, ungue crines lacerarunt, ſupremumque vale inſolabiliter ingeminarunt. Tu tamèn interim, in eo loco dormis, ubi tot Nobiles Illuſtresque animæ, aut potiùs tot Nobilium Illuſtriumque animarum domicilia, ut Lotichii, ut Mycilli, Sylburgii, Meliſſi, Chriſtmanni, Hippolyti à Collibus, Bachovii, Freheri, aliorumque, quos referre mora eſt, generoſa quondam, ac dilecta corpora, ſomno ſuaviſſimo fruuntur: ubi tuus ille Socer Heinricus Smetius, ejusque Filia Johanna, tibi quidem vix biennium nupta, reliquæque tres adhuc conjuges, omnium dulciſſimæ, tecum reſurrectionem expectant. Neque etiam inferiis cares. Ecce Hoſtes tui infenſiſſimi ad tumulum mactati jacent. Inſcitia & Invidia: quarum alteram labore, alteram exſuperaſti probitate ac virtute: quæ ſola inſtar turris inexpugnabilis, nullis tormentorum tonitrubus, nullis fatorum liventiumque linguarum fulminibus concutitur. Et quanquam poſt te multa adhuc imperfecta relinquebas: tamèn tot & tanta abſolviſti: quantùm nullus unquam ante te, neque etiam poſt te, abſoluturus eſt. Talia quippe ſacra in humanis non aliter conſtare vides. Qui tui ſimiles, aliquid immortale moliuntur, illorum nunquam non immatura mors eſt. Contra verò, qui Voluptatibus colliquefacti, quaſi in diem vivunt, quotidie vivendi cauſas finiunt. Tu, qui poſteros cogitabas, qui nepotes nondum genitos erudiebas, qui memoriam tui extendebas, qui tot vigilias, tot labores, tot ſudores, bono publico, exantlabas, nullam niſi repentinam poteras obire mortem, ut quæ nunquam, quamdiu etiam vixiſſes, non inchoatum aliquod inveniſſet, quod abrumpere potuiſſet; quanquam infinita ſunt, quæ æternitatem repererunt. At interea, Vos beatiſſimi Gruteri manes, eſtote contenti meâ ſimplici hac in vos pietate: acquieſcite hoc egeno orationis libamine; quo, fateor, veſtras laudes, quæ ſilentio potiùs, quàm Eloquentiâ hac ſterili, evehi debuiſſent, me culpâ paupertini ingenii detriviſſe potiùs, quàm exornaſſe. Et quanquam, ô beatiſſime Grutere, in me non habueris laudatorem Homerum, ut Achilles ille olim: hoc tamèn non parùm me ſolatur, atque reficit, quòd ego inops atque impar laudator, in te habuiſſem Achillem imò Herculem: niſi Achille major, major Hercule, fuiſſes. Commendavi jam, aut commendare velle cœpi, imò æternum commendare te non deſiſtam, quem nec ego, neque ullus unquam ſatis commendabit: & ob id ipſum quivis commendare volet: quia commendare ſatis nemo poteſt: niſi ipſe, qui commendandus eſſes (ſi per modeſtiam hoc tuam fieri potuiſſet) te commendandum ſuſcepiſſes. Interim elegantiſſima tuæ vitæ tabula, ac imago, poſthac in omnium rectè ſentientium generoſis mentibus, ac vetuſtatis penicillo, vivis coloribus expreſſa, indies in multa millia exemplarium depingetur. Omnes quoque ſeculorum omnium ſcriptores tibi poſthac ſua omnia debere fatebuntur. Et ſicut tu, in tuis Bibliothecis, antehac cum mutis atque mortuis doctoribus, adhuc vivus loquebaris: ſic impoſterum, te jam mortuo, doctores ac magiſtri vivi, tecum loquentur. Et ſic tua memoria, tuus honos orbem terrarum integrum circumambulabit. Gloria tua, tua fama, quam in vivis jam vidiſti, nunc poſt tuam mortem ab omni, ſi qua eſt futura unquam, poſteritate magis magisque religioſiſſimè coletur, propagabitur, amplificabitur. Tuæ Chartæ, tua Opera, illa magnæ tuæ mentis pignora æterna, ſemper vivent, ſemper florebunt, ſemper in ſinu, in manibus mortalium circumferentur: & ubique ab oculis admirantium legentur. Tuos verſus, omnium ſeculorum æternâ memoriâ digniſſimos, nulla oblivionis nubes obſcurabit, nulla invidiæ litura depravabit: nulla temporum injuria obliterabit: nulla non recordatio bonorum hominum cum ſtupore æſtimabit. Tuæ denique laudes, tuæ Virtutes, ab omnibus ubique etiam aliis enumerabuntur. Quas, ſi nos tacebimus, non tamèn noſtri poſteri tacebunt: aut, ſi poſteri tacebunt: non tamèn magiſtri muti obmuteſcent. Et licet etiam hi tacere velint, ecce ipſi mortui, ecce buſta ac cadavera, ecce cineres ac rogi, te loquentur, te colent, te venerabuntur: quæ Antiquas ſuas, quas à te reſtauratas acceperunt, Inſcriptiones, toti cœlo, toti mundo, oſtentabunt: quæ ſuos lapides, quibus vitalitatem ſuam, ſuam loquacitatem reparaſti, etiam obliviſcentibus ac invitis mortalibus, in os, in oculos, imò in memoriam, impingent: quantusque fueris, ubique ingrato orbi inculcabunt. Non minus tamèn etiam noſtri poſteri in diverſas partes ac ſententias, tuâ magnitudine perculſi, diſtrahentur;

tur; ac propter te diverſimodè etiam in nos animati erunt. Alii, dum te admirabuntur, etiam nos, qui te vidimus, te audivimus, qui tecum viximus, tecum locuti fuimus, ſi non admirabuntur, tamen fortunatos ac beatos judicabunt. Alii nobis, quibus te vivente ac præſenti frui datum, hanc felicitatem invidebunt. Alii nos vituperabunt, quod te venerari majori honore noluerimus. Alii non minus triſtes erunt, quod ſuis temporibus non naſcebaris, quàm nos, quod noſtris denaſcebaris: ut qui ſolummodò in id reſervati fuimus, quò, poſtquàm tuam ſublimitatem ob imbecillitatem noſtram, verbis exſequi deſperamus, tamen ob amorem atque admirationem, quâ ergâ te tangebamur, luctum noſtrum ac dolorem, quoquo modo teſtaremur. Quod parentationis genus, ſicut hodie in hoc univerſo hujus orbis auditorio, in hoc domicilio Muſarum infinito, ex hâc cathedrâ altiſſimâ, ex his pulpitis æternis, à nobis, ritè præeuntibus, eſt inceptum, ita nunquam in poſterum intermittetur. Quare ſic extremùm, ſine fine tamen, te virorum maxime nunc alloquor. Accipe, ô ingens anima, hos flores, licet aridos, licet marcidos, licet luctu atque lacrymis, & ſqualløre contritos: tamen accipe qualeſcunque, ô Grutere: quos tuo tumulo, quem omnes exteri poſthac colent; omnes poſteri adorabunt, ille injicit ac ſpargit, quem ipſemet validiſſimè ac perſeverantiſſimè diligebas: cum quo ſeria, cum quo jocos, cum quo triſtia atque læta miſcebas: quem, ut inſolitum affectum inſolito quoque titulo teſtareris, ſubinde fraterrimum tuum nominare dignabaris: imò etiam, qui te, licet amicorum tuorum infimus fuiſſet, tamen, quantus eſſes, non parùm ſe inſpexiſſe gloriatur. Accipe has violas, accipe hæc lilia, has roſas, licet ſerâ jam hieme, licet ſero tempore languentes, ab illo tamen tibi lectas, atque huic urnæ tuæ injectas; qui tuas illas dotes, & præſens altiſſimè intuebatur, & te, ut parentem venerabatur, & te, ut magiſtrum ſequebatur, & te denique velut numen aliquod de cœlo lapſum cum horrore contemplabatur. Hoc animo, hâc pompâ, ô Maxime Grutere, hiſce ornamentis, nos jam ſepulchrum tuum, tuam urnam, tuum tumulum, adimus, colimus, veneramur: hiſce votis monumentum tuum, in quo, poſt tot maximos labores, ac vigilias, tandem dormis, & quieſcis, ſalutamus: quod omnes poſthac boni, velut templum aliquod, aut Pharum, adibunt, colent, ſalutabunt. Sic Vale, Vale, Vale, GRVTERE. Nos te eo ordine, quo Deus juſſerit, ſequemur.

DIXI.

OPERA
A
IANO GRVTERO
Præſtita ac Publicata.

Poëmata varia: *quibus ingenii ſui facere periculum voluit. Unde & Pericula inſcripſit. Sunt in his* Elegiarum libri IV. Manium Gulielmiorum: *in Funere Jani Gulielmi l. 1.* Epigrammata Harmoſynes ſive Ocellorum. *l. 1. Heidelbergæ, 1587. in 8. for.*

Suſpicionum *libri* IX. *In quibus varia Scriptorum loca emendata & explicata. VVittebergæ, anno 1591. in 8.*

Confirmatio Suſpicionum Extraordinariarum, *contra Dion. Gothofredi in Senecam Philoſophum conjecturas. Francof. 1591. in 8.*

Notæ Criticæ, *ſive Emendationes & Animadverſiones in Senecæ Philoſophi Opera omnia. Heidelbergæ, typ. Commelini. 1593. in fol.*

In Senecæ Tragœdias. *ibidem*, 1600. *in* 8.

In Statii Papinii Poëmata. *ibidem, anno eodem. in* 8.

In Martialem. *eod. an. in* 8.

In Titum Livium. *Francofurti, an.* 1609.

In Tacitum & Diſcurſus *in eundem. Heidelbergæ*, 1604. *in* 4.

In Florum. *ibidem*, 1597. *in* 8. *& alibi.*

In Vellejum Paterculum. *Francofurti, typis Jonæ Rhodii.* 1607.

In Plinii Secundi Epiſtolas, *Variantes Lectiones. Francofurti apud Nicol. Hoffman.* 1611.

In Panegyriſtas veteres, *ibidem in* 12. *eodem anno.*

In Hiſtoriæ Auguſtæ Scriptores, (*quos vocant minores*) *univerſos notas ſelectas indicemque locupletiſſ. in fol. Francof, apud Marnios an.* 1611. *Et Lugduni Batavorum*, 1619. *in* 12.

In Querolum, *incerti auctoris Comœdiam, typis Commelini. an.* 1595. *in* 8.

In Mimos Publii Syri: *quibus ſimiles è variis auctoribus adjecit Sententias variis Linguis, Item Adagia Gallica, Germanica, Belgica, Italica, Gallica & Hiſpanica. Francof. Jonæ Rhodii. an.* ↄIↄ. Iↄ. CX.

Inſcriptionum Veterum Roman. *ingens vaſtumque volumen, typis Commelinianis evulgavit. anno* 1601. *in fol. Auſpiciis Marci VVelſeri & Joſephi Scaligeri, poſt Martini Smetii editionem, apud Batavos, cui auctarium Juſtus Lipſius adjecerat: & ipſe Scaliger Indicem (undecim menſium opus) appoſuit.*

Marci Tullii Ciceronis Opera *omnia, quæ extant, ex ſolâ ferè Codicum Manuſcriptorum fide. Ex Bibliopolio Frobeniano. an.* ↄIↄ. Iↄ. CXVIII.

Lampadem, *ſive Theſaurum Criticum edidit: hoc eſt, ſcriptores Criticos: Tomis ſex diſtinctos. Francofurti, 1606. in 8. & ſequentibus.*

Chronicon Chronicorum, *Eccleſiaſticum & Politicum (quatuor grandibus Voluminibus conſtans) Collectore Johanne Gualtero Belgâ in* 8. *Francof. in Officinâ Aubrianâ. an.* M. DC. XIV. *Edidit etiam Delicias Poëtarum Germanorum & Italorum, &c.*

Plauti Comœdiæ *ex recognitione ejuſdem, apud Zachariam Schurerum. an.* M. DC. XXI.

Florilegii Magni *ſeu Polyanthea Tomus ſecundus, Argentorati, ſumptibus Hæredum Lazari Zetzneri, an.* M.DC.XXIV. *Compoſuit quoque Polyanthea Tomum tertium & quartum: nondum tamen editos: qui ſi referantur ad Langianum, ſunt Oceanus ad guttulas.*

Bibliotheca Exulum, *ſive Enchiridion divinæ humanæque prudentiæ. Francof. ſump. Laz. Zetzneri.* M. DC. XXV.

Livius *vulgatus ter: anno ſcilicet* CIↄ. Iↄ. CXIX. *Et ultimo*, 1627. *cui acceſſerunt notæ Criticæ & Politicæ, cum quinquaginta aliquot in Cornel. Tacit. Diſcurſibus Francof.*

Commentarius novus, *in P. Syri Mimographi Verſus: neſcio an editus.*

Denique Mors & perverſa temporum fecit facies, ut non potuerit ultimam manum imponere Gruterus Diſſertationibus mille in Tacitum. Suſpicionum XXX. Libris in claſſicos Authores. Proverbiisque omnium Linguarum in locos Communes redactis, &c.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΔΟΣΙΝ, ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΟΛΥΜΑΘΕΣΤΑΤΟΥ ΙΑΝΟΥ τοῦ ΓΡΟΥΤΗΡΟΥ

ὡς ἀκριβέστατα ἐκπονηθεῖσαν.

Ἔργα παλαιγενέων, μνήμης ὅσα ἐξετελέσθη
  Εἰν ἄρει, εἰρήνῃ τ', ἄξια ἀϊδίου,
Τεκτοσύνης πρόπαλαι σοφοὶ ἀνέρες εἰσεκόλαψαν
  Ἐς χαλκᾶς στήλας, μαρμορέας τε πλάκας.
Καί τις ἐπεὶ πατέρ' ἐσλὸν ἀπώλεσεν, ἢ βασιλῆα,
  Ἢ γόνον, ἠὲ φίλην σύζυγα, ἢ ἕταρον·
Λάϊνον εἰσάμενος τύμβον, καὶ τοὔνομα γλύψας,
  Ἔσχεν ἄκος στήλην θυμοβόροιο πόθου.
Νήπιοι· οὐδ' ἤδεισαν ὅσον σθένος ἐστὶ χρόνοιο,
  Ἔργματ' ἀμαλδύνειν οὐτιδανῶν μερόπων.
Γλύμματα δὴ φθείρας πάντ' ἠΐστωσεν ἂν ὠκὺ
  Αἰὼν, ΓΡΟΥΤΗΡΟΥ μὴ ἐλεαιρομένου.
Θραύσματα κολλήσας δ' ὅγε, κ' εἰν ἑνὶ τεύχει ἀγείρας,
  Εἰς τοὺς αἰῶνας πῆξ' ἀδάμαντι μένειν·
Νικᾷ πάντα χρόνος· νικᾷ χρόνον ἡ βίβλος ἥδε.
  ΓΡΟΥΤΗΡΟΣ λήθης φάρμακον εὗρε μόνος.

ΙΣΑΑΚ ὁ ΚΑΣΑΥΒΟΝΙΟΣ ΕΠΟΙΕΙ.

In frontiſpicio Panthei Romani, quod nunc ædes S. Mariæ Rotundæ, ſequentes duo leguntur tituli. Prior literis pedalibus.

PANTHEI.

I. M. AGRIPPA. L. F. COS. TERTIVM FECIT

Alter paulò inferius, literis digitalibus.

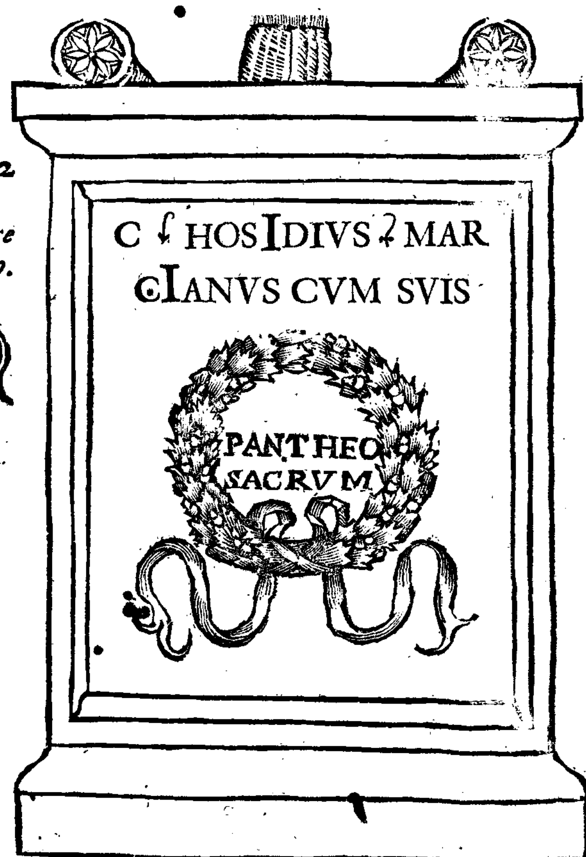
IMP. CAES. L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS. PERTINAX. ARABICVS. ADIABENICVS. PARTHICVS. MAXIMVS. PONTIF. MAX. TRIB. *POT. XI. COS. III. P. P. PROCOS. ET
IMP. CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS. FELIX. AVG. TRIB. POTEST. V. COS. PROCOS. PANTHEVM. VETVSTATE. CORRVPTVM. CVM. OMNI. CVLTV. RESTITVERVNT

Vidit Smetius. v. 1. Boiſſ. T. vi. 141.

* Onuphr. legit. POT. X. male. Pag. differt. Hypat. p. 224.

Romæ in domo Laurentii Vellæi, ad forum piſcarium, ara marmorea.

2

In latere dextro.

In latere ſiniſtro.

A Pighio Smetius. collatus cum mſ. Pigh.

Hiſpali extra civitatem, in via qua ducit ad Carmonam.

3

PANTHEO
AVG
SACRVM
L. LICINIVS
ADAMAS
LIB. FAVST
IIIIII. VIR. AVG
D. D.

A Busbequio & Morali. Sed ex Pighio emendatum IIIIII. pro II & in calce additum D. D

Caſtilione prope Mediolanum, in templi fornice antiquo, marmoreo, quadro.

4 Collat. cum mſ. Pigh.

HERCVLI. MERCVRIO
ET. SILVANO
SACRVM. ET
DIVO. PANTHEO. EX. V.*

Pighius à Studioſo quodam accepit. Extat & apud Capac. lib. I. Hiſt. Neap. p. 32.
* VOTO Grut.

Aſtigi inter Cordubam & Hiſpalim, nunc Ecigiæ, extra eccleſiam S. Franciſci.

5

P. NVMERIVS. MARTIALIS
ASTIGITAN. *SEVIRALIS. SIGNVM
PANTHEI. TESTAMENTO. FIERI
PONIQVE. EX. ARGENTI. LIBRIS
C. SINE. VLLA. DEDVCTIONE
ſic
IVSIT

*SEVIR AVGVSTALIS mſſ. Pigh.

viceſimæ ſcil. Pigh.

A Busbequio, eque ſchedis Antonii Auguſtini, Archiepiſcopi Tarraconenſis.

6 *Neapoli in ædibus Fundecari.*

L. VESTORIVS. ZELOTVS
POST. ADSIGNATIONEM. AEDIS
FORTVNAE
SIGNVM. PANTHEVM
SVA. PECVNIA. D. D.

Ex Apiano. Habetur etiam apud Capac. lib. I. Hiſt. Neap. p. 229.

Romæ in S. Vrſo.

7

SIVE. DEO
SIVE. DEAE
C. TER. DEXTER
EX. VOTO
POSVIT

Ex Apiano. Eſt & apud Capac. lib. I. Hiſt. Neap. p. 197.

Auguſtæ Taurinorum in ædibus Vagnoniis.

1 Collat. cum mſſ. Pighii.

DEOR. DEARVMQVE.

DIS. OMNIBVS
HYGINVS
PRIAMI. FRATER
POSVIT.

E Pingonio.

Brixiæ in foro Novarino, in horto Comitis Gambarae.

2 DIIS. DEABVS
OMNIBVS
1 VETVRIVS. L. L
2 SECVRIVS .
PRO. 3 SE. SVISQ.

A Pighio Smetius.

1 mſ. Rubei L. VETVRIVS.
2 mſ. Rub. SEGOMANVS.
3 mſ. Rub. SE ET SVIS. Eadem inſcriptio habetur p. MV. 4, ſed ibi legitur pro SECVRIVS SECVNDVS.

In Cumberland Angliæ.

3 DIS. ET DEABVS. O. ? ?..
PS. POſVIMVS
COH. I. DELM.

f. P. POSTVMVS.

Ex Cambdeno. Emendatiorem vide p. MV. 3. ubi Cruterus. *ita Cambdenus poſtea mihi, ut ibi legitur.*

Ad oppidum S. Viti in Carinthia, ſub imagine Crucifixi.

4 D ø D ø O
ø SAC ø
M. VLP
SERVATVS
ET. PECCI
PRIMITIVA
EX. VISV
PRO. SE. ET. SVIS
OMNIBVS
POSVERVNT

Ex Apiano.

Firmi, in Piceno. In porticu palatii Priorum, fragm.

5 DEVM. DEARV
SVEDIA. DORI
D. S

A Io. Metellio Smetius. Vidit lapidem Gudius.

In Eberſdorf apud Illuſt. Hier. Beck à Leopolsdorff, in tabula.

6 DEIS. DEABVS
ALA. I. VLP. CONT
∞. CR. CVI. PRI
Q. ER. INGENVS
. . . P . . . A . . .

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.

Neapoli.

7 DIS. DEABVS
SACR
EX. VOTO
VICTOR
AEDITVVS

Ex Apiano.

Volſiniis.

8 DIIS. DEABVSQ
PRIMITIVVS
. . . .
EX. VOTO

A Caſtalione Gruterus.

Repertum Romæ in vinea Huberti Stroze in Cœlio monte.

Collat. cum mſ. Pighii. a Gut.

9 DIIS. DEABVS
PENATIBVS
FAMILIARIBVS
ET. IOVI. CETERIS
VE. DIIBVS

Smetius vidit.

Comi, ad cœnobium Sancti Columbani.

10 DIIS
DEABVS
QVE. CVM
IOVE

Ex Apiano.

Albæ Juliæ ſuburbio in lapide parieti domus coædificato.

11 I. O. M.
ET. CONSESSV DEO
RVM. DEARVMQVE
PRO. SALVTE. IMPERII
ROMANI. E. VIRTVTE
LEG. XIII. G. SVB. M. STATO
PRISCO. CONSVLE. DE
SIGNATO. DEMONSTR
*IPSIS. AQVAS. APERIEN
DAS. PER. L. AVRELIVM
TROPHIMVM. PO
NENTI. SIGNVM. IO
VIS. E. ARAM. P. S. F.

Gruterus è Sigleri ſchedis. Haec verba *IPSIS. AQVAS. APERIENDAS, eraſa repraeſentat Zamoſius c. 7. Pro P. S. F. aliae ſchedae teſte Grutero habent P. S. E.

Ocriculi, in Vmbria, in templo divæ Mariae, in altari Sancti Fulgentii.

Collat. cum mſ. Pighii.

12 PRO. SALVTE. ITVS r AC r
REDITVS. D. N. SANCTIS
SIMI ...
TI. AVG. AEDICVLAM r
CONCILII. DEORVM r
DEARVMQVE
AVRELIVS. FAVSTVS r
PROT. *DIVINI LATERIS r
AVG. N. EX. VISV. DEAI
VALENTIAE
S. P. F. C

Deſcrib. Metellus. * Ex MS. Pighii ſic emendavit Gruterus. Idem Pighius lacunam ſic implendam eſſe cenſet M. AVREL. ANTONINI. INVIC. & exiſtimat eſſe Elagabalum, cujus nomen poſt ejus mortem in aliis quoque fuit deletum.

1 *Spoletii.*

CONSENTIO DEORVM
MARIAN. ASOZOMENE (ſic)
IMPERIO. L. M. . . .
EX. VOTO. FEC

A Nicolao Florentio Lipſius.

MARCIANVS. SOZOMENVS. Urſini ſchedæ. Gruterus in Addendis conjicit, MARIANA SOZOMENE Cetera ex Vrſini ſchedis ſic emendavit Gruterus.

2 *Engedini Tranſilvaniæ.*

I. O. M
C E T E R I S Q
DIS. CONSENTIBVS
M. *O P P E L L I V S
A D I V T O R
II. VIR. COL.

E ſchedis Cluſii Gruterus.

* OPELLIVS ſched. Urſini. ORELLIVS dicitur inf. CCCLXXXVII. 4. & ſic Bongars. Gud.

In diœceſi Eiſtetenſi in Norico Ripens.

3
I. O. M.
D I S. D E A
B V S Q. P V B
*C O N S E N T I B
V. M. S

Ex Apiano.

* CONSTITVTIANVS Aventin. II Bojor. ſed corrupte. *Conſtitutus* eſt in DCCCXXXVIII. 4. & DCCCVII. 5. Gud.

In Nansfeld arce Epiſcopi Achoſtadienſis. Putarim tamen idem cum priore.

4
I. O. M.
D I I S. D E A
B V S Q V E. P V B.
C O N S T I
T V T I A N V S

Ex Apiano.

Bergomi, ad Sanctum Michaëlem putei albi.

I O V I
O. M. ET. DIS
DEABVSQVE
IMMORTALIBVS
C. VALERIVS
VALENS
L. M

Ex Apiano.

In S. Apoſtolorum Romæ.

6
I. O. M.
C A E L I V S. B A R O
V O T V M. S O L
L. M. *N. I. O. T.
E T. D I I S. D E A B V S Q
M A S S E L L I A. V A L E
R I A N A.
V O T V M. S. L. M.

E Mazochio.

* Diſtinguit hic Scaliger, & aliam inſcriptionem ordiri putat. *Numini Jovis Olymp. Tonantis.* Grut.

Effoſſum Auguſtæ in hortis qui ſunt è regione collegii ſocietatis Jeſu, anno CIↃ IↃ L.

7
. . . .
E T E R I S ♃ D I I S
D E A B V S Q V E
O M N I B V S ♃
A D I V T O R I V S
R O M A N V S. *D. M
V. S. †L. M

Ex Velſero. * D. M. Decurio municipii. Velſ. † L. Grut.

8 *In pago Freiſtritz non procul à Celeia & Græczio.*

I. O. M.
E T. M A R T I. A V G
E T. C E T. D. D
O M N I B V S
I M M O R T A L I B
V L P. M A R T I N V S
P R O. S E. S V I S Q
L I B E R I S. E X. V O T O. P
V. S. L. M

Boiſſardus Grutero.

9 *Spoletii.*

I O V I. O. M.
F O R T V N A E Q V E
M E L I O R I. A V G
E T. D I S. D E A B V S
Q V A E. C O M M V N (ſic)
I B V S. M. G E L L I V S
S T E P H A N V S. I V N
C V M. S T E P H A N O. P A T R E
D O M V. T E R T I A N A. E X
DIRVTION. RESTIT. DEDICARVNTQ

Gruterus è Fulvii Urſini ſchedis.

1 *Romæ in S. Apoſtolorum.*

IOVI. OP. M.
ET. DIIS. [1]ET. [2]DEABVS
OMNIBVS
P. *ROSARIVS. ET. M
AVRELII. †LVCIANI
ASELLIO. VERVS
AMICVS
V.S.L.M

E Mazochio.

1 Non habet Pigh. 2 DEAB. Pigh.
* ROSALIVS Pigh. † LVCILIANI Pigh.

2 *Mediolani in S. Satyri: in ara grandi.*

I. O. M. DIIS. DEABVS
*MAS. VETVS. ET. FIRMVS. F
TI. †FIR. MASI. VI. VIR. *SENIOR
sic
CVM. SVIS. PRO. SALVTAE
†MINORI. LVMI. TATAE. V. S. L. M
EX. VOLVNTATE. Q. *AEBENI
SECVNDINI. ET. RVMIAE

Ex Apiano.

* MASVETVS Alciati ſchedæ. hinc Reineſ. legit *Manſuetus.* male. Nam explicandum: Maſii Vetus & Firmus, filii Firmi Maſii. Maſius eſt nomen gentile. Sic VIII. 3. Rubrii Antiochus & Hymnus, Lappii Mutilus & Rufus. Gud.

† FIRMASI Alc.

* IVNIOR Alc. Sed recte *Senior*, qui ſic dicitur, ut diſtinguatur a Maſio Firmo, filio ſuo. Gud.

† Reineſ. legit *Incolumitate.* male. lego MINORIS. RVMI. TATAE, id eſt Rumi nutricii. *Tata* nutricius, ut *Mamma* nutrix. vide DCLXII. 3. RVMI autem lego, cum ſtatim ſequatur RVMIA, cujus pater videtur fuiſſe. Gud.

* ALBINI Alc. Reineſ. legit ALFINI ut CCCLIX. 3. ALFINIO SECVNDO.

3 *Mediolani in Sacello Sancti Michaelis poſt Sanctum Ambroſium; in ara.*

I. O. M.
DIS. DEABVSQVE
OMNIBVS
P. *LO[illegible] TERTIVS
CVM. SVIS
V. S. L. M

Ex Apiano.

* PLOTERTIVS. Alc. ſched.

4 *Albæ Juliæ.*

I. O. M.
*T. AVIANO ET. DIS DE
ABVSQ.
PRO. SALVTE. VICTORIS
DOMINI. N. SANCTISS
AVIANVS
AVG. LIB. SVBPROC
AVRARIAR
V. S. M

E Lazio.

* TRAIANO Vrſinus XI. 3. Grut. Non dubium quin in lapide fuerit TRAIANO. Hoc nomine enim Jupiter in Dacia colebatur. infr. XI. 3. Gud.

5 *Auguſtæ Vindelic. in hortis qui è regione collegii Jeſuit.*

. . . O. M
. . . ETERNO
. . . SERVATORI
. . . .
. . . DEABVSQVE
. . . VS. LOCI....
. . . .
. . . P. P. RETIE
. . . O. CVM. SVIS
. . . NIBVS.......
. . . III. NONAS..
. . . .

Ex Velſero.

6 *Dottendorfii in æde ſacra.*

I. O. M. ET. GENIO
LOCI. DIS. D. Q
OMNIBVS. AVR
SVPERINIVS
MARS VS. B-F
COS. PRO. SE
ET. SVIS. V. S. L. M
MESSALA. ET
SABINO. COS

Freherus à Campio.

7 *Camſtadii exſtat, in oppido ad Nicrum.*

IN. H. D. D. IOV[illegible] — IOVI ſched. Studionis.
ET. IVNONI. REG[illegible]
[illegible] GENIO. LOCI[illegible] — nihil deeſt.
ET. D. D. OMNIB
P. SEDVLIVS
IVLIANVS. *MIL — * M. Stud. MILES. VIII. Oetingtius.
LEG. VIII. AVG. AN
*TONIANAE. BF. COS — * ANTONINIANAE. Stud.
PRO. SAL. SVA. ET. SVOR
STAT. ITERAT. POSVIT. IMP
*DIVI. ANTONINI. AVG — * Studio uno verſu DIVI ANTONINI. AVG. PE. VR. Oetingt. vero. DIVI ANTONINI AVG. E VR.
PII. ET. VER

Ex Apiano.

8 *In villa Tacſtein in Tranſilvania.*

I. O. M. IVNONI. REGINAE
MINERVAE. OMNIBVS
DIS. IMMORTALIBVS
Q. AXIVS. AELIANVS. VET. PROC
AVG. ET. AELIA. ROMANA
EIVS. CONI.

E Lazio.

9 *Romæ in ædibus Bern. Cavalerii.*

DIIS. PROPITIIS
M. ACTINII
VIVATIS

Gruterus è Knibbii ſchedis.

10 *Narbone.*

PROPITIS. DEIS

E Scaligeranis.

11 *Viennæ Auſtriæ in ædib. Lazii, parieti inſertus.*

DEOR. PROSP
ERITATI C MA
[illegible] C *MARCIAL [illegible]
VS DEC MVN
VINDO †VAES
AEDIL IIVIRI [illegible]
PRAEF CO [illegible]
APRVSI

Gruterus à Cluſio, qui vidit, & Lazius l. 11. de Rep. Rom c 6.
* MARTIANVS Laz. † lege QVAES.

12 *Romæ effoſſum in monte Cœlio ad D Mariæ in Dominica fragm.*

Collat cum mſ. Pigh.

OPTIMVS . MAXIMVS...
CAELVS. AETERNVS. IVPPI
TER. IVNONI. REGINAE...
MINERVAE. IVSSVS. LIBEN...
sic
DEDIT. PRO. SALVTEM. SVAM...
M. MODIVS. AGATHO. ET. PR...
FAVSTI. PATRONI. HOMINIS. S...
ET. HELPIDIS. SVAES. CVM. S...

Ex Orthogr. Aldi & Aegio Spoletano in notis ad Apollod. biblioth. I.

13 *Lugduni in perirrhanterio ſub feneſtris templi S. Laurentii.*

I. O. M
*ET
NVMINIBVS
AVG

* Sic mſ. Pigh. & Ligor.

Ex Paradino.

Romæ, in via publica.

1

IOVI. O. M
ET. DEAE. SVRIAE
ET. GENIO. VENALICI
C. GRANIVS. HILARVS
CVM. LISSIA. SABINA
V. V

E Knibbii ſchedis Gruterus.

Romæ in via publica, in vinea Hannibalis Zaneſii Advocati, effoſſus anno 1567.

Collat. cum Vrſini & Pigh. ſchedis.

I. O. M
ET. SOLI. DIVINO
ET. GENIO
V E N A L I C I
Q. IVLIVS. MAXIMI
LIB. FELIX
CVM. IVLIA
Q. F. ROMANA
CONIVGE. *LIB. ANIM
VOT. SOLVIT
*
IMP....... CAESAR. AVG. GER. XII
SER. CORNELIO. DOLABELLA. COS

* LIBENS ANIM. Pigh.

* DOMITIANO Ligor.

Ex Caſtalione & Ligorio, cum quo contulit Gud.

Albæ Juliæ, in ejus Cathedralis exteriore pariete, vidit etiam & deſcripſit Monavius.

I. O. M
IVNONI. REGINAE
MINERVAE
L. ANNIVS. ITALICVS. HONORATVS
LEG. AVG. LEG. XIII. GEM. ANTONINIANAE
PRAEF. AERARII. MILITARIS
SODALIS. HADRIANALIS. CVM
* GLAVDIA. TORQVATA. SVA
ET. ANNIIS
ITALICO. ET. HONORATO
ET. ITALICA. FILIIS

Infr. CCLIX. 3. eadem nſcriptio occurrit, niſi quod pro I. O. M. &c. VICTORIAE dicata ſit.

* G. AVIBIA. Monav.

Ex Lazii Viennenſibus, & ſchedis Verdeſii, & Monavii.

Inter congeſtos lapides ante ſcalam Palatii Albæ Juliæ.

4

I. O. M
IVNONI
REG. MIN
Q. CORNEL
SILVANVS
LEG. V. M. *P. C
V. S

* PO. Bongars.

Ex ſchedis Sigleri & Cluſii, Zamoſiique.

Mediolani, ad portam Novam, in ara antiqua grandi.

5

IOVI
IVNONI
MINERVAE
*Q. V. G. V. S
L. M

* Alciati ſchedæ has literas uno verſu exhibent ut & Apianus.

Ex Apiano & Morigio.

Inventum Auguſtæ marmor elegantiſſimum.

6

IOVI. IVNON. MINER
ANTONIA. M. LIB
APHRODISIA. SCYPHOS. H
VENEREVM. SPECVLVM
DONVM. DEDIT

Ex Iacobonio.

Romæ, in domo Caſia.

IOVI. IVNONI. HERCVLI
SACRVM
CN. DOMITIVS. CN. F. SERE
NVS. SACERDOS. ISIDIS. ET
DOMITIA. VXOR. V. S. L. M

Ex Onufrio & Aldo.

Metis, in tabula ædium Clere-vantiarum.

I. O. M
IVNONI. MAGNAE
HERCOLI
ET. GENIO. LOCI
PRO. SALVTE
SVA. ET. GENTIS. SVAE
COR. SECVNDVS
EX. VOTO

Boiſſardus Grutero.

3 *In ruinis vrbis Warhel: ſive Varhelii Tranſilv.*

I. O. M
ROMVLO. PARENTI
MARTI. AVXILIATORI
FELICIBVS. AVSPICIIS
CAESARIS. DIVI. NERVAE
TRAIANI. AVGVSTI
CONDITA. COLONIA
DACICA
SARMIZ
PER
M. SCAVRIANVM
EIVS. PROPR.

Ex Lazio & ſchedis Cluſii.

Cantharopoli ad Nicrum.

INH. D. D. IOVI
ET. IVNONI. REG
ET. GENIO. LOCI
ET …
… GERIONIS SR sic.
VERVS. MIL. LEG
sic
XXII. ANTONIAN
BF. COS. PRO. SVA
ET. SVOR. …
… DIV …
ANTON …

Ex Apiano, p. 461.

5 *Romæ, eruta in via ſacra, ante ædem Sanctorum Coſmæ & Damiani.*

P. VALESIVS. VOLESI. F
POPLICVLA
IOVI. IVNONI
SAC
P. PETRON. RESTITVIT

Ex Onufrio, & Vrſino, & Auguſt. dial: x. p. 208.

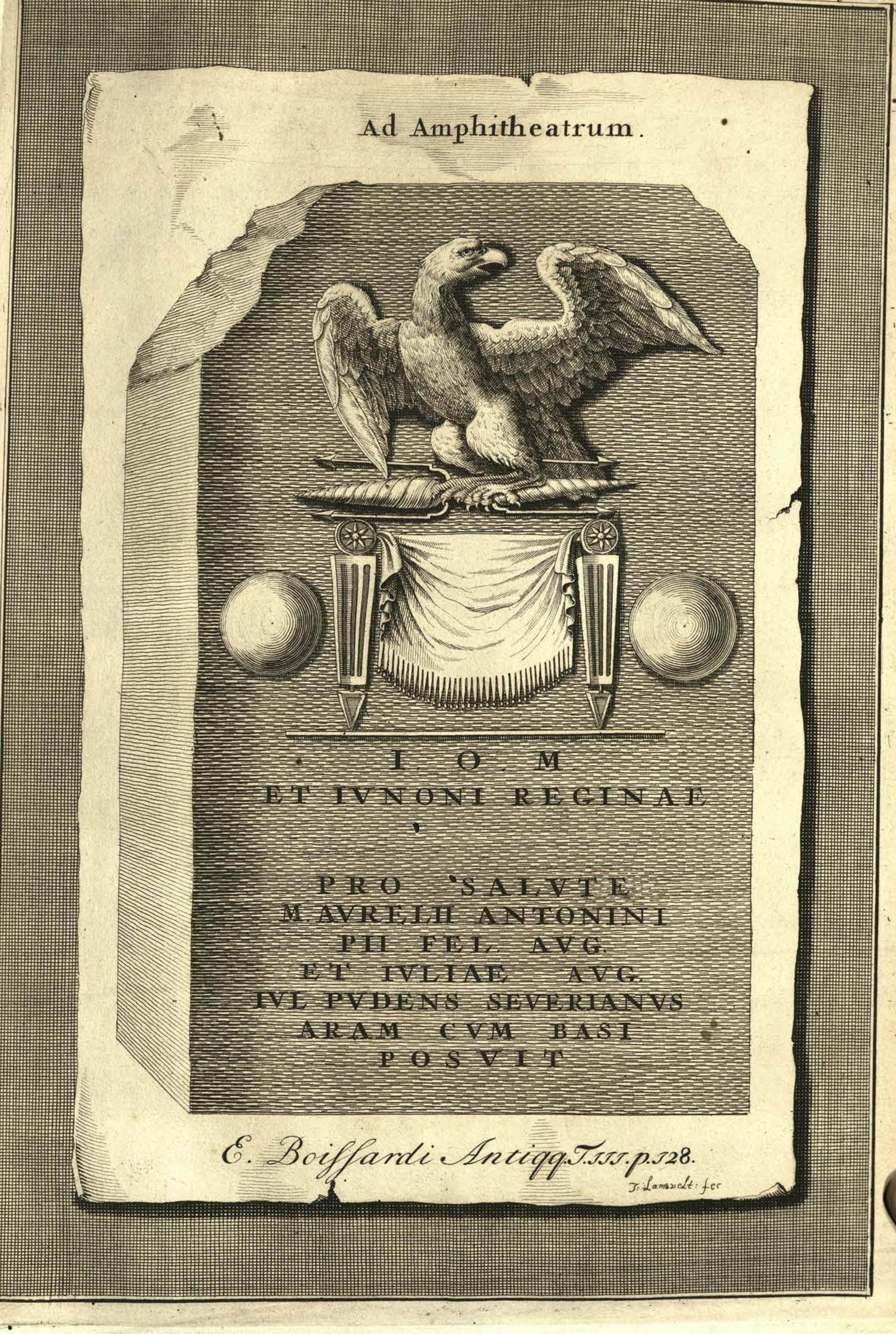
6 *Albæ Iuliæ, pro valvis templi.*

I. O. M. ET
IVNONI. REGIN
PRO. SAL. IMP. M. AVR. AN
TONINI. PII. AVG. ET
IVLIAE. AVG. MATRIS. AVG
M. VLP. MVCIANVS
MIL. LEG. XIII. GEM
*HOROLOGIAR. TEMPLVM
A. SOLO. DE. SVO. EX. VOTO
FECIT
FALCONE. ET. CLARO. COSS

Vide Ezech. Spanh. de uſu numiſ. p 628 de hac inſcriptione.

* HOROLOGIARVM Tomaſ. de donariis cap. 19. HOROLOGIARE. Gudius.

Ex Sigleri & Cluſii ſchedis.

Ad Amphitheatrum.
I. O. M
ET IVNONI REGINAE
PRO SALVTE
M. AVRELII ANTONINI
PII FEL. AVG.
ET IVLIAE AVG.
IVL PVDENS SEVERIANVS
ARAM CVM BASI
POSVIT
E. Boiſſardi Antiqq. T. III. p. 128.
J. Lamsvelt: fec

Romæ, ad Amphitheatrum.

1

Hic viſitur Aquila, expanſis alis pede vtroque tenens fulmen.

I. O. M
ET. IVNONI. REGINAE
PRO. SALVTE
M. AVRELII. ANTONINI
PII. FEL. AVG
ET. IVLIAE. AVG
IVL. PVDENS. SEVERIANVS
ARAM. CVM. BASI
POSVIT

E Boiſſardi antiqq. T. III. 128.

Moguntiæ in ædibus Cancellarii Philippi Wolffii à Roſenbach.

3

I. O. M. IVN. REG.
AVLVS. MV....
CATRALIS. B. F.
LEG. LEG. XXI..
ALEXANDRI..
V. S. L. L. M. XI. K..
ALBINO. ET. M..
XIMO. COS

A Campio Freherus.

Weisbadii, ad vetera mœnia fragm.

5

I. O. M. ET
IVNONI. REG
IN. HONOREM
....

Grutero Vivianus. Iſte lapis inverſus muro eſt inſertus. Gud.

Albæ Juliæ.

I. O. M
ET. IVNONI
REGINAE
TI. CL. ANICETVS. AVG — Urſin. ſchedæ, hunc verſum in duos diſtingunt.
COLONIAR
TEMPLVM
VETVSTATE
CONLAPSVM
A. SOLO
RESTITVIT

Ex Lazio, Cluſio, Urſino, & Zamoſio.

Gundelſteinii infra Wimphiam, in dextra Nicri ripa ½ miliari.

I. O. M
ET. IVNO
NI. REGI
NAE. C. FA
BIVS. GƎRMA
NVS. ƎB. COS
PRO. SƎE T. SVIS
V. S. L. L. M

Ex Cluſii ſchedis Gruterus, qui ad oram ex Meliſſi ſchedis ſic poſtea emendavit.

Wormatiæ in aula Epiſcopali.

I. O. M
ET. IVNO
REGINAE
VICTORINA
PRIMITIVA
POSVIT

Grutero Pithopœus qui vidit.

Bretfe Transſilvan. qui vicus ad amnem Sargetiam, in ædibus Oſtrobinis.

1

I. O. M
ET. FORTVNAE. SECVNDAE
CAES. M. ANTONINI. IMP
M. LICINIVS. COR. II. VIR
COL. DAC. SARMIZ. ET. FLA
MEN. DIALIS. SIGNVM. IO
VIS. EX. VETVSTATE. RE
STITVIT

E Zamoſio.

Divione, in vetuſto lapide in coloſſi modum.

Spon. Miſcel. p. 223.

I. O. M. ET
FORTVNAE. REDVCI
PRO. SALVTE. ITV. ET
REDITV. FL. TIB
VETERIS
N
CARANTILLVS. SERV
ACTOR. EX. VOTO
POSVIT
V. S. L. M

Ex Ioh. Richardo, qui vidit.

Romæ, in Aventino, in vinea Hannibalis Zaneſii, ara bis ſic inſcripta, ante & retro, Vrſino teſte. Gud.

3

I. O. M. ET
GENIO. P. R. ET. VENALIC
L. L. RVBRI. ANTIOCHVS
ET. HYMNVS. ET. CC
LAPPI. MVTILVS. ET
RVFVS
VOTVM. SOLVERVNT. L. M
ſic ſched. Vrſini.
L. VERGINIO. RVFO
C. MEMMIO. REGVLO
COS

Ex Ioh. Richardo. In Auctario p. CIↃ VI. 5 eadem habetur correctior.

Paterniaci, vulgo Paierne *in Helvetia ad Pontem.*

IOVI. O. M
GENIO. LOCI
FORTVNAE
REDVCI. AP
PIVS. AVGVS
TVS. DEDICA

Grutero Freherus & Commelinus.

5 *Romæ, in via publica, in ara alta pedes V. iiſdem literis bis in fronte ac retro inſcripta. Pigh.*

ſched. Urſin.

I. O. M. ET. GENIO
VENALIC
ſic
PACILIVS. CERDO
P. ACILIVS ſched. Urſ. & Pigh.
VOTVM. SOLVIT
*NERONE. CAESARE
*deletum erat in Pighiano NERONE.
AVG. IIII
COSSO. LENTVLO. COSSI. F. COS

Vidit Lipſius.

6 *Ad Rhenum, circa Coloniam Agrippinam.*

IN. H. D. D

I. O. M. ET
GENIO. LOCI. L
H. ILARINIVS
AMABILIS. B-F
COS. PRO. SE. ET
SVIS. V. S. L. M. LVP
ET. MAXIMO. COS

Arn. Mercator Grutero.

7 *Ad Rhenum, ibidem.*

IN. H. D. D. I. O. M
ET. GENIO. LOCI
M. INGENVIVS. IN
GENVINVS. B-F. COS
PRO. SE. ET. SVIS. V. S
L. M. P. KAL. AVG. IMP
D. N. GORDIANO
AVG. ET. AVIOLA. C

Arnold. Mercator Grutero.

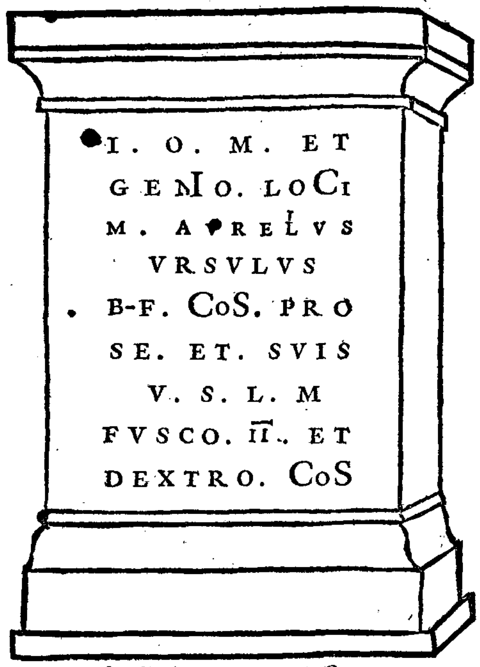
Clivis in ædibus Io. Bleſſii, è ruinis caſtri antiqui Qualburgenſis.

1

A Lamb. Vander-Burchio Lipſius.

Ad Rhenum prope Coloniam.

Ex ſchedis Arnoldi Mercatoris Gruterus.

Dottendorfi prope Bonnam fragm.

3 I. O. M. . . . .
GENIO. L . . . . . .
C. IVCVN . . . .
SIMILIS. M . . . . . .
LEG. XXX . . . . . .
B-F. COS . . . . . .
AMERTINO. ET. RV . .

Campius Frehero.

Neapoli in domo quondam Ioan. Pontani, prope Sanctam Mariam majorem: in baſi, litera pulchra.

4

Collat. cum mſſ. Pigh. Grut.

Q. VOLVSIO. SATVRN.
P. CORNELIO. SCIP. COS.
AVGVSTALES
QVI * CLAVDIO
CAESARI. AVGVST. ET
* AVGVSTAE
I. O. M. ET. GENIO. COLONIAE
LVDOS. FECER. XIII. XII. K. MART
C. TANTILIVS. CC. L. HYLA
CN. POLLIVS. CN. L. VICTOR
C. IVLIVS. C. L. GLAPHYR.
CVRATORIBVS

* NERONI Capac.

* AGRIPPINAE. Id. Sic & Petrus Laſena de antiquo Gymnaſio Neapolitano. pag. 44. ſupplet.

Pighius vidit & exſcripſit, & Capacius lib. 1. Hiſt. Neap. cap. 21.

Romæ in templo Sanctorum Quadraginta martyrum trans Tyberim, in baſi marm. grandi. Nunc in palatio Princ. Juſtiniani prope Pantheon.

5

Collat. cum mſſ. Pigh.

I. O. M. H. AVG
SACR
GENIO. FORINARVM
ET. CVLTORIBVS. HVIVS
LOCI. TERENTIA. NICE
CVM. TERENTIO. DAMARI
ſic
ONE. FILIO. SACERDOTI. ET
TERENTIO. DAMARIONE. IVN
ET. FONTEIO. ONESIMO. FILIO
SACRORVM. SIGNVM. ET. BASIM
VOTO. SVSCEPTO. DE. SVO. POSVIT
LVSTRO. EIVSDEM. DAMARIO
NIS

Smetius vid. XVII, 13. & Pigh.

Poetovione in ædib. Georg. Perger.

6

I. O. M
ET GENIO. IMP
AVG
P. F. VATIONIVS
FINVS. PROC
P. P. S
V. S. L. M

Ex Apiano.

In Gallia, in arce Sancti Privati, dimidio miliari ſupra pontem du Gard, *ſacellum eſt ſubterraneum olim Iovi dicatum, ut indicant columnæ ſuſtinentes fornicem, ſub qua ſtatua Iovis columnæ inſidebat, cujus fragmentum ſupereſt cum hac inſcriptione.*

I

SANCTITATI
IOVIS . ET
AVGVSTI . SACRVM
LVCILIVS
*CESTI Ф F

* CESTIO. F. Graſſer. de ant. Nemauſ.

Cluſius excepit.

2

I. O. M.
ET. LARIBVS. PVT. CIV
C. AR. FLAVIANVS. AED. CVR
CVM. BASI. ET. HYPOBASI
D. D.
DEDICATVM
L. ARVNTIO. ET
C. CLAVD. MARCELLO
CoSS

Grutero Boiſſardus qui ex Julii Roſcii Canonici S. Mariæ Tranſtiberinæ exemplari deſcrib.

3

Alba Julia.

I. O. M.
ET. DIS. PENATIBVS
SCAVRIANVS

Gruterus è ſchedis Sigleri.

4

Celeia in Burgo.

I. O. M. E.
SALVT. CELEAN
AVG
P. AELIVS. VERINVS
VE. COS. PRO. SE. ET
SVIS.

Ex Apiano, at longe aliter Boiſſard.

5

Mediolani translatum è ruinis Caſtri Inſubrum, teſte Alciato, qui aram fuiſſe notat.

I. O. M.
DIS. MANIBVS
PRO. SALVTE
MEMMIAE
PRISCAE. C. F
MEMMIVS
ONESIMIAN*VS
PRO. FRVCTIBVS
†V. S. L. M.

* Non exſtant hæ ultimæ literæ in Alciat. ſchedis.

† Hæ literæ conſpiciuntur in pede imo aræ.

Ex Bonavent. Caſtillioneo.

6

Roma, in ponte Senatorio, nunc S. Maria.

NVMINI. DEORVM. AVG. IOVI. OPT. MAX
AEDEM. VOTO. SVSCEPTO. Q. LEPIDVS. M. F
M. CVRIVS. M. F. COS. III. S. P. Q. R

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PARTHICI. *F. D. NERVAE
*NEP. TRAIANO. HADRIANO. AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. II. COS. II. *QVOD. VNVS. OMNIVM. PRINCI
PVM. ET. SOLVS. REMITTENDO. SESTERTIVM
*NOVIES. MILLIES. CENTENA. MILLIA. *N.
DEBITVM. *FISCI. NON. PRAESENTES. MODO. SED. ET
*POSTEROS. SVOS. PRAESTITIT. HAC. LIBERALITATE
SECVROS. IVLIA. AVG. MATER. AVGG. ET
CASTRORVM. MATRONIS. RESTITVIT
SABINA. AVGVSTA
MATRONIS

DIVVS. AVG. PONT. MAX. EX. S. C
REFECIT

Hanc aliter contexit ex Marconovo Sirmondus.

* non habet Boiſſ.

* NEPOTI Boiſſ.

* QVOVIS Boiſſ.

* NAVES Boiſſ.

* ET IN Boiſſ.

* FISCI PTES EIVS SVAQ. ET

* POSTEROS SVOS RESTITVIT Boiſſ.

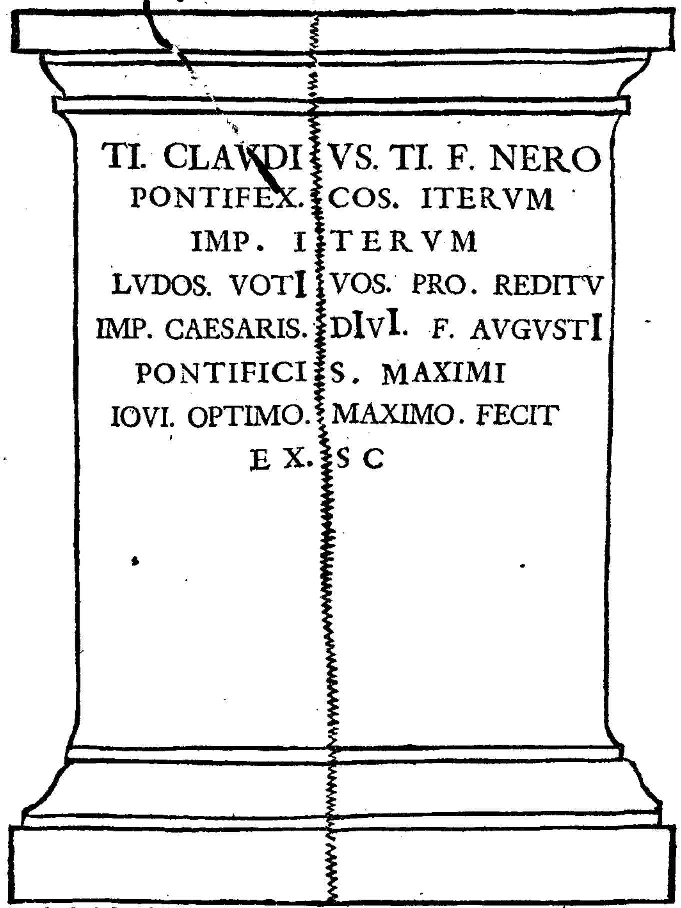
E Mazochio, Marliano & Boiſſardi Tom. III. p. 113. antiqq. Gruterus in notis credit tres inſcriptiones fuiſſe diverſas, ſed quia tres teſtes, forſan oculati, ita hanc exhibeant, eos mendacii arguere noluit.

In Vinea Carpenſi.
E. Boiſſardi Antiqq T. IV. p. 94.

In area Sancti Apollinaris prope Agonem Romæ, anno 1547. effoſſa fuit hæc baſis per medium fiſſa. Nunc extat in angulo viæ Pontificum ad locum vulgo a Ripetta nova, in una Cantonata.

1

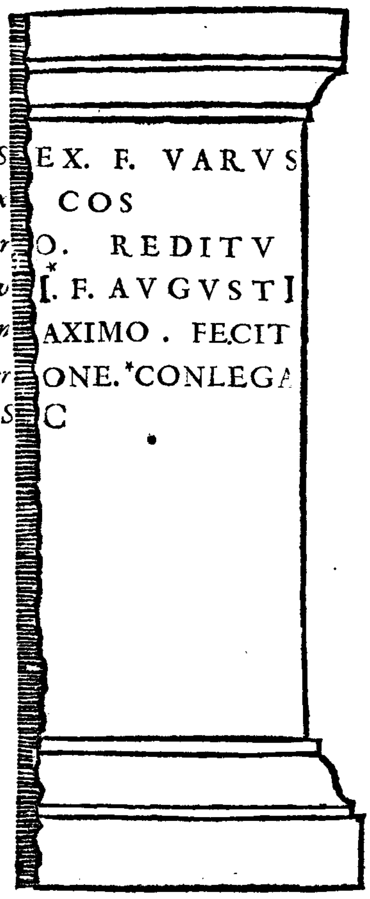
Vidit & deſcripſit Smetius. XVII.9. Vide Boiſſ. T. IV. 141. qui aliter verſus diſtinguit.

Ibidem effoſſa fuit & hæc dimidiata baſis cum larvis tragicis marmoreis quinque.

2

Collat. cum mſſ. Pigh.

P. Quintilius. S
* *Pontifex*
Ludos votivos pr
**Imp. Cæſaris. div*
Iovi optimo m
**Cum Ti. Claudio Ner*
Ex. S

* Neque Smetius, neque Boiſſardus agnoſcit.

* IMP. CLAVDIO. TI F. NERONE. Boiſſ.

* *Cum* non habet Boiſſ. & Ligor.

* TI. F. Boiſſ.

Deſcripſit Smetius ibid. Vide Boiſſ. T. VI. 28.

Clauſenburgi Tranſilv.

3

I. O. M.
TRAIANO.
PRO. SALVTE. IMP
ANTONINI
ET
M. AVRELI. CAES
MILITES. CONSISTENTES
MVNICIPII
POSVERVNT
S I

E Lazio.

Viennæ Auſtriæ.

I. O. M
PRO. SALVTE. IMP. L
SEPTIMII. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. ARA
BICI. ADIABEN. PARTHI
CI. MAXIMI. ET. IMP. M
AVRELII. ANTONINI
AVG. F. L. QVIRINALIS
MAXIMVS. TRIB. MILI
TVM. LEG. X. GEM
P. F. V. S. L. L. M

Inf. p. XXII. 7. eadem niſi quod hic deeſt SERAPIDI Gr.

Ex Lazio. Vide corrigenda Gruteri.

Romæ in Parione, in domo Franciſci Liſchæ: in ara prægrandi.

Collat. cum mſſ. Pigh.

5 I. O. M. D
PRO. SALVTE. AVGG. N. N
L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. ET
† AVRELI. ANTONINI. PII
FELICIS. AVG. ET
IVLIAE. AVG. ET. S. P. Q. R
* SEMNVS. AVGG. N. N. LIB. OPTIO
TABELLARIORVM. STATIONIS
MARMORVM. ARAM. POSVIT

† M. addit Boiſſ. T. V. 51.

* SENNIVS mſſ. Pigh.

PII FELICIS. AVG. — *Prius eraſa, ſed poſtea reſtituta.*

Eadem inſcriptio, lateri dextro ejuſdem aræ inciſa eſt, rudiori & minus perfecta litera, nec uſpiam raſa.

Deſcripſ. Smetius. XVII.12.

1

Carariæ agri Lucenſis, in Scapprino, ubi Scarabantiæ ruinæ. Lazius.

I. O. M.
PRO. SALVTE. IMPP. L. SEPTIMI
SEVERI. ET. M. AVRELII. ANTONINI
AVGG. *FR. CLARISS. ET. IVL. AVG
MAT. CAES. SVB. CVRA. FL. MV
TIANI. *SER. M. FIRMIDIVS. *SPECLA
TVS. FR. LEG. II. ITAL. P. F. OPTIO
CONSECRAVIT. ITEM. DEDICAVIT
III. IDVS. APR. SEVERO. ET
VICTOR. COSS.

* Sine dubio abundant. Grut.
* S.FR. Laz.
* IVSTVS. Id.

Ex Apiano.

2

Romæ in Vinea Cardinalis Carpenſis.

Sedet ſupernè Jupiter inter boves duos, uſque ad pudenda nudus, ſed ſuperiori parte mutilus.

Boiſſ. T. IV. 94.

Subſequitur inſcriptio.

*
I. O. M. SACR
VOTO. SVSCEPT. PRO. SALVTE

duo verſus ſtudio eraſi.

AVG. GERMANICI
PONTIFICIS. MAXIMI. TR. POT
D. VETVRIVS. ANTIGONVS
D. VETVRIVS. SP. F. PHILO
D. VETVRIVS. ALBANVS
PATER. CVM. FILIS. POSVIT
*

Fuit. IMPERATORIS DOMITIANI CAES Alexander de Nigris apud Malvaſ. Marmor. Felſin. p. 136. ita ſupplet. IMP. C. CAESARIS DIVI AVGVSTI. PRONEPOTIS.
* LIIS Boiſſ.

Deſc. Smetius XVII. 11. Infra p. 86. 5. eadem inſcriptio mutato tantum numine.

3

Ferrariæ in ænea tabella, ab ara & ſigno Jovis detracta.

PRO. SALVTE
IMP. CAESARIS
M. AVRELII. SEVE
RI. ALEXANDRI
PII. FELICIS. AVG.
IOVI. OPTIMO. MAXIMO

E Pighii Hercule.

4

In Anglia apud Brigantes, inſcriptio arcus.

I. O. M.
OB. HONOREM..... VXORIS
GORDIANI..........

Ex Cambdeno.

5

Ravennæ in ædibus Raſponiorum.

PRO. SAL. AVGG
..... EX. IVSS
I. O. M. D. CON
M. CAES. CHRESIM
AVG. RAVEN
CVM
SACCIDIA. FELICITA
CONIVGE. ET
CAESIA. CHRESIME
FILIA

Ex Fonteio.

6

Albæ Juliæ.

I. O. M
PRO. S. IMPERA
TORIS
COLLEG. AVRA
RIORVM. L
CALPVRNIVS
D. D

Ex Lazio & ſchedis Cluſii.

7

Inter rudera oppidi veteris Sarmiz.

I. O. M. D
PRO. SALVTE. M
BASSI. AQVILAE. ET
GAI. GAIANI
EX. COLL. FABR
DEC. IIII
V. S. L. M

Ex Sigleri ſchedis Gruterus.

8

Lapis ex Saluvar. Budam translatus, in ædibus R^mi. Dobocenſis.

I. O. M.
PRO. SALVTE
CL. POMPEIVS
FAVSTVS. DEC
COL. AQ. AEDIL
II VIRAL. PRAEF
COLL. FABR. ITEM
QVE. PATRONVS
*DVXIT. COLL. SS
INAMBVLATI
V. KAL. AVG

* DVX. IT. COLL. ut IT. notet *item* Scalig. in addendis.

Gruterus è Cluſii ſchedis.

9

Pœtoviæ, juxta eccleſiam parochialem in cœmiterio.

I. O. M
PRO. SALVTE. ET. INCOLVMITATE
P. VAL. TIB. MARCIANI. IVNIOR
P. VAL. MARCIANVS. MIL. DVPL.
LEG. X. GEM. ANTONINIANAE. ADIVT
PRAETR. ET
GRECINIA. P. FIL. PRISCILLA. PARENT
V. S

Ex Apiano, Lazio & Boiſſardo.

10

Metis in domo Joh. Aubrii aurifabri in baſi columnæ quadrangulari.

In prima fronte.

I. O. M
IN. HONOR
DOMVS. DIVI
NAE. VICVS. HO
NORIS. PVBLICE
POSVER. HI. QVI
INFRA. SCRIBTI. SVNT
CVRA. EORVM. T. IVL
ADIVTORIS. M. †PAVLI
MARTIALIS. P. DONNA
XI

†PAVLLI Ortel.

In ſecunda.

Q. GIAMIVS
BELLVS. ET
COMMVNIS
GIAMI. FILI
ELVORIX
VARICILLI. F
†MELVS. CINTVS
M. I. F.

† MELVSCINTVS Ortel.

In tertia.

M. MACIRIVS
1ATRECTVS. MANI
2PRECIVM. DONAVI
3TERENTINVS. ET
PEREGRINVS. IL
LANVISSAE. FILI
GAIVS. GERM. CO
ROBVS. SEX. ELV
IVS. CLEMENS

1 TRECTVS eraſo A Ort.
2 PRETIVM Ortel.
3 ERENTINVS eraſa litera T Ort.

In quarta.

P. ATTIVS
*ANTICVS
L. VETTIVS
*DERCOIE
DVS. M. VET
TIVS. MER
CATOR

* ANTIGVS Ortel.
* DERCOREDVS. Brow. Annal. Trev. Tom. I. L.

Grutero Boiſſardus, habetque etiam in Itinerario ſuo Ortelius. p. 50. qui verſus aliter diſponit.

1

IOVI. O. M. SACR
COLLEG. AVGVR. D. D
CVR
T. IVNIVS. SELEV
CVS. CVM VALER. FIL
IMMVN. PERPET

Ex Onufrio.

2 *Sirmioni, ſuper lacum mſſ. Pigh: Veronæ, apud antiquam Sirmiam Cod. Rhed.*

IOVI
ſic Pigh.
L. † AESIVS
VRBAN † AESTIVS *Apian.*
V. S. L. M.

Ex Sarayna.

3 *Genevæ fragm.*

IOVI
ASSIGN
M. F
N

Freherus Grutero.

4 *Wormatiæ in aula Epiſcopali, in ara*

C. * BABVRIVS
FESTVS. † POMAP..
. RTEIO. ‡ TRIB. LE
.. VII. *G.........
.. PRAEF........
ALAE. † SCVBV...
... LORVM...
... IOVI.......

* BATVRIVS. † DOM. AR. ‡ TRIB. LEG. *G. F. Pigh. † SVBVLORVM Pigh. mſ.

Gruterus è ſchedis Lud. Pithopoei qui vidit. Barth. Adverſar. LII, 1. vide, ubi hæc inſcriptio paulo aliter legitur.

5 *In parvo ſaxo in Convenis Novempopuloniæ.*

DEO
IOVI
CLAM
OSA. CI
VIS. TR
EVERA
V. S. L. M

A Scaligero.

6 *Carpeſæ Hiſpan. fragm.*

IOVI
P. HERENNI
ABASCANTVS
HERENNIA. RVS
HERENNIA. LAVD

E Schotti ſchedis.

7 *Dianii Hiſpan.*

M. LVC. IOVI
VOT. SOL.
IDEMQVE. TEMPL
D. D.

E Schotti ſchedis.

8 *Onſati, in agro Brixiano.*

IOVI
P. PAPIRIVS
AEVTROPVS
V. S. L. M

Ex Heliæ Caurioli hiſtoria Brixiæ

9 *In columna ex Hungaria Viennam in ædes Lazii tranſlat.*

I. D
VOTVM. SOLVIT
CA. RODIVS
PR. SALVTE
SVA. I. C

E Lazio.

10 *Moraſentii Inſubrum.*

VETERANI
LEGI.....
IOVI
V. S. S. L. M

Ex Caſtillioneo.

11 *Romæ in thermis Titianis inventum marmor, cui inſculpta flammas ſubſcriptumque.*

IOVI
IMP. VESPASIANVS
AVG.
PER. COLLEGIVM PONTIFICVM
FECIT.

Ex Albertino & Marliano.

12 *Veronæ in Eccleſia vallis Gotthariæ.*

IOVI
O. M

Ex Sarayna.

13 *In agro Brixiano inter Salodium & Maternum.*

M. MARCELLVS. Q. F
AEMILIVS. P. F.
SVLPICIVS. I. O. M. DD
SERTORIVS. M. F. I-I-I. AVG
FL. DIVI. E. S. ET. LIB. M. E

Gruterus è ſchedis Verderii, Domini Vallis Privatæ.

14 *Prope Mediolanum in caſtro Albiciato. in arula.*

I. O. M
MONTVANATES
VICANI
LOVANIES
V. S. L. M

Alc. ſched. aliter verſus diſponunt.

E Pighio & Merula. Smet. 12. ep. 17.

15 *Lugduni, ad murum templi vetuſtiſſimi divi Petri.*

IOVI. O. M.
Q. * ADGINNIVS. VRBICI
FIL. MARTINVS. SEQ.
SACERDOS. ROMAE. ET. AVG
AD. ARAM. AD. CONFLVENTES
ARARIS. ET. RHODANI
FLAMEN. II. VIR. IN. CIVITATE
SEQVANORVM.

IOVIS OPTIMI MAXIMI. * ADCINNVS. Choul.

Auguſtinus Pierſonius deſcribebat. nec aliter Sponius in antiquit. Lugdun. p. 134. Et Duchene in antiquit. Urb. Gallic. lib. VI. p. 634.

Super Exarramam fluvium, duobus millibus infra Terranum oppidum Luſitaniæ.

16

IOVI. O. M
FLAVIA. L. F. RVFINA
EMERITENSIS. FLA
MINICA. PROVINC
LVSITANIÆ. ITEM. COL
EMERITENSIS. PERPET
ET. MVNICIPI. SALACIEN
D D

Ex uno latere eſt arbor incognita, ex altero aquila expanſis alis quaſi ſubvolatura, in unguibus triſulcum fulmen habet.

E Reſendii antiqq. Luſitaniæ.

17 *Romæ, in horto Cardinalis Ceſii, in Vaticano, in ara grandi rudique.*

IOMD
AVR. IV(IANVS
EQ. ∫R. ∫∫ SACER
DOS. VIVS *ſic pro* HVIVS
(OCI. D. D

Sched. Bajeri.

Dextero lateri inſculpta eſt Aquila cum hac inſcriptione.

AQVI(Ↄ LEG. V. MACED

In ſiniſtro latere item Aquila, cum hac inſcriptione.

·AQVI(. (EG. IIII. *SCYT

Vidit Smetius. Vidit & Boiſſ. Tom. III. p. 82.

* SCVT. Boiſſ.

18 *In reliquiis Metulli in Carniola.*

I. O. M
C. ANTONIVS
IVLIANVS. PROC.
P. P. X. V. S. L. L. M

E Lazio.

19 *Coloniæ, circa mœnia publica.*

I. O. M
L. AEMILIVS
CARVS. LEG
AVG

Ex Arnold. Mercatore. Eadem eſt p. CCCXLVIII. 4.

20 *Romæ, in S. Nicolai ſacello, in monte Celeiæ.*

I. O. M
C. CAICIN
MARTIAN
PR PR
CON. DIP
LEG. XXXV. V
∴ ITION ∴
VX

E Lazio.

Coloniola, agro Veronenſi.

1 *At Mediolani ad S. Marcum, Alciat. ſcheda.*

I. O. M
C. CASSIVS. C. *L
THYRSVS
VI. VIR
V. S. L. M

*F. Alciat. ſched.

Ex Sarayna.

Romæ, in hortis Mediceis.

4

I. O. M
TI. CLAVD
CENSOR
K...... PROQ.
V. S. L. M.

Vidit Lipſius.

6 *Alba Iulia, in porta civitatis.*

I. O. M
IVL. PRIMVS
7. LEG. XIII. GEM
V. S. L. L. M

Ex ſchedis Sigleri Gruterus.

9 *Opprenbergii, in Franconia ad Mœnum prope Francofurtum.*

I. O. M
L. PETRONIVS
FLORENTINVS
DOMO. SALDAS
PRAEF. COH. IIII
AQ. EQ. C. P
V. S. L. M.

Vidit Lipſius.

11 *Gereſdorphio, caſtro Auſtriæ.*

I. O. M
VLP. VALEN
TINVS. VETE
LEG. X. G. VO
S. L. L. E. LI
M. C. S

Ex Lazio & Cluſio.

14 *Angleriæ, ad ædem B. Mariæ Virginis.*

I. O. M
T. AEMILIVS
VALERIVS
V. S

Ex Apiano.

2 *Puteolis.*

C. CLVVIVS. M. F
IIII. VIR
IVRI. DIC. II. VIR. NOLAE
IIII. VIR. QVINQVENNAL
DE. SVO. FACIVND. COERAVIT
IDEMQVE. RESTITVIT
IOVI. O. M. SACR

E Fulvio.

5 *Eberſdorfi, apud Dominum Hiero. Beck à Leopolſdorff in cippo quadrangulo hinc habente urnam ſculptam, inde coronam.*

I. O. M
TI. CLAVD
CENSOR
P... PROC
V. S. L. M

Gruterus è Cluſii ſchedis qui vidit.

7 *Crenæ Inſubrum, prope Galeratam, ara grandior.*

I. O. M
C. NOVEL
LIVS
†C. F
‡FALLV
PIVS
VI. VIR
IVNIOR
V. S. L. M

† OVF. Alc.
‡ TALVPIVS Alc. AL. LVPIVS. Pigh.

Ex Caſtillioneo. In Alciati codice p. 150 aliter diſtinguntur verſus.

12 *Mediolani, in vallo civitatis.*

I. O. M
VOLVVIO. TERTVLLO
*NEGOCIATORI
SAGARIO
EX. APVLIA

*NEGOTIATORI. Alc.

Ex Apiano, & Alciato, qui aliter verſus diſtinguit.

15 *Burdegalæ, inventum anno* CIↃ IↃ XCIV.

ANTINOVS. EX. VOTO. FECIT
AC. IO. OPT. MAX
D. D

E Verderii ſchedis Gruterus.

3 *Prope flumen Rhenum.*

I. O. M
C. CATONIVS
RESPECTVS
B-F. COS
PRISCILIANO
ET. AGRICOLA
COS

Grutero Arnoldus Mercator.

8 *Wormatiæ Vangionum, in aula Epiſcopali, in ara.*

I. O. M
L. OCTAVIVS
CELER. PRAEF
COH. VII. *BREV
ET. COH. I. THRAC

*BRIN. Barth. Adverſ. p. 2427. BRIV. Hutt. Sed Breuci populi Dalmatiæ Plin. 3. 25. Pigh. mſ.

Gruterus ex Lud. Pithopœi ſchedis, qui vidit.

10 *Angleriæ, ad ædem B. Mariæ virginis. Sed A. 1663. vidit hunc lapidem Mediolani, in ædibus Comitis Archinti Gudius.*

I. O. M
P. QVARTIVS. P. F
VICTOR
P. QVARTIVS. P. F
PRIMVS
VI. VIR. IVN

Ex Apiano. Eadem habetur rectius deſcripta, p. MVII, 1. repetitur CCCCLX. 13.

Romæ.

13 IOVI. OPTIMO. MAX
L. VRBANVS. V. C
NOMENCLATOR
CENSORIVS
D. D. D

Ex Panvinio.

16 *Interamnæ in Tiburtini marmoris baſi.*

IOVI. O. M
ATINATIA
ELPIS
DEDICAVIT
ET
CONSECRAVIT

Ex Iacobonio.

1 *Ad Ripam Araniæ.*

I. O. M.
AVRELIVS. VALENTINVS
REFEC
V. S. M.

E Lazio.

2 *Bregetione.*

I. O. M. S
AVREL. VEGA
BIVS. ET. VALENTIS
PRINCIPIS

E Lazio.

3 *Prope Mediolanum in Caſtro Seprii. eſt ara apud Alciat.*

I. O. M
L. CAECILIVS. NYMPHEROSVS*
V. S. L. M
POSVIT. C. FONTEIO. CAPITON. COS

* VS nonagnoſcit Alc.

Steph. Piphius ab aliis accepit, extatque in Orthog. Aldi & Merulæ Antiqq. Smet. 18. Ep. 16.

4 *Vallexii Inſubrum. Variſii vocat Alc.*

I. O. M
C. CANIA
NVS, *ARAM
VOTAM
F
L. M

Ex Alciato Caſtillioneus. Sed in ſched. Alciati aliter verſus ſunt digeſti.
* VIR. CL. Alc. ſchedæ.

5 *Mediolani ad S. Victorem.*

I. O. M
SACRVM
C. DOMITIVS
PHOEBVS
ET
P. VINIA. CHIA
. . . .
. . . .

Ex Merula. Sic quoque Caſtalioneus, ſed male, ait Cantonius, qui lapidem vidit & in illo RVTILIA CHIA legi ait pro P. VINIA. CHIA. Grut.

6 *Ad Sirmionem in æde Salvatoris.*

I. O. M
EBVSSI. FIR
MINVS
ET. CASSIANVS

E ſchedis Panvinii Scultetus Grutero.

7 *Salodii, in agro Brixiano.*

I. O. M
HELVIA
FORTVN

E Sarayna & Verderii ſchedis.

8 *Polæ in Illyrico, apud templum Sancti Germani.*

I. O. M
C. IVLIVS
CHRYSOGONVS
EX. VOTO
FECIT

Ex Petro Martyre hiſtorico.

Heidelbergæ in arce Illuſtriſs. Principis atque Electoris Palatini, lapis quadrangulus, tranſlatus ibidem ex oppoſito monte Abringsbergo, de quo plura in Originibus Palatt. Freherus noſter.

Super Exarramam flumen infra Terranum Luſitaniæ civitatem. Suſpectam habuerim. Scaliger eam quoque pro ſpuria habet, ſed vindicatur a Gudio.

2

I. O. M
OB. PVLSOS. A. Q. SER
TORIO. METELLVM
AD Q. POMP.
IVNIA. DONACE
CORON. ET. SCEPTRVM
EX. ARG. MVNVS
ADTVLIT
FLAMINICAE. PHIA
LAM. CAELATAM
HIERODVLIS. COE
NAM. DEDIT

Ex Reſendio.

8 *Prope Æmiliam, intra ædem S. Secundi.* Pro Æmiliam, Ameriam Pigh. mſ. & ita Borromæi ſchedæ.

IOVE (ſic)
OPTVMO
MAXSVMO (ſic)
T.PETTIVS.T.F.T.N
D. D. L. M

A Nic. Florentio Lipſius: refertque Pierius in fine lib. 4. Georg. Virgilii.

13 *Diæ Vocontiorum.*

I. O. M
C. VENAES. C
COELI. HER
MAGORAE
ET. VENAES
ATTICILAE
*LIB. EPAPHRO
DITVS. EX. VOT

E Scaligeri ſchedis.
Scribe LIB. hoc eſt Libertus. Gud.

14 *Extra Salisburgum in veſtibulo S. Mariæ.*

I. O. M
VENVSTINVS. SVMM. SIGNVM
LARVB. CVLTORIB. CVM. BASIDE
D D

E Lazio & Velſeri ſchedis.

Wormatiæ in aula Epiſcopi.

17 I. O. M
*Q. VINDILIV..
PERVVINCV..
V. S. LL. M

Campius Frehero.
* An? Q. VNDILIVS. Rein.

1 *Spoletii.*

I. O. M
C. FVLLONIVS
SERVANDVS
D D

Grutero Gutenſtenius deſcribebat. è ſchedis Vrſini.

3 *In Ebersdorf.*

I. O. M
MAECI
VS. CLA
RVS. EX
VOTO
POSIT

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.

5 *Romæ in vinea Card. Carpen. in Quirinali. in arula marm. reperta prius in Aventino.*

In tympano
*MATES. D.
Inſculptum eſt Jovis nubiferi caput cum pectore, & ſub eo aquila expanſis aliis ſubvolans ſubſequitur,
I. O. M
IVSSA
OCTAVIA. SVCCESSA. P
In vtroque latere eſt aquila, roſtro ramum, unguibus fulmen tenens. Deeſt in Boiſſ.

* MAIES Boiſſ.

Vidit Smetius. XVII. 5. Vide Boiſſ. T. IV. 84.

9 *Spoletii.*

I. O. M
Q. RAONIVS
DIODORVS. EX
VOTO. POSVIT
LIBES. MERITO (ſic)
IIII. IDVS. MAIAS
‡ .... PRONIANO. ET
† P. P. DV. CoS

A Nic. Florent. Lipſius.
‡ APRON. Grut. † BRADVA. conjicit Scalig. recte. Conſules fuerunt A. Vrb. 944.

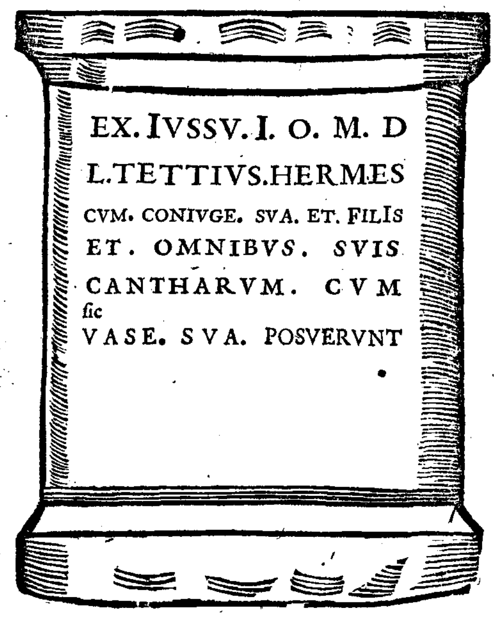
10 *Angleriæ ad ædem B. Virginis.*

I. O. M
C. SENTIVS
THREPTVS
V. S. L. M

Ex Apiano.

12 *Romæ in domo quondam Io. Coritii, in foro Trajani in baſi rotunda.*

Lapis rotundus hodie Florentiæ in ædibus Richardi. contuli. Gud.

A latere.
SVB
SCRIBA
FONTEIO
*EVTYCILO

Smetius deſcrib. XVII. 14.
* EVLYCIO Lindenb. Forte EVTYCHO Grut. EVTYCHI. L. Scalig.

4 *In monte Aureo in æde D. Fidentii circa Veronam.*

I. O. M
P. OCTAVIVS PATROCLVS
ET. ATTIA. MOSCHIS. ET
P. OCTAVIVS. ATTIANVS
IMPER

Ex mſ. Panvinii & Saraina.

6 *Albutiati Inſubrum.*

I. O. M
† MONIVNA
‡ IESVLCANI
IOVANIVS
V.S.K.K.M.

Ex Caſtillioneo.
† Forte MIN. IVN. ‡ f. REGIN. & VVLKANO Rein.

7 *In vico Onſati, Brixiæ.*

IOVI
P. PAPIRIVS
EVTROPVS
V. S. L. M

E Verderii ſchedis Gruterus.

11 *Angleriæ ad ædem B. Virginis, in ara grandi.*

I. O. M
* Q. TERTVLLIENVS
QVINTVLVS
V. S. L. M

Ex Apiano.
* C. Alc.

15 *Villaci in Carinthia.*

I. O. M. D. I
VIBIVS. FORTVNATVS
CVM. SVIS. VRB
I. L. I. M

Ex Apiano.

16 *Albæ Juliæ in porta civitatis.*

I. O. M
*VISV. S. VIBIVS
POSTHVMIVS
V. S

Ex ſchedis Sigleri Gruterus.
* Bongars. & Scal.
VISV. O
VIBIVS
POST. IM.
V. S.

1 *Romæ, in domo Laur. Vellai, eſt arula marmorea.*

Collat. cum mſ. Pighii.

In cujus fronte habentur tres ſingulares literæ.

I. O. M

Et ſubeſt aquila fulmen unguibus tenens.

In latere dextro pendet capreolus & fiſtulæ quinæ interſe compactæ, ſtantque in medio faces duæ ardentes.

In ſiniſtro latere rami duo laurei decuſſatim poſiti ſunt.

A tergo poculum eſt cum lance.

Smetius vidit.

7 *Veronæ prope S. Euphemiam.*

DEO. MAG
NO. AETERN
L. STATIVS. DI
ſic
ODORVS. QVOT
ſic
SE. PRAECIBVS
COMPOTEM
FECISSET
V. S. L. M

ÆTERNI.

Ex Sarayna & Sculteri ſchedis.

9 *In Varhel Tranſilvaniæ.*

DEO. QVI. EST. MAXIMVS
AVREL. SEPTIMIVS
ROMANVS
MILES. LEG. XIII. GEM. CORNICVL
VIX. AN. LX
ET. SEPTIMIA. SEPTIMINA
QVAE. ET. REVOCATA
FILIA
ET. CORNELIA. ANTONINA
VXOR
HEREDES. PONEND. CVRAVER
CVRANTE
SEPTIMIO. SCIPIADE
AVG. COL
LIBERTO. EIVS

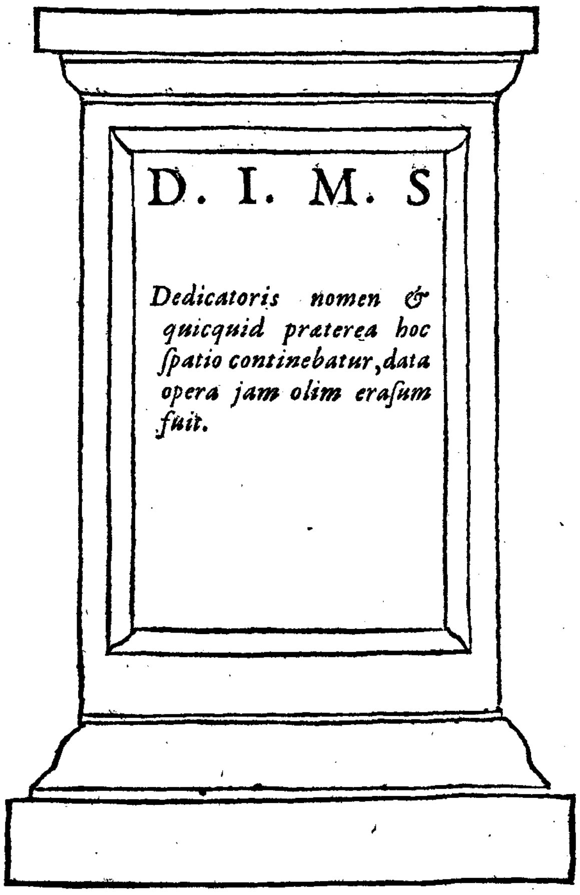
Ex Lazio. Eadem longe integrior & melior habetur p. CCCCLXVII. 6. Errat Boxhorn. Quæſt. Rom. qui eam ad ignotum Athenienſium Deum refert, ut & Lazius, qui & ipſe Deo dicatam putat, cum ſit ſepulchralis militis. Gud.

2 *Neapoli in ænea lucerna inventa Gnatiæ. Reperitur nunc Maceratæ. Eam delineavit Scacchus Elæochriſm. l. 1. c. 7. quem vide. Infr. p.* MLXIV, *reperitur, prioribus tribus verbis omiſſis.*

L. C. I
C. I. C
I. O. M. S

Ex Aldo. In ſuperiore parte habentur priores tres litterae, in inferiore ceterae omne. Vid. Scach. Edit. Amſterod. p. 36.

5 *Romæ, in vinea Card. Carpenſ.*

Smetius vidit.

10 *Auguſtæ Taurin. in ædibus Vagnoniis.*

P. *METELLIVS
L. F. DEC. TAVR
ET. *QVAESTOR
ITEM. DECVRIO
EPOREDIAE. ET. II. VIR
IOVI. AVG
EX. H-S. X
TEST. PONI. *CVR

*METELLVS. Pigh. mſ.

*IVSSIT. Pigh. mſ.

E Pingonio.

3 *In hortis Archidiacon. Saſſinatis.*

I. O. M
SACRVM
C. C. S

Ex Iacobonio.

4 *Eberſdorfii apud Dominum Hiero. Beck à Leopolſdorf, urnæ inſcriptum, quæ in cippo quadrangulari.*

I. O. M
M. I. V
V. S. L. M

Ex Cluſianis Gruterus.

6 *Romæ, in S. Salvatore prope pontem Sixtum.*

L. ANTISTIVS
BACCHYLVS
D. D. I. I. M

Ex Mazochio.

8 *Valentiæ Hiſpan. apud Petrum Pardum Equitem.*

DEO. AETERNO
SACRVM
L. POMPONIVS
FVNDANVS
CVM. SVIS. OMNI
BVS. VOTVM. L. A
SOLVIT ȸ ȸ

Ex ſchedis Schotti.

11 *Veronæ ad D. Cæciliæ.* IOVIS AVG.

DEO. AVG*
T. LAPPONI
DOMITIA
CASSIA
V. S. L. M
L. D. D. D

*D. mſ. Pigh.

E Sarayna.

Romæ, in domo Hortenſii Palini, inter campum Floræ & plateam Iudæorum: in tabula marmorea. Hodie eſt in vinea Principis Pamphil.

IOVI SANCTO BRONTONTI AVR. *POPLIVS ȸ
*Sedet quis imberbis, ut Apollo, & crinitus in rupe lyram tangens, & ſub ipſa rupe aſtat *lupa. Item virgines duæ veluti ſaltaturæ accedunt, una poculum, altera lancem ferens.*

*tygris

BRONTONTIS.

Vidit Smetius. Vide Boiſſard. Tom. V. p. 83.

1 *Romæ, in Capitolio.*

I. O. M
NVMISIVS
ALBANIVS
ANTISTEMIVS
MINITES
ARTEMAS
FAVSTVS

EX
VOTO

Ad latus dextrum.

ΔΙΙ. ΜΕΓΑ
ΛωΙ. ΒΡΟΝ
ΤΟΝΤΙ. ΟΙ
ΤΕΧΝΕΙΤ
ΑΙ. ΑΝΕΘ
ΗΚΑΝ
Κ. Χ

E Boiſſardi autiqq.

Romæ, in domo Jordani Bucchabellæ, ad S. Laurentium in Damaſo, ad campum Floræ, in arula marm.

2 Collat. cum mſ. Pigh.

IOVI. OPTIMO'. MAXIMO CAELESTINO'.FONTEIVS.ET MINERVAE. ET. COLLEGIO SANCTISSIMO'. QVOD. 3CONSTI TIT. IN. 4PRAEDIS. IDIC. MACE DONIS

CAELESTINO.

IN CVRIA
FLAVIVS. SVCCESSVS. CVM. SVIS

In latere dextro jacet fluvius urnæ innixus cannam manu tenens.
In ſiniſtro latere, ſtat dea bis cincta, dextra pateram, ſiniſtra clypeum hujuſmodi oblongum geſtans, fortaſſis ipſa Minerva.

Smetius vidit. 18. 3

1 Petav. ſched. CALESTINO. 2 f. BRONTAEO. Βροντᾶιος, Βροντῶν, Βροντεύς. Gud. FONTIBVS. Fabret. inſ. c. VI. 3. qui docet quadrifrontem eſſe lapidem, & in uno latere legi T. FLAVIVS SVCCESSVS D. D. in reliquis duobus lateribus Tiberim & Deam exhibet.
3 CONSISTIT. Fabret. 4 PRAEDI L'ACCI. ſched. Petav. Sed Reineſ. legendum conjicit. *Prædis Ides.* an *Prædis Cædicii?* an *Adſectii Maced.* qui legitur CCCXLIV. 14. Reineſ. LARCI. Fabret.

3 *Romæ.*

IOVI. CAPITOL. CAPITOLINI.
MARTI. ET. FORTVNAE
ALIISQ. DIS. CONSERVAT
DOMVS. AVG

IMP. CAESARIS. DIVI. F
AVGVSTI. PONT. MAX

VOTO. SVSCEPTO

L. DOMITIVS. MAXIMVS
....
....
S. P. P

Grutero ex Vrſini ſchedis Gutenſtein.

4 *Romæ, in Quirinali qua parte Viminali opponitur, marmorea reperta tabula cum tribus ſimulacris, totidemque ſubſcriptionibus.*

CELIMONTIS.	GENIO CELIMONTIS.	IOVI CELIMONTIS.	HERCVLI IOVIO

E L. Fauno.

5. *Romæ, in palatio Vrſinorum in monte Jordano.*

DIS. MAN
P. AELIVS. P. F. SER. APOLLIN
NICOP. FACTVS. MIL. AN. XXI
MISSVS. HONESTA. MISSIONE. AN. XXXVI
EX. COH. VI. PR. 7. VITANI. CORNELIANI
EX. VOTO. IOVI. CONSERVAT CONSERVATORIS.
ET. COMM. SVIS. † ET. FVT. SIGNVM
CVM. BASE. D. D. L. M
C. BELLICIO. TORQ ...
M'. ACIL ... COS

E Mazochio.

† Hoc eſt, *& futuris*, opponitur *ſuis*, id eſt præſentibus. Male Reines. conjicit leg. EX FVR. hoc eſt Furfariæ pecunia, ut p. CXXVIII. 5. quod non probo. Gud.

6 *Bochignani.*

Collat. cum mſ. Pigh.

IOVI
OPTIMO. MAXI
MO. †SERVATORI
CONSERVATORI
P. AELIVS. CHRESTVS
EX. VOTO. SVSCEP
ſic
PTO. ARAM. CONSA
CRAVIT

A Nic. Flor. Lipſius.

† Urſini ſchedæ initio habuerunt SALVATORI mutarumque in SALVTARI. Grut.

7 *Albæ Juliæ, inter congeſtos lapides qui propè Palatium.*

I. O. M
CONSERVATORI
CALLISTVS. AVG
NOSTRI. VER
NA. DISPEN
SATOR. ET. COR
NELIA. EIVS
PRO. SE. ET. SVIS

Ex Cluſii Bongarſiique ſchedis Gruterus.

8 *Romæ.*

IOVI. CONSERVATORI. SACRVM
C. IVLIVS. C. F. QVIR. † ARRIANVS. V. S
DON. DED. XVI. KAL. MART
CN. ACERRONIO. ET. PONTIO. ‡ NIGRINO. COS

Ex Onufrio.

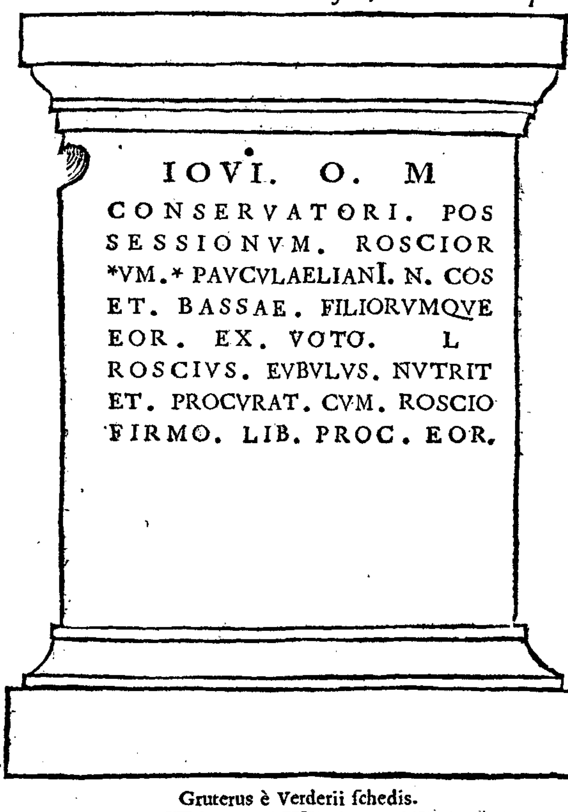
† ARRIVS Petav. ſched.
‡ al. legunt NIGRO An. V. 790. Gud.

9 *Moguntiæ in baſi turris propè D. Paulum.*

I. O. M
CONSERVATO
RI. MEMMIVS
MARTIALIS
LEG. XI. V. S. L. M

Ex Huttichio.

10 *In villa Brixiana Conceſio, in muro templi*

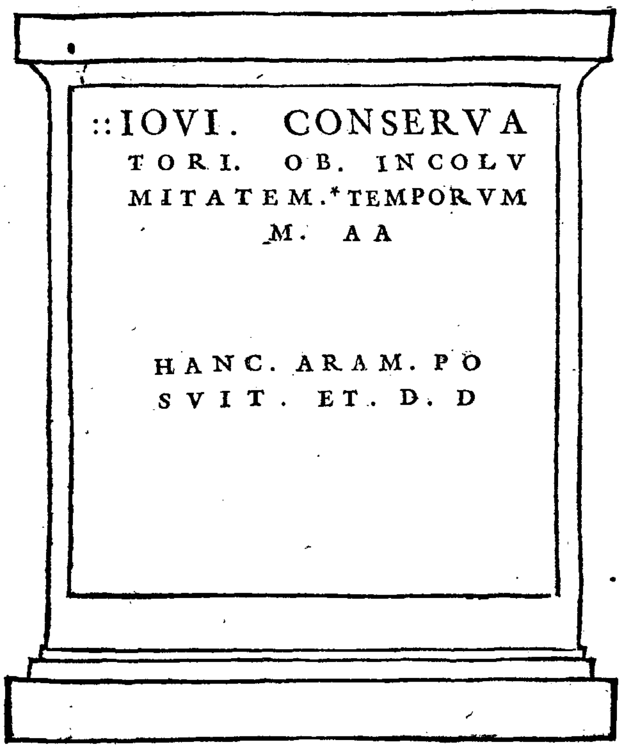

IOVI. O. M
CONSERVATORI. POS
SESSIONVM. ROSCIOR
*VM. * PAVCVLAELIANI. N. COS
ET. BASSAE. FILIORVMQVE
EOR. EX. VOTO. L
ROSCIVS. EVBVLVS. NVTRIT
ET. PROCVRAT. CVM. ROSCIO
FIRMO. LIB. PROC. EOR.

Gruterus è Verderii ſchedis.

* VM. in finem precedentis verſus referunt. Rub. ſched. Grut.
* PACVVI AELIANI Scalig. recte. Grut. Vide an ex inſcriptione 2. pag. CCCCLIX. lucem accipiat. Gud. PACVLI AELIANI Fabrett. inſcr. Cap. X. p. 695. qui & in latere extare hæc verba notat. D. IIII. NON. MART. IVLIANO. II. ET. CRISP. COS.

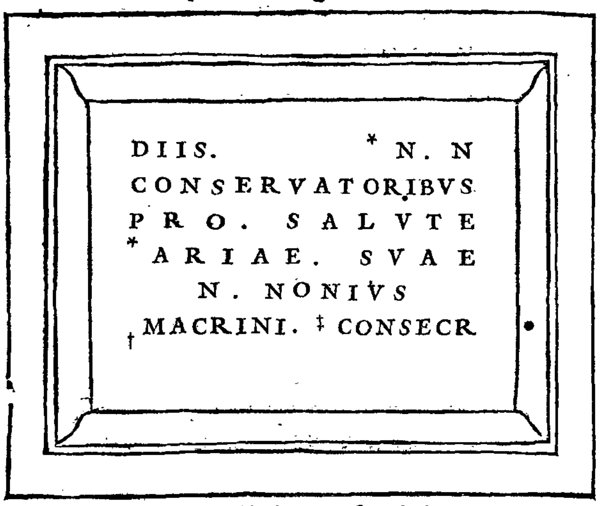
1 *Morelli Hiſpan. in Iaſpide.*

*OB INCOLVMITATEM. M. AVR. Pigh.

Grutero Schottus.

2 *Riperiæ, in agro Brixiano.*

* Non agnoſcit has literas mſ. Pigh.

* ARRIAE mſ. Pigh.
† MACRIN. Panvin. in Veron, & Pigh. mſ.
‡CONS. An. V. 910. Pigh.

Gruterus è Verderii ſchedis. Tomaſinus de donariis c. 15. Salodianam inſcriptionem vocat.

4 *Buda vetere, in inſula Leporis.*

DIIS
CONSERVATORIBVS
GEMINIVS. CAPEL
LIANVS
LEG. AVG. PR. PR. SOD
TITIVS

Ex Apiano & Lazio.

5 *In Varhel, Tranſilvan.*

IOVI. CVSTODI
QVIRINO. SAL
VATORI
*PRO. SALVTE. CAE
SARIS. NERVAE
TRAIANI. AVG
COL
SARMIZ

E Lazio.

*PRO. SALVTE
CAESA. NERVAE
TRAIANI
AVG.
COL. SARMIZ

Sic ſched. Urſin.

3 *Bergomi. Imo a monte Leone Trebulæ in Sabinis. Gud.*

IOVI. *CONSERVATORI. ET. IVNONI. SANCTAE
SACRVM
C. PLAETORIVS. C. F. STEL. PHOEBVS. VI. VIR
AVGVSTAL
SODAL. TRAIANAL. ET. HADRIANAL. IIII, VIR
QVINQVEN
PATR. IVVEN. TREBVL. *MVTVESC. VOT. SOL. LIB
MER

*SERVATORI. Ligor. ſchedæ.

* MVTVST. Ligor.

Ex Onufrio & Fulvio de familiis. Contuli cum Ligor. Gud.

6 *Tuderti in Umbria (quod opp. Tedi nunc vulgus vocat) in baſi ſtatuæ, in pariete templi divi Fortunati.*

PRO. SALVTE
COLONIAE. ET. ORDINIS
DECVRIONVM. ET. POPVLI
TVDERTIS. IOVI. OPT. MAX
CVSTODI. CONSERVATORI
QVOD. IS. *SCELEROSISSIMI. SERVI
PVBLICI. †INFANDO. LATROCINIO
DEFIXA. MONVMENTIS. ORDINIS
DECVRIONVM. NOMINA
NVMINE. SVO. ERVIT. AC. VINDI
CAVIT. ET. METV. PERICVLORVM
COLONIAM. ‡QVOQVE. LIBERAVIT
L. CANCRIVS. CLEMENTIS. LIB
PRIMIGENIVS
SEX. VIR. II. AVGVSTALIS. ET. FLAVIALIS
PRIMVS. OMNIVM. HIS. HONORIBVS
AB. ORDINE. DONATVS
VOTVM. SOLVIT

*SCELERATISSIMI. Ligor.
†IN NEFANDO. Lig.

‡ CIVESQVE. Lig.

Io. Metellus Burgundio exſcrip. Contuli cum mſ. Ligorii. Gud.

7 *Puteolis.*

†IOVI. CVSTODI. SACR. EX. INDVL
GENTIA. DOMINORVM. SVCCES
SVS. PVBLICVS. MVNICIPIVM.......
‡AS........SER. AEDEM. CVM. PORTI
CIBVS. A. SOLO. SVA. PEC. FECIT
ITEM. MENSAM. ET. ARAM. DED

E Scip. Mazellæ libro de Antiqq. Puteol.
† Capacc. antiq. Puteol. ex F. Urſ. ſic legit.
IOVI. CVSTODI. SACRVM
EX. INDVLGENTIA. DOMINORVM
SVCCESSVS. PVBLICVS. SER. AEDEM
Sed Mormille in deſcriptione Puteol. p. 239. ſequitur Gruterum, niſi quod legat MVNICIPIVM..... SER. omiſſo AS. & in fine pro DED. ſcribit. DD.
‡ Scaliger mirum ait ſibi videri Puteolis reperiri quae ad Aſiſinates pertinet, ut infra p. XXI. 11. & hic pro AS.... Aſiſinatium manifeſte legendum. Sed Gudius: videtur eadem cum Aſiſienſi p. 21. n. 11. quæ & Gruteri eſt ſententia, quem ad hanc vide.

8 *Auguſtæ Taurinorum in facie ædium Philib. Pingonii, ingens viſitur marmor, quo ſculpta eſt effigies Dei imberbis ſcutum tenentis cum fulmine, duobus hinc inde ad montium radices ſedentibus.*

IVPITER. CVSTOS. AVGVSTAE. TAVRINORVM

E Pingonio.

1 *Romæ, ad Amphitheatrum ſub Jove nudo, inſidente ſella curuli; dextra tenente fulmen, virgam ſiniſtra. adſiſtit ei Aquila. ſupra caput vero ad latus, viſitur pileus Mercurii alatus, & caduceus ejuſdem.*

IVPPITER
CVSTOS
DOMVS AVG

P. MALVGINENSIS. D. D

E Boiſſardi antiqq. T. III. 129.

Romæ, in S. Mariæ trans Tiberim.

Collat. cum Pigh. mſ.

Ex mar- | *more Phrygio*
rubro, va- | *riato albore,*
venis can- | *didis inter-*
mixtis.

DAMASCENI.

Vidit Smetius.

3 *Poetovione.*

DEPVLSORIS.

I. O. M

DEPVLSOR. AVL
P. CEIONIVS. † D. C. POE
SACERDOTALE. VE
PRO. SALVTE
SVA. ET. ‡ VESPECIATIAE
CAESIAE. VXORIS
HEREDVMQ. SVORVM
OMNIVM

V. S. L. M

• Ex Lazio, Iacobonio, & Boiſſardo.

† Scaliger DEC. i. e. Decurione Poetovione. Sed Gudius D. C. POE. exponit, Decurio Coloniæ Poetovionis.

‡ Leg. VE. SPECIATIAE i. e. Veſlaminicæ, Speciatiæ vel Spectatiæ.

4 *Romæ, in domo Marcel. Capo de Ferro.*

IOVI. DOLICHENO
M. AVERONICVS. KARICVS
D. D

E Mazochio.

5 *Fraſchatæ in agro Tuſculano, in ara admodum detrita.*

IOVI. OPTIMO. MAXIM ☉
DOLICHENO. S.
T. FLAVIVS. T. T. L. ARGAEVS
AR. V. V. D. D.

A Pyrrho Ligorio accepit Smetius.

DOLICHENI.

6 *Romæ, in templo divi Alexii, in Aventino, in arula marmor.*

IOVI. OPTVMO
MAXIMO. DO
*LICHENO. T
FLAVIVS. COS
MVS. IVSSV. DEI
FECIT

*LOCHENO. Pigh. mſ.

Vidit Smetius.

7 *Romæ, in porticu ædis Sancti Benedicti trans-Tiberim, ara marm. Inſculptus eſt bos, & ſuper eo ſtat deus ſoccatus: ſed ſupra umbilicum omnino mutilus. Subeſt inſcriptio.*

IOVI. O. M. DOLICHENO
C. FRONTINIVS
NIGRINVS. LVCIVS
ARAM. POSVIT
B. M.

Smetius vidit & Mazochius. Aliter verſus ſe habent apud Pighium. Sed ex Smetio additum in calce B. M. in Pighii ſchedis eſt LVB. M.

8 *Romæ, in Sancta Maria Monticelli.*

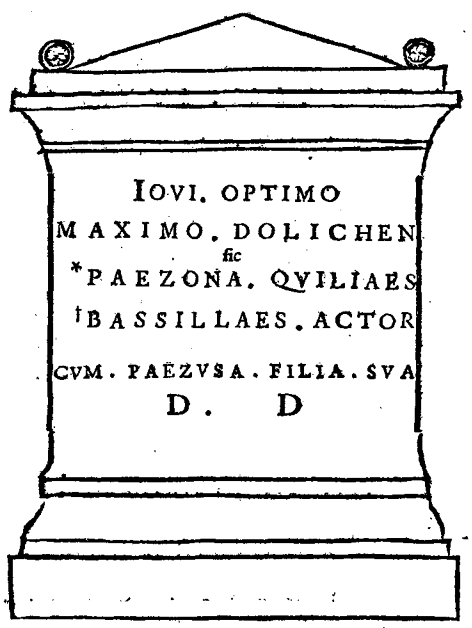
IOVI. O. M

DOLICHENO
C. FRONTINIVS
L. ARAM. POSVIT

L. M.

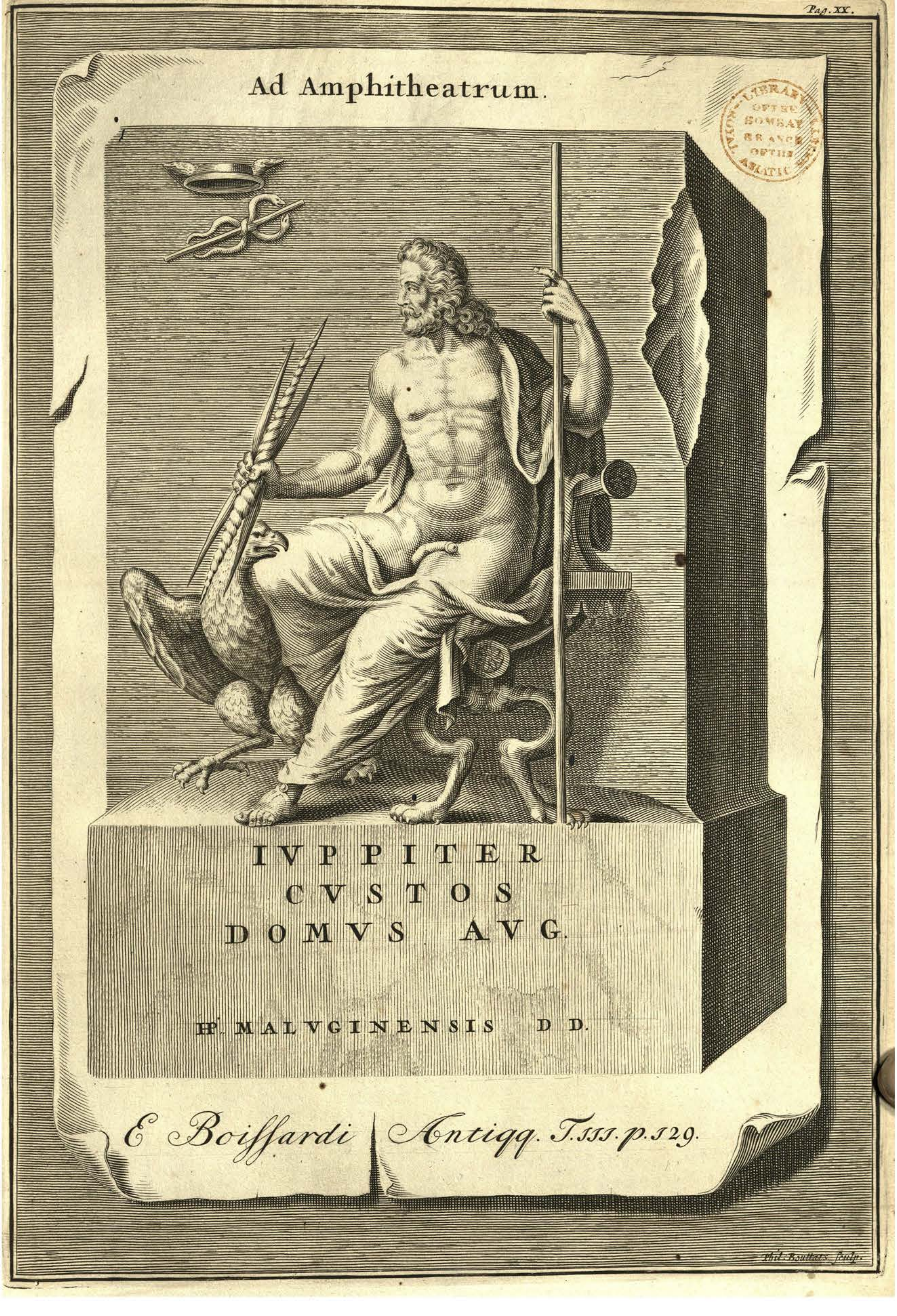
Ex Apiano & Mazochio.

9 *Romæ, in ædibus Franciſci Liſchæ in Parione, ara marm.*

* In Pigh. mſ. PAEZON. AQVILIAES.

Vidit Smetius. Optime hanc inſcriptionem reſtituit Gudius ex p. xxv. 5 PAEZON AQVILIAES BASSILLAES. ACTOR. Auctor indicis *Paezon Acquiliaes* ac ſi eſſet cognomen Paezonis. malè. Fuit is Paczon Actor Aquiliæ Baſillæ. Smetius, qui hunc lapidem deſcripſit, male diſtinxit verba.

Ad Amphitheatrum.
IVPPITER
CVSTOS
DOMVS AVG.
HP. MALVGINENSIS D D.
E Boiſſardi Antiqq. T.III.p.129.
Phil. Bouttats. ſculp.

Romæ in Quirinali, in vinea Epiſcopi Neapolitani, fragmentum.

Ad aram quadratam. in qua pinus eſt, ſtat taurus. ſuper quo ſtat quidam (neſcio an ipſe Deus) ſoccatus barbarè: adverſus paulo in monticulo ſtat, ut videtur, aries. Subſequitur inſcriptio.

1

ΚΑΤΑ ΚΕΛΕΤ
CIN. ΘΕΟΥ ΔΟΛΙ
ΧΗΝΟΥ. ΑΝΕCΤΗCΑ
ΚΑΤΑ ΘΗΝ ΕΟΥ ΤΟΥ Ι
ΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟC ΟΥΑ
ΠΙC ΚΑΙ Ο ΥΙΟC ΜΑΡ
ΚΟC ΟΥΑΠΙC ΑΡΤΕ
ΜΩΝ

ΕΙΑΖΙΙ. *ΙΑΖΙΟ mſ. Pigh.

Vidit Smetius & Pighius.

2 *Neapoli in baſi oblonga.*

Collat. cum mſ. Pigh.

T. FLAVIVS
ANTIPATER
VNA. CVM
FLAVIA. ARTE
MISIA. VXORE
ET. ALCIDE. LIB
ASCLEPIVM. ET
HYGIAM
IOVI. *EIAZIO
VOTVM

In parte averſa ejuſdem vaſeos.

T. FLAVIVS. ANTI
PATER. VNA
CVM. FLAVIA. AR
TEMISIA. VXORE
IOVI. *EIAZIO. VO
TVM. LIBENS. SOLVIT

AntMorillonius exſcripſit. Smet.
*IAZIO. mſ. Pigh.

3 *Romæ in vinea Card. Carpen. in Quirinali, in ara rudi atque oblonga.*

Collat cum mſ. Pigh.

ARAM. †IOVI. FVLGE
‡RATORIS. EX. *PRECEP
TO. DEORVM. MON
TENSIVM. VAL. CRES
CENTIO. PATER. DEORV
OMNIVM. ET. AVR. EXV
PERANTIVS. SACERDOS
SILVANI. †CVN. FRATRIBVS
ET. ‡SORORIBV. DEDICA
VERVNT

FVLGVRATORIS. †IOVIS Boiſ. ‡RATORI. Pigh. *PRAECEP. Boiſ.

Sunt ſic omnia in ipſo marmore incorrectè ſcripta.

†CONFRATRIBVS

‡SORORIBVS. Boiſſ.

Smetius vidit. Vidit & Boiſſardus Tom. IV 99.

5 *In jugo Ceretanorum, non longè à Lerda Hiſpan.*

DEO. FVLGVRATO
RI. ARA

E ſchedis Schotti.

4 *Romæ ad D. Petri Baſil.*

DEO. FVLGERATORI
ARAM
ET. LOCVM. HVNC
RELIG
EX. HARPVSPIC. SENT
Q. PVBLICIVS. FRONT
POS. ET
D D

Grutero Fulv. Urſinus.

6 *Interamnæ.*

IOVI
FVLMIN. FVLG. TONANTI
RVSTIVS. L. F. AEPIO. PONT
EX. S. C. DEDICAVIT

Ex Iacobonio.

7 *Romæ in Sancta Cæcilia trans Tiberim.*

IOVI
HAMMONI. ET
SILVANO
P. STERTINIVS
QVARTVS
D. D

HAMMONIS.

Ex Mazochio & Apiano.

8 *Ad Danubium, inter ruinas urbis Warhel. Suſpectum.*

IOVI. INVENTORI
DITI. PATRI
TERRAE. MA
TRI
DETECTIS. DAC
*THESAVRIS
CAESAR. NER
VA. TRAIANVS
AVG
SAC. P

INVENTORIS. *Vrs. ſched.

Ex Leunclavio & ſchedis Cluſii, & G. à Reicherſdorf in Chorographia Tranſilvaniæ.

10 *Aquis in Helvetia.*

DEO. INVICTO
TIB. CASSIVS
SANCTVS
ET. TIB. *SANCTE
IVS. VALENS
L

E Franciſci Guillimanni Helveticis.
*SANCTAE IVS. VALENS IE'I L. Sic Hotting in method. leg. Hiſt. Helv. Gudius.

PAGANICI.

9 *Badæ veteri in puteo hortorum Monialium.*

DEO IN
VIC
CORNELIVS
ABASCANT
LIB. CORN
PAVLI. P. P
LEG. II. AD

INVICTO.

Ex Apiano.

11 *Aſiſii in Vmbria: tabella marm. in foro collocata.*

IOVI. PAGANICO. SACR.
EX. INDVLGENTIA. DOMINORVM
SVCCESSVS. PVBLICVS. MVNICIPIVM
ASISINATIVM. SER. AMOENIANVS
AEDEM. CVM. PORTICIBVS. A. SOLO
SVA. PEC. FECIT. ITEM. MENSAM. ET. ARAM
D. D

Ibidem extat adhuc porticus pene integra, ſex columnarum, operis Corinthiaci elegantiſſimi, quam templi Minervæ, propter effoſſa ſtatuæ fragmenta fuiſſe, malè (vt puto) vulgò opinantur. Vidit ac deſcripſit Smetius. Videtur illud quod ſupr. pag XIX. 7. habuimus, eſſe idem cum iſto, quod illo integrius Gr.

12 *Romæ in æde Sancti Valentini ad forum Piſcarium in ara marm.*

Collat. cum mſ. Pigh.

ΔΙΙ. ΠΑΤΡΙΩΙ
EX. ORACVLO

PATRII

E Smetio.

1 *Poëtovione ſub porta Stirienſi.*

PRAESTITI. IOVI
S.
TRIB. COH. X. PRAETOR
CVLTOR. NVMINIS. IPSIVS
PROFICISCENS. AD. OPPRI
MENDAM. FACTIONEM
GALLI. IVSSV. PRINCIPIS
SVI. ARAM. ISTAM. POSVIT

PRAESTITIS.

E Lazio.

2 *Veſunæ Petrocoriorum.*

IOVI. PR.... PAC
AVG. VES..D.......
C. POMP. SEX. V. S. L. M

A Scaligero.

3 *Romæ ad S. Mariæ in Dominica.*

REDVCIS.

VOTIS X. ANNALIB FELICITER

PRO. SALVTE. ET. REDITV. DN. IMP. CAESARIS
.... PIO. FELICI
INVICTO. AVG. DOMITIVS. BASSVS. 7. PR. AGENS
VICE. PRINCIPIS. PEREGRINORVM. TEMPLVM. IOVIS. REDVCIS. C. P. OMNI
CVLTV. DE. SVO. EXORNAVIT

VOTIS XX. ANNALIB FELICITER

Ex Onufrio, Hegio & Knibbianis. Vidit etiam Gudius, & ait lapidem eſſe longum 7½ palm. & in ſecundo verſu eraſum eſſe nomen. Princeps peregrinorum qui ſit docet non invenuſte Gutherius de Jure Manium lib. 1. c. 8. Gud.

4 *Lucæ.*

SP. METTIVS
ZETVS
IOVI. SABAZIO
D. L. D
L. D. D. D

SABAZII.

Ex Apiano.

In horto Matthæorum trans Tiberim, in baſi exigua marmoris candidiſs.

5

Q. NVNNIVS
ALEXANDER
DONVM. DEDIT
IOVI. SABAZIO

Vidit Smetius habetque Apianus.

6 *Ibidem in altera baſi.*

IOVI SABAZ
Q. NVNNIVS
ALEXANDER
V. S. L. M

Ex Mazochio & Apiano.

7 *Viennæ, in Auſtria, in ædib. Ioh. Geutner.*

SARAPIDIS.

I. O. M. SARAPIDI
PRO. SALVTE. IMP. L. SEPT. SEVERI
PII. PERTINAC. AVG. ARABICI
ADIABEN. PARTHICI. MAXIMI. ET
IMP. M. AVRELI. ANTONINI. AVG
L. QVIRINALIS. MAXIMVS
TRIB. MILIT. LEG. X. GEM
P. F. V. S. L. M

Ex Apiano & Lazio. Eadem videtur eſſe quæ legitur ſuperius XI. 4.

8 *Viennæ in vico Vulpingerſtraſſ.*

I. O. M
SERAPIDI
IDEM
MAXIMVS

Ex Apiano, & Lazio.

9 *Sentini.*

IOVI. SOLI
INVICTO. SARA
PIDI. T. AELIVS. AN
TIPATER. PROC
AVGG. CVM. VMBRICIA
BASSA. CONIVGE. GRATIAS
AGENTES. POSVERVNT

Ex Aldo.

10 *Romæ in domo civis privati.*

ΔΙΙ. ΗΛΙΩ.
ΜΕΓΑΛΩ.
CΑΡΑΠΙΔΙ
ΚΑΙ.ΤΟΙC.CΥΝΝΑ
ΟΙC. ΘΕΟΙC

Ex Roma Fabricii. Hæc longe auctior legitur inf. MX. 11.

In domo Gentilis Delphinii ad forum Piſcarium columella marm. reperta prius in æde divi Stephani, in Caco, ubi & ſimia & leones cum literis hieroglyphicis, quæ nunc in Capitolio ſunt: unde conjectare licet fuiſſe ibi templum Sarapidis.
Boiſſ. T. V. 109.

11

Smetius vidit, & habet Aventinus lib. 11. Bojor.

12 *Apud Iſaram Fluvium in Boiaria.*

D. I. M
ET. SOLI. SOCIO
SAC
VALENTINVS. SE
CVNDANVS
OB. MEMORIAM. PA
TRIS. SVI
EX. COLLEGI
V. S. L. M

Ex Apiano.

13 *In pago Mombach proximè Moguntiacum.*

SARANICI

I. O. M.
SARANICO
CONSERVA
TORI. †HONO
RIVS. VII. AL
LEG. XXII. PR
P. F. M. AVR. GER
MANVS. ‡D. E
MON

Ex Huttichio.

† Legendum videtur ex LVIII. 3. VOCONIVS. VITVLVS.
‡ Appianus f. 477. DEMONI male. D. EMON. eſt Dacus Emona. Gud.

Romæ, inplatea Sanctorum Apoſtolorum Philippi & Iacobi, ara oblonga.

1

IOVI
SERENO
*NVMMIVS
ALBINVS
EX. VOTO

SERENI.

SERVATORIS.

Vidit Smetius. Boiſſard. legit. NVMISIVS T. v. p. 24 At Pighii. mſ. NVMIVS habet, & putat eſſe fratrem Juliani Didii, de quo Spartianus. Grut.

2 *Romæ, in colle Palatino.*

IOVI. OPTVMO
SERVATORI
M. RVSPIVS. M. F
LEMONIA
VLPIANVS. MILES
VETERANVS
S. P
* V. T. S

Ex Onufrii Panvinii Commentariis
*V. †. S. Sic lapis. Gud.

7 *Romæ extra urbem ad viam Latinam. Gud.*

IOVI. STYGIO. SACRVM
P.ARVANIVS.P.F.OVF.NIGER
D. D. XII. KAL. IVLI
APPIO.ANNIO.TREBONIO. GALLO
M.ATILIO.METILIO.BRADVA.COS

Ex Panvinio. Contuli. Gud.

9 *Circa Puteolos.*

IOVI. VICTORI
TREBONIVS. GALLVS. COS
PORTICVM
EX. VOTO. FECIT
DEDICAVIT. X. KAL. MAIAS
APPIO. ANNIO. *M. ATI....COS

Ex Scipionis Mazellæ antiqq. Puteolanis. Eſt & apud Capac. p. 12. H. N. c. 20.
*Leg. M. ATILIO. Eſt enim M. Atilius Bradua, ut in præced. inſcript. Coſſ. fuerunt A. V. 860.

3 *Ulpiæ Trajanæ.*

IOVI. STATORI
HERCVLI. VICTORI
M.VLP.NERVA.TRA
IANVS. CAESAR
VICTO. DECEBALO
DOMITA. DACIA
VOTVM. SOL
VIT
ASPICE. ROMV
LE. PATER
GAVDETE. QVI
RITES
VESTRA. ISTA
EST. GLORIA

STATORIS.

Ex Lazio, Leunclavio, & Cluſii ſchedis. Scaliger putat ineptam eſſe & fictam. Itaque munii me tot tibicinibus. Grut. G. a Reicherſdorf in Chorographia Tranſilvan. ultimos ſex verſus non habet, qui videntur eſſe ſuppoſititii. Gud. & Græv.

4 *In Engedino Tranſilva. Styra in Geſſoduno Gud.*

IOVI. STATORI
Q. ABVRNIVS
CAEDICIANVS
LEG. AVG

E Lazio & Cluſio.

5 *Apud Iſaram fluv. Bavariæ. Abudiaci ad Danubium. Velſer.*

I. O. M
STATORI
FL. VETVRIANVS
LEG. IIII. REVERSVS
AB. EXPED. EBVRI
CA
EX. VOTO
POSVIT

Ex Apiano.
*I. O. M. STATORI LEG.III.ITA.N.REVERSVS AB EXPEDIT BVRICA.
Sic Velſerus in manumentis peregrinis n. XXIII. quem vide.

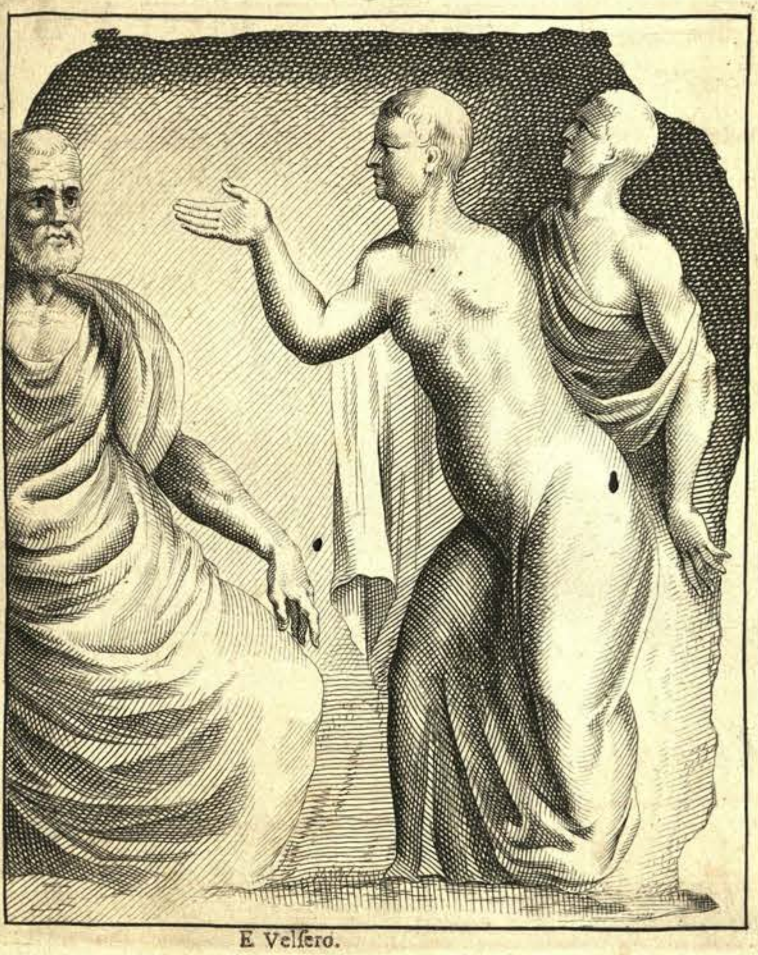
6 *Romæ, eſt in via Flaminia*

GENIO
IOVI. STYGIO. SANCTO
SACRVM
SEX. POMPEIVS. SEX. FIL
OCRIC. CIVICA
MIL. COH. VIII. PRAET

STYGII.

Ex Panvinio.

11 *Quoniam eſt ad manum, libet hic ſubjicere tabulam quæ viſitur Auguſtae Vindelicorum ad portam Divi Jacobi, in qua volunt expreſſum Iovem ſedentem, & ante illum duos ſupplicantium habitu.*

E Velſero.

8 *Romæ.*

IOVI. VICTORI
K. AIMILIVS. K. F. QVIR
ARRINVS. MIL. LEG. X. AVG
S. P. P. D. D

VICTORIS.

Ex Panvinio.

10 *Extra Clauſenburg.*

I. O. M
* V. VL. COR
PRO.SALVTE.SVA.ET.SVORVM
IVL. AVR. DECORAT.DEC.COL
AQ. FLA. IVL. AEDIL. ET
M. AVR. FILIORVM. S. DEC
COL. *AQ. .QVES
V. S. L. M
PERPETVO. ET. † CORIOLANO
COS‡
VIII. IDVS. IVNIAS

*forte victori

E Lazio.

* AQUENS. XXXIII. 3.
† CORNELIANO. ex CCCCXLVI. 9.
‡ A. Vrb. 990. Gud.

12 Lex dedicationis aræ Jovi opt. max. ſacræ. *Salonæ in Dalmatia, poſtea Patavium tranſlata ad Rhamuſios.*

L. AELIO. CAESARE. *IMP. P. COELIO. P. F. BALBINO. VIBVLLIO. PIO. COSS
VII. IDVS. OCTOBRES
CN. DOMITIVS. VALENS. II. VIR. ID. PRAEEVNTE. C. IVLIO. SEVERO. PONTIFIC
LEGEM. DIXIT. IN. EA. VERBA. QVAE. INFRA. SVNT

IVPPITER. OPTIME. MAXIME. QVANDOQVE. TIBI. HODIE. HANC. ARAM. DABO. DEDICABOQVE. OLLIS. LEGIB
OLLISQVE. REGIONIBVS. DABO. DEDICABOQ. QVAS. HIC. HODIE. PALAM. DIXERO. VT. INFIMVM. SOLVM. HVIVS. ARAE. EST
SIQVIS. HIC. HOSTIA. SACRVM. FAXIT. QVOD. MAGMENTVM. NEC. PROTOLLAT. ITCIRCO. TAMEN. PROBE. FACTVM. ESTO. CETER
LEGES. HVIC. ARAE. EAEDEM. SVNTO. QVAE. ARAE. DIANAE. SVNT. IN. AVENTINO. MONTE. DICTAE. HISCE. LEGIBVS. HISCE. REGIONIB
SICVTI. DIXI. HANC. TIBI. ARAM. IVPPITER. OPT. MAX. DICO. DEDICOQVE. VTI. SIS. VOLENS. PROPITIVS. MIHI. COLLEGISQ.
MEIS DECVRIONIB. COLONIS. INCOLIS. COLONIAE. MARTIAE. IVLIAE. SALONAE. CONIVGIBVS. LIBERISQVE. NOSTRIS

* Pro IMP. Urſin. ſched. II. quod & probat. Pignor. Symb. epiſt. 30. quem vide.

Steph. Pighius deſcripſit e ſchedis Marcelli Cervini, Card. Sanctæ Crucis, qui poſtea ſummus Pont XXI. dieb. fuit: ad marmor vero ipſum Manutius. Quæ hic mutata ſunt, ex Pignorii, qui accuratiſſime ad lapidem hunc titulum exegit ſententia, ſunt mutata, quem vide in loco laudato. EST tamen in v. 6. retinui, cum ibi legatur ES. & in v. ult. NOSTRI eſt in lapide Quæ vero ſint recentia, ibid. vide. Nam pars prior horum verſuum eſt auctarium recentioris manus, quæ lapidem fractum ſic ſupplevit.

1 *Brixiæ in ædibus Domini Rizardi De Sallodio. Rub. ſch. Madrati mſ. Pigh.*

IVNONIS.

CN. CORNEL
*NIKANOR
IVNONIBVS
V. S. L. M

Gruterus è Verderii ſchedis.
* ita & Rubæi ſch. ſed NICANOR Pigh. ſch.

2 *Aquileiæ.*

IVNONIB. SACRVM

M. MAGIVS. M. L. *AMARANTIVS
IIIIII. VIR. ET
MAGIA. M. F. VERA. MAGIA. M. ‡L. ILIAS
AEDEM. † SIGNA. VIIII. PORTICVM
MACERIS. II. ‡CVLINAM. ET
LOCVM. IN. QVO. EA. SVNT
V. S. L. P

E Lazio, Apiano: item Boiſſardi & Puteani ad Gruterum ſchedis.

*AMANTIVS. Urs. ſched. ‡ F. Urs. † SIGN. III. Urs. ‡ CVLINA. Urs. alteræ ejus ſchedæ habent II. LINA.

ita Lazius, alii : VOTVM SOLVERVNT. LOCO. PRIVATO. & Vrs. ſchedæ alteræ.

3 *Parmæ, in Sanct. Iohann. Evangel.*

IVNONIBVS
L. TPARIVS
† P. HILEROS
‡L. M

Ex Apiano.
† leg. PLARIVS. Gud. ‡ S. mſ. Pigh.

4 *Veronæ, in monumento vetuſtiſſimo parieti domus Ioniorum affixo.*

IVNONIBVS
AVG. SAC
METEL*LA. I. DE. NOMINE
SVO. ET
T. FLAVI. HERMETIS
VIRI. SVI
D. D

Ex Sarayna & Panvinii mſ. cod.
* LAI. mſ. Pigh. leg. METELLA. IDE. Auctor indicis male primam exponit. Gud.

5 *Coloniæ Agripp. in ædib. Doct. Ioh. Rinckii.*

IVNONI
IBVS†. ‡CA
BIABVS
MASIVS
VOTVM
RETVLIT

Ex Arnold. Mercatore.

6 *Propter Iaurinum Hungariæ, in villa Everkhen.*

IVNONI. REGINAE
MINERVAE
NEPTVNO
LIBERO. PATRI
DIANAE
CETERISQ. DIBVS
L. ANTON. SABINIANVS
CORNEL. LEG. LEG. I. AD
P. S. TEMPLVM. VETVS
CONLAPSVM. EXCLVDVM
CVR. CVM. AVRELIANO. CON

Ex Lazio.

† Punctum non eſt in lapide.
‡ Scaliger legit C. ABIANVS. mſ. Pigh. CABIABVSCA.

7 *Apud villam Eining, diſtantem miliari uno ab Avenſperg. in Bavaria.*

*IVNO. R. ET. MINER. SAC
GENIO. COH. III. BRIT. ARAM
T. FL. FELIX. PRAEF. EX
VOTO. POSVIT. L. M
DEDICAVIT. KAL. DEC
GENTIANO. ET
BASSO. CoS.

Ex Apiano Aliter verſus diſtinguit mſ. Bajeri. Grut.
* Joh. Bajer. ait exſtare manifeſtiſſima veſtigia verſus alterius, qui praeceſſerat. nempe. AVG. MARTI. AVG. DIANAE.

8 *Ladebergi, ſecundo ab Heidelberga lapide, in arce Epiſcopi Wormacienſis.*

IVNONI ....
MINERVAE ....
BVSQVE. MI ....
SALVTE. ET ....
DD. NOSTR ....
MAXIMIANI ....
AVGVSTOR ....
ET. MAXIMIA ....
CIVITAS. MOC ....
. VRE. IN .. EAV ....
... IAL ....

Ex Thoma Leodio.

9 *Reginæ in Hiſpan.*

IVNONI. SACR
TERENTIA. PVELLA
TESTAMENTO. PONI
IVSSIT. EX. ARGENTI
LIBRIS. L

E Morali.

10 *Fileſiæ, Comitatu Dobacenſi.*

IVNONI
MAROGATANVS
PRO. SALVTE. SVA
ET. SVORVM
V. S. L. M

E Lazio.

11 *Tibure, in templo S. Catharinæ, circa baſim eximiam.*

ARGEIAE.

IVNONI. ARGEIAE
C. BLANDVS. PROCOS

Ex Apiano.

12 *Iaderæ in Dalmatia, in templo divi Donati.*

AVGVSTAE.

IVNONI. AVGVSTAE
APVLEIA. M. FIL
QVINTA. SVO. ET
L. TVRPILII. BROCHI
NOMINE

Ex P. Martyre.

13 *Romæ, tabella marm. incluſa parieti domus cujuſdam privatæ, è regione domus Cardinalis Sermonetæ, ad Tiberim.*

IVNONI
*GAVIAE. ALBANAE
SACRVM

GAVIAE ALBANAE

Vidit Smetius 19. 5. & Ligor.
* An Gaviniæ: ut p. CIↃLXVII. 1. Veneri Gabiniæ & Albanæ. i. e. è lapide Albano & Gabino. Gud.

14 *Romæ in vico, qui ab Vrſo ducit in Agonem, in area domus cujuſdam privatæ, in ara marmorea grandi.*

IVLIAE &c. *DIAE Boiſſ.

IVNONI
IVLIÆ
*AVFIDENAE
CAPITOLINAE
SACRVM

Lateri ſiniſtro, inſculptus gryps altari inſidens, dextro ſphynx. Vide Boiſſard. T. III. p. 93.

E Smetio 19. 4. & Boiſſardo.

15 *In Hiſpello, Sabinorum, ut credo caſtello.*

IVNONI. IVG
SEX. CALPVRNIVS
SEX. F. VETVRIA
*IVVENTIANVS
IIII. VIR. QVINQVE
D D D

IVGALIS.

ſic

A Pighio Smetius.
* Ligorius & Panvinius in tribu Veturia legunt QVINCTIANVS.

16 *Romæ, apud Gentilem Delphinum, in baſi plana parvaque.*

BASSA. VITELLI
PRO. Q. VITELLIO. Q. *F. FILIO. SVO
IVNONI. LVCINAE. V. *S. L. M

LVCINAE.

Smetius vidit.
* F. non eſt in Petav. ſched. * non eſt S. in ſched. Petav. Ex iiſdem addidi P in verſ. ſecundo & IV in tertio.

Ad hortos Bellaianos in Quirinali.

E. Boiſſardi Antiqq T. IV. p. 28.

1 *Romæ, in ædibus Papirii Capozucchi, ad viam latam prope Sanctum Marcum.*

PIAE.

In duabus tabulis marmoreis, ara aut baſi ſtatuæ olim præfixis.

†IVNONI. PIAE

A. CAVI... LEIVS. M. L. PHILONICVS

GENIAR. POST. AEDEM. CASTORIS

Eraſum, ſed non adeò quin veſtigia quædam literarum adhuc appareant.

Vidit Smetius.
† Boiſſ. T. VI. 24. tantum hæc habet verba.
* INGENIARIVS legendum. Scal.

2 *Romæ, ad hortos Bellaianos in Quirinali; ſedet in tabula Juno, adſtat à dextris Mercurius, à læva Venus, in baſi eſt.*

PLACIDAE.

IVNONI. PLACIDAE
CONSERVATRICI. AVGVSTAE

CLAVDIA. SABBATIS
BVLLAM. D. D

ADDIDIT. ET. SCYPHVM. ET
TRIPODEM. FORTVNAE. AVG

E Boiſſardi antiqq. T. IV. 128.

3 *Puteolis.*

PRONVBAE

SIL. PETRONILLA. M. AN. IANVARII
COIVX. GRAVISS. EX. TT. SS. HH
VT. IVNONI. PRONVB. SVAE. VIRG
EREPTAE. PRIM. AEDES. MAR
CONSTRVATVR. IMP.

Ex Aldo & Verderii ſchedis. Capac. l. 1. Hiſt. Neap. & 11. c. 24.

4 *Romæ, in Capitolio, in ara.*

REGINAE.

IVNONI
REGINAE
CONSERVATRICI
LIBERORVM. DO
MVS. AVGVSTI
D. D

E Boiſſardi antiqq. T. III. 107.

5 *Romæ, in horto Cardinalis Cæſii in parva baſi.* Contuli cum Pigh. qui aliter diſtinguit verſus. Grut.

IVNONI
REGINAE
PAEZON
*AQVILIAES
BASSILLAES
ACTOR. CVM. PAEZVSA
FILIA. SVA. D. D

Smetius vidit.
* AQVILLIAES. Pigh.

6 *Inter Emeritam & Erenam in templo rotundo, quale eſt Romæ Pantheon.*

IVNONI. REGINAE
SACR

....LIC. SERENIANVS. V. C. ET. VARI
NIA.... ACCINA. C. F. PRO. SALVT
....LIAE. SVAE. VARINIAE. SERE
NAE. DICAVERVNT

E Morali.

7 *Moguntiæ in templo D. Mauritii, ad ſiniſtrum ingreſſus*

*D. O. M
IVNONI. REGI
NAE. G. VITALI
NIVS........
....
ET. LVCILIANA.
HONORATA
CONIVX. E.

Ex Huttichio.
* leg. I. O. M. Reineſ. ad XXI. 74. & Gud.

8 *Veronæ, in domo Trivellorum.*

IVN. *LVN
REG. †SACR
P. VITVLLIVS
PHILOLOGVS
VI. VIR. AVG
†INFERIO

Sculteṭus ex Onufrii ſchedis.
* Forte LVC. i. e. *Lucinæ.* † SAC. explic. Sacrarius ut in CCCVIII. 1.
† An IMPERIO? ut III. 1. VI. 4. CVI. 2. ut 3. in hac pagina. Gud.

9 *Romæ, in domo Porcariorum.*

IVNONI. CLAVDIAE
ET. SAN...
MELPOMINE

E Mazochio.

10 *Romæ, in viridario Vaticani.*

IVNONI
IVNIAE. C. SILANI. F
TORQVATAE
SACERDOTI. VESTALI
ANNIS. LXIIII
CAELESTI. PATRONAE
ACTIVS. L

Ex Urſino & Aldo. Vide Spon. Miſcel. p. 150.

11 *Burdegalæ apud Florimund. Ræmondum.*

IVNONIBVS. IVLIAE
ET. SEXTILIAE.

Gruterus è Verderii ſchedis.

12 *Nepete, in S. Herculanio, tabula marm. alta palmos 4. lata palm. 2. ½ Contuli cum ſched. Urſ. & ms. Pigh.*

FERONIAE.

HERMEROS
TI. CLAVDII. CAESARIS. AVG
*GERMANICI. SER
†THEAMIDIANVS. AB. MARMORIB
MAGISTER
FERONIAE. ARAS. QVINQVE
D. S. D. D

A Pighio accepit Smetius.
* GERMANICI. Urſin. † An *Tamudianus*? Reineſ.

13 *Veronæ, in æde S. Johannis in Valle.*

SATVRNI.

SATVRNO. AVG. SACRVM
M. CASSIVS. FIRMVS
V. S. L. M

Ex Sarayna & Panvinii ſchedis.

14 *Veronæ, in ædibus Fabii Niſcheſolæ Juriſconſ.*

SATVRNO
AVG. SACR
P. TOSSIVS. ZOSIMVS
VI. VIR. AVG. ET
TOSSIA. SATVRNINA
CONIVX
V. S. L. M

E Velſerianis Gruterus.

1 *Romæ, repertum ſuperioribus annis propè ipſam Saturni ædem.*

L. PLANCVS. L. F....
IMP. ITER. DE. MANIB...
. . . .

Ex Urſini Familiis.

2 *Patavii in ædibus Scardeonii.*

C. S. F
Q. ASCONIVS
GABINIVS. MODESTVS
PRAETOR. PROCOS
PRAEF. AERARI
SATVRNO
DEDIT

E Scardeonio. 45. at 76. habet in primo verſu C.... S. F. Gr.

3 *Romæ, ad Septem Lucernas in marmore fracto.*

LOCVS. ADSIGNATVS. AEDI. OPIS. ET. SATVRNI
L. MVNATIO. VERO. ET. C. TERENTIO. FELICE
CVRAT. OPER. PVBL

E Mazochio & mſ. Metelli.

5 *Veronæ in templo divi Odorici.*

VESTAE.

VESTAE
Q. CASSIVS
M. F
VARVS
V. S. L. M

Ex Sarayna.

6 *Filetiæ, Comit. Dobocenſis.*

TERRAE. MATRI
MAROGATANVS
PRO. SALVTE. SVA. ET
SVORVM
V. L. M. S

TERRAE MATRIS.

Ex Lazio.

7 *Romæ, in hortis Carpenſibus; ſub ſtatua mulieris turritæ, triplici fere ordine mammis infinitis ſuccinctæ; cui ſtricta veſtis Hieroglyphicis notis variegata.*

PHYSEOS.

ΦΥϹΙϹ. ΠΑΝΑΙΟΛΟϹ
ΠΑΝΤ. ΜΗΤ

E Boiſſardi antiqq. T. IV. 118.

4 *Præneſte in Latio, in vinea quadam ſub mœnibus, ad portam qua Romam itur: in baſi ſtatuæ.*

Collat. cum mſ. Pigh.

OPI. DIVINAE. ET. FORTVNAE
PRIMIGENIAE. SACR
IMP. CAESAR. HELVII
PERTINACIS. AVGVSTI
V. D. D
T. CAESIVS. T. F. HERODES
V. S. C

Pyrrhus Logorius Neapolitanus vidit & exſcr. anno 1545.

Eſt Romæ apud Maffæos numiſma quoddam Pertinacis, in priori facie ipſius effigiem habens, cum titulo, P. HELV. PERTINAX AVG. *&c. In averſa autem parte mulier in cathedra ſedet veluti gravitatis, conſtantiæ & immobilitatis index, cum hac inſcr.* OPI DIVINAE. *Unde jam conſtare videtur, Pertinacem ſtatuam Opi voviſſe ac dedicaſſe, Titum verò Cæſium hunc, votum ſolvi curaſſe.* Smetius & Pigh.

8 *Stephanus Pighius Campenſis, ſubſequentia duo, è ſchedis Marcelli Cervini Cardinalis Sanctæ Crucis, ac poſtea ſummi Pontificis, collegit, ſed unde deſcripta primum ſint, ignorat.*
In agro. Augubino. Pigh.

In baſi.

CERERIS.

CERERI
FRVGIF
SACR
L. VEIANIVS. COSMVS
P P

9 *Romæ ad viam Aureliam in domo Porcaria. Gud. ex Ligorio. Baſis eſt quadrata quam undique cingebant ariſtæ, & ab utroque latere fax ardens. Pigh.*

CERERI. AVGVST
MATRI. *AGR
L. BENNIVS. PRIMVS
MAG. PAGI
BENNIA. PRIMIGENIA
MAGISTRA. FECER
GERMANICO. CAESARE. II
L. SEIO. TVBERONE. COSS
DIES. SACRIFICI. XIII. K. MAI

Smet.

* Sic Pigh. & Smet. Sed ACI. lapis. optime. Gud. SACR. Aldi Orthogr. Grut.

10 *Romæ inventa, in ruinis ad forum Sempronium in via Quinctia.*

CERERI. SACRVM
L. AP... PAL. ET
P. STATIVS. P. F. PAL. AVRELIVS. II. VIR
CVRATORES
Q. LARONIVS. Q. F. HOR. QVADRATVS
L. MEMMIVS. SEX. F. PAL. †PETRONIVS
L. MEMMIVS. L. F. PALAT. ‡GALBIVS
MENSOR. ITER. HONOR. IN. CVR. FVNCT
IIII. VIR. VIAR

Ex Onufrii Roma.
* APICIVS. L. F. ſupplet. ex Ligor. Gud. † PETRONIANVS. Ligor. melius.
‡ An *Gallus*? L. MEM. GAL. in nummo argenteo apud Urſin. qui exponit *Gallus*. Gu.

12 *Allifani, ara marm.*

AEMILIA. C. L
CRESTE
CERERI. SACR

Grutero Urſinus per Gutenſtenium.

11 *Romæ.*

P. DECIVS. DECI. F
PRIMVM. COS
DE. SAMNITIBVS
TRIVMPHANS
SPOLIA. EX. IEIS
CERERI. CONSECRAVIT
ITERVM. ET. TERTIVM
CONSVL........
. . . .

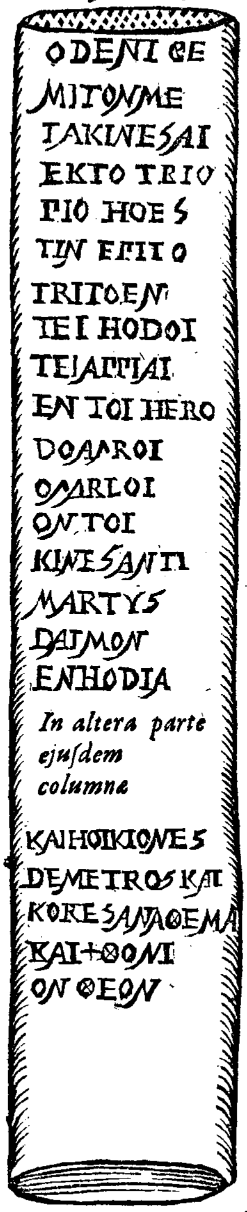
E Mazochio.

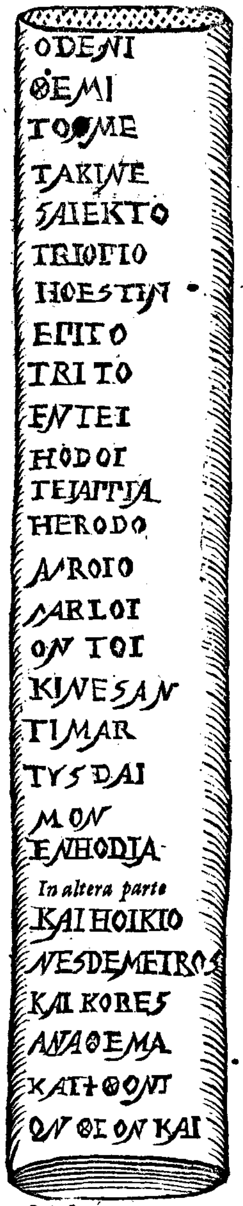

LIBRARY BOMBAY BRANCH ROYAL ASIATIC SOCIETY

Romæ in duabus columnis in via Appia, apud ſepulchrum Metellæ repertis, atque in hortos Farneſianos tranſlatis.

1

Interpretatio ad verbum.
*Nemini fas transferre ex templo quod eſt ad tertium lapidem in via Appia in Herodis agro. Non enim *opera pretium moventi. Teſtis dea viarum præſ*

*ex uſu forte mſſ. Pigh.

Et columnæ Cereris & filiæ donarium & manium deorum, &

*Ex hoc, KAI apparet alias columnas adhuc deſiderari.

Smetius exſcripſit. v. 3.

Vide harum columnarum explicationem apud Cl. Salmaſium ad duas inſcriptiones Græcas Herodis Attici. Iſtarum columnarum inſcriptionem quidam ſic carmine reddidit.

Quæ ſacræ ſurgunt Cereri nataque columnæ
Exiguo in templo Manibus atque Deis,
Terno ubi dividitur ſaxo via nobilis Appi,
Pinguia quæ Herodes jugera dives arat:
Has moviſſe nefas: nec tantum teſte carebit
Crimen, quod grave poſt afferat exitium.
Hoc oculis dea Perſephone non viderit æquis,
Imperio cujus ſubdita quæque via eſt.

Romæ, in ſacello Mazzariorum Papæ, in area divi Petri ſtat ſimilis ara, in cujus fronte hæc eſt inſc.

4

DIS. MAGNIS
VLPIVS. EGNATIVS. FAVENTINVS
V. C. AVGVR. P. V. B. P. R. Q.
PATER. ET. HIEROCERYX. D. S. *I. M
†ARCHIBVCVLVS. DEI. LIBERI
HIEROFANTA. HECATAE. SA
CERDOS. ISIDIS. PERCEPTO
TAVROBOLIO. CRIOBOLIOQ.
IDIBVS. AVGVSTIS. D. D. N. N
VALENTE. AVG. V. ET. VALENTINIA
NO. AVG. CONSS. FELICITER

VOTA. FAVENTINVS. BIS. DENI
SVSCIPIT. ORBIS
VT. MACTET. REPETENS. AVRATA
FRONTE. BICORNES

*M. I. mſ. Pigh. & Onufr.
† ARCHIBVCOLVS. Pigh.

In dextro latere, eſt pinus, à qua crotala & fiſtulæ compactæ pendent, & ſubtus aſtat aries alligatus.
In ſiniſtro latere, item pinus, à qua pedum & fiſtulæ duæ pendent, & inferius ſtat taurus.
Vidit Smetius & Pigh.

2 *In Malſeſino, agro Veronenſi.*

MATRI. DEVM. ET. ISIDI
C. MENATIVS. C. FIL. FAB MATRIS DEVM.
SEVERVS. FANVM. REFECIT
ET. PRONAVM. DE. SVO. FECIT
EX. VOTO

Ex Sarayna.

3 Romæ, in atrio domus Cardinalis Cæſii in ara marm.

M. D. M. I. ET. ATTINIS

Cybele ſive Idæa Deorum mater turrita, in curru ſedens, à leonibus vehitur, dextra ſpicas miliumque, ſiniſtra tympanum tenens.

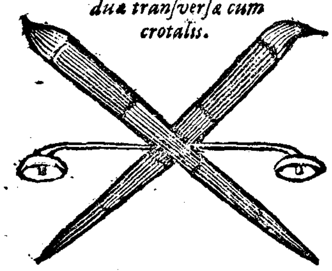
Stat contra Attis puer pinui innixus, mitratus braccatusque dextra mento ſubjecta, ſiniſtra etiam tympanum tenens, & pedum illi à tergo aſtat.
Vide Boiſſard. T. III. p. 47.

Subeſt hæc inſcriptio.

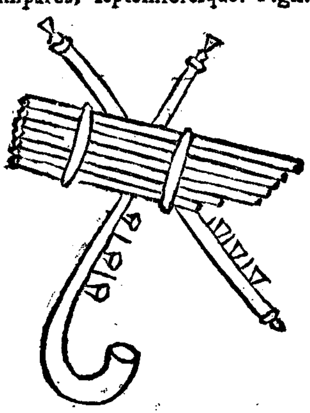
.L. CORNELIVS. SCIPIO. *OREITVS
.V. C. AVGVR. TAVROBOLIVM
.SIVE. ┼CRIOBOLIVM. FECIT
DIE. †IIII. KAL. MART
.TVSCO. ET. ANVLLINO. COSS.

* Ita ad lapidem ſe legiſſe teſtatur Spon. *miſcel.* p. 269. ORFITVS. Pigh. mſ. ORETVS. Bejer. mſ. ┼ CREOB. Boiſſ. † III. Boiſ.

Dextro lateri inciſæ ſunt faces duæ tranſverſæ cum crotalis.

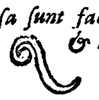
In ſiniſtro latere ſunt fiſtulæ hujuſmodi. Nauplia geminæ atque impares, ſeptemforeſque. Pigh.

Vidit Smetius & Panvinius & Pighius.

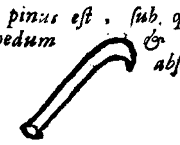
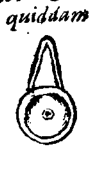
Romæ, in ædicula Sancti Michaëlis in Vaticano, non procul à domo Cæſia.

Eſt ara Cybeles, ſub altari quodam poſita: cujus prima facies, quæ inſcripta erat, contra parietem verſa eſt, atque ideo legi nequit.

In parte averſa ſunt faces duæ, ut ſupra, lanx & poculum. Item lituus *& aliud inſtrumentum ad formam cochlearis.*

In latere dextro Pinus eſt, ſub qua taurus, & appendent tympanum & fiſtula.

In ſiniſtro latere item pinus eſt, ſub qua aries, & appendent mitra, *pedum* *& aliud quiddam, lanci non abſimile.*

Vidit Smetius.

1 *Romæ, in æde divi Nicolai in Calcaria, retro Cæſarinos, in ara grandi, in duas partes fiſſa.*

Vid. Boiſſ. T. V. 33. & 34. ubi figuræ. Vid. Salmaſ. ad Lamprid. Elagab. C. 7.

ΜΗΤΕΡΙ ΤΗΠΑΝΤΩΝ ΡΕΙΗ ΤΕΚΕΩΝ ΤΕ ΓΕΝΕΘΛΩ
ΑΤΤΕΙΘΥΨΙϹΤΩΙ ΚΑΙ ϹΥΝΙΕΝΤΙΤΟ ΠΑΝ
ΤΩΠΑϹΙΝ ΚΑΙΡΟΙϹ ΘΕΜΕΡΩ ΤΕΡΑΠΑΝΤΑ *ΦΥΟΝΙ *ΦΥΟΝΤΙ. Salm.
ΚΡΙΟΒΟΛΟΥ ΤΕΛΕΤΗϹ ΗΔΕΤΙ ΤΑΥΡΟΒΟΛΟΥ
ΜΥϹΤΙΠΟΛΟϹ ΤΕΛΕΤΩΝ ΤΟΥΤΟΝ ϹΥΝΘΗΚΑΤΟΒΩΜΟΝ
ΔΩΡΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΟϹ ΘΕΙΟΝ ΕΧΩΝ ΕΠΙΚΛΗΝ
PETRONIVS. APOLLODORVS. V. C
PONTIF. MAIOR. XV. VIR. SACR. FAC
PATER. SACR. DEI. INVICTI. MITHRAE
TAVROBOLIO. CRIOBOLIOQ. PERCEPTO
VNA. CVM. RVF. VOLVSIANA. C. F. CON
IVGE. XVI. KAL. IVLIAS. DD. NN
VALENTINIANO. ET. VALENTE. AVGG. III. COSS
ARAM. DICAVIT

Literæ omnes quibus puncta ſuppoſuimus, aut effractæ ſunt, aut ita eraſæ, ut legi nequeant.

Hos verſus tranſtulit Bened. Hegius Spoletinus.

Cunctorum Cybele genitrici hominumque Deûmque
Excelſoque Atti, quem nihil orbe latet,
Qui facit ut pura celebremus mente quotannis
Crioboli feſtos Taurobolique dies,
Qui cognomen habet de munere Apollinis, aram
Sacrorum antiſtes marmoream hanc ſtatuit.

In dextro aræ latere, Cybele turrita, cum tympano, à leonibus vehitur, prope pinus eſt, & ſubtus taurus.

In ſiniſtro latere Mitratus Attis, bis cinctus, dextra fiſtulas & crotala, ſiniſtra pedum tenens. Superius eſt tympanum: a tergo ipſius ſtat pinus & ſub ea aries, ſubtus deinde taurus ſeorſum.

In parte averſa ſunt tedæ tranſverſæ, lituus *patera, guttus ſive urceus, & ſympinium.*

Vidit atque exſcripſit Smetius. Vid. etiam Capac. Hiſt. Neap. c. 14.

2 *Romæ, in S. Lucia in ſilice, in capite Suburræ, in ara marm. grandi.*

DIS
MAGNIS
MATRI. DEVM. ET. ATTIDI. SE
XTILIVS. AGESILAVS. AEDESIVS
V. C. CAVSARVM. NON. IGNOBI
LIS. AFRICANI. TRIBVNALIS. ORA
TOR. ET. IN. CONSISTORIO
PRINCIPVM. ITEM. MAGISTE
R. LIBELLORVM. ET. COGNITION
SACRARVM. MAGISTER. EPISTV
LAR. MAGISTER. MEMORIAE
VICARIVS. PRAEFECTOR. PER
HISPANIAS. VICE. S. I. C. PA
TER. PATRVM. DEI. SOLIS. INVI
CTI. MITHRAE. HIEROPHANTA
HECATAE. DEI. LIBERI. ARCHI
BVCOLVS. *TAVROBOLIO   * TAVRIBOLIO. Pigh.
CRIOBOLIOQ. IN. AETER
NVM. RENATVS. ARAM. SACRA
VIT. DD. NN. VALEN
TE. V. ET. VALENTINIANO
IVN. AVGG. ‡CONSS. IDIB   ‡COSS. Pigh.
AVGVSTIS

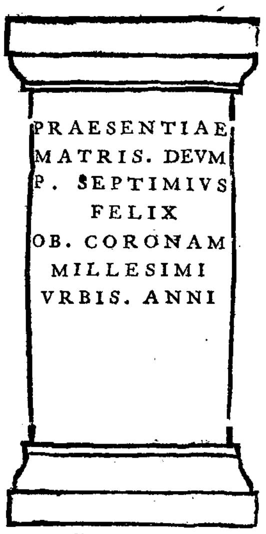
A Pyrrho Ligorio accepit Smetius, extatque item apud Mazochium.

3 *Tertio à Marſilia lapide in pago Pennes videtur marmor, cujus angulus ſiniſter ornatur turri, in medio pinus erigitur, a qua hinc pendent crotala, & a crotalis fiſtula compacta, inde duæ lances. ſubtus ſtat leo. arbori decuſſatim acclinant pedum & clava cujus tenuiori parti impoſita mitra. ſubſcribitur,*

MATRIS. DEVM. MAGNAE. IDEAE. PALATI
NAE. EIVSQ. M. RELIGIONIS. AD. PANOR
NAVIVS. IANVARIVS

Ex obſervatt. poſterioribus Gabr. Simeonii.

4 *Arula reperta anno 1549. trans Tiberim ad S. Mariam, in domo piſtoris cuiuſdam.*

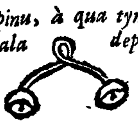
PRAESENTIAE
MATRIS. DEVM
P. SEPTIMIVS
FELIX
OB. CORONAM
MILLESIMI
VRBIS. ANNI

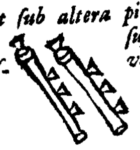
Vidit Smetius.

5 Ad poſticum palatii Cardinalis Trivultii in ara rudi ac malè habita.

Supernè arietes quinque, ſinguli ſcilicet in ſingulis angulis, atque unus in fronte, mactati jacent.

DD. NN. FL. ‡VALENTINIANO. ET. GRATIANO   ‡VALENTE ET VALENTINIANO AVG. Ligor.
..RATORIBVS. SVIS
CEIONIVS. RVFIVS. VOLV SI
ANVS. V. C. ET. INLVSTR IS
EX VICARIO ASIE ET CEIO
NI RVFI VOLVSIANI. V. C.
ET INLVSTRIS EX PREFECTO PRE
TORIO. ET EX PREFECTO VR BIS
ET *CECINE LOLIANE CLAR ISSI   * An CEIONIAE? Gud.
ME ET INLVSTRIS. FEMIN E
DEAE ISIDIS SACERDOTIS. FI LIVS
ITERATO VIGINTI ANNIS EX P ERCEP
TIS TAVROBOLIIS. VI. ARAM CONSTITV IT
ET CONSECRAVIT. X. KAL. IVN. D. N. VA LEN
TINIANO AVG ET NEOTERIO C ONSS.

In lat. dextro ſtat aries ſub pinu, à qua tympanum fiſtula compacta *& crotala* *dependent.*

In ſiniſtro latere taurus ſtat ſub altera pinu, a qua pedum & ſingulares fiſtulæ duæ ſuſpenſæ ſunt. *A tergo ſunt faces tranſverſæ, ut in præcedentibus aris.*

Vidit Smetius, & Lig.

6 Romæ, in ædibus Colotianis, ad aquam virg.

In ſimili ara, in qua item arietes quinque ut ſupra, mactati jacent.

M. D. M. IDAE. ET. ATTIDI. *MINOTAVRO
NOBILIS. IN. CAVSAS. [1] FORMA. CELSVSQ. SABINVS
HIC. PATER. INVICTI. MYSTICA. VICTOR. HABET
SERMO. DVOS :: :: :: :: :: :: :: [2] RESERVAT ::
CONSIMILES. AVFERT
....
ET. VENERANDA. MOVET. CYBELES. TRIODEIA. SIGNA
AVGENTVR. MERITIS. SYMBOLA. TAVROBOLI
RVF. CAIONI CAESABINI. [3] F. V. C.
4 PVBPRQ PATER SACROR INVICT MITHRAE 5 TAVROBOLINVS
M. D. M. ID. ET. ATTIDIS MENOTYRANNI ET ARAM. IIII. ID. MART
GRATIANO 6 V ET MEROBAVDE COS. DEDICABIT
ANTIQVA GENEROSE DOMO CVI REGIA VESTAE
PONTIFICI FELIX SACRATO MILITAT IGNE
IDEM AVGVR TRIPLICIS CVLTOR VENERANDE DIANAE
PERSIDICIQ. MITHRAE ANTISTES BABILONIE TEMPLI
TAVROBOLIQ. SIMVL MAGNI DVX MISTICE SACRI

Vidit Smetius. Sic ſupplevit ex Panvin. II. Faſt. A. V 168. & ex Lig. Gud. Capac. duas coaluiſſe credit. * MENOTYRANNO Lig. 1 Lig. FAMA. 2 Al. RESERVANS. 3 Lig V. C. AVGVR. 4 PVL. P. R. Q. 5 TAVROBOLIATVS. Lig. 6 IV. Lig.

Romæ, in vinea Cardin. Carpenſis arula.

1

Vidit Smetius.

Romæ, apud Alberinos ſub imaginibus artificioſiſſimis.

2

MATRI . DEVM
MARCIA. OTACILLA. AVG
D

E Boiſſardi antiqq. T. III. p. 133. ubi elegans figura.

Albæ Juliæ.

3 M . D . M
SACR
PRO. SE. ET. SVIS
C. STATIVS. POLLIO
VET. LEG. XIII.

Ex Sigleri ſchedis & Lazio. Integrior eadem habetur DLXII. 7.

Patavii apud Baſſianos.

4

M . D . M
* N . MEMOR
VSIAE . L . FIL
TERTVLLINAE
SACERD. DIVARVM
† MATRIS. SVAE
SEX. APPVLEIVS. MARCELL
D . D

E ſchedis Pinelli Gruterus. Eſt & CCCXXII. 6.
* Urſat. & inf. IN.
† Scard. conjicit. MATRI.

In vicinia Hermanſtadii, Tranſſylvaniæ.

5 D . M
M. COMINIVS. PON
TIF. ET. BIS. QQ
SARMIZ . METROP
SACERDOS. ARAE
AVG. SORORI. PIEN
TISS. L. D. D. D

E Lazio. Eadem habetur. CCCXCIV, 4.

Menoreæ in Hiſpania, fragment.

6

M. BADIVS. HONO
ET. CORNELIVS. SILV
TEMPLVM. MARI. MA
ſic
ATTHIN. DE. S. P

Pighius è ſchedis Cardinalis Sanctæ Crucis deſcripſit, & Smet.

Romæ prope Mauſoleum, in ædibus Franciſci Soderini.

7 Hic lapis referendus inter tumulos. Scalig.

D . M
* S A C R O
I V N I A E
S A T V R N I
NAE. FLAVI
ELPIS. † MAM
M V L E I V S
DONVM. DE
D I T

* Leg. SACR. ut inſcriptio ſit ſepulchralis. Gud.
† Leg. MAMMVL. EIVS id eſt *Mammula ejus* ut MCLIII. 2. Gud.

E Knibbianis Gruterus.

Narbone.

8

MATRI . DEVM †
TAVRIBOLIVM . IMI
ACCEPIT. LIGVRIA. TYMELE
A . M . SACRIS . * POST

A Scaligero.
† IMPE....... * POSV.

In Luxemburgenſi ditione Reyſwiller, in ruinis altiſſimæ ædis ſacræ, ſub ſtatua equitis.

9

C R O E L O N I A
S A C R V M. M A
T R I. D E V. . C A R A N
T I N V S . V E X
. . I L L V S . F I L I V S
S E R I S V E . Q V E N

Boiſſardus Grutero.

Venciæ, in Provincia.

10

D . M
IDEAE . MATRI
VALERIA . MARCIANA
VALERIA . CARMOSNE
ET. CASSIVS. PATERNVS
SACERDOS. TAVRIPOLIVM † SVOS
VIVI . CELEBRAVERVNT

† *fortè* SVOM SIBI

† SVO. S. i. e. ſuo ſumptu Grut. in notis.

A Scaligero.

Lectorii in Gallia, in uno propugnaculorum civitatis.

11

MATRI . DEVM
POMP. PHILVMENE
Q. PRIMA. * LECTOR
TAVROBOLIVM
FECIT

Ex obſervatis ab Auguſtino Pierſonio, & Choul. 86. f.
* LACTOR Grut in not. LECTORE Choul.

In vetuſto lapide Narbone cum multis boum capitibus, mira pulchritudinis.

12

IMPERIO. D. M
TAVROPOLIVM. PROVINCIAE. NARBONENSIS
FACTVM . PER . C . BATONIVM . PRIMVM
FLAMINEM . AVGG . PRO . SALVTE . DOMI
NORVM . IMPP . L . SEPTIMII . SEVERI . PII
PERTINACIS . AVG . ARABICI . HADIABENI
PARTHICI . MAXIMI . ET . M . AVRELIANI
AVG.

A Scaligero.

Apud Lactoratenſes in Novempopulonia.

13

IMP. CAES . DIVI . ANTO
NINI. F. DIVI. * LVDII. PARTH
MAXIMI. FRATRI. M. AVREL
ANTONINO . AVG . GERMANIC
SARMAT . P. M. T. P. XXX
IMP. VIII. COS. III. PP. LACTO
RAT.

S . M . D

IVNIA. DOMITIA. TAVROPOL
ACCEPIT. HOSTIIS. SVIS. SACER
DOTE. TRAIANIO. NONDI
NIO. D. N. GORDIANO. II.
ET. POMPEIANO. COS. VI. ID
DEC.

S . M . D

POM . FLORA. TAVROPOL
ACCEPIT. HOSTIIS. SVIS
SACER. TRAIA. NVND. D. N
GORD. II. ET. POMPEI. COSS
VI. ID. DEC

S . M . D

SERVILIA. MODESTA. TAVRO
POLIVM. ACCEPIT. HOSTIIS
SVIS. SACERDOTE. TRAIA
NVND. DNO. GORD. II. ET
POMP. COS. VI. ID. DEC

* LVCII. Gruter in not.

A Scaligero.

Apud eoſdem, in templo D. Thomæ.

14

PRO. SALVTE. IMP. ANTONINI. GORDIANI
PII. FEL. AVG. TOTIVSQVE. DOMVS. DIVINAE
PROQVE. STATV. CIVIT. LACTOR. TAV
ROPOLIVM. FECIT. ORDO. LACT. D. N
GORDIANO. II. ET. POMPEIANO. COS
VI. ID. DEC. CVRANTIB. M. EROTIO
ET. FESTO. CANINIO. SACERD.

Ex Pierſonio, item Choulio 87. Eſt eadem primæ pag. ſequent. & inde excerpta.

Apud eoſdem Lactoratenſes.

1 PRO . SALVTE . IMP . M
ANTONI . GORDIANI . PII . FEL
AVG . ET . SABINAE . TRANQVILLINAE
AVG . TOTIVSQVE . DOMVS . DI
VINAE . PROQVE . STATV . CIVI
TATIS . LACTORATEN
TAVROPOLIVM . FECIT . ORDO
LACT . DNO . NRO . GORDIANO
AVG . II . ET . POMPEIANO . COS
VI . ID . DEC . CVRANTIB . M
EROTIO . FESTO . ET . M
EARINIO . CARO . SACERD
TRAIANIO . NVNDINIO

S . M . D

VAL . GEMINA
TAVROPOLIVM . ACCEPIT
HOSTIIS . SVIS . SACER
DOTE . TRAIANIO . NON
DINIO . DNO . NRO
GORD . II . ET . POMP
COSS . VI . ID . DEC

S . M . D

VERIN . SEVERA . TAVRO
POLIVM . ACCEPIT . HOSTIS
SVIS . SACERDOTE . TRAIA
NIO . NONDINIO . DNO . NRO
GORDIANO . II . ET . I . POM
PEIANO . COSS . VI . ID . DEC

Ex Scaligeranis.

Apud eoſdem Lactorat.

3 VIATOR . SABINI . FIL . * VIRES
TAVRI . QVO . PROPRIE . PER
TAVROPOLIVM . PVBLICE
FACTVM . FECIT . CONSACRA
VIT

S . M . D

C . IVL . SECVNDVS . TAVROP
ACCEPIT . HOSTIIS . SVIS . SACERD
TRAI . NVND . D . N . GORDIANO
II . ET . POMPEIANO . COS . VI
ID . DEC

A Scaligero.
* i.e. Cornua. Vide Salmaſ. ad Lamprid. Elagal. c. 8. & hujus paginæ quintam.

Auguſtæ Taurinorum, in ædibus Antonini Theſauri, præſidis Aſtenſis.

6 VIRIATIVS
A . F . TERNI
TAVROBOLIO
PVLANIVS
PRISCVS

E Pingonio.

In oppido Tein, ad Ripam Rhodani, in ædicula Heremitæ.

2 . . . .
. . . . DOMVSQ . DIVI
NAE . COLON . COPIAE . CLAVD . AVG . LVGD
TAVROBOLIVM . FECIT . Q . AQVIVS
ANTONIANVS . PONTIF . PERPETVVS
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
EX . VATICINATIONE . PVSONI . IVLIANI
ARCHIGALLI . INCHOATVM . XII . KAL
MAI . CONSVMMATVM . VIIII . KAL . MAI
L . EGGIO . MARVLLO . CN . *PARINIO . AE
LIANO . COS . PRAEEVNTE . AELIO
CTI . P....P (NS . SACERDOTE . TIBICINE
ALBIO . VERINO

E Scaligeri ſchedis. * PAPIRIO. reponit Spon. Miſcell. Erud. p. IV.

Apud Lactoratenſes eoſdem.

4 S . M . D

VAL . GEMINA . VIRES
EXSCEPIT . EVTYCHETIS
IIII . KAL . APRIL . SACERDOTE
TRAIANIO . NONDINIO
DNO . NRO . GORDIANO
ET . AVIOLA . COSS

M . DEVM

IVL . VALENTINA . ET . HY^{s}
CIA . S^{II} NE . TAVROPOLIVM
FECERVNT . XV . KAL . NOVEMB
POL . ET . APRO . COSS . SACER
DOTE . ZMYNTHIO
PROCVLIANI

S . M . M

AELIA . NICE . TAVROPOLIVM
FECIT . HOSTIIS . SVIS . SACERDOTE
ZMYNTHIO . PROCVLIANI

S . M . M

SEVERA . QVARTI . FILIA
TAVROPOLIVM . FECIT . HOS
TIS . SVIS

SACR . M . M

AVF . PRIMA . TAVROPOLI . FEC
HOST . SVIS . SACERDOTIB
ZMYNTHIO . PROCVLIANI . ET
*PACIO . AGRIPPAE . POLLIONE
II . ET . APRO . II . COSS . XV . KAL
NOVE

A Scaligero.
* P. ACIO Scal. P. ACCIO Grut. in notis.

Adhuc apud eoſdem Lactoratenſes.

5 SEVERVS . IVLII . FIL . VIRES
TAVRI . QVO . PROPR . PER
TAVROPOL . PVB . FAC . FECERAT
CONSACRAVIT

S . M . D

IVL . NICE . TAVROP . ACCEPIT
HOSTIIS . SVIS . SACERD . TRAIANIO
NOND . D . N . GORD . II . ET . POMP
COS . VI . ID . DEC

S . M . M

MARCIANA . MARCIANI . FILIA
TAVROPOLIVM . FECIT . HOSTIIS
SVIS . SACERDOTE . ZMYNTHIO
PROCVLIANI . LIB

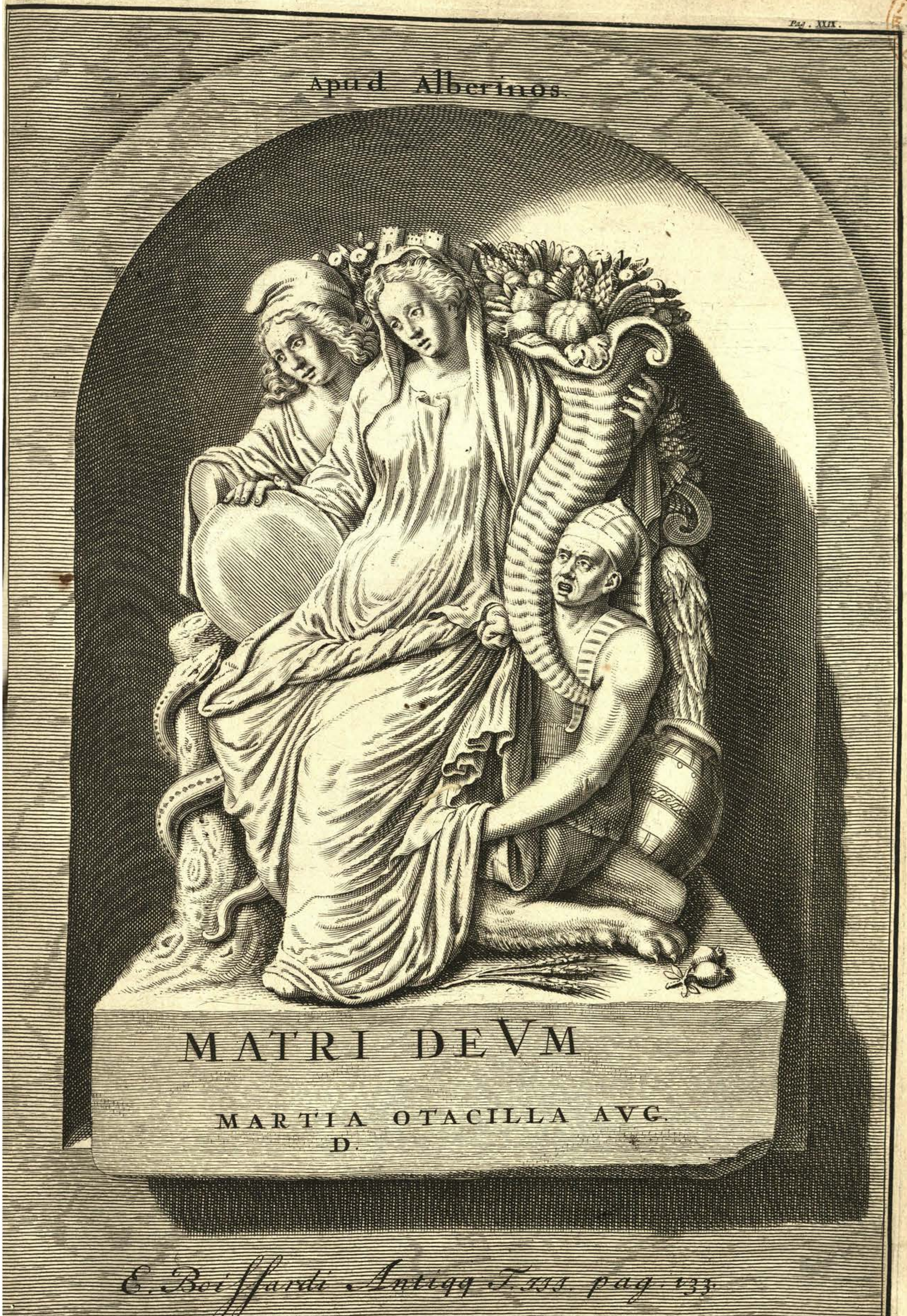
S . M . M

APRILIS . REPENTINI . FILIVS
ET . SATVRNIVS . TAVROPOL . ACCE
PERVNT . SACERDOTE . L . ACCIO
ARFM . HOSTIIS . SVIS
. . .

M . M

VALENTINA . VALENTIS . FILIA
TAVROPOL . FECIT . HOSTIIS . SVIS
ET . VALERIA . FLORA

A Scaligero.

Apud Alberinos.
MATRI DEVM
MARTIA OTACILLA AVG.
D.
E. Boiſſardi Antiqq. T. III. pag. 133.

1 *Diæ Vocontiorum in tympano, ſub quo viſitur caput opimi bovis vittati, alterumque minoris non vittatum; item ſeceſpita, culter, lituus, pedum, tympanum, & neſcio quæ alia, lanci ac cochleari non abſimilia.*

· M. D. M

PRO. SAL. IMP. TAVR. FEC. TIB. FLA
MARCELIN. ET. VALER. * DECV. M. III. A
EX. VOTO. SACER. ATTIO. ATTIANI. FILIO

E Scaligeri ſchedis.
* Chorier in Gen. Hiſt. Delphin. DECIM.. A. Leg. DECVMILLA. Gud.

2 *Apud Lactoratenſes.*

PRO. SALVTE. ET. INCO
LVMITATE. DOMVS. DI
VINÆ. R. P. LACTORAT
TAVROP. FECIT

A Scaligero.

3 *Apud Lactoratenſes.*

AVRELIA. OPPIDANA. TAVROPOLIVM
FECIT. HOSTIIS. SVIS. SACERD
†ZMINTHIO. PROCVLIANI. ACCIO
AGRIPPE. *APRO. II. COSS. XV. K
NOV. POLLIONE. PETN

Ex Scaligeri ſchedis.
† ZMYN. ut v. 4. xxx. 5. * C. POLLIONE VETRASIO ET APRO COSS. *Pollione* incuria marmorarii omiſſum in fine appoſitum eſt. Gud.

5 *Apud Caſtra Vicelliana, Hiſpan.*

. . . .
. . . .
. . . .
LON. TAVROP. PRO. SA
LVTE. ET REDITV. †LV
PI. ALBONI. F. CAPIAE
ALBONIAE. FRAT
A. L. V. S.

E Schotti ſchedis. † lege L. CAPI. Gud.

4 *Narbone. altare elegans quod expreſſit.....*

MATRI. DEVM
TAVROBOLIVM
QVOD. FECIT
AXIA. C. F. PAVLINA
SACERD
Q. PASQVIO. CHRESTO

A Scaligero.

6 *Narbone.*

MATRI. DEVM. TAVROPOLIVM

A Scaligero.

7 *Vetuſtiſſimæ cujuſdam columnæ capitorum, in Burdegalenſis Decani ædibus.*

MAGNAE. MATRI
C. IVLIVS

Ex Apiano.

9 *Romæ, in domo Franciſci Liſſchæ, in Parione, in area marm.*

declinante & inculta litera.

SOLI. SERAPI. IOVI SOLIS.
LIBERO. PATRI
ET. MERCVRIO
ET. SILVAN. SACR
C. CORNELI. HO. N
O. RA. TVS. D. D. D *Sic male diſtincta*
BERNA. ET. AN *in ipſo marm.*
THVS. FILI ø
D. VALERI. NEO
PHITVS. IIIICCCLX

Vidit Smetius.

CYBELES. 8 *Caſtro Hiſpan.*

P. POPIL. AVITVS. P. F. INDVL
GENTIA. PONTIFI. ICEDITA
NOR. LOCVM. SEPVL
ACCEPI. ANTE. AED. DEAE
MAGNAE. CYBELES. QVAM
IRATAM. MORTE
SENSI.

E Strada.

11 *Romæ, apud Mattæjos trans Tiberim.*

EVMOLPVS. CAESARIS
A SVPELLECTILE
DOMVS. †AVRIF. ET
CLAVDIA. PALLAS. *F
SOLI. ET. LVNAE
DONVM. POSVERVNT

Ex Mazochio.
† AVREAE ET CLAV. mſ. Pigh. deeſt totum in Pighio. Grut. * ET. App.

10 *Byzantii.*

SOLIS. AESCVLA
PIO. ET. HYGEI
AE. FL. MARCI
ANVS. 7. LEG
XIII. GEM. ET
LEG. XV. APOL
IVSSV. EORVM
POSVIT

E Georgio Douſa.

13 *In monte Lunæ prope Sintriam In Luſitania.*

SOLI. ET. LVNAE
†CEST. ACIDIVS
PERENNIS
LEG. AVG
PROPR. PROV
LVSITANAE

E Reſendio.
† leg. CELEST. Gudius.

12 *In Valle Policella prope Veronam.*

SOLI. ET. LVNAE
Q. SERTORIVS. Q. F
VETVS. FLAMEN

Gruterus è ſchedis Panvinii Sculretus.

Romæ, in Obeliſco campi Martii, literis & notis hieroglyphicis illuſtri. Boiſſ. T. III. 112.

1 IMP. CAESAR. DIVI. FIL. AVG
PONTIFEX. MAXIMVS
IMP. XII. COS. XI. TRIB. POT. XIV
AEGYPTO. IN. POTESTATEM
POPVLI
ROMANI. REDACT

SOLI. DONVM. DEDIT

E Mazochio & Boiſſardo aliiſque.

Albæ Juliæ ſuburbio, in baſi ſtatua.

2
SOLI. SACR
*Al. L. *Q. CAECILIVS
LAETVS. LEG. AVG
LEG. XIII. G
V. L. S

Ex Zamoſio.

Veronæ, in cœmeterio Sancti Silveſtri.

3 SOLI
L. CASSIVS. L. L
IANVARIVS
V. S. L. M
L. IↃ. IↃ. IↃ

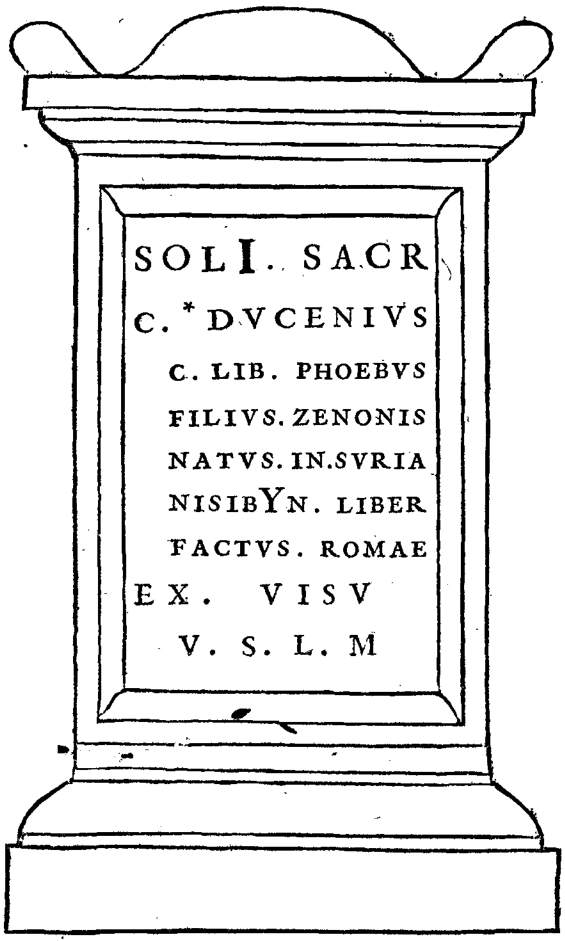
Ex Apiano & mſ. Panvinii.

Romæ, in ædibus cuſtodis Cancellariæ.

4 SOLIS
ARA
L. SPEDIVS
QVADRATVS
D. D

E Mazochio.

Romæ, in aſcenſu Capitolii, in domo Lucii Bocchabellæ ara marm.

5

* DVR. mſſ. Pigh.

Deſcripſit Smetius. xxi. 1.

Romæ.

6
SOLI. SACR. PRO. SAL
CL. IVLIANI. P. V
PRAEF. ANNONAE
TI. IVLIVS. BALBILLVS
S. SOL. DED. XIII. KAL
FEB. L. ANNIO. FABIANO
M. NONIO. MVCIANO. COS

Ex Panvinio.

Romæ, in ædibus cuſtodis Cancellariæ Apoſtolicæ.

7
SOLI. SACR
C. IVLIVS. HELIVS
FERRARIVS
VOTO. SVSCEPTO
D. D

Ex Mazochio.

Romæ, in Colle hortulorum jacet humi Obeliſcus, ex lapide Thaſio, ſic inſcriptus.

8 SOLI
SACRVM

E Boiſſardo.

Romæ.

9
AETERNITATI
SACR
SOLI. ET. LVNAE
P. NOVELLIVS. P. F
PAL. VERVS. D. D
XVIII. KAL. IVL
SER. SCIPIONE. ORFITO. ET
Q. NONIO. PRISCO. COS

AETERNI.

Ex Aldo & Onufrio.

10 *Ad montem Lunæ propè Sintriam in Luſitania.*

SOLI. AETERNO. LVNAE
PRO. AETERNITATE. IMPERII
ET. SALVTE. IMP. CA... SEPTIMI. SEVERI
AVG. PII
ET. IMP. AVG. CAES. M. AVR. ANTONINI
AVG. PII
* . . . . CAES
ET. IVLIAE. AVG. MAT IRS. CAES
DRVSVS. VALERIVS. COELIANVS
. . . VIATI. VSI . . . . AVGVSTORVM
CVM. V. . . . SVA. LE . . . . . . NI . . . . . SVA
ET. Q. IVLIVS. SATVR. Q. VAL . . . . .
ET. ANTONIVS . . . .

E Schotti ſchedis & Reſendio.

* ET. P. SEPTIM. GETAE. Hoc nomen eraſum fuit, in 5 p. XXXIX. & 9. p. XLVI. Gud.

Romæ.

11
SOLI. AETERNO
SACR
PRO. SALVTE. P. VALERI
CRISPI. SEPTEMTRION
SACERD. DEI. INVICTI
M. ANTONIVS. M. F. LIBER
MESOPYLVS
AEDITVVS. LOCAVIT

Ex Onufrii Roma.

Romæ, in domo Mattheiorum trans Tiberim, in baſi exigua.

12
ALAGABALI.
SOLI
ALAGABALO
IVLIVS. BALBILLVS
AQVILA

Smetius vidit. & Pigh.

1 *Romæ, in porticu Sanctæ Cæciliæ, trans Tiberim, ara marm. pars inferior.*

C. IVLIVS. ANICETVS
ARAM. SACRATAM. SOLI. DIVINO
VOTO. SVSCEPTO. ANIMO. LIBENS. D. D

Vidit Smetius & Pigh

2 *Sabariæ in S. Martini, cippus in cujus lateribus patera & ampulla.*

S D S

P. S. Q. R. H
FELICISSI
MVS. PRO
SE. ET. SVIS
V. S. L. L. M

E ſchedis Cluſii Gruterus.

3 *Albæ Juliæ, in domo Principis.*

DEO. SOL
HIEROBO. L
AVR. BAS
SINVS. DEC
COL. AEQVENS
SACERDOS. NV
MINVM. V. S. L. M

E ſchedis Scaligeri.

4 *Romæ, in domo Porcariorum ad Minervam, in baſi plana in qua fragmenta pedum ſtatuæ olim ſuperpoſitæ adhuc extant, aut potius adhærent, quoniam ex eodem marmore, & ſtatua & baſis conſtabant.*

DOMINO. SOLI. V. S. TI. CLAVD
AMERIMNVS. L*ICTOR. CVRIATVS

Vidit Smetius.
* Cittadini ſchedæ addunt IN. FR. P. XVI. IN AGR. P. XX.

6 *Cumis.*

SOLI. INVICTO
ET. LVNAE
AETERNAE
Q. MINVCIV....
PARATV...DED

E Scip. Mazella.

7 *Lugduni, in domo Claudii Curtii equitis, in lamina ærea parva, reperta in ſepulchro quodam, teſte Paradino, literis inauratis.*

DEO. INVICTO
AVR. SECVNDI
NIVS. DONATVS
FRVMENTAR
*C. ET. COMMENT
V. S. L. M

Cluſius vidit, & Smet. & Pigh.
* i. e. *Cornicularius* Grut. Sed Paradin. Hiſt. Lugdun. interpretatur *cohortis.* male. Gud.

5 *Romæ, infra Sanctam Cæciliam, trans Tib. in ara grandi.*

SOLI. INVIC
TO. ET. LVNAE
AETERNAE
C. *VETTI. GER
MANI. LIB
DVO. PARA
TVS. ET. HER
MES. DEDERVNT

Vidit Smetius. & Pigh.
* Sic emendavi pro METTI ex P. Petav. & Lang. ſched.

8 *Romæ, retro Palatium Senenſe, in baſi prægrandi.*

SOLI MITH-RAE.

MITHRAE

Smetius vidit. & Pigh.

9 *Romæ, in domo Zambechariorum, ad Sanctos Apoſtolos, in arula.*

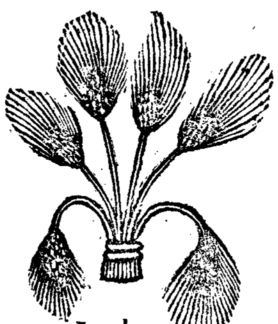
Η Λ Ι Ω
Μ Ι Θ Ρ Α
Α Ν Ι Κ Η
Τ Ω

Smetius deſcripſit.

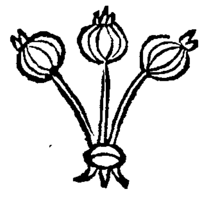
10 *Romæ, in domo Franciſcæ della porta, in piazza d'i Branchi in ara marm.*

DEO
INVICTO
MITHRAE
C. LVCRETIVS. MNESTER
M. AEMILIVS. PHILETVS
*SVM. MAG. ANNI. PRIMI
M. AEMILI. CHRYSANTI
D. S. D. D

A tergo Laurus eſt.

In dextro latere.

In ſiniſtro latere.

Smetius vidit.
* Pigh. leg. SVMMAG. ut Summagiſter dicatur pro ſubmagiſtro, quaſi ſubſit magiſtro anni primi. Nam Chryſantus iſte magiſter erat ut conſtat ex p. xxxv. 5.

11 *Lugduni, in monte Sancto.*

A Cluſio Smetius.
Non debet eſſe anſer, ſed ſerpens juxta picturam Pighii.

1 *Neapoli, in villa Bernardini Martirani, 3° ab urbe miliari ſub monte Veſuvio.*

OMNIPOTENTI
DEO. MITHRAE
APPIVS. CLAVDIVS
*TARRONIVS. DEXTER
V. C. DICAT

A Cluſio Smetius. & Pigh.
* TERRONIVS. Capac. 1. Hiſt. Neap. 14.

2 *Romæ, in Sanct. Iohan. de Mercato.*

SANCTO. INVICTO
MITHRAE
TVLLIVS. TROPHIMIANVS

E Mazochio.

3 *In caſtello Wincz. Tranſſilvaniæ.*

INVICTO. MITHRAE
L. OCTAVIVS. GRATVS
V. S. L. M

E Cluſii ſchedis.

4 *Romæ, in domo Andreæ Cinquinæ Mithra eſt, fuſa chlamyde, ſuccinctus veſte breviori, braccatus & manicatus, curva tiara, reſpiciens corvum. Taurum figit cultro parazonio, extremum pedem ei ſuo premens, altera nares tenet. Adſilit ad vulnus Canis, & ſerpens toto bovis ſpacio porrectus. Teſtes bovis chelis ſuis apprehendit ſcorpius. cauda bovis in quatuor ariſtas ſubrecta eſt. Subeſt inſcriptio.*

D. DEO. INVICTO. D

MARCI. MATTI
FORTVNA. ET. ALEXANDER
TVS ET. PARDVS
ET. EFICAX
ſic

PER. FL. ALEXANDRO. PATRE
ſic

Anton. Morill. vidit, item Joh. Metellus.

5 *Romæ, in Sancta Maria tranſpontina, ad molem Hadriani, in ara rotunda ſertis à craniis bubulis dependentibus circumcincta.*

DEO. SOLI. INVICTO. *MITHRE
FL. SEPTIMIVS. ZOSIMVS. †V. P
ſic
SACERDVS. DEI. BRONTONTIS
ſic *ſic*
ET. AECATE. HOC. SPELEVM
CONS TITVIT

Smetius vidit.
*MITHRAE. Pigh. mſ. † i. e. *Vir Perfectiſſimus.* Pigh.

(7) *In oppido Ticuli, diœc. Vrbevetana.*

SOLI. INVICTO. MITHRAE
*TIBERIVS. CLAVDIVS. TIBERI. F. THERMODORVS
SPELEVM. CVM. SIGNIS. ET. †..... CETERISQ.
VOTI. COMPOS. DEDIT

Ex Manutio. Eadem, ſed corruptior CXXIX. 9.
* TI. Lig. † Lig. nullam agnoſcit lacunam.

6 *Romæ, ſub ara cæli, in ea Capitolii parte, quæ Aquilonem ſpectat. templum ſubterraneum eſt, ubi Mithræ ſimulacrum perelegans eſt & magnificum, ſuperiori non abſimile, licet infinito majus & alicubi mutilum capiteque truncatum. Stant utrinque viri duo, ſupra quos ſtellæ ſingulæ, Oriens ſcilicet & Occidens.*

In collo tauri leguntur hæc.

NAMA. SEBESIO

Lingua Perſica ut opinor. Imo idioma eſt Græcum, ait Pigh.

In ventre autem hæc.

DEO. SOLI. INVICTO. MITHRE
*C. C. AVFIDII. IANVARIVS.....

* addit hunc verſum mſ. Pigh.

In infimo ſolo majuſcularum literarum fragmenta.

..... NAR ..... NE. CS .....

Smetius exſcripſit.

7 Romæ, in ædibus Alteriorum, ad Sanctum Marcum.

Mithra, veluti in rupe excavata ſtat, dextra cultrum monſtrans, ſiniſtra neſcio quid ferens: taurum ſubſtratum calcat, dextro inter cornua, ſiniſtro pede in tergo poſito. Sub tauro ſerpens & aliud animal cuniculo ſimile.

Ad dextram ſol radiatus inſculptus eſt, & ſub eo Leo, palma, corvus, ſcorpius & puer mitratus, eoque quo ipſe Mithra habitu ſuccinctus, facem erectam tenens.

Ad ſiniſtram Luna, cornua in humeris gerens, etiam uſque ad pectus inſculpta eſt, ſub qua gallus, palma, aquila fulmen tenens, & virgo in antro, cubito innixa dormiens.

8 Ibidem.

Alter Mithra eſt, etiam in rupe, ſed extantiori opere, taurum, cui utroque genu (ut alibi) innititur, quemque cornibus tenet, cultro in ſcapula ſiniſtra figens: ſcorpius teſticulos tauri apprehendit, animal cani non abſimile adſilit, ſerpens ſubjacet, tauri cauda in ariſtas deſinit. Ad humeros ipſius dei corvus in rupe aſſidet.

A dextra Sol iuvenili facie, & ſub eo puer braccatus mitratusque facem erigit.

A ſiniſtra Luna, additis ſupra frontem cornibus, ſub qua item puer, alteri ſimilis facem demiſſam tenens.

Smetius vidit, & ſic deſcripſit.

9 *Mediolani in janua Sancti Ambroſii, porta Vercellenſi.*

*D. S. I. M
†P. ACIL. PISONIANVS
PATER. PATRATVS
QVI. HOC. SPELEVM. ‡VIOL
IGNIS. †APSVMPTVM
COMPARATA. AREA. A REPVBL
MEDIOL. PECVNIA. SVA
RESTITVIT

Ex Apiano. Aliter verſus diſtinguit Alciat.

* Alciatus interpretatur *diis ſuperis, inferis, medioxumis.* † S. ACIL. Panvin. l. 2. Antiq. Ver. c. 12. ‡ Alciati codex ait extare VI TIGNIS. vid. not. Grut. † ASSVMTVM. Alc.

10 *Albæ Juliæ in ædibus Principis.*

S. I. M. TVRRANVS. MARCELLINVS
ET. ANT. SENECIO. IVNIOR. CONDVCTORES. †ARMAMEN
EX. VOTO POSVERVNT

† An ARMENTORVM? Vid. inf. DXIII. 1. Gud.

Subtus exprimitur vir chlamide reducta ſub brachium, Tauri jacentis tergum premit genu dextro; pede ſiniſtro ejus pedem. manu dextra complectitur rictum tauri, ſiniſtram admovet parazonio. Canis erectus invadit taurinam gulam; ſerpens ventrem.

Bongarſius Grutero.

1 *Romæ, in ædibu s Maphæi. Florentiæ ſe hanc vidiſſe ait Lindebrog.*

ſic
‡ ARA POSITA ASSTANTE SACERDOTE SEX
CREVSYNA. SECVNDO VT VOVERANT MAX
IMVS ET MAXIMINVS. FILI. IMP. COM
MODO. AVG. PIO. FELICE. IIII. ET. VICTORINO II. COS

ſic
SOLI INBICTO MITRE
M. VLP. MAXIMVS. PRAE
POSITVS †TABELLARI
ORVM. ARAM. CVM
SVIS. ORNAMENTIS
ſic
ET. †BELA. DOMINI
INSIGNIA. HABENTES
†N. IIII.
VT VOVERAT. D. D

Vidit Lipſius & Knibbius.
‡ Iſtos quatuor verſus non habet Lindebrog. Separatim habentur CXXIX. 6.
† TABELLAS. Guth. conjicit. quarum mentio inf. CX. 3. & CLXXIV. 7.
† NVMERO vel NOMINA. Guther. de Pontif. jure lib. 3. c. 10.

2

DEO. SOLI
MITHRAE. ET
CONSERVAT
C. IVNIVS. C. F
TROM
†NENINIANVS
*VIR. CLAR
ET. C. NEN. VIA
TOR. QVAESTORI
CVRAVER
DEDIC. KAL. MART
M. VLPIO. TRAIANO. IIII
*SEX. ARTICVLEIO. PAETO
CoS

E Manutio.
† An GEMINIANVS? Gud.
* Suſpectum hoc. Gud.
* Vide Spart. in Adriano c. 3. & ibi Caſaub.

3 *Romæ.*

SOLI. INVICTO
MITHRAE
T. ANTISTIVS
T. F. STELLATINA
SEVERIANVS
DEDICAVIT

Ex Onufrio & Fulvio.

4 *In Robicz repertum primo, deinde Poetovionem tranſlat.*

TEMPLVM. DEI. SOL. INV.
MIT. AVREL. IVSTINIANVS
V. P. DVX. LABEFACTATVM
RESTITVIT

E Lazio.

5 *Romæ in domo Luciæ de Branchis ad Tiberim, ad Sanctam Mariam Monticelli, in arula marmorea.*

SOLI
INVICTO
M. AEMILIVS
M. M. L. CHRYSANTVS
MAG. ANNI. PRIMI. ET
M. †LIMBRICIVS. POLIDES
DEC. ET. SODALICIO. EIVS
D. S. D. D

Smetius vidit. Boiſſ. T. V. 88.
† LVNBRICIVS. Pigh. mſſ.

6 *Romæ, in Hoſpitali Sancti Thomæ, in Cœlio monte, in baſi.*

SOLI
INVICTO
L. ARRIVS
RVFINVS
D. D

Smetius vidit.

7 *Romæ, in Quirinali, in vinea prope S. Suſannam.*

SOLI. INVICTO
SACRVM
CORNELIVS. MAX
COS. X. ER
EX. VOTO

E Mazochio.

8 *Brixiæ in ædibus Andrioli à Gambaro.* Naz. in quatuor verſus diſtinguit & noſtrum ſequitur Pighii liber.

SOLI. DEO
INVICTO
EX. VOTO
SEX. DVGIVS
VALENTIO
VIVIR. †AVG

E Verderii ſchedis Gr[illegible]s.
† AVGVS. Naz.

9 *Romæ, ſub Capitolio.*

IVLIVS. CAESAR
DEO. SOLI
INVICTO
*ALTARE
. . . . . .

E Mazochio. Scaliger fictam eſſe cenſet ex ſequente decima.
* leg. MITHRE Reineſ.

10 *Romæ, ſub Capitolio, forſan idem cum priore.*

DEO. SOLI
INVICTO
ARAM
C. IVLIVS. CAESAR
D. D...

Metellus deſcribebat è mſ. Cod. Card. Carpenſis.

11 *Romæ. in domo Porcariorum, in parva baſi.*

DEO
SOLI. INVICTO
P. POMPONIVS
CLITVS
EX VOTO

Vidit Smetius.

12 *Romæ, in ædibus de la Valle, baſis ſeu ara, cui tympanum ſeu pars coronæ ſuperior deeſt.*

SOLI. INVICTO
SACRVM
T. POMPONIVS
REPENTINVS
NOMENCLATOR
TENSAR. IVGARIS
S. P. D. D
DEDIC. XV. K. IVL
MARVLLO. ET. AELIANO. CoS
B. DEDIC. SPORTVLAS
DEDIT. SINGVL. X. II

Vidit Smetius.

13 *Romæ, in S. Severa in baſi.*

SOLI. IVVANTI — IVVANTIS.
L. VOLVMNIVS
MVNATIANVS
SODAL. AVG. PRAEF. VRBI

Smetio traditum: habetque item Verderius in ſchedis, ſed ibi eſt HORATIANVS, item PRAET. VRB.

1 *Romæ, apud Matthæos, in baſi ſub imagine Solis.* Vide imaginem apud Spon. *Miſcell. ſect.* 1. *art.* 3.

Pigh. aliter verſus diſtinguit, & Sponius, quem vide.

SOLI. SANCTISSIMO. SACRVM
TI. CLAVDIVS. FELIX. ET
CLAVDIA. HELPIS. ET
TI. CLAVDIVS. ALYPVS. FIL. EORVM
VOTVM. SOLVERVNT. LIBENS. MERITO
*CALBIENSES. DE. COH. III.

* Deeſt hic verſus in mſſ. Pigh.

2 *Apud Cærites.*

SOLI. SANCTISSIMO
C. AEMILIVS
C. F. SCAPT
PROCVLEIANVS
SECVNDVS. DECVRIO
MVNICIP. CAES

Ex Panvinio.

3 *Romæ, regione tranſtiberina, in S. Bonoſia.*

S. S. S
ASTVS. VILLICVS
D. D

E Mazochio.

4 *Coloniæ Agripp. in ædib. Doct. Joh. Helmanni. fragm.*

....EL. SOLIS
....ERNI..
...VO.A..
...TVE...
.....AV....

Ex Arnold. Mercatore.

Altero latere baſis, erat currus Solis; & ſubſcriptum.

L. VMBRICIVS
PRISCVS
LIBENS. ANIMO
D. D

E Mazochio & Knibbii ſchedis. Gruterus.

8 *Romæ, in ædibus ubi viſitur theatrum Marcelli.*

APOLLINI. AVG
SACR
FELIX. AVG. LIB. OPTIO
ET. EXACTOR. AVRI. ET
ARGENTI. ET. AERIS

E Zamoſio.
Inf. p. MLXVI. 5. plenior exhibetur.

5 *Neapoli, apud Actium Syncerum.*

ΗΒΩΝΙ. ΕΠΙΦΑΝΕ
ΣΤΑΤΩΙ. ΘΕΩΙ
Γ. ΙΟΥΝΙΟΣ. ΑΚΥΛΛΑΣ
ΝΕΩΤΕΡΟΣ. ΣΡΑΤΕΥΣΑ
ΜΕΝΟΣ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΣΑΣ
*ΔΗΜΑΡΧΗΣΑΣ

HEBONIS.

vide not. Grut

Ex Apiano. * Ex lapide ultimum verbum adjecit Capac. l. 1. H. Neap. C. 14. Reineſ. emendat ΝΑΥΚΕΛΑΡΧΗΣΑΣ. Vid. Var. Lec. III. c. 10. Cantonii ſched. aliter diſtinguunt verſus.

6 *Vicaroli, non procul ab urbe Roma ad aquas calidas.*

APOLLINIS.

APOLLINI. SILVANO
ASCLEPIO. NIMPHIS (ſic)
SACRVM
L. [1]ARATIVS. PHOEBVS
DECVRIALIS. DECVR. IVLIAE
PRAECO [2] ..... CONSVLARIS
VOTO. SVSCEPTO. D. D. CVM
PHOEBIANO. FILIO

A Pighio Smetius.
1 An CARATIVS? Rein. Caratii, Carantii.
2 f. VIATOR. Pigh.

7 *Romæ in ædib. Card. Maffei.*

AVGVSTI.

APOLLINI. AVG. SACRVM
MAGISTRI. ANNI. VI. DD
SEX. TREBONIVS. SEX. L. PHILEMO
A. CORNELIVS. A. L. NISVS
Q. FVFIVS. Q. L. EPAPHRODITVS
C. SVLPICIVS. C. ALB. L. RAGIA

Gruterus è Knibbii ſchedis.

9 *Welſæ in Bavaria, alibi tamen ponit Linczii Auſtriæ.*

APOLLINI
AVG
IN. MEMORIAM
M. MODESTI. M. F
REPENTINI
M. MODESTIVS. REPEN
TINVS. PATER
VETER. DEC. ALAE
IARAVACORVM

E Lazio & Apiano.

10 *Viennæ Allobrogum, in æde D. Petri.*

APOLLINI. AVG
SACRVM
NATTIA. †SOILII. FIL
SEVERA
EX. VOTO

A Scaligero.
† F. SOLLII Gruter.

11 *Aquileiæ, in ara oblonga.*

APOLLINI
*BELENO. AVG.
IN. HONOREM
C. PETTI. C. F. PAL.
PHILTATI. EQ. P.
PRAEF. AED. POT.
PRAEF. ET. PATRON.
COLLEGIORVM
FABR. ET. CENT.
DIOCLES. LIB.
DONVM. DEDIT
L. D. D. D

* Vid. Scal. Anſon. Lect. l. 9. & Saim. ad Capitol. Maximines c. 22.

Ex Pighio & Urſino.

12 *Ibidem.*

BELENI.

APOLLINI
BELENO
C. AQVILEIENS
FELIX

E Verderii ſchedis Gruterus.

13 *In alia ara ibidem.* Eam poſt in Palatio Grimani Venetiis vidit & deſcripſit Thom. Bartholinus.

BELINO. AVG. (ſic)
SACRVM
VOTO. SVSCEPTO
PRO. A. AQVILLIO
C. F. POMP. VALENTE
IIII. V. I. D. DESIG.
PHOEBVS. LIB.
V. S. L. M.

Ex Pighio & ſchedis Verderii.

14 *In alia.*

BELINO
SEX
CAESERNIVS
FAVSTVS
IIIIII. VIR
V. S. L. M.

Ex Pighio.

15 *Item in alia, ibidem Aquileiæ.*

BELENO
AVG. SACR.
L. CORNELIVS
L. FIL. VELL.
SECVNDINVS
AQVIL.
EVOC. AVG. N
QVOD. IN. VRB.
DONVM. VOV.
AQVIL
PERLATVM
LIBENS. POSVIT
L. D. D. D.

Ex eodem.

16 *In alia.* Eam etiam Venetiis Th. Barthol. vidit.

BELEN. AVG
IN. MEMOR.
IVLIOR.
*MARCELL. ET
MARCELLAE. F
IN. HONOREM
IVLIARVM
CHARITES. ET
MARCELLAE. FILIAR.
ET. LICIN. MACRON
IVNIOR. NEPOTIS
C. IVL. AGATHOPVS
IIIIII. VIR. AQVIL.
L. D. D. D.

* Hunc verſum habent ſched. Urſin. omiſit Lipſius.

E Pighio, Urſino, & Ligor.

17 *In ara marmorea quadrata, ibidem.*

BELENO
MANSVETIVS
VERVS
LAVR. LAV
ET. VIBIANA
IANTVLLA
V. S.

Ex Pighio & Verderii ſchedis.

1 *Adhuc Aquileiæ.*

T. MARIVS. APTVS
VERCELLEN. ET
ASIATICVS. MAN
BELENO
V. S. L. A.
P. C

Grutero Verderius.

2 *Claromonte Alvernorum in Capitolio marmor.*

::::::VL. PAVJINI
T. F
ALLIA. T. LABIENI
VXOR
BELENO
D. D

A Scaligero & Simeonio.

3 *Aquileiæ.*

FONTI. BELENO
C. AQVILEIENSIS. DIADVMENVS
B. V. S
M. HOSTILIVS
AVCTVS
† IIIIII. B. S. D. VIR

Verderius Grutero.
† IIIIII. VIR
B. S. D.
Sic Ligorius.

4 *Convenis Novempopuloniæ.*

DEO
ABELLIO
NI
MINICIA
IVSTA
V. S. L. M

5 *Ibidem.*

ABELLIONI. DEO. TAVRINVS
BONE CONI. SEVSIM.

6 *Item.*

ABELLIONI. CISONTEM. CISSONBONNIS
FIL. V. S. L. M.

E Scaligero. Vide ejus Auſonianas lectiones lib. 1. c. 9.

7 *Luceriæ, ante ædes Alfonſi Carafii.*

APOLLINI. DIVO. AVG
Q. LVTATIVS. Q. F. CLA. CA...
Q. LVTATIVS. P. F. CLA....

E Manutio.

8 *Auguſtæ Taurinorum in vinea Alex. Serræpictoris, marmore fracto.*

C. AL.
SEXTI. LVCR
APOLLINI
IB. AVG. TAVR
VI. VIR. EPOR
V. T. F. I.

E Pig[illegible]

9 *Puteolis.*

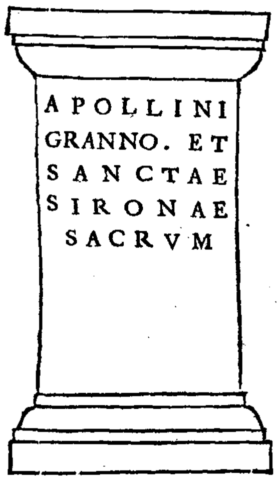
PRO. SALVTE. DD. NN. AVGG
APOL. DEFENSOREM
.......NIO.......EX. VOTO. P
....
......DE. STIP. X. VI
MIL. COH......
....

DEFENSORIS.

Ex Scip. Mazzellæ antiqq. Puteolanis.

10 *In S^to^. Silveſtro, in Quirinali Romæ.*

GRANNI.

Smetius vid. & Pigh.

11 *Brettæ, vico ad amnem Sargetiam in ædibus Dominorum Oſtrohienſium.*

APOLLINI GRANNO
ET. *SIRONIAE. DIS. PRAE
SENTIB. Q. AXIVS. AELI
ANVS. V. E. PROC. AVG. C

* SIRONAE Zamoſ.

Ex Zamoſio.

12 *Muſſelburgi, in Scotia.*

APOLLINI. GRANNO
Q. LVCIVS. SABINIANVS
†PROC. AVG.

Grutero Camdenus. Eſt eadem inſcriptio quartae ſequentis paginae.
† Sic legi in lapide, non PROCOS. ut ediderat Gruterus, teſtatus eſt Segethus, qui vidit. & ſane ſic legendum eſſe conjecerat jam Salmaſ. ad Spart. Adrian. c. 3. quem vide.

13 *In oppido Laulingen, Auguſtanæ diœceſis.*

APOLLINI. GRANNO
M. VLPIVS. SECVNDVS
T. LEG. III. ITAL. ARAM
ſic
CVM. SINGNO
ARGENTEO
V. S. L. M

Ex Apiano.

14 *In villa Phinnigiaci, in diœceſi Auguſtana.*

APOLLINI
GRANNO
SABINIVS
PROVINCIALIS
L. D. S

Ex Apiano.

1 *Laulingæ, lapis ex ruderibus arcis Faingenſis.*

APOLLINI
GRANNO
SIGNVM. CVM
BASE. *MIRPA

Ex Velſero.
* Vide prœmium meum ad Tom. XI. Theſauri antiquitatum Romanarum. Graev.

2 *Faingæ.*

IN. D. H. H
APOLLINI. GRANNO
. . . .
BAIENIBVS. VICTOR. ET
BAIENIBVS. VICTORINVS
FILII. EIVS. EX. IVSSV
SIGNVM. CVM. BASE.

Ex Velſero.

3 *In oppido Laulingen.*

DEI. APOLLINIS. GRANNI
REL . . . .
. . . .
. . . . P P
DIONYSIVS. LEG. AVG
. . . . . . P. R. P R
. . . .
AD. KAL. IVNIAS

Ex Apiano.

4 *In Scotia, pago Enderask, quarto ab Edimburgo lapide.*

APOLLINI
GRANNO
Q. VOLVSIVS
SABINIA
NVS.

E Schedis Velſeri Gruterus.
Eadem habetur XXXVII. 12 pag. præced.

5 *

INVICTI.

APOLLINI. INVICTO
SACRVM
M. AVRELIVS. M. AVG
LIB. APOLLONIVS
AGONISTARCHA. COM
MODIANVS

Mercurialis à Ligorio accepiſſe ſe ſcribit in libr. de arte. Gymnaſt.

6 *Romæ ad Tiberim, prope Stum Stephanum in ſilice. In baſi marmorea.*

*APOLLINI. SANCTo
MEMMIVS. VITRASIVS
ORFITVS V C
BIS. PRAEF ‡VRBI
AEDEM. PROVIDIT
CVRANTE †FL. CLAVDIO
EVANGELO. V. C. COMITE

Smetius vidit. Boiſſard. T. III. 91.
* Vide Pigh. ann. XI. ad a. V. C. 574. Verum aliter legit. ut & Gruter. CIↃ XIX. 6. Eſt enim eadem huic. ‡ VRBIS. Pigh. mſ. † FLA. Boiſſ.

7 *Romæ, in Quirinali in ædib. quondam Pomp. Læti.*

PACIFERI.

DEO SANCTO
APOLLINI. PACIFERO
EX VOTO. LIBES. (ſic) SOLVIT
MILEX. (ſic) CORTIS. (ſic) PRAETORIAE
CENTVRIA. DASI
AELIVS. C. LIBES. VOTVM
REDDEDIT (ſic)

E Mazochio & Apiano. Smet. XXI. 6. longe aliter. vid. not. Grut. Scaliger ſequendum eſſe Smetium cenſet.

8 *Fragmentum arulæ aut baſeos marm. incluſum parieti canobii Sti. Petri ad vincula, in Exquiliis, Romæ.*

APOLLINI
*PRAESTANTI
C. H. M

PRAESTANTIS.

Smetius vid.
* An PROSTANTI? προστατήριος, προστάτης. Gud.

9 *Legiuni, oppidulo Inſubrum.*

SACRVM
NVMINI
APOLLINIS
L. NAEVIVS
SECVNDINVS
PRO
SALVTE. SVO
RVM
TVMV
V. S. L. M.

Ex Caſtillioneo.

10 *Romæ, in horto Cardinalis Cœſii, Apollo nudus, facie muliebri, crine in collo ligato & faſciato, dextra plectrum, ſiniſtra lyram tenens, ad truncum ſtat; in quo hæc ſcripta ſunt.*

EX. PRAE
CEPTO
I. O. M. *D
PER
ACACI
VM
ET
OLYMPI
VM
PATREM

In baſi ipſius ſtatuæ, quæ ex eodem marmore eſt.

ANTONI. MARIANI. PATER. ET. FILIVS
SIMVLACRVM. APOLLINIS
STATVERVNTϕ

* D. Domeſtico interpretatur Ampl. Cuper. antiq. monum. p. 235.

Smetius vidit.
* NOTARIVM addit. Pigh. mſ.

11 *Mediolani, in Sta Maria Secreta, in baſi aut ara.*

L. ARVLENVS
ANOPTES
APOLLINI

A Pighio Smetius. Apian.

12 *Genevæ, in vico de la Faërie.*

APOLLINI
M. AVFVSTI
VS. CATVS. O

Boiſſardus Grutero.

13 *Romæ, circa Agonem.*

APOLLINI
Q. LOLLIVS
VRBICVS
†PRAEF. VRB.

† PRAET. E Mazochio. Ald.

14 *Aventicæ, quod opp. Wivelſperg vulgò dicitur, in Helvetiis.*

APOLLINI. SACRVM
Q. POSTHVM. HIGINVS. ET
POSTHVM. HERMES. LIB
MEDICIS ET. PROFESSORIB.
D. S. D

Ex Apiano.

15 *Coloniolæ, agro Veronenſi.*

L. POSTHVMIVS. ‡FACILIS
T. KAREIVS. VALENS
*LINTEONES. APOLL
D. P. S. D. L. D. P

E Sarayna & ſchedis Panvinii.
‡ DOCILIS. Palerm. de patria Plinii. l. 5.
* LINTIONES. Palerm. ibid. & Sirmond. ex Marcanova.

16 *Genevæ, in ſchola.*

APOLLINI
M. VERATIVS
MERCATOR

E Scaligeri ſchedis.

17 *Viennæ Allobrogum, prope portam Avenionenſem in arulis binis.*

*APOLINI (ſic)
SACRVM. EX. VOTO
C. VIRIVS. VICTOR
ET
L. VIRIVS. VITALIS
S. L. M

E Paradini Verderiique ſchedis.
* APOLLINI. mſſ. Pigh.

18 *Apud Saſſinates.*

APOLLINI
SACRVM
C. C. S

Ex Jacobonio.

19 *Romæ, in hortis Julii Tamoroſii fragm.*

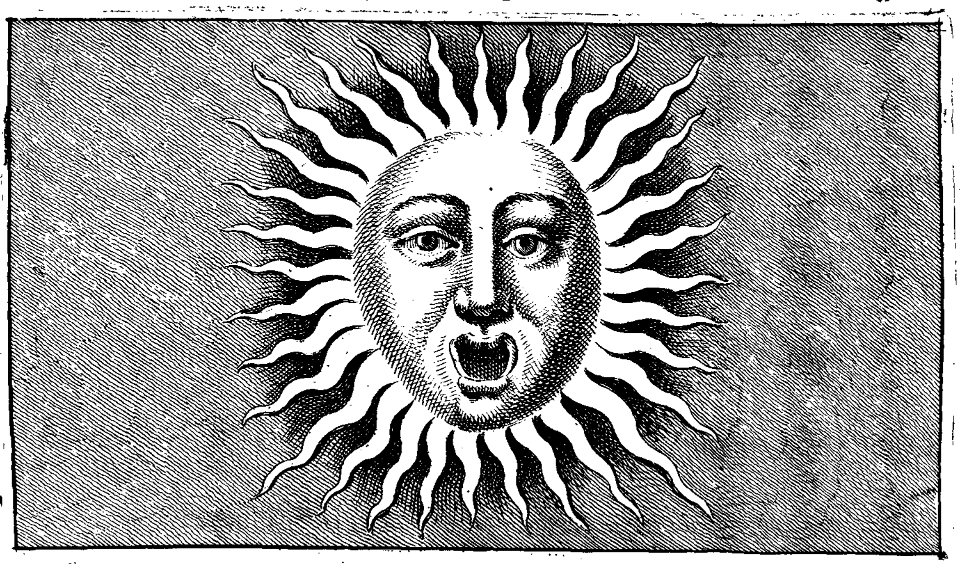
C. IVLIVS. PHILVMENVS
AEDEM. APOLLINIS
EX. VOTO
RE. . . . .

Gutenſtenius Grutero è mſ. Metelli.

In Caſtro APOLLINIACO ſortito nomine, ut fertur, ab Apolline, in Provincia Velaunia, vulgari patrioque ſermone VELAI nuncupata, in confinio Arvernorum ſita, extat etiamnum hodie turris antiqua, quam veriſimile eſt fuiſſe membrum templi cujuſdam, in cujus pariete viſitur hæc inſcriptio. Vide not. Grut. ad hanc inſcriptionem.

TI. CLAVDIVS. CAESAR. AVGV.
GERMANICVS. PONT. MAX. TRI.
POTEST. V. IMP. XI. P. P. COS. IIII

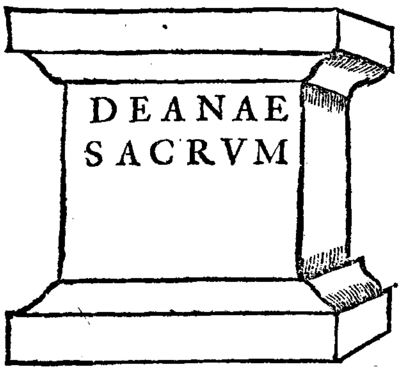
Unde probabile eſt Claudium Cæſarem Lugduni natum, illuc profectum Oraculi Apollinis conſulendi gratia (ubi Numen ipſius colebatur, ſub forma capitis Sphærica, ore hianti, radiis tanquam Solaribus circundati, oculiſque prominentibus) cujus idolum in lapide vetuſtiſſimo coloris ſubcœrulei, altitudiniſque circiter V. pedum inſculptum viſitur: ideoque veriſimile eſt illam tunc temporis inſcriptionem à Tib. Claudio illic relictam, aut verò temporis ſucceſſu ad faſtigium Imperii evecto, ab incolis (quandoquidem rerum potiretur) memoriæ æternæ gratia collocatam fuiſſe. Simulachri autem deſcripti repreſentatio, ab ANTONIO VERDERIO, Vallis privatæ in agro Seguſiano, (vulgo FORETS) Domino, ad nos miſſa, hujuſmodi eſt

Fertur etiam ex familia Dominorum Vicecomitum hujuſce Caſtri Polliniaci ſeu Appolliniaci C. Sollium Sidonium Apollinarem originem traxiſſe.

2 *In campo Martio ad Mauſolæum Auguſti baſis parva marm.* Literæ ſunt optimi temporis. Pigh. mſ.

DIANAE.

Smetius vidit.

3 *Romæ, in Sancta Maria de Monteronis, ad arcum Camillarem. In baſi grandi.*

DIANAE
PRO. SALVTE
IMP. L. SEPTIMI. SEVERI. ET
M. AVRELI. ANTONINI
AVGG. ET
*
IVLIAE. AVG. MATR. CASTR

Smetius vidit.
* Eraſum nomen Getae, ut XXXII. 10. XLVI. 9.

4 *Romæ, in hortis Salluſtianis, in pariete vineæ Angeli Colotii, quo in loco templi Veneris auguſta veſtigia adhuc extant: in baſi plana marm.*

M. AVRELIVS. †PACORVS
‡M. COCCEIVS. STRATOCLES
AEDITVI. VENERIS. HORTORVM
SALLVSTIANORVM. *BASEM. CVM
4 PAIMENTO. 5 MARMORATO
. DEANAE .
.D. Φ .D.

Smetius vidit. Boiſſ. T. IV. 127.
† Vide inf. CII. 1. ‡ ET. mſ. Pigh. * PAEMENTO. Boiſ. 4 Lege PALMENTO. Vid. proem. ad XII. tomum Theſ. Antiqu. Rom. Graev. PAIVIMENTO Pigh. mſ. 5 MARMOR. Lig.

5 *Romæ, in fragmento lapidis Tyburtini, eruti in ruinis templi Dianæ in Aventino.*

LAPIS. AVSP. S. Q. CAECILIO. METELLO
PONT. MAX. SOLLEMNI. CVM
ſic
PRAECATIONE. PAL. POP. ROM. CONIECTVS
IN. FVNDAMENTA. PORTICVS. MINERV.....
AVENTINENS. AB. LATER. COLL..........
VIC. ARMILVSTR. D.................
IN. HVNC. D. AVGVR. AVSPI........
TEMPL. CONSECRA....................
M. CASCELL. AED. CVRV...........
*ANNO A. V. C. DCLXXIV.....
L. CORNELIO. SYLLA......
Q. CAECILIO. METELLO

His 4. verſibus ex ſched. Urſini auxit Gruterus.

6 *Veronæ effoſſum 1599 ad Amphitheatrum, in ſaxo grandi, iiſdem literis à fronte & à tergo, inſcripto.*

NOMINE
Q. DOMITII. ALPINI
*LICINIA. MATER
SIGNVM DIANAE. ET. VENATIO
NEM. ET. SALIENTES
T. F. I

Gruterus è Velſeri ſchedis.
* SVLPICIA. Palerm. de Patria Plinii.

7 *Rotenburgi ad Neccarim.*

DEANAE
IN. H. D. D
PR. IVVENTVTE
C.*SVM. IVL. HER
MES. T. C

Ex Apiano.
* forte, SVMELONIVS. ut DCCCLI. 7. Reineſ

8 *In Tranſilvan. ad Waradinum in Thermis.*

Vid. Cuper. monum. antiqua p. 233. ubi hanc ſupplet.

::::::::BI. MARMOREO. CAESAM. DE. MONTE. DIAN.....
REGINA. VNDARVM. NYMPHA. DECVS. NEMO.....
:::IO. DAMNASTI. PERFECTA. QVEM. PRECE. BASSVS
* MOENI. TE. PROPTER. MOENIA. GERMISARAE.

E Lazio.
* Legendum, cenſet Grut. MOENITE. i. e. MOENITAE. Vid. ejus notas.

In Ebersdorf apud Illuſtr. D. Hier. Beck à Leopolſdorf, in cippo quadrangulo.

1

DIANAE
SACR
CAELIVS
BROCCIVS
PRAEFECT
ALAE. PRAE
∞ . . . .
. . . .

Apud eundem in ſimili cippo.

2

DIANAE
T. FL. FLAC
CVS. PRA
EF. ALAE. .
VLP. CON
TARIORVM

Ibidem, adhuc in altero cippo.

3

DIANAE
SACRAVIT
T. FL
ITALICVS
PRAEF
ALAE. I. VLP
CONTAR
∞ C. R

Ex ſchedis Cluſii Gruterus.

Romæ, in æd. Pomponii Læti. alii ponunt Patavii.

4

C. IVLIANVS
CAELIVS. ANT
F

Hic ſculpitur pharetra & arcus, infrà verò cervus.

P::P::N: :: :: :: ::ALM
DIANIVM. D. D

E mſc. cod. Metelli & Apiano.

Albæ Juliæ, pro valvis templi.

5

DIANAE
SACRVM
Q. P. SENILIS
V. S. L. M

Grutero Bongarſius.

Prope Alcanteram Hiſpan. non procul a Tagi fluvii fonte.

7

DIANAE
TITVS. *MENIVS
*F. V. S

* MEVIVS mſſ. Pigh.
* E. S. V. S. mſſ. Pigh.

E Schotti ſchedis.

Albæ Juliæ.

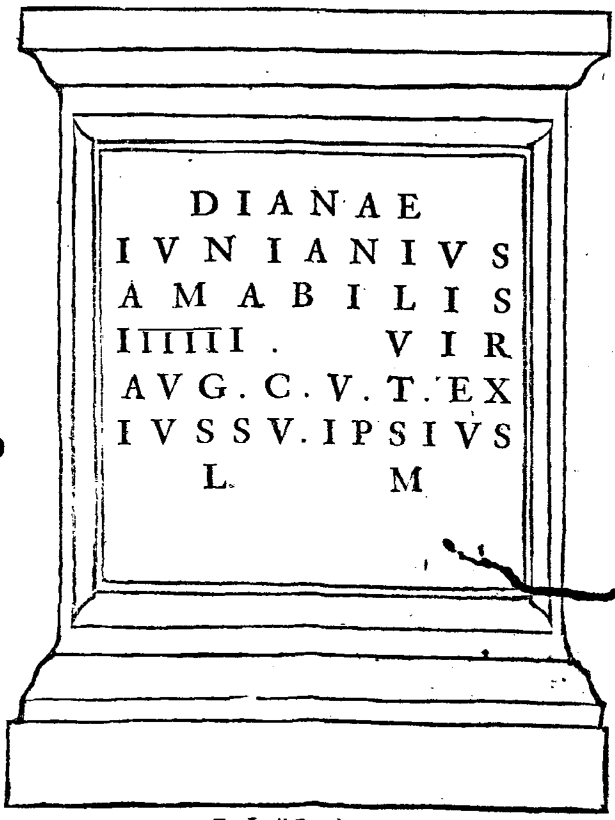
8

DIANAE
SACR
PRO. SALVTE
A. TAPETI
ANTONINI
TENAX
V. S. L. L. M

Ex Lazio & Cluſio.

Lapis quadratus in aræ formam, repertus Rijſvici prope Hagam Comitis Batavicam.

6

Ex Junii Batavia.

9 *Romæ, in ædibus Colotianis, ad aquam virginem tabula marmorea.*

ARDOINNE *CAMVLO IOVI MERCVRIO HERCVLI

Inſculpta eſt hic Diana, more ſuo ſuccincta, cum arcu & pharetra. — *Stat hîc Mars cum haſta & clypeo.* — *Hîc Jupiter haſtam dextra, ſiniſtra verò fulmen tenet.* — *Stat hîc Mercurius caduceum geſtans. crumenam ſiniſtra. Fabr.* — *Adjacent ei à dextris exuvium leonis & caput tauri. Ipſe ſiniſtra, Heſperidum mala tenet.*

M. QVARTINIVS ϕ M. F. CIVES SABINVS ϕ REMVS
MILES. COH. VII. PR. ANTONINIANE. P. V. V. L. S

ARDOINNAE

Smetius exſcripſit.

* Fabrett. emendat. p. 1. SATVRNO, MARTI. Saturnus ſtat cum falce.

*

12 VIR. DIANAE. SACR
PRO. SALVTE
IMP. CAESARIS. L. SEPTIMI
SEVERI. PERTINACIS
AVGVSTI. PONT. MAX
TRIB. POT. III. IMP. V. COS. II
PRO. COS. P. P
ORDO
CLVS

Ex Panvinio.

In villa Diod, Tranſilvan.

13

DIANAE
AVG
PRO. SALVTE. IMP
CAES
TITI. AEL. HADRIANI
ANTONINI. AVG. PII
P. P
M. STATIVS. PRISCVS
LEG. AVG. PR. P
V. S. L. M

Ex Lazio & Cluſii ſchedis.

Romæ, in vinea Carpenſi, in ara rudi è Tiburtino.

10

ΘΕΑ. ΕΠΙΚΟΩ.
ΑΡΤΕΜΙΔΙ.
ΑΥΛΙΔΙ. †ΣΩΤΕΙΡΙ.
ΑΥΡ. ΕΛΠΙΝΕΙΚΗ.

†ΣΩΤΕΡΗ Ligor.

Smetius vidit. Boiſſard. T. IV. 74.

Circa Lanuvium opp. in Latio, in baſi.

11

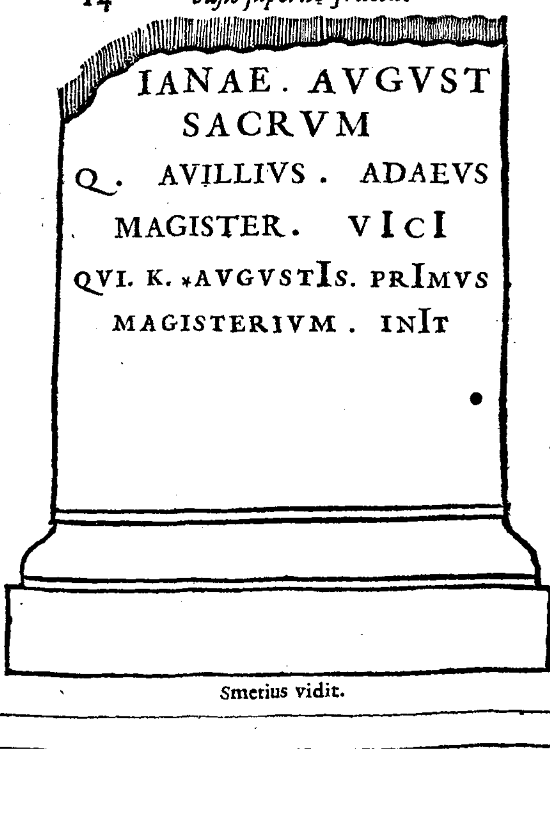
VIRGIN. CHITONE
SACRVM
C. CARTILIVS. C. L. HE
CESIAS. ET. C. CARTILIVS. Ɔ. L
FVSCVS. ET. CARTILIA
Ɔ. L. FATIDIA. MATER
STATVAM. EX. AERE
CONLOC
V. S. L. M

CHITONAE.

Pyrrhus Ligorius Neapol. exſcr.

Romæ, in domo Conſervatorum in Capitolio baſis ſupernè fracta.

14

AVGVSTAE. Eadem eſt 2. p. LXXIV.

* AVGVSTI. mſſ. Pigh.

Smetius vidit.

Albæ Juliæ.

15

DIANAE
AVG
AEL. IVLIANVS
AVG. COL
APVL
V. L. S

Ex Lazio, & Cluſii ſchedis.

1 *Tibure in S. Maria majori.*

CAE-LESTIS.

DIANAE. CAELESTI
SACRVM
Q. CORNELIVS
THEOPHILVS
CVM. QVINTIA. M. F.
LVPERCA

A Pighio Smetius.

2 *In agro Faliſcorum, 2° ab Nepete lapide, Campagnanum verſus, in ſacello quodam, in ara lapidea rudi.*

COM-POTEN-TIS.

COMPOTENTI
DIANAE
MVMMEIVS
ATTICVS. ET
ſic
MVMEIA. FELICIA
D. D

Smetius vidit & Pighius.

3 *Coloniolæ, quinto à Verona lapide.* LVCI-FERAE

*SEX. IVVENT. SVAVIS
DIANAE. LVCIF
LVNAE

E Sarayna & ſchedis Panvinii.
* SEX. INVENT
SVAVIS
DIANAE &c. Sic ex Marcanovae mſ. Sirmond.

4 ★

DIANAE
LVCINAE
INVICTAE
CN. POMPEIVS
CN. LIB. BAR
BVS. PROCVRAT
†TIBICIN. ROM
VOTO. SVSCEPTO
L. M

LVCI-NAE.

†TVB. Aldus.

Ex Panvinio.

5 *Cluniæ, Hiſpan. in columna ærea.*

MATRIS DD.

TEMPLVM. DIANAE
MATRI. D. D. APV
LEIVS. ARCHITEC
TVS. SVBSTRVXIT

E Schotti ſchedis.

7 *Repertum ad lacum Nemorenſem, xv° à Roma miliari, anno 1554.*

DIANAE
NEMORESI. VESTAE
SACRVM. DICT
IMP. NERVAE. TRAIANO. AVG
GERMANICO. III. COS. PRAEF
EIVS. T. VOLTEDIO. MAMILIANO
QVAESTORIB.
L. CAECILIO. VRSO. II. M. LVCRETIO
SABINO. II. AEDILIB. Q. VIBENNA. QVIETO
TI. CLAVDIO. MAGNO
P. CORNELIVS. TROPHIMVS. PISTOR
ROMANIENSIS. EX. REG. XIIII. IDEM. CVR
VICI. QVADRATI. ET. LANIA. *C. F. THYONOE. CONIVX
EIVS. VOTVM. LIBENS. SOLVERVNT

NEMO-RENSIS.

A Pighio Smetius, & Gud. ex mſ. Ligorii.

*ETHIONDE. Ligor.

6 *Ad Saguntinam arcem, ad radices montis, literis fere omnibus fugientibus.*

DIA........NAR..
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
CVLTOR
. . . .

Grutero Schottus.

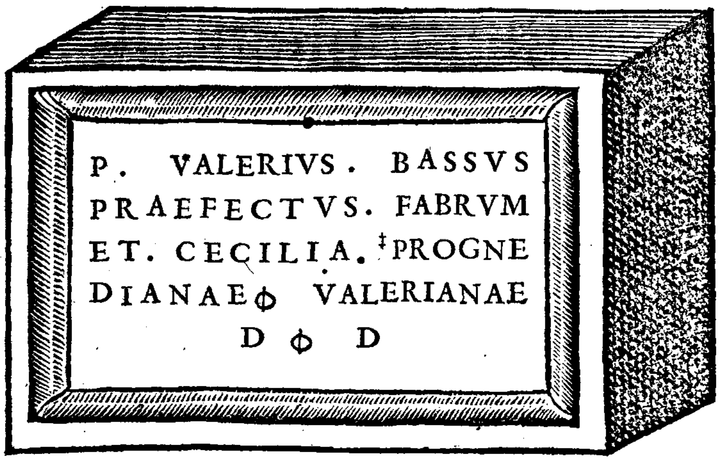
8 *Tibure, in S*to* Dominico, in ara aut baſi.*

DIANAI. OPIFER
NEMORENSI
L. APVLEIVS. L. L
ANTIO

A Pighio Smetius.

9 *Romæ in Quirinali, vulgo Monte cavallo, hoc eſt, Caballino ab equis marmoreis Phidiæ & Praxitelis ibidem extantibus; non procul ab ipſis equis: baſis plana.*

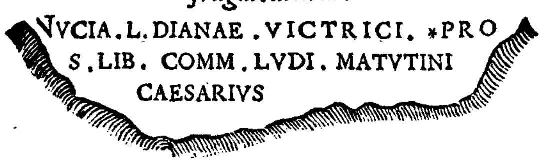
VALE-RIA-NAE.

Smetius vidit. ‡PROCNE.

10 *Roma, in vinea Card. Carpenſis in Quirinali in fragm. marm.*

VICTRI CIS

Statua ipſius Dianæ ad truncum ſtantis digiti tantummodo pedum ſuperſunt. A ſiniſtris aſtat canis, cervum in collo mordens. Infra jacet aper mortuus, ad quem limax & lacertus adrepunt. Sub cervo in concava averſaque trunci parte, jacet cuniculus flores depaſcens.

Smetius vidit.

11 *

LVNAE

LVNAE. ET. SOLI. AETER
ET. M. D. M. IDAEAE. ET
LIBERO. PATRI. SACRVM
M. VALERIVS. M. L. SYRVS
SACERD
VOTO. SVSCEPTO. M. L.

Ex Panvinii Roma.

†INVICTAE. ſched. Langermanni. * PROCVRATORES. Lang.

1 *Nemauſi.*

LVNAE. ET. ISIDI
AVG. SACR.
C. OCTAVII
PEDONIS. LIB
TROPHIMIO.SEVIR
AVG. V. S

Picta Lunula creſcens & ſiſtrum.
E Scaligeri ſchedis.

2 ✳

LVNAE. AETER. SACR
PRO. SALVTE
IMP. CAES. L. SEPTIMI
SEV. PII. INVIC. PRINC
PONT. MAX. P. P
IVLIVS. BALBILLVS
ANVLLINVS
PRAEF. VIGIL. V. S. L. M

Ex Panvinio.

3 *Exonæ in Cathalonia, Hiſpan. citeriori.*

LVNAE. AVG. SACRVM
IN. HONOREM. ET. MEMORIAM
AEMILIAE. L. F. MATERNAE
L. AEMILIVS. MATERNVS
ET. FABIA. FVSCA. PARENTES
S. P. F. C

Ex Apiano.

4 ✳

HERCVLI. ET. SILVANO
HER- CV- LIS. SACR.
SING. ARG
T. FLAVIVS. AVG.
F. COS. DES.
D. D

Ex Panvinii faſtis.

5 *Romæ, in campo Eſquilino, non procul a templo de cacono (quod Caji & Lucii baſilicam eſſe quidam malè opinati ſunt) in vinea Coſmi. In limine ſuperiori oſtii, ut videtur.*

HERCVLI ET * SILVANO EX VOTO † TROPHIMIANVS
AVG LIB PROC SVMMI CHORAGI.
CVM ‡ CHIA CONIVGE

A Smetio.
* Sic Pigh. & Ligor. vulgo SYLVANO. † TROPHIMVS. Pigh. mſ.
‡ CELIA. Ligor. qui tamen alibi CHIA. exhibet. Gud.

6 *Romæ, inter viam Juliam & Tiberim, in viculo quodam, in baſi marm. per medium fiſſa, partibus etiam procul disjectis.*

HER CVLI
ET. SI LVANO
SANC TO. SAC
L. IVN IVS. *GLYCO
SCRIB LIBRAR
AEDILIV M. CVRVLIVM
D D

Smetius vidit.
*Sic mſ. Pigh. & ſic conjecerat legendum eſſe Rein. & ita Fabret. inſc. c. 3. p. 218. Grut. LYCO.

7 *Romæ, in S. Laurentio in Lucina.*

HERCVLES. ET. PHILOTES
ALCIDES. HOMINVM. VICTOR
DOMINATORQVE. (sic) FERARVM
PHILOTETIS. AMICVS. ADES.
TV. ILLI. AEQVE. AMOR. ES.

E Mazochio.

8 *Romæ, in hortis Carpenſibus ſub ſtatuis Herculis & Mercurii nudis ad aram ſtantibus.*

VOTO. SVSCEPTO
CORN. DEMAS
POSVIT

Ex antiqq. Boiſſardi. T. IV. 79.

9 *Romæ, in palatio novo Farneſiorum, ad Tiberim. Hercules Coloſſeus eſt, ex Antonianis thermis eò advectus, qui ſiniſtro brachio innititur clavæ cum leonina, ſupra ſaxum, triſtis & cogitabundus, demiſſa manu, duobus digitis primis extenſis, cum pollice qualis oratorum geſtus eſt: Altera in tergum reducta tria cotonea tenet: valido corpore eſt, ubique contentis muſculis, ac tota ſpecie plenus fortitudinis & conſilii: capite ad proportionem minore, velut in longitudinem decimo altior ſit. Id fortuito trans Tiberim inventum eſt, oculis diverſæ materiæ alabaſtrinis. Altitudo totius ſtatuæ ex pede colligitur, qui facit Romanos quadrante minus duos. Inciſum eſt in baſi nomen autoris.*

ΓΛΥΚΩΝ
ΑΘΗΝΑΙΟϹ
ЄΠΟΙЄΙ

10 *E regione, eodem loco, ſimilis Herc. inventus eſt, operis non ita expreſſi, pari tamen geſtu, clava in caput tauri demiſſa. dexter pes ad truncum firmatur, ex quo dependent duæ pharetræ. Æſtimabatur* 3000. ∇.

11 *Alter Hercules in Belvedere ſedet, obliquato corpore, operoſiſſima manu laboratus, elatiſſimis muſculis, toroſus capite, & magna parte disjectus in ſtrata leonina, in qua titulus.*

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟϹ
ΝЄϹΤΟΡΟϹ
ΑΘΗΝΑΙΟϹ
ЄΠΟΙЄΙ

Hæc ipſemet quidem vidit Smetius, ſed ex obſervationibus Ant. Morillonii magna ex parte deſcripſit.

12 *Romæ, in Quirinali, eſt tabula marmorea cum Hercule qui nudus, ſiniſtra leonis pellem ſuſtinens, dextra inniſus clava, quam ſurripere ei velle videtur Cupido. Stat è contra Silvanus in terminum deſinens, cujus ad pedem aquila viſitur cum fulmine. in baſi eſt.*

ΘΕΩΙ. ΑΛΕΞΙΚΑΚΩΙ
. ΓΛΥΚΩΝ

E Boiſſardi antiqq. T. IV. 117. Ubi figura videnda.

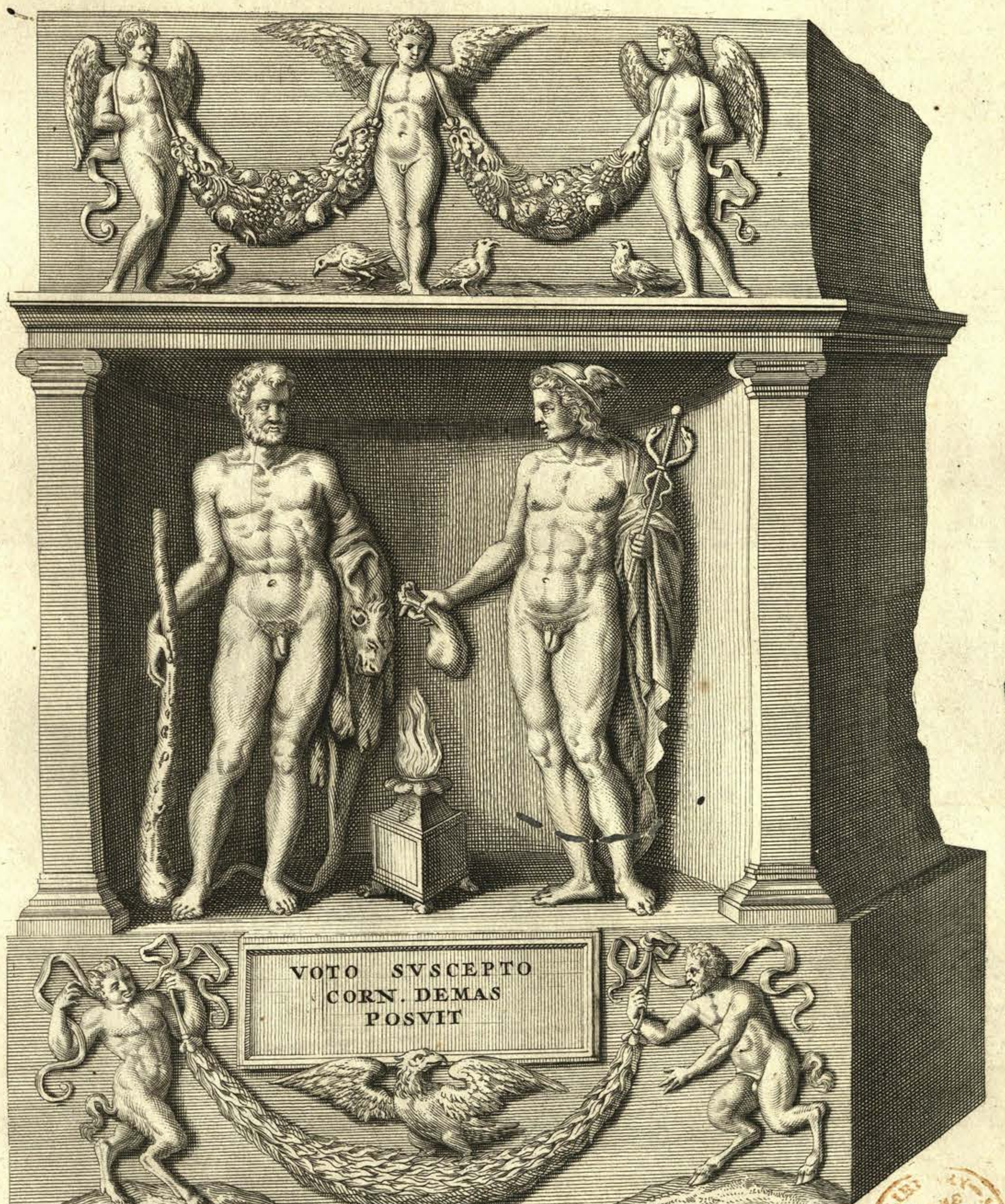
13 *Romæ, in vinea Carp. Hercules eſt cum Domitiano miſtus, totus nudus corpulentus & muſculoſus, ſeſquipedem ſupra humanam ſtaturam altus, capillis criſpis, corona foliacea redimitus, dextro brachio mutilus, ad ſiniſtram leonina ſuſpenſa dependet.*

14 *Ibidem alter Hercules in tabula marm. cui leonina ad collum religata per humeros dependet: dextra clavam attollit, ſiniſtra hydram crinibus tenet, quæ uſque ad pudenda tota fœmina eſt, pedibus in angues duos deſinentibus.*

15 *Ibidem aliud ſignum Herculis eſt, eodem geſtu cum Glyconis, num. 9. ſimile arte & magnitudine illi quod in Vallæ impluvio eſt, muſculoſum toroſumque ac omnibus partibus robuſtiſſimum hominem referens, humana ſtatura paulo minus, totum nudum, barba capilliſque criſpis, dextra in tergum retorta, ſiniſtra ala clavæ in rupe ſtanti atque exuvio leonis induta, innixum.*

Vidit, ac ſic deſcripſit Smetius.

In hortis Carpenſibus

E. Boiſſardi Antiqq T. IV. pag. 79.

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

1 *In vinia Card. Carpenſis Romæ, Ara quadrata marm. doctiſſima manu laborata. Grut. Nunc eſt in Palatio Principis Juſtiniani prope Pantheon. Gud.*

In fronte primo latere.

HERCVLI	*Stat hic ad aram ſacrificans, & prope mulıebris cum clypeo & haſta, ut Pallas.*	SACRVM
P. DECIMIVS		LVCRIO
V. S		L. M

Subtus Hercules ipſe leonem ſuffocat: hydram undecim capitum contundit: & aprum ſupınum humeris impoſitum portat.

In 2° latere, primo cervi cornua infringit; deinde cum arcu & pharetra Stymphalides tres ardeis ſimıles figit: poſtea cum bidente Augiæ ſtabulum expurgat, aſtante clava.

In 3° latere, contra Centaurum, qui eques eſt cum bipenni & pelta, pugnat: deinde equos Dıomedis quatuor interimit, quorum duo jam mortui jacent: poſtremo taurum ſubſultantem & reluctantem cohibet.

In 4° latere, contra Geriones, tres viros armatos cum galeis & pugionibus, dimicat: inde Cerberum educit: poſtremo aurea mala rapit, dormitante Nympha ſub arbore, cui ſerpens convolutus eſt, deorſum tendens.

Smetius vid.

2 *Auguſtæ, apud Raimundum Fuggerum, eſt Hercules nudus, niſi quod tegitur caput leonina pelle, cujus pedes duo circumlıgantur ante pectus, alıı duo humeros flagellant. utraque manu lıbrat clavam. ſubſcrıbıtur.*

TRANSIVI. INTREPIDVS. PER. MILLE. PERICVLA. VICTOR
NON. ACIES. FERRI. NON. CLAVSIS. MOENIA. PORTIS
CONATVS. TENVERE. MEOS. DOMAT. OMNIA. VIRTVS

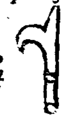
Ex Apiano.

3 *Romæ, in horto, quem Sedarinus clericus Cameræ Apoſtolicæ, in ruinis Mauſolæi Auguſtı extruxit, inter alıa tabella quædam marm. eſt, in qua ſequentium Deorum ſimulacra ſunt.*

Primò Herculis, clavam altera, & altera Heſperidum mala gerentis.

Deindè trium Grattarum, conchas marinas præ ſe ferentium.

Poſtremò Sılvani, dextra falcem putatoriam, ſiniſtra ramum tenentıs. Et ſubſcriptus eſt hic titulus.

EX. VOTO. AVR. CRESCES. AVR. EROS

Smetius exſcripſit.

4 *Patavii, in ædibus Contarinis.*

..X. ERBONIVS. SEX. SEX. L. FRON.. (ſic)
..AEGONTIVS. PRIMI. ET. GENII. L. IVCI..
..X. VOTTICIVS. ARGENTII. L. AMO..
..TITIVS. T. L. PHILEMO
..EX. ERBONIVS. SEX. L. PHILOGEN..
..GAVIVS. PHILEMONIS. L. HILARIO
..AEGONTIVS. L. L. STEPANVS
..MVLVIVS. *DITIONIS. L. SENECIO
..GAVIVS. L. L. GRATVS
..LARVS. VETTI. TI. SER
..AGISTRI. AEDEM. HERCVLIS. D. S. P
..X. ERBONIO. SEX. L. DIPHILO
..QVINCTILIO. M. L. DONATO
MAG. VICI

E ſchedis Pinelli Gruterus.
* D. L. Urſat. l. 1 ſect. 9.

5 *Coræ in Latio, in monte ubi olim forte templum Herculis, nunc Petri.*

M. TVRPILIVS. M. F. L. TVRPILIVS. P. F
DVOMVIREI. DE. SENATVS. SENTENTIA
AEDEM. HERCVLI
FACIENDAM. COERAVERE. † ISDEMQ. PROBAVERE

Grutero ex Urſini ſchedis Gutenſtenius.
† Leg. IDEMQVE. Gud.

6 *Allifani in Campania*

FABIVS. MAXIMVS RECTOR
PROVINCIAE. THERMAS
HERCVLIS. VI. TERRAEMOTVS
EVERSAS. AFVNDAMENTIS
RESTITVIT

Sacerdos quidam Anagninus exſcr. Smet.

7 *Romæ, retro turrim delle melangole, non procul à theatro Marcelli, in domo Antonini in baſi parva.*

ALCIDE. SACRI. GENERIS
DECVS. HOC. TIBI
PRAETOR
ET. IOVIS. ANTISTES
DEDICO. PERPETVVS

Smetius vidit.

9 *Coloniolæ, agro Veronenſi.*

HERCVLI
Q. EVFEMIVS
Q. F. OVF
LVCVLLVS
AED
VI. VIR
V. S. L. M

Ex Apiano, & ſchedis Panvinii.

8 *Laude Pompeia, in reliquiis templi Herculis ad ripam fluminis.*

HERC. SAC
*CVMAS. CARPIVS. SIMPHORIO
VI. VIR. SEN. ET. AVG. † C. D. D.
ORNA. DEC. ALB. ORD. SPLEND
M. M. HONOR. ‡ CVMAS. CARPIO
FESTO. FILIO. C. Q. R. EQ. P
VI. VIR. IVN. *DEC.
VOT. SOL.

Ex Apiano.

* Rein. legit R .. A. SCAPTIVS
† Forte: G D. D id eſt, *Gratuitus Decreto Dec.* Rein.
‡ CV.. A. SCAPT.O Rein.
* h. e. *Decreto.* Sic CDLXXXV, 3 Filio C. Titii Chreſimi decretus eſt honor Decurionatus Gratuiti. Rein.

10 *Laude Pompeja.*

HERCVLI
EVFEMIVS. Q. F. OVF
AED. VI. VIR. V. S. L. M.
Q. MANILIVS. PHILVMENVS
SACERD. LAVR. LAVIN. SIGILLVM
CVM. ARA. HVIC. ARAE. * SVPERSIT
ET. SCRIPTVRAM. EIVS. VETVSTATE
CORRVP. RENOVAVIT. VOTO
SVSCEPTO
L. D. D. D

Ex Apiano.
* SVPERPOSVIT. Fabrett. Emend. p. 1. Sic & Gudius ex conjectura olim reſtituerat.

11 *Mediolani, in æde S. Valeriæ.*

L. MESSIVS. L. F
GEMINVS
VI. VIR
CVRATOR. AERARI
MEDIOL. HERCVL
V. S. L. M

Ex Apiano.

12 *Mediolani, in eadem æde, ſeu ut alii, Coloniola.*

L. GEMINIVS. L. F
MESSIVS
VI. VIR
CVRATOR. AERARI
MEDIOL
HERCVLI
V. S. L. M

Ex Panvinii ac Verderii ſchedis aliorumque.

1 *Coloniæ Agrippinæ ara apud conſulem Liskirchium.*

HERCVLI
*IANVARINIVS
MODERAT. COL
EQVITVM. DD.

Ex Arn. Mercatore.
* Lege SAN. VARINIVS. i. e. *Sancto* ut XLIX. 5. Gud.

2 *Romæ in ædibus Jo. Boccalini, ſub imagine Herculis cum leonis pelle & clava.*

P. AEL. VICTORINVS. ROMANI. VIVENI. F.
AVRELIANA. POPA. MIL. COH. V. PR. ANTONINIA
ſic NE. P. V. 7. VERI. HERCVLI. DONV. POSVIT. LIBI *ſic*
ſic ENS. VOTO. VT. GRATIAS. AGO. DEDICAVIT
III. NON. NOVEMBRES
IMP. ANTONINO. AVG. N. IIII. ET D
CAEILIO BALBINO II COS

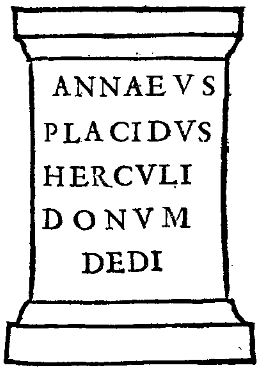
Vidit Lipſius.

3 *Romæ, in collegio Jeſuitarum.*

SIGNVM
HERCVLIS
DORVS. * LARC.
DISP. QVI. ANTE. VILLICVS
HVIS. LOCI
D. D.

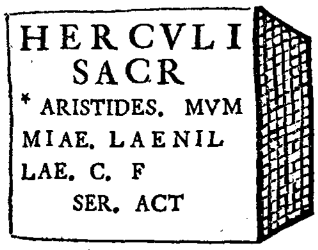
E Manutio.
* Leg. L. AVG. Gud.

Romæ in ædibus Porcariorum, baſis exigua.

Smetius vid.

5 *Ad Agonem Romæ in domo Jo. Baptiſtæ Armelini, baſis parva & illaborata.*

Smetius deſcrib.
* ANTISTIDES Pigh. mſſ.

6 *Brixiæ ad S. Barnabæ.*

HERCVLI
AVRELIVS
SVRVS

E Verderii ſchedis Gruterus. Habet & Nazarius.

7 HERCVLI
SACRVM
C. BLANDIVS
SECVNDINVS
CVM. BLANDIO
PRISCO. PONTIFIC
ET. BLANDIO
AGRICOLA
FILIS. * M. EDICIANI
VS. L. D. D. D

Gruterus è Verderianis.
* Leg. MEDIOLANI V. S. i. e. *Votum Solvens Libens dat, donat, dedicat*, vel *voto ſuſcepto* vel *voto ſoluto*. Rein.

8 *Valentiæ Hiſpan. in loco ubi luditur pila.*

M. MARCIVS. M
†FIL. CELSVS
HERCVLEM. CVM
BASI. ET. ARA. ET SVB
*SELLIS. SVO. ET. M. MARCI
ANTONINI. FILI. SVI
NOMINE.
D. D

E Schotti ſchedis.
† FI non agnoſcit Pigh. * SELIS. mſſ. Pigh.

9 *Romæ in Capitolio.*

L. MINVCIVS
SYNECDEMVS
AEDICVLAM. HERCVLIS
COLLEGIO
D D.

Ex Mazochio.

10 *Romæ in palatio Cæſiano.*

*P. SCANTIVS
FLORVS
HERCVLI
D D

E Boiſſardo.
* Boiſſard. T. III. 50. habet P. SCANIVS.

11 *Beneventi in baſi quadrata.*

L. TARQVINIVS
Sculpta eſt hic ſus.
IANVARIVS
IN. SVO. FVNDO
HERCVLI. V. S

A VVaſtelio Smetius.

12 *Mediolani ad S. Ambroſium.*

HERCVLI
L. VALERIVS
* TERENTIVS
V. S. L. M

Ex Sarayna & Apiano.
* TERTIVS Cod. mſſ. Schraderi.

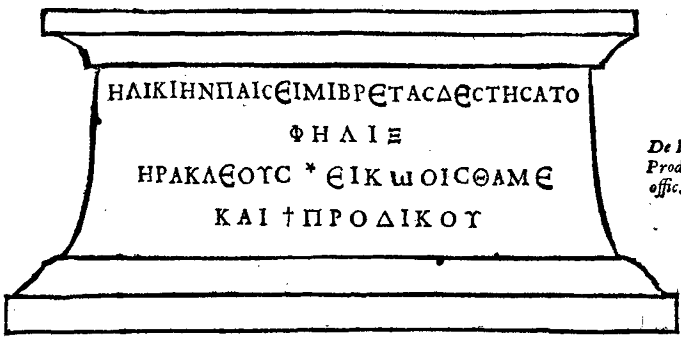
13 *In ruinis Gallareati Inſubrum arula quadrata.*

HERCVLI
C. VIR. *MAX
CVM. SVIS
V. S. L. M

Ex Bon. Caſtillioneo.
* MAXI. Alciat. ſched.

Romæ in ædibus Jacobi Benzonii, ad Sanctum Marcum, Baſis termini elegantis Herculis pueri, exuvium leonis induti, clavam nodoſam ſiniſtra gerentis, ſed capite mutili.

1

De Hercule apud Prodicum. Cic. in offic. ex Xenoph.

Latinè ſic reddi poſſunt.

Ætate ſum puer, ſed ſtatuam poſuit Felix.
Herculis ſignum, noſcis me, & Prodici.

Smetius vidit.
* ΕΙΚΩΝ ΙϹΤΑΜΕ. Sic Pigh. in prooem. Herculis Prodici ubi etiam ejus videbis imaginem. † Sic Pigh.

Piſauri in Piceno, in palatio Ducis Urbini, in baſi.

2 HERCVLI
AVG
CONSORTI
D. N.
AVRELIANI
INVICTI. * AVGVSTI.
RESPVB. PIS
† CVRA. AGENTE
C. IVLIO. PRISCIANO. ‡ V. C
DVC. CVR. R. P. PIS. ET. FAN ‖ PIN
. . .

Vvaſtelius exſcripſit, Smetius 249. * Sic Fabret. † CVRAM. Gud. ‡ V. E Urſ. ſchedæ & Pigh. mſſ. & ita Fabr. & Gud. ‖ P.M. Urſin. ſched. recte ut patet ex pagina CCLXXVI, 3. & ſic Fabret. Gud. vero P. P. M.

3 *Romæ ad fontem Trivii.*

HERCVLI. AVG
SACRVM
OFFICINATORES
ET. NVMMVLARI
OFFICINARVM
ARGENTARIARVM
FAMILIAE
MONETARI
*

A Caſtalione Gruterus.
* D. D Urſini ſchedae.

4 *Numburgi in Norico mediterraneo; in muro coquinæ monaſterialis.*

HERCVLI. AVG. [1] N. [2] PRVDENTIVS
[3] MAXIMVS. VET. [4] EX. DEC. ALAE
[5] TAMI
V. S. L. M

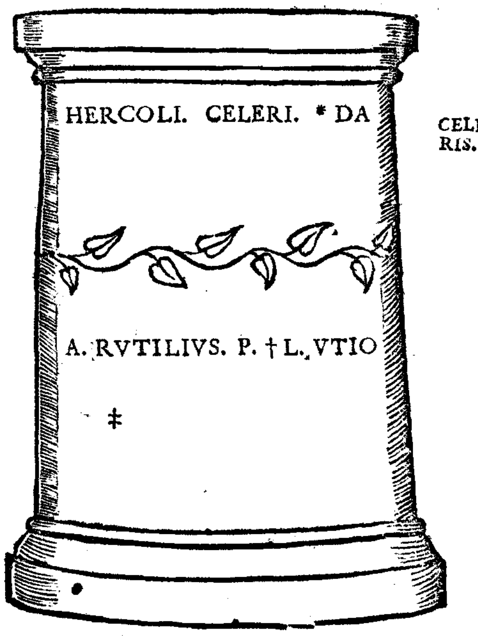
Ex Apiano ac Lazio. contuli cum Lig. Gud.
1 N̄. Lig. 2 PVDENTIVS. Avent. 3 MAXIMINVS. Lig. & Avent. l. 2. 4 An leg. EXDEC. *Exdecurio* Rein. 5 An Taurinae, de qua Tac. 1. Hiſt. Gud. qui contulit.

5 *Ex Sabaria in ædes Lazii translatum Viennæ.*

HERC. AVG
CANAERIVS. AVG. NN. SER
D. S. V. S. L. L. M

E Lazio.

6 *Romæ non procul à S. Marco, in domo privata, columella ſeu baſis rotunda.*

CELERIS.

Vidit Smetius.
* DAT. Fabrett. † ANTIOC . Fabret. inſc. c. x. p. 659.
‡ in mſſ. Pighii in medio eſt corona lemniſcata, apud Fabrett. ex hedera cum corymbis.

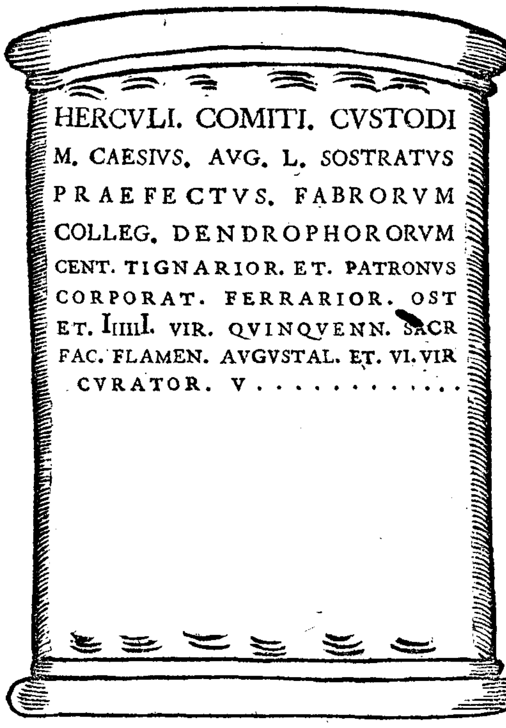
7 *Romæ in vinea Card. Ca[illegible]nſis, in baſi marm. prægrandi rudique.*
Boiſſ. T. IV. 66.

DEO. HERCVLI
COMITI. ET
CONSERVATORI
DOMINORVM
NOSTRORVM

COMITIS.

Smetius vidit.

8 *Romæ via Gordiana prope Tiberim, Ara quo Oſtiam naves ſubducuntur.*

CVSTODIS

Ex Jacobonio.

*

9

HERCVLI. CONSERVATORI
PRO. SALVTE
L. RAGONI. L. F. PAP. VRINATI
* LARTI. QVINCTIANI. . VIR. † COS
SODAL. HADRIANAL. LEG. LEG
XIII. GEM. DONIS. MILIT. DONAT
AB. IMP. COMMODO. ANTONINO
AVG. PRO. COS. PROV. SARDINIAE
IVRIDIC. PER. APVLIAM. PRAEF
‡ I. D. PRAET. AED. PL. Q. PR. AFRIC
VI. VIR. AVG. EX. TESTAMENTO
M. ANTIVS. * ENNIVS. SERGIANVS
AMICO. V. CVR

Ex Panvinio. contulit cum Lig. Gud.

CONSERVATORIS.

* Leg. LARGI ex inſcrip. I. p. CCCCCXIII. Gud. Fod. tamen Lartius etiam dicitur. vid. CI XXIX. I.
† CLAR. Lig.
‡ An F. D. hoc eſt *Frumenti dandi*, ut MXCI. 8. *Praefectus frumenti dandi* v. MLXXXXI, 8.
* GEMINVS Lig.

Inventa Romæ in Aventino ſub æde S. Priſcæ, verſus Circum maximum.

10

HERCVLI
CONSERVATORI
DOMVS. VLPIORVM
SACRVM
M. VLPIVS . . . . .
VERECVNDVS

Ex Roma Panvinii.

11 *Coloſwarini.*

HERCVLI
CONSERVATORI
GEMIN.
AELIANVS. BF
LEGATI
V. L. S

Ex Lazio & Siglero.

*

12 HERCVLI. DEFENSORI
PRO. REDITV. ET. ITV
D. CLODI. SEPTIMI
ALBINI. CAESARIS
D. CLODIVS. D. L
FELIX
ACTOR. CAES. N̄. D. D

Ex Onuphr.

DEFENSORIS.

13 *Romæ in ædibus quondam Pomponii Læti, in Quirinali in ara marmorea.*

PRO. SALVTE. DD. NN. AVG
HERCVLEM. DEFENSOREM
ſic
GENIO. CENTYRIAE. EX VOTO. POSVIT
L. DOMITIVS. VALERIANVS
DOMO. KAPITOLIA. DE. * STIP. XVIII
MIL. COH. X. PR. P. V. 7. FL. CARALITANI
LECTVS. IN. PRAETORIO. D. D. N. N
EX. LEG. VI. FERR. F. C
MISSVS. HONESTA. MISSIONE
VII. IDVS. IANVAR. D. D. N. N
IMP. ANTONINO. PIO. AVG. III. ET
GETA. NOBILISSIMO. CAES. † II. COS

Smetius vidit.
* STIPE. † III. Rein.

1 *In ruinis Caſtrorum Trajani, Warhel.*

DEO. HERCVLI
PRO. SALVTE
DIVI. TRAIANI
AVGVSTI. ET
MARCIANAE
SORORIS. AVG
COLONIA. DAC
SARMIZ

E Leunclavio & Cluſii ſchedis.

2 *Romæ ad Sanctum Marcum, in domo Dominici de nigris, in parte plana columnæ rotundæ per medium ſiſſæ, litera planè inculta ac barbara.*

DEO
HERCVLI
M. AVR. BAS
SINVS. 7. EX
*ERCITA. N
EQ. SING.
CVM. AvR. SA
BINO. EQ. R
FIL. V. L. S

*ERCITA. .... N. mſſ. Pigh. qui interpretatur *Exercitatore Equitum ſingularium.*

Smetius vidit & Mazochius.

3 *In Mulenbach Tranſilvan.*

DEO. HERCVLI
IVLIA. MAXIMINA
VOTI. SVI. COMPOS

E Lazio, Siglero, Cluſio.

4 *Maderni ad Lacum Benacum.*

DIVO
HERCVLI
SACR

E Verderii ſchedis Gruterus.

5

DEO. HERCVLI
M. MVMMIO. CEIO
NIO. ANNIO. ALBINO
PRAETORE. VRBAN
V. C. DEDICANTE

Ex Panv. comment.

6 *In vico Rancon in Lemovicibus.*

HERCVLI
DEO. TIB
IVL. IVLIAN

Scaligero Maliardus.

7 *Puteolis.*

HERCVLI. *GILIO
INVICTO. SANCTO
SACR
VOTO. SVSCEPTO
L. CRASSVS
DE. SVO. F

GILII

E Scipionis Mazellæ antiqq. Puteolan.
* GYLIO. Mormel. Antiq. Puteol. p. 239.

8 *Martos Hiſpan.*

HERCVLI. INVICTO
TIB. IVLIVS. AVGVSTI. F
DIVI. NEP. CAESAR. AVG
IMP. PONTIFEX. MAXI
MVS. D...

INVICTI.

E Schotti ſchedis.

9 *Romæ in S. Joan. Lateranenſi, in ſacello ubi ſervatur menſa Cœnæ Dominicæ litera declinante & malè compacta.*

HERCVLI. INVICTO. ET
ſic
DIBVS. OMNIBVS. DEABVS
ſic
Q. SACRVM. PRO. SALVTEM
IMP. L. SEPT. SEVERI. ET
M. AVRELIO. ANTONI
NO. CAESARI. AVG. NN
ET *
C. V. PR. PR. ET. TRI
BVNIS. HELIO. MONIMO
TRE.O. GERMANO
EXERCITATORIBVS
HELIVS. SABINIANVS
AVR. TITIANVS. GENIO
.T. OPTATI. OB. REDITVM
NVMERI. VOTIS. FELI
CISSIMIS. T. FLA. RES
PECTVS. C. SEVERINVS
VITALIS. SECIVS. GE
MELLINVS. † PVDESASS
FE CE RVNT
DEDIKAVERVNT
V. IDVS. IVNIAS. LATE R
ANO. ET. RVFINO. COS

Smetius vidit.

* Eraſum eſt nomen P. Septimii Getae Caeſaris, ut XXXIX. 4. & XXXII. 10. † PVDES. A. S. S. id eſt *aram ſuo ſumptu* Scal.

10 *Romæ ſupra emiſſarium aquæ virginis, juxta Sanctum Nicolaum de Arcionibus, litera coacta ſine corpore. Supra oſtium domus Marcellini de montibus.*

HERCVLI. INVICTO
PRO. SALVTE. DD. NN. IMP. CAES. M. AVR. ANTONINI. P. F. AVG. ET
M. AVR. ALEXANDRI. NOBILISSIMI. CAES. TOTIVSQVE. DOMVS
DIVINAE. EORVM. COH. X. PR. † V. ANT. 7. MARCIANI
* MASCVLINIVS. VALENS. B. F. ‡ PR DRFEMININA
ET. AVR. FABIANVS. SIGNIFER. ET
VAL. FIRMINVS. OPTIO. 7. QVOD
PROFICISCENTES. EXPEDITIONIBVS
SACRIS. VOVERANT. REGRESSI
CVM. COMMANIPVLIS. LIBENTES
VOTVM. SOLVERVNT

Smetius vidit.

† *in alio exemplari IV. interpretatur* IVNIOR. Ita habet interpretaturque mſ Pigh. Sed lapis PR. P. V. id eſt, *Pr. etoriae, Piae, Victricis*, ut XL. 9.
* MASCLIN. mſſ. Pigh. Sed Gud. MASCVLINVS.
‡ PR. PR. FENIMVS. Gud..

11 *Aruci in confinibus Luſitan.*

HERCVLI. DEO
INVICTO. ET. REIP. ARV
CCITANAE. PATRONO
STAT. AEREAM
SECVND. THEBANI. TEMPLI. TRO
PH. ARVCCITANI. D. D

Ex ſchedis Schotti, & Morali.

12 *Caidati Inſubrum oppidulo.*

HERCVLI
INVICTO
DEO
CVLTORES
V. SS. L. M.

E Caſtillioneo.

1 *Romæ.*

HERCVLI. INVICTO
POMPEIVS. APPIVS
FAVSTINVS
V. C. PRAEF. VRBIS
N. D. D.
FELICITER.

E Mazochio.

3 *Romæ in fragmento rotundi lapidis verſus Trochaici imperfecti.*

HERCVLES. INVICTE. *CAVTVS. HOC TVO†DONV *m. libens.*
NVMINI. SANCTO. DICAVIT. PRAETOR. VRBIS *Annius.*
CVM. PIA. SOLENNE. MENTE. RITE. FECISSET *tuum.*
TRADIDISTI. QVOD. POTITIS. EVANDREO: *ſæculo.*
ADMINISTRANDVM. QVODANNIS. HIC. ADES. *votis favens.*

E Mazochio.
* CAVTIVS. Pier. ad Virg. III. Aen. 64. † DONV pro DONO putat Pierius poſitum.

2 *Romæ in impluvio domus Antonini ad theatrum Marcelli baſis marm. tranſportata eò ex templo Herculis, quod eſt ad ſcholam Græcam. Boiſſ. T. III. 99.*

DEO. HERCVLI
INVICTO.
C. IVL. POMPONIVS
PVDENS
SEVERIANVS
V. C. PRAEF. †VRB

Smetius vidit. † VRBI. mſ. Pigh.

4 *Romæ in horto Conſervatorum, in baſi marmorea.*
Boiſſ. T. III. 103. hanc cum 2. ſimul exhibet.

HERCVLI. IN
VICTO
M. CASSIVS
HORTENSIVS
PAVLINVS. PR. VRB.
XV. VIR. SACRIS
FACIVNDIS
*DONVM. DEDIT

Smetius vidit.
*D. D. mſ. Pigh.

Romæ in domo Conſervatorum, in lapide quadrato, omnibus lateribus notis inciſo.

5 Primo.	6 Secundo.	7 Tertio.	8 Quarto.
HERCVLI IN VICTO T. FLAVIVS IVLIANVS. QVADRATIANVS V. C. PR. VRB. XV. VIR. S. F. DONVM. DEDIT.	DEO HERCVLI M. *MVMMIO. CE IONIO. ANNIO. ALBINO †PRAET. VRBAN V. C. DEDICANTE	DEO HERCVLI IVL. FESTVS. V. C. PR. VRBAN D D	HERCVLI IN VICTO POMPEIVS. APPIVS FAVSTINVS V. C. PR. VRBAN D D FELICITER

E Mazochio.
* leg. NVMIO. Rein. † leg. PRAEF. e Vopiſco in Aureliano. ad eum eſt epiſtola Valeriani Aug. Gud.

9 *Romæ, in horto Conſervatorum, ubi olim ædicula Herculis.*

* DEO. HERCVLI. IN
VICTO
M. IVN. CAESONIVS
NICOMACHVS
ANICIVS. FAVSTVS
†PAVLINVS
C. V. P. ‡V. D. D.

* DEO non agnoſcit. Ligor.
† PAVLLINVS. Lig.
‡ Non eſt in Velſeribus ſchedis illud V. Quin omnes hujus verſus notae in Ligor. mſ. non leguntur. Sed Reineſ. explicat *Conſ. Ord. Praef. Vrb.*

10 *In horto Conſervatorum in Capitolio in baſi marmorea.*

TE. PRECOR. ALCIDE. SACRIS
INVICTE. PERACTIS
RITE. TVIS. LAETVS. DONA
FERENS. MERITIS
HAEC. TIBI. NOSTRA. POTEST
TENVIS. PERFERRE. †CAMINA
NAM. GRATES. DIGNAS. TV
POTES. EFFICERE
SVME. LIBENS. SIMVLACRA
sic
TVIS. QVAE. MVNERA. CILO
ARIS. VRBANVS. DEDICAT
IPSE. SACRIS

Smetius vid. & Apianus. 216.
† CAMENA. mſ. Val. & Lig. *PRAETOR. mſ. Pigh.

11 *Albæ Juliæ, in ara.*

HERCVLI
INVICT
PRO. SALVT
C. IVL. METRO
BIANI. ET
AELIAE. BO
NAE. CON
IVG. ADA
MAS. EX. VOT

Ex ſchedis Bongarſii & Sigleri Gruterus. Eſt etiam apud Zamoſ.

1 *Romæ, in domo Gentilis Delphinii in baſi marm. elegant.*

SANCTISSIMO.HERCVLI
INVICTO
CORPOR. CVSTODIARIOR.
*L. CVRTIVS. ABASCANTVS. CVM
CVRTIO. GAVDENTE. FIL.
†IMM. A. IIII.
CRATERAM. ‡ARGYROCORINTHAM
CVM. BASI. SVA. ET. HYPOBASI
MARMOREA
SVA. PECVNIA. DONVM
DEDERVNT
DEDICAT. VIIII. K. IVN
SER. SCIPIONE. ORFITO. Q. †NONIO. PRISCO. COS

Smetius vid. Boiſſ. T. V. 103. & Fabrett. c. VI. p. 479.

* C. Pig. † i. e. *Immunes anni quarti.* Pigh. ‡ ARGYROCORINTHAM. Sic lapis. Gud. qui vidit. † NON. Fabrett.

2 *Circa Puteolos.*

SANCTISSIMO
HERCVLI
INVICTO
DO . . . . L. L
ARGYRIVS.LANARIVS
DOMITIANVS. L. L.
N . . . . . .
S. P. D. D
DEDIC. VII. KAL. IVL
. . . .
. . . . SEX. TVL. COS

E Scipione Mazzella.

3 *In templo S. Daniel. prope montem Velach, in Comitatu Ottenburgenſi.*

HERCVLI. INVICTO
SACRVM
C. DONNICIVS. RVFINVS
ET
VALERIA. ATTICA. CVM
SVIS. TEMPLVM. VETVSTATE
CONLABSVM. RESTITVERVNT
EX. VOTO

Ex Apiano.

4 *In Angleria prope Mediolanum in ara. Vicomercato in æde D. Stephani dicit Merula e Leandro.*

HERC. INVIC
VOT. †SOL
MARTIVS. LVSOR
ALBVCIVS
L. D. D. D

A Pighio Smetius.
† SOL non eſt in Alc. ſched.

5 *Malacæ Hiſpan.*

Q. SERVILIVS. VVL
NERE. SERVATVS. HER
CVLI. DEO. INVIC. SING
AEREVM. EX. VOTO
POS. PROPE. MARTEM
ARGENT. IN. MAGNA
ARA.

E Strada.

6 *Narbone.*

DEVS. HERCVLIS
INVICTVS. SIG
NVM. ARGENTEVM
P. P. XII. DE. SVA
PECVNIA. FECIT

A Scaligero.

7 *Romæ in Quirinali ad malum Punicum, in hortulo quondam Jacobi Sadoleti Cardinalis, in baſi ſub Herculis, Jovis, atque in monte ſedentis Genii ſimulachris.*

Stat hic inberbis cum leonina & clava — Stat. Jupiter cum Aquila & fulmine — Sedet Genius in monte lauruque arbore adplectitur Grut.

IVLIANI.

HERCVLI IVLIANO — IOVI COELIO — GENIO CAELIMONTIS
ANNA SACRVM

Ex Pighii Faſtorum Commentar.

8 *Romæ apud Titum Celſum ſub Hercule, lyram & plectrum manibus tenente.*

MVSAGETAE.

ΗΡΑΚΛΗΤΩΙ ΜΟΥΣΑΓΗΤΗΙ
ΜΗΝΟΦΙΛΟΣ

E Boiſſardi antiqq. T. IV. 63.

9 *Romæ in hortis Carpenſibus ſub ſimulacro Herculis nudi, humero ſiniſtro ſuſtinentis pellem leoninam. dextram manum immittit floribus Cornucopiæ. clavam ejus tenet dextra humi ſedens Paniſcus: ſiniſtra larvam oſtentat. jacet ad pedes hinc Cornucopia, inde caput Attidos mitrati.*

PLACIDI.

HERCVLI. PLACIDO
IABOLENVS. AVG. LIB. D

E Boiſſardi antiqq. T. IV. 71.

10 *Romæ in palatio Capitolino ſub figura Herculis nudi, niſi quod à lævo humero pendent exuviæ leoninæ. ſiniſtra globum tenet, dextra clavam premit ei innixus.*

ROMANI.

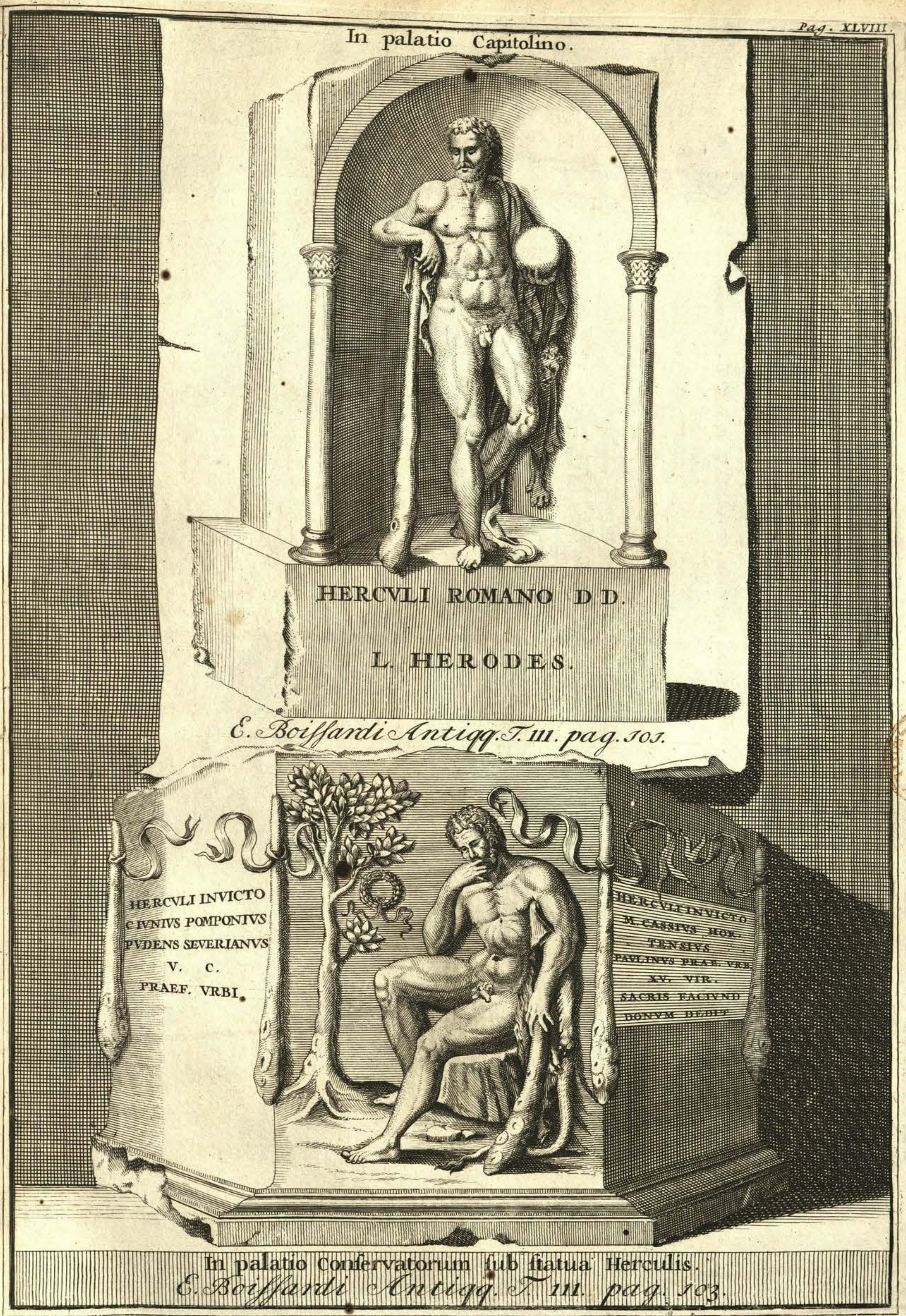
HERCVLI. ROMANO. DD
L. HERODES

E Boiſſardi antiqq. T. III. 101. ubi figura.

11 *Romæ in hortis Julii Galli.*

HERCVLI. SANCTISS
INVICTO. SACR
P. APPVLEIVS. P. F. VOL
PATERNVS. MIL. COH. V. VIGIL
D. D
DEDIC. V. ID. AVG
SEX. POMPEIO. ET
SEX. APPVLEIO. COS

Ex Panvinio & Manutio.

Pag. XLVIII.
In palatio Capitolino.
HERCVLI ROMANO D.D.
L. HERODES.
E. Boiſſardi Antiqq. T. III. pag. 101.
HERCVLI INVICTO
C. IVNIVS POMPONIVS
PVDENS SEVERIANVS
V. C.
PRAEF. VRBI.
HERCVLI INVICTO
M. CASSIVS HOR.
TENSIVS
PAVLINVS PRAE. VRB.
XV. VIR.
SACRIS FACIVND
DONVM DEDIT
In palatio Conſervatorum ſub ſtatua Herculis.
E. Boiſſardi Antiqq. T. III. pag. 103.

In Hortis Carpenſibus
HERCVLI PLACIDO
IABOLENVS AVG. LIB. D.
I. Boiſſardi Antiqq. T. iv. p. 71.

1 *Ponte Corvo, Campaniæ opp. ſic appellato (è Fregellanorum reliquiis, ut putatur, extructo) ante palatium Epiſcopi, in baſi.*

ΕΥΧΗ
ΗΡΑΚΛΗ. ΘΑΛΛΟΦΟΡѠ
ΙЄΡѠ. ЄΥΑΚΟΥϹΤѠ (THALLOPHORI.)
Λ. ΚΟΡΝΗΛΙΟϹ. Λ. ΚΟΡΝΗ
ΛΙΟΥ. ΠΡЄΙΜΙΓЄΝΙΟΥ
ΥΙΟϹ. ΠΑΛ. ΤЄΡЄΝΤΙΑΝΟϹ
ΚΑΙ. ΛΗΜΝΙΟϹ. ΑΠЄΛЄΥΘЄΡΟϹ
ЄΠΟΙΗϹΑΝ
HERCVLI. PACIFERO
INVICTO. SANCTO
SACR
VOTO. SVSCEPTO
L. CORNELIVS. L. F
PAL. TERENTIANVS
ET. LEMNIVS. LIBERTVS
MERITO. LIBENTES
FECERVNT

Smetius vidit.

2 *Mediolani in lupanari publico. Alciati ſchedæ repræſentant eam in tabula, quam ſuſtinent duo Genii alati.*

HERCVLI (IN PETRA.)
*IN. PETRA. SACR
C. CALVISIVS
SECVNDINVS
VI. VIR. IVN. DECVR
ITEM. †Q. ARAM
V. S. L. M

A Pighio Smetius. lapis eodem modo in Alciati mſ. libro. quem habui Mediolani a Septalio. Gud.

* Rein. an IMPERAT? ut DCCCXLIX. 12. *Imperatori Patri.* Sed hanc Reineſianam conjecturam refutat lapis alius, quem Mediolani vidimus & deſcripſimus, in quo eſt HERCVLI. IN PETRABI. Gud. † an Q. A. RATIONIBVS? vel Q. AB. AERARIO? Rein.

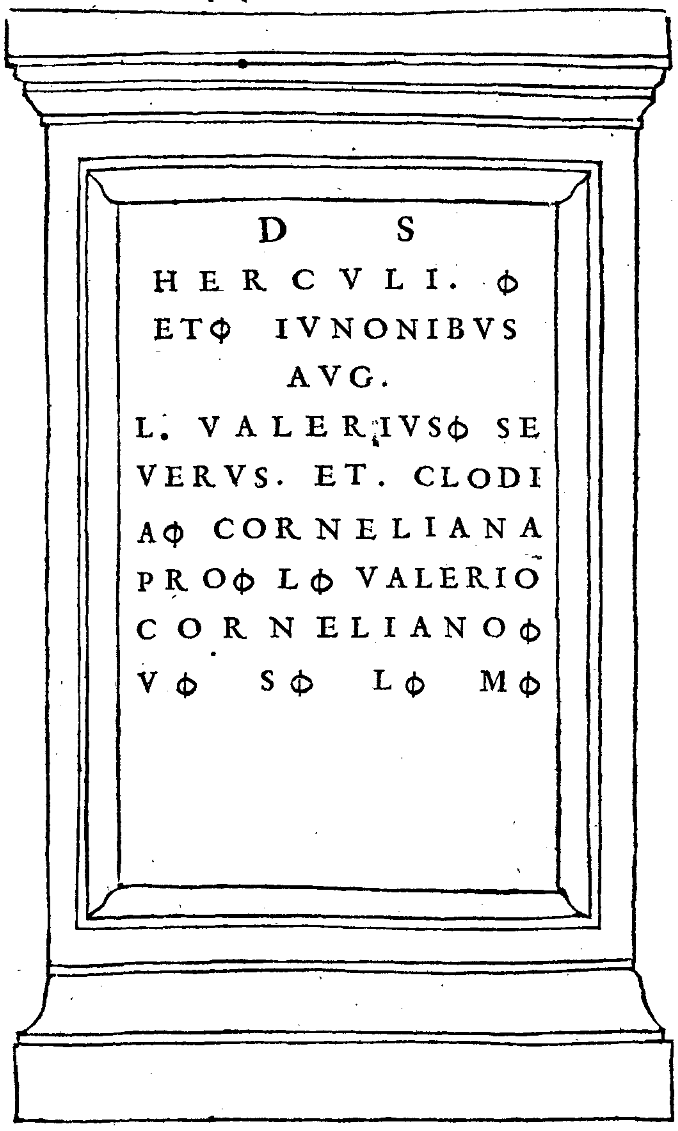
3 *Tibure tabella marm. parieti diverſorii publici inſerta.*

HERCVLI. SAXANO. SACRVM (SAXANI.)
SER. SVLPICIVS. TROPHIMVS
AEDEM. ZOTHECAM. CVLINAM
PECVNIA. SVA. A. SOLO. RESTITVIT
IDEMQVE. DEDICAVIT. K. DECEMBR.
L. TVRPILIO. DEXTRO. M. MAECIO. RVFO. COS
*EVTYCHVS. SER. PERAGENDVM. CVRAVIT

Legit atque exſcripſit Smetius. contulit Gudius.

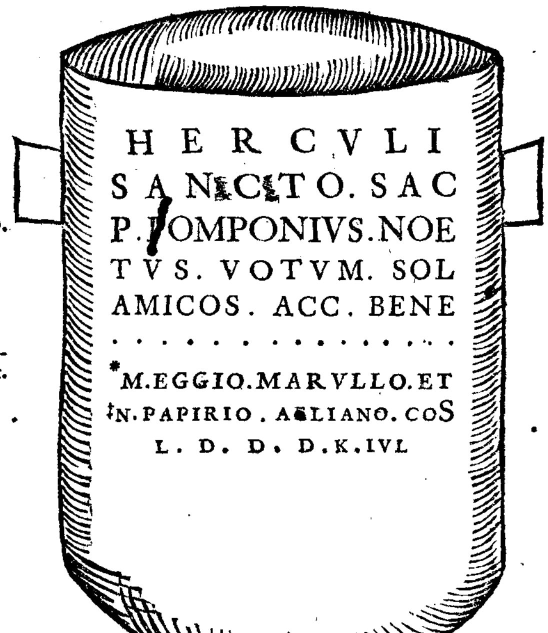
* Sic lapis. Nihil deeſt. Sic & Pigh. in Herc. prodic. p. 394. male ed. VTACHICVS. Gud.

4 *Materni, prope Benacum in S. Andreæ.*

E Verderii ſchedis, nec abludunt Mauroceniana aliter paulo quam Sarayna atque Apianus. Sic hunc lapidem reſtitui ex Palerm. de vera Plinii patria c. 2. & Pigh. ſched. niſi quod in his ſit D. M. & Marconova apud Sirmondum; ſed hi duo non legunt AVG. ut nec Gruterus, nec Spon. Miſcell. 83.

5 *Caſini, quod oppidum nunc Sancti Germani vocant, in Campania, in cantharo marmoreo grandi, ad templum cathedrale.*

* L. † CN. Fabret. inſcript. c. v. p. 367.

E Smetio & Manutio.

6 *Tibure, in S. Vincentio, in baſi.*

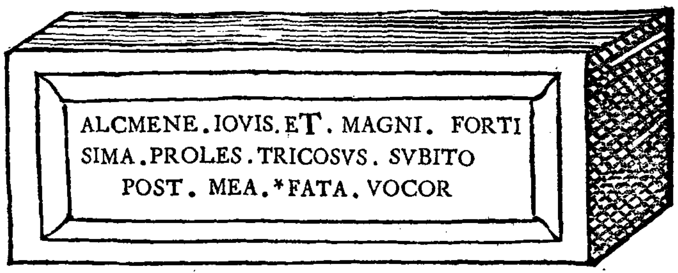
HERCVLI (TIBVRTINI.)
*TIBVRT. VICT
ET. CETERIS. DIS
†PRAET. TIBVRT.
L. MINICIVS
NATALIS
COS. AVGVR
LEG. AVG. PR. PR
PROVINCIAE
MOESIAE. INFER
VOTIS. SVSC.

† PENATIB. habet Apianus. at mſ. Pigh. interpretatur PRAET. Praetorum.

E Pighii Hercule Prodicio & Manutio.
* Sic mſ. Pigh.

1 *Romæ in Capitolio baſis parva planaque, quæ ſteterat ſub ſigno, quondam in hortis Cardinalis Carpenſis.*

TRICOSI.

Smetius vidit.
* FACTA. lapis. recte! Gud.

2 *Romæ ad Campum Floræ, in hoſpitio Lunæ contiguo tabernæ officii curſorum.*

ARGIVE. VICTOR
HERCVLES
DONVM. HOC
TIBI. VRBANVS
PRAETOR
VELDVMNIANVS
IVNIVS

Ab aliis accepit Smetius.

3 *Romæ in Capitolio, in domo Conſervatorum. Æneæ Herculis ſtatuæ dextra clavam, ſiniſtra malum Heſperidum tenentis, ſuppoſita eſt ara rotunda marmorea, coronis quatuor querneis, ad totidem clavas deligatis obtexta. Sub ipſis coronis, in fronte vas apertum eſt, veſtitum hedera.*

A tergo arcus & pharetra.
In dextro latere Hercules ipſe cum Cerbero luctatur. In ſiniſtra parte aper ſculptus eſt.
In fronte ſupra coronam, hæc inſcriptio legitur.

VICTORIS.

HERCVLI. VICTORI
POLLENTI. POTENTI
INVICTO. D. D. L. M
*C. VLPIVS. FRONTO
VIATOR. †Q
DEDIC. III. K. ‡IVL
L. VETTIO. PAVLLO COS
T. IVNIO. MONTANO

E Mazochio & Smetio.
* *C. Cornelius.* mſſ. Pigh. ſed literis dubiis. † i. e. *Quæſtoris* Pigh.
‡ IVN. mſſ. Pig.

4 *

HERCVLI
VICTORI
PRO. SALVTE
IMP. CAES. M
OPELII. AVRE
LI. SEVERI
MACRINI. AVG
L. IVBENTIVS
L. F. TER. SE
VERVS. AVG. N
DISPENSATOR

Ex Panvinio.

5 *In Campo Eſquilino, non procul à templo decacono, in vinea quadam fragmentum.*

Smetii.

7 *In propyleo templi Hazakienſis, quod oppidum VIII. millibus abeſt Vlpia Trajana, viſitur lapis non magnus in tetragonum redactus, cujus in ſummo Mercurius & Minerva ambo ſuis cum ornamentis ſtant erecti, ſingulari corpore, ſolo capite diſtincti. Mercurius virgam ſerpentibus obvinctam habet & caduceum: Minerva caſſidem & parmam. titulus in cippo hic.*

MERCVRII

MERCVRIO. ET
MINERVAE. DIS
TVTELARR. S.

Ex Zamoſio.

6 *Tarracone.*

TEMPLVM. HOC. SACRVM. HER....
.....AVGVSTI. NOMEN. FELIX
REMANEAT. STIRPIS. SVAE. LAETETVR....
PARENS. NAM. QVOM. TE. CAESAR. TE. M....
EXPOSCE. DEVM. CAELOQVE. REPERIES.....
MVNDVM. REGES. SINT. HEI. TV. EI.. SORTE....
HVIC. IMPERENT. *NEGANTQ. NOS. FELICIBVS. VOTEIS. SVEIS
L. AVRELIVS. L. F. PAL. RVFVS. PRIMOPILARIS
.... XVI. MILITARIS. SEC.......
...... IMP. CAESARIS..........

E Manutii Quæſitis. * REGANTQ. Grut.

8 *Apud Iſaram fl. in Bojaria. Abudiaci ad Danubium ſupra Reginſburg. Avent. l. 2.*

DEO. MERCVRIO.
FORTVNAE
REDVCI. SACRVM
‡AVR. MARCELLVS
DECIALI. FIL. *SA. SING
COS. P. P. N. III. D. S. I
......

Ex Apiano. Sed ex Aventini annali II. Bojorum ultima adjecimus, omiſſo tamen ultimo verſu corruptiſſimo.
‡ VIR. Aven. * leg. EQ. SING. CAES. ut DCXXXIX. 2. Gud.

9 *Rhemis in ædibus V. C. Colini, ſed repertum apud Lingones; ſub capite Mercurii & mulieris.*

POSTVERTAE.

DEO. MERCVRIO. ET. POS
TVERTE. C. ANTIVS. TITI
FILIVS. EX. VOTO

E ſchedis Rouſſati Gruterus.

1 *Auguſtæ Vindelicorum, in domo Peutingeri.*

MERCVRIO
CVIVS . SEDES . A . †TERGO † AĒR Smet.
SVNT
APPIVS . CL . LATERANVS
XV . VIR . SACR . FAC
COS . DESIGN
LEG . AVG . PR . PR .
LEG . III . ITAL .
V . S . L . M

E Velſero.

qui ſcribit, conjicere quoſdam quadraſſe dictæ inſcriptioni iſtud ſignum Mercurii, quod in iiſdem Peutingerorum adibus.

2 *In Angleria prope Mediolanum.*

MERCVRIO
C . ALBINVS . C . F*. OVF
MASCELLIO . IIII . VIR . A . P
PRAEF . I . D . IVDEX . V . DEC
NOMINE . SVO . ET
IVLIAE . INGENVAE
VXORIS . *ET
ALBINORVM
IVLIANI . MASCELLIONIS
INGENVAE . MONTANAE
LIBERORVM . SVORVM
V . S . L . M

A Pighio & Merula. Codex Alciati aliter diſtinguit verſus.
* ET non eſt apud Smet.

3 *Compſa, quod oppidum eſt Lucaniæ, in æde divæ Mariæ pietatis, in baſi.*

M . MINDIVS . M . F
GAL . †MAXIMINVS
STATVAM . MERCVRII
OB . HONOREM . QVINQ .
POSVIT
CVIVS . DEDICATIONE . DEDIT
POPVLO . VIRITIM . DENARIOS . SING
L . D . D . D

Io. Metellus Smetio.

† MAXIMIV. ſchedæ Cittadini. MAXIMVS. Lig.

4 *Arciſate Inſubrum.*

MERCVRIO
L . COMINIVS
POLLIO
MILES . LEG
XIII . GEM
BENEFICIA
RIVS . LEGATI
CONSVLAR
ARAM . ET
TECTVM
V . S . L . M .

Ex Caſtillionio, qui id cum propinquo ſuo è ruderibus ſterquilinii primus produxit. Vidit etiam Ligorius.

5 *Bonnæ, in templo.*

L . CORNELIVS
VRBANVS . MILES
LEG . XXI . RAP
MERCVRIO
V . S . L . M

Campius Frehero.

6 *In arce Pinoberg prope Pheringuicum Danubianum.*

IN . HONOR . D . D . ET . MERCVRIO
VETVSTATE . CONLAPS . M
CORNEL . ROGATV . PRAEF
COH . I . ML . S . SVISQ . R
CON . M . F . ET . REST

Ex Apiano & Lazio. Illam prodidit quoque Aventinus II Annal. Boſor.

7 *In agro Daverii, in Inſubria. in ara.*

MERCVRIO
V . S . L . M
*ANTONIVS
MAXIMVS

Ex Caſtillioneo.
*C. addunt ſchedæ Alciati.

1 *In Obrikheim apud Moſpach.*

IN. H. D. D. Ↄ
MERCVRIO. AED
SIGNA. CRI. IIII. L
BELLONVS. MAR
CVS. †SAMEcIVS
SVS. F. CIFI. CNSA
CA. AV. II

In uno latere Mercurius barbatus nudus cum caduceo: in altero homo nudus, imberbis, manu ſiniſtra uvam, dextera neſcio quid geſtans, ſimile ampullæ oblongæ, quod & in dextra Mercurii conſpicitur, fortaſſe eſt crumena.

Ex Apiano.
† C. Barth. 52. Adverſ. c. 4. legit SAME. Rc. IVSSVS.

2 *Prope Heidelbergam lapidis fragm. inſerti parieti Curiæ pagi Hendſchucheimenſis.*

MERCVRIO
BASEM. CVM
L. CANDIDIV
ſic
GATOR. D. C
V. S. L. L. M

Vidit Freherus.

3 *Ligurmetini in Comenſi agro, in templo S. Michaelis, in baſi.*

MERCVRIO
V. S. L. M
C. CAPELLINVS
SORA

A Pighio Smetius.

4 *Prope Brixiam in vico Lograti nobilium Æmiliorum.*

MERCVRIO
CN. CETRONIVS
†PRAESENS.
V. S. L. M

Gruterus è Verderii ſchedis.
† PRAESES. Naz. & mſ. Pigh.

5 *Dinzelavi, prope Ingolſtadium, in ripa fluminis Schutari.*

MERCVRIO
TEMPLVM
EX. VOTO. SVS
CEPTO. CL. AV
GVSTANVS
L. L. M

E Velſero, qui vidit: ut & Aventinus II. Annal. Boj.

6 *Prope Mediolanum, in ruinis Celii.*

M. COE
LIVS. CVM
SVIS
MERCVRIO
V. S. L. M

Ex Bonav. Caſtillioneo.

7 *Brixiæ in vico Verziani. Rubæi ſchedæ habent aram grandem.*

MERCVRIO
CONSTANS
*ACVTI
COMINAE
V. S. L. M

Gruterus è Verderii ſchedis.
* Pigh. interpretatur *ſervus Acuti Cominæ.*

8 *Fileſiæ, in Comit. Dobacenſi.*

MERCVRIO
SACRVM
MAROGATANVS
PRO. SALVTE. SVA
ET. SVORVM
EX. SVIS

E Lazio.

9 *Arciſate Inſubrum.*

MERCVRIO
C. F
MARTIALIS
MAR...
. . . .

Ex Caſtillioneo.

10 *Auguſtæ Taurinorum, in domo Pingonii, in marmore quadrato.*

MERCVRIO
T. MATTIVS. † ATEVRITI. F
MAGIACVS
V. S. L. M

E Pingonio.
‡ An T. M. EVRITI. vel A. M. EVRITI.

11 *Firmi in agro Piceno reperta eſt urna terrea, in qua erant numi argent ei variorum vultuum, pondo aſſium* IVS. *Et tabella ænea, priore parte ſic inſcripta.*

L. PESCENNIVS. T. F
MIRCVRIO. DONO. DEDIT. MERETO

In altera parte ſic

SACRA. IOVI. STIGIO

12 *Ibidem altera tabella ærea, in ſimili urna reperta fuit, & cum ea moneta ahenea pondo aſſium* CCLXX, *cum hac inſcriptione.*

Cur hi inter deos poſiti? Gud.

L. TERENTIO. L. F
1C. APRVFENIO. C. F
L. 2TVRPILIO. C. F
M. 3ALBANI. L. F
T. MVNATIO. T. F
QVAISTORES
AIRE. 4MOLTATICOD
5DEDERONT

A Jo. Metello Smetius & Fulv. Urſino Gruterus
1 A. RVFENIO. Lig. 2 TVRPINO Smetius. TVRPIN·O. Lig.
3 ALBANIO. Lig. 4 MOLTATI. CON. Lig. 5 DEDERVNT. Smet.

13 *Angleriæ, ad ædem beatæ Mariæ Virginis, in ara.*

MERCVRIO
P. QVARTIVS
VICTOR
S. L. M

Ex Apiano.

1 *Ceſſii extra terram Burnum, ditionis Brixianæ, in ſacello Floriani.*

MERCVRIO
L. ‡SATRIVS. L. F
RVFVS ET. †SATRIVS
VALERIANVS. ET
*L........RVFINVS
FILI
D. S. P. D

Grutero è Metelli cod. mſ. Gutenſtenius. Rubei & Alciati ſchedæ ponunt & hanc inſcriptionem in ara magna.
‡ SASIVS. Alc. & Rub. † SASI
* ET RVFINVS. Alciati & Rubei ſchedæ. recte, Grut.

2 *Veronæ.*

MERCVRIO
V. S. L. M
M. SCAEVILIVS
CORNEOLVS

E Torello.

3 *Mediolani in pinnis murorum urbis, in tabula Petrina.*

MERCVRIO
SACR
L. *STATIVS
AMARANTI
AMANDVS
V. S

E Verderianis Gruterus.
* L. SATRIVS. AMARANTI.
L. AMARANTVS. V.S. Grut.

4 *Malacæ Hiſpan. in baſi.*

L. SERVIL. SPERATVS
DOMINO. INVIC. DON
LIBENS. ANIMO. POSVIT
ARA. MERCVRII

E Schotti ſchedis.

5 *Ara eruta inter Rorbach & Kirchheimum, primo lapide ab Heidelberga, unde tranſlata eſt in ædes Dn. Marquardi Freheri.*

MERCVRIO
*TIMONIA
VITTVO

* TI. MON. id eſt *Tiberius Monianus* Gruter.

6 *Numburgi in Sacello D. Martini. Ligorius Juvariae in eccleſia S. Huldrici ponit.*

MERCVRIO. AEDEM. FECIT. ET
SIGNVM. POSVIT. C. *TOGONIVS
CVPITVS. C. TOGI. SVMMVS
FIL. III. REFECIT

Ex Apiano & Aventino.
* TOGIONIVS Lig. & Avent. l. 11.

7 *In Angleriæ prope Mediolanum.*

MERCVRIO
*Q. VITALIS.
QVINTIONIS. FIL.
V. S. L. M

A Pighio & Merula. eademque extat Vitaſlingæ diœceſis Auguſtanæ, teſte D. Velſero.
* QVINTVLVS VITALIS Alc. ſched.

8 *In pago divi Petri Incuriliani agro Veronenſi.*

MERC. SACR
SVM. DEVS. ALATIS. QVI. CRVRIBVS. AETHERA. CARPO
QVEM. PEPERIT. SVMMO. LVCIDA. MAIA. IOVI

Ex Torello.

9 *In ruinis Gallareati, quod vetuſtum Inſubriæ oppidum.*

MERCVRIO
O.P.V.P.V.*P.V

Ex Caſtillioneo.
* P. V non habent Alciati ſched.

10 *Brigantii repertum.*

IN. H. D. D
DEO. MERCVRIO
ARCECIO. EX. VO (ARCECII.)
TO. ARAM. POSVIT
SEVERIVS. SEVE
RIANVS. *SVB. COS
LEG. III. ITAL. F
GORDIAN
BE. CO
S. L

Ex Velſero.
* Rein. legit. SVB. *Centuria* COH*ortis*

11 *In ditione Juliacenſi Wenauten.*

MERCVRIO. ARVERNO (ARVERNI.)
VICINI. V. V......
. . . .
. . . .

Frehero Campius.

12 *Viennæ Allobrog. in vico Fuſino in quadam textrina baſis inſtriata, cui quondam ſuperſtitit ſignum.*

MERCVR (AVGVSTI.)
AVG. SACR

Grutero Verderius.

15 *In propyleo templi Hazakienſis, vici VIII ab Ulpia Trajana mill.*

C. IAVOLENVS. MODESTVS
7. LEG. XIII. GEMINAE
MERCVRIO. AVG. SACR
V. S. L. M

Ex Siglero, Zamoſio, Cluſio, Lazio.

16 *Viennæ Allobrogum in cœmeterio.*

MERCVRIO
AVG. SAC.
VOTO. SVSCEPT
T. *LAETORIVS

'A Pighio Smetius.
* A Boſco addit pag. 10.
DVM. FAVS. ANIE. SILANVS. ET
LÆTORIVS. NVMIDA. ANTESELANVS
P. DF.

13 *Viennæ Allobrog. in æde Petri.*

MERCVRI
AVG ARTAIO
SACR
SEX. GEMINIVS
CVPITVS
EX. VOTO

A Scaligero.

14 *Auguſtæ Vindelicorum ad forum pomarium.*

MERCVRIO
AVG
M. BASSINIVS
VITALIS
V. S. L. M

A Pighio & Lazio.

17 *Patavii in domo Franciſci Quirini, in baſi.*

MERCVRIO
AVG. SACR
IN. MEMORIAM
C. LARTI. TAVRINI
FILI. POSVIT
ELIA. *MAXIMINA
MATER. L. D. D. D

Ant. Morillonius exſcr.
* MAXIMA. Pigh. & Urſat. in monum. Patav. p. 80.

1 *Romæ in ædibus Maffejorum.*

MERCVRIO. AVG
MAG. ANNI. V. D. D
M. MILLONIVS. M. L. †AVITVS
P. CORNIFICIVS. P. P. L. EROS
M. PONTIVS. M. L. EROS
P. SVLPICIVS. P. L. FELIX

† AVCTVS ſchedæ Knibbii.

Vidit Lipſius.

2 *Romæ, in S. Coſmato, trans Tiberim ara marm. fragmentum.*

MERC. AVG
SACRVM

Vidit Smetius atque exſcr.

3 *Reginoburgi, nuper effoſſum fragm. quod Mercurio attribuit Dn. Marcus Velſerus, inſcr. 6. q. vid. e cujus id monumentis deprompſi.*

CENSVALIS.

IN. H. D. D. DEO. M......
CENSVALI. PRO......
NN. AVGG. IMPP. S.....
ANTONINI. PARTH......
LISSIMI. CAES. N.....
RESTITVERVNT.....
CVM. SIGNIS........
TIS. VETVS.........
IVL. VERAX.........
NEG. D. D. CI........
COS. V. ID.........

4 *Romæ in horto Epiſc. Sipontini prope SS. Apoſtolos.*

CAELESTIS.

MERCVRIO
CAELESTI. FATALI
Q. MVNATIVS. TRICHORVS
EX. VOT
MVNATIORVM
ARAM. SVA. PECVNIA
P. L. M

Ex Metelli ſchedis, inſpectore Fr. Jucundo.

5 *Spiræ Nemetum in porticu templi cujuſdam eſt lapidis fragm. ubi pes ſigni ablati ſcorpionem premit, cum hac inſcr.*

CONS.

MERCVRIO. CONS
ACOLITVS
..TAT.....

E Cluſii ſchedis Gruterus. Videtur eadem eſſe, quam laudat Barth. Adverſ. 52. 1.
DEO. MERCVRIO. ACCONIVS.

6 *Romæ in via publica prope S. Agathæ, quadratis literis incond.*

DEO. MERCVRIO
CVRANTE. M. AVR. PACONIO. V. C. CONSVL
AQVARVM. ET. MINICIAE..........
....

E Mazochio & Metelli mſ. cod.

7 *In diœceſi Eiſtetenſi in Norico Ripenſi.*

DEO
MERCVRIO
CL. ROMAN
VS. DVPL
ALE. AVR
V. S. L. L. M

Ex Apiano.

8 *Laugingæ diœceſ. Auguſtanæ in baſi, ubi adhuc imi pedes ſuperſunt.*

DEO. MERCVRIO. *SING
EX. VOTO. IVL. GALLICVS
ET. AVR. SIBVLLA. P. L. L
ſic

Ex Apiano.
* Forte SIGN. Grut.

9 *Zabern. ad Rhenum.*

DEO
MERCVRIO
*MANSVEVS
ARFACI. ET
OCIATIA
SECVNDA
V. S. †L. L. M

Ex Apiano.
* MNSV. E. V. S. † K. K. M. Barth. Adverſ. 51. c. 2.

10 *Salodii prope Brixiam.*

DEO. *MERC
M. NON. †ARRVS
PAVLLINVS
APER. CL
PRO. SALVTE. SVA
V. S. L. M

Gruterus ex Verderii ſchedis. Haec inſcriptio emendata & aucta ex Pighii mſ. Liceto de Lucernis l. VI. 127. vide & infra CCCCXLI. 9. & CCCVII. 2.
* Sic Pigh. mſ. † Sic Pigh.

11 *In monte Vogeſo Elſatiæ rupi inſcriptum.*

DEO. MERCVRIO. ATTEGIAM
TEGVLITIAM. COMPOSITAM
SEVERINIVS. SATVLLINVS
C. F. EX. VOTO. POSVIT. L. L. M

Ex Heliſæo Roſlinio.

12 *Coleniolæ in agro Veronenſi.*

NVMINI
MERCVR. SACR
P. LICINIVS
SATVRNINVS
Φ P. S. F Φ

Ex Saraynæ.

13 *Ad Veronam, in pago Scaligerorum.*

D. M. S
MERCVRIO. MAGNO. D. S
FRATRI. SVB. CL. PRAESIDE
PROV. TRANSP. C. T. F. TRIB
MIL. TRIVMVIRO. III. PR
Q. C. ET. CN. POMP. CONS

MAGNI.

E Torello & ſchedis Panvinii.

1 *Metis repertum 1599. ſervaturque apud Joh: Aubrium aurifabrum.*

NEGOTIATORIS.

MERCVRIO. NEGOTIATORI
SACRVM
* NVMISIVS . ALBINVS
EX. VOTO

Grutero Boiſſardus.
* NVMESIVS Chorier in Hiſt. Delphinatus.

Ad Sirmionem in æde
2 *Salvatoris.*

REDVCIS.

C. BETVTIVS
ENCOLPVS
MERCVR. RED

E Saraina. ita & citat Pigh.

3 *Mantuæ in templo à Ceraſo.*
In pilo aquæ benedictæ. Pigh.

MERCVRIO. *R
LOCREIVS. SECVNDVS
EX. VOTO
† ANTONINO. III. CoS

E Verderii ſchedis.
* MERCVRIO Q LOCCEIVS. † M. ANTONINO. COMMODO. III. ET. VIRIO. BYRRHO. COS. Ligor.

4 *Weiſweileri, in ditione Juliacenſi, fragm.*

. . . . CVRIO. LEVD . . .
. . . ANO. Ↄ. AMRAT . . .
. . . A. IMPENDIO
. . . VI. PROCVLI

Campius Frehero.

5 *Zamorræ in Hiſpan. juxta prætorium, quod Conſiſtorii ædes vocant.*

VIACI.

DEO. ‡ MEP . . . . .
VIACO
M. ATILIVS
SILONIS. F
QVIR. SILO
EX. VOTO

‡ MENIVM Alf. de Caſtro: ſed è conjectura. Ita & Nonius deſcr. Hiſpaniæ c. 18.

Ex Hieronymo Surita, & Schotti ſchedis.

6 *Laulingæ fragm.*

IN H D. D
MERC . . . .
* VROCI . . .
VICTOR . . .
EX. VOT. POS
L. L. M

* An *Trocini* pro *Troſius.* Rein.

Ex Velſero.

Romæ apud Gentilem Delphinium tabella ænea, literis argenteis immiſſis, qui illam ab Archiepiſcopo Columnenſi dono accepit.

MARTIS

MARTI. ET. FORTVNAE
C. ALFIDIVS. SECVNDVS
MILES. COH. * XVII
D . D

Vidit, contrectavit, legit, ac deſcripſit Smetius.
* XVI. mſ. Pigh.

8 *Non longè ab arce Dolckendorff, in pago Rupſtorff, apud Comitatum Blanchenheim in Eyfflia, repertum.*

MARTI. ET. GENIO
TALLIATIVM
CLAVDIVS . VERINVS
AD. PERPETVAM. TVTELAM
AEDIS. TALLIATIBVS. DEDIT
* XCCL. QVAM. AEDEM. L
‡ MARTIVS. SIMILIS. † POSVIT

† interſerit Thom. Leodius: DE SVO.

Ex Smetio. Vide Freher. l. 11. Orig. Pal. c. 9. & Brower. in antiquitat. Trevir. Proparaſceve.
* XCL. Brower An. Trevir. ‡ MARCIVS. Id.

9 *In eodem pago fragm.*

PRO . . . . :
IMP. DIVINAE . . .
ANCAM. MARTI. . .
TALLIATIVM
†

Ex Leodio.
* DOMVS Brower. ex conjectura. † Addit Browerus in annal. Trevirenſ. Proparaſceve p. 51. ſed dubia fide
CORNICEN. AN. XXXVI.
STIPEND. XVIII
COLLEGAE. HAEREDES
POSVERVNT

10 *Auguſtæ in ædib. Peutingerorum.*

IN. H. D. D
DEO. MARTI
ET. VICTORIAE
CONTVBERNI
VM. MARTICV
LTORVM. POSVE
RVNT. V. S
L. L. M

Ex Velſero.

1 *In vico Riblecheſter diœceſis Dunelmenſis, columna baſi inſcriptum.*

DEO
MARTI. ET
VICTORIAE
P. R..... NO
H. CC. NN

E Camdeni Britannia.

2 *Celeiæ in cippo.*

MARTI
HERCVLI
VICTORIAE. NOREIAE

E Lazio.

3 *Barriani decimo lapide à Bergamo.*

MARTI. MINERVAE

E Verderianis Gruterus.

4 *Romæ, in ædibus Delphiniorum.*

IMP. COMMODO. AVG
N̄. VII. ET. P. HELVIO
PERTINACE. †ER. COS
COH. X. VRB. TI. CL
PLAVTIVS. TI. FIL
FABIA. RECEPTVS
ROME. STIP. XX. Ɔ. CASSI
ET. L. VETTIENVS. L. FIL
RESTVTVS. STIP. XV
Ɔ. POLLIONIS. CAME
RIAE MARTI VOTVM
L ф B ф S ф

E Lipſio, & Boiſſardo T. v. 128. & Knibbii ſchedis.

5 *Romæ in domo Joh. Bapt. Palini.*

IMP. CAESARIS
L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. PAR
THICI. ARABICI. ADIABE
NICI. PACATORIS. OR
BIS. ET. FVNDATORIS
IMPERII. ROMANI
IN. HO. R. P
MART. TE
D. D

E Mazochio.

6 *Malacæ ditionis Hiſpalenſis, forte idem cum priori.*

IMP. CAES. L. SEPTIM. SEVERO
PIO. PERTINACI. AVG. PARTH
ARAB. ADIAB. PACATORI. ORBIS
ET. FVNDATORI. IMPERII. ROM
IN. EIVS. HONOREM. RESP. MALAC
TEMPLVM. MARTI. D. D

Ex Morali & Strada.

9 *Clivis, in ædibus Roberti de Wachtendonck.*

MARTI
SACRVM
EX. VISV
SECVNDINI
VS. MARTIVS
L. L. P

E Pighii Hercule.

7 *Lapis nuper effoſſus Romæ, extra portam Capenam viſendus apud F. Urſinum.*

MARTEI
M. CLAVDIVS. M. F
CONSOL. DEDIT

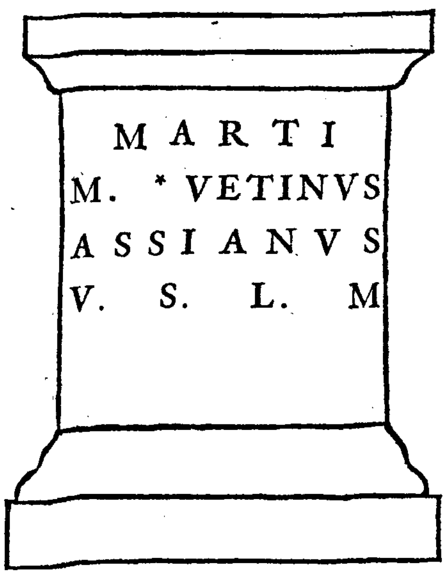
Ex Caſtalione. Cittadinus in libro Italico de origine & progreſſu linguae vulgaris c. 8. e F. Urſino idem affert, & hoc è vinea ad D. Petri in vincula infra thermas Trajanas.
M. CLAVDIVS. M. F
CONSOL
.... INAD. CEPIT

8 *Auguſtæ in ædib. Jo. Baumgartneri.*

MARTI
CRISPVS
RAECI. FIL
V. S. L. M

Ex Apiano. & Velſer. Monum. Aug. 7.

10 *Boarni, prope Brixiam.*

Gruterus è Verderii ſchedis.
* VOT. mſſ. Pigh. an *Vettienus*, vel *Vetinus*. pro *Petinus*. Rein.

CAMVLI.

11 *Quintiliani, in Sabinis. in baſi.*

CAMVLO. SANC
FORTISS
SAC
TI. CLAVDIVS. TI. F. QVIR
TERTIVS
MIL. COH. VII PR. Ϧ. VERI
L. D. D. D

Lingua Sabina ſic appellari Martem, conſtat ex inſcr. 9. folii XL.

Pyrrhus Ligorius Neapol. vidit & exſcr. & Smetius.

12 *In ſuburbana via Clivenſi, Rindenen, qua Rhenus fluere ſolebat.*

MARTI. CAMVLO
OB. SALVTEM. TIBERI
CLAVDI. CAES. CIVES. REMI
TEMPLVM. CONSTITVE
RVNT

Joh. Bleſius invenit.

13 *Tolentini.*

MAVORTI
ET
GENIO. COLONIAE

Ex Roma Onufrii.

1 *Romæ repertum in templo Martis, foro Auguſtæo.*

MAVORTIO. SACRVM
SEX. ALLIVS. Q. F. GAL. SABINVS
EQ. ROM. DVPLAR. EVOKAT. AVG
FLAMEN. QVINQVENN. VI. VIR
AVGVSTALIS. DD. XV. KAL. MAR
Q. HATERIO. ANTONINO. ET. D. IVNIO
SYLLANO. COS

Ligorius Jacoboniæ.

2 *Lanuvii in Latio, in templo, in baſi grandi.*
Contulit Gruterus cum mſſ. Pigh.

MAVORTIO
SACR
HOC. SIGNVM
A SERVO. TANGI
NEFAS. EST

Pighius vidit & exſcrip.

3 *Sagunti in hortis Gaſparis Malonda.*

MARTI
AVG

AVGVSTI.

Grutero Schottus.

4 *Apud Iſaram fluv.* am Ronterweg.

MARTI. AVG
CONSERVATORI
CORPORIS. SVI
MERCVRIALIS. AVG
N. V. EX. IVSSV
NVMINIS. IPSIVS
SIGILLVM. MARMOREVM
POSVIT

Ex Apiano, & Aventino II. Annal. Bojor.

5 *Albæ Juliæ.*

MARTI. AVG
PRO. SALVTE. IMP. CAES
M. ANTONINI
GORDIANI. PII. FELICIS
AVG
M. ANTONIVS
VALENTINVS
EQ. R. DEC. *COL. APVL
SACERDOS. ARAE
AVG. †IN
CORONATVS. DAC
III. D. D

E Robortelli libro de vita & victu po. Ro. Urſinus aliter diſtinguit verſus.
* M. Urſin. ſched. hanc litteram addunt.
† Sequentia ex Pighii ſched adjeci, & ex LXXXIX. II. ubi eadem habetur, ſed corruptior, attamen auctior.

6 *Caſtuli, in templo majore.*

MARTI. AVG
Q. LVCRETI Q. L. *F
SILVANVS
AVGVSTALIS
OB. HONOREM
† DVVMV
IDEM Q. DEDI
CAVIT

Ex Morali.
* F. non comparet in mſſ. Pigh. † D. D. mſſ. Pigh.

7 *Corumnæ in Luſitania, in viva rupe ſub Pharo.*

MARTI
AVG. SACR
C. SEVIVS
LVPVS
ARCHITECTVS
A. F. *DANIENSIS
LVS†ANVS. EX. V. P

Alfonſus de Caſtro Hiſpanus vidit ac deſcripſit.
* DIA. Pigh. recte. Grut.

8 *Lugduni ad Molendinum Perati.*

DEO. MAR
TI. AVG
CALLIMO
RPHVS
SECVNDA
RVDIS
V. S. L. M.

Ex Paradino.

9 *Genevæ, ad Turrim ferream*

MARTI. AVG
SACRVM
ENNIVS. SABINVS

Boiſſardus Grutero.

10 *Nemauſi.*

AVG. MARTI. BRITO
VIO. SALVIVS
SECVNDINI. FIL
EX VOTO

E Scaligeri ſchedis.

11 *Lugduni.*

DEO
MARTI
AVG
C. TITI
VS. DECVMI
NVS
V. S. L. M

E ſchedis Paradini Gruterus.

12 *Tarracone in hortis Ant. Auguſtini.*

MARTI. CAMPESTRI. SAC
PRO. SAL
IMP. M. AVREL. COMMODI
AVG. ET. EQVIT. SING
T. AVREL. DECIMVS
7. LEG. VII. G. FEL
PRAEP. SIMVL. ET
CAMP. DEDIC. K. MART
MAMERT. ET. RVFO. COS

CAMPESTRIS.

E Schotti ſchedis.

13 *Malacæ, Hiſpan.*

CIRADINI. MARTI. †CIRADINO. TEMPL
COMMVNI. VOTO. EREC

†GRADIVO. Moral.

E ſchedis Schotti.

14 *Setabi Hiſpan.*

L. FABIVS
*TROPVS
MARTI
DOMIN†O
V. S. L. M

DOMINI.

E Schotti ſchedis.
* Sic & LXIII, 4. Pro *Trophus.* Guel.
† Non eſt in mſſ. Pigh. O.

1 *Romæ baſis marmorea in foro Cæſaris, paucis ab hinc annis effoſſa.*

INVICTI.

DEO. INVICTO
MARTI
SACRVM
PRO. SALVTE. D. N.
IMP. AVGVSTI. DIVI
IVLI. FIL.
PONT. MAX. TRIB. POT.
VII. COS. IIII. IMP...
P. P
FELICI. FVNDAT
PACIS
REPVB. CONSERVAT
S. P. Q. R
STATVAM. EX. AERE
....OCAI......
. . . .

Grutero Gutenſtenius.

2 *Mediolani in vico Viceco-mitum,*
In tabula.

D. I. MART
L. ATILIVS
PVPINIVS
V. S. L. M
L. D. D. D

Ex Apiano. Eadem eſt quæ correctior legitur XCVIII, 3. ex Manutio.

3 *Prope Frauenſtein Moguntinenſis diœceſis, in parte ſacelli dicti,* zum armuudt.

LEVCETII.

MARTI. LEVCETIO
PRO. SALVTE. IMP
DOMINI. N. AVG. PII
Q. VOCONIVS. VITV
LVS. LEG. XXII. P. R
P. F. PONENDVM
CVRAVIT.

Ex Huttichio.

4 *Bonnæ prope Coloniam Agrippinam.*

MILITARIS

IN. H. D. D
PRO. SALVTE. IMPP
DIOCLETIANI. ET. MAXIMI
ANI. AVGG. CONSTANTII...
ET. MAXIMIANI. NOBB
CAESS. TEMPLVM. MARTI..
ILITARIS. VETVSTATE. COL
LAPSVM. AVR. SI..TVS. PRAE
FEC. IM. S. A. SOLO. RESTI
TVIT. DIE. XIII. KAL. OC
..VSCO. ET. ANVLINO. COS

Ex Modii lectionibus Novantiquis.

5 *Lugduni in turre S. Petri Monialium fragm.*

SEGOMONIS.

MARTI. SEGOMONI. SACRVM
ANNVA
...VRBICI. FIL. MARTINVS
....SACERDOS. ROMAE. ET. AVG
...MVNACIO. PANSA. COS
...IN. CIVITATE. SEQVANORVM
.....E. GALLIAE. HONORES
....ET SVIS DECREVERVNT

Ex Paradino. v. notas Gruteri, ubi ex mſſ. Pighii tota immutata proponitur. Sed Sponius in antiquit. Lugdun. c. 7. recte obſervat ſculptoris vitio PANSA fuiſſe ſcriptum pro PLANCO, quod & vidit Gudius, & hic Gruterus.

6 *In baſi Martis Victoris apud Batavos reperta.*

VICTORIS.

MARTI. VICT.
GLADIATORES
aliàs C. L. G. P. F

Hæc baſis nunc extat Dordraci apud Martinum de Beaumont, & in ipſa ſuperſunt adhuc pedes ſtatuæ olim impoſitæ, ſed poſtea confractæ.
Smetius vidit.

7 *In diœceſi Eiſtetenſi in Norico Ripenſ.*

IN HO.
D. D.
MARTI. VICTORI
*L. L. L. L. I. E
V. S. L. M

Ex Apiano.
* LILIF. Avent. 11. ann. Bojor.

8 *Venciæ in Provincia.*

VINCII.

D. M.
MARTI. VINCIO. M. RVTINVS. FIL. GAL
IIIIII VIR. ET. INCOLA. * CEMENAEI
EX. VOTO.

A Scaligero.
* Vide Cluv. lib. 1. Ital. antiqu. f. 66.

9 *Præneſte in Latio.*

VENERIS.

VENERI. ET
FORTVN. PRIM
SACR
L. CALVIVS. L. F. PAL
VARIVS
AR. ET. * CVPIDINES. II
D. D
L. D. D. D

A Pighio Smetius.
* CVPIDINIS mſſ. Pigh.

1 *Romæ in Quirinali ad Oratorium Neronis ad latus ſtatuæ Veneris, ac Cupidinis.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΙ
ΘΕΑΙ. ΠΑΝΑΓΑΘΩ.Ι
ΚΑΙ. CΩΤΗΡΙ
ΚΑΙ. ΕΥΚΛΕΙΑΙ
ΕΥΕΡΓΕΤΗΙ
ΟΙ. ΜΑΡΩΝΙΤΑΙ
ΑΝΕΘΗΚΑΝ

E Boiſſardi antiqq. T. IV. 116.

2 *Malacæ Hiſpan.* AVGVSTAE.

VENEREM. AVG. CVM. PARERGO. ITEM. PHIALAM
ARGENT. AEMIL. RVST. F. ITEM. TABVLAM. AR
GENT. M. ANNIVS. CELCITAN. TEST. SVO. POST. MORTEM
AEMILIAE. ARTEMISIAE. [1]VXORI. ET. [2]HEREDI. SVAE
PONI. IVS
AEMILIA. ARTEMISIA. [3]TIRA. POS. EADEMQ
DE. SVO. ANVLVM. AVR. GEMMA. [4]MELIORE.

Ex Schotti ſchedis. Pigh. aliter diſtinguit verſus
1 VXORIS. Pigh. 2 HERED. Pigh. 3 FILIA. Pigh. 4 MAIORE. Pigh.

3 *Sæpini in Samnio.*

CAELESTIS. VENERI. CAELESTI
AVGVSTAE. *SACR
NVMMIA. C. F. DORCAS
S. P. F. C
EADEMQVE. DEDICAVIT
L. D. D. D

Ex Aldo. * non eſt in Pigh.

4 *Romæ apud Alexand. Borgianum.*

IN VICTAE
CAELESTI
AVR. ONESI
MVS. D. D

E Baronii Annalibus.

5 *Auguſtæ Taurin. in marmore Venus manu velum tenens Delphino inſidet, inter medios fluctus, hinc inde volitantibus Cupidinibus. ſub iis.* ERYCINAE.

VENERI. ERYCINAE. V. S. L. M

Ex Pingonio.

6 *

FELICIS.

VENERI. FELICI
P. SERVILIVS. P. F. FAL. APRILIS. II. VIR. QQ. Q. R. P
O PEC. ALIMENT. PATRON. MVNICIPI. CALATINORVM
CVRIA. O. F. N. D. REIP. EIVSDEM. DE. PECVNIA. SVA
FECIT

Grutero è ſchedis Urſini Gutenſtenius.

7 *Romæ in ſecretiori ſummi Pontificis horto, Belvedere vulgò à proſpectus amœnitate appellato: ſub pedibus ſtatuæ Veneris fimbriatam veſtem adducentis, capite alte tiarato; cui Cupido ſuſpiciens juxta adſtat. titulus.*

VENERI. FELICI. SACRVM
ſic
SALLVSTIA. *HELPIDIVS. D. D

Vidit Smetius & Metellus.
* HELPIS Merula Geogr. p. 2. l. 4. 22. Sed Gamucci l. 4. HELPID. D. D.

8 *Capuæ.*

IOVIAE. N. PVMIDIVS. Q. F. M. RAECIVS. Q. F
M. COTTIVS. Q. F. N. ARRIVS. M. F
M. EPILIVS. M. F. L. HEIOLEIVS. P. F
C. ANTRACIVS. C. F. C. TVCCIVS. C. F
L. SEMPRONIVS. L. F. Q. VIBIVS. M. F
P. CICEREIVS. C. F. M. VALERIVS. L. F. Z. M

HEISCE. MAGISTREIS. †VENERIS. IOVIAE
MVRVM. AEDIFICANDVM. COIRAVERVNT
PED. CCLXX. ET. LOIDOS. FECERVNT
SER. SVLPICIO. M. AVRELIO. *C. Q. F.
M. CLOELIO. M. F. ARABO.

Ex Apiano. † VENRVS. ita Pontan. l. 1. de aſpir. p. 20. recte ut in noſtris Capuanis. CERERVS. Gud. * COS. Pontan.

9 *Romæ in vinea Card. Carpenſis, baſis marm. quæ prius ſtabat extra portam Capenam.* PLACIDAE.

Boiſſ. T. IV. 104.

Smetius vidit.

10 *Tiferni in Umbria (nunc Civitatem Caſtellæ vocant) in tabula marmorea.*

VICTRICIS.

VENERI. VICTRICI
L. †ARRONIVS. AMANDVS
*IV. VIR. AVG
SOLO. PRIVATO. S. P. F

Vidit Smetius. † Forte Varronius, aut Apronius, aut Arranius, aut Arrenius Reineſ.
* VI. mſ. Smetii recte. & mſ. Pigh.

1 *Galiſtri inter Emeritam & Salamanticam.*

VENERI. VICTRICI
L. CORDIVS. SYM
PHORVS. MEDICVS
SACR. EX. VOTO

E Morali.

2 *Patavii in domo Alexandri Baſſani in baſi.*

VENERI. VIC
TRICI. PRIMA
MINVCIA. VISV
IVSSA. POSVIT

A Pighio Smetius.

3 *Romæ effoſſum marmor anno* CIↃ IↃ XXV. *poſt ædem D. Mariæ, cognomento in Egypta, cum inſcriptione.*

VENERIS
VICTRICIS

Vidit Marlianus ejuſque meminit L. Faunus.

4 *Romæ in S. Mariæ majoris ſupra ſimulachrum Veneris.*

SOL. CALET. IGNÉ. MEO. FLAGRAT. NEPTVNVS. IN. VNDIS
PENSA. DEDI. ALCIDAE. BACCHVM. SERVIRE. COEGI
QVANVIS. LIBER. ERAT. FECI. SERVIRE. TONANTEM.
QVANVIS. LIBER. ERAT. MARTEM. SINE. MARTE. SVBEGI.

Ex Apiano.

ΤΗΣ ΑΡΤΙΜΠΑΣΑΣ

Reperta fuerant hæc duo in agro Tuſculano, & poſtmodum in calcem redacta; Sed Pyrrhus Logorius Neapolitanus prius. exſcripſerat, è cujus archetypo Smetius deſcripſit.

5

In altero hujus aræ latere viſitur arcus, cui inſident duæ columbæ roſtra jungentes; ſub arcu jacet pharetra cum ſagittis. Pigh.

* ΑΡΤΙΜΠΑΣΑ. Sic Lig. ut & in ſequente ſexta.

6

ΔΙΙ. ΠΑΤΡΙῼΙ
ΚΑΙ. ΑΡΤΙ ΠΑΣΑ
Λ. ΦΑΒΙΟΣ. ΠΟΛΕΜѠΜ
ΑΠΕΛΕΤ. ΜΑΡ. ΟΥΛΠ
ΤΡΑΙΑΝ. ΣΕΟΥΑΣ
ΑΝΕΘΗΚΕΝ

ἀρτίμπασα Venus cœleſtis. Herodotus lib. 9.

Smetius.

7 *Juxta oppidum Cori.*

CERVARIA'. SP. F. FORTVNATA
MAGISTRA
MATRI. MATVTAE
D. D
PAVL. TONTIA. M. F. ET
*CONSVA
PICATRICES.

MATRIS MATVTAE.

* Appian. corrupte CONSLPICATRICES

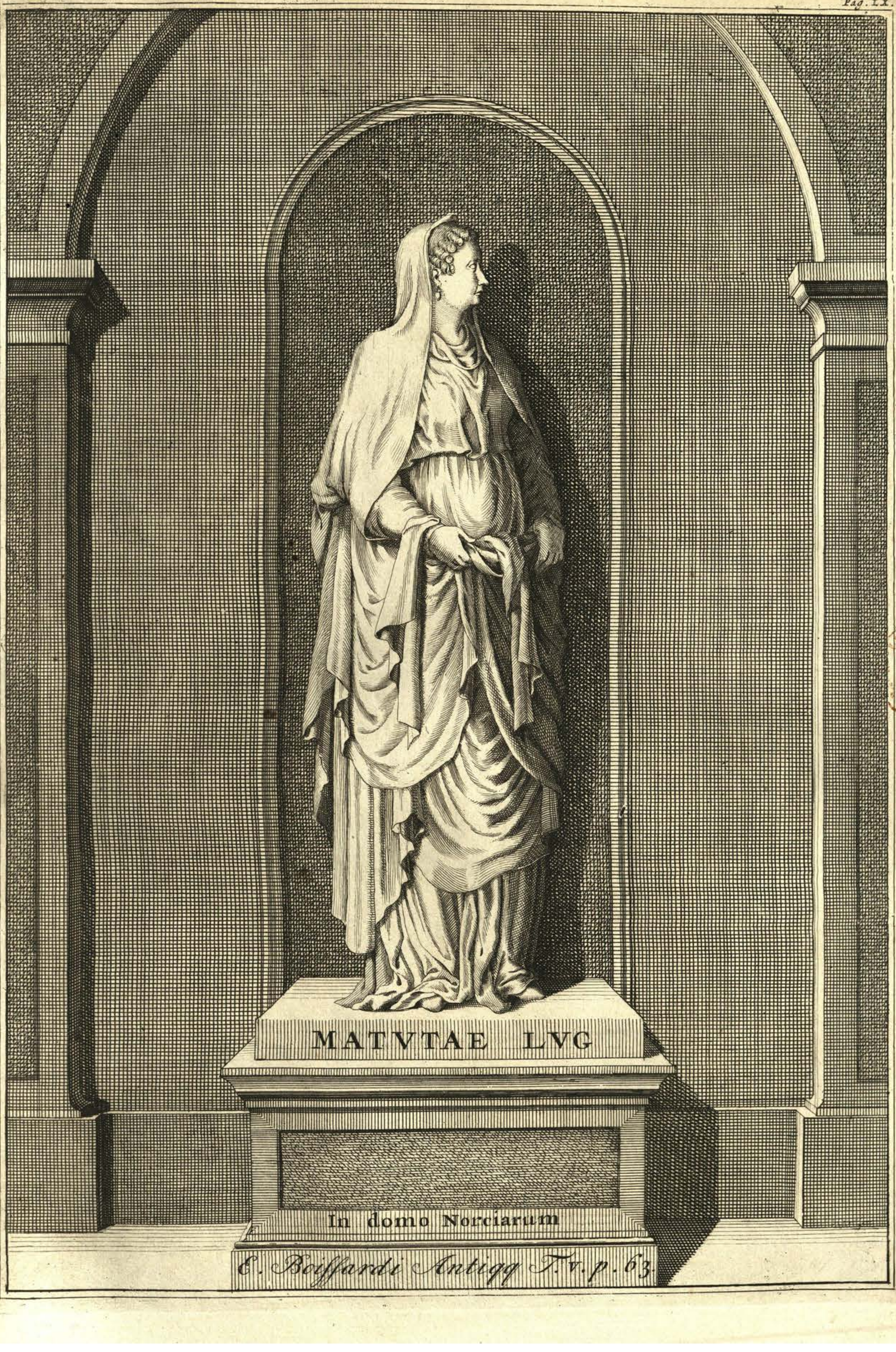
Ex Apiano

8 *Romæ, in domo Norciarum, in baſi quæ ſuſtinet feminam ſtolatam primum, deinde alia veſte obductam ſuccinctius, poſtremò velo longiore velatam occiput humeroſque ac tergum.*

MATVTAE. LVG

E Boiſſardo, T. V. 63.

Fabrett. inſcr. c. IV. p. 342. ita ſeptimam emendatam exhibet.
PAVL. TOVTIANI. F. ET
CONSVPLICATRICES
CERVARIA SP. F. FORTVNATA
MAGISTRA
MATRI MATVTAE
D. D.

MATVTAE LVG
In domo Norciarum
E. Boiſſardi Antiqq T. v. p. 63.

1 *Baſis marm. alta palmos 7. lata palm. 6. effoſſa in foro Rom. ad ædem Saturni lacumque Curtii. Anno* 1548.

Boiſſ. T. V. 70.

VOLCANI.

IMP. CAESAR. DIVI. F. AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS
IMP. XIII. COS. XI. TRIB. POTEST. XV.
EX. STIPE. QVAM. POPVLVS. ROMANVS
ſic
ANNO. NOVO. APSENTI. CONTVLIT
*NERONE. CLAVDIO. DRVSO
T. QVINCTIO. CRISPINO CoS
VOLCANO

Vidit Smetius.

* Nero hic prænomen. v. *Fabret. inſc. not. ad. Cap. I. p.* 26.

2 *Non procul inde juxta templum Divi Hadriani, ad arcum Sept. Severi, repertum fuit & hoc fragmentum, Anno* 1554

...... COS. XI ...
EX. STIPE. QVAM. PO ...
ſic
CALENDIS. IANVAR ...
C. MARCIO. CENSORINO. C. ASINIO. GALLO. COS

Suetonius in vita Auguſti, cap. 57.
Omnes in lacum Curtii quotannis ex voto, pro ſalute ejus ſtipem jaciebant, &c.
Item capite 89.
Auguſtus ex nocturno viſu ſtipem quotannis die certo emendicabat à populo, &c.

Steph. Pighius vidit. Smet.

3 *Romæ in ſaxo oblongo, qui cum advectus eſſet in fabricam Petri tandem ab opificibus in duas partes diviſus.*

HAEC. AREA. INTRA. HANC. DEFINITIONEM. CIPPORVM
CLAVSA. VERVBVS. ET. ARA. QVAE. EST. INFERIVS
DEDICATA. EST. EX. VOTO. SVSCEPTO. QVOD. DIV
ERAT. NEGLECTVM. NEC. REDDITVM. INCENDIORVM
ARCENDORVM. CAVSA. QVANDO. VRBS. PER. NOVEM
DIES. ARSIT. NERONIANIS. TEMPORIBVS. ET. HAC
LEGE. DEDICATA. EST. NE. CVI. LICEAT. INTRA. HOS
TERMINOS. AEDIFICIVM. EXSTRVERE. MANERE
NEGOTIARI. ARBOREM. PONERE. ALIVDVE. QVID
SERERE. ET. VT. PRAETOR. CVI. HAEC. REGIO. SORTI
OBVENERIT. LITATVRVM. SE. SCIAT. ALIVSVE. QVIS
MAGISTRATVS. VOLCANALIBVS. X. KAL. SEPT. OMNIBVS
ANNIS. VITVLO. ROBIO. ET. VERRE

E Mazochio.

4 *Romæ Tab. marm. reperta in domo Matthejorum, in circo Flaminio nunc apud Gentilem Delphinium.*

Boiſſ. T. V. 95.

CN. OCTAVIVS. *TITINIVS. CAPITO
PRAEF. COHORTIS. TRIB. MILIT. DONAT
HASTA. PVRA. CORONA. VALLARI. PROC. AB
EPISTVLIS. ET. A PATRIMONIO. ITERVM. AB
EPISTVLIS. DIVI. NERVAE. EODEM. AVCTORE.
EX. S. C. PRAETORIIS. ORNAMENTIS. AB. EPISTVL
TERTIO. IMP. NERVAE. CAESAR. TRAIANI. AVG. GER
PRAEF. VIGILVM. VOLCANO. D. D

Smetius vidit. * Vide Plin. lib. VIII. 12.

5 *Narbone.*

Q. VIBIVS. Q. F. MAXIMVS
M. VARIVS. L. F. CAPITO
PR. II. VIR. ARAM. VOLCANO
MACERIA. Q. AREAM
SAEPIENDAM. PISCINAM
QVE. EX. D. D
DE. PECVNIA. PVBLICA
FACIENDA. COER
Q. VIRBIVS. Q. F. MAXVMVS
PROBAVIT

A Scaligero.

6 *In Tuſculano Riperiæ agro Veronenſi, in templo.*

NEPTVNI.

*NEPTVN. AVG
SACRVM
PRO. SALVTE
L. SEPTIMI. SEVE
RIANI. PATRONI
L. SEPTIMIVS
FELICIO. EX. VOTO
N. H. V. N. AVG

E Sarayna & Panvinii ac Verderii ſchedis.
* Eadem eſt CXII. 9. & CXV. 8. ſed corruptior.

1 *Extra Tarraconem via Vallenſi, in vinea Sanperii.*

NEPTVNI
AVG. SACRVM
IN. HONOREM
ET. MEMORIAM
AEMIL. AVGVSTALIS
AEMIL. NYMPHODOTE
FIL. ET
CONLIBERTO
S. P. F

Ex Schotti ſchedis Gruterus.

2 *Apud Bulgarium agro Bergomenſi.*

NEPTVNO
SACRVM
M. DVNILIVS
*HOMO

Ex Apiano.
* HOMO. cognomen ccccxxiii. 7. Nihil ergo mutandum. Gud.

3 *Arelate nuper eruderata.*

NEPTVNO
AVG
L. VERATIVS
VERVS
V. S. L. M

Scaligero Janus Alloyſius Medicus publicus Tharuſconi.

4 *Apud Etlinghen in Marchia Badenſi, ſed juſſu Maximiliani Cæſaris ad Wiſſenburgum tranſlatum.*

Inſculptus eſt Neptunus, dextra Delphinum capite aquilino & cauda in folia deſinente tenens: ſiniſtra vero tridentem geſtans. Et monſtrum quoddam roſtratum quaſi ſemiaquila aut dimidiatus gallus, ei ad pedes adjacet. Subſcriptum autem eſt.

IN. H. D. D

D. NEPTVNO. CON
TVBERNIO. NAVTA
RVM. CORNELIVS
† ALIQVANDVS
D. S. D

Ex Apiano.
† ALIENANDVS. Barth. 52. Adv. 1. ex mſ.

5 *Interamnæ, quam Terni corruptè nunc vocant, in Umbria: in ara grandi, in foro.*

NEPTVNO
L. VALERIVS
PORTITOR

Stat hic Neptunus inter Delphines duos, dextra tridentem, ſiniſtra piſcem tenens, velo ab humero ſiniſtro per brachium dependente.

SACRVM
NIGR. LIB. MENANDER
* OCRISIVAE

A tergo ejuſdem aræ.

NEPTVNO
L. VALERIVS
PORTITOR

Stat hic ſacerdos inter bis, velatus, ad aram, in qua ignis accenſus eſt.

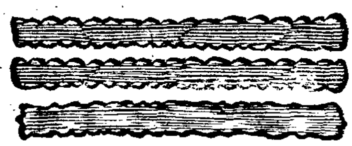
SACRVM
NIGRI. L. MENANDER
† OCRISIVAE

A lateribus utrinque tres in cymba remigantes.

Smetius vidit ac deſcripſit. Plin. 36. c. 27.
* lege OPECONSIVAE. vide Varr. lib. V. & Tertull. lib. 2. ad Nat. i. e. Opis. Rheae. Telluris, Rein. ...VÆ Smet.
† Reineſ. dubius poſtea addit: *Ocriſia* ancilla captiva Tanaquillis Reginae mater Servii Tullii Regis.

6 *Capuæ in Campania, via publica in baſi ſeu ara.*

NEPTVNO
SACRVM

Tres verſus ſtudio eraſi

VOTVM. IN. SICVLO. FRETO
SVSCEPTVM. SOLVIT

Steph. Pighius exſcripſit. & Smet.

SILVANI

7 SILVANO. SANCTO
ET. MERCVRIO
ET. LIBERO. PATRI
SACRVM
M. VARGVNTEIVS. M. F
PAL. AVGVRINVS
SVA. PECVNIA. D. D
IIII. IDVS. AVGVST
PETRONIO. TVRPILIANO
ET. CAESONIO. PAETO. COS

Ex Onufrio.

8 *Romæ in domo Cæſia, in ara marm. grandi, ſic malè & indiſtinctè ſcripta.*

SILVANO. ET. HE
RCVLI SANCTISSI
*MIIS DEIS SACRV
MARVLAM A SO
†L D SVA INPENDIA
CAIVS DOMITI
VS MARCVS
DONVM FECIT
D D

* MIS exhibet Pigh.
† LO. Pigh.

Smet. exſcripſ. Boiſſard. T. III. 11.

9 *Metis in tabula ædium Clerevantiarum.*

SILVANO
SACR
ET. NYMPHIS. LOCI
ARETE. DRVIS
ANTISTITA
*SOMNO. MONITA
D

Grutero Boiſſardus. * v. notas Scaligeri in addendis.

10 *Apud Gentilem Delphinium Romæ in arula.*
Collat. cum mſſ. Pigh.

SILVANO
SACR
AMPLIATVS
HILARI
†AVGVSTOR
LIBERTI. SER
ſic
*VILICVS
D. D.

Smetius vidit. Boiſſ. T. V. 91.
† M. Aurelii Antonii ejusque fratris. * VIEICVS. Boiſſ.

11 *Lapis erutus in via publica, qua Tuderto Corbariam itur.*

C. CAESIVS
*STERMATVS
SILVANO D. D.

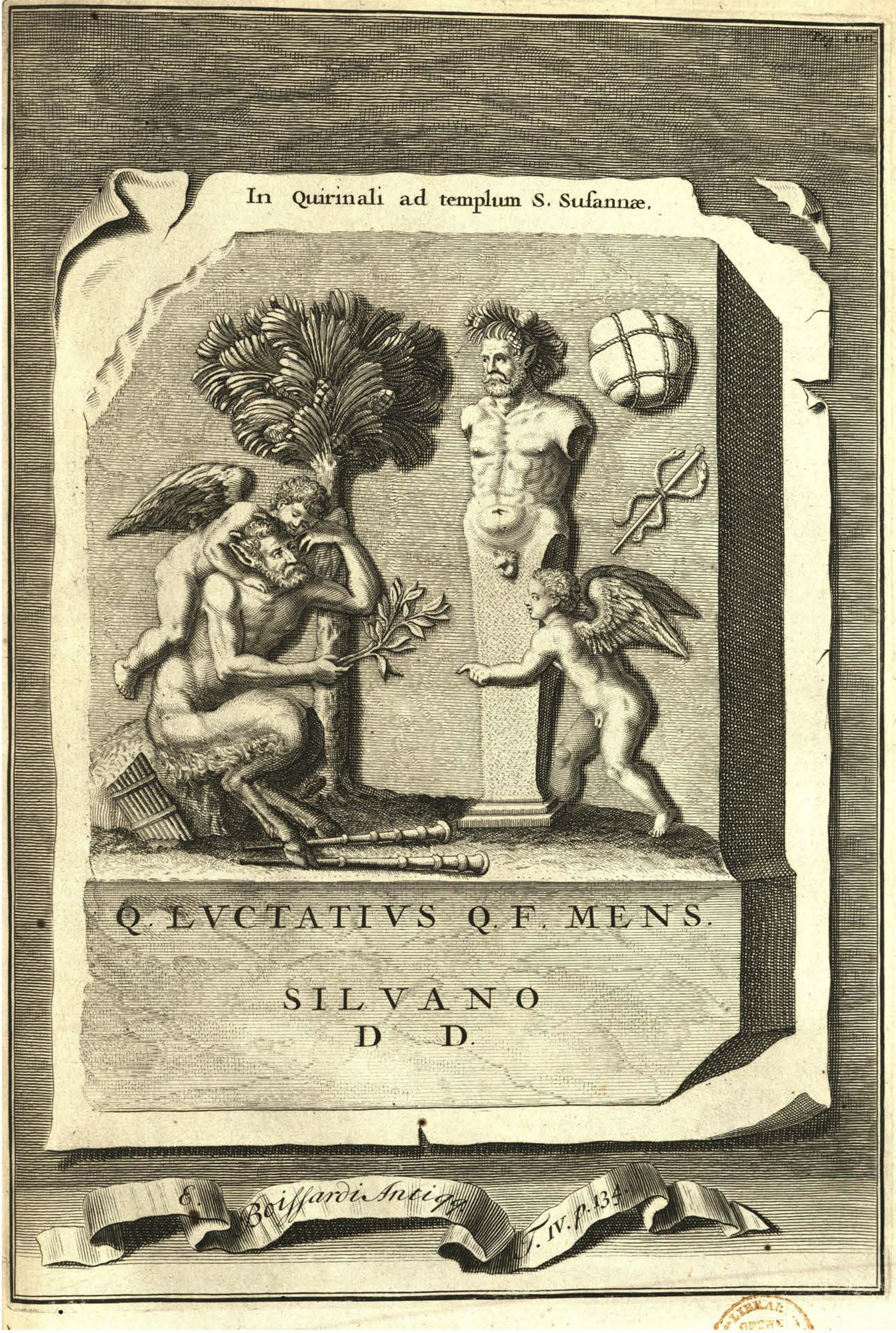
Ex Jacobonio.
* STEL. ROMANVS, vel RENATVS. Stel. eſt Stellatina Reineſ.

12 *Romæ ſub Capitolio, in vico, qui ab Ara cæli ducit in Piſcariam, ſupra oſtium domus cujuſdam privatæ, Silvani ſimulacrum eſt, rudi ſculptura, corpore toto nudo, exceptis pedibus cruribuſque, in quibus ocreæ ſparteæ, dextra falcem, ſiniſtra ramum pineum gerens. A dextris adſtat canis & ara ad arborem: à ſiniſtris porcus cum mactatore ſub quercu.*

Subeſt hæc inſcriptio.

TI. CLAVDIVS. CHRESIM. *ET. CLAV
ſic
DIVS. HERIDANVS. †ET. FÆLIX
FECERVNT. ‡D. D

Smetius vidit. * TI. Fabret. emend. p. 1. † Non eſt in Fabr. ‡ Non ſunt in Fabr.

In Quirinali ad templum S. Suſannæ.
Q. LVCTATIVS Q. F. MENS.
SILVANO
D D.
E. Boiſſardi Antiqq. T. IV. p. 134.

1 *Romæ in vinea quadam extra portam Flumentanam inter viam Flaminiam Tiberimque, in baſi. Hoc ipſum marmor tranſlatum in Angliam Oxonium. vid. inſcript. Oxonienſes n. 49.*

Collat. cum mſſ. Pighii *ſic*

SILV·ANO. SACRVM. SODAL
EIVS. ET. LARVM. DONVM
POSVIT. TI. CLAVDIVS. AVG
LIB. FORTVNATVS. A
CVRA. AMICORVM
IDEMQ. DEDICAVIT
ET. EPVLVM. DEDIT
DECVRIS. N. IIII.
K. AVGVSTIS. C. *MINI
CIO. FVNDANO. ET
C. †VETTENNIO. SE
VERO. COS

Smetius vidit.

* Al. MINCIO. vid. CLXXXVIII. 6. Oxon. ediderunt MINVCIO. Gud. † VEITENIO edidit Selden. inter Arund. n. 6. ſed Oxonienſ. n. 49. VETTENIO. at Collectanea mea ex ſchedis viri docti VEITENIO. Gud.

2 *Fiani quod Hetruriæ caſtellum eſt, XV ab urbe lapide ad Tiberim, in arula, in templo.*

CN. CORNELIVS
CHARITO
A. TIMINIVS. IANVARIVS
M. QVINTILIVS. HERMEROS*
ABASCANTVS. CN
CORNELI. CHARITONIS
ſic
SER. SILVANO. LIBES
ANIMO. DON. DEDER

Smetius vidit. qui * S caret.

3 *Romæ in vinea Card. Carpen. in Quirinali, in parva baſi.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

P.CORNELIVS. FAVSTVS
SILVANVM
CVM. BASE.
D. D.
DEDICAVIT.
IDIBVS APRILIB.
IMP. CAES. M. AVRELIO.
ANTONINO. III. IMP. VERO
. AVGVSTO. COS. II.

Smetius vidit. Boiſſ. T. IV. 88.

4 *Romæ in ædibus Maffejorum.*

C. CORNELIVS. VITALIS
REFECIT VSQVE MACERIA
VOTO SVSCEPTO
†TROPVS
POMPONIAE
GALERIAE
SIGNVM
SILVANI
CVM BASI INPENSA SVA
POSVIT DEDICAVITQ
∴∴∴∴IVL. SVRA. III. COS

Vidit Lipſius. † LVII. 14.

Idem iſtud nactus ſum ab Domino Fulv. Vrſino, deſcriptore Gutenſtenio; ſed cui aberant verſus duo priores; ſequentes verò ita concipiebantur.

VOTO. SVSCEPTO
TROPVS............
POMPONIAE. GALERIAE
SIGNVM
SILVANI. ET
HERCVLIS
CVM. BASI. INPENSA. SVA
POSVIT. DEDICAVITQ.
VIII. K. IVL. SVRA. III. COS.

5 *Romæ in monte Pincii, ad eccleſ. S. Trinit. in quadam vinea.*

VOTVM. SILVANO. SOLVIT. LIBENS. MERITO
T. F. DIADVMENVS. LVRNESIANVS
PRAEGVSTATOR. AVGVSTI

E Mazochio & Apiano. Videtur haec inſcriptio excerpta ex 9 hujus paginae.

6 *Romæ in Quirinali ad S. Suſannæ.*

Sculpitur in tabula Silvanus unus, in terminum deſinens, caput coronatus pinu. ad latus ei, ſarcina colligata & virga Mercurialis. ad pedes ſtat Cupido unus, cui ramum oſtentat alter Satyrus arboris trunco inſidens, ſiniſtra adclinis pino. humeris iſtius inhæret alter Cupido. ad pedes jacent hinc tibiæ binæ, inde fiſtula. in baſi eſt.

Q. LVCTATIVS. Q. F. MENS
SILVANO
D D

E Boiſſardo antiqq. T. IV. 133.

7 *Romæ in horto templi Sancti Joannis de Malva, trans Tiberim.*

In dextro latere canis erat cum puero & arbuſcula: in ſiniſtro porcus & aries cum arbore ex mſ. Piccarti Gud.

SACRVM. SILVANO
D. D
SIISTIA. HIILLAS. ET
L. SIISTIVS. MAGNVS

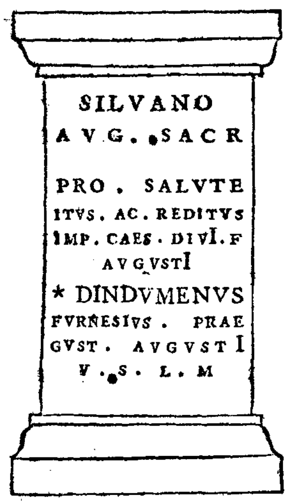
Vidit Smetius.

8 *Gallareati vico Inſubrum. in ara grandi*

S I L V A N O
S E V E R V S
L. F
A D I V T O R
*V R B I C V S
V. S. L. M.

Ex Caſtillioneo. & Alciati ſchedis
* VRBIC. deſunt in Alc.

9 *Romæ inter marmora quæ ſecantur ad fabricam D. Petri in Vaticano.*

AVGVSTI.

Gutenſtenius Grutero.
* An DIADVMENVS ut ſupra in 5. Gud.

10 *Tarracone in Eccleſia S. Michaelis, in baſi altaris.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

SILVANO. AVG
SACRVM
PRO. SALVTE. IMP
*CAESARIS. HADRIANI
ANTONINI. AVG. PII. †N
ET. LIBERORVM. EIVS
ATIMETVS. LIB
TABVL. P. H. C

Ex Verderii & Cluſii Schottique ſchedis. Legitur etiam apud Panvin. II. antiq. Ver. c. 12.
* CAES. Pigh.
† P. P. Pigh.

1 *Aquileja.*

SILVANO
AVG. SACRVM
IN. MEMORIAM
C. RVFI. ANTHI
IIIIII. VIRI
THALLVS. LIB
D. D

Ex Apiano.

2 *Tarviſii in pulcerrima columna quam domi habet ſua Hier. Bononius.*

SILVANO
AVG
IN. HONOREM
M. TROSI
DAPHNI
IIIIII. VIRI
ET. M. TROSI
CISSI. LIB
M. TROSIVS
MODESTVS
D. D

Ex Burchelato.

3 *Romæ apud Horatium della Valle I. C. Antiquitatis fugientis vindicem eximium.*

Stat hic Silvanus inter quercum & palmam altera manu falcem putatoriam habens, altera ramum, cujus extremo, neſcio an nux pinea emineat.

A dextris ad altare tibicen canit adſtantibus duobus aliis.

A ſiniſtris duo item aſtant, quorum hic neſcio quid vaſculi utraque manu capiti impoſitum ſuſtentat; Ille porcam ducit tergum vittatam, ſubſcribitur

SACRVM. SANCTO. SILVANO. AVG. VOTO. SVSC. EX. VIS

Gruterus à poſſeſſore habuit.

4 *Romæ in domo Capranici eſt el... Silvani nudi ſimulacrum, capite Herculeo, pineis circundato, dextra falcem putatoriam, ſiniſtra ramum pineum, ut ſupra, tenens, fructuſque & uvas in veſte ſub ala gerens. ocreis item indutus eſt: & aſſidet ei lupus arrectis auribus. in baſi eſt*

CVSTODIS.

SILVANVS
CVSTOS

E Smetio & Metelli ſchedis.

5 *Romæ in hortis Matthæiorum.*

SILVANO. CAELESTI
Q. GLITIVS. FELIX
VERGILIANVS. POETA
D. D

E Caſtalionis ſchedis.

COELESTIS.

6 *Auguſtæ in ædib. Peutingeri*

IN. H. D. D. DEO. SILVANO
TEMPL. CVM. SIGNO. VE
TVSTATE. CONLABSVM
SEX. ATTONIVS. PRIVATVS
CIVES.* (sic) TREVER. IIIIII. VIR
AVGVSTALIS. PECVNIA
SVA Φ RESTITVIT

Ex Apiano.
* TREVIR. Brouw. annal. Trevir. Proparaſceve. vide Velſer. monumenta Auguſtae, n. 11.

7 *Romæ ad cloacam Sanctæ Luciæ, in domo Ludovici Podocatharii Cyprii, in marmore oblongo, velut oſtii limine.*

DENDROPHORI.

[1] SILVANO. DENDROPHORO. SACRVM
M. POBLICIVS. HILARVS. MARGAR. [2] Q. Q. P. P. CVM. LIBERIS
MAGNO. ET. HERMONIANO. DENDROPHORIS. [3] M. D. M. DE. SVO. [4] FECIT

Smetius exſcrib. ſic
1 SITVANO Salm. ad Spart. Anton. Carac. p. 166. quem vide. 2 i. e. Quinquennalis Perpetuus Pigh. & Gud. 3 i. e. Magnae Deum Matris. Gud. 4 FECT. Pigh.

8 *Moresbejæ in Cumbria; ad mare Hibernicum.*

DEO Φ SILVAN...
COH. II. LING
CVI. PRAEE....
G. POMPEIVS. M...
SATVRNIN...

Grutero Cambdenus.

11 *Mirabellæ in ædib. Ferdin. Guindacii.*

C. PVLLIDIVS. * CELLIOR
SENEX
NVMINI. SILVANI
GRATIARVM. AGENDARVM
CAVSE
V. S

E Manutio.
* CELERIO. Rein.

9 *Romæ.*

IMPERIO
DOMINI. SILVANI
C. COSVTIVS. C. L. EPAPHRODITVS
ARAM. SILVANO. MARMOR......
ITEM
SIMVLACRVM. HERCVLIS
RESTITVIT
AEDICVLAM. ET. ARAM. EIVSDEM
CORRVPTA. REFECIT
DEDICAVIT. KAL. MARTIS
P. CALVISIO. RVSONE
L. CAESENNIO. PAETO COS

Grutero ex Urſini ſchedis Gutenſtenius.

10 *Sabariæ, in Hungaria in cippo prope arcem.*

SILVANO
* D. S
CLAVDI
QVIETVS
ET
VALENTINA
V. S. L. M

Ex ſchedis Cluſii Gruterus.
* Gisb. Cuperus ſupplet DOMES, h. e. domeſtico ex ſequente in Apotheoſ. Hom. p. 278.

12 *Ex Carnunthi ruinis in ædes Lazii tranſlata.*

DOMESTICI.

SILVANO
DOMES
SACRVM

E Lazio.

1 *Romæ, in Aventino, hortis Maximorum.*

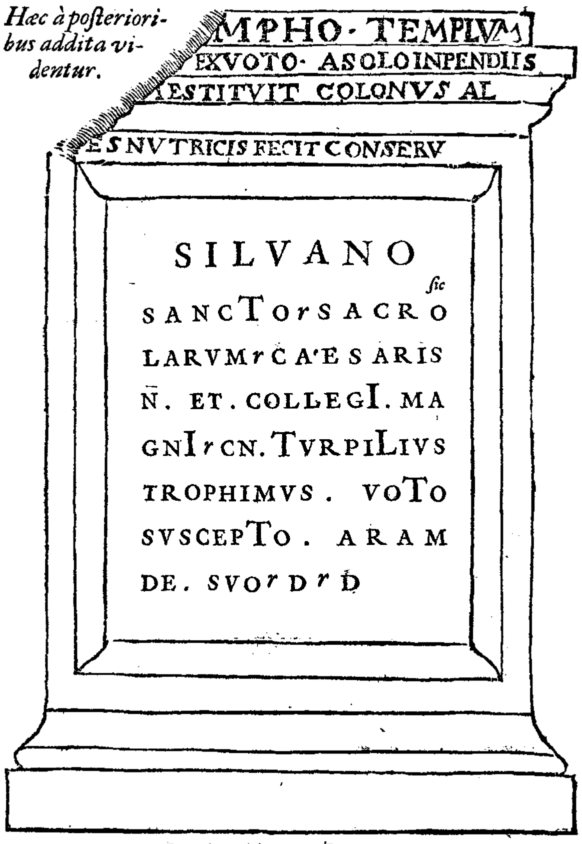
SALV-TARIS.

SILVANO . SALVTARI
L.MANLIVS.SATVRNIVS
EX . VISO . POSVIT

Vidit Lipſius.

2 *Romæ in domo Caſia ara marm.*

Hæc à poſterioribus addita videntur.

M. non eſt in Boiſſ.
VISO. M. Boiſſ.
SANCTI

Smetius vidit. Boiſſ. T. IV. 98.

3 *Romæ.*

SILVANO . SANCTO
C . AVSTVRNIVS
MEDICVS.LVDI.GALLIC
PORTIC. ET. EXEDR
ET. SIGN. AEN
VOTO.SVSCEP
L . M
DEDIC.CAL.MAI
L. MARCIO. ET
SEX. IVLIO . COS

Ex Panvinio. vid. Ant. Auguſt. Dial. X. p. 141.

4 *Romæ, prope ædes A. Crepanici.*

SILVANO. SANCTO
SACRVM
M . FL . VALENS
MIL . COH. X . PR
7. AGRICOL. VOT
S. L. M

Vidit Lipſius.

5 *In hortis Sancti Sebaſtiani extra Romam, ad viam Appiam, baſis.*
Collatus cum mſſ. Pigh.

Smetius vidit.

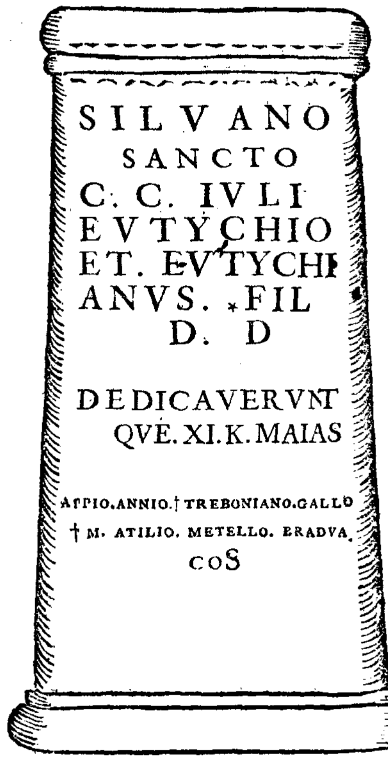
Prioris dedicatoris nomine deleto, alterius longè poſterioris (ſicuti ex characterum forma apparet) ineptè repoſitum eſt.

6 *Romæ in domo Dominici de Fidelib.*

SILVANO. SANCTO
DONVM. DEDIT
FABIVS. CLVPPIVS. B. B

E Mazochio.

7 *Romæ in ædibus quondam Jo. Coritii, ad forum Trajani, ara rotunda.*
Collatus cum mſſ. Pigh.

Smetius vidit. contuli cum mſ. Ligor. Gud.
* FEL. Ligor. † TRFBONICO. mſ. Pigh. TREBONIO. Lig. † Manlio Metilio. mſ. Pighii, & dicit idem male legi in vulgatis Faſtis M. Atilius. vide MLXXXII. 15. pro M. ATIL. Ligor. legit MV. ATTIL.

8 *Romæ in ædibus Cavaglierorum ad campum Floræ.*

SANCTO . SILVANO
NINNIVS. PHILETVS
IN. PRAEDIO. SVO
DONVM. POSVIT

E Mazochio.

9 *Romæ ad arcum D. Severi, in ara.*

SANCTO. SILVANO
M. IVNIVS
CASTILLANVS
D. D
NONIS. IANVAR
IMP. COMMODO . II
T. ANNIO. VERO. II COS

Grutero Vrſinus per Guttenſtein.

1 *Romæ ſub Quirinali, domo privata in arula.*

S I L V A N O
S A N C T O
*S A C R V M
P H I L E M O N
P. S C A N T I
E L E V T H E R I
D. D

Smetius vid.
* Scal. ad Feſtum Marſpedis leg. SILVANO SANCTO LARVM. ſed vide quartam & ſecundam pag. præced.

2 *In vinea Card. Carpen. in Quirinali, tabella marmorea.*
Boiſſ. T. VI. 18.

SILVANO. SANCTO
L.* VALLIVS. SOLON
PORTICVM
EX. VOTO. FECIT
DEDICAVIT. †K. APRILIB
PISONE. †ET. ‡BOLANO COS

Vidit Smetius. contulit cum Ligor. Gudius: vide & Panvin. Faſt. a. 864.
* VALERIVS. Boiſſ. qui & aliter ordinat verſus. † KAL. Boiſſ. † ET. Boiſſ. ‡ VOL. Lig.

3 *Ariona Hiſpan. eique ſimile Giennii.*

LIBERI AVGVSTI.

LIBRO. PATRI
AVG. SACR
IN. HONOREM
PONTIFICATVS
L. CALPVRN. L. F
GAL. *SILVIN
II. VIR. BIS. FLAM
†SACR. PVB. MVNICIPAL
†PONT. DOM. AVG
D. S. P. D. D

Ex Urſini & Schotti ſchedis. Vidit M. Vetran. Maurus lib. de jure librorum. c. 37. qui ait inſcriptionem hanc eſſe Menteſiae in Hiſpania.
* SILVAN Spanh. & Ligor. † Pro SACR. PVBL. Ligor. mſ. SACRORVM. † PONTIFEX. MAXIMVS. AVGVR. Ligor. & Panv. II. antiq. Ver. c. 12.

4 *Viperni in Campania: in ſacello quodam, baſis.*
Collat. cum mſ. Pigh.

L I B E R O ☉
A V G. S A C R
A L F I V S. P R O
T V S ☉ S A C
E T. L V C I L I V S
M A R T E N S I S
P A T. S I G. L I B
D. P O S V E R

M. ::: :: ::: ESIVS ET
AVR. SABINVS. BASEM. D. D

Ibidem in tabula marm. grandi.
Smetius.

5

C. MVNATIVS. FELIX. F. V. S. L. M.

Joh. Beſſanus Batavus hæc duo vidit & exſcr.

6 *Ferrariæ in baſi ſimulachri Bacchici.*

LIBERO. AVG. SIGNVM
SILENI. ET. SATYRI
M. VLPIVS. ONESIPHORVS. ET
APPVLEIA. D. D. MARCELLA.

Ex Pighii Hercule.

LIBERI PATRIS

7 *Albæ Juliæ, ad ædes, quæ Turcicæ dicuntur, in area. Monav. ſched.*

LIBERO. PATRI
SACRVM. PRO
SALVTE. IMP
CAES. M. AVR
COMMODI
ANTONINI
AVG. PII. P. P
L. CALVISIVS. L. F
VELINA. SECVN
DVS. *FALERIONE
†P. P. LEG. XIII. G. P. F
SVB VESPRONIO . . .
DIDO. COS. DEDIC
C. AVRELLIO. SAL. DD

Ex Sigleri ſchedis Gruterus.
* Falerio eſt in Piceno. Gud.
† Primus Pilus. Gud.

8 *Romæ in domo Epiſcopi Vallæi ſub ſimulacro Bacchi nudi, Satyrum erectum amplectentis ſiniſtra; complexi vero femur & pedes ab altero Satyro ſubſidente.*

Ad latus eſt.

P O N T I F I C V M
M O N I T V
V O T O
S V S C E P T O

In baſi.

LIBERO. PATRI
HECATEVS. D

E Boiſſardi antiqq. T. III. 149.

9 *Putolis in Campania.*
Collat. cum mſſ. Pigh.

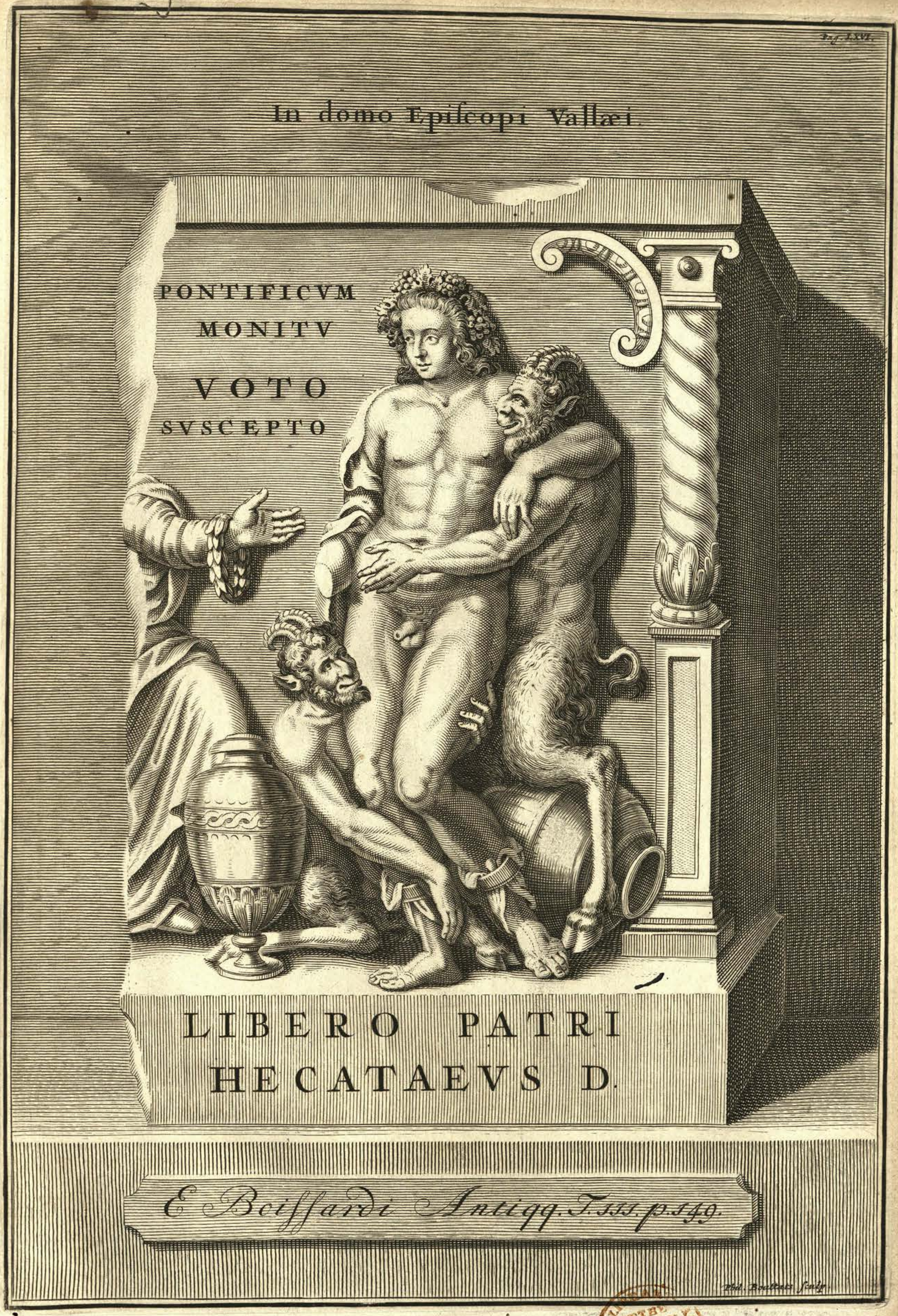
LIBERO. PATRI
S A C R V M
T. T. FLAVII. ECLE
CTIANVS. ET. OLIM
PIANVS. FIL. EIVS
SACERDOTES
ORGIOPHANTAE

Ant. Morillonius & alii ex libro Pontani deſcripſerunt.

10 *Peutolæ in Hongaria 60. à Buda miliari, Croatiam verſus.*

LIBERO. PATRI
SACRVM.
CALVENTIVS
B. F. COS
V. S. L. M

Ex Apiano.

Pag. LXVI.
In domo Epiſcopi Vallæi.
PONTIFICVM
MONITV
VOTO
SVSCEPTO
LIBERO PATRI
HECATAEVS D.
E Beiſſardi Antiqq. T. III. p. 149.
Phil. Bouttats ſculp.

1 *Albæ Juliæ ad forum in ſuburbio; lapis parieti domus inſertus.*

LIBERO . PATR
TIB. CL. RVFVS
DEC. COL. ET
FLAMEN
MVN. APVL

Ex Zamoſio.

2 *Ferrariæ. Arimini. ſchedæ Pigh.*
Collat. cum mſ. Urſini.

*T. VIBIVS
ZOTICVS. VI.
VIR. †AVGVSTAL
LIBERVM. PATREM
CVM. REDIMICVLO
‡AVRIFIC. ET. THYRSO
ET. CANTHARO. ARG. P. II. S. ꜫ
TESTAM. PONI. IVSSIT

Ex Urſini ſchedis Gruterus. litterae ſunt pulcherrimae.
* TVLLIVS. ſch. Pigh. † AVG. AR. Pigh.
‡ AVREO. Pigh. an *Aurifrigiato*? Aurifrigia apud Anaſtaſ. Matth. Pariſ. & alios. i. e. facta ex aureis filis opere Phrygio. Salmaſ. ad Vopiſc. p. 511. Reineſ.

3 *Romæ in Burgo S. Petri, in ædibus Epiſcopi Campegii, in ara marm. eleganti litera & ſculptura perfectiſſ.*
Collat. cum mſ. Pigh.

LIBERO. PATRI
SANCTO. SACR
SEX. CAELIVS
PRIMITIVVS. ET
PVBLICIA. ANTVLLA
VOTO. SVSCEPTO
D. D

In lateribus hinc † hædus, inde caper ad vitem erectus inſculptus eſt.

A tergo ejuſdem aræ.

DEDICAVERVNT
IDIB. OCTOBR
CN. POMPEIO. FEROCE
LICINIANO. CoS
C. POMPONIO. RVFO

Viſum Smetio ac Metello.
† Panthera Fabret. emend. p. II.

4 *Tarviſii ad D. Stephani, in domo Bethignola ſecus hortos in quadrato marmore ſexquipedali, altitudinis trium pedum.*

LIBERO. PATRI
P. CASSIVS. Q
CLA
LONGINVS.

Ex Burchelato.

5 *Bononiæ in ſacello D. Virginis.*

P. CORNELII. SATVRNINI
MAGISTRALIS
CORNELIA. PRIMA. VXOR
EX. INDVLGENTIA. COLLEG
SIGNVM. LIBERI
BASIM. C. AVLIS

Ex Lazio. Melius hæc inſcriptio habetur infra. p. CLXXI. 6. Grut. ſed rectius tamen hic legitur Baſim cum aulis. Reineſ. autem conjiciebat pro AVLIS, vel ANVLIS, vel ANSVLIS.

6 *Caſtuli in Hiſpania.*

SACRVM
LIBERO. PATRI
C. CRESCENTIVS
EX. VOTO
ARAM. D. F. D. D

Ex Morali.

Cajetæ, conſpicitur crater extractus è ruinis Formiarum, cadorum plurium capax, ex uno ſaxo Pario candidiſſimo cavatus: quo nunc ibidem utuntur in templo pro ſacri Baptiſmatis lavacro; Inter antiqua ejus generis vaſa nihil eſt videri pulchrius perfectiuſvé, nam in eo cælatura Græca conſpicitur artificioſiſſima, cujus non puduit ſculptorem, qui nomen ſuum crateri ſic inſcripſit:

7 ΣΑΛΠΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙΟΣ
ΕΠΟΙΗΣΕ

Cælavit eleganter in eo vaſe figuris artificioſiſſimis, ut Dionyſum illum Bimatrem ignigenam, recens natum Mercurius detulerit Jovis ex mandato ad materteram Leucotheam. hanc videmus matronali in habitu ſedentem in rupe præſentatum à Mercurio infantem ulnis acceptare, poſitumque in linteo recondere ſinu; dum Satyri & Bacchæ, evantes ad tympana tibiaſque bifores, ducunt choros.

E Pighio. Habet etiam Capac. lib. II. Hiſt. Neapol. c. 18.

8 *Lindavii, ad Lacum Acronianum Helvet. haud putarim ævi veteris.*

DIIS. MAXIMIS
BACHO. ET. SOMNO
HVMANAE. VITAE
SVAVISSIMIS
CONSERVATORIB
SACRVM

Ex ſchedis Achillis Gaſſari Gruterus.

9 *Albæ Juliæ in area Cancellariæ veteris:*

AESCVLAPIO. ET. HYGIAE
*CAETERISQ. DIIS. DEABVSQVE
HVIVSQ. LOCI. SALVTARIB
C. IVL. FRONTONIANVS. VET
EX. B. F. COS. LEG. V. M. P. REDDI
TIS. SIBI. LVMINIBVS. GRAT
AG. EX. VISO. PRO. SE. ET. †CAPSIA
MAXIMA. CONIVG. ET. IVLIA
FRONTINA. FILIA. V. S. L. M

E Lazio & Zamoſio.
* AETERNIS. Zamoſ. † CARELA. Ziglerí ſchedæ aliæ. CAR. Zamoſ.

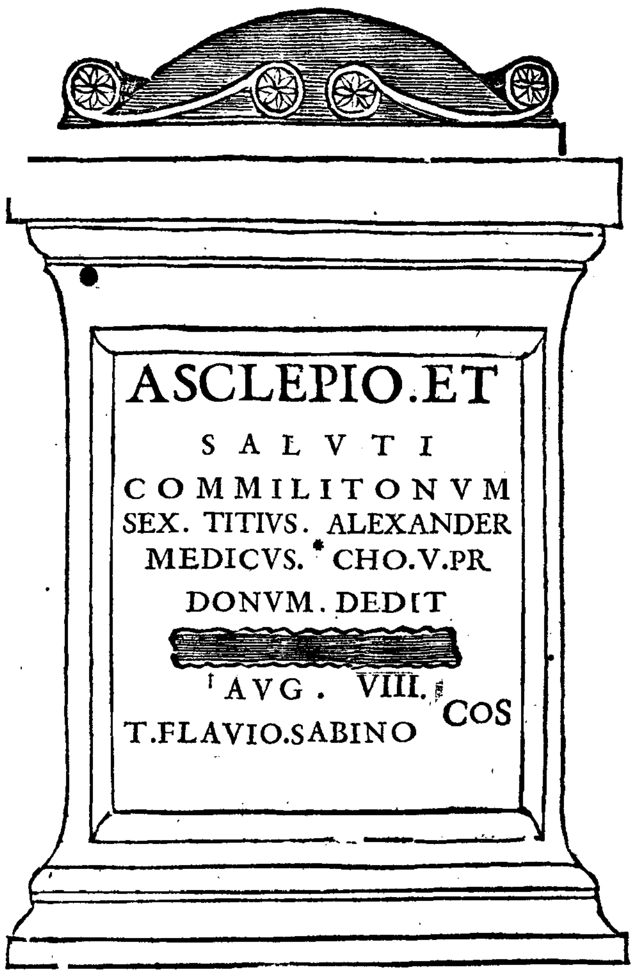
10 *Albæ Juliæ.*

NVMINI. AES
CVLAPI. ET. HY
GIAE. PRO. SA
LVTE. DO
MINOR. NN
*AVG
‡ANTROCIVS
VERNA. IPSOR
†EX. DISP. POS.

AESCV-LAPII ET HY-GEAE.

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.
* AVGG. Urſini ſchedæ.
‡ ANTROCLVS. Urſin.
† forte ET. DISP. vide indicem cap. 7. in Verna. Reineſ.

Romæ in ædib. Caroli Creſcentii ad Rotundam, ſive Pantheum, ara.

* CHOR. Pigh.

Domitiani nomen eraſum

† ET. Pigh.

Vidit Smetius.

2 *Huic compar eſt, quod viſebatur Romæ ad S. Luciam in Silice.*

ASCLEPIO . ET . SALVTI
COMMILITONVM . COH . VI . PR
VOTO . SVSCEPTO
SEX . TITIVS . MEDIC . COH
VI . PR
D . D

Grutero e Metelli cod. mſ. Gutenſtenius.

3 *Auximi in Piceno, in baſi, eſt ara ad cujus latus ſiniſtrum ſtat quidam Juvenis lauro coronatus, habensque lauream coronam in manu. Alciatus ponit Mediolani ante ædes Joh. Jac. Trivultii. Vide & Schot. Itin. Ital. p. 150. & Tomaſin. de donariis. c. 4.*

AESCVLAPIO . ET . [1] YGIAE
SACRVM
C . OPPIVS . C . [2] L . LEONAS
VI . VIR . [3] ET . AVG
HONORATVS . IN . TRIBV
[4] CL . PATRVM . ET . LIBERVM
CLIENTIVM . ADCENSVS
[5] PATRONIS . SANCTISSIMIS
COMMVNICIPIBVS . SVIS . D . D
QVORVM . DEDICATIONE
SINGVLIS . DECVRIONIBVS
[6] -X . III . AVGVSTALIBVS . -X . II . ET
sic
COLONIS . CENAM . DEDIT

L . D . D . D

In ſiniſtro ejuſdem baſeos latere.

DEDICAT . * IDIB . IANVAR . PLAVTIO
QVINTILIO . ET alias QVINTILLO
STATIO . PRISCO . COS

Bened. Hegio Smetio.

1 HYGIAE. Sic emen. Fabr. p. 1. & ita ſchedæ Alciati. 2 F.
3 CLAVDIA. Pigh. 4 PATRONI. Alc. ſched. 5 I I-X. II. XIII. AVGVSTAL. Alc. * EIDIBVS. Alc.

4 *Romæ in caſa della Sig^ra Laura delli Roſci, dietro l'orſo, in tabula marm. docta manu ſculpta.*

NVMINIBVS	SANCTIS
C.PVPIVS.C.F.ANI.FIRMINVS	D . D
Stat hic Aeſculapius, veſti involutus, dextro humero cum pectore nudus: fructus è lance, quam dextra tenet, draconi flexuoſiſſimo, criſtato barbatoque, ac ſeſe per varia volumina erigenti, porrigens.	*Hic verò ſtat Hygia, veſte una longiori & ſubtiliori, cui altera brevior ſuperinjecta eſt, induta: humero etiam dextro aliquantulum nudato: alteri draconi etiam flexuoſiſſimo ac barbato, ſed non criſtato, fructus itidem è lance offerens.*

Vidit atque exſcripſit Smetio.

5 *Meſſanæ in Sicilia, in ſummo templo, in baſi rotunda nigri marmoris, intercurrentibus venis obſcurè albicantib.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

ACKΛΗΓΙω
ΚΑΙ ΥΓεΙΑ
CωΤΗΡCΙΝ
ΓΟΛΙΟΥΧΟΙC

Ab altero latere.

ΑΙΛΙωΙ ΑΔΡΙΑΝωΙ
ΑΝΤωΝЄΙΝωΙ
CЄΒΑCΤωΙ ЄΥCЄΒЄΙ
Π . Π

Ant. Morill. exſcripſit. Smet. Gualther. Sicil. p. 1.

6 *Albæ Juliæ.*

ΚΥΡΙω . ΑCΚΛΗ
ΠΙω . ΚΑΙ . ΥΓΙΗ
ΘΕΟΙC . * ΕΠΙΚΟΥΡΙΟΙC
ΜΑΡ . ΜΕΜΜ . ΛΟΝ
ΓΟC . ΒΕΝΕΦ . ΕΥΧΗC
ΧΑΡΙΝ . ΑΝΕΘΗΚΕΝ

Ex Sigleri ſchedis Gruterus.
* ΕΠΙ . ΟΙΚΟΙΟΙC. Siglerus ad Urſinum.

1 *Hadrianopoli.*

ΖΩΣΙΜΟΣ. ΟΝΗΣΙΦΩΝΤΟΣ
ΚΑΙ. ΤΡΕΙΤΩΝΙΣ. ΥΠΕΡ. ΤΟΥ
ΥΙΟΥ. ΟΝΕΣΙΦΩΝΤΟΣ
ΑΣΚΛΗΠΙΩ. ΚΑΙ. ΥΓΕΙΑΙ

Ex Apiano & Lazio.

2 *Neapoli.*

AELIA. NICE. ET
CALLISTVS. MEDICVS
ASCLEPIO. ET
HYGIAE
DON. POSVERVNT

Ex Apiano. Eſt & apud Capac. l. 1. Hiſt. Neap. c. 11.

3 *Albæ Juliæ in palatio veteris Cancellariæ.*

AESCVLAPIO
ET. HYGIAE
L. SEPT. NIGRI
NVS. PATRO
COLL. FABRO
COL. APVL
PRO. SALVT
SVA. ET. SVORV. POSVIT

Ex Cluſii ſchedis & Zamoſio.

4 *In ruinis Albæ Juliæ, in porticu Jeſuitarum.*

AESCVLAPIO. ET
HYGIAE. P. AEL. SY
RVS. AVG. *M. SEP. APVL
ET. VALE. SEVERA. CON
IVX. ET. AEL. SYRA. FIL
EX. VOTO. PORTICVM
PEDES. XXX
F

E Bongarſii & Sigleri ſchedis. *Reineſ. legit MuniCIP.

5 *Bracaraugustæ, in Luſitania.*
Collatus cum mſſ. Pigh.

ASCLEPIO
ET. HYGIAE
M. ARCVS
EX. VOTO

A Pighio. Smet.

6 *Brettæ Hungar in ædibus Oſtrohinorum, in marmore rubro.*

NVMINI. AESCVLAPI
ET. HYGIAE. AELIA
VENVSTA. V. S.

Ex Zamoſio.

7 *In Varhel Tranſilvaniæ.*

HYGIAE
AVG
MIL. LEG. VI
VOTVM
SOLVIT

E Lazio & Cluſianis.

8 *Tibure in S. Archangelo.*
Collat. cum mſ. Pigh.

ΑϹΚΛΗΠΙω. ΘΕω
ϹωΤΗΡΙ
Λ. *ΜΙΝΙΚΙΟϹ. ΝΑΤΑΛΙΟϹ
ΥΠΑΤΟϹ ΑΝΘΥΠΑΤΟϹ ΛΙΒΥΗϹ
ΑΥΓΟΥΡ ΠΡΕϹΒΕΥΤΗϹ ΚΑΙ
ΑΝΤΙϹΤΡΑΤΗΓΟϹ ϹΕΒΑϹΤΟΥ
ΜΥϹΙΑϹ ΤΗϹ ΚΑΤω
ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΒωΜΟΝ
ΑΝΕΘΗΚΕΝ

Ant. Morillonius exſcr. & Smet. & Ligor.
* Sic emendavi. Grut. MINITIOC. vide. XLIX. 6.

Latinè.

Æſculapio Deo Servatori L. Minitius Natalius conſul, proconſul Lybiæ, augur legatus & proprætor Auguſti Myſiæ inferioris, templum & aram dicavit.

9 *Brettæ, qui vicus ad amnem Sargetiam, in ædib. Oſtrohinorum.*

NVMINI
ESCVLAPI
C. IVL. *METROP
ANVS. II. COL
SARM. SACERD
DEI. EIVSD. PON
TIF. †QQ. II. VIR. COL
APVLI. EX. VOTO

Ex Zamoſio.
* METROBIANVS. ut ſup. XLVII. II. Grut. & ſic & Gud.
† Vid. inferius p. C. 7. & ad eam, quae notantur.

10 *Albæ Juliæ.*

TI. SERRANVS. EXACTOR
A. A. A. AVG. AESCVLAPIO
SVPER. SALVTE. CONIVGIS
CRISPINILLAE. B. M
H. S. F

Ex Zamoſio.

11 *Romæ, in S. Marco inſulâ.*

AL: : : : : : : S. L. F
FLACCVS. AIDD
· · · · STIP. AESCVLAPI
FACIVNDVM. CVRAVERE
LOCAVE. EIDEM
PROBAVE

E Mazochio.

12 *Oliſipone.*

AESCVLAPIO
AVG
SACRVM. CVL
TORES. LARVM
MALIAE. MALIOLI
M. COSSVTIVS
MACRINVS
DONAVIT

E Schotti ſchedis.

1 *Romæ in S. Johanne Lateranenſi, in baſi parva marm.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

AESCVLA
PIO. DEO
D. D
M. AVRELIVS
VENVSTVS
VETER. AVG
ꝗ. N N. EX

In inferiori corona.

COH.VIIII. PR

Item lat. dextro

COH.VIIII. PR

Vidit Smetius & Appian. p. 212. nec aliter Urſini ſchedæ.

2 *Romæ in ara inſignis artificii quatuor lateribus inſignita vaſis ſacrorum & aliis.*

AESCVLAPIO
DEO
IVL. ONESIMVS
AVG. LIB.
A. CVRA.AMICORVM
VOTO. SVSCEPTO
D. D. L. M

Grutero Gutenſtein. è mſ. Metelli.

3 *Romæ in ædib Aurelii Rufini.*

Collatus ad mſſ. Pigh.

T. AVRELIVS. AVG. LIB
DIOSCORVS. VOTVM
AESCVLAPIO. SANC
TO. OB. * PROCESSVS
SVOS. CVM. VALERIA
NICE. CONIVGE. ET
AVRELIS. DIOSCORIS
† VITTORINAE. FILIS
D. D

Vidit Smetius.

* Reineſ. intellexit conjugium. Mihi videtur hoc loco proceſſus, idem eſſe quod ſucceſſus proſperos. Gud. † ET VICTORINAE. Ligor

4 *Romæ apud Aurel. Rufinum tab. marm. quæ inventa fuit cum ſequenti ad fontem antiquum in vinea ducis Melphetani ad viam Flaminiam, extra portam Flumentanam, Hygiæ fontem vocant.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

AESCVLAPIO. SANCTO
L.IVNIVS.AGATHOPVS.ET.TERENTIA.RV
FINA.GRATIAS.AGENTES.NVMINI.TVO.D.D

Smetius vidit.

5 *Romæ in domo Aurelii Rufini. nunc in villa Borgheſiana.*

AESCVLAPIO
L. CANTIVS
RVFINVS
ET
CANTIA
EVHODIA
D. D

Vidit Smetius, & Gudius.

6 *Valentiæ in Hiſpania citer.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

ASCLEPIO
Q. CALPVRNIVS
ALIPION
V. L. S

A Pighio. Smet.

7 *Agro Bellunenſi.*

ASCLEPIO. P. XELIVS. POLIO
VISV. MONITVS. POSVIT

Ex Aldo.

8 *Ad urbem Reggienſem in Provincia, quæ olim Reienſis Apollinaris, ad quatuor columnas.*

DEO. AESCVLAPIO. VAL. SYMPHORVS. ET. PROTIS. SIGNVM. SOMNI
AEREVM. TORQVEM. AVREVM. EX. †DRACVMCVLIS (*ſic*). †Δ. ‡P. S ꝯ ·:·:-
ENCHIRIDIVM. ARGENT. * P::-S. ANABOLIVM. OB. INSIGNEM
CIRCA. SE. NVMINIS. EIVS. EFFECTVM. V. S. L. M

E Scaligeri & Puteani ſchedis. Fabricii ſched. aliter verſus diſtinguunt. Vide Gaſſendum lib. V. de vita Peireſcii, & de dracunculis Pignor. epiſt. ſymbol. 37. † DRACVNCVLIS. Peireſc. ſched. * i. e. Pondo uncias quinque & ſemis. † loco literæ hujus habebat Put. DVOBVS. item. Fabric. Gudius edita explicat duobus pondo ſcrupuli unius.

9 *Romæ in domo Marii Delfinii in columnula.*

SILIVS
SABINVS
DEO. AES
CVLAPIO
D. D

E Boiſſardo. T. V. 125.

1 *Tabella marmorea alta pedes* II S. *lata pedes.* II. *ſpiſſa digitos.* II. *Quæ putatur olim ſtetiſſe in templo Æſculapii in Inſula Tiberina, ubi ſcribebantur omnium morborum remedia, è quibus hæc ſunt. Nunc autem adſervatur apud Bernardinum Maſæum Cardinalem. Accentus in marmore ipſo nulli ſunt, ſed a ſtudioſo quodam deſcriptore, Gruterianæ editioni additi. Itaque illos delevi.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

ΑΥΤΑΙϹ ΤΑΙϹ ΗΜΕΡΑΙϹ ΓΑΙΩ ΤΙΝΙ ΤΥΦΛΩ ΕΧΡΗΜΑΤΙϹΕΝ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΙΕ
ΡΟΝ ΒΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟϹΚΥΝΗϹΑΙ ΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΔΕΞΙΟΥ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡΙϹΤΕΡΟΝ
ΚΑΙ ΘΕΙΝΑΙ ΤΟΥϹ ΠΕΝΤΕ ΔΑΚΤΥΛΟΥϹ ΕΠΑΝΩ ΤΟΥ ΒΗΜΑΤΟϹ ΚΑΙ ΑΡΑΙ ΤΗΝ ΧΕΙ Τ
ΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΘ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥϹ ΙΔΙΟΥϹ ΟΦΘΑΛΜΟΥϹ ΚΑΙ ΟΡΘΟΝ ΑΝΕΒΛΕΨΕ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΡΕϹΤΩΤΟϹ ΚΑΙ ϹΥΝΧΑΙΡΟΜΕΝΟΥ ΟΤΙ ΖΩϹΑΙ ΑΡΕΤΑΙ ΕΓΕΝΟΝΤΟ ΕΠΙ
ΤΟΥ ϹΕΒΑϹΤΟΥ ΗΜΩΝ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΥ

ΛΟΥΚΙΟΥ ΠΛΕΥΡΕΙΤΙΚΩ ΚΑΙ ΑΦΗΛΠΙϹΜΕΝΩ ΥΠΟ ΠΑΝΤΟϹ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΧΡΗϹΜΑΤΙ
ϹΕΝ Ο ΘΕΟϹ ΕΛΘΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΙΒΩΜΟΥ ΑΡΑΙ ΤΕΦΡΑΝ ΚΑΙ ΜΕΤ ΟΙΝΟΥ ΑΝΑ
ΦΥΡΑϹΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΙΝΑΙ ΕΠΙ ΤΟ ΠΛΕΥΡΟΝ ΚΑΙ ΕϹΩΘΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟϹΙΑ ΗΥΧΑΡΙϹΤΗϹΕΝ
ΤΩ ΘΕΩ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟϹ ϹΥΝΕΧΑΡΗ ΑΥΤΩ

ΑΙΜΑ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΙ ΙΟΥΛΙΑΝΩ ΑΦΗΛΠΙϹΜΕΝΩ ΥΠΟ ΠΑΝΤΟϹ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΧΡΗϹΜΑ
N ΤΙϹΕΝ Ο ΘΕΟϹ ΕΛΘΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΙΒΩΜΟΥ ΑΡΑΙ ΚΟΚΚΟΥϹ ϹΤΡΟΒΙΛΟΥ ΚΑΙ
ΦΑΓΕΙΝ ΜΕΤΑ ΜΕΛΙΤΟϹ ΕΠΙ ΤΡΕΙϹ ΗΜΕΡΑϹ ΚΑΙ ΕϹΩΘΗ ΚΑΙ ΕΛΘΩΝ ΔΗΜΟϹΙΑ Ε
ΗΥΧΑΡΙϹΤΗϹΕΝ ΕΜΠΡΟϹΘΕΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΟΥΑΛΕΡΙΩ ΑΠΡΩ ϹΤΡΑΤΙΩΤΗ ΤΥΦΛΩ ΕΧΡΗΜΑΤΙϹΕΝ Ο ΘΕΟϹ ΕΛΘΕΙΝ ΚΑΙ ΛΑΒΕΙΝ ΑΙΜΑ
ΕΞ ΑΛΕΚΤΡΥΟΝΟϹ ΛΕΥΚΟΥ ΜΕΤΑ ΜΕΛΙΤΟϹ ΚΑΙ ΚΟΛΛΥΡΙΟΥ ϹΥΝΤΡΙΨΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙ
ΤΡΕΙϹ ΗΜΕΡΑϹ ΕΠΙΧΡΕΙϹΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥϹ ΟΦΘΑΛΜΟΥϹ ΚΑΙ ΑΝΕΒΛΕΨΕΝ ΚΑΙ ΕΛΗΛΥΘΕΝ
ΚΑΙ ΗΥΧΑΡΙϹΤΗϹΕΝ ΔΗΜΟϹΙΑ ΤΩ ΘΕΩ

Vidit, & ex Joh. Metelli autographo deſcripſit Smetius. * Sic emendavi ex Pigh. ſched. in Grut. erat ΑΝΑΦΥΛΑΚΑΙ.
† Sic Pigh. ſcheda Male in Grut. ΙΟΥΛΙΑΙω. ‡ Sic Pigh. male in Grut. ΚΟΛΛΥΡΙΟΤ.

Hæc quidam, verbum verbo reddens, ſic Latinè vertit.

Collat. cum mſſ. Pigh. tam Graeca, quam Latina.

Hiſce diebus, Cajo cuidam cæco, oraculum edidit. Veniret ad ſacrum altare: & genua flecteret; à parte dextra veniret ad lævam & poneret quinque digitos ſuper altare; & elevaret manum, & poneret, ſuper proprios oculos. Et rectè vidit, populo præſente; & congratulante, quòd *grandia miracula fierent, ſub Imperatore noſtro Antonino.

* Vivæ Virtutes. Pigh.

Lucio affecto lateris dolore, & deſperato ab omnibus hominibus, oraculum reddidit Deus. Veniret; & ex *tribomo tolleret cinerem, & unâ cum vino commiſceret, & poneret ſupra latus. Et convaluit; & publicè gratias egit Deo; & populus congratulatus eſt illi.

* Ara triangularis mſſ. Pigh.

Sanguinem revomenti Juliano, deſperato ab omnibus hominibus, ex oraculo reſpondit Deus. Veniret; & ex tribomo caperet nucleos pini, & comederet, unâ cum melle per tres dies. Et convaluit; & veniens publicè gratias egit, præſente populo.

Valerio Apro militi, cæco, oraculum reddidit Deus. Veniret; & acciperet ſanguinem ex gallo albo, admiſcens mel; & collyrium conficeret; & tribus diebus uteretur, ſupra oculos. Et vidit; & venit; & gratias egit publicè, Deo.

2 *Reate, civitate in Sabinis*

S A N C. *S A L. SALVTIS.
T. PETIDIVS. T. F
FAB. †LVCEIVS
VIII. VIR. AED. PLEB
POTESTAT. VIII. VIR
II. FANOR. VIII. VIR. III
AERARI. SAT
S. P. D. D

Ex commentariis Onuphr. Habuit ex Ligor. ex quo correxi. Gud.

* SAB. Lig. i. e. SANCO SABINORVM apud quos lapis eſt inventus, apud quos præcipue colebatur Sancus Pater Reatinus. Gud.

† LVCCEIVS. Lig. Rein. ſuſpicatur legendum LVCEIANVS. Sed puto fuiſſe FABIA CESINVS vel CELSINVS ut ccccLI 4. & ccccXLIX. 1. ubi CESSINO. Gud.

‡ Non eſt in Lig.

1 *Auguſtæ Taurinorum in facie ædium Pingonianarum viſitur lapis dimidiatus, cum Hippocentauro & literis ſeqq.*

CHIRONIS.

·CHIRONI . SATVR . F. HIPPOCENT·
·T. CLAVD . CAES . LVDIS . SECVL.·

Ex ejuſdem Pingonii libro.

2 *In agro Gratianopolit. in prætorio Ant. Leſcurii ǂ. C.*

FORTVNAE.

F O R T V N I S
L . S V R I V S
I V C V N D V S
S . L . M

A Scaligero.

3 *Antii quod hodie Neptunium, in S. Franciſci, baſis marm.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

FORTVNIS . ANTIATIBVS
M . ANTONIVS . RVFVS . AXIVS
DAMASCO . S . D . D

Ex Pighii faſtis.

4 *Romæ in vinea Card. Carpenſis, ara quadrata eſt, in cujus fronte hæc habetur inſcriptio.*

IN. H. D. D
T. ALBANIVS
PRINCIPIA
·NVS. EVOK
AVG . N

In dextro latere.

SALVOS.*VENI
RE

Et ſedet Fortuna redux, qualis in numiſmatibus paſſim videtur, diademata: dextra gubernaculum ſupra orbem, ſiniſtra cornucopiæ erectum tenens. Et ſunt in ſuperioribus ſedis apicibus navium pinnæ, quæ ſecuritatem & quietem ſignificant.

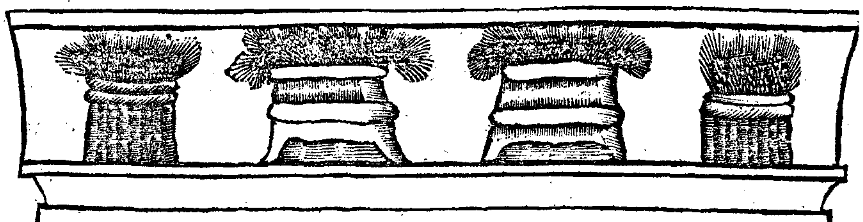
In ſiniſtro latere.

SALVOS
IRE

Vbi eadem dea Fluviorum more jacet, ſiniſtra manu cannam tenens, brachio rotæ innixa, dextra flagellum erigens. Ad pedes columna aſtat. Canna iter per aquam, Rota verò & flagellum iter per terram & plauſtra ſignificant.

Smetius vidit. vid. Boiſſ. T. VI. 114.
* hic deficit columna. e regione figuræ jacentis ſignata Scil. LAP. I. . 1. Fabret., emend. p. 1.

5 *Præneſte, in Latio in palatio Epiſcopi, baſis marm. Boiſſ. T. VI. 81. in præneſtinae Fortunae templo fuit lectum. Leander in deſcript. Italiae. p. 230.*

TV. QVAE. TARPEIO. COLERIS. VICINA . TONANTI
VOTORVM. VINDEX . SEMPER . FORTVNA . MEORVM
ACCIPE. QVAE. PIETAS. †PONIT.TIBI. DONA. MERENTI
EFFIGIEM. NOSTRI. *CONSERVATVRA. PARENTIS
CVIVS. NE. TACEAT. MEMORANDVM. LITTERA. NOMEN
CAESIVS . HIC. †IDEMQ. TITVS. PRIMVSQ. VOCATVR
QVI. LARGAE. CERERIS. *MESSES. FRVCTVSQ. RENATOS
DIGERIT. IN. ǂPRECIVM. CVI. CONSTAT. FAMA. FIDESQ.
ET. QVI. DIVITIAS. ‡VINCIT. PVDOR. IRE. PER. ILLOS
CONSVETVS. PORTVS. CVRA. STVDIOQ. LABORIS
LITTORA . QVI . *PRAESTANT . FESSIS. TVTISSIMA. NAVTIS
NOTVS. IN. VRBE. SACRA. NOTVS. QVOQ. FINIBVS. ILLIS
QVOS. VMBER. SVLCARE. SOLET. QVOS. TVSCVS. ARATOR
OMNIBVS. HIC. ANNIS. VOTORVM. MORE. SVORVM
CENTENAS. ADICIT. NVMERO. CRESCENTE. CORONAS
FORTVNAE. SIMVLACRA. COLENS. ET. APOLLINIS. ARAS
*AEGERIVMQ. IOVEM. QVORVM. CONSENTIT. IN. ILLO
MAIESTAS. LONGAE. PROMITTENS. TEMPORA. VITAE
ACCIPE. POSTERITAS. QVOD. †PER. TVA. †SECVLA. NARRES
TAVRINVS. CARI. IVSSVS. PIETATE. PARENTIS
HOC. POSVIT. DONVM. QVOD. NEC. SENTENTIA. MORTIS
VINCERE. NEC. POTERIT. FATORVM. SVMMA. POTESTAS
SED. POPVLI. SALVO. SEMPER. RVMORE. MANEBIT

†DONAT Smet. POSVIT. Pigh.
*CONSERVA DIVA. Boiſſ.
† QVE. Boiſſ.
*MESSIS. Boiſſ.
ǂPRAECIVM. Pigh.
‡NECTIT. Boiſſ.
*PRAESTAT. Boiſſ.
*ARCANVMQVE. VII Boiſſ. Sic & Scal. ad Catalect. p. 242.
† POST. Smet. & Met. & Pigh.
†SAECVLA. Boiſſ.
* An eſt, qui vocatur Bleſius Taurinus. MLXXX. VIII. 6. Gud.

Metellus, Smetius & Pighius exſcripſ. aliique paſſim.

6 *Foro Cornelii.*

FORTVNAE. VOTVM
C. CARDIVS. C. F
POL. PRIMVS
MAGISTER. *HIC
SEX. VIR
VRBE. CORNEL

A Fulvio Lipſius. * leg. VIC id eſt VICI Scaliger.

7 *In Palatinatu, in ſilva Otthonis, pago qui Bulla dicitur, ſub ditione Comitis ab Erpach fragmentum, quod ſacelli cujuſdam porticum ſuſtentat.*

FORTVNAE
L. FAVONIVS
*SECCIANVS
>. LEG. VIII
AVG

Ex Apiano.
* i. e. SEXTIANVS. CCCLXXV. 2. Seccius pro Sextius. niſi erratum ſit, & forte SEPPIANVS in lapide fuerit, quod eſt, cognomen in Fabiis. Gud.

8 *Sanctis id eſt, Traianâ coloniâ, in domo Præpoſiti.*

F O R T V N A E.
S A C R V M
C. S E X T I L I V S.
L E P I D V S. V E T.
L E G. X X X. V. V.
P R O. S E. E T. S V I S.
V. S. L. L. M.

E Pighii Hercule.

9 *Prope Patavium in rure Putei Vitaliani.*

FORTVNAE. SACRVM
P. OBSIDIVS. P. F
RVFVS. IIII. VIR
TR. MIL. LEG. IIII. ‡SCHYTH
PRAEF. FABR

E Scardeonio. ‡ SCYTHIC. Scard.

1 *Romæ in Platea Iudæorum, ad domum familiæ de Sancta Cruce, in ara marm. grandi.*

FORTVNAE
C. *RVSTIVS. SEVERVS

Vidit Smetius. Boiſſ. T. V. 39.

*RVSILVS. Boiſſ.

4 *Albæ Iuliæ pro valvis templi.*

FORTVNAE ☉
AVG. SACR. ET. GEN
IO. CANABENSIVM
L. SILIVS. MAXIMVS
VET. LEG. I. AD
P. F. *MAGISTRAS
PRIMVS. INCAN
D. D
ET. SILIA. IANVARIA
ET. SILIVS. FIRMINVS

Bongarſius Grutero.
* i. e. *Magiſtratus.* Cuper. Mon. ant. p. 225.

7 *Romæ in domo Euriali Rufini, ad Buſta Gallica in baſi exigua.*
Collatus cum mſſ. Pigh.

ADIVTRICIS.

FORTVNAE. ADIVTRI
CI. ET. TVTELE. VAL
FLORENTINVS
V. L. S

Smetius vidit.

2 *In Eberſdorff apud Dn. Hier. Beck, à Leopolſdorff, in tabula.*

F O R T V N
A E
C I V C R
APOLLINAI
P R A E F. P O
. . . .
. . . .

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.

5 *In Anglia, vico Bowes, in Richmondia.*

*DEAE ‡. FORTVNAE (sic)
VIRIVS. LVPVS
LEG. AVG. PR. PR
BALINGIVM. VI
IGNIS. EXVST
VM. COH. I. THR
ACVM. REST
ITVIT. CVRANTE
VAL. FRON
TONE. PRAEF...
TO. ALAE. VETTO

Camdenus Grutero.
* Male apud Grut. DAE.
‡ Vid. CXCI. 3. & CCCCIX. 5. ubi *Viria.*

3 *Romæ ad S. Marcum, in domo Ambroſii Lilii, in arula marm.*

ΘΕΑ. ΕΠΗΚΟΩ
ΙΣΙ ΤΥΧΗ
ΤΙΤΟΣ ΦΛΑΟΥΙ
ΟΣ ΟΥΙΒΙΑΝΟΣ
ΑΝΤΙΟΧΟΣ ΕΥ
ΞΑΜΕΝΟΣ ΑΝΕ
ΘΗΚΕΝ

Vidit Smetius. & Pigh. T. V. Boiſſard. T. V. 59. Videtur eadem, quae eſt LXXV. 3.

6 *Coloniæ Agrippinæ propè S. Mauritium, in ædibus Doctoris Iohan. Rinkii, in ara alta pollices ſeptem, lata quatuor.*

DEAE
FORTVNAE

Ex Arn. Mercatore.

9 *Repertum in ſchedis Ludovici Vivis, exſcriptumque à Carolo Langio.*

FORTVNAE. AVG. SAC
PRO. SALVTE. ITV. AC
REDITV. D. D. NN
M. AVR. ANTONINI. PII
AVG. ET. P. SEPTIMII
GETAE. NOBILISS. CAES
CIV. BATAVI
FRATRES. ET. AMICI. P. R
V. S. L. M

E Smetio, & Pighii Hercule Prodicio. vid. & Duſam in annal. Hollandiae p. 27. & Scriver. antiq. Batav. p. 194.

8 *In ruinis antiquæ urbis, quæ nunc Warhel. Spurium quid reſipit, ut Scaligero videtur.*

AVGVSTAE.

F O R T V N A E
A V G
O M N I P O T E N T
V B I. E R A S
R H A M N V
S I A
V B I. E R A S
QVANTVM. ABFVIT
NE. ROMA. LVGERET
SED. VIVIT. TRAIANVS
VE. TIBI. DECEBALE
MILSS. (sic) LEG. VI. ET. XIII. G
*DEVOTIS. CAPITIBVS

E Lazio, Leunclavio & ſchedis Cluſii. Eam laudat etiam Reicherſdorf in Chorograph. Tranſilvaniae.
* DEVOTI. Troſterus lib. 1. cap. 13. Daciae veteris & novae Gud.

10 *Albæ Iuliæ in baſi triangulari affixa muro ædis Ioh. Baptiſtæ.*

FORTVNAE. AVG
SAC
P. CALPVRNIVS. PROCVLVS
LEG. AVGG
PR. PR

Ex Lazio & Cluſio.

11 *In Coloſwar Tranſilvaniæ.*

FORTVNAE
AVG
C. AVRELIVS
ATILIANVS
PROC. AVG

E Lazio & Cluſio.

Repertum Romæ in via, quæ ducit Lateranum, cIↄ.Iↄ. xcix.
In fronte.

FORTVNAE AVG
SACRVM
OFFICINATORES MONETAE
AVRARIAE ARGENTARIAE
CAESARIS

A latere.

FELIX LIB OPTIO ET EXACTOR
AVRI ARGENTI AERIS

ALBANVS	LIB OPTIO		AGATHO	LIB	II
LACHES	LIB. OFF		MAMAS	LIB	II
LYSIMACHVS	LIB ITEM		RESTITVTVS	LIB	II
OPTATVS	LIB	II	PHOEBVS	LIB	II
STOLVS	LIB	II	CALLISTVS	SER	II
TROPHIMVS	LIB	II	EVPHEMVS	SER	II
TROILVS	LIB	II	EXSPECTATVS	SER	II
DIADVMENVS	LIB	II	ZOSIMVS	SER	II
PRIMIGENIVS	LIB	II	ANICETVS	SER	II
CALLITYCHVS	LIB	II	EVPHEMVS	SER	II
PRIMIGENIVS	LIB	II	HERMEROS	SER	II
VIATOR	LIB	II	HELIVS	SER	II
FELIX	LIB	II	EVTYCHVS	SER	II

D. S. D. D. DEDICAT. V. K. FEBR
L. *VIPSIANIO. MESSALLA. M. VERGILIANO. PEDONE. CoS

Miſit Grutero Fulv. Vrſinus. * VIPSTANIO. Cittadin. ſed leg. VIPSTANO. Vid. ccc. 1. Graev.

2 *Romæ in area palatii Capitolini ara. Eſt eadem* XL. 14.

FORTVNAE. AVGVST
SACRVM
Q. *AVIALIVS. ADAEVS
MAGISTER. VICI
QVI.K.AVGVSTIS.PRIMVS
MAGISTERIVM. INIT

E Boiſſardi Antiqq. T. III. 99.
* leg. AVILLIVS. XL 14. & MXLI. 15. Gud.

3 *Patavii in ædib. Contarinis, in ara, cui hinc à latere Cornucopiæ, inde Pinus, aut alia qua arbor, una cum gubernaculo, quod ſubjacenti globo imponitur. Grut. Eſt nunc Ateſtae in Palatio Contareni. Gud.*

FORTVNAE
AVG. SACR
C. OPETRIVS
PHILETVS
V. S. L. M

Pinellus Grutero. Vrſat. f. 254.

4 *Romæ in hortulis Coletianis.*

FORTVNAE. AVG
L. LICINIVS. L. F
PALATINA. SABINVS
VOT. D. D.
XIII. KAL. FEBR
M. IVNIO. SILANO. ET
L. NORBANO. COS

Ex Panvinio.

5 *Albæ Juliæ pro valvis templi.*

FORT. BONAE
DOMESTIC. SACR
Q. PAETIN. SENILIS
V. S. L. L. M

Bongarſius Grutero. * Vid. XL. 5.

6 *Viennæ in ædib. Lazii. Buleng. 1. de Magia c. 26. multo aliter hanc, ſed corrupte exhibet.*

FORTVNAE. CONSER
GENIOQ. HVIVS. LOCI
IN. HONOREM. IVN
TIBERIANICI. TR
MIL. LEG. X. G. PP. FEC

*T. CL. VALENTINVS
CORNICVLARIVS
†EX. VOTO..... VIC..
V. KAL. IVN. AEMIL. II
ET. AQVILIN. COS

Ex Lazii libro & Cluſii ſchedis.

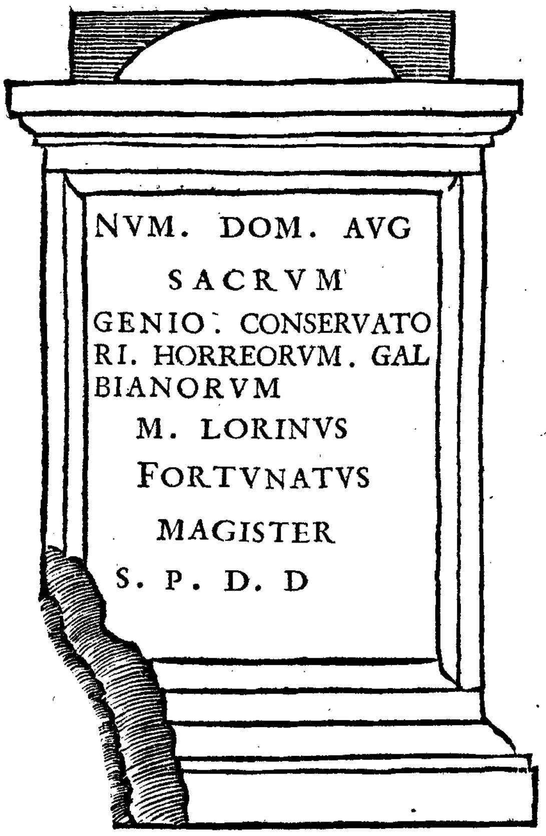
CONSERVATRICIS.

* Eadem CXX. 2. ſed corrupte.

† Leg. EX COHORTE VIGILum. Gud.

1 *Romæ in ædib. Marcelli Capozucchi, non procul à theatro Marcelli, ara marm.*

Collatus cum mſſ. Pigh. Boiſſ. T. VI. 121.

2 *In parte adverſa ejuſdem aræ.*

NVM. DOM. AVG
SACRVM
FORTVNAE. CONSER
VATRICI. *HORREOR
GALBIANORVM
M.LORINVS.FORTVNA
TVS. MAGISTER
S. P. D. D

In uno latere ejuſdem aræ, ſtat Fortuna, capillo criſpo, diademata: dextra gubernaculum ſupra orbem, ſiniſtra cornucopiæ erectum tenens.

In altero latere ſtat ſacerdos imberbis, velatus, aræ tripodi, in qua pineæ atque alii fructus ſunt, vinum infundens.

Inventa eſt anno 1530. F. Urſin. IV. de antiq. Urbis.
Vidit Smetius. * Vid. 10. pag. ſequ.

3 *Romæ apud Marium Delſinium in arula.*

ΘƐΑ. *ƐΠΙΧΘϢ
ΝΙϢ. ΤΥΧΗ
ΤΙΤΟϹ. ΨΑΛΟΥΙ
ΟϹ. ΟΥΙΒΙΑΝΟϹ
ΑΝΤΙΟΧΟϹ. ΑΝƐ
ΘΗΚƐΝ

E Boiſſardo. T. V. 99. V. pag. LXXIII. 3. quæ videtur eſſe eadem.
* ΕΠΕΙΚωΙϹΙ. Smet. XXX. 2.

4 ✱

FORTVNAE. EQ. — EQVESTRIS.
SACR
M. VARGVNTEIVS
M. F. STEL. APITIVS
7. COHOR. X. PRAET. ET
VARGVNTHEIA. HILA
bis
RA. L. SVA. PECVN
V. S. L. M

E Fulvio.

5 *Romæ in S. Mariæ de Palma.* — FLAVIAE.

FORTVNAE
FLAVIAE
* GALLITA.TORIA

E Mazochio. Vid. Marmor Felſin. p. 301.
* CALLITARIO. Barth. Adverſ. 52. c. 1.

OBSEQVENTIS.

6 *Comi in Sacello divæ Mariæ Milatinæ.*

*FORTVNAE
OBSEQVENTI
ORDO. COMENS
VOTO. PRO
SALVTE. CIVIVM
SVSCEPTO

Ex Apiano. & Panv. l. 2. Veron. c. 12.
* FORTVNAE OBSEQVENTI ORDO &c. Sic Pigh.

7 *Neapoli, apud Jo. Andream de Curtis.*

Μ. ΜΑΡΙΟϹ. ƐΠΙΚΤΗΤΟϹ, ΤΗΙ
ΤΥΧΗΙ. ΝƐΑϹ. ΠΟΛƐΩϹ. ΑΝƐ
ΘΗΚƐΝ. ΧΑΡΙϹΤΗΡΙΟΝ

Ex Vallamberti & Scaligeri ſchedis, nec aliter ſchedæ Pighii.

8 *In Luſitania in territorio Ferrarienſi, ſuper Callipodem fluvium, quem Sadanum hodie vocant.*

FORTVNAE. OBSEQVEN
TI. SACRVM
FLAVIA. *MODESTINA
PERP. EIVS. ANTISTES
EX.VOLVNTATE.TEREN
TI. AEMILIANI. VIRI
SVI. IN. PRAEDIO
A. PATRE. FL. MODESTO
SALACIENSI. SIBI
RELICTO. A. L. F

E Reſendio. * DLXIII. 4.

OPIFERAE

9 *Tibure in Clauſtro S. Stephani.*

C. IVLIVS. POLYBI. DIVI
AVGVSTI. LIBERTI. L
ANTHVS
SALTVM. FORTVNAE. OPIFERAE
RESTITVIT. PRO. SALVTE
POLYBII. LIBERALIS. PATRIS

Ex Apiano Forte inſcriptio MCXI. 2. ad eundem pertinet.

10 *Præneſte.*

L. ANTISTIVS
C. F. AEM. VETVS
AVGVR
FORTVNAE. PRIMIG
EX.VOTO.SVSCEPTO

Ex Urſini ſchedis.

PRIMIGENIAE.

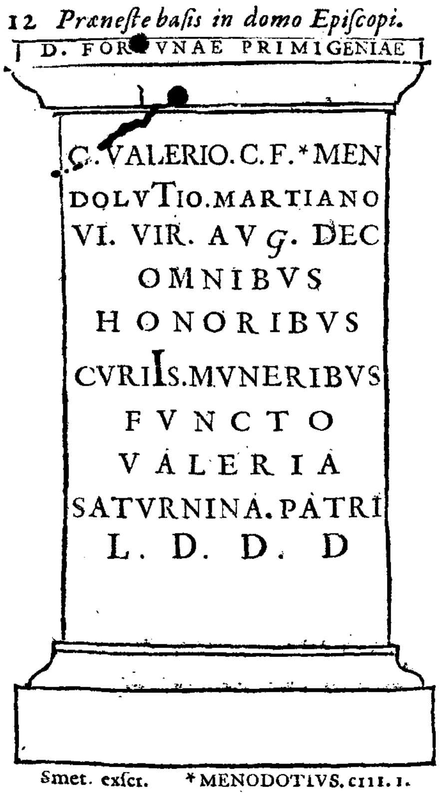
11 *Præneſte, in baſi.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
L. RVFINVS
AEDIL. CVRVL
V. S

Smet. exſcr.

12 *Præneſte baſis in domo Epiſcopi.*

Smet. exſcr. * MENODOTIVS. CIII. 1.

13 *Præneſte pars tabulæ marm.*

Vidit Smetius. & Pigh.

1 *Alibi per urbem Præneſt. in baſi oblonga.*

Collatus cum ſchedis Urſini & Pighii.

L. DOMITIO
AGATHEMER
PARIDIS
LIB. A. VII.
CAESARES
ARGENTAR
COACTORI
L. DOMITIVS
EPICTETVS
ET. CVRTIA
EVPHRANTIS
FORTVNAE
PRIMIGEN
D. D
L. D. D. D

A Pighio Smetius.

2 *Romæ.*

TIB. STRABERIO. T. FIL.
SECVNDO. COACTORI. ARG
TIB. CLAVDIVS. ONESIMVS
ET. DRVSILLA. STRABERIA
FORTVNAE. PRIMIGEN
D. D

Grutero ex Urſini ſchedis Gutenſtenius.

3 *Præneſte, in palatio Epiſcopi, in baſi ſive columella. Aliter & pleniorem exhibet* Licet: *de* Lucern. lib. VI. c. 91.

Collatus ad ſchedas Pigh.

FORTVNAE. PRIMIG
SIGNVM. AEQVI
TATIS. NIGRINIA
AVXESIS. CVM
FELICE. AVG. LIB. ET
SVIS. D. D. D. D

Vidit Smetius. Contuli cum Ligor. Gud.

4 *Præneſte in domo Epiſcopi in baſi plana. V. inf.* CCCXXXVII.

C. APPVLEIO. DIOCLI
AGITATORI. PRIMO. FACT
RVSSAT. NATIONE. HISPANO
FORTVNAE. PRIMIGENIAE
D. D
C. APPVLEIVS. NYMPHIDIANVS
ET. NYMPHIDIA* V FILII

Smetius. * DECVRIONES POPVLVSQ. quod infr. p. CXCV. 8. habetur.

5 *Ibidem in ara marm.*

T. *MASCLIVS
QVINTVS
SACRVM

Vidit Smetius.
* MASICILIVS. Ligor.

6 *Præneſte in baſi ſtatuæ quæ in ædib. privatis.*

FORTVNAE
*PRIMIGENIAE
IOVI. PVERO
EX. †TESTAMENTO
TREBONIAE
SYMPHERVSAE
P. ANNIVS. HERMA
HERES
L. D. D. D

Ex Smetio & Jacobonio.
* V. Boxhorn. quæſt. Rom. 4.
† TESTAMENTo ſched. Pigh. & Urſin.
† Non habent P. ANNIVS. ſched. Urſin. & Pigh.

7 *Præneſte.*

FORTVNAE
IOVIS. PVERI
PRIMIGENIAE
D. D
EX. SORTE. COMPOS
FACTVS
NOTHVS. RVFICANAE
L. F. PLOTILLAE

Ex Jacobonio.

8 *In baſi olim Præneſte reperta, ſed poſtmodum, in calcem redacta.*
Collat. cum mſſ. Pigh.

PIETATI
FORTVNAE. PRIMIG
VOTIS. SVSCEPTIS
SALVIS. AVGVSTIS
M. AVRELIO. ANTONINO. ET
L. AELIO. AVRELIO
FORTVNATVS. VERNA
DISP. EORVM
ET. AVRELIA. SVSCEPTA. LIB

In alio exemplari additur.

*L. D. D. D

A Pighio.
* L. D. D. D. D. D. Pigh. quod interpretatur, Loco dato decreto Decurionum dono dedit.

9 *Præneſte in baſi, in palatio Epiſcopi.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
TI. CLAVDIVS
† THERMODON. ET
METIA. M. F
LOCHIAS. EIVS
SIMVLACRA. DVO
SPEI
* COROLITICA. D. D

Smetius vidit & ita Urſin. ſchedæ.
† THERMODORVS. CXXIX. 9.
* l. CORALITICA. id eſt ex coralitico lapide. Plin. XXXVI. 8. Grut. vide & Guth. de jure Pontif. III. 38. qui ait ſic emendaſſe Sirmundum.

10 *Romæ, in ædibus Lati.*

L. DVNIVS. APELLA
C. ANNIVS. TYRANNVS
*MAG. PRIM. FORT
HORR. D. D

E Mazochio.
* Scalig. in indice recte, puto, explicat. intelligenda Fortuna Horreorum Galbianorum, quae a Topographis Urbis in reg. XIII. collocatur, cujus mentio in LXXV. 2. Intelligo autem per Fortunam, ſive ſtatuam, ſive ſacellum in aedium & horreorum Galbianorum introitu. Gud.

11 *Baſis exigua circumfracta, prius ad Sanctam Mariam majorem, nunc vero apud Gentilem Delphinium Romæ.*

A. GABINIVS
NARCISSVS
EORTVNAE. PRIM
VOTVM. SOLVIT. L. M

Smetius vidit.

1 *Tibura in ara marm.*

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
SIGNVM. APOLLIN
TVTEL
L. HELVIVS. FELIX
PATER. CVM. FILIO
ET
CLAVDIA. SABINA
MATER
VOTO. SVSCEPTO
S. P. L. M

Grutero Urſinus deſcribente Gutenſt.

2 *Praneſte, in baſi.*

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
Q. LOLLI. APOLLOPHANES
PATER. ET. FILIVS. ET
AVLIA. *ARCHELAIS
VOTO. SVSCEPTO. L. S

Smetius vidit.
* ut DCLXVIII. 7. Male Grut. ACHELAIS.

3 *Praneſte in Latio*, XXII *ab urbe mil. ante Cath*[lem] *eccleſiam, ad fontem publicum, tabula marm. fragm.*

FORTVNAE. PRIMIGENIAE
SIGNVM. *LIBERIS. PATRIS
PANTHEI. CVM. SVIS. †PAREGEIS
ET. CVPIDINES. II. CVM. SVIS. ‡LYCHNVCHIS ET. LVCERNA. LARVM
M. POPILIVS. M. F. TROPHIMVS. CVM
POPILIA. CHRESTE. LIB. ET. ATILIO. FILIO

* *forſan* LIBERI
† *forſan* PARERGIS. Grut. Sic Ligor.
‡ LYCHNVCHEIS. Ligor. vid. *Lychnuchus* in Giff. ind. in Lucret.

In latere ejuſdem inſcriptionis.

DEDICATVM. IV. IDVS. AVG
IMP. COMMODO. II.
ET. AVRELIO. VERO
II. COS

Smetius vidit. Contuli cum mſ. Ligor. Gud.

4 *Praneſte in baſi.*

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
VOTO. SVSCEPTO
VALERIA
TRYPHOSA
L. D. D. D

Smetius vidit.

PVBLICAE.

5 *Alba Julia.*

FORTVNAE
PVBLICAE
VITALIS
V. S. L. M

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.

6 *Roma ad Thermas Veſpaſiani in vinea.*

FORTVNAE. REDVCI
ET. *IOVI. SERENO
DIIS. DEABVSQ.
SVB. QVORVM. TVTELA
AVGG. *MILITAVIT
C. STATIVS. PLAVTI
ANVS. D. D

REDVCIS.
* Vid. MIX. 9.
* MILITANT. Boiſſ.

E Boiſſardi antiqq. T. III. p. 123.

1 *Albæ Juliæ inter lapides, qui congeſti circa Palatium.*

FORTVNAE
REDVCI. LARI
VIALI. ROMAE
AETERNAE
Q. AXIVS. AELIA
NVS. *VE. PROC
AVG

IONI

Ex Cluſii ſchedis, & Bongarſio.
* Vid. IV. 8. & XXVII. II. & CII. 4.

2 *In vico Warhel.*

FORTVNAE
REDVCI
ROMAE
AETERNAE
Q. AXIVS. AELIA
NVS. VE. PROC
AVG
IONI

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.

3 *Romæ in baſi ſeu ara mar. anno* ∞ D.XLVII. *ad arcum Septimii reperta extractaque.*

FORTVNAE. REDVCI
DOMVS. AVGVST
SACRVM
*TRIB. SVC. CORP. FOEDER
M. ALLIVS. TYRANNVS. C. FVRINIVS. FAVSTVS
P. FVLVIVS. PHOEBVS. AVRAR. L. VENNONIVS. ZOSIMVS
C. AVRELIVS. PRIMVS

IMMVNES. PERPETVO. D. D

In lateris dextri corona ſuperiori ejuſdem baſis legitur.

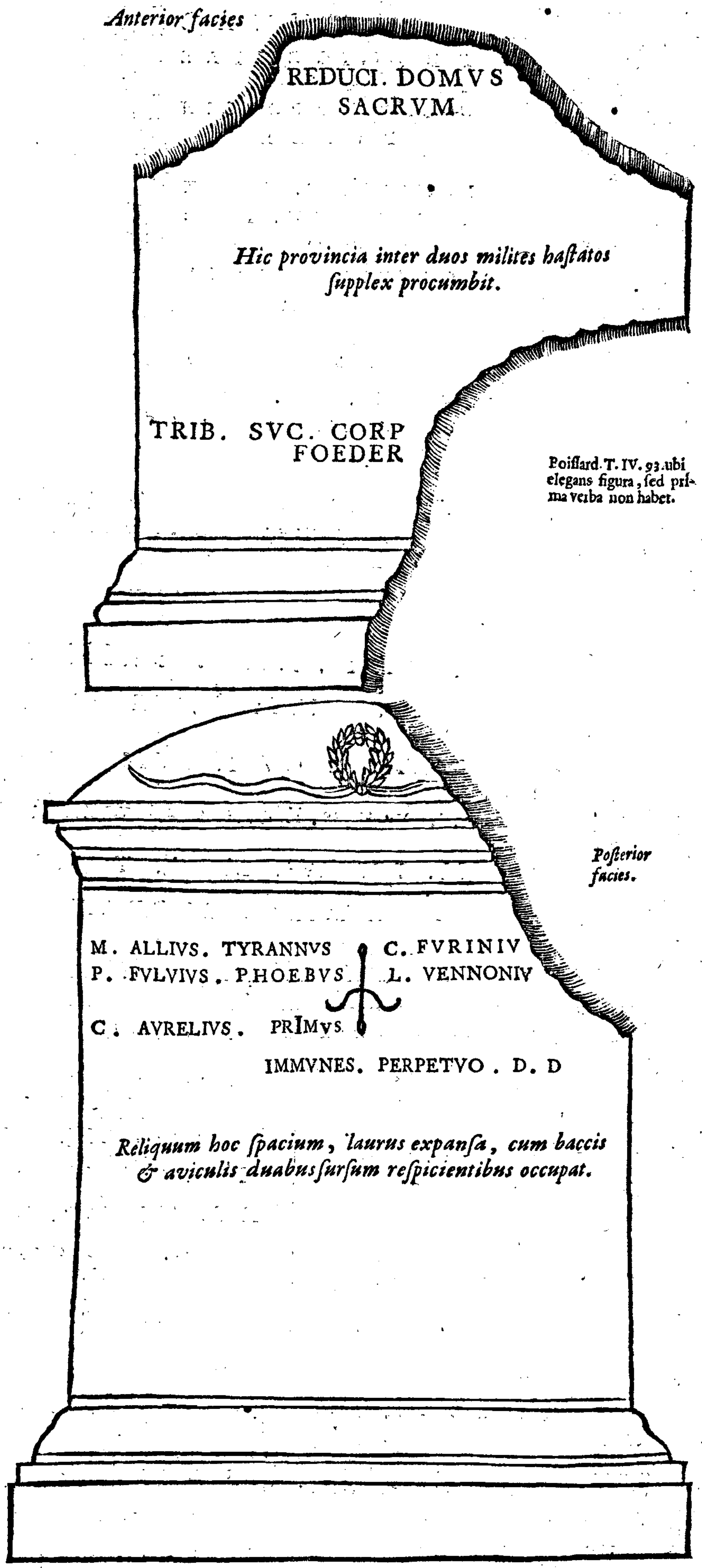
DEDICATVM. III. IDVS. OCTOBR

Porrò reliqua ejuſdem baſeos latera, quantum ex ferri plumbique fragmentis nonnullis, foraminibus adhuc inhærentibus apparet, tecta olim erant vel æreis laminis inſcriptis, vel alia quapiam incruſtatione.

Smetius vidit.
* TRIB. CORP. FOEDER. Sic laudat p. Servius in Feriis juvenil. c. 8. & exponit Tributarii, Corporati, Foederati, nempe Ordo tributariorum Corporatorum, Foederatorum ex lapide Capitolino. * Serv. MENNIVS

4 *Ara marm. grandis, undique confracta, effoſſa in foro Rom. ante ædem Sanctæ Martinæ, Anno 1548.*

Anterior facies

Poiſſard. T. IV. 93. ubi elegans figura, ſed prima verba non habet.

Poſterior facies.

Vidit Smetius.

5 *In antiquo marmore Paterniaci.*

FORTVNAE. REDVCI
D. APPIVS. AVGVST
DEDICAVIT

Ex Roma Fabricii.
Hotting. in methodo legend. Hiſt. Helvet. no. 39. & Plantinus de Helvetia p. 259. ſic habent.

IOVI. O. M.
GENIO. LOCI.
FORTVNAE
REDVCI. D. AP
PIVS. AVGVS
TVS. DEDICA

6 *Lavinii.*

II. SIGN. FORTVN
RED. SACRVM
II. VOT
C. TVLLIO. VRBANO
ET. TVLLIAE EPICARPIAE
S. P. D. D *ſic*
L. FVRIVS. SERVS
VOT. E. CVR

Grutero ex Urſinianis Gutenſt.

7 *Ex Carnunthi ruinis in ædes Lazii Viennam tranſlata.*

REGI-
NAE.

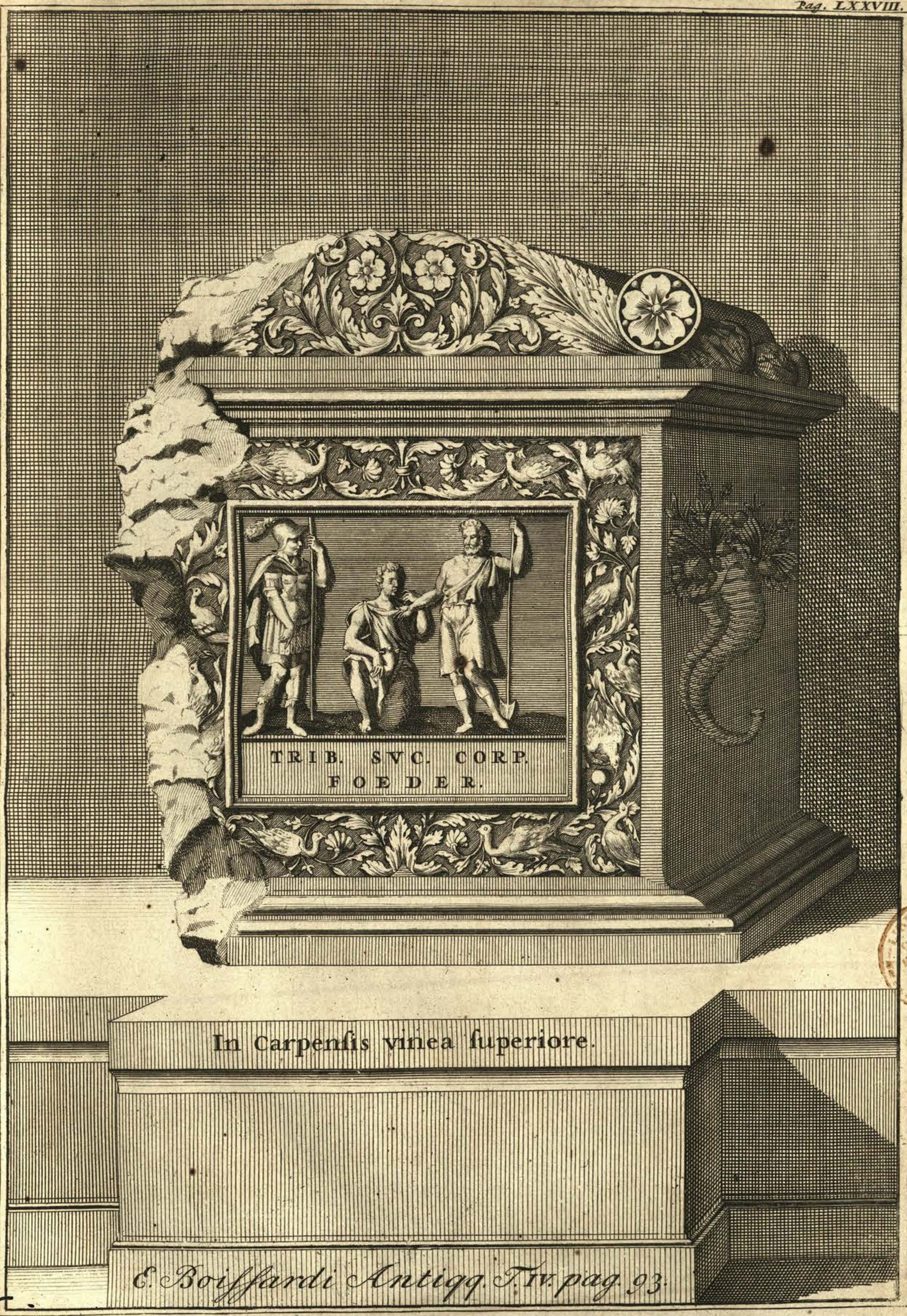
FORTVNAE
REGINAE
AVG
MARCIVS
V. S. L. L. M

E Lazio.

8 *Viennæ, in fragmento Columnæ.*

FORTVNAE
REGINAE
M. AVREL. AVG
V. S. L. L. M

E Lazio.

TRIB. SVC. CORP.
FOEDER.
In Carpenſis vinea ſuperiore.
E. Boiſſardi Antiqq. T. IV. pag. 93.

1 *Romæ in Quirinali, hortis Carpenſibus.*

F·ORTVNAE
AVGVSTAE
RESPICIENTI
M.AVR.CTESIAS
IVNIOR.EX.VISV

RESPI-CIEN-TIS.

Gruterus è ſchedis Knibbii.

2 *In arce Godesberg, ad quintum lapidem ſupra Bonnam.*

FORTVNIS
SALVTARIBVS....
AESCVLAPIO. HYG...
Q. VENIDIVS. RVF...
MARIVS. MAXIM...
CALVINIANV....
LEG. LEG. I. M. P....
LEG. AVG...PRA....
PROVINC. CI...C....
D.......

Ex Modii Novantiquis.

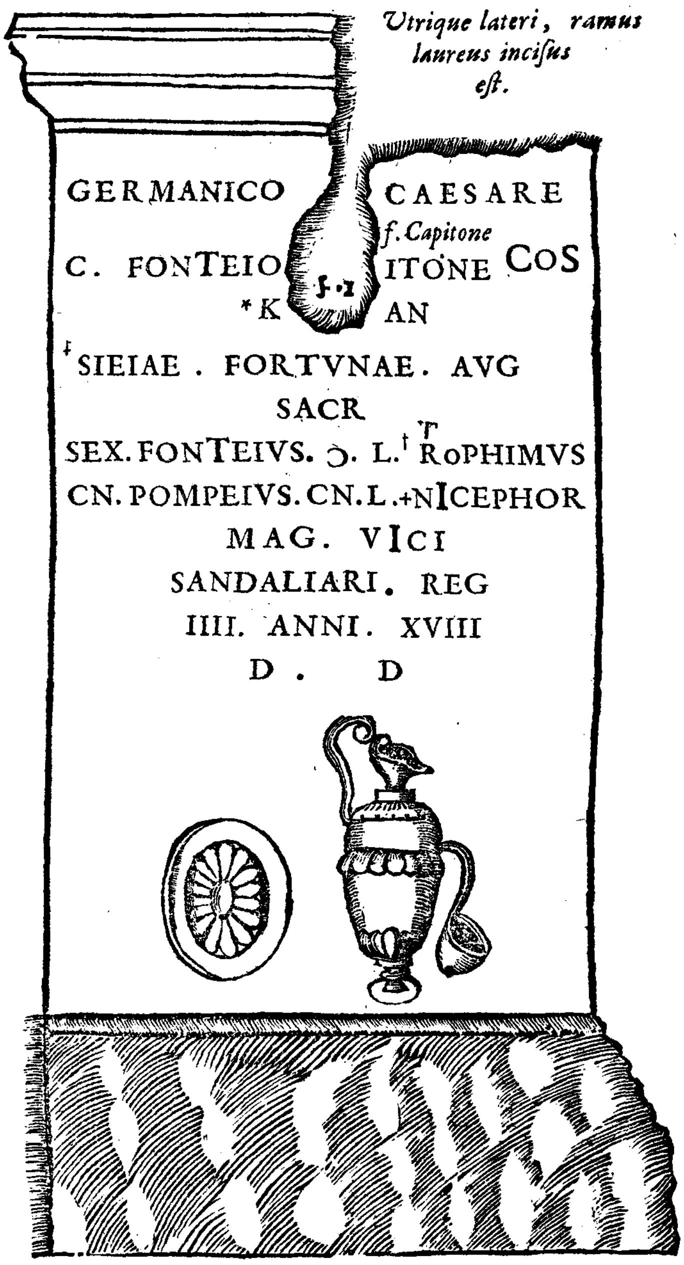
4 *Romæ in Eccleſia Salvatoris.*

FORTVNAE
SANCTAE
ARTEMIDORVS
VILICVS
V. L. S

E Mazochio.

5 *In domo Hieronymi Pici ad campum Floræ ara marm. ſic malè tractata.*

Vtrique lateri, ramus laureus inciſus eſt.

SIEIAE.

‡ *ita Smetius & fere Panvinius. alii omnes* STATAE. *pro altero facit Plin. lib. 36. c. 22.* SEIAE. *Ligor. & ſic Plin.*

Exſcrip. Urſinus, Boiſſardus, Tom. IV. 148. Smetius aliique plures. Contulit cum Ligor. Gudius.
1 CAPITONE. Lig. 2 IAN. Boiſſ. KAL. IVN. Lig. 3 Ex lapide ſcrib. TROΦIMVS & NICEPHOR. vid. Joſ. Caſtalionis Var. Lect. cap. ult. & Fabrett. inſcript. antiqq. c 3. p. 196. Hic in multis lapidibus 4 pro H. ſcribi oſtendit. Ligor. NICEPHORVS.

3 *Præneſte, ad domum privatam, in baſi.*

FORTVNAE. SANCTAE SANC-TAE.
ATINIA. *TYRANNIS
‡SEMINARIA. A PORTA
TRIVMPHALE
P.TERENTIVS.FORTVNATVS
VIR. †CLARISSIMVS
CVI. GRATIAS. MAXIMAS
SEMPER. EGI
.CVM
TERENTIA. FAVSTINA
FILIA
DONVM. DEDIT
L. D. D. D

Smetius exſcr. Ex Onuphrio Arinii. lib. 2. c. 3. f. 211. Roma ſubterr.
* TYRANNIS. Urſ. ſched. ‡ An FEMINARIA? ut intelligat obſtetricem Reineſ. † CARISSIMVS. Urſ.

6 *Venetiis, ſed olim ex Græcia advectum.*

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ
ΕΠΙΚΑ. ΑΤΤΑΛΟΥΑΡ
ΧΟΝΤΟΖ *ΚΟΣΜΗΤΗΖ
ΕΦΗΒωΝ ΙΕΡΕΥΣ ΘΕΟΥ
ΚΑΙ ΘΕΑΣ ·ΕΙΡΗΝΑΙ
ΟΣϳ ΠΑΙΑΝΙΕΥΣ
ΕΦΗΒΕΥΕΝΑΥΤΟΥ
ΥΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ ΠΑΙΑΝΙ
ΕΥΣ ‡ΕΓΥ ΜΝΑΣΙΑΡ
ΧΗΣΕΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΥ
ΤΟΥ ΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ
ΦΛ. ΣΤΡΑΤΟΛΑΟΣ
ΦΥΛΑΣΙΟΣ ΕΓΕΝΟΝ
ΤΟ ΕΦΗΒΟΙ ΔΙΑΚΟ
ΣΙΟΙ ΚΑΙΔΥΟ

Ant. Morill. vidit & exſcripſit. & Smetius.
* Vid. Meurſ. l. 3. Att. Lect. c. 5. & inferius CCCXVII. 1.2.3.
‡ Vid. Meurſ. Fer. Graec. p. 127.

7 *In Cycladibus.*

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗΙ

Hic ſedet mulier quædam in ſolio prehenditque dextram alterius mulieris ſtantis. pone ſolium viſitur puella. ſubſcribitur.

ΣΥΝ. ΤΥΧΗ. ΚΑΡΠΟΥ
ΧΡΗΣΤΕ. ΧΑΙΡΕ
ΖΗ. ΛΕΥΚΙΟϹ. ‡ΦΕΛΛΙΕ
Ζ Ω Ϲ Α .....
ΧΡΗϹΤΕ ΧΑΙΡΕ

‡ ΕΥΦΗ-ΜΕΙ.

hoc eſt
Bonum factum. Fruere
Chreſte have.
Vivit Lucius. Bona verba
Vixi
Chreſte vale.

Ex Apiano. Ex quo ſic emendavi. Grut. ΦΕΛΛΙ ΕΖΩϹΑ

1 *Albæ Juliæ.*

NEMESIS.

DEAE. NEMESI
SIVE: FORTV
NAE
[1]PISTORIVS
[2]RVGIANVS
V. C. [3]LEGAT
[4]LEG. XIII. G.
[5]GORD

Ex Lazio, Siglero & Cluſianis.

1 An P. OSTORIVS. Rein. 2 non habet Pigh. an BRVCIANVS vel ERVCIANVS aut ROSIANVS vel RVFIANVS. Rein. 3 LEG. Pigh.
4 LEGION. Pigh.
5 GORDIAN. Pigh.

4 *Albæ Juliæ.*

DEAE. NEMESI
AVREL. MARIVS
OPTIO. SIGN
LEG. XIII. GEM
CVM. SEVERA
SECVNDINA
CONIVGE. PRO
SALVTE. SVA. ET
MARIAN. BONOSAE
ET. MARIAN. LIBERTI
DEDICARVNT
XIIII. KAL. OCTOB

Ex Cluſii ſchedis & Lazio.

7 *Veronæ in cœmeterio divi Petri incarnarii.*

MINERVAE
SACR
C. CASSIVS. L. F
IVSTVS
VI. VIR. AVG. ET
LAELIA. LOGAS

Ex Apiano & Sarayna.

9 *Lugduni in vico monetario, in porta Hoſpitii Falconis Pigh.*

MINERVAE
L. AEMILIVS
SI. *LEOTINVS
‡CLASSIS. RA
VENNATIVM
DICAVIT

Ex Paradino.

* SYLEOTINVS. Pigh. V. addenda Gruteri. an STEL, POTINVS? Rein.
‡ PRAEFECTVS. mſſ. Pigh. vid. Grut. add.

2 *Romæ in domo Alberinorum, è regione Palatii de la Valle.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

NEMESI
SANCTAE
[1]CAMPESTRI. PRO. SA
LVTE. DOMINORVM
N. N. AVGG. P. AEL. P. F
AELIA. PACATVS
[2]SCVPIS. QVOD. COH. DOC
TOR. VOVERAT. NVNC
CAMPI. DOCTOR. [3]COH. I
PR. [3]P. V. SOMNIO. ADMO
NITVS. POSVIT. ‡I. I

‡ L. L *Mazoch. & Boiſſ.*

Ex Alfonſi Caſtri Hiſpani libello deſcripſit Smetius. Boiſ. T. III. 134. Contuli cum mſſ. Pigh. Grut.
1 CAMPE SVRI. Boiſ. 2 eſt Thraciæ Civitas. Pigh. 3 COLFI. Boiſſ. 4 i. e. POST VOTVM. Pigh.

5 *Romæ in ædibus quondam Pomp. Læti in Quirinali.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

VIRGINI. VIC
TRICI. *SANCTAE
DEAE. NEMESI
M Φ AVRELIVS Φ
ROMANVS
OPTIO Φ †KARC Φ
CHOR Φ XII. VRB
GORDIANAE Φ
D. ‡D

* SANCTE. Pigh. † *Carnearii* interpretatur Pigh. imo *Karceris*, ut recte Scaliger in indice. Gud. ‡ P. Pigh. vide Reineſ. in inſcript. antiqua p. 12

Ex latere.

DE
KAL. IAN

Vidit Smetius.

10 ✶

MINERVAE
SACR
C. CLVVIVS. C. F. OVF
PATERNVS
V. S.

Ex Urſini famil.

3 ✶

SANCTISSIMAE
NEMESI
L. AVINIVS. L. F. SER
VITALLVS
ET. AVINIA. FELICITAS
SVA. PEC. D. D

DEDIC. XV. KAL......
SILIANO. ET. ATTICO. COS

✶ Ex Panvinio.

6 *In lapide in Sycambris, dimidiato à Neomago miliari reperto.*

MINERVAE.

MINERVAE
*CVR. LADAE
T. ‡PVNICIVS. CA
NIALIS. II. VIR. CO
LON. MORINO
RVM. SACERDOS
ROMAE. ET. AVG
OB. HONOREM
†F. V. A. M. O. V. L

† *forte* FLAMONII. Grut. ut cxcv. 5. Gud.

Exemplar ad Hubertum Goltzium è Geldria miſſum fuit, è quo hoc deſcriptum eſt.
* Vid. Scriv. Antiqu. Batav.
‡ an PVBLICIVS. ut CXLV. 11?

8 *Albæ Juliæ in ædibus præfecti Equitum.*

MINERVAE
TIB. IVLIVS
NOVIANVS
LIBR. LEG
POSVIT

E Lazio.

11 *Veronæ in æde D. Petri ſummæ Campanæ. Palerm. in vita Plin.*

*CRATIA. C. F
MINERVAE
V. S. L. M

E Sarayna.
* GRATIA. Palerm.

12 *Jaderæ in Dalmatia ſubſcriptum ſtatuæ Minervæ, juxta D. Dominici.*

C. EGNATIVS
SECONDVS
H. ARA
MINERVAE
LIBES
. . . .

Ex Apiano.

13 *Apud Martinengum in agro Bergomenſi.*

MINERVAE
L. LONGINVS
MAXIMVS
‡EX. PERMISSO
AELIORVM
V. S. L. M

Ex Torello.
‡ fortaſſe in ſacrario gentis Aeliae, quod ibi conditum. Gud.

1 *Prope Salodium in agro Brixiano.*

MINERVAE
C.*LVCRETIVS
HERMES
V. S. L. M

Gruterus è Verderii, Urſinique ſchedis.
*LVCRET. Pigh inf. ccccxxxii. 3.

5 *Burni extra Brixiam*

MINERVAE
AVGVST
SEX. † DRVNIVS
VALENS
VI. VIR. AVG
D · D

† DVGIVS VALENTIO. *Cauriol.* & Nazar. & Pigh melius: nam & ita ſupra xxxv. 8. Grut.

Ex mſ. Metelli Gutenſtenius.

8 *Non longè Trebia, infra Cabardiacum in agro Placentino.*

MINERVAE
*CABARDIACENSI
MARIA. C. MARI
† VMBRONIS. F
V. S. L. M

CABARDIACENSIS.

E Manutio, qui ex Victorii Caſtigationibus in Ciceronem poſterioribus in Epiſt. 12. ep. 25. ad Fam. quem vide.
* inf. M LXVII. 3. Grut. † UMBONIS Victor.

10 *Romæ in templo Sanctæ Mariæ Aræ cœli, in Capitolio, in ſacello quodam, ſub altari, poſita eſt ara grandis.*
In qua ſtat Dea, humero dextro brachioq[ue] nuda: reliquo corpore veſtito, diademate lunato ornata, dextra ariſtas, in vas quod aſtat, & aliis ariſtis plenum eſt, demittens: ſiniſtra, ad quam gubernaculum ſupra orbem poſitum eſt; cornucopiæ pleniſſimum erigens, ut in ſtatua Fortunæ Barbatæ in Reineſ. Claſſe. 1. n. 129.
Subtus eſt hæc inſcriptio.

Collat. cum mſſ. Pigh.

ANNONAE.

ANNONAE. SANCTAE
*AELIVS. VITALIO
MENSOR. † PERPETVVS
† DIGNISSIMO
ſic
CORPORIS. PISTORVM
SILIGINIARIORVM
D D

Vidit atque exſcrip. Smetius. * Al. Helvius Vitalis. Gud. † Al. non habent hanc vocem.
† DIGNISSIMI. Pigh. al. DIGNISSIMO.

2 *Auguſtæ Taurinorum in ædibus Pingonii J. C.*

. . . . . PALLADI . . . . .
. . . . ATTICAE . . . . .
DEDITIS. DD . . . . .

Ab eodem Pingonio.

3 *In villa Celaticè prope Brixiam.*

MINERVAE
SACRVM
*MEDVSSA. CARIASS
V. S. L. M

Gruterus ex Verderii ſchedis.
* Ita & Pigh. & Rub. ſchedæ, ſed ſchedæ Sculteti ex Nazario MEDVSA. CARISS. Grut. MEDVLLA. Cauriolo in Hiſt. Brix. l. 2. p. 29. CARIAS i. e. Charieſſa, ut DCCCCLX. 6. Gud.

6 *Prope montem Aureum, ditione Veronenſi.*

MINERVAE. AVGVSTAE
PAPIRI. THREPTVS
ET. PRAEPVSA. V. S
L. D. D. D

E Sarayna.

4 *Barcinone in ædibus Dn. Gualbæ.*

AVGVSTAE.

MINERVAE
AVG
*M. AVFVSTIVS
HOMVNCIO
IIIIII. VIR. AVG
† COLLEG. FABR
DONO. POSVIT

E Schotti ſchedis. * † AI. AVISTIVS. Pigh. T. COLLEGIO. Pigh.

7 *Ad ripam Maruſii flum. Paciæ.*

† MINERVAE. AVG
VLP. DOMIT. HER
MES. AVG. COL
ORNATVS. OR
NAM. DECVR

† inf. cx. 1.

E Lazio & Cluſio.

9 *Non longe à Trebia.*

MEMORIS

MINERVAE
MEMORI
COELIA. IVLIANA
INDVLGENTIA
MEDICINARVM
EIVS. INFIRMITATE
GRAVI. LIBERATA
D. P

Ex Aldi Orthographiâ.

11 *In ſuperficie ſeu cruſta marmorea aræ rotundæ elegantiſſima, ſertis quatuor, è violis, roſis, glandibus, uvis, ſpicis, pineis, panico, pyris & papaveribus contextis, ornata. Quæ ex quatuor lateribus inſcripta fuiſſe videtur, ſed dimidiata tantum pars, duo latera complectens, ſupereſt.*

Boiſſ. T. V. 96.

Romæ, apud Gentilem Delphinum.

BONAE DEAE.

Unius lateris inſcriptio.

A. P. L. FLORA. EX
AMENTO. BONAI. DEAI
SACRVM
ANNIA SOROR
T. ISIA LIBER
FACIVNDVM
CVRARVNT

Alterius lateris inſcriptio.

ANNIA. P. L. FLORA. EX
TESTAMENTO. BONAI. DEAI
SACRVM
ANNIA SoRoR
ISIA. LIBERTA
FACIVND
CVRARVNT

Exſcrip. Smetius.

1 *Ponte Curvo in Latio, in templo Sancti Nicolai in vaſe aquæ benedictæ.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

BONAE. DEAE
SANCTAE
SACR
VOTO. SVSC.
MERITO. LIBENS
TERENTIA
*THALLVSA
FECIT

Stephan. Pighius, è ſchedis Card. Sanctæ Crucis. Contuli. Gud. ſic
* THLVSA. Gud.

2 *Capuæ in templo Sancti Benedicti. nunc tranſlatus ad Jeſuitas. Gud. litera boni temporis Gr.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

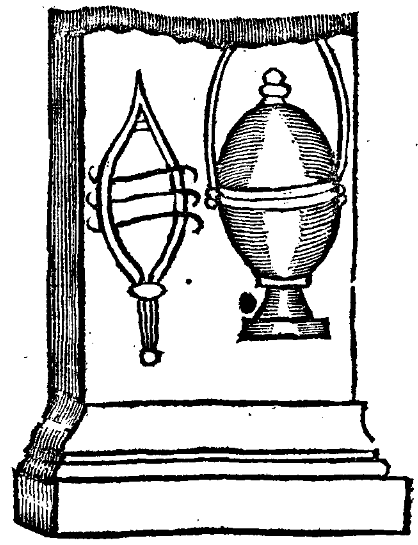
TE. TIBI
VNA. QVAE
ES. OMNIA
DEA. ISIS
ARRIVS. *BAL
BINVS. V. C

Stephan. Pighius vidit & exſcripſit.
* Si Gud. qui lapidem inſpexit & Pigh. Gruteri ed. BABINVS.

3 *Romæ in hortis monaſterii Sancti Sebaſtiani, ad viam Appiam, arula marm.*

ISIDIS.

• Vide de hac figura Salmaſ. ad Hiſt. Aug. 452.

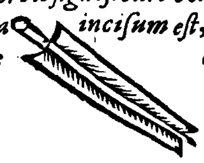
4 *In Sancta Maria trans Tiberim, eſt ara marm. quadrata; in cujus fronte eſt cornucopiæ faſciatum elegantiſſimum, malis, pyris, granatis, uvis, ſpicis, aliiſque fructibus & frugibus plenum.*

Ad dextrum latus eſt patera.

Ad ſiniſtrum ſiſtrum Aegyptiacum, hac forma & laurus.

A tergo orbis eſt, cui ſerpens circumvolutus ſeſe erigit (quo ſymbolo genium orbis ſignificari volunt) & gubernaculum tali forma inciſum eſt, unde Iſidis aram fuiſſe veriſimile eſt.

Vidit & exſcripſit Smetius.

5 *Patavii in ædibus Ranuſianis, in baſi.*

Collatus ad Urſini ſchedas.

ISIDI
SACRVM
EX. *MONIT
EIVS. D. D
L. VALERIVS
MEMOR
VI. VIR. AVG
L. D. P

Ab Morillonio Smetius, & à Pinello Gruterus.
* MONITV. Urſin.

6 *Patavii in domo procuratoris Contarini, in fruſto baſis marmoreæ.*

ISI. SACR
L. MAGIVS
PHILEAS. VI. VIR
AQVIL. OB
SALVT. GRATTIANI
FILII. ET. GRATTIAE

Grutero Pinellus. Vid. Tomaſin. c. 2. diſſert. de manu aenea, voto Cecropii. Gud.

7 *Cippus marmoreus.*

ISIDI. SACRVM
SEX. POMPEIVS. SEX. L. SYRVS
MIL. LEG. V̄. AVG. V. S. L. M

E Panvin. & Pighio.

8 *Patavii apud Baſſianos in rubro ſaxo.*

ISIDI
SIGNVM. HARPOCRATIS
C. DIDIVS
*ACVTIANVS
DON. DED

Pinellus Grutero.
* ACVTANVS. Urſat. Monum. Patav. f. 312. 314. & Scardeon. l. 1. cl. 4. f. 70. Gud.

9 *In Helvetia, in pago & monaſterio Wettingen, in turri templi. Eſt dimidio milliari a Bada Argoiae*

DEAE. ISIDI. TEMPLVM. A. SOLO
L. ANNVSIVS. MAGIANVS
VIR. AQVENSIS. *DE. SVO. POSVIT
AD. CVIVS. TEMPLI. ORNAMENTA
ALPINA. †ALPINVLA. CONIVNX
ET. PEREGRINA. FIL. -X. C. DEDE
RVNT. L. D. D. VICANORVM

Grutero Commelinus. Stumſius 445. p. 2. & Hotting. Method. leg. Hiſt. Helvet. n. 39. * DE SVO POSVIT VIRAQENSIS. Stumſ. † inf. cccxxx. 10. eſt Julia Alpinula.

10 *In agro Brixienſi ad Aquam nigram in D. Thomæ.*

M. CASSIVS. M. F
ANI. CAPVLVS. CREM
7. COH. V̄. PRAETORIAE
AEDEM. ISIDI. PECVNIA
SVA. FECIT

E Verderianis Gruterus.

1 *In Varhel.*

DEAE . ISIDI
PRISCIAN
AVG
COL. SARMIZ
METROP. ET
AVRELIA. FOR
TVNATA
LIBERTA
EIVS

E Lazio & Cluſio.

2 *Romæ ad campum Martium montemque Citatorium in ædibus Johann. Mangonii in arula.*

ISIDI. SAC
CRESCENS
CAESARIS
VESPASIANI
EX. VISO. POSVIT

Vidit Smetius

3 *Auguſtæ Taurin. in ædib. Pingonii, marmor formæ quadratæ; in coronide caput Iſidis.*

ISIDI
T. MINVCONIVS
ALEXANDER
V. S. L. D. D. D

Ab eodem Pingonio.

4 *Bracaraugustæ in Luſitania.*
Collatus cum mſſ. Pigh.

AVGV-STAE.

ISIDI. AVG . SACRVM
LVCRETIA.FIDA.SACERDOS.PERP
ROM. ET. AVG
ſic
†CONVENTVVS.BRACARAVG.‡D

Ex ſchedis Cardinalis S. Crucis Pighius. viditque Vinetus. Smet.
† CONVENTVS. Pigh. ‡ V. Pigh.

5 *Poetovione in cœmiterio Sancti Martini.*

ISIDI
AVG
SACRVM
MARTIALIS
FIRMINI
Q. *SABINI
VERANI
T. P
CONDVC
PORTORI
ILLYRICI
APIARI. VIC
VOTO
SVSCEPTO

Grutero Boiſſardus.

6 *Tarracone in hoſpitio ſolis, in Atrii Pila. Bibran.*

ISIDI. AVG
SACRVM
IN. 1HONOR
ET. MEMORIAM
2CLOELIAE. SABINAE
3CLOELI. F. OBSTANA
MATER
4SEMPRONIA.LYCHNIS
AVIA

Ex Pighio, Cluſio, Apiano, Schotto comparatis, Smet. hæc ultima non habet Bibr.
1 HONOREM. Bibr. 2 IVLIAE. Bibr. & ſchedæ Lindenbrog. 3 CLODIA OBSIANA. Bibr. & ſch. Lindenb. 4 ſcribendum puto *Obſiana.* Sic dicta a familia Op. ſia ſive Obſia, e qua M. Obſius apud Tacit. IV. ann. 68. & 71.

7 *Apud Iſaram fluvium.*

ISIDI. AVG
FESTINVS
T. IVLI. SAT
VRNINI
*G. P. P. SERA
RI. EX
VOTO

Ex Apiano.
* C. Tomaſ.

8 *Poetoviæ, ad S. Martinum.*

ISIDI. AVG
SIGNVM
CVM.BAS.VICTORIN
E*. VOTO
POSVIT

Grutero Boiſſardus.

9 *Romæ haud procul ab Eccleſia Sanctorum Apoſtolorum Philippi & Jacobi, in via lata.*

EXORA-TAE.

TEMPLVM
ISIS
EXORATAE

EXOR-TAE. *ſchedæ Jucundi.*

E Mazochio & Verderii ſchedis.

10 *Romæ ad D. Mariæ, in ara Cœli.*

ISIDI
FRVCTIFERAE

POSVIT

Grutero Gutenſtenius qui vidit.
* Sic ex Tomaſino 1. de don. 7. & Fabrett. Cupplevi. vide Reineſ. ep. p. 207.

11 *Apud Iſeram fluv. in Bojaria.*

MYRIO-NYMAE.

ISIDI
MYRIONYMAE
SACRVM
FESTINVS. T. IVLI
SATVRNINI.G.P.P.SE
RARI. POSVIT
FORTVNATVS . EIVSDEM
SERVVS
FACIVNDVM . C

Ex Apiano.

13 *Tarviſii in antiquis muris domus Aloyſii Frederici Medici.*

ISID. REG
L.PVBLICIVS.EVTYCHES
MVN.TAR. *LIB

Ex Burchelato.
* LIB. eſt libertus ut CXVI. 5.

12 *Patavii in domo Franciſci Quirini, ſeu Alexandri Baſſani, in baſi ſub imagine Deæ, ad portam omnium ſanctorum. Urſat.*

REGINAE

ISIDI. REG.
P. POSTVMI
VS. HECA
*TEVS. ET
PVBLICIA
FELICITAS
L. D. D. D
N. CCC. II.

Ab Morillonio Smetius, & à Pinello Gruterus.
* LE. Lig. & Aldus in orthogr.
† Pigh. ait in quadam gemma ſua legi REGINA ADIVVA ME, cujus apoſphragiſma eſt cornucopiæ. Sceptrum malum punicum, temo globus.

14 *Romæ, in atrio domus Cardinalis Cæſii, baſis quadrata plana marmorea Thaſiani.*

TRIVM-PHALIS.

CN. DOMITIVS. CN. F. FIRMVS
SACERDOS
ISIDI. TRIVMPHALI
BASIM
ſic
* S. P. †S. D
DLECTOR . COLLEGI. IPSIV

Vidit & exſcripſit Smetius.
* DIETTOR. Pigh. & addit forte *director.* † ita Smetius ſed Pigh. DD. & interpretatur *ſua Pecunia dono dedit.*

15 *Romæ inter D. Sixti & Thermas Antonineas Circum Maximum verſus, ubi olim templum Iſidis, tabula quadrata marm. Lucullea ſive ſerpentina.*

SECVLO. FELICI
*PHISIAS.SACERDOS.ISIDI.SALVTARIS
CONSECRATIO
*PONTIFICIS. VOTIS. ANNVANT. DII. ROMANAE
REIP. ARCANAQVE. VRBIS. PRAESIDIA. ANNVANT
QVORVM.NVTV.ROMANO.IMPERIO.REGNA.CESSERE

Ex Mazochio, & Fauni lib. V. antiq. Rom. p. 355. & Metelli ſchedis. † ISIAS. Boiſſ. ac Faunus. An MYSIAS. Rein.
* reliqua hæc non habet Boiſſ.
Boiſſ. T. VI. 22. qui priorem tantum partem exhibent hujus inſcriptionis, ſub figura Fæminæ ſedentis inter ſuas aquilas.

1 *Nemausi.*

ISIS . . . . . .
SERAPIS. VESTAE. DIANAE. SOMNI. HS . N̄. V̄I
ET. PHIALAS. II. CHRYSEN . . . . . CLI . . . GNA
DEORVM . ARGENTEA . CASTRENSIA . DOMO
HABEBAT . . . . ITEM
DEDICATIONE. TEMPLI. ISIS. ET. SERAPIS
DEO . . . .
. . . ONIBVS. NEMAVSENSIVM. ET. ORNA
MENTA . R . . . . . SINGVLIS. -XV. ITA. VT
IN. PVBLICO. VESCERENTVR. DISTRIBVI
IVSSIT . INQVE . EIVS . DOMVS . . . .
. . . . TELAM. H-S. N. X. RELIQVIT
ITEM . . . . . . IMAGINEM. MARTIS. AR
GENTEAM . EX . . . .
AMNAGENSIBVS. DEDIT . . . .
C. ORDO. BITVR . . . .
. . . .

Ex Poldo.

2 *Bononiæ in propylæo D. Stephani ad portam ſiniſtram.*

DOMINAE
ISIDI. VICTRICI
NOMINE
M. CALPVRNII. TIRONIS
ET. SVO. EX
PARTE. PATRIMONI. SVI
SEXTILIA. M. L. HOMVLLA
PER. ANICETVM. M. LIB
SVVM. VT. FIERET. TEST
CAVIT

VICTRICIS.

E Robortelli libro de vita & victu po. Ro.

3 *Tabula aerea Patavii reperta Pigh.*

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΥ
[1]ΑΝΤΙΧΕΥΤΣ ΜΕΛΑΝΗ
ΦΟΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΝΙΑΣΙΝ
[2]ΤΟΥ ΠΑΣΤΟΦΟΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗΝ ΤΩΝ
ΤΕΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΟΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε
[3]ΛΑΥΣΙΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ
ΚΑ ΤΟΥΣ [4]ΠΡΟΜΟΧΘΟΥΣ
ΤΟΥΣ ΕΝ ΤΟΙΣ [5]ΤΙΧΟΙΣ
ΚΑΙ ΤΑΣ ΕΠΑΥΤΟΙΣ ΣΑΝΙΔΑΣ
ΑΝΕΘΗΚΕΝ ΣΑΡΑΠΙΔΙ ΙΣΙΔΙ
ΑΝΟΥΒΙΔΥ [6]ΑΡΠΟΧΡΑΤΕ
ΕΠΙ ΙΕΡΕΟΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ
ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ
[7]ΡΑΜΝΟΣΙΟΥ

Ex Epiſtolis Italicis Petri Bembi, ad I. Bapt. Rhamnuſium. Vide de hac inſcriptione cl. v. Stephani Le Moine epiſtolam ad Ill. V. Gisbertum Cuperum, quae eſt in calce ejus Harpocratis.

1 ΑΝΥΕΧΕΤΕΥC Anycheteus. Selden. in addit. ad lib. de Synedr. Ebraeorum p. 711. in epiſtolis Bembi & ex ipſo ſaxo Pignor. habet ΑΝΤΙΟΧΕΥC. Sic Vrſat. f. 362. ΑΝΤΙΧΕΥΣ. Pigh. 2 ΤΟΥ ΠΑΣ Pigh. Fani hujus tectorium Bemb. 3 ΚΛΥΣΙΝ Pigh. ſic & Bemb. hoſtiorum valvas; ſed optime Pignor. ΕΓΚΑΥΣΙΝ. 4 forte ΠΡΟΜΑΧλους. Pigh. Reineſ. leg. ΠΡΟΜΟΧλες. At Bemb. & Pignor. retinent vulgatum. 5 ΤΟΙΧΟΙΣ. Pigh. 6 ΑΡΠΟΚΡΑΤΕΙ. Pigh. & Pign. ΕΠΙΕΡΕΟΣ idem fere eſt quod ἀρχιερέος. Pigh. 7 ΡΑΜΝΟΥΣΙΟΥ Sic Pigh. & Pignor.

4 *Ateſte in frontiſpicio ædis D. Mariæ Hoſpitalis, à lateribus imagine muliebris bicornis.*

V. S
L. M

Sub eadem imagine.

C. NVNNIVS
C. F. SA. FVRIO

Angelierius Grutero.

5 *Vrbe Lingonum in altari.*

*H D
†IS. DEA
BIVIS. ‡TRIVIS
QVADRIVIS. AVREL
VICTORINVS
MIL. LEG. XXI. P
IM. COS. GERM
SVPERIORIS
V. S. L. M

IMP. †SE. SEVERO. AV..
EX IT. ET
MARCELLO. COS

Gruterus è Rouſſati ſchedis.

* H. DIS. DEABVS. DIVIS. Scal. †SEVERO ALEX. IT. Gruter. vide ejus notas. ‡ Male Boxhorn. Quæſt. Rom. XII. Primum verſum ſupplendum eſſe diſcimus ex MXV. I. ubi iiſdem diis votum ſolvitur cum hoc titulo. IN. H. D. D. BIVIS. TRIVIS. QVADRIVIS. Sic & in hoc lapide ſcribendum eſſe aſſentior Reineſio. Secundum verſum Reineſius ſupplet. MAGNIS. DEABVS, vel DIS DEABVS. DII ſemitales dicuntur in carmine antiquo. vid. Cluv. I. Ital. antiq. fol. 212. Gud.

6 *Jadera in Dalmatia; ad portam Epiſcopi Nonæ uno lapide tres extant inſcripti.* 8

Q. ASISIENO. Q. F
TRO. AGRIPPAE
AED. IIVIRO
PONTIFICI
EX. AERE. CONLATO
DECVRIONIS. *LEPIEFS
. . . .

7 IMP. CAESAR. D. F. AVG
PARENS. COLONIAE. MVRVM
ET. TVRRIS. DEDIT

T. IVLIVS. OPTATVS. TVRRIS. VETVSTATE
CONSVMPTAS. IMPENSA. SVA. RESTITVIT

8 ISIDI. SERAPIDI. LIBER
LIBERAE. VOTO
SVSCEPTO. PRO. SALVTE
SCAPVLAE. FILI. SVI
P. QVINCTIVS. PARIS
S. L. M

* Reineſ. conjicit. LEBACTES. ut in lapide Bellam. *Paganis Labactibus.* CXXXVII.

E Knibbianis Gruterus.

Romæ, in Coritii quondam domo.

1

ЄΙCΙΔΙ ΦΑΡΙΑ.....
*ЄΙCΙΝ ΤΗΝ
ЄΝ ΜЄΝΟΤΘΙ
ΤΠЄΡ CωΤΗΡΙΑC
ΤΟΤ ΚΤΡΙΟΤ ΗΜωΝ
ΑΤΤΟΚΡΑΤΟΡΟC
ΑΝΤωΝЄΙΝΟΤ
. . . .
. . . .

Gutenſtenius è mſ. Metelli Grutero.
* ЄΙCΙΗ ſchedæ Pighii.

2 *Romæ, in baſi.*

SERAPI. SACR
IMP. CAES. M. AVREL.
ANTONINVS. AVG
PIVS. FELIX. COS. IIII
P . P

A tergo.

DEDIC. ID. APR
IMP. CAES. ANT. PIO. IIII. ET
M. AVR. ALEXANDRO. COS

Ex Onufrio.

3 *Romæ, prope Capitolium.*

VOTO. SVSCEPTO. PRO. SALVTE
IMP. CAESARIS. M. AVRELI
ANTONINI. AVG. PII. FELICIS
SEX. POMPEIVS. PRIMITIVVS. CVM
M. *VIRRIO. STRVTTO. FIL
COLVMNAS. CVM. † EPISTILIO
DEO. MAGNO. ‡ SERAPI
IN. INTROITVM. EXORNAVERVNT

SERAPIDIS

E Mazochio. Correxi ex Ligorii mſſ. Gud.
* VIRIO. P. CVGIO Ligor. † EPISTYLIO. Ligor.
‡ SERAPIENO. Sic Ligor. neque aliter veteres aliæ ſchedæ. Gud.

Romæ, prope Capitolium, in ara marm. Videtur idem cum priore.

4

PRO. SALVTE. IMP. CAES
M. AVR. ANTONINI. AVG
PII. FEL. P. P.

VOTO. SVSCEPTO

DEI. MAGNI. SERAPIDIS
TEMPLVM. COLVMNIS
. . . .
ORNARI
SEX. POMPEIVS. PRIMITIVVS
M.*VIBIVS. SATVRNINVS
S. P. C

Grutero è Metelli ſchedis Gutenſtenius.
* leg. VIRIVS ut in 3. hujus paginæ. Gud.

Romæ, in ædibus Colotianis, ad aquam Virginem, in columella marmorea ſuperne confracta, literis inæqualibus, ac magnopere detritis. Boiſſ. T. V. 109.

5

ΝΗΟΝΜΕΝCΙΓΑ
ΛΟΕΝΤΑCΑΡΑ
ΠΙΔΟCΥΨΙΜΕ
ΔΟΝΤΟC
ΗΔΑΥΤΟΝΧΡΥ
COΥΠΑΜΦΑΝΟ
ΩΝΤΑΒΟΛΑΙC
CΤΗCΑΝΤΟ
ΖΑΚΟΡΟCΤΕ
ΔΙΟCΚΟΡΟC
ΗΔΕΚΥΡΙΜΟΥ
ΕΥΝΕΤΙCΗΜΑ
ΚΑΡΩΝΜΗΠΟ
ΤΕΛΗΘΟΜΕΝΗ
ΚΑΙΔΥΟΤΗCΑΥ
ΤΗCΓΕΝΕΗC
ΕΝΑΘΕCΜΟΝ
ΕΧΟΝΤΕC
Ο.CΙΜΕΜΗΛΕ
ΚΛΥΤΗCΕΡΓΑ
ΝΕΩΚΟΡΙΗC

Exſcripſit Smetius notatque.

Νηὸν μὲν σιγαλόεντα Σαράπιδος ὑψιμέδοντος,
Ἠδ' αὐτὸν χρυσοῦ παμφανόωντα βολαῖς,
Στήσαντο ζάκορός τε διόσκορος, ἠδὲ κυρίλλου
Ευνέτις, ἡ μακάρων μή ποτε ληθομένη.
Καί δύο τῆς αὐτῆς γενεῆς ἕνα θεσμὸν ἔχοντες,
Οἷσι μέμηλε κλυτῆς ἔργα νεωκορίης.

Benedictus Hegius Spoletinus ſic vertit.

Sublimi imperio miranda Sarapidis alti,
Deque auro miris templa ſuperba modis
*Æditnus ſtatuère Dioſcorus, atque * Cyrilli*
Coniux, quæ memori numina mente colit.
Ambo ætate pares, concordi lege tuentur
Fana pii ſummo ſemper honore Deûm.

* Vide notas Gruteri.

Romæ, retrò thermas Conſtantini in Sancta Agatha, tabulæ marm. fragmentum, viij. ped. longum.

6

SERAPIDI. DEO SACR
M. AVRELIVS. ANTONINV
AVG. P. P PONT IFEX. MAX. TRIBVNIC. [3]POT. X
COS. . . . P. P. . . . AEDEM ..SV..
. . . . AEDIF.

Sic ex lapide ſupplevit Gudius; qui eum eo contulit. Gud. Vidit atque exſcripſit Smetius, necnon Metellus. & Pighius.
3 POTEST Pigh.

Pœtovione in aurificis taberna.

7

SERAPI
AVG
SACRVM
EPAPHRODITVS
ALEXANDRI
AVG. DISP
ET. TABVL
V. S. L. M

Ex Apiano.

8 *Curibus Sabinis.*

DEO
[1]INVICTO
SERAPI[2]
SERVATORI
D. IVNIVS. D. F. [3]PAPIR
VAERGVLENVS
AENEATOR. LEG. [4]VII
[5]CL. GEM. P. FIDEL
[6]NVMINI. [7]SVO. VOTO
SVSCEPTO. D. D

E ſchedis Cardinalis Sanctæ Crucis Pighius, eque orthog. Aldi. contuli cum M. S. Ligorii. Gud. Habetur etiam apud Capac. l. Hiſt. Neap. c. 1. ubi pro VAERGVLENVS eſt VAEGLENVS.
1 Non habet Pigh. 2 ET Ligor. ſed male. Gud. 3 PAPIRIA Lig. 4 VIII Lig. 5 CL. non eſt in Lig. 6 NOMINE conjicit Rein. 7. TVO Lig. ſed male. Gud.

Albæ Juliæ.

9

G. VAL
SERAPID
A. CARPIS
LIBERATVS
PRO. SALVTE
SVA. ET. SV
ORVM
V. L. P

Ex ſchedis Cluſii Gruterus.

Valentiæ Hiſpan. in Hoſpitali.

10

SERAPI
PRO. SALVTE*
HERENNI. SE
[1]BIRI. [2]C....ALLINT
VS. SER

E ſchedis Cardinalis S. Crucis & Schotti Pighius ac Gruterus. Smetius.
* P. Pigh. 1 BRIC.... Id. 2 An? CALLISTVS Rein.

ANTINOI.

Repertum Romæ in Campo Martis, ad Iſidis, prope S. Stephanum in Caco.

Collatus cum mſ. Pigh.

1 *Α Ν Τ Ι Ν Ο Ω Ι
CΥΝΘΡΟΝΩΙ ΤΩΝ
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩΙ ΘΕΩΝ
Μ. [1]ΟΥΛΠΙΟC [2]ΑΠΟΛΛΟΝΙΟC
Π Ρ Ο Φ Η Τ Η C

Pighius vidit atque exſcripſit.
Boiſſ. T. V. 75.
* Vid. *Spanh. de uſu numiſm.* 657. & Salmaſ. in Spartian. f. 38. ut & Caſaub. in eundem. 1 habet Boiſſ. ΟΥΑΠΙΟC 2 ΑΠΟΛΛωΝΙΟC Pigh.

ANVBIDIS.

2 ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ. ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΟΥ
ΝΕΑΠΟΛΙΤΗΣ. ΑΝΟΥΒΙΔΙ. ΥΠΕΡ. ΕΑΥ
ΤΟΥ. ΚΑΙ. ΤΗΣ. ΓΥΝΑΙΚΟΣ. ΚΑΙ. ΤΩΝ
ΠΑΙΔΙΩΝ. ΕΠΙ. ΙΕΡΕΩΣ. ΣΩΣΙΩΝΟΣ
ΤΟΥ. ΕΥΜΕΝΟΥΣ. *ΟΙΝΑΙΟΥ

Gruterus è ſchedis Velſeri. in ara Venetiis apud Fred. Contarenum eo tranſlata Delo. Fabricii ſchedæ aliter verſus diſtinguunt.
* Sodalitas ΟΙΝΑΙΩΝ Neapoli. ccccxxviii. 11.

Spoletii.

3 DIS. SYRIS
C. *ALBICIVS
C. L. RESTITVTVS

A Fulvio.
* ALBINVS MXVI 4.

Romæ in hortulo Mattheiorum, trans Tiberim, ad pontem Ceſtium.

4 *Sedet Dea inter leones duos, altè tiarata, ſeu diademate lunato ornata; dextra † noctuam, ſiniſtra neſcio quid * inſtrumenti tenens cochleari ſimile: parte pectoris nuda, reliqua veſte lacinioſa operta. Subſcriptum eſt.*

P. ACILIVS. FELIX
D. D. DIA. SVRIAE. CVM. SVIS

Vidit Smetius & Metellus.
† pilam ait Pighius. * vas eſt ſuperne anſatum Fabret. emend. p. 1. ſceptrum ait Pigh.

Ibidem olim, ſed nunc in vinea Card. Carpen.

5 Collatus cum Pighii ſchedis.

Sedet ſimiliter Dea ipſa, inter leones duos, ſed ſuperiori parte omninò mutila. Subeſt inſcr.

DEAE. [1]SVRIAE. SACR
VOTO. SVSCEPT. PRO
SALVTE.
2

AVG. GERMANICI
PONTIFICIS. MAXIMI. TR. POT
D. VETVRIVS. ANTIGONVS
D. VETVRIVS. SP. F. PHILO
D. VETVRIVS. ALBANVS
PATER. CVM. *FILIS. POSVIT

Vidit Smetius. Boiſſ. T. IV. 95.
1 SYRIAE Boiſſ. 2 fuit IMPERATOR. CAESARIS DOMITIANI. ut xii. 2. Vid. Suet. Domit. 23. * FILIIS Boiſſ. v. ſup. xii 2.

6 *Care.*

D. M. [1]SVRIAE. SACRVM
L. [2]MAIANIVS. HOMER. CVM
[3]MAIANA. HOMERIDE. FIL
[4]V. S. P. L. D. D. D
CVRANT. L. [5]MAIANIO. ET
IVL. [6]MAXIM. TAVRIN
[7]FRAT

Ex Urſini Familiis.
1 SYRIAE Urſ. ſched. 2 MALANIVS Urſ. 3 MALANIA Urſ. 4 V. L. M. P. Urſ. 5 MALANIO Urſ. 6 MAX. Urſ. 7 non habet Urſ.

Apud Melcrig, in Northumbria, prope Vallum Severi.

7 DEAE. SYR
IAE. SVB. CALP
VRNIO . AGR
ICOLA. LEG. A
. . . . A . . . . . .
. . . .
. . . .

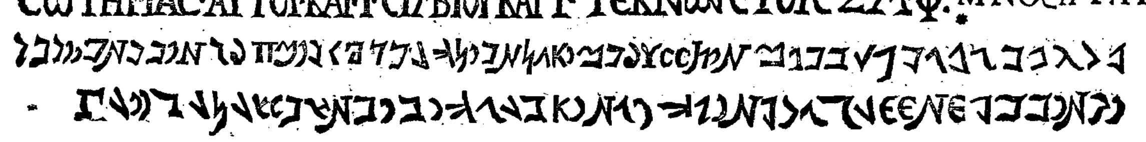
Grutero Camdenus.

8 *Romæ, in vinea Card. Carpen. Tabula marm. eſt, in qua ſculpti ſunt viri duo, ſtantes in porticu. Prior criſpo crine, teniatus, ſuccinctus, deinde indutus alia veſte, ut carala, bracchatus laxè, ſiniſtra falcem ad pinum, quæ inter eos mediaſtat, tenens. Alter aſpiciens, criſpo etiam crine, corona radiata, cum Luna in humeris: ſuper thoracem accinctus parazonio & chlamyde militari, cothurnis indutus: haſtile manu tenens. Quidam Solis æſtivi & hyemalis ſimulacra eſſe opinantur. Infernè autem ſubſunt inſcriptiones ſequentes.*

ΑΓΛΙΒωΛΟΥ. ΚΑΙ ΜΑΛΑΧΒΗΛΟΥ
V. *Spon. marm. ſect.* 1 *art.* 1.

ΑΓΛΙΒΩΛΩ ΚΑΙ ΜΑΛΑΧΒΗΛΩ ΠΑΤΡΩΟΙC ΘΕΟΙC
ΚΑΙ ΤΟ CΙΓΝΟΝ ΑΡΓΥΡΟΥΝ CΥΝ ΠΑΝΤΙ ΚΟCΜΩ ΑΝΕΘΗΚΕ

Λ. ΑΥΡ. ΗΛΙΟΔΩΡΟC ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟC ΠΑΛΜΥΡΗΝΟC ΕΚ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΥΠΕΡ
CΩΤΗΡΙΑC ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ Τ CΥΜΒΙΟΥ ΚΑΙ Τ ΤΕΚΝΩΝ ΕΤΟΥC ΖΜΦ. ΜΝΟCΠ Ρ. ΙΤΙΟΥ

Palmyrene Arabiæ civitas eſt, ubi Severus cum Zenobia conflixit: unde Arabicos eſſe hoſce characteres veriſimile eſt. Grut. imo ſunt veteres Syrici. Palmyram urbem ædificavit Solomon. 3. *Reg.* 9. & 1. *Par.* 8.

Deſcr. Smetius. vide Spon. Miſcellanea antiq. ſelecta ſect. 1. art. 1.
* ΜΗΝΟC ΠΕΡΙΤΙΟΥ Scaliger. & ſic Ligor. mſ. & Spon. in Miſcell.

9 *Coloniæ Agripp. in ædib. Doct. Johan Helmanni ara alta pollices* XVI *lata* X, *ſpiſſa* VII. *ad latus alterum ſculptum Cornucopiæ.*

BACVRDI

B A C V R D O
S A C R V M
M. [1]A L B A N V S
P A T E R N V S
[2]O P T I O
V. S. L. M
*
T T. S I L. C O N S

Ex Arn. Mercatore.

1 ALBANVS (T above N). Pigh.
2 LXXIV. 1. Albanus Lib. Optio. Reineſius dubitat an idem qui hoc loco. Sed mihi videtur alius. Hic optio ſine dubio militaris: ibi autem ad rem monetariam referendus. Gud.
* Π Pigh. Sic legendum conjecerat Gudius II SIL. COSS. i. e. duobus Silanis, qui fuerunt Conſſ. a. V. C. 912. Reineſius de P. Silio Coſ. a. 818 ſub Nerone falſo ſuſpicatur. Gud.

In latere.

| C. G. P. F. |

Pigh.

10 *Coloniæ Agripp. in ara alta pollic.* XIII. *ſpiſſa* V. *lata* VIII. *in ædibus Doct. Broich.*

B A C V R D O
S A C R V M
T. IVL. FORTVNATVS
PRO. SE. ET. SVIS
V. S. L. M

Ex Arn. Mercatore.

In latere.

| LEG. XXII. PRI. |

Pigh.

In Vinea Carpenſi

E. Boiſſardi Antiqq. T. IV. p. 95.

1 *Wardaliæ in Cumbria, in ædib. Nob. viri Th. Dykes.*

BELATV-CADRI.

DEO
SANCTO. BELA
TVCADRO
AVRELIVS
DIATOVA.ARA.E
X.VOTO.POSVIT
L. L. M. M

Camdenus Grutero. Vide. Spon. Miſcell. antiqu. ſect. 3. n. 89.

2 *Elenburgi ad mare Hibernicum in Cumbria, in ædib. I. Sinhouſii.*

BELATV
CADRO
IVL. CI
VILIS
OPT
V. S. L. M

Grutero Camdenus.

3 *Romæ in domo Alteriorum, ad Sanctum Marcum.*

ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ.

ΘЄΑΝ. ΚΟΡΗΝ
CΑΡΔΙΑΝΟΙC
Α. ΑΥΡ. CΑΤΥΡΟC
ΑΠЄΛ. CЄΒΑC
ΑΝЄΘΗΚЄΝ

A Smetio.

4 *Saloduri in via Scholaſtica, ad parietem privatæ domus, è regione macelli ad Badenas Helvetias. Elmenhorſt.*

EPONAE.

DEAE. EPONAE. *M. OPILIVS. RESTIO
MILES.LEG. XXII. ANTONINIANAE.P.P.F.
†IMMVNIS. COS. CVRA. SA●ENS. VICO
SALODOR. DD. XXII. KAL. SEPTEMBR
D̄. N̄. ANTONINO. AVG.II.ET.*SACER
DOTE. II. COS. V. S. L. M.

A. P. Gulielm. Lipſius.
* MAPILIVS Elmenhorſt. in indice Apul. MANILIVS. Fabric. comment. in Poetas Chriſtianos.
† Immunis Conſulis vel B. F. Conſulis Curator Kalendarii Vico Saloduro. Sic Reineſ. ſed Stumpfii Chronicon l. 7. p. 224. interpretatur, *Curator Salenſium.*

5 *In Carinthia, valle Laventina.*

HERCVLI. ET. EPONAE
AVG
PRO. SALVTE. IMP. CAES
M. AVR. ANTONINI
PII. FELICIS
INVICTI
. . . .
. . . .

Ex Apiano.

6 *In arce Pinoberg prope Danubium.*

*CAMPES. ET. EPONAE
†ALA.IST.N.G.HP.CR.QVI.ET
†AEL. BASSIANVS. PRAEF
V. S. L. L. M

Ex Apiano.
* CAMPESTRIBVS. MXV. 2. † ALA. I. SING. IMP. C. R. QVI. 3. ala prima ſingularium Civium Romanorum Quiritium Reineſ. inſc. I. 16. Fruſtra Reineſ. corruptas litteras vexat, & multis ſuſpicionibus ſe torquet. Nomen alterum Aelii Baſſiani corruptum hic latet, quod abſque lapide aut ſimili loco reſtitui non poteſt. Gud.
† AELIVS BASSIANVS. Proconſul Africæ, cum naſceretur Clodius Albinus. Capitol. in hujus vita.

7 *In Cœnobio S. Pauli in Carinthia.*

LATOBII.

*LATOBIO
SAC
PRO. SALVTE. NAM
SABINIANI
ET
IVLIAE. BABILLAE
VINDONA
MATER
V. S. L. L. M

E Lazio.
* Vid. Cluv. II. Antiq. Germ. c. 6. f. 29.

8 *Ad S. Paulum Carinthiæ.*

LATOBIO.AVG
SACR
L. CAESERINVS
AVITVS
V. S. L. L. M

E Lazio.

9 *Ad Villam Vizoſam, qui pagus Luſitaniæ, ſedesque Brigantii Ducum.*

ENDOVELICI.

DEO. ENDOVELICO
PRAESTANTISS
IMI. ET. PRAESEN
TISSIMI. NVMINIS
SEXTVS. COCCEIVS
CRATERVS. HONORI
NVS. EQVES. ROMA
NVS. EX. VOTO

Ex Reſendio.

10 *Ibidem.*

ENDOVOLLICO
SACRVM. MAR
CVS. IVLIVS
PROCVLVS
ANIMO. LI
BENS. VOTVM
SOLVIT

Ex Reſendio.

11 *Ibidem.*

DEO. ENDOVELLICO. SAC
IVNIA. ELIANA. VOTO. SVSCEPTO

ELVIA. *YBAS. MATER. FILIE
SVAE. VOTVM. SVSCEPTVM
ANIMO. LIBENS. POSVIT

Ex Reſendio.
* An ILIAS. Rein.

12 *Ibidem.*

D. ENDOVELLICO. SA
AD. RELICTICIVM. EX
T. NVMIN. ARRIVS
*BADIOLVS. A. L. F

Ex Reſendio. Vide Reineſ. diſſertationem de Deo Endovellico, in Miſcellan. ex Muſæo Graevii.
* VARIOLVS. Rein.

1 *Ibidem.*

ENDOVELICO
CRITONIA
MAXIMA
EX. VOTO. PRO
CRITONIA. C. F

Ex Reſendio.

2 *Ibidem cippus fractus.*

ENDOVELLICO
ALBIA
IANVARIA
. . . .

Ex Reſendio.

3 *Cippus allatus è pago illo Villæ Vizoſæ ad arcem oppidi Lendroalis.*

C. IVLIVS. NOVATVS
ENDOVELICO
PRO. SALVTE
VIVENNIAE
VENVSTAE
MAMMAE. SVAE
VOTVM. SOLVIT

E Reſendio.

4 *Ibidem.*

DEO. SANCT
O. ENDOVEL
LICO. M. V. M
ANIMO. LIBE
NS. VOTVM
SOLVIT

A Scaligero.

5 *Ibidem.*

DEO. ENDOVE
LICO. SACRVM
BLANDVS. SCAL
LIAE. RVFINAE
SERVVS
A. L. V. S

A Scaligero.

6 *Ibidem.*

ENOBOLICO
T. V. *S. CA
OLIA
TAVRI. F.
PRO. QVINTO
†STRATORIO
TAVRO
V. A. L. S.

A Scaligero.
* leg. STRATORIA. Gud.
† Eſt & in CVI. 13. ſi corruptum nomen emendes. Gud. unde colligas Gudium cenſuiſſe hic legendum eſſe Sertorius. Hinc & addit Liv. xx. 28. ex. mſſ. Gronovium Sertorii nomen reſtituiſſe.

7 *Ibidem.*

ENDOVELICO
SACRVM
EX. RELIGIONE
IVSSV. NVMINIS
POMPONIA
MARCELLA
A. L. P.

E Scaligeri ſchedis.

8 *Ibidem.*

ENDOVEL
SACRVM
ANTONIA. L
MANLIO. LA
*E. V
SIGNVM. ARGENTEVM

E Scaligeri ſchedis.
* i. e. Ex Voto Gud.

ANDARTAE.

9 *Diæ Vocontiorum.*

DE. AVG
ANDARTAE
M. IVL. ANTO
NINVS

A Scaligero.

10 *Diæ Vocontiorum.*

DE. AVG
ANDARTAE
M. IVLIVS
THEODORVS

A Scaligero.

11 *Veronæ in Cœmiterio S. Cæciliæ.*

DE. AVG
T. LAPPONI
DOMITIA. CASSIA
V. S. L. M
D. D. D

Ex Apiano. habetur ſupr. xvii. 11.

AMABILIS.

12 *Romæ ad Minervæ in platea.*

DEO. AMABILI
SACR
AELIA. EHORTE
FECIT

Gruterus è Knibbii ſchedis.
Deeſt corona in qua ſcriptum eſt KIRI. XAIRE
Fabr. emend. p. 1.

13 *Albæ Juliæ, in horto Principis.*

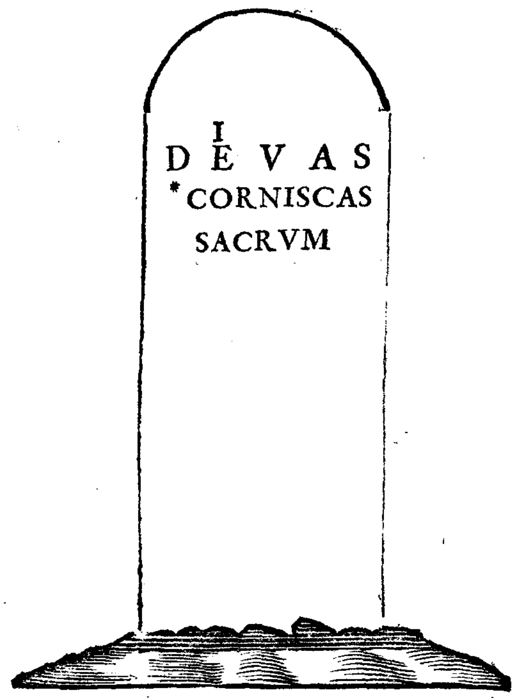
POSPHORI.

BONO. DEO
PVERO. POS
PHORO
T. FL. ITALICVS
PRIMVS. IIII
VIR. M. A. A
CVM. STATILIA
LVCINA CONIVGE. ET
SVIS. EX. VOTO

Ex Cluſii & Scaligeri ſchedis
Gruterus.
Vide Spanh. de uſu numiſm. p. 654.

14 *Romæ in vinea Card. Carpen. Palus è Tiburtino trans Tiberim repertus.*

CORNISCAE.

Smetius vidit.
* V. Feſtum in CORNISCI. & Victor. in reg. xiiii.

NE-
HAEE.

1 *Tuitii prope Coloniam Agrippinam in lapide cui utrimque adſculptum Cornucopiæ.*

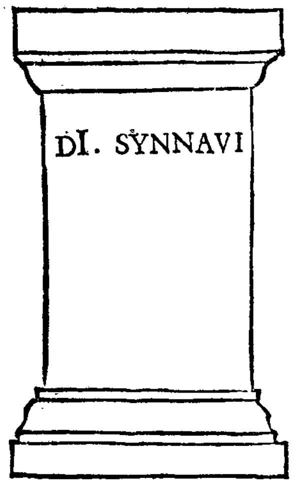
DEAE. *NEHAEE
ERIATTIVS. IVCVN
DI. PRO. SE. ET. SVIS
V. S. L. M

Campius Frehero

* Omnino ſcribendum: DEAE. NEHALENNIAE. TIVS. ut in aliis lapidibus Walchriæ Selandor. repertis, anno 1647. Littera E geminatur, ut ſeedes pro ſedes CLXXI. 8. Gud.

SYNNA-
VOR.

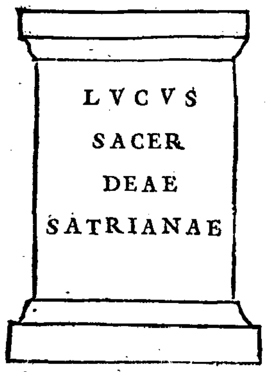
2 *In civitate Caſtellana, in Faliſcis in Sancto Maria del' Arco, baſis aut ara.*

Smetius vidit.

SATRI-
ANAE.

3 *Romæ, ara marmorea, ſubducta ab altari.... in Burgo. Pigh.*

Grutero Urſinus, deſcriptore Gutenſt.

CAV-
TES.

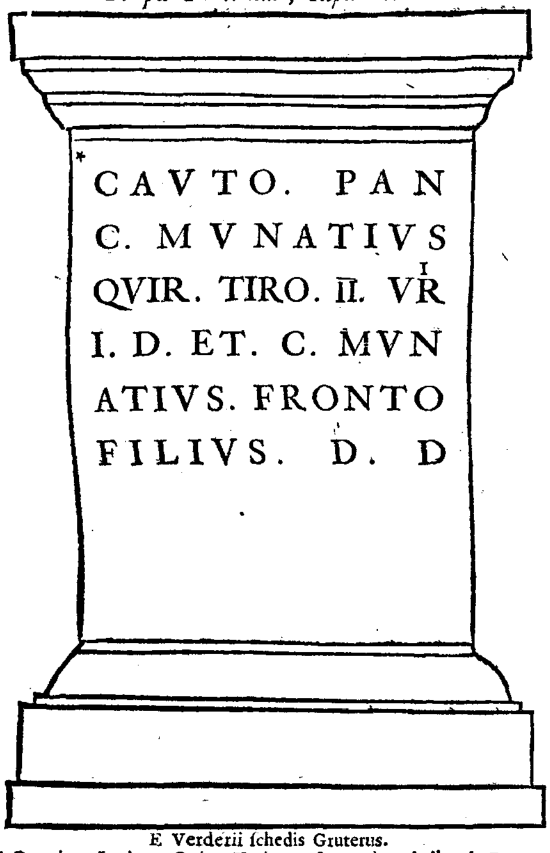
4 *Romæ in ara Cœli, ad obeliſcum.*

DEO. * CAVTE
FLAVIVS. ANTISTIANVS
V. E. DE. DECEM. PRIMIS
PATER. PATRVM

Ex Mazochii libro.

* CVIP. Verderii ſchedæ.

5 *Propè Brixiam, Ripariæ.*

E Verderii ſchedis Gruterus.

* Canutius, Lu ina, Opis, Vagitanus &c. ex hominibus in Deorum numerum relati. Sched. præfat. Synt. de Diis Germ.

AV-
RIVM.

6 *Patavii apud Ramnuſios in baſi.*

*A V R I B V S
B. D. D
P E T R V S I A
P R O B A
M A G I S T R A
G A L G E S T I
H E R M E R O T

Grutero Pinellus.

* Vide Scalig. in indice & Pign. epiſt. Symbol. 38. Aures inter Deas referunt, ſed refutat Reineſ. epiſt. ad Rupert. p. 51. Ipſe malit legere MATRIBVS. Sed Auribus eſt in lapide, teſte Urſato. Explico: Auribus Bonae Deæ dicavit. Sic Jul. Capitolinus Alexandro Severo Imp. *auribus Veneris eos* (duos uniones) *dicavit*. Gud.

VERBEIAE.

7 *Weleja ad flu. Werfum in Com. Eboracenſi. in ara excelſa & pulcerrima.*

*VERBEIAE
SACRVM
CLODIVS
FRONTO
PRAEF. COH
II. LINGON

Grutero Camdenus.

* Rein. an VERNEIAE a Juverna, quae & Vernia, ſeu Hibernia. Iverne, Jerne vid. Cambd. & Ortelii Theſ. ſic Noreia Noricorum. LVI. 2. Gur.

8 *Inter ruinas apud Caervorran, prope Vallum in Northumbria.*

DEO
VITI
RINE...
...LIMEO
ROV
P. L. M

Camdenus Grutero.

* VITVMNVS & Sentinus per quem viviſcit infans & ſentit. Tertull. l. II. ad Nation. c. 11.

9 *Romæ in ædibus Domini Horatii della Valle, in lapide quadrato, cujus latere uno extat lanx, ſubque ea canis, qui cervam perſequitur; alterius medio adeſt poculum, infra verò tunicatus quis virga mulcens caput, neſcio an canis an alterius animalis. tertio latere viſitur arbuſcula: quarto iſtud inſcriptionis.*

VIRIVM.

*V I R I B V S
SACRVM

Gruterus à poſſeſſore marmoris.

* Sic infra MXI. 1. Dianae Victrici & Viribus Romae vidimus duabus ſtatuis inſcriptum, alteri DIANAE. SACRVM. IMPERIO. alteri VIRIBVS. SACRVM. Gud. quem vide ad Phædrum fab. XI.

10 *In Cumberlandia Angliæ.*

CEAII.

*CEAIIO. AVR
M. RTI. ET. MRS
ERVRACIO. PRO
SE. ET. SVIS. V. S
LL. MM

Ex Camdeno. * Reineſ. legit. GENIO. AVG.

11 *In ruinis Warhel.*

MATRIS
AVG.

MATRI. AVG
PRO. SALVTE. IMP
CAES. M. ANTONI
GORDIANI. PII
FELICIS. AVG
M. ANTONIVS
EQ. R. DEC. M. APVL
SACERDOS. ARAE
AVG. N
†CORONATVS. DAC
III. D. D

Ex Lazio & Cluſii Siglerique ſchedis.

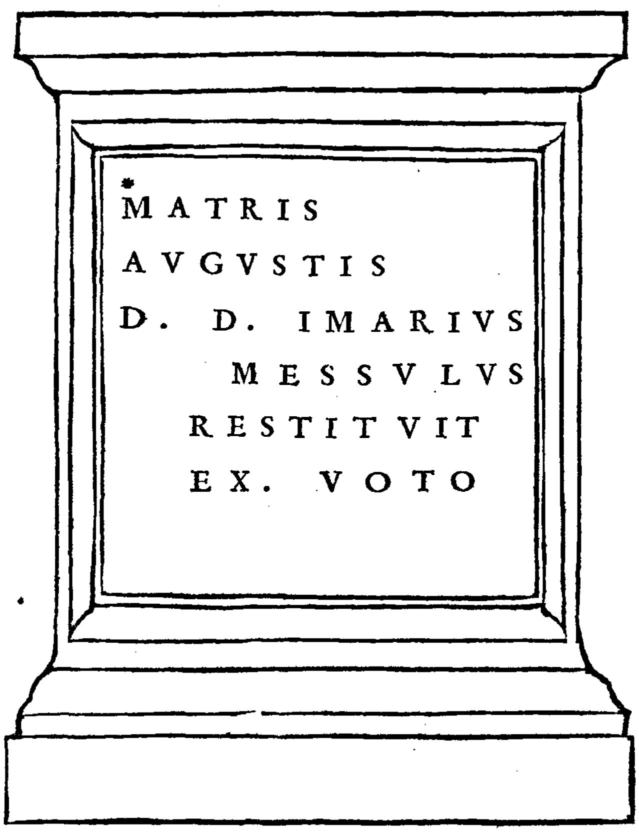
† De Sacerdotibus Aug. coronatis vid. Caſaubon. ad Sueton. Aug. c. 10. Eo facit etiam iſta inſcriptio. Sed hunc Sacerdotem coronatum Scaliger in indice præterit. Gud.

12 *Lugduni. fragm. prope Aiſnai.*

MATRIS. AVG
L. DEXTRIVS
APOLLINARIS

Ex Paradino.

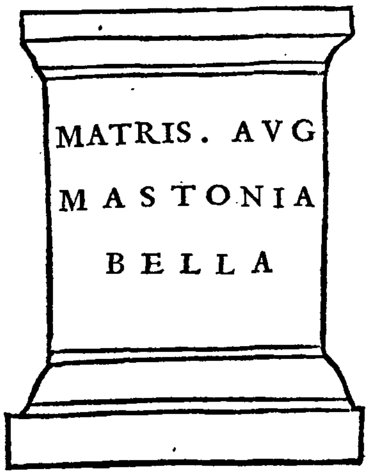
1 *Viennæ Allobrogum ſub Campanis S. Petri.*

A Scaligero.

* MATRIBVS. Pigh. L. MARIVS. mſſ. Pigh. & ita conjecit Scaliger. Boſco in Biblioth. Floriac. & Golniz in itinerar. p. 446. plane ſimiliter, ut hic editur, niſi quod Boſco verſu 3 legit DIMARIVS.

2 *Lugduni ad S. Juſti.*

A Scaligero.

3 ✱

MATRIS. AVG
IN. HONOREM
DOMVS. SEDIORVM
EYTICHE. LIB
AEDEM. CVM. ARA
DAT

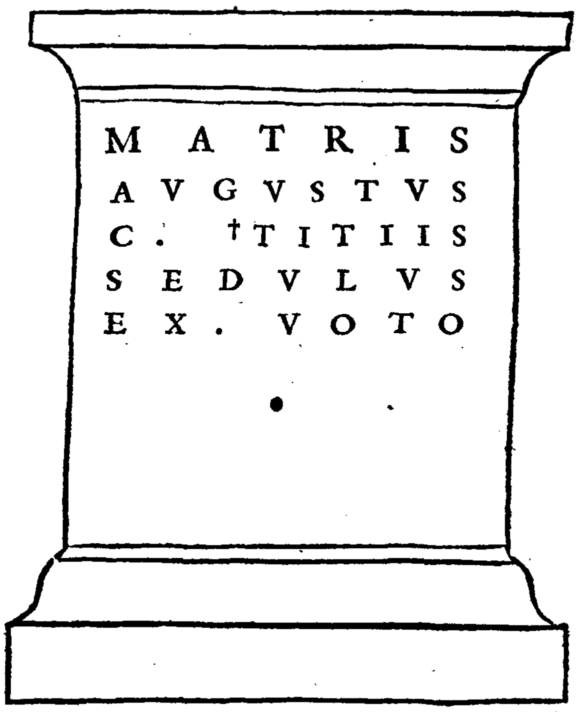
Gruterus è Verderii ſchedis.

4 *Albæ Juliæ in arce.*

MESTRIVS. MARIINVS
PICTOR. CONSTITVIT
PRO. SALVTE. SVA. ET
SVORVM
FANVM. DOMINAR

E Scaligeri ſchedis.

5 *Lugduni, in domo Langæi, extatque ſimile in æde Columbæ. Viennæ Joan. à Boſco in Bibl. Floriacenſi.*

A Scaligero.

† ATITIVS Verderii ſchedæ.

6 *Luxemburgi ara grandis quadrata, ubi diſcumbentium modus expreſſus, & alia multa.*

MATRI. ET. PATRIBVS

Boiſſardus Grutero.

7 *Prope Segobrigam Hiſpan.*

MATRIBVS
TER
MEGISTE
V. S. L

Ex Morali.

8 *Vinobii quod nunc Bincheſter, in Epiſcopatu Dunelmenſi.*

DEAB
†MARTRIB. Q. IŌ..
.....CL. QVIN
TIANVS.... COS
V. S. L. M

Grutero Camdenus.

† Ex Pauſania explicat Selden, in Jano Anglorum p. 6.

9 *Corumnæ in Hiſpaniis.*

T. *FRATERNVS
MATRIBVS
GALLAICIS
V. S. L. M

Alfonſus de Caſtro Hiſpanus exſcr. Smetius.

* FRATERNIVS. Smetius & ita in indice refertur. ſed Pighius *Fraternus*. An PRIVERNIVS? Reineſ.

10 *Ad Rhenum alicubi ſub trib. ſtemmatis ejuſdem ætatis virorum.*

IN. H. D. D
DIS. DEAB. Q. OMNIB
MATRIBVS. VAP
THIABVS. ET. GENIO
LOCI. *SACRVM. C
TAVRICIVS. VE
RVS. B-F. COS. PRO. SE
ET. SVIS. V. S. L. M
POSVIT. ET. DEDI

* Ab Arnold. Mercatore Gruterus.

11 *Lugduni fragmentum.*

PRO. SALVTE. DOM
N. IMP. L. SEPT. SEVERI
AVG. TOTIVSQVE. DOMVS
EIVS. † AVFANIS. MAT
RONIS. ET. MATRIBVS
PANNONIORVM. ET
†DALMATIARVM........
. . . .

Ex Paradino.

Spon. miſc. Erud. p. 106. pleniorem exhibet ut & Fabret. emend. p. 1.

† AVFANES. Pigh. † DELM. mſſ. Pigh.

12 *In Abbatia Divitenſi propè Ubios fragm.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

S. *SVEBIS
MILIVS
MITIVVS
OTO. L. M

O. ET. AELIANO

Gruterus è ſchedis Arnoldi Mercatoris.

* de Suevis, & vario eorum ſitu vide Cluv. Germ. l. 3. c. 24. f. 38.

1 *Odenhuſii ad Rhenum.*

MATRONIS
*ASERCNEHABVS
L. INGENVINVS
SABINVS
V. S. L. M

Campius Frehero.

* Nehac Aſerici cultae, ſive Aſericiburgi, quod olim Ασκιβυρyιον ab Ulyſſe dictum. Tacit. in Germania. Num ejuſmodi quid volunt mſſ. ea in voce corrupti. Nomina quinque harum Matronarum ſunt compoſita, quarum poſterior pars caſu recto eſt Neha, vox eadem cum Nehale & Nehalenia, eandem certe originem habet. A Neha alii in caſu tertio plurali communem formam ſecuti Nehis: alii, ut Deabus, maluerunt Nehabus. Sæpe terminatio hæc in marmoribus uſurpatur. Sic ſtatim in pag. ſequ. XCII. 1. DIIS pro deabus, & aliis aliquot DIBVS & DIIBVS pro diis. vide XCVIII. 5. & Indic. Gud.

2 *Repertum ad pagum Altorfium prope Juliacum.* CIↃ. IↃ. LXXXII.

MATRONIS. †HAMAVEHIS
C. IVLIVS. PRIMVS. F
C. IVLIVS. QVARTVS. EX
IMPERIO. IPSARVM
D. M. L

Gruterus è ſchedis Arn. Mercatoris.

† Videtur ſcribendum HAMAHEHIS, ut cum aliis in eo tractu repertis conveniat, quamvis, & quae prius *Nehae*, poſt *Vehae* potuerint dici, ut *Nehale* & *Nehalis*, poſt dicta *Vehalis*. Sunt igitur Nehae ſive Vehae in loco dicto Hama cultae. *Ham* Germanieum vetus pro ſilva. Gud.

3 *In Monaſterio Eyfſliz oppido Juliacenſi, ſupra Coloniam Ubiorum. Treviros verſus, ſex miliaribus.*

Collatus cum mſſ. Pighii.

Supra inſcriptionem in eodem ſaxo ſedent tres deæ, ſinu pleno fructuum.

MATRONIS. *VACALLI
NEHIS. TIB. CLAVD
MATERNVS. †IM: P: I: M:
L. M

Inferius ſculptum eſt tale ſacrificium.
Vir cum muliere litat ad aram, & ſtat intermedius puer cum acerra.
Porrò ſaxum hoc effoderunt, ad villam Amwiler, non longè à pago nunc dicto Vachlendorff, hoc eſt pagus Vacallinæus, à quo loco matronæ Vacallinehæ cognominatæ ſunt. Habetque inſcriptio ipſa in ſe quid ruditatis Germanicæ, in modo aſpirandi atque abbreviandi, velut & altera ſequens.

Smetius.

* Nehis Vacalli cultis, nunc pago dicto Wachlendorff. † leg. IMP. IPSARVM atque ita habet H. Thomas Leodius de Orig. Pal. f. 18. quanquam alias corrupte exhibet MATER. NVR. pro MATERNVS. idque inepte explicat de Matre Tiberii Auguſti.

4 *Juliaci, in Suburbanis, non procul à Veteribus caſtris Romanorum, loco qui nunc etiam dicitur Rumanheim, unde & matronis deabus cognomen.*

MATRONIS
†RVMAEHABVS
SACR
L. VITELLIVS
CONSORS. EXPLO
LEG. VI. VICTR

†RVMANEN. Pighius.

Ant. Morillonius, utrumque vidit & ſic deſcripſit. Smet.

† ita mſſ. Pigh.

5 *In eccleſia Loveneſſen, prope Enskirchen, ad Rhenum.*

MATRONIS
*ROMANEHIS
C. PVLMILENVS
V. S. L. M

Ab eodem Campio.

* In quarta hujus paginae RVMAEHABVS.

6 *Coloniæ Agripp. ara alta 13. pollices, lata 8. ſpiſſa 5. in ædibus Helmanni J. C.*

IN. H. D. D
DIABVS
*MALVISIS
ET. SILVANO
AVR. VERE
CVNDVS
.†ORD. BRITO
V. S. L. M

Ex Arn. Mercatore. & ita Pighius.

* Rein. legit MATRIBVS.

† Auctores indicis hinc fingunt Ordinem Britonum. ſed legendum vel DOM. BRITO. vel ORiundus BRITOnibus vel OR. BRITO. i. e. Origine Brito. Gud.

7 *In Pario marmore Lomacii, haud longe à Novocomo.*

MATRON
. V. S
†I. F. SIXTIVS
AGATHON

Ex Caſtillioneo.

† FL. mſſ. Pighii. I. F. exponit Gud. *juſſit fieri.*

1 *Metis in ædibus Dionyſii Lebei-Batlliii, Regii apud Mediomatrices Præſidis, viſuntur tres hæ puellæ ſtolatæ manu altera neſcio quid florum continentes, inſcriptio tympani hæc eſt.*

Communicavit Grutero dictus Dominus Præſes.
* DIS MATRABVS. Scal. indice explicat DEABVS. Nam in ſecunda DEABVS MAIR.

2 *Vrbe Lingonum.*

H . D . D
DEABVS . MAIR
IVLIVS.REGVLVS.MI
LES . LEGIONIS . VI
ANTONINIANE . A
ABSARIVS . EXVO
PRO . SE . ET . SVIS
V . S . L . M

Gruterus è ſchedis Rouſlati.

MVSARVM.

3 *Romæ in ædibus Julii Porcarii, ad Minervam, in fragmento marm.*
Spurium & novum. Gud.

†MVSIS
SACRVM

Smetius vidit.
† Scribendum SACRVM MVSIS ex Smetio & Pighio.

NOMIORVM DEOR.

4 *Romæ, in baſi marmorea, in domo Marci Aemylini.*
In hortis Juſtiniani Principis Gud.

ΝΟΜΙΟΙϹ . ΘΕΟΙϹ
ΙΟΥΛΙΟϹ
ΜΑΙΟΡ
†ΑΝΤΩΝΕΙΝΟϹ

E Scaligeri ſchedis & Boiſſardi T. V. 2. antiqq.
† lapis. ANTONINOC Gud.

Romæ, tabula marm. ad radices Capitolii.

1 NYMPHIS. LIMPHISQ. AVG
DVLCISSIMIS
OB. REDITVM. AQARVM
PLACIDE. PROSILIENTIVM
AB. POP. ROM. DIV. DESIDER.
M. SVLPICIVS. LEPIDVS
CN. OCTAVIVS. CELSVS
CVRAT. OP. PVB
D. S. I. P. C

Grutero ex Urſini ſchedis Gutenſten.

Ad Silvam, Luſitaniæ urb.

2
NYMPHIS
AVITVS
PROCVLI
F. PRO. SAL
VTE. FLA
CCILLAE. FL
ACCI. VC
XORIS. SVAE
V. L. A. S

E Schotti ſchedis.

Romæ, in domo Ludov. Podacatharii Cyprii, ad cloacam S. Luciæ, Tres Gratiæ, uni atque eidem tabellæ marm. inſculptæ ſunt, nudæ, injectis in mutuos humeros lacertis, ſeſe amplectentes. Media autem averſa abit, reliquis duabus venientibus. Subeſt inſcriptio.

3
BATINIA. PRISCILLA
NYMPHIS. SACRVM NYMPHARVM.

Hanc inſcriptionem cum illis Nympharum figuris vidi in monaſterio S. Juſtinæ ornatiſſimam, varia pictura, parietibus appoſitam. Gud.

Sic alteræ tres, in domo Cæliæ ſunt eodem ferè geſtu habituque, cum quarta neſcio qua, Veſtæ inſtar velata, aſſidente. Et ſubeſt titulus hic.

4
AD. SORORES. IIII

Smetius vidit.

Apud Amerbachium, in Otthonis Silva baſis.

5
NYMPHIS ϕ
N̄ ϕ †BRITTON
TRIPVTIEN ϕ
SVB. CVRA ϕ
M ϕ VLPI
MALCHI ϕ
7. LEG. XXII
PR ϕ P ϕ F ϕ

Ex Apiano.
† Ptolemæo Tripontium Angliæ oppidum inter Londinum & Lindum. vid. Cambdenum.

Romæ, in hort. olim. Card. Carpen.

6
NYMF. *SACR
EPICTETVS
AQVARIVS
AVG. N̄

Grutero è ſchedis Urſini Gutenſtenius.
* SANC addit Pignorius de ſervis.

Prope Brixiam Gardonii.

7
MELANALIA
SEVERA
NYMPHIS
V. S. L. M

Gruterus è Verderii ſchedis.

Utica vulgo Uſetz.

9 SEX ❧ POMPEIVS ∴ I ∴ COGNOMINE ❧ PANDVS ❧
QVOIVS ∴ ET ∴ HOC ∴ ABAVIS ❧ CONTIGIT ∴ ESSE ∴ SOLVM ❧
AEDICVLAM ❧ HANC ❧ NYMPHIS ∴ POSVIT ❧ QVIA ∴ SAEPIVS ∴ VSSVS
HOC ∴ SVM ❧ FONTE ❧ SENEX ∴ TAM ∴ BENE ❧ QVAM ∴ IVVENIS

A Scaligero.

Romæ in Colle hortulorum, apud Leandrum Lanam.

8
TI. CLAVDIVS. ASCLEPIADES
ET. CAECILIVS. ASCLEPIADES
EX. VOTO. NYMFABVS. ϕDϕD

A Caſtalione Gruterus. Spon. Miſcel. p. 32. adjunctas habet ſex figuras.

Ad Balnea Avenionis, in agro Senenſi.

10
NYMPHIS. SACR
L. TREBONIVS. †PATERN
LIB. FORTVNATVS
VOTO. POSVIT
SIGNVM. CVM. *BASI. M
ET. AEDEM. F. CVR

Gruterus è Verderianis.
† PATERN^T Cittad. ſched.
* BASIM Cittad.

Romæ apud Gentilem Delphinium, tabula marmorea.

11
VNDIS. CYANEIS. DONVM. PLA
CAVILE. FECIT
†CONTVCCIVS. BLANDAS. PER. A
QVAS. ARAM. VENERANDAM
HINC. ORITVR. PERGITQVE. FLV
ENS. DEINDE. OCCIDET. IN. SE
*IPAI. MOX. VIRIDIS. RENOVAN
TIBVS. INCLYTA. NYMPHIS
NVMINE. FONTIGERO. GRATES N Ita Pigh.
EX. VNDIQVE. SOLVENS
SOSPES. CVM. COMITES. PRAE TE MAN.
STAT. RENOVANTE. LIQVORE

De Cyanæ nympha in aquas verſa Ovid. 5. Metamorph. In IX. autem Metam. legitur prima producta ut hic: Cognita Cyaneæ præſtanti corpore nympha.

Vidit deſcripſitque Smetius, item Manutius.
† CONTVRCIVS Pigh. * RIPAI Pigh.

Romæ in domo Salviatorum. Suſpectum.

12
NYMPHIS. LOCI
BIBE. LAVA
TACE

E Fabricio & Boiſſardo. T. V. 98.

In oppido Zazwaros Tranſil-
1 *van. in templo.*

NYMPHIS. SALVTIFE
RIS. SACRVM
M. LVCILIVS. LVCILI
ANVS. AVG. COL. PRO
SALVTE. SVA. ET
L. ANTISTI. ONE
SIMI. AVG. COL.
V. S. L: M

Gruterus ex ſchedis Sigleri. & Zamoſcius c. 8 Saxopoli, hæc eſt Zazwaros, in templo.

In oppido Zazwaros, Tranſilvan.

NYMPHIS
2 SANCTISSIMIS
P. AELIVS. MARCE
LLINVS. SIGNIFER
ET. QVAESTOR. N. BRIT
MORTIS. PERICVLO. LI
BER. V. S. L. M
IMP. COMM. AVG
FELICE. V. ET. GLABRIONE
IT. COSS.

Ex ſchedis Sigleri Gruterus.

Bonali in Hiſpan.

3
FONTIS. AGINEES. GENIO
*E. P. CCCLVI. H-S. T
ALEXIS. †AQVILEGVS
V. S. L. M

Ex Alfonſo de Caſtro, & Morali.
* B. P. ∞CCILVI. P. S. T. Grotius ad Martian. Capellam.
† AQVEEGVS Grot. ibid.

Aquileiâ tranſlata Venetiis ara, ſic inſcripta.

4 FONTI †B

† id eſt Beleno: quemadmodum ſupra pag. XXXVI. Gud.

E Pighii Hercule.

Tranſlata eodem altera tribus lateribus inſcripta.

5 VI. DIVINAE
SACRVM
C. VETTIVS. C. F.
GAVOLVS

Ex eod. Pighio, & Ligorio.

Neſcaniæ Hiſpan.

6
FONTI. DIVINO
ARAM. L. POST
VMIVS. *STATV
LIVS. EX. VOTO
D. D. D

E Morali.
* SATVLLIVS. Pigh

Romæ, apud Gentilem Delphinium, in baſi.

Collatus cum mſſ. Pigh.

7
GENIO
NVMINIS
FONTIS. †SERMON
CHRYSEROS
CAESARIS
NOSTRI. LIB
*GANGALA

E Smetio & Boiſſardo T. V. 91.
† Sic & aliæ ſchedæ, Sed Grot. ad Mart. Capellam SER. MON
* AVREL. ZANTIANA IↃXXVI. 3. Gud.

8 *Argandæ, in Hiſpan.*

*L. I. RVFINVS
NYMPHIS
†VARCILENS
V. L. S

Ex Morali.
* TI. Pigh. † VARCILERIS. Pigh.

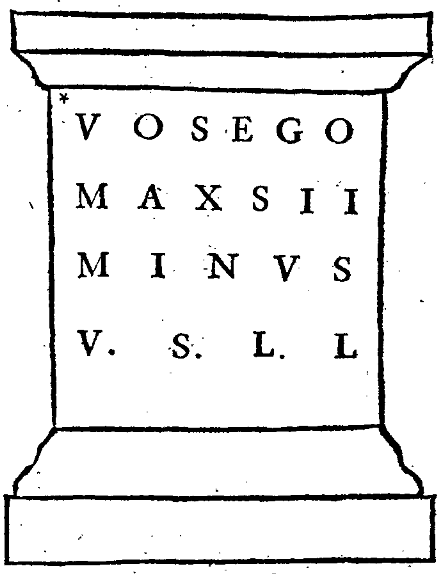
Tabella marmorea Neapoli in fundamentis murorum eruta.

9
P. *MEVIVS. EVTYCHVS
AEDICVLAM
RESTITVIT. SEBETHO SEBETHI

Ex Aldo.
* METILIVS CLXXX. I.

VOSEGI *Ad Tabernas montanas, in area arcis*

10

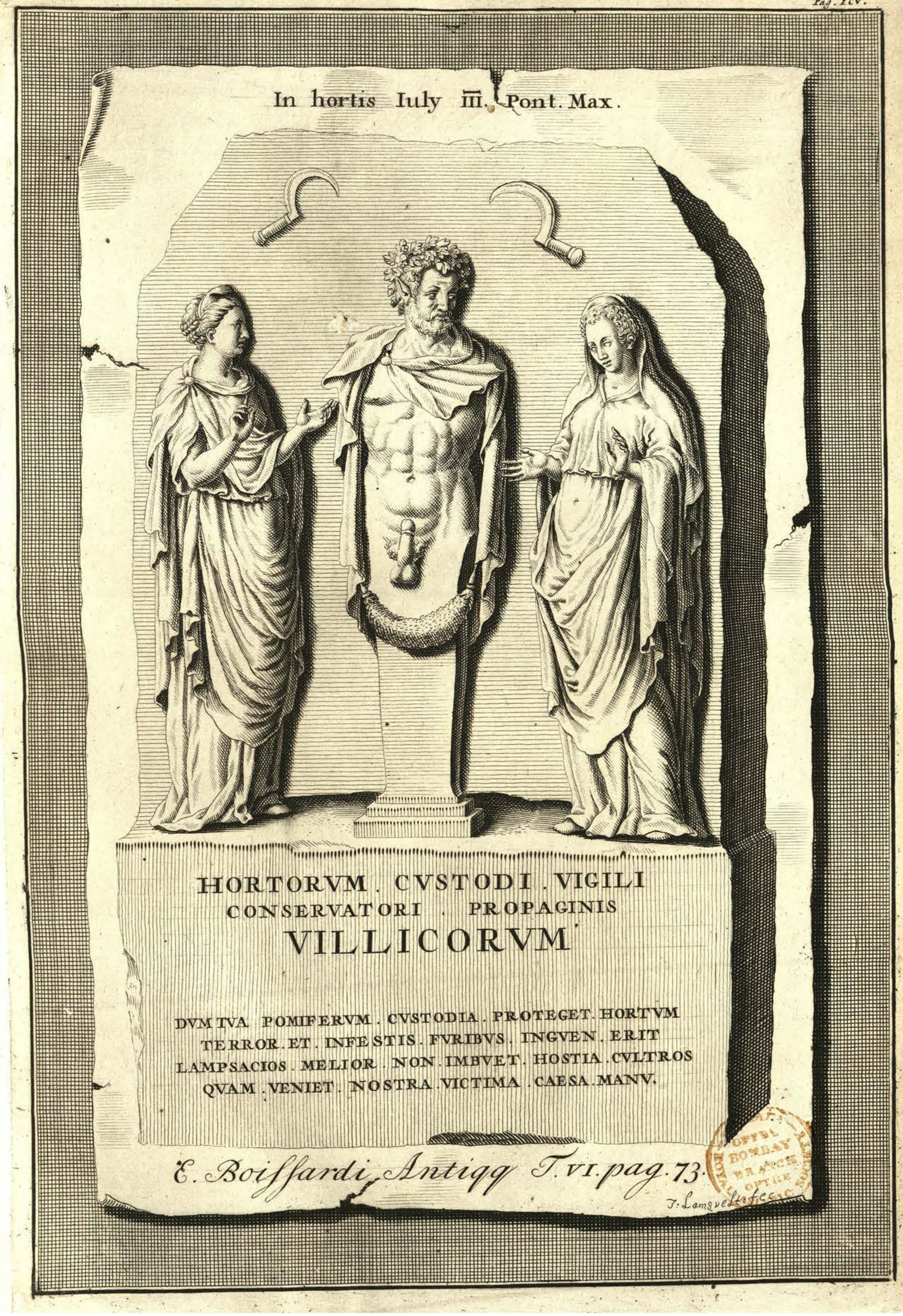
E ſchedis Tilemanni Stellæ Gruterus.
* ita in lapide eſt, non VOGESO, & ita quoque mſſ. in Lucano. Gud.

11 *Salerni, prope Neapolim, in ſummo templo* POMONIS.

T. †TETTIENVS. FELIX. AVGVSTALIS
SCRIBA. LIBRAR. AEDIL. CVRVL.
‡VIATOR. AEDIL. PLEBIS. ACCENSVS
CONSVLI'. H-S. L. M. N. LEGAVIT
AD. EXORNANDAM. AEDEM. PO'MO'NIS
EX. QVA'. SVMMA'. FACTVM. EST. FASTIGIVM
INAVRATVM. PODIVM. PAVIMENTA. MARM. OPVS. *TECTORIVM

* TECTORVM Sic Lap.

Ab aliis accepit Smetius, extatque apud Apianum & Manut. in Orthogr. & Ligor.
† CECIENVS Barth. TECTEIVS Lig. TECIENIVS App. ‡ V. Marcell. Donat. ad Lib. XVI ann. Tacit. c. 12. p. 331. Grut.

In hortis Iuly III. Pont. Max.
HORTORVM . CVSTODI . VIGILI
CONSERVATORI . PROPAGINIS
VILLICORVM
DVM TVA POMIFERVM . CVSTODIA . PROTEGET . HORTVM
TERROR . ET . INFESTIS . FVRIBVS . INGVEN . ERIT
LAMPSACIOS . MELIOR . NON . IMBVET . HOSTIA . CVLTROS
QVAM . VENIET . NOSTRA . VICTIMA . CAESA . MANV.
E. Boiſſardi Antiqq T. VI. pag. 73.
J. Lamsvelt fec.

Ad Portam Flaminiam in Vinea e regione Julianorum hortorum.
ΤΡΥΦΩΝ
ΤΡΥΦΩΝ
ΙΘΥΦΑΛΛΩΙ ΚΟΡΥΝΗΦΟΡΩΙ
ΚΗΠΟΦΥΛΑΚΙ ΚΑϹΠΤΟΜΑϹΤΙΓΙ
ЄΥЄΡЄϹΙΑϹ ΚΑΙ ЄΥΔΟΚΙΑϹ ΧΑΡΙΝ
ΛΑΜΦΑΧΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
E. Boiſſardi Antiqq. T. VI. pag. 36. J. Lamsvelt fec

PRIAPI

Alba Juliæ.

1

sic

PRIEPO
PANTHEO
P. P. AELII
VRSIO. ET. AN
TONIANVS. AE
DILES. CL. APVL
DICAVERVNT
SEVERO. ET. *IOVINIANO. CoS

Ex ſchedis Cluſii & Vrſini Grurerus.
* Mendum fabrile pro SAVINIANO. Coſſ. a. V. 907. nominantur etiam infra DCVII. 1.

2 *Veronæ ad S. Zenonem maiorem in fano.*

. . . .

C. H. C
LOCVS. ASSIGNATVS
MONVMENTO. IN. QVO. EST
AEDICVLA. PRIAPI
IN. FR. P. LXX
IN. AGRO. LXX

Ex Saraina & ſchedis Sculteti, qui legit.

Repertum in vico Ronchoni, agro Patavino.
3 *Eſt Tibulli, vid. Scalig. in Priap. p. 209.*

*VILLICVS. AERARI. QVONDAM. NVNC. CVLTOR. AGELLI
HANC. TIBI. PERSPECTVS. TEMPLA. PRIAPE. DICO
PRO. QVIBVS. OFFICIIS. SI. FAS. EST. SANCTE. PACISCOR
ADSIDVVS. CVSTOS. RVRIS. VT. ESSE. VELIS
IMPROBVS. VT. SI. QVIS. NOSTRVM. VIOLABIT. AGELLVM
HVNC. TV. SED. †TENTO. SCIS. PVTO. QVOD. SEQVITVR

E Scardeonio.
* Al. AERARI CVSTOS Al. RVSTICVS AERARI. vide Scalig. in Priap. 209. *Villicus* tuetur Salmaſ. ad Lamprid. Alex. fol. 201. ed. Pariſ.
† Scal. ex mſ. SED TACEO. vide locum laudatum. Reineſ. TENEO, id eſt inquit, Contineo me, taceo. Gud.

Romæ in hortis via Flaminia in baſi, quæ ſuſtinet virum pampineis foliis coronatum, in terminum deſinentem. ſupra caput conſpiciuntur hinc inde falculæ binæ. Vtrimque adſtant mulierculæ duæ adorantium ritu.

4

HORTORVM. CVSTODI. VIGILI
CONSERVATORI. PROPAGINIS
VILLICORVM
DVM. TVA. POMIFERVM. CVSTODIA. PROTEGET. HORTVM
TERROR. ET. INFESTIS. FVRIBVS. INGVEN. ERIT
LAMPSACIOS. MELIOR. NON. IMBVET. HOSTIA. CVLTROS
QVAM. VENIET. NOSTRA. VICTIMA. CAESA. MANV

Grutero Boiſſardus, T. VI. 73. qui deſcripſit ex libro mſ. Julii Roſcii Canonici S. Mariæ Tranſtiberinæ. Vide de hac inſcriptione Ill. Cuperum in appendice ad Conſecrationem. Homeri p. 258.

5 *Romæ, ad portam Flaminiam.*

ΤΡΥΦΩΝ. ΤΡΥΦΩΝ

Hic ſculpitur ſtemma hominis mentulati, auribus Sylvanorum in modum acutis. utrinque adeſt corbis cum fructibus variis. ſupra eas, à dextris clava nodoſior, à ſiniſtris falcula. infra à dextris aſini caput, cui imminet dolabra ſacrificalis. in ſiniſtris item aſini caput, cum cultro oblongiori. in baſi legitur.

ΙΘΥΦΑΛΛΩΙ. ΚΟΡΥΝΗΦΟΡΩΙ
ΚΗΠΟΦΥΛΑΚΙ. ΚΛΕΠΤΟΜΑΣΤΙΓΙ
ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΣ. ΚΑΙ. ΕΥΔΟΚΙΑΣ. ΧΑΡΙΝ
ΛΑΜΨΑΚΙΩΝ. ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Boiſſardus T. VI. 36. Grutero, qui & hoc ex Roſcii libro.

6 *Spoleti in Vmbria, in palatio Senatorum ſeu Decurionum oppidi, inter reliquas antiquitatis picturas, eſt * ærea lamina, ſub mœnibus oppidi caſu quodam à ruſtico effoſſa. Quam vulgò nonnulli credunt jam olim ſtudiò occultatam, quòd extruentibus oppida conſuetum eſſe (ſed nullo quidem auctore) referant, Genium civitatis, ne ab hoſtibus rapi poſſet, veluti Trojanis Palladium, in terram defodi. Hujus autem tabulæ monumentum, Decuriones (nullo tamen verſuum ordine ſervato) in hac exprimi verba curarunt, & in pariete publicè depingi, quòd amiſſa, urbis Romæ direptione, tabella ipſa fuerit.*

* Ligor. legit & exſcripſit in Biblioth. Cardinalis Ridolfi Romæ.

Collat. cum mſſ. Pigh.

Lamina reperta ſub vetuſtiſſimæ urbis Spoletinæ mœnibus.

IANI PORTVNI

IANO. PORTVNO. ATQ. MARTI. E. S.
C. VIBONVS. A. †APRVNNIVS
‡L. AORELIVS. FACIONDAM. DEDE
RONT

Metellus Smetio.
* Lig. TI. ES. C † Lig. PRVNNIVS. Chytr. Delic. Itin. p. 346. A. APESEMVS.
‡ L. AVRELIVS. Chytræus.

7 *Non diſſimile priori, quod Spoleti repertum in ærea lamina, apud me teſtantur ſcheda Fulvii Vrſini.*

IANO. PORTVNO. ATQ. MARTI. S. C. VIBONIVS
A. APRVNIVS. L. ANNAEIVS. DEDERONT. PROBAVERVNTQ.

1 *Patavii, in ædib. Rhamnuſianis.*

T
*IANO. PARI
AVG.SACRVM
C. IVLIVS. C. F. SER
AETOR. AED
DONATVS. AB. TI. CAES
AVG. F. AVGVSTO. TORQ
MAIORE. BELLO. DELMA
TICO. OB. HONOREM
II. VIRATVS. CVM. LIBERIS
SVIS. POSVIT

E Scardeonio & Pinelli ſchedis.
* Vid. Pign. Symb. Epiſt. ep. 37.

2 *In Valle Policella prope Veronam.*

*CVS. IANO. SAC
L. OCTAVIVS
C. F. CRASSVS
L. C. OCTAVI. L. F
MARTIALIS. ET
MACER

E Sarayna & mſ. Panvinii.
* CVSANO ex Marcanova Sirmondus.

3 *Romæ baſis marm. prægrandis, effoſſa anno 1549. in vico Tuſco, inter columnas templi Julii ædemque Theodori & ſpondas palatii majoris hortoſque Conſolationis.* VORTV-MNI.

VORTVMNVS
TEMPORIBVS
DIOCLETIANI. ET
† MAXIMIANI

Vidit deſcripſitque Smetius. Videtur ſuppoſita a marmorario. tamen eodem modo exhibet eam Ligorius in opere ſuo ἀνεκδότῳ. Gud.
† MAXIMINIANI. Pigh.

PILV-MNI.

4 *Cumis.*

PILVMNO. SANCTISSIMO
GENIO. MVNICIPI. SACRVM
P. IVBENTIVS. ANCHARIVS. II. VIR

Ex Onufrii Roma.

DEI. FI-DEI.

5 *Romæ in inſulâ Tiberinâ ad templum Lateranum. Vidi eo loco & legi anno 1662. Gud.*

*SEMONI
SANCO
DEO. FIDIO
SACRVM
SEX. POMPEIVS. † SP. F
COL. MVSSIANVS
‡ QVINQVENNALIS
DECVR
BIDENTALIS
DONVM. DEDIT

Ex Ciofano & Lipſio.
* Vide Salmaſ. ad Hiſt. Aug. fol. 39.
† In ind. Scal. eſt: SEX. F.
‡ inf. CCCLXXXVIII. 7. & Apul. XI. Metam. extr.

6 *Romæ apud Fulv. Urſinum.*

SANCTO. SANCO
SEMONI. DEO. FIDIO
SACRVM. DECVRIA
SACERDOTVM
BIDENTALIVM
RECIPERATIS
VECTIGALIBVS

Idem citat in Notis ad Cæſarem.

7 *Reate ante fores ſummi templi, in capite pilæ marmoreæ, quæ plena eſt virorum varii habitus choreas ducentium & aſcendere conantium. quidam interim illic muliebri veſtitu manu clavam tenet.*

[a] SANCO. FIDIO. SEMOPATRI
DE. DECVMA. VICTOR. [b] TIBEI. LVCIVS. [c] MVMIVS. DONVM
MORIBVS. ANTIQVEIS. [d] PRO. VSVRA. HOC. DARE. [e] SEMPER
VISVM. ANIMO. [f] SVO. PERFECIT. [g] TVA. [h] OPE. ROGANS. TE
[i] COGENDEI. DISSOLVENDEI. TV. VT. [k] FACILIA. [l] FAXSEIS
[m] PERFICIASQ. DECVMAM. VT. FACIAT. VERAE. RATIONIS
[n] PROQVE. HOC. ADQVE. ALIEIS. DONIS. DES. [o] DIGNA. MERENTI

Ex Apiano & Fulvio ſchediſque Metelli. Manutius ad II. de officiis eandem laudat inſcriptionem.
a Primum verſum ita forte legi ait Pighius ob locum Ovidii in faſtis, nam literas dicit attritas in fronte ac reſtare ſolum ...... SANTE SANCO. SEMIPATRI. Boiſſ. b TIBI. Boiſſ. c LVCIV MVMMIV. Boiſſ. MVNIVS mſ. Pigh. d HOC PRO VSVRA. Boiſſ. e SESE. Boiſſ. & Pigh. f SA. Boiſſ. g SA. Boiſſ. h PACE ROGANTE. Boiſſ. & Pigh. i COGENDO DISSOLVENDEI VT. Boiſſ. k FELICIA. Boiſſ. l FAXIS. Boiſſ. m PERFICIAS Boiſſ. & Pigh. n PROPE ET Boiſſ. o CVNCTA ROGANTI. Boiſſ.

8 *Reate.*

PATRI. REATINO. SACR
OB. HONOREM. AVGVSTI
VI. VIRI. AVGVST
TITVS. BETVNIVS. FELIX
AVLVS. LICINIVS. SVCCESSVS
TITVS. OMPONIVS. MODERATVS
PVBLIVS. VETTIVS. MODERATVS
LVCIVS. FLAVIVS. HERMEROS
C. SABINVS. ACHORISTVS
L. D
D. D.

E Manutii Orthographia, quod idem putarim cum ea, quam tranſmiſit mihi Gutenſtenius, hoc verſuum & literarum ordine. Grut. ſed ex Fabretti inſcription. c. 1. p. 30. ſic lacunas lapidis ſupplevimus, quamvis eaſdem lacunas invenerit in mſ. Ligor. Gudius.

SANCO. DEO
PATR. REATIN
SACRVM

OB. HONOREM. ET
.............AVGVS...
....
VI. VIR. AVGVST
L. BAEBIVS. FELIX
IVL. HIGIN. SVCCESS
P. POMPON. MODERAT
C. PONTIVS. FORTVNAT
AVL. HERMEROS
M. ACIL. CALLISTVS

Altero lat.

DEDIC. KAL
OCTOB
....
....
COS

CVNI-NAE.

9 *Puteolis.*

CVNINAE. FELICI
SACR
CLAVDIA. HELPIS
D. D

E Scipione Mazella.

MEFI-TIS.

10 *Laudepompeia, in domo Pontanorum, baſis marm. alta pedes IIIIS. lata II.*

*MEFITI
L. CAESIVS
ASIATICVS
VI. VIR. FLAVIALIS
ARAM. ET. MENSAM
DEDIT. L. D. D. D

E Fonteio.
* MEPHITIS. templum ante moenia Cremeræ. Tacit. 13. Hiſt. vide Gyraldum. Gud.

FEBRIS

1 *Ad ſacellum Oſtrohienſe in Tranſilvania.*

FEBRI. DIVAE. FEBRI
SANCTAE. FEBRI. MAGNAE
C*AMILLA. AMATA. PRO
FILIO. MALE. AFFECTO. P

Ex Zamoſio.

2 *In ara Ditis ſubterranea, in Terento campi Martii loco, ad quam P. Valerius Poplicola, primus poſt reges exactos conſul, nuncupatis publicè votis, atros ſeu furvos boves pro maribus, Diti patri: pro fœminis verò concolores juvencas Proſerpinæ mactavit, lectiſterniumque & ludos trinoctio fecit.*

P. VALERIVS
VOLVSI. F
POPLICOLA
IGNIFERVM. CAMPVM
DITI. PATRI. AETERNAIQ
PROSERPINAI. CONSECRAVEI
LVDOSQVE. EISDEM. DIEIS
POPVLI. ROMANI. SALVTIS
ERGO. FECEI

DITIS ET PROSERPINAE

Ex Onuph. Panu. commentariis, quamvis vix putem extare amplius, ſed deſcriptum ex iſtis Halicarnaſſæi.

ΓΟΓΛΙΟΣ. ΒΑΛΕΡΙΟΣ
ΠΟΠΛΙΚΟ'ΛΑΣ
ΤΟ. ΠΥΡ. ΑΡΕΙΟΥ. ΠΕΔΙΟΥ
ΑΔΗι. ΚΑΙ. ΠΕΡΣΕΦΟΝΗι
ΚΑΘΙΕΡΩΣΑ
ΚΑΙ. ΘΕΩΡΙΑΣ ΗΓΑΓΟΝ
ΑΔΗι ΚΑΙ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗι
ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

P. Valerius Poplicola ignem campi Martii Diti Patri & Proſerpinæ dedicavi, ludoſque Diti Patri & Proſerpinæ pro libertate pop. Rom. feci.

3 *Auguſtæ, in horto Peutingerorum.*

PLVTONI. ET
PROSERPIN
AE. FLAVIA
VENERIA
BESSA. EX
VISV. AEDEM
D. S. P. V. IS. L. M

Ex Velſero & Apiano.

4 *Apud caſtra Vicelliana Medelin. Hiſpan.*

PLVTONI
DEO. IN. LOCO
SVB. TERRA. COND
PERICVLO. OCEANI
LIBER. ARAM. POSV
IT. FAB. VICELIA
NVS. EX. VOTO

E ſchedis Schotti.

5 *Villa Vizoſa, pago Luſitaniæ.*

PROSER
PINAE
SANCTAE
G. IVLIVS
PARTHENOP
AEVS. VOT
QVOT. FECIT
A. L. P

E Reſendio.

6 *In eadem villa Vizoſa.*

PROSERPINAE
*SERVATRICI
C. VETTIVS. SIL
VINVS. PRO. EV
NOIDE. PLAVTIL
LA. CONIVGE. SIBI
RESTITVTA
V. S. A. L. P

E Reſendio.
* Sic in nummo Fauſtinæ & Cyzicenorum apud Triſtan. Tom. II. p. 314. ΚΟΡΗ CΩΤΕΙΡΑ Gud.

7 *In eadem villa.*

Q. HELVIVS
SILVANVS
PROSERPIN
AE. VOTVM
S. AN. L. P

E Reſendio.

Conſpicitur magnificentiſſimum fanum Hipponi ſtructum ſuffultumque plurimis columnis, cum inſcriptione marmorea in ſaxo, quod in æde Epiſcopali Mileti.

8 LVID. VIR. Ɔ. L. Q. CINCIVS. C. AVL. IIII. VIRI
D. SIGNVM. PROSERPINAE. REFICIENDVM. STATV
ENDVMQ. ARASQ. REFICIENDAS. EX. S. C. CVRA
RVNT. H-S. DCCLXX. M....FVERE. HELVIA
Q. F. ORBIA. M. FILIA

E libello Romæ edito, qui continebat delineationem nummorum aliquot Græcorum.

PARCARVM.

Nemauſi.

9 PARCIS
*VALERIVS. HYBR
V. S. L. M

A Scaligero.
* L. VALERIVS Graſſer. de Antiquit. Nemauſ.

10 *Veronæ, in æde S. Nicolai.*

LOCO. PVBLIC. DAT. D. D.
PARCIS. AVG. SACR
L. CASSIVS. *VERVICI. F
NIGRINVS. VI. VIR. AVG
V. S. L. M

Ex Sarayna & Apiano.
* VERVCI Panvin. forte VERVICIAE, ut DCCXIII. 14. Reineſ. VERVLICI Boxhorn. Quæſt. Rom. 9.

11 *Veronenſi agro, in æde divi Georgii vallis Policellæ.*

PARCIS. AVG
P. FALERIVS. TROPHIMVS
ORNAMENTIS. DECVRIONALIB
*RESTITVTOR. R. VER

Ex Sarayna & ſchedis Panvinii. Ita & in Pancirolo exſtat.
* REST. OR. R. VER Palermus l. 2. c. 2 de patria Plinii.

12 *Auguſtæ Vindelic. in ædibus Canonici cujuſdam. Parcis inſcriptum ſuſpicatur Velſerus.*

ARCI
SACR
C. . . .
*COSSITIVS
PRIMVS
V. S. P
L. L. M

E Velſero, & Smetio.
* Sex. Coſſutius Sex. F. Quir. Primus; inferius in Lap. Lugdunenſi. DXXIX. 41.

FATORVM

Valentiæ Hiſpan. in ædibus Pracentoratus, lapis eſt cæruleus quadratus, altera parte longior, in quadrangulos quatuor, ſive areolas diſtinctus. Prima, tertia, quarta, implentur tribus mulierculis, cingulo tenus ſculptis, quæ forſan Parcæ. ſtant amictu priſco, & ornamento capitis, quod apices imitetur. in ſecunda hujuſmodi eſt titulus.

1 Collatus cum mſſ. Pighii.

FATIS
Q. FABIVS
NYSVS
EX. VOTO

Ex Schotti ſchedis.

Mediolani ad cœnobium D. Lucæ.

2

*F A T I S
SIIVIRI. ΛIPARA
VALIIRIANA
V. S. L. M

Ex Jacobonio
* NATIS habent Alceati ſchedæ. id eſt Caracallæ & Getæ. Grut.

DEORVM MANIVM

Mediolani.

3

*D. M A N
L. ATILIVS. PVPINVS
V. S. L. M
L. D. D. D

Ex Orthogr. Manutii.
* Eadem videtur eſſe, quæ ſuperius LVIII. 2. habetur.

4 *Celeiæ in monaſterio.*

DIS. M. SACR
STATIVS. V. FI
SATVRNINVS
C. STATIO. SEIANO
T. EX. V O T O

E Lazio. Sed ſchedæ Boiſſardi ſic legunt.

Pœtovione.

DIS. M
SACRVM. C
STATIVS. T.... VELIVS
SATVRNINVS...V
...OC... STATI
SIBI... SEIANO
EX. VOTO

Romæ.

5 M. CARTILIVS
HILARVS. ET
P. ACILIVS. OPTATVS

VOT. SOL

DIBVS. INFER

L. M

Gruterus ex Urſini ſchedis.

Romæ ad Thermas Veſpaſiani.

6

ΘΕΟΙC. ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΟΙC
ΓΛΥΚΩΝ. ΚΑΙ. ΗΜЄΡΑ

Hic eſt arbuſcula	*Mercurius hic proſpicit per fores paululum apertas.*	*Iterum arbuſcula*
EX. VOTO		EX. VOTO
Hic tria jacula.		*Iterum tria jacula.*

Boiſſardi antiq. T. III. 126.

DIOSCVRORVM

Neapoli extat porticus viii. (vi. ſchedæ Pighii aitque eſſe ſtructas Epiſtiliis ex Chryſanti foliis opere Corinthio. contuli & conſentit omnino Gr.) columnarum, nunc S. Pauli, olim Caſtorum, opere Corinthiaco. In tympano figuræ ſunt, partim integræ, partim fractæ: Apollo ad tripodem. In angulis ad dextram jacet terra cum cornucopiæ, velificante ſupra caput linteo: ad ſiniſtram fluvius, ſub cujus cubito vas aquam effundens, tenet cannam manu: reliqua diſcerni nequeunt.

7 *Inſcriptio hæc eſt.*

ΤΙΒΕΡΙΟΣ ΙΟΥΛΙΟΣ ΤΑΡΣΟΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙΣ ΚΑΙ ΤΗΙ ΠΟΛΕΙ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝ ΤΩΙ ΝΑΩΙ
*ΠΕΛΑΓΟΝ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΕΝ

Smetius. VI. 10. qui hic valde vitioſus.

Latine.

Tiberius Julius Tarſus Auguſti Libertus & Procurator Caſtori & Polluci, civitatique ædiculam, & in ea maris imaginem de ſuo abſolvit dedicavitque.

E Pighio, & libello edito Neapoli CIƆ. IƆ. LXXXIX. Vide Capac. l. 1. Hiſt. Neap. 14. qui hunc lapidem exponit.
* leg. ΠΕΛΑΓΩΝ. Pelagon ſpado Neronis. Tacit. l. 14. Pelagonius inter ſcriptores Γεωπονικῶν. Gud.

CASTORIS ET POLLVCIS

Viennæ Allobrogum, ad portam S. Petri monaſterii fragmentum.

Collatus ad ſchedas Pighii.

8

D. D. FLAMINICA. VIENNAE
TEGVLAS. AENEAS. AVRATAS
CVM. †CARPVSCVLIS. ET
VESTITVRIS. BASIVM. ET. SIGNA
CASTORIS. ET. POLLVCIS. CVM. EQVIS
ET. SIGNA. HERCVLIS. ET. MERCVRI
*D. S. D

E Verderii Knibbiique ſchedis Gruterus.
† Eſt tectorii ſpecies, quæ in columnis aliiſque ædificii partibus ornatus cauſſa additur. Pigh. *M. Joh. a Boſco in bibl. Floriac. D. S. M.

Murciæ, in Hiſpan.

9

CASTORI. ET. POLLVCI. *DIIS. MAGNIS
SVLPITIA. Q. SVLPITII. F. VOTVM
OB. FILIVM. SALVTI. RESTITVTVM

Ex Apiano & Schotti ſchedis.
* DIS Pigh. & verſus aliter diſtinguit.

In vico Gradiſtia, urbis Ulpiæ Trajanæ, jacet humi propter ſacellum marmor candidum, ubi bini iſti fratres, alter alteri lacertis collo impoſitis inhærent, tali cum titulo.

10

CAST. ET. POLL
D D. I. O. M. F F

Ex Zamoſio.

Pag. XCVIII.
Ad Thermas Vespasiani.
ΘЄΟϹ ΚΑΤΑΚΘΟΝΙΟΙϹ
ΓΑΥΚΩΝ ΚΑΙΗΜЄΡΑ.
EX VOTO
EX VOTO
E. Boiſſardi Antiqq T.III. pag.126.

Romæ ad S. Marcum, in domo Alteriorum, in columellis duabus, ſeu baſibus rotundis, pari modo inſcriptis.

1 CASTORVM

M. AEL. M. F. RVSTICVS. RECTOR
IMM. II. HON. IIII.
IN. DIEM. VITAE. SVAE
MESORIBVS. MACH. F. P
QVIB. EX'. S. C. COIR. LIC
CASTORES. D. D *ſic*
ET. OB. DEDICATIONE
DEDIT. SING. *. II.
L. FAENIO. FIDELE
Q. Q. II
DEDIC. XV. KAL. IVN
SATVRNINO. ET. GALLO. CoS

In altera extensè legitur. COIRE LICET

Smetius vidit.

2 *Oſtiæ Saxum quadratum.*

LITORIBVS. NOSTRIS. QVONIAM. CERTAMINA. LAETVM
EXHIBVISSE. IVVAT. CASTOR. VENERANDEQVE. POLLVX
MVNERE. PRO. TANTO. FACIEM. CERTAMINIS. *HVIVS
MAGNA. IOVIS. PROLES. VESTRA. PRO. SEDE. LOCAVI
VRBANIS. TATIVS. GAVDENS. ME. FASCIBVS. AVCTVM
NEPTVNOQVE. PATRI. LVDOS. ‡FECISSE. †SABINOS

Ex Apiano.
* IPSAM Fabret. ‡ ET Fabrett. † SATVRNO Fabret. emend. p. 1.

3 *Romæ propè S. Luciæ quatuor portarum.*

ESSE. PVTAS. MARMOR. LATET. HIC. CVM. CASTORE. POLLVX
MVNVS. OLORINO. DE. IOVE. LAEDA. *DEDIT

E Mazochio.
* TVLIT. Fabr. ibid.

Coloniæ Agripp. ara in ædib. Conſulis Liskirchii alta pedem unum & pollic. XI. *lata pollic.* XI. *ſpiſſa* VII. *ad latus dextrum ſculpta arbor foliata, priore fronte ſcriptum.*

4

CASTORI
SATVRNI
NVS. TR

Ex Arn. Mercatore.

5 SOMNI *Romæ inventa in Eſquiliis.*

GENIO. SOMN.
*L. DOMITIVS. L. L
ARGYRVS. LANARIVS
DOMITIA. L. L
MYRTALE
S. P. D. D

DEDIC. K. IAN
L. CEIONIO. COMMODO. ET
SEX. VETVLENO. POMPEIANO CoS

Ex Panvinio.
* Vide XLVIII. 2.

Romæ in Maffeiorum ædibus ſubſcriptum feminæ ſtolatæ, juxta quam arboris trunco circumvolvebatur anguis.

6

TVTILINAE. S

E Boiſſardo. T. V. 8. qui figuram habet.

Lapis ad Ulpiam Trajanam.

7 M. SEPTIMVS. C. F MENTI
MENTI. FIDEIQ. DEAB
PRAESENTIBVS
EX. VOTO. S. P

Ex Zamoſio.

Romæ in ædibus familiæ de S. Cruce, ad forum Judæorum, Tabula marmorea excavata, litera & ſculptura non admodum bona.

8

FIDEI
SIMVLACRVM
Inciſa ſunt hic ſtemmata tria.

Primum Honoris, viri macilenti, togati, barba raſa & capite tonſo, Veritati quæ è regione eſt, dextram porrigentis. HONOR

Alterum Veritatis, mulieris item macilentæ, veſte ampla plicoſaque in humerum injecta amictæ. VERITAS

Tertium, Amoris pueri veluti ex utroque naſcentis, in medio amborum collocatum.
AMOR

Smetius deſcripſit. XXXII. 4.
expreſſa figura exſtat apud Choulium pag. 30.

Romæ, fra il monte Jordano & il pozzo biancho, in ædib. privatis. baſis.

9

P. CORNELIVS
THALLVS
P. CORNELI. ARCHITECTI. FIL
MAG. QVINQ. COLL. FABR
TIGNAR. LVSTRI. XXVII
NOMINE
P. CORNELI
*ARCHITECTIANI. FIL. SVI
ALLECTI. IN. ORDINEM. DECVRION
FIDEI. SIGNVM. DONVM. DEDIT

Exſcr. Smetius. contuli cum lapide. Pigh. & Gud.
* ARCHITECTIARI. mſſ. Pigh.

Barcinone.

Collat. cum mſſ. Pigh.

10 FIDEI

FIDEI
PVBLICAE
C. PVBLICIVS
MELISSVS
OB. HONOREM
IIIIIVIRATVS
*)) D))

E Strada.
* D. D. D. mſſ. Pigh.

LIBERTATIS

Romæ, in foro, in æde divæ Martinæ, fragmentum tabulæ marm. quam olim Libertatis templo præfixam fuiſſe veriſimile eſt.

11

ENATVS. POPVLVSQVE. R
LIBERTATI

Smetius vidit.

SALVTIS

Interamnæ tabul. marm.

1 SALVTI. PERPETVAE. AVGVST
LIBERTATIQ. PVBLICAE
POPVLI. ROMANI
. . . .

Grutero Gutenſt. è mſ. cod. Metelli.

Romæ in foro Trajani in baſi.

2 SALVTI. PVBL
ICAE. SACRVM
QVINTIVS. C. F
LATINA
CESTIANVS. DVCE
NIVS. PROCVLVS

Ex Ant. Doſio.

Extra portam Collatinam inventa primis Romæ temporibus lamina ænea cum his notis.

HONORIS

3 DOMINAE
HONORIS

Marlianus & Faunus.

In Eſſekhio, non longe à Dravo fluvio.

VIRTVTIS.

4 VIRTVTI
ET
HONORI. L
VLPIVS. MARCELLVS
LEG. AVG
PR. PR
PANNON. INF
V. S

E Lazio.

Biſenti Hetruriæ opido.

5 VIRTVTI. [1]VISENT
SACR
M. MINATI. M. L. SAB. [2]GALLI
II. VIR. I. D. QVINQ
MATERNVS. [3]FRATRIS
SVI. [4]H. C. ET. OB. DEDICA
TIONEM. HONORARIAM
VICANIS. [5]FLVIVM. (ſic) POPV
LO. CRVSTVLVM. ET
MVLSVM. DEDIT

Ex Urſino.

1 VISEN. Urſin. ſched. VISENT. Pigh. ſched. Viſentini cives Viſentii urbis Italiæ, quæ Biſentio vulgo nunc. Plin. 3. 5. Veſentini Gud. 2 GALL. Urſ. & Pig. 3 F. PATRIS mſſ. Pigh. 4 Id eſt *Honori conſtituit* Pigh. 5 OLVINVM. *Guther. de jur pont.* 3. 12. EPVLVM. mſſ. Pigh. recte Grut. &ſic. Gudius.

Romæ, in Baſilica Lateran. Eadem etiam eſt in appendice MLXXXVI. 8. Boiſſ. T. III. 125. non tam integram exhibet. vide & T. IV. 143. ubi aliter, nec tamen integre exhibet.

CONCORDIAE

6 D. N. CONSTANTINO. MAXIMO. PIO. FELICI. AC
TRIVMPHATORI. SEMPER. AVGVSTO. OB. AMPLIFI
CATAM. TOTO. ORBE. REM. PVBLICAM. FACTIS. CON
SILIISQ. S. P. Q. R
DEDICANTE. ANICIO. PAVLINO. IVNIORE. C. V. COS
ORD. PRAEF. VRBI
S. P. Q. R
AEDEM. CONCORDIAE. VETVSTATE. COL
LAPSAM. IN. MELIOREM. FACIEM. OPERE
ET. CVLTV. SPLENDIDIORE. RESTITVE
RVNT

E Mazochic.

Nec ſcio an non idem fuerit: certe ſimile eſt cum eo, quod extitit Romæ in monte Cælio, in marmore fracto.

AEDEM. CONCORDIAE. VETVSTATE. COLLAPSAM
AMPLIOREM. OPERE. CVLTVQ. SPLENDIDIOREM
RESTITVIT
S. P. Q. R

E Metelli ſchedis Grutero Gutenſtenius

Rhegii.

Collat. cum mſſ. Pigh.

7 [1]CONCORDIAE
C. [2]AQVILIVS. C. F. CLA. MELA
EX. DECVRIA. ARMAMENTARIA
[3]QVINQ. VIR. BIS. FIERI. IVSSIT

Pighius deſcripſ. è ſchedis Card. S. Crucis. Smetius.
1 eſt locus, ubi inſcriptio legitur. Fabret. emend. p. 2. 2 AQVILLIVS Fabr. 3 legerim QVNQ. II VIR BIS. In nummo æreo apud Patinum in Boebia vocatur C. AQVINVS MELA II. VIR. QVINQ. Gud.

8 *Sub monte Caſinate in Campania. Non procul ab oppido S. Germani in baſi rotunda grandi.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

M. PAPIVS. M. F. L. MATRIVS. L. F
DVO. VIRI. I. D
SIGNVM. CONCORDIAE. EX. †C. C. RESTITVENDVM
COERAVERVNT. EIDEMQ. DEDICARVNT
ET. BASIM. GRADVM. ARAM. SVA. PECVNIA
FACIVNDA. COER. EIDEMQ. PROBAVER
AD. IIII. EID. OCT. CN. DOMIT. C. ASINIO. COS

Vidit Smetius.
† Id eſt ex *Collegii Conſenſu* Pigh. At Cittad. legit S. C.

Oliſipone apud ædem S. Mamedis.

9 CONCORDIAE
SACRVM
M. BAEBIVS. M. F
M. M. FELIC. IVL
BAT

E Schotti ſchedis.

10 *Agrigenti in Sicilia, in foro recentioris urbis.*

CONCORDIAE. AGRIGENTINORVM
SACRVM
RESPVBLICA. LILYBAETANORVM
DEDICANTIBVS
M. HATERIO. CANDIDO. PROCOS. ET. L
CORNELIO. *MARCELLO. Q
PR. PR

E Claudii Marii Aretii Sicilia, & Scaligeri, Verderiique ſchedis.
* hinc genti Corneliæ cognomen Marcelli fuiſſe conjicit Fabrett. inſc. c. 1. p. 43. v. *Gualt. Sicil.* p. 17.

PIETA-TIS.

Haud procul Roma ad ſeptem Lucernas, in marm. quadr.
Collat. cum mſſ. Pigh.

1 PIETATI. AVGVSTAE
EX. SC. QVOD. FACTVM. EST. D. HATERIO
AGRIPPA. C. SVLPICIO. GALBA. COS
TIB. CL. CAES. AVG. GERM. PONT. MAX. TRIBVN
POT. *III. COS. IIII. IMP. † III. P. P
DEDICAVIT

Deſcrib. Metellus è Iucundi ſchedis, qui vidit. Smet.
* lege XXIIII. vide Pigh. & Panvinium. Gud.
† leg. VIII. ex CCXXXV. 10. Gud.

Ecia, quæ olim Aſtigi in Hiſpan.
Collat. cum mſſ. Pigh.

2 CAECILIA. TROPHIME. STATV
AM. PIETA. TESTAMENTO. SVO
EX. ARG. P. C. SVO. ET. CAECILI
SILON. MAR. SVI. NOMINE. P. C.
D. CAECIL. HOSPITAL. ET. CAE
CILIA. D. F. MATERNA. ET. CAE
CILIA. PHILETE. HEREDES. SINE
VLLA. DEDVCTIONE
XX. P.

Ex Schotti ſchedis.

Aſtigi inter Hiſpalim & Cordubam.
Collat. cum mſſ. Pigh.

3 ⦶PIETATI⦶ AVG
L. LVCRET. FVLVIANVS. FLAMEN
COL. IMMVNIVM. *PROVINC.
BETIC. PONTIF. PERPETVVS. DO
MVS. AVG. T. P. I. EX. ARG. P. C. OB. HO
NOREM. PONTIFICATVS⦶
LVCR. L. F. CAMPANA. FLAM. PERP. DOM
AVG. EDITIS. AD. DEDICATIONEM. SCAENICIS
LVDIS. PER. †QVATRIDVVM. ET. CIRCENSIB
ET. EPVLO. DIVISO. POSVIT
HVIC. DONO. LVCR. CAMPANA. AMPLIVS. NOMI. SVO. ‡QQ. CORONAM
AVREAM. ADIVNXIT
D. D. D

E Schotti ſchedis, & Busbequiano Lipſii, nec ſecus fere Manutius.
* PROVINCIAE Pigh. † QVADRIDVVM mſſ. Pigh. ‡ non habet Pigh. Q.Q.

Martos in Hiſpan. in templo D. Virginis, in marmore quadrato.

FELICITATI AVGVST
C. LVCRETIVS. FVLVIANVS. FLAM
COL. IMMVN. PROV. BAETIC. PONT. PERP
DOM. AVG. ∴∴∴AM. *LX. ARG. PO∴∴
OB. HONOREM. PONTIFICAT
M. LVCR. C. F. CAMPANAE. FLAM. PERP
DIVI. TRAIANI∴∴∴∴∴∴∴
AD. DEDICAT. SCENICIS. LVDIS. QVATRIDVM
ET. CIRCENS ∴∴ PVL ∴∴ VIS ∴∴ OS.
HVIC. DONO. M. LVCR. CAMPANA. AMPLIVS
NOM. QQ∴∴∴ON∴∴∴REAM
ADIVNXIT

Ad latus.

DEDIC
KAL. IVN
∴∴∴∴
∴∴∴∴
∴∴∴∴
COS

Grutero Gutenſt. ex mſſ. Alfonſi Caſtri.
* forte EX. Gr.

SPEI

Romæ, in ædibus familiæ de S. Cruce, ad plateam Judæorum, à fronte.
Collat. cum mſſ. Pigh.

6 SPEI
AVG
SACR

A latere.
Boiſſ. T. V. 35.

SPES
POSITA. SVM
FELIX. VICINIAE
DEDICATVM

E Smetio & Mazochio.

Moguntiaci, in pomerio urbis.

7 PRO SALVTE
DD NN
SANCTISSIMORVM
IMPP
BONO. EVENTVI. MIL
EXERCITVS. *GS. MATER
NIVS. PERLETVS. MIL
LEG. VII. PR. P. F
STRATOR
∴∴∴∴∴∴
∴∴∴∴∴∴

Ex Huttichio & Appiano f. 477.
* GAIVS. Gud.

Aſtigi in foro, in domo privati cujuſdam. Pigh.

BONI EVENTVS

8 *BON. EVENTVI
APONIA C. F. MONTANA †SACERDOS DIVAR
AVGVSTAR. COL. AVG. FIR. EDITIS
OB. HONOREM. SACERD. CIRCENSIBVS
ET. OB. DEDICATIONEM. ALIIS
EX. ARG. LIBRIS. ‡C. L
D. S. P. D. D

E Busbequio & Morali.
* BONI EVENTVS. Pigh. † SACERD. Pigh. mſſ. ‡ CL. Pigh. mſſ.

Romæ inter lapides, qui in uſum fabricæ D. Petri ſecantur, baſis marm. fracta.

5 FELICITATI
DOMVS. AVGVST
∴∴∴∴∴∴∴
OFFICIORVM. O∴∴
T. AELIVS. AVG. L∴∴
∴∴∴∴∴∴∴
T. IVLIVS. AVG. L∴∴
∴∴∴∴VS∴∴∴∴

Ab altero latere.

∴∴∴∴∴∴∴
LIBERTOR. ET. SERVOR
DOM. AVGVST
IMP. CAES. TITI. DIVI
VESPASIANI. F. AVG
IN∴∴∴∴∴N∴VI.
T. CVRIVS. EVHODVS
T. ANNIVS. IVCVNDVS
*C. IVLIVS. HERMES
L. FABIVS. OPTANDVS
T. SEXTIVS. PRISCVS
T. LAELIVS. FELIX
TI. CLAVDIVS. FIRMVS
M. IVNIVS. DEXTER
Q. AGRIVS. ZOPIRVS
C. IVLIVS. TROPHIMVS
SEX. ASINIVS. ZOSIMVS
P. LVSCIVS. CELER
Q. LVTATIVS. PVLCER
C. FLAVIVS. ATTICVS
D. FABRITIVS. SOZON
M. COELIVS. SVAVIS
L. FVRIVS. RESTITVTVS
∴∴∴∴∴∴∴

Grutero Gutenſtenius, qui vidit exſcripſitque.
* CCXLIII. 1. & CLXXXXIV. 9.

82864

1 *Romæ ad Bellajanos hortos eſt tabula cum Spe, muliere ſtolata, dextra tangens caput columnulæ, ſiniſtra oſtentans ſpicas quinque & papaverum capita bina. ad caput hinc ſculpuntur ſarcinæ colligatæ, ad pedes inde alvearium, de cujus faſtigio prominent ſpicæ quatuor, roſæ duæ, caput papaveris unum. in baſi eſt:*

M. AVR. *PACORVS. AEDI
TVVS. SANCTAE. VENE
RIS. IN. SALVST. HORTIS
SPEI
ARAM. CVM. PAEMENTO
SOMNIO. MONITVS. SVM
TV. SVO. D. D

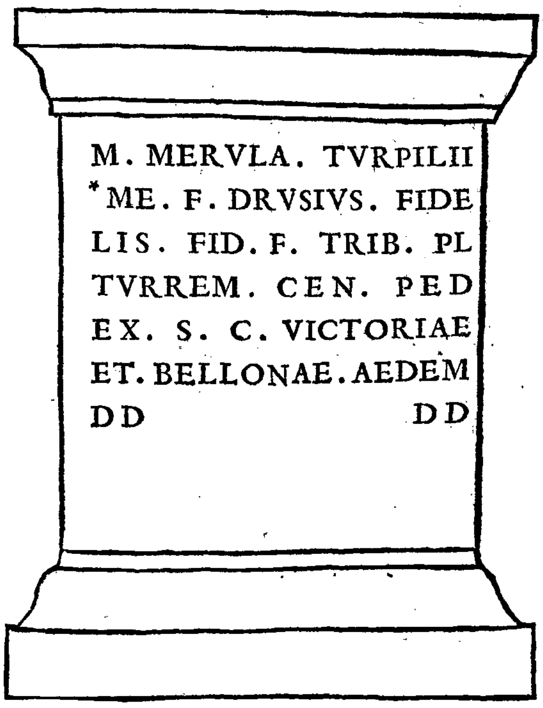
E Boiſſardi antiqq. T. IV. 130.
* Vid. XXXIX.

4 *Brettæ Tranſilvan. inter lapides Oſtrohinos pro ſacello ſub dio.*

SPEI. VIRTVTI. VICTORIAE
D. D. D
QVARVM. NVMINE. PROSPERI
TAS. ET. HONOR. IMP. CAES
TRAIANI. SVCCESSV. FELICI
AVCTA. SVNT *Q. AXIVS AELI
ANVS. PROC. NVMINI. EIVS
L. D. D. D

Ex Zamoſio.
IV. 8. XXXVII. II. LXXVIII. I. 2.

7 *Apud lacum Benacum.*

Gruterus è Verderii ſchedis. & Cauriolus. lib. II. Hiſt. Brix. p. 31. ſed corrupte.
* MER. FID. F. TRIBV. P. Nazarius. qui prope Salonam ponit. Reineſius conjicit an Pruſius? ſunt Pruſirii DCCXXXVIII. 6.

2 *Ferrariæ extat tabula marmorea grandis, ubi togatus ſenex ſacrificat ad aram tripedem cum patera, ſtans ante ſimulacrum Spei, forma virginis ſtolatæ, quæ ſiniſtræ manus ſuſpenſæ digitorum duorum extremorum articulis ſtolæ ſuæ laciniam progrediendo libat, & nonnihil attollit: dextra elata floris calyculum tanquam fructus naſcituri ſpem quandam oſtendit. additur hæc epigraphe.*

GEN. GENIALIS. SPEI. HELPIDIS

Ex Pighii Hercule Prodicio.

NVTRI-
CIS. AVG.

5 *Margburgi Stiriæ, in baſi Campanilis.*

NVTRICI. AVG
SACR
PRO. SALVTE. *MARVLLI
VAL. F.∴∴∵
†∴∵RIAE. MARVLLAE
∴∴∴∵VIII. SATERV.

E Lazio & Apiano.
* CCCLXIII. 3. † VALERIAE. Vid. DCLXXXIII. II.

8 *Repertum Burdegalæ.*

CIↃ IↃ. XCIIII

VICTORIAE. AVGVSTORVM
ET. CAESARVM

Ex Verderii ſchedis Gruterus. Eadem habetur CIↃ XVIII. 6.

10 *In S. Vdalrici extra Viennam.*

VICTORIAE
ET
FORTVNAE
AVGVSTAE
MARCVS
AVRE
MAXIMVS
I. I. A. V. P

E Lazii Viennenſibus.

3 *Juxta fontem Timavi, non longè ab Aquileia, in templo S. Johannis.*

SPEI. AVG. G. SACCONIVS. VARRO
TRIB. COH. I. MILIARIAE
DELMATARVM[o]
M. V. S.

Grutero Verderius, qui vidit. habet codex editus Jovitæ Rapicii de Thermis

6 *Romæ.*

VICTORIAE.

M. MENILIVS. RVFVS
*C. DRVSILLVS. FELIX
∴∴TRIB ∵∵∵. EB ∵∵∵∵∵.
VICTORIAE. ET. BELLONAE
AEDEM. EX. S. C
D. D

Ex Urſini ſchedis Gutenſtenius. ſuſpicor tamen idem eſſe cum ſequente ſeptima. Grut. Falleris. non eſt idem. M. Menlöius Rufus civis Romanus fuit Velina tribu, qui alibi Votum Dianae Aug. ſolvit in collectaneis meis. corrupte tantnm hic ſcribitur Menilius. Gud.
* An e Felice Pallantis fratre & Druſilla natus.

9

VICTORIIS. D. D. N. N
C. CEIONIVS. RVFIVS
VOLVSIANVS
V. C. PRAEF. VRBI ITERVM
IVDEX. SACRARVM
COGNITIONVM

Ex Panvinii faſtis.

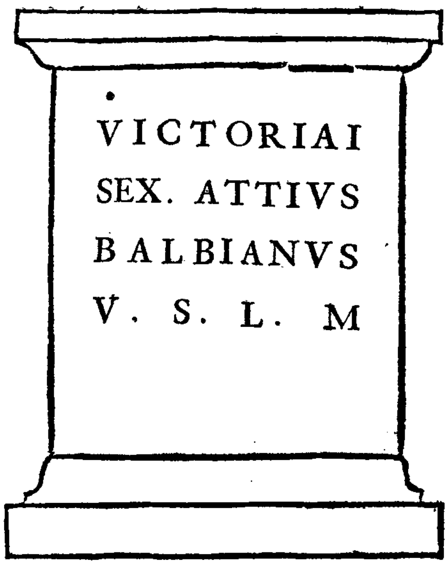
11 *Extat Coloniæ Agrippinæ, apud Conſulem Conſtant. Liskirchium pulcerrima ara, quatuor laterum: unum parte ſuperiore exhibet lancem caudatam & poculum; inferiore puer ſimilia inſtrumenta gerit manibus, hoc ſiniſtra, illud dextra. alterum inſignitur, ſupra quidem delphinis duobus grandioribus, tertio puſillo inter medios ludente; infra autem ſtat hinc arbor laurus, inde vacca vel taurus. tertium ſupremo loco oſtentat malleum & ſeceſpitam, inferiore Popam: ſimilem iterum ſeceſpitam dextra, malleum vero læva gerentem. in quarto viſitur iſthæc inſcriptio.*

DEAE
VICTORIAE
SACRVM

Ex Geographia Arnold. Mercatoris.

1 *Puignagi prope Brixiam.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

E Verderii ſchedis Gruterus. Eadem extat CIↃXVIII.4.

4 *Auguſtæ Taurinorum in porticu ædium Pingonii marmore fracto.*

VICTORIAE. AVG....

IMPERIO. NERVAE.....

SATVRNINVS. L......

Subtus ſtatuæ eſt alatæ mulieris, coronam floream manu dextra oſtentantis, ſiniſtra verò vexillo quid ſimile gerentis.

E Pingonio.

5 *In ruinis Varhel Tranſilvan. ſed quod valde ſuſpectum habuerim.*

VICTORIAE. AVG
NONNE. DIXI. TIBI
DECEBALE
FVNESTVM. EST
HERCVLEM
LACESSERE
NON. RECTE. FECISTI
TVA. IPSE. QVOD. IACES
MANV
ESD. TVA. VTCVNQVE
CAESAR. VICIT
TVLIT
T. SEMP. AVGVR
AVGVSTALIS

E Lazio & Leunclavio aliiſque, ut & G. a Reicherſdorf. in Chorograph. Tranſilv.

11 *Dedekirchen prope Bonnam.*

VICTORIAE. AVG
G. PVBLICIVS. C. FILIVS. SEPTIMIA
SISCIA. PRISCILIANVS. P. P
LEG. I. M........ P. F
D. D. DEDICANTE. EL. APRO
COMMODIANO. LEG. AVG. PR. PR
ET. AVFIDIO. CORESINO. MARCELL
LEG. LEG. EIVSDEM. XVI. KAL. MAIAS
D. N.......... AVG
CoS

Campius Frehero.

2 *In inſula ad lacum Benacum.*

VICTORIAE
L. DECIVS. TERC

Grutero è Metelli mſ. cod. Gutenſtenius. Credo eſſe eandem, quæ in Pighii mſſ. eſt in Luſino villa agri Brixiani.

VICTORIAE
L. DECIVS
TERTIVS.
V. S. L. M. Gr.

3 *Albæ Juliæ in ædibus Cancellarii Kowachoczii.*

VICTORIAE
AVG
LEVCANVS

Grutero Bongarſius.

6 *Jaurini in Dalmatia, inſertum hodie in pila templi.*

VICTORIAE
AVGG. NN
ET. LEG. I
ADI. P. F
ANTONINIANAE
P. MARCIVS. P. F
SEXTINIANVS
EPHESO
P. P. D. D

Altero latere.

DEDICANTE
EGNATIO
VICTORE
LEG. AVGG
PR. PR
ET. CL
PISONE. I
LEGATO. LEG
V. IDVS. IVNIAS
APRO. ET. MAX
CoSS

Ex Apiano & ſchedis Bongarſii ac Cluſii.

12 *Ilipæ in agro Cordubenſi.*

VICTORIAE. AVG
ATICVS. C. FABI. NIGRI. F
FIRMIO. BITYNITIS. LI.
AVGVSTALES
D. D

E Morali.

7 *Spoleti. Gud.*

VICTORIAE. AVG
SACRVM
PRO. REDITV.
IMP. CAES. *T. FLAVI
VESPASIANI. AVG
PONT. MAXIM
TRIB. POT. COS. II
P. P
STATVAM. EX. AERE
ORDO. SPOL. CONLOC

Ex Onufrii faſtis. * Scaliger in indice male ad Titum retulit. v. Boſium de Pontif. Imp. II. 13.

8 *In S. Udalrici pago, ad primum à Vienna lapidem.*

VICTORIAE
DE. MARCOMANIS
M. AVREL
V. S. L. L. M

Ex Lazio.

9 *Elenburgii ad mare Hibernicum, in Cumbria; in ædib. I. Sinhouſii, ſupra corollam, quam duo Genii alati ſuſtinent.*

VICTORIAE
AVGG
intra Corollam.
D. D
D. D

melius exhibetur MXVIII. 7.

Grutero Camdenus.

10 *In Iſula Caſtello* IX *ab urbe lapide via Caſſia. mſ. Pigh.*

VICTORIAE
AVGVSTAE
SACRVM
RESTITVTAE. POST
ANTIQVISSIMAM
VETVSTATEM
ORDO. VEIENTIVM

11 *Ad latus.*

DEDICATA
III. NON. IAN
AEMILIANO. II. *AQVILINO. COS
P. SERGIO. MAXIMO
M. LOLLIO. SABINIANO
II. VIR. Q. Q
CVRA. AGENTE
†VERENTIO. IANVARIO. LIB. ARK

Ex Commentariis Panvinii. Fabret. inſc. c. VI. p. 434.
* ET mſſ. Pigh. † VEIENTIO mſſ. Pigh.

13 *In S. Vito oppido Carinthiæ.*

VICTORIAE
AVG. SAC
M. BELLICVS
SATVRNINVS
TRIB. CHOR
I. FL. BRIT. ET
FINIT. VRBIC
CVM. BELLI
SATVRNINA
BELL. FINIT. AN
NIO. FILIS. VOTVM
SVSC. SOL
L. L. M

Ex Apiano & Lazio.

1 *Oſca Hiſpan. in ædeſuperiore S. Vincentii.*

VICTORIAE. AVG
L. CORNELIVS. PHOEBVS
L. SERVIVS. QVINTILLVS
SEVIRI. AVG
D. S. P. F. C

E Schotti ſchedis.

2 *Brunduni vulgò Braunau, in ripa Oeni fluminis, in Germ.*

VICTORIAE. AVG
L. RESTITVT. PERPE
TVVS. ET. ATTINA
MATRONA. PRO. SE. ET
RESTITVTIS. RESTITVTO
ET. FLORINO. FILIS
V. S. L. M

Ex Apiano.

3 *In ſacello in ruinis Solvæ.*

VICTORIAE. AVG
SAC
∴FL. TACITVS.†CALAE
AVG
∴SEL. MARTIVS
∴C. CONI. AEL. BRT
∴PRO.S.ET.*S.VISO.OMIN
.CL. M. KAL. FEBR
∴PIO. ET. PONT
∴ COS

E Lazio.
† CALAT. id eſt Calator Scalig.
* SVIS. NOMINE. M. Scal.

4 *Prope Veronam in Tuſculano Riperiæ.*

LAVREAE AVG

VICTORIAE
PRO. SALVTE
*Q. MINICI. MACRI
SEX. CABINASIVS
PRIMVS
EX. VOTO

E Sarayna.
* de eodem CCCCXXXVIII. 8. & DCLXXIV. 1. & DCCCCXVIII. 16. Gud.

5 *Cataloniæ.*

LAVREAE. AVGVSTAE
SACRVM
IN. HONOREM. ET. MEMORIAM
AEMILIAE
L. AEMILIVS. MATERNVS
ET
FABIA. FVSCA. PARENTES
S. P. F. C

Ex Burchelato.

6 *In baſi ſeu ara, anno ∞.IↃ.XLVII. ad arcum Septimii reperta.* PACIS

PACI. AVGVST
SACRVM
L. CAESILIVS. *TAVRISIVS. TARQVINTES
C. PORTVMIVS. PHOEBVS. II
L. SILIVS. CARPVS
L. STATIVS. PATROCLVS. II
D. NOVIVS. PRISCVS
P. SVILLIVS. CELER
TI. CLAVDIVS. HERMETIS. L. HELIVS
P. AGRASIVS. P. F MARCELLVS
CVRATORES. TRIB. SVC. IVNIOR. S. P. D. D
PERMISSV. M. † ARRICINI. CLEMENTIS

In latere dextro hujus aræ patera eſt. & hoc inſcriptum.

PONEND. CVR
L. FAENIVS. ‡ EVANTHES. IVNIOR

In ſiniſtro latere, poculum eſt.

A tergo nihil.

Vidit Smetius.
* TAVRISCVS. TARQVINES Pigh. mſſ.
† ARETINVS. mſſ. Pigh. male Gr. ‡ EVANTHVS. mſ. Pigh.

TVTELAE.

7 *Tarracone.*

*DEO. TVTELAE
AEMILIVS. SEVERIANVS
MIMOGRAPHVS. POSVIT

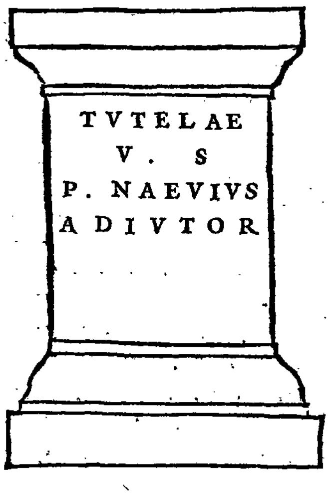
Ex Apiano, Strada, & Cluſio.
* TVTELAT. mſſ. Pigh. & ita ait Genium vocari Capella lib. 2.

8 *Coloniæ Agrippinæ, in ædib. Conſulis Lieskirchii in ara.*

TVTELAE
PL. M. M. L
SACRVM
IANVARIVS
*INCENVS
EMERITVS
V. S. LL. M

Ex Arnold. Mercatore.
* INGENVVS. Gud.

9 *Tarracone apud Hieron. Roſſelium.*

E Schotti ſchedis. & ita Pighius.

10 *Compluti.*

TVTELAE
FLACCILLA
LIBERTA
V. S. L. M

E Morali.

11 *Decurſæ in Hiſp. citer.*

TVTELAE. AVG
SACRVM
C. TERENTIVS. ONESIMVS
OB. HONOREM. SEVIRATVS
SVI. ET. IN. HONOREM
C. TERENTII. VRSI
FILI

Ex Apiano & Cluſio.

12 *Sagunti in Hiſp. citer.*

T. AVG. SACRVM
C. TERENTIVS. ONESIMVS
IN. HONOREM. SEVIRATVS
SVI. ET. IN. HONOREM
C. TERENTII. VRSI
FILII

Ex Apiano & Cluſio.

13 *Burdegalæ: tranſlatum ex Palatio Tutelæ, Tonexiis in templo D. Virginis.*

TVTELAE
AVG
LASCIVOS. CANIL
EX. VOTO
L. D. EX. D. D

Ex Apiano.

SECVRITATI
HEMATHION ET
CARPO
In hortis Carpenſibus.
E. Boiſſardi Antiqq. T. IV. p. 82.

1 *Veſunnæ Petrocoriorum.*

TVTELAE. AVG
*VESVNNAE
SECVNDVS
†SOTTI. L.D.S.D

A Scaligero.
*Vide Savaronem & Sirmondum ad Sidon. ep. 8. lib. VIII.
†SOTER. legunt Savaro. & Sirm. L. explicant libertus.

2 *Al Hamæ Hiſpan*

DEO. TVTEL
GENIO. LOCI

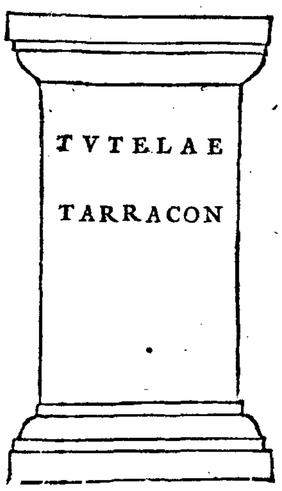
E Schotti ſchedis.

3 *Jaennii in Hiſpan.*

DEO. *TVTELAE
GENIO
MENTES

E Schotti ſchedis. * TVTEL. ET. Pigh. mſſ.

4 *Tarracone in hortis Archiep. Ant. Auguſtini.*

E Schotto.

5 *Romæ in hortis Carpenſibus ſtat vir nudus, niſi quod ſiniſtrum humerum tegatur veſte fluida, dextra vero occiput operiat: contra ſtat mulier circumamicta ſtola ſola, cui adhæret puellus quis nudus. forte ipſe Cupido. virum illum Satyrus inclinatus ſiniſtra palpat, dextra verò ſuſtinet Cornu Amalthea. recubant ante pedes lyra cum plectro, & lituo; item alabaſter. ſubſcribitur.*

SECVRITATIS.

SECVRITATI
HEMATHION. ET
CARPO

E Boiſſardo. T. IV. 82.

6 *Præneſte lapis in vinea fodienda erutus.*

SECVRITATI. AVG
SACRVM
DECVRION. POPVLVSQVE
COLONIAE. PRAENESTIN

Urſinus per Gutenſtenium Grutero.
* SECVRIT. Fabret. emend. p. 2. † POPVLVSQ. Victor. lib XXXII. 17. Var. lect.

ROMAE.

7 *Terracinæ in templo.*

ROMAE. ET. AVGVSTO
CAESARI. DIVI. F
COLON. *AVXVRN
A. †AEMILIVS. EX. PECVNIA
SVA. ‡F

E Mazochio & Apiano.
* Videtur ſcribend. ANXVR. N. non eſt in Ligor.
† AIMILIVS. Lego. ‡ FC. Ligor.

8 *Polæ in Illyrico in Sacello Octaviani Aug. Ligorius hanc annectit ad illam XV. 8. inſertis verbis* IN SACELLO AVGVSI.

ROMAE. ET. AVG
CAES. DIVI. ET
PAT. PAT

Ex Petro Martyre hiſtorico. Eſt etiam in Joan. Cotovic. itinerar. Hieroſolym.

9 *Legebatur Athenis antequam everteretur à Mahomete II in veſtibulo templi quod in arce, quondam Palladi, poſtea B. Mariæ Virgini ſacrum fuit.*

Ο ΔΗΜΟΣ *ΘΕΑΙ ΡΩΜΗΙ ΚΑΙ
ΣΕΒΑΣΤΩ ΚΑΙΣΑΡΙ
ΣΡΑΤΗΓΟΥΝΤΟΣ
ΕΠΙ ΤΟΥΣ †ΠΟΛΙΤΑΣ ΠΑΜΜΕΝΟΥΣ
ΤΟΥ ΞΗΝΩΝΟΣ
ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΥ
ΙΕΡΕΩΣ
ΘΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΕΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙ. ΕΠΙ ΙΕΡΕΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΠΟΛΙΑΔΟΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΑΣΚΛΕΙΠΙΑΔΟΥ
ΑΛΑΙΕΩΣ ΘΥΓΑΣΤΡΟΣ ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ
ΑΡΗΟΥ ΤΟΥ ΜΩΡΙΩΝΟΣ ΠΑΙΑΝΙΕΩΣ

E Fabricii Roma.
* Spanh. de uſ. numiſm. p. 415. † ΟΠΛΙΤΑΣ Cyr. Anconitanus in ſcholiis mſ. ad Strab.

10 *Albæ Juliæ in ſuburbio ad fanum Valachorum.*

T. LAEVIVS. T. F. VET
FLAMEN. SAC. Q
COL. APVL. ARAM
HANC. ROMAE. CON
P. S. F. C

E Zamoſio. *R. Gud.

11 *Epori. hodie Montoro.*

LVPAE ROMANAE.

*LVPAE. ROMANAE
M. VALERIVS. PHOEBVS
VI. VIR. AVG
CVI ORDO MVNN. EPOR. OB MERITA
CENIS PVBLICIS IN.................CON
VENIRE. PER.............................
INSERTIS.................................

* Boxhorn. ad Quæſt. Rom. Plutarchi nugatur de hac Lupa, quae non magis Dea eſt, quam Romania Lupa Eucharisti Uxor DCCCXXII. 8. Hujus Romaniae Lupae filia videtur fuiſſe Valeria Lupa, conjux Cæcilii Maturi in Barcinon. DXXXIV. 3. Gud.

A Buſbequio Lipſius. at Schottus ex Archiepiſc. Auguſtini ſchedis ita deſcripſit poſteriora.

CVI. ORDO. MVN. EPOR
OB. MERITA
CENIS. PVBLICIS. INTER
DECVRIONES. LVDIS. CON
VENIRE. PERMISIT. ALIAQ
ORNAMENTA. DECREVIT
INCERTIS....................X.

12 *Purcinnæ in Hiſpan. olim Municip. Pontificienſi. Eſt fere eadem, quæ extat* CCCXCV. 8.

C. CORNELIVS. C. F
C.N. GAL. CAESO. AED
FLAMEN. II. VIR. MV
NICIPI. *PONTIFICIS
C. CORNEL. CAESO
F. SACERDOS
†GENI. MVNICIPI
SCROFAM CVM
PORCIS TRIGIN
TA ‡IMPENSA IPSO
RVM. D. D.

PONTIFEX. mſ. Pigh. & notam appoſuit indicem lapidis non integri. Gr.
A Busbequio Lipſius & ex ſchedis Auguſtini Schottus.
* PONTIFICI. mſ. Pigh. † ſic & Pigh. ‡ IMPENS. mſ. Pigh.

13 *Sagunti in platea publica.*

Grutero Schottus.

1 *Albæ Juliæ ad portam Georgianam.*

Superſtat Lupæ ſimulacrum, quæ pueros Romulum ac Remum ab ubere pendentes cervice reflexâ lingua quaſi fingit.

*IVL. PRIMVS
7. LEG. XIII. GE
V. S. L. L. M

E Zamoſio. * Vide XIV. 6.

2 *Veronæ prope S. Fauſtinum. Eadem repetitur* MXV. 4.

D . . P
L. ANTISTI
VS. VITVLVS
CVM. SVIS
*IMP. POS

Ex Sarayna & Panvinii ſchedis.
*V. XVI. 4. & XXV. 8.

3 *In hortis Archidiaconis Saſſinatis.*

DEIS. PVBLICIS
SACRVM
C. CAESIVS. SABINVS

Ex Jacobonio.

4 *Romæ repertum in Via ſacra. nunc habetur in Farneſianis ædibus.*

LARIBVS. PVBLICIS. SACRVM
IMP. CAESAR. DIVI. F. AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIBVNIC. POTESTAT. XVIIII
EX. STIPE. QVAM. POPVLVS. EI
CONTVLIT. K. IANVAR. APSENTI
C. CALVISIO. SABINO
L. PASSIENO. RVFO. COS

E Lipſio & Urſino. Vide de hac inſcriptione Caſaub. ad Suet. Aug. 87.

5 *Romæ in S. Clemente ſub duobus viris nudis; quorum hic procerior coronatus ſiniſtra lyram tenet, dextra pectus alterius tangit veluti auſcultantis. ſtat juxta palma arbor, & cornu Amaltheæ, item in tripode anguis ſpiroſa ſibilat*

GENIO. AVGG. LAR. SAL
FORTVNATVS
AVG. LIB

E Boiſſardo. T. IV. 137.

6 *Romæ in ædibus quondam Johannis Coritii, in foro Trajani: fragmentum.*

LA-RVM.

LARIBVS. AVG. ET. GENIS. CAESARVM.
DESIG. X. P. P. PERMISSV. A. ANNI. CAMARTIS. T
ET. VIRTVTIS. MAGISTRI. ANNI. LXXXXII. A. S
IVLIVS C. L. ZOSIMVS. M. BIRRIVS. M. L. HIERVS. M.

C. M. mſ. Pigh. B. mſ. Pigh.

E Smetio.

7 *Romæ in poſteriori palatio Card. de la Valle. Eſt ara quadrata, doctiſſima manu undique accuratè ſculpta. In monte Pincio hodie monte Trinitatis in hortis Medicis vidit Cittadinus.*

In fronte hæc ſunt.

IMP. CAES. *Stat hîc Aruſpex* AVGVSTO. XIII *Hic ſtat* M. PLAVTIO. SILVAN *Hic ſtat* COS

unus, velatus, cinctu Gabino, manicis brevibus, barba raſa, chartas dextra tenens. — *alter aruſpex, ſimili habitu geſtuque, Lituum dextra tenens.* — *Religio facie habituque muliebri, etiam velata, dextra lancem, ſiniſtra vaſculum, cum floribus fructibuſque gerens.*

Stat hic media inter utrumque avicula.

Subſequitur.

DOPPIVS. Ɔ. L. IASO. D. LVCILIVS. D. L. SALVIVS. L. BRINNIVS. Ɔ. L. PRINCEPS
L. FVRIVS. L. L. SALVIVS
MAG VICI SANDALIARI

In dextro latere ejuſdem aræ.

Stant virgines duæ, crinibus corona faſciata coactis, invicem aſpicientes & congratulantes: prior guttum dextra, ſiniſtra lancem portans: altera item guttum ſiniſtra ſuſtollit.

Super ipſis ſcriptum eſt

LARIBVS. *AVGVSTIS

In ſiniſtro latere.

Victoria eſt, quæ clypeo rotundo atque aliis tropæis ſpoliiſque innititur.
A tergo, corona quernea eſt, inter duas laurus & poculum lancemque.
Supernè in tympano, duæ roſæ ſunt, hederæ foliis involutæ, & quinque boum capita ſertis juncta, diſtincta viciſſim, lituo, gutto ſive capeduncula & patera, atque iterum lituo.

E Smetio & Albertino. Boiſſ. Tom. IV. 68. * Sic lapis. non Auguſti ut in ed.

8 *Romæ in ædibus Mariæ Magdalenæ in Zophoro.*

LARIBVS. AVGVSTI
COLLEGIVM. STRVC

A Smetio. Pighius ita exhibet, ut ſit fragmentum.

9 *Romæ.*

LARIBVS
AVG
SACRVM

Grutero ex Urſinianis Gutenſt.

10 *Romæ in ædibus Maphæorum.*

LARIB
AVG
SAC

Vid Smetius.

11 *Tuſculani ad Benacum lapis oblongus grandiuſculis literis.*

AVGVSTIS. LARIBVS

Maurocenus Grutero.

13 *Eboræ in foro piſcario reperta tabula marmorea. quæ tamen mihi ſuſpecta tanquam certè non illius ævi. Grut. Liberatur a ſuſpicione falſi, quia Sertorium quendam alium a nobili & antiquo in Hiſpania vixiſſe patete Valentiana* CCCCLXVIII. 2. *ad Juniorem hunc rectè refertur hæc inſcr. uti &* XVI. 2. *Gud.*

LARIBVS
PRO. SALVTE. ET. INCOLV
MITATE. DOMVVS
Q. SERTORII
COMPETALIB. LVDOS
ET. EPVLVM. VICINEIS
IVN. *DONACE. DO
MESTICA. EIIVS. ET
Q. SERTOR. HERMES
Q. SERTOR. CEPHALO
Q. SERTOR. ANTEROS
LIBERTEI

E Morali, & Mendezii appendice ad Luſitanica Reſendii.

12 *In Sabaria Hungariæ prope arcem in cippo.*

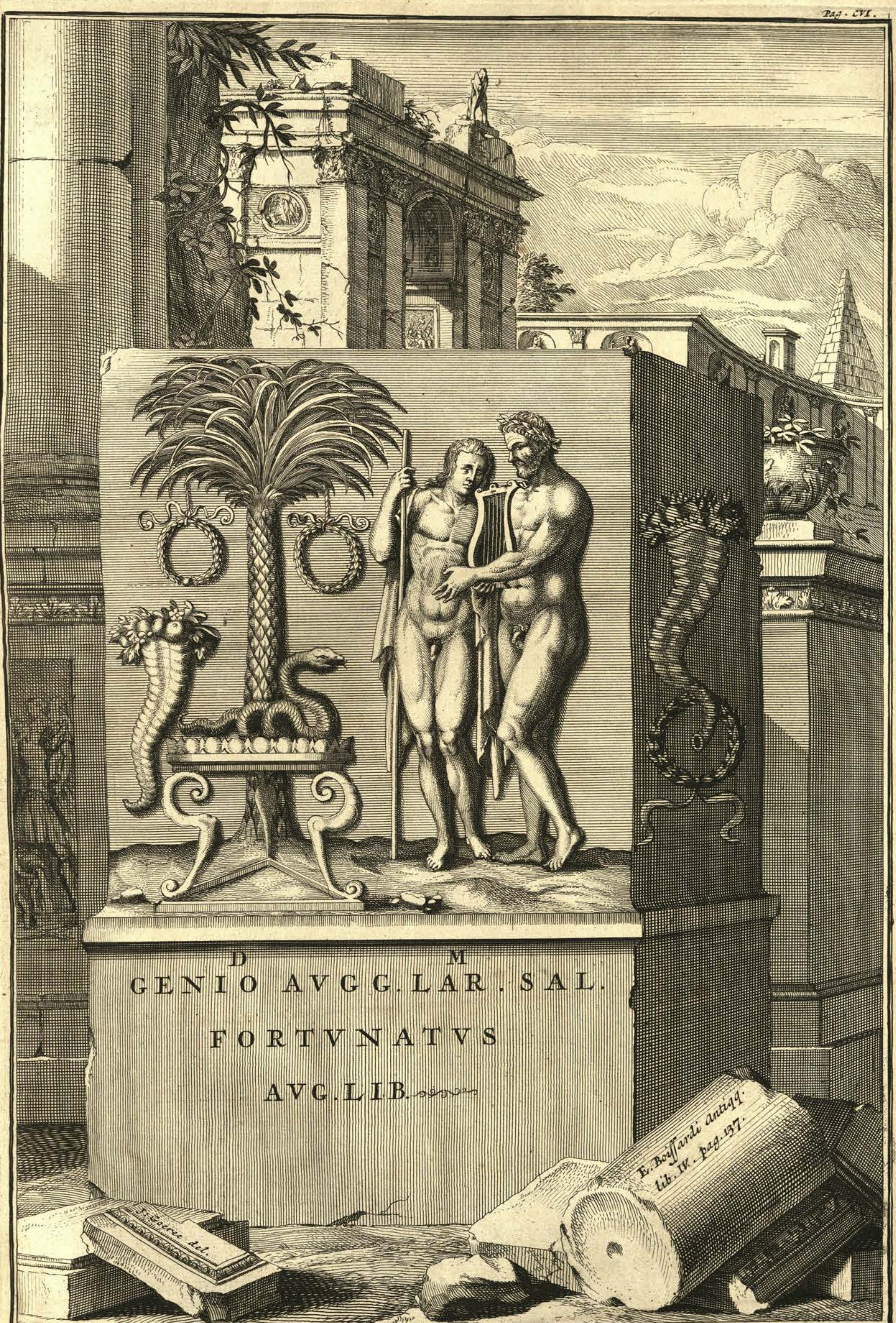
LARIBVS
DOMEST
SAC
*V. S. L. M

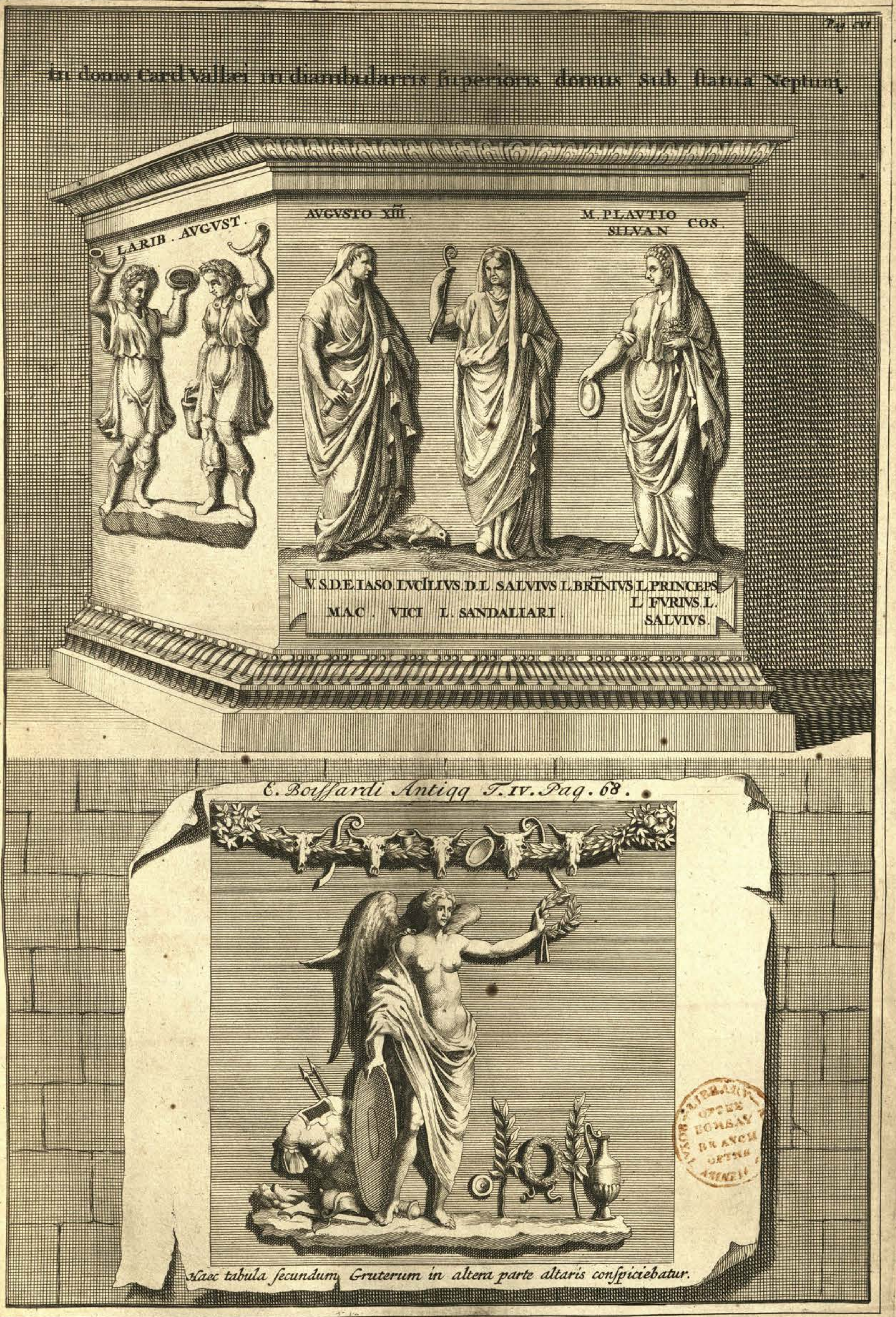
Ex Cluſii ſchedis Gruterus.
* Has literas Licet. de Lucern. lib. VI. 157. explicat *ut ſervem latum me*, vel *latos meos*. male: id enim ſignificant, votum ſolvitur lubens merito.

14 *Lugduni in lucerna antiqua reperta.*

LARIBVS
SACRVM
*P. F. ROMAN

Ex obſervatis ab Aug. Pierſonio.
* Choulius n. 15. 1. nihil habet eroſi, tanquam ſi eſſet integra, interpretaturque *Publicæ felicitati Romanorum.*

D M
GENIO AVGG. LAR. SAL.
FORTVNATVS
AVG. LIB.
E. Boiſſardi Antiqq. lib. IV. pag. 137.
J. Goeree del.

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ASIATIC SOCIETY

1 *Veronæ in oſtio curiæ pauperum, tabula marm.*

MAGISTRI
M. LICINIVS. M. F. PVSILIO
SEX. VIPSANIVS. M. F. CLEMENS
Q. CASSIVS. C. F. NIGER
MINISTRI
BLANDVS. C. AFINI. * ASCLAE. SER
MVRRANVS. P. CLODI. TVRPIONIS. SER
AVCTVS. M. FABRICI. HILARI. SER
† COMPITVM. REFECERVNT. TECTVM
PARIETES. ALLEVARVNT. VALVAS
LIMEN. DE. SVA. PECVNIA. LARIBVS. DANT
COSSO. CORNELIO. LENTVLO. L. PISONE
AVGVRE. COS

† alias CONVIVIVM.

Ex Sarayna & Sculteti ſchedis.
* An SCAEVAE? An ASCAPAE. i. e. Aeſculapii? Rein.

3 *Ranzani ditionis Bri[illegible]næ.*
Collatus cum mſſ. Pigh.

DIS. PATERNIS
* SVRGASTEO
MAGNO
PAI...RO
.........R.
Q.. M.. TRY.. ON
V. S. L. M

E Verderii ſchedis Gruterus.
* V. Memor. Breſcian. di Roſſi p. 232. III. Spanh. epiſt. 4. ad Morell. §. 3.

7 *Romæ ad Divi Clementis.*

Viſitur ara in qua vir nudus, niſi quod à dorſo pallium dependeat, dextra enodem virgam tenens. pectus ei mulcet dextra vir item nudus barbatus lauro coronatus, ſiniſtra lyram præferens. juxta ſtat tripes, ſupra quam anguis; adcubat juxta Cornucopiæ. pinus etiam ibidem, è qua coronæ duæ dependent. ſubſcribitur.

GENIO. AVGG. LAR. SAL
FORTVNATVS
AVG. LIB

E Boiſſardi antiqq.

5 *Elenburgi in Cumbria, in ædibus J. Sinhouſii, ara artificioſiſſima. Eſt eadem* CIↃVII. 7. *ſed ibi integrior legitur, & cum figura.*

GENIO. LOCI
FORTVNAE. REDVCI
ROMAE. AETERNE
ET. FATO. BONO
C. CORNELIVS
PEREGRINVS
TRIB. COHORT
EX. PROVINCIA
MAVR. CAES
DOMOS. AEDES
DECOR.....
....

In averſa parte, in ſuperiore limbo.

VOLANTII. VIVAS

Inferius viſuntur inſtrumenta victimaria, ſecuris, ſeceſpita.

Ex aliis partibus extant patera, ſimpulum, præfericulum & duæ pateræ.

Grutero Camdenus.

2 *Calderii tertio à Verona lapide, in parietibus Balneorum.*

LARIBVS. AVGVSTORVM
DOMINORVM. NOSTRORVM
FVNDAMENTA. MVROSQVE
A. SOLO. FACIVND. CVRAVER
DEMQVE. PROBAVER. IN
TERRAM. FVNDAMENTA
DE. SVA. PECVNIA. LARIB. DANT
COSSO. CORNELIO. LENTVLO
L. PISONE. AVGVRE. CONSS
VOTO. SOLVTO

Ex Sarayna. Sed nunc ex Tomaſin. de don. quatuor verſibus auctiorem edidi, qui eam accepit a Rhodio e mſ. Alcardi de Pindemonte ante annos 250. Philoſophi ac Medici Veronenſis.
* ET. PED. ALT. XII. IN. TERRAM AD. IDEM. EXEMPLVMQVE. SVPRA. TERRAM. Fabret. Emend. p. 11.

4 *In Hiſpania, ſecundo ab Ucletio lapide.*

*LVMIIS
EX. VOTO
PRIMICENIVS
LITIO

E Schotti ſchedis Gruterus. * an LYMPHIS ſic. p. 93. LYMPHIS. Gud.

6 *Celejæ oppido inferioris Stiriæ, in Hoſpitali ad Sanctam Urſulam.* GENIORVM.

GENIO. AVG. ET. LARIBVS
P. VRSINIVS. MATVRVS
ET. CASSIA. CENSORIAN

Ex Apiano.

8 *Romæ in vinea Medicæa in Vaticano, vulgò monte Mario. Ara quadrata eſt. in fronte ſeu primo latere ſuo ſic inſcripta parvis, ſed elegantibus literulis.*

Q. MARCIO. * BAREA. T. RVSTIO. NVMMIO. GALLO. † COS
M. IVLIVS. THALAMVS. DEC. II. Q. I
‡ HOSPES. TI. CAESARIS. AVG. LICINIANVS. DEC. II. Q. I
ARAM. MARMOREAM. HVIC. DECVRIAE. IN. SVA
QVAESTVRA. DE. SVO. D. D
IDEM. DEDICARVNT

Subſequitur filicata patera in ſerto, craniis bubulis, quæ in angulis ſunt, alligato; ex punicis, pineis, fragis, ariſtis, uvis, ſorbis, avellanis, roſis, glandibus, aliiſque fructibus compacto.

Et inferius ſcriptum eſt.

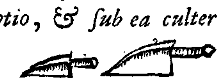
SACRVM

In ſecundo latere hæc ſcripta ſunt.

GENIO. HVIC. DEC
SACRVM

Et ſubeſt poculum in ſimili ſerto.

In tertio latere eſt eadem inſcriptio, & ſub ea culter auguralis item in ſerto, hac forma,

In quarto latere, habetur rurſus eadem inſcriptio, & ſub ipſa hauſtorium, hac forma,

etiam in ſimili ſerto.

Smetius vidit & Mazochius.
* Lipſio videtur hic idem cum Barea Sorano Coſ. deſignato A. 805. ad Taciti XII. an. Vid. CCXXV. 10. Gud. † fuerunt Coſſ. A. V. 779. Vid. CCXXXV. 10. ‡ HOSPES TI. CAESARIS AVG. Libertus LICINIAN. Hoſpes eſt praenomen Val. Max. l. 10. Gud.

9 *Neapoli litera palmari formoſa, in domo Hadriani Gulielmi. Pigh.*

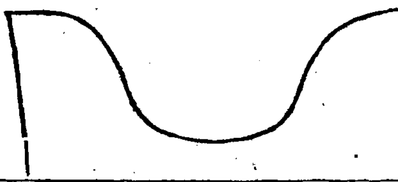
GENIO. CAESARVM
DIOGENETVS. VILIC. FEC

A Pighio Smetius. * VILLIK. Pigh. vid. LXXXI. 12.

Putatur ille, quem Appianus proſcriptum dixiſſe ait: Albanum meum me proſequitur.

1 *In pago Praumheim circa Francofurtum. Eadem habetur* MLXXV. 10.

IN. H. D. D

1 GENIO. 2 SANC
TO. M. AVREL
CL. POMPEIAN
VS. MIL. LEG. VIII
3 ANTONINIANAE
AVG. B. F. CoS. 4 K
IANVAR. IMP. D. N
5 ANTONINO. IIII. ET
BALB·INO. II. CoS.

1 In lapide ita exhibetur GENO (T supra N)

3 ANTONNA-NÆ (T I supra)

5 ANTONNO. (T T supra)

Ex Huttichio.

2 Vide Tibull. IV. el. 5. de natali Cerinthi. Sacellum Genii Sangi in regione Urbis prima. Sabinus in antiq. Urb. l. 1. 60. Gud. 3 Eam collocavit Caracalla in Germania. vid. Spartian. in ejus vita, & Herodian. l. IV. 12. Sex. Aurel. Victor. De bello Caracallae contra Cennos vid. Dionem, quos Cluv. lib. 3. Germ. ant. c. 4. Αλεμαννὰς interpretatur, Reineſius vero Cennos. Gud. 4 D.

2 *Albæ Juliæ in muro vet. Cancellariæ.*

GENIO
† TIB. CLAVDIVS
MANSVETVS
OBTIO

E Lazio & Bongarſio.
† TI. Urſ. ſched.

3 *Arelate in horto Matronæ* Valliæ.

GENIO. T. IVLIVS
AVGVSTVS

A Scaligero.

5 *In domo Alteriorum ad Sanctum Marcum, Romæ. Nunc vero eſſe in domo Hebræi notat Gud.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

M. AVTIVS. M. F
STEL. AGRICOLA
TAVRINIS
MISSVS. HONESTA
MISSIONE
FLACCO. ET
GALLO. COS.
ARAM. GENIO
CENTVRIAE
Ↄ D Ↄ D Ↄ

NVS. Ald. ſed Pighius ut eſt excuſum. At Gudius notat in lapide, quem inſpexerit, eſſe TAVRINVS.

Smetius vidit, & Gudius

4 *Romæ in ædibus Fanetinis prope turrem ſanguineam. Pighius exſcripſit ex mſſ. Pigetti Protonotarii Apoſtolici.*

G Æ N.
SIGNVM. *GENIVM. CENTVRIAE. CVM. AEDICVLA. †ET. MARMORIBVS. EX
ORNATA. ET. ARAM. SVA. PECVNIA. FECER. 7. C. VETVRIVS. C. F. POL. RVFINVS. L. R. ‡
ITEM. EVOCATI. ET. MILITES. QVORVM. NOMINA. IN. ARA. ET. AEDICVL
SCRIPTA. SVNT. DEDICATA. EST. KAL. MAI. IMP. COMMODO. III. ET. BVRRO. COS

Vidit Lipſius.

* GENI. Pigh. † non habet Pigh. ET. ‡ T. MEDICVS COH. ITEM. EVOCATI. ET. MILITES. QVORVM. NOMINA. IN. ARA. Sic ex Pighii mſ. reſtituenda, & revocanda ex ſequente verſu, quod & Gudius viderat. Graev.

6 *Romæ in domo Lucii Muratæ ad radices Quirinalis in ara.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

C. MARCIVS. C. F
SÉRG. *SALVIANVS
NORBA
GENIO. CENTVRIAE
COH. X. PR. 7 MARI. BASSI
IN. QVA. MILITAVIT. AN. XIIX
VOTO. SVSCEPTO
MISSVS. HONESTA. MISSIONE
PRID. NON. IANVAR
Q. FABIO. CATVLLINO. M. FLAVIO
APRO. COS
ANIMO. LIBENS. † ARAM. SVA. PECVNIA
POSVIT

Vidit Smetius.

* SILVANVS. Lig. † Deeſt hæc vox in mſſ. Pighii. Buléng. de Magia c. 26. ſed male pro 7 habet ET. ac pro Catullino Capulino.

7 *In vinea Card. Carpenſis Romæ in ara marm. Grut. nunc in vinea March. Juſtinian. Gud.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

GALLICANO. ET. VETERE. CoS
VII. ID. IAN. COH. I. PR. 7
SATRI. GENIO. 7. MISSI
HONESTA. MISSIONE. VII
HIBERO. COS.
† FL. L. CENSORIVS. IVSTVS. VIRVNO
L. VOLCEIVS. SEVERVS. SESTINO
Q. SEXTILIVS. [a] RVFVS. FLANONA
C. VALERIVS. [b] VERANIVS. [c] TRIDENTE
SERVIANO. III. COS.
T. ANNIVS. CRISPINVS. † CVPRAMAR
T. ANTONIVS. PRIMVS. PERINTHO

† SP. Urſini ſchedæ. & ſic lapis teſte Gudio. ut editum eſt, Pighius. addiditque, hi duo fratres fuere. Fabrett. P. CEN.

† CAPR. Urſ. & ſic CVPRA. MAR. mſ. Pigh.

Smetius exſcripſit. Fabret. inſc. CVII. p. 506. Boiſſ. T. IV. 90.
a VETVS. Fabret. Vide intra ori 7. b Rein. Verianus vel Veranus. male. Gud. c TRIDENT. Fabr. lapis ipſe. Gud.
† De Cupra Maritima vid. Cluv. Ital. antiqua lib. II. cap. 12. idque oppidum putat eſſe *Gruttas*. Leander ante Cluver. dixerat eſſe *Gritto*, ſic & Urſinus conjecerat.

*

GENIO. CENT
A. SERGIVS. A. F
SVLPICIVS. MIL. LEG
XI. CLAVD. PIAE. FIDEL
SACR

Ex Panvinio.

2 *Romæ.*

L. VALERIVS. M. F
QVIR. CASSIANVS
GENIO. CENTVRIAE
COH. VIII. PR. 7. L. VERI
SEVERINI
IN. QVA. MIL. AN. XVI
VOTO. SVSCEPTO
HONESTA, MISSVS
MISSIONE
† ANIMO. LIBENS. ARAM
S. P. P
. . . .
. . . .

Grutero è Fulvii Urſini ſchedis Gutenſtein.
† CVIII. 8.

3 *Romæ ſub Capitolio in effoſſo marmore apud arcum Imp. L. Septimii.*

GENIO. EXERCITVS
QVI. EXTINGVENDIS. SAEVISSIMIS. LATRONIB
FIDE. ET. DEVOTIONE. ROM. EXSPECTAT. ET
VOTIS. OMNIVM. SATISFECIT

E Mazochio & mſ. Metelli.

4 *Nolæ in Campania.*

C. CATIVS. M. F. IIII. VIR. CAMPVM
PVBLICE. AEQVANDVM. CVRAVIT. MACERIEM
ET. SCHOLAS. ET. SOLARIVM. SEMI
TAM. D. S. P. F. C. GENIO. COLONIAE
ET. COLONORVM. HONORIS. CAVSA. QVOD
PERPETVO. FELICITER

A Scaligero.

5 *Tordæ quinque ab Alba Julia milliaribus, in platea publica poſt templum, literis Latinis, ſed hactenus minus intellectis.*

GEN. SCHO
* BBSVBOC
IVIIANLEO
AVGS·TRAB
APMIHAAN
IVTVALN

E Cluſii ſchedis Gruterus.
* LIBISOSCANI. CCLX. 3. Gud.

6 *Romæ in S. Maria in porticu, tab. marm. fragmentum.*

GENIO
HORREOR. SEIAN
L. VOLVSIVS. ACINDYNV | S | P
ET. L. VOLVSIVS. ACINDYNV | S | F
SIGNVM. AESCVLAPI
S. P. D. D

Vidit Smetius.

7 *Romæ apud Manilim Canonicum, in tabula.*

PRO. SALVTE
DOMINORVM
GENIO. HORREOR
SATVRNINVS. ET. SVCCESSVS
HORREARI
DONVM. DEDERVNT
* IMP. V... PAS. VI
CAISARE. TITO. IIII COS

Grutero Gutenſtenius, ex Hor. Vallæi & Fulu Urſini autographis.
* CAES. VESPASIANO VI.
TITO. CAESARE. IMP. IIII
COS.
Schedæ Fabricii

8 *Romæ in Capitolio, in templo Herculis.*

PRO. SALVTE. D. D. IMP. PII. FEL. AVG
ET. MATRIS. AVG. N. ET. KASTROR
AEDEM. * GENIO. COELI. ADIANTI
MANIPVLI. EIVS
SVA. PECVNIA. REFECERVNT

E Mazochia.
* Excidit ſignum hoc 7 Centuriae Coeli Adianti. Sic ſupra CVIII. 5. 6. 7.

9 *Erutum marmor in valle Aſcina Inſubrum, grandioribus inciſum literis, ab Franc. Sfondrato Senatore Cæſareo.*

GENIO. ASCI.·.·.
P. PLINIVS. BVRRVS
ET. C. PLINIVS.·.·.
AETERNI.·.
M.·.·.·.

E Caſtilioneo.

PetrusCantonius ita concepit.
GENIO ASCII
C. PLINIVS BVRRVS
ET. P. PLINIVS BVR...
AETERNITATI
ſine alia linea. Grut. Sic & Morigia in antiquitatibus Mediol. ſupplevit & retulit ad familiam di Borro.

1 *In Warhel Ungariæ. Grut. imo Tranſilvaniæ, ſc. ruderibus Ulpiæ Trajanae.*

GENIO . ORD
QVEM. *VLP. DOM
HERMES. AVG. COL
OB. HONOREM. ORNAM
DEC. PROMISERAT
*T P. S. L
VAL. THRAEPTVS. ET
DOMITI
REGVLVS. HIPPONICVS
HERMES. ONESIMVS
AVG. †COL. N. P. C
L. D. D. D

E Cluſii ſchedis Gruterus.
* Vid. ccccLXXXI. 5. † COLONIÆ NAPVCÆ Reineſ. Claſ. I. 168. Fabret. inſc. c. 3. p. 166.

2 *In monaſterio, cui nomen Münchwyler, non procul à Moreto, in Helvetia.*

DEAE. †AVENTIAE
ET. ‡GEN. INCOLAR
T. IANVARIVS
FLORIANVS
ET. †L. DOMITIVS
DIDYMVS.
CVRATORES. COL
EX. STIPE. ANNVA
*ADIECTIS. DE. SVO
H-S. N. I. D

Ex ſchedis Commelini & Freheri Gruterus. duos hos ultimos verſus non habet Stumfius.
† AVENTICAE. Urſtiſ. ‡ GENI. Stumfius. † P. Stum. * Urſtiſius in addit. ad epit. hiſt. Baſil. p. 27. & Hotting. in method. leg. Hiſt. Helvet. n. 39

3 *In pago Wyler Helvetiorum, in agro Aventicenſi vidit Freherus lib. 3. de infamia. c. 21. n. 2.*

DEAE. AVENT
T. TERTIVS
SEVERVS
CVR. COLON
IDEMQ. *ALL
CVI. INCOLAE
AVENTICENS
PRIM. OMNIVM
OB. EIVS. ERGA
SE. MERITA
TABVLAM. ARG
†P.·.·.·.L. POSVER
DONVM. D. S. P
‡EX. H-S. N̄. CC. L. D. XL

Ex Apiano & ſchedis Commelini Urſtiſ. p. 19.
* AL. Stumfius. ALI. Urſin. † Nullam lacunam habet Stumfius. ‡ Scalig. exponit ex ſeſtertium num. ducentis quinquaginta millibus quadringentis quinquaginta. Sed legit. EX. H. S. VOC. L. D. D. D. Stumf. vcc. L. D. Freh. d. l.

4 *Borbonii in Gallia, ubi ſunt thermæ ſulphureæ.*

*BORVONI. TH
MONAE. C. IA
TINVS. RO
MANVS. IN
G. PRO. SALV
TE. COCILAIE
FIL. C. EX. VOTO

E ſchedis Rouſſati Gruterus.
* Reineſ. putat eſſe Δόρδωνι Δαίμονι Δόρδιον, Orthamus, Roniſſulus, Priapus dii obſcoeni, quibus mulieres laſcivae jubentur offerre munera. Plato in Phaone apud Athen. l. 10.

5 *Antiquariæ in Hiſpan.*

GENIO. MVNICIPI. ANTIK
IVLIA. M. F. MATERNA
MATER. M. COR. AGRICOLAE
TESTAMENTO.
PONI IVSSIT

Ex ſchedis Ant. Auguſtini Gruterus.

6 *Tarracone.*

GENIO. CONVENT
A
STVRICENSIS

Ex Strada, ac Morali, Cluſiique ac Verderii ſchedis.

7 *Neapoli, in domo Hadriani Gulielmi, nuper repertum Puteolis. baſis plana, ut opinor, litera florenti.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

PRO. SALVTE. ET. VICTORIA. AVGVSTORVM. DEO. MAGNO
GENIO. COLONIAE. PVTEOLANORVM. ET. PATRIAE. SVAE
Q. AVRELIVS. *HERMADION. SEVIR. AVGVSTALIS. ET. CVRATOR. ‡EORVM
EXTRVXIT. ET. DONVM. DAT. †

CVM
TYCH

Pighius vidit, atque exſcr. Smet. Contuli cum Ligor. mſ. vide & Capac. lib. 11. Hiſt. Neap. c. 24. Gud.
* HERMODION. Morm. ‡ FORVM Holſten. ſed Ligor. habet EORVM. † L. D. D. D. Sic Ligorius & Maz. ſupplet lacunam c. 30.

† Scipio Mazellia ibi ponit, L. D. D. D. ut & Manutius in Orthographia ſua. & Mormil. antiq. di Pozz. p. 240.

8

GENIO
COLONIAE. NEAP.

Ex Panvinii Roma.

9 *In Hiſpania.*

GENIO. MVNICIPI. NESCANIENSIS
L. POSTVMIVS. STILICON. NESCANIENSIS
SIGNVM. AEREVM. PECVNIA. SVA. EX. HS. CIƆ. N
FIERI. ET. NESCANIAE. IN. FORO. PONI. IVSSIT
QVOT. DONVM. VT. CONSVMMARI. POSSET
M. CORNELIVS. NIGER. NESC. ET. FILIVS
ADIECTIS. DE. SVO. AD. IMPENSAS
OPERIS. L. H-S. P. C. S. N. CVM. AL. DEDICAVIT

Ex autographo Antonii Auguſtini.

1 *Auguſtæ Taurinorum in domo Johan. & Hippolyti Ruſſorum, medio civitatis. Grut. hodie in eadem civitate in palatio Ducis. Gud. litterae pulchræ ætatis Trajani.*

GENIO
MVNICIPI
SEGVSINI
IVL. MARCEL
LINVS. V. P
EX. VOTO. POSVIT

Gruterus e Verderii ſchedis. contuli cum lapide Gud.

2 *Solfeldio Carinthiæ.*

GENIO. NORI
CORVM
MASCELLVS
MASCELLINVS
ET
SECVNDINIVS
VIBIANVS
V. S. L. L. M

E Lazio.

3 *Tarracone.*

GENIO. COL. *I. V. T. TARRAC
†L. MINICIVS. APRONANVS
II. VIR. QQ. TESTAMENTO
EX. ARG. LIBR. XV
PONI. IVSSIT

Ex Apiano & Schotti Verderiique ſchedis.
* Juliae Victricis Tyrrhenicae. ita has ſiglas interpretatur Anton. Auguſt. Dial. 7. Antiq. ita & infra ccccxxix. 4. Gud.
† Lud. Non. deſcript. Hiſp. c. 85. legit. L. Munatius Apron.

4 *Aventici in monaſterio, cui nomen* Münchwyler/ *in muris templi.*

GENIO
PAG. TIGOR
P. GRACCIVS
PATERNVS
*T. P. I
SCRIBONIA
LVCANA
V. FEC

Ex ſchedis Freheri & Commelini Gruterus.
* Hæc velut illegibilia abſunt a Stumfio. CYR. COL. ET. Sic Hotting. meth. Hiſt. Helvet.

5 *Prope Blandas, in Tarracon. Hiſpan. via publica.*

GENIO. LOCI
PELLENDONES
AREVACON

Gruterus è ſchedis Ant. Auguſtini.

6 *Repertum menſe Junio Anni 1554. in viculo fabrùm ferrariùm, retro Pompeji theatrum, Romæ. In baſi quadrata, magna litera palmari oblonga.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

GENIO. IOVII. AVG.
IOVIA. PORTICV. EIVS. A FVNDAMENTIS
ABSOLVTA. EXCVLTAQVE
AELIVS. *DIONYSIVS. V. C. OPERI. FACIVNDO‡

Diocletianus ſeſe Jovium appellavit. Vid. CCLXXX. 3.

Pighius vidit & exſcripſit.
Vid. CCCXLV. 9. & CLXXVIII. 6.
‡ Scilicet *Præfectus* Pigh.

7 *Romæ in tabula, quæ & magnificas thermas parte ſuperiore exprimebat, admiranteſque eaſdem viros duos, feminaſque totidem. parte verò inferiori lavantium habitus. in medio ſcriptum erat.*

GENIO. LAVACRORVM. METELLI

E ſchedis Julii Roſcii Boiſſardus.

8 *Blondus tradit cum ſua ætate Romæ ad S. Laurentium in Damaſo ingentia effoderentur marmora, uni fuiſſe inſcriptum.*

GENIVM
THEATRI. POMPEIANI

Ex L. Fauno.

9 *Zolonokæ apud Dn. Balthaſ. de Bathyan, Regni Ungariæ archidapiferum,*

GENIVM. C.........
CVM. SVO. TEM.........
Q. CL. LVCANVS. A.........
COL. AVG. TREVER. C.......
Q. CL. SECVNDVS. AVG. CCC...

Ex Cluſii ſchedis.

10 *Auguſtæ Taurinorum in vinea Alex. Serræ Pictoris.*

GENIO
M. ISVNI
PROCVLI
SODALICI
IVVENT
PATRONO

E Pingonio.

11 *Romæ è regione templi SS. Apoſtolorum Philippi & Jacobi, in pariete quodam. In arula marm. quæ in cornice habet caput bubulum. Grut. imo in cornice habet clavam teſte Fabret. to. inſcr. 2. p. 75.*

GENIO
SIMILIS
FAMILIA

Infernè eſt veluti mortariolum, aut ſimile quippiam. Grut. imo columnam habet ſuo toro baſi inſiſtentem. vide ipſum lapidem apud Fabrett. inſcr. 2. p. 75. ubi explicat eum.

Smetius vidit.

12 *Nemauſi, vulgò Nimes, in abbatia extra muros. Golniz. in itiner. jungit hanc cum 12. p 672.*

DEO. *NEM
†X. TITVLLVS. PERSEVS
HOROLOGIVM. ET. ‡CERVLAS
†II. ARGENTEAS. T. P

E Poldo.

* NEMauſo CXXXI. 7. FVTILIVS. Graſſ. Nem. antiqu. ‡ An pro K id eſt Kaeſo, Caeſo. ‡ Rein. an leg: PERVLA? σφαῖρα. Sphaera, Sphera, Spera, Pera.
† Largiti ſunt Trulas Argenteas Duas CCCCLXXVII. 7. itaque ego malim hoc loco: *Horologium & Trulas II. argenteas Templo poſuit.* Gud.

1 *Repertum in lapide antiquo apud forum Seguſianorum, oppidum Provinciæ ſeu Galliæ Lugdunenſis. Eadem eſt p.* MLXXI. 7.

NVMINI. AVG
DEO. SILVAN
FABRI. TIGNVAR
QVI. FORO. *SEGVS
CONSISTVNT
D. S. P. P

Ex libro Sigonii De antiquo jure Italiæ.
* Ligor. ut & inf. MLXXI. 7. male SECVS.

2 *Gratianopoli apud Bellevraeum Praeſidem Gratianopol. Nic Chorierus in Hiſtoria Delphinatus.*

N V M I N I B V S
A V G
ET. DEAE. DIAA∴
....

A Scaligero.

3 *Aventici ad templum.*

NVMINIBVS. AVG
ET. GENIO. COL. HEL
APOLLINI SACR
Q. POSTVM. HYGINVS
ET POSTVM HERMES LIB
MEDICIS ET PROFESSORIB
D. S. D

E Scaligeri ſchedis. & Stumfio.

4 *Lugduni, ad fontem Choulam.*

NVMINIBVS
AVGVSTORVM
LEAENIVS. RVFFVS
ET. LEAENIVS
APOLLINARIS
FILIVS

Ex Paradino & Scaligeri ſchedis.

5 *Lugduni, in fragm. ſaxi, ingredienti chorum D. Petri ad ſiniſtram.*

N V M I N I B V
A V G V S T O R
TI. ERIVS. BELLIC

Aug. Pierſonius deſcribebat.

6 *In vico Rancon in Lemovicibus.*

N V M I N I B V S
A V G. FANVM
P L V T O N I S
A N D E C A M V L E
NSES. DE. SVO. POSVER

Maliardus Scaligero tranſmiſit.

7 *Aquis Tarbellicis, in ſuburbano D. Martini ſacello Bagneriarum oppidi. Baſis e candido marmore. Gud.*

N V M I N I AVGVSTI
S A C R V M
S E C V N D V S. SEMBEDO
NIS. FIL. NOMINE
VICANORVM. AQVEN
SIVM. ET. SVO. POSVIT

Ex Scaligero.

8 *Neapoli in domo Vincentii Baravaldi, propè templum cathedrale: liminis ſuperioris par eſt, litera pulchra palmari.*

†ΘΕΟΙΣ. ΣΕΒ. ΚΑΙ. *ΦΡΗΤΡΙΟΙΣ. ΘΕΩΤΑΔΑΙ

Pighius vidit ac deſcripſit.
* Vid. CXXV. 1. † ΘΕΟΙΣ. mſ. Pigh.

9 *Verona.*

S
PRO. SALVTE. L. SEPTIMII
SEVERINI. PATRONI
ſic
L. SEPTIMIVS. FÆLIX
EX. VOTO
†N. H. V. N. AVG

† I. Nuncupavit hoc votum numini Aug.

Ex Sarayna.
* Vid. p. CXV. 8.

10 *Veronæ extra Eccleſiam cathedralem.*

V. S
*MAVRICIVS
EVPORVS. AVG.
N. I

E Sarayna & ſchedis Sculteti.
* M. Aurelius, ut MCXII. 6. Gud.

11 *Suanæ in Hetruria.*

N. T. M
S A C
A. *P A S S I
D I V S
I V S T V S
E X. V O T O

Gruterus è Cittadini autographo.
* An. VASSIDIVS? Rein.

12 *Propè Rotempurgium ad Nicrum, intra domum Wolffgangi Hoffmeiſteri figuli, duo lapides duobus parietibus oſtiorum ſuprapoſiti, verùm in unam compaginem pertinentes, ſic:*

IN. H	D. D
M. M	SEIVS
FOR	TVNATVS
IIII	VIR. AVG
NEG	OTIATOR
ARTI	CRETA
PAEN	PAENVL
*OMN	II. PEN
DEO	VO. FECIT
†.∵.∵	DEXTRO. COS

Ex Apiano.
* OMNIPOTENTI. Gud. † FVSCO II. ET. ex IX. 2.

13 *Viennæ Allobrog. in columna.*

SANCTIS
*VIRSINIDVS
CAP. AVIDVS
CAMPANA
POSVERVNT

E Scaligeri ſchedis.
* VIRGINIBVS. ut CXXI. 1. Reineſ

1 *Romæ in palatio Nervæ, baſis plana, in qua Deorum aliquot ſtatuæ ſtetiſſe videntur, pro ſalute Tiberii vota dedicataque. Grut. Inventa in foro tranſitorio, quod alias dicitum Forum Nervae. Gud.*

PRO . SALVTE
TI. CLAVDI. CAESARIS. AVG. GERMANICI. PONT. MAX. TRIB. POT. VII. COS. IIII
IMP. XV. P. P. CENSORIS LIBERORVMQVE
EX. VOTO. SVSCEPTO. * C. IVLIVS. † SEX. F. COR. POSTVMVS. PRAEF. AEGYPTI
TI. CLAVDI. CAESARIS. AVG. GERMANICI. EX. AVRI. P. XVI

Ex Smetio.

* Hic verſus perperam in CLXXII. I. DCCCCXLIII. I. eſt tranſlatus. † Videtur Sexti Julii Cæſaris, quem Cajus Caeſar Quæſtorem habuit, poſtea victo Pompejo Syriae praefecit, ubi cum eſſet juvenis inſidiis Baſſi interfectus eſt. Joſeph. I. de bello Judaico c. 8. vid. Pigh. ann. ad annum 706. Gud.

2 *Interamnæ in Umbria ad Cathedralem Eccleſiam. Tabula marm. lata pedes vii. alta ped. iiii.*

SALVTI. PERPETVAE. AVGVSTAE
LIBERTATIQVE. PVBLICAE
POPVLI. ROMANI

GENIO. MVNICIPI. ANNO. POST
INTERAMNAM. CONDITAM
DCCIIII. AD. CN. DOMITIVM
AHENOBARBVM COS

PROVIDENTIAE. TI. CAESARIS. AVGVSTI. NATI. AD. AETERNITATEM
ROMANI. NOMINIS * SVBLATO. HOSTE. PERNICIOSISSINO. P. R
FAVSTVS. TITIVS. LIBERALIS. VI. VIR. AVG. ITER
P . * S . F . C

Vidit Smetius.

* Elegantiſſima inſcriptio: expreſſa eſt ex Valer. Max. IX. 11. Agit de Aelio Sejano cum filiis oppreſſo & necato publice. Non nominatur, quia nomen majeſtatis rei e tabulis publicis eradi, omniſque ejus memoria ſolebat aboleri. Quod & factum in Quintiliis fratribus in Commodo. Nomen Collegae Domitii Coſ. eraſum in tabella. Fuit autem is M. Furius Camillus Scribonianus, ut Dio, Caſſiod. Alii Flavium Camillum Arruntium appellant, additque Dio iſti alium ex alio fuiſſe ſubſtitutum. Scaliger in ind. c. 18. nomen Sejani in lapide fuiſſe eraſum putat. Sed in V. de Emend. temp. p. 362. exiſtimat. L. Vitellii nomen hic eſſe deletum. At Faſti municipales MLXXXVII. I. nominant Cn. Domitium Ahen. Conſulem ſolum ſine Collega, ſed ſuffectum KL. Julii addunt A. Vitellium. Voſſius de anno natali Chriſti theſi 24. dicit, non eſſe eraſum Auli Vitellii nomen, ut Scaliger V. de emend. temp. putabat: Sed M. Furii Camilli Scriboniani nomen, qui ei eſt ſuffectus. Hic enim novennio poſt Dalmatiae praefectus a Cæſare Claudio defecit, in Inſulam Iſſum a ſuis deſertus ſe recepit, hoſtis judicatus eſt, & obiit morte voluntaria. Gud.

3 *

PRO. SALVTE
TI. CLAVDI. CAES. GERMANICI
PONT. MAX. TRIB. POTEST. X
IMP. XIIX. COS. IIII. DESIGN. V
SIGN. ARGENTI. P. X. ET
PRO. SALVTE
NERONIS. CAESARIS. F. AGRIPPINAE
AVG. SIGN. ARG. P. V. VOTO
SVSCEPTO
VIATORES. ET. SCRIBAE. LIBR. ET
PRAEF. PRINCEPS. ET. LATINVS
FELIX. DED.

Ex Panvinii faſtis.

4 *Romæ in domo Julii Matthæi.*

PRO. SALVTE. REDITVS
DIVI. TITI. CAES. DIVI. IMP
VESPASIANI. AVG. F
Q. LABERIVS. RVFVS
SAC. DEI. HERCVLIS
P . S . P

Grutero Metellus, è mſ. Cod. Franc. Jucundi, qui vidit.

5 *Romæ in domo Julii Matthæi.*

PRO. SALVTE
T. CAESARIS. AVG. F
IMP. VESPASIANI. TI. CLAV
DIVS. † CLEMENS. FECIT
T. NAEVIVS. DIADVMEN
CVR. † COL. * SVBRVTOR
CVLTOR. SILVANI
P . S . R

† f. STRVCTOR. an SVBVRITANOrum in Hiſpanis, ut in CDXIV. 3. vel SUTRINORVM. Rein.

E Mazochio.

† Caſtellarius aquae Claudiae 1001. 7.

1 *Elenburgi ad mare Hibernicum in Cumbria, apud I. Sinhouſium.*

PRO. SA∴∴∴∴∴
ANTONINI. AV. PII. F
P. AVLVS. P. F. PALATINA
POSTHVMIVS. ACILIANVS
PRAEF. COH. I. DELMATAR

Camdenus Grutero.

2 *Romæ in S. Salvatore in Julia.*

PRO. SALVTE. ET. GLORIA. IMP. CAES
M. AVRELI. ANTONINI. AVG. L. ARVNTIVS*
ET. Q. CLODIVS. IASON. ET
MERCVRIVS. FILIVS. HVIVS
D. D

E Mazochio. * PHILIPPVS, poſt vocem Aruntius addit hanc mſ. Piccarti. Gud.

3 *Poetovione, in foro, fragmentum quadratæ Columnæ.*

PRO. SALVTE. ET. VICTORIA. IMP
CAES. LVCI. SEPTIMII. SEVER
PERTIN. AVG. DOMINI. INDVL
GENTISSIMI.* IVNIANVS. LIB. AD
IVT. TABVL. T. P. SV
EX. VOTO

Ex Lazio.
* Valerius Junianus CXXI. 2.

4 *Romæ in Belvedere, ſummi Pontificis horto, baſis marmorea plana.*

ΥΠЄΡ CΩΤΗΡΙΑC ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗC
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ *ΑΥΤΟΚΑΤΟΡΟC
ΚΟΜΜΟΔΟΥ CЄΒΑCΤΟΥ
ΟΙ ΝΑΥΚΛΗΡΟΙ. ΤΟΥ ΠΟΡЄΥΤΙΚΟΥ
ΑΛЄΞΑΝΔΡΙΝΟΥ. CΤΟΛΟΥ

Eraſum, ſed poſtea reſtitutum.

Vidit Smetius. Boiſſ. T. VI. 113.
* Sic Boiſſ. & lapid. vulg. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ.

5 *Romæ, in domo Angeli Velarini, ad forum Piſcarium, in parva baſi.*

PRO. SALVTE
CAESAR

Smetius vidit.

6 *Salatnæ Tranſilvaniæ. Idem ſupra* XII. 6.

PRO. SALVTE. IMPERA
TORIS. COLLEG
* AVRARIARVM
L. CALPVRNIVS
D. D

E Lazio. * I. AVRARIORVM.

7 *Compluti.*

SACRVM. NVMI
NIS. PRO. SALV
TE. ET. PRO. VI
CTORIA. CAE
SARIS

E Morali.

8 *Venafri ſecundum viam.*

∴∴∴ VOTO. SVSCEPTO. ∴∴∴
PRO. SALVTE. PERPETVA. DOMVS. AVGVSTI
CVM. EDIDISSET. MVNVS. GLADIATORIVM
POPVLVS. IN. STATVAM. CONTVLIT
Q. VIBIO. Q. CASSI. F. TER
RVSTICO. II. VIR, Q∴∴∴

Fontejus ex autograph. Joh. Jucundi Veronenſis.

9 *Auguſtæ Vindel. ſub porta D. Virginis.*

∴∴∴∴∴∴∴∴∴
∴∴ INCOLV ∴∴∴
∴∴ III. IMP. V. COS. ∴∴
∴∴ TOTIVSQVE. ∴∴∴
∴∴ BPSOS. RESTITV ∴∴
∴∴∴ VS. SVRVS. ∴∴

Ex Velſero.

10 *Spoletii.*

∴∴ EI. POPVLVS. SIGNA. VOVIT ∴∴
∴∴∴ QVOM. HANNIBAL. SENATVS. SENTENTIA ∴∴
∴∴∴ TORIBVSQ. CAKOVLIO. DEDICAVIT. L ∴∴∴
∴∴ RECTE. STETISSE. ∴∴

Grutero Gutenſtenius ex Urſini ſchedis.

1 *Romæ. Aliter legitur apud Spon. Miſc. Erud. p. 263.*

PRO. SALVTE
[a]L. ANTONII. VETERIS
[b]SABINI. [c]V.C
[d]IVR. DIC
VOT. SOLVIT
[e]CVR. C. ANTONIVS. L. F
CLEMENS. VETER
DED. XIIII. KAL. MART
SER. SERVIANO. III. ET
C. IVVENTIO. VERO. COS

Ex Panvinii Faſtis & ex Manutii Orthogr.
a Cos. An. V. 838. b Appii Junii Sabini filia Junia Valeriana. Hujus filius Junius Sabinus. Panvin. ad An. V. 837. e Calliſtrato. Gud. c l. VIVIRI. IVR. DIC. Reineſ. d IVRIS. STVDI. Spon.
e Non legitur in Spon. CVR.

2 *Romæ ſub Capitolio ad ædes Maffejorum; in baſi fracta, quæ ſuſtinebat virum nudum, cujus tergo adoleſcens quis applicabat velamentum. juxta ſtabat fœmina ſtolatâ; ad cujus pedes alia adoleſcentior inclinata dextram calatho immittit, ſiniſtra videbatur (nam trunca eſt) aliquid viro illi porrexiſſe.*

INCOLVMITATE. ET. SALVTE. T. CICIONII
APOLAVSTI. ET. C. FORTVNATI. MANVBINI
GIVM. AVGVRVM. QVOD. SECVRITATI. AETER
SE. VOLVERVNT

E Boiſſardo.

3 *Romæ in ædibus privatis ad forum Piſcatorium: Grut. nunc in hortis Principis Juſtiniani ad Portam Flaminiam. Gud.*

Boiſſ. T. V. 42.

PRO. SALVTE
FLAVIAE. [†]PARTHE
NOPEIAE
FILIAE DVLCISS
C. MERCVRIVS
AMARAN
THVS

Vidit Lipſius. Contuli. Gud. Ligorius etiam habet, ſed praemittit I. O. M. quae in lapide non comparent. Id. † Sic lapis. Sed PARTHAENOPTEIAE Boiſſ. Sed Lig. PARTHENOPEAE.

4 *Pœtovione in pariete domus.*

PRO SALVTE
FORTVNI
POSVIT
FORTVNATVS

Ex Apiano.

5 *Celejæ in Xenodochio urbis.*

TI. CLAVDIVS.
MVNICIPII. CELEIAE
*LIB. FAVOR. PRO. SE. ET
[†]IVLIA. PVSILLA
VOTVM. SOLVIT

E Lazio.
* Sup. LXXXIII. 13.
† Lazius inepte LIBYA.

6 *Ad Apuli rudera.*

M. MVNATIVS. M. F
CVM. BALBINO. QVAES
TIONVM. CAVSARVMQ
IVDEX. FLAM. DIAL
MVN. COL. APVLI
PRO. FELICI. EX. VRBE
REDITV. P.

Ex Zamoſio.

7 *Juxta fontem Timavi, non longe ab Aquileja.*

*S. A. S. [†]PROSAT
[†]AQVILINI
VILLICI. [‡]AGG
ET. TITI. IVLI
AQVILINI
IVLIA
STRATONICI
V. S

Grutero Verderius.
* SAS. Jovit. Rapit. SACrum. Rein
† PROSSAI. Jovita Rapicius, ſed Scaliger vere conjecit PRO. SAL. Gr.
† V. DCVI. 9.
‡ AVGG. bene idem Scaliger. Gr.

8 *Salondii ad D. Virginis, in altari.*

SACRVM
PRO. SALVTE
SEPTIMII. SEVERIANI
PATRONI
SEPTIMIVS. FELICIO
EX. VOTO

Ex Apiano.

9 *Regenſpurgi in monaſterio minore.*

SIG. PRO. SA
S. V. L. L. M
ALBINO. ET
AEMILI
COSS

Apian.

10 *Tradate oppidulo Inſubrum in Pario marmore. In tabula.*

VOTIS
OMNIBVS
COELESTI
BVS
CONSENTI
ENTI
BVS
*BENEMEREN
TIBVS
[†]QVE
L. [†]PARIVS
HERMES

* VERTENTIBVS. Alciat.
† Q. Alciat.
† An PLARIVS? Rein.

E Caſtillioneo.

11 *Fainga, ad ripam Danubii, ut non niſi flumine decreſcente legi poſſit.*

.·.·.·.·.·.·.·. DEI
MTIT. AV
.·.·.·.·. VO. SVM
PTV. INDVL
SERVNT

E Velſero.

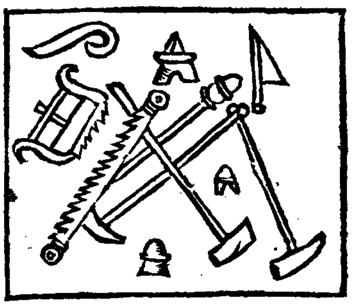
1 *Romæ in Sanſto Georgio, Velabro, ſub monte Palatino, eſt ara quadrata ſacrorum quinquennaliciorum collegii fabrum, quæ forſan Quinquatria; habens in ſuperiori circumferentia titulos undique, ſed adeo raſos, ut colligi omnino nequeant.*

In fronte, ubi ſacrificium, bovem immolant; adſunt camilli & cætera ſacrificantium turba. MINISTRI. LVSTRI. SECVNDI

In dextro latere, ubi ſtatua Palladis in ara, clypeata, galeata & haſtata, in medio multorum tenetur.

.... MILONIS
.... AMPHIONIS

In ſiniſtro latere ſunt inſtrumenta hæc fabrilia & ſacra, & inſcriptio.

...... ERILIS. M. ANTONI. ANDROMIS
...... VTILIS. PICTORI. FLACCI

In quarto latere inſtrumenta ſacra ſunt: videlicet patera, calix, capeduncula: at literæ legi nequeunt.

MAR. ....

Vidit Smetius, & è Pighiano exemplari deſcripſit.

2 *Romæ in effoſſo marmore ſub Capitolio apud Arcum Imp. Severi.*

AVGVSTORVM. ANNALIA. FELICITER

Ibidem aliud marmor.

VICENNALIA. IMPERATORVM

Ab alia parte viſebantur ſacerdotes taurum immolantes.

E Mazochio & Albertino.

3 *Romæ in via publica apud ædes Maſſæorum.*

PRAESENTIBVS
IVVENIO. CORNELIANO. ET
IVLIO. FELICISSIMO
D. NERONIS
QVINQVENNALIB
CLAVDIO. QVINTILIANO. ET
PLVTIO. AQVILINO
CVRATORIB
AELIO. AVGVSTALE. ET
ANTONIO. VITALE. ET
CLAVDIO. CRISPO

Gruterus è Verderianis.

4 *Sub arcu Septimii ad forum Rom. effoſſum eſt marmor quadratum, baſis columnæ, ut apparet, ſatis barbare, undique ſculptum. Hodie in hortis Farneſianis Palatinis.*

In primo latere ſcutum rotundum à duabus Victoriis alatis attollitur, cum hac inſcriptione.

CAESARVM
DECENNALIA
FELICITER

In ſecundo latere ad ſacrificium pergunt, primò ſacerdos, veſtitu Gabino ſuper humerum cinctus, deinde mactatores duo cum ſuis malleis, & unus caniſtrum cum fructibus manu ſuſtollens. Sequuntur porca cincta, aries coronatus, & taurus cinctus ſtolatuſque.

In tertio latere ſacrificatur hoc modo, videlicet ſacerdos cui Victoria veſtitum illum Gabinum capiti imponit, pateram vini in ignem, qui in tripode eſt, infundit. Inter alios aſtantes puer eſt, qui duabus fiſtulis unâ in os inſertis canit: & virgo quæ capſulam ſeu acerram manu tenet.

In quarto latere ſacerdotes novem, inter quos puer unus eodem veſtitu etiam cinctus, ordine procedunt: & feruntur inter ipſos, aut terræ infixa ſunt, duo cohortium ſigna.

Smetius vidit. habet & Choulius.

5 *Neapoli fragmentum marm. quod nunc non extat, ſed è Joh. Pontani libro, qui apud Hadrianum Gulielmum ſervatur, deſcriptum eſt.*

Fabret. emend. p. 11. ita ſupplet.

C. CAECINA LARGV	S. L. VITELLIVS. PAVLLVS	FA. Fabr.
BIVS. PERSICV	S. C. PISO. MAGNVS. POMPE	IVS. Fabr.
	IDVS. IANVAR	
	QVI. QVOD. TI. CLAVDIVS. CAE	SAR. Gud.
Gud. AVGVST	VS GERMANICVS. P. P. APPELLATVS	
TVS EST IN CAPITIOLIO	TONIO. IOVI. BOVEM. MAREM. IVN	O Fabr.
NI VAC	CAM. MINERVAE. VACCAM. FELICI	TA Fab.
TI. V	ACCAM. DIVO. AVG. BOVEM. MAREM DI	
VAE	AVGVSTAE. VACCAM	
	ADFVERVNT	
	C. CAECINA. LARGVS. L. VITELLIVS. PAVL	LVS. Gud.
	FABIVS. PERSICVS. TAVRVS. STATILIVS	STATILLIVS. Pigh.
	ORVINVS. C. PISO. M. SILANVS. L. SILAN	
	GNVS. POMPEIVS	
	XVI. K. FEBR	
CONSECRAT. Gud.	CATIONEM. DIVAE. AVG. ITEM	
	DIVO. AVGVSTO. BOVEM. MAR	EM DIVAE AV
GVSTA Gud.	E. VACCAM	
	ADFVERVNT	
	LARGVS. L. VITELLIVS. PAVL	LVS
Gud. FABIVS PERSI	CVS. TAVRVS. STATILIVS	STATILLIVS. Pigh.
Gud. C. PI	SO. M. SILANVS. L. SILANV	
Gud. POMP	EIVS	
	FEBR	

E Smetio.

FRAGMENTA

INSCRIPTIONVM FRATRVM

ARVALIUM

Quæ extare apud ſe teſtatur Fulvius Urſinus, Notis ad Catonem, M. Varronem, &c.

* Hae inſcriptiones repertae ſunt, extra Portam Portuenſem loco nunc dicto *aſſoga l'aſino*, ubi fratres Arvales Collegium habuerunt. vid. Ligor. Gud.

Extat quidem primum iſtud ſupra pag. CXVI. 5. ſed libuit hic repetere; tum ut ejuſdem notæ omnia, ſub unum veniant aſpectum; tum uti lectionum varietatem perpendat ipſe Lector Grut.

I . . . .
. . . . . S. L. VITELLIVS. PAVLLVS
. . . . *S. SCIPIO. MAGNVS. POMPE
IDVS. IANVAR
. . . ONI. QVOD. TI. CLAVDIVS. CAE
. . . VS. GERMANICVS. P. P. APPELLATVS
. . . TOLIO. IOVI. BOVEM. MAREM. IVN
. . . CAM. MINERVAE. VACCAM. FELICI
. . . ACCAM. DIVO. AVGVSTO. BOVEM. MAREM. DI
. . . AVGVSTAE. VACCAM
ADFVERVNT
C. CAECINA. LARGVS. L. VITELLIVS. PAVL
. . FABIVS. *PRISCVS. TAVRVS. STATILIVS
. . CORVINVS. C. PISO. M. SILANVS. L. SILANI *
. . . CNVS. POMPEIVS.
. *. . . ATIONEM. DIVAE. AVG. ITEM
. . . DIVO. AVG. BOVEM. MAR
. . . . . E. VACCAM
ADFVERVNT
. . . . . LARGVS. L. VITELLIVS. PAVL
. . . . . CVS. TAVRVS. STATILIVS
. . . . SO. M. SILANVS. L.* SILANI
. . . . EIVS.
. . . . . . FEBR.

* C. PISO Panvin. ad A. V. 801.

* Ob Conſecr.

* Rein leg. PERSICVS. ille ipſe, quem nobiliſſimum virum amicum ſuum vocat Claudius DII, I.

* Ob Conſecr.

* Filii C. Appii Junii Silani & Aemiliae Lepidae L. Aemilii Paulli & Fulviae Neptis Auguſtae. vid Reinel. ſtemma Auguſtaeum a Reineſio miſſum Ruperto. Gud.

. . . . MINERVAE. VACCAM. . . .
. . . DIVO. AVGVSTO. BOVEM . . .
. . . IN. TEMPLO. CONCORDIAE . . .
. . . PALATIO. DIVO. AVGVSTO . . .
. . . . AD. ARAM PROVIDEN . . . .
. . . . CAM. IMMOLAV . . . . . .
. . . . INT. CN. DOM . . . .
. . . . STATIL . . . .

. . . . . FRATR . . . . . .
. . . . ARIS. MATRIS . . . .
. . . . MANICI. BOVEM . . . .
. . . ADFVERVNT. CN. DOMITI . . .
. . . VS. PERSICVS. C. CAECINA. LAR . .
AD. VI. K. NOVEMB
. . . OB. DETECTA. NEFARIA. CON . .
. . . VM. CN. LENTVLI. *GAE . . . .
. . . . OTHO. FLAM. . . . . . .
. . . . . . FRATRVM . . . .

GAETVLICI. in Cajum conjurarunt Lepidus & Gaetulicus, deprehenſi & oppreſſi A. Urb. 993. Dio l. 59. Suet. Claud. c. 9. & Galb. c. 6.

. . . . VACCAM. SALVTI. PVBLIC. VACCAM. FELICI
TATI. VACCAM. GENIO. IPSIVS. TAVRVM][1] . . IO. AD
EVERVNT. A. VITELLIVS. M. APONIVS. SATVRNINVS
L. SALVIVS. OTHO. TITIANVS.][2] . . . . CIVS. CAMERI
NVS. C. VIPSTANVS. *APRONIANVS. P. MEMMIVS. RE
CVLVS. C. PISO][3]

Alii verſus ſunt in Busbequiano Pighii, tales nempe & recte nam ſunt fragmenta lineis tribus prioribus.[6] Finis ſingulorum verſuum notuens eſt hoc ſigno.]

NERONE. CLAVDIO. DIVI. CLAVDI. F. GERMANICI][4]
CAESARIS. N. TI. CAESARIS. AVG. PRO. N. DIVI
AVG. ABNEP][5]

A. V. 812.

CAESARE. AVG. GERMANICO. PONT. MAX. TRIB. POT
VII. IMP. III. COS. IV]. [6]*
COSSO. LENTVLO. COSSI. FILIO. COS]. [7]

CAESARI. Pigh.

KAL. IANVAR][8]

* A. V. 813.

SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGISTER. COLLEGI. FRA
TRVM. ARVALIVM. IMMOLAVIT. IN. CAPITOLIO][9]
COS. NERONIS. CLAVDI. CAESARIS. AVG. GERMANI
CI. IOVI. B. MAREM. IVNONI. VACCAM. MINERVAE
VACCAM.][10] GENIO. IPSIVS. TAVRVM. IN. COLLE
GIO. ADFVERVNT. SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGI
STER. L. PISO. L. F.][11] T. SEXTIVS. AFRICANVS. M. APO
NIVS. SATVRNINVS. L. SALVIVS. OTHO. TITIANVS
P. MEMMIVS. REGVLVS. C. PISO][12]

ISDEM.COS.III.NONAS.IANVAR][13]

SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGISTER. COLLEGI. FRA
TRVM. ARVALIVM. NOMINE. VOTA. NVNCVPAVIT
PRO. SALVTE][14] NERONIS. CLAVDI. DIVI. CLAVDI... F
GERMANICI. CAESARIS. N. TI. CAESARIS. AVG. PRO
N. DIVI. AVG. AB. N. CAESARIS. AVG.][15] GERMANICI
PONT. MAX. TRIB. POT. VII. IMP. VII. COS. IIII. ET
OCTAVIAE. CONIVGIS. VICTIMIS. IMMOLATIS. IN.][16] CAPITO
LIO. QVAE. SVPERIORIS. ANNI. MAGISTRI. VOVE
RANT. PERSOLVIT. ET. IN. PROXIMVM. ANNVM. NVNCV
PAVIT.][17] PRAEEVNTE. M. APONIO. SATVRNINO. IOVI
MARES. DVO. IVNONI. VACCAS. II. MINERVAE. VAC
CAS. II. SALVTI. PVBLIC.][18] VACCAS. II. IN. TEMPLO
NOVO. DIVO. AVG. B. MARES. II. DIVAE. AVG. VAC
CAS. II. DIVO. CLAVDIO. B. MAR. II. IN. COLLEGIO
ADF.][19] SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGISTER. A. VITEL
LIVS. L. PISO. L. F. M. APONIVS. SATVRNINVS. P.
MEMMIVS. REGVLVS. L. SALVIVS.][20] OTHO. TITIANVS.][21]

B. mſ. Pigh.

ISDEM. COS. III. IDVS. IANVAR

ADSTANTIBVS. SVLPICIO. CAMERINO. MAGISTRO
L. SALVIO. OTHONE. TITIANO. C. VIPSTANO. APRO
NIANO*. . . . .

* unus verſus

1 . . . .
VERVNT . . . . COLLEG. ADF. . . . .
. . . . . IN. CAPITOLIO. OB. NATALEM. NERO
NIS. AVG. GERMANICI. IOVI. B. M. IVNONI
VACCAM. MINERVAE. VACCAM. FELICI
TATI. PVBLICAE. VACCAM. CONCORDIAE. VACCAM
GENIO. IPSIVS. TAVRVM. IN. COLLEGIO. ADFVERVNT
SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGISTER.. M.
APONIVS. SATVRNINVS. C. VIPSTANVS
APRONIANVS. L. SALVIVS. OTHO. TITIA
NVS. T. SEXTIVS. AFRICANVS.

. . . .
. . . . CAMERINVS. A. VITELLIVS. C. VIPSTANVS
APRONIANVS
. . . . AFRICANVS. COS.
. . . . IDVS. DECEMBR.
. . .M. ARVALIVM. NOMINE. IMMOLAVIT. IN. SACRA. VIA
. . . MORIAE. CN. DOMITI. AHENOBARBI. B. M.
. . SATVRNINVS. A. VITELLIVS. C. VIPSTANVS. APRONIAN
. . CAMERINV:. T. SEXTIVS. AFRICANVS. L. SALVIVS. OTHO
. . . K. IANVAR.
. . . VM. ARVALIVM. NOMINE. IMMOLAVIT. IN. CAPITOLIO
. . . SARIS. AVG. GERMANICI. IOVI. B. M. IVNONI. VACCAM
. . . .

3 . . . .
. . . . MVS . . . .
. . . . BI. IN. EADEM. VER . . . .
. . . . . . BA. VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM. . . . . . .
. . . . . VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM. QVOD . . . . . .
. . . . TIBI. IN. EADEM. VERBA. NOMINE. FR . . . .
. . . . VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM . . . .
. . . . BOVE. AVRATO. VOVIMVS. ESSE. FVTV . . . .
. . . ACXIS. TVNC. TIBI. IN. EADEM. VERBA . . . .
. . . AVRATA. VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM . . . . . .
VIP. .. . STANVS. APRONIANVS. L. POMPON . . . . . .
. . . .

. . . .
. . . . INERVAE
. . . . ET. IN. EO
. . . . AVG. ET. LVCIL
. . . . ABERIS. EVIN
. . . . NOMINE
. . . . FVTVRVM
. . . . FVTVRVM
. . . . FVTVRVM
. . . . VTVRVM
. . . . MORI
. . . .

1 . . . .
. . . . CRIFICIVM. IN
. . . . IAE
. . . . XVI. K. IVN. DOMI
. . . . XIIII. K. IVN. IN. LVCO. ET. DOMI[c]
. . . . XIII. K. IVN. DOMI
. . . . IN. COLLEGIO. ADFVERVNT
. . . . L. SALVIVS. OTHO. TITIANVS
. . . . A. VITELLIVS. Q. TILLIVS.
. . . . SASSIVS
. . . . ISDEM. COS.
. . . . V. KAL. MAR.
. . . . ALVIVS. OTHO.
. . . .

2 . . . .
. . . . IN. COLLEGIO. ADFVE . . . .
. . . . CAMERINVS. L. SALVIVS . . . .
. . . . CIO. AFRICAN . . . .
. . . . IIII. IDVS . . . .
. . . . GISTER. COLLEGII. FRATRVM .
. . . . REDITV. NERONIS. CLAVDI . .
. . . . MINERVAE. VACCAM. ITEM . .
. . . . MVM. DOMITIANAM. DIS. PENA . . .
. . . . IN. COLLEGIO. ADFVERVN . . . .
. . . . APRONIANVS. M. APONIV . . . . .
. . . . COS. III . . . .
. . . . COLLEGII. FRATRVM. AR . . . .
. . . . IO. DIVO. AVG . . . .
. . . .

3 . . . .
. . . IN. CAPITOLIO. VOTORVM. NVNCVPANDORVM. CAVSA
. . . FRATREs. ARVALES. CONVENERVNT. TI. IVLIVS. CAN
. . . . L. ANTONIVS. ALBVS. M. LICINIVS. NEPOS
. . . . IN. PRONAO. AEDIS. CONCORDIAE. FRATRES
. . . . CANDIDVS. PROMAG. MANIBVS. LAV
. . . . SACRIFICIVM. DEAE. DIAE. CVM. COLLEG
. . . . QVOD. BONVM. FAVSTVM. FELIX. FORTV
. † . . . . . TRAIANI. NEPOTI. DIVI. NERVAE. PRO. N̄
. . . . *COS. II. PP. PRINCIPI. PARENTIQ. S.
. . . . DOMI. A. D. XIIII. K. IVN. IN. LVC.
. . . .

† AEL. ADRIANI. L. DIVI.

* A V 891.

1 [a]VII. ID. NOV
SAENIVS. DONATVS. L. FABIVS. FORTVNATVS
FRATRES. ARVAL. IN. [b]LVC. D. D. VIA. CAMP. APVD. LAP. V. CONV. PER. C. PORC. PRISCVM
MAG. ET. IBI. IMM. QVOD. VI. TEMPESTAT. ICTV. FVLMIN. ARBOR. SACR. L. D. D. ATTACT
ARDVER. EARQ. ARBOR. ERVENDAR. FERR. PENDENDAR. [c]ADOLENDAR. COMMOLENDAR
ITEM. ALIAR. RESTITVENDAR. CAVSA. OPERISQ. [d]INCROANDI. ARAE. TEMPORAL. SACR. D. D
REFICIEND. EIVS. REI. CAVSA. LVSTR. MISS. SVOVETAVRILIB. MAIOR. ITEM. ANTE. AED
D. D. B. F. A. IVNCT. N̄. II. ITEM. AD. AR. TEMPOR. DIS. INF. S. S. IAN. PATR. ARIET. II. IOVI. VER
BEC. II. MARTI. PATRI. VLT. AR. N̄. II. SIVE. DEO. SIVE. DEAE. VERB. II. IVN. D. D. OV. N̄. II.
[e]VIRGINIB. DIV. OV. N̄. II. [f]FAM. DIV. VERB. N̄. II. LARIB. VERB. N̄. II. MATRI. LAR. OV. N̄. II
FONT. VERB. N̄. II. FLOR. OV. N̄. II. SVMMAN. PATR. VERB. ATROS. II. VESTAE. MATRI. OV. [g]II
ſic
[h]VESEOR. DEOR. DEARQ. OV. II. ITEM. ADOLEND. COINQ. OV. II. ET. ANTE CAESAR. GENIO
D. N. SEVERI. ALEXANDRI. AVG. [i]T. A. ITEM. [k]DIVIS. N̄. XX. VERBEC. XX
IIII. ID. DEC. FRATRES. ARVAL. IN. LVCO. DEAE. DIAE. VIA. CAMPANA. APVD. LAP. V. CONVENER
PER. C. PORC. PRISCVM. MAG. ET. IBI. IMMOLAV. QVOD. AB. ICTV. FVLMINIS. ARBORES. LVCI
ſic
SACRI. D. D. ATTACTAE. ARDVERINT. EARVMQ. ARBORVM. ADOLEFACTARVM. ET. COINQVEN
DARVM. ET. IN. EO. LVCO. SACRO. ALIAE. SINT. REPOSITAE. ET. ARAE. TEMPORAL. REFECTAE. FERRI
EFFER. [l]RVIVS. OPER. PERFECTI. CAVSA. LVSTRVM. MISSVM. SVOVETAVRILIB. MAIORIBVS
ET. CETERA. Q. S. ADFVER. P. AELIVS. SECVNDINVS. T. FL. [m]ARCRESILAVS. M. FAB. FORTVNA
TVS. M. SAEN. DONATVS
FVSCO. II. ET. DEXTRO. COS. [n]XIIII. K. MAI. IN. LVCO. DEAE. DIAE. P. F. MAG. I. PORCI. PRISCI. OB
FERRI. INLATIONEM. SCRIPTVR. ET. SCALPTVR. MARMOR. CAVSA. IMMOL. IPSO. MAG
PORCAM. ET. AGNAM. STRVIB. EFFERTIS. ET. EXTAS. REDDID. AD. ARAM. MINISTRAN
ſic
TIBVS. PVBLIC. ET. PRAELENTIBVS. A. SACR. D. N̄. AVG. ITEM. IMMOLAVIT. OB. FERRI
ſic
FLATIONEM. SCRIPTVRAE. ET. SCALPTVR. ET. OPERIS. PERFECTI. III. NON. MAI
PER. PORC. [o]PRILOLOGO. CALAT. ET. PER. PVBLIC. FRATR. ARVALIVM

2 . . . .
. . . . DRATVS. PROTOMAG
. . . . VALERIVS. IVNIANVS
. . . . IN. PALATIO. IN. DIVORVM
. . . . SACRVM. DEAE. DIAE. IBIQ.
. . . . [p]HERENNIVS. ORBIANVS
. . . . PVERIS. PATRIMIS. ET. MA
. . . . BVS. PVERI. RICINIATI.
. . . .

3 . . . . S. SACRIFICIVM . . . .
. . . . QVOD. BONVM. FAVSTVM . . . . . .
. . . . . AVRELIO. VERO. AVG. TRIB. POTEST . . . . .
. . . . . VM. SOLLEMNE. DEAE. DIAE . . . .
. . . . . MABITVR. ADFVERVNT. AV . . . .
. . . . ISDEM . . . .

A. Manucius junior notis ad Laelium Cicer. Patrem ſuum ab Horatio Fuſco hanc inſcriptionem accepiſſe dicit. vid. CCCCLVIII. 6.
a Inſcriptionem hanc explicat Gutherius lib. 1. de jure Manium. c. 4. b LVCI. Pighius. c COLENDAR. Pigh. d INCKO. mſ. Pigh. recte pro INCHOANDI. Pighio iſtud mſ. datum fuit dono à Busbequio Viennae 1574. e Virginibus Sanctis CXII, 13. ex emendatione Reineſi. Minervae & Dianae, quae fulminis jactum poſſidebant. Guth. d. l. f Per Familiam Divam intelligit Guther. d. l. Divas Corniſcas. Superius LXXXVIII. 14. g N. Pigh. mſ. recte. h Guth. legit *Veſcorum Deorum.* omnino recte. Veſcum enim Latinis idem quod tenue, minutum, ac eodem ſenſu *Veſci* dii hic dicuntur, ut apud Plautum minuti & patellarii. Plin. Hiſt. Nat. 7. 20. *tempore Veſco.* i Gud. pro T. A. ſcribe TA. h. e. Tauro, ut in ſeq. n. 1. & CXVIII. 1. k DIVIS XX. Divis viginti continentis. Dii ruſtici, ut Occator, Sterquilinius, & reliqui a Fabio Pictore apud Serv. ad 1 Virg. v. 21. Gud. l XVIVS mſ. Pigh. recte. m forte ARCKESILAVS. Lig. n XIII. mſ. Pigh. o i. e. Philologo, ut v. 5. hujus inſcriptionis *incroandi*, pro *inchoandi*. Gud. p Pater Herenniae Auguſtae imperatoris Decii conjugis. CCLXXIV. 2.

1 . . . . . MESSALLA. ET. SABINO. COS . . . .
. . . . . FRATRES. ARVALES. CONVENERVNT. P . . . .
. . . . . NVS. IMP. CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS . .
. . . . . AR. FELICISSIME. AD. IBERNA. NICOMEDIAE . .
. . . . . O. PROMAG. VICE. M. IVLI. GESSI. BASSIANI. MAG . .
. . . . . EA. SALVTI. IMP. ANTONINI. BEA. FORT. DVCIS . .
. . . . . LI. TA. GENIO. ANTONINI. AVG. TA. IVN. IVLIAE . .
. . . . . O. SVLPICIVS. POLLIO. P. AELIVS. COERANVS. IVN. M.
. . . . . FERRI. INFEREN. PIACVLVM. FACTVM . . .
. . . . . VET. PORCIL. FERRI. EFFEREND . . . .

VI. ID

2 . . . . CELLAM. IVNONIS . . . .
. . . . NONIS. IAN. QVAE . . . .
. . . . . CELLA. DECENNALIA. S . . . .
. . . . PRO. INCOLVMITATE. IMP . . . . . .
. . . . GORDIANI. PII. FELICIS . . . . . .
. . . . CONVENERVNT. PER. M . . . .
. . . .

3 . . . . EPINVS. P. AEL . . . .
. . . . EL. PVBLICA. COMMOD . . . . . .
. . . . IVN. REG. FRATRVM. ARV . . . . .
. . . . AVRELIVS. ANTONINVS . . . .
. . . . IMP. III. COS. IIII. PROCOS . . . . .
. . . . SALVVS. SERVATVS. SIT . . . .
. . . . IVN. IVLIAE. AVG. B. . . . .
. . . . VS. POLLIO. P. AELIVS . . . . . .
. . . . VS. PVBLICA. COMMODA . . . .

4 . . . . ARVN. DICQ . . . .
. . . . RO. ALEXANDRO . . . .
. . . . ANTONINI. P. F. DIVI. S . . . .
. . . . TR. AVG. N. ET. CAS . . . .
. . . . D. EORVM. S. P. Q. F . . . .
. . . . HOC. ANNO. ERIT. AN . . . .
. . . . AT. LVCO . . . .

. . . . PRECES. POSCO. VTI. S. . . . .
5 . . . . IMO. IISQVE. QVI . . . .
. . . . PRECARI. VO . . . .
. . . .

FVLVI. VRSINI

NOTAE AD FRAGMENTVM PRIMVM pag. CXVII

QVOD. TI. CLAVDIVS &c.] Videtur inciſum fuiſſe... IVNONI. QVOD. TI. CLAVDIVS. CAESAR. AVGVSTVS. PP. APPELLATVS. EST. IN. CAPITOLIO. IOVI. BOVEM. MAREM. IVNONI. VACCAM. MINERVAE. VACCAM. FELICITATI. VACCAM. DIVO. AVGVSTO. BOVEM. MAREM. DIVAE. AVGVSTAE. VACCAM. deinde videtur fuiſſe, OB. CONSECRATIONEM. DIVAE. AVG. nam haec Juliae conſecratio cuſis aereis numiſmatibus à Ti-

berio Imperatore celebrata eſt. Sed non eſt conſilium ſingula fragmenta ſupplere, praeſertim cum ex collatione ſimilium locorum poſſit unuſquiſque ſibi ea nullo negotio concinnare.

AD FRAGMENTVM II. Pag. cxvii.

AD. ARM. PROVIDENT.] Ara Providentiae in aereis Auguſti numiſmatibus habetur. Putamus autem illud, INT, fuiſſe SPINT, hoc eſt, Spinther, quod eſt Corneliae Lentulorum familiae cognomen.

AD FRAGMENTVM III.

OB. DETECTA. NEFARIA. CON] Quæ nefaria conſilia detecta deſignentur, quaerendum. & fortaſſe indicatur conjuratio in Neronem, de qua videndus Cornelius Tacitus lib. 15. De Cn. Lentulo Gaetulico facit mentionem idem Tacitus lib. 5.

AD FRAGMENTVM I. Pag. cxviii

C. VIPSTANVS] Tacitus lib. 4. *Magnam,* inquit, *eo die pietatis, eloquentiaeque famam Vipſanus Meſſala adeptus eſt, &c* Sed legendum *Vipſtanus*, nam ita conſtanter reperitur in fragmentis, quae ſequuntur. illud autem PRAEEVNTE mendum eſt manifeſtum. notum autem quid ſit *praeire verba.* Livi. lib. 8. *Agedum pontifex publicus populi Romani, praei verba, quibus me pro legionibus devoveam.* Graeci dicunt, ἐξάρχειν. In veteri inſcriptione ita inciſum eſt. DOMITIVS. VALENS. II. VIR PRAEEVNTE. IVLIO. SEVERO. PONTIF. LEGEM. DIXIT. IN. EA. VERBA. QVAE. INFRA. SCRIPTA. SVNT.

AD FRAGMENTVM II.

OB. NATALEM. NERONIS] De Neronis Imp. natali videndus Suetonius in Nerone, cap. 6. *Nero,* inquit, *natus eſt Antii poſt* IX. *menſes, quam Tiberius exceſſit,* XVIII *Kal. Januarias.*

AD FRAGMENTVM III.

MEMORIAE. CN. DOMITI. AHENOBARBI. B. M.] Ita ſupplendum hoc fragmentum, & de Cn. Domitio Ahenobarbo Neronis Imp. atavo, videndus Suetonius in Nerone cap. 2.

AD FRAGMENTVM IV.

QVOD. SI. FACXIS. TVNC. TIBI. IN. EADEM. VERBA. NOMINE. FRATRVM. ARVALIVM. BOVE. AVRATO. VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM.] Ita haec formula ex ipſius fragmenti reliquiis videtur explenda. Tertullianus ex hoc fragmento emendatur in libro de corona militis, in quo ſic ait: *Ecce annua votorum nuncupatio quid videtur? Prima in principiis, ſecunda in Capitoliis. Accipe poſt loca & verba: Hunc tibi Juppiter bovem cornibus auro decoratis vovemus eſſe futurum* &c. Sed legendum: *Tunc tibi Juppiter bove cornibus &c.* VOVEMVS autem eſt etiam in lapide, licet VOVIMVS in eodem lapide frequentius ſit. apud Tertullianum autem videtur legendum *in Capitolio,* qui error apud hunc ſcriptorem irrepſit ex voce, *principiis*, qui erat locus in caſtris, ut conſtat ex Varrone lib. 3. cap. 4. de re ruſt Livio, lib. 7. & Floro lib. 4. de bello Gallico.

AD FRAGMENTVM I. Pag. cxix.

PRO. REDITV. NERONIS. CLAVDI] Vota pro reditu habentur etiam in argenteis Auguſti numiſmatibus: & DOMVM DOMITIANAM nominavit, quòd ex ea Nero Imp. ortus ſit, ut Suetonius & alii ſcribunt.

AD FRAGMENTVM II.

SVOVETAVRELIB.] Sic conſtanter in hoc lapide, & ita apud Catonem in libris manuſcriptis tit. 141. ad quem locum videnda ſunt quae notavimus ex Feſto, Chariſio, & aliis.

IAN. PATRI. ARIET. II. IOVI. VERBEC. II. MARTI. PATRI. VLT. AR. N. II.] Videndus Cato 141. apud quem in formulis agri luſtrandi haec habentur: *Janum, Jovemque vino ſic praefamino, ſic dicito: Mars pater te precor, quaeſoque uti ſies volens propitius mihi &c.* Intelligit autem Martem Silvanum, de quo Lucilius illo verſu apud Nonium, ut docti viri legunt, *Luporum exactorem Martem Silvanum, & fulguritatem arborum.* niſi legendum ſit: *fulguritarum arborum.* nam fulguritas arbores dicebant, fulgure attactas. Feſtus. *Strufertarios appellabant antiqui homines conductos mercede, qui ad arbores fulguritas piacularium commiſſarum cauſa, ſacrificia quaedam ſtrue & ferto ſollemnibus verbis faciant.* PRECOR TE IVPPITER VTI MIHI VOLENS PROPITIVS SIES, *quod & nullo etiam ſiebat adhibito ſtrufertario.* & in hoc ipſo lapide ſic habetur. QVOD. AB. ICTV. FVLMINIS. ARBORES. LVCI. SACRI. D. D. ATTACTAE. ARDVERINT.

SVMMAM. PATR.] S. Auguſt. lib. 4. de civit. Dei. *Romani veteres neſcio quem Summanum, cui nocturna fulmina tribuebant, coluerunt magis quam Jovem, ad quem diurna pertinebant.*

ET COINQVENDARVM.] Utitur hoc verbo Feſtus. *Scribonianum*, inquit, *appellatur ante atria puteal, quod fecit Scribonius, cui negotium datum à Senatu fuerat, ut coinqueret ſacella attacta: iſque illud procuravit, quia in eo loco attactum fulgure ſacellum fuit. Quòd ignoraretur autem, ubi eſſet, (ut quidam) fulgur conditum, quod cum ſcitur, nefas eſt integi, ſemper foramine ibi aperto coelum patet &c. Attactum* autem Feſtus alibi dixit *fulguritum*, id eſt fulmine ictum: qui locus ſtatim fieri putabatur religioſus, quòd eum Deus ſibi dicaſſe videretur, appellabaturque *Bidental*, quod ibi de bidente rem divinam facerent. Acro in Horat. poëtic. *Bidental locus, in quo fulmen conditum erat cum magna reverentia à ſacerdotibus: & Bidental à bidentibus dictum, nam reliquias fulminis Pontifices cum ſacrificio ſepeliebant.*

OPERISQ. INCROANDI.] INCROANDI, & paulò poſt, RVIVS OPERIS PERFECTI, & deinde, ARCRESILAVS, & PRILOLOGO, non eſt mendum fabrile, ſed antiqua quaedam obſoletaque ſcribendi ratio, qua R littera, pro H aſpirandi cauſa ponebatur. Unde qui *Rabonius* in Verrinis eſt apud Ciceronem, idem *Habonius* dicitur à Priſciano, qui eum citat locum Ciceronis.

STRVIBVS EFFERTIS] Erratum fabrile, ut multa alia in hoc lapide, nam infra mendoſè poſitum eſt, PRAELENTIBVS, pro PRAESENTIBVS, niſi forte fuit, PRAEEVNTIBVS. de ſtruibus autem & ferto Feſtus ita: *Fertum genus libi dictum, quod crebrius ad ſacra ferebatur, nec ſine ſtrue, altero genere libi, quod qui adferebant, ſtrufertarii appellabantur.*

AD FRAGMENTVM III.

PVERI RICINIATI] Feſtus. *Ricae, & riculae vocantur parva ricinia, ut palliola ad uſum capitis facta. Granius quidem ait eſſe muliebre cingulum capitis, quo pro vitta Flaminica utatur, &c.* & infra. *Rica eſt veſtimentum quadratum, fimbriatum, purpureum, quo Flaminicae pro palliolo, mitrave utebantur, ut Verrius exiſtimat. Titinius. Rica ex lana ſucida, alba veſtitus. Alii dicunt pallium eſſe triplex, quod conficiant virgines ingenuae, patrimae, matrimae cives, quòd coeruleo colore infectum lavetur aqua pura. Alii, quo Flaminia cingat pileum.* Cicero 2. de legib. *Extenuato igitur ſumptu tribus riciniis & vinculis purpurae, &c.* Varro vita populi R. li. 1. apud Nonium. *Ex quo mulieres in adverſis rebus, ac luctibus, cum omnem veſtitum delicatiorem, ac luxurioſum poſtea inſtitutum ponunt, ricinia ſumunt.* In hoc autem fragmento cum PVERIS PATRIMIS ET MATRIMIS ponuntur PVERI RICINIATI.

AD FRAGMENTVM III. Pag. cxxi.

SACRIFICIVM SOLEMNE DEAE DIAE] Ita ſupplendum videtur hoc fragmentum. Feſtus. *Solemnia ſacra dicuntur, quae certis temporibus anniſque fieri ſolent.* SOLEMNE autem, non, SOLENNE, inciſum eſt conſtanter in vetuſtis monumentis.

AD FRAGMENTVM I. Pag. cxxii.

T. M. GENIO. ANTONINI] Supra in fragmento IV. GENIO IPSIVS TAVRVM. & in fragmento V fol. CXVIII. GENIO IPSIVS TAVRVM quod autem paulò poſt habetur, FERRI INFEREN, & FERRI EFFEREN, ſupra quoque poſitum eſt in fragmento I. fol. CXXI. item. OB FERRI INLATIONEM, & OB FERRI ELATIONEM? deinde ad PIACVLVM FACTVM videndus Feſtus in *Piacularis porta.* ibi enim eſt: *Cum facto per aliquem piaculo ſolvitur, &c.* poſitum autem eſt *piaculum*, pro *expiatione.* Virgil. *Ea prima piacula ſunto.*

AD FRAGMENTVM II.

CELLAM IVNONIS] De cella Junonis, quae in templo Jovis Capitolini fuit, meminit Plinius, cum ſcribit in ea ſe vidiſſe canem ex aere ſuum vulnus lambentem. Fuit haec à ſiniſtra cellae Jovis, cum Minervae eſſet à dextra, ut tradit Livius, & Feſtus in NIXI DII.

AD FRAGMENTVM III.

SALVVS SERVATVS SIT] Notanda formula, Quòd Imp. M. Aurelius Antoninus Pius Caeſar Auguſtus Imp. II. Cos. IIII. PROCOS &c. ſalvus ſervatus ſit.

AD FRAGMENTVM V.

PRECES. POSCO. VTI. S.] Extat haec formula apud Catonem his concepta verbis tit. 134. *Jane pater te hac ſtrue commovenda bonas preces precor, uti ſies volens propitius mihi, &c.* Ad has autem veteres inſcriptiones poſſunt adjungi hae, quae & ipſae à rebus ruſticis non ſunt alienae, & apud me ſervantur. SEX. POMPEIO. SALVIO. SEX. POM. SER. A. PENDICE. CEDRI ITEM. AB HORT. CVLT. H. S. E. SEX. POMPEIVS. METRODORVS. SEX. POMPEI. TON. ROGO. PER. DEOS. STYGIOS. OSS. NOSTR. QVISQVIS ES. HOMO. NON. VIOLES. NON. TRAS. H. L. illud, TON. pro, TONSOR poſitum eſt, & Q. LVSCIO. PHILONI. A. PENDICE. CEDRI: Item: ARAM. IOVI. FVLGERATORI. EX. PRAECEPTO. DEORVM. MONTENSIVM. VAL. CRESCENTIVS. PATRI. DEORVM. OMNIVM. ET. AVR. EXVPERANTIVS. SACERDOS. SILVANI. CVM. FRATRIBVS. ET. SORORIBVS. DEDICAVERVNT.

1 *In domo Gentilis Delphinii Romae, fragm. repertum ad pontem Palatinum, in regione Tranſtib.*
Contuli cum mſ. Pighii cxvii.

C · VICTORIVS GETA · ET CAND
M. VALERIVS. IVNIANVS. VOLVSIVS. SATVRNINVS. P. CORNEL
HERACLEO. OPTIANVS ISDEM. COS

IN. LVCO. DEAE. DIAE. [2]TI. IVLIVS. IVLIANVS. ALEXANDER. [3]PER. [4]PROMAG
LVCI. COINQVIENDI. ET. OPERIS. FACIVNDI. IBIQVE. VACCAM. [5]HO
IBIQVE. SACERDOTES. IN. TETRASTYLO. CONSEDERVNT. ET. EX. [6]SACRIFI
SPICIS. [7]VITIATIS. LVCVM. DEAE. DIAE. [8]SVMMOTO. [9]ASCENDERVN
TI. IVLIVM. IVLIANVM. PRO. FLAMINE. MAGNAS. OPIMAS. [10]IMMOL
FECERVNT. DEINDE. CORONIS. INLATIS. SIGNISQVE. VNCIIS. [11] C. V
IN. [12]SATVRNALIA. SECVNDA. MAG. ANNVVM. [13]IN RVNT. IBIQVE. [14]I.

Steph. Pighius vidit atque exſcr. Smet.

1 PROMAG. ET CAND Ligor. mſ. 2 Ille eſt, quem Praef. Aegypti in initiis Veſpaſiani nominat Suet. c. 6. & Pigh. ad ann. 818. 3 Non eſt in mſ. Ligor. PER. 4 PROMAGISTRVM. CONVENERE. CAVS. Lig. mſ. 5 HORNAM IMMOLARENT 6 SACRIFICIO SOLEMNI 7 VITTATIS legit. Guth. e Plinio. 8 Vid. Gud. ad Phaedrum. I. 25. 9 ASCENDERVNT. IBIQVE. 10 IMMOLARE DEAE DIAE. 11 C. VICTORIVS. CVM. COLLEGIS. 12 Vid. Guth. de jure Pontif. III. 14. 13 INTVLERVNT. 14 IMMOLARVNT. Sic hanc inſcriptionem ex conjectura ſupplevit Guther. de jure Manium. l. 4. excepto primo verſu, qui ex Ligorio eſt ſuppletus. vid. Guth. d. l.

1 *Neapoli, in domo Hadriani Gulielmi, Tabula marmorea quadrata, in diametro habens palmos tres, craſſa uno pollice, litera pulchra, ſed indiſtincta, mutilata, circumquaque ferè, nec alium in finem, quàm ut conveniret inſcriptioni, quae poſtea in tergo à poſteris indoctis ſculpta eſt. Quatuor foraminibus pertuſa eſt, totidemque clavis muro affixa fuiſſe videtur.*

Inſcriptionem quæ à tergo eſt, videre erit infra inter ſepulcrales.

ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΤΟΥ ... ΤΟΥ ... ΑΛΕΡΙΑΣ
ΜΟΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΜΗ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΔΕ ΕΧΕΤΩ
ΣΑΝ Ο ΦΡΗΤΑΡΧΟΣ Η ΟΙ ΧΑΛΚΟΛΟΓΟΙ Η Ο ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ Η ΟΙΔΙΟ *unica lit. deeſt.*
ΚΗΤΑΙ Η ΑΛΛΟΣ ΤΙΣ ΤΗΣ ΦΡΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΑΙΩΝ ΤΗΝ ΘΥΣΙΑΝ
Η ΤΟ ΔΕΙΠΝΟΝ ΥΠΕΡΤΙΘΕΣΘΑΙ ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΤΕΤΑΓΜΕΝΑΣ ΗΜΕΡΑΣ
Κ (2.l.) ΑΧΕΙΛΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΔΕΙΝΑΡΙΑ ΔΑΝΕΙΣΕΣΘΩ ΜΗ (2.l.) Η Ο 1. *lit. deeſt.*
ΕΙ (3.l.) ΟΝΟΜΑΤΙ ΔΕΙΝΑΡΙΑ ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΗΠ (3.l.) Ε Ι 1. *lit.*
ΜΗ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΕΧΕΤΩ Ο ΦΡΗΤΑΡΧΟΣ Η ΟΙ ΧΑΛΚΟΛΟΓΟΙ Η Ο ΦΡΟΝ
ΤΙΣΤΗΣ Η ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ Η ΑΛΛΟΣ ΤΙΣ ΤΗΣ ΦΡΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΑΙΣ 1. *lit.*
ΦΡΗΤΟΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΛΑΜΒΑΝΕΙΝ ΟΥ 1. *lit.*
ΠΙΣΤΕΙ ΔΟΘΗΣΕΤΑΙ ΟΝΔΕ ΑΝΟΔΑΝΕΙΖΟΜΕΝΟΣ ΔΙΔΩ ΑΛΛΟ ΦΡ 1. *lit.*
ΤΟΡΑ ΕΝ ΑΓΑΡΡΕΙ ΕΙΣΔΙΔΟΣΘΩ ΚΑΙ ΕΑΝ ΔΟΞΗ ΤΗ ΑΓΑΡΡΕΙ 5. *lit. deſunt.*
ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΦΡΗΤΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΧΑΛΚΟΛΟΓΩΝ ΔΟΓΜΑΤΙΣ 2. *lit.*
ΤΑΙ ΤΟΤΕ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΥΠΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΓΕΙΝΕΣΘ 1. *lit.*
* ΧΑΛΚΟΛΟΥC. lap. Gud. ΤΟΥΣ ΔΕ *ΧΑΛΚΟΥΣ ΟΙ ΔΕΔΑΝΕΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑΦΕΡΕΤΩΣΑΝΤ 1. *lit.*
ΕΒΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΑΝΘΕΩΝΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΑΓΑΡΡΕΙ 1. *lit.*
ΠΛΗΘΗ ΟΥΣΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΨΗΦΙΣΕΤΩ Η ΦΗΤΡΙΑΘΙΣ ΘΕΛΕΙ ΔΑΝΙΖΕ 1. *lit.*
ΚΑΙ ΟΥΤΩΣ ΤΟΤΕ ΑΛΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΙΝΕΣΘΩ ΚΑΘ ΕΚΑΣΘΟΝ
ΤΟΣ ΕΝ ΤΕ ΤΑΙΣ ΗΜΕΡΑΙΣ ΤΑΥΤΑΙΣ ΤΑΙΣ ΔΥΣΙΝΑΙΣ ΘΙΟΝΤΕΣ Δ 2. *lit.*
ΠΝΟΥΣΙΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑ ΜΟΥΣΗ ΔΙΔΟΣΘΩ ΤΑ ΚΑΤΑ ΧΕΡΑ ΤΟΔΕ ΓΡ
Π (3.l.) ΟΤΕΘΕΝΗΤΟ ΠΡΟΣΗΛΩ ΟΕΝΟΦΕΙΔΕΤΟΣΑΝ Ο ΦΡΗ (2.l.) ΡΧΟ 1. *lit.*
ΗΟ (3.l.) ΛΚΟΛΟΓΟΙ Η Ο ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ Η ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ ΜΕ ΤΑ (3.l.) ΡΑΔ 1 *lit.*
ΔΟΝΑΙΤΟΙΣ ΑΕΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΦΗΤΡΙΑΣ ΚΑΘΙΣΤΑΜΕΝΟΙΣ ΕΑΝΔΕ ΤΙΠ 1. *lit.*
ΡΑ ΤΑΥΤΑ ΤΑ ΥΠΕΡΑΝΩ ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ Ο ΦΡΗΤΑΡΧΟΣ Η ΟΙ ΧΑΛΚΟΛ 1. *lit.*
ΓΟΙ Η Ο ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ Η ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ Η ΟΙ ΔΕΔΑΝΙΣΜΕΝΟΙ Η ΑΛΛΟΣ
ΤΙΣ ΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΙΣΑΤΩ ΙΕΡΑΤΩΝΩΕΩΝΤΩΝ ΦΗΤΡΙΩΝ. ΑΡΓΥ
ΑΚΟΣΙΑ ... ΑΙΗΕΚΠ ΡΑΞ ΙΣΕΣΤΙ *hanc lineam reſtituit Scal. vid. not. Grut.*

Hanc tabulam, eo quod multa & principio & fini deſunt, nemo quod ſciam, interpretatus eſt: ſed quia rationem ſacrificii atque epuli, neſcio cujus ſodalitatis Ariſtaeorum, continere videtur, ideo huic ſacrarum tabularum ordini aſcribendam eſſe putavi.

Ant. Morill. & Steph. Pighius legerunt atque exſcripſerunt.

2 *In hortis Caeſarinis Carinis Romæ.*

D
PRO. SANGVINE
ET. CORIVM.
SI. HOLOCAVSTVM. -X-. X
PRO. SANGVINE. AGNI. ET. PELLE. -X-. †II † IS. Cittad. Sch.
SI. HOLOCAVSTVM. -X-. ‡II. t ‡ IIT. Citt.
PRO. GALLO. HOLOCAVSTO. X.. *ɪLↄ * IT. Cit.
PRO. SANGVINE. A. XIII
PRO. CORONA. A. IIII
PRO. †CALIDAMIN. HOMINEM. A. II.

Gruterus ex autographo Urſini. Eſt fragmentum de matricula, ſive breviculo aeruſcatoris cujuſdam victimarii, qui pro opera, quam mactandis victimis locaverat, ſummularum quarundam per minuta aera taxationes propoſuerat. vide Guther. de jure Pontif. p. IV. c. 4. ubi eam explicat.
† Calictum. in Cittad. ſched. vid. not. Grut. de hac inſcriptione & Guther. dicto loco.

IMP. CÆSARE. T. ÆLIO. HADRIANO. ANTONINO. AVG.

PIO. P. P. III. M. AELIO. AVRELIO. CAESARE. COS

ORDO. CORPORATOR. QVI. PECVNIAM. AD. AMPLIAND. TEMPLVM. CONTVLER.

PATRONI
T.† PRIFERNIVS. SEX. FIL
PAETVS. [a] ROSIANVS
GEMINVS
M. STLACCIVS. ALBINVS
[b] TREBELLIVS. SALLVSTIVS
RVFVS
M. SEDATIVS. C. FIL
[c] SEVERIANVS
T. PRIFERNIVS. T. F. PAETVS
ROSIANVS. GEMINVS [d]
M. [e] SEDATIVS. M. FIL
[f] SEVERVS. IVLIVS. REGINVS
C. ALLIVS. C. F
FVSCIANVS
T. STATILIVS. T. F
TAVRVS
TI. ATERIVS
[h] SATVRNINVS
C. [i] PANTVLEIVS
GRAPTIACVS
C. ALLIVS. C. F
FVSCVS

QVINQ. PERPET
C. SOSSIVS. BENEDICTVS
QVINQVENN
A. AEGRILIVS. AVGVSTAL
QVINQVENNALIC
P. SVLPICIVS. HERA
L. NAEVIVS. SAECVLAR
QVINTILIIS. COS
QVINQVENN
A. EGRILIVS. FAVSTVS
SILVANO. ET. AVG [1] RN
Q. Q. COS
T. FISEVIVS. NICEPHOR
L. NAEVIVS. PROCVLVS
L. AELIANO. ET. PASTORE
Q. Q. COS
T. FISEVIVS. PRISCIANVS
CLARO. ET. CETHEGO. COS
Q. Q.
M. MAGIVS. MARSVS
MAXIMO. ET. ORFITO. COS
Q. Q.
L. HELVIVS. RESTITVTVS
A. EGRILIVS. FAVSTVS
TESTAMENTO. RELI
sic QVT. H. S. IIII. M. N. SVB
EA. CONDICIONE. VTI
EX. VSVRIS. S. S. S. V. KAL
DEC. OMNIBVS. ANNIS
EPVLENTVR

P. CINCIVS. APELLES
L. NAEVIVS. SYRIACVS
T. FISEVIVS. FELIX
P. CAETENNIVS. EPAPHROD
L. MVNATIVS. TROPHIM
A. EGRILIVS. SVCCESSVS
A. EGRILIVS. ZORA
A. ATINIVS. PROCVLVS
A. EGRILIVS. FAVSTVS
A. EGRILIVS. HILARVS
M. APVLEIVS. COMITIANVS
D. PVBLICIVS. MARTIALIS
A. EGRILIVS. EVTYCHVS
A. EGRILIVS. VRBANVS
L. NAEVIVS. PROCVLVS
Q. KANINIVS. CRISPVS
L. NAEVIVS. FORTVNATVS
[1] L. BELLENIVS. GEMINVS
P. ENNIVS. VITALIS
C. RAMMIVS. IVSTVS
C. SOSSIVS. HERMES
P. CINCIVS. APELLES. F
P. POSTVMIVS. EPAPHRODIT
M. MAGIVS. MARSVS
C. KANINIVS. DIVINVS
L. NAEVIVS. ZOSIMIANVS
A. EGRILIVS. IVSTVS
A. EGRILIVS. MERCVRIVS
T. ARRANIVS. FELICIO
T. FISEVIVS. NICEPHOR

L. VARIVS. QVIETVS
T. FISEVIVS. FELIX. IVN
A. EGRILIVS. IA
C. SOSSIVS. SOSSIANVS
A. EGRILIVS. AVGVSTAL. F
L. NAEVIVS. CINCIANVS
P. AELIVS. AVXANON
L. AEMILIVS. PVPILLVS
A. EGRILIVS. HILARIANVS
P. SVLPICIVS. FELICIO
T. ARR.NIVS. IANVARIVS
L. NAEVIVS. SVCCESSVS
P. VARINIVS. NERVA
A. EGRILIVS. CRESCENS
L. FISEVIVS. PRISCIANVS
A. EG.LIVS. DOMITIVS
L. VTTEDIVS. HERMES
Q. KANINIVS. METELLVS
A. EGRILIVS. HERMETIO
C. SOSSIVS. IANVARIVS
A. EGRILIVS. PRIMITIVOS
P. CINCIVS. PRISCVS
A. EGRILIVS. MARIO
P. CORNELIVS. SECVNDVS
A. EGRILIVS. SVCCESSVS. IVN
A. ATINIVS. FELIXS
P. CINCIVS. EVARISTIAN
C. SOSSIVS. MARTIALIS
L. NAEVIVS. ASCLEPIADES
SEX. FVSNIVS. AVGVSTALIS

P. ACCVLEIVS. EVHEMER
A. EGRILIVS. MARINVS
C. NASENNIVS. FELIXS
L. NAEVIVS. PRIMITIVOS
L. SVLPICIVS. CHRESIMVS
A. LVCCEIVS. NOMINATVS
A. LVCCEIVS. LYCOMEDES
L. NAEVIVS. FELIX S
A. EGRILIVS. CARINVS
M. APPVLEIVS. VRBICVS
L. HELVIVS. SVLPICIVS. RESTITVTVS
P. VARENIVS. ZETHVS
L. VTTEDIVS. STEPHAN
C. RAMMIVS. FAVSTVS
C. NASENNIVS. NASENNIAN
L. NAEVIVS. SEVERVS
M. MAGIVS. IVSTVS
P. SVLPICIVS. FELICISSIM
L. NAEVIVS. VENVSTVS
A. EGRILIVS. HILARIO
P. CINCIVS. FLORVS
C. IVLIVS. CORVINVS
TI. IVLIVS. EPAGATVS
A. EGRILIVS. CHRYSEROS
L. SVLFIVS. BENEVOL (*)
L. NAEVIVS. VRBANVS
P. MVCIVS. FRVCTVOSVS
L. NAEVIVS. APELLES
P. NONIVS. HERMES
L. SVLFIVS. AMFION
P. OCTAVIVS. NYNPHODOT (*)
A. EGRILIVS. SECVNDVS

T. FISEVIVS. FELIXS
C. CAELIVS. SVCCESSVS
Q. VIVIVS. DIODORVS
T. [1] FISVVIVS. † ROMAN (*)
L. SVLFIVS. AMFION. F
A. EGRILIVS. SEVERVS
L. NAEVIVS. VALENS
A. EGRILIVS. VITALIS
M. MAGIVS. MARSVS. F
T. FISEVIVS. CRESCENS
P. SVLPICIVS. [2] ISIO
A. EGRILIVS. MASCELLIO
T. FISEVIVS. PRISCVS
A. EGRILIVS. AMARANTHVS
A. EGRILIVS. THALLVS
A. EGRILIVS. MERCVRIVS
C. SILIVS. NICEPHORVS
L. NAEVIVS. PLAVTVS
Q. VIVIVS. EVPREPES
L. SVLFIVS. TYRANNVS
Q. CANINIVS. METELLVS. F
T. FISEVIVS. FORTVNATVS
C. IVLIVS. SVCCESSVS
A. EGRILIVS. PISTVS
C. IVLIVS. VICTOR
L. NAEVIVS. FORTVNATVS
M. MALIVS. ONESIMIANVS
P. CARTIVS. SEVERVS
M. MALIVS. ROMANVS
L. NAEVIVS. FELIX
A. EGRILIVS. CHRESTVS
C. CORNELIVS. NICEPHOR
M. MAGIVS. ANICETVS
M. MALIVS. PRISCIANVS
A. EGRILIVS. HILARIANVS
L. HELVIVS. CASTRESIS
A. EGRILIVS. FELIX
P. MVTIVS. FRVCTOSVS
A. EGRILIVS. FAVSTVS
L. NAEVIVS. EVTYCHES

T. FISEVIVS. CRESCENTSIAN
P. CARTIVS. ADAVCTVS
L. NAEVIVS IVLIANVS
M. APPVLEIVS. FELIX S
L. NAEVIVS. SEVERIANVS
A. EGRILIVS. EVTYCHVS
P. CINCIVS. AMPLIATVS
A. EGRILIVS. EVGRAMVS
T. FISEVIVS. LVCRIO
P. CARTIVS. FILONICVS
C. CORNELIVS. EVTYCHVS
TI. VETVRIVS. CHRESTIN (*)
C. CAELIVS. PAPIRIVS
A. EGRILIVS. HELIVS
A. EGRILIVS. IANVARIVS
C. CAELIVS. HERMES
A EGRILIVS. VICTOR
T. FISEVIVS. ATTICIANVS
M. MALIVS. HERMES
L. NAEVIVS. NARCISSVS
L. NAEVIVS. FORTVNATVS
L. VELLENIVS. GEMINIANVS
L. NAEVIVS. BENEDICTVS
L. SVLFIVS. AMFION
C. DOMITIVS. VALENS
L. NAEVIVS. ADIVTOR
C. CALPVRNIVS. FORTVNATVS
L. NAEVIVS. MERCVRIVS
M. HELVIVS. VOLVSSIANVS
P. STERTINIVS. PERPETVS
C. PVLLIVS. SATVRNINVS
M. ANNIVS. [3] MARCION
M. AEMILIVS. FORTVNATVS
P. OCTAVIVS. PECVLIARIS
A. EGRILIVS. HERMETIO. IVN
C. CORNELIVS. EVTYCHIANVS
L. CORNELIVS. SERAPIACVS
P. CINCIVS. SATVRNINVS
A. EGRILIVS. HILARVS
L. CORNELIVS. ARRIVS
C. PINARIVS. OLYMPVS
P. SEXTILIVS. AGRIPPA
A. EGRILIVS. RVFVS
L. VOLVSEVS. PRISCVS. TERENTIAN
C. RAMMIVS. IVSTVS
M. ANNIVS. DATVS

† TRIF. Manut. ut & infr. item Smetii mſ. in inſcript. tamen CCCCXXXVII. 2. T. Priſernius P. F. QVI. Paetus Memmius Apollinaris vid. & MXXVIII. 6.

† ROMVLVS Manutius & mſ. Smetii.

1 Licet. de Lucern. lib. VI. c. 91. citat. FINVCIVS.

2 Iσίων, vid. Syneſ. ep. 98.

3 MLXXII. 2. ubi Marcianus.

a Licet. de Lucern. lib. VI. c. 91. Citat. ROMANVS, male MLXXVII. 1. T. Priſernius Sex F. Poetus Roſianus Geminus. Pro Roſiano Gemino, quem in Conſulatu ſuo A. V. 853. Queſtorem habuerat, deprecatur apud Trajanum Plin. X. ep. 21. Gud. b Trebellius Conſul. A. V. 934. Panvinius Conſularem hunc Trebellium Rufum a Commodo interfectum putat, ſed errat: Non enim Trebellius Rufus a Commodo interfectus, ſed Velius Rufus Conſul anno 930. c Severianus hic eſt, quem legatum a Mario ad bellum Parthicum miſſum Vologeſes in Armenia cum exercitu delevit A. V. 913. d F. Ald. & mſ. Smetii. e Sedati Senatoris Romani cum laude meminit Ariſtides Serm. ſacr. II. fol. 531. Tom. I. [illegible] Sedatus ei erat nomen, optimus virorum, ſenator aliquis Romanorum. Gud. Ibi ſerm. IV. ſacr. p. 588. vocatur Σεδᾶτος. f MLXXVII. 1. Apud. Ariſtid. Serm. IV. ſacro p. 588. dicitur [illegible] τῆς Ἀσίας ἡγεμών. Severus Aſiae Propraetor. Graev. g C. Allius C. F. Fuſcianus MLXXVII. 1. vocatur C. Aelius C. F. Fuſcianus Caſaubonus ad Caſtil. M. Ant. Seium Fuſcianum Marci condiſcipulum cum Coſ. Fuſciano eundem facit. Atqui Conſuli nomen Allius, iſti Seius, niſi utrobique Aelius legendum. Nam Sirmundo, qui alterum illum lapidem viderat, potius crediderim quam Pinello, qui hunc ab alio accepit. Gud. h Pantuleius Parratius quidam eſt apud Varr. l. 3. de Re Ruſtica. c. 5.

1 *Forſan & iſtud ſacris jungendum, quod habetur Patavii apud Contarinos.*

M. ATTILIVS RVFINV S
SEX. SALVIVS SENILIV S
C. AVTRONIVS. MAXIMV S
L. TITVLEIVS. FELI X
[a]P. VALERIVS. FESTV S
[b]M. IVLIVS. MAXVMINV S
C IVLIVS. VERV S
L. VALERIVS. VERECVNDV S
CANIA. LAI . S
L. CALVIVS. CLEMEN S
T. MINICIVS. VITALI S
M. PVBLICIVS. HISTE R
M. SOLETIVS. OPTATV S
C. LOLLIVS. CONSTAN S
M. TAMINIVS. PVDEN S
C. IVLIVS. RIPANV S
Q. VALERIVS. FIRMV S
C. DOMITIVS. VICTO R
M. SEXTILIVS. MAXIMV S
Q. VALERIVS. CAPIT O
L. DOMITIVS. PROBV S
C. IVLIVS. PHILETV S
L. CANINIVS. [c]SVPE R
M. VALERIVS. SECVNDV S
M. HERENNIVS. CAPIT O
C. VALERIVS. GRAECV S
Q. RABILIVS. MANSVETV S
M. CAECILIVS. RVFV S
C. AQVILIVS. PHILETV S
[d]L. NAEVIVS. PROCVLV S
L. CASTRICIO. OMVNCI O
L. GAVILIVS. RVFV S
C. VERATIVS. PRIMV S
C. SALLVSTIVS. AMANDV S
[e]M. MVLVIVS. COMODV S
L. LOREIVS. EXORATV S
P. LOREIVS. PROCVLV S
L. SACIDIVS. THALLV S
P. VALLIVS. SVCCESSV S
L. CLAVDIVS. CASSIANV S

Q . . . .
A . . . .
L . . . .
M . . . .
T . . . .
L . . . .
Q . . . .
Q . . . .
C . . . .
P . . . .
VALLIA. LATIA . . . .
L. VALLIVS. LVCANV S
Q. IVLIVS. PECVLIA . . . .
L. VALERIVS. SILVANV S
Q. CEIONIVS. PRIMV S
T. FLAVIVS. SEVERV S
Q. METIVS. SECVNDV S
Q. TAPPIVS. SATVRNINV S
C. ATTILIVS. PACATV S
L. SENTIVS. MAXIMV S
L. PETILIVS. PVDEN S
L. ANINIVS. PVDEN S
L. PVLLENIVS. SECVNDV S
L. PONTIVS. MODERATV S
Q. VMBRICIVS. SEVERV S
*L. SPVRIVS. VALEN S
C. VALERIVS. TAVRINV S

Grutero Pinellus.

* Spurius Valentio DCC. 6.

a Videtur eſſe, qui ante Gordianos imperavit. hic enim militaverat ſub Severo, & teſte Capitolino enituit ſub Alexandro. Itaque referendus Lapis ad Severi tempora. Gud. b CLXIX. 7. c DCCCLXXII. 8.
d Hic videtur nepos ejus, qui CXXVI. commemoratur.
e In tali marm. Venet. ap. Georgium Contarenum: M. Mulvius Commodus. P. Mulvius Cilo in ſtylobata apud Tomaſin de donar. c. I. M. Mulvius inter triumviros nocturnos. Val. Max. VIII. I. vid. Pigh. not.

2 *Romæ in lapide Tiburtino.*

EX. AVCTORITATE
IMP. CAESARIS
TITI. VESPASIANI. AVG
IN. LOCO. QVI
DESIGNATVS. ERAT. PER
*FLAVIVM. SABINVM
OPERVM. PVBLICORVM
CVRATOREM. TEMPLVM
EXTRVXSERVNT
NEGOTIATORES. FRVMENTARI

E notis Urſini ad Suetonium.

* Filius fuit T. Flavii Sabini, qui frater Veſpaſiani fuit, poſt. A. V. 935. Conſul cum Domit LXVIII. I. CIX. 5.

4 *Romæ ad D. Joh. Lateranenſis, in pavimento.*

IMP. CAESAR. DIVI. TRAIANI
PARTHICI. F. DIVI. NERVAE. N
TRAIANVS. HADRIANVS
AVG. PONTIF. MAX. TRIB. POT. XX.
IMP. II. COS. III. P. P
AVGVRATORIVM. DILAPS
A. SOLO. PE....... IT

E Cittadini autographo Gruterus.

5 *Roma in monte Caelio ad S. Stephani, prope Naviceliam. Contuli cum Urſ. ſchedis Grut.*

C. CALPVRNIO. PISONE. M. VETTIO. BOLANO. COS
Q. [a]RAMMIO. MARTIALE. PR. T. FLAVIO. PRIAMO. TR
T. SAENIO. CLEMENTE. 7. AEDICVLA. FACTA. CVM
GENIO. [b]AGRESIO. FACVNDO. B. TRIB. QVAM
M. CEIONIO SILVANO. C. [c]SERIO. AVGVRINO. COS
[d]C. TATTIO MAXIMO. PR. T. FLAVIO. ANTEROTIANO. S. PR
Q. [e]PLOTIENO. SABINO. TR. COH. V. VIG
TI. CLAVDIVS. TI. F. FAB. MESSALLINVS. HERACL. 7COH. S. S
VETVSTATE. CORRVPTAM. ADAMPLIAVIT. COLVMNIS
[f]PVRPVRITICIS. VALVIS. AEREIS. MARMORE. ET. OMNI
ORNAMENTO. A. NOVO. EX. PECVNIA. ‡FVRTVRARIA
7. SVAE. FECIT. VOLENTIB. MANIPVL. SVIS. QVOR
NOMINA. IN. [g]TAB. AER. SCRIPTA. SVNT

‡ FVRFVRARIA *Urſini ſched.* ſed Bajer. conjicit FVRINARIA. Ligor. ut vulgatur.

Ex Manutii Orthogr. & Urſini autographo.

a REMMIO. Lig. b An A. GRESIO. Rein. c SERVIO. Lig.
d Praef. Praet. ſucceſſore M. Gavii Maximi, qui ad annum 20. Antonii Pii pervenit. Gud. e CLODIENO. Lig. f leg. PORPHIRITICIS Gud. g TABERNA. Bajer.

3 *Romae ad radices Quirinalis, in Caupona, ad D. Mariae in via; duob. fragmentis.*

IMP. CAES. TRAIANI. AVG. GERM. COS. II. PERMISSV. TI. ALLIENI. SICINI. QVINTIANI. CVR
AED. SACR. AEDICVLAM. REGIONIS. VI. VICO. PORTAE. COLLINAE. VETVSTATE. CON
LAPSAM. A. SOLO. SVA. IMPENSA. RESTITVERVNT. MAGISTRI. ANNI. C. V
.........VS. A. VARRO. A. L. FELIX. P. VETTIVS. P. L. POSSIDONIVS. C. TVRRANIVS. C. L. GEN...

E Celti Cittadini autographo Gruterus.

6 *Romae in domo Tamarozii.*

ſic

C. IVLIVS. PHI. LV. ME. NVS
AEDEM. ET. LAREM. RENOVA
VIT. EX. VOTO.

E Mazochio & Urſini autographo.

7 *Corae in Campanili.*

M. MANLIVS. M. F
L. TVRPILIVS. L. F
DVOMVIR
DE. SENATVS. SENTENTIA
AEDEM. FACIENDAM. COERA
VERVNT. EIDEMQVE
PROBAVERE

Ex Apiano.

8 *In Curia Teutonicorum, Labaci ſuperioris in Carnia.*

P. PETRONIVS. P. L
AMPHIO
FABIVS. C. L. CORBO
MAG. VICI. AEDEM
AEQVOR. DE. VI
S. P. COIR

E Lazio.

1 *Romae, ad templum D. Ludovici, in aedib. privatis.*

SEX DVSSIVS RVFINVS EX CONLATIONE SVA ET MANIPVLARIVM SVORVM AEDICVLAM
MARMORAVIT

Vidit Lipſius.

2 *Aquini in Campania, in templo quodam prolapſo vicino Cath. Eccleſiae & lacui.*

AEDICVLAM
ſic
ET. BASSIM. MAGISTREI
DANT
M/. AIMILIVS. M/. F
M/. OFELLIVS. M/. F
P. MAMMIVS. P. F

Smetii eſt.

3 *Ante urbem Praeneſte, ad ſacellum quod eſt prope caſtellum aquarum.*

C. SAVFEIVS. C. F
M. SAVFEIVS. L. F
PONTENVS
AID. EX. S. C

Smetius.

4 *Auguſtae in aedib. Peutingeror.*

. . . .
. . . .
MVNICIPI. AEL. AVG. NEGOTIATOR
. . . . . . N. ET . . . . . . AEDEM
CVM. SVIS. ORNAMENTIS. SIBI. ET
ANTONIO. AELIANO. EQVITI. ROMANO
DECVRIONI. MVNIC. AEL. AVG. IO

Ex Velſero.

5 ✶

C.* CVRTIVS. P. F. PAL. NERVA. IIII. VIR
P. SILIVS. P. F. ARNIEN. PAETINVS. IIII. VIR
C. RVSTIVS. C. F. QVARTVS. VEL. IIII. VIR
† T. FLAVIVS. T. F. ARN. SABINVS. IIII. VIR
ARAM. ET. SIGN. VIA. QVINCT. D. D

Ex Panvinii commentariis.

* l. ACVTIVS. Rein. Meminit ejus Plinius l. II. ep. 12.
† An ille eſt, qui Conſul ſub Domitiano fuit? LXVIII. 1. occiſus ab eodem Suet. Dom. 12. gener Titi. Philoſt. l. 7. Curator operum publicorum ſub Tito CXXVIII. 2. Filius hujus T. Flavius Sabinus DCCCCXII. 2. Gud.

6 *Romae in aedib. Maſſaejorum. Integra exhibetur* XXXV. 1. *vid. Fabret. emend. p.* 11.

ARA. POSITA. ASSTANTE. SACERDOTE. SEX
CREVSINA. SECVNDO. VT. VOVERANT. MA
XIMVS. ET. MAXIMINVS. FILI. IMP. COMM
ODO. AVG. PIO. FELICE. IIII. ET. VICTORINO. II. COS

E Manutio.

7 *Caſtuli in Hiſpan.*

C. CELSINIVS
EX. VOTO
ARAM. DEDD

E Motali.

8 ✶

. . . . VENALIBVS. SACRARIV
. . . . ANVS. PONTIF. MIN. PATRON
. . . . CRETOVE. PVBLICAE. PO . . .
DECVRIONES. POPVLVSQ
. . . .

Grutero ex Urſini ſchedis Gutenſtenius.
* Supple SACRARIVS ROMANVS ex CCCVIII. 1. Gud.

9 *Ticuli in dioeceſi Urbeventana.*

TIBERIVS. † CLAVDIVS. TIBERI. F. * THERMODORVS
SPELEVM CVM. SIGNIS. ET . . . . . . CETERISQVE
VOTI. COMPOS. DEDIT

Ex Aldo.

† XXXIV. 5. * LXXVI. 9. Thermodon.

10 *In urbe Cavalla Macedoniae aut Thraciae.*

P. HOSTILIVS. P. S. L. PHILADELPHVS
PETRAM. INFERIOREM. EXCIDIT. TITVLVM
FECIT. VBI. NOMINA. CVLTOR. SCRIPSIT
ET. SCVLPSIT. SAC. VRBANO. * S. P

E Bellonii Obſervat. libris. * i. e. ſibi praeeunt.

11 *Malacae Hiſpan.*

L. GAVIVS. * SERO. LV
CVM. IMPENSA. S. FAC
D. D

E Schotti ſchedis.
* An FERONIAE. Rein. vid. XXV. 12.

12 *Romae in domo Tamarozii, in fragm.*

LVCVS. SACER

E Mazochio.

15 *Achajae, ad Delphorum urbem, in templo Apollinis.*

ΘΕΟΙΣ*
ΕΠΙ. ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ
ΕΝ. ΔΕΛΦΟΙΣ
ΠΥΛΑΙΑΣ. †ΗΣΙΗΣ
ΙΕΡΟΜΝΗΜΟΝΟΥΝΤΩΝ
ΑΙΤΩΛΩΝ
ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΥ. ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΥ
ΔΑΜΩΝΟΣ

Ex Apiano.
* Hanc vocem appoſui ex Cyri Cyriaci Anconii ſcholiis mſ. in Strab. Gud. † HPINHC. Sic reſtitue ex eod. Cyriac. mſ. Id.

13 *Diae Vocontiorum.*

*R. POMP. SAC
LVC

A Scaligero.
* An Reginae. An Reduci ut de Mercurio in LV. 3. Gud.

16 *Romae in campo Florae, baſis plana parvaque ſupra officinam pharmacopolae cujuſdam. Integrior habetur* MLXXVI. 4.

H. V. D
ARG. P. X
POMPONIA. SMYRNA
TESTAMENTO. D

Smetius vidit.

14 *Romae in domo Marii Odi Guarnerii.*

L. *GALLIVS. HELIVS
ET. CALPVRNIA
EX. IVSSO. HOC. LOCVM
ACCVMBENTIA
FECERVNT

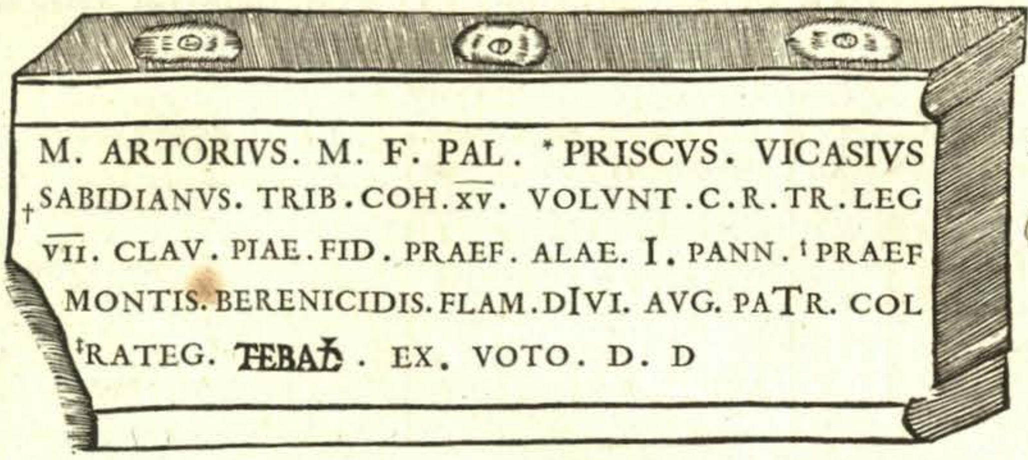
E Mazochio.
* Rein. GAVIVS. DCLXXXV. 5.

17 *Helvis in Luſitania, juxta Parthenonem virginum Dominicanarum, in baſi.*

ANTHYMVS. REB. . . . .
SCIENTINI. ET. CE. . . . .
LERIS. SVR. . . . .
V. S. A. L. . . . . .

E Reſendio.

1 *Romae in vinea Card. Carpen. baſis è marmore viridi, in qua ſtatuae tres aeneae ſtetiſſe videntur.*

* PRISCVLVS. Ap.
† SARAD. Ap.
† IRAES. Ap.
‡ EPISTRATIVS. Ap.

Vidit Smetius. Eſt etiam in Apiano 229. f.

2 *Viennae apud Lazium.*

T. CL. VALENTIN...
CORNICVLA.........
EX. VOTO........VIC..
VIAL. IVN. AEMILI
ET. C. AQVILIN. COS

Grutero Cluſius Eadem integrior & melior LXXIV. 6.

5 *In Stiria in Celejae reliquiis. idem fortè cum ſuperiori.*

. . . .
ET. BALBINO. COS. CE
LEIAE
P. AELIVS. VERANVS
B. F. PROC. PRO. SE
ET. SVIS
V. S. L. L. M

E Lazio.

7 *Prope Timavum fontem, non longe ab Aquileia.*

III.
VOTVM
L
TILIA
MAT

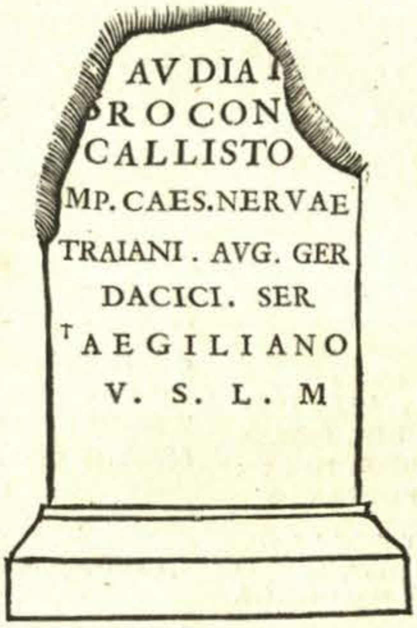
Verderius Grutero.

10 *Romae in inſula Tiberina.*

L. SICINIVS. Ɔ. L
SELEVCVS
VOT
SOL. L. M
SAC

E Mazochio.

3 *Romae ad arcum Gallieni, fragm. baſeos.*

Vidit Smetius.
* An Claudia Procine? Reineſ.
† Egilli noti ſunt e p. 126. & 127.

8 *Bradleiae in Comit. Eboracenſi ara, in aedibus J Savili Baronis Fiſci Regii.*

* DVI. CI. BRIG
FL. NVM. MGG.
ET. AVR. AVRELIAN
VS. DD. PRO. SE
ET. SVIS. S. M. A. G. S

In dextro latere.

ANTONINO
III. ET. GET. COS

Grutero Camdenus.
* Legit Scaliger D. VICI. BRIG. id eſt Diis Vici Brigantum. ego praeterea verſu altero fecerim
ET. NVM. AVGG
T. AVR. id eſt, & numini Auguſtor. etc. Grut.
Et ſic legitur MXVII. 3. quae eſt eadem huic.

4 *Celejae. fortè idem cum eo quod habuimus ſupra pag. X. 4. forte: ſed idem eſt cum eo quod ſequitur n. 5.*

* KAL. AELIONIN. DI. IR
ET. BAL ET INO. COS
CELEIAE
† AVG
P. AELIVS. ‡ P. F
COS. PRO. SE
ET. SVIS
V. S. L. M

Boiſſardus Grutero. Quomodo Scaliger hanc emendet Vid. in notis Gruteri.
* L. AELIO CAESARE ET BALBINO COS. Sic primos duos verſus emendat. Reineſ. in ep. 27. ad Rupert. p. 112. Vid. XXIII. 12. † AVGuſtalis. Rein. ‡ forte B-F. ut inſcriptione 5. Grut. & ſic Gud.

6 *Romae in vinea olim Joh. Jacobi Baccae.*

L. IVLIVS. L. F. CLAV
POLLITIANVS
SACER...DEI. BRONTONTIS
DONVM. D. D

Grutero Gutenſt. ex Urſinianis.

9 *Wormatiae.*

PISTILLVS
ET. QVINTVS
ET. MAIANVS
BELLICI. F
V. S. L. L. M

Gruterus ex ſchedis Pithopaei, qui vidit

11 *Caſtillioni oppidulo Inſubrum, in aedibus Nicol. Caſtillionei J. C. viſitur lapis elaboratiſſimus. ad dextram aquila trunco inſidet, roſtroque tenet pennam avis, ad laevam altera aquila ſphaerae ſupereminet, mordicuſque ſerpentem ſuſtinet. ſubſcribitur.*

L. VICTV
LIENVS
VICTORI
NVS
VISV
MONITVS

Ex Caſtillioneo.
Poſtea nactus ſum idem a Velſero ſic
D. M
L. VICTVLIENVS
VISV. MONITVS. Grut.

1 *In citeriore lacus Benaci ripa, oppidulo cui D. Vigilio nomen, in templo.*

. . . . . . L O L I L A
• B E N A C O
S V C C E S S V S . O
S A M I C I . M I R I N I
V . S . • L . M

O S A M I C I V S
C V . . . . S . I T E R

Gruterus ex Mauroceni ſchedis.

2 *In Convenis Novempopuloniae.*

•B O C C O
H A R O V S O N
M V A L E I V S
•I V S C I N V S
V . S . L . M

Cum ſimpulo & diſco.

A Scaligero.
* Forte FVSCINVS ut CLXIX. 7.

3 *Romae.*

CVR. AED. SACR. OPER. LOC. PVBLIC
DED. K. IVL
Q. IVNIO. RVSTICO
Q. FLAVIO. TERTVLLO •CoS

E Manutio. Panvin. ſub ann. V. 915.
* Fuerunt ſuffecti anno 811 quo Adrianus III. Conſul fuit, quem Conſulatum juxta Capitolinum 4 tantum menſibus egit. At quia Ruſticus bis Conſul fuit, erit hic primus inter ſuffectos. Alter anno Urb. 914. cum Aquilino ordinarius. Vid. CCCCXXVI. 10. Gud.

4 *Lugduni, ad aedem monialium Dominicanarum.*

ΛLIQ
AD ARAM
Q EIVS VELIOCA NIYS
V S L M

Ex Paradino.

5 *Auguſtae in aedib. Peutinger.*

. . . . . V R I . . S C . . .
. . . . . R I V I . . . . . .
. . . . V . S . L . L . M

Ex Velſero.

6 *Auguſtae in horto è regione collegii ſocietatis Jeſu.*

. . . .
. . . . VS. OPTIO . . . .
. . . . RAETERI . . . .
V . S . L . M

Ex Velſero.

7 *Nemauſi.*

V I R R I V S . A
*N E M . V . S

E Scaligeri ſchedis.
* A NEMAVSO. ut CXI. 12. Gud.

8 *Viennae apud Lazium.*

C I N A V . .
M A R C V S
V . S . L . L . M

Gruterus è Cluſii ſchedis.

9 *In ruderibus Laricis, ubi hodie S. Petrus, in lapide fracto, ſub ſcala cellarii parochialis.*

. . . .
. . L V T I A N O
V . S . L . M

Ex Lazio.

10 *Breitenbachii in ditione Ducis Bipontini, in pariete templi fragm.*

C I L E I O I
A C O N
L I B E
V . S . L

Gruterus è ſchedis Tilemanni Stellæ.

11 *In civitate Lingon. fragm.*

I S . A V G V S
E R V A T O R I S

E Scaligeri ſchedis.

12 *Sagunti.*

. . . .
AM. BATVS
EX. VOTO

E Strada.

DIIS DEDICATOR. AVT SACRIFICIORVM.

1 *Sabariae Hungaricae, non procul à foro ad ſiniſtrum aedium ordinem in cippo, cui in lateribus ſingulis ſtatua militaris.*

E Cluſii ſchedis Gruterus.

2 *Vrbe Lingonum.*

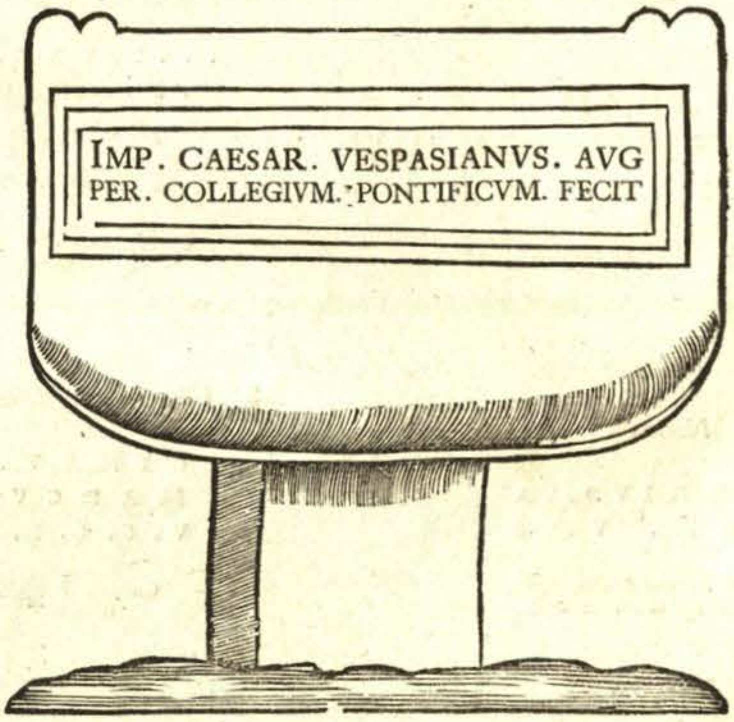
Gruterus ex Rouſſati ſchedis.
* I. EQVES. Gud.

3 *Vrbe Lingonum.*

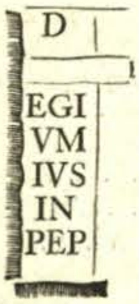
Gruterus è ſchedis Rouſſati.

4 *Romae ante aedes quondam Jo. Coritii in foro Trajano.*

Smetius vidit.

5 *Auguſtae Vind.*

Gruterus è Velſeri ſchedis.

6 *Mediolanum adductum per D. Jacob. Aliſerum. Grut. Hodie in domo Comitis Archinti Mediolani.*

SACRO
SVSCEPTO
*SORTIBVS. SVBLATIS
†C. GALLIO
ATTICVS
MEDIOLANIENS

E Sarayna & ſchedis Puteani. Litterae ſunt pulchrae. Contuli cum ipſo lapide. Gud.
* Vid. Sirmondum ad Sidon. carm. 9. V. 167.
† Rein. an Callidio? ut DCCXI. 9. male. Nam in lapide legitur diſerte Gallio. Gud.

7 *In oppido Penyaſtor, in Hiſpan.*

ARA. *PROCVR
FVLGETRAE

Ex Morali & Schotti ſchedis.
* Ara procur. proprie. Suet. Galb. 4. *Avo ejus fulgur procuranti.* Gud.

8 *Nemauſi in quadrata tabula, teſte Graſſero.*

FVLGVR
CONDITVM
DIVOM

E Scaligeri ſchedis.

9 *Meſſanae, in Sicilia, apud D. Alfonſum Roiſcum, exilis tabula marmorea.*

*FVLGVR
CONDITVM

Gruterus è Pinelli ſchedis & Gualtherus in Siculis inſcript. p. 40.
* Vid. Guth. de jure Manium I. cap. 5.

* C Ↄ L . . . .
ILEIR.....RIMA . V . . . . L I . . . .
EXPOLIENDVM. ET. PINGENDVM . . . . NTO . . . .
TABVLIS. PICTIS. ET. M . . . . FAST . . . . LIBERI . . . .
COCON . . . . F . . . S .

Romae Tabula marmorea, faſtos Kalendares, quales Cn. Flavius publicaſſe ac populo Romano tradidiſſe creditur, qualeſque Ovidius xii. libris deſcripſit, continens, apud Cardinalem Mapheum.

A K IAN. F	H. K. FEB. N	D K. MAR. NP	C K. APR. N	A K. MAI. N	H K. IVN. N	F K. IVL. N	E K. AVG. N	D K. SEPT. N	B K. OCT. N	A K · NOV. N	G K. DEC. N
B F	A N	E F	D C	B F COMP	A F MART. CAR. MONET	G N	F C HOC DIE. C. CAESAR	E N HOC DIE.	C F	B	H
C C	B N	F C	E C LVDI	C C	B C	H N	G C FER. HISP VICIT	F NP FER. NEP	D C	C	A
D C	C N	G C	F C MATR. MAG.	D C	C C	A NP	H C	G C LVDI. ROMANI	E C	D	B
E NON. F	D NON	H C HOC DIE CAESAR. PONTIF	G NON LVD	E C	D NON	B POPLIF. NP	A NON. F	H NON. F LVD	F C	E N	C
F F	E N	A NP MAXIM FACT. EST	H NP LVDI	F C	E N	C N LVDI APOLLIN	B F	A F LVDI	G C	F F	D NON. F
G C	F N	B NON. F	A N LVDI	G NON. N	F N	D NON. N LVDI	C C	B C LVDI	H NON. F	G C LVDI	E
H C	G N	C F	B N LVDI	H F	G N MENTI IN. CAPIT	E N LVDI	D C	C C LVDI	A F	H C LVDI LVDI	F C
A AGON.	H N	D C	C N LVDI	A LEM. N	H VEST. N FER	F N LVDI	E NP HOC. DIE	D C LVDI	B C	A C LVDI	G C
B EN	A N	E C	D N LVD. IN	B C	A N VESTAE	G C LVDI	F C CAESAR	E C LVDI	C C	B C LVDI	H C
C CAR. NP	B N	F C	E N CIR	C LEMN	B MATR. N	H C LVDI	G C HISPALIVIC	F C LVDI	D MEDITR	C C LVDI	A AGON. NP
D C	C N	G C	F N LVDI CERERI	D NP LVD MART IN CIRC	C N	A NP LVD	H C	G C LVDI	E AVGVST NP	D C LVDI	B EN
E EID. NP	D EID. NP	H EN	G EID. NP LVDI	E LEM. N	D EID. N	B C LVD. IN. CIR	A. EID. NP	H EID. NP	F FONT. NP	E EID. NP EPVL INDICT	C EID. NP
F EN DIES VITIOS	E N	A EQ. NP	H N LVDI	F C	E N	C C MERK	B F	A F EQVOR. PROB	G EN	F	D F
G CAR EX. S C	F LVPER. NP	B EID. NP	A FORD. NP LVD	G EID. NP	F Q. ST. D. F	D EID. NP	C C	B N LVD. ROM. IN CIRC	H EID. NP	G C EQVOR. PROB LVD. PLEB. IN CIRC	E CONS. NP
H C	G EN	C F	B N LVDI	H F	G C	E F MERK	D C	C C IN CIRC	A F	H C	F C
A C	H QVIR. NP	D LIB. NP	C N LVDI	A C	H C	F C MERK	E PORT. NP	D C IN CIRC	B C	A C IN CIRC	G SAT FERIAE SATVR
B C	A C	E C	D N LVDI	B C	A C	G C MERK	F C	E C IN CIRC	C C	B C IN CIRC MERK	H C
C C	B C	F QVIN. N	E CER. N LVDI	C C	B C	H LVCAR. NP	G VIN. E. P	F C IN CIRC	D ARM. NP	C C MERK	A OPAL NP
D C	C C	G C	F N IN CIR	D C	C C	A C MERC LVD. VICT. CAESAR	H C	G C MERK	E C	D C MERK	B C
E C	D FERAL. F	H C	G PAR. NP	E AGON. NP	D C	B LVCAR LVD	A CONS. NP	H C MERK	F C	E C	C DIV. NP
F C	E C	A N	H N	F N	E C	C C LVDI	B EN	A C MERK	G C	F C	D C
G C	F TER. NP.	B. TVBIL. NP	A VIN. NP	G TVB NP	F C	D NEPT LVDI	C VOLC. NP	B NP MER. H D	H C	G C	E LAR. NP
H C	G REGIF. N	C. Q. REX. C. F	B C	H Q. REX. C F	G C	E N LVDI	D C	C C AVGVSTI NATA	A C	H C	F C
A C	H C	D C	C ROB. NP	A C	H C	F FVRR. NP	E OPIC NP	D C LIS. LVD. CIRC	B C	A C	G C
B C	A EN	E C	D F	B C	A C	G C LVDI	F C	E C	C C	B C	H C
C C	B EQ. NP	F NP HOC DIE	E C	C C	B C	H C LVDI	G VOLT. NP	F C	D C LVD. VICT	C C	A C
D C	C C	G C CAESAR	F NP LVDI. FLOR	D C	C C	A C IN CIRC	H NP H. D. ARA.	G C	E C LVDI	D C	B C
E F		H C ALEXAND	G C LVDI	E C	D F	B C IN CIRC	A F VICTORIAE	H F	F C LVDI	E C	C F
F N		A C RECEPIT	H C LVDI	F C	E C	C C IN CIRC	B F IN. CVRIA	A C	G C LVDI	F C	D F
G C		B C		G C		D C IN CIRC	C C DEDIC. EST		H C LVDI		E C

NOV. — ON. F

Haec particula tota deſideratur, quemadmodum & titulus ſuperior, majuſculis ſcriptus, cujus tantum fragmenta quaedam ſuperſunt Iſta nempe quae ex Pighianis appoſui xx

C. Comitialem diem ſignificat.
F. Faſtum.
N. Nefaſtum
NP. interciſum ſeu atrum.
AGON. Agonalia ſive Agonia.
CAR. Carmentalia.
CAR. Carmentalia quae relata dicuntur.

LVPER. Lupercalia
QVIR. Quirinalia.
FERAL. Ferales feriae.
TER. Terminalia.
REGIF. Regifugium ſacrum, Feſtus.
EQ. Equiria.

EQ. Equiria.
LIB. Liberalia.
QVINQ. Quinquatria.
TVBIL. Tubiluſtrium.
Q. REX. C. F. Quando rex comitiavit, fas.

FORD. Fordicidia.
PAR. Parilia.
VIN. Vinalia ſcilicet priora de quib. Ovid. Plutarchus, Varro, Plinius, Feſtus.
FLOR. Floralia.
ROB. Robigalia.
CER. Cerealia.

COMP. Compitalia. Varro v.
LEM. Lemuria, de quibus plura Ovid. in menſe hoc Majo.
LVD. MART. ſcilicet Ultoris, in Circo.
TVB. Tubiluſtrium.
Q. REX. C. F. Quando rex. ſ. ſacrificulus comitavit, fas. Varro de lingua Lat. lib. v. Feſtus.

MART. Marti. ſ. ſacrum.
CAR. Carneæ deæ ſacrum. Imo Carnae ſive Cardae. Ovid. VI. Faſt. *Prima dies tibi Carna datur, quia Cardinis haec eſt.* Grapaldus lib. 1. part. aed. citans hunc verſum *Carda* ſcribit. Gud.
MONET. Monetæ Junonis ædis dedicatio. Macrobius, Bedas.
VEST. Veſtæ ſacrum & feriæ Veſtæ.
MATR. Matralia, feſta Matutæ.
Q. ST. D. F. Quando ſtercus delatum (ſcilicet ab æde Veſtæ) fas. Feſtus.

POPLIF. Poplifugium. Varro.
LVD. APOLLIN. Ludi Apollinares. Varro.
MERK. An ſint Mercurialia, conſiderandum.
LVCAR. Lucaria. Varro & Feſtus.
VICT. CAES. Victoria Caeſaris.
NEPT. Neptunalia.
FVRR. Furrinalia.

C. CAES. HISP. Hiſpaniam. ſ. citeriorem vicit.
PORT. Portunalia.
VIN. F. P. Vinalia feriæ publicæ. Secunda (ut puto) quæ & Ruſtica dicuntur. Varro. Ruſtica Vinalia intelliguntur. 14. kal. Septemb. Feſtus.
CONS. Conſualia. Plut. in Numa
VOLC. Volcanalia. Varro.
OPIC. Opiconſiva in Capitolio. Varro.

EQVOR. PROB. Equorum Probatio, cujus feſti meminit Val. Max lib. 2. cap 1. de equeſtri ordine.

E-MEDITR. Meditrinalia. Varro.
AVGVST. Auguſtalia. Plin. lib. 7. cap. 48.
FONT. Fontinalia. Varro.
ARM. Armiluſtria. Feſtus; Varro.

EPVL. INDICT. Epulum indictum.
LVD. PLEB. Ludi plebeï. quos ſæpe nominat Livius.
Vide de eiſdem Aſconium Pedianum.

SAT. Saturnalia.
OPAL. Opalia. Macr. Varro.
DIV. Divalia. i. Angeronalia. Macrob. Varro.
LAR. Laralia. Plin. alii, & melius fortaſſis, Larentialia legunt, de quib. Ovid. lib. 3. Faſt. *Acceptus Geniis illa December habet.* Et Varro idem ſentit l. v. & Plutarc. in probl ubi diverſam eſſe Larentiam vulgatiſſimam ſcortum ab ea quam Romuli fuiſſe nutricem ferunt, ait.

Etiam tale Kalendarii fragmentum viſitur in aedibus Capranicorum.

E. K. AVGVST. SPEI. AD. FORVM. HOLITORIVM
NATAL. TI. CLAVDII. GERMANICI
F. IIII. N. FERIAE. QVOD. HOC. DIE. IMP.
CAESAR. HISPANIAM. CITERIOREM. VICIT
G. III. C
H. PR. C
A. NONAE. C. SALVTI. IN. COLLE. QVIRINALE
B. VIII. F. SACRIFICIVM. PVBLICVM.
C. VII. C.
D. VI. C. SOL. INDIGITIS. IN. COLLE. QVIRI
NALE. SACRIFICIVM. PVBLICVM.
E. V. NP
F. III. NP. FERIAE. ARAE. OPIS. ET. CERERIS
IN. VICO. IVGARIO. CONSTITVTAE. SVNT
G. III. C
H. PR. C. HERCVLI. MAGNO. CVSTODI
IN. CIRCO. FLAMIN.
A. EIDVS. DIANAE. IN. AVENTINO. ET
VORTVMNO. IN. LORETO. MAIORE
B. XIX. F.
C. XIIX. C.
D. XVII. C
E. XVI. PORTVNO. AD. PONTEM. AEMILI
IANO. AD. THEATRVM. MARCELLI
F. XV. C
G. XIIII. C. VIN. NP. VENERI. AD. CIRCVM. MA
XIMVM.
N. XIII. C.
A. XII. CONS. NP. CONSO. IN. AVENTINO. SACRIFICIVM
B. XI. F. N
C. X. VOLCAN. NP. VOLCANO. IN. CIRCO. FLAMINIO
D. IX. C
E. VIII. OPIC. NP. OPI. IN. CAPITOLIO
F. VII. C.
G. VI. VOLT. NP. VOLTVRN. FLAMINI. SACRIFICIVM
H. V. F.
A. IIII.....
B. III.....
C. PR...... XXI. NAT. C. CAESARIS. GERMANICI

D. K. SEPTEMBR
E. IIII. NP
F. III. NP. FERIAE
G. PR. C.
H. NONAE.
A. VIII......
B. VII......
C. VI......
D. V......
E. IIII.....
F. III......
G. PR......
H. EIDVS. IOVI
A. XIIX. F. EQVO
B. XVII. C. LVDI
C. XVI. C. LVDI
D. XV. C. LVDI
E. XIIII. C. LVDI
F. XIII. C. LVDI
G. XII. C. MERCA
H. XI. C. MERCA
A. X. C. MERCA
B. VIIII. C. N. NATA
C. VIII. C. FERIAE.
D. VII. C. VENER
E. VI. C.....
F. V. C.....
G. IIII.......
H. III.....
A. PR.....

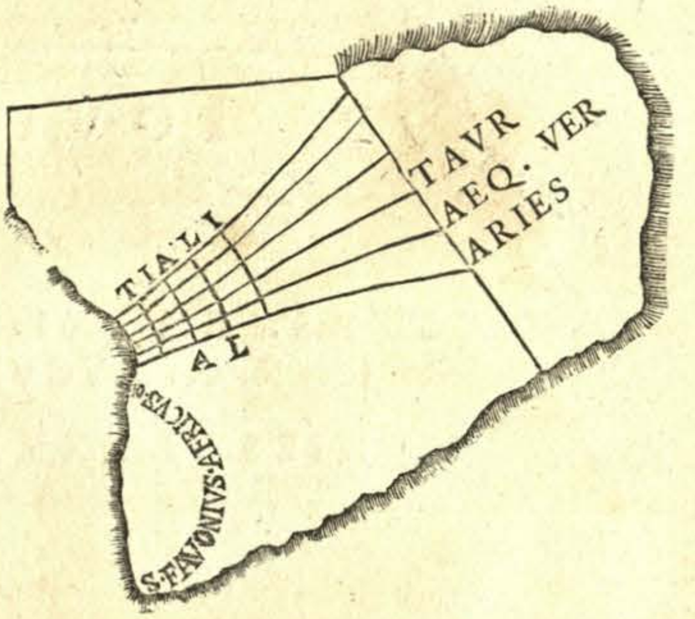
1 *Romae alterius generis faſtorum Kalendarium fragm. in tab. marm. in Sancta Martina in montibus: in Exquiliis.*

DC	AC
E AGO. NP	BC MINERVAE. IN AVENTINO
FN	CC SVM MAN. AD CIRC. MAX
G TVBIL. NP	DC
HQ. R. C. F	EC
AC FORTVN. PVBLIC. PR. IN. COLL	FC
BC	GC FORT. FORT. ET. AD XIIII. ET
CC	HC
DC	AC
EC	BC
FC	CC
GC	DF
X XXI	EC
MARS	V XX

Vidit Smetius.

3 *Romae Horologii ſolaris, aut alterius inſtrumenti aſtrologici fragmentum, in mauſolaeo Auguſti, in Campo Martio.*

Exſcripſit Smetius.

2 *Fragmentum tabulae marm. longum uncias xx. latum uncias VI. effoſſum ante paucos annos ſub monte Trinitatis ſive colle Hortulorum Romae, dum ibi fundamenta poneret ſplendidiſſimi ſui aedificii Monſignor del Vigli.*

C C LVDICONC[illegible]	*CONSN	
DNEPN LVDI. FER. NEPT	BEN	
EN LVDI	CVOLC. N. VOLCANO	A C MERC [illegible]
FFVRN LVDI FER. FVRR	DC LVNAE IN GRAEGOST.	BF MERCFLR EX SC. QVOD B
GC LVDI	E	CC IS DIES. IMP. CAESAR C
HC LVDI IN CIRCO	F OPICIDN	DC NATALIS EST D
AC LVDI IN CIRCO	GC VOLTVRN	EC VENERI. GENETRICI E
BC LVDI IN CIRCO	HC	FC IN. FORO. CAESAR F
CC LVDI IN CIRCO *FORT	AF	GF G
DCXXXI HVIVSQVE. DIEI	BF	HG DXXX H
	CCDXXXXI	C. CoCCEIVS M E
CO	[illegible]STRO C CANINI	O ANDO

*Scheda Pigii habebat
B. CONS. N.
C. EN.
D. VOLC. N. VOLCANO.
E. C. LVNAE IN Gr. &c.
F. OPICIDN.
G. C. VOLTVR.
H. C.

F. Pig. Sch.

Continet hoc fragmentum particulas Faſtorum civilium menſis Julii, Auguſti & Septembris, ut ex tabula proxime praecedenti patet, à qua tamen hoc fragmentum in quibusdam differt, ſicuti ex collatione patet.

Smetius.

Hæc inſcriptio mirifice illuſtrat locum Plinii lib. 34. 8. ubi male hactenus legitur *Fortunae hujuſce deae.* vide ſimilem locum apud Cic. lib. 2. de legibus.

Alterum Kalendarii fruſtum Romae apud Fulvium Vrſinum.

1

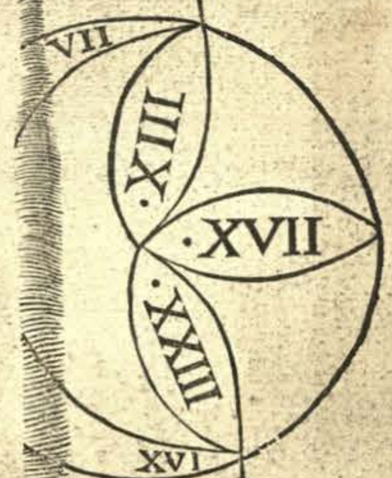
VR. IOVIS. VENER.

ÆSTAS. EX. XI. K MAI
IN. X. K. AVGVST
DIES. LXXXXIIII

LVNAR

NVNDINAE

O AQVINI
O INVICO
O INTERAM
O MINTVRN
O ROMAE
O CAPVAE
O CASINI
O FABRAT

HIEMPS. EX. X. K. NOV
IN. XIIII. K. FEBRvAR
DIES

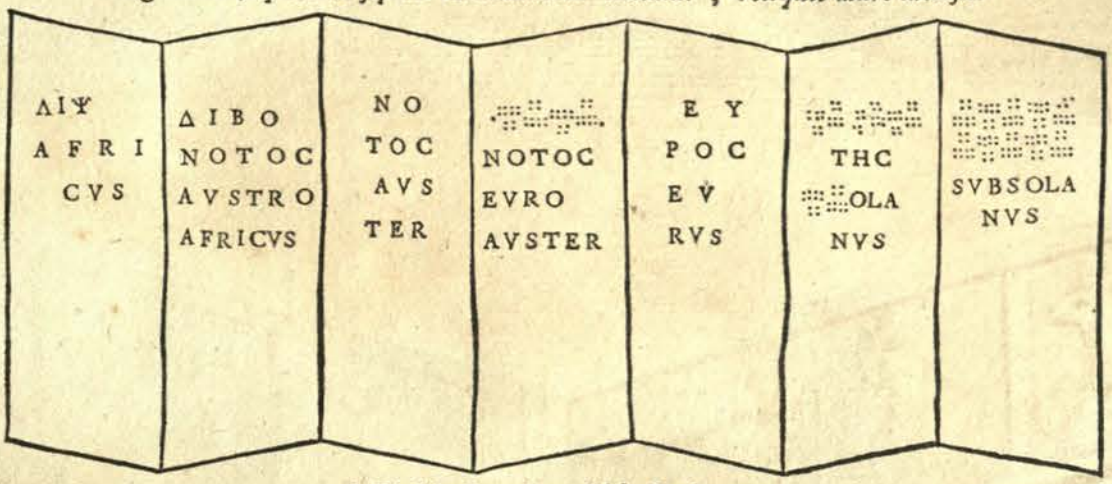
Grutero deſcribebat Gutenſtenius.

2 *Praeneſte in Kalendarii fragmento.*

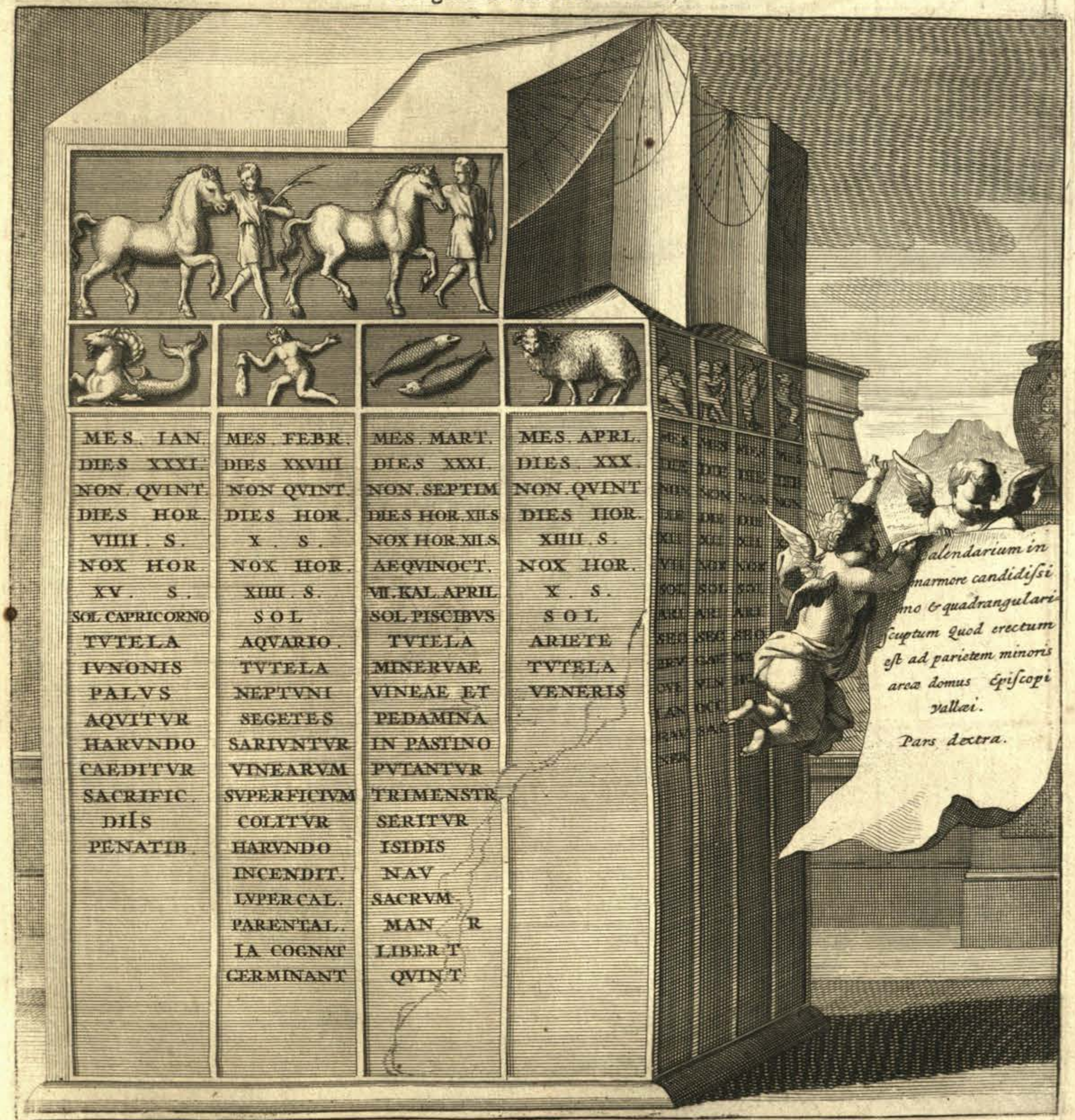
*NON. N. CONCORDIAE
IN. ARCE. FERIAE. EX
S. C. QVOD. EO. DIE
IMPERATOR. CAESAR
AVGVSTVS. PONTIFEX
MAXIMVS. TRIB. POTEST
XXI. COS. XIII. A. SENATV
POPVLOQVE. ROMANO. PATER
PATRIAE. APPELLATVS

E Fulvii Familiis. * Laz. in comment. Nummor. antiqu. citat hoc monumentum, ſed legit NON.FEB. in quo conſentit Ovidius. Gud.

1 *Cajetae, urbe maritima, in Publico. Nomina Ventorum, in fragmento columnae duodecim angulorum, quorum ſeptem tantummodo videntur, reliquis muro incluſis.*

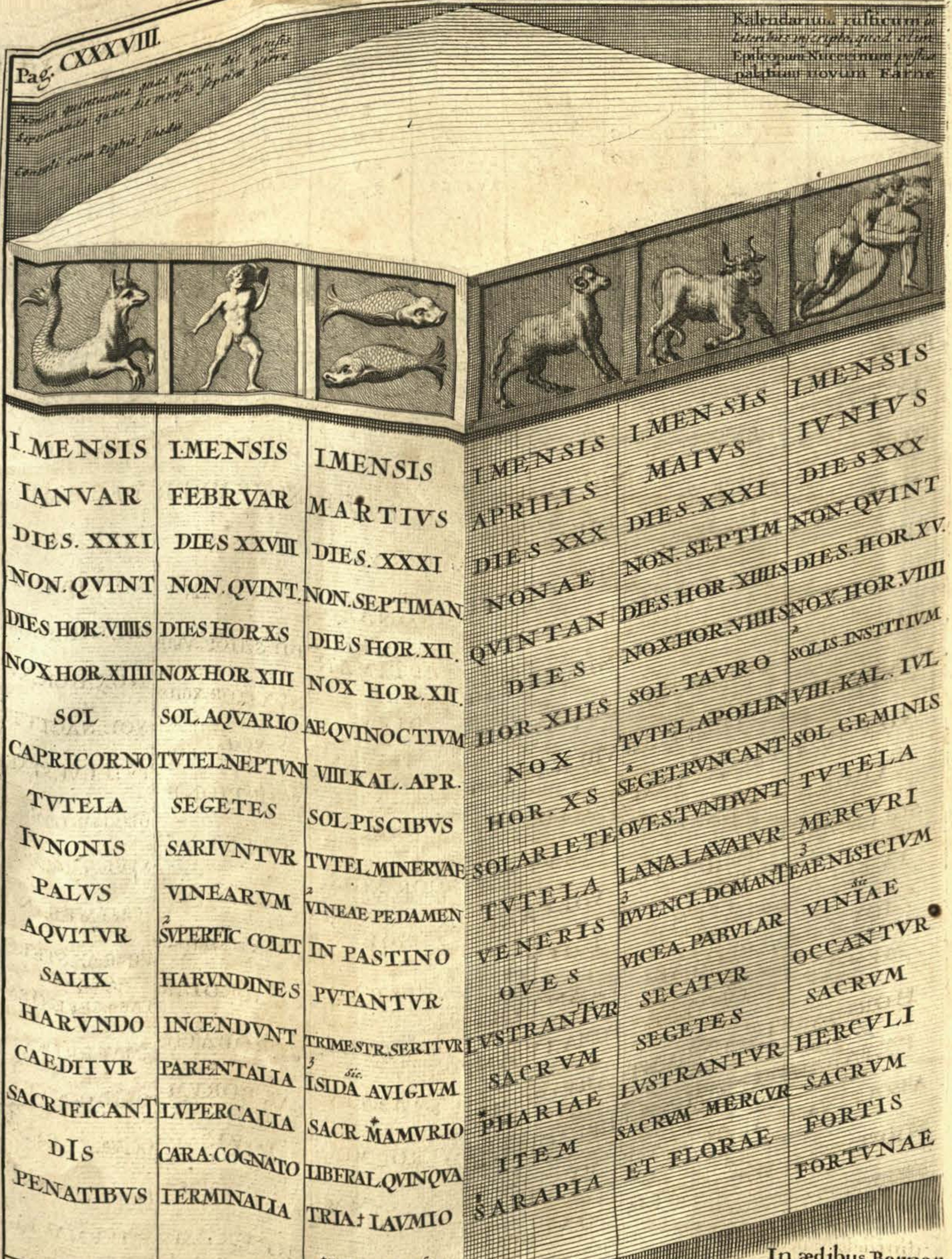

A Pighio Smetius. Ald. Orth. 27.

Ne pars hujus paginae vacaret, viſum fuit unum latus Kalendarii, quod in ædibus Epiſcopi Vallaei conſpiciebatur olim, & apud Boiſſardum Tom. III. p. 140. exhibetur, & cujus mentionem Gruterus in notis paginæ ſequenti ſubjectis fecit, exprimere.

KALENDARIORVM.

I.MENSIS	I.MENSIS	I.MENSIS	I.MENSIS	I.MENSIS	I.MENSIS
IANVAR	FEBRVAR	MARTIVS	APRILIS	MAIVS	IVNIVS
DIES. XXXI	DIES XXVIII	DIES. XXXI	DIES XXX	DIES. XXXI	DIES XXX
NON. QVINT	NON. QVINT.	NON. SEPTIMAN.	NONAE	NON. SEPTIM	NON. QVINT
DIES HOR. VIIIIS	DIES HOR XS	DIES HOR. XII.	QVINTAN	DIES. HOR. XIIIIS	DIES. HOR. XV.
NOX HOR. XIIII	NOX HOR XIII	NOX HOR. XII.	DIES	NOX HOR. VIIIIS	NOX. HOR VIIII
SOL	SOL. AQVARIO	AEQVINOCTIVM	HOR. XIIIS	SOL. TAVRO	2 SOLIS. INSTITIVM
CAPRICORNO	TVTEL. NEPTVNI	VIII. KAL. APR.	NOX	TVTEL. APOLLIN	VIII. KAL. IVL
TVTELA	SEGETES	SOL PISCIBVS	HOR. XS	* SEGET. RVNCANT	SOL GEMINIS
IVNONIS	SARIVNTVR	TVTEL. MINERVAE	SOL ARIETE	OVES. TVNDVNT	TVTELA
PALVS	VINEARVM	2 VINEAE PEDAMEN	TVTELA	LANA. LAVATVR	MERCVRI
AQVITVR	2 SVPERFIC COLIT	IN PASTINO	VENERIS	3 IVVENCI. DOMANT	3 FAENISICIVM
SALIX	HARVNDINES	PVTANTVR	OVES	VICEA. PABVLAR	sic VINIAE
HARVNDO	INCENDVNT	TRIMESTR. SERITVR	LVSTRANTVR	SECATVR	OCCANTVR
CAEDITVR	PARENTALIA	3 ISIDA sic. AVIGIVM	SACRVM	SEGETES	SACRVM
SACRIFICANT	LVPERCALIA	SACR. * MAMVRIO	* PHARIAE	LVSTRANTVR	HERCVLI
DIS	CARA·COGNATO	LIBERAL. QVINQVA	ITEM	SACRVM MERCVR	SACRVM
PENATIBVS	TERMINALIA	TRIA † LAVMIO	‡ SARAPIA	ET FLORAE	FORTIS
					FORTVNAE

† LAVATIO. Vrsin.

In ædibus Bernar

alterum huiuſmodi Kalen-
quidem exemplaris: ſed tribus tan
latera, quatuor menſes continent. Scriptura

1. MES. IAN.
SACRIFIC.
DIIS
‡ *Pig ſcedae* LVPERCAL.
‡ *Lactant. l. c. II. Cortus dies habetur in Faſtis quo Iſidis navigium Celebratum quae ras docet non tranſiiſſe illam, ſed navigaſſe.*
* *Pigii ſcedae*

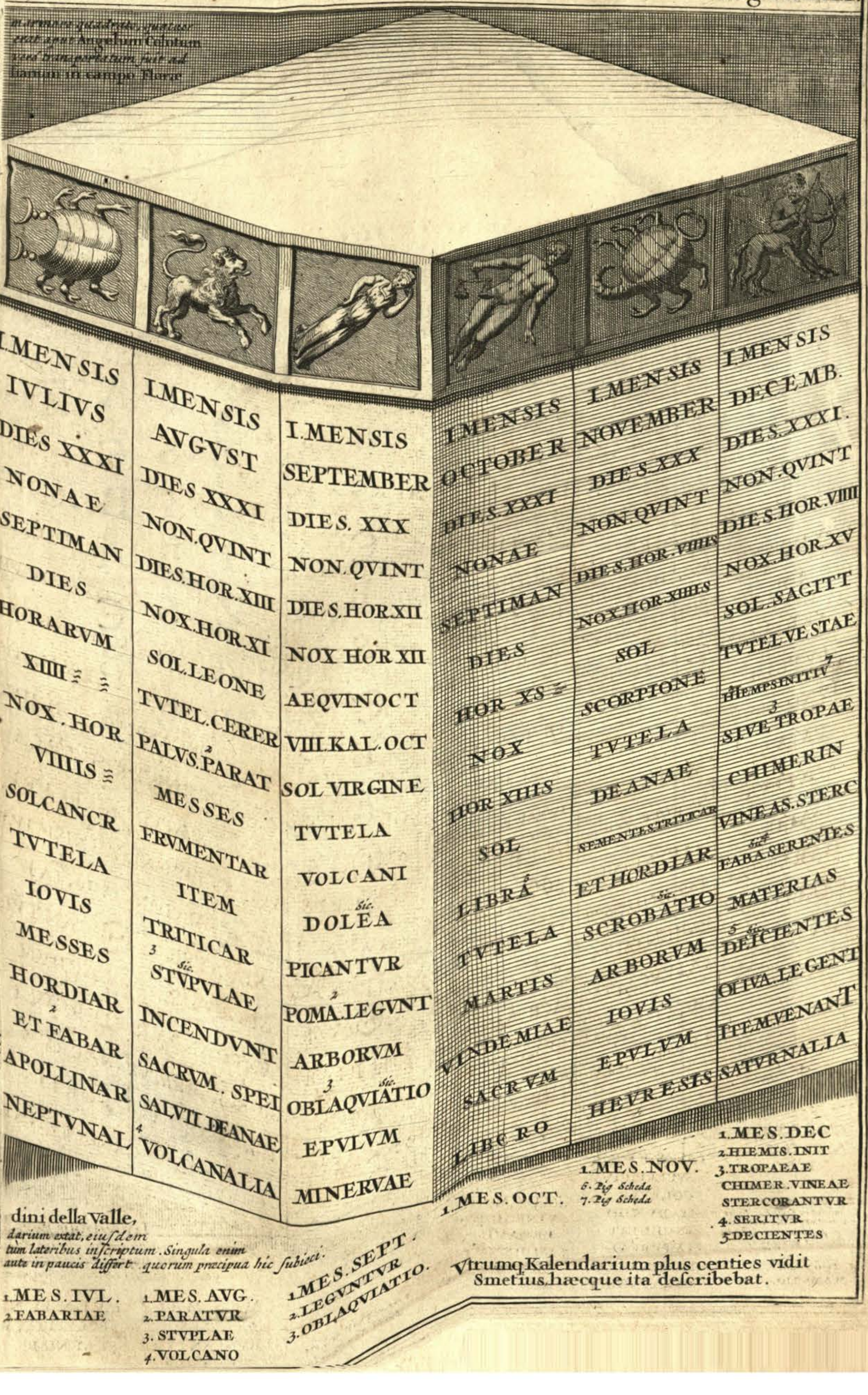
1. MES. FEBR.
2. SVPERFICIVM
COLITVR
HARVNDO
INCENDIT
‡ LVPERCAL
PARENTALIA
CARA. COGNAT

1. MES. MAR.
2. VINEAE. ET
PEDAMINA
3. ISIDIS. NAVIGIVM ‡.
SACRVM MAMV
RIO

1. MES. APR.
* P. PRIE. *Apian. Gud.*
‡ SARITIAE *Cod. ms Scardii* SEROPI. *Appian.*

1. MES. MAI.
2. SEGETES
RVNCANTVR
3. IVVENCI DO
MANTVR.

1. MES. IVN.
2. SOLSTITIVM
3. FAENISIC.

erat apud Angelum Colotium
fuit ad
in campo Florae
I. MENSIS
IVLIVS
DIES XXXI
NONAE
SEPTIMAN
DIES
HORARVM
XIIII
NOX. HOR
VIIII
SOL CANCR
TVTELA
IOVIS
MESSES
HORDIAR
ET FABAR
APOLLINAR
NEPTVNAL
I. MENSIS
AVGVST
DIES XXXI
NON. QVINT
DIES. HOR. XIII
NOX. HOR. XI
SOL. LEONE
TVTEL. CERER
PALVS. PARAT
MESSES
FRVMENTAR
ITEM
TRITICAR
STVPVLAE
INCENDVNT
SACRVM. SPEI
SALVTI DEANAE
VOLCANALIA
I. MENSIS
SEPTEMBER
DIES. XXX
NON. QVINT
DIES. HOR. XII
NOX HOR XII
AEQVINOCT
VIII. KAL. OCT
SOL VIRGINE
TVTELA
VOLCANI
DOLEA
PICANTVR
POMA. LEGVNT
ARBORVM
OBLAQVIATIO
EPVLVM
MINERVAE
I. MENSIS
OCTOBER
DIES. XXXI
NONAE
SEPTIMAN
DIES
HOR XS
NOX
HOR XIIIS
SOL
LIBRA
TVTELA
MARTIS
VINDEMIAE
SACRVM
LIBERO
I. MENSIS
NOVEMBER
DIES. XXX
NON. QVINT
DIES. HOR. VIIIIS
NOX. HOR. XIIIIS
SOL
SCORPIONE
TVTELA
DEANAE
SEMENTES. TRITICAR
ET HORDIAR
SCROBATIO
ARBORVM
IOVIS
EPVLVM
HEVRESIS
I. MENSIS
DECEMB.
DIES. XXXI.
NON. QVINT
DIES. HOR. VIIII
NOX. HOR. XV
SOL. SAGITT
TVTEL VESTAE
HIEMS INITIV
SIVE TROPAE
CHIMERIN
VINEAS. STERC
FABA SERENTES
MATERIAS
DEICIENTES
OLIVA. LEGENT
ITEM. VENANT
SATVRNALIA
1. MES. DEC
2. HIEMIS. INIT
3. TROPAEAE
CHIMER. VINEAE
STERCORANTVR
4. SERITVR
5. DECIENTES
1. MES. NOV.
6. Pig Scheda
7. Pig Scheda
1. MES. OCT.
dini della Valle,
darium extat, eiuſdem
tum lateribus inſcriptum. Singula enim
aute in paucis differt. quorum præcipua hic ſubieci.
1. MES. SEPT.
2. LEGVNTVR
3. OBLAQVIATIO.
Vtrumq Kalendarium plus centies vidit
Smetius, hæcque ita deſcribebat.
1. MES. IVL.
2. FABARIAE
1. MES. AVG.
2. PARATVR
3. STVPLAE
4. VOLCANO

Tabulæ inveniendi Paſchatis, deſcriptæ è ſede ſtatuæ ſedentis (ut videtur) Hippolyti Epiſcopi, cujus meminit Divus Hiero-

In dextro latere

ΟΥϹ
ΙΑϹ
ΑΛΜΟΥϹ
ΙΤΑϹ ΤΡΙΜΥΘΟΝ
Α ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΑΤΑ Ιω
ſic
ΑΝΗΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟ
ΚΑΛΥΨΕωϹ

ΠΕΡΙ ΧΑΡΙϹΜΑΤωΝ
ΑΠΟϹΤΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟ
ϹΙϹ

ΧΡΟΝΙΚωΝ
ΠΡΟϹ ΕΛΛΗΝΑϹ
ſic
ΚΑΙ ΠΡΟϹ ΠΑΤωΝΑ

Η ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟϹ

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟϹ ΠΡΟϹ ϹΕ
ΒΗΡΕΙΝΑΝ

ΑΠΟΔΕΙΞΙϹ ΧΡΟΝωΝ

ΤΟΥ ΠΑϹΧΑ

ΚΑΤΑ ΕΝ Τω ΠΙΝΑΚΙ
ſic
ωΔΑΙΙϹΠΑϹΑϹΤΑϹ ΓΡΑ
ΦΑϹ

ΠΕΡΙ ΘΥ ΚΑΙ ϹΑΡΚΟϹ
ΑΝΑϹΤΑϹΕωϹ

ΠΕΡΙ ΤΑΓΑΘΟΥ ΚΑΙ

ΠΟΘΕΝ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

ΕΤΟΥϹ. Α. ΒΑϹΙΛΕΙΑϹ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟϹ ΕΓΕ
ΝΕΤΟ. Η. ΔΙ. ΤΟΥ ΠΑϹΧΑ ΕΙΔΟΙϹ ΑΠΡΕΙΛΙΑΙϹ ϹΑΒΒΑΤω ΕΜ
ΒΟΛΙΜΟΥ ΜΗΝΟϹ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΕϹΤΑΙ ΤΟΙϹ ΕΞΗϹ ΕΤΕϹΙΝ ΚΑΘ
ωϹ ΥΠΟΤΕΤΑΚΤΑΙ ΕΝ Τω ΠΙΝΑΚΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΔΕ ΕΝ ΤΟΙϹ ΠΑΡω
ΧΗΚΟϹΙΝ ΚΑΘωϹ ϹΕϹΗΜΕΙωΤΑΙ ΑΠΟΝΗϹΤΙΖΕϹΘΑΙ ΔΕ
ΔΕΙ ΟΥ ΑΝ ΕΝΠΕϹΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΕΙΔΟΙϹ ΕΜ. ΑΠΡΕΙ	Ζ	S Ο ΕϹΔΡΑ ΚΑΤΑ ΔΑΝΙ	Є	Δ	Γ	Β	Α
ΠΡΟ. Δ. Νω ΑΠΡΕΙ	Δ ΓΕΝΕϹΙϹ ΧΙ	Γ	ΗΛ ΚΑΙ ΕΡΗΜω Β	Α	Ζ	S	Є
ΠΡΟ ΙΒ ΠΡΟ Α. ΚΑ SS ΑΠΡΕΙ	Α ΕΖΕΧΙΑϹ	Ζ	S ΙΗω ΧϹ	Є	Δ	Γ	Β
ΕΜ ΠΡΟ. Ε. ΕΙ ΑΠΡΕΙ	Ζ ΙωϹΕΙΑϹ	S	Є	Δ	Γ	Β	Α
ΠΡΟ. Δ ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Δ	Γ ΕΖΕΚΙΑϹ	Β	Α	Ζ	S	Є
ΠΡΟ. ΙΕ. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Α	Ζ ΚΑΤΑ ΔΑ ΚΑΙ ΙωϹΕΙΑϹ	S	Є	Δ	Γ	Β
SS ΝωΝΑΙϹ ΕΜ ΑΠΡΕΙ	Ζ	S	Є	Δ ΙΗϹΟΥϹ ΚΑ. ΔΑ	Γ	Β	Α
ΠΡΟ. Η. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Δ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є
ΕΜ. ΕΙΔΟΙϹ ΑΠΡΕΙ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є	Δ. ο
ΠΡΟ. Δ. Νω ΑΠΡΕΙ	Ζ	S	Є	Δ	Γ	Β	Α ΕΖΟΔΟϹ
ΠΡΟ ΙΒ ΠΡΟ Α. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Δ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є
ΕΜ. ΠΡΟ. Ε. ΕΙ ΑΠΡΕΙ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є	Δ ΕΝΕΡΗΜω
ΠΡΟ. Δ. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Ζ	S	Є	Δ	Γ	Β	Α
ΠΡΟ. ΙΕ. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Δ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є
SS ΝωΝΑΙϹ ΕΜ. ΑΠΡΕΙ	Γ ΕΖΟΔΟϹ ΚΑΤΑ ΔΑΝΙΗΛ	Β	Α	Ζ	S	Є	Δ ΕϹΔΡΑ
ΠΡΟ. Η. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Ζ	S ΠΑΤΟϹ ΧΙ	Є	Δ	Γ	Β	Α

nymus in Catalogo Scriptorum eccleſiaſticorum, reperta non procul ab aede divi Laurentii extra muros, ut vocant, Romae. anno ∞ D L I

In ſiniſtro latere.

ЄΤЄΙ ΑΛЄΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙCΑΡΟC ΤΩ Α ΑΡΗΧ

ΑΙ ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑCΧΑ ΚΑΤΑ ЄΤΟC
ΑΙ ΔΕ ΠΑΡΑΚΕΝΤΗCΕΙΣ ΔΗΛΟΥCΙ ΤΗΝΔΙC ΠΡΟΕΞ

Α	Γ	Є	Ζ
ΠΡ ΙΑ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙS. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙΔ. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙΒ. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ
ΠΡ Η ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ S ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Δ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΝΩ ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Є ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ι ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Η ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ S. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ ΙЄ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ Α ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ ΙΗ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙS. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ
ΠΡ Δ Ν. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Α Νω. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Η ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΚΑ ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Η ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ ΙΓ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ ΙΑ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Θ. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ЄΙ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ S ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Δ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Α. ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Δ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Α ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Δ Νω ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Є. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ ΙΔ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙΒ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙΖ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙЄ. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ
ΠΡ Δ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	Νω ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ζ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ε. ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Η ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ S ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Δ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Θ. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ ΙΗ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙS. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ Γ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ЄΙ ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Η ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΚΑ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Γ Νω. ΑΠΡ. ΚΤ	ΝΩ ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ ΙΑ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Θ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ζ ΚΑ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ ΙΒ. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Δ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Α ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ζ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ε. ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Δ Νω. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Θ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Γ. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΚΑ ΑΠΡ. ΚΤ

ΠΡ ΙΖ ΚΑ ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙΕ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙΓ. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ
ΠΡ Ζ. ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ε ΕΙ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Α. Νω. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Δ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Θ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ζ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Γ ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ЄΙ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ ΙΖ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ
ΠΡ Γ Νω. ΑΠΡ. ΚΤ	Νω ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Α ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Ζ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ ΙΒ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ι ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Ζ ΕΙ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ε ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Γ ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Γ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΚΑ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ S ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Γ ΚΑ. ΜΑΡ. ΚΤ	ΠΡ ΙΑ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙS ΚΑ. ΜΑΡ. ΚΤ
ΠΡ Α Νω. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Η ΕΙ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ S ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Ζ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Ε ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	*ΠΡ Ι ΚΑ ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ ΙΖ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ ΙΕ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΤ	ΠΡ Α ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Α ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Δ Νω. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Α Νω. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Ι ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Η ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ ΙΓ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ Γ ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΤ	ЄΙ ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Γ ΕΙ ΑΠΡ. ΚΤ
ΠΡ S ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Δ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ	ΠΡ Α ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΤ

Smetius vidit. & una cum Pighio legit atque exſcripſit.

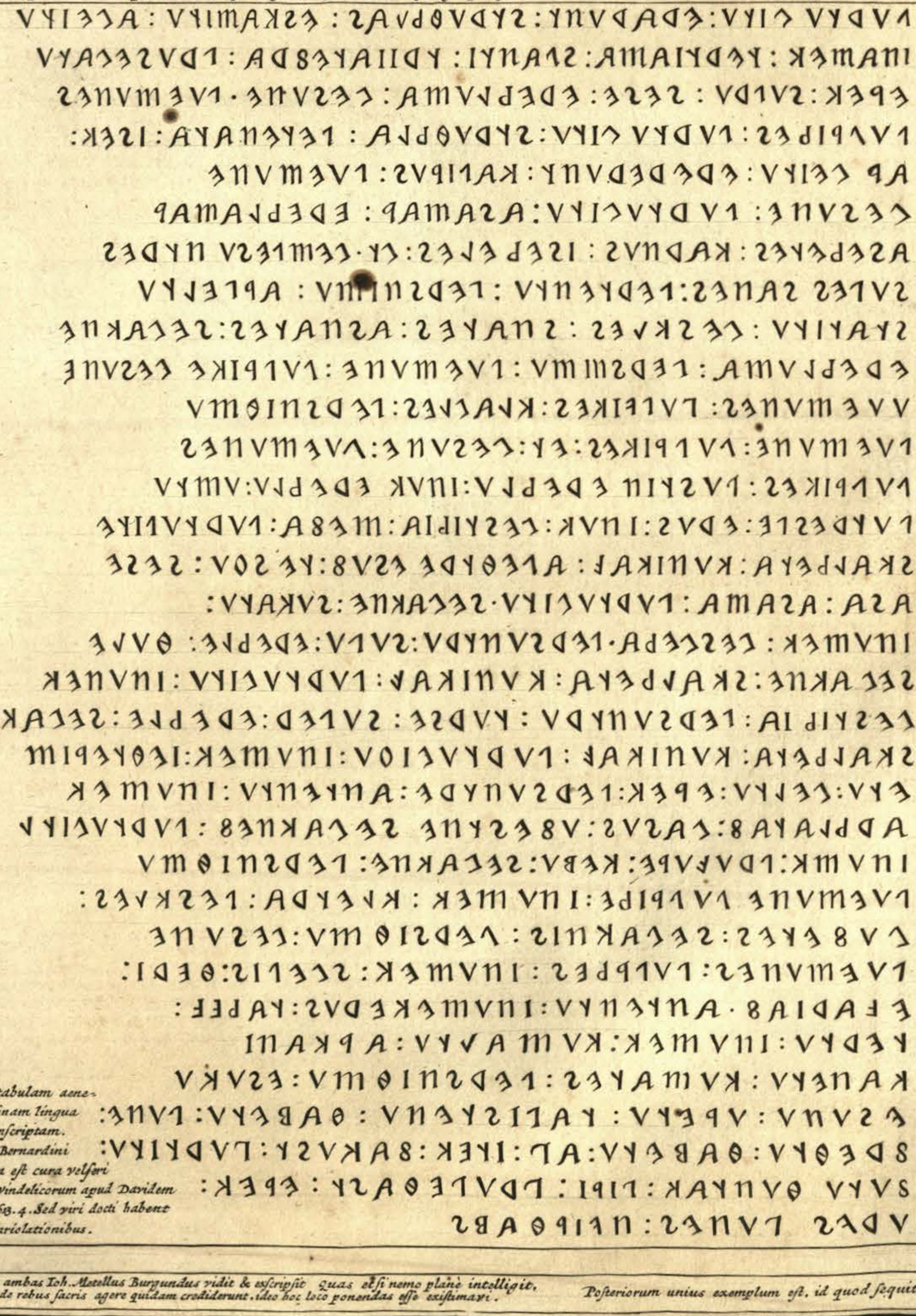
* Π Ι Є Mſ. Smetii.

DIIS DE[illegible]CATOR AVT SACRIFICIORVM.

SACRIFICIA, EX ARCVS CONSTAN- TINIANI ORNAMENTIS PETITA.

Engubÿ in Vmbria, repertæ fuerunt ante aliquot annos tabulæ octo æneæ: quarum una literis, ut videtur, Græcis inuerſis, linguaq, ut quidam autum ant. Æolica: reliquæ vero, literis quidem Latinis, ſed lingua, ut putatur Hetruſca, ſcriptæ ſunt. Prioris exemplar hoc eſt

In hanc tabulam aeneam Eugubinam lingua Etrusca conſcriptam. divinatio Bernardini Baldi Edita eſt cura velſeri Auguſtae Vindelicorum apud Davidem Francum 1613. 4. Sed viri docti habent pro variis ariolationibus.

Tabulas haſce ambas Ioh. Metellus Burgundus vidit & exſcripſit. Quas etſi nemo planè intelligit, quia tamen de rebus ſacris agere quidam crediderunt, ideo hoc loco ponendas eſſe exiſtimavi.

Poſteriorum unius exemplum eſt, id quod ſequitur

In priore tabulæ facie.

ESTE. PERSCLO. AVEIS. ASERIATER. ENETV. PARFA. CVRNASE. DERSVA. PEIQV. PIICA. MERSTV. POEI. ANGLA. ASERIATO EESTESO. TREMNV. SERSE. ARSFERTVRE. EHVELTV. STIPLOASERIAIA. PARFA. DERSVA. CVRNACO. DERSVA PEICO. MERSTO. PEICA. MERSTA. MERSTA. AVVEI. MERSTA. ANGLA. ESONA. ARFERTVR. ESO. AN STIPLATV EF. ASERIO. PARFA. DERSVA. CVRNACO. DERSVA. PEICO. MERSTO. PEICA. MERSTA. MERSTA. AVEIF. MERSTAF ANGLAF. ESONA. MEHE. TOTE. IIOVINE. ESMEI. STAHMEI. STAHMEITEI. SERSI. PIRSI. SESVSTPOI. ANGLA ASERIATO. EST, ERSENEIP. MVGATV. NEP. ARSIR. ANDERS. ISTV. NERSA. COVRTVST. PORSI. ANGLA. ANSERIATO IVST SVEMVIETO. FVST. OTE. PISI. ARSIR. ANDERSE. SVSPDISLERALINSVST.

VERFALE. PUFEARSFERTVR TREBEIT, OCRER. PEIHANER. ERSESTAHMITO. ESO TVDERATO. ESTANGLVTO HONDOMV. PORSEI. NESIMEI. ASA. DEVEIA. EST. ANGLOME. SOMO. PORSEI. NESIMEI. VAPERSVS. AVIEHCLEIR EST. EINE. ANGLVTOSOMO. VAPEFEAVIEHCLV. TODCOMETVDER. ANGLVTO. HONDOMV. ASAME. DEVEIA. TOD COME TVDEREINE TODCEIR. TVDERVS. SEIPODRVHPEI. SERITV

TVDEROR. TOTCOR. VAPERSVSTO AVLECLIR. EBETRAFE. OOSERCLOME. PRESOLIAFE. NVRPIER. VASIRSLOME SMVRSIME. TETTOME. MILETINAR. TERTIAME. PRACO. PRACATARVM. VAPERSVSTO. AVIECLIR. CARSOME. VESTISIER. RANDEMERV. FRER. TETTOMENONIAR. TETTOMESALIER. CARSOME. HOIER. PERTOME. PADELLAR HONDRA. ESTO. TVDERO. PORSEISVBRA. SCREIHTORSENT. PARFA. DERSVA. CVRNACO. DERSVA. SERITV. SVBRA. ESTO TVDERO. PEICO. MERSTO. PEICAMERSTA. SERITV. SVEANCLAR. PROCANVRENT. ESO. TREMNV. SERSE COMBIFIATV. ARSFERTVRO. NOMNE. CARSITV. PARFA. DERSVA. CURNACO. DERSVA. PEICO. MERSTO. PEICA. MEERSTA MERSTA. AVEIF. MERSTA. ANCLAE. ESONA TEFE. TOTE. IIOVINE. ESMEISTAHMEI. STAHMITEI. ESISCO. ESONEIR. SEVEIR POPLER. ANFERENER. ET. OCRER. PIHANER. PERCA. ARSMATIA. HABITV. VASOR. VERISCO. TREBLANIR. PORSI. OCRER PEHANER. PACA. OSTENSENDIEOISO. OSTENDV. PVSI. PIR. PVRETO. CEHEFI. DIASVRVR. VERISCO. TESONOCIR. SVRVR VERISCO. VEHIEIR

PRE. VEREIR. TREBLANEIR. IVVE. GRABOVEI. BVF. TREIF. FETV. ESO. NARATV. VESTEIS. TEIO. SVBOCAV. SVBOCO DEI. GRABOVI. OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. FOS. SEI. PACERSEI. OCREFISEI TOTE. IIOVINE. ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. ARSIE. TIO. SVBOCAV. SVBOCO. DEI. GRABOVE. ARSIER. FRITETIO. SVBOCAV SVBOCO. DEI. GRABOVE. DI. GRABOVIE. TIO. ESV. BVF. PERACREI. PIHACLV. OCREPER. FISIV. TOTAPER. IOVINA. IRER. NOMNEPER ERAR. NOMNEPER. DEI. GRABOVIE. ORER. OSE. PERSEI. OCRE. FISIE. PIR. ORTO. EST. TOTEME. IOVINE. ARSMOR. DERSECOR SVBATORSENT. PVSEI. NEIP. EREITV. DEI. GRABOVIE. PERSEI. TVER.. PERSCLER. VASETO. EST. PERETOM. EST. FROSETOM. EST. DA. ETOM. EST. TVER. PERSCLER. VIRSETO. AVIRSETO. VAS. EST. DI. GRABOVIE. PERSEI. MERSEI. ESV. BVF PERACREI. PIHACLV. PIHAFEI. DI. GRABOVIE. PIHATV. OCRE. FISEI. PIHATV. TOTA. IOVINA. DI. GRABOVIE. PIHATV. OCRER FISIER. TOTAR. IOVINAR. NOME. NERF. ARSMO. VEIRO. PEQVO. CASTRVO. ERI. PIHATV. FVTV. FOS. PACER. PASE. TVA. OCRE. FISI TOTE. IIOVINE. ERAR. NOMNE. ERAR. NOMNE. DI. GRABOVIE. SALVO. SERITV. OCRE. FISI. SALVA. SERITV. TOTA. IIOVINA. DI GRABOVIE. SALVO. SERITV. OCRER. FISIER. TOTAR. IIOVINAR. NOME. NERF. ARSMO. VEIRO. PEQVO. CASTRVO. FRI. SALVA SERITV. FVTV. FOS. PACER. PASE. TVA. OCRE. FISI. TOTE. IOVINE. ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. DI. GRABOVIE. TIO. ESV. BVE PERACRI. PIHACLV. OCREPER. FISIV. TOTAPER. IOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. DI. GRABOVIE. TIO. SVBOCAV

DI. GRABOVIE. TIO. ESV. BVF. PERACRI. PIHACLV. ETRV. OCREPER. FISIV. TOTAPER. IOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER DI GRABOVIE. ORER. OSE. PERSEI. OCRE. FISIE. PIR. ORTOEST. TOTE. IOVINE. ARSMOR. DERSE. COR. SUBATOR. SENT. PVSEI. NEIP EREITV. DI. GRABOVIE. PERSI. TVER. PERSCLER. VASETOM. EST. PERSETOM. EST. PERETOM. EST. PROSETOM. EST. DAETOM. EST PERSCLER. VISETO. AVIRSETO. VAS. EST. DIGRABOVIE. PERSI. MERSI. ESV. BVE. PERACRI. PIHACLV ETRV. PIHAFI. DI. GRABOV PIHATV. OCRE. FISI. PIHATV. TOTA. IIOVINA. DI. GRABOVIE. PIHATV. OCRER. FISIER. TOTAR. IIOVINAR. NOME. NERF. ARSMO. VEIRO PEQVOC. ASTRVD. FRI. PIHATV. FVTV. FOS. PACER. PASE. TVA. OCRE. FISIE. TOTE. IIOVINAE. ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. DI GRABOVIE. SALVO. SERITV. OCREFISIM. SALVA. SERITV. TOTAM. IIOVINA. DIGRABOVIE. SALVVOM. SERITV. OCRER. FISIER. TOTAR IIOVINE. NOME. NERE. ARSMO. VIRO. PEQVO. CASTRVO. FRIF. SALVVA. SERITV. FVTV. FVNS. PACER. PASE. TVVA. OCRE. FISI. TOTE IIOVINE. ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. DIGRABOVIE. TIOM. ESSV. BVF. PERACRI. PIHACLV. ETRV. OCRIPER. FISSIV. TOTAPER. IOVINA. EBER NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. DIGRABOVIE. TIOM. SVBOCAV.

DI. GRABOVIE. TIOM. ESV. BVE. PERACRI. PIHACLV. TERTIV. OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. EBER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. DI GRABOVIE. ORER. OSE. PIRSE. OCREM. FISIEM. PIR. ORTEM. TUTEME. IOVINEM. ARSMOR. DERSECOR. SVBATORSENT. PVSI. NEIP HERITV. DIGRABOVIE. PERSE. TVER. PERSCLER. VASETOM. EST. PESETOM. EST. PERETOM. EST. FROSETOM. EST. DAETOM. EST. TVER PERSCLER. VIRSETO. AVIRSETO. VASEST. DIGRABOVIE. PIRSI. MERSI. ESV. BVE. PERACRI. PIHACLV. TERTIV. PIHAFI. DIGRABOVIE PIHATV. OCREM. FISIM. PIHATV. TOTAM. IIOVINAM. DI. GRABOVIE. PIHATV. OCRER. FISIER. TOTAR. IIOVINAR. NOMENERF. ASMO VIRO. PEQVO. CASTRVO. FRI. PIHATV. FVTV. FONS. PACER. PASE. TVA. OCRE. FISI. TOTE. IIOVINE ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. DI GRABOVIE. SALVO. SERITV. OCREM. FISIM. SALVAM. SERITV. TOTAM. IIOVINAM. DI. GRABOVIE. SALVOM. SERITV. OCRER. FISIER TOTAR. IIOVINAR. NOME. NERF. ARSMO. VIRO. PEQVO. CASTRVO. FRIF; SALVA. SERITV. FVTV. FONS. PACER. PASE. TVA. OCRE. FISI TOTE. IIOVINE. ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. DI. GRABOVIE. TIOM. ESV. BVE. PERACRI. PIHACLV. TERTIV. OCRIPER. FISIV. TOTAPER IIOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. DIGRABOVIE. TIO. COMOHOTA. TRIBRISINE. BVO. PERACNIO. PIHACLO OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. DI. GRABOVIE. TIOM. SVBOCAV. TASES. PERSNIMV SEVOM. SVRVR. PVRDOVITV. PROSESETO. NARATV. PROSESETIR. MEFA. SPEFA. FICLA. ARSVEITV. ARVIO. FETV. ESTE ESONO. HERI. VINV. HERI. PONI. FETV. VATVO. FERINE. FETV

PO. ST. VERIR. TREBLANIR. SI. COMIA. TRIF. FETV. TRIFEI. IOVIE. OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. PERSAE. FETV. ARVIO. FETV PONE. FETV. TASES. PERSNIMV. SVRVR. NARATV. PVSEPRE. VERIR. TREBLANIR. PROSESETIR. STRVSLA. FICLA. ARSVEITV

In altera tabulæ facie.

PRE.VERIR.TESENOCIR.BVF.TRIF.FETVMARTE.GRABOVEI.OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA.ARVIO.FETV.VATVO.FERINE.FETV.PONI
FETV. TASES . PERSNIMV. PROSESETIR. FARSIO. FICLA. ARSVEITV. SVRVR. NARATV. PVSE. PRE. VERIR. TREBLANIR

POST.VERIR.TESENOCIR.SIF.FI.LIV.TRIF.FETVFISO.SANSIE.OCRIFER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA.PONI FEITV.PERSAE.FETV.ARVIO. FETV
SVRVR. NARATV. PVSI. PRE. VERIR. TREBLANIR. TASES. PERSNIMV. MANDRACLO. DIFVE. DESTR E. HABITV. PROSESETIR. FICLA
STRVSLA. ARSVEITV. APE. SOPO. POSTRO. PEPER. SCVST. V. ESTISIA. ET. MEFA. SPEFA. SCALSIE. CONEGOS. FETV. FISOVI. SANSI
OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IOVINA. ESO. PERSNIMV. VESTISIA VESTIS. TIO. SVBOCAV. SVBOCO. FISOVI. SANSI. OCRIPER. FISIV
TOTAPER.IIOVINA.ERER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.FONS SIR.PACER.SIR.OCRE.FISI.TOTE.IIOVINE.ERER. NOMNE
ERA. R NOMNE. ARSIE. TIOM. SVBOCAV. SVBOCO. FISOVI. SANSI. ASIER. FRITE. TIOM. SVBOCAV. SVBOCO. FISOVI. SANSI. SVRONT
PONI.PERSNIMV.MEFASPEFA.ESO.PERSNIMV.FISOVIE.SANSIE.SANSIE.TIOM.ESA.MEFA.SPEFA.FISOVINA.OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA
ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. FISOVIE. SANSIEDITV. OCRE. FISI. TOTE. IOVINE. OCRER. FISIE. TOTAR. IOVINAR. DVPVRSVS

PERTVRPVRSVS.FATO.FITO.PERNE.POSTNE.SEPSESARSITE.VOV.SE.AVIE.ESONE.FVTV.FONS.PACER.PASETVA.OCRE.FISI.TOTE.IIOVINE
ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. FISOVIE. SANSIE. SALVO. SERITV. OCRER. FISI. TOTAM. IOVINAM. FISOVIE. SANSIE. SALVO. SERITV
OCRER. FISI. ER. TOTAR. IOVINAR. NOME. NERF. ARSMO. VIRO. PEQVO. CASTRVO. FRIF. SALVA. SERITV. FVTV. EONS. PACER. PASE.
TVA. OCRE. FISI. TOTE IIOVINE. ERER. NOMNE. ERAR NOMNE. FISOVIE. SANSIE. TIOM. ESA. MEFA. SPEFA. FISOVINA. OCRIPER. FISIV
TOTAPER. IIOVINA. ERERNOMNE. ERAR. NOMNEPER. FISOVIE. SANSIE. TIOM. SVBOCAV. FISOVEI. ERITE. TIOM. SVBOCAV. PESCLV
SEMV. VESTICATV. ATRIPVRSATV. APE. EAM PVRDINSVST. PROSESETO. ERVS. DITV. ENO. SCALSETO. VESTISIAR. ERVS. CONEGOS
DIRSTV. ENO. MEFA. VESTISIA. SOPA. PVROME. EFVRFATV. SVBRA. SPAHMV. ENO. SERSE. COMOLTV. COMATIR. PERSNIHIMV
CAPIF. PVRDITA. DVPLA. AITV. SACRA. DVPLA. AITV.

PRE.VERIR.VEHIER.BVFTRIF.CALERSVFETV.VOFIONE.GRABOVIE.OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA.VATVO.FERINE.FETV.HERIE.VIN.V
HERIE. PONI. FETV. ARVIO. FETV. TASES. PERSNIMV. PROSESETER. MEFA. SPEFA. FICLA. ARSVEITV. SVRONT. NARATV. PVRSI. PRE. VERIR
TREBLANIR.

POST.VERIR.VEHIER HABINA.TRIF.FETV.TEFREI.IOVI.OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA.SERSE.FETV.PELSANA FETV.ARVIO.FEITV.PONI
FETV.TASIS.PESNIMV.PROSESETIR.STRVSLA.FICLA.ARVEITV.SVRVNT.NARATV.PVSE.VERISCO.TREBLANIR.APE HABINA.PVRDINSVS
ERONT POI.HABINA.PVRDINSVST, DESTRVCO.PERSI . VESTISIA.ET.PESONDRO.SORSOM.FETV.CAPIRSE.PERSO.OSATV.EAM.MANI
NERTRV.TENITV.ARNIPO.VESTISIA.VESTICOS.CAPIRSO.SVBOTV.ISEC.PERSTICO.ERVS.DITV.ESOC.PERSNIMV.VESTIS.TIOM
SVBOCAV.SVBOCO.TEFRO.IOVI.OCRIPER.FISIV TOTAPER.IIOVINA.ERER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.FONSIR.PACER.SIOCRE.FISI.TOTE
IOVINE.ERER.NOMNE.ERAR.NOMNE.ARSIE.TIOM.SVBOCAV.SVBOCO.TEFRO.IOVIAR.SIER.FRITE.TIOM.SVBOCAV.SVBOCO.TEFRO.IOVI.TEFRE
IOVIE.TIOM.ESV.SORSVPERSONTRV.TEFRALI PIHACLV.OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA,ERER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.TEFRE
IOVIE.ORER.OSE.PERSEOCRE.FISIE PIR.ORTO.EST TOTE.IIOVINE.ARSMOR.DERSECOR.SVBATOR.SENT.PVSI.NEIP.HERITV.TEFRE.IOVIE
PERSETOVER. PESCLER. VASETOM. EST. PESETOM. EST. FROSETOMEST. DAETOMEST. TOVER. PERSCLER. VIRSETO. AVIRSETO. VAS. EST
TEFRE.IOVIE.PERSE.MERS.ESTESV SORSV PERSONDRV.PIHACLV.PIHAFI.TEFRE.IOVIE.PIHATV.OCRE.FISI.TOTA.IIOVINA.TEFRE IOVI.PIHATV
OCRER FISIER.TOTAR.IIOVINAR.NOMNE.NERE.ARSMO VIRO.PEQVO.CASTRVO.FRI.PIHATV.FVTV.FONS.PACER.PASE.TVA.OCRE FISI.TOTE
IIOVINAE. ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. TEFRE. IOVIE. SALVO. SERITV. OCRE. FISI. TOTAM. IIOVINAM. TEFRE. IOVIE. SALVOM. SERITV. OCRER. FISIER
TOTAR. IIOVINAR. NOME. NERF. ARSMO. VIRO. PEQVO. CASTRVO. FRI. SALVA. SERITV. FVTV. FONS. PACER. PASE. TVA. OCRE. FISI. TOTE. IIOVINE. ERER
NOMNE. ERAR. NOMNE. TEFRE. IIOVIE. TIOM. ESV. SORSV. PERSONDRV. TEFRALI. PIHACLV. OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR
NOMNEPER. TEFRE. IOVIE. TIOM. SVBOCAV. PERSCLV. SEHEMV. ATROPVSATV.

PESONDRO. STAFLAR.E NERTRVCOPERSI.FETV.SVRONT.CAPIRSE.PERSO.OSATV.SVROR.PERSNIMV.PVSE.SORSV.APEPESONDRO.PVRDINSVS
PROSESETO.ERVS.DIRSTVENOM.NESTISIAR.SORSALIR.DESTRVCO.PERSI.PERSOME.ERVS.DIRSTV.PVE. SORSO.PVRDINSVS.ENOM
VESTISIAM.STAFLAREM. NERTRVCO.PERSI.SVRORONT.ERVS.DIRSTV.ENOM.PESONDRO.SORSALEM.PERSOME PVE.PERNIS.FVSTIFE
ENDEN. DVPELSATV. ENOM. PESONDRO. STAFLARF. PERSOME. PVEPESNIS. FVS. IFE. ENDENDV. PELSATV. ENOM. VASO. PORSEPESONDRISCO. HABVS
SERSE.SVBRA SPAHATVANDERVOMVS.SESRSITV.ARNIPO.COMATIR.PESNIS.FVST.SERSEPISHER COMOLTV.SERF.COMATIR.PERSNIMV
PVRDITO. FVST

VOC VCOM. IOVIV. PONNE. OVI. FVRFANT. VITLV. TORV. TRIF. FETV. MARTE. HORSEFETV. POPLVPER. TORAR. IIOVINAR. TOTAPER. IIOVINA. VATVO. FERINE
FETV.PONI.FETV.ARVIO.FETV.TASES.PERSNIMV.PROSESETIR.FASIO.FICLA.ARSVEITV.SVRONT.NARATV.PVSEVERISCO.TREBLANIR

VOC VCOM. COREDIER. VITLV. TORV. TRIF. FETV. HONDE. SERFI. FETV. POPLVPER. TOTAR. IIOVINAR. TOTAPER. IOVINAR. VATVE. FERINE. FETVARVIO
FETV. HERI. VINV. HERI. PONI. FETV. TASES. PERSNIMV. PROSESETIR. TESID. FICLA. ARSVEITV. SVRONT. NARATV. PVSE. VERISCO. TREBLANIR. ENOOCAR
PIHOS.FVST.SVEPO.ESOME.ESONO.ANDER VACOSE VASETOME.FVST.AVIF.ASERIATV.VEROFE.TREBLANO COVERTV.RESTE.ESONO.FEITV

PONE.POPLO.AFRO.HERIES.AVIF.ASERIATO.ETV.SVRVRO.STIPLATV.PVSI.OCRER.PIHANER.SVRVRONT.COMBIFIATV.ERIRONT.TVDERVS.AVIF
SERITV. APE. ANGLA. COMBIFIANSIVST. PERCAARSMATIAM. ANOVIHIMV. CRINGATROHATV. DESTRAMESCAPLA. ANOVIHIMV. PIR. ENDENDVPONE
ESONOME. FERARPVFEPIR. ENTELVST. EREFERTV. POEPERCA. ARSMATIAM. HABIEST. ERRIONT. ASO. DESTRE. ONSEFERTV. ERVCOM. PRINVATVRDVR
ETVTOPERCA. PONISIATER. HABITVTO. ENNOM. STIPLATV. PARERDESV. ASESO. TOTE. IIOVINE. SVRORONT. COMBIFIATV. VAPEFEAVIE. CLVNEIP
AMBOLTV. PREPA. DESVA. COMBIFIANSI. APEDESVA. COMBIFIANSIVST. VIA. AVIECLA. ESONOME. ETVTOCOM. FERACRIS. SACRIS. APEACESONIAME
HEBETAFEBENVST.ENOM.TERMNVCOS.TAHITVTO.POI.PERCAM.ARSMATIA.HABIEST.ETVRSTAHMV.ESO.ETVRSTAHMV.PISEST.TOTAR
TARSINATER.TRIFOR.TARSINAETR.TVSCERNAHARCER.IABVSCER.NOMNER.FETV.EHESV.POPLV.NOSVEIER.EHE.ESV.POPLVSOPIR.HABE
ESME POPLEPORTATV VLO.PVE.MERSEST.FETV.VRVPIRSEMERSEST.TRIOPER. EHETVRSTAHAMV.IFONT.TERMNVCO. COMPRINVATIR
STAHITV.ENO.DEITV.ARMAHAMO.CATERAHAMO.IOVINVR.ENOCOM.PRINVATIR.PERACRIS.SACRIS.AMBRETVTO.APE. AMBREFVRENT
TERMNOME. BENVRENT. TERMNVCO. COMPRINVATIR. ESO. PERSNIMVMO. TASETVR. SERFE. MARTIE. PRESTOTA. SERFIA. SERFER
MARTIER. TVRSA. SERFIA. SERFER. MARTIER. TOTAM. TARSINATEM. TRIFO. TARSINATEM. TVSCOM. NAHARCOM. IABVSCOM. NOME
TOTAR.TARSINAT.ER. TRIFOR. TARSINATER.TVSCER.NAHARCER.IABVSCER.NOMNER. NERF. SIHITIV.ANSIHITV.IOVIE.HOSTATV
ANHOSTATV.TVRSITV.TREMITV.HONDV.HOLTV.NINCTV.NEPITV.SONITV.SAVITV.PREPLOPATV.PREVILATV

SERBE. MARTI. EPRESTOTA. SERFIA. SERPER. MARTIER. TVRSA. SERFIA. SERFER. MARTIER. FVTVTO. EONER. PACRER. PASE. VESTRA. POPLE. TOTAR. IIOVINA
TOTE.IIOVINE.ERONERVS.SIHITIR.ANSIHITIR.IOVIES.HOSTATIR ANOSTATIR.ERO.NOMNE.ERAR.NOMNE.APE.ESTE.DERSICVRENT.ENO
DEITV. ETATO. IIOVINVR. PORSE. PERCA. ARSMATIA. HABIEST. ARSMATE. DERSICVST. DVTI. AMBRETVTO. FVRONT. APE. TERMNONE
COVORTVSO.SVRORONT.PESNIMVMO. SVRVRONT.DEITV.ETAIANS.DEITV.ENOM.TERTIM.AMBRETVTO.APE. TERMNOME. BENVSO
SVRVRONT.PES.NIMVMO SVRVRONT.DEITV.ETAIAS.ENO.PRINVATVR.SIMO.ETVROERAFONT.PIA.PORA.BENVSO

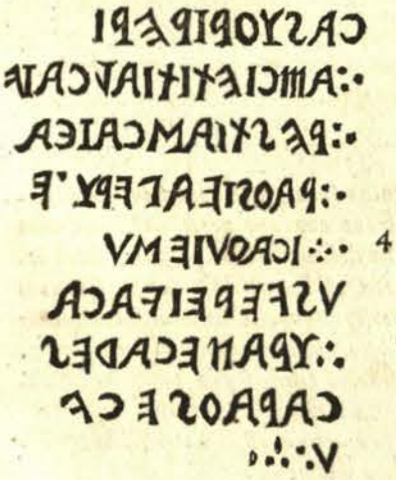
1 *Praecedenti tabulae ſimilis & iſta, qua in Bembi Bibliotheca. Patavii.*

CLAVERNIVR. DIRSAS. HERTI. FRATRVS. ATIERSIR. POSTI. ACNV FABER. OPETER. P. IIII. AGRE: TLATIE. PIQVIER. MARTIER. ET. ƧENA HOMONVS. DVIR. PVRI. FAR. EISCVREN. OTE. A. VI. CLAVERNI DIRSAṆS. HERTI. FRATER. ATIERSIVR. SEHMENIER. DEQVRIER PELMNER. SORSER. POSTI. ACNV. VE✠. X. CABRINER. VEF. V. PRETRA TOCO. POSTRA. FAHE. ET. SESNA. OTE. A. VI. CASILOS. DIRSA. HERTI. FRATRVS ATIERSIR. POSTI. ACNV. FARER. OPETER. P. VI. AGRE. CASILER. PIQVIER MA[R]TIER. ET. ƧESNA. HOMONVS. DVIR. PVRI. FAR. EISCVRENT. OTE. A. VI CASILAT. E. DIRSANS. HERTI. FRATEER. ATIERSIVS. SEHMENIER. DEQVRIER PELMNER. SORSER. POSTI. ACNV. VEF. XV. CABRINER. VEF. VHS:. ET ƧESNA. OTE. A. VI

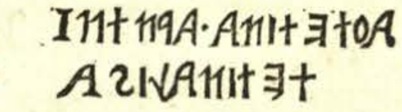
A C c c

Grutero Puteanus.

2 *Prioris tabulae Eugubinae characteribus, non multum abſimiles extant Peruſiae in Etruria, in lapide quadrato.*

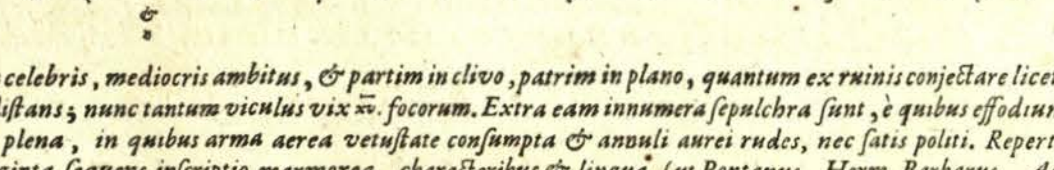

3 *Item Cluſii in Etruria (quod oppidulum nunc Chiuſi corruptè vocant) unde dicti Cluſini, de quibus Horatius lib. primo epiſt. Ad Vallam: Cluſinos Gabioſque petunt & frigida rura, &c. extra oppidulum, in templo.*

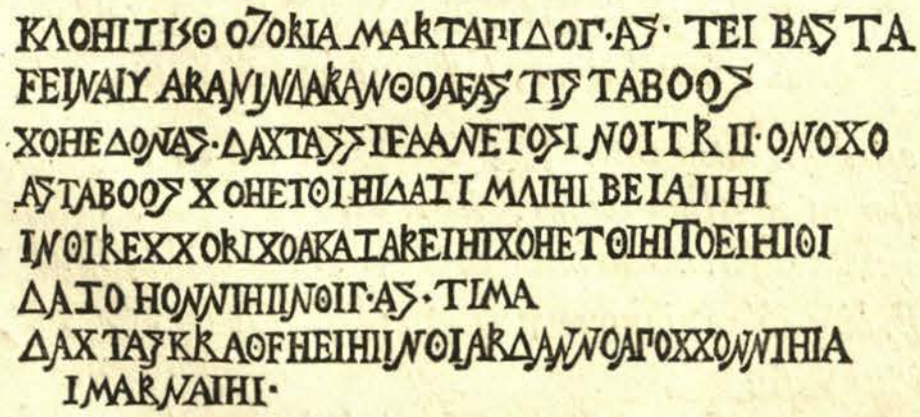

Utrumque vidit & exſcripſit Nicolaus Michault Bruxellenſis.

4 *Qui autem hoſce, & ſuperiores characteres Graecos eſſe volunt, hujuſmodi alphabetum ſibi imaginantur.*

5 *Vaſta, urbs fuit in Apulia, olim celebris, mediocris ambitus, & partim in clivo, patrim in plano, quantum ex ruinis conjectare licet, ſita, nono ab Hydrunto miliari diſtans; nunc tantum viculus vix xv. focorum. Extra eam innumera ſepulchra ſunt, è quibus effodiuntur quotidie multa vaſa oſſibus plena, in quibus arma aerea vetuſtate conſumpta & annuli aurei rudes, nec ſatis politi. Reperta fuit ibidem ante annos quinquaginta ſequens inſcriptio marmorea, characteribus & lingua (ut Pontanus, Herm. Barbarus, Accius Syncerus, Charneus, Summontius, aliique qui eam viderunt, illius temporis docti viri exiſtimarunt) Meſapia: ſolae & unicae ex tota illa lingua antiquiſſimae reliquiae. Hac autem lingua utebantur Japiges, ante adventum Idomenei in Italiam, quae poſtmodum, inducta Graeca, interiit. Galataeus.*

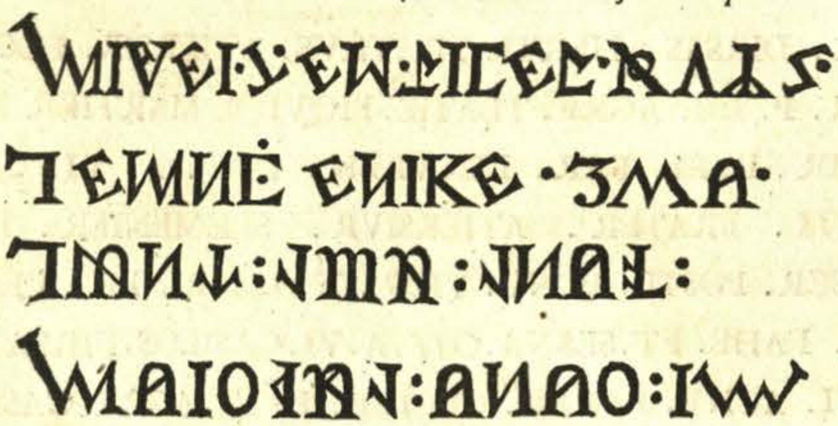

Steph. Pighius deſcripſit ex libro Joſ. oviani Pontani, Neapolitani.

Verùm & hoſce characteres, non Meſapios: ſed merè Graecos, forma in quibusdam aliquantulum immutata, linguamque item Acolicam, breviſſimam ſcilicet & antiquiſſimam eſſe, quidam haud contemnendae eruditionis ac magni judicis viri exiſtimant Characteres verò immutati, & a communibus (quales ſaltem habentur ſupra fol. XVII. *inſcr. prima) alieni, ſunt hi.*

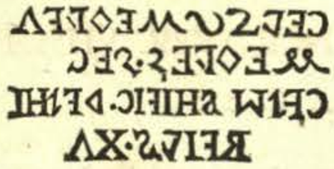
| Ⱶ *pro* Θ | Θ *pro* ω | [i]R *pro* P | Y *pro* OY | F *pro* Φ |

1 *Ab his non omninò abludunt iſthaec inter Bembi ſchedas reperta.*

Grutero Puteanus.

2 *Inventum etiam extra Viterb. in Cybeles, uti putant, delubro iſtud Etruſcis literis.*

Id Latinis literis eſt

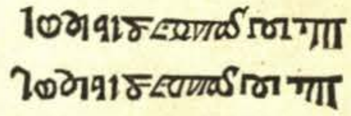
Belyu. meos. iti
meos. icy. yeb.
Ktili. ypitib. Ktipib
Atyli xv

Interpretatio Latina.

Diva. domo. Hoſpita. Iſis
Hoſpitis. primo. excepta. fuit.
in. domo. puellae. Ipite. paterna
ducis. Piti. patris.
An. XV.

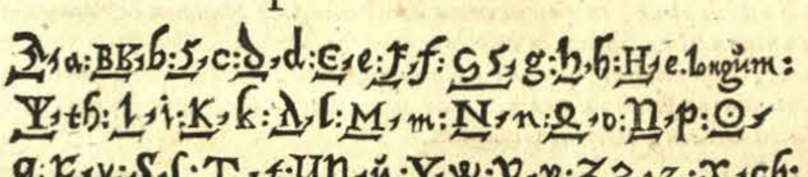
Gruterus è Metelli ſchedis.

3 *Coloniae quoque ex annulo quodam delineavit nobis ſequens Arnoldus Mercator.*

4 *Detur hoc patriae linguae, ac ſubnectantur ſuperioribus exoletis, Gothica iſta, ſive Germanica ſunt, qua communicavit nobis amicus noſter Michael Mercator inventa inter res paternas. neque enim meruerant cur aut perirent, aut cum blattis ac tineis belligerarent; cùm novitate ſua non uni Germano, non uni Belgae in delitiis haberi poſſint, fortè etiam debeant. Pater ergo Michaëlis Arnoldus Mercator, ait extare in Bibliotheca Abbatiae Werdenſis Codicem antiquiſſimum, ante mille plus minus annos in pergameno aureis & argenteis literis perſcriptum, continentem quatuor Evangeliſtarum opus, ſed quod dolendum eſt, lacerum, diruptum, & nullo ordine ignorantia compactoris colligatum. Ex eo ſequentia delineavit Arnoldus, opera & adminiculo Reverendi Domini Henrici Duden pro tempore Abbatis: pauca quidem illa; ſed plura communicare vetabat obſcuritas literarum jam vetuſtate evaneſcentium.*
Hunc librum quatuor Evangeliorum in Gothicam linguam converſorum edidit Franciſcus Juuius cum obſervationibus & Gothico Gloſſario Franciſcus Junius Dordraci CIↃ IↃC LXV. *vide in Gloſſario Alphabetum Gothicum.*

Alphabetum.

X, non habent, ſed ejus loco KS. utuntur.

Obſervanda eſt differentia inter ƛ, & ƛ, *quod in* a *prior pes longior ſit deorſum miſſus, in* l. *vero pares ſint.*
Caute etiam obſerva differentiam inter K & k, *illud eſt* k, *iſtud* r.
Γ *capitale* g *eſt. hinc abbreviaturae* ΓΨS, *id eſt, Godts,* & ᵹΨ, *Godt.*
XS. IS. *Chriſtus Jeſus.*
z *pronuntiari debet ut* tſ. *vel* ſd. *ut Zorobabel,* EZKƛS. *Tſorobabel. Eſdras. haec Lectori ſufficiant.*
. ƛI. *Diphthong. pronuntiatur ut* e. *more Graecorum.* ᵹ *ante* ᵹ. *pronuntiatur ut* n. *item* ᵹ *ante K.*

1

Matthei 6. Capite.

1 BIDGANDANS 2 UTHTHAN 3 NI 4 FILU 5 WAURD- GAIT 6 SWASWE 7 THAI 8 THIUDO 9 THUGKE- ITH 10 IM 11 AUK 12 EI 13 IN 14 FILU 15 WAURD= EIN 16 SEINAI 17 ANDHAUSGAINDAU. 18 NI 19 GALEIKOTH 20 NU 21 THAIM 22 WAIT 23 AUK 24 AT- TA 25 IZWAR 26 THIZEIGUS 27 THAURBUTH, 28 FAURTHIZEIGUS 29 BIDGAITH 30 INA: 31 SWA 32 NU 33 BIDGAITHUS.

Oratio Dominica.

1 ATTA 2 UNSAR 3 THU 4 IN 5 HIMINA, 6 WEI= HNAI 7 NAMO 8 THEIN, 9 QIMAI 10 THIUDIN- ASSUS 11 THEINS, 12 SWE 13 IN 14 HIMINA 15 JAH 16 ANA 17 AIRTHAI, 18 HLAIF 19 UNSARANA 20 THANA 21 SINTEINAN 22 GIF 23 UNS 24 HIMMADAGA, 25 JAH 26 AFLET 27 UNS 28 THATEI 29 SKULANSSIJAIMA, 30 SWASWE 31 JAH 32 WEIS 33 AFLETAM 34 THAIM 35 SK= ULAM 36 UNSARAIM 37 JAH 38 NI 39 BRIGGAIS 40 UNS 41 IN 42 FRAISTUBNJAI. 43 AK 44 LAUSEI 45 UNS 46 AF 47 THAMMA 48 UBILIN, 49 UNTE 50 THE= IN 51 IST 52 THIUDANGARDI 53 JAH 54 MAHTS 55 JAH 56 WULTHUS 57 IN 58 AIWINS. AMEN.

Orationem Dominicam ſubſequentia.

1 UNTE 2 JABAI 3 AFLETITH 4 MANNAM 5 MISSA= DEDINS 6 IZE, 7 AFLETITH 8 JAH 9 IZWIS 10 ATTA 11 IZWAR 12 SAUFAR 13 HIMINAM. 14 ITH 15 JABAI 16 NI 17 AFLETITH 18 MANNAM 19 MISSADEDINS 20 IZE, 21 NIH 22 AN 23 ATTA 24 IZWAR 25 AFLET= ITH 26 MISSADEDINS 27 IZWAROS. 28 AFTHAN 29 BITHE 30 FASTAITH 31 NI 32 WAIRTHAITH 33 SWASWE 34 THAI LIUTANS, 35 SAURJAI 36 FRA= WARDJAND 37 AUK 38 ANDWAIRTHJA 39 SEINA 40 EI 41 TAUGJAIND 42 AU 43 MANNAM 44 FASTAN= DANS. 45 AMEN 46 QITHA 47 IZWIS 48 THATEI 49 ANDNEMUN 50 MIZDON 51 SEINA.

AIWAGGELJO THAIRH MARKUM
ANASTODEITH.

ANASTODEINS AIWAGGELJONS IESUS XRISTAUS SUNAUS GUTHS. SWE GAMELITH IST IN ESA= IIN PRAUFETAU, SAI IK INSANDJA AGGILU MEINANA FAURA THUS, SAEI GAMANWEITH WIG THEINANA FAURA THUS. STIBNA WOP- JANDINS IN AUTHIDAI MANWEITH WIG FRAUJINS RAIHTOS WAURKEITH STAIGOS GUTHS UNSARIS.

Haec ſic leguntur.

Bidgandans vththan ni filu vuaurdgaith ſvvaſve thai thiudo thunkeith im auk & in filu vuaurdem ſeinai, andhauſgaindau, ni galeikoth nu thaim, vuait auk atta izvuar thitſeigus thaurbuth faurthitſeigu. bidgaidt ina, ſvua nu bidgaithus.

INTERPRETATIO

1 *Biddende* 2 *aber* 3 *nicht* 4 *vill* 5 *vuaurd* 6 *gibt, ſoo vuie* 7 *die* 8 *heiden,* 9 *duncket* 10 *inen* 11 *auch* 12 *daß ſei* 13 *in* 16 *ihren* 14 *filn* 15 *vuoirden* 17 *verhoirt vuerden.* 18 *nicht* 19 *geleicket* 20 *dan* 21 *dennen,* 22 *vueiß* 23 *auch* 25 *juvuer* 24 *vatter* 26 *daß ienighe ſo ir* 27 *bedurffet* 28 *ſur dem ſo ihr* 29 *biddet* 30 *im.* 21 *ſo* 32 *dan* 33 *biddet ihr.*

INTERPRETATIO

1 *Vatter* 2 *vnſer* 3 *der du* 4 *im* 5 *himmel,* 6 *geheilget vuerde* 8 *dein* 7 *name,* 9 *zukomme* 11 *dein* 10 *reich,* 12 *vuie* 13 *im* 14 *himmel* 15 *ſo auch* 16 *auff* 17 *erden,* 19 *vnſer* 20.21 *teghlich* 18 *broit* 22 *gib* 23 *vns* 24 *heud am tage* 25 *vnd* 26 *aflait.* i *verlaiß* 27 *vns* 28 *die* 29 *ſchulden vnſer. compoſita dictio eſt ex* SKULA et UNSIJAIMA. *debita noſtra* 30 *ſoo vuie* 31 *auch* 32 *vuihr* 33 *aflaten.* i. *vergeben* 34 *den* 35 *ſchuldern* 36 *vnſern.* 37 *Auch* 38 *nit* 39 *brenge* 40 *vns* 41 *in* 42 *verſuchunge)* in dictione hac vocalis AI ſuo more deeſt FRISTUBNJAI pro FRAISTUBNJAI, 43 *aber* 44 *lueſe* 45 *vns* 46 *von dem* 48 *vbell.* 49 *Denn* 50 *dein* 51 *iſt* 52 *daß reich,* 53 *vnd* 54 *macht,* 55 *vnd* 56 *heerlicheit* 57 *in* 58 *eevnicheit. Amen.*

INTERPRETATIO

1 *Vnde* 2 *ſo ihr* 3 *aflaiſſet.* i. *verlaiſſet* 4 *den menneren,* (viros uti potiores pro utroque indifferenti ſexu hic poſuit) 6 *ihre* 5 *miſſethaden,* 7 *ſo verlaiſſet* 8 *auch* 9 *euch* 11 *euvuer* 10 *vatter* 12 *ſo im* 13 *himmel* (ſubaudi, *eſt.*) 14 *Aber* 15 *ſo ihr* 19 *nicht* 17 *verlaiſſet den* 18 *menneren* 20 *ihre* 19 *miſſethaden, ſo vuirdt auch* 21* *nicht* 24 *euvuer* 23 *vatter* 25 *aflaißen,* 27 *euvuere* 26 *miſſethaden* 28.29. *vuen ihr aber* 30 *faſtendt,* 31 *nicht* 32 *vuerdet* 33 *ſo vuie* 34 *die gleiſſener, oder, eintheil leut* 35 *ſaure,* 37 *die auch* 36 *vervuandlen* 39 *ihre* 38 *andtlaiten,* 40 *auff das ſei* 41 *ſcheinendt* 42 *voir den* 43 *mennern.* i. *hominibus* 44 *vaſtendt,* participium eſt *(jejunantes.)* 45 *Amen* 46 *ſagh ich* 47 *euch* 48 *daſſ die* 49 *angenomen* (ſubintelligitur *haben)* 51. *ihren* 59. *meidlohn.* Graeca dictio eſt μισθὸν, i mercedem *daß iſt meidth, oder meidthlohn.*

Euangelium durch Marcum
fanget an.

Anfanck des Evangelii Jeſu Chriſti des ſohn Gottes, vuie gemeldt iſt in Eſaia dem prophete, ſehe ich ſende meinen Engel faur ihu, ſo bereiden vuirdt deinen vuegh fur ihu. Ein ſtim roeffend in der vuuſten, machet die vuegh fein recht, vuircket die ſtegen vnſers Godts.

WAS IOHANNES DAUPIANDS IN AUÞIDAI, IAH MER-
IANDS DAUPEINID KEIGOS DU AFLAGEINAI
FRAWAURHTE, IAH USIDDGEDUN DU IMMA ALL=
IUDAIA LAND IAH IERUSAULYMEIS, IAH DAU=
PIDAI WESUN ALLAI IN IAURDANE AHWAI FRAM
IMMA ANDHAITANDANS FRAWAURHTIM SEINAIM.

WAS UÞÞAN IOHANNES GAWASIÞ TAGLAM ULBA=
NDAUS, IAH GAIRDA FILLEINA BI HUP SEI=
NANA, IAH MATIDA ÞRAMSTEINS, IAH MILIÞ H
HAIÞI WISK, IAH MERIDA QIÞANDS, QIMIÞ
SWINÞOZA MISSA AFAR MIS ÞIZEI IK NI IM
IAH SUNS SAI AHMA INNA USTAUH IN AUÞIDAI
IAH WAS IN ÞIZAI AUÞIDAI DAGE FIDWORTIGUNS
FRAISANS FRAM SATANIN IAH WAS MIÞ DIUZAM
IAH AGGILEIS ANDBAHTIDEDUN IMMA.

IAH WARÞ IN IAINAIM DAGAM QAM IS FRAM
NAZARAIÞ GALEILAIAS. IAH DAUPIÞS WAS FRAM
IOHANNE IN IAURDANE. IAH SUNS USGAGGANDS
US ÞAMMA WATIN GASAW USLUKNANS HIMINANS.
IAH AHMAN SWE AHAK ATGAGGANDAN ANA INA.
IAH STIBNA QAM US HIMINAM ÞU IS SUNUS
MEINS SA LIUBA, IN ÞUZEI WAILA GALEIKAIDA
WAIRÞS ANAHNEIWANDS ANDBINDAN SKAUDA=
RAIP SKOHEIS, AÞÞAN IK DAUPIA IZWIS IN
WATIN, IÞ IS DAUPEIÞ IZWIS IN AHMIN WEI=
HAMAN.
IÞAFAR-ÞATEI ATGIBANS WARÞ IOHANNES, QAM IS
IN GALEILAIA MERIANDS AIWAGGELION ÞIUDAN
GARDIOS GUÞS, QIÞANDS ÞATEI USFULLNOÞ DA=
ÞATA MEL, IAH ATNEWIDA SIK ÞIUDANGARDI
GUÞS IDREIGOS, IAH GALAUBEIÞ IN AIWAG=
GELION.

IAH WARBANDS FAUR MARE IN GALEILAIAS
GASAW SEIMONU IAH ANDRAIAN BROÞAR
IS ÞIS SEIMONIS WAIRPANDANS NATI IN
MAREIN, WESUN AUK FISKIANS IAH QAÞ IM
IS. HIRIATS AFAR MIS, IAH GATAUIA IGWIS
WAIRÞAN NUTANS MANNE, IAH SUNS AFLE=
TAN-DANS ÞO NATIA SEINA LAISTIDEDUN
AFAR IMMA. &c.

Es vuaſs Joannes daupendt in der vuuſte, vnd predichten den tauff des reuvues, zu aflaghinge der ſunden, vnd auſsghinghend tho im al Judea landt, vnd von Jeruſalem, vnd vuarden gedauffet alle in der Jaurdanen vuaſſer von im antzeigende ihre ſunden.

Es vuar Joannes gekleidet mit Kameel hairen, vnd ein vellene gurde bey ſeinen huffen, vnd vuuſten ſchrecken, vnd vuild honnich aeſs ehr, vnd predichte ſagendt, Es komt ein geſchvuinder dan ich achter mich, deſſe ich nicht bin vuerdich nachneigendt zu ontbinden die ſchoheraiff ſeiner ſchohe, dan ich tauffe euch in vuaſſer, aber er vuirdt euch tauffen mit dem heilgen geiſt. AHMIN, hinc *athem* noſtrum, qui & Latinis ſpiritus dicitur. ut: emiſit ſpiritum. YEIHAMAN ſanctum, hinc pud nos *vueibiſchoff*, pro epiſcopo benedictiones adminiſtrante, *vueyvuaſſer*, pro aqua conſecrata & ſanctificata, & *vueidom* pro ſacra domo, &c.

Vnd es vuar in ghenen daghen das Jeſus quam von Nazareth in Galileen, vnd getauffet vuas von Joanne im Jordan, vnd zur ſtond auſsgaende auſs dem vuaſſer, geſach er die himmelen auſlauckendt, vnd den gaiſt vuie ein taub auſsgaende nach im, vnd ein ſtimme quam auſs dem himmel. Du biſt mein ſeer liber ſohn, in thu hab ich ein vuolgefallen. vnd zur ſtundt ſicht der geiſt hat im auſsgeſtauvuet in der vuuſten, vnd vuardt in diſſer vuuſten 40. taghe verſucht vam Sathan, vnd vuas mit den thieren, vnd die engelen handthabten im.

Aberachter dat angetaſt vuardt Joannes, quam Jeſus in Galilea predighend das evangelium des reichs Gottes, ſagendt das auſsgeſullet iſt die tzeyt, vnd geneket ſich daſs reich gottes: habet berovu, vnd gelaubet dem evangelio.

Vnd vuarbendt fuhr das meer in Galilea, geſagh Simonem vnd Andream den broeder diſſes Simonis, vuerpende die netzer im meer, dan es vuehren fiſcher, vnd ſaget inen Jeſus, hergaet after mich, vnd ich vuerd euch machen viſcher der menſchen, vnd zur ſtond verlaitend ihre netzen folgden ſei after im.

Ex Arnoldi Mercatoris ſchedis Gruterus.

M. AVR. PAÇORVS AEDI
TVVS SANTAE VENE
RIS IN SALVST HORTIS
SPEI
ARAM CVM PAEMENTO
SOMNIO MONITVS SVM
TV SVO DD.
Romæ ad Bellaianis hortos.
E. Boiſſardi Antiqq. T. IV. p. 130.

1 VIARVM ET PONTIVM.

In Forojulienſi regione, medio ferè montis Crucis adſcenſu, præcipiti ſaxo inciduntur haec.

C. IVLIVS. CAESAR. VIAM. INVIAM
SOLERT. S. ET. IMPENDIO. ROTAB
REDD

Ex Tacuin. Antiqq. Eſt & apud Sabellic. lib. 1. Antiqu. Aquileiae, & Cluv. lib. 1. Ital. ant. c. 20.

2 *Arimini.*

C. CAESAR. AVGVSTI. F
COS
VIAS. OMNES. ARIMINI
STERNI..........................

Ex Onuphr. Panvinio.

3 *Sub Tibure loco qui vulgò Caſſano dicitur.*

*ANI
IMP. CAESAR
DIVI. F. AVGVST
C†⊗I. P. CCCXX

Ant. Morillonius exſcr. & dimenſus eſt. Totidem paſſus à vicinis ruinis aedificii antiqui.
* Ita ſcheda Pigh. unicum verſum praemittit. In editis deſideratur ANI.
† ∞ Ita Pigh. ſch.

4 *Emeritae in Hiſpania in aedibus Ferdinandi de Carra.*

IMP. CAES. DIVI. F. AVG. PON. MAX
COS. XII. TRIBVNIC. POTEST. X. IMP. VIII
ORBE. MARI. ET. TERRA. PACATO
TEMPLO. IANI. CLVSO. ET.*REP. PO.
ROM. OPTIM. LEGIB. SANCTISS
INSTIT. REFOR. VIAM. SVPERI
ORVM. COSS. TEMPORE. INCHO
ET. MVLTIS. LOCIS. INTERMIS
SAM. PRO. DIGNITATE. IMPERII
LATIOREM. LONGIOREMQ
GADEIS. VSQ. PERDVXIT
XXX

Ex Morali Stradaque: quibus adſtipulantur omninò Schotti ſchedæ.

5 *In civitate Caſtellana Faliſcorum oppido Tabula marmorea.*

HONORIS
IMP. CAESARIS. DIVI. F
AVGVSTI. PONT. MAXIM
PATR. PATRIAE. ET. MVNICIP
*MAGISTRI AVGVSTALES
C. EGNATIVS. M. L. GLYCO
C. EGNATIVS. C. L. MVSICVS
C. IVLIVS. CAESAR. L. ISOCHRYSVS
Q.†FLORONIVS. Q. L. PRINCEPS
VIAM. AVGVSTAM. AB. VIA
ANNIA. EXTRA. PORTAM. AD
CERERIS. SILICE. STERNENDAM
CVRARVNT. PECVNIA. SVA
PRO. LVDIS

Vidit & exſcr. Smetius.
* Inferius ccxl.ix. 5. † FLORINIVS mſ. Smetii Urſ. & Onuf.

6 *Prope Farfarum fluvium in Sabinis, 20. à caſtello, quod adhuc Curreſe à Curibus vocatur, miliario, ad viam publicam, ex marmore candidiſſimo; & litera pulcherrima. Altum pedes* IIII *latum ped.* IIS *Contuli cum Urſ. ſched.*

Fuit autem, vel miliarium, nam ibi concurrunt viae tres: vel terminus in agrum Curenſem & Sabinum.

P. PVBLILIVS. ANTHVS
†VI. VIR. AVGVSTALIS
CVRIBVS. SABINIS
TESTAMENTO. FIERI. IVSSSIT
ARBITRATV. GEMELLI... — Urſ. ſched.
NERONIS. CLAVDI. CAESA... — Urſ.
AVG. GERMANICI... — Urſ.
*PRIMIGENIANI. TABVL... — Urſ.
‡HEREDITATIVM
ADIECTIS. DE. SVO.‡ H-S ↀI... — ‡ H S. ccIↃↃ. I... Urſ. ſchedae.

Pighius exſcripſit. Smet. 1. 1.
† VI. VIR. Auguſtalis Volſcis Latinis. Et tabular. xx. Heredit. inferius mcxi. 3. ‡ in 8. dxc. libertus Auguſti ſupra hereditates. * TI. Claudius Primigenius ſub Veſpaſiano inf. ccxl. 1.

7 *In via Flaminia, 3° aut 4° lapide à Foro Sempronii, Urbinum verſus, *Metaurus fluvius inter duos excelſos montes labitur, juxtaque via jacet, quam neceſſe fuit muniri, & pro loci natura nonnunquam fulciri: & in eam rem extant antiquiſſima murorum ex quadrato lapide veſtigia, à templo Sanctae Mariae del ponte, uſque ad locum quem Cagli vocant. Imò ipſa montis (Apennini ſcilicet) pars, quae viam occupabat, à Caeſ. Veſpaſiano, ad 200. paſſus in modum arcus ac fornicis excavata eſt, uti ſequens titulus vetuſtate penè abſumptus indicat. Porro locum ipſum Furlo nunc vocant, fortaſſis Forulum.*

IMP. CAESAR. AVGVSTVS
VESPASIANVS. PONT. MAX
TRIB. POTEST. VII. IMP. XXVIII. COS. †VIII.
CENSOR. FACIVND. CVRAVIT.

Ant. Morillonius & alii nonnulli viderunt & exſcripſerunt. * Candianus Fabret. emend. p. II. † VIIII. mſ. Smetii.

1 *Tibure, in domo Jo. Galini Cencii.*

VIARVM

C.RVSTIVS.C.F.FLAVOS.ITER
L. OCTAVIVS. L. F. VITVLVS
*IIII. VIR. D. S.S.
VIAM. INTEGENDAM
CVRAVER

Ant. Morill. exſcripſit, habetque Apianus.
* III. Urſ. ſch.

2 *Ejuſdem exempli tabella extat ibidem tranſpoſita tantum verſu primo; ambitionis cauſa. Contuli cum Urſ. ſch.*

L. OCTAVIVS. L.F.VITVLVS
C.*RVSTIVS. C.F. FLAVOS. ITER
† IIII. VIR. D. S. S.
VIAM. INTEGENDAM
CVRAVER

Ex Jacobonio & Apiano.
*RVSTICVS. Urſ. ſch. † III. Urſ. ſched.

3 *Ad aquas Alburneas.*

D. D
C. CAES. I. IVS. C. F
C. HE. IVLIVS. T. F. Q
.... MOTRR. COL. D. S. S
C. RVSTIVS. C. F. FLAVOS. ITER
L. OCTAVIVS. L. F. VITVLVS. IT..
IIII. VIR. D. S. S..
VIAM INTEGENDAM
CVRAVERE

Gruterus ex Urſini ſchedis.

4 *Foro Sempronii in Piceno ſeu Marchia Anconitana. Fabrett. inſc. c. v. p. 406. emendatiorem ex lapide inſpecto exhibet.*

AVGVSTALES. VI. VIR
C. PESCENNIVS. C. L. CLEMENS
C. VETTIENVS. C. L. TIRO
L. MAENVS. L. L. PHARNACES
C. VERNASIVS. C. L. [a]EXVMOLPHVS
C. VEIANVS. C. L. EPAPHRA
L. LVCILIVS. Ɔ. L. CHRESTVS
CN. VETTIDIVS. CN. L. OPTATVS
C. [b]VTTIEDIVS. C. L. QVARTIO
C. CVPPIENVS. C. L. SVCCESSOR
L. [c]MAENVS. L. L. [d]ATHOBVTIVS
E. CATELLIVS. L. L. BARBARVS
[e]SEX. FIRMIVS. SEX. L. PRIMIO
[f]CN. RVSTIVS. CN. L. CLARVS
VIAM. LONG. P. ∞ CLXV. EX. D. D
OB. HONOREM. SEXVIRATVS
SVA. PECVNIA. SILICE. [g]STERNEND
CVRARVNT

Joannes Metellus Sequanus ab aliis accepit. Leand. Alb. in deſcript. Italia. p. 438. vidit apud aediles Pauli Epiſcopi Foro Semproniani. Hunc lapidem ſic emendavi ex Fabretto, qui cum ipſo lapide contulit. Verſum tertium ante ultimum OB HONOREM SEXVIRATVS retinui, quamvis non habeatur apud Fabrettum. Graev.

a EVMOLP. b VTTED. aut VETTID. offenditur hoc nomine Gruterus, ſed ſine cauſſa. v. *Fabret. inſcript. c. I. p. 5.* c MAELIVS. d AGATHOBVLVS. e Sex. Firmio Sex. F. Aemilia Sabino. Lap. Neap. ap. Capac. l. Hiſt. Neap. 21. f Cn. Marcius Ruſtius Rufinus. DLIX. 1. g ST::ER.

5 *Anagniae in Latio, in ſummo templo, in duobus tabulis marmoreis, aequalibus; quarum uni primus: alteri verò poſtremus verſus deeſt.*

*IMP. CAESAR. DIVI. MARCI
ANTONINI. PII. GERM. SARMATICI
FILIVS. DIVI. COMMODI. FRATER. DIVI
ANTONINI.. PII. NEPOS. DIVI. HADRIANI
PRONEP. DIVI. TRAIANI. PARTHICI
ABN. DIVI. NERVAE. ADNEP.
L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS. PERTI
NAX. AVG. ARABIC. ADIAB. PARTHIC. MAX
PONTIF. MAX. TRIB. POT. XV. IMP XII. COS. III. P. P. ET
IMP. CAESAR. IMP. CAESARIS. L. SEPTIMI
SEVERI. PII. PERTINACIS. AVG. ARABICI
ADIAB. PARTH. MAX. FIL. DIVI. MARCI. ANTO
NINI. PII. GERM. SARM. NEPOS. DIVI. ANTO
NINI. PII. PRONEPOS. DIVI. HADRIANI
ABNEPOS. DIVI. TRAIANI. PARTH. ADNEP.
M. AVRELIVS. ANTONINVS. AVG
PIVS. FELIX. PONTIF. TRIB. POT. X. IMP. II. COS. III. DES

FORTISSIMVS. AC. SVPER
OMNES. FELICISSIMVS
PRINCEPS

Prius eraſa, ſed poſtea reſtituta.

VIAM. QVAE. DVCIT. IN. VILLAM. MAGNAM
SILICE. SVA. PECVNIA. STRAVERVNT

Legit atque exſcripſit Smetius.

6 *In valle Dianae, agro Atinate, ad cauponam, quae vulgo vocatur Polla.*

VIAM. FECEI. RHEGIO. AD. CAPVAM. ET. IN
EA. PONTEIS. MILIARIA. TABELLARIOSVE
POSEIVI. SVNT. A. RHEGIO. AD. CAPVAM. MIL.
CCLXXXV. HINCCE. AD. COLVMELLAM. MILIARIA
CCX. A. BIBONA. AD. LOCROS. MILIARIA. XXXXV.
A. FRETO. AD. SYLLAM. MILIARIA. LX. IDEMQVE
FECEI. VT. EX. AGRO. POPLICO. ARATORIBVS
CEDERENT. PASTORES.

7 *Ita Smetianus codex ex Pontani libro: at alias ſic concipiuntur.*

*M. AQVILIVS. M. F. GALLVS. PROCOS
VIAM. FECEI. AB. REGIO. AD. CAPVAM. ET. IN. EA. VIA
PONTHEIS. OMNEIS. [a]MEILIARIOS. TABELARIOSQVE
POSEIVEI. HINCE. SVNT. NOVCERIAM
MEILIA. LI. CAPVAM. [b]XXCIIII. MVRANVM. LXX.
IIII. COSENTIAM. CXXIII. VALENTIAM. [c]CLXXX. ᒥ
AD. FRETVM. AD. STATVAM. CCXXXI. ᒥ. [d]REGIVM (ſic)
[e]CCXXXVII. SVMA. AF. CAPVAM. REGIVM
MEILIA. CCCXXI. ᒥ [f]ET. EIDEM. PRAETOR
IN. SICILIA. FVGITEIVOS. [g]ITALICORVM. CON
QVAEISIVEI. (ſic) REDIDEIQVE. HOMINES. DCCCCXVII
EIDEMQVE. PRIMVS. FECEI. VT. DE. AGRO. POPLICO
ARATORIBVS. CEDERENT. (ſic) PAASTORES. FORVM
AEDISQVE. POPLICAS. HEIC. FECEI

† *In alio exemplari inter F. & S. ſpacium trium aut quatuor literarum eraſarum ſpectatur.*

Ex Antonii Auguſtini, Antonii Verderii, Jo. Vinc. Pinelli, ſed potiſſimum Celſi Cittadini, qui exſcripſit ad lapidem ipſum, exemplaribus, nec longe ſecus Apianus.

* Hunc verſum Celſus Cittad. reſtituit ex lapide. In edit. Grut. eſt omiſſus. *Gualth. Sicil. p. 62.* vid. Gronov. 1. de pec. vet. c. 3. a h. e. pontes e tabulis ſeu aſſeribus mille pedum longitudine. Pontibus autem opus eſt propter vias torrentibus interruptas. b XXCIII. Urſ. ſched & Vorſtii. c CLXXXII. d SVMA. Urſ. at. lege SVMMA. AB CAPVA REGIVM. Gud. e CCXXX. MI. f Haec verba ET EIDEM PRAETOR IN SICILIA, nunc deſiderantur in lapide, quem diligenter inſpexi. Gud. g ITALORVM. Roſſ. Memor. Breſc. p. 241.

8 *Romae in vinea Dn. Angeli, extra portam Capenam.*

P. *SCAPTIVS. P. F. GABINAM
VIAM. ORNARI. AC. REFICI
SVA. IMPENSA. CVRAVIT

Gruterus ex autographo Fulvii Urſini.
* Cic. ad Att. VI. *ut equites Scaptio ad pecuniam cogendam daret.*

9 *In Pedemonte, ditionis Neap. loco.*

FABIVS. MAXIMVS. V. C. RECT. PROV
F†S. PR. VIAS. HERCVLIS. OB. TERR
AEMOTVS. EVERSAS. RESTITVIT. A. FVN
DAMENTIS

Ex libro Jo. Pontani.

1 *Pierreport in Helvet.*

NVMINI AVGV
STORVM
VIA. FACTA. PER
†C.. VR.... VM. PATERNVM
II. VIR. COL. HELVET

ST. Viſtat.

Grutero Freherus. Urſtiſius epit. Hiſt. Baſil. c. 6.
† Rein. e conjectura TVRANIVM. Amicus, qui vidit, in ſuis ſchedis notaverat, M. DVRI.. VM PATER XX. II. VIR. IL. COL. HELVET. Gud.

3 *Sueſſae in Campania: medio itinere inter Capuam & Formias fragm. cippi marmorei, litera palmari.*

*RTHICI. FIL
DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANI. HADRIANI
AVG. PONTIF. MAX
TRIB. POT. VI. COS. III.
VIAM. SVESSANIS
MVNICIPIBVS
SVA. PEC. FECIT

Steph. Pighius vidit & exſcr.
* Capac. ita ſuppletum exhibet l. 11. Hiſt. Neap. c. 19. IMP. CAESARI. DIVI TRAIANI PARTHICI.

4 *Capuae in Campania, in ponte Vulturni fluminis, litera coacta ac declinanti, nec digna ſeculo Antonini, ſed forſitan à poſteris reſtituta.*

IMP. CAESAR. AVG. M. AVRE.
LIVS. ANTONIVS. PIVS. FE
LIX. AVG. PARTHICVS. MAX
BRITANNICVS. MAX. P. M. P. P.
‡COS. III. DES. IIII.
VIAM. INVNDATIONE. AQVAE
INTERRVPTAM. RESTITVIT

Pighius exſcr. Smet. 1. 11. ‡ Con. Vauverii ſchedae.

2 *Aſculi in Termino viae, in ſummo lapidis; multique hujuſmodi extant in Apulia.*

V
IMP. CAESAR
DIVI. NERVAE. F
NERVA. TRAIANVS
AVG. GERM. DACIC
PONT. MAX. TR. POT
XIII. IMP. † VI. COS. V
P. P
VIAM. A. BENEVENTO
BRVNDISIVM. PECVN
SVA. FECIT

In alio exemplari. III. COS II

Ex Panvinio & Manutio, Verderiique ſchedis.

5 *Braccarae in columna.*

IMP. CAES. C. IVLIVS. VERVS. MAXIMVS. PIVS
F. AVG. GERM. MAX. DAC. MAX. SARM.
MAX. PONT. MAX. TRIB. POT. V. IMP. VII
P. P. COS. PROCOS
ET. C. IVLIVS. VERVS. MAX. NOBILISSIMVS
CAESAR. GERM. MAX. DAC. MAX. SARM. MAX.
PRINC. IVVENTVTIS. FILIVS. D. N. IMP. C
IVLII. VERI. MAXIMINI. P. F. AVG.
VIAS. ET. PONTES TEMPORE VETVSTATIS
COLLAPSOS. RESTITVERVNT
CVRANTE. *Q. DECIO. LEG. AVGG. PRET.
PRAEF A. BRAC. AVG
M. P

Ex Morali.
* Q. Decius eſt C. Meſſius Quintus Trajanus Decius, qui poſt Philippos imperavit, quem Praefectum Praetorio fuiſſe ex ſola hac inſcriptione diſcimus. Gud. Reineſ. tamen videtur verius legendum. LEG. AVGG. PRO. PRET. A. BRAC. AVG. Mil. Paſſ. Scal. in indic. c. 6. ſub A. & P. exponit Praefecto Alae Braccar. Auguſtan. ſed Reineſius ſimpliciſſime. PAETorio Praefecto a Braccar. Aug. Millia Paſſuum tot. Sic CLVI. 3. & CLVIII. 4. Nuſquam etiam legitur Braccar Auguſtan. equites fuiſſe: ut alam propterea ſic exponere opus fuerit. Fit autem tantum mentio cohortium Braccar. Aug. in quibus pedites DLXII. 2. Gud.

6 *Pergentibus ad vicum S. Geneſii prope Ciſtercnem occurrit rupes diviſa opere humano, cum hac inſcriptione, vulgo locus dicitur Petra ſcripta. corrigitur a Spon. Miſcell. p. 150. & probat Fabrettus, in emendationibus.*

CL. ϕ POSTHVMVS. DARDANVS. aV. INL. ET. PA
TRICIAE. DIGNITATIS. EXCONSVLARI. PRO
VINCIAE. VIENNENSIS. EX. MAGISTRO. SCRI
NI. LIB. ϕ EXQVAEST. ϕ EXPRAEF. ϕ PRAET. ϕ
bNEMA..... GALLACIAE. ϕ ET. INL. ϕ FEM. ϕ
EIVS. LOCO. CVI. NOMEN. THEOPOLI. EST.
VIARVM. VSVM. CAESIS. VTRINQVE. MON
TIVM. LATERIBVS. ϕ PRAESTITERVNT. MVROS
ET. PORTAS. DEDERVNT. QVOD. IN AGRO
PROPRIO. CONSTITVTVM. cTVENTIONI. OM
NIVM. VOLVERVNT. ESSE. COMMVNE. ADNI
TENTE. ETIAM. V. ϕ INL. ϕ COM ϕ AC. FRATRE. ME
MORATI. VIRI. CLAR. ϕ LEPIDO. EXCONSVLARI
GERMANIAE. PRIMAE. EXMAGISTRO. MEMORIAE
EXCOM. ϕ RERVM. PRIVAT. ϕ VT. ERGA. OMNI
VM. SALVTEM. EORVM. STVDIVM
ET. DEVOTIONIS. PVBLICAE
TITVLVS. POSSET. OSTENDI

a male Grut. VI. NP.

b NEVIA GALLA CLAR. Spon. & ante illum Sirmondus notis ad Sidon. ſub Honorio.

c TVETIONI. ſic emend. ex Sirmondo. Male Grut. *Tuentio.* V. *Pignor. Symb. Epiſt.* 40.

Sic emendavi ex Sponio, in Grutero eſt corruptiſſima haec inſcriptio quam accepit a Scaligero.

VIAR. AC PONTIVM.

Allifani in Campania, in angulo parietis ſummi templi.

1

L. APPVLEIVS
C. F. ANI. NIGER
*I-I. VIR
CVRATOR. VIARVM
STERNENDARVM
PEDVM. DECEM
MILLIA. VIAM
SVA. PECVNIA
FECIT

Sacerdos quidam Augguinus Smetio. l. 8.
* H. Smet.

2 *Neapoli caſtro Martis de Vulturno.*

M. ARRIVS. M. F.
M. SEXTIVS. M. F
DVOVIRI. DE. S. VIAM
FACIVND. ET. REFICIVND
COERAV.

Ex Apiano.

3 *Aquileiae.*

ARIVS. A. L. TERTIVS
AVG
TESTAMENTO. STERNI
IVSSIT
IN. QVOD. OPVS. EROGA
TA. SVNT. H-S. XXX

Ex Apiano & Lazio.

4 *Aquileiae ante oſtium Eccleſiae monialium.*

IMP. CAES. INVICTVS. AVG
AQVILEIENSIVM. RESTITVTOR
ET. CONDITOR. VIAM. QVOQVE
GEMIMAM. A. PORTA. VSQVE. AD
PONTEM. PER. TIRONES. IVVEN
TVT. NOVAE. ITALICAE. SVAE
DILECTVS. POSTERIORIS. LONGI
TEMPORIS. LARE. CORRVPTAM
MVNIVIT. AC. RESTITVIT

Ex Tacuino & Apiano. Cluver. 1. Ital. ant. c. 20. Auguſto tribuit. M. Antoninus inſtituit Leg. II. & III. Italicam illamque Norico, hanc Rhaetiae impoſuit. Dio. lib. 55. & Velſer. Vind. l. 6.

5 *Vinueſſae in Hiſpan.*

HANC. VIAM
AVG
L. LVCRETIVS. DENSVS
FECIT

E Morali.

6 *Romae, in Palatio Card. Genuenſis, juxta viam Salariam.*

CLIVVM. MARTIS.† PER. PVBLICA....
IN. PLANICIEM. REDEGERVNT
S. P. Q. R.

E Mazochio & Metelli ſchedis. Eadem eſt ſeptimae hujus paginae. † leg. PEC.

7 *Romae proximè repertum, extra portam Capenam, extatque in aedib. Fabricii Narii.*

SENATVS
POPVLVSQVE
ROMANVS
CLIVOM
MARTIS
PECVNIA. PVBLICA
ſic
IN. PLANITIAM
REDIGENDVM
CVRAVIT

Ex Urſino & Cittadini ſchedis.

8 *Anxuri ſive Terracinae, in Caeſarei templo.*

DN. GLORIOSISS. ADQ. IN
CLVTVS. REX. *THEODORICVS. VICT
AC. TRIF. SEMPER. AVG. BONO. REIP.
NATVS. CVSTOS. LIBERTATIS. ET
PROPAGATOR. ROMANI. NOMINIS
DOMITOR. GENTIVM.

DECENNOVII. VIAE. APPIAE. ID. EST. A. TRIB
VSQ. TERRACENA. ITER. ET. LOCA. QVAE
CONFLVENTIBVS. AB. VTRAQ. PARTE. PALVDVM
ſic
PER. OMNES. RETRETRO. PRINCIPVM. INVNDAVERANT
VSVI. PVBLICO. ET. SECVRITATE. VIANTIVM
ADMIRANDA. PROPITIO. DEO. FELICITATE
RESTITVIT. OPERI. INIVNCTO. NAVITER. INSVDANTE
ADQ3 CLEMENTISSIMI. PRINCIPIS. FELICITER
DESERVIENTE. PRAECONIIS. EX. PROSAPIA. DECIO
RVM. CAEC. MAV. BASILIO. DECIO. VC. ET. INL.
ſic
EXPF. VRB. EXPPO. EXCONS. ORD. PAT. QVI. AD
PERPETVANDAM. TANTI. DOMINI. GLORIAM. PER
PLVRIMOS. QVI. ANTE. NON. ERANT. ALBEOS...
........................DEDVCTA. IN. MA
RE. AQVA. IGNOTAE. ATAVIS. ET. NIMIS. ANTIQVAE
REDDI....................................
....
....

E ſchedis Metelli Gutenſt. Grutero. * THEODERICVS. Fabret. inſc. c. VII. p. 521.

VIAR. AC MILIARIVM

1 *Cordubae, in aede maxima.*

IMP. CAES. DIVI. F
AVG. COS. XIII. TRIB
POTES. XXI. PONT. MAX
A. BAETE. ET. IANO. AVG
AD. OCEANVM

LXIII

Ex Ant. Auguſtini ſchedis, & Surita.

2 *Cordubae in Coenobio Franciſcanorum columna ex marmore ſubviridi.*

IMP. CAESAR. DIVI
F. AVGVSTVS. COS
† VIII. TRIB. POTEST
XXI. PONT. MAX. A
BAETE. ET. IANO
AVGVSTO. AD
OCEANVM

CXXI

CONSTANTIAE
AETERNITATI
QVE. AVGVSTI

E Marianae hiſtoria fortè idem cum ſuperiori.

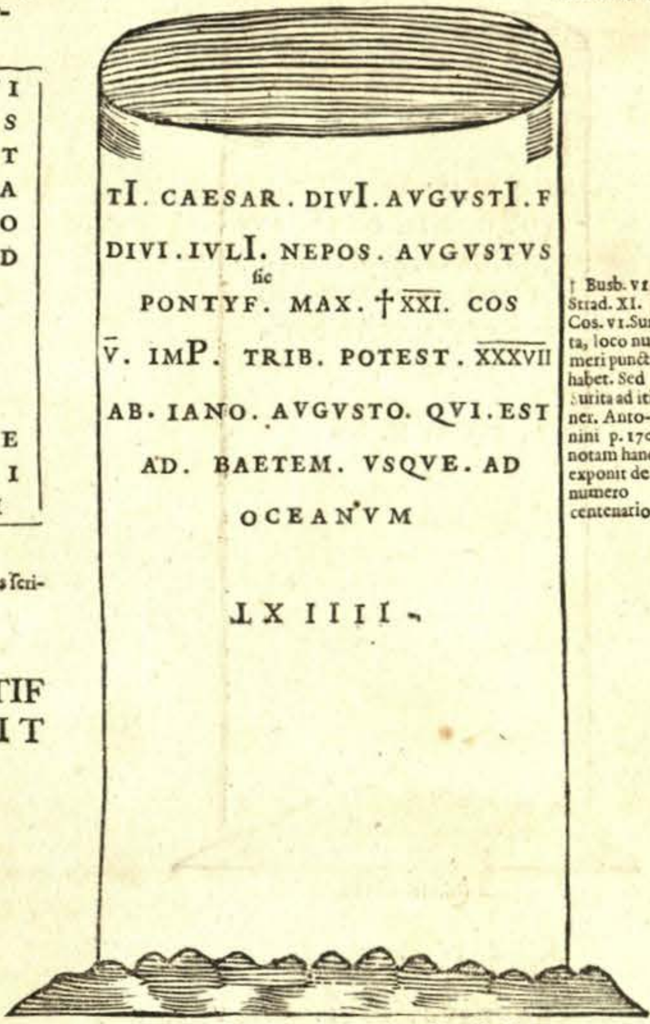
† XIII. Boſ. de Pontif. Imp. & ſic Gudius ſcribendum vidit ex praecedente.

3 *Nemauſi.*

TI. CAESAR. DIVI. AVG. AVG. PONTIF
MAX. TRIB. POT. XXI. REFECIT
ET. RESTITVIT
IIII

Ex iis quae Scaligero miſſa.

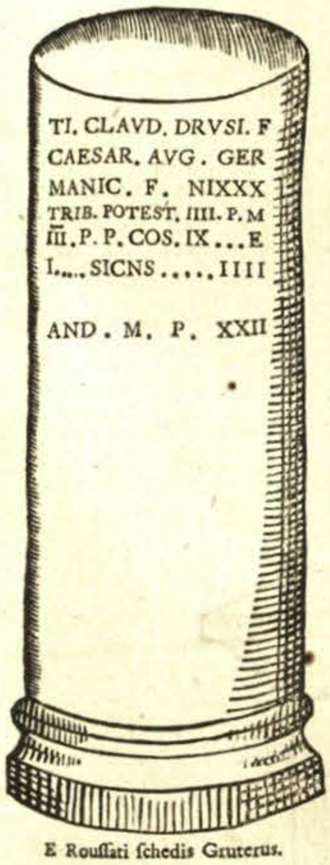
4 *Corduba incolumna marmorea.*

† Busb. VI. Strad. XI. Cos. VI. Surita, loco numeri puncta habet. Sed Surita ad itiner. Antonini p. 170. notam hanc exponit de numero centenario.

Ex Surita & Ant. Auguſtini ſchedis.

5 *Urbe Lingonum.*

E Rouſſati ſchedis Gruterus.

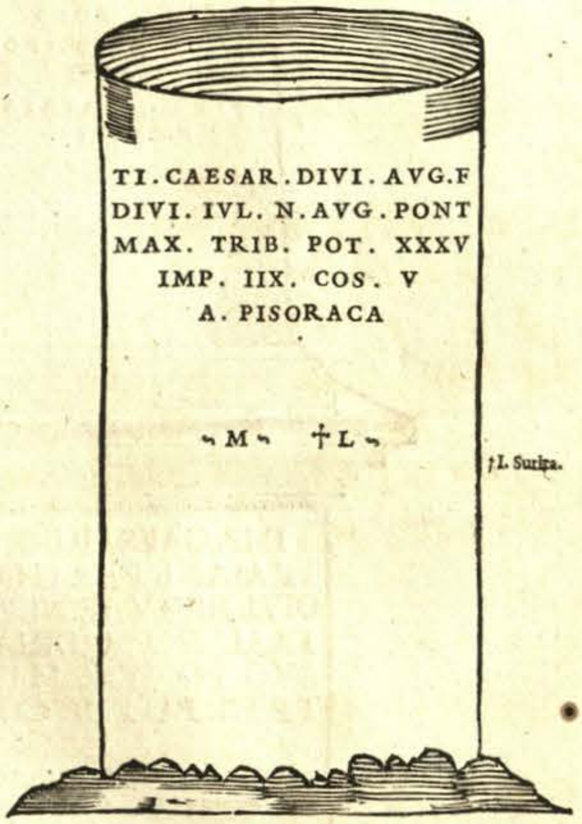
6 *Nemauſi.*

TI. CAESAR
DIVI. AVG. F. AVG
PONT. MAX
TRIB. POT. *XXXII
REFECIT. ET
RESTITVIT
V.

E Scaligeri ſchedis.

* XXXIII. Graſſer in antiqu. Nemauſ.

7 *Juxta Herream opp. Hiſpan. in Vaccaeorum regione.*

† I. Surita.

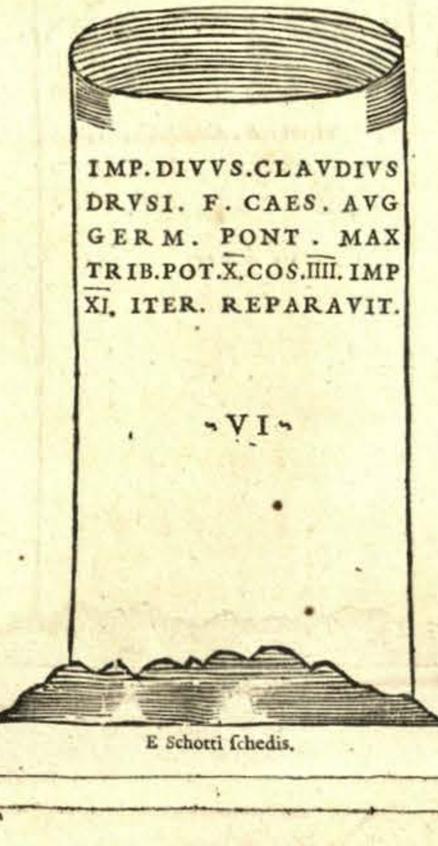
E Schotti ſchedis.

8 *In Eccleſia Vici quem* Pozo *vocant, ante fores templi dejectus lapis.*

.. CAESAR
CLV ......
PONTIFE ....
P. XXX ....
... A. AVGVSTOBRIGA
M. VIIII

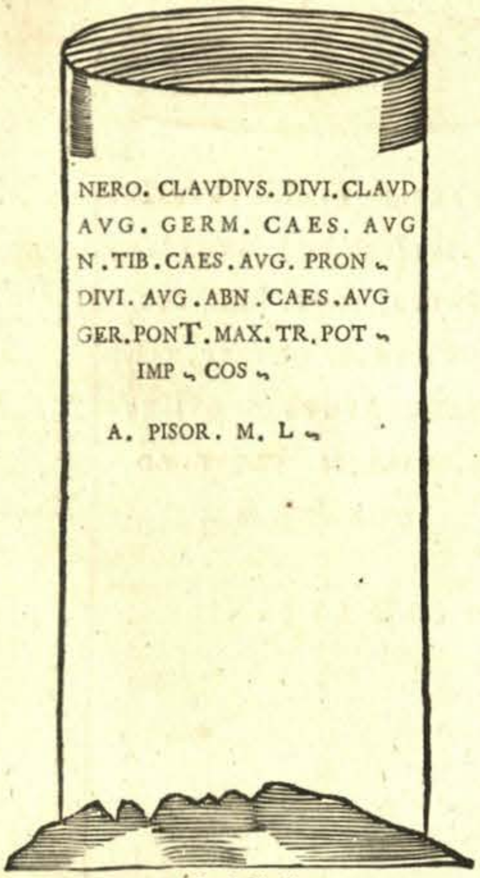
E Surita.

9 *Emeritae.*

E Schotti ſchedis.

1 *Altera columna prope Herream Hiſpan.*

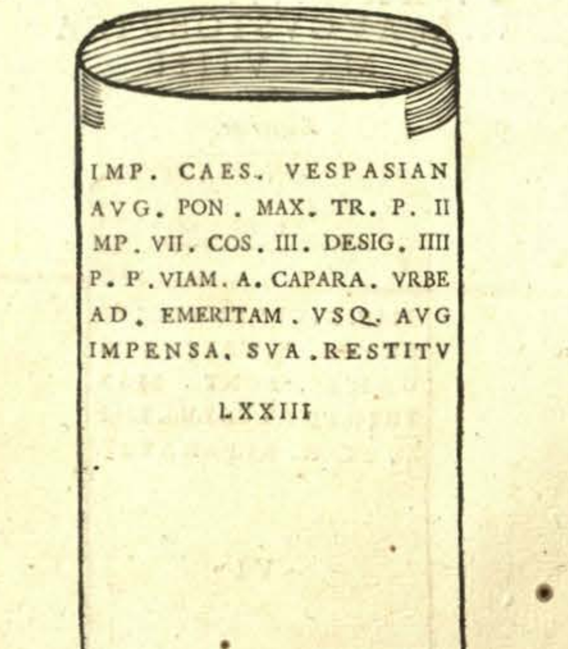
E Schotti ſchedis.

2 *Primo à Corduba lapide.*

NERO. CLAVDIVS. DIVI. CLAVDI. F
GERMANICI. CAESARIS. N. DIVI
AVG. ABN. TIB. CAESARIS. PRON
TRIB. POT. IMP . . . .
. . . .

Ex Strada. Eadem eſt infra CLXXXIX. 2.

3 *Emeritae in columna.*

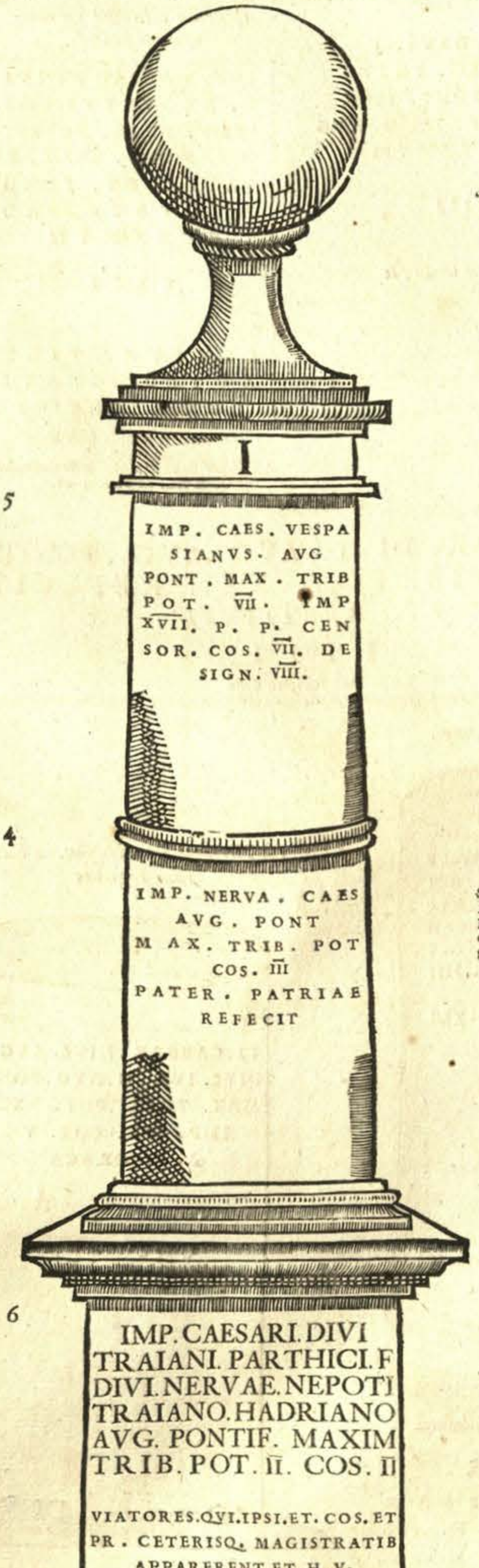
E Surita, & Schotti ſchedis.

Romae tranſlata ex Appiae viae ruinis in Capitolium Columna, cujus vertex in globum deſinit; ſubque numero principe triplicem hanc habet inſcript.

5

4

6

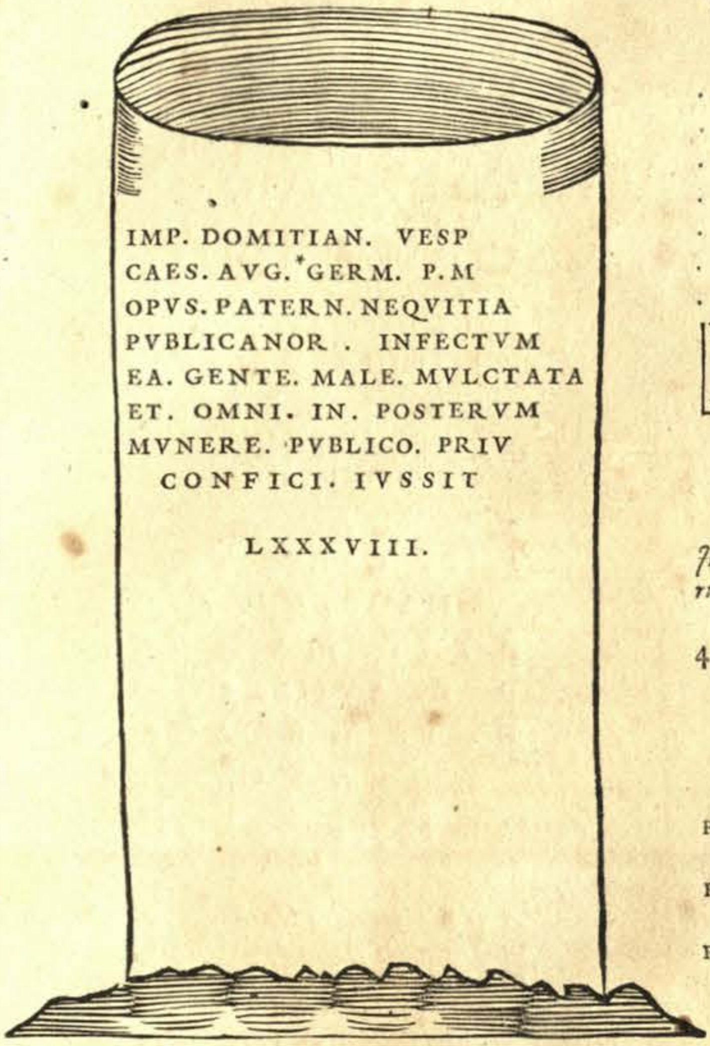

SAR
AVGVSTVS. PONTIFEX
MAXIMVS. TRIBVNI
CIA POTESTATE.
ſic Fabret, inſc. c. V. p. 414.

Ex ſchemate inciſo in aes ab Nic. Aloſtano. Vidi Romae cIↄ Iↄc LX. II. Gud.

VIAR. ET MI
LIARIVM.

1 *Emeritae.*

E Strada & Schotti ſchedis.

* Hoc cognomen tulit Domitianus cum Cattos viciſſet. Suet. c. 6. & 13. Domit. Hinc abſolute poëtis vocatur Germanicus. Sic Martialis VIII. ep. 55. & l. v. ep. 20. & Statio I Silv. I. Appius Maximus confector belli Germanici ſub Domitiano inferius CCCLIX. 2.

2 *Epilae, ad Comitis ulmetum, quà itinera Caeſaraugusta Bilbilim & inde Emeritam ducebantur.*

. . . . . . S A R
. . . . . SIANI. F
. . . . S. AVG. GER
. . . . P. VIII. COS. XI
. . . . . TESTAT. P. P
. . . . ECORR . . . PT
. . . . . TES. RESTIT
C C L X X X I X
C L X I X
V I I

E Surita.

3 *Emeritae.*

IMP. TITVS. CAES. VESP
AVG. PON. M. TRIB. P. *V
COS. VIII. P. P. GENERIS
HVMANI. AMOR. EST. DE
SIDERIVM. ETIAM. †VI
IIII — † VIVENS Moralis.

E Schotti ſchedis & Strada.
* VIII. Boſ. *de pontif. imper.* 2. §. 14.

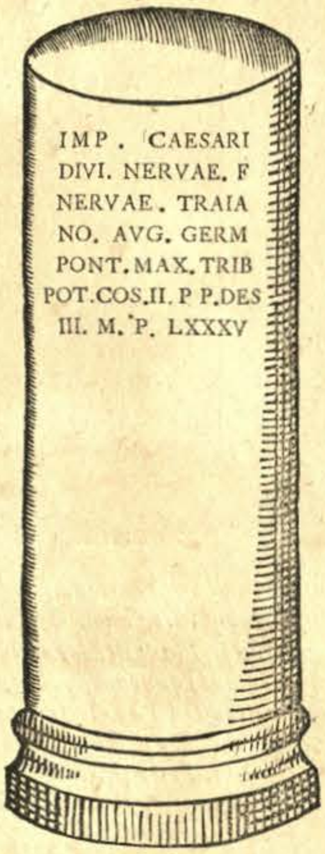
4 *Juxta oppidum, quod Arſularum dicitur, ad fontem quem Somnulam vocant, ſecundum viam Valeriam.*

XXXVIII

IMP. NERVA
CAESAR. AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIBVNICIA
POTESTATE. COS. III
PATER. PATRIAE
FACIENDVM. CVRAVIT

Ex Cioſani Obſervat. ad Naſonis Triſtia.

5 *In Helvetia, in Zurychgouw Badenſi effoſſa columna, & poſtea in arcem delata ad Campum Florae anno* 1524.

E Stumpfio & Simeonio.

6 *Ad ſecundum mill. à vico qui Murus dicitur, Numantiam verſus, in media via, erecto lapide.*

. . . . C A E S A R . . . .
. . . . TRAIANVS . . . . . .
PONT. MA . . . .
TR. POT. PP . . . .
CIT. AB . . . .

M. P. II

E Surita.

7 *Supra vicum Pozo cognominatum, Numantiam verſus.*

IMP. CAESAR. NER
VA. TRAIANVS
AVG. GER. PONT. MAX
TRIB. POT. P. P. COS. III
FECIT. AB. AVGVSTOB

M. P. X

Ex Surita.

8 *Inter Vlyſſiponem & Emeritam, in Columna proſtrata.*

IMP. CAES . . . . . .
. . . .
. . . .
TRAIANVS. AVG
GER. PONT. MAX
TRIB. POTEST
IS. II. RESTITV
IT

X
I

E Reſendio.

9 *Auguſtobrigae in Hiſpan.*

IMP. CAES. NER
VA. TRAIANVS
AVG. GERM
TRIB. POT. P. P
COS. II. FECIT
AB. AVGVSTO
BRIGA

M. P. X

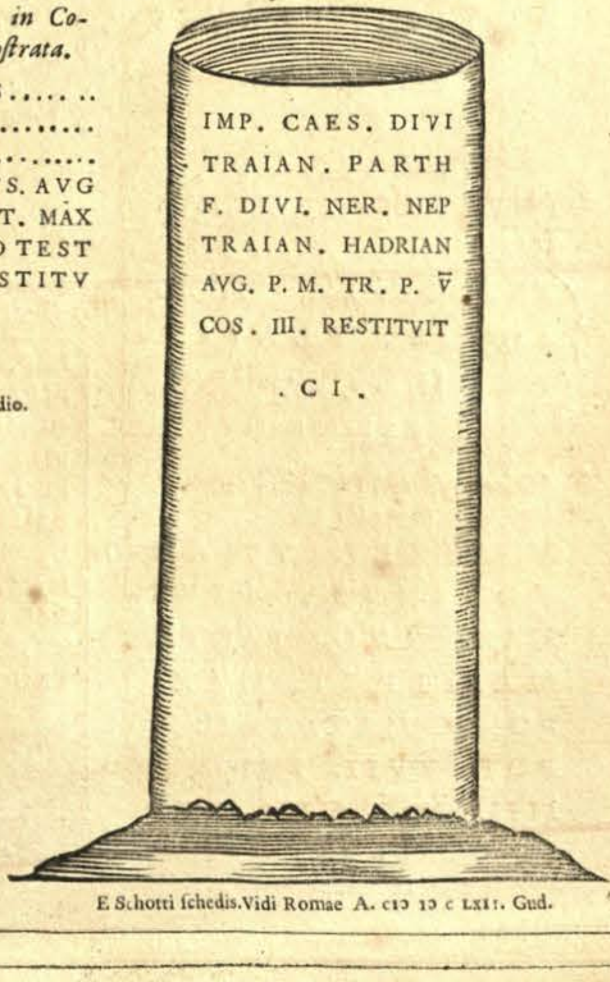
Ex Morali.

10 *Argandae Hiſpan.*

IMP. NERVA
CAESAR. AVG
TRAIANVS
GER. PONT
MAX. TRIB
POT. IIII. P. P
COS. II. RESTI
TVIT. A. COMPL
XIIII

Ex Morali.

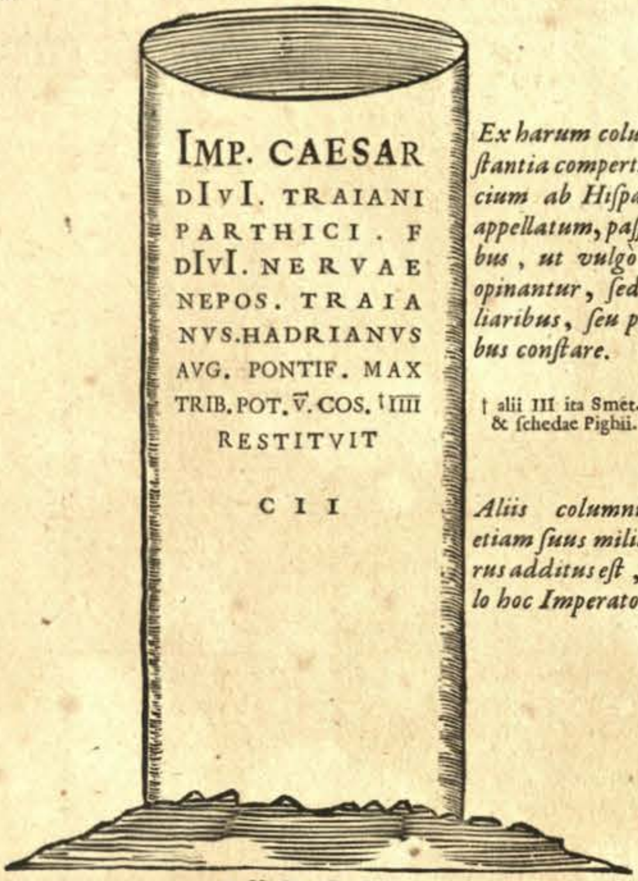
11 *Emeritae, in aedib. Ferdin. de Errere.*

E Schotti ſchedis. Vidi Romae A. CIↃ IↃ C LXII. Gud.

VIAR. ET MILIARIVM.

1 *Propè Caparram in Luſitania.*

E ſchedis Schotti.

Ex harum columnarum diſtantia compertum eſt, ſpacium ab Hiſpanis Leucam appellatum, paſſuum non tribus, ut vulgò etiam docti opinantur, ſed quatuor miliaribus, ſeu paſſuum milibus conſtare.

† alii III ita Smet. & ſchedae Pighii.

Aliis columnis omnibus, etiam ſuus miliarium numerus additus eſt, etiamſi titulo hoc Imperatoris careant.

In monte Pulciano, in columna publica.

2 IMP. CAESAR
DIVI. TRAIANI
PARTHICI. FIL
DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANVS. HADRIANVS
AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. VII. COS. III
VIAM. CASSIAM
VETVSTATE. COLLABSAM
A. CLVSINOR. FINIBVS
FLORENTIAM. PERDVXIT
MILLIA. PASSVVM
*XXCI

Ex Borghini Dialogis.

* XXCL habet Victorius qui nactus eſt a Panvinio lib. 32. cap. 12. var. lect.

3 *Braccarae.*

IMP. CAES. TRAIAN
HADRIAN. AVG
PONT. MAX. TRIB
POT. XVIII. COS. III
P. P. A. BRACARA
AVG
M. P. XXIII

E Morali.

Prope Caparram in alia via antiqua lapidibus ſtrata, qua ducit ab Aquiflavis (quod oppidulum nunc Chiaves vocant) ad oppidum Bragas appellatum, ſimiles columnae extant; quarum duae, quae ad aediculam Angeli cuſtodis à poſteris data opera advectae ſunt, hoc pacto inſcriptae ſunt. Prior ſic.

4 IMP. CAES. TRAIANVS
HADRIANVS. AVG
P. M. TR. POT. XX. REFECIT
AQVIS. FLAVIS
M. P. II

Smet.

Altera vero ſic.

5 IMP. CAES. TRAIANVS
HADRIANVS. AVG. P. M
TR. POT. XX. REFECIT
AQVIS. FLAVIS
M. P. V

E Cluſii & Metelli ſchedis.

8 *Malacae, ditionis Hiſpal. in columna, in media via.*

M. AVRELIVS. AN
TONINVS. PIVS
MAX. AVG. PARTH
MAX. BRIT. MAX
PONT. MAX. TRIB
POT. XVII. IMP
IIII. COS. VIII. RES
TITVIT

Ex Morali.

Gunzelhofii inter Auguſtam Vindel. & Monachium.

6 . . . .
. . . .
. . P. CAESAR. M. . . . .
ANTONINVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. IIII. PROCOS . . . .
. . . .
VIAS. ET. PONTES. REST
AB. AVG. M. P
XXXI

Velſerus Grutero.

9 *Emeritae.*

IMP. CAES. DIVI. M. ANTON
PII. GERM. SARM. F. DIVI
COMMODI. FRAT. DIVI. ANTON
PII. NEP. DIVI. HADRIANI
PRONEP. DIVI. TRAIANI. PARTH
ABNEP. DIVI. NERVAE. ADNEP
L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PARTH
MAX. AVG. ARAB. ADIABEN
PARTH. MAX. PONT. MAX
TRIB. POT. VIII. IMP. XI. COS. IIII
PROC. ITER. RESTITVIT
LXXII ~ *

E Schotti ſchedis & Strada.

* an dimidii? an vero ϛιγμῆς nota?

Apud Batavos extra Hagham Comitis, in villa domini Hippolyti Apſychei, Praeſidentis Leowerdiae, in lapide miliario ex monaſterio quodam intra Delphos & Hagham Comitis, quod Syon vocatur, ablato, hac forma.

7

I. COS. III. ut CCLIX. 8. & CCLVIII. 7. & 10. Gud. vide H. Junii Bataviam c. 17. Smet.

Steph. Pighius legit atque exſcripſit.

1 *In pago Straetſualtio Salisburgum verſus, in columna rotunda, pedum octo longitudine, ad viam erecta.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIO
SEVERO. PIO. PERTINACI. AVG
ARAB. ADIAB. PARTHICO. MAX
BRITAN. MAX. PONTIF. MAX. TRIB
POTES. III. IMP. VII. COS. II. P. P. PROCOS
ET. IMP. *CAES. M. AVREL. ANTONINO
PIO. INVICTO. AVG. PARTHICO. MAX
BRITANNICO. MAX. GERMANICO
MAX. PONTIF. MAX. TRIB. POTEST. XVI.
IMP. III. COS. IIII. P. P. PROCOS. FORTIS
SIMO. AC. FELICISSIMO. PRINCIPI
DOMINO. INDVLGENTISSIMO
M. P. LI

Ex Hercule Pighii qui deſcripſit.

2 *Vrſinii in villa Auguſtanae dioeceſis viſuntur columnae milliares tres octonum circiter pedum, quarum prima ſic inſcripta.*

MILIARIVM VIAR. PONTIVM.

IMP. CAESAR. LVCIVS. SEPTIM
IVS. SEVERVS. PIVS. PERTIN
AX. AVG. ARABICVS. ADIAB
PARTHICVS. MAXIMVS
PONTIFEX. MAX. TRIB. POT
VIIII. IMP. XII. COS. II. P. P
PROCOS. ET. IMP. CAESAR
MARCVS. AVREL. ANTON
INVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. IIII. PROCOS. ET. IMP
P. SEPTIM. GETA. ANTON
VIAS. ET. PONTES. REST
AB. AVG. M. P. XXXXI

Ex Velſero & Apiano.

3 *Secunda ſic.*

IMP. CAESAR. LVCIVS. SEPTIM
IVS. SEVERVS. PIVS. PERTIN
AX. AVG. ARABICVS. ADIAB
PARTHICVS. MAXIMVS
PONTIF. MAX. TRIB. POT
VIIII. IMP. XII. COS. II. P. P
PROCOS. ET. IMP. CAESAR
MARCVS. AVREL. ANTON
INVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. IIII. PROCOS. ET. IMP
P. SEPTIM. GETA. ANTON
VIAS. ET. PONTES. REST
AB. AVG. M. P. XXXXII

Ex Velſero & Lazio.

4 *Tertia ſic.*

IMP. CAESAR. LVCIVS. SEPTIM
IVS. SEVERVS. PIVS. PERTIN
AX. AVG. ARABICVS. ADIAB
PARTHICVS. MAXIMVS.
PONTIF. MAX. TRIB. POT
VIIII. IMP. XII. COS. II. P. P.
PROCOS. ET. IMP. CAESAR
MARCVS. AVREL. ANTON
INVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. IIII. PROCOS. ET. IMP
P. SEPTIM. GETA. ANTON
VIAS. ET. PONTES. REST
AB. AVG. M. P. XXXIII

Ex Velſero.

5 *Prope Vilthaimum coenob.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIVS
SEVERVS. PIVS. PERTINAX
AVG. ARABIC. ADIABEN. PAR
THIC. PONT. MAX. TRIB. POT. VIIII
IMP. XII. COS. II. P. P. PROCOS. ET. IMP
CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS
PIVS. AVG. TRIB. POT. IIII. PROCOS
ET. IMP. P. SEPTIMIVS. GETA
ANTONINVS. VIAS. ET. PONTES
REST. AB. AVG. M. P. CX

Ex Velſero.

6 *Columna in jugo Radſtati Stiriae*

IMP. CAES. F
PIVS. SEVERVS. PER. AVG
TRIB. POTES. IX. IMP
XII. COS. II. P. P. GOTH
IMP. CAES. MAR. AV
RE. ANTONINVS. PIVS
FELIX. AVG. ARAB. GERM
MAX. NT. TRIB. POTE
P. P. PROCON. AT
M. LIII

Ex Apiano & Lazio.

7 *Puteolis.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIVS. SEVERVS
PIVS. PERTINAX. AVGVSTVS. ARABIC
ADIAB. PARTHICVS. MAXIMVS. TRIB
POT. IX. IMP. XII. COS. II. P. P
PROCOS. ET. IMP. CAES. MARCVS
AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS. AVG
TRIB. POT. IIII. PROCOS. E. *VIAS
RESTITVIT. A. PVTEOL
. . . .

E Scipionis Mazellae libro de Puteolis, &c. Vide & Capac. II. Hiſt. Neap. 24. & Mormil. antiqu. di Pozzol. p. 238. & Petrum Lazenam, dell antico Ginnaſio Neapolitano p. 151.

* Ita Mormil. antiq. di Pozz. p. 238.

8 *In monaſterio S. Benedicti, juxta oppidum Iſnenſe in Algoia Germaniae provincia, in lapide quondam miliario.*

IMP. CAESAR. L. SEPTIMIVS
SEVERVS. PIVS. PERTINAX. AVG
ARABIC. ADIAB. PARTHICVS. MAX
PONTIFEX. MAX. TRIB. POT. VIIII.
IMP. XII. COS. II. P. P. PROCOS. ET
IMP. CAESAR. M. AVRELIVS
ANTONINVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. *IIII. PRO. COS ϕ
VIAS. ET. PONTES. RESTI. A. *CAMB
M. P. XI

Ex Coſmographia Munſteri. * i. e. Campodunum Auguſt. Itinerar.

VIAR. ET MILIARIVM.

1 *Parthani in cippo milliario.*

IMP. . . . .
L. SEPTIM . . . . . .
PERTINAX . . . . .
ADIAB . . . .
PONTIF . . . . . .
IMP. XII . . . . . .
IMP. CA . . . . . .
TO . . . .

Ex Velſero.

2 *In Alpibus inter Sterczigen & Oenipontem.*

SE. P. ROMANVS. *DIR. IN. C
†A. IX. BAD. PAL. AX. PONT
MAX. TRIB. P. VIIII. IMP
XII. COS. III. P. P. PROCOS. ET
IMP. CAES. M. AVREL. AN
TONINVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. PROC. GVNI. VII. A. SE
TRONIO. RESTEO. A. AVG
M. O. I. M. C. X

E Lazio.

* f. PERTIN. † f. ARAB. ADIAB. PAR. MAX. Gud.

3 *Inter Ulyſſiponem & Eboram, in agro Stermotienſi, non procul à pago Borbacena, in columna.*

IMP. CAES. DIVI. ANTONI
NI. PII. MAGNI. FIL
DIVI. SEPTIMI. SEVERI
PII. NEPOTI. M. AVRE
LIO. ANTONINO
P. FEL. AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. II. COS. II
PROC. P. P
FORTISSIMO. FELICISSI
MOQVE. PRINCIPI
* . . . . . . ORA. M. P
XXII

E Reſendio.

* l. AB EBORA. Gud.

4 *Braccarae quae nunc Praga Luſitaniae.*

. . . .
. . . . SEVERI. PII. NEP. *ANTONINI
MAGNI. F. AVRELIO. ANTONINO. FELICI
AVG. PONT. MAX. TRIB. POT. II. COS. II
PROC. FORTISS. PRINCIPI. A. BRACCARA
M. P. III

Ex Morali.

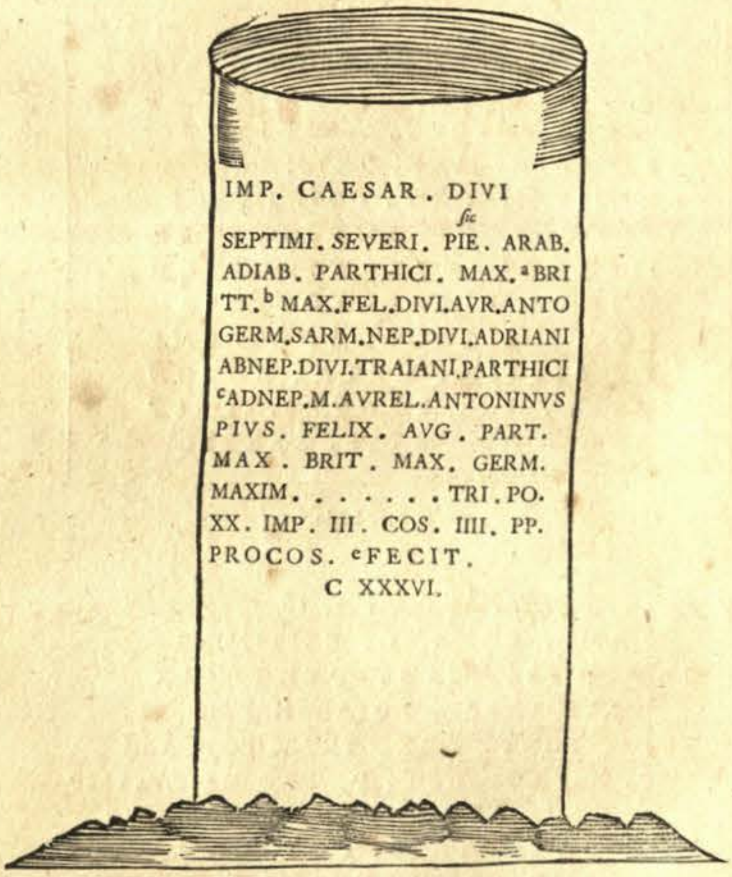
* Antoninus Magnus eſt Caracalla Severi Fil. Eum ſibi patrem eſſe affectavit Pſeud-Antoninus, ſcilicet Elagabalus, ad quem pertinent inſcr. 4. & 5. De cognomine Magni vide Raevard. l. 3. Var. c. 10. qui id primus videtur obſervaſſe. Gud.

6 *In via Ulyſſipone Emeritam verſus, juxta diverſorium, quod Meſtas vocant, columna.*

IMP. CAES. CAIVS. IVLIVS
VERVS. MAXIMINVS. PIVS. FE
LIX. INVICTVS. AVG. PONT
MAX. PATER. PATRIAE. TRI
BVNICIAE. POTESTATIS. TER. COS
GERMANICVS. MAX. DACICVS
MAX. SARMATICVS. MAX. ET
C. IVLIVS. VERVS. MAXIMVS
NOBILISSI. CAESAR. PRINCEPS
IVVENTVTIS. GERMANICVS. MAX
DACICVS. MAX. SARMATICVS. MAX
IMP. CAES. CAI. IVLI. VERI. MAXI
MINI. PII. FEL. AVG. GERMANICI
MAX. DACICI. MAX. SARMATI
MAX. FORTISSIMI. CAESA
RIS. FILIVS
IIII

E Reſendio.

5 *In columna non procul à Calzada pago, in Hiſpan. Grut. in via Hiſpalenſi, vulgo el camino della plata ad pagum Bagnas. Lindenbrog. ſchedae. Gud.*

Ex Morali. Vide num ſit eadem cum ea, quae 191. 6. & reſtituenda ex Buran. Grut.
a BRIT. ſchedae Lindenbr. b MAX. F. eaedem. c Pronep. M. Aurel.
d PATER MILITVM. eaed. e RESTITVIT. eaed.

8 *Viennae Auſtriae, repertum fragm. columnae, non procul à D. Marco, in vinea quadam.*

IMP. CAES
P. LICINIO. CORNEL
VALERIANO. NOBILISS....
CES. PRINCIPI
IVVENTVTIS. VIA
ET. PONTES. VETVSTA
CONLAPSA. RESTI
A . . . . . N. D. M. P
II

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.

7 *Inter Emeritam & Ulyſſiponem, in columna miliaria.*

IMP
CAES. CAIVS
IVL. VER...
NOB. IMPERA
TOR. V. TRIBVNI
CIAE. PO
TEST. COS. PRO. P
PATRIAE.....
. . . .

E Reſendio.

9 *Emeritae.*

GALIENVS. IMP. CAES
AVG. CLEMENS. PIVS
VRBE. AEDIF. RESTAVR
AD. BONVM. ITAL. GAL
HISP. PVBLICVM. CON
VERSVS. HOC. ITER. VA
RIE. PER. PROVINC
INTERRVPT. REFICI
IMPERAVIT
LXXXVIII

E Schotti ſchedis.

10 *Ad duodecimum ab urbe Ebora lapidem, in praedio quod vocant Tabularios, in columna.*

IMP. CAES
MAXI
MIANO
PIO. FELI
CI. AVG. EBO
RA. M. P
XII

E Reſendio, qui vidit.

VIAR. AC MILIARIVM

1 *Patavii in vico S. Crucis, in aedibus Michaelis à Vacis, in fragmento tereti eximiae rotunditatis.*

*IMP. CAES. C. VAL
DIOCLETIANVS. P. P
AVG. ET. IMP. CAES
M. AVR. VAL. ET
MAXIMIANVS. P. P
AVG. ET. FL. VAL. CON
STANTINVS. ET. GAL
VAL. MAXIMIANVS
NOBIL. CAES. M
. . .

E Scardeonia.

4 *Emeritae.*

IMP. CAES. FLAVIVS
CONSTANTIN. AVG
PACIS. ET. IVSTITIAE
CVLT. PVB. QVIETIS
FVND. RELIGIONIS
ET. FIDEI. AVCTOR
REMISSO. VBIQVE
TRIBVTO. FINITIME
PROVINC. ITER
RESTAVR. FECIT
CXIIII

E ſchedis Schotti.

7 *Emeritae.*

IMP. CAES. GRATIANVS
PIVS. FELIX. MAX. VICT
AC. TRIVMPH. SEMP. AVG
PONT. MAX. GERM. MAX
ALAMANVS. MAX. FRANC
MAX. GOTH. M. TR. P. III

IMP. II. COS IIII. PRIM. P. PP
RESTITVIT
C. XI.

E Schotti ſchedis.

2 *In agro Veronenſi, Colomiolae.*

IMP. *CAESARI. M. AVRELIO
VALERIO. MAXENTIO. P
FEL. INVICTO. AVG
†M. P. XIIX. CLW

E Sarayna.

* CAES. Panv. † M. P. XI. Panv.

5 *Veronae ad D. Ambroſium vallis Polycellae.*

IMP. CAES
FL. . VAL
CONSTANTIO
M. P. VIII

E Sarayna.

8 *Arelate, in aedibus Dominae Vallenſis, in columna.*

SALVIS. DD. NN
THEODOSIO. ET
VALENTINIANO
P. F. V. AC. TRIVM
SEMPER. AVG. XV
CONS. VIR. INL....
AVXILIARIS. PRAE
PRAETO. GALLIA...
DE. ARELATE. *MA...
MILIARIA. PONI. S..
M. P. I

E Scaligeri ac Knibbii ſchedis.

* V. *Pontan. ad Itiner. Gall. Narbon. p. 66. Spon. Miſcell. p.* 166. Scalig. Auſon. Lect. II. c. 30. ſed inprimis Reineſium Var. Lect. III. c. 16. p. 610. qui cum inveniſſet in lapide MA.. MILIARIA. PONI. S. M. P. I. ſic lacunas ſupplendas cenſuit: DE ARELATE MARITIMAM MILIARIA PONI SVA PECVNIA JVSSIT. hoc eſt uſque ad Maritimam miliaria poni ſua pecunia juſſit. Numerus miliarium videtur oblitteratus eſſe, qui lapidibus miliaribus ſignatus fuit ab Arelate Maritimam uſque, quae urbs fuit & Colonia Advaticorum. Gruterus MA cenſet exponendum Maſſiliam.

3 *Veronae ad S. Petrum Carianum.*

D. N. CONSTANTINVS
MAXIMVS
VIII
P
XXXX

E Sarayna & mſ. Panvinii.

6 *Parmae ad fores baſilicae S. Mariae della ſtecchata, in columnae fragm. literis ſatis barbaris atque ineptis.*

D. N. IMP. CAES
CONSTANTINO. P. F
VICTORI. AVG. PONT
MAXIMO. TRIBVN
POTESTAT. XXIII. IMP
XXII. COS. VII. P. P
PRO. COS
RERVM. VMANARVM (ſic)
OPTIMO. PRINCIPI
DIVI. CONSTANTI. FILIO
B. R. P. NATO
I

Ex Panvinio & Smetii mſ. cod.

9 *Jaderae prope S. Johannem, in arcu.*

MELIA. ANNIANA. IN. MEMOR
Q. LAEPICI. Q. F. *SER. BASSI
MARITI. SVI. †EMPORIVM. STERNI. ET
ARCVM. FIERI. ET. STATVAS. SVPERPONI
TEST. IVSS. EX. HS. ‡DCDXX. PR

Ex Apiano & Verderii Urſinique ſchedis. Sunt tamen duae lineae in Robbianis: at quatuor in Urſ. alteris ſchedis.

* SERG. Sch. Knib. SERGII Urſ. alterae.

† i. e. empodium Not. Tyr. & Senecae com. 9. c. I. *Columna, Paraſter, Emporium*

‡ D. C. D. P. R. Sic Urſini alterae ſchaedae. male. Nam edita ſunt, ex ſeſtertiis nongentis viginti praeſentibus.

In Cod. mſ. Schraderi Helmſtadii ſub finem haec addita TRITON. NEPTVNI. TVBICEN TRITΩN TOY ΠOCCIΔONOS. CAΛΠIΓΞ. f. σαλπιγκτὴς De Tritone in mari perſonante Virgil. in Aetna p. 40. in Catal. Vet. poet. ubi vide Scaligerum. Gud.

10 *Non longè à Puteolis.*

..AED. CVR. DE. SVA. PECVNIA
...ORO. VSQVE. AD. FINES
... STRAN. M. SVMMO. AD
.... EMPORIVM. STR

Ex Apiano.

11 *Ferentini in Latio, in tabula lapidea, literis aeneis adhuc inhaerentibus notabili, parieti domus cujuſdam privatae inſerta.*

P. M. SALONEI. TI. F
AED
PAVIMENTVM
D. S. P. F. C

Pavimentum ipſum, grandibus lapidibus ſtratum, in cella quadam vinaria, non procul inde adhuc monſtratur.

Vidit Smetius.

PONTIVM

1 *Romae in ponte S. Mariae.*

DIVVS. AVG. PONT. MAX. EX. S. C. REFECIT

Quod tamen habetur innexum alteri inſcriptioni ſupra pag. x. 6.

E Mazochio.

2 *Arimini in latere uno pontis cujuſdam.*

IMP. CAESAR. DIVI. F. AVG. PONT. MAX. COS
*XIIII. IMP. †XX. TRIBVNIC. POTEST. ‡XXXVIII. P. P

In altero latere.

TI. CAESAR. AVGVSTI. F. DIVI. IVLII. N. AVG
PONT. MAX. COS. IIII. IMP. VIII. TRIB. POTEST. XXII.
DEDERE

Ex Apiano & Panvinio. V. ad h. inſc. *Bos. de Pontif. max. Imper.* 2. §. 9. & 10.
* XIII. Fabr. emend. p. II. † XXI. Bos. ‡ XXXVII. Id.

3 *Romae in ponte Fabricio, quem Quatuor capitum nunc vocant.*

L. FABRICIVS. C. F. CVR. VIAR
FACIVNDVM. COERAVIT

IDEMQVE
PROBAVIT

Q. LEPIDVS. M. F. M. *LOLLIVS. M. F. COS. EX. S. C. PROBAVERVNT

Legit & exſcripſit Smetius. Boiſſ. T. III. 114. V. Fabrett. inſ. c. 3. p. 240. qui abeſſe verſum ultimum a lapide docet, & priora verba bis in utroque latere legi.
* Lollius ſub Tiberio, Lolliae Paulinae Pater, filius M. Lollii, qui ſub Auguſto. Inferius CLXV. 3.

4 *Ibidem in tabula marm. quae eſt in ponte Ceſtio, quem S. Bartholomaei, à vicino templo nunc appellant.*

DOMINI . NOSTRI . IMPERATORES . CAESARES
FL. VALENTINIANVS. PIVS. FELIX. MAXIMVS. VICTOR. AC. TRIVMF. SEMPER. AVG. PONTIF. MAXIMVS ⦶
GERMANIC. MAX. ALAMANN, MAX. FRANC. MAX. GOTHIC. MAX. TRIB. POT. VII. IMP. VI. CONS II. P. P. P. ET ⦶
FL. VALENS. PIVS. FELIX. MAX. VICTOR. AC. TRIVMF. SEMPER. AVG. PONTIF. MAXIMVS ⦶
GERMANIC. MAX. ALAMANN. MAX. FRANC. MAX. GOTHIC. MAX. TRIB. POT. VII. IMP. VI. CONS. II. P. P. P. ET ⦶
FL. GRATIANVS. PIVS. FELIX. MAX. VICTOR. AC. TRIVMF. SEMPER. AVG. PONTIF. MAXIMVS ⦶
GERMANIC. MAX. ALAMANN. MAX. FRANC. MAX. GOTHIC. MAX. TRIB. POT. III. IMP. II. CONS. PRIMVM. P. P. P ⦶
PONTEM. FELICIS. NOMINIS. GRATIANI. IN. VSVM. SENATVS. AC. POPVLI. ROM. CONSTITVI. DEDICARIQVE. IVSSERVNT ⦶

Vidit Mazochius & Smetius. Habet Baronius Tom. 3. ſub. an. 312. §. 95. Boiſſardus T. 3. f. 114. Vide Selden. lib. 1. de Synedriis cap. 10. & Nardinum de Urbe Roma lib. VIII. c. 3.

5 *Ibidem in eodem ponte in baſi, literis rudibus atque inaequalibus.*

BENEDICTVS ALME
VRBIS SVMM9 SENAT
OR RESTAVRAVIT HVN
C PONTEM FERE DIRV
TVM

Vidit Smetius.

6 *In ponte Aureliano ſive Janiculenſi, qui nunc Xyſtus dicitur, viſitur haec grandib. literis inſcriptio. ſed cujus initium nec finis legi poteſt.*

. . . . . TIANI. TRIVMFALIS. PRINCIPIS. PONTEM. AETERNITATI. AVGVSTI. NOMINIS. CONSECRATVM IN. VSVM. SENATVS. POPVLIQ. ROMANI. DDD. NNN. VALENTINIANVS. VALENS ET GRATIANVS. VICTORES MAXIMI. AC. PERENNES. AVGVSTI. PERFICI. DEDICARIQ. IVSSERVNT. . . . .

Exſcripſit Metellus, eque ſchedis ejuſdem Grutero deprompſit Gutenſ.

PONTIVM.

1 *In ponte Salario 3° ab urbe lapide, ſuper Anienem ſtrato, duae inſcriptiones ſunt. Prior haec eſt, literis oblongis ac male proportionatis.*

IMPERANTE. DN. PIISSIMO. AC. TRIVMPHALI. SEMPER. IVSTINIANO. PP. AVG. ANN. XXXVIIII
•NARSES. VIR.GLORIOSISSIMVS.EX.PRAEPOSITO.SACRI.PALATII. EX. CONS
ATQVE. PATRICIVS. POST. VICTORIAM. GOTHICAM. IPSIS. *EORVM. REGIBVS
CELERITATE.MIRABILI.CONFLICTV.PVBLICO.SVPERATIS.ATQVE. PROSTRATIS
LIBERTATE. VRBIS. ROMAE. AC. TOTIVS. ITALIAE. RESTITVTA. PONTEM. VIAE. SALARIAE. VS
QVE. AD. AQVAM. A. NEFANDISSIMO. TOTILA. TYRANNO. DISTRVCTVM. PVRGATO. FLVMINIS. ALVEO
IN. MELIOREM. STATVM. QVAM. QVONDAM. FVERAT. RENOVAVIT

Narſes Eunuchus patricius, primi Juſtiniani Imperatoris, copiarum in Italia, adverſus Gothos miſſarum, dux.

Boiſſ. T. VI. 142. L. Faunus lib. antiqu. Romae ait hunc extare in dextero latere Pontis Salarii. Anton. Auguſtin. l. 3. emend. & opinion. c. 5. * ET Faun.

2 *Altera verò haec eſt; literis paulo melioribus.*

QVAM. BENE. CVRBATI ɸ DIRECTA. EST. SEMITA. PONTIS ɸ
ATQVE. INTERRVPTVM ɸ CONTINVATVR. ITER ɸ
†CALCAMVS. RAPIDAS ɸ SVBIECTI. GVRGITIS. VNDAS ɸ
ET. LIBET. IRATAE ɸ CERNERE. MVRMVR. AQVAE ɸ
ITE. IGITVR. FACILES ɸ PER. GAVDIA. VESTRA. QVIRITES ɸ
ET. NARSIM. RESONANS ɸ PLAVSVS. VBIQVE. ‡CANAT ɸ
QVI. POTVIT. RIGIDAS ɸ GOTHORVM. SVBDERE. *MENTES ɸ
HIC. DOCVIT. DVRVM ɸ FLVMINA. FERRE. IVGVM ɸ

† Al. MIRAMVR.
‡ Al. SONET
* Al. GENTES.

Vidit & exſcr. utramque Smetius.

3 *In via Flaminia 3° à Foro Sempronii lapide, Urbinum verſus, in pariete templi S. Mariae del ponte appellati: nam nonprocul abeſt pons ſupra Metaurum fluvium ſtratus, unde Saxum ipſum tranſlatum eſſe videtur.*

AETERNI/ IMPE
RATORES. DIOCLE
TIANVS/ ET/ MAXI
MIANVS/ AVGVS
TI/ ET/ PERPETVI/
CAESARES
CONSTANTIVS
ET/ MAXIMIA
NVS/ PONTEM
MATAVRO

Jo. Metellus Sequanus, legit & exſcripſit. Smet. V. Cluv. II. Ital. fol. 607. & Fabrett. inſc. c. 5. p. 398.

4 *Cyperani, quod oppidulum eſt in Latio, è Fregellanorum reliquiis (ut putatur) conſtructum: in pariete diverſorii publici, tabula marmorea.*

IMP. CAESAR
DIVI. HADRIA
NI. FILIVS. DIVI
TRAIANI
PARTHICI. NEPOS
DIVI. NERVAE. PR. N
T. AELIVS. HADRIA
NVS. ANTONINVS
AVGVSTVS. PIVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIBVNIC. POTEST. †IIII.
COS. *IIII. P. P
OPVS. PONTIS
ſic
VETVSTATE. CONLABS
RESTITVIT

Vidit & exſcr. Smetius. † III. Wouw. ſched.
* III. Wouw. ſched. ſed lapis ipſe, teſte Gudio, COS. II. IMP. IIII. P. P. optime.

5 *Puteolis ante hortos Viceregis Neapolitani, in marmore grandi, literis pedalibus: quod Pontanus in ponte Caligulae ponit: quamvis ex eroſis aqua literis jactatum fuiſſe & pulſatum aſſiduè marinis fluctibus, colligi poteſt. Eadem reperitur CCLVI. 9. Supplet hunc lapidem Pighius in Herc. Prodic.*

AESARI. DIVI
HICI. NEPOTI. DIVI
ONINO. AVG. PIO
OLONIA. FLAVIA
VPER. CETERA. BEN
VS. †PILARVM. *VICE
‡QVO. ET. MVNITIO

Steph. Pighius vidit atque exſcripſit. Smet. III. 8. & Capac. l. 2. Hiſt. Neap. c. 24. & Maz. ant. Puteol. c. 30. ‡ CLXIII. 9.
* I. VIC. V. i. e. viginti quinque. Gud.
† SVO. ET. MVNVM.
. . . QVO. ET. MVNITIO. Capac.

PONTIVM

1 *In oppido Alcantara, in Hiſpaniis, pons eſt venerandae & antiquitatis & majeſtatis, in cujus ingreſſu extat ſacellum, hodie divi Juliani appellatum, habens limen ſuperius ſic inſcriptum.*

IMP. NERVAE. TRAIANO. CAESARI. AVGVSTO. GERMANICO. DACICO. SACRVM

TEMPLVM. IN. RVPE. TAGI. SVPERIS. ET. CAESARE. PLENVM	QVI. PONTEM. FECIT. LACER. ET. NOVA. TEMPLA
ARS. VBI. MATERIA. VINCITVR. IPSA. SVA	DICAVIT. ILLIC. SE. SOLV·.·.·.·.·.·.·.·.·.·.·. VOTA. LITANT
QVIS. QVALI. DEDERIT. VOTO. FORTASSE. REQVIRET	PONTEM. PERPETVI. MANSVRVM. IN. SECVLA. MVNDI
CVRA. VIATORVM. QVOS. NOVA. FAMA. IVVAT	FECIT. DIVINA. NOBILIS. ARTE. LACER
INGENTEM. VASTA. PONTEM. QVOD. MOLE. PEREGIT	IDEM. ROMVLEIS. TEMPLVM. CVM. CAES. DIVIS
SACRA. LITATVRO. FECIT. HONORE. LACER	CONSTITVIT. FELIX. VTRAQVE. CAVSA. SACRI

C. IVLIVS. LACER. H. S. F. ET. DEDICAVIT. AMICO. CVRIO. LACONE. ICAEDITANO

Smet. 9. 1.

2 *In medio ejuſdem pontis, arcus erigitur, cum hac inſcriptione.*

E
IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F. NERAV
TRAIANO. AVG. GERM. DACICO. PONTIF. MAX
TRIB. POTEST. VIIII. IMP. V̄. COS. V̄. P. P. *alias.* VII.

Smet. 4. 2.

3 *In eodem arcu fuere olim tabulae marmoreae quatuor, quarum ſupereſt una, digitis aeneis affixa, ſic habens.*

MVNICIPIA
PROVINCIAE
LVSITANIAE. STIPE
CONLATA. QVAE. OPVS
PONTIS. PERFECERVNT
ICAEDITANI
†LANCIENSES. OPPIDANI
TALORI
INTERANNIENSES
COLARNI
LANCIENSES. *TRASCVDANI
ARAVI
MEIDVBRIGENSES
ARABRIGENSES
BANIENSES
PAESVRES

Ex Alfonſo Caſtr. & Ant. Auguſt. aliorumque ſchedis.

† Al. LANCINNENSES. * Vaſaeus in Chronico Hiſpan. f. 640. T. 1. Hiſp. Illuſt. TRANSCVDANI. Decuriones. Tranſcundani in Luſitania DCCCLXXI. 2.

5 *In Hiſpaniis, à Montoro.*

MEMORIAE DICATVM
CVM. VTILITATEM. PVBLICAM. TVTARI
*EPORENSI MVNNICIPIO CORDI SEMPER FVERIT
MERITO. HVNC. QVEM. CERNIS LAPIDEVM IN
GENTEMQVE PONTEM BAETIS FLVII* RVPI
BVS IMMINENTEM ET CVM TRAIANI PONTE CER
TANTEM MAGNA SVA IMPENSA AD AETERNAM
GRATIAM ET MONVMENTVM RERVM EXCITAVIT
FACILES ERGO IAM VIATORES IBVNT
TANTISQVE ELIMINATIS PERICVLIS
RAPIDAS SVBIECTI GVRGITIS VNDAS CALCANTES
SECVRITATI
PERPETVAE GRATIAM HABEBVNT

A Busbequio. Lipſius. Scal. ait non eſſe vetus, ſed fictum ex Epigrammate Narſetis. CLXI. 2.

4 *Aquiſlaviae quae olim nobilis Luſitaniae civitas erat, & nunc villa tantùm eſt, non ultimi tamen nominis, Chaves vulgò appellata, pons eſt inſignis, multamque majeſtatem prae ſe ferens, Tamago flumini (quod villam ipſam praeterfluit) impoſitus, in quo ſequens legitur titulus.*

IMP. CAES. NERVAE
TRAIANO. AVG. GER
DACICO. PONT. MAX
TRIB. POT. COS. V̄. P. P
AQVIFLAVIENSES
PONTEM. LAPIDEVM
DE. SVO. F. C

Ex Alfonſo Caſtro & Metelli ſchedis. Smet. IIII. 4.

6 *In ponte Danubii, ad ruinas urbis* Warhel.

PROVIDENTIA
AVG
VERE. PONTIFICIS
VIRTVS. ROMANA
QVID. NON. DOMET
SVB. IVGVM. ECCE
RAPITVR. ET. DA
ſic
NVIVS

Ex Lazio, Leunclavio & Cluſii ſchedis.

1 *Inter ejuſdem pontis rudera.*

IMP. CAESAR. DIVI. NERVAE. F
NERVA. TRAIANVS. GERM
PONT. MAX. TRIB. POTEST

Ex Latio.

3 *Scutari Sclavoniae, olim Scodrae; in lapide pontis ad ſluvium.*

IMP. CAES. PIVS. FELIX
INVICTVS. AVGVSTVS. REIP
SCODR. D. D. B. M

Ex Thevero.

4 *Oreti in Hiſpania. Tranſlatum ab iſto ponte ad vicinam Urbem Almargo. Nonius deſcript. Hiſpaniae c. 62.*

P. BAEBIVS. VENVSTVS. P. BAEBII
VENETI. F. P. BAEBII. CERIS. NEPOS
ORETANVS
PETENTE. ORDINE. ET. POPVLO. IN
HONOREM. DOMVS. DIVINAE. PONTEM
FECIT. EX. H-S. XXC. CIRCENSIBVS
EDITIS. D. D

E Morali.

6 *Lapis truncus propè ſacellum Oſtrohienſe, juxta Ulpiam Trajanam, Tranſylvaniae.*

AVL. CRISPVS. E. TRIBV
VOLT. P. PRAEF. *LEG.
XIII G. PONTEM. BEL
LORVM. INIVRIA. ET AM
NIS. VIOLENTIA
DIRVPTVM. POPVLO
PLEBIQ. SERGIDA
VENS. I. RESTITVIT

* Legion. XIII. Geminam in eo loco ſtationem habuiſſe apparet ex P. LXXIII. 8.

E Zamoſio. Sed ita hunc lapidem integrum exhibet Troſterus lib. IV. c. 21. Daciae Novoantiquae, qui mutilus eſt in priore Gruteri editione.

AGGERVM.

8 *Ardeae. Grut. In via Ardeatina. Gud.*

IMP. CAES. M. AVR
ANTONINVS
PIVS. FELIX. AVG
PONTIF. MAX. GERM. MAX
TRIB. POTEST. IIII. IMP. V
COS. IV. PROQ. COS. P. P. ET
M. AVRELIVS
ALEXANDER
GERM. MAX. DACICVS. MAX
PRINCEPS. IVVENTVTIS
LITVS. VICINVM. VIAE. SEVERIANAE
ASSIDVIS. MARIS. ADLVENTIS
FLVCTIBVS. AD. LABEM. RVINAE
LABEFACTATVM. AGGERIBVS
MARINI. OPERIS. A FVNDAMENTIS
VT. PERICVLVM. COMMEANTIBVS
ABESSET. EXTRVI. CVRARVNT

IMP. CAES. MAXIMINVS
PIVS. FELIX. AVG
PONTIF. MAX. GERM. MAXIM.
TRIB. POTEST. IIII. IMP. V
COS. PROCOS. P. P. ET
IMP. CAESAR. MAXIMVS. F
GERM. MAX. DAC. MAX
PRINCEPS. IVVENTVTIS
LITVS. VICINVM &c.
Sic Ligor. qui lapidem vidit. Gud.

Gruterus ex ſchedis Cittadini. Nomina imperatorum in hoc lapide vetuſtate exeſa legi non potuerunt, quae autem hic ſunt poſita, Cittadinus finxit infeliciter, ut puto, de Alagabalo & Alexandro. Nam plane aliter Ligorius de Maximino & Maximo filio ejus, quibus plane congruunt ii tituli, ut patet ex inſcr. ſup. CLVIII. 6. & CLI. 5. Gud.

PONTIVM.

2 *Pontiroli in agro Mediolanenſi.*

[a]ΚΛΑΥΔΙΟϹ ΑΥΡΕΟΛΩ ΜΕΤΑ
ΔΗΙΟΝ ΑΡΕΑ ΚΑΙϹΑΡ
ΤΑ ΚΤΕΡΕΑ, ΘΝΗΤΩΝ ΩϹ
ΘΕΜΙϹ [b]ΕΝΔΙΔΟϹΙ
ΤΩ ΓΑΡ ΚΑΙ ΖΩΗΝ. ΑΛΛ' [c]ΟΥΚ
ΕΘΕΛΗϹΕ ΦΡΟΝΗΜΑ
ΠΑϹΙΝ [d]ΕΠΙΡΗΤΟΙϹ ΤΟΥ ϹΤΡΑ
ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΙΟΝ
ΚΕΙΝΟϹ [e]ΔΕ ΟΙΚΤΙΡΜΩΝ ΚΑΙ
ϹΩΜΑΤΟϹ [f]ΕϹΚΑΤ ΟΠΙΖΩΝ
ΑΥΡΕΟΔΟΥ ΓΕΦΥΡΑΝ
[g]ϹΤΗΑΤΟ ΤΗΝϹΤΕ ΤΑΦΗΝ

a Vide hic Scalig. in notis 12. f. b mſ. ΕΝΔΙΔΟΕ. c ΟΥΧ. mſ. d leg. ΕΠΙΡΡΗΤΟΙΣ. Salm. i. e. probroſis, vituperio dignis. Sic & Alc. & Urſ. ſchedae. e Δ' Alc. & Urſ. ſched. f ΈΣΧΑΤ' mſ. & Salmaſ. g ΈΙΣΑΤΟ. Alc. & Urſ. ſch. item Pighii recte i. e. ſtatuit, ἀπὸ τοῦ ἵω Scal. in not. Grut.

Interpretatus eſt iſthaec Grammaticus per tempora Julii Capitolini ad hunc modum:

Dona ſepulcrorum victor poſt multa tyranni
Praelia, jam felix Claudius Aureolum
Munere proſequitur mortali. & jure, ſuperſtes
Vivere quem vellet, ſi pateretur amor
Militis egregii; vitam qui jure negavit
Omnibus indignis, & magis Aureolo.
Ille tamen clemens qui, corporis ultima ſervans,
Et pontem Aureoli dedicat & tumulum

Ex Gaudentio & Urſini ſchedis. Vide in hoc epigramma notas Scaligeri inſ. in notis Gruteri ad hanc pag. qui ait peſſima Graeca peſſimis Latinis facta. vide & Caſaub. & Salmaſ. de illo in notis ad Aureolum, & aliam verſionem Latinam Salmaſii in d. l.

5 *Apud Tabernas Rhenenſes, in coemeterio limes ingens oſtenditur ex nemore vicino allatus, cum hac inſcriptione.*

*IN. H. DD
L. SILVANIVS
PROBVS
PONTES. D. S. DD

Ex Rhenano. * Barthius Adverſ. l. 52. l. ex mſ.
IN. H. D. D.
L. SILVANVS. PROBVS
PON. B. S. D. S. DD.
Unde apparet hic legendum PONTIFEX & Sacerdos Dei Solis Donum dedit, ut CCCXII. 3. & CCCCLIX. 7. Gud.

7 *Viennae Allobrogum, in ponte Gerae. Grut. in ponte Rhodano inſtrato Golniz. itiner. p. 450.*

ANNO
[a]CALPVRN. PISONI
[b]VETTII. BOLANI
[c]COS
PONTIFEX. STIPE

A Scaligero.
a C. CALP. Goelniz. b VETTI. M. BOLANI. c a. V. 863.

PILARVM.

9 *Ad portam in Puteolis. candid. marm. lit. major.*

IMP. *CAES. DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. NEPOS
DIVI. NERVAE. PRONEPOS. T. AELIVS
HADRIANVS. ANTONINVS. AVG. PIVS
PONT. MAX. TRIB. POT. II. COS. [b]II
DESIG. III. P. P. OPVS. PILARVM. VI
MARIS. [c]COLLAPSVM. A. DIVO. PATRE
SVO. [d]P. PROMISSVM. RESTITVIT

E Scipionis Mazellae antiqq. Puteolan. Correxi Puteolis ad lapidem, cui alia tabella marmorea recenti titulo affixa erat, ex qua cognoſces quando & a quo inſcriptio Antoni inventa fuit. Gud. * CAESAR. b III. c CONLAPSVM Mormil. antich. di Pozzuol. p. 138. d P. non eſt in lapide. Gud.
QVEM LAPIDEM ANTONINVS. IMP. STATVERAT
VETVSTAS. DEIECERAT. MARE. ATQVE. ARENA
OBDVXERANT. FRANCISCVS. MVRILLVS. REGIAE. CLASSIS
CVRATOR. SVA. IMPENSA. EDVCTVM. PVTEOLANIS. MVNIA
CIPIBVS. PARI. STVDIO. RESTITVIT. ANNO. DNI. M. D LXXV

VRBIVM.OPPI-
DORVM.BVRGORVM.

1 *Saborae. è tabula aerea ad Cannetum oppidum, ſive circa Malaga Cannete, quae olim Sabora, ab ruſtico arante reperta.*

IMP.CAES.VESPASIANVS.AVG.PONT.
MAX. TRIB. POT.VIII. IMP. XX. COS. IX.
S.D. IIII.VIRIS. ET. DECVRIONIBVS. SABOREN

CVM. MVLTIS.DIFFICVLTATIBVS † CIVITATEM.VESTRAM — INFIRM
IAM. PREMI. INDICETIS. PERMITTO. VOBIS. OPPIDVM. SVB
NOMINE. MEO. VT. VOLTIS. IN. * PLANICIEM. EXTRVERE.
VECTIGALIA.QVAE.AB.DIVO.AVGVSTO.ACCEPISSE.DICITIS
CVSTODIO.SI.QVA.NOVA.ADICERE.VOLTIS. DE. HIS. PROCOS
PROVINC.ADIRE.DEBETIS.EGO. ENIM. RESPONSO. PRIVS. AB
EO.NON.ACCEPTO.CONSTITVERE.NIHIL.POSSVM.DECRETVM
VIII. KAL. AVG. LEGATOS. DIMISI IIII.KAL.EASDEM.VALETE.

C.CORN. SEVERVS. M. SEPTIMIVS. COELIVS. II. VIRI. P. P
F. C.

Ex Alfonſi de Caſtro autographo, quod miſerat Romam Ant. Auguſtino. Gutenſtenius deſcrib. Habet & Marian. l. IV. Hiſt. Hiſpan. c. 4. * PLANVM. Marian.

2 *Aquis in Slavonia Varaſdien.*

IMP. CAES. FL. VAL. CONST. AQVAS. IASAS. OLIM
VI. IGNIS. CONS. CVM. PORTICIBVS. ET. OMN
ORNAMENTIS. AD. PRISTIN. FACIEM. RESTITVIT
PROVISIONE. ETIAM. PIETATIS. SVAE. NONDINAS
D. SOLIS. PERPETI. ANNO. CONSTITVIT
CVRANTE. VALERIO. CATVLINO. P. P. P. P. P
SVPER

Ex Sigleri ſchedis Gruterus.

3 *Viennae in gymnaſio publico bonar. literar.*

DDD. NNN. VALENTINIANI. VALENTI
S ET. GRATIANI. PERENNIVM. AVGVSTOR
VM. SALVBERRIMA. IVSSIONEM. HVNC — *ſic*
BVRGVM. A FVNDAMENTIS. ORDINANTE
VIRO.CLARISSIMO. [a] EQVITE. COMITE. ET
ſic — VTRIVSQVAE. MILITIAE. MAGISTRO. [b] I
NSISTENTE. ETIAM. [c] LEONTEO. PP. MILI
TES. AVXILIARES. LAVREACENSES. CV
ſic — RE. EIVS. COMMISSI. CONSVLATVS
EORVNDEM. DOMINORVM. PRIN
CIPVMQVE. NOSTRORVM. TERTII. AD
SVMMAM. MANVM. PERDVXSERVNT
PERFECTIONES — *ſic*

Vidit Lipſius & Cluſius.

a Magiſter armorum per Illyricum Am. Marcell. l. 26. *Aequitius Illyricano praeponitur exercitui, nondum Magiſter*, ſed Comes. Hinc in inſcript. pro EQVITE. videtur ſcribendum AEQVITIO. Gud.
b INSTANTE. DLI. 13. ἐργοπιστάτε. Amm. Marcel. l. 27. *Symmachus* Pr. U. *quo inſtante Vrbs ſacratiſſima oleo copiiſque abundantius fruebatur.*
c Leontio Pr. Urb. Ammian. l. 14. & alius Cos idem l. 27. P. P. eſt Praepoſito. Id.

4 *Non procul Strigone.*

IVDICIO. PRINCIPALI. D. D. D. N. N. N
* VALENTINIANI. VALENTIS. ET. GRATIANI
PRINCIPVM. MAXIMORVM. DISPOSITIONE. ETIAM
ILLVSTRIS. VIRI. VTRIVSQ. MILITIAE. MAGISTRI
COMITIS. † FOSCANVS. PRAEPOSITVS. LEGIONIS. I
MARTIORVM. VNA. CVM. MILITIBVS. SIBI. CREDITIS
HVNC. BVRGVM. CVI. NOMEN. COMMERCIVM. QVA
CAVSA. ET. FACTVS. EST. A. FVNDAMENTIS. ET. CONSTRVXSIT
ET. AD. SVMMAM. MANVM. OPERIS. XXXXVIII
CONSVLATV. D. N. GRATIANI. AVG. II. ET
PROBI. V. C. FECIT. PERVENIRE

E Lazio.

* Vid. Amm. Marcell. l. 29. de Burgis ſive praeſidiariis caſtris ſtudio muniendorum limitum a Valentiniano Imp. extructis. † Eſt Tuſcianus Comes Orientis a. 381. l. 26. C. Theod. de Epiſcop. Eccleſ.

5 *Juſtinopoli in Iſtria.*

D. N. CAESAR. IVSTINVS. P. SAL. PIVS
FELIX. VICTOR. AC. TRIVMPHATOR
SEMPER. AVGVST. * PONT. MAX. FRANC
MAX. GOTTH. M[illegible]. VANDALIC. MAX
COS. III. TRIB[illegible] VIII. IMP. V
CONSPICVAM. † HANC. AEGIDIS. INSVLAM
INTIMA. ADRIATICI. MARIS
COMMODISS. INTERIECTAM. VENERAN
DAE. PALLADIS. SACRARIVM. QVONDAM
ET. COLCHIDVM. ARGONAVTARVM
PERSECVTORVM. QVIETEM. OB
GLORIAM. PROPAGANDAM. IMP
S. C. IN. VRBEM. ‡ SVI. NOMINIS. EXCEL
LENTISS. NVNCVPANDAM. HONESTISS
P. P. P. DESIGNAVIT. FVNDAVIT
C. R. P. Q. ET. GENTE. HONES
TISS. REFERTAM

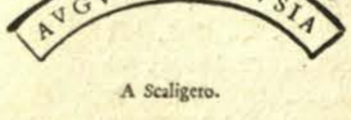
A Nicol. Florentio. Vide Onuf. p. 445. ad l. 5. Faſt. Caſaub. ad Suet. Octav. c. 3. qui auctoritate Zoſimi lib. 4. ſtatuunt poſt Gratianum defeciſſe inſtitutum Pontif. Max. Qui id negant producunt hanc inſcript. & ita ad Reineſ. Rupertus inter epiſtolas Reineſian. ubi vide & reſponſionem Reineſii, qui eam confictam eſſe contendit. Gud.
* i. e. Ponticus Maximus. Gud. † Oppidum in hac inſula conditum Aegidam quoque appellat Pli. l. 3. 19. Vid. Cluv. Ital. antiqu. fol. 210.
‡ Juſtinopolim.

6 *Prope Budam Hungaricam, intra Pannoniae inferioris limites adhuc hodie iſthaec legitur inſcriptio:*

LEGIO. SICAMBRORVM. HIC. PRAESIDIO. COLLOCATA
CIVITATEM. AEDIFICAVER. QVAM. EX. SVO. NO
MINE. SICAMBRIAM. VOCAVERVNT

Ex Lazio qui vidit; aut certè ab iis habuit qui viderunt. Inter ſpuria Scal. 8. p.

7 *Peruſiae ad portam antiquam.*

A Scaligero.

8 *Ibidem ante curiam, in duobus lapidibus.*

AVGVSTO
SACR
PERVSIA. RESTITVTA

E Sculteti ſchedis & Goltzio.

9 *Peruſiae quoque in portis civitatis duabus legitur.*

COLONIA. VIBIA

Grutero Fulv. Urſinus. Hinc collegit Cluv. Ital. ant. l. 2. fol. 578. triennio antequam caperetur Peruſia Coloniam a C. Vibio Panſa Conſule huc deductam eſſe.

1 *Romae in porta Ripae: quam Portuenſem alii, Novalem verò Marlianus, olim appellatam eſſe volunt.*

S . P . Q . R

IMPP. CAESS.DD.NN. INVICTISSIMIS. PRINCIPIBVS. ARCADIO. ET. HONORIO.VICTORIBVS.AC.TRIVMFATORIBVS.SEMPER. AVGG
OB.INSTAVRATOS.VRBI.AETERNAE.MVROS.PORTAS.AC. TVRRES.EGESTIS.INMENSIS.RVDERIBVS.EX.SVGGESTIONE. V.C.ET.INLVSTRIS
MILITIS.ET.MAGISTRI.VTRIVSQVE.MILITIAE.STILICHONIS AD.PERPETVITATEM.NOMINIS.EORVM. SIMVLACRA. CONSTITVIT
CVRANTE FL. MACROBIO. LONGINIANO. V.C. PRAEF. VRBIS * D. N. M. Q. EORVM

Nomina haec Stilichonis & Fl. Macrobii eraſa ſunt; non adeo tamen quin veſtigia aliqua literarum adhuc appareant. Boiſſ. T. VI. 141.

Legit & Exſcripſit Smetius. * Ad hunc eſt epiſtola 92. cum ſeq. l. 7. Symmachi. Fuit Comes ſacr. Largit. a. Chr. 399. Pr. Praet. Ital. vocat Zoſimus l. 5. item in Cod. Theod. L. L. Pro. Praet. occiſus eſt in tumultu Ticini an. Chr. 407.

2 *Fani Fortunae in Piceno, in porta antiqua, quam ab Auguſto primùm erectam, poſteri in honorem Conſtantini Flavii, Conſtantini, Conſtantis & Conſtantii patris, ſuperimpoſitis columnis, additiſque ornamentis, in arcum triumphalem poſtea verterunt. Anton. Fanenſis Comm. in Faſtos Ovidii, & Volaterranus lib. 6. Arimini in portu legi ſcribunt.*

In ſuprema arcus faſcia.

DIVO. AVGVSTO. PIO. PATRI. DOMINORVM

aliàs PIO. CONSTANTINO. PATRI. &c.

In media arcus faſcia.

Fuit haec prima omnium inſcriptio. IMP. CAES. DIVI. F. AVGVSTVS. PONTIFEX. MAXIMVS. COS. XIII. TRIBVNICIA. POTEST. XXXII
IMP. * XXVI. PATER. PATRIAE. MVRVM. DEDIT

Haec ultima inſcriptio, ad ſupremam referenda eſt. *In infima faſcia.*

Nam hic Turcius Secundus, non ſub Auguſto, CVRANTE. L. TVRCIO. SECVNDO. APRONIANI. PRAEF. VRB. FIL. ASTERIO. CORR. FLAM. ET. PICENI
ſed circa Conſtantini tempora floruit, circa annum C. 339. *ex inſc.* MLXXIX. 1. *Vixit certe ad ann. C.* 376. *Valente V. & Valentiniano Coſſ.* CXCII. 3.

aliàs ASTERIO. V. C. CORR. &c.

Vidit & exſcripſit Smetius. * leg. IMP. XXI. Hic enim numerus in nummis eo anno illi tribuitur, & ab Auguſto ſemel tantum imperatorium nomen tulit. Gud.

Ferentini in Latio in muro arcis antiquiſſimae. Plura & praecedunt & ſequuntur, ſed vetuſtate ita corrupta atque eroſa, ut legi nullo pacto jam queant.

* .... M. LOLLIVS. C. F. CES. FVNDAMENTA. MVROSQVE. E. SOLO. FACIVNDA. COERAVER. EIDEMQ. PROBAVERE

ſic in ipſo muro, licet COS *legendum videretur.*

Legit ac deſcripſit Smetius. * Urſinus in Familia Hirtia ſic: A. Hirtius A. F. M. Lollius M. F. fundamento fornicis facienda C. &c.

3 *Eandem hanc inſcriptionem, in libro quodam manuſcripto, ante annos lxx. (quo tempore integrior adhuc eſſe potuit) ab hujuſmodi rerum Studioſo hoc pacto integrè deſcriptam, legi.*

A. HIRTIVS. A. F. M. LOLLIVS. C. F. * CES. FVNDAMENTA. † MVROSQVE. E. SOLO. FACIVNDA. COERAVER. EIDEMQ. PROBAVERE
IN. TERRA. FVNDAMENTVM. EST. ALTVM. PEDES. XXXIII. IN. TERRAM. AD. IDEM. EXEMPLVM. QVOD. SVPRA. TERRAM. EST. SCILICET

Q. Aimilius M. F. *Lepidus.* M. *Lollius* C. F. *Conſules fuere ſub Auguſto.* A. P. V. C. 734.

* Al. COS. † Al. FORNICES.

PORTA-RVM ET MVRO-RVM.

1 *Ferentini adhuc.*

A. HIRTIVS. A. F. M. LOLLIVS. M. F. COS. FVNDA
MENTA. FORNICIS. FACIVNDA. COERAVERE
EIDEMQ. PROBAVERE

Gruterus ex Fulvii Urſini ſchedis.

2 *Veronae in arcu antiquo, qui pro urbis porta aliquando in uſu fuit, & porta Barſarea nunc vulgo dicitur; inſcribitur geminis portis iſtud ſequens.*

COLONIA. AVGVSTA. VERONA.NOVA. GALLIENIANA. VALERIANO. II. ET. *LVC
CATI. PR. NON. DECEMBRIS. IVBENTE. SANCTISSIMO. GALLIENO. AVG. N. IN

ILIO. CONS. MVRI. VERONENSIVM. FABRICATI. EX. DIE. III. NON. APRILIVM. DEDI
SISTENTE. AVR. MARCELLINO. V. P. DVC. DVC. CVRANTE. IVL. † MARCELLINO

* Lucilius eſt L. Caeſonius C. Fil. Lucillus &c. de quo CCCLXXXI. 1. 2. 3. Ex Panvinio, Sarayna, & Sculteti ſchedis. † Sup. CXI. 1.

3 *In villa Calderiana agro Veronenſi fragm.*

FVNDAMENTA. MVROSQVE
AB. SOLO. FACIVNDOS. COERAVER
IDEMQVE. PROBAVER
COSSO. CORNELIO. LENTVLO*
L. PISONE. AVGVRE COS

Habuerim tamen pro eodem quod habuimus ſupra pag. CVII. 2

Ex Panvinio. A. V. 753.

4 *Ravennae, in muro antiquo, ad portam Auream.*

TI. CLAVDIVS. DRVSI. FIL. CAESAR. AVGVSTVS. GERMANICVS
PONT. MAX. TRIB. POT. II. COS. II. DESIG. III. IMP. III. P. P. DEDIT

Ex Apiano & Pighio.

5 *Jaderae in Illyrico, juxta portam qua in agrum itur.*

IMP. CAESAR. DIVI. F. AVG. PARENS. COLONIAE
MVRVM. ET. TVRRES. DEDIT
L. IVLIVS. OPTATVS. TVRRES. VETVSTATE. CONSVMPTAS
IMPENSA. SVA. RESTITVIT

Ex Petro Martyre hiſtorico. * Haec ſupra habetur p. LXXXIV. 5. LXXXIV. 7.

6 *Tergeſtae olim tranſlatum Venitiis Commentitium eſt Scaligeri.* 8. *f. apud Franc. Michaelem Patricium ibidem. Contuli.*

IMP. CAESAR. COS. DESIG
TERT. III. VIR. R. P. C. *ITERVM
MVRVM. TVRRESQ. FECIT

In eodem lapide recentiore longe ſcriptura infra additum.

FRI. TER. RO. IMP. DVX. AVSTR. ZC. DN. Q3. TER
GESTI. IIII. VICE. MVRVM. REEDIFICARI. IVSSIT

Grutero Bened. Georgius Patricius Venetus. * RVS. mſ.

7 *Conſtantiae ad lacum Briganticum in S. Blaſii ſacello; nunc quidem & lapide & inſcriptione mutilis, ſed utroque adhuc integro, anno* CIↃ. IↃ. XX.

IMS. CAES. C. AVRE. VAL. DIOCLETIANVS. AVG. PONT. MAX
SAR. MAX. PERS. MAX. TRIB. POT. XI. IMP. X. COS. V. P. P. ET
IMP. CAESAR. M. AVR. VAL. MAXSIMIANVS. AVG. PONT. MAX. SAR
MAX. PERS. MAX. TRIB. POT. X. IMP. VIII. COS. IIII. P. P. ET. IMPP
FL. VAL. CONSTANTIVS. ET. GAL. VAL. MAXIMIANVS. FILII
CAESS. MVRVM. VITVDVRENSEM. A. SOLO. INSTAVRARVNT
CVR. AVRELIO. PROCVLO. V. C. PROV. MAX. SEQ

Ex Guillimanni Helveticis. Joann. Manlius Brigantin. in Chron. Conſtant. ed. a Piſtorio. Suiz. Chron. Helvet. Tom. 1. p. 18.

8 *Conſtantiae*

IMP. CAES. C. AVREL. VALER. DIOCLETIANVS
SARM. MAX. PONT. MAX. TRIB. POT. X
IMP. CAES. M. AVREL. VALER. MAXIMIANVS
GERM. MAX. PERSIC. MAX. PONT. TR. POT. IIX. COS
IMP. VIII
FL. VALERIVS. CONSTANTIVS. ET. GALERIVS. VAL
NOBB. CAESARES. MVRVM

Ex Onuph. Panu. & Petro Apiano.

PORTARVM ET MVRORVM

1 *Gratianopoli quae olim Cularo; ad Epiſcopium. V. Scaliger. in not. Grut.*

D. D. NN. IMP. CAES. GAIVS. AVREL. VALERIVS. DIOCLETIANVS PP. INVICTVS. AVGVSTVS. ET. IMP. CAESAR. MARCVS. AVRELIVS VALERIVS. MAXIMIANVS. PIVS. FELIX. INVICTVS. AVG. MVRIS CVLARONENSIBVS. CVM. INTERIORIBVS. AEDIFICIIS. PROVIDENTIA SVA. INSTITVTIS. ADQVE. PERFECTIS. PORTAM. ROMANAM. IOVIAM VOCARI. IVSSERVNT

2 *Item in porta urbis.*

DD. NN. IMPP. CAESAR. GAIVS. AVREL. VALERIVS. DIOCLETIANVS PP. INVICTVS. AVG. ET. IMP. CAES. MARCVS. AVREL. VALERIVS. MAXIMIANVS. PIVS. FELIX. INVICTVS. AVG. MVRIS. CVRALONENSIBVS CVM. INTERIORIBVS. AEDIFICIIS. PROVIDENTIA. SVA. INSTITVTIS. ADQVE PERFECTIS. PORTAM. VIENNENSEM. HERCVLEAM. VOCARI. IVSSERVNT

A Scaligero.

3 *Saxo ingenti & literis cubitalibus in muris Auguſtae Taurinorum.*

DIVVS. AVG. DIVI. FIL

4 *Item aliud pari magnitudine literis.*

DIVI. NERVAE

E Pingonio.

5 *Ibidem ſimile ſaxum.*

DIVI. FRAT

6 *Adhuc ſimile.*

DIVI. ANTONINI

7 *Narbone.*

AD. PORTAM. ROMANAM

E Scaligeri ſchedis.

8 *Aſiſii in Umbria in S. Rufini cathedrali templo, in ea muri parte, quae ex Tiburtino ſaxo eſt.*

POST. MIMESIVS. C. F. T. MIMESIVS. SERT. F. NER. CAPIDAS. C. F. RVF
NER. BARBIVS. C. F. C. CAPIDAS. T. F. C. N. V. VOLSIENVS. T. F. MARONES
MVRVM. AB. FORNICE. AD. CIRCVM. ET. FORNICEM. CISTERNAMQ. D. S. S. FACIVNDVM. COIRAVERE

Legit atque exſcripſit Smetius.

9 *Ibidem tabula marmorea muro qui foro imminet, inſerta.*

CN. FVFICIVS. CN. F.
LAEVINVS. T. ALLIVS
C. F. IIII. VIR. I. D

C. ALLIVS. C. F. C. SCAEFIVS. L. F
VMBO. C. VOLCASIVS. C. F. PERTICA
Q. ATTIVS. Q. F. CAPITO. L. VOLCASIVS
C. F. SCAEVA. VI. VIR. S. C.

MVRVM. REFICIVNDVM
CVRARVNT. PROBARVNTQVE

Legit atque exſcr. Smetius.

10 *Gottolongi prope Brixiam, in Eccleſia, in ultimo gradu ſcalarum altaris magni.*

C. †MARTIVS. SEX. F
P. POPILIVS M F
Q. MVCIVS P F
M. CORNELIVS P F
IIII. VIR. TVRREM. EX. DD.
AD. AVGENDAS. LOCAVER
IDEMQVE. PROBAVERE

† MVTIVS Ald. & Vionus.

E Verderii ſchedis. Neque aliter Vionus.

11 *Fundi in ea muri parte, quae ex reticulato eſt.*

Q. GAVIVS. Q. F. NAVTA
M. GAVIVS. C. F
C. BRACCIVS. C. F

AED. EX. S. C. FAC. CVR
EIDEMQVE. PROBARVNT

Ant. Morillonius Smetio.

12 *In marm. Spoleti in antiquis moenibus civitatis.*

P. *MARCIVS. P. F. HISTER. C. MAENIVS. C. F. RVFVS
IIII. VIR
EX. S. C. FACIEND. COERARVNT. EIDEMQ.
PROBARVNT

Grutero Urſinus, Gutenſt. deſcribente.

* V. Fabret. inſ. c. x. p. 675. ubi ſimilem nuper Spoleti repertam inſcriptionem habet.

1 *Fundi in arcu portae ad Septentrionem.*

L.NVMISTRONIVS.L.F.DECIAN
C. LVCIVS. M. F
M. QVINTIVS. L. F. *MESS
†AEDILES.PORTAS.TVRREIS
MVRVM. EX. S. C
FACIVND. COERARVNT
EIDEMQ. PROBARVNT

E ſchedis Cittadini, qui vidit & Morillonii. Smet. VII.6.
* MESSOR. Rein. † AED. PORTAS. Ligor.

2 *Carthagenae Hiſpan. circa macellum.*

M. CORNELIVS. M. F. GAL
MARCELLVS. AVG. QVIN
MVRVM. A. PORTO. TOPILLA
AD. TVRRIM. PROXIMAM
PED. CXLVI. ET. VLTRA
TVRRIM. PP. XI. DD. F. C
I. Q. P

E Morali.

3 *Auguſtae Taurinorum, in domo Mainorum, in baſi turris.*

P. RVTILIVS
AVG. TAVRINORVM
PROCONSVL

E Pingonio.

4 *Mundae in Hiſpan.*

PRAETORII.

IVL. NEMESIVS. NOMENTAN. VICE. *M. AVREL
IMP. †SACRA. BETICAM. GVBERN. PRAETORIVM
IN. VRBE. MVNDA. QVO. PATRES. ET. POP. OB. REMP
RITE. ADMINIST. CONVEN. FIERI. MAND.

Gruterus è Schotti ſchedis. * An. M. Aurel. Alexander? Reineſ. † cccxlv. 5.

FORI

5 *Hiſp. in Cicena, ſive Ciſimbrii.*

C. VALERIVS. C. F. GAL. VALERIANVS. CISIMBRENSIS. II. VIR
PONT. PERP. FORVM. AEDES. QVINQVE. SIGNA. *DEOR
QVINQVE. STATVAS. DVAS. SVA. IMPENSA. DEDIT. DONAVIT
FLAVIA. VALERIA. NEPTIS
HERES. EPVLO. DATO. DEDICAVIT

A Busbequio Lipſius èque ſchedis Auguſtini Gruterus. Ex Ambroſ. Morales de antiqu. Hiſpan. fol. 19. Palermus de Patria Propertii c. 1. p. 124.
* EORVM legit Reineſ. ſcil. Ciſimbrenſium.

6 *In Calatinis.*

M. GAVIVS. T. F
Q. VISELLIVS. Q. F
GALLVS
DVOVIR. QVINQ
CREPIDINES. CIRC
FORVM. S. P. F

Ex Antonii Sanfelicii Campania.

7 *Romae In S. Vito ad arcum Gallieni in macello Liviae in baſi.*

Boiſſ. T. IV. 135.

FL. EVRICLES
EPITYNCHANVS. VC
PRAEF. VRB. CONDI
TOR. HVIVS. FORI
CVRAVIT

In ſiniſtro latere.

COLL. X. KAL. FEBR.
ARRIANO. ET. PAPO. COS

Vidit Smetius. A. V. 996. Chr. 243.

8 *Volſiniis.*

THEATRI

L. COMINIVS. L. F. A. N — C. CANVLEIVS. L. F
T. *TVLLIVS. T. F. ‡KANVS — L. HIRRIVS. L. F. LATINVS
IIII. VIR
THEATRVM. ET. PROSCAENIVM. DE. SVA
PECVNIA. FACIVNDVM. COERAVERVNT

Ex Manutio & Caſtalionis ſchedis. Citat Victorius lib. 17. Cap. 23. Var. lect.
* IVLIVS lapis Gud. ‡ KARVS.

9 *Papiae, in aede fracta beatae Mariae de Canibus appellatae.*

✠ DN. ATALARICVS. REX ✠
GLORIOSISSIMVS. HAS
SEDIS. SPECTACVLI. ANNO
REGNI. SVI. TERTIO. FIERI
FELICITER. PRECEPIT

Ex Apiano.

10 *Apud Lingones.*

ATTIA. SACRATA
C. F. PROSCOENIVM
VETVSTATE. COR
RVPTVM. DE. SVO
RESTITVIT

Grutero Rouſſatus.

1 *Apud Batavos loco nunc appellato à Cattorum vico Catwyck, in littore Oceani, ad vetus oſtium Rheni, caſtrorum ruinae inundatione Oceani apertae ſunt, vbi inſcriptio reperta, cum aliis nonnullis inſcriptionum fragmentis, anno* * M. D. LII. *&* *in Hagam Comitis, ubi nunc Hollandorum curia eſt, tranſlata in aedes domini de Waſſenaar.*

Contuli cum mſſ. Pighii.

IMP. CAES. L. SEPTIMIVS. SEVER
VS. AVG. E. M. AVRELIVS. ATONIN
VS. CAES. COH. XV. VOL. ARM
MENTARIVM. VEVSTAE. CONLA
BSVM. RESTITVERVNT. SVB. VA. PV
DENTE. LEG. AVG. PR. PR. CVRAE. AGE. PRE ... CAECILI

Smet. XIII. 14. & Scriv. ita Pigh. mſ. antiqu. Batav. e Junio c. 10.
* anno MDII, Cornel. Aurel. cujus vide Batav. lib. I.

ARMAMENTARII

2 *Ibidem fragmentum iſtud.*

L.S.S. | EVER. PIVS. PERT. A | GP
M | MAX. TRIB. POT. XIII |
AN | NTONIN. PIVS. AV | G
G | ER. MILIT. LEG. I. ME |
ENIDIOR
ſic

Steph. Pighius utrumque legit & Smet. XIII. 16. exſcr. laudatque in Batavia ſua Hadr. Junius, & Scriver.

3 *Conſtantinopoli, in armamentario, quod vulgo Arſenalem vocant.*

ΑΠΟ. ΚΤΙΣΕΟΣ. ΚΟΣΜΟΥ
Δ. Ψ. ϟ. Β. ΑΠΟ. ΔΕ
ΧΡΙΣΤΟΣ. ΕΤΟΥΣ. Ω. Α. Δ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ. ΘΕΟΦΙΛΟΣ
ΤΙΟΣ. ΜΙΧΑΗΛΟΥ. *ΒΗΓΑ
ΑΡΧΩΝ. ΔΙΚΑΙΟΣ. ΚΑΙ
ΕΥΛΑΒΗΣ. ΚΑΙ. ΠΡΟΣ. ΤΟΥΣ
ΑΥΤΟΥ. ΠΑΡΟΙΚΟΥΣ. ΑΝΗΡ
ΑΓΑΘΟΣ. ΕΚΤΙΣΕΝ. ΠΡΟΣ
ΑΝΑΠΑΥΣΙΝ. ΤΟΥ. ΛΑΟΥ
ΤΟΥΤΟΝ. ΜΕΓΑΛΟΤΑΤΟΝ
ΑΡΣΗΝΑΛΗΝ

E Theueti Coſmographia.
* An leg. BIT. ΑΡΧΩΝ? Reineſ.

4 *Nethe in Sicilia, ſupra portam antiquiſſimae domus in regione viae planae. Fazellus de reb. Siculis l.* IV. 2.

GYMNASII

ΕΠΙΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧ
ΑΡΙΣΤΙΟΝΟΣ. ΤΟΥ. ΑΓΑΘ
ΦΙΛΙΣΤΙΩΝΟΣ. ΤΟΥ. ΕΠΙΚΡΑΤ
ΝΕΑΝΙΣΚΟΙ. ΙΕΡΩΝΕΙΟ

Latine ſic redditum eſt.

Sub Gymnaſiarcha Ariſtione, filio Agathini, filii Philiſtionis, filii Epicratis, juniores Hieronei. vel quod idem eſt Gymnaſiarcha Ariſtione filio Agathini, nepote Philiſtionis, pronepote Epicratis, juniores Hieronei. Scal.

E Verderii ſchedis.

5 *Romae in limine ſuperiori portae exterioris S. Alexii in Aventino.*

IN. HONOREM. DOMVS. AVGVST
TI. CLAVDIVS. SECVNDVS. COACTOR. CVM. TI. CLAVDIO. TI. QVIR. SECVNDO. F. VIATORIBVS. III. VIR. ET. IIII. VIR
SCHOLAM. CVM. STATVIS. ET. IMAGINIBVS. ORNAMENTISQVE. OMNIBVS. SVA. IMPENSA. FECIT

Vidit Smetius. Stewech. ad Veget. II. 5. P. Serv. c. 8. Fer. Juvenil.

6 *In aede D. Catharinae de Tolentino, tabula marmorea. Nunc in foro Curiae inſerta conſpicitur.*

*EX. SC
SCHOLA. AVG. COLLEGI ‡FABROR
TIGNVAR. IMPENDIIS. IPSORVM. AB
INCHOATO. EXSTRVCTA. SOLO. DATO. AB. T. FV
RIO. PRIMOGENIO. QVI. ET. DEDIC. EIVS. HS. X̄. N. DED
EX. CVIVS. SVMM. REDIT. OMNIB. ANNIS. XII. K. †AVGVST
DIE. NATALIS. SVI. EPVLENTVR

Grutero Puteanus.
* Sic lapis. Gud. male Grut. ET. ‡ Sic ex lapide ſupplevit Gud. cum COLLEGI deſideretur in Grutero. † Sic lapis male in Grut. AVGST. Gud.

7 *Budae in Hungaria in marmore quodam.*

SCHOLA. SPECVLATORVM. LEGIONVM
I. ET. II. ADIVTRICVM. PIARVM. FIDELIVM
SEVERIANARVM. REFECTA. PER. EOSDEM
QVORVM. NOMINA. INFRA. SCRIPTA. SVNT
DEDICANTE. FL. AELIANO. LEG. AVG. PR. PR
I KAL OCTOB. *MODESTO. ET. PROBO. COS

AEL. OPTATVS	AEL. CANDIDVS
[a] MACR. SABINIANVS	IVL. [b] SECWDANVS
IVL. EMERITVS	CASS. FVSCINVS
IVL. PROBINVS	AEL. VRBANVS
PVB. MARTIANVS	VAL. [c] FESTVS
IVL. ALEXANDER	FL. EMERITVS
VAL. CLEMENTINVS	[d] IVL. PRISCIANVS
VER. VERISSIMVS	IVL. INGENVVS
IVL. CELERINVS	IVN. ADIVTOR
AVR. LVPVS	FL. CELSINVS

CVRANTE. AVR. PERTINACE. FRVMENTARIO

Ex Apiano & ſchedis Cluſii. * A. V. 981. a an Marcius, ut DCCCV. 5. an Marſenius Sabinianus ut CCLXVIII. I. Gud. b Puto fuiſſe SECVN-DANVS Gud. c P. Valer. Feſtus CXXVIII. I. ſub Aurel. Imp. d C. IVL. PRISCIANVS CCXXVI. filius hujus.

SCHOLAR.

1 *In ædibus Coritianis, in foro Trajani tabulae marm. candidiſs. pars.*

ſERGIO. PAVLO. II. COS
RIB.V.SEDEM.EXTRVCTO.TRIBVNALI
RIO. MILITES. INFRA. SCRIPTI. FECERVNT

ITE. COS SEX. BOLANIVS. QVINTIANVS. TAR
TVS.PATAV M.TINTORIVS. KALENDINVS. CAPVS
A. BONON P. FABIVS. SATVRNALIVS. PATAVIO
VE. COS Q. ROMANIVS. CHARITO. MEDIOL
FIDENT M. BRITTIVS. SECVNDVS. NEPE
STRATO.BERVA

Exſcripſit Smetius.

2 *Colonia marmoris fruſtum advexit, & in Muſeum ſuum tranſtulit Heidelbergae Freherus.*

. . . .
. . . . VI. VIXIT. ANN. C.
. . . ƆVINQVE. FIDEL . .

Interſculpitur hic avis, columbae aſſimilis.

HVIC. TITVLV . .
SCOLA. ARMA . .
. . VM. VBII. B. S. E. DE . .

Deſcripſit Gruterus.

3 *Romae ſub Concordiae templo, in capite fori, dum foſſores altius terram moliuntur, invenere locum, cujus antae cum epiſtyliis marmoreae, efficiebant veluti porticum, vel * apothecas tres. uno periſtylio interiori parte legebatur.*

C. † AVILIVS. LICINIVS. TROSIVS. CVRATOR
‡ SCHOLARVM. DE. SVO. FECIT
BEBRYX. AVG. L. DRVSIANVS. A. FABIVS. XANTHVS. CVR. SCRIBIS. LIBRARIIS. ET. PRAECONIBVS. AED. CVR. SCHOLAM
AB. INCHOATO. REFECERVNT. MARMORIBVS. ORNAVERVNT. VICTORIAM. AVGVSTAM. ET. SEDES. AENEAS. ET. CETERA. ORNAMENTA
. DE. SVA. PECVNIA. ✝ FECERVNT

* De tribus illis apothecis veluti tribus officinis vid. Faun. antiqq. Rom. 11. p. 40. † Avillius Urſ. ſch. ‡ *Scholam de ſuo refecit* Urſ. ſch. *Scholam de ſuo fecit*. L. Faunus 11. de antiq. Urbis Romae p. 40. ✝ Faciunda curaverunt Urſ.

4 *Extra verò in eodem epyſtilio erat hic titulus.*

BEBRYX. AVG. L. DRVSIANVS. A. FAB. XANTHVS. CVR. IMAGINES. ARGENTEAS. DEORVM. * SEPTEM. POST. DEDICATIONEM. SCHOLAE
ET. MVTVLOS. CVM. TABELLA. AENEA. † DE. SVA. PECVNIA. DEDERVNT

Ex Marliani Roma. * S. F. T. MVTVLOS. Urſini ſched. omiſſis aliis.
† Ex Urſ. ſched. Veſtigia ſcholae Xanthae hic ſunt, cujus meminit P. Victor. in VIII. Reg. Urb. Scriever. antiqu. Batav. p. 222. Haec ſchola dicta ab A. Fabio Xantho.

SECRETARII.

5 *In hemicyclo templi S. Martinae, quod olim Secretarium populi Romani fuit, ad forum Romanum, ubi etiam duae inſignes tabulae marmoreae, ex arcu aliquo triumphali deſumptae, magnificè ſculptae, extant.*

Boiſſ. T. III. 111.

SALVIS. DOMINIS. NOSTRIS. HONORIO. ET. THEODOSIO. VICTORIOSISSIMIS. PRINCIPIBVS
SECRETARIVM. AMPLISSIMI. SENATVS. QVOD. VIR. INLVSTRIS. ᵃFLAVIANVS. INSTITVERAT. ET. FATALIS. IGNIS. ABSVMPSIT
FLAVIVS. ANNIVS. EVCHARIVS. ᵇEPIFANIVS. V̄C̄. PRAEF. ᶜVRB. VICE. SACRA. IVD̄. REPARAVIT. ET. AD. PRISTINAM. FACIEM. REDVXIT

Vidit Smetius.

a Flavianus Pr. V. A. Chr. 393. 394. 400. Cod. Theod. Alius fuit Pr. Pr. a. Chr. 390. 391. Ad Virium Nicomachum Flavianum, qui nominatur CDLXXXVII. 10. male refert Pontanus not. ad Macrob. Panvinius refert ad annum Chriſti 381. male. Faunus antiqu. Rom. ſcribit FLAVIVS ANNIVS. b Epifanius Pr. V. A. 414. Coſſ. Conſtantio & Conſtante l. 5. C. Theod. de domeſt. & Protectoribus. Baronius ſub A. 94. n. 4. refert ad Flavianum Pr. Pr. ſub Theod. & Eugenio. Gud. c Sic ex lapide hanc vocem reſtituit Gudius. quae etiam extat apud Faunum l. 2. male in Grutero deſideratur.

TABVLARII.

6 *Romae in Capitolio.*

Q. LVTATIVS. Q. F
Q. N. CATVLVS. COS
SVBSTRVCTIONEM. ET
TABVLARIVM. * EX. S. C
FACIVND. CVRAV

E Panvinio & Boiſſardo. T. III. 101.
* Auguſt. Dial. X. ait alios legere. DE SVO. FACIVNDVM COERAVIT.

7 *Tabula marm. fragm. praegrandis, in via Appia reperta, literis pulcerrimis, nunc in aedib. Horat. à Valle.*

LIB. PROC. STATVAS. III. ANTONINI
ƆI. ITEM. CRISPINAE. DOMINOR
VNIA. SVA. POSVIT. AVDITORIVM. QVO
ERIS. STATVIS. VETVSTATE. CORRVP
TV. SVO. REFECIT

Grutero exſcrib. Gutenſt.

1 *Spoleti, apud Ariſtidem Maurum. J. C.*

SEX. VOLVSIVS. SEX. F. HOR
MELIOR. IIII. VIR. Q. Q. AVGVR
P . . . . . . MVNICIPI . . . .
°OB. HONOREM. IIII. VIRATVS
SEX. VOLVSI. NONIANI. FIL. SVI

BASILICAM . . . SOLO. PVBL . . . . . .
A. FVNDAMENT. PEC. SVA . . . . . VIT

Ex Urſini ſchedis Gutenſtenius Grutero.

2 *Tordae Tranſilvan. in templi propylaeo, quod forum ſpectat, fragment.*

IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS
PIVS. FELIX. INVICTVS. AVG
BASILICAM. LEGVM. AC . . .
. . . .

Ex Zamoſio.

3 *Tordae Tranſilvan. prope ruinas.*

Q. LAELIO. Q. F. TRIB. PLEB
BASILICAE. AVRELIANAE
ORNAMENTO. CN. SOSIAS
MARCELLINVS. AEDIL. SO
CERO. BENEMER. VBI. ET
IPSE. SITVS. EST. P

E Zamoſio.

4 *Veſunae Petrocoriorum.*

I. LANNAE. SOLO. A. POMP. ANT
BASSVS. C. CR. CONSAEPT
BASILICAS. DVAS. *CET

A Scaligero. * CVM deeſt.

5 *Narbone.*

IMP. CAE. DIVI. ADR
TRAIANI. *PART. III. CIII
PRONEPOS. T. AELIVS. H
AVG. PIVS. PONT. MAXIM
IMP. II. COS. IIII. P. P. Thel
CONSVMPTAS. CVM. POR
ET. BASILICIS. ET. OMNI
SVA. ΦRE

A Scaligero. * F. Parthici Grut.

6 *Bononiae in domo Marcelli Gurgionii, in lapide cippo ſimili. Eadem eſt* LXVII. 5.

MEMORIAM. P. CORNELII. SATVRNINI. MAGISTRALIS. COR
NELIA. PRIMA. VXOR. EX. INDVLGENTIA. COLLEG
SIGNVM. LIBERI. * BASILIC. AVLAS. D. D

Gruterus è ſchedis Velſerianis. * Superius p. 67. 5. BASIM. C. AVLIS.

7 *Repertum in foro Rom. prope tres columnas litt. Conſtantinīani temporis.*

GABINIVS. *VETTIVS
PROBIANVS. V.C. PRAEF. VRB
STATVAM. QVAE. BASILICAE
IVLIAE. A. SE. NOVITER
REPARATAE. ORNAMENTO
ESSET. ADIECIT

In latere ſiniſtro ejuſdem lapidis, ſed litera temporis Sevt. Severi.

DEDIC. XV. K. FEBR. PER
T. ARRIVM. BASSIANVM. C.V. CVR. OPER
PVBLICORVM
. . . VLLINO. II. ET. AVFID. FRONTONE. CoS

A Pighio accepit Smetius.
* Ita totidem litteris Urſini ſcheda.

CORNELIO.
AN

8 *Alteri, quod corruptè Alatrum nunc vocant, in Latio, in porticu templi S. Mariae, tabula lapidea, litera vetuſta atque obſoleta, incorrectè ſcripta.*

L× BETILIENVS× L× F× VAARVS
HAEC× QVAE× INFERA× SCRIPTA
SONT× DE× [a]SENATVS× SENTENTIA
FACIENDA× COIRAVIT× SEMITAS
IN× [b]OPPIDO× OMNIS× PORTICVM× QVA
IN× ARCEM× EITVR× CAMPVM× VBEI
LVDVNT× HOROLOGIVM× MACELVM
BASILICAM× [c]CALECANDAM× SEEDES
CVM[d]× BALINEARIVM× LACVM× AD
PORTAM× AQVAM× IN× OPIDVM× [e]ADOV
ARDVOM× PEDES× [f]CCCXCIↃ× FORNICESQ
FECIT× FISTVLAS× SOLEDAS× FECIT
OB× HASCE× RES× [g]CENSOREM× FECERE× BIS
SENATVS× FILIO× STIPENDIA× MERETA×
ESE× IOVSIT× POPVLVSQVE× STATVAM
DONAVIT× CENSORINO

forte ADOVXIT.

Smetius vidit. XIII. 6. Celſus Cittadinus della vera Origine della Noſtra lingua vulgare in Venetia 1601.

a Citt. exempl. ſic legit. male in Grut. SENATV. b Opido Cit.
c Rein. legit CALCIDICVM. Hoc enim genus in extremis Baſilicarum ſtrui, ſi locus ſit amplior in longitudine ait Vitruvius. d forte CIRCVM. Rein. male. Nam lapidis fragm. AR. LACVM. BALINEVM. ſched. Wouw. & Cittad. leg. ut in lap. ARCVM. vid. Vitruv. l. 6. c. 9.
e ſed Rein. legit. AQVAE ductum. f XCIↃ. lap. g Vide Spanh. de uſu num. p. 742. & Urſin. Fam. 179.

9 *Romae in foro Trajani.*

GALERIVS. ET. GRATIANVS. PII. FELICES. AC. TRIVMPHATORES
SEMPER. AVGG. PORTICVS. †ARTASQ. COLLINI. ET. AD. ORNA
MENTVM. VRBIS. SVAE. ADDI. DEDICARIQVE. IVSSERVNT

† ANTAS.

E Marpchio.

PORTICVVM.

1 *Romae in Eccleſia S. Celſi.*

D. D. D. N. N. N. IMP. CAES. GRATIANVS. VALENTINIANVS. ET. THEODOSIVS
PII. FELICES. SEMPER. AVGGG.

HVNC. ARCVM. AD. CONCLVDENDVM. OPVS. OMNE. PORTIC. MAXIMAR. AETERNI
NOMINIS. SVI. PECVNIA. PROPRIA. FIERI. ORNARIQ. IVSSERVNT

Ex Mazochio, & Marliano, ſed magis è ſchedis Metelli, qui ex Card. Carpenſis Cod. exſcribebat.

2 *Praeneſte juxta hoſpitium publicum fragm.*

Contuli cum mſ. Urſ.

SEX. POMP
TRIB. MIL. II. II
DIVI. AVG. NERONI
PRAEFECTVS. TESTA
POMPEIA. MVMMI
SVMMA. PORTICVM. MAR
* ſic
CRI. ALBARIO. ADIECTA
QVINQ. PASSV

Smetius vidit.

* II. II. Urſ. ſched. † CRE. Urſ. ſched.

3 *Tibure in Sancto Silveſtro, ſaxum Tiburtinum, extractum è loco quem, La botegha oſcura, ibidem vulgò vocant.*

ſic
C. LVCTIVS. L. F. AVLIAN. Q. * PLAVSVRIVS. C. F. VARVS
L. †VENTILIVS. L. F. BASSVS. C. OCTAVIVS. C. F. GRAECHIN ſic
IIII. VIR.
PORTICVS. P. CCLX. ET. EXSEDRAM. ET. PRONAON. ITER
ET. PORTICVM. PONE. SCAENAM. LONG. P. CXL
S. C. F. C.

Ex Apiano Morillonio & Urſini ſchedis. Smet. * PLASSARIVS DLXXI. 9. † VENTIDIVS. leg. Reineſ.

4 *Romae in porticu templi Concordiae, quà è Capitolio in forum Rom. deſcenditur, extat in epiſtyliis columnarum octo titulus hic.*

*SENATVS. POPVLVSQVE. ROMANVS
INCENDIO. CONSVMPTVM. RESTITVIT

Smetius & Landus. * Boiſſ. T. III. 115. S.P.Q.R. Appian. 292.

7 *Romae in monte Caelio. Tomaſin. c. de Teſſeris 2. qui ita ſupplet.*

.... PVBLICAE. EX. B. B. IN. HON ....
..... BENIFICENTIAE. *Q. INSTEI. T. F. PVP........
.... IB. PL. PR. COS. LEG. CONSVLARIS. PROV.....
PATRIS. EIVS. AC. FRATRIS. FILIQ. ET. VXOR...
OMNIVM. TABVLIS. HOSPITALIBVS. TRANSFERRI
HVICANTE. CVRIAM. VEL. IN. PORTICIBVS. FOR
TVNAE. CAVERAT. SCHOLAM. HANC. DICAVIT.

Ex Urſini ſchedis Grutero Gutenſtenius.

* Inſteius Tertullus Pr. Urb. a. 1059. Pavin. De Q. Inſteio Probato eſt inferius inſcriptio ap. Grut.

8 *Romae.*

D. M
*C. AEDICIO. SVCCESSO
ET. FILIIS. EIVS
LIB. LIBERTQ. POSTERQ
EOR
CVBICVLVM. QVOD. EST
INTROEVNTIBVS. PARTE. DEXTRA
ET. SVPER. EODEM. PORTICVS
IN. QVA. EST. ETIAM. CVBICVLVS
QVAE. VTRAQVE. EIS ſic
AVR. ZOTICVS. †AVGG. LIB
ERGA. AMICITIA. INTER. SE. HABITA
DONO. CESSIT

Gruterus ex Urſini ſchedis. * Rein. legit CAEDICIO. † Elegabali Lamprid.

6 *Prope Charticetum Fanenſis ditionis caſtellum, in Piceno, 7°. à Fano Fortunae miliari, ad plebanam divi Petri.*

L. RASIVS. L. L
POLYBIVS
PORTICVM. DEDICA
VIT. X. KAL. IAN
L. MEMMIO. POLLIONE
Q. ALLIO. MAXIMO COS

E Metelli & Urſini ſchedis. Contulit Gudius, ex quo ſic reſtitui. Smet.

9 *In ſuperiore Labaco Carniolae.*

Q. ANNAIVS. Q. L
TORAVIVS
M. FVLGINAS. M. L
PHILOGENES
MAG. VICI. DE
VIC. S. PORTIC. F
COIR

E Lazio.

TECTOR.

10 *Romae.*

C. IVLIVS. SEX. F. COR. POSTVMVS
FVRIVS. VERECVNDVS
FVRIA. PIETAS. M. FVRIVS. TELESPHORVS
NOVVM. TECTVM. SVA. IMPENSA. RESTIT
C. BELLICIO. TORQVATO COS
TI. CLAVDIO. ATTICO. HERODE

Ex Aldo. Eadem melior pleniorque infra DCCCCXLIII. 1.

11 *Neapoli, in domo Hadriani Gulielmi, à tergo Legis parietis ſeu operis faciundi, quae poſt ſequetur in tres paginas diſtincta, eadem tabella, ſed majoribus literis, ac poſterioris temporis.*

M. AVIANIVS. M. F
CONIVNCTVS. II. VIR
ITER. TEXIT. ET. TECTVM. S. P

A Pighio Smet. Capac. lib. 1. Hiſt. Neap. 21.

* AVIANVS. Pigh. ſched.

12 *Puteolis juxta theatrum.* HOROLOGII.

G. HOROLOGIVM. PO. RES
PVBLIC. REFEC

Ex Apiano.

5 Boiſſ. T. III. 112. *Romae in porticu templi quondam Junonis, nunc S. Angeli, in foro Piſcario.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS. PERTINAX. AVG. ARABIC. ADIABENIC. PARTHIC. MAXIMVS
TRIB. POTEST. XI. IMP. XI. COS III. P. P. ET
IMP. CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS. FELIX. AVG. TRIB. POTEST. VI. COS. PROCOS
INCENDIO. CORRVPTAM. RESTITVERVNT

Vidit & legit Smetius.

PODII.

13 *Mediolani in vallo.*

M. DOMITIVS. M. F. PRISCVS
Q. A.[a] IIII. VIR. A. P.[b] AVGVR.[c] D. D
GRATVITVS. PODIVM. CVM
LORICA.[d] ADITVS. VIVOS. FECIT

Ex Apiano. aliter diſtinctum fuit in ſchedis Onuphrii

a IIII. VIR. A. P. CCCCLXIII. 5. CCCCXXX. 7. AED. POT IIII. VIR. CLXXIV. 7.
b Reineſ. legit. AVGVStalis. c Honor Decurionatus Gratuitus CCCCLXXV. 4. & 5. d ET Onuph. & Ligor. ſed in hoc legitur etiam LORIACA.

14 *Eugubii in theatro Gabrieliae familiae.*

*CN. SVLPICIVS. CN. F. RVF. IIII. VIR. IVR. DIC
SVBLAQVEAVIT. TRABES. TECTI. FERRO. SVFFIXIT
LAPIDE. STRAVIT. PODIO. CIRCVMCLVSIT. SVA. PEC. ET. DEDIT
DECVRIONATVS. NOMINE H-S. ⅠↃↃ. ∞
IN. COMMEATVM. LEGIONIBVS H-S ∞ ∞ ∞ ‡CCCCL †CCCI
IN. AEDEM. DIANAE. RESTITVENDAM H-S. ⅠↃↃ ∞ CC Urſin.
IN. LVDOS. VICTORIAE. CAES. AVGVST ⅠↃↃ ∞ ∞ • DCCL ſched.

E Manutii Orthographia & ſched. Ant. Auguſtini Ligorianis.

* Ligorius in tribus primis verſibus defectum talem annotat
.... IVS. CN. F. RVFVS. III. VIR. IVR. DIC
.... SVBLAQEAVIT. TRABE. TECTI. FERRO. SVFFIXIT.
.... LAPIDE. in reliquis nihil deſideratur aut variat.

SOLARIOR.

1 Boiſſ. T. VI. I. *Romae in aedib. Delphinii.*

TI. CLAVDIVS. AVG. LIB
IANVARIVS. CVRATOR
DE. *MINVCIA. DIE. XIIII
OSTIO. XLII ↀ ET
ſic
‡AVONIA. TYCHE. VXSOR. EIVS
PITVANIANI. SOLARIA. DE. SVA
ſic
IMPESA. FECERVNT

Vidit Lipſius.

* Inf. cccLXXXI. I. & 3. ‡ AVSSONIA. Boiſſ. VI. Antiq. p. I. Rein. leg. CLAVDIA DCCCCXXXVI. 7.

3 *Praeneſte retro palatium Epiſcopi, in baſi humili rudique, ſed litera pulchra.*

LANI.—DANT. MAG. COERAVERE
L. LIGVRIVS. L. L. ANTIOCHVS
P. DINDIVS. P. L. DAVOS. CALIDVS
*Q. PETRONIVS. Q. L. SALVIVS
SEX. PONTIVS. SEX. L. STABILIO

Smetius vidit.

* C. Petronius Salvius, ſub. Veſpaſ. fol. 240.

5 *Romae ſupra forum Trajani, in fundamentis atrii S. Baſilii. Pral. Ancilium* 16. *p.*

MANSIONES. SALIORVM. [a] PALATINOR. A. VETERIBVS
OB. ARMORVM. † ANNALIVM. CVSTODIAM. CONSTITVTAS
‡ LONGA. AETATE. NEGLECTAS. PECVN. SVA. REPARAVERVNT
PONTIFICES. VESTAE. V. V. C. C. [b] PRO. MAGISTERIO
[c] PORTII. ACILLII. LVCILLI. VITRASI. PRAETESTATI
V. V. C. C

† MAGNALIVM Juc. ‡ LONGA MINITATE. Jucund.

Ex Apiano & Mazochio, item Metello qui habuit a marmoris deſcriptore.

a Curia Saliorum Palatinorum in regione Urbis X. Manſiones Albanae in regione II.
b Reineſ. legit Promagiſterio, id eſt cum Magiſtri Pontificum Veſtae eſſent. Sic Promagiſter collegii fratrum Arvalium p. 120. & 7. p. 447. c Haec 5. nomina Scal. putat. eſſe unius hominis, Reineſio videntur plurium eſſe. Vide hanc inſcriptionem illuſtrantem Cuperum IV. Obſerv. 2.

6 *In monaſterio S. Floriani ad alterum miliare ab Enſio in Norico Ripenſi, tabernaculum cum hac inſcriptione.*

ΦΙΛΗΣ. ΤΟ. ΛΑΜΠΡΟΝ. ΚΑΙ. ΣΟΦΟΝ. ΤΟ. ΤΗΣ. ΤΕΧΝΗΣ
ΚΑΛΛΟΥΣ. ΤΟ. ΤΕΡΠΝΟΝ. ΣΧΗΜΑΤΟΣ. ΤΟ. ΠΟΙΚΙΛΟΝ
ΤΩΝ. ΕΝΔΟΝ. Η. ΒΑΥΖΟΥΣΑ. ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΝΤΟΣ. Ο ΖΕΩΝ. ΠΟΘΟΣ
ΥΠΕΡΦΕΡΟΥΣΙ. ΤΗΣ. ΚΙΒΩΤΟΥ. ΤΗΣ. ΠΑΛΑΙ.
ΟΣΩ. ΓΑΡ. ΑΥΤΑ. ΤΩΝ. ΠΡΙΝ. ΕΞΕΥΡΗΜΕΝΑ.
ΜΕΙΖΩ. ΤΟΣΟΥΤΩ. ΠΙΣΤΙΣ. Η ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ
ΠΡΟΣ. ΕΥΚΤΙΚΟΝ. ΣΚΗΝΩΜΑ. ΤΩΝ. ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΕΥΞΑΣΑ. ΚΑΛΛΥΝΑΣΑ. ΤΟΥΤΟ. ΕΠΙΣΚΟΠΩ
ΕΙΣ. ΨΥΧΙΚΗΝ. ΚΑΘΑΡΣΙΝ. ΕΙΣ. ΒΙΟΥ. ΣΚΕΠΗΝ

E Lazio.

8 *Neapoli apud S. Mariam Annunciatam, fragm.*

ΤΙΤΟΣ. *ΚΑΙΣΑ
ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΟΣ. ΣΕΒΑΣΤΟΣ
ΙΚΗΣ. ΕΞΟΥΣΙΑΣ. ΤΟ. Ι.
ΟΣ. ΥΠΑΤΟΣ. ΤΟ. Η. ΤΕΙΜΗΤΗΣ
ΟΘΕΤΗΣΑΣ. ΤΟ. Γ. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣΑΣ
ΥΜΠΕΣΟΝΤΑ. ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΕΝ
VI. F. VESPASIANVS. AVG
COS. VIII. CENSOR. P. P
TIBVS. CONLAPSA. RESTITVIT

Steph. Pighius vidit & exſcripſit. Smet. XIII. 12. Capac. l. I. Hiſt. Neap. 18.

* ΚΑΕΣΑ ſched. Pigh.

2 *Villajoyoſae Hiſpan.*

MACELLI.

M. SEMPRONIVS. HYMNVS. ET. M. M
REBVRRI. EIVS. FILII. NOMINE. SVO
MACELLVM. VETVSTATE. CON
LAPSVM. PECVNIA. RESTITVERV
NT. ETIAMQVE. ET. MENSAS. LAPI
DEAS. POSVERVNT

E Schotti ſchedis.

4 *Theleſiae in Samnitibus, in templo in baſi.*

LANARIAR.

Q. [a] FILIVS. L. F. RVFVS
Q. [b] AGRIVS. C. F. CELER. [c] PR
[d] II. VIR
LANARIAS. ET. QVAE. IN. [e] IEIS
SVNT. SVA. [f] PEQ. [g] FECER
VT. EX. EO. VECTIGALE. QVOTANNIS
COLONIS. MVLSVM. ET. CRVSTVM
NATALI. CAESARIS. [h] AVGVST
DARETVR

Pighius Smetio.

a Rein. l. VILLIVS. ſed Mormel. Filius. b ACRIELVS Q. FILIVS. ſic & Lig. & Mazella ant. Puteol. c. 30. c PRAETOR. Mormel. d DVVMVIRI. e HIS. f PEQVVN. g FECIT. h AVG. Ita Mormel. antiq. di Pozzuol. p. 240. hanc inſcriptionem legit.

7 ✱

STATVAR.

C. QVINCTIVS. P. F
FAB. GRVLIVS. Ⅎ. F.
VIR. PONTIF.......
STATVAS. VII......
BASIS. VI. SIBI. ET
LABEONI. F. SCIPIONI
F. QVINCTIAE......
P. F. SCIPIONI. QVINCTIO
L. F. VRSVLO
T. F. I

Grutero ex Urſini ſchedis Gutenſtenius.

9 *Syracuſis. emendat Scal. in notis.*

ΠΙΚΙΑΤΗΣ. ΑΙΓΑΤΙ
*ΑΤΟΔΥΜΑΣΟΙΚΟΙΔ
ΟΜΗΣ ΑΣΠΕΛΕΟΡΟΝ
ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΥ ΥΕΕΣΣΙ
ΕΔΩΚΕΤΑΙΠΟΔ

* Rein. leg. ΛΑΤΟΥΜΙΑΣ latomias, carcerem publicum Syracuſis. Servius Tullius carcerem Tullianum, in loco ubi erant lapidicinae. Vide F. Sabinum l. 4. antiq. Urb. p. 317.

Subjicitur ſtatim, neſcio an verſio; an alterum Epigramma.

In domo Agave hanc ſtatuam Athamas erexit, imitans magnitudinem montis Pelori: quod & ſuis filiis olim viſum eſt.

E Verderii ſchedis.

10 *Antipoli.*

ΑΝΤΙΠΟΛΙϹ. ΚΑΙ. ΟΙ. ΠΟΛΙΤΑΙ. ΤΟ
† ΓΕΝΙΚΟΝ. ΜΟΝ. ΚΑΙ. *ΜΑΝΓΟΝ.
ΚΑΙ. ΟΥΕΛΛΑΡΙΟΝ. ΚΑΙ.....

A Scaligero.

† i. e. familia. * Collegium Magnariorum inferius in inſcriptione.

COLONIAE.MVNICIPIO.DONATOR.

1 *Zolonoci Hungar. in arce apud D. Balthaſ. De Batthyan extat elegantis tabellae fragmentum palmaribus literis exaratum.*

COLONIAE. CL. *SAVAER
.......M. TESTAMENT
. . . .

Gruterus è ſchedis Cluſii. * i. e. Sabariae, ut CCCLXXXIX. 1.

3 *Carthagenae Hiſpan. in Conteſtanis.*

L. AEMILIVS. M. F. M. N. QVIR
RESTITVT. DOMO.. ROM. QVI. ET
CARTAGINENSIS. ET. SICELITANVS
LACEDEMON. ET. ARGIVVS. ET
BATESTANVS, SCRIBA. QVAESTORIVS
SCRIBA. AEDILITIVS. CIVIS. ADLECTVS
OB. H. AEDILITATIS. HOC. OPVS
TEST. SVO. F. I

E Morali.

4 *Cui ſimile eſt alterum iſtud.*

L. AEMIL. M. F. M. NEP
QVIRINA
RECTVS
DOMO. ROMA
QVI. ET. NARN. ET
SICELLITANVS. ET
ASSOTANVS. ET
LACEDAEMONIVS. ET
BASLETANVS. ET
ARGIVVS. ET. SCRIBA
QVAESTORIVS
SCRIBA. AEDILICIVS
DONATVS. EQVO. PVB
AB. IMP. CAESARE
TRAIANO. HADRIANO
AVGVSTO
PATRONVS. REIP
ASSOTANAE
TESTAMENTO. SVO
REIP. ASSOTAN
HANC. FIERI. IVSSIT
EPVLO. ANNVO. ADIECTO

E Manutio & Mazochio.

8 *Cartamae Hiſpan.*

*IVNIA. D. F. RVSTICA. †SACERD. PERP
ET. PRIMA. IN. MVNICIP. CARTIMITA
NOR. PORTICVS. PVBLIC. VETVSTATE
CORRVP. REP. SOLVM. BALINEI. D ∽
VECTIG. PVB. VENDIC. SIGNVM. AERE
VM. MARTIS. IN. FO. P. ET. BALINEVM
SOLO. SVO. CVM. PISCINA. ET. SIGNO
CVPIDINIS. EPVLO. DATO. ET. SPECTA
CVL. EDITIS. D. S. P. DD. STATVAS. SI
BI. ET. C. FABIO. IVNIANO. F. SVO. AB
ORDINE. CARTIMIT. DECRET. REMIS
IMPEN. †AENEA. †STATVAM. C. FABIO
FAVIANO. D. S. P. D

Ex Apiano & Morali, ſed potiſſimum è Schotti ſchedis.
* Familia Junia in Hiſpania potens, & quidem cognomine Ruſtica. Vid. Rein. Ep. ad Rup. † Vid. Guth. l. 1. de vet. jur. Pontif. c. 4.
‡ AVIAE Nonius in deſcript. Hiſp. 25. † STATVAM ETC. Non. d. l.

2 *Romae.*

TI. EFRVENVS. TI. F. SABINVS
TESTAMENTO. LEGAVIT. MVNICIPIBVS
RHEGINIS

E Manutio. Videtur fragmentum eſſe inſcriptionis ſeptimae hujus pag.

5 *Panhormi, in aliquot lapidibus.*

REIPVBLICAE
PANHORMI

E Joviano Pontano.

6 *Beneventi inſcriptum lapidibus pluribus.*

COLONIA
BENEVENTAI

Ex eodem Pontano.

7 *In foro Rhegino Calabriae civitatis, quod Toccum dicitur ad Montem Pietatis. Gualt. Sicil. ant. p. 54.*

[a]TI. TARFENIVS. TI. F. SABINVS. [b]AED. POT
II. TESTAMENTO. LEGAV†. MVNICIPIB
RHEGINIS. IVLI. IN. PRYTANEO. STATVAM
AEREAM. MERCVRI. TRVLLAM. ARGENTEAM
ANAGLYPTAM. P. [c]II ∽. LARES. ARGEN
TEOS. SEPTEM. P. [d]II ∽. [e]L. PELBEM
AEREAM. CORINTHEAM. ITEM. IN. TEMPLO
APOLLINIS. MAIORIS. PVGILLARES
MEMBRANACIOS. OPERCVLIS. EBOREIS
[f]PIXIDEM. EBOREAM. TABVLAS. PICTAS. XVIIII.
HEREDES. EIVS. PONENDA
CVRAVERVNT

E cod. mſ. Verderii, libelloque Romae excuſo complectente delineationem nummorum aliquot Graecorum.

a T. EBERVENIVS. Fabrett. inſc. c. IX. p. 619. & emend. p. 11. ſed Gualtherus legit T. EBERVENVS. Ligor. T. ERVENVS. b Ex Lig. addidi III. VIR. Gud. Et ſic Gualt. quem vide in antiq. Sic. ubi aliter verſus diſtinguit. c S:: Verd d S:- Verd. e h. e. pondo duarum ſemis librarum. vide Gron. l. 1. de pec. Vet. c. 11. f PVX. Verd. Gualt.

9 *Romae ad Pudentianam.*

[a]...VS. VAL. [b]MESSALA. V. C. [c]PRAEFECTVS
VRBI. [d]...SPLENDOREM. PVBLICVM. IN
[e]VICO. PATRICIO. VICTORIAE ET. FIERI. ET
ORNARI. PROCVRABIT.

Gruterus è Velſerianis ſchedis.

a FLAVIVS Cittad. ſched. Urſ. ſcheda aliter diſtinguit. b Sub Arcadio & Honorio. Symmachus lib. VII. ep. 8. Rutil. lib. 1. itiner. ejus meminit. c PRAEF. Urſin. ſched. non vero Cittad. d AD Citt. Urſ. M. e in regione Urbis quinta.

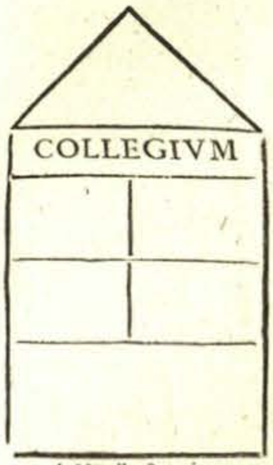
10 *Romae prope Maſſejorum aedes in baſi fracta, ſuſtinente virum nudum, cui chlamys ab humeris, ſuſtinente eam per pectus baltheo. is oculos conjicit in mulierem femorum tenus nudam, quam in lectum inclinat ancilla, ad fulcrum lecti Satyriſcus cornuque caprinum utraque complectitur manu.*

RVM. ANINIANAE. COGNATIONI. SAC
LIVS. DRVSILIANVS. CESTIVS. ET. PVR

E Boiſſardo.

COLLEGIO. DONATOR.

1. *Vrbini ad ſummum templum.*

A Metello Smetius.

2 *In imo turris Antipoli.*

COLLEGIO . ANTIPOLITANORVM

A Scaligero.

3 *Extra Tarraconem in gradibus turris S. Fructuoſi.*

COLLEG . CENT
D . S . F

Grutero Schottus.

4 *Romae in aedibus Marcelli Capozucchi non procul à Theatro Marcelli.*

Contuli cum MS. Pighii.

COLLEGIO
CENTONARIORVM
ſic
CVM.BASI.MARMOREA.ET.[a]CERIOLARIB
DVOBVS.AEREIS.HABENTIBVS.EFFIGI
EM.CVPIDINIS.TENENTIS.CALATHOS
L. SEXTILIVS.SELEVCVS.DECVRIO.D.D
HOC AMPLIVS. ARK. [b]REI.P.COLLEGII.[d] S S.
DONVM . DEDIT . -XV . VT. EX. VSVRIS,
[c]CENTESIMIS. EIVS. QVANTITATIS.
QVAE. dEFEICIT. ANNVOS.-X-DC.DIE
VIIII. KAL. OCTOBR. NATALI DIVI
AVGVSTI. EROGENTVR. EX. ARK

Smetius vidit. Explicat Salmaſ. de modo Vſurar. c. 7. p. 273. & Scaliger de re nummaria. p. 89.

a CEREOLARIB. mſ. Pigh. CEREOLARI. Lig. b ſic recte mſ. Pighii, male Grut. RET.P. c CENTENSIMIS. mſ. Pig. d Pigh. habet hic veluti fragmentum.

5 *Bergomi, in aedicula D. Petri.*

M.CAECILIVS.M.F	L.MEVS
FIRMVS	L. CORNEL
DENDROPHORIS	C.STAT
LEGAVIT	L. POMPONI

Ex Apiano. Sed quatuor nominibus auctior eſt lapis, quae hic addidi. Gud.

6 *Veronae juxta diverſorium Pallei.*

*CAMVRII . †TACIINVS. ET
HERMES. LIB. VI. VIR. AVG
SIGNA.BACCHVM.CVM.SIGNIS.II
HERCVLE. ET. OMPHALE
COLLEG . DENDROPHOR

Ex Apiano & mſ. Onufrii.

* C. Amurii al. ſched. † Flaccinius leg. Reineſ.

7 *Brixiae ſub porticu domorum Eccleſiae majoris.*

COLL. DEND
C. CRESPIVS . HESPERIC
VI. VIR. *BRIX. IVN
†NOMINI. SVO. ET
ſic
MARIAE. SYNETHIAE. VXOR
ET. IN. TVTELAM . DEDIT
H-S . . . .

Gruterus è Verderii ſchedis.

* AVG. M. Pighii non etiam Rubei veteres ſchedae. † Nomine. Pighius.

8 *In villa Julii III. Pont. Maxim. ad viam Flaminiam. eſt ara grandis in Boiſſ. VI. antiq. 104.*

TI. CLAVDIVS
[1]CHRESIMVS. OB. HON
[2]QVINQVENNALITATIS
COLLEGIO.DENDROPHOR
ROMANOR. QVIBVS. EX
S. C. COIRE. LICET. ARGEN
TI. P. X. ET. H-S. X. MILIA. N̄
ſic
REDDEDIT
QVAE. DIVISA. SVNT. POPVLO. [3] PER. GRADVS
[4] K. AVG. [5] COLLEGI. N
[6] NVMMIO. ALBINO. ET. FVL. [7] AEMILIANO
COS

Smetio Pighius.

1 Chreſimus iſte fuit ſub Tiberio, ut patet c. 12. p. 62. & 2. 1045. Quare inſcriptio Conſulum videtur aliena. 2 QVINQVENNALITATII. Boiſſ. 3 Per gradus ſc. Amphitheatri, vel theatri de quo vid. Salmaſ. in Hiſt. Aug. p. 374. 4 Sic mſ. Pigh. K. item Smetii editio male Grut. ed. X. Boiſſ. habet KAL. & ſic lapis teſte Gud. 5 N. COLLEGI. Boiſſ. 6 MVMMIO. Boiſſ. 7 A. V. 999.

9 *Romae columella in S. Laurentii in Lucina.*

Contuli cum mſ. Pigii.

M. VLPIVS
AVG. L.* AEGLVS
PROC. MAVSOLAEI
IMAGINEM
ſic
CORINTHEAM
TRAIANI. CAESARIS
ſic
COLLEG.†FAENARIOR
D. D

E Manutio & Smetii mſ.

* Rein. an Aegialus? Vetulenus Aegialus libertinus ap. Plin. XIV. 1.
† ſuſpectum hoc eſt Reineſio. Aeneatorum collegium eſt CCLXIV. 1.

10 *In baſi ſuperpoſita parieti vineae Franciſci Cicchi, ad Septizonium Severi.*

COLLEGIO. [a]TIBICINVM
ET. FIDICINVM. ROMANORVM
QVI. [b]S. P. P. [illegible]S
TI. IVLIVS. TYRANNVS
M[c]MVNIS. PERPETVVS. ET
[d]VLIVS. TYRANNVS. F
[e]H. C. D. D
DEDICATVM. K. MART
[f]RSO. SERVIANO. II. L. FABIO. IVSTO. COS

Vid. Smet.

a Appul. l. XI. Metam. de pompa ſacror. Iſidis. *Ibant* & (p[illegible] juvenum cantantium chorum) *dicati magno Serapi tibicines, qui per obliquum calamum ad aurem porrectum dextram, familiarem templi Deique modulum frequentabant.* b Pig. in Grut. deſideratur S. P. P. S. id eſt ſacris publicis praeſto ſunt, ut 2. CCLXIX. c Immunis. Sic ex ſched. ſuppleo. d Julius ex iiſdem ſchedis. e id eſt honori collegii dono dedere. f Forte SERVIO. A. V. 861.

AQVAEDVCTVVM.

1 *Aquae Claudiae inſcriptiones, in porta Naevia, quam Majorem nunc vulgò vocant, Romae.*

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. [1]CAISAR. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIF. MAXIM
TRIBVNICIA. POTESTATE. XII. COS. V. IMPERATOR. XXVII. PATER. PATRIAE
AQVAS.CLAVDIAM.EX.[2]FONTIBVS.QVI.VOCABANTVR.CAERVLEVS.ET.CVRTIVS.A.[3]MILLIARIO.XXXXV
ITEM.ANIENEM. NOVAM. A. MILLIARIO.[4]LXII. SVA. IMPENSA. IN. VRBEM. PERDVCENDAS. CVRAVIT

IMP. CAESAR. VESPASIANVS. AVGVST. PONTIF. MAX. TRIB.POT. II. IMP. VI. COS. III. DESIG. IIII. P. P
AQVAS.CVRTIAM.ET.CAERVLEAM.PERDVCTAS.A.DIVO.CLAVDIO.ET.POSTEA.INTERMISSAS.DILAPSASQVE
PER. ANNOS. [6]NOVEM. SVA. IMPENSA. VRBI. RESTITVIT

IMP. [7]T. CAESAR. DIVI. F. VESPASIANVS. [8]AVGVSTVS. PONTIFEX. MAXIMVS. TRIBVNIC
POTESTATE. X. IMPERATOR. XVII. PATER. PATRIAE. CENSOR. COS. VIII
AQVAS. CVRTIAM. ET. CAERVLEAM. PERDVCTAS. A. DIVO. CLAVDIO. ET. POSTEA
A. DIVO. VESPASIANO.PATRE.SVO.VRBI.RESTITVTAS.CVM.A.CAPITE.AQVARVM.A.SOLO.VETVSTATE.DILAPSAE.ESSENT.NOVA.FORMA.REDVCENDAS.SVA.IMPENSA.CVRAVIT

Exſcripſit Smetius. Boiſſ. T. VI. 140.

1 CAESAR. AVG.GERMANIC. Boiſſ.
2 FONTIBVS. Boiſſ.
3 MILIARIO Boiſſ. rectè ſic & ſequ. verſu & tertio
4 XII. Boiſſ.
5 AVG. Boiſſ.
6 XIX. Boiſſ.
7 TI.
8 AVG. Boiſſ.

3 *Romæ ad aedem Trinitatis, in hortis.*

VIRG.
TI. CAESAR. AVG
PONTIF. MAXIM
*TRIB. POT. XXXVIII
COS. V. IMP. VIII
I
P. C C X L

Contuli cum ſched. Urſini Grut. cum Ligorio Gud.
* Non habetur hic verſus in Ligorio.

2 *Romae ad S. Mariam in Dominica, in Coelio monte, arcus ex Tiburtino, aquae Claudiae ductus ſubſtructus eſt, in quo ſequens legitur titulus.*

P. CORNELIVS. P. F. DOLABELLA * CoS
C. IVNIVS. C. F. SILANVS. FLAMEN. MARTIAL
EX. S. C
FACIVNDVM. CVRAVERVNT. IDEMQVE. PROBAVERVNT

Vidit Smetius. Lipſius ad Tac. III ann. c. 68. Panvin. in Faſtis.
* a. V. 763. Inſ. cccxcvi. 1.

4 *Ibidem. Item contuli.*

VIRG.
TI. CLAVDIVS
DRVSI. F. CAESAR
AVG. GERMANICVS
PONTIFEX. MAXIMVS
*TRIBVNIC.POTESTAT.IIII
COS. III. IMP. VIII. P. P
I. P. C C X L

Scripſit Lipſius, citatque utrunque Lucas Poetus lib. de ponderib. & Manutius in Quaeſitis per Epiſt.
* Hic verſus a Grutero erat omiſſus.

5 *Aquae Virginis inſcriptio una, in hortulo Colotiano. Boiſſ. T. VI. 26.*

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAESAR. AVGVSTVS. GERMANICVS
PONTIFEX. MAXIM. TRIB. POTEST. V. IMP. XI. P. P. COS. DESIG. IIII
ARCVS. DVCTVS. AQVAE. VIRGINIS. DISTVRBATOS. PER. C. CAESAREM
A. FVNDAMENTIS. NOVOS. FECIT. AC. RESTITVIT

Mazochius & Smetius deſcripſere.

Smet. ibid.
3
nec aliter ſcheda Pighii.

1 *Romae Aquae Marciae inſcriptiones ad portam Eſquilinam.* AQVAEDVCTVVM THERMARVM.

IMP. CAESAR. DIVI. IVLI. F. AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS. COS. XII
TRIBVNIC. POTESTAT. XIX. IMP. XIIII
RIVOS. AQVARVM. OMNIVM. REFECIT

IMP. CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS. FELIX. AVG. PARTH. MAXIM
BRIT. MAXIMVS. PONTIFEX. MAXIMVS
AQVAM. MARCIAM. VARIIS. KASIBVS. IMPEDITAM. PVRGATO. FONTE. EXCISIS. ET. PERFORATIS
MONTIBVS. RESTITVTA. FORMA. ADQVISITO. ETIAM. FONTE. NOVO. ANTONIANO
IN. SACRAM. VRBEM. SVAM. PERDVCENDAM. CVRAVIT

IMP. TITVS. CAESAR. DIVI. F. VESPASIANVS. AVG. PONTIF. MAX
TRIBVNICIAE. POTESTAT. IX. IMP. XV. CENS. COS. VII. DESIG. VIII
RIVOM. AQVAE. MARCIAE. VETVSTATE. DILAPSVM. REFECIT
ET. AQVAM. QVAE. IN. VSV. ESSE. DESIERAT. REDVXIT

Smetius vidit. Boiſſ. T. VI. 139.

2 *Venuſii. Eadem eſt* CXC. 3. *ſed ibi dicitur eſſe Puteolis.*

IMP. CAESAR. DIVI
NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS GERMANICVS
PONT. MAX. TRIB. POT. VI
IMP. II. COS. IIII. P. P
INCOHATAM. A. DIVO. NERVA
PATRE. SVO. PERFICIENDAM
CVRAVIT

Ex Apiano & Joviano Pontano.

3 *Lapis in ſacello pagi Bodogfalvenſis, ſex paſſ. mill. ab Ulpia Trajana.*

IMP. CAIS. DIVI. TRAIANI
PARTH. F. DIVI. NERVAE. NEP
TRAIAN. HADRIAN. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. XVI. *COS. III. P. P
AQVA. INDVCTA. COLON. DACIC. SARMIZ
PER. CN. PAPIRIVM. AELIANVM
LEG. EIVS
PR. PR

E Zamoſio. * A. V. 971.

4 *Mediolani in aede Divi Ambroſii, porta Vercellenſi.*

IMP. CAESAR. T. AELIVS. HADRIANVS. ANTONINVS
AVG. PIVS. COS. III. TRIB. POT. II. P. P
AQVAEDVCTVM. *IN. NOVIS. ATHENIS. COEPTVM. A. DIVO
HADRIANO. PATRE. SVO. CONSVMMAVIT. DEDICAVITQ

Ex Apiano.

* Vid. Scal. V. de emend. temp. f. 450. & in Euſeb. f. 197. & Salmaſ. ad Hiſt. Aug. f. 51. ſed inprimis Cluv. Ital. antiqu. fol. 2[illegible]2. Mediolanum ſic dici exiſtimat propter litterarum ſtudia, quae teſte Plin. epiſt. IV. 13. ad Tacitum, ibi floruiſſe dicit.

5 *Valentiae ad portam Trinitatis.*

.:.:.:.:.:.:. ALV .:.:.:.:.:.:.
.:.:.IO. LOC .:.:.:.:.:.:.:.
.:.VM. QVI. AQVAM. TRAIA
.:.:M. A. PORTA. SVCRONENS
.:.MPTVM. V. KAL.. MAIAS

E Schotti ſchedis.

6 *Romae in duabus ſtatuarum baſibus, è thermis Titi & Veſpaſiani, aut potius Trajani, quae ab illis via ſtrata diſtinguuntur, in domum Bernardini Maffaei Cardinalis, tranſlatis.*

IVLIVS FELIX CAMPANIA
NVS VC PRAEFECTVS VRBI
AD AVGENDAM THERMA
RVM TRAIANARVM GRATIAM

Φ CONLOCAVIT Φ

Ex latere dextro.

ANTωNЄINω CЄB TOB
KAICAPI ΤΠ
ΠΡΟ. Ι. ΚΑΛ. ΑΠΡЄΙΛ
*ΚΟΥΡΑΤΟΡЄΥΟΝΤΟC
ΑΥΡ. ΠΡωΤЄЄωC
ΚΑΙ. ЄΠΙΜЄΛΟΥΜЄΝΟΥ
ΑΥΡ. ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΥ

* ΜΟΥΡΑΤΞΥΟΙΝΤΟC. Pigh. mſ.

Vidit Smetius, Panvinius & Boiſſardus T. V. 13.

7 *Romae Thermarum Conſtantinianarum inſcriptio in aedicula deſerta S. Helenae, retro ipſas thermas, litera longa & inaequali.*

PETRONIVS PERPENNA MAGNVS [a]QVADRATIANVS VC [b]ET INL PRAEF VRB
CONSTANTINIANAS THERMAS LONGA [c]INCVRIA ET ABOLENDAE [d]CIVILIS VEL
POTIVS [e]FERALIS CLADIS VASTATIONE VEHEMENTER ADFLICTAS ITA [f]VT AGNI
ſic
[g]TIONEM SVI EX OMNI PARTE PERDITA [h]DESPERATIONEM [i]CVNCTIS REPA
RATIONIS [k]ADFERRENT [l]DEPVTATO AB AMPLISSIMO ORDINE PARVO
SVMPTV [m]QVANTVM PVBLICAE PATIEBANTVR ANGVSTIAE AB EXTREMO
VINDICAVIT [n]OCCASV ET PROVISIONE LARGISSIMA IN PRISTINAM
FACIEM SPLENDOREMQVE RESTITVIT

aliàs INIVRIA *aliàs* FATALIS

Vidit Smetius. Boiſſ. T. III. 17.

a QVADRANTIANVS. Boiſſ. male. Ad Quatratianum Pr. Pr Coſ. Maximo II. & Paterio eſt lex. II. Nov. Th. Gud. b pro ET. INL. Boiſſ. c INIVRIA Boiſſ. d CIVILIS deeſt in 117. Boiſſ. e FOEDALIS Boiſſ. f deeſt in Boiſſ. g AGNITIONE Boiſſ. h DESPERATIONE Id. i OMNIS Id. k Non eſt in Boiſſ. ADFERRENT. l DEPVTATVS Boiſſ. m QVIDEM SED QVANTVM Boiſſ. n Deeſt OCCASV in Boiſſ.

1 *Romae.*

IMP. CAES.FL.CONSTANTINVS.MAX.AVG.SEMPI
TERNVS. DIVI. CONSTANTINI. AVG. F. TOTO
ORBE.VICTORIIS.SVIS.SEMPER.AC.FELICITER
CELEBRANDVS.THERMAS.FISCI.SVI.SVMPTV
A. FVNDAMENTIS. CEPTAS. AC. PERACTAS
CIVITATI. SVAE. REMORVM. PRO. SOLITA
LIBERALITATE. LARGITVS. EST

Ex Apiano & Amantio.

2 *In ſaxo ad fontem Ovejunae in Hiſpaniis.*

AQVAM. AVG. C. QVIR. GA. QVIR. F

E Morali.

4 *Repertum in Thermis Dioclet. & Maximini.*

CONSTANTIVS. ET. MAXIMIANVS
INVICTI. AVGG
SEVERVS. ET. MAXIMIANVS
CAESS
THERMAS. ORNAVER. ET
ROMANIS. SVIS. DEDICAVER

Ex Panvinio. Pagius diſſert. Hypat. part. II. c. VI. §. II. explicat hanc inſcriptionem, ut & ſequentem ſeptimam.

3 *Caeſenae in templo D. Mariae de Monte.*

BALNEVM. AVRELIANVM. EX. LIBERALITATE
IMP. CAES. M. AVRELII. PII. FEL. AVG
SERVATA. INDVLGENTIA. PECVNIAE. EIVS
QVAM. *DOMINVS. AVRELIANVS. CONCENSSERAT ſo
FACTA. VSVRARVM. EXACTIONE
CVRANTE
STATIO. IVLIANO. V. F. CVRATORE
RESI. †REIECIT

Ex Manutio.

* DEVS Schrad. Monum. Ital. fol. 408. † FERAT Schrad.

5 *Romae in vinea Jo. Dominici de Fidelibus, prope S. Mariam majorem.*

IMP. DIOCLETIANVS. C. AVG. PIVS. FELIX
PLVRIMIS. OPERIB. IN. COLLE. HOC. EXCAVATO. SAXO
QVAESITAM. AQVAM. IVGI. PROFLVVIO. EX. TOFO. HIC
SCATENTEM. INVENIT. MAR. SALVBRIOREM. TIBER
LEVIOREM.CVRANDIS.AEGRITVDINIB.STATERA.IVDICAT
EIVS. RECEPTVI. PVTEVM. AD. PROX. TRICLIN. VSVM

IN. HOC. SPAERISTERIO. VBI. ET. IMPERAT
NYMFEVM. F. C

E mſ. Metelli atque Urſini Gutenſtenius, longè aliter quam Mazochius.

6 *Romae olim extabat, in ripa Tiberis.*

IMPP. DIOCLETIANVS. ET. MAXIMIANVS. AVGG
REPVRGATIS. FONTIVM. RIVIS. ET. ITINERIB. EORVM
AD. PERENNEM. VSVM. REFECTIS. TIBERINO. PATRI
AQVARVM. OMNIVM. ET. REPERTORIBVS. MIRABILIVM
FABRICAR. PRISCIS. VIRIS
HONORI. DEDERVNT
CVRANTE. AQVAS. L. AELIO. * DIONYSIODO. V. C

E Mazochio & Metellianis. * Quod eſſet Dionyſiodoro, ſed verum nomen eſt Dionyſius.

7 *Romae ad templum S. Suſannae, in Quirinali.*

D. D. NN. DIOCLETIANVS. ET
MAXIMIANVS. INVICTI. SENIORES
AVGVSTI. PATRES. IMPERATORVM. ET
CAESARVM.CONSTANTIVS.ET.MAXIMIA
NVS.INVICTI.AVGG.ET.SEVERVS.ET.MAXI
MIANVS.NOBILISS.CAESARES. THERMAS
FELICES.DIOCLETIANI.AVG.FRATRIS.SVI
NOMINE. CONSECRAV. COEPTIS. AEDI
FICIIS. PRO. TANTI. OPERIS. MAGNITV
DINE. OMNI. CVLTV. PERFECTAS
ROMANIS. SVIS. DEDICAV

E Mazochio, & Boiſſardo. T.IV.113.
* CONSECRAVIT.

8 *Romae in area domus Sancti Antonii, in Eſquilino monte, marmor unum jacet, partem inſcriptionis thermarum, neſcio quarum, continens.*

. SENIORES. AVGG
D. NN. CONSTANTIVS
ET MAXIM
THERMAS. FELIC
AXIMIANVS. AVG
AESENTIA. MAIE
ERI. IVSSIT. ET. DI
OMINI. CONSECRA
RO. TANTI. OPERIS

Exſcripſit Smetius.

THERMARVM.

1 *Romae, in Thermis Dioclet.*

D.D.N.N.C.AVREL.VALER.DIOCLETIANVS.ET.M.AVREL.VALER.MAXIMIANVS
INVICTI. SENIORES. AVGG. PATRES. IMPP. ET. CAES. P. P.......
. . . .
D. D. N. N. FL. VALER. CONSTANTIVS. ET. GALER. VALER. MAXIMINVS
NOBILISSIMI. CAESARES. FF......
THERMAS. FELICES. DIOCLETIANO. COEPTAS. AEDIFICIIS. PRO. TANTI. OPERIS
MAGNITVDINE. OMNI. CVLTV. IAM. PERFECTAS. NVMINI. EIVS. CONSECRARVNT
. . . .

Ex Mſ. Card. Carpenſis ac Metelli Gutenſt.

2 *Ex marmoreo lapide apud templum Divi Salvatoris prope Clitumni fluvium nuper effoſſo.*

Contuli cum MS. Urſini Grut.

ſic
REPARATORES. ORBIS. ADQVE. VRBIVM. RESTITVTORES. D. D
N. N. FL. IVL. CONSTANTIVS. P. F. SEMPER. AVG. ET. IVLIANVS
NOBILISSIMVS. AC. VICTORIOSISSIMVS. CAES. AD. AETERNAM
DIVINI. NOMINIS. PROPAGATIONEM. THERMAS. SPOLETINIS
IN. PRAETERITVM. IGNE. CONSVMPTAS. SVA. LARGITATE
RESTITVERVNT

3 *Ex altera ejuſdem lapidis parte.*

C. TORASIVS. C. F. HOR. SEVERVS. IIII. VIR. I. D
AVGVR. SVO. ET. P. MECLONI. PROCVLI. TORASIANI. PONTIF
FILI. SVI. NOMINE. LOCO. ET. PECVNIA. SVA. FECIT. IDEM
AD. CELEBRANDVM. NATALEM. FILI. SVI. IN. PVBL. DEDIT. H-S. CCL
EX. QVORVM. REDITV. III. K. SEPT. OMNIBVS. ANNIS. DECVRIONES. IN
PVBLICO. CENARENT. ET. MVNICIPES. PRAESENTES. ACCIPERENT
AERIS. OCTONOS. ITEM. DEDIT. VI. AVG. ET. COMPITALARVM *ſic*
AVG. ET. MAG. VICORVM. H-S. CXX. VT. EX. REDITV. EIVS. SVMMAE
EODEM. DIE. IN. PVBLICO. VESCERENTVR. HVNC. OB. MERITA. EIVS
ERGA. REMPVBLICAM. ORDO. DECVRIONVM. PATRONVM
MVNICIPI. ADOPTAVIT

Gruterus è Metellianis. Nec una litera ſecus Urſini exemplar Mſ.

4 *Romae in Camilliano fragmentum.*

THERMAS. DIOCLETIANAS
A VETERIBVS. PRINCIPIB
INSTITVTAS. OMN

E Mazoch.

5 *Romae prope aediculam S. Matthaei, in thermis Philippi Imp.*

L. RVBRIVS. GETA. CVR. P. CCCXXIII
D. N. PHILIPPI. AVG. THER......

Ex Onufrio.

6 *Romae in area Capitolina: lapide Tiburtino.*

SER. OCTAVIO. LENATAE. PONTIANO
M. ANTONIO. RVFINO. COS‡

MAGISTRI. FONTIS. PAL. MINISTRI......

M. GELLIVS. NICOSTRATVS. IIII	AELIVS. EPAPHRA. III
L. ARRVNTIVS.* PRIMITIVVS. IIII	. . . .
M. VLPIVS. IIII. ARV...... II	HERMES. FONTEI. II
P. SCANTIVS. DONATVS. IIII	EVTYCHVS. FONTEI. II
M.*FALCIDIVS. TERTIVS. III	FELIX. IVLIORVM. III
M. CONFLONIVS. FELIX. SAT. II	EVTYCHVS. FONTEI. I
L. SCANTIVS. EVTYCHES. II	TROPHIMVS. FALCIDI. I
N. CONFLONIVS. FELIX. MOD. II	ATILIVS. ANICETI. I
C. POPPEVS. PARAMON. II	STATORIVS. ANICETI. I
C. APPIVS. ABASCANTVS. I	FILVMENVS. SVBSIFANIAS. I
L. CALPVRNIVS. †LELIVS. I	MERCVRIVS. AMIANTI. I

DED. K. OCTOBR

Gruterus ex autographo Cittadini.

‡ A. V. 803. * Rein. an Placidius? † LELIES DCCCCXCVI. 8.

1 *Romae in area palatii Capitolini.*

APPIO . ANNIO . BRADVA
T. VIBIO . *BARO . COS

MAGISTRI . FONTIS . ‡LOLLIANI

M . VLPIVS . FELIX
N . [a]CONFLONIVS . VITALIO
C . CLODIVS . SATVRNINVS
C. [b]CONFLONIVS . SVCCESSVS
L . SCANTIVS . FAVSTVS
P . METILIVS . EVTYCHVS
T . CAECILIVS . PRIMIGENIVS
L . CALPVRNIVS . ONESIMVS
D . IVNIVS . [c]CALISTVS
M . ALFIDIVS . CRESCENS

Ex Panvinio & Boiſſardo. T. III. 99.
A. V. 912. Meurſ. VI. Attic. Lect. 8. * RARO Boiſſ. ‡ in Reg. XII. a CNOFOLIVS Boiſſ. b CNOFOLIVS Id. c CALLISTVS. Id. Hinc M. Junius Calliſtanus. male enim Caſtillanus tranſpoſitis literis, LXV. 9.

2 *Corae in Latio, in valle ſuper piſcinis.*

C.OPPIVS.VERVS.L.F.TVRPILLIVS.PRISCVS.M.F.

AQVAM.CELESTEM.DILABENTEM.MONTIBVS
COLLECTAM . INTERCISO. AGGERE . PER . FORMAM . CVRSV
FACTAM . IN . PISCINIS . REPVRGATIS . LONGO . TEMPORE
CESSANTIB . PRO . REP . PERDVXERVNT .

EX. S. C

Grutero e Metelli ſchedis Gutenſtenius.

3 *In ruinis Ulpiae Trajanae. Grut. imo in ruinis aquae ductus Ulpiani, qui ad prima moenia viſitur. Gud.*

C. MARIVS . DRVSVS . C . F . PR . PR
DICTVS . EX . PROVINCIA . DACICA
TRIBVNVS . LATICLAVIALIS . PRAEF
LEG . XIII . *G . FONTIVM . AQVARVMQ
COELESTIVM . EX . MONTIB . DELABEN
TIVM . TORRENTI . SVFFLAMEN . HIS
MVRIS . FOSSAQ . OPPOSVIT . ET . AD
PLANA . PERDVXIT

Ex Zamoſio. Troſterus lib. IV. cap. 21. Daciae Novae Antiquae. * GEM. Troſt.

4 *Segoviae Hiſpan.*

*LARTIVS . LICINIVS
CVM . GVBERNASSET . HISPAN
HVNC . AQVAEDVCTVM
IVSSIT . AEDIFICARE

E Morali. * Fuit Vir praetorius, & poſt Praeturam legatus. vid. Plin. III. ep. 5. & II. ep. 14.

5 *Romae fragm. traductum ante S. Mariam de Monterone, literis cubitalibus.*

. . . . . RIVM . . . AVG . THERMAS . . . . . .
VETVSTATE . LABEFACTATAS . IMPENS . . . .
INSTAVRAVERVNT . RVSTICO . V . . . .

E Mazochio & Metellianis.

6 *Sabina urbs olim nobilis, ex apparentibus adhuc veſtigiis fuiſſe videtur, nunc verò ſolum ſupereſt epiſcopale templum, in quo hoc fragmentum.*

BEIVS . II . VIR . ITER
SVO . IN . MVNICIPIVM
CVNIA . SVA . ADDVXIT
S . IECIT . ET . IN . *PISCINAM
MPLO . L . T . †SALIENDAM
DEMQVE . PROBAVIT
OR.SOLI.INQVO.BALNEVM.EST
T . EMPTORI . DE . AQVA
ALNEO . FLVERE . AQVAM
NEVM . NE . CARERENT
PLEBEIVS . DEDIT

Stephan. Pighius exſcr.
* De piſcinis balneorum CLXXIV. 8. & Freher. ad Moſell. v. 340.
† Saliendam. An eſt de ſalientibus aquis, quibus & privatim praeerat miniſter quidam villicus aquae, vel aquarius dictus. Vid. Pignor. de Servis p. 37. & 247.

7 *Bononiae in atrio domus Phil. Albergati.*

DIVVS . AVG . PARENS
DEDIT . ———
——— AVGVSTVS
GERMANICVS
REFECIT

IN . HVIVS . BALINEI . LAVATION . H-S . CCCC .
NOMIN . C . AVIASI . T . F . SENECAE . F . SVI . T . AVIASIVS . SERVANDVS
PATER . TESTAMENT . LEGAVIT . VT . EX . REDITV . EIVS . SVMMAE
IN . PERPETVVM . VIRI . ET . IMPVBERES . VTRIVSQ . SEXSVS
GRATIS . LAVENTVR

Jo. Metellus Burgundus exſcr.

8 *Romae in Viminali, in ea parte quae S. Vitalis deſpicit Eccleſiam, inventa ſimulacra duo Bacchi ſic inſcripta.*

IN . H . LAVACR
AGRIPPINAE

Ex Marliano.

THERMARVM. SEV BALNEORVM.

1 *Zagarnolae quod oppidulum eſt, inter Praeneſten & montes Albanos, vigeſimo ab urbe Roma miliari, in monaſterio, quod extra oppidulum eſt, fragmentum hoc jacet, allatum eò ex nympheo, quod ſub radice montis fuit, ubi adhuc fons pulcherrimus manat.*

C. AVRVNCEIVS
COTTA
*COLONIS . INCOLIS . HOSPIT
ADVENTORIBVS . SERVISQV
EORVM
LAVATIONEM. EX. SVA. PECVNIA
GRATVITAM. IN. PERPETVOM. DEDIT

Steph. Pighius exſcr. refertque Caeſar Orlandius libro de antiq. Senae.
* Vid. ccccxLIV. 8.

2 *Novariae quod opp. eſt Galliae Ciſalpinae, nunc ditionis Mediolanen.*

TERENTIA. Q. F. POSTVMINA
SIBI. ET. C. VETVRI
LVCVMONIS.VIRI.SVI. ET
C. VETVRI. C. F. POSTVMINI. F. SVI
NOMINE
ſic
BALINEVM. ET. LAVATIONEM
SOLO. PRIVATO. GRATVITAM
IN. PERPETVVM. DEDIT

Steph. Pighius à ſtudioſo quodam accepit.

3 *Romae in aedib. Caevolis via Julia, nunc Manillus ait extare in villa Borgeſia. vid. deſcript. ejus pag. 6. Gudius vidit in aedibus Card. Mazarini, item in horto Caelimont. Matthaeorum, ſed ibi eſt ſuſpectum.*

*N E R A T I V S
C E R E A L I S. V. C
C O N S . O R D
C O N D I T O R
B A L N E A R V M
C E N S V I T

E Baronii Annalibus & Caſtalionis ſchedis.
* NAERATIVS lapis. vid. inf. ccccxLI. 3.

4 *Manduriae in fodinis, propè Mompelgardiam. Quod vetus eſt Epamanduodurum ad Dubim fluvium, hodie vicus.*

F L A V I V S . C A T V L L V S
TESTAMENTO. AD. MARMORAN
DVM. BALINEVM. LEGAVIT. R. P. X. LXXV
QVOD. DI. . . . . ALLVS. HERES. P. C
. . . . IBVTIS. LEGAT. SS
*IMATIONEM

Ex Antonio le Bois. Habet etiam Henricus Schigkard in deſcript. itineris a. 1599. in Italiam ſuſcepti a duce Wittembergico Friderico.
* MATONE. Schigk.

5 *Patavii apud Baſſianos.*

*AEVITATI . DOMINORVM
FAMILIAE . THERMENSI
THERMARVM. † VRBAN. I. A

E Scardeonio.
* ET VITATE. Schard. an AEQVITATE? Gud.
† VRBANIA. Schard.

6 *Bergomi in aede divi Vincentii.*

L. CLVVIENVS. L. F. ANI
CILO
BALNEVM . ET
AQVAS . DEDIT

Ex Apiano.

7 *Jaennii Hiſpan.*

C. SEMPRON. C. F. GAL. SEMPRO
NIANVS. II. VIR. PONTIF. PERP
SEMPRONIA. FVSCA. VIBIA. AV
REL. THERMAS. AQVA. †PER
DVC. CVM. † SILVIS. AQVAR
TRECENT. P. IMPEN. SVA
OMNI. DD

† PRO
† SILANIS.

E Schotti ſchedis.

8 *Nejae vulgo Montecchio in Piceno.*

LVCRETIA . M . F
SABINA
AD. AQVAM. PERDVCEND
DOMINAE. FISTVLAS
S . P . F

Gruterus ex Urſini autographo.

9 *Apud Lingones.*

Q. SEDVLIVS *SI
SEDVLIMAIOR
†DISILANIS ACAV
‡ARCVM SATVASIDEMM

E Rouſſati ſchedis fideliter deſcribebam. Gruterus.
* an Filius? Rein. † Θεοὶ ἵλαοι. ‡ Sic etiam ſched. Philiberti de La mare Senatoris Divionenſ. qui & notavit in iſto lapide duas fuiſſe figuras viri vel faeminae. unde Rein. an ARCVM STATuam BASIDEM MARMOREAM.

10 *Romae ante domum quondam Io. Coritii, in foro Trajani, litera inaequali, ac malè formata.*

Boiſſ. T. V. 78.

FLAVIVS. PHILIPPVS. VIR. CLA
RISSIMVS PRAEFECTVS VRBI *NYMFE
VM SORDIVM SQVALORE FOEDA
TVM ET MARMORVM NVDITATE
DEFORME AD CVLTVM PRISTINVM
REVOCAVIT

Vidit Smetius. Onufr. faſt. 303.
* NYMFIVM Boiſſ. NYMPHIVM Vetus codex Moroni Romae ſed vitioſe. Gud.

THERMAR. SEV BALNEOR.

1 *Romae in domo Gentilis Delphinii fragm. marmorei labri fontis alicujus, ut apparet.*

Vidit Smetius nec aliter Pighii ſcheda.

* Vid. CIↃXVIII. 9. Fuit filius M. Annii Rufi ejus, qui extremo anno Auguſti Ambibulo ſucceſſit in procuratione Judaeae. Joſeph. & Zoſim.

2 *Romae ad S. Paulum, via Oſtienſi, in marmore inter urticas & ſpineta projecto.*

PERDIDERAT. LATICVM. LONGAEVA. INCVRIA. CVRSVS
QVOS. TIBI. NVNC. PLENO. CANTHARVS. ORE. VOMIT

Smetius vidit.

3 *Romae in viridario Reverendiſſimi quondam Cardinalis Sancti Clementis trans Tiberim.*

HVIVS. NYMPHA. LOCI. SACRI. CVSTODIA. FONTIS
DORMIO. DVM. BLANDAE. SENTIO. MVRMVR. AQVAE
PARCE. MEVM. QVISQVIS. TANGIS. CAVA. MARMORA. SOMNVM
RVMPERE. SIVE. BIBAS. SIVE. LAVERE. TACE

Hoc Epigramma recenti marmori nuper inciſum, in hortulo Colatiano, ad aquae Virginis ductum, quà aquae digitus per canalem educitur, collocatum eſt: ſed an verè antiquum ſit, & in vetuſto marmore alibi olim extiterit, neſcio. Smetius.

4 *Romae in piſcina publica.*

M. PEDVCAEO. SYLOGA. *PRISCINO CoS
T. †HOENIO. SEVERO

Ald. * Hic eſt qui reus affectatae tyrannidis morte voluntaria obiit. Capitol. Eſt tamen in editis Priſcianus. Vide Caſaub.

† an HERENNIO? Rein. Nam Philo Herennius Byblius dicit Severum ſuum patronum Coſ. fuiſſe Olymp. 220. in quam annus 878. incidit. Haec Rein. Ego puto retinendum eſſe HOENIO, nam familia quaedam eo fuit nomine. Hoenius Xenophon eſt in I. CCLXVIII. Cuſpinianus autem refert ad a. 894. cui aſſentior ob Faſtos Cuſpiniani. Fragmentum junctum Frontino de Colon. Caenio Severo & Stola Conſulibus.

5 *Tibure in aede D. Petri in lapide corroſo.*

M. SALVI. DOMITI. A. NO. AQ. TRIBVS. FORMIS. A. NO
SIG. SING. DIGITOS. DECEM. SVPRA. FORAMEN. IN
LIBR. EST. NOVAE. DIMID. A. MOM. DIMIDIVM. ALTVM
DIGITVM. DIMIDIVM. CCCII. IN. MOM. NOCTIS
PRIMAE. AD. HOR. EIVSDEM. RELIQVA. FORA
LONGA. SINGVLA. DIGIT. DECLAR. QV. PRIMP. SOLI. A. N
AQ. SING. FORAMINA. D. TRES. ET. DIMID
ALTA. ACCIPIET. FORAMINIB. AD. HORAM. DECIM

Ex Apiano.

6 *Romae in domo Joh. Bapt. Palini.*

L. GRAVIVS. SEIO
LACVM. IMPENSA
SVA. FACTVM. DEDIT
DONAVIT

Mazoch.

7 *Romae repertum in Aventino, verſus portam S. Pauli, in tubo plumbeo.*

AQVA. TRAIAN. Q. ANICIVS. Q. F. ANTONIAN
CVR. THERMARVM. VARIANARVM

8 *In tubulo plumbeo reperto ad portam S. Laurentii.*

*P. CORNELIO. DOLABELLA. C. IVN. SILANO. COS
AQVA. MAR

* A. Vrb. 763.

9 *In alio tubulo plumbeo.*

ANIO. VET. L. VALERIO. SER. OF
PLVMB. PED. CCIX

10 *Romae in fiſtula plumbea.*

*M. AVRELI. MARCIANI. M/. MANILIO. L. MARCIO. CENSORINO. COS

* A. V. 605.

11 *Ibidem, in altera fiſtula plumbea.*

M. VLPI. SVLPIC. C. CASSIO. VARO. M. LICIN. LVCVLLO. CoS

A. Vrb. 681. e Sigonio & Onufr. Pigh. A. 680.

AQVAEDVCT.
ET THERMAR.

1 *In tubis ſeu fiſtulis plumbeis, repertis nuper ſub aquae Marciae ductibus, in vineis ubi olim caſtra praetoriana, inter portas Vimi-nalem & Tiburtinam.*

L. IVN. CLARO. ET. AVR. SEVERO. CoS
CASTRVM. PRAETORIVM. P. LXX

2 *In alio.*

* CLARO. ET. SEVERO. COS. QVADRAT. SER. FEC
CASTRVM. PRAETOR. P. CC

* A. Urb. 933.

3 *Item in alio.*

* T. VESPAS. AVG. VII. FLAV. DOMIT. VI. CoS.
Q. CLAVD. SER. OFF. FEC. CASTR. PRAET

* A. Urb. 833. Panvin. faſt. 209.

4 *Et in alio.*

Q. AQVILLIO. SABINO. II. CoS.
SEX. *AVR. ANVLLINO
CASTR. PRAET. L. VRVAS. OFF. PED. CCCLXXXIII
AQVA. MARC

* CORN. A. Urb. 969. Hæc omnia deſcripta ſunt ex Panvinio.

5 *Patavii, apud Alex. Baſſianum in Canali.*

FLORO. CAECIL. IARV

E Scardeonio.

6 *Romae in S. Laurentio Paniſper-na, in tubo plumbeo.*

IMP. CAES. TRAI. HADRIANI. AVG
SVB. CVR. TREBELLI. MARINI
PROC. MARTIALIS. SER. FECIT

E Mazochianis.

7 *In Italia in Surrenae Thermis, in plumbeo tubo.*

TVRR. TITIANI. V. C

A Scaligero.

8 *In canali plumbeo, reperto in Rhodano ad Arelate.*

T. VA. L. MA. S. GAL. MARE. LE

9 *In alio latere ejuſdem canalis.*

C. CANTHIVS. PONTINVS. FAC

A Scaligero & Knibbio.

10 *Romae in antiquis figlinis, repertis nuper ſub aquae Marciae ductibus in vinetis, ubi olim caſtra praetoriana inter portas Vimi-nalem & Tiburtinam.*

CASTR. PRAET
L. SILVINI
HELPIDIANI

11 *In altera ſic.*

CASTRVM. PRAETORIVM
EX. PR. VINI. QVAD. ET. ANT. OP
EX. FIG. SEX. AT. SILV. F. VI

Smet.

12 *In eiſdem caſtris praetorianis, aedicula erat, quam Auguſtorum appellabant, ſicuti patet in Herodiani Caracalla, & figlinis ibidem repertis, cum hac inſcriptione.*

EX. *AEDICVLA. AVGVSTORVM
†OPVS. DOL. EX. FIG. C. PANISEI
HERMETIANI. ET. VRBICI

Hæc tria Onufrius.

* Aedicula Concilii Deorum. II. 12. † Opus doliare ex figulina Paniſei. *Fictilibus doliis aedicula in praetoriis caſtris facta, non aeternitatis deſtinatione, ſed temporaria mora.* Vitruv. v. 5. ut & ipſa caſtra. Guth. l. 3. de vet. jure Pontif. c. 2.

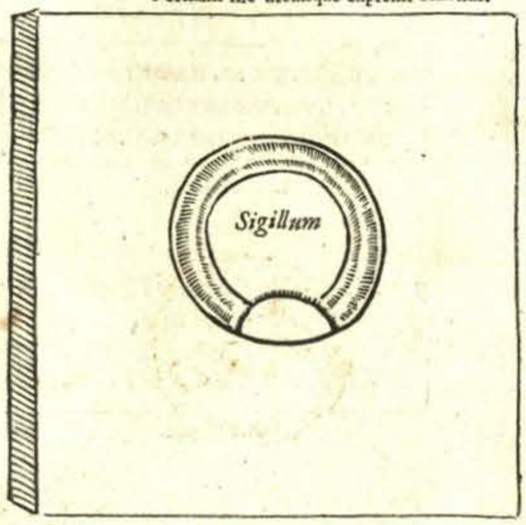
1 *Romae in ſigillo ſiglinae antiquae.*

OPVS. DOL. Q. NONI. PRISCIANI
M. COMMODO. AVG. VII. HEL. PERTIN. II. *CoS

* A. V. 945.

Porrò ſiglinae hae quadrati lateres ſunt, ſeſquipedem undiquaque lati & ſeſquidigitum craſſi: aliquando etiam paulo minores, aut oblongiores: habentque ferè impreſſum ſigillum, quod intra circulos ſuos, ad modum numiſmatum inſcriptum eſt.

Formam hic utcunque expreſſit Smetius.

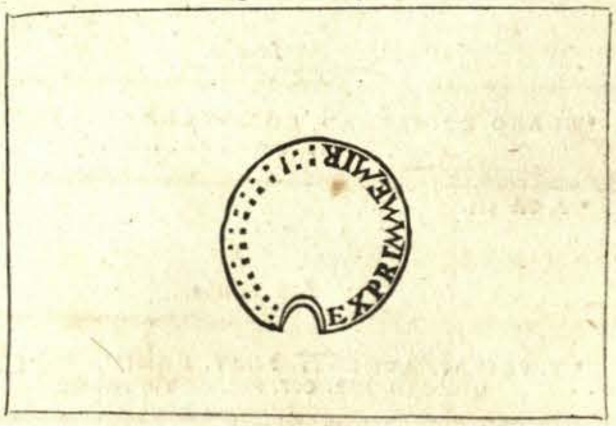
2 *In antiqua figulina.*

EX. PRIVATA. L. SERVILI. FORTVNATI. MACEDON
T. STATILI. MVNERI
NERO. CLAVDIVS. CAES. *L. ANTISTI
VS. VETVS. COS

Ex Panvinii Faſtis.

* A. Urb. 808. vid. ſup. LXXV. 16.

3 *Figulina alia antiqua cum hoc ſigillo & litteris pulcher. in monte Quirinali reperta.*

Grutero Metellus.

4 *Saxa Tiburtina venerandae antiquitatis è fornice Cloacae maximae in foro Rom. quo à poſterioribus ſine ordine collata erant, nuper diviſa. ubi autem prius ſteterint, non conſtat.*

| Q. FABIVS. | Q. F. MAXSVMVS | AED. | CVR. RES |
| Q. FABIV | F. MAXSV | CVR. RE |

Smetius vidit.

5 *Romae ad radices Coelii montis aliquot Tiburtini lapides inventi, cum hac inſcriptione.*

*TI. IVLIO. CANDIDO. II. A. IVLIO. QVADRATO. II. COS

Ex Faſtis Panvinii.

* A. Urb. 857. vid. CCCLXXXIX. 2.

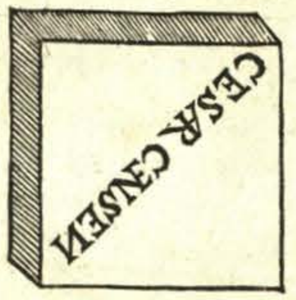
6 *Referunt Marlianus & Faunus, Romae ex ruinis, quae nunc ſepiunt aedem D. Silveſtri, extractos olim craſſiſſimos lapides quadratos, quorum aliqui haberent haec verba.*

DOMITIANA MAIOR
PARS

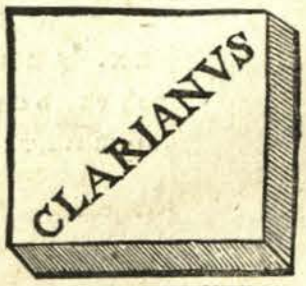
7 *Aliqui.*

DOMITIANA MINOR

8 *Ad Viennam Allobrog. in pago vulgo dicto Loyre, prope Sanctum Romanum hujuſmodi teſſerae reperiuntur.*

9 *Item tales.*

Gruterus è Verderii ſchedis.

10 *Tegula reperta Oſtiae, cujus ſigillo inſcribitur.*

Grutero è mſ. Metelli Guteuſt.

11 *Romae tegulae quaedam his literis inſcriptae.*

TEG. C. COSCONI
FIG. ASINI. POLL

E Scaligeranis.

12 *Faeſulis non procul à Florentia, tegula inventa forma circulari, ſic inſcripta.*

E Borghini Dialogis.

* A. 876. Vera lectio eſt PAETino & APRON COS. inf. MLXXIX. 10. Gud. erit forte APR. ut ſint Coſſ. Q. Arrius Paetinus & C. Ventidius Apronianus. Grut.

13 *Venetiis in ambitu urnae, quae apud Frider. Contarenum Procuratorem D. Marci.*

ΑΡΙΣΤΗΙΔΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ
ΜΥΡΡΙΝΟΥΣΙΟΣ

Segetus Velſero.

14 *Zabern inſcriptum urnae.*

FAVSTVS
FECIT

Ex Apiano.

C.CESTIVS L.F.POB EPVLO.P.R
TR.PL.VII.VIR EPVLONVM
OPVS ABSOLVTVM E TESTAMENTO DIEB XXX
ARBITRATV
PONTI P F CLAMELAE HEREDIS ET POSTHI L
D M
C TERENTIO
C L S CORONI

PYRAMIDVM COLOSSORVM ARCVVM ETC.

1 *Romae pyramidalis ſepulcri C. Ceſtii moles, quae ad portam S. Pauli muro incluſa eſt, ea parte quae Occidentem ſpectat, ſic inſcripta bipedalibus literis.*

Boiſſ. T. VI. 117.

C. *CESTIVS. L. F. POB. EPVLO. PR. TR. PL
VII. VIR. EPVLONVM

* Lipſius ad VI. annal. ſub A. 785. dicit fuiſſe Ceſtium Praetorem. vid. Faun. antiq. Gud. Sed omnino videnda Octav. Falconerii diſſertatio de hac Pyramyde, in Theſauri antiquitatum Romanarum Tom. IV. p. 1462. qui eam egregie illuſtrat, & non Tiberii, ſed Auguſti tempore Ceſtium vixiſſe oſtendit, additis aliis inſcriptionibus, quas in pyramide illa invenit, quae in ſecundo tom. referentur.

2 *Altera verò parte qua Orientem ſpectat, ſic; ſed multo minoribus literis.*

OPVS. APSOLVTVM. EX. TESTAMENTO. DIEBVS. CCCXXX
ARBITRATV
PONTI. P. F. CLA. MELAE. HEREDIS. ET. POTHI. L

Vidit Smetius.

3 *Divione, in pyramide integra.*

MONVMENTVM
IVNIANI
OXpIRhI

Ex Io. Richardo.

4 *Romae in Epiſtyliis columnarum palatii Nervae in foro ipſius.*

IMP. NERVA. CAES. A
TRIB. POTEST. III. IMP. II.

Ex Mazochio & Smetio.

5 *In Septizonio ut putatur, Severi, retro Palatium, ad viam Appiam.*

COS. FORTVNATISSIMVS. NOBILISSIMVSQVE
C. TRIB. POT. V

Smetius vidit.

6 *Conſtantinopoli in Hippodromo, in columna, ab uno latere baſis, cui ex ſolido ſaxo inſidet obeliſcus.*

ΚΙΟΝΑ. ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡΟΝ. ΑΕΙ. ΧΘΟΝΙ. ΚΕΙΜΕΝΟΝ. ΑΧΘΟΣ
ΜΟΥΝΟΣ. ΑΝΑΣΤΗΣΑΙ. ΘΕΥΔΟΣΙΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΤΟΛΜΗΣΑΣ. ΚΑΙ. ΠΡΟΚΛΟΣ. ΕΠΕΚΛΕΤΟ. ΚΑΙ. ΤΟΣΟΣ. ΕΣΤΗ
ΚΙΩΝ. ΗΕΛΙΟΙΣ. ΕΝ. ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ. ΔΥΟ

Extat haec inſcriptio etiam apud Gyllium in topogr. Conſtantinopolis. lib. 2. c. 11.

Quae Latinè ad verbum ſic ſonant:

Columnam quadrilateram, humi ſemper jacens pondus,
Solus erigere Theodoſius Imperator
Auſus, & Proclus accerſitus. ac tanta erecta eſt
Columna, intra dies triginta duos.

7 *Ab orientali autem latere ejuſdem baſis.*

DIFFICILIS. QVONDAM. DOMINIS. PARERE. SERENIS
IVSSVS. ET. EXTINCTIS. PALMAM. PORTARE. TYRANNIS
OMNIA. THEVDOSIO. CEDVNT. SVBOLIQVE. PERENNI
TER. DENIS. SIC. VICTVS. EGO. DOMITVSQVE. DIEBVS
IVDICE. SVB. PROCLO. RVRSVS. SVM. ELATVS. AD. AVRAS

E Tacuino & ſchedis Bongarſii. Gyllius Latina haec paululum exeſa eſſe dicit.

COLOSS. OBELISC.

1 *Ibidem in columna.*

ΤΟ. ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡΟΝ. ΘΑΥΜΑ. ΤΩΝ. ΜΕΤΑΡΣΙΩΝ
ΧΡΟΝΩ. ΦΘΑΡΕΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. ΝΥΝ. ΔΕΣΠΟΤΗΣ
ΟΥ. ΡΩΜΑΝΟΣ. ΠΑΙΣ. ΔΟΞΑ. ΤΗΣ. ΣΚΗΠΤΟΥΧΙΑΣ
ΚΡΕΙΤΤΩΝ. ΝΕΟΥΡΓΕΙ. ΤΗΣ. ΠΑΛΑΙ. ΘΕΩΡΓΙΑΣ
Ο. ΓΑΡ. ΚΟΛΟΣΣΟΣ. ΘΑΜΒΟΣ. ΗΝ. ΕΝ. ΤΗ. ΡΟΔΩ
ΚΑΙ. ΧΑΛΚΟΣ. ΟΥΤΟΣ. ΘΑΜΒΟΣ. ΕΣΤΙΝ. ΕΝΘΑΔΕ

Hoc eſt ad verbum.

Quadrilaterum hoc rerum *ſublimium miraculum, tempore corruptum, Conſtantinus, nunc Dominus, cujus filius* eſt *Romanus, gloria Imperii, excellentius renovat quam olim viſebatur. Coloſſus enim, miraculo erat Rhodi:* *& aes hoc ſtupori eſt hoc loco.*

E Tacuino & Lazio.

2 *Alexandriae in columnae baſi.*

ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ
ΠЄΡΙΚΛΥΤΟΥ
ΑΡΧΙΤЄΚΤΟϹ
ΜЄ. ωΡΘωϹЄΝ
ΔΙ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΜΑΚЄΔΟΝΟϹ

Ex Apiano.

3 *In baſi* obeliſci Conſtantiniani, quem e Circo Maximo effoſſum ante Baſilicam Lateranam Sixtus* V. *Pont. Max. ſtatuit, inſculpebantur hi verſus; ſed ut apparet, vetuſtate corrupti.*

Parte Auſtrali.

PATRIS. OPVS. MVNVSQ. *ſuum*. TIBI. ROMA. DICAVIT
AVGVSTVS. *toto Conſtan*TIVS. ORBE. RECEPTO
ET. QVOD. NVLLA. TVLIT. TELLVS. NEC. VIDERAT. AETAS
CONDIDIT. VT. CLARIS. EXA*equ*ET. DONA. TRIVMFIS
HOC. DECVS. ORNATVM. GENITOR. COGNOMINIS. VRBIS
ESSE. VOLENS. CAESA. THEBIS. DE. RVPE. REVELLIT

Parte Orientali.

SED. GRAVIOR. DIVVM. TANGEBAT. CVRA. VEHENDI
QVOD. NVLLO. INGENIO. NISVQVE. MANVQVE. MOVERI
CAVCASEAM. MOLEM. DISCVRRENS. FAMA. MONEBAT
AT. DOMINVS. MVNDI. CONSTANTIVS. OMNIA. FRETVS
CEDERE. VIRTVTI. TERRIS. INCEDERE. IVSSIT
HAVT. PARTEM. EXIGVAM. MONTIS. PONTOQ. TVMENTI

Parte Septentrion.

CREDIDIT. ET. PLACIDO. *vexerunt æquora flu*CTV
LITVS. AD. HESPERIVM. T*iberi*. MIRANTE. CARINAM
INTEREA. ROMAM. TA*po*RO. VASTANTE. TYRANNO
AVGVSTI. IACVIT. DONVM. STVDIVMQVE. LOCANDI
NON. FASTV. SPRETI. SED. QVOD. NON. CREDERET. VLLVS
TANTAE. MOLIS. OPVS. SVPERAS. CONSVRGERE. IN. AVRAS

Parte Occident.

NVNC. VELVTI. RVRSVS. RV*fis*. AVVLSA. METALLIS
EMICVIT. PVLSATQ. POLOS. HAEC. GLORIA. DVDVM
AVCTORI. SERVATA. SVO. CV*m* CAEDE. TYRANNI
REDDITVR. ATQVE. ADITV. RO*mæ*. VIRTVTE. REPERTO
VICTOR. OVANS. VRBIQ*ue*. *locat*. *ſublime*. TROPAEVM
PRINCIPIS. ET. MVNVS. CONDI*gnis*. *vſ*QVE. TRIVMFIS.

Ex Bibliotheca Vaticana Angeli Rocchae. Vide Lindenbrog. ad Marcell. l. 17.

* De hoc obeliſco vid. Amm. Marcell. lib. 17. cap. 4. & ibi Lindenbrog.

4 *Veronae ad caſtellum vetus viſitur arcus, magnifica ſtructura olim maximè conſpicuus; hodie in ſummitate partim combuſtus, partim disjectus. A parte qua portam deſpicit (Sarayna minus rectè occidentalem vocat, cum meridiana ſit) olim habuit ſtatuas in certis quaſi aediculis.*

Ea quae à dextris fuit, ita inſcribitur.
M. GAVIO. C. F.
MACRO

Qua à ſiniſtris, ita.
C. *GAVIO. C. F.
STRABONI

Hodie ſtatuae quidem nullae extant, aediculae verò in alios uſus converſae ſunt.

A parte qua forum ſpectat (Sarayna orientalem vocant, quae ſeptentrionalis) duas itidem habuit ſtatuas, eod. quo ſupra modo.

Quae à dextris talem habet inſcript.

GAVIAE
†C. M. F

Quae à ſiniſtris, habuit quoque inſcriptionem, ſed ob vetuſtatem hodie legi nequit. Intra portae ſeu Arcus fornicem legitur utrinque in poſtibus.

‡L. VITRVVIVS. L. L. CERDO
ARCHITECTVS

Ex ſchedis Sculteti & Sarayna. * Glandorp. legit GAVDIO. † an C. F. M. N. Rein. ‡ Vid. Vitruv. Pollionis viam a Bernh. Baldo editam.

1 *Veronae ad portam Leoninam, fuit aliquando arcus totus marmoreus, artificio ſingulari: portis geminis, in quarum tympanis variae virorum, mulierum, infantum imagines: feneſtris ſex, in quib. ſeptem Planetae. In ſummitate, ex utroque latere bini Senatores Rom. ſedentes quaſi conſultant. in medio conſpiciuntur ſeptem milites Rom. Hujus arcus reliquiae, magna ex parte contiguis privatorum aedificiis deformantur, eaſque & ſtatuis ſuis illis & columnis magnificentiſſimis ambitio privata ſpoliavit. incredibilis tamen altitudo & majeſtas etiam hodie oculos in ſtuporem convertit.*

Inſcriptio tamen ſic adhuc diſtincte legitur.

TI. FLAVIVS. P. F. NORICVS. IIII. VIR. I. D

E Smetio & Sculteti ad Gruterum ſchedis.

2 *In eadem regione Leonum, alter fuit Arcus, ſed majore ex parte latericius, qui duas portas habuit, ſed abſque columnis; item feneſtras quatuor, ſtatuas quinque habitus Romani. In ſuperiore tympano quatuor diſtinctae fuere quaſi areolae. In duabus exterioribus dignoſci potuere captivi manibus religatis, habitu peregrino & mirabili. tertia in medio expreſſit Equites, qui captivos abducunt, & inter ceteros mulierem crinibus paſſis ejulantem. quarta in medio ſacrificantum ritus habuit.*

Inſcriptio autem inter duas portas talis.

P. VALERIVS . . . .
Q. CECILIIS . . . .
Q. SERVILIVS . . . .
P. CORNELIVS . . . .

Quos exiſtimant fuiſſe IV. *viros Veronenſes, qui in memoriam victoriae in agro Veronenſi ad Mintii ripam, a P. Cornelio de Inſubribus habitae,* * *hunc arcum faciendum curarint; cujus pugnae* † *Livius meminit.*

Grutero Tobias Scultetus.

* A. V. 539. † l. 32. & 34.

4 *In arcu qui erat apud Eccleſiam S. Mariae in ſchola Graeca inter Aventinum & Tiberim.*

Boiſſ. T. III. 103.

P. LENTVLVS. CN. F. SCIPIO }
T. QVINCTIVS. CRISPINVS. VALERIANVS } CoS
EX. S. C
FACIVNDVM. CVRAVERE. IIDEMQ.
COMPROBAVERE.

Ex Mazochio.

ARCVVM AC VARIOR.

3 *Romae in regione Harenulae.*

IMP. CAES. DIVI. M. ANTONINI
PII. GERM. SARM. FILIVS. DIVI. COMMODI
FRATER. DIVI. ANTONINI. PII. NEP. DIVI
HADRIANI. PRONEP. DIVI. TRAIANI
PARTHICI. ABNEP. DIVI. NERVAE. ADNEPOS
L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS
PERTINAX. AVG. ARABIC. ADIAB. PARTHIC
MAX. PONT. MAX. TRIB. POT. VIIII. IMP. XI
COS. II. P. P. PRO. COS. ET
IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. ARABIC. ADIAB
PARTH. MAX. FIL. DIVI. M. ANTONINI
PII. GERM. SARM. NEP. DIVI. ANTONINI
PII. PRONEP. DIVI. HADRIANI. ABNEP. DIVI
TRAIANI. PARTHIC. ET. DIVI. NERVAE. ADNEP
M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS
FELIX. AVG. TRIB. POTEST. IIII. PRO. COS
ARCVS. * COELIMONTANOS. PLVRIFARIAM
VETVSTATE. CONLAPSOS. ET. † CONRVPTOS
A. SOLO. SVA. PECVNIA. RESTITVERVNT

E Mazochio.

* Al. CAELEMONTANOS. † Al. CORRVPTOS.

7 *Griſalco Formiano.*

I M P. C A E S A R
A V G V S T V S
P O N T. M A X
P A T R E N S
C O L O N I A E. D E D

Ex Apiano & Aenea Vico.

8 *Romae in S. Nicol. in carcere Tulliano, fragm.*

DIV. AVGVSTVS. PONTIFEX
MAXIMVS. EX. S. C. REFECIT

E Mazochio.

5 *Romae inſcriptum zonae marmoreae, in fronte (ut putatur) Carceris Tulliani, literis pedalibus.*

*C. VIBIVS. C. F. RVFINVS. M. COCCEIVS. M. F. NERVA. †EX. S. C

* A. Urb. 775. ſuffectus Agrippae & Galbae. Panvin. Vidit Smetius & Cittadinus. † COS addit mſ. ſcheda Pighii.

6 *Romae in zona Pineae aereae in atrio Baſilicae S. Petri in Vaticano.*

P. CINCIVS. P. L. SALVIVS. FECIT

Legit deſcripſitque primum Cittadinus.

10 *Romae.*

L. MANLIO. Q. TORQVATO
COS*
IMP. CAESAR. DIVI. F
AVGVSTVS
PONT. MAX. TRIB. POT. XVII
IMP. XIIII

Ex Panvinio.

* A. V. 748. e Kal. Sextilibus.

11 *Ledeſmae Hiſpan. in pariete exteriori Eccleſiae.*

IMP. CAES. AVG. PONTIF
MAX. TRIBVNIC. POT
XXVIII. COS. XIII. PATER
PATRIAE ſ

E Schotti ſchedis.

12 *Romae.*

IMP. CAESAR. DIVI. F. AVGVSTVS
PONT. MAX. TRIB. POT. XXX
IMP. XV. COS. XIII. PATER. PATR
P. LENTVLVS. 1C. F. SCIPIO 2 }
T. QVINCTIVS. CRISPINVS. VALERIANVS } CoS
EX. S. C. FACIVNDVM. COERAVER
EIDEMQVE. PROBAVER

Ex Panvinio.

1 L. CN. F. 2 Vide Sigon. in Faſtis ad A. V. 759.

13 *Romae.*

TI. CAESAR. DIVI. AVGVSTI. F. AVGVSTVS
PONTIF. MAXIM. IMP. VIII. TRIB. POT. XXIIII
DEDIT
C. VIBIO. RVFINO. M. COCCEIO. NERVA. CoS*

Ex Panvinio. * A. Urb. 775.

9 *Ad aquas Alburneas.*

CAESAR
AVGVSTVS. EX. S. C
P. CCXL

Gruterus ex Urſini ſchedis.

14 *Brotii in S. Martiano ante aram maximom. Lazius* 3.3. *Florentiae eſſe dicit, & praemittit Romanae* CCXXVIII. 8.

TI. CAESARE. TERT. GERMA
NICO. CAESARE. ITER. CoS
CN. ACCEIO. CN. F. * ARVN. EO
LVTATIO
T. PETILIO. P. F.
QVIR. IIVIR.

Apian. * ARN. RVFO.

15 *Nemauſi.*

T I. C A E S A R
DIVI. AVG. F. AVG
P O N T. M A X
TRIB. POT. XXXIII
R E F E C I T. E T
R E S T I T V I T

Miſſa Scaligero.

VARIOR. ET INCERTOR.

1 *Romae in templo Sancti Archangeli.*

POST. MIMESIVS. C. F
SARDVS. TR. MIL
Q. AED. PL. PR
*LEGATVS. TI. CAESARIS
AVG. PROCOS. PRAEF
FRVMENTI. DANDI
. EX. S. C

Ex Apiano.

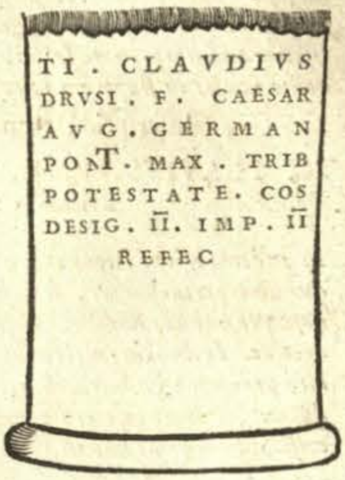
* Vid. Salmaſ. ad Spart. Adrian. c. 3.

2 *In villa quatuor à Corduba miliaribus: in fragment. lapidis in limine templi D. Virginis.*

. . . . F. DIVI. IVL. N . . . . .
. . . . . INSTRVMENT . . . .
. . . . . L. CAESIVS . . . . . .

Ex Morali.

3 *Monpelii in Gallia, in templo Sancti Dionyſii extra urbem, fragmentum eſt columnae, cum hac inſcriptione.*

A Carolo Cluſio, eque Bongarſii ſchedis.

4 *

T. CLAVDIVS. CAESAR. AVG. GERMANICVS. PONT. MAX. TRIB
POT. III. COS. III. IMP. III. P. P. D. D

Ex Onufrii Faſtis.

5 *

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAESAR. AVG. GERM
PONT. MAX. TRIB. POT. V. IMP. VI. COS. DES. IIII

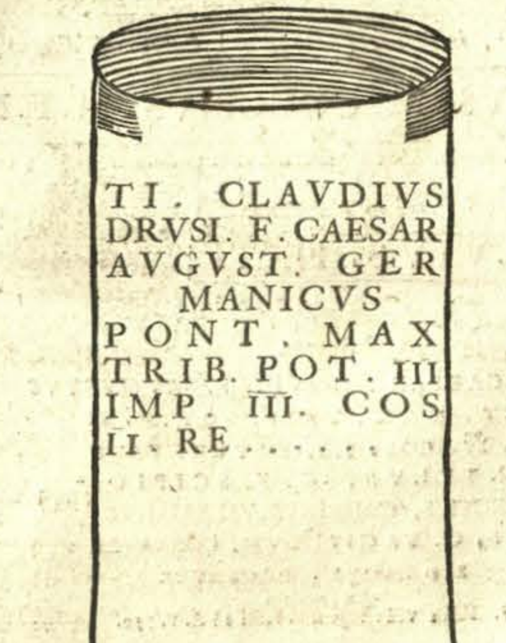
Ex Onufrii Faſtis.

6 *

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAESAR. AVGVSTVS. GERMANICVS
PONT. MAX. TRIB. POT. XI. IMP. XXIIII. COS. V. P. P
RESTITVIT
C. *MINICIO. FVNDANO. ET. C. VETTENNIO. SEVERO. COS

Ex Faſtis Onufrii, Sub. A. V. 884. * Sup. LXIII. 5.

8. *Viennae prope Lugdunum apud Soleſiam in columna miliari.*

E Verderii & Paradini ſchedis. Eſt & apud Nic. Chorierm in gent. Delphinat.

7 *Burgi in Helvetia fragm.*

IMP. CAES. CAIVS. PONT
MAX. TRIB. P. P . . . .
. . . . P. P. PROC . . . . .
. . . . . ND . . . . S
. . . . . . S C . . . .

E Guillimanno.

9 *Caſtuli in Hiſpan.*

CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS P P
CORNELIVS P. F. GAL. TAVRVS ET VALERIA P. F
VERECVNDA CORNELIVS P. F. GAL. TAVRVS F.
LVDIS IMPENSA SVA FACTIS D.

E Morali.

In Palatio Capitolino.
SER GALBA II. TRVINIO COS.
MAG. TI. CLAVDIVS CRESCENS
PAVLAE BVTIVS PARTHAE
L. FAENIVS DIONVSIVS
L. FVLVIVS ONESIMVS
N. CONELONIVS ADIVTOR
M. ALHIDIVS FORTVNATVS
MIN. PROTVS SABEDI
SVCCESSVS ANTIGONI
HERMES ARASCANTI
LYDVS ATHENIONIS
LVCRIO MANNAI AIS
FELIX CHIANI
E. Boiſſardi Antiqq T. III. pag. 100.

VARIOR ET INCERTOR.

1 ✱

NERO. CLAVDIVS. CAESAR
AVG. GERMANIC. PONT. MAX
TRIB. POT. V. IMP. III. P. P

Ex Panvinio.

2 *Cordubae, vel ut alii, Aſtigi. Eadem ſupra p.* CLIV. 2.

NERO. CLAVDIVS. DIVI. CLAVDI. F
GERMANICI. CAESARIS. N. DIVI
AVG. ABN. TI. CAESARIS. PRON
TR. POTEST. IMP. COS . . . . .
. . . .

A Busbequio & Morale & Schotto.

3 *Romae effoſſum in Piſcina publica in lapide Tiburtino.*

SER. GALBA. II
T. VINIO. CoS

E Panvinio.

4 *Romae in Palatio Capitolii in tabula.*

SER. GALBA. II. [1]T. VINIO. COS
MAG. TI. CLAVDIVS. CRESCENS
[2]PAVL. AEBVTIVS. [3]PARTHEN
L. FAENIVS. DIONYSIVS
L. FVLVIVS. ONESIMVS
N. CONFLONIVS. ADIVTOR
M. [4]ALLIDIVS. FORTVNATVS
MIN. PROTVS. SABEDI
SVCCESSVS. ANTIGONI
HERMES. ABASCANTI
LYDVS. ATHENIONIS
LVCRIO. [5]MANNALAIS
FELIX. CHIANI

E Boiſſardo. T. III. p. 100.
1 TRVINIO Boiſ. 2 PAVLAE BVTIVS Boiſ. 3 PARTHAE Id. *4 ALHIDIVS. Id. 5 MANNAI AIS Boiſſ. forte MENNELAI, qui inferius occurrit.

5 *Morlupi in Capenatibus.*

A. VITELLIVS. A. F. *OCR
CRESCENTIVS. II. VIR. CAP
Q. VALERIVS. Q. F. OCR
PACATVS. II. VIR. CAP
†CVM. CONS. RESTITVE
RVNT

Ex Panvinio.
* i. e. OCRIC. ccccxxii. 9. † COM. Lig.

6 *Tarracone.*

IMP. T. CAESAR. VESP. AVG
P. M. TR. P. *II. COS. VII. PP
. . . .

Stradae.
* VII. Boſium de Pontif. Imp. 2. §. 14.

7 ✱

IMP. CAES. VESPASIANVS. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT
III. COS. III. P. P
IMP. VIII

Ex Panvinio.

8 ✱

IMP. CAES. VESPASIAN. AVG. P. M
TR. POT. III. IMP. VIII. P. P. COS. IIII

Ex Panvinio.

9 ✱

T. CAESAR. DIVI. F. VESPASIANVS
AVG. PONTIF. MAX. TRIB
POT. X. IMP. XV. COS. VIII

Ex Faſtis Panvin.

10 ✱

IMP. CAESAR. AVGVSTVS
VESPASIANVS. PONT. MAX
TRIB. POT. VIII. IMP. XVIII
COS. VIII. CENSOR. FACI
VNDVM. CVRA
VIT

Ex Faſt. Onufr.

11 *Tarracone.*

IMP. TITVS. CAES
VESPASIANVS. AVG
P. M. TR. POTEST
COS. VIII. P. P

Ex Libro Raimund. Suggerii Inſcriptionum.

12 *Venetiis apud Patriarcham Aquileienſem.*

IMP. CAESAR. DIVI. VESPASIANI. F. DOMITIA
NVS. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIFEX. MA
XIMVS. TRIBVNIC. POTESTAT. XII. IMP. XXII
COS. *XVI. CENSOR. PERPETVVS. P. P
AD. III. IDVS. IVLIAS

M. LOLLIO. PAVLINO. VALERIO. ASIATICO. SATVRNINO
C. ANTIO. IVLIO QVADRATO
CoS

Ex Faſtis Onufrii. Vid. DLXXV. 1. & DLXXIV. 5. ubi integrior habetur.
* A. Urb. cond. 845.

13 *Romae in foro Tranſitorio.*

IMP. NERVA. CAESAR. AVG. . . .
POTEST. II. IMP. II . . . .

Ex Faſtis Onufrii.

14 ✱

IMP. CAESAR. DIVI. NERVAE. F
NERVA. TRAIANVS. AVG. GERMANI
CVS. PONTIF. MAXIM. TRIBV
NIC. POTEST. COS. ITER

Ex Onufrii Faſtis.

15 ✱

IMP. CAES. NERVA. TRAIANVS. AVG
P. M. TR. POT. III. COS. III. P. P

Ex Faſtis Panvinii.

VARIOR. ET INCERTOR.

1 *Gumpendorpho pago Viennae Pannon. fragm.*

. . . . . ESAR. DIV....V....NERV
. . . . . TRA......VS. AVG . . . . .
. . . . . NICVS. DACICVS. VICTO
DECE . . . . . PONTIFEX. MAX
. . . . . . POT. IIII. COS. V. PROC

E Lazio.

2 *Auguſtobrigae Hiſpan. in columna.*

IMP. CAESAR. DIVI
NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS. AVG
GERM. PONT. MAX
TRIB. POT. V. COS
III. RESTITVIT

E Morali.

3 *Puteolis. eadem eſt p.* CLXXVII. 2. *ſed quae Venuſii dicitur extare.*

IMP. CAESAR. D. NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS. GERMANICVS. PONT
MAX. TRIB. POT. VI. IMP. II. COS
IIII. P. P. INCHOATAM. A. D. NERVA
PATRE......SVAM. PERFICIENDAM
CVRAVIT

E Scip. Mazellae. antiqq. Puteolan.

4 *Romae in tabula Tiburtina rudi, nunc quidem ſub porticu Capitolina a recentioribus collocata, ſed ubi olim ſteterit non liquet.*

Boiſſ. T. III. 96.

M. CALPVRNIVS. M. F. PISO. FRVGI. PR. EX. S. C
FACIVNDVM. CVRAVIT. *EIDEMQVE. PROBAVIT
IMP. CAESAR. DIVI. NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS. AVGVSTVS. GERMANICVS
†DACICVS. PONTIF. MAXIM. TRIB. POTEST. XII.
IMP. VI. COS. V. P. P. OPERIBVS. AMPLIATIS. RESTITVIT

E Smetio & Boiſſardo. Extat & apud Ant. Auguſt. dialog. x. p. 225.
* IDEMQVE Boiſſ. † PARTHICVS Boiſſ.

5 *

EX · AVCTORITATE
IMP. CAESARIS. DIVI
NERVAE. FILI
NERVAE. TRAIANI
AVG. GERM. DA
CICI. PONT. MAX
TRIB. POT
XIV. COS. V. P. P

6 *A tergo.*

DEDICATVM. KAL. MART
*VRSO. SERVIANO. II
L. FABIO. IVSTO. COS†

Ex Panvinii Faſtis.
* forte SERVIO. Grut. † A. Urb. 861.

7 *

IMP. CAESAR
DIVI. NERVAE. F
NERVA. TRAIANVS
OPTIMVS. AVG
GERM. DACICVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIB. POT. XVIII
IMP. VIII. COS. VI. P. P
FACIENDA. CVRAVIT

Ex Panvinii Faſtis.

8 *In Alvernis in columna ad flumen Elaverem.*

IMP. CAES
D. TRAIA
PART. DI
NERVAE
NEP. TRA
HADRIAN

A Scaligero.

9 *Antipoli in loco Bordigueria.*

IMPERATOR. ANTONINVS. PIVS. PONI. CVRAVIT
IMPERATOR. CAESAR. ANTONINVS. FELIX. AVGVSTVS

A Scaligero.

10 *Nemauſi.*

IMP. CAESAR. DIVI. HADRIANI. ANTONINI
AVG. PIVS. PONT. MAX. TRIB. POT. II
IMP. II. COS. IIII. PP. RESTITVIT

Ex eis, quae miſſa Scaligero.
Corrupta haec & perperam deſcripta: reſtitui debet ut legitur in ſequenti n. 11.

11 *Nemauſi ad portam D. Antonii.*

IMP. CAESAR
DIVI. HADRIANI. F
T. AELIVS. HADRIAN
ANTONINVS. AVG. PIVS
* PONT. MAX. TRIB. POT † VIII
IMP. II. COS. IIII. P. P
RESTITVIT
I I.

E Cluſii ſchedis. Nemauſi hanc vidi, & contuli accurate deſcriptam, ex qua corrupta eſt illa proxime praecedens n. 10. hujus paginae, quam fruſtra Nemauſi quaeres. Gud.
* Aliae ſchedae:

PONT. MAX. TRIB. POT.
VIII. IMP. II. COS. IIII.
P. P
RESTITVIT
I I.

† leg. VIIII. Gud.

12 *Antipoli in aede Sebaſtiani.*

DIVI. MANIC. ACTICI. F
P. DIVI. ANTONINI. PRN
DIVI. TRAIANI

E Scaligeri ſchedis.

13 *

IMP. CAESAR. DIVI
ANTONINI. PII. FIL
DIVI. SEVERI
NEPOS. M. AVRELI
VS. SEVERVS. ALE
XANDER. PIVS
FELIX. AVG
PONTIF. MAX
TRIB. POT. III. COS
P. P. RESTITVIT

Ex Panvinii Faſtis.

VARIOR. ET INCERTOR.

1 *

IMP. CAESAR
L. SEPTIMIVS. SEVERVS
PERTINAX. AVG. ARABIC
ADIAB. PARTHIC. MAX
PONT. MAX. TRIB. POT. VIII
IMP. XI. COS. II. PRO. COS
ITERVM. RESTITVIT

Ex Faſtis Onufrii.

2 *

IMP. CAESAR
L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS. PERTIN
AVG. ARABICVS. ADIABENICVS
PARTHICVS. PONT. MAX. TRIB. POT. VIIII.
IMP. XI. COS. III. PRO. COS. P. P

Ex Faſtis Pauvinii.

3 *Ikeleiae ad Wherfum fl. in Comitatu Eboracenſi.*

IMP. SEVERVS
AVG. ET. ANTONINVS
CAES. *DESTINATVS. RES
TITVERVNT. CVRANTE. VIR
IO. LVPO. LEG. EORVM. PR. PR

Camdenus Grutero.
* i. e. creatus, delectus, & declaratus. Sic teſtamento tutores deſtinare dixit Ulpianus in l. 30. ſi parens D. de adminiſtr. tutorum. Gud.

4 *Salisburgi in S. Rudberti.*

. . . .
. . . .
. . . . ICI. ARABICI . . . . .
. . . . AEMILIANO . . . . .
SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS
PERTINAX. ARAB. PARTHICVS
ET. L. ANTONIVS. PIVS. AVG.
ET . . . LEGIONE. . . . SVMP
MIL . . . CAESARI. AVG. P. F

E Lazio.

5 *Romae in via D. Catharina ante aedes privatas.*

IMP. CAES. DIVI. M. ANTONINI
GERM. SARM. FIL. DIVI. COMMODI.
FRATER. DIVI. ANTONINI. PII. NEPOS. DIVI
HADRIANI PRONEPOS DIVI TRAIANI PART AB
NEPOS DIVI NERVAE ADNEPOS
L. SEPTIMIVS SEVERVS PIVS
PERTINAX. AVG. ARAB. ADIAB. PART. MAX. PONT. MAX
TRIB. POT. XI. IMP. XI. COS. III. PP. PROCOS. ET
IMP. CAES. IMP. L. SEPTIMII SEVERI PII
PERTINACIS AVG. ARAB. ADIAB. PART. MAX. FIL. DIVI
M. ANTONINI GERM. SARM. NEPOS DIVI ANTO
NINI PII. PRONEPOS. DIVI HADRIANI ABNEPOS DIVI TRAIANI
PART. ET DIVI NERVAE ADNEPOS
M. AVRELIVS ANTONINVS PIVS AVG
TRIB. POT. V. COS PROCOS VETVSTATE COLLAPSVM RESTITVERVNT

Vidit Lipſius.

6 *Inter Salaciam atque Eboram, in colle ſuper flumen cui Rivo Maurino nomen, columna.*

IMP. CAES. DIVI
SEPTIMI. SEVERI. PII
ARAB. ADIAB. PARTHI
CI. MAX. BRIT. MAX. F
DIVI. AVR. ANTONINI
GERM. SARM. NEP
DIVI. ANTON. PII. PRONEP
DIVI. HADRIANI. ABNEP
M. AVR. ANTONINVS
P. F. AVG. PARTH. MAX
BRITAN. MAX. GERM. MAX
PATER. MILITVM. TRIB
POT. XX. IMP. III. COS. IIII
P. P. PROC. RESTITVIT..

E Reſendio. Bibran. neſcio an eadem ſit, ponit enim via Hiſpalenſi, quam vulgo el Camino della. Plata vo ant, à pago Bagnos ad II. mil. p. eis montem, quem la erra vocant. Grut. Confer. hanc cum ea quae eſt CLVIII. 5.

7 *

IMP. CAESAR. DIVI
ANTONINI. PII. FIL
DIVI. SEVERI
NEPOS. M. AVRELI
VS. SEVERVS. ALE
XANDER. PIVS
FELIX. AVG
PONTIF. MAX
TRIB. POT. III. COS
P. P. RESTITVIT

Ex Panvinio.

8 *Romae ſub Palatio juxta Circum Maximum, in marmore effoſſo.*

IMP. CAES. DIVI. ANTONINI. * MAGNI. PII. F. DIVI. SEVERI
PII. NEP. M. AVR . . . . ALEXANDER. SEVERVS. PIVS. FEL. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT. IIII. COS. . . . P. P
RESTITVIT

Grutero Gutenſt. in Metellianis. * Vid. CLVIII. 3.

1 *Coloniae Agripp. in coemiterio S. Petri Parochialis Eccleſiae, muro inſerta, parte priore tota mutila.*

SE . *IMPERATORIBVS. NOST
SIO.ET.ARCADIO. †ET.FL.EVGENIO
ſic
‡T. CONLAPSAM. IVSSV. VIRI. CL
TIS.COMITIS.ET.INSTANTIA.V.C
MITIS. DOMESTICORVM. EI
†
VS.EX.INTEGRO.OPERE. FACIVN
VIT. MAGISTER . PRAELIVS
ſic & Pigh.

Ex Arn. Mercatore.

* IMPERATORIB. Pighii mſ. † ARCODIO.FEL.EVG.D.G.Id. ‡STIS. Pig. leg. ABROGATIS. hic enim A. Chr. 392. contra ſubregulos Francorum Coloniam Agrippinam venit hic vid. Sigon. l. IX. de Imp. Occid. e. Sulpic. Alex. & Gregor. Turon. l. 2. Franc. 9. Gud. • ES. Pig.

2 *Romae fragmentum epiſtylii, effoſſum ad circum Flaminium, ubi vulgò Le boteghe obſcure.*

*
DD ſ NN ſ AETERNIS. PRINCIPIBVS. HONORI
ANICIVS. ACILIVS. GLABRIO. FAVSTVS. V. C. PRAEF. VR
FATALI. CASV. SVBVERSAM. IN. FORMAM . PRISCI. VSVS

Vidit Smetius.

* SALVIS, ut p. ccLXXXVI. 7. Reineſ. Ligor. ita exhibet verſum primum: D. D. NN. AETERNIS. PRINCIPIBVS. HONORIO. ET. THEODOSIO. AVGG. & ſic conjecerat Reineſ. Panvinius Honorium. Conſulem fuiſſe dicit a. Chriſti 437. & lapidem hunc eo refert cum Honorius. A. 424. fuerit mortuus. Gud.

3 *
D.D.NN. VALENTE. V̄. ET. VALENTINIANO. AVGG. * COSS
TVRCIVS. SECVNDVS. †ASTERIVS. V. C. XV. VIR. S. F
PONTIVS. ATTICVS. V. C
‡SERVILIVS. AEDISIVS. V. C. P. P. HIEROF. HEC

E faſtis Panvinii.

* A. Chriſt. 376. Urb. 1129. † Aſterius Praefectus Orientis Io. Chryſoſtomum Antiochiam de mandato Imp. Arcadii Conſtantinopolim ad epiſcopatum capeſſendum abducit &c. Sozom. l. VIII. 3. Gud.
‡ SEXTILIVS. legit Reineſ. ex 2. p. XXVIII.

4 *
IMP. CAES. M. AVRELIVS
VALERIVS. MAXIMIANVS
INVICTVS. AVGVSTVS. SARM
MAX. GOTH. MAX. PONT. MAX
IMP. VIII. COS. III. P. P. PRO. COS
ITER. REPARAVIT

Ex Panvinii Faſtis.

5 *In oppido Turnone.*

FRA. F. LIBERTATIS..........
AVG. FOR. IA. POS..............
MAR. AVS. IM. X. DMS...........
TACITVS. PIVS. HAX.............
AVG. PONTIFIX. MAX. IM........
GHOTYCVS. MAXIAVS..............
TRIBVNICIA. POTESTAS. BIS. COS. VO..
ISP. P. P. POS. X..................

E Scaligeri ſchedis.

7 *Vliſipone in gradibus palatii quod eſt in ſumma arce fragm.*

...M.PORCIVS. M. F. M. N. CATO...

E Reſendio qui vidit.

8 *In antiquo lapide.*

Q. ASINIVS. M. F. MARCELLVS
COS

Ex Panvinii Faſtis.

6 *Romae ad domum Latini Juvenalis, in marmore magno, ac veluti parte frontiſpicii aedis alicujus.*

AVG. PONT. MAX. TRIBVN
ENSOR. COS. VIII. REFECIT

Vidit Smetius.

9 *Romae.*

D. LAELIO. BALBO
C. ANTISTIO. VETERE †COS
CILIX. L. NORBANI
D. D. D. S

Ex Apiano.

† A. Urb. 717.

10 *Puteolis in quadam turri fragm.*

DEDICATA. VI. IDVS. AVG
T. VITRASIO. POLLIONE. II. M
FLAVIO. *AGRO

Ex Panvinio. * L. APRO. A. Urb. 926.

11 *Brixiae in templo omnium ſanctorum.*

M. IVVENTIO
M. F. FAB
SECVNDO.....†BRIX..IA
. . . .
POSTVMIO. PANSA
VALERIANO. COS

E Jacobonio.

† DECVR. addit Gudius. De hujus Uxore vide ſextam p. CCCCLIX.

12 *Romae via Flaminia.*

DEDICATA
V. IDVS. NOVEMB
CONS. FL. MAL
LIO. *THEODORO
V. C

Ex Panvinio. * inſ. cccxcix. 3.

13 *Romae.*

DEDIC. KAL. DECEMB
MATERNO. ET. BRADVA. COS

Ald. Hoc fragmentum ſumtum ex ſequente inſcr.

IOVIS. MAGNI. PROPVGNA
TORIS. SVPR. D. D.
KAL. DECEMBR. MA
TERNO. ET. BRADVA. COS
L. ALLIVS. COILLVS. VERVS
COOPTATVS. IN. AEDE
S. . P.

Hanc inſcriptionem ex Mſ. addidit Gudius.

14 *Auguſtae Vindel. fragment. ad S. Vdalrici, literis grandibus & elegantibus, ut liceat exiſtimare inſcriptas fuiſſe operi alicui publico egregio.*

O. ET. BASSO. CO

Ex Velſero.

15 *Auguſtae Vind. ſaxum grande, in quo quatuor hae tantum pulcerrimae literae.*

P O M P

E Velſero.

16 *Romae in Sancta Maria in Campo Martio.*

A. DIE. IDVS. MAI
LEONIS. TERTIO
CONS

E Mazochio.

VARIOR. ET INCERTOR

1 *Neapoli è regione S. Angeli.*

POSTVMIVS
LAMPADIVS
V. Ç. CONS. CAMP
CVRAVIT

A Pighio. & Smet.

Capac. l. 1. Hiſt. Neap. c. 3. lapidem iſtum primum omiſſa tamen voce CONS. Neapoli ad DIVAE MARIAE Rotundae conſpici dicit, item hunc e regione POSTVMIVS. LAMPADIVS. V. C. CAMP. TEMPLA. CLIVOS. ET. PLATEAS. NEAPOLEOS. RESTITVI. CVRAVIT

3 *Venetiis advectum Tergeſte, in vico Riburg. in aedib. Franciſci Michaëlis, Patricii ibidem. Contuli*

Q. PETRONIVS. C. F. *PVP. MODESTVS. P. P. BIS
LEG. XII. †FVLM. ET. LEG. I. ADIVTRIC. TRIB. MIL. COH. V. VIC
TR. COH. XII. VRB. TR. COH. V. PR. ‡PR. DIVI. NERVAE. ET. IMP. CAES
NERVAE. TRAIANI. AVG. GERM. PROVIN. HISPANIAE. CITER. ASTVRIAE. ET
CALLAECIARVM. FLAMEN. DIVI. CLAV. DEDIT. IDEMQVE. DEDICAVIT
ſic

Grutero Benedictus Georgius, Patricius Venetus. & Lazius lib. 8. de Rep. Rom. c 8. & Covarruv. 4. Var. Reſol. c. 1.
* PVB. Glandorp. † FLAM. Gland. male. ‡ an P. V. ut epitheton cohortis Piae Victricis. Reineſ.
Ex hac inſcriptione vides impingere Onufrium, cum ante miraculoſam illam M. Antoni victoriam nullam legionem Fulminatricem vocatam fuiſſe exiſtimat. vid. Scalig. ad Euſeb. p. 204.

2 *Beneventi in Choro Archiepiſcopali.*

CLODIVS
OCTAVIANVS
V. C. DE. PROPRIO
ORNATVI. DEDIT

Gruterus è Verderii ſchedis.

4 *Romae.*

TI. FABIVS. TITIANVS
V. C. *COS. ORDIN
†PRAEF. VRBI
CVRAVIT

Ex Onuph. Panvinio.
* A. Urb. CIↃCXI. Chr. 357. Cum idem Tib. Fabius Titianus Conſul fuerit A. Urb. 1098. cum Feliciano. † Vid. CCLXXI. 4. CCCCVII. 8. CCCCXXXVI. 6.

5 *Romae.*

AP. POMPEIVS
FAVSTINVS
V. C. PRAEF. VRB
D. D

Ex Onuphr. Panvinio.

6 *Romae in S. Paulo, via Oſtienſi.*

FL. EVGENIVS. ASELLVS
V. C. PRAEF. VRB
V. S. I. REPARAVIT

Vidit Smetius. Mazochius 169. c. f.

7 *In duabus baſibus, in foro Rom. repertis, & tertia, quae eſt in foro Trajani.*

FABIVS. TITIANVS
V. C. CONSVL
PRAEF. VRBI
CVRAVIT

Smetius vidit.

8 *Romae in quodam marmore ante aedem Coſmae ac Damiani.*

FABIVS. TITIANVS
V. C. CONS. PRAEF. VRB
CVRAVIT

Ibidem.

TIB. FABIVS. TITIANVS
V. C. *CONS. P. PRAEF. VRB
CVRAVIT

E Metelli ſchedis Gutenſtenius.
* A. Urb. MXC. alius ab eo, qui Cos. fuit A. Ur. 998. de quo p. CCCCXXXIII. 6.

9 *Romae in loco Simon Magus. Olim lapis hic fuit Romae ad aedem S. Mariae novae, ſed videtur periiſſe. Sirm. ad Sidon. l. 8. ep. 7.*

*CASTALIVS. INNOCENTIVS. AVDAX. V. C
PRAEF. VRBIS. VICE. SACRA. IVDICANS
BARBARICA. INCVRSIONE. SVBLATA
RESTITVIT

Mazoch.
* Fuit ſub Iulio Nepote Aug. A. 474. in Romano pondere marmoreo inter Reineſ. cl. 3. n. 73. ad eum ſcribit Sidonius 8. ep. 7. Fuit alius Innocentius, avus Chryſanthii, cujus meminit Eunapius in vita Chryſanthii, ſed qui ducentis annis hoc Caſtalio fuit antiquior, qui floruit ſub annum 474. ſed ille ſub Imperatore Juliano. Gud.

10 *Romae apud Alexandr. Rondonum.*

RVFIVS. ANTONIVS
AGRYPNIVS. VOLVSIANVS
V. C. PRAEF. *VRBI. ITERVM
VICE. SACRA. IVDICANS
CVRAVIT

Gruterus ab Urſino & Caſtalione.
* URB. Cittad. ſchedae.

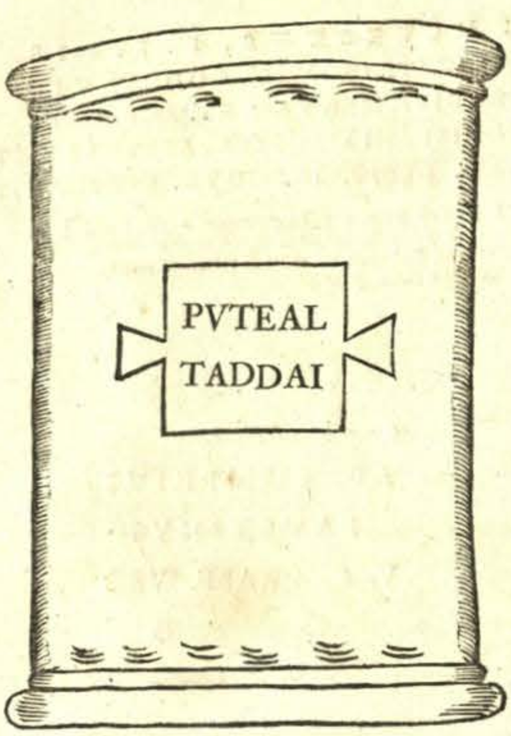
11 *Mediolani, ad D. Ambroſii.*

*ATITIVS. CRESCENS
V. P. EX. TABVLARIO
PALATII

Ex Alciati Diſpunctionibus.
* ATILIVS. Reineſ. Sic ſane ſcribitur inferius CIↃXLIX. 7.

VARIOR. ET INCERTOR.

1 *Cordubae.*

Lipſio Busbequius.

2 *

C. IVNIVS. MINAIIVS. C. F. OCRIC
PVPIANVS. EQ. R. PRAEF
LEG. X. FRETENS. PRAEF. FABR
MVNICIP. TOLLENTIN. PATRON
VS. COLL. EVID. FABR. TIGNARIOR
DENDROPHORVM. IIIIII. VIR. AVG. ET
IIII. VIR. QVINQ. I. FECIT

E Iacobonio.

3 *Romae in tabula magna marm. apud ſtatuarium in Campo Martio. Tibure repertam aiebat.*

C. PETRONIVS. M. F. SABINVS
CN. OCTAVIVS. Q. F. PRISCVS
Q. FABIVS. M. F. SECVNDVS
L. CORNELIVS. CN. F. VICTOR. ITER
IIII. VIR. VIAR. CVR
D. S. I. F

Grutero Gutenſtenius qui vidit.

4 *Romae in aede D. Franciſci, in ara ſeu baſi praegrandi.*

ſic
L. AFVLLINIVS. L. F. FRONTO
ſic
C. VIBVLLENVS. C. F. POLLIO
IIII. VIR. I. D
PEQ. SVA

Smetius Vidit.

5 *Caſini in Campania, quod oppidum S. Germani nunc vocant, in pavimento templi S. Mariae delle cinque torre.*

CN. AGRIVS. CN.* F. POLLIO
L. †LAVFEIVS. L. F. APOTHECA
IIII. VIREI. IOVR. DEIC

Smetius vidit.
* CN. F. emendavit Gudius ex lapide, cum ante legeretur CN. L.
† an SAVFEIVS? Reinſ.

6 *Spoleti.*

P. MARCIVS. P. F. HISTER. C. MOENIVS. C. F. RVFVS. IIII. VIR. I. D. S. C

Grutero Gutenſtenius ex ſchedis Urſini.
Neſcio an ſit fragmentum ejus quae ſupra pag. CLXVII. 12.

In civitate Caſtellana, Faliſcorum celebri oppido, ex ipſarum Faleriarum ruinis aedificato, pars liminis aut frontiſpicii alicujus in cathedrali eccleſia.

7 OS. IIII. VIR. QVINQ. P. S. F

Haec & alia antiquitatis monumenta è Faleriis allata eſſe veriſimile eſt. In hac enim civitate nihil ſolidi eſt, quod loci antiquitatem argueret. Faleriae autem huic vicinae admodum ſunt, utpote ad III. *lapidem, & ager planiſſimus interiacet; ita ut facilè huc inde transferri quidvis potuerit. Faleriae verò ipſae, hiſce ornamentis ſpoliatae, praeter aliquot marmorum & columnarum fragmenta, duas tantummodò ſtatuas eaſque mutilas adhuc habent: alteram* Veneris *exactiſſimi operis, ita ut velum, quo induta eſt, detrahi poſſe videatur, & penè tranſluceat, perfectiſſimumque corpus ſub ſe monſtret: alteram* Æſculapii, *in foſſam quandam praecipitatam, rudioris operis. Muri tamen penè integri & pleraeque cavernae vivo topho inciſae adhuc cernuntur. Turres ipſorum murorum* XXIIII. *paſſibus p. m. inter ſe diſtantes, quadratae ſunt & ipſis muris ſeſquipaſſum prominent, latae foris paſſus tres. Aquaeductus item, non latericii, ut Romae, ſed tophini reliquiae non mediocres ibidem extant.*

Smetius.

8 *Genevae ad gradus Divi Petri.*

Q. STARDIVS. MACER
C. STARDIVS. PACATVS
C. ALBVCIVS. PHILOGENES
C. STATIVS. ANCHIALVS
NOVELLIVS. AMPHIO
CORNELIVS. AMPHIO
IIIIII. VIRI

Olympius ac Boiſſardus Grutero.
Vidi & contuli. Gud. ex quo ſic emendavi.

9 *Sub Capitolio, in humili domo, in baſi. nunc in villa Borgheſiana. Jac. Manill. p.* 30.

C. IVLIVS
HERMES
CONDVCTOR
HORREORVM
SEIANORVM
ſic
LVSTRI. TER. TI
SVA. P. D. D

Ant. Moril. exſcr.
Vidi & contuli. Gud.

INCERTOR. AC VARIOR.

I *Romae in aedibus Joannis Boccalini in baſi excavata.*

CN. VINICIVS. CN. F. SARDVS. L. GAVIVS. L. F. II. VIR

Vidit Lipſius.

2 *Via Tiburtina, quatuor miliarib. a Tibure, duob. à ponte Lucano, in lapide Tiburtino.*

*M. PLAVTIVS
M. F. ANIEN
LVCANVS
TI. CLAVDIVS
TI. F. PAL
NERO. AED. CVR
PR. CENS. IIVIR. V
M XIV . . . . . .

Grutero Urſinus.

* An ab hoc M. Plautio M. F. Anienſ. Lucano nomen eſt ponti, qui viam Tiburtinam veterem in utraque Anienis ripa conjungit, dictus Lucanus? Pigh. in Herc. Prodic. & Torrent. ad Suet. Claud. 26. vocat Lucanum. Gud.

3 *Cordubae, ſupra januam templi majoris.*

L. MANLIVS. C. F
FABIANVS
II. VIR. D. S. P

E Morali.

4 *Urbe Gadium in domo Licent. Quadros.*

L. FABIVS. L. F. GAL. *RVFFINVS†
II. VIR. PRAEF.‡IVR. DIC. A‖B. DE
CVRIONIB. ‡CREATVS. D. D

E Morali. *. †. ‡. ‖. ‡. Ita Pig. mſ.

5 *Albae Juliae in Aula Cardinalis; literis Palmarib.*

L. FL. VALENS
OB. HONOREM
FLAMONII.
B. P. D

Ex Bongarſio & Cluſii ſchedis.

6 *Oſſonobae Luſitaniae ad portum maris.*

M. CORNELIVS. *ERIDIMVS. C
IVNIVS. RECEPTVS. OB. HONO
REM. IIIIII. VIR. D. S. P
D. D

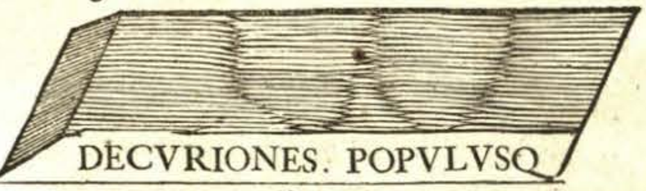
Ex Reſendio. * f. Eridanus. Grut. an Epidimus Ἐπίδημος? Gud.

7 *In Martos Hiſpan. in ara quatuor graduum ad S. Mariam, in rupe Martenſi Tuccitani municipii. Covarr. lib. IV. Var. reſol. c. I.*

Q. IVLIVS. Q. F. C. N. SERG. *CELSVS
AED. IIVIR. BIS. DE. SVO. DEDIT

ſic & Pigh. Grutero Metellus.
* CAELSVS. mſ. Pigh.

8 *Praeneſte in Latio, in palatio Epiſcopi Praeneſtin. in margine tabulae marmoreae, ut menſae.*

Vidit Smetius.

9 *Puteolis.*

AEDIL. COLON. PVTEOLANORVM

E Scip. Mazzellae antiqq. Puteolan.

10 *Braccarae in baſi ſtatuae.*

TITVS. *CAELICVS
TRIPES. FRONTO
ET. †M. E. L. TITI
FILI. PRONEPOTES
CAELICI. FRONTONIS
RENOVARVNT

E Morali.
* Rein. legit *Caecilius.*
† Rein. Marcus Cajus Lucius.

11 *Veronae ad fontem D. Mariae in ſtellis.*

P. POMPONIVS. CORNELIANVS
ET. IVLIA. MAGIA. CVM
IVLIANO. ET. MAGIANO
FILIIS
A. SOLO. REFECERVNT

Ex Sarayna.

12 *In dioeceſi Spoletina apud Tripontium, in quodam eminenti ſcopulo, literis magnis & pulcris.*

C. POMPONIVS. GN. F. OCTAVIVS . . . . .
. . . . S S . . . .

Urſinus Grutero per Gutenſt.

13 *Romae ad portam Latinam.*

C. VIBIVS. C. F. MACER
C. TREBATIVS. RVFIO
FACIVND. CVRAVER

E Torrentio, ad II. Sat. Horat. Eſt & apud Manutium ad Cic. lib. 7. ep. 20.

14 *Aquini in Campania, in pariete aedis divi Thomae Aquinatis in epiſtylio antiquo.*

ARBITRATV
C. BETVLI. M. F. OVF. ET
ALFI. P. L. PHILOMVSI

Vidit Smetius.

15 *Arpini.*

7. F. MANCIP. Ↄ
F. CN. CHAER. IIT
VSC. F. * SVCID
AVRVM
PED. CCCXXC
COE

*Confer. CXCVII. 3. Ex Aldo.

16 *Capuae in aede Trinitatis.*

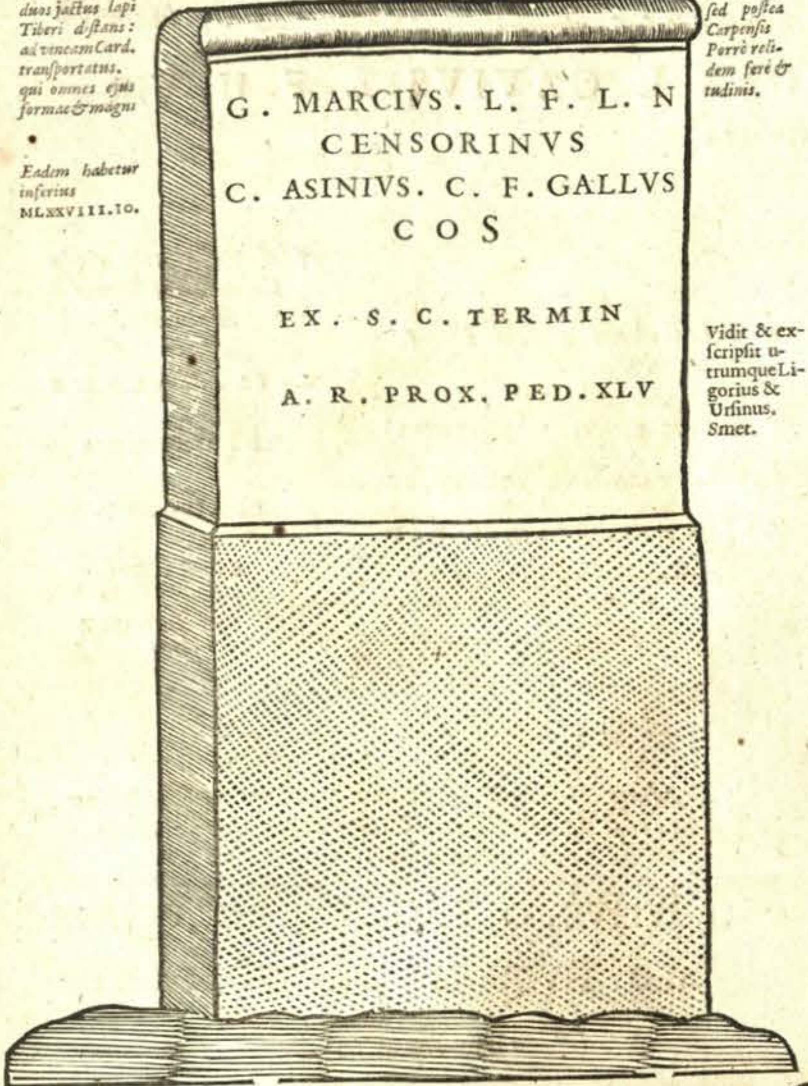
*HIPP. EGNAT. TT. NEPT
AED. VIRIDI. CVM. CERERE
†ERYMNI. INFRA. ACTA. HH. SS
ERIGVNT
POSTERITAS. DISCE

Ex Apiano & Scalig.

* *Hipponae Egnatiae* (Nymphae cultae in Apulia) *Neptuno cum Cerere Erinnyi* · Aedem *IIviri Juri dicundo infra acta H. H. SS. erigunt.* Vel *Aediles IIviri Juri dicundo haec ſaxa erigunt.* Sic haec interpretatur & emendat Reineſ. † Δημήτηρ ἡ αὐτὴ τῇ Ἐριννύϊ. Callim. qui citat Antimachum Ἐριννύϊ. id eſt Cereri apud Lycophronem. vid. Bentlejum ad Callimachi fragm. p. 388.

POMERII. ET RIPARVM TIBERIS

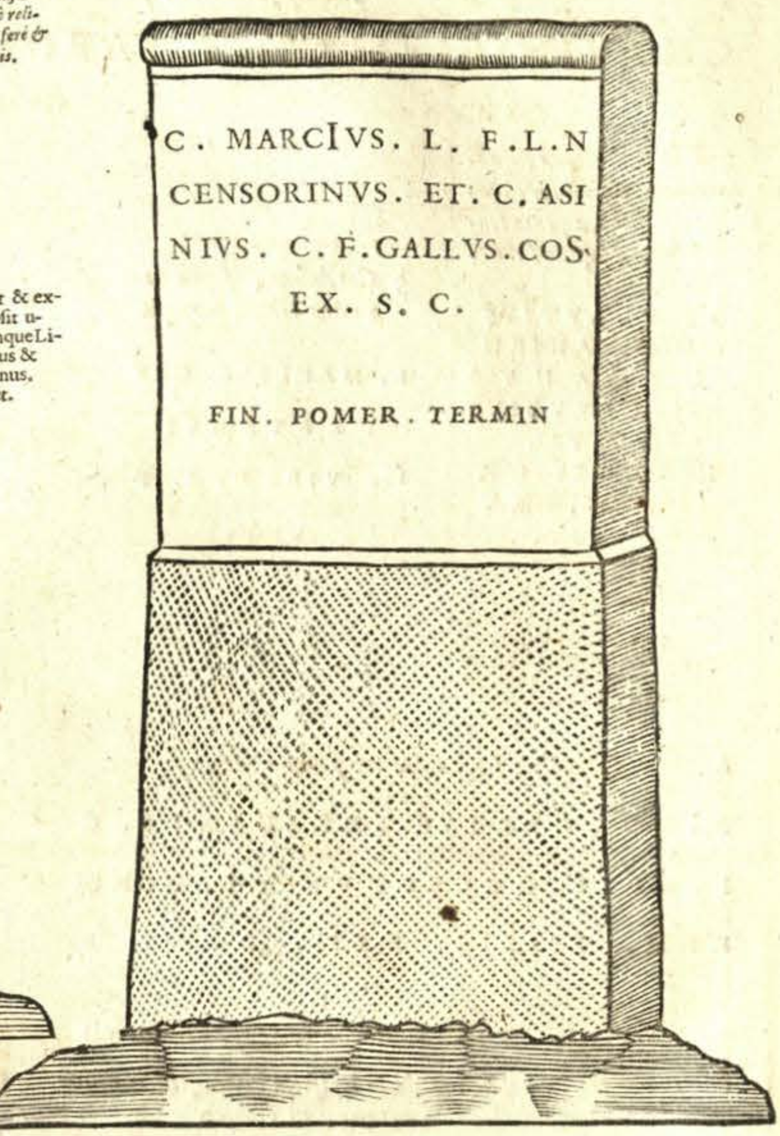
1 *Cippus grandis ex Tiburtino, altus pedes VII. latus duos & amplius, craſſus plus uno: repertus extra portam Flumentanam inter Tiberim & viam Flaminiam, ad duos jactus lapidis ab ipſo Tiberi diſtans: ſed poſtea ad vineam Card. Carpenſis tranſportatus. Porrò reliqui omnes ejusdem ferè & formae & magnitudinis.*

* *Eadem habetur inferius* MLXXVIII. 10.

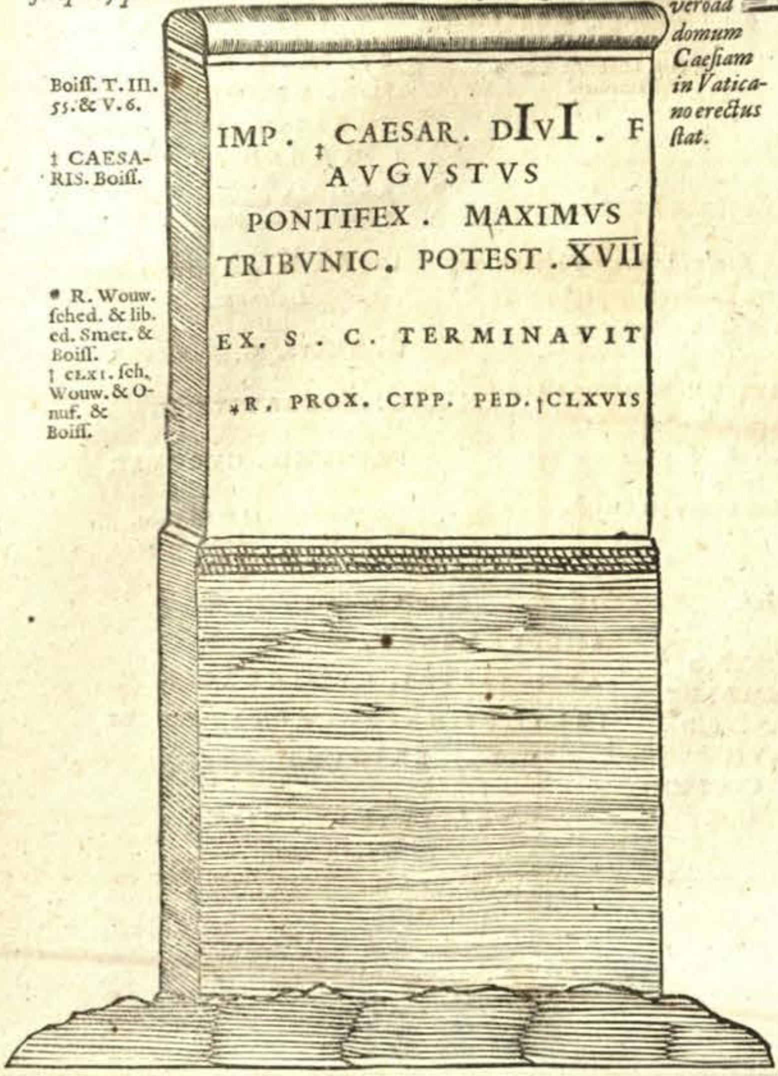
Vidit & exſcripſit utrumque Ligorius & Urſinus. Smet.

2 *Alter cippus priori ſimilis, repertus olim extra portam Flumentanam, in prima vinea verſus Tiberim, ſeſquiſtadio aut paulo amplius à priori olim diſtans, & poſtea in alios uſus converſus.*

3 *In duobus cippis, ejuſdem formae ac magnitudinis, eodemque modo inſcriptis, quorum alter ad domum Alteriorum ſub Capitolio jacet, alter verò ad domum Caeſiam in Vaticano erectus ſtat.*

Boiſſ. T. III. 55. & V. 6.

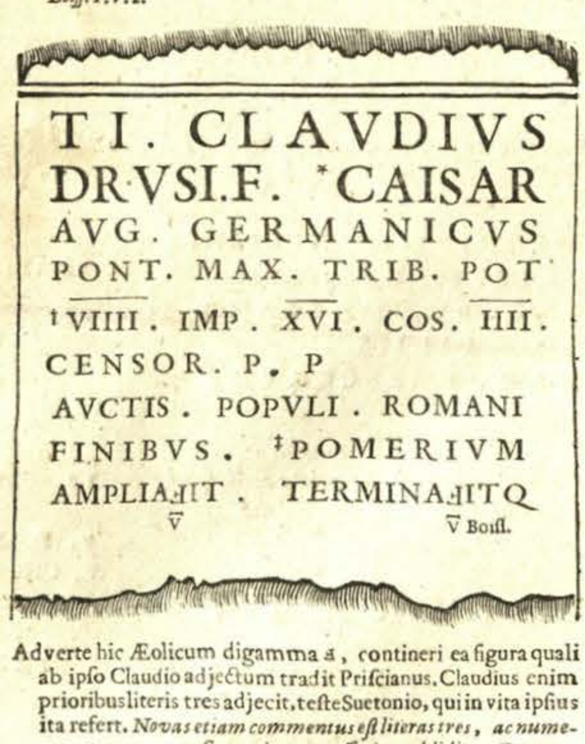

‡ CAESARIS. Boiſſ.

* R. Wouw. ſched. & lib. ed. Smet. & Boiſſ.

† CLXI. ſch. Wouw. & Onuf. & Boiſſ.

4 *Ad cloacam S. Luciae, non procul a Campo Florae fragmentum cippi, inſertum parieti officinae cujuſdam aromatarii, ſic inſcriptum eſt. vid. & L. Faunum. l. 1. de antiq. Ur. p. 7. & Boiſſ. T. V. 2.*

Adverte hic Æolicum digamma Ⅎ, contineri ea figura quali ab ipſo Claudio adjectum tradit Priſcianus. Claudius enim prioribus literis tres adjecit, teſte Suetonio, qui in vita ipſius ita refert. *Novas etiam commentus eſt literas tres, ac numero veterum, quaſi maxime neceſſarias addidit. De quarum ratione cum privatus adhuc volumen edidiſſet, mox princeps non difficulter obtinuit, ut in uſu quoque promiſcuo eſſent. Extat talis ſcriptura in pleriſque libris ac diurnis tituliſque operum, &c.*

Utrumque legit ac deſcr. Smetius.

* CAESAR. Boiſſ. † XII. ſched. Wouw. VIII. Boiſſ.
‡ POMOERIVM. Boiſſ.

POMERII. ET RIPARVM TIBERIS.

1 *Retro S. Onufrium, in Janiculo, in vinea cujuſdam, qui cognomen habet à piſce, in Tiburtino rudi, litera optima atque antiquiſſ.*

ſic
CIPPVS. DECMVS. A. CIPPO
DECMO. AD. PRIMVM. PED
LXXXXVII

Smetius vidit.

2 *Romae.*

C. ASINIVS. C. F. GALLVS
C. MARCIVS. L. F. L. N
CENSORINVS
*CoS
EX. S. C. TERMIN
CVRATORES. RIPARVM
QVI. PRIMI. FVERVNT
EX. S. C. RESTITVER
R. P
PROX. CIPP
P. CLXIIIS

Grutero Urſinus. * A. U. 746.

3 *Romae in platea quae ducit à cloaca D. Luciae, ad curiam Sabellicam, cippus.*

C. VIBIVS. C. F. RVFVS
SEX: SOTIDIVS. SEX. F. STRABO
ſic
*LIBVSCID
* ſic Smetius.
C. CALPETANVS. †CESTATIVS. RVFVS
M. CLAVDIVS. M. F. MARCELLVS
‡L. VISELLIVS. C. F. VARRO
CVRATOR. RIPARVM. ET. ALVEI. TIBERIS
EX. S. C. TERMIN

Smetius vidit. Panvin. ſub. A. V. 577.

* Confer cxcv. 15.

† alii C. F. Vide cc. 6. ccxxxvii. 8.

‡ COS. A. Urb. 777. Alius A. 664. C. Viſell. C. F. C. N. Gud.

* Calpetanum medicum cum aequalibus nominat Plin. xxix. c. 1. Gud. Haec inſcriptio pertinet ad aetatem Imp. Severi Alexandri, pro cujus ſalute ille C. Vibius C. F. Rufus aram cum titulo poſuit, quem ex collectaneis Gudii videbis, ſi Deus dederit, in Tomo II. inſcriptionum.

4 *Romae prope Pontem Helium in cippo.*

EX. AVCTORITATE
IMP. CAES. VESPASIANI
AVG. P. M. TRIB. POT. IIII
IMP. X. P. P. COS. IIII. V. CENS
C. CALPETANVS. RANTIVS
*QVIRINALIS. VALERIVS. †CESTVS
CVRATORR. RIPARVM. ET. ALVEI
TIBERIS. TERMINAVER. R. R
PROX. CIPP. P. CLXXIIII

Ex Mazochio & Pierio.

* Sc. Flamen. † Rein. FESTVS. ccxlv. 2.

5 *Ad aedes familiae Ruſticorum Romae, non procul Agrippinis, ſtat hic cippus.*

*EX. AVCTORITATE
IMP. CAESARIS. DIVI
TRAIANI. PARTHICI. F
DIVI. NERVAE. NEPOTIS
TRAIANI. HADRIANI
AVG. PONTIF. MAX. TRIB
POTEST. V. IMP. IIII. COS. III
*L. MESSIVS. RVSTICVS. CVRATOR
ALVEI. ET. RIPARVM. TIBERIS. ET
CLOACARVM. VRBIS. R. R. RESTITVIT
SECVNDVM. PRAECEDENTEM
TERMINATIONEM. PROXIM. CIPP
PED. CXVS

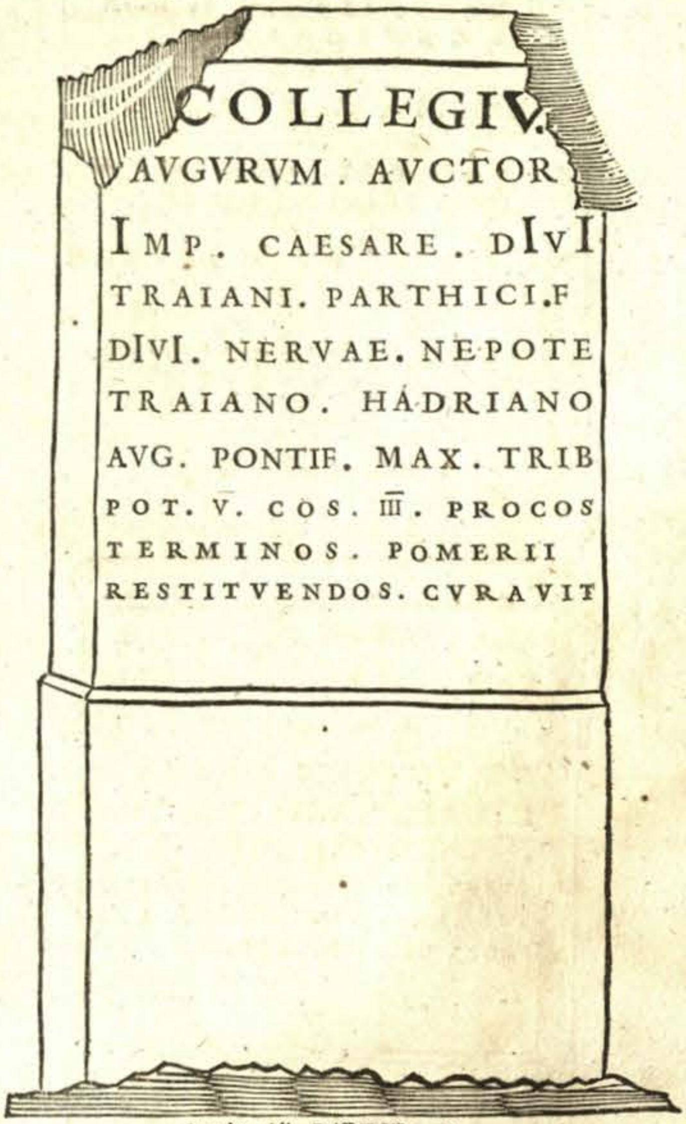
* Non legitur in Boiſſ.

* L. Ex mſ. Smetii & Boiſſ. addidi hanc literam vid. inferius cclvi. 2. ſub Antonino Pio & cxcviii. 2.

Ex Smetio & Marſiano & Manutio. Boiſſ. T. III. 130.

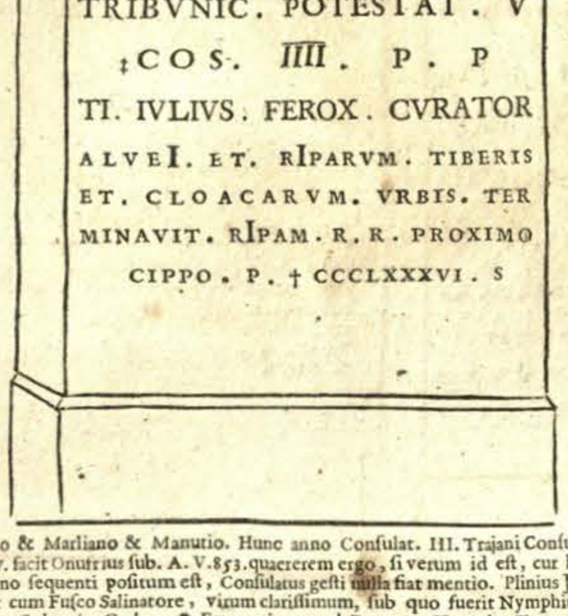
POMERII. ET RIPA-
RVM TIBERIS.

1 *Romae cippus, ante domum Caeſiam collocatus.*

Smetius vidit. Boiſſ. T. III. p. 56.

4 *Romae ante domum Caeſiam alius cippus.*

Ex Smetio & Marliano & Manutio. Hunc anno Conſulat. III. Trajani Conſulem ex KL. Nov. facit Onufrius ſub. A. V. 853. quaererem ergo, ſi verum id eſt, cur hoc ſaxo, quod anno ſequenti poſitum eſt, Conſulatus geſti nulla fiat mentio. Plinius Junior l. x. nominat cum Fuſco Salinatore, virum clariſſimum, ſub quo fuerit Nymphius Rufus, praefectus Cohortis. Gud. * Extat etiam apud Faunum II. antiq. V. c. 13. & Boiſſ. Tom. III. p. 51. ‡ A. V. 853. † LXXXI. Onufr. Rom. 607.

2 *Romae ad aedes Ruſticorum cippi fragm.*

DACIC. GERMANIC
AVG. PONT. MAX. TRIB
POTEST. V. IMP. IIII. COS. III
L. MESSIVS . RVSTICVS. CVRATOR
ALVEI. ET. RIPARVM. TIBERIS. ET
CLOACARVM. VRBIS. R. R. RESTITVIT
SECVNDVM . PRAECEDENTEM
TERMINATIONEM. PROXIM. CIPP
PED. CX

Smetius vidit Boiſſ. T. III. p. 130. ex quo hanc inſcriptionem ſic ſupplevi & emendavi cum in Grut. editione mutila eſſet & corrupta.

3 *Romae in hortis Fabiani Montii. Grut. Nunc in hortis Vaticanis in baſi. Gud.*

EX. AVCTORITATE
IMP. CAESARIS. DIVI
NERVAE. FIL. NERVAE
TRAIANI. AVG. GERMANIC
PONTIFICIS. MAXIMI. TRIB
POTEST. V. COS. IIII. P. P
TI. IVLIVS. FEROX. CVRAT
ALVEI. ET. RIPARVM. TIBERIS. ET
CLOACARVM. VRBIS. TERMINAV
RIPAM. RR. PROXIMO. CIPPO
P. * CLXXIS

E Manutii Orthographia.

* Faunus lib. II. antiq. Urb. c. 13. legit P. CCCLXXXVI. S. Sed lapis Vatic. P. CLXXXIIII. S. qui tamen poteſt eſſe alius ab eo, quem Gruterus edidit, ita ut ceteris verbis conſervatis numerus tantum variis in lapidibus ſecundum varia loca, in quibus ponebantur, mutatus fuerit. Gud.

5 *Romae tabula marmorea, reperta in Tranſtiberina, ad ripam Tiberis.*

D. D. NN. PROVIDENTISSIMI. IMPP
DIOCLETIANVS. ET. MAXIMIANVS
INVICTI. AVGVSTI. RIPAM. PER. SERIEM
TEMPORVM. CONLAPSAM. AD. PRISTINVM
STATVM. RESTITVERVNT. PER. PED. C.X
CVRANTE. MANIO. ACILIO. BALBO
SABINO. V.C. CVRAT. ALVEI. TIBERIS
RIPARVM. ET. CLOACARVM. SACRAE. VRBIS

Ex Urſini ſchedis Gruterus. nec aliter Cittad. ſched.

6 *In agro Veronenſi apud villam, quae la Labia vulgo dicitur, Leonicum verſus, in columna.*

SEX. ATILIVS. M. F. *SERRANVS
PRO. COS. EX. † S. C
INTER. ATESTINOS. ET. VEICETINOS
FINIS. TERMINOSQVE. STATVI
IVSSIT

Ex Panvinio & Apiano. Laudat etiam Anton. Auguſt. Dial. X.
* SARANVS Barth. † EX SENATI CONSVLTO. Sic citat Pareus not. ad Sall. bellum Catilin. c. 81. imo ſic etiam Thomas Bartolinus, qui vidit Leonici in aedibus heredum Aeneae Picnae.

1 *Romae.*

EX. AVCTORITATE
IMP. CAES. DIVI. NERVAE. FIL
NERVAE. TRAIANI. AVG. GERMA
NICI. DACICI. *PARTHICI. PONTIFI
CIS. MAXIMI. TRIBVNIC. POTEST. † V
COS. V. P. P. CVRAT. VIARVM
L. LICINIVS. C. F. SVRA. IIII. VIR. IT.
M. IVLIVS. M. F. FRONTO. IIII. VIR
T. LAELIVS. Q. F. COCCEIANVS. IIII. VIR
SEX. FLAVIVS. L. F. FALTO. IIII. VIR
CIPP. TERM................
VIAM. TRAIANAM. APP. PER. BRVTTIOS
SALENTINOS. PEC. PVBL. CONTVLERE
BRVTTIEI. SALENTINEI. OPPIDATIM
NAPETINEI. HIPPONIATEI. MAMERTINEI
RHEGINEI. SCYLLACEI. CAVLONIATAI
†LAOMETICEI. TERINAEI. TEMSA
NAEI. LOCREN......THVRIAT...
CVR..............MILL. P......................
..................................CC..................................

Gruterus ex Urſini ſchedis. Sic hanc inſcriptionem quae valde mutila & corrupta legebatur in editione Gruteri, emendavi & ſupplevi ex Gudii codice, qui ſcribit ſe bis eam contuliſſe.

* Cur Parthici? quod nomen primo nactus. A. V. 868. Gud.

† leg. VIII. Reineſ. i. e. A. 858. + Al. LAOMETICIEI.

3 *Alcanterae in Luſitan.*

IMP. CAES. AVG
PONT. MAX. TRIB
POT. XXI. COS. XIII
PAT. PATR
TERM. AVG. INTER
LANC. OPP. ET
*IGAEDIT

* ICAEDIT. Ex Morali.

6 *Romae in viridario Caeſiorum, in Carinis, è via Salaria adducta tabula marm.*

IMP CAESAR M AVRELIVS
ANTONINVS AVG
GERMANICVS SARMAT ET
IMP CAESAR L AVRELIVS
COMMODVS AVG
GERMANICVS SARMATIC
ſic
HOS LIMIDES CONSTITVI IVSSERVNT
PROPTER CONTROVERSIAS QVAE
INTER MERCATORES ET *MANCIPES
ORTAE ERANT VTI FINEM
DEMONSTRARENT VECTIGALI
†FORICVLIARI TE ‡ ANSARII *ſic*
PROMERCALIVM SECVNDVM
VETEREM LEGEM SEMEL DVM
TAXAT †EXIGVNT....

*MVNICIPES Cittad. ſched.

† al. FOVENCVLARII. ETANS

† EXIGVNDVM. Citt.

Ad lapidem deſcribebat Cittadinus, & Gutenſtenius, e quorum haec autographis Gruterus. ‡ ANTARII. Fabret. † EXIGVND. Fabret. emend. p. II. Circa duas has voculas valde haeſitat Gutherius lib. 3. de oſt. D. Aug. p. 561. quem vide. Reineſ. conjicit forte legendum Fori cullearii, in quo liquida vendebantur, quae culeis menſurantur. Eſt tamen & culleus menſura frumentorum. Gudius.

2 *Ledeſmae in Hiſpania (quam Bletiſam antiquitus fuiſſe autumant) in aede divae Mariae.*

IMP. CAESAR. AVG. PONTIF
MAXIM. TRIBVNIC. POT. XXVIII
COS. XIII. PATER. PATR.
TERMINVS. AVGVSTAL. INTER
BLETISAM. ET. MIROBR. ET. SALM.

Miſſa fuerunt haec ex Hiſpaniis ab Alfonſo Caſtro, qui diligentiſſime ac eruditiſſime deſcripſerat.

4 *Oreolo loco ſolitario, non procul ab Ebora.*

DD. NN
AETERN. IMPP
C. AVRE. VALER
IO. IOVIO. DIO
CLETIANO. ET
M. AVR. VALERI
O. ERCVLEO
MAXIMIANO
PIIS. FEL. SEMPER. AVGG
TERMINVS. INTER
PACENS. ET. EBORENS
CVRANTE. P. DATIANO
V. P. PRAESIDE. H. H.
N. M. Q. EORVM
DEVOTISSIMO
HEINC. *PACENSES

In averſa parte.

HEINC EBORENSES

E Morali & Reſendio.

* Pacis Auguſtae Genius 14. p. 1075.

5 *Terracinae in Templo.*

IVSSV. IMPERATORIS
CAESARIS
QVA. ARATRVM
DVCTVM. EST

Ex Apiano.

VIAR. TERMINORQ.
PVBLICOR. AC
PRIVATOR.

1 *Romae cippus in aedibus Octavii Creſcentii Eq. qua itur à Pantheo ad viam Flaminiam.*

ID. QVOD. INTRA. CIPPOS
AD. CAMP. VERSVS. SOLI
.
EST. CAES. AVGVST. REDEMTVM
A. PRIVATO. PVBLICAVIT.

Ex Urſini ſchedis. Sic emendavit Gudius cum contuliſſet ad lapidem. Sic etiam mſ. Pighii. Corrupte legebatur apud Grut. EST. A. CAES. dein in ultimo verſu A erat omiſſum.

2 *Romae in domo Gentilis Delphinii, in parva baſi, imo in magno cippo Tiburtini marmoris nunc in aedibus, quae fuere Fulvii Urſini.*

IMP. CAESAR
VESPASIANVS. AVG
PONTIF. MAX. TRIBVNIC † XVIII Cittad. Sed uti editur, eſt in Wouw. ſched. & Boiſſ. & ſic in lapide reperit. Gud.
POTEST. VI. IMP. XIIII. P. P
COS. VI. DESIG. VII. CENSOR
sic
LOCVM. * VINIAE. PVBLICAE
OCCVPATVM. A. PRIVATIS * VINEAE Boiſſ.
PER. COLLEGIVM. PONTIFICVM
RESTITVIT

Vidit Smetius & Cittadinus. Onufr. ſaſt. 209. Contuli ad lapidem. Gud. Boiſſ. T. V. 119.

3 *Romae in aedibus Maffejorum.*

............................ESAR. AVG. ....
A PRIVATO. IN PVBLICVM
RESTITVIT
IN PARTEM. DEXTERAM. RECTA
REGIONE. AD. PROXIM. CIPPVM
PED. CLXXXII
ET. IN PARTEM. SINISTRAM. RECTA
REGIONE. AD PROXIM. CIPPVM
PED. CLXXVIII

Vidit Lipſius & Cittadinus.

4 *Romae in marmore reperto ad aediculam Sancti Salvatoris in ſtatera, prius Sancti Saturnini, ubi olim aerarium populi Romani.*

L. CALPVRNIVS. PISO
M. SALVIVS
PR. AER
AREAM. EX. S. C. A. PRIVATIS
PVBLICA. PECVNIA. REDEMTAM
TERMINAVER

Ex Panvinio. Wouw. ſched.

5 *Romae ante aliquot* XX *annos effoſſum prope ductus aquae Claudiae.*

L. NONIVS. ASPRENAS
*L. AXIVS. NASO. TR. PL
CAECILIVS. † CORNVTVS
.......Q. LVTATIVS. CATVLVS
..........VACONIVS. STOLO
...CVRATORES. LOCORVM. PVBLICORVM
....DICANDORVM. EX. S. C. EX. PRIVATO
IN. PVBLICVM. RESTITVERVNT

E Fulvii Familiis, & notis ad Ciceronem. l. 10. ep. 12. ad Planc. Sic hunc lapidem mutilum reſtitui ex Wouwerii ſchedis & Gudio.

* Vid. Torrent. ad Suet. Jul. 9. Gell. 7. 3. In nummo quoque, quem laudat Torrent. AXSIVS NASO ſcribitur. Eſt tamen Axius infra DCCCLXI. 1. & alibi ſine S. hinc ab Axiis Axidii. Gud.

† Praetorius A. Urb. 777. Tacit. l. 4. M. Cornutus Praetor Urbanus A. V. 710. Pigh.

6 *Romae in villa Julia, via Flam. extra portam Flumentanam.*

T. QVINCTIVS. CRISPINVS
VALERIANVS*

C. ‡CALPETANVS.	STATIVS. RVFVS
C. †PONTIVS.	PELIGNVS
C. PETRONIVS.	VMBRINVS
M. CRASSVS.	FRVGI

CVRATORES
LOCOR. PVBLICOR. IVDICAND
EX. S. C. CAVSA. COGNITA
EX. PRIVATO. IN. PVBLIC. RESTITVER

Vidit Smetius. * Cos. A. U. 760. vid. ſupra CLXXXVII. 4. & 12. Filius. T. Quinctii T. F. Cos. A. U. 745. Gud. ‡ Vid. CLXXXXVII. 8. ſub. A. V. 773. † ſub. Tiberio. CDLVII. 4.

7 *Prope Brixiam in terra Leni, in templo S. Scholaſticae.*

FINIS. INTER. PVBLICVM
ET. PRIVATVM

E Verderii ſchedis Gruterus.

8 *Romae in Quirinali, ad malum Punicum.*

INTER. DVOS
PARIETES
AMBITVS. PRIVAT
FLAVI. SABINI

Ex Marliano.

1 *Fianellae in Sabinis Cippus è Tiburtino.*

VIA SIVE . AGER . EST
INFRA . FONTEM
Q. MAELI . CERDONIS
LONGVM . P. ∞ CC LATVM
P. X. VSQVE . AD. RIVOM
ſic
CONSVLETM. PRIVATA
EST. Q. MAELI. CERDO
NIS

Stephan. Pighius exſcrip.

2 *Romae apud Fulvium Vrſinum.*

VIA. QVAE. DVCIT
PER. AGRVM
NONIANVM
A. M. XX. DEVERTIC
SINISTROSVM
PER. COMPITVM
SECVS. PISCINAM
IN. FVNDO
DECIMIANO
THALAMIANO
IVNCTIS. DEBETVR
ITA. VTI. HODIE
IN. VSO. EST

Ex Caſtallone.

3 *Stimigliani in Sabinis. cippus e Tiburtino.*

PER. HANC
VIAM. FVNDO
C.MARCI.C.L.
PHILERONIS
ITER.ACTVS
DEBETVR

Vidit & exſcripſit Smetius.

4 *Angleriae haud procul à Mediolano.*

C.LARTI. PARIETES. PRIVATI
PRIVATO. SOLO

Ex Apiano.

5 *Apud villam novam de Xaro, in Hiſpan.*

TRIFINIVM
II.VIR.SACILERNVSI.IDI
ENSIS. SOLIENSIS. EX. SENTENT
IVLI. PROCVLI. IVD
IMP. CAESARE
IVLIANO
AVG

E Busbequio, Morale, & Anton. Auguſtino.

6 *Hiſpali.*

PROVINCIAE.BAETICAE
MANENTIBVS.PRO
FVTVRA
COLONIAE. HISPALEN
SIVM. XXIIII. XXIII. XXII
XXI. XX. XVII

E Morali.

7 *In via ab Hiſpali Emeritam verſus, in pago* Monaſterio, *lapis muro templi inſertus.*

MVTATIONE
OPPIDI
MVNICIPES.ET
INCOLAE. PAGI
TRANSLVCANI
ET. PAGI. SVB
VRBANI

E Morali.

8 *Romae in vinea Benedicti de Ponte, in Exquiliis, ubi fuere olim thermae Gordiani.*

GESTATIO
CIRCINI. * EXTERIOR
† ADIETA. APOLLINIS
ſic
AD. DIETA. EANDEM
INCIRCVITV. P. ∞ CC
LXXVII. EFF. VIII. M. P. II. ET. P. CCX
C. XLVII. P. M. XII. ET. P. XVIIII
GESTATIO. INTERIOR. ADIETA
ſic
EAND. INCIRCVIT. P. ∞ EFF. V
P. ∞. E. LX. M. P. XIII.

Vidit Smetius.

* Recta geſtatio quae directo limite extenditur, aliae enim fiebant in circi modum, h. e. orbiculares, qualem habuit Plinius in Tuſculano vid. lib. 9 ep. 7. & ibi Buchnerum, & Plin. V. ep. 16.

† Multae erant in una domo diaetae, appoſito nomine numinis alicujus, vel alterius cujuſpiam rei diſcernebantur. vid. Pignor. de Servis p. 242. Sic in Palatio Caeſaris diaeta fuit nomine Jovis, cujus meminit in Pertinace Capitolinus.

9 *Extra Romam, in vinea Sangaleti.*

IN HOC
POMARIO
* GESTATIONIS
PER. CIRCVITVM
† QVINQVIENS
EFFICIT ‡ PASSVS
MILLE

Vidit Lipſius.

* Geſtatio locus dicebatur ubi lecticarii dominum geſtabant vel voluptatis vel morbi levandi cauſſa l. 16. D. de vi aut clam. Suet. Claud. 32. vid. ibi Torrent. Gronov. ad Senec. 3. de benef. 16. † ITVM. ET. REDITVM. *Fabret. inſc. c. x.* p. 671 haec ex lapide adjicit. Pignor. de Servis ex hac inſcript. colligit adhibitum in geſtando fuiſſe certum paſſuum numerum: ſed hic ſignificari potius ambitum loci ejus ſeu geſtationis puto. Gud.

‡ Una ergo circuitione efficientur paſſus ducenti.

10 *Fragmentum tabulae marmoreae quadratum, altum plus minus palmos tres, effoſſum in vinea quadam Romae, prope arcum S. Viti, circa ann.* CIↃ IↃLXI. *quod nunc aſſervatur in Muſaeo Card. S. Angeli.*

NVMERVS. TR
QVIBVS. LOCIS
PAL/ H IIII. CLXXXXII
SVC. H IIII. LXVIII.IN
ESQ/ H ∞ DCCLXXII. A
COL. H CCCCLVII I ⁞⁞
ROM. H LXVIII
VOL. H LXXXV ⁞⁞ : ⁞⁞

Nicol. Florentius miſit Roma.

11 *In Valle Laventina in Carinthia.*

Φ QVAE Φ SVNT
Φ IN. CIRCVITV Φ

Ex Apiano.

Agrariae legis fragmentum ex aere apud Fulv. Urſinum Romae. prius habuit in Bibliotheca P. Bembus, inquit Sigonius lib. 2. cap. 2. de antiq. jure Italiae, ubi & ſuppletur iſtud ac ſequens.

...PIVM. FVIT. PRO. TRIBV. Q. FABIVS. QF. PRIMVS. SCIVIT. QVEI. AGER. POPLICVS. POPVLI. ROMANEI. IN. TERRAM. ITALIAM. P. MVVCIO. L. CALPVRN...
...AGRVM. LOCVM. SVMPSIT. RELIQVITVE. QVOD. NON. MODVS. MAIOR. SIET. QVAM. QVANTVM. VNVM. HOMINEM. EX. LEGE. PLEBEIVE. SC. SIBEI. SVMERE...
...QVOI. EIQVE. DE. EO. AGRO. LOCO. EX. LEGE. PLEBEIVE. SC. III. VIR. SORTITO. CEIVI. ROMANO. DEDIT. ADSIGNAVIT. QVOD. NON. IN. EO. AGRO. LOCO. EST. QVOD. VLT...
.. DDITVS. EST. QVEI. AGER. PVBLICVS. POPVLI. ROMANEI. IN. TERRA. ITALIA. P. MVVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVIT. EXTRA. EVM. AGRVM. QVEI. AGER. EX. LEGE...
... IE. AGRI. LOCEI. PVBLICEI. IN. TERRA. ITALIA. QVOD. EIVS. EXTRA. VRBEM. ROMA. EST. QVOD. EIVS. IN. VRBEM. OPPIDO. VICO. EST. QVOD. EIVS. III. VIR. DEDIT. ADSIGNAVIT. QVOD...
...LEGE. PLEBEIVE. SCITO. QVOD. C. SEMPRONIVS. TI. F. TR. PL. ROG. EXCEPTVM. CAVITVMVE. EST. NEI. DIVIDERETVR. QVOD. QVOI. EIQVE. DE. EO. AGRO. LOCO. AGRI. LOCEI. AEDIFIC...
...N. TERRA. ITALIA. III. VIR. DEDIT. ADSIGNAVIT. RELIQVIT. INVE. FORMAS. TABVLASQVE. RETVLIT. REFERIVE. IVSIT... AGER. LOCVS. AEDIFICIVM. OMNIS. QVEI. SVPRA. SCRIPTV...
..O. ITA. VTEI. CETERORVM. LOCORVM. AGRORVM. AEDIFICIORVM. PRIVATORVM. EST. ESTO. CENSORQVE. QVEI. QVOMQVE. ERIT. FACITO. VTEI. IS. AGER. LOCVS. AEDIFICIVM. QVEI...
...EST. NEIVE. QVIS. FACITO. QVO. QVOIVS. EVM. AGRVM. LOCVM. AEDIFICIVM. POSSESSIONEM. EX. LEGE. PLEBEIVE. SCITO. ESSE. OPORTET. OPORTEBITVE. EVM. AGRVM. L...
IOVE. SENTENTIA. DEICITO. NEIVE. FERTO. QVO. QVIS. EORVM. QVOIVM. EVM. AGRVM. LOCVM. AEDIFICIVM. POSSESSIONEM. EX. LEGE. PLEBEIVE. SCITO. ESSE. OPORT...
.. VICANEIS. QVEI. IN. TERRA. ITALIA. SVNT. DEDERVNT. ADSIGNAVERVNT. RELIQVERVNT. NEI. QVIS. FACITO. QVOMINVS. EI. OETANTVR. FRVANTVR. HABEAT. PO...
... QVE. EVM. AGRVM. QVEM. EX. H. L. VENIRE. DARI. REDDIVE. OPORTEBIT. QVEI. AGER. LOCVS. AEDIFICIVM. EI. QVEM. IN. VIASIEIS. VICANISVE. EX. S. C. ESSE. OPORTET. OPORTEB...
...TEI. EST. SIET. EX. H. L. N. R. QVEI. AGER. LOCVS. PVBLICVS. POPVLI. ROMANEI. IN. TERRA. ITALIA. P. MVVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVIT. EXTRA. EVM. AGRVM. QVEI. AGER. EX. LEGE. PLEBEIVE...
...SA. IN. EVM. AGRVM. AGRI. IVGRA. NON. AMPLIVS. XXX. POSSIDEBIT. HABEBITVE. S. AGER. PRIVATVS. ESTO. QVEI. IN. AGRVM. COMPASCVOM. PEQVDES. MAIORES. NON. PLVS. X. PASTEI. QVAI...
...E. DATO. NEIVE. SOLVITO.... AGER. PVBLICVS. POPVLI. ROMANEI. IN. TERRA. ITALIA. P. MVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVIT. EIVS. AGRI. III. VIR. A. D. A. EX. LEGE. PLEBEIVE. SCITO. SORTITO. QVOI. CEIVI. ROMA...
...ECERNITOQVE. VTEI. POSSESSIONEM. SECVNDO. EVM. HEREDEMVE. EIVS. DET. QVOI. SORTI. IS. AGER. DATVS. ADSIGNATVS. FVERIT. QVOD. EIVS. AGRI. NON. ABALIENATVM. ERIT. ITA. VTI. S. S. EST.
...S. QVEIVE. AB. EORVM. QVEI. EMIT. QVEI. EORVM. DE. EA. RE. ANTE. EIDVS. MARTIAS. PRIMAS. IN. IOVS. ADIERIT. AD. EVM. QVEM. EX. H. L. DE. EO. AGRO. IVS. DEICERE. OPORTEBIT. IS. DE. EA. RE. ITA. IOVS. DEICITO...
...R. S. S. EX. POSSESSIONE. VI. EIECTVS. EST. QVOD. EIVS. IS. QVEI. EIECTVS. EST. POSSEDERIT. QVOD. NEQVE. VI. NEQVE. CLAM. NEQVE. PRECARIO. POSSEDERIT. AB. EO. QVEI. EVM. EA. POSSESSIONE. VI. EIEC...
... PTO. EXVE. H. L. PRIVATVM. FACTVM. EST. ERITVE. PRO. EO. AGRO. LOCO. AEDIFICIO. PROQVE. SCRIPTVRA. PECORIS. QVOD. IN. EO. AGRO. PASCITVR. POSTQVAM. VECTIGALIA. CONSTITERINT. QVAE. POST. H. L......
...QVOVE. QVID. OB. EAM. REM. POPVLO. AVT. PVBLICANO. DETVR. EXSIGATVRVE. NEIVE. QVIS. QVID. POSTEA. QVAM. VECTIGALIA. CONSISTENT. QVAE. POST. H. L. ROG. PRIMVM. CONSTITERINT. OB. EOS. AG...
...C. A. D. X. E. K. OCTOBRIS... INA. QVOM. AGRO. QVEI. TRANS. CVRIONE. EST. LOCAVERVNT. QVEI. IN. EO. AGRO. LOCO. CEIVIS. ROMANVS. SOCIVMVE. NOMINISVE. LATINI. QVIBVS. EX. FORMVLA. TOGATORVM...
... D. OPPIDVM. COLONIAMVE. EX. LEGE. PLEBEIVE. SC. CONSTITVIT. DEDVXITVE. CONLOCAVITQVE. QVEM. AGRVM. LOCVMVE. PRO. EO. AGRO. LOCVMVE. DE. EO. AGRO. LOCO. QVEI. PVBLICVS. POPVLI. ROMANEI...
.. QVOIVE. AB. EO. HEREDIVE. EIVS. IS. AGER. LOCVS. TESTAMENTO. HEREDITATI. DEDITIONIVE. OBVENIT. OBVENERITVE. EMIT. EMERITVE. QVEIVE. AB. EMTORE. EIVS. EMIT. EMERITVE. IS. AGER. PRIVATVS. ESTO. QVE...
...EREDEMVE. EIVS. DET. QVOI. III. VIR. EVM. AGRVM. LOCVM. PRO. EO. AGRO. LOCO. QVO. COLONIAM. DEDVXIT. DEDDIT. REDDIDIT. ADSIGNAVITVE. FACITOQVE. IS. PR. CONSOL. VE. QVO. DE. EA. RE. IN. IOVS. ADITVM. ER...
...NEIVE. IS. AGER. COMPASCVOS. ESTO. NEIVE. QVIS. IN. EO. AGRO. AGRVM. OOVPATVM. HABETO NEIVE. DEFENDITO. QVOMINVS. QVEI. VELIT. COMPASCERE. LICEAT. SEI. QVIS. FAXSIT. QVOTIENS. FAXIT. AGRI. IVGRA. SINGVLA.
...NVMERVS. PECVDVM. IN. H. L. SCRIPTVS. EST. LICETO. NEIVE. QVID. QVOI. OB. EAM. REM. VECTIGAL. NEIVE. SCRI.... RE. DEBETO. QVOD. QVISQVE. PECVDIS. IN. CALLEIS. VIASVE. PVBLICAS. ITINERIS. CAVSA. INDV...
...MMVTAVIT. QVO. PRO. AGRO. LOCO. EX PRIVATO. IN. PVBLICVM TANTVM. MODVM. AGREI. LOCEI. COMMVTAV.... MNEIS. PRIVATVS. ITA. VTEI. QVOI. OPTVMA. LEGE. PRIVATVS. EST. ESTO. QVEI. AGER. EX. PRIVA..
...CENS. REDEMPTVM. HABENT. CENSORIBVS. QVEICOMQVE. POST. HAC. FACTEIS. ERVNT. EI. FACI... VOLENT. TANTIDEM. PRO. PATRITO. REDEMPTVM. HABEANT. P. P. SVBSIGNENT... II. VIRVM. QV....
......AVTEI. S. S. EST. IN. AGREIS. QVEI. IN. ITALIA. SVNT. QVEI. P. MVCIO. L. CALPVRNIO. COS. PVBLICEIS. POPVLI. R.... ROMANO. FACER. LICEBIT. ITEM. LATINO. PEREGRINOQVE. QVIBVS. M. LIVIO. L. CALPVRNIO...
...... QVIS. QVOD. EVM. EX. HAC. LEGE. FACERE. OPORTVERIT. NON. FECERIT. QVODVE. QVIS. EORVM. EX. H. L.... PROVE. MAG. QVOD. EA. RE. IN. IOVS. ADITVM. ERIT. QVOD. EX. H. L. PETETVR. ITEM. IVDICIVM. IVDI..
...SEIVE. QVAE. PRO. MONICIPEIS. COLO.. ...NOMINISVE. LATINI. POPLICE. DEVE. SENATI. SENTENTIA. AGER. FRVENDVS. DATVS...
...VENIT. OBVENERIT. QVIBVS. ANTE. H..... DVCTVM. HABERE. FRVI. POSSIDERE. DEFENDERE. LICVIT. EXTRA. EVM. AGRVM. LOCV...
QVEI. AGER. LOCVS. PVBLICVS. POP. ... RRA. ITALIA. P. MVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVIT. QVOD. EIVS. AGRI. LOCI. EX. LEGE....
...NITO. NEIVE. IVDICIVM. NEIVE. RECVPERATORES. DATO. NISEI. COS. PR. VE. QVOD. VADIMONIVM. EIVS. RE... C....
...COS. PR. CENS. QVEI. QVOM...... RIS. DICTIO. IVDICI. IVDICIS. RECVPERATORVM. DATIO. I. V. E. F. R. P. F. S. V......
...ESSE. VIDEBITVR. QVOI.... L. INTERCEDEBAT. E. H. L. N. R. QVOI. PVBLICANO. E. H. L. PEQVNIA. DEBEBITVR....
...DARIVE. OPORTERE. DE. S. PR. PROVE. PR. QVO. IN. IOVS. ADIERINT. IN. DIEBVS. X. PROXVMEIS. QV...
.QVAE. RES. SOLVTA. NO..... ....O. NON. SIET. IVDICATAVE. NON. SIET. QVOD. EIVS. PRAEVARICATIONV..
....TENTIA.... ...REI. IVDICANDAE. MAXSVME. VERVM. ESSE. COMPERRIT. FACITOQV...
...ABERE. POSSIDERE. FRVIVE. VETET. QVASVE. IN. LEGES. PL. SC. DE. EA. R....
...VEM. MINVS. PETERE. CAPERE. GERERE. HABEREQ. LICETO. NEIVE. Q....
...RAVDE. SVA. FACERE. LICETO. INQVE. EAS. LEGES. PL. SC. DE. EA. RE. QVOD. EX..
...VS. EST. DEDIT. ADSIGNAVITVE. QVEMVE. AGRVM. LOCVM. DE. EO. AGRO. LO...
...ADSIGNATVM. ESSE. FVISSEVE. IOVDICAVERIT. VTEI. IN. H. L. SC. EST. QVEI. S...
...RVM. LOCVM. QVEM. EX. L. COLONEI. EIVE. QVEI. IN. COLONEI. NVMER. O....
...AEVIDES. PRAEDIAQVE. SOLVTI. SVNTO. EAQVE. NOMINA. MANCVP...
...EMIT. IS. PRO. EO. AGRO. LOCO. PEQVNIA. NEIVE. PRAEVIDES. NEI...
...ANCEPS. PRAESVE. FACTVS. EST. QVODQVE..... EDIVM. OB....
...R. LOCVS. PRIVATVS. VECTIGALISQVE...
...LIA. IMPERARE. SOLENT. EIS. P....
...M. AGRVM. LOCVM. IN...
...GER. LOCVS. PVBLI...
...ERIT...

Alterum fragmentum agrarium Patavii, in Bibliotheca Bembi.

VM. CAVITV
DICIO. EVM. QVOIVM
DE. RE. PVB. QVEIS. DE. EA. RE. AD. SEN
EATQVE. QVOVE. POSSESSIO. INVITO. MOR
M. NON. ABALIENAVERIT. EXTRA. EVM
ER. LOCVS. AEDIFICIVM. PRIVATVM. SIET. QVOVE. MA
EXTRAQ. EVM. AGRVM. QVEM. VETVS. POSSESSOR. EX. LEGE. PLEBEIV
PASCET. QVAEQVE. EX. EIS. MINVS. ANNVM. GNATAE. ERVNT. POSTEAQVE
NAVIT. ABALIENAVERITVE. NEQVE. HERES. EIVS. ABALIENAVIT. ABALIENAV
ERET. POSSESSIONEM. DEDIT. ADSIGNAVIT. REDDIDIT. QVODQVE. EIVS. AGRI. III
QVOI. IS. AGER. VETERE. PROVE. VETERE. POSSESSORE. DATVS. ADSIGNATVSVE. QVEIVE
IAS. QVAE. POST. H. L. ROG. PRIMAE. ERVNT. FACITO. VTEI. IS. QVEI. ITA. VI. EIECTVS. E
PVBLICANO. PEQVNIA. SCRIPTVRAM. VECTIGALVE. DET. DAREVE. DEBEAT. NEIVE. QVIS
REIS. PASCETVR. POPVLO. AVT. PVBLICANO. DARE. DEBEAT. AGER. LOCVS. PVBLICVS. POPVL
VM. PVBLICVM. POPVLI. ROMANEI. DE. SVA. POSSESSIONE. VETVS. POSSESSOR. PROVE. VETERE. POSSESSO
GRVM. LOCVM. QVEI. AGER. LOCVS. EX. LEGE. PLEBEIVE. SC. QVOD. C. SEMPRONI. TI. F. TR. PL. ROG. EXSCE
COLONIAM. DEDVXSIT. ITA. VTEI. S. S. EST. AGRVM. LOCVM. AEDIFICIVM. DEDIT. REDDIDIT. ADSIGNA
RA. SCREIPTVS. EST. QVOD. EIVS. AGREI. LOCI. POST. H. L. ROG. PVBLICVM. POPVLEI. ROMANEI. ERIT. EXT
DEBETO. EI. QVEICOMQVE. ID. PVBLICVM. FRVENDVM. REDEMTVM. CONDVCTVMVE. HABEBIT. BOVES. EQVI
BVS. VTEI. LEGE. PVBLICE. INPASTVM. IMPVLSVM. ITINERIS. CAVSA. ERIT. NEI. QVID. POPVLO. NEIVE. PVBLICANO. PE
BLICO. IN. PRIVATVM. COMMVTATVS. EST. DE. EO. AGRO. SIREMPS. LEX. ESTO. QVASSEI. IS. AGER. P. MVVCIO L. C
ER. TERRAM. ITALIAM. L. MVVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVERINT. EAS. FACIVNTO. PATEANT. VACVAEQ. SIEN
IVE. S. C. EXVE. FOEDERE. LICVIT. SED. FRAVDE. SVA. FACERE. LICETO. QVOD. EX. H. L. ITA. VTEI. SS. ET. IN. AGREIS. QVEI
ET. IN. EVM. IOVDICIVM. IOVDICEM. RECVPERATOREM. EX. H. L. DARE. OPORTERE. ET. SEI. QVIS. DE. EA. RE. IOVDICIV
E. PRO. COLONIA. MOINICIPIOQVE. PROVE. MOINICIPIEIS. FRVENTIB. QVEI. IN. TRIENTALIBVS
VE. OPORTEBIT. ID. VTEI. QVICQVID. QVOEIQVE. ANTE. H. L. R. LICVIT. ITA. ET. HABERE
ID. DE. EO. AGRO. LOCO. AMBIGETVR. COS. PR. QVEIQVOMQVE. ERIT. DE. EA. RE. IOVRIS
I. CAVSA. DECERNANT. EIVS. H. L. N. R. QVOD. IOVDICIVM. IOVDEX. RECVPERATO
O. AGRO. LOCO. IOVS. DEICITO. NEIVE. DECERNITO. NEIVE. IOVDICIVM
EM. FACITO. QVO. QVIS. PRO. AGRO. MINVS. ALITERVE. SCRIPTVRAM. V
VIBVS. L. QVEI. CLASSIS. PRIMAE. SIENT. XI. DATO. INDE. ALTERNOS. DV
MVE. FACTVM. NON. SIET. SEI. MAIOR. PARS. EORVM. RECVPERATORV
RIT. SEDVLOM. VTEI. IS. QVEI. IOVDICATVS. ERIT. DARE. OPORTEA
POSSIDEBIT. FRVETVR. QVAM. EX. H. L. LICEBIT. EVM. AGRVM. QVEM
SI. QVAE. LEX. PLEBEIVE. SC. EST. QVAE. MAS. QVEM. EX. H. L.
DECERNERE. OPORTEBIT. SED. FRAVDE. SVA. NEI. IOVRATO. NEIVE
PL. SC. QVOD. M. BAEBIVS. TR. PL. IIIVIR. COLONIAE. DEDVCEND
EXTRA. EVM. AGRVM. LOCVM. QVEI. AGER. LOCVS. IN. EA. CEN
OPORTEBITVE. QVOD. EIVS. AGREI. LOCEI. QVOIEIQVE. EMTVM. EST
QVEI. AERARIVM. PROVINCIAM. OPTINEBIT. IN. TABVLEIS
REM. QVOD. PRAES. FACTVS. EST. POPVLO. OBLIGATVS. EST
VEI. AGER. LOCVS. IN. AFRICA. EST. QVEI. ROMAE. PVBLICE
TVS. ERIT. QVOD. EIVS AGREI. LOCEI. EXTRA. TERRA. ITALIA. EST
VE. AGRVM. LOCVM. QVEIQVOMQVE. HABEBIT. POSSIDEBIT
ER. LOCVS. IN. AFRICA. EST. QVOD. EIVS. AGRI
FACTVS. CREATVSVE. ERIT. EIICI.
ROFITEBITVR. COGNITO
IQVE. IPSE. N
AG.

Ex Mazochio, Sigonio & Urſino.

Decretum Arbitrum finium regundorum, inter Genuates & Veiturios. In aenea Tabella Genuae.

Q. M. MINVCIEIS. Q. F. RVFEIS. DE. CONTROVORSIEIS. INTER
GENVATEIS. ET. VEITVRIOS. IN. RE. PRAESENTE. COGNOVERVNT. ET. CORAM. INTER. EOS. CONTROVERSIAS. COMPOSEIVERVNT
ET. QVA. LEGE. AGRVM. POSSIDERENT. ET. QVA. FINEIS. FIERENT. DIXSERVNT. EOS. FINEIS. FACERE. TERMINOSQVE. STATVI. IOVSERVNT
VBEI. EA. FACTA. ESSENT. ROMAM. CORAM. VENIRE. IOVSERVNT. ROMAE. CORAM. SENTENTIAM. EX. SENATI. CONSVLTO. DIXERVNT. EIDIB.
DECEMB. L. CAECILIO. Q. F. Q. MVVCIO. Q. F. COS. QVA. AGER. PRIVATVS. CASTELI. VEITVRIORVM. EST. QVEM. AGRVM. EOS. VENDERE. HEREDEMQVE
SEQVI. LICET. IS. AGER. VECTIGAL. NEI. SIET. LANGATIVM. FINEIS. AGRI. PRIVATI. AB. RIVO. INFIMO. QVI. ORITVR. AB. FONTEI. IN. MANICELO. AD. FLOVIVM.
EDEM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. FLOVIO. SVSO. VORSVM. IN. FLOVIVM. LEMVRIM. INDE. FLOVIO. LEMVRI. SVSVM. VSQVE. AD RIVVM. COMBERANE
INDE. RIVO. COMBERANEA. SVSVM. VSQVE AD CONVALLEM. CAEPTIEMAM. IBI. TERMINI. DVO. STANT. CIRCVM. VIAM. POSTVMIAM. EX EIS. TERMINIS. RECTA.
REGIONE. IN. RIVO. VINDVPALE. EX. RIVO. VINDVPALE. IN. FLOVIVM. NEVIASCAM. INDE. DORSVM. FLOVIO. NEVIASCA. IN. FLOVIVM. PROCOBERAM. INDE
FLOVIO. PROCOBERA. DEORSVM. VSQVE. AD. RIVOM. VINELASCAM. INFVMVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. RIVO. RECTO. VINELASCA
IBEI. TERMINVS. STAT. PROPTER. VIAM. POSTVMIAM. INDE. ALTER. TRANS. VIAM. POSTVMIAM. TERMINVS. STAT. EX. EO. TERMINO. QVEI. STAT
TRANS. VIAM. POSTVMIAM. RECTA. REGIONE. IN. FONTEM. IN. MANICELVM. INDE. DEORSVM. RIVO. QVEI. ORITVR. AB. FONTE. IN. MANICELO
AD. TERMINVM. QVEI. STAT. AD. FLOVIVM. EDEM. AGRI. POPLICI. QVOD. LANGENSES. POSIDENT. HISCE. FINIS. VIDENTVR. ESSE. VBI. COMFLVONT
EDVS. ET. PROCOBERA. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. FLOVIO. SVRSVORSVM. IN MONTEM. LEMVRINO. INFVMO. IBEI. TERMINVS
STAT. INDE. SVRSVM. VORSVM. IVGO. RECTO. MONTE. LEMVRINO. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVSVM. IVGO. RECTO. LEMVRINO. IBEI. TERMINVS
STAT. IN. MONTE. PROCAVO. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. IN. MONTEM. LEMVRINVM. SVMMVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. IVGO
RECTO. IN. CASTELVM. QVEI. VOCITATVST. ALIANVS. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. INMONTEM. LOVENTIONEM. IBEI. TERMINVS
STAT. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. IN. MONTEM. APENINVM. QVEI. VOCATVR. BOPLO. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. APENINO. IVGO. RECTO
IN. MONTEM. TVLEDONEM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. DEORSVM. IVGO. RECTO. IN. FLOVIVM. VERAGLASCAM. IN. MONTEM. BERIGIEMAM
INFVMO. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. IN. MONTEM. PRENICVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. DORSVM. IVGO. RECTO. IN
FLOVIVM. TVLELASCAM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. BLVSTIEMELO. IN. MONTEM. CLAXELVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE
DEORSVM. IN. FONTEM. LIBRIEMELVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. RECTO. RIVO. ENISECA. IN. FLOVIVM. PROCOBERAM. IBEI. TERMINVS. STAT
INDE. DEORSVM. IN FLOVIOM. PROCOBERAM. VBEI. CONFLVONT. FLOVI. EDVS. ET. PROCOBERA. IBEI. TERMINVS. STAT. QVEM. AGRVM. POPLICVM
IVDICAMVS. ESSE. EVM. AGRVM. CASTELANOS. LANGENSES. VEITVRIOS. POSIDERE. FRVIQVE. VIDETVR. OPORTERE. PRO. EO. AGRO. VECTIGAL. LANGENSES
VEITVRIS. IN. POPLICVM. GENVAM. DENT. IN. ANNOS. SINGVLOS. HS. N. CCCC. SEI. LANGENSES. EAM. PEQVNIAM. NON. DABVNT. NEQVE. SATIS
FACIENT. ARBITRATVV. GENVATIVM. QVOD. PER. GENVENSES. MORA. NON. FIAT. QVO. SETIVS. EAM. PEQVNIAM. ACCIPIANT. TVM. QVOD. IN. EO. AGRO
NATVM. ERIT. FRVMENTI. PARTEM. VICENSVMAM. VINI. PARTEM. SEXTAM. LANGENSES. IN. POPLICVM. GENVAM. DARE. DEBENTO
IN. ANNOS. SINGOLOS. QVEI. INTRA. EOS. FINEIS. AGRVM. POSIDET. GENVAS. AVT. VEITVRIVS. QVEI. EORVM. POSEDEIT. K. SEXTIL. L. CAICILIO
Q. MVVCIO. COS. EOS. ITA. POSIDERE. COLEREQVE. LICEAT. EIS. QVEI. POSIDEBVNT. VECTIGAL. LANGENSIBVS. PRO. PORTIONE. DENT. ITA. VTI. CETERI
LANGENSES. QVEI. EORVM. IN. EO. AGRO. AGRVM. POSIDEBVNT. FRVENTVRQVE. PRAETEREA. IN. EO. AGRO. NEI. QVIS. POSIDETO. NISI. DE. MAIORE. PARTE
LANGENSIVM. VEITVRIORVM. SENTENTIA. DVM. NE. ALIVM. INTROMITAT. NISI. GENVATEM. AVT. VEITVRIVM. COLENDI. CAVSA. QVEI. EORVM
DE. MAIORE. PARTE. LANGENSIVM. VEITVRIVM. SENTENTIA. ITA. NON. PAREBIT. IS. EVM. AGRVM. NEI. HABETO. NEIVE. FRVIMINO. QVEI
AGER. COMPASCVOS. ERIT. IN. EO. AGRO. QVOMINVS. PECVVASCERE. GENVATES. VEITVRIOSQVE. LICEAT. ITA. VTEI. IN. CETERO. AGRO
GENVATI. COMPASCVO. NEI. QVIS. PROHIBETO. NEIVE. QVIS. VIM. FACITO. NEIVE. PROHIBETO. QVO. MINVS. EX. EO. AGRO. LIGNA. MATERIAMVE
SVMANT. VTANTVRQVE. VECTIGAL. ANNI. PRIMI. K. IANVARIS. SECVNDIS. VETVRIS. LANGENSES. IN. POPLICVM. GENVAM. DARE
DEBENTO. QVOD. ANTE. K. IANVAR. PRIMAS. LANGENSES. FRVCTI. SVNT. ERVNTQVE. VECTIGAL. INVITEI. DARE. NEI. DEBENTO
PRATA. QVAE. FVERVNT. PROXVMA. FAENISCEI. L. CAICILIO. Q. MVVCIO. COS. IN. AGRO. POPLICO. QVEM. VITVRIES. LANGESES
POSIDENT. ET. QVEM. ODIATES. ET. QVEM. DECTVNINES. ET. QVEM. CAVATVRINEIS. ET. QVEM. MENTOVINES. POSIDENT. EA. PRATA
INVITIS. LANGENSIBVS. ET. ODIATIBVS. ET. DECTVNINEBVS. ET. CAVATVRINES. ET. MENTOVINES. QVEM. QVISQVE. EORVM. AGRVM
POSIDEBIT. INVITEIS. EIS. NEI. QVIS. SICET. NEIVE. PASCAT. NEIVE. FRVATVR. SEI. LANGESES. AVT. ODIATES. AVT. DECTVNINES. AVT. CAVATVRINES
AVT. MENTOVINES. MALENT. IN. EO. AGRO. ALIA. PRATA. IMMITERE. DEFENDERE. SICARE. ID. VTI. FACERE. LICEAT. DVM. NE. AMPLIOREM
MODVM. PRATORVM. HABEANT. QVAM. PROXVMA. AESTATE. HABVERVNT. FRVCTIQVE. SVNT. VITVRIES. QVEI. CONTROVERSIAS
GENVENSIVM. OB. INIOVRIAS. IOVDICATI. AVT. DAMNATI. SVNT. SEI. QVIS. IN. VINCVLEIS. OB. EAS. RES. EST. EOS. OMNEIS
SOLVEI. MITTEI. LEIBERIQVE. GENVENSES. VIDETVR. OPORTERE. ANTE. EIDVS. SEXTILIS. PRIMAS. SEI. QVOI. DE. EA. RE
INIQVOM. VIDEBITVR. ESSE. AD. NOS. ADEANT. PRIMO. QVOQVE. DIE. ET. AB. OMNIBVS. CONTROVERSIEIS. ET. HONO. PVBL. LI
LEG. MOCO. METICANIO. METICONI. F. FLAVCVS. PELIANI. PELIONI. F

Ex edito libello quem miſit nobis Pinellus ac Verderius. Fabric. Citat. Antiqq. 32

1 *Alterum fragmentum legis agrariae.*

ATVS . E.
OQVE . EIVS . AGREI . LOCEI . ANTE . ME
T. PLANVM. FACIET. FECERITVE. EMPTVM. ESSE. Q
DDITO. QVOD. IS. EMPTVM. HABVERIT. QVOD. EIVS. PVBLICE. NON. VENIER
ACTVS. ERIT. H-S. N. I. EMPTVS. ESTO. ISQVE. AGER. LOCVS. PRIVATVS. VECTIGALISQVE. . IN .
RO. LOCO. QVEI. AGER. LOCVS. IN AFRICA. EST. QVOD. EIVS. PVBLICE. NON. VENIERIT. EI. NE
EVE. COMPERIETVR. HEREDESVE. EIVS. DE. AGRO. QVEI. AGER. IN. AFRICA. EST. PRO. EO. AGRO
S. ADIVDICAVERIT. TVM. TANTVNDEM. MODVM. AGRI. EI. QVOI. ITA. EMPTVM ESSE COMPERIE
EQVNIAE. ADSIGNATVM. DESCRIPTVM. ADSIGNATVMVE. IN. TABVLEIS. PVBLICEIS. EST. ERIT.
VTEIQVE. IN. H. L. S. E. NEIVE. QVOD. PEQVNIAE. OB EAM. REM. PROPIOREM. DIE. EXACTVM. ERIT
VM. FIAT. NEIVE. QVIS. MAG. NEIVE. PRO MAG. FACITO. NEIVE. QVIS. SENATOR. DECERNITO
VENIERIT. POPVLO. SOLVTA. NON. ERIT. IS. PRO. EO. AGRO. LOCO. IN. DIEBVS. LXX. PROXSVMEIS. EA . .
PRAEDIVM. ANTE. EA. OB. EVM. AGRVM. LOCVM. IN. PVBLICO. OBLIGATVM. ERIT. IN. PVBLICV
A A. AGER. LOCVS. IN. AFRICA. EST QVEI. ROMA. PVBLICE. VENIET. VENIERITVE. QVOD. EIVS. AGRI
. . . REATVSVE. ERIT. FACITO. QVANTVM. AGRI LOCI. QVOIVSQVE. IN. POPVLI. LEIBEREI. INVE. EO. AGRO . . .
VIR. QVI. EX. H. L. FACTVS. CREATVSVE. ERIT. IS. IN. DIEBVS. CL. PROXSVMEIS. QVIBVS. FACTVS. CREATVSVE ERIT. FACITO. QVAM
ROMANEI. ESSE. OPORTET. OPORTEBITVE. STIPENDIARIEI. DET. ADSIGNETVE. IDQVE IN. FORMAS. PVBLICAS. FACITO. VTEI
MVTATVS. REDDITVSVE. NON ERIT. EXTRAQVE. EVM. AGRVM. QVEI. AGER. VLTRA. FINIS. POPVLORVM. LEIBERORVM. VTICENSIVM
EXTRA. EVM. AGRVM. QVEI. AGER. EX. H. L. PRIVATVS. ERIT. QVO. PRO. AGRO LOCO. AGER. LOCVS. REDDITVS. COMMVTATVSVE
EREIS. REGIS MASSINISSAE. DEDIT. HABEREVE. FRVIVE. IVSSIT. EXTRAQVE. EVM. AGRVM. LOCVM. VBEI. OPPIDVM. CHA
PECORE. EX. LEGE. SEMPRONIA. DARE. NON. SOLITEI. SVNT. QVEI. AGER. EIS. EX. H. L. DATVS. REDDITVS. COMMVTATVS. ER
SCRIPTVRAM. POPVLO. AVT. PVBLICANO. ITEM. DARE. DEBETO. VTEI. PRO. EO. AGRO. LOCO. QVEM. AGRVM. LOCVM. POPVLVS
RIS. TER. TANTI. INVITO. EO. QVEI. DABIT. ACCIPITO. FACITOQVE. QVEI. EX. H. L. PRAEDIA. DEDERIT. VTEI. EI. SATIS. SVBSIG
LOCVS. POPVLORVM. LEIBERORVM. PERFVGARVM. NON. FVERIT. PRO. EO. AGRO. AEDIFICIO. LOCOQVE. EX. LEGE. DICTA.
MQVE. PECORIS. DARE. DEBETO. NEIVE. AMPLIVS. EA. ALIVBEIVE. ALITERVE. DARE. DEBETO. PEQVSQVE. N
VS. POPVLO. DARE. DEBEAT. SOLVATQVE. E. H. L. N. R. MAG. PROVE. MAG. QVEIVE. PRO. EO. INPERIO. IVDICIO
EX. LEGE. DICTA. QVAM. L. CAECI. CN. DOM. CENS. QVOM. EORVM. AGRORVM. VECTIGALIA. FRVENDA LOCAVERVNT
OMINVS. EA. LEGE. SIENT. PAREANTQVE. QVAM LEGEM. CN. PAPERIVS. COS. EIS. VENDVNDEIS. E. H. L. N. R. QVEI
GRVM. IN. EO. NVMERO. AGREI. PROFESSVS. ERIT. QVO. IN. NVMERO. EVM. AGRVM. QVEM. IS. QVOI. ADSIGNA
ACTVM. EST. VTEI. BONA. QVAE. HABVISSENT. AGRVMQVE. QVEI. EIS. PVBLICE. ADSIGNATVS. ESSET. HABERENT
FRVITVRVE. QVEM. AGRVM. . . . . . VE. AGRI. POSSESSIONISVE. SVPERFICIVM. Q. PR. VE. PV
IS. AGER. EX. S. C. DATVS. ADSI. . . . . . S. S. POSSESSIONESQVE. EA. OMNIA. EORVM. H
OS. COMPORTENT. QVIBVS. . . . . . DITVS. COMMVTATVS. ADSIGNATVS
VODQVE. IN. EO. AGRO. LO . . . . . . ESSIS. VINDEMIAQVE. P. CORNELIO. L. C
S. QVIBVS. EX. H. L. . . . . M. LOCVM. QVE. CORINTHIORVM
QVEM. EX. H. L. DVM. TERMINOSQVE. STATVI
SVE. LOCV ECTVM. SIET. FACITOQVE
ERIT. IS. EIVS. PEQVNIAE. O
NOMINA. MANQVPV
AGER. LOCVS. EDI
RE. IN. IOVS. A

Habet Urſinus & Briſſonius.

2 *Fragm. agrar.*

. . . EVM. AGR . . .
. . ANCEPS. PRA . . .
MAG. ROMANO
M. AGRVM. LOCVM. M
EIVS. ESTO. ISQVE. AGER
. . OGATORVM. MILITES. IN. TERRA. ITA
. . . E. REI. PROCVRANDAE. CAVSA. ERIT. IN. LV
. . IDEAT. FRVATVRQVE. ITEM. VTEI. SEI. IS. A
. . XXV. PROXSVMEIS. QVIBVS. ID. EDICTVM
. . MVM. EMPTOR. SIET. AB. EO. QVOIVS. HOMIN
. . PRAEFECTVS. MILESVE. IN. PROVINCIAM. E
. . EI. CVRATOR. EIVS. PROFITEATVR. ITEM. VT
. . T. QVOD. EDICTO. IIVIR. PROFESVS (sic). EX. H. L. N
. . LO. EI. CEIVI. ROMANO. TANTVNDEM. MOD
. . EIS. AGRIS. ITA. RATIONEM. INITIO. ITAQVE
. ATA. FVISSE. IVDICATO. NEIVE. VNIVS. HOMINIS . . .
. . . SEVE. IVDICATO. QVAM. QVANTVM. NVMER . . . .

Ex Urſino.

PACTA AGRARIA

1

Fragment. agrar.

. . . ANO.EX.H.L
QVOS. STIPENDIVM
OPVLVS.PLEBESVE.IVSERIT
PVLEI.ROMANI.PROXVMVM
RMAM.PVBLICAM.RELLATVM
RVNT.ADSIGNAVERVNT.CETERVM
H. L. R. FRVETVR. DARE. DEBETO
QVEI.ROMAE.PVBLICE.VENIERIT.E.H.L
QVOMQVE. EX. H.L.FIERI.VOLET.FIAT
ERVNT.PVBLICANO.DARE.OPORTVIT
E. L. CAECILIVS. CN. DOMITI. CENS. FRVENDA
. . . . .QVOM. EA. VECTIGALIA. FRVENDA. LOCABIT. VENDETVE
. . . CITO. QVO. INVITEIS. EIS. QVEI. EVM. AGRVM. POSSIDEBVNT
. . . . OMNES. PVBLICAE. SVNTO. LIMITESQVE. INTER. CENTVRIA
INDICIO. FVERIT. EI. EIVS. AGRI. QVOD. IS. INDICIO. EIVS
ATVS. FVIT. PVBLICE. VENIEIT. TANTVNDEM. MODVM
VM. SCRIPTVRAM. PECORIS. NEI!. DATO. NEIVE
VTEI. DE. EA. RE. IN. H. L. S. EST. NEIVE
VM. AGRVM. LOCVM. CEIVIS. R
VEL. EVM. AGRVM. TVN
. . TRA. EVM. AG. .
. . A . .

Ex Urſio.

2

Fragm. contract. agrarii.

. . . . VM. AGRVM . . .
POSSESSIONEMVE. QVOIVS
IGNATVS. EST. EI. AGREI. QVEI. S
S. EX. H. L. AGER. LOCVS. DATVS. RED . .
OCO. VINEI. OLEIVE. FIET. QVAE. ME . .
. . . VIR. FACTVS. CREATVSVE. ERIT. A
. . VENIRE. OPORTEBIT. OMNEM. ME
. . Q. EIQVE. OPEREI!. DIEM. DEICITO. V
AGRI. LOCI. AEDIFICI. QVOI. EIQV
VIDESQVE. NEI. MAGIS. SOLVTEI. SVN . . .
DIBVSQVE. EORVM. PERSEQVTIO. E . . .
DARE. DAMNAS. ESTO. PL
. . VENIERIT. NE . . .
. . POSSESSIO . .
. . CL . .

Ex Urſino.

** Neapoli, in domo Hadriani Guilielmi, ad Sanctum Iohannem maiorem. Tabula marm. lata pedes iiij. S. alta pedes ij. craſſa uno pollice.*

Sic in tres paginas diviſa, litera ſatis bona, ſed alicubi incorrecta.

AB. COLONIA. DEDVCTA. ANNO. XC.
N. FVFIDIO. N. F. M. PVLLIO. DVŌ. VIR
†P. RVTILIO. CN. MALLIO. COS
OPERVM. LEX. II.

LEX. PARIETI. FACIVNDO. IN. AREA. QVAE. EST. ANTE
AEDEM. SERAPI. TRANS. VIAM. QVI. REDEMERIT
PRAEDES. DATO. PRAEDIAQVE. [1]SVBSIGNATO
DVVMVIRVM. ARBITRATV

IN. AREA. TRANS. VIAM. PARIES. QVI. EST. PROPTER
VIAM. IN. EO. PARIETE. MEDIO. OSTIEI. LVMEN
APERITO. LATVM. P. VI. ALTVM. P. VII. FACITO. EX. EO
PARIETE. ANTAS. DVAS. AD. MARE. VORSVM. PROICITO
LONGAS. P. II. CRASSAS. P. I ∴ INSVPER. ID. LIMEN
ROBVSTVM. LONG. P. VIII. LATVM. P. I. ALTVM. P. S ∴
INPONITO. INSVPER. ID. ET. [2]ANTAS. MVTVLOS. ROBVSTOS *ſic*
II. CRASSOS. S ∴ ALTOS. P. I. PROICITO. EXTRA. PARIETE
IN. VTRAMQVE. PARTEM. P. IV. INSVPER. SIMAS. PICTAS
FERRO. OFFIGITO. INSVPER. MVTVLOS. TRABICVLAS
ABIEGNIEAS. II. CRASSAS. QVOQVE. VERSVS. INPONITO

FERROQVAE. FIGITO. INASSERATO ASSERIBVS. ABIEGNIEIS
SECTILIBVS. CRASSEIS. QVOQVE. VERSVS. ≷ ≷ DISPONITO. INPLVS. S ∴
OPERCVLAQVE. ABIEGNIEA. INPONITO. EX. TIGNO. PEDARIO
FACITO. ANTEPAGMENTA. ABIEGNEA. LATA. S ∴ CRASSA --- *Ɛ.
CVMATIVMQVE. INPONITO. FERROQVE. PLANO. FIGITO
PORTVLAQVE. TEGITO. TEGVLARVM. ORDINIBVS. SENEIS
QVOQVE. VERSVS. TEGVLAS. PRIMORES. OMNES. IN. ANTE
PAGMENTO. FERRO. FIGITO. MARGINEMQVE. INPONITO
EISDEM. FORES. CLATRATAS. II. CVM. POSTIBVS. AESCVLINIEIS
FACITO. STATVITO. OCCLVDITO. PICATOQVE. ITA. VTEI. AD. AEDEM
HONORVS. FACTA. SVNT EISDEM. MACERIA. EXTREMA. PARIES
QVI. EST. EVM. PARIETEM. CVM. MARGINE. ALTVM. FACITO. P. X.
EISDEM. OSTIVM. INTROITV. IN. AREA. QVOD. NVNC. EST. ET
FENESTRAS. QVAE. IN. PARIETE. PROPTER. EAM. AREAM. SVNT
PARIETEM. OPSTRVITO. ET. PARIETI. QVI. NVNC. EST. PROPTER
VIAM. MARGINEM. PERPETVOM. INPONITO. EOSQVE. PARIETES
MARGINESQVE. OMNES. QVAE. LITA. NON. ERVNT. CALCE
HARENATO. LITA. POLITAQVE. ET. CALCE. VDA. DEALBATA. RECTE
FACITO. QVOD. OPVS. STRVCTILE. FIET. IN. TERRA. CALCIS
RESTINCTAI. PARTEM. QVARTAM. INDITO. NIVE. MAIOREM
CAIMENTA. STRVITO. QVAM. QVAE. CAEMENTA. ARDA
PENDAT. P. XV. NIVE. ANGOLARIA. ALTIOREM. ≷ ≷ ƐFACITO

LOCVMQVE. PVRVM. PRO. EO. OPERE. REDDITO
EIDEM. SACELLA. ARAS. SIGNAQVE. QVAE. IN
CAMPO. SVNT. QVAE. DEMONSTRATA. ERVNT
EA. OMNIA. TOLLITO. DEFERTO. COMPONITO
STATVITOQVE. VBEI. LOCVS. DEMONSTRATVS
ERIT. DVVMVIRVM. ARBITRATV

HOC. OPVS. OMNE. FACITO. ARBITRATV. DVO. VIR
ET. DVOVIRATIVM. QVI. IN. CONSILIO. ESSE
ſic
SOLET. PVTEOLIS. DVM. NI. MINVS. VIGINTI
ADSIENT. CVM. EA. RES. CONSVLETVR. QVOD
EORVM. VIGINTI. IVRATI. PROBAVERINT. PROBVM
ESTO. QVOD. IEIS. INPROBARINT. INPROBVM. ESTO
DIES. OPERIS. K. NOVEMBR. PRIMEIS. DIES. PEQVN
PARS. DIMIDIA. DABITVR. VBEI. PRAEDIA. *SATIS
SVBSIGNATA. ERVNT. ALTERA. PARS. DIMIDIA. SOLVETVR
OPERE. EFFECTO. PROBATOQVE. C. BLOSIVS. Q. F
H-S ∞ D. IDEM. PRAES. Q. FVFIGIVS. Q. F
CN. TETTEIVS. †Q. F. C. CRANIVS. C. F. TI. CRASSICIVS

Ant. Morillonius & Steph. Pighius aliique non pauci viderunt, legerunt & exſcripſerunt. Capac. l. 2. Hiſt. Neap. c. 24. Briſſon. vi. formul. Fabric. antiq. monum. l. l. p. 27. Smet.

* Reperta eſt in agro Puteolano. Ipſa etiam lex a Magiſtratu Puteolano II. Viris ſcilicet lata eſt. Male ergo Scaliger in indice c. 10. tempus deductae coloniae Neapolin inde determinat. Etenim Puteolos deducta colonia A. Vrb. 556. juxta Liv. annus igitur ab hoc nonageſimus, erit 648, in quem iſti Coſſ. incidunt. Pighius in A. V. C. 558. Coſſ. Catone & Flacco refert coloniae Puteolanae deductionem. Gud.

† A. Vrb. 648.

1 i. e. ſupponito, vel hypothecae dato. Salmaſ. de modo Uſurar. c. 16. p. 738.

2 Philander apud Vitruvium *antas & antepagmenta* pro iiſdem habet. Atqui multum differunt. *Antae* enim lapideae, antipagmenta lignea. Ac iſtae his operiebantur ornamenti gratia. Feſtus latera oſtiorum vocat. Gud.

* Pighii Sch. HE.

* i. e. ubi praediis ſubſignatis ac ſuppoſitis ſatisdatum fuerit. Salmaſ. de mod. uſur. c. 16. p. 738.

† In altera marmoris parte literis grandioribus.

M. AVIANVS. M. F.
CONIVNCTVS. II.
VIR. ITER. TE-
XIT. ET. TECTVM
S. P.

Fabric.

SENTENTIA. LOCI. SEV AGRI. PVBLICATI

Neapoli in domo Hadriani Guilielmi, tabula marm. oblonga coactaque litera, ſine punctis.

Pighii mſſ. Contuli.

* AEDEF. mſ. Pighii

IN HAS *AEDIFICIS ET LOCIS

PVRIS ADIACENTIBVS. AEDIFICIS SIVE IS LOCVS AGER EST

AELI . RVFINI . MILITIS

* CVIVS IN QVIBVS Lig.

I*VS SE POSSESSOREM ESSE EX CAVSA EMPTIONIS. P

AELIABASCANTI PATRIS SVI ALFENIO SENECIONI [1]SVBPRAEF

CLASS. PR. MIS. PROBAVIT ET MERVIT SENTENTIAM QVAMIVS

SV EIVSDEM SENECIONIS SVBPRAEF. HVIC TITVLO PROSCRIPSIT

SENECIO . C. C. C. DIXIT

NECESSARIAM FVISSE INSPECTIONEM AEDIFICIORVM ET

sic & Pig.

sic E prot

LOCI DE QVIBVS APVEME ACTVM EST. RE. IPSA MANIFESTATVR

CVM IGITVR AEDIFICIA [2]SOLO PVRO POSITA DEPREHENDE

RIM NEQVE VLLO SEPVLCHRO SVPERPOSITA VEL CONIVNCTA AP

PARET VENDITIONEM EORVM IVRE FACTAM IDEOQVE AD AELIVM

RVFINVM MILITEM EX CAVSA EMPTIONIS PERTINERE VIDENTVR

LOCI VERO SIVE AGRI QVEM ADIACENTEM AEDIFICIS AELIVS ABAS

CANTVS PATER RVFINI AB HEREDIBVS PATVLCI DIOCLETIS AEQVE

MERCATVS EST. QVVM HABEAT PLVRIMA ET DISPERSIS LOCIS SEPVL

CHRA. IVS PER VENDITIONEM TRANSFERRI AD EMPTOREM

POTVIT ET. Gud.

NON *POTVISSET CVM PATER RVFINI ET POSTEA RVFINVS QVAM

QVAM NON IVRE FACTA EMTIONE SEMPER IN POSSESSIONEM

FVERINT NVLLO IVRE EVM LOCVM VINDICARE SIBI PATVLCII POS

SVNT. PLANE CVM IN REPRAESENTI INSPEXERIM LITV

RATVM AG. ET

ERASVM PATVLCI DICVNT REMA

NERE INSTIPVL. CAPITA QVAEDAM

EXPRIMENTIA HAE

C VERBA. AcTIVS DIOCL. PATVL. DIOC.

F. CVM. FRATRIB. QVI NVNC HIC ADSVNT VENDVNT. P. AELIO ABASCANTO

LOCVM PVRVM IN QVO NVLLA SEPVLCHRA IACTA SVPERPOSITA NEQ CONIVNCTA

* illud Q non eſt in mſ. Pighii.

APPARENT LIB. NEP. PRONEP. *Q. ET RELIQVA. OB CONTEMPTVM TAMEN RELIGIONIS

RVFINVS. P. AELI. ABAS. F. AGRO PRIVETVR FIETQ. PVB. SEPELIENDOR MILITVM

CLASS. PR. MIS. IN VSVM. HEREDES VERO PATVL. DIOC. MVLCTENTVR SORTE

VNA CVM [3]ANATOCISMO BINAE CENTESIMAE VSVRAE PROPTER NEGLECTAM

RELIGIONEM SEPVLCHRORVM CLAM·DIRVTOR. PAVPERESQ. MILITES

CLASS. PR. MIS. DONATI SINT DVM AEGRESCVNT ET MORIVNTVR NE AERE

CONLATO CVRENTVR SEPELIENTVRQ. QVAM SENTENTIAM SANCTAM ESSE

OMNES SCIVNTO IDQ. TOTVM TESTATVR MARMOR

Steph. Pighius legit & ex exſcr. Capac. Hiſt. Neap. I. 21. & Fabricius. antiqq.

1 Subpraefectus Claſſis praetoriae Miſenenſis, quam Plinius ſenior imperio regebat cum Veſuviano incendio periit. Plin. VI. epiſt. Gud.

2 Opponitur monumento. vid. Cujac. Obſervat. x. 37. 3 Vid. Scalig. de re numm. p. 90.

1 *Tarracone quondam in aedibus Lud. Pontii, nunc in hortis Ant. Auguſtini.*

IMP. CAES. P. HELVIO
PERTINAC. PRINCIP
SENATVS. PATR. PATRIAE
COS. II
Q. *SOSIO. FALCONE. C. IVLIO. FRVCT
O. CLARO. COS. III. IDVS. FEBR
SENTENTIAM. QVAM. TVLIT
†L. NOVIVS. RVFVS. LEG. AVG. PR
PR. V. C. INTER. COMPAGANOS. RI
VILARENSIS. ET. VAL. FAVENTINAM
DESCRIPTAM. ET. PROPOSITAM. PR. NON
NOVEMB. ‡IN. V. I. S. RVFVS. LEG. CCCX
DECRETVM. EX. TILIA. RECITAVIT
CONGRVENS. EST. INTENTIO. MEA. QVA
. . . . VS. PROXIMAE. ARGVMENTIS
. . . . PARTE. PROLATIS. REI
. . . P . . . . VT. MEACTV. ESTD
. . . . NSPECTIO. ITAC..
. . . . IN. PRIVI . . .

Grutero Schottus.

* A. U. 946. Vide inferius ccccLXXV. 4. † Novium Rufum heredem inſtituerat Pactum ejus Androſthenes Pactumeio Magno ejus frate occiſo a Commodo Imperatoro. l. 52. D. de hered. inſtitut. Novium Rufum inter Viros Conſulares & praetorios alios occidit Severus Imperator. Spart. Gudius. ‡ i. e. inluſtris Vir infra ſcriptus. Gud.

2 *Fragmentum tabulae in Lucanis Volcejae nuper admodum repertum, ubi inſerebatur muro Arcis quae dicitur* Lo vallo.

..........SACRO. DD. NN. CONSTANTINI. MAXIMI. VENERANDISSIMORVMQVE. CAESARVM
..........VVLCEIANAE.CIVITATIS.*ACILIO.SEVERO.ET.VETTIO.RVFINO.CONS.PETVRCI..........

..........PACO..........ANA.M.D.CCCCXCI	K.VELLIANA...M.XVIII.	F. F.....VANVS. M. XLV.	F. MVSCINIANVS. M......
.... XL.F.MACERIANVS.M.LVI.	F.FVFICIANVS .C.SAL.	F. FEROCIANVS. M. XII.	F. LVPORIANVS. M......
..........X.F.MARCELLIANVS.M.LVI.	F.CVRIANVS. M. XVIIII	F. CASTRA.... M. XXIIII.	F. CERONIANVS. M.........
.... X.F.MICERIANVS.M.XV.	F. FVRIANVS. M. XL.	F.FORNIANVS. M. XXVI.	F. OPPIANVS. M..........
.... VI.F.CASINIANVS.M.X.	F. AGELLVS. P. M. X.	F. MODIANVS. M. XVIII.	PACO.TRASIM.....M.D.C.....
.... VIII. K.OPPIANA.M.XI.	F.AGELLVS.INF.NOB.M.X.	K. CORVIANA. M. XI!.	K.CEDRIANA.M.X..........
.... XV. K.POSTVMIA.M.I...	F. MECIANVS. M. XVI.	F.PECVRIARIA.C.PER.XXVIII	F. CESINIANVS. M. X.......
.... LXX.IVG.QVINQVAGINTA.M.IIII.	F.P.....NIANVS......XLVII.	F. CLODIANVS. M. XXVI.	F. VIVIANVS. M. X ......
.... XVIII.PACO.FORENSI.M.D.CCCVIII	PACO.NARANO.M.∞C.LXXXIII.	F. SPETIANVS. M. XI.	FAB.AVGVSTALIANA.M.X.
.... XI.F.PVBLICIANVS.P.XI.	............AN..........	F.VENERIANVS.M.XXIIII.	F.VISCILEIANVS.M.LX...
.... XVI.F.PESCENIANVS.P.M.XIII.	PR. SICINIANVS. C. P. M. CXX.	F. AVRICIVS. M. XXVIII.	F.PATERIANVS.M. XX....
.... IIII.F.PVPIANVS. P.M.VIII.	F.VISVPIANVS. M. XX.	F.CAMPVS. NAR. M. XXXX.	F.VENE,....NVS.M.X......
.... VI. F. AGELLVS. M. VIIII	F. V..........VS............XXIII.	F. CICERALIS. M. XXX.........	F. CAECIN.... M. X.....
		PACO.APORIANA................	F......CITVS MX
			F......VLPI..........

* A. Ch. 323. Grutero Fulvius Urſinus; deſcriptore Gudenſtenio.

TERMINOR.

Tabula grandis, mutula capite ſuo, extat apud D. Alfonſum Roiſcium Meſſanae. continet autem diviſiones ac terminos varios rerum variarum. Meminit Fazellus Dec. 1. lib. 9. c. 4. & in rud. Meſae, quae nunc Caronia, repertam dicit Nunc eſt in Collegio Societatis Jeſu Panormi. vid. Gualt. Antiqu. Sicul. p. 28. & Scal. p. 12. in notis Gruteri.

ΤΟΝ ΥΠΟ ΚΑ.........
ΤΑ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΠΟ
Α. ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
Α ΤΟΝ. Β. ΚΛΑΡΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟ
ΑΝ ΕΠΙ ΤΑΝ ΙΠΥΡΡΑΝ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΙ Ε....
ΑΥΤΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΟΝΤΙ ΤΩι ΚΛΑΡΩι ΤΟΥΤΩ
ΤΟ. ΥΠΟ, ΤΟΝ. ΟΧΕΤΟΝ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΑΝ ΚΡΑΝΑΝ
ΡΑΝ ΟΥΚ ΕΡΓΑΞΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΝ ΑΦΗΣΕΙ ΤΑ
[Ο] Ο ΠΑΝΤΑ ΤΑΔΕ ΔΕΝΔΡΕΑ ΚΑΡΠΕΥΣΕΝ.
ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕ ΤΟΥ ΠΟΤΙ ΤΑ ΚΡΑΝΑ. ΤΑ, ΙΠΥΡΡΑ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΤΑΝ ΚΟΛΟΒΑΝ ΕΝ Α ΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ Α ΤΕ ΚΑΙ ΤΑ ΟΔΩι——ΕΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΣ ΤΟ ΟΡΙΟΝ——ΤΟΥ Δ. ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ. Δ
ſic [a]ΚΑΡΟΥ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΥΤΑΙ ΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΕΠΟΝΤΑΙ
ſic ΤΩ [b]ΚΑΡΩ ΤΟΥΤΩι
[ΑΠΟ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΤΑΣ ΞΕΝΙΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΤΑΣ ΠΑΡΑ ΤΟ ΜΕΛΙΧΙΕΙΟΝ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΣΥΜΒΟΛΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ ΞΕΝΙΔΑ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΩ [c]ΚΑΡΩ ΤΟΥΤΩ ΤΟΥ [d]Δ ΟΡΤΟ *ſic*
ΕΚ ΤΑΣ ΚΡΑΝΝΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ [e]ΒΑΛΑΝΤΟΥ ΤΟ ΑΠΟΡΡΕΟΝ.——
Ι. ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΟΥ. [. ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΤΑΣ ΑΓΟΥΣΑΣ ΕΠΙ ΤΟ ΤΑΠΑΝΟΝ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ ΠΑΡΑ ΤΑΝ ΘΕΜΑΤΕΙΤΙΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΠΑΡΑ ΤΑΝΑΛΟΝ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ Α ΤΕ ΚΑΙ ΕΣΤΑΝΕΛΑΙΕΝ ΕΝ Α ΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝΤΑΝ ΕΠΙ ΤΟ ΤΑΠΑΝΟΝ ΑΙ ΕΛΑΙ ΑΙ ΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΑΥΤΑΙ ΕΠΟΝΤΑΙ ΤΩι ΚΛΑΡΩι ΤΟΥ ΤΩι. .|
Η. ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΚΑΦΙΑΣ ΤΑΣ ΠΑΡΑ ΤΑΝ [f]ΘΕΜΜΑΤΕΙΤΙΝ ΕΣ ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΟ ΑΓΡΙΕΛΑΙΟΝ [g]ΕΝΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΣΤΡΕΜΜΑ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ—— ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟΝ ΕΝ ΩΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ Α ΤΕ [h] ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΕΣ [i]ΤΟΝΤΕ ΤΟΝ ΠΟΤΙ ΤΑ ΙΠΥΡΡΑ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΤΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ ΚΑΙ ΩΣ ΙΔΟΥ ΑΥΟΥ. Ι. ΚΛΑΡΟΥ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΕΠΟΝΤΑΙ ΤΩι ΚΛΑΡΩι ΤΟΥΤΩι.
Θ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΓΡΙΕΛΑΙΟΥ ΕΝ ΩΤΕ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ ΤΕ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΑΣΣΑΛΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΣΣΑΛΟΙ ΑΧΡΙ ΤΑΝ ΣΚΑΝΑΝ, ΚΑΙ ΕΚ ΤΑΣ ΣΚΑΝΑΣ ΑΝ ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΟΙΧΟΣ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΟΝΤΕ ΤΟΝ ΥΠΕΡ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΟΝΤΕ ΤΟΝ ΠΟΤΙ ΤΑ Ι ΠΥΡΡΑ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ. Η. ΚΛΑΡΟΥ Α Σ ΚΑΝΑ ΚΟΙΝΑ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΜΙΣΘΩΣΑΜΕΝΟΝ ΤΟΝ. Ι. ΚΛΑΡΟΝ ΑΙ ΑΙΛΑΙΑΙ ΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΑΥΤΑΙ ΕΠΟΝΤΑΙ ΤΩ ΚΛΑΡΩ ΤΟΥΤΩι.
Ι. ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΚΑΝΑΣ ΚΑΤω ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΣΣΑΛΟΙ ΕΣ ΤΟΝ ΤΟΙΧΟΝ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΟΙΧΟΣ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΣΤΕ ΠΟΤΙ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ ΟΡΙΟΥΣΑΝ ΤΟΝ [. ΚΛΑΡΟΝ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ [. ΚΑΙ Θ ΚΛΑΡΟΥ.
ΑΙ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΟΥ. Ι. ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΤΑΣ ΕΠΙ ΤΟ ΤΑΠΑΝΟΝ ΕΣ ΤΑΝ ΓΩΝΙΑΝ ΤΑΝ ΑΝΩΤΑΤΑΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΕΙΧΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΑΠΑΝΟΥ ΚΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΠΑΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΠΟΘΟΔΟΥ ΤΑΣ ΕΣ ΤΟ ΑΔΡΑ ΝΙΕΙΟΝ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΣ ΣΙΔΕΑΣ

Eum qui *ſub finibus ad fluvium a fluvio uſque ad ſecundam ſortem, & a fluvio quae* eſt *ſupra Ipyrrham. Oleae hae ſequuntur hanc ſortem. ſub aquaeductum, uſque ad fontem Ipyrrham non colet, & circuitum relinquet*

[Ο] ad percipiendum harum arborum omnium fructum

A termino qui eſt ad fontem Ipyrrham ab via ad oleam truncam, in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & a via uſque ad fluvium, & a fluvio ad fines IV. ſortis, & ſecundum fines IV. ſortis. oleae hae inſcriptae ſequuntur hanc ſortem

VI. A via peregrina ex adverſo viae, quae eſt *ad Jovis Milichii ad rivulum, & a rivulo ad confluentem rivuli, & a rivulo ad viam peregrinam, ſequuntur ſortem hanc IV. fines. a fonte & balnei defluvium.*

VII. A finibus VI. ſortis a via quae ducit ad Tapanum ad foſſam apud Thematitin, & ſecundum foſſas ad aream ad oleam in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad rivulum & a rivulo ad viam, quae ducit *ad Tapanum. Oleae hae inſcriptae ſequuntur hunc terminum.*

VIII. A foſſa quae eſt *ad Thematitin ad fluviolum, & a fluviolo ad oleaſtros, ubi etiam regreſſus eſt ad oleam, in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad ſaxum in quo terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad foſſam, & ad terminum qui* eſt, *ad Ipyrrham, & a via uſque ad rivulum & a rivulo uſque ad oleam quae inſcripta* eſt, *& VII. ſortis oleae inſcriptae ſequuntur hunc terminum.*

IX. Ab oleaſtris ubi terminus a fluviolo ad oleam in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad oleam quae eſt *inſcripta Terminus, & ſecundum foſſas a palis uſque ad ſcenam, & a ſcena a muro & ſecundum murum ad foſſam, & ſecundum murum ad terminum qui eſt ſuper viam, & a via ad terminum ad Ipyrrham, & ſecundum fines VIII. ſortis ſcena communis eſt ei qui conduxit X. ſortem. Oleae inſcriptae iſtae ſequuntur hanc ſortem.*

X. A ſcena deorſum ſecundum foſſas & palos murum, & ſecundum murum [ad ad foſſam, & ſecundum foſſas ad fluvium, & a fluvio uſque ad viam quae dividit VI. ſortem, & ſecundum fines VI. & IX.

XI. A finibus VII. ſortis a via [ſortis. quae eſt ad Tapanum ad angulum ſupremum muri circundantis Tapanum & ab depreſſo ab acceſſu ad Adraneum ad oleam in qua terminus, & ad malos Punicas.

a ΚΛΑΡΟΥ. Gualt. b ΚΛΑΡΩ Id. c ΚΛΑΡΩ Id. d ΔΩΡΤΟ Id. e ΒΑΛΑΝΑΙΟΥ Id. f ΘΕΜΑΤΕΙ Id. g ΕΝΩ ΤΕ Id. h ΚΑΤΙ ΕΣ ΤΑΝ Id. i ΤΟΝΤΕ ΟΝ ΠΟΤΙ. Id

ΚΑΙ·ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ
ΥΠΟ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΕΣ ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ
ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ ΠΑΡΑ ΤΑΝ ΘΕΜΑ
ΤΕΙΤΙΝ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ ΑΓΟΥΣΑΝ ΕΠΙ ΤΟ
ΤΑΠΑΝΟΝ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΑΥΤΑΙ
ΕΠΟΝΤΑΙ ΤΩ ΚΛΑΡΩ ΤΟΥΤΩ.

ΒΙ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΑΠΑΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
ΤΟΝ ΠΑΣΣΑΛΟΝ ΤΟΝ ΠΑΡΑ ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ ΚΑΙ. . . .
ΟΙ ΠΑΣΣΑΛΟΙ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ. ΑΙ. ΚΛΑΡΟΥ
ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ Α... ΟΥ ΑΙ ΚΛΑΡΟΥ ΠΑΡΕΞΕΙ ΠΟΘΟΔΟΝ
ΕΞΑΠΕΔΟΝ ΠΟΤΙ ΤΟ ΑΔΡΑΝΙΕΙΟΝ ΚΑΙ Κ. ⊓· ΑΠΟ
ΣΤΑΣΕΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΠΑΝΤΑ

ΓΙ. ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΚΑΦΙΑΣ ΤΑΣ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΟΠΙΚΑΝΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΠΙΚΑΝΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ
ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΣ ΤΕΚΑΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΕΝ ΤΩ
ΚΛΑΡΩ ΚΑΙ ΑΝ ΤΩΝ ΤΕ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΠΟΤΙ
ΤΑ ΣΙΚΕΑ ΤΟΝ ΥΠΟ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΚΑΙ ΩΣ Α ΟΔΟΣ
ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ ΓΙ. ΚΛΑΡΟΥ ΤΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ ΓΙ
ΚΛΑΡΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΡΥΜΟΥ———
ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΟΝ ΔΙ ΚΛΑΡΟΝ.
ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΣΤΩ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΩ ΕΙ ΤΙΣ ΕΣΤΙ
ΙΕΡΑ ΕΠΕΤΑΙ ΟΥ ΠΟΙΗΣΟΥΝΤΙ ΔΕ ΒΥΡΣΟΔΕΨΙΟΝ
ΟΥΔΕ ΜΑΓΕΙΡΙΚΟΝ ΟΙ ΜΙΣΘΩΣΑΜΕΝΟΙ ΤΟ ΕΛΑΙ
ΟΚΟΜΙΟΝ.

Et hic deſinit ſiniſtra tabulae columna: dextra autem ita ſe habet.

Ο Υ Κ Α
Υ Τ Α Ν Υ Π Ο Τ Ο
Ε Σ Τ Ο Ν Τ Ε Ρ Μ Ο Ν Α
Ι Ο Ν Τ Ο Υ Θ Κ Λ Α Ρ Ο Υ Κ Α Ι

ΟΥ ΚΑΤΑΤΟΥ ΡΘΟΤΟΥ ΟΠΙΚΑΝΟΥ
ΑΙ ΕΣΤΟΝ ΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ
ΑΙΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΚΑΙ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙ
ΕΣ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ. Ι. ΚΑΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΟΥ Ι.
ΤΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟΝΤΟΥ ΠΙΚΑΤΤΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ
ΠΙΚΑΤΤΟΥ ΤΟΥ ΤΩ ΚΛΑΡΩ ΕΠΟΝΤΑΙ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΙ
ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΑΥΤΑΙ.

Β. ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕΡΜΟΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΑΝ ΑΣΠΙΔΑ ΕΣ ΤΟΝ
ΠΛΑΤΑΜΟΝ ΕΙ ΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕ
ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ
ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ
ΑΠΟ ΤΑΠΑΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ. [. ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΙ. ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ
ΤΟΥ. [. ΚΛΑΡΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡ
ΜΩΝ ΑΧΡΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΛΑΤΑΜΟΝ ΤΟΥΤΩ ΤΩ
ΚΑΡΩ ΕΠΟΝΤΑΙ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΥΤΑΙ ΑΙ ΕΠΙ
ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ

Γ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΙ ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ
ΟΠΙΚΑΝΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ ΠΑΡΑ ΤΟΝ
ΟΠΙΚΑΝΟΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ
ΤΕΡΜΟΝΑ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ ΑΓΟΥΣΑΝ ΕΠΙ
ΤΟ ΤΑΠΑΝΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ

TERMINOR.

& ad oleam in quaterminus, & ſecundum foſſas
ſubtus terminum ad fluviolum, & à
fluviolo ad foſſam quae eſt *ad Thema-*
teitin, & viam quae ducit ad Ta-
panum. Oleae hae inſcriptae
ſequuntur hanc ſortem.

XII. A Tapano à via uſque ad
fluviolum, & a fluviolo uſque
ad palum qui eſt ad fluviolum, & . . . .
pali uſque ad ſines XI. ſortis,
& ſecundum ſines. XI. ſortis praeſtabit ac-ceſſum
planum ad Adranieium, & viginti ⊓·
diſtantiâ erunt *omnia a templo.*

XIII A foſſa quae eſt ad Opicanum,
ab Opicano ad fluvium, & a
fluvio uſque ad terminum qui eſt *in*
ſorte, & abhinc uſque ad
qui eſt ſubtus viam, & ſecundum viam
uſque ad fines XIII. ſortis
magni querceti, & ſecundum fines XIII.
ſortis magni querceti . .
Olivetum XVI. ſortem.
Circuitus ſiquis eſt ſacer, oli-
vetum ſequitur. Non exercebunt vero
opera coriaria
neque culinaria, qui conduxerunt oli-
vetum.

&
eam quae ſub
uſque ad terminum
limites IX. ſortis &

ejus qui eſt a fluvio Opicano
& uſque ad terminum & ad foſſam quae
& ſecundum terminum & foſſam uſque ad oleam
ad limites X ſortis. & ſupra limites X.
uſque ad terminum, qui eſt ad limites Picatti,
[& ſecundum fines
Picatti. Hanc ſortem ſequuntur oleae
iſtae inſcriptae.

XII. A termino, qui eſt ſub Aſpidem uſque ad
Platamum ſive ad oleam,
in qua terminus,
& ad foſſam & ſecundum foſſata [quae
ad oleam in qua terminus, & uſque ad viam
ducit à Tapano & à via uſque ad
fines VI. ſortis, & ſecundum limites
VI ſortis ad terminum, & ſecundum ter-
minum uſque ad Platamum. Sor-
tem hanc ſequuntur oleae iſtae in-
ſcriptae.

XIII A finibus XI. ſortis ab
Opicano ad foſſam, quae eſt apud
Opicanum, & ſecundum foſſas, quae ſunt ſubtus
terminum uſque ad viam, quae ducit ad
Tapanum, & a via uſque ad

TERMINOR.

ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ. ΒΙ. ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ
ΤΟΥ. ΒΙ. ΚΛΑΡΟΥ
ΤΟΙΣ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΡΟΥΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ
ΔΕΘΜΟΥΣΙΙh.

Α ΑΠΟ ΤΟΥ ΡΟΟΥ ΤΟΥ ΑΛΑΙΣΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ
ΕΝ ΤΩ ΠΕΤΡΩ ΤΟΝ ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΠΥΑΛΟΥΣ
ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΑΧΑ ΕΣ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟΝ ΕΝ Ω ΤΕ
ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ
ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΑΝ
ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ ΥΠΟ ΤΩ ΤΕΡΜΟΝΙ ΚΑΙ ΩΣ
Ο ΤΕΡΜΩΝ Ο ΥΠΕΡ ΤΑΣ ΣΚΑΦΙΑΣ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
ΤΑΝ ΑΛΟΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΤΑΣ ΑΛΟΥΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ
ΥΠΕΡ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ
ΤΑΝ ΠΑΡΑ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΤΑΣ ΕΛΑΙΑΣ
ΩΣ Ο ΤΡΙΒΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ
ΤΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ [Α] ΚΑΙ ΕΚ ΤΑΣ ΕΛΑΙΑΣ
ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΥΠΕΡ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΣ ΤΑΝ
ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΑΝΩ ΕΣ ΤΑΣ ΡΑΜΝΟΥΣ ΚΑΙ ΩΣ
ΑΙ ΡΑΜΝΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ
ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΑΝΩ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΕΝ ΤΩ
ΛΙΘΩ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΥΠΟ ΤΑΝ ΑΛΟΝ ΚΑΙ
ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΕΝ ΤΩ ΠΥΡΓΩ ΚΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ
ΠΥΡΓΟΝ ΕΣ ΤΟΝ ΡΙΣΚΟΝ ΤΟΝ ΥΠΟ ΤΑΝ
ΡΙΝΑ ΤΑΝ ΕΝ ΤΩ ΠΥΡΓΩ ΕΙ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ
ΡΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΥΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ ΚΑΙ
ΑΝ ΤΟΥ ΑΛΑΙΣΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΑΡΧΑΝ ΤΑΣ
ΠΕΡΙΩΓΕΣΙΑΣ ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΑΓΡΙΟΥ

Β ΑΠΟ ΤΑΣ ΡΙΝΟΣ ΤΑΣ ΕΝ ΤΩ ΠΥΡΓΩ ΕΙΤΕ ΥΠΟ
ΤΟΝ ΠΥΡΓΟΝ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΕΝ ΤΩ
ΠΥΡΓΩ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕ ΚΑΤΩ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ
ΕΣ ΤΑΝ ΑΧΡΑΔΑ ΤΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ
[Α] ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΤΑΝ
ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ [Α] ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΥΚΕ
ΑΝ ΤΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ [Α] ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ
ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ
ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ
ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΥΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ
ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΑΛΑΙΣΟΥ ΠΟΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ Α
ΚΛΑΡΟΥ ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΕΛΑΦΕΟΣ

Γ ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΠΥΡΓΩ ΤΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΟΣ
ΤΟΝ. Β. ΚΛΑΡΟΝ ΕΣ ΤΕ. . . . . ΟΝ ΤΟΝ ΕΚΤΟΥ ΔΙΑ
ΠΑΥΜΑΤΟΣ ΡΕΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑ . . . . ΕΣ ΤΑΝ
ΣΥΜΒΟΛΑΝ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟ
ΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ
ΤΟΥ. Β. ΚΛΑΡΟΥ ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΕΛΑΦΕΟΣ

Δ ΑΠΟ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΔΙΑΠΑΥΜΑΤΟΣ
ΥΠΟ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟΝ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ
ΤΟΝ ΡΕΟΝΤΑ ΕΚ ΤΑΣ ΡΙΝΟΣ ΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ
ΙΕΡΟΝ ΕΙ ΤΑ ΧΑΛΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΓΕΙΡΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡ
ΜΟΝΑ ΕΙ ΣΚΑΦΙΑ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΑΧΡΙ
ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΤΟΝ ΡΕΟΝΤΑ ΕΚ ΤΟΥ
ΔΙΑΠΑΥΜΑΤΟΣ ΤΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ Τ. ΚΛΑΡΟΝ

Ε ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕΡΜΟΝΟΣ. Ε. ΤΑ ΣΚΑΦΙΑ ΚΑΤΑ
ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΩΣ
ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΥΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ
ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΑΛΑΙΣΟΥ ΕΣ ΤΕ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ
ΤΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ ΤΟΝ. Β. ΚΛΑΡΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ
ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΕ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΤΟΝ
ΟΡΙΖΟΝΤΑ ΤΟΝ. Δ. ΚΛΑΡΩΝ

fines XII. ſortis, & ſecundum fines
XII. ſortis
iis qui apud fluvium Alaeſum

I A fluvio Alaeſo ad terminum qui eſt
in ſaxo quod eſt ad Pyalos,
& a ſtipite uſque ad ſaxum in quo eſt *ter-*
minus, & ad viam, & a via ad
fluviolum, & a fluviolo ad
foſſam quae eſt *ſub termino, & ſecundum*
terminum qui eſt *ſupra foſſata ad*
aream, & ſupra aream ſecundum terminum
ſupra foßam, & ad foſſam
quae eſt ad oleam, & ſupra oleam,
ſecundum ſemitam & foſſata ad oleam,
quae inſcripta eſt [Α] *& ab olea*
ſecundum terminum ſupra oleam ad
foſſam, & ſuperius ad ſpinas, & ſecundum
ſpinas circa terminum, & ad
foſſam, & ſuperius ad terminum, qui eſt *in*
ſaxo, & ſecundum terminum ſubtus aream, &
ad terminum qui eſt in turri, & ſubtus
turrim in rivulum qui eſt in turri, & ſubtus
turrim in rivulum qui eſt ſub
canali qui eſt in turri, & a
rivulo uſque ad fluvium Alaeſum, &
ab Alaeſo uſque ad initium [*Agrii.*
montium circumjacentium. In hoc ſors eſt

II A canali, qui eſt in turri ſive ſubtus
turrim uſque ad terminum, qui eſt *in*
turri, & a termino deorſum ſecundum foſſas
ad pirum ſilveſtrem inſcriptam
[Α] *& ſecundum foſſas ad oleam quae*
inſcripta eſt [Α], *& ad ficum*
quae inſcripta eſt, [Α] *& ſecundum*
foſſas uſque ad terminum, &
ſecundum terminum ad rivulum, & a
rivulo ad fluvim Alaeſum,
& à fluvio Alaeſo ad fines primae
ſortis. In hoc Elaphei.

III A termino qui eſt in turri dividente
II. ſortem ad terminum qui ex
diapaumate defluit
ad
confluentem fluvioli, & a
fluviolo ad terminum, & ſecundum fines
II. ſortis. In hoc Elaphei.

IV A rivulo qui eſt in diapaumate
ſubtus turrim uſque ad rivulum
fluentem ex canali, qui eſt ad
templum ſive aerariam apud coquinam,
& a rivulo uſque ad ter-
minum ſive foſſam, & ſecundū terminū uſque
ad rivulum, qui defluit ex
diapaumate dividens ſortem.

V A termino ad foſſas, a
rivulo ad foſſam, & ſecundum
foſſas ad fluvium Alaeſum,
& ab Alaeſo ad rivulum
qui dividit II. ſortem & a
rivulo uſque ad terminum, qui
dividit IV. ſortem.

TERMINOR

Ε ΑΠΟ ΤΑΣ ΡΙΝΟΣ ΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΤΟΥ
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΧΑΛΚΕΙΑ ΤΑΠΟΤΙ
ΤΩ ΜΑΓΕΙΡΙΚΩ ΥΠΟ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟΝ ΕΣ ΤΕ
ΠΟΤΙ ΤΑΝ ΡΕΙΝΑ ΤΑΝ ΠΕΛΑΣΤΑ ΤΑΝ ΠΟΤΙ
ΤΟ ΤΥΡΡΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΑΧΑ ΩΣ
ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΑΛΟΝ ΚΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ
ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ
ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΚΑΙ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ
ΤΟΝ Β. ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ
ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΥΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ
ΑΛΑΙΣΟΥ ΕΣ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ Ε ΚΛΑΡΟΥ

Ι. ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΒΑΘΕΟΣ
ΡΟΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΥΝΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ ΚΑΙ
ΑΝ ΤΟΥ ΑΛΑΙΣΟΥ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΟΝ Α. ΡΟΙ
ΣΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ
ΤΩΝ ΠΥΡΓΟΝ ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑ ΑΠΟΛ
ΛΩΝΙΟΥ ΛΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ ΜΕΝΙΣΚΟΥ
ΣΚΥΡΕΩΝΟΙΣ ΔΑΙΘΜΟΥΣ ΙΙΙ.

Α. ΑΠΟ ΤΑΣ ΡΕΙΝΟΣ ΚΑΘΩΣ Ο ΠΥΡΓΟΣ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ
ΤΑΝ ΡΕΙΝΑ ΤΑΝ ΕΧΟΜΕΝΟΝ ΤΟΥ Β. ΤΥΡΡΙΔΙΟΥ
ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΑΣ ΡΕΙΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ
ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙΩΣ Ο ΤΕΡ
ΜΩΝ ΥΠΕΡ ΤΑΣ ΑΛΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΑΧΑ
ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΡΕΙΝΑ ΕΝ ΤΟΥΤΩ
ΙΣΤΙΕΙΟΥ ΘΕΣΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΠΕΛΑΓΙΟΥ.

Β. ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕΡΜΟΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ
ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΕΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΚΑΙ
ΤΩ ΤΕΡΜΟΝΙ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ
ΤΟ ΡΕΟΝ ΑΝΑ ΜΕΣΟΝ ΤΩΝ ΓΑΕΩΝΩΝ
ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ
ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΕΣ ΤΟ
ΡΟΕΙΔΙΟΝ

Γ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕΡΜΟΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ
ΤΟΥ ΑΝΑ ΜΕΣΟΝ ΤΩΝ ΓΑΕΩΝΩΝ ΕΣ ΤΕ
ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΕΙ ΣΚΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΩΣ
Ο ΤΕΡΜΩΝ ΚΑΙ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΑΝ ΤΟΥ
ΡΑΧΑ ΕΣ ΤΟΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΤΑΣ
ΑΛΟΥ ΚΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΩΣ
Ο ΤΕΡΜΩΝ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ

*VI. A canali, qui eſt ad templum
Apollinis* ſive *qui* eſt *ad aerariam apud
coquinam ſub turri uſque
ad canalem, qui proximus* eſt *ſub
turricula, & à ſtipite ſecun-
dum foſsas ad aream & ad terminum,
& infra ſecundum foſsas ad terminum,
& ſecundum terminum & foſſas ad
ſecundum rivulum, & à rivulo
ad fluvium Alaeſum, & ab
Alaeſo uſque ad fines V. ſortis.*

VII. A turri & *à profun-
do rivo uſque ad fluvium Alaeſum, &
ab Alaeſo uſque ad primum ri-
vulum, & à rivulo uſque ad
turrim. In hoc Heraclidae Apol-
lonii, Philoxeni Meniſci
Scyrèonis*

*I. A canali ubi eſt turris uſque ad
canalem contiguum ſecundae turriculae,
& à canali à fluviolo
uſque ad terminum, & ſecundum ter-
minum ſupra aream, & à palo
ſecundum foſſas ad canalem. In hoc
Hiſtiei Theſtonis, & Pelagii.*

*II. A termino & rivulo
uſque ad terminum & foſsas, &
à termino uſque ad fluviolum
fluentem per medium Gaeonûm
& à fluviolo uſque ad
terminum, & ſecundum terminum ad
fluviolum.*

*III. A termino & fluviolo
qui fluit per medium Gaeonûm, uſque
ad terminum ſive foſſas, & ſecundum
terminum & foſſas ſupra
palum ad terminum, & ſupra
aream, & ad terminum, & ſecundum
terminum uſque ad rivulum*

E Pinelli ſchedis Gruterus.

DONATIO LOCI. AD PHETRIVM STRVEND.

Romae apud Card. Maphaeium, tabula marmorea, alta palmos. IIIS. *lata* VIS. *craſſ. digitos.* III. *reperta apud Caeretes anno* M. D. XLVIII.

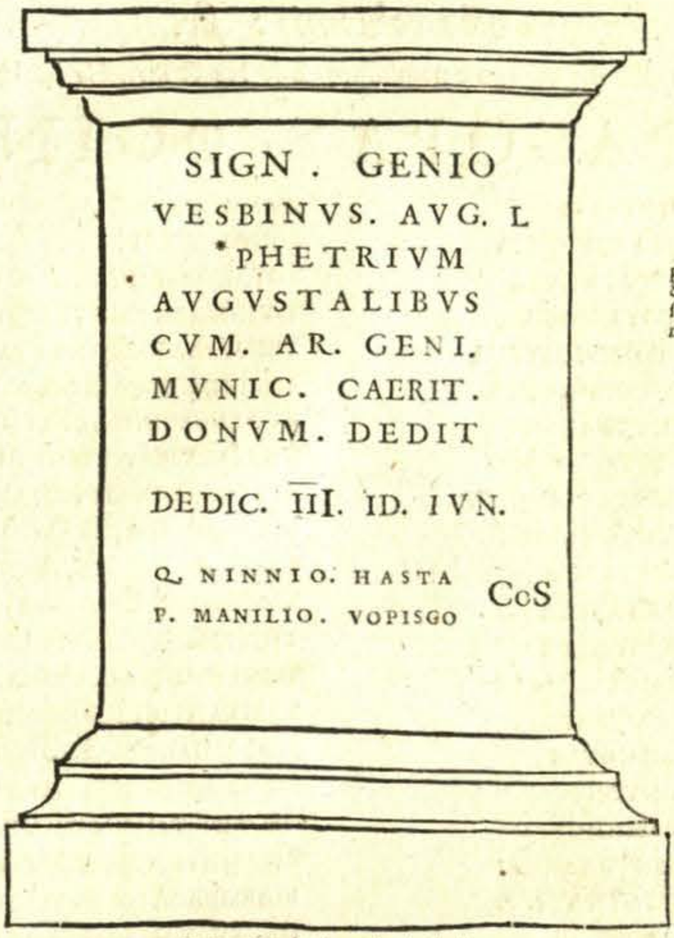
VESBINVS. AVG. L. PHETRIVM. AVGVSTALIBVS
MVNICIPI. CAERITVM. LOCO. ACCEPTO. A RE. P
SVA. INPENSA. OMNI. EXORNATVM. DONVM. DEDIT
DESCRIPTVM. ET. RECOGNITVM. FACTVM. IN. PRONAO. AEDIS. MARTIS
EX. COMMENTARIO. QVEM. IVSSIT. PROFERRI. CVPERIVS. HOSTILIANVS. PER. T. RVSTIVM. LYSIPONVM
SCRIBAM. INQVO. SCRIPTVM. ERAT. IT. QVOD. INFRA. SCRIPTVM. EST
*L. PVBLILIO. CELSO. II. C. CLODIO. CRISPINO. COS. IDIBVS. APRILIB
M. PONTIO. CELSO. †DICTATORE. C. SVETONIO. CLAVDIANO. AEDILE. IVRI. DICVNDO. PRAEF. AERARI. COMMENTARIVM. COTTIDIANVM. MVNICIPI
CAERITVM. INDE. PAGINA. XXVII. KAPITE. VI
M. PONTIVS. CELSVS. DICTATOR. ET. C. SVETONIVS. CLAVDIANVS. DECVRIONES. IN. TEMPLO. DIVOR. CORROGAVERVNT. VBI. VESBINVS. AVG. LIB. PETIT
VT. SIBI. LOCVS. PVBLICE. DARETVR. SVB. PORTICV. BASILICAE. SVLPICIANAE. VTI. AVGVSTALIB. IN. EVM. LOCVM. PHETRIVM. FACERET. VBI. EX
CONSENSV. DECVRIONVM. LOCVS. EI. QVEM. DESIDERAVERAT. DATVS. EST ; PLACVITQ. VNIVERSIS. CVRIATIO. COSANO. CVRATORI. OB. EAM. REM
EPISTVLAM. MITTI) IN. CVRIAM. FVERVNT. PONTIVS. CELSVS. DICTAT. SVETONIVS. CLAVDIANVS. AED. IVRIDIC. M. LEPIDIVS. NEPOS
AEDIL. ANNON. POLLIVS. BLANDVS. PESCENNIVS. FLAVIANVS. PESCENNIVS. NATALIS. POLLIVS. CALLIMVS. PETRONIVS. INNOCENS. SERGIVS. PROCVLVS
INDE. PAGINA. ALTERA. CAPITE. PRIMO ; MAGISTRATVS. ET. DECVRION. CVRIATIO. COSANO. SAL. IDIB. AVG. DESIDERANTI. A. NOBIS
VLPIO. VESBINO. CONSILIVM. DECVRION. COEGIMVS. AQVIB. PETIT. VT. SIBI. LOCVS. PVBLICE. IN. ANGVLO. PORTICVS. BASILIC. DARETVR. QVOD. SE. AVGVSTALIB
PHETRIVM. PVBLICE. EXORNATVRVM. SECVNDVM. DIGNITAT. MVNICIPI. POLICERETVR. GRATIAE. HVIC. ACTAE. SVNT. AB. VNIVERSIS. PLACVIT. TAMEN. TIBI
SCRIBI. AN. IN. HOC. QVOQVE. ET. TV. CONSENSVRVS. ESSES. QVI. LOCVS. REI. P. IN. VSV. NON. EST. NEC. VLLO. REDITV. ESSE. POTEST. INDE. PAGINA. VIII. KAPITE. PRIMO
CVRIATIVS. COSANVS. MAG. ET. DEC. CAERETANOR. SAL. EGO NON. TANTVM. CONSENTIRE. VOLVNTATI. VESTRAE. SET. ET. GRATVLARI. DEBEO. SIQVI. REM. P. N̄
EXSORNAT. ACCEDO. ITAQ. SENTENTIAE. VESTRAE. NON. TANQVAM. CVRATOR. SED. TANQVAM. VNVS. EXSORDINE. CVM. TAM. HONESTA. EXSSEMPLA
ETIAM. PROVOCARI. HONORIFICA. EXORNATIONE. DEBEAT.)
DATA. PRID. IDVS. SEPTEMBR. AMERIAE
ACT. IDIB. IVNIS. Q. NINNIO. HASTA. P. MANILIO. VOPISCO. COS
DEDICATVM. K. AVG. ISDEM. COS

Vidit, legit atque exſcripſit Smetius & Ald. Orth. 25. Urſ. LL. App. 435.

* A.V. 865. † Pontifex Dictator. Albanus. CCCIV. 10.

LEGATA PVBLICO.

1 *Romae in domo Caeſii.*

Ex Panvinio & Gutenſtenii ſchedis.

* Phetrium dixerunt pro Phratrium. ſicut pro φράτορες, φάτορες, teſte Polluce III. 4. & Euſtath. ad Iliad B. Eſt autem φράτριον ſeu Phetrium locus in quo conveneiunt Curiales. Gud.

2 *Petiliae, ſive ut nunc vulgo Strongili, in Calabria citeriore.*

KAPVT. EX. TESTAMENTO. *M. MECONII
M. F. COR. LEONIS

HOC. AMPLIVS. R. P. †PETILINORVM. DARI. VOLO. H-S. X. N. ITEM VINEAM. ‡CHALCIDIANAM. CVM. PARTEM. FVNDI. POMPEIANI. EA. VTI OPTIMA. MAXIMAQVE. SVNT. FINIBVS. SVIS. [1]QVA. MEA. FVERVNT VOLO. AVTEM. EX. VSVRIS. SEMISSIBVS. H-S. X. N. COMPARARI AVGVSTALIVM. LOCI. N. AD. INSTRVMENTVM. TRICLINIORVM. DVVM QVOD. EIS. ME. VIBO. TRADIDI. CANDELABRA. ET. LVCERNAS. *BILYCHNEIS ARBITRIO. AVGVSTALIVM. QVO. FACILIVS. [2]STRATI. IVS. PVBL. OBIRE POSSINT. QVOD. IPSVM. AD. VTILITATEM. REIP. N. PERTINERE. EXISTIMAVI FACILIVS. SVBITVRIS. ONVS. AVGVSTALITATIS. DVM. HOC. COMMODVM ANTE. OCVLOS. HABENT. CAETERVM. AVTEM. TEMPORVM. [3]VSVRAS. SEMISSES H-S. X. N. AD. INSTRVMENTVM. AVGVSTALIVM. ARBITRIO. IPSORVM ESSE. VOLO. QVO. FACILIVS. MVNVS. MEVM. PERPETVVM. CONSERVARE POSSINT. NEQVE. IN. ALIOS. VSVS. VSVRAS. QVAS. ITA. A. [4]REP. ACCEPERINT TRANSFERRI. VOLO. QVAM. SI. NECESSE. FVERIT. IN. PASTINATIONEM †VINEAMQVE. [5]QVAE. Q. CVM. PARTE. FVNDI. POMPEIANI. SIC. VT. SVPRA DIXI. HOC. AMPLIVS. AVGVSTALIBVS. LOCI. [6]ICCIRCO. DARI. VOLO. QVAE EST. AMINEA. VT. SI. COGITATIONI. MEAE. QVA. PROSPEXISSENT* VTILITATIBVS. [7]NOSTRIS. CREDO. CONSENSERITIS. VINVM. VSIBVS VESTRIS. DVMTAXAT. [8]DVM. PVBLICE. EPVLAS. EXERCEBITIS. HABERE POSSITIS. HOC. AVTEM. NOMINE. RELEVATI. [9]IMPENDIS. FACILIVS [10]PROSPECTVRI. HI. QVI. AD. MVNVS. AVGVSTALITATIS. [11]COMPELLENTVR LOCATIO. VINEAE. PARTIS. FVNDI. POMPEIANI. [12]EAM. COLERE. POTERINT HAEC. ITA. VT. CAVI. FIERI. PRAESTARIQVE. VOLO. HOC. AMPLIVS. AB HEREDIBVS. MEIS. VOLO. PRAESTARI. REIP. PETILINORVM. ET. A. REP PETILINORVM. CORPORI. AVGVSTALIVM. EX. PRAEDIS. CETERIS. MEIS PALVM. †RIDICAM. OMNIBVS. ANNIS. SVFFICIENS. PEDATVRAE. VINEAE QVAM. AVGVSTALIBVS. LEGAVI. *A. VOBIS. AVTEM. AVGVSTALES. PETO HANC. VOLVNTATEM. MEAM. RATAM. HABEATIS. ET. VT. [13]PERPETVAM [14]FIRMAM. OBSERVETIS. CVRAE. VESTRAE. MANDETIS. QVO. FACILIVS AVTEM NOTA. SIT. CORPORI. VESTRO. HAEC. ERGA. VOS. [15]VOLVNTAS [16]TVLI. L. KAPVT. QVOD. AD. VESTRVM. HONOREM. PERTINET.

E Scaligeri ſchedis, & libello Romae excuſo, in quo Graecorum numorum delineatio. Extat & apud Fabric. monum. antiq. qui Romae apud Bernardinum de Valle ſe deſcripſiſſe ait, repertum 1498. vide & Sponii miſcel. p. 198. Gualt. Sicil p. 58. Hanc inſcriptionem emendatam exhibet Fabrett. inſc. p. 404. & praefigit ei aliam, quae legitur p. cccccxxxv: 1. 6.

* Haec nomina nec in Sponio nec in Fabretto, nec in Gualtero leguntur.

† PETELINORVM. Fabrett. Gualt. & ſic iidem inferius ſemper.
‡ leg. CAEDCICIANAM Scalig. Fabrett. Gualt.
1 QVAE Fabrett.

* BILYCHNES Fabret.

2 STRATINIBVS PVBLICIS Fabrett. Gualt.

3 VSVRA SEMISSE. Fabrett. Gualt.

4 REP. PETELINORVM. Fabret.

† VINEAE. Scalig. quae eſt AMINEAE cum parte.
5 QVOQVE
6 Sed Fabrett. N. DARI VOLO QVAM VINEAM VOBIS AVGVSTALIBVS
* PROSPEXISSE ME VTILITA. Lib. Scalig. & Gualt. ac Fabrett.
7 VESTRIS
8 QVVM Fabr.
9 INPENDIS Id.
10 PROSPLITVRI. ita Scaliger & Gualt. ac Fabret.
11 COMPELLERENTVR
12 VINEAM

† Sic emendavi ex Fabret. & Gualt. *ridicamve* leg. Guth. *de jur. pontif.* 2. 8. Gruterus addiderat DICARE
* Sequentia in latere ſiniſtro erant ſcripta.
13 PERPETVA
14 FORMA
15 VOLVNTATEM
16 TOTVM LOCI

In Tabula Marmorea Venetiis, Teſtamentum complexa octo columnis: ſic.

Ex Aegina allatum colligo e nominibus Διὸς θυȣ & ἐλευσινίȣ & Delphinii Gud.

ΑΝΔΡΑΓΟΡΑΣ ΦΟΙΝΙΚΟΣ

ΕΠΙΕΦΟΡΩΝΤΩΝ ΣΥΝΦΟΙΒΟΤΕΛΕΙ
ΤΑΔΕΔΙΕΘΕΤΟΝΟΟΥΣΑΚΑΙΦΡΟΝΟΥΣΑ ΕΠΙΚΤΗΤΑ
ΓΡΙΝΝΟΥΜΕΤΑΚΥΡΙΟΥΥΠΕΡΕΙΔΟΥΣΤΟΥΘΡΑ
ΣΥΛΕΟΝΤΟΣΣΥΝΕΥΑΡΕΣΤΟΥΣΑΣΚΑΙΤΑΣΘΥΓΑ
ΤΡΟΣΕΠΙΤΕΛΕΙΑΣΤΑΣΦΟΙΝΙΚΟΣΕΙΗΜΕΝΜΟΙΥΓΙΑΙ
ΝΟΥΣΑΙΚΑΙΣΩΖΟΜΕΝΑΙΤΑΙΔΙΑΔΙΟΙΚΕΝΕΙΔΕΤΙΚΑ
ΓΕΝΗΤΑΙΠΕΡΙΜΕΤΩΝΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝΑΠΟΛΕΙΠΩ
ΚΑΤΑΤΑΝΓΕΓΕΝΗΜΕΝΑΝΜΟΙΥΠΟΤΟΥΑΝΔΡΟΣ
ΦΟΙΝΙΚΟΣΕΝΤΟΛΑΝΤΟΥΚΑΙΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΑΜΕΝΟΥ
ΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝΥΠΕΡΤΟΥΜΕΤΑΛΛΑΧΟΤΟΣΑΜΩΝ
ΥΙΟΥΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΟΥΚΑΙΑΓΑΓΟΝΤΟΣΤΑΖΩΑ
ΚΑΙΤΟΣΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣΕΑΥΤΟΥΤΕΚΑΙΚΡΑΤΗΣΙ
ΛΟΧΟΥΚΑΙΤΑΗΡΩΙΑΚΑΙΕΝΕΥΞΑΜΕΝΟΥΩΣΤΕ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΑΙΜΕΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝΚΑΙΘΕΜΕΝΤΑΣ
ΤΕΜΟΥΣΑΣΚΑΙΤΟΥΣΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣΚΑΙΤΑΗΡΩΙΑ
ΜΕΤΑΔΕΔΥΟΕΤΗΤΟΥΑΠΟΛΕΛΕΙΜΜΕΝΟΥΕΤΙ
ΜΟΥΥΟΥΑΝΔΡΑΓΟΡΑΜΕΤΑΛΛΑΣΣΟΝΤΟΣΤΟΝ
ΒΙΟΝΚΑΙΕΝΤΕΙΛΑΜΕΝΟΥΕΠΙΤΕΛΗΜΕΠΟΙΗΣΑΙ
ΤΑΝΤΟΥΠΑΤΡΟΣΑΥΤΟΥΦΟΙΝΙΚΟΣΕΝΤΟΛΑΝΚΑΙ
ΘΕΜΕΝΚΑΙΥΠΕΡΑΥΤΟΥΩΣΚΑΙΥΠΕΡΤΟΥΠΑΤΡΟΣ
ΚΑΙΤΟΥΑΔΕΛΦΟΥΤΟΝΤΕΑΝΔΡΙΑΝΤΑΚΡΙΤΟΗ
ΡΩΙΟΝΚΑΙΣΥΝΑΓΑΓΕΝΚΟΙΝΟΝΑΝΔΡΕΙΟΥΤΩΝΣΥΓ
ΓΕΝΩΝΚΑΙΔΟΜΕΝΤΩΙΚΟΙΝΩΙΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥΔΡΑ
ΧΜΑΣΤΡΙΣΧΙΛΙΑΣΠΟΘΟΔΟΝΑΦΟΥΣΥΝΑΧΘΗ
ΣΟΥΝΤΙΕΠΙΤΕΤΕΛΕΚΕΙΑΟΥΝΚΑΙΕΣΤΑΚΕΙΑΠΑΝ
ΤΑΚΑΤΑΤΑΣΕΚΕΙΝΩΝΕΝΤΟΛΑΣΚΑΙΤΟΚΟΙΝ
ΟΝΣΥΝΑΓΑΓΟΧΕΙΑΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝΩΝΚΑΙΤΑΟΝΟ
ΜΑΤΑΥΠΟΓΕΓΡΑΠΤΑΙΩΣΤΕΣΥΝΑΓΑΓΕΣΘΑΙΤΟΚΟΙ
ΝΟΝΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΔΙΔΩΜΙΔΡΑΧΜΑΣΤΡΙΣΧΙ
ΛΙΑΣΤΩΙΠΡΟΔΕΔΗΛΩΜΕΝΩΙΚΟΙΝΩΙΤΟΥΑΝΔΡΕΙ
ΟΥΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝΩΣΤΕΟΦΕΙΛΕΣΘΑΙΑΥΤΑΣΕΠΙ
ΤΟΙΣΥΠΑΡΧΟΥΣΙΜΟΥΑΥΤΟΚΤΗΤΟΙΣΧΩΡΙΟΙΣΤΟΙΣ

ΕΜΜΕ ΚΛΗ
ΡΟΝΟΜΩΝΚΑΙ
ΧΟΥΑΠΟΛΕΙΠΩΔΕΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝ
ΤΩΝΗΡΩΙΩΝΤΑΙΘΥΓΑΤΡΙΜΟΥΕΠΙΤΕΛΕΙΑΩΣ
ΤΕΠΑΡΑΛΑΒΟΥΣΑΝΑΥΤΑΝΚΑΤΑ
ΑΛΛΩΝΜΟΙΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝΤΕΛΕΝΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝ
ΕΤΟΣΕΜΜΗΝΙΕΛΕΥΣΥΝΙΩΙΔΡΑΧΜΑΣΔΙΑ
ΚΟΣΙΑΣΔΕΚΑΤΩΙΚΟΙΝΩΙΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥ
ΑΓΑΓΟΧΑΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝΜΗΕΧΕΤΩΕΞΟΥ
ΣΙΑΝΜΗΘΕΙΣΜΗΤΕΑΠΟΔΟΣΘΑΙΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝΜΗ
ΤΕΤΟΤΕΜΕΝΟΣΤΩΝΗΡΩΩΝΜΗΔΕΤΩΝΠΡΑΓ
ΜΑΤΩΝΤΩΝΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΜΗΔΕΤΩΝΕΝ
ΤΩΙΤΕΜΕΝΕΙΤΩΝΗΡΩΙΩΝΜΗΘΕΝΜΗΤΕΚΑΤΑ
ΘΕΜΕΝΜΗΤΕΔΙΑΛΛΑΞΑΣΘΑΙΜΗΤΕΕΞΑΛΛΟ
ΤΡΙΩΣΑΙΤΡΟΠΩΙΜΗΘΕΝΙΜΗΔΕΠΑΡΕΥΡΕΣΕΙ
ΜΗΔΕΜΙΑΙΜΗΔΕΕΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΑΙΕΝΤΩΙΤΕ
ΜΕΝΕΙΜΗΘΕΝΕΙΚΑΜΗΤΙΣΣΤΟΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΑΙ
ΠΡΟΑΙΡΕΙΤΑΙΜΗΔΕΧΡΗΣΑΙΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝΜΗΘΕΝΙ
ΕΙΚΑΜΗΤΙΣΤΩΝΕΞΕΠΙΤΕΛΕΙΑΣΓΑΜΟΝΠΟΙΗΙ
ΕΙΔΕΜΗΚΩΛΥΕΣΘΩΥΠΟΤΟΥΚΟΙΝΟΥΚΑΙΚΥΡΙ
ΟΝΕΣΤΩΤΟΚΟΙΝΟΝΚΩΛΥΟΝΤΟΝΤΟΥΤΩΝΤΙΠΟΙ
ΟΥΝΤΑΜΗΕΧΕΤΩΔΕΕΞΟΥΣΙΑΝΜΗΔΕΕΞΕΝΕΓ
ΚΑΙΤΩΝΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΩΝΤΩΝΜΗΘΕΝΕΙΔΕΜΗ
ΚΩΛΥΕΣΘΩΥΠΟΤΟΥΚΟΙΝΟΥΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝ
ΚΑΙΚΥΡΙΟΝΕΣΤΩΚΩΛΥΟΝΤΑΝΔΕΙΕΡΑΤΕΙΑΝΤΑΝ
ΜΟΥΣΑΝΚΑΙΤΩΝΗΡΩΙΩΝΕΧΕΤΩΟΥΑΣΘΥΓΑ
ΤΡΟΣΜΟΥΥΟΣΑΝΔΡΑΓΟΡΑΣΕΙΔΕΤΙΚΑΠΑΘΗΟΥ
ΤΟΣΑΕΙΟΠΡΕΣΒΥΤΑΤΟΣΕΚΤΟΥΓΕΝΟΥΣΤΟΥΕΠΙ
ΤΕΛΕΙΑΣΟΔΕΑΝΔΡΕΙΟΣΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝΣΥΝ
ΑΓΕΣΘΩΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝΕΤΟΣ
ΕΜΜΗΝΙΔΕΛΦΙΝΙΩΙΛΑΜΒΑΝΩΝΠΑΡΑΤΩΝΔΙ
ΑΔΟΧΩΝΜΟΥΤΑΣΔΙΑΚΟΣΙΑΣΔΕΚΑΔΡΑΧΜΑΣ
ΑΜΕΡΑΣΤΡΕΙΣΑΠΟΔΕΙΞΑΣΕΠΙΜΗΝΙΟΣΕΞΑΥ
ΤΩΝΚΑΙΘΥΕΤΩΤΑΙΜΕΝΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΤΑΙ
ΤΑΙΣΜΟΥΣΑΙΣΤΑΙΔΕΕΙΚΑΔΙΤΟΙΣΗΡΩΣΙΝ

ANDRAGORAS PHOENICIS. F.

Ephoris exiſtentibus *Phoebotole & collegis ejus, teſtamento haec conſtituit ſciens & intelligens Epicteta Grinni, una cum Domino Hyperide Thraſyleontis F. aſſentiente quoque filia Epicteta Phoenicis. Utinam mihi liceat ſalvae ſanaeque de bonis meis diſponere. Quodſi vero humani quippiam mihi acciderit, relinquo* ea *juxta praeceptum mariti mei Phoenicis, qui & Muſeium conſtruxit pro defuncto filio noſtro Crateſilocho, & animalia ac ſtatuas ſuam ipſius & Crateſilochi, & Heroia intulit, quique etiam me rogavit ut Muſeium exornem, inque eo collocem, tûm Muſas, tûm etiam ſtatuas & Heroia. Exactis vero annis duobus, cum reliquus mihi adhuc filius Andragoras vitam hanc morte commutaret, praecepit mihi, ut perficerem mandata patris ſui Phoenicis, poneremque & pro ipſo & pro patre ac fratre ſuo tûm ſtatuam, tûm Heroium: congregarem etiam communitatem virorum, qui ſunt de noſtra cognatione, traderemque ei communitati drachmarum ter mille proventum, ex quo condoluerint. Perfectis igitur & compoſitis à me omnibus ſecundum illorum praecepta, collecto etiam cognatorum conventu, quorum etiam nomina infra ſcripta ſunt, trado ter mille drachmas praeſignificatae marium cognationis noſtrae communitati, ſic ut oporteat eas in praediis à me propriè poſſeſſis,*

. . . . haeredum & . . . . relinquo vero Muſeum . . . . . . Heroiorum filiae meae Epiteliae, ut accipiens ipſa & . . . . . aliarum mearum facultatum, perſolvat quotannis in menſe Eleuſynio drachmas ducentas decem communitati virorum, quam *collegi. Cognatorum nemo poteſtatem habeat, neque diſtrahere Muſeium, neque praedium Heroibus ſacrum, neque quicquam eorum quae ſunt in Muſeio, aut in praedio Heroum, neque etiam aliquid reponere, neque permutare, neque abalienare ullo modo aut adinventione quacunque, neque inaedificare in praedio quicquam, etiamſi quis porticum in ea ſtatuere cogitet: neque utendum dare Muſeium cuiquam, etiamſi aliquis de Epiteliae liberis nuptias faciat. Sin ſecus* fecerit, *prohibeatur à communitate, poteſtatemque habeat communitas obſiſtendi tale aliquid molienti. Neque habeto quis poteſtatem efferendi quicquam eorum, quae ſunt in Muſeio: ſin minus, prohibentor à communitate cognatorum, habeatque haec facultatem prohibendi. Sacerdotium uero Muſarum & Heroum habeat ſibi filiae meae filius Andragoras. Quodſi vero & huic quid accidat, ſemper qui eſt natu maximus de familia Epiteliae. Viri vero cognati congregentur in Muſeio quotannis menſe Delphinio, accipientes à ſucceſſoribus meis ducentas & decem illas drachmas, triduoque ex ipſis epulentur. Et ſacrificent, nona quidem & decima* menſis ejus *Muſis, vigeſima vero Heroibus,*

ΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙΕΠΙΚΤΗΤΑΙΤΑΙΔΕΑΜΦΕΙΚΑΔΙ
ΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΩΙΚΑΙΑΝΔΡΑΓΟΡΑΙΕΙΔΕΚΑΜΗΑΠΟ
ΔΩΙΕΠΙΤΕΛΕΙΑΗΟΙΚΛΑΡΟΝΟΜΟΙΑΥΤΑΣΕΝΤΩΙΕ
ΛΕΥΣΥΝΙΩΙΜΗΝΙΤΩΙΑΝΔΡΕΙΩΙΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝ
ΤΑΣΔΙΑΚΟΣΙΑΣΔΕΚΑΔΡΑΧΜΑΣΕΣΤΩΑΚΑΡΠΕΙΑ
ΤΩΝΠΡΟΔΕΔΗΛΩΜΕΝΩΝΧΩΡΙΩΝΤΩΝΕΜΜΕΛΔΙ
ΝΑΙΣΤΟΥΚΟΙΝΟΥΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝ
ΠΟΤΙΤΑΣΔΙΑΚΟΣΙΑΣΔΡΑΧΜΑΣΕΙΔΕΚΑΠΡΟΑΙΡΩΝΤΑΙ
ΤΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΝΔΟΜΕΝΟΙΔΙΑΔΟΧΟΙΜΕΥΤΩΙΚΟΙΝΩΙ
ΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥΤΑΝΤΡΙΣΧΙΛΙΑΝΔΡΑΧΜΑΝΚΑΙΕΣΑΛΛΑ
ΧΩΡΙΑΕΞΟΥΣΙΑΝΕΧΟΝΤΩΝΔΙΔΟΝΤΕΣΑΣΦΑΛΕΙΣ
ΤΑΣΥΠΟΘΗΚΑΣΤΩΝΔΕΣΥΓΓΕΝΩΝΩΝΣΥΝΑΓΑ
ΓΟΧΑΟΝΟΜΑΤΑΤΑΔΕΣΤΙΤΑΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ
ΥΠΕΡΕΙΔΗΣΘΡΑΣΥΛΕΟΝΤΟΣΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣΙΣΟΚΛΕΥΣ
ΚΑΤΑΔΕΜΟΘΕΣΙΑΝΓΡΙΝΝΟΥΑΡΙΣΤΟΔΑΜΟΣΙΣΟΚΛΕΥΣ
ΤΙΜΗΣΙΟΣΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣΕΥΑΓΟΡΑΣΠΡΟΚΛΕΙΔΑ
ΠΡΟΚΛΕΙΔΑΣΕΥΑΓΟΡΑΚΑΡΤΙΔΑΜΑΣΠΡΟΚΛΕΙΔΑ
ΑΓΝΟΘΕΝΗΣΚΑΡΤΙΔΑΜΑΠΡΟΚΛΕΙΔΑΣΑΛΚΙΜΕΔΟΝΤΟΣ
ΒΟΔΑΚΡΑΤΗΣΑΙΣΩΣΘΕΝΟΥΣΑΡΧΙΝΙΚΟΣΓΟΡΓΟΠΑ
†ΣΤΑΡΤΟΦΟΣΒΟΔΑΚΡΑΤΟΥΣΓΟΡΓΟΠΑΣΑΡΧΙΝΙΚΟΥ
ΓΟΡΓΟΠΑΣΕΧΕΚΡΑΤΟΥΓΟΡΓΟΠΑΣΚΑΡΤΙΔΑΜΑ
ΑΓΑΘΟΣΤΡΑΤΟΣΑΓΙΣΙΛΟΧΟΥΜΟΛΛΙΣΠΟΛΥΜΗΔΟΥΣ
ΚΑΡΤΙΔΑΜΑΣΚΑΙΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΟΣΚΑΙΔΙΩΝ
ΚΑΙΔΩΡΟΚΛΕΙΔΑΣΟΙΑΓΑΘΟΔΩΣΤΡΑΤΟΥ
ΙΜΕΡΤΟΣΙΜΕΡΟΦΩΝΤΟΣΚΡΙΤΟΣΤΕΙΣΑΝΟΡΟΣ
ΠΟΛΥΝΙΚΟΣΚΑΙΕΥΑΓΟΡΑΣΟΙΣΩΤΕΛΟΥΣ
ΠΟΡΕΥΕΣΘΩΣΑΝΔΕΚΑΙΑΙΤΟΥΤΟΙΣΣΥΝΟΙΚΟΥΣΑΙΓΥ
ΝΑΙΚΕΣΚΑΙΤΑΤΕΚΝΑΑΥΤΩΝΤΑΜΕΝΘΗΛΕΙΑΕΩΣ
ΚΑΙΥΠΟΤΟΝΠΑΤΕΡΑΤΑΔΕΑΡΣΕΝΑΚΑΙΕΝΑΛΙΚΙΑΙΓΕ
ΝΟΜΕΝΑΚΑΙΤΑΕΚΤΟΥΤΩΝΚΑΤΑΤΑΑΥΤΑΠΟΡΕΥΕΣ
ΘΩΝΔΕΚΑΙΑΙΕΠΙΚΛΑΡΟΙΚΑΙΟΙΞΥΝΟΙΚΟΥΝΤΕΣΑΥ
ΤΑΙΣΚΑΙΤΑΕΚΤΑΥΤΑΝΤΕΚΝΑΚΑΤΑΤΑΥΤΑΤΟΙΣΠΡΟ
ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙΣΠΟΡΕΥΕΣΘΩΔΕΚΑΙΑΟΜΩΝΥΜΟΣ
ΜΟΥΕΠΙΚΤΗΤΑΚΑΙΑΘΥΓΑΤΗΡΜΟΥΕΠΙΤΕΛΕΙΑΚΑΙ
ΑΙΓΟΡΓΩΠΑΘΥΓΑΤΕΡΕΣΜΝΑΣΩΚΑΙΑΙΝΗΣΙΠΠΑ
ΚΑΙΑΙΘΡΑΣΥΛΕΟΝΤΟΣΘΥΓΑΤΕΡΕΣΒΑΣΙΛΟΔΙΚΑ
ΚΑΙΤΕΛΕΣΙΠΠΗΚΑΙΚΑΛΛΙΔΙΚΑΚΑΙΑΙΣΟΚΛΕΥΣΚΑΙΟΙ
ΤΑΥΤΑΙΣΣΥΝΟΙΚΟΥΝΤΕΣΠΟΡΕΥΕΣΘΩΔΕΚΑΙΑΑΡΙ
ΣΤΑΡΧΟΥΘΥΓΑΤΗΡΕΠΙΤΕΛΕΙΑΚΑΙΤΑΕΚΤΑΥΤΑΝΤΕΚΝΑ
ΜΑΡΤΥΡΕΣΧΑΡ ΕΥΑΓΟΡΑΣΠΡΟΚΛΕΙΔΑ
ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ

† ΣΤΡΑΤΟΣΟΦΟΣ

ΕΠΙΚΤΗΤΑ

ΕΠΙΕΦΟΡΩΝΤΩΝΣΥΝΙΜΕΡΤΩΙΔΙΟΣΘΥΟΥ
ΕΠΕΙΔΗΕΠΙΚΤΗΤΑΓΡΙΝΝΟΥΜΕΤΑΚΥΡΙΟΥΤΟΥΤΑΣ
ΘΥΓΑΤΡΟΣΑΝΔΡΟΣΥΠΕΡΕΙΔΟΥΣΤΟΥΘΡΑΣΥΛΕΟΝ
ΤΟΣΣΥΝΕΥΑΡΕΣΤΟΥΣΑΣΚΑΙΤΑΣΘΥΓΑΤΡΟΣΑΥ
ΤΑΣΕΠΙΤΕΛΕΙΑΣΕΠΙΔΕΔΩΚΕΕΣΘΥΣΙΑΝΤΑΙΣ
ΜΟΥΣΑΙΣΚΑΙΤΟΙΣΗΡΩΣΙΚΑΙΕΣΑΝΔΡΕΙΟΥΤΩΝΞΥΓ
ΓΕΝΩΝΣΥΝΑΓΩΓΑΝΚΑΤΑΔΙΑΘΗΚΑΝΔΡΑΧΜΑΣ
ΤΡΙΣΧΙΛΙΑΣΕΣΔΕΚΑΙΛΑΜΒΑΝΕΙΝΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝ
ΕΤΟΣΠΑΡΑΤΩΝΔΙΑΔΟΧΩΝΑΥΤΑΣΔΡΑΧΜΑΣΔΙ
ΑΚΟΣΙΑΣΔΕΚΑΙΩΣΤΕΓΙΝΕΣΘΑΙΤΑΝΣΥΝΑΓΩ
ΓΑΝΕΠΑΜΕΡΑΣΤΡΕΙΣΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΩΙΑΥΤΑ
ΚΑΤΕΣΚΕΥΩΚΕΥΠΕΡΤΕΤΟΥΑΝΔΡΟΣΑΥΤΑΣΦΟΙ
ΝΙΚΟΣΚΑΙΑΥΤΑΣΚΑΙΤΩΝΥΙΩΝΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΟΥ
ΚΑΙΑΝΔΡΑΓΟΡΑΚΑΙΘΥΕΝΤΟΝΜΕΝΤΑΝΠΡΑΤΑΝΕΠΙ
ΜΗΝΙΕΥΟΝΤΑΤΑΙΣΜΟΥΣΑΙΣΤΟΝΔΕΤΑΝΔΕΥΤΕ
ΡΑΝΤΟΙΣΗΡΩΣΙΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙΕΠΙΚΤΗΤΑΙΤΟΝΔΕ
ΤΑΝΤΡΙΤΑΝΤΟΙΣΗΡΩΣΙΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΩΙΚΑΙΑΝ
ΔΡΑΓΟΡΑΙΑΓΑΘΑΙΤΥΧΑΙΔΕΔΟΧΘΑΙΤΑΝΤΕΕΠΑΓ
ΓΕΛΙΑΝΑΠΟΔΕΞΑΣΘΑΙΑΥΤΑΣΚΑΙΠΟΙΕΙΣΘΑΙΤΑΝ
ΤΑΝΣΥΝΑΓΟΓΑΝΑΠΟΤΟΥΠΡΑΤΟΥΠΛΕΙΜΜΑΤΟΣ
ΚΑΙΕΠΙΧΕΙΣΘΑΙΠΑΝΤΑΣΑΠΟΔΕΙΠΝΟΥΕΠΙΤΟΠΡΑ
ΤΟΝΠΟΤΕΙΡΙΟΝΤΑΝΤΕΜΟΥΣΑΝΚΑΙΦΟΙΝΙΚΟΣΚΑΙΕΠΙ
ΚΤΗΤΑΣΚΑΙΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΟΥΚΑΙΑΝΔΡΑΓΟΡΑΤΑΝ
ΔΕΣΥΝΑΓΩΓΑΝΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝ
ΓΙΝΕΣΘΑΙΕΜΜΗΝΙΔΕΛΦΙΝΙΩΙΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙ
ΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝΕΤΟΣΑΜΕΡΑΣΤΡΕΙΣΚΑΙΛΕΙΤΟΥΡΓΕΝ
ΑΠΑΞΑΝΑΠΡΕΣΒΥΤΑΤΑΔΩΡΕΑΝΠΑΝΤΑΣΟΜΟΙ
ΩΣΔΕΚΑΙΤΟΣΕΚΤΟΥΤΩΝΓΕΝΟΜΕΝΟΣΚΑΙΠΑΡΑ
ΓΙΝΟΜΕΝΟΣΕΣΤΟΚΟΙΝΕΙΟΝΛΕΙΤΟΥΡΓΕΝΓΕΝΟ
ΜΕΝΟΣΕΚΤΩΝΕΦΗΒΩΝΤΑΝΠΡΑΤΑΝΕΠΙΜΗΝΙΕΙ
ΑΝΔΩΡΕΑΝΠΑΡΕΞΟΥΝΤΙΔΕΟΙΔΩΡΕΑΝΕΠΙΜΗ
ΝΙΕΥΟΝΤΕΣΟΙΝΟΝΞΕΝΙΚΟΝΙΚΑΝΟΝΔΟΚΙΜΟΝΕΩΣ
ΤΡΙΩΝΠΙΝΟΝΤΩΝΣΤΕΦΑΝΟΣΜΟΥΣΙΚΟΝΜΥΡΟΝ
ΕΙΔΕΚΑΤΙΣΜΗΕΠΙΜΗΝΙΕΥΣΗΙΚΑΤΑΤΑΓΕΓΓΑΜΜΕ
ΝΑΑΠΟΤΕΙΣΑΤΩΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΔΡΑΧΜΑΣΕΚΑΤΟΝΚΑΙ
ΠΡΑΣΣΕΣΘΩΥΠΟΤΟΥΚΑΤΑΤΥΓΧΑΝΟΝΤΟΣΑΡΤΥ

Phoenici & Epictetae, vigeſima prima denique Crateſilocho & Andragorae. Quod ſi vero Epitelia, aut ejus haeredes, menſe Eleuſinio non perſolvant communitati virorum ducentas illas & decem drachmas, tum cedat uſusfructus praedictorum illorum meorum praediorum iis, qui curam habent communitatis virorum cognatorum pro ducentis illis drachmis. Quod ſi etiam ſucceſſores ſponſores dare voluerint communitati virorum pro trecentis illis drachmis, dent tales, qui & ipſi in alia praedia poteſtatem habeant, aut ſufficientes hypothecas. Nomina porro cognatorum collecta haec ſunt quae ſubſcribuntur. Hyperides Thraſyleontis F. Antiſthenes Iſoclis, ſecundum plebiſcitum Grinni F. Ariſtodemus Iſoclis, Timeſius Praxitelis, Evagoras Proclidae, Proclidas Evagorae, Cartidamas Proclidae, Agnothenes Cartidamae, Proclidas Alcimedontis, Bodacrates Aeſoſthenis. Archinicus Gorgopae, * Startophus † Bodacratis, Gorgopas Archinici, Gorgopas Echecratis, Gorgopas Cartidamae, Agathoſtratus Ageſilochi, Mollis Polymedis, Cartidamas & Crateſilochus & Dion & Doroclides Agathodoſtrati, Himertus Himerophontis, Critus Tiſanoris, Polynicus & Evagoras Oeſotelis. Congregentur vero una & cohabitantes his feminae. & liberi ipſorum, femellae quidem donec ſub poteſtate parentum ſunt, mares vero etiam ubi adoleverunt. & quae ex iis oriuntur ſimiliter. Eat vero etiam cognominis mihi Epicteta, & filia mea Epitelia, & Gorgopae filiae Mnaſo & Aeneſippa, & filiae quoque Thraſyleontis Baſilodica & Teleſippe & Callidica, atque Iſoclis filia, & qui his cohabitant. Coëat adhaec etiam Ariſtarchi filia Epitelia & harum liberi. Teſtes horum Char. . . . . Evagoras Proclidae F. Antiſthenes.

* Stratoſophus. † Padocratis

EPICTETA

Ephoris, Himerto Dioſthyi F. & collegis ejus. Quandoquidem Epicteta Grinni F. cum Domino Hyperide Thraſyleontis F. marito filiae ipſius, conſentiente etiam filia ejus Epitelia, ad ſacrificium Muſis & Heroibus, & in communem congregationem virorum cognationis, per teſtamentum tradidit drachmas ter mille; & ut etiam a ſuis ſucceſſoribus eadem communitas accipiat drachmas ducentas decem; utque praeterea congregatio virorum fiat per tres dies in Muſeio, quod ipſa adornavit, pro marito ſuo Phoenice, & ſeipſa, & filiis Crateſilocho & Andragora, ut denique ſacrificetur primo quidem die ſolemni Muſis, ſecundo vero Heroibus Phoenici & Epictetae, tertio denique Heroibus Crateſilocho & Andragorae: idcirco viſum eſt nobis (quod bene vertat) tum ipſius legatum accipere, tum etiam conventus facere à primo anno, ac confluere omnes à coena ad primum acceſſum, & Muſarum, & Phoenicis, & Epictetae, & Crateſilochi & Andragorae. Congregationem porro virorum cognatorum fieri, menſe Delphinio, in Muſeio, quotannis tribus diebus, & miniſtrare gratis unumquemque ſemel à ſenioribus incipiendo: ſimiliter autem & qui ex his geniti ſunt, praeſenteſque ſunt in communi congreſſu, qui ſcilicet adoleſcentiae annos jam ſunt egreſſi, miniſtrare gratis in prima ſolemnitate. Qui vero gratis in ſolemnitate miniſtrant, exhibebunt munus, vinum hoſpitale probatum & tribus bibentibus ſufficiens, coronas, muſicam & unguenta. Quod ſi verò quis ad feſtum non conveniat, mulctae nomine det communi coetui drâchmas centum, agatque quem Structorem eſſe contigerit

ΓΡΙΝΝΟΥ ΚΡΑΤΗ

ΤΗΡΟΣΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΚΑΙΜΗΜΕΤΕΧΕΤΩΤΟΥ
ΚΟΙΝΟΥΕΣΟΚΑΕΚΤΕΙΣΗΕΠΙΔΕΤΑΥΤΑΤΑΕΤΗ
ΤΑΝΠΙΠΤΟ ΟΔΟΝΤΩΙΚΟΙΝΩΙΟΚΑΤΑ
ΤΥΓΧΑΝΩΝΑΡΤΥΤΗΡΠΡΑΞΑΣΕΠΙΔΙΔΟΤΩΕΠΙ
ΣΥΛΛΟΓΟΝΚΑΙΔΑΝΕΙΖΕΣΘΩΥΠΟΤΩΝΑΙΡΕ
ΘΕΝΤΩΝΕΓΓΥΑΝΕΙΣΤΑΝΕΠΙΤΠΟΘΗΚΑΙΣΕΓΓΑΙ
ΟΙΣΑΞΙΟΧΡΕΟΙΣΧΩΡΙΤΟΥΑΦΑΙΡΟΥΜΕΝΟΥΕΖ
ΤΑΣΘΥΣΙΑΣΤΑΙΣΤΕΜΟΥΣΑΙΣΚΑΙΤΟΙΣΗΡΩΣΙ
ΚΑΤΑΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝΑΦΑΙΡΟΥΝΤΩΝΔΕΚΑΙΣΥΛ
ΛΟΓΕΥΤΙΚΟΝΜΗΠΛΕΙΟΝΔΡΑΧΜΑΝΔΕΚΑΠΕΝ
ΤΕΕΙΔΕΚΑΤΑΔΩΡΕΑΣΕΠΙΜΗΝΙΟΙΜΗΚΕΤΩΝΤΙ
ΔΕΞΟΥΝΤ ΚΑΤΑΤΟΕΞΑΝΑΝΑΠΡΕΣΒΥΤΑΤΑ
ΠΑΝΤΕΣΟΙΠΑΡΑΓΙΝΟΜΕΝΟΙΚΑΘΩΣΓΕΓΡΑΠΤΑΙ
ΚΑΙΤΟΣΔΩΡΕΑΝΔΕΧΟΜΕΝΟΣΚΑΙΔΑΝΕΙΟΥΝΤΑΙ
ΠΑΡΑΤΟΥΑΡΤΥΤΗΡΟΣΔΡΑΧΜΑΣΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ
ΠΡΟΤΟΥΤΑΝΣΥΝΟΔΟΝΗΜΕΝΠΡΟΑΜΕΡΑΝΔΕ
ΚΑΕΙΔΕΚΑΜΗΔΕΞΗΤΑΙΛΑΒΩΝΑΠΟΤΕΙΣΑΤΩ
ΔΡΑΧΜΑΣΕΚΑΤΟΝΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΚΑΙΠΡΑΞΑ
ΤΩΑΥΤΟΝΟΑΡΤΥΤΗΡΚΑΙΕΝΕΧΥΡΑΣΤΟΣΕΣ
ΤΩΑΥΤΩΙΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΕΣΟΔΕΚΑΕΚΤΕΙ
ΣΗΜΗΜΕΤΕΧΕΤΩΤΟΥΚΟΙΝΟΥΕΠΙΜΑΝΕΥΣΑ
ΤΩΔΕΚΑΤΑΑΥΤΟΝΟΑΡΤΥΤΗΡΚΑΙΚΟΜΙΣΑΣΘΩ
ΑΠΟΤΑΝΠΡΟΟΔΩΝΠΡΑΤΟΣΤΟΔΕΔΕΙΠΝΟΝ
ΓΙΝΕΣΘΩΩΣΚΑΔΟΞΕΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΚΑΙΑΦΟ
ΣΟΥΚΑΔΟΞΕΙΟΔΕΑΡΤΥΤΗΡΕΙΚΑΜΗΕΞΟΔΙΑ
ΞΕΙΤΟΙΣΕΠΙΜΗΝΙΟΙΣΚΑΤΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΟ
ΜΕΝΕΠΙΜΗΝΙΟΣΠΑΝΤΩΣΔΕΧΕΣΘΩΚΑΙΘΥ
ΕΤΩΤΑΝΕΠΙΒΑΛΛΟΥΣΑΝΑΥΤΩΙΘΥΣΙΑΝΟΔΕ
ΑΡΤΥΤΗΡΩΚΑΜΗΕΞΟΔΙΑΞΕΙΕΠΙΜΗΝΙΩΙΟΦΕΙ
ΛΕΤΩΔΡΑΧΜΑΣΕΚΑΤΟΝΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΚΑΙΑ
ΠΡΑΞΙΣΕΣΤΩΤΩΙΜΗΛΑΒΟΝΤΙΚΑΤΑΤΟΥΑΡΤΥ
ΤΗΡΟΣΚΑΤΕΝΕΧΥΡΑΣΙΑΝΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΚΑΙ
ΜΗΜΕΤΕΧΕΤΩΤΟΥΚΟΙΝΟΥΕΣΟΚΑΕΚΤΕΙΣΗΘΥ
ΕΤΩΔΕΟΤΑΝΠΡΑΤΑΝΕΠΙΜΗΝΙΕΥΩΝΑΜΕ
ΡΑΝΤΑΙΣΜΟΥΣΑΙΣΙΕΡΕΙΟΝΚΑΙΙΕΡΑΕΛΛΥΤΑΣ
ΕΚΠΥΡΩΝΧΟΙΝΙΚΩΝΠΕΝΤΕΚΑΙΤΥΡΟΥΚΑΠΥ

ΡΟΥΣΤΑΤΗΡΟΣΠΑΡΕΞΕΙΔΕΚΑΙΣΤΕΦΑΝΟΣΤΟΙΣ
ΘΕΟΙΣΚΑΙΤΑΛΟΙΠΑΤΑΠΟΤΙΤΑΝΘΥΣΙΑΝΠΑΝΤΑ
ΑΠΟΔΕΤΟΥΤΩΝΚΑΡΠΩΣΕΙΤΟΙΣΘΕΟΙΣΤΑΤΕΕΚ
ΚΤΟΥΙΕΡΕΙΟΥΝΕΝΟΜΙΣΜΕΝΑΙΕΡΑΚΑΙΕΞΑΥΤΑΝΟ
ΔΕΤΑΝΔΕΥΤΕΡΑΝΤΟΙΣΗΡΩΣΙΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙΕΠΙ
ΚΤΗΤΑΙΙΕΡΕΙΟΝΚΑΙΙΕΡΑΕΛΛΥΤΑΣΕΚΤΕΣΣΑΡΩΝΧΟΙ
ΝΙΚΩΝΠΕΝΤΕΚΑΙΤΥΡΟΥΚΑΠΥΡΟΥΣΤΑΤΗΡΟΣ
ΠΑΡΕΞΕΙΔΕΚΑΙΣΤΕΦΑΝΟΣΤΟΙΣΗΡΩΣΙΚΑΙΤΑΛΟΙ
ΠΑΤΑΠΟΤΙΤΑΝΘΥΣΙΑΝΠΑΝΤΑΚΑΙΚΑΡΠΩΣΕΙΤΑ
ΤΕΕΚΤΟΥΙΕΡΕΙΟΥΝΟΜΙΖΟΜΕΝΑΙΕΡΑΚΑΙΕΛΛΥ
ΤΑΝΚΑΙΑΡΤΟΝΚΑΙΠΑΡΑΚΑΚΑΙΟΨΑΡΙΑΤΑΟΔΕ
ΤΑΝΤΡΙΤΑΝΘΥΣΕΙΤΟΙΣΗΡΩΣΙΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΩΙΚΑΙ
ΑΝΔΡΑΓΟΡΑΙΚΑΤΑΤΑΑΥΤΑΚΑΘΑΓΕΓΕΝΗΤΑΙΘΥ
ΕΝΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙΕΠΙΚΤΗΤΑΙΟΙΔΕΕΠΙΜΗΝΙΟΙΘΥΟΝ
ΤΕΣΤΑΣΘΥΣΙΑΣΤΑΥΤΑΣΑΠΟΔΩΣΟΝΤΙΤΩΙ
ΚΟΙΝΩΙΤΟΣΤΕΕΛΛΥΤΑΣΠΑΝΤΑΣΚΑΙΤΩΝ
ΣΠΛΑΓΧΝΩΝΤΑΗΜΙΣΗΤΑΔΕΛΟΙΠΑΕΞΟΥΝΤΙ
ΑΥΤΟΙΟΔΕΑΡΤΥΤΗΡΔΙΕΛΕΙΤΑΙΕΡΑΤΟΙΣΠΑΡΟΥ
ΣΙΕΙΔΕΚΑΗΕΠΙΜΗΝΙΕΙΑΔΩΡΕΑΝΠΩΛΕΙΤΩΟΕ
ΠΙΣΣΟΦΟΣΟΣΤΙΣΘΥΣΕΙΤΑΣΘΥΣΙΑΣΑΥΤΑΣ
ΚΑΤΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΟΣΟΥΔΕΚΑΑΠΟΔΩΤΑΙΟ
ΑΡΤΥΤΗΡΕΞΟΔΙΑΖΕΤΩΑΙΡΕΙΣΘΩΔΕΤΟΚΟΙΝΟΝ
ΚΑΙΕΠΙΣΣΟΦΟΝΟΔΕΑΙΡΕΘΕΙΣΣΥΝΑΓΕΤΩΣΥΛΛΟ
ΓΟΝΚΑΘΕΝΙΑΥΤΟΝΕΝΤΑΙΔΕΥΤΕΡΑΙΑΜΕΡΑΙ
ΚΑΙΠΡΩΝΟΕΙΣΘΩΠΑΝΤΩΝΤΩΝΚΑΤΑΤΟΚΟΙΝΟΝ
ΟΠΩΣΔΙΟΙΚΗΤΑΙΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΕΝΤΕΤΑΙΔΙΑ
ΘΗΚΑΙΚΑΙΤΩΙΝΟΜΩΙΚΑΙΕΝΓΡΑΦΕΤΩΤΟΣΤΕ
ΕΠΙΜΗΝΙΟΣΚΑΙΤΟΝΑΡΤΥΤΗΡΑΑΝΑΠΡΕΣΒΥΤΑ
ΤΑΚΑΙΕΠΙΣΣΟΦΟΝΚΑΙΕΚΔΑΝΕΙΣΤΑΣΚΑΙΕΙΚΑ
ΤΙΣΜΗΕΠΙΜΗΝΙΕΥΣΕΙΩΦΕΙΛΟΝΤΑΤΟΕΚΤΟΥΝΟ
ΜΟΥΕΠΙΤΙΜΟΝΚΑΙΕΙΤΙΚΑΑΛΛΟΑΥΤΩΙΕΠΙΒΑΛ
ΛΕΙΕΓΓΡΑΦΕΝΚΑΤΑΤΟΝΝΟΜΟΝΕΙΣΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝ
ΚΑΙΤΑΔΟΞΑΝΤΑΤΩΙΚΟΙΝΩΙΓΡΑΦΕΤΩΔΕΚΑΙΤΑΝ
ΕΣΟΔΟΝΚΑΙΕΞΟΔΟΝΤΑΝΓΙΝΟΜΕΝΑΝΕΠΑΥΤΟΥ
ΚΑΙΕΙΤΙΚΑΑΛΛΟΟΦΕΙΛΕΙΤΑΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΕΙΔΕΚΑ
ΜΗΠΟΕΙΤΑΠΟΤΙΤΕΤΑΓΜΕΝΑΟΦΕΙΛΕΤΩΤΩΙΚΟΙ

GRINNI CRATE

ſecundum leges, neque particeps fiat conventus, donec mulctam perſolvat. Adhaec inſuper qui pro tempore Structor eſt, ubi fecit tradat conventui, & accipiat ab electis ſatisdationem maximam ſub hypothecis terreſtribus, aequivalentibus, abſque eo quod detractum eſt ad ſacrificium Muſis & Heroibus ſecundum teſtamentum. Abſtrahant vero etiam pro collectione non amplius drachmis quindecim. Quod ſi vero gratis in feſto miniſtrantes nulli fuerint, ſuccedent ordine rurſum à ſenioribus omnes qui adfuerint, quemadmodum ſupra *ſcriptum eſt, ſecundum eos qui munus acceperunt, & foenerabantur à Structore drachmas quinquaginta, decem diebus ante quàm conventus fiat. Quod ſi quis non ſucceſſerit accipiens, perſolvat drachmas centum quinquaginta, agatque contra eum Structor, & ſit oppigneratus ſecundum leges. Donec vero mulctam exſolverit, ne communicet conventui. Hunc ſequatur Structor, in ſolemnis feſti miniſtratione, ſumatque de proventibus primus. Coena porro inſtruetur quomodo communitati viſum fuerit, & quando. Quod ſi vero Structor menſibus ſolemnibus expenſas non fecerit ſecundum praeſcripta, ejus tamen loco nihilominus ſit, cui eo menſe ſacrificium facere conveniebat, mactetque debitam pro ſe hoſtiam. Ipſe vero Structor, quandocunque ei, quem ſors eo menſe ſacra facere juſſerit, debebit drachmas centum quinquaginta, actioque contra Structorem competat non accipienti ſecundum oppignerationem ex legibus, neque communicet communitati quo uſque mulctam perſolverit. Sacrificet vero qui primo die miniſtrat Muſis victimam, & ſacra* dona, *ellytas ex tritici choenicibus quinque & caſei*

aridi ſtatere. Praebebit porro etiam Diis corollas, & reliqua omnia ad ſacrificium neceſſaria. Ex his vero offeret Diis tum ex victima, tum etiam ex illis, quae viſa fuerint, Qui vero ſecundo die miniſtrabit, offerret Heroibus Phoenici & Epictetae victimam & dona *ſacra, ellytas quinque ex quatuor choenicibus, &* uno *caſei aridi ſtatere: praebebit etiam corollas Heroibus & reliqua ad ſacrificium neceſſaria, percipietque de victima quae videbuntur ſacra, ellytam & panem, & paraca, & obſoniola. Qui verò tertio, ſacrificabit Heroibus Crateſilocho & Andragorae eodem modo, quo factum fuerat Phoenici & Epictetae. Qui vero menſtruatim & ſolemniter ita mactant victimas, tradent communitati, ut ellytas omnes, ſic etiam viſcerum partem dimidiam: reliqua retinebunt ſibi. Structor vero diſtribuet* dona *ſacra inter praeſentes. Quod ſi quando menſtrua ſolemnitas fuerit, vendat donum Epiſſophus, qui victimas illas ſupra ſcriptas mactabit. Qui ſi non tradiderit, faciat expenſas Structor. Communitas vero eligat etiam Epiſſophum. Electus vero congreget conventum quotannis die ſecundo, & curam gerat omnium quae ad communitatem pertinent, ut expediantur omnia quae ſcripta ſunt, tam in teſtamento, quam in lege. Et referat in tabulas & eos qui menſtruatim ſacro deſerviunt, & Structorem, initio ſumpto à ſenioribus, & Epiſſophum, & foeneratores; praeterea ſi quis menſe ſuo ſacris non miniſtraverit quâ is mulctâ ex lege teneatur; & ſi quid aliud in ſcripta eſt referendum, ſecundum legem, & teſtamentum, & communitatis ſententiam. Inſcribat quoque reditus & expenſas ſub ipſo factas, & ſi quid aliud communitati debetur. Quod ſi verò ea quae conſtituta ſunt non fecerit, teneatur communitati*

ΣΙΛΟΧΟΣ ΦΟΙΝΙΚΟΣ

ΝΩΙΔΡΑΧΜΑΣΤΡΙΑΚΟΣΙΑΣΚΑΙΤΟΥΚΟΙΝΟΥ
ΜΗΜΕΤΕΧΕΤΩΕΣΟΚΑΕΚΤΕΙΣΗΚΑΙΠΡΑΚΤΟΣ
ΕΣΤΩΥΠΟΤΩΝΑΙΡΕΘΕΝΤΩΝΑΝΔΡΩΝΥΠΟ
ΤΟΥΚΟΙΝΟΥΚΑΤΕΝΕΧΥΡΑΣΙΑΝΚΑΤΑΤΟΣΝΟ
ΜΟΣΟΔΕΑΡΤΥΤΗΡΟΑΙΡΕΘΕΙΣΠΡΑΞΕΙΤΑΟ
ΦΕΙΛΟΜΕΝΑΤΩΙΚΟΙΝΩΙΚΑΤΑΤΕΤΑΝΔΙΑΘΗ
ΚΑΝΚΑΙΤΑΛΟΙΠΑΠΑΝΤΑΤΑΠΑΡΑΓΡΑΦΕΝΤΑ
ΑΥΤΩΙΥΠΟΤΟΥΕΠΙΣΣΟΦΟΥΚΑΙΕΞΟΔΙΑΞΕΙ
ΤΟΙΣΤΕΕΠΙΜΗΝΙΟΙΣΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΕΝ
ΤΟΙΣΝΟΜΟΙΣΚΑΙΤΟΣΥΛΛΟΓΕΥΤΙΚΟΝΚΑΙ
ΤΑΕΣΤΑΣΘΥΣΙΑΣΟΚΑΚΑΜΗΩΝΠΕΠΡΑΤΑΙ
ΚΑΙΕΙΤΙΚΑΑΛΛΟΔΕΞΕΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΤΑΔΕΛΟΙ
ΠΑΑΠΟΔΩΣΕΙΕΠΙΣΥΛΛΟΓΟΝΕΙΔΕΚΑΜΗΕ
ΞΟΔΙΑΞΕΙΤΙΤΩΝΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝΕΙΤΑΠΕ
ΡΙΣΣΑΧΡΗΜΑΤΑΜΗΑΠΟΔΩΕΠΙΣΥΛΛΟΓΟΝ
ΟΦΕΙΛΕΤΩΟΚΑΤΟΥΤΩΝΜΗΠΟΗΣΕΙΔΙ
ΠΛΟΥΝΤΩΙΚΟΙΝΩΙΤΟΧΡΗΜΑΚΑΙΕΓΓΡΑΦΕ
ΤΩΑΥΤΩΝΟΕΠΙΣΣΟΦΟΣΕΣΤΑΤΟΥΚΟΙΝΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΑΟΚΑΜΗΠΟΗΣΕΙΤΟΥΤΩΝΟΦΕΙ
ΛΟΝΤΑΔΙΠΛΟΥΝΚΑΙΤΟΥΚΟΙΝΟΥΣΤΕΡΕΣΘΩ
ΕΣΟΚΑΕΚΤΕΙΣΗΚΑΙΠΡΑΚΤΟΣΕΣΤΩΥΠΟ
ΤΩΝΑΙΡΕΘΕΝΤΩΝΑΝΔΡΩΝΑΠΟΕΝΕΧΥΡΑ
ΣΙΑΣΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΤΟΙΣΔΕΕΠΙΜΗΝΙΟΙΣ
ΕΙΚΑΜΗΕΞΟΔΙΑΞ[illegible]ΕΣΤΩΚΑΤΑΥΤΟΥΤΑΓΕ
ΓΡΑΜΜΕΝΑΕΝΤΩΙΝΟΜΩΙΟΠΩΣΔΗΠΑΝΤΑ
ΔΙΟΙΚΕΙΤΑΙΚΑΤΑΤΕΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝΚΑΙΤΟΝ
ΝΟΜΟΝΚΑΙΤΑΔΟΞΑΝΤΑΤΩΙΚΟΙΝΩΙΔΥΝΑ
ΤΩΣΕΣΠΑΝΤΑΤΟΝΧΡΟΝΟΝΑΙΡΕΙΣΘΩΤΟ
ΚΟΙΝΟΝΕΙΚΑΤΙΝΕΣΜΗΠΟΙΩΝΤΙΤΑΚΑΤΑ
ΝΟΜΟΝΕΙΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝΕΙΤΑΔΟΞΑΝ
ΤΑΑΝΔΡΑΣΟΣΟΣΚΑΔΟΞΕΙΟΙΤΙΝΕΣΠΑΝΤΑ
ΠΡΑΞΟΥΝΤΙΚΑΘΟΤΙΚΑΔΟΞΕΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙ
ΚΑΙΕΓΓΡΑΦΕΤΩΚΑΙΤΑΝΤΟΥΤΩΝΑΙΡΕΣΙΝΟ
ΟΕΠΙΣΣΟΦΟΣΕΙΔΕΚΑΟΕΠΙΣΣΟΦΟΣΜΗΠΡΟ
ΑΙΡΕΙΤΑΙΕΓΓΡΑΦΕΝΠΑΡΑΧΡΗΜΑΤΟΚΟΙΝΟΝΑ
ΠΟΚΥΡΟΥΤΩΑΝΔΡΑΤΟΝΕΓΓΡΑΦΟΥΝΤΑΟΔΕ
ΑΙΡΕΘΕΙΣΓΡΑΦΕΤΩΠΑΝΤΑΤΑΔΟΞΑΝΤΑ
ΤΩΙΚΟΙΝΩΙΑΔΕΚΑΔΟΞΕΙΤΟΙΣΠΛΕΙΟΣΙΤΟΥ
ΚΟΙΝΟΥΤΑΥΤΑΚΥΡΙΑΕΣΤΩΠΑΛΙΝΥΠΕΡΔΙΑ
ΛΥΣΕΩΣΥΠΕΡΔΕΤΟΥΤΟΥΜΗΕΧΕΤΩΕΞΟΥ
ΣΙΑΝΜΗΘΕΙΣΜΗΤΕΕΙΠΑΙΜΗΤΕΓΡΑΨΑΙΩΣΔΕ
ΕΙΣΗΔΙΑΛΥΣΑΙΤΟΚΟΙΝΟΝΕΙΤΑΣΘΥΣΙΑΣΤΑΣ
ΠΡΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΣΕΙΤΩΝΤΟΥΚΟΙΝΟΥΤΙ
ΚΑΚΩΣΑΙΗΔΙΕΛΕΣΘΑΙΗΤΟΥΑΡΧΑΙΟΥΤΙΚΑ
ΤΑΧΡΗΣΑΣΘΑΙΕΙΔΕΤΙΣΚΑΕΙΠΗΗΓΡΑΨΕΙ
ΤΟΤΕΡΗΘΕΝΗΓΡΑΦΕΝΑΚΥΡΟΝΕΣΤΩΚΑΙΟ
ΕΙΠΑΣΗΓΡΑΨΑΣΣΤΕΡΕΣΘΩΤΟΥΚΟΙΝΟΥΚΑΙΟ
ΦΕΙΛΕΤΩΙΑΥΤΩΙΔΡΑΧΜΑΣΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑΣ
ΚΑΙΠΡΑΚΤΟΣΕΣΤΩΚΑΙΑΠΟΕΝΕΧΥΡΑΣΙΑΣ
ΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΥΠΟΤΟΥΧΡΗΖΟΝΤΟΣΤΩΝ
ΣΥΓΓΕΝΩΝΟΠΩΣΔΕΕΠΙΣΣΟΦΟΣΤΕΑΠΟ
ΔΕΙΧΘΗΚΑΙΟΑΙΡΕΘΕΙΣΕΓΓΡΑΦΕΙΠΑΝΤΑ
ΚΑΤΑΤΟΝΝΟΜΟΝΣΥΝΑΧΘΗΤΩΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΕΦΟΡΩΝΤΩΝΣΥΝΙΜΕΡΤΩΙΜΗΝΟΣΔΙΟΣ
ΘΥΟΥΔΕΚΑΤΑΙΚΑΙΑΙΡΕΘΕ ΤΩΕΠΙΣΣΟΦΟΣ
ΟΥΤΟΣΔΕΕΓΓΡΑΦΕΤΩΤΑΤΕΚΑΤΑΤΟΝ
ΝΟΜΟΝΠΑΝΤΑΠΡΟΝΟΕΙΘΗΤΩΔΕΚΑΤΟ
ΠΩΣΟΝΟΜΟΣΑΝΑΓΡΑΦΗΚΑΙΔΙΑΘΗΚΑΕΣ
ΤΕΤΑΝΥΠΟΒΑΣΙΝΤΩΝΑΓΑΛΜΑΤΩΝΤΩΝ
ΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΚΑΙΕΣΔΕΛΤΟΝΞΥΛΟΓΡΑ
ΦΗΘΕΙΚΑΤΑΣΚΕΥΩΘΗΔΕΚΑΙΓΛΩΣΣΟΚΟ
ΜΟΝΕΣΟΕΜΒΑΛΟΥΜΕΣΤΑΤΟΥΚΟΙΝΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΑΚΑΙΟΠΩΣΑΙΡΕΘΗΑΝΗΡΓΡΑΜ
ΜΑΤΟΦΥΛΑΞΟΣΤΙΣΠΑΡΑΛΑΒΩΝΔΙΑΛΟΙ
ΓΟΥΠΑΡΑΤΟΥΕΠΙΣΣΟΦΟΥΤΑΝΤΕΔΕΛΤΟΝ
ΕΧΟΥΣΑΝΤΟΝΝΟΜΟΝΚΑΙΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝΕ
ΞΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑΝΚΑΙΤΟΓΛΩΣΣΟΚΟΜΟΝ
ΚΑΙΤΑΕΝΑΥΤΩΙΒΥΒΛΙΑΦΥΛΑΞΕΙΕΣΟΚΑ
ΔΟΞΕΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΚΑΙΟΙΣΕΙΕΠΙΤΟΣΣΥΛ
ΛΟΓΟΣΕΙΔΕΚΑΑΛΛΟΝΕΛΗΤΑΙΤΟΚΟΙΝΟΝ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΑΠΟΔΩΣΕΙΤΩΙΑΙΡΕ
ΘΕΝΤΙΜΕΤΑΥΤΟΝΕΝΣΥΛΛΟΓΩΙΔΙΑΠΟΛΟΓΟΥ.

SILOCHVS PHOENICIS.

drachmis trecentis, neque particeps ſit communitatis, donec eas *perſolvat; competatque iis qui a communitate delecti fuerint in ipſum actio pignerato ſecundum leges. Electus porro Structor perficiet omnia ad quae communitas tenetur ſecundum teſtamentum, & reliqua omnia quae ipſi praeſcripta fuerint ab Epiſſopho, facietque diebus ſolemnibus ſecundum praeſcripta ſibi in legibus, praeſtabitque tum quae ad conventum, tum quae ad ſacrificia pertinent; ea ſcilicet quae divendita non ſunt, & ſi quid aliud communitati videbitur: reliqua autem tradet in conventum. Quod ſi vero eorum quae ſcripta ſunt aliquid non perfecerit, aut quae ſupererant in conventum tradiderit, quodcunque horum non fecerit, ejus duplo communitati teneatur; & inſcribat eum Epiſſophus in tabulas communitatis, quod eorum quae retinuit duplum debeat, priveturque communitate donec ſatisfaciat; actio quoque in eum competat iis qui lecti fuerint ex pignoratione ſecundum leges. Solemnibus vero ſi quid non exſecutus fuerit, valcant contra eum quae in lege ſcripta ſunt. Ut igitur omnia adminiſtrari ſecundum teſtamenti diſpoſitionem & legem & ea quae communitati videbuntur poſſint in omne tempus, ſi qui forte non egerint ſecundum legem aut teſtamentum aut communitatis ſententiam, eligat communitas viros quotcunque ei viſum fuerit, qui omnia peragant prout communitati viſum fuerit; referatque Epiſſophus in tabulas etiam horum electionem. Quod ſi vero etiam Epiſſophus recuſaverit hos inſcribere, tum conſtituat extemplo ipſa communitas virum qui eos inſcribat.*

Electus vero ſcribat quaecunque communitati videbuntur. Quae autem pluribus videbuntur, ea obtineant. Similiter quoque de abrogatione. Inſuper vero non habeto quiſquam poteſtatem ullam, neque loquendi, neque ſcribendi, quaſi oporteat communitatem diſſolvi, aut ſacrificia ſuperius praeſcripta omittere, aut quicquam iis quae ad communitatem pertinent detrimenti afferre, aut dividere, aut denique in alium a vetuſto uſum transferre. Si vero quis forte aliquid dixerit aut ſcripſerit, dictum illud aut ſcriptum irritum eſto: & qui dixit ſcripſitve careat communitate, teneaturque ei drachmis quingentis, competatque in ipſum actio ex pignoratione ſecundum leges ei cui cognati id muneris dederint. Ut vero Epiſſophus aliquis conſtitui poſſit, & qui electus fuerit omnia ſecundum legem inſcribat, congregetur conventus ſub Ephoris Himerto & collegis ejus, menſis Dioſthyi decima, & eligatur Epiſſophus. Hic vero inſcribat omnia ſecundum legem: curet verò etiam, ut lex & teſtamentum incidatur in baſi ſtatuarum quae ſunt in Muſeio, & in tabulas referatur: adhaec ut ſcrinium conficiatur, in quo reponantur tabulae & ſcripta communitatis, denique ut eligatur curator & cuſtos librarius, qui moriente Epiſſopho ad ſe recipiat, tum tabulas continentes legem, tum teſtamentum inciſum ligno, ac ſcrinium, & quae in eo continentur, cuſtodiatque ea quamdiu communitati videbitur, inferatque ea in conventus. Si vero alium grammatophylacem communitas elegerit, qui decedit tradet ſibi ſubſtituto in ipſo conventu per modum interdicti.

Ex edito ſchedio Venetiis apud Franc de Zuliani.

Decretum Deſiderii Regis Italiae, quod Viterbi extat *Longobardicis literis.

Revocamus. Statuta. Regis. Aſtulfi. contra Vetulonos. edita. ut. lacus. non. Tirenſium ſed. Vetulonum. ſit. qꝛ. Lacus. magnus. ideo [a] Italiae. qꝛ eorum. ager. prius. eſt. Italia dicta. ab. ibi. ſede. Itali. et. ut. ſuam. Longulam. non. Longubardulam. ſed. cognomine. ſui. ampliatoris. Tirreni Terbum. vocent. et. ut. ſub. uno. muro [b] cingant. tria. oppida. Longulam. Vetuloniam Tirrenam. Volturnam. dictam. Etruriam totamque Urbem. noſtra. adjecżone. Viterbum. pronuncient. ut. de. Roda. et Civita. Balneo. regium. dici. juſſimus permittimus. pecuniis. imprimi. [c] F. A. V. L ſed. amoveri. Herculem. et. poni. Sanctum Laurentium. eorum. patronum. ut facit Roma. et. Bononia. Jubemus. quoque reparari. Cortanientam. Dardanum. Aſſium. Foranum. Cornietum. Tuſcanellum Nos. enim. non. ſumus. Tuſcie. deſtructores ut. Nos. apud. [d] Gallos. accuſat Adrianus Papa. Nam. in. Tuſcia. edificavimȝ a fundamentis. vobis. quidem. Volturrenis Calvellum. Vicum. Orchianum. Balneariam Barbaranum. et. Gariofilum. Sentinatib' autem. Auſdonias. et. Rodacoſanum. Volaterrȝ. Rodacomalum. Lune. Sergianum Petram. Sanctam. olim. Fanum. Feronie. Focenſib'. Sanctos. Geminianum. et Miniatem Feſulanis. Oppidum. Munionis in. quod. vagos. ſparſos. Arinianos. et palantes. Fluentinos. collegimus. Rurſus plures. antiquas. nobiles. Urbes. ampliavimȝ. et. muris. cinximus. et nunc. iddem. agimus. circa. Lucam Piſtorium. Aretium. Orbitum. et Etruriam. nunc. Viterbum. cujus nomen. aut. a. Nobis. conſtituta. decreta ſiquis. violaverit. aut. capite. puniatur aut. laqueo. ſtranguletur. Hoc. itaque. non eſt. Etruriam. deſtruere. ut. Nos arguit. Adrianus. qui. pacem. ultro a. Nobis. oblatam. reſpuit. Quare. tibi Grimoalde. Prefecte. Viterbienſis precipimȝ. ut. quamdiu. dubia pax perſeverat. jubeas. omnes. Tuſcie. milites paratos. eſſe. in. armis. et. commeatus ac. ſtipendia. ſine. avaritia. in. promptu habeas. ut. non. ſolum. occurrere. oſtibȝ ſed. etiam. illos. invadere : : : : : : : : : : : : : : : cives. non. gravabis. novis. exacżonibus : : : : : : ex. Papia. venient Viterbienſes.

E Manutio.

* hanc Tabulam ab Annio Viterbienſi confictam credidit Cluver. Ital. ant. p. 564. ſed vindicat Holſten. in annot. ad Ital. antiq. Cluver. p. 68.
a Haec vero prima Italia ab Italo Siculorum Rege dicta, non in Etruria, ſed in Latio Sabinoque agro conſtitit. Cluv. l. 1. antiqu. Ital. c. 1. p. 10. Gud.
b Vetulonia urbs longe remotiſſima hinc fuit apud Populonium. Quomodo ergo ea una cum reliquis oppidis in unius urbis muros coiverit non ſe diſpicere ait Cluv. Ital. antiqu. fol. 564. quem vide.
c Forte inquit Reineſ. T. A. V. L. ut intelligantur 4. Urbes Tirrena, Arbanum, Vetulonia, Longula, quas in unam coire voluit Deſiderius.
d Non appellabant tum Reges de familia Merovingorum Gallos, ſed Francos. Gud.

Pondera antiqua marmorea aereaque cum ſuis notis, tam in ſuperficie, quam lateribus, omnia apud doctiſſ. & clariſſ. virum, D. Achillem Maffeum aſſervata, & ad pondera Romana hujus temporis, anni videlicet 1562. examinata.

Pondera antiqua marmorea, ejus formae & coloris, qualia paſſim apud antiquarios Romae habentur.

Notae quae in ſuperficie apparent.	*Aliae notae quae ad latus antiquorum ponderum ſunt.*	*Librae Romanae hujus temporis.*	*Vnciae*	*Scrupula*	*Grana*
o—	—	9	8		
o— · —	—	.9	8		
— *Hoc non eſt penitus integrum*		9	2		
o— *Et huic pars aliqua deeſt*		8	7		
o 2/1 EX. AVCT. Q IVN RVSTICI:PR.VRB.	*& huic deeſt aliquid*	8	6		
o—	—	—4	9		
o—		—4	7	12	
Hoc non eſt integrum omnino		4	9		
—	—	—4	4	12	
—		—2	9		
—	—	—2	8		
—	—	—1	9		
— *Non eſt omnino integrum*		1	8		
⁝ - *Ex albo marmore, ſed non eſt o-(mnino integrum*		1			
—			10	20	
—	—		—10	9	
—	— —		—10	7	
EX. AVG. Q. IVN. RVS. PR. VR			—3	8	
o —	— —		—5	18	
.—	—		—5	15	
[a] —	— —		—5	14	
⁝ *Non penitus integrum*			—5	12	
— *Ex marm. aut lapide rubeo*			—5	5	
: : —			—3	20	
∷ —EX.A.Q IVNI.RVSTICI			3	21	
∷ [b]—			—3	18	
∷ —*Non eſt omnino integrum*			—3	15	
∷ *Ex marmore albo*			3	14	
⁝—			—2	22	12
∵ —*Non eſt omnino integrum*			—2	19	
..—	— —		—1	23	
[c] ::—	— —		—1	21	
E::::X —Q.I.R.P.VRB			—1	23	22
..—	—		—1	19	
.—	—		—1	19	
..—	—		—1	18	
.—	—		—1	3	
.—	—		—1		12
.—	—		—1		
.—	— —			23	23
.—	— —			23	23
.—	— —			23	12
.—	— —			23	10
.—EX. A. Q. I. R.P.V	—			22	22
.—	— —			21	
S — *Ex marmore albo*	—			19	12
::—	— —			13	19
—	— —			12	21
—	— —			12	10
.—	— —			12	5
.—	— —			12	4
.—	— —			11	18
—	— —			11	11
.—	— —			6	14
—	— —			6	12
.—	— —			6	
—	— —			4	21
—	— —			3	8
..—	— —			2	10
.—	— —			1	17

Pondera aerea antiqua, ejus formae qua vetera pleraque videntur, examinata ut ſupra.

Notae argenteae in ſuperficie apparentes.	*Aliae notae argenteae quae ad latus quorundam ponderum extant.*	*Librae Romanae noſtri temporis.*	*Unciae*	*Scrupula*	*Grana*
[d] V—AD.AVGVST.TEMP.C.P		—5	2	12	
ΑΔ—ΘЄΟΔωΡΟΥ		—3	10	12	
Λ.Α—		—L		13	15
ΛΔ--	—		—11	13	12
[e] ӾS[s] —	—		—5	18	
oo oo —	—		—3	20	12
Ӿ·Γ—	—		—3	21	6
oo —[f] AD.AVGVS.TEMP.C.P			—3	19	4
Ӿ·Γ—	—		—2	20	16
Ӿ·Γ—	—		—2	20	
Ӿ·Γ —AIBANIC			—2	20	
oo oo —	—		2	18	16
Ӿ·B—	—		—1	22	12
Ӿ·B—	—		—1	22	
Ӿ·B—	—		—1	21	16
Ӿ·B—	—		—1	23	4
Ӿ·B—	—		—1	20	20
Ӿ·B—	—		—1	22	12
o o —	EXADCA		—1	23	
o o —	—		—1	21	16
o o-- *Iſtud pondus caeteris aliquanto latius eſt.*			1	21	4
Ӿ·A—	—		—1	1	4
o o— *Iſtud etiam caeteris latius eſt.*			—1	1	15
Ӿ·A —	—			—22	16
Ӿ·A —	—			—20	
o —EC	—			—20	20
o Ɛ.C	—			—22	16
o —	—			—22	12
o	— —			—22	
o —	— —			—21	20
3 —[g]	— —			—16	12
H— [h]	— —			—17	
o	— —			—11	20
IoB—	— —			—11	15
I.B—	— —			—11	
o —	— —			—7	6
o o	— —			—2	10

Miſſa fuerunt haec Roma, à Nicolao Florentio menſe Novembri; anno 1562. & olim à Smetio magna ex parte viſa atque obſervata.

a ⁝ hoc interſerit mſ. Pigh. b :.: — 3 — 18. mſ. Pigh. c Q. Jun. Ruſticus a Scaligero in Indice *Praetor Urbanus* dicitur Fabrett. vero explicat inſc. c. VII. p. 557. *Praefectus Urbi*. vid. not. ad primam ſequentis paginae.

d V AD AVGVST TEMP. C. P - 5 2 12 Pigh. ſch.

e ӾS Id.

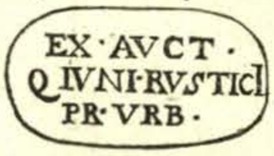
f AD AVGVS. TEMP. C. P. Pigh.

g 3 ita Pigh. ſched.

h K Pigh. ſched.

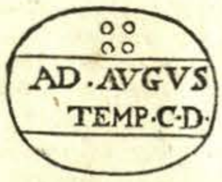
Superiorum ponderum aliqua delineavit ſua manu Metellus noſter, quae heic repraeſentare libuit.

1 *In Lapide nigerrimo, duriſſimo, politiſſ. ex Africa vel Aegypto. ponderis nota in latere viſitur; cujus inſcriptio in duobus ejuſdem ponderis lapidibus nigris eadem eſt: haec nempe.*

Hic fuit Praefectus Urbis Coſſ. Leontio & Salluſtio a. Chriſti 344. teſte Sigonio. Panvin. refert ad ann. ſequ. Ad Ruſticum Praef. Urb. eſt L. 23. Cod. Theod. de appellat. & poenis ear. PP. Romae 6. Non. Jul. Amantio & Albino Coſſ. h. e. ut Panvinius vult ann. Chr. 345. Gud.

2 *Puncta quatuor ſupra ſunt; inſcriptio autem in latere eſt, ſic:*

3 *In aereo pondere.*

4 *Lapis niger cum puncto ſolo, id eſt uncia. Puncto enim uncia notatur.*

5 *Supra inſcriptio eſt.*

6 *Mittebant Romam in provincias devictas pondera ſua, ut in Libanum, quod hic vides.*

Ɣ·Γ

ΛΙΒΑΝΙC

Supra autem eſt illud.

Ɣ·Γ

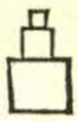
In latere vero iſtud

ΛΙΒΑΝΙC

Forma autem ex aere hujus erat formae.

7 *Haec eſt lapidi forma, quo pondera adpendebantur, ferro ſupra adfixo: ſupra quod ferrum, ferreus annulus eſt, quo digitum comprehendendo immittamus.*

Extat apud Dn. Horatium della Valle, uncia ex argento cum his literis.

8 EXACT·IN·C·ST

Ultimam omiſit ſculptor in hac forma ejus.

Grutero dominus unciae, deſcriptore Gutenſtenio.

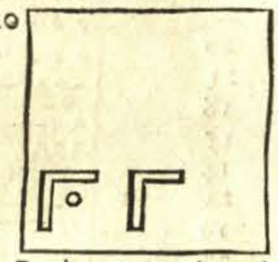
Alia ejuſdem Maſſaei pondera aenea non tamen ita antiqua, ut ſuperiora, ſed medii temporis, ac ejus formae cum notis argenteis, qua ſingula hic repraeſentantur.

9

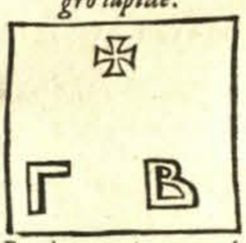
Pendet uncias tres & ſcrupula viginti.

10

Pendet uncias duas & ſcrupula 18. & grana 6.

11 *Tabella ſubtilis nigro lapide.*

Pendet unciam 1. & ſcrupula 20. & grana 16.

12

Sine ulla nota. Pendet unciam 1. ſcrupula 15. & grana 20.

13

Pendet unciam 1. & ſcrupulum 1. & grana 14.

14

Pendet ſcrupula 11. & granum 1.

15

Pendet ſcrupula 7. & grana 6.

16

Hoc utrinque ſic notatum eſt,

17

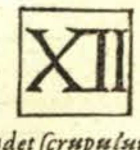
Pendet ſcrupula 7.

18

Pendet ſcrupula 3. & grana 10.

19

Pendet ſcrupulum 1. & grana 18.

Miſſa item a Nicolao Florentio & a Smetio quondam magna ex parte viſa.

1 *Compſae in Hirpinis.*

C. VMBRIVS. EVDRASTVS
FONTVNATVS. IIII VIR (sic)
MENSVRAS. LEGE. CIVITATIS
PROPRIO. SVMPTV

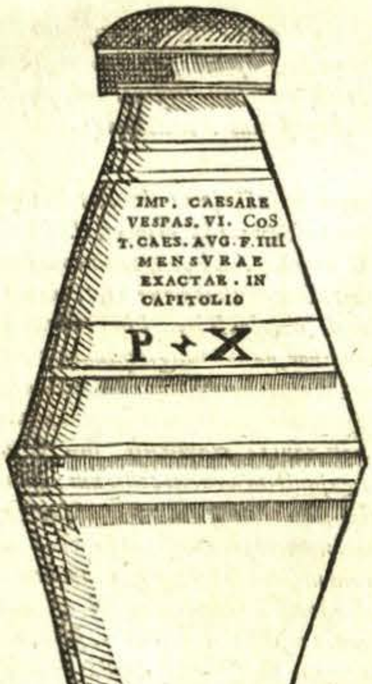
Gruterus ex autographo Cittadini.

2 *Sextarium rotundum, infra largius,* P. VI. *altum* IVS *craſſum tertia parte grani. eſt autem ex aere antiquo. ſuprà haec eſt inſcriptio circum.*

SEXTARIALIS. EXACTA. T. . . . . DD. NN.
ARCADII. ET. HONORII. . . . .

E Metellianis.

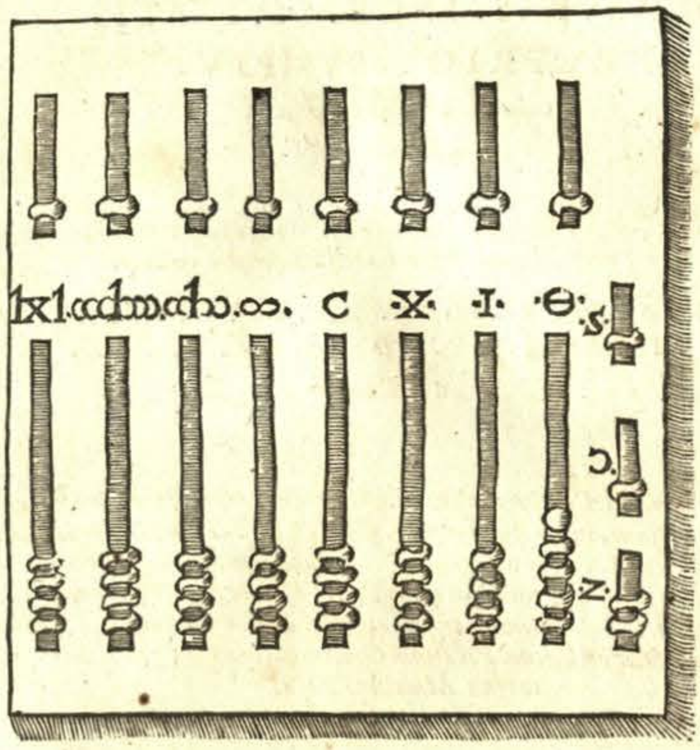
3 *Extat Congius aereus apud A. Colotium, altus* P. I. *& circiter. Literae inſcriptae manubrio, quod collum vocant, argenteae ſunt, in aes ipſum inſitae. Hoc autem vas Paulus Caeſius Cardinalis ex Tuderto Hetruriae, profectus Loretum voti gratia, ſecum unà cum aliis vetuſtis monumentis retulit. Exacta autem ſaepe menſura, tum vino tum aqua, Colotius reperit eſſe librarum decem, ut hic etiam pingitur. Inde autem interpretari poteſt Edictum quoddam Valentiniani, quod adhuc viſitur ad hortum Penatium Oddonis Columnae, qui dein appellatus fuit Martinus Papa.*

Grutero è Metelliano cod. Gutenſtenius.

Hunc Congium in aes incidi curavit, expreſſitque atque interpretatus eſt Villalpandus tom. 3. in Ezech. Parte ſecunda lib. 3. cap. 25. Vultque ex eo uno, ad colonias populo Romano tranſmiſſas omnes illius regionis menſuras omniaque pondera ad normam Romanorum exacta. Alii tamen dubitant num ſit genuinus congiarius antiquus, putantque ſuppoſititium eſſe.

Heic commodè ſequetur forma iſthaec Abaci numerarii aenei antiqui.

Hujus copiam fecit amico illi noſtro magno Domino Marco Velſero clariſſimus Medicus Adolphus Occo. quem Velſerum nihil impedit quin ſuis verbis, hoc eſt propriis & apertis, audiamus uſum inſtrumenti iſtius pandentem.
Ait ergo in Commentario librorum limatiſſimorum, quibus complexus eſt res Auguſtanas Vindelicas:

Adverſa iſta abaci pars, XIX. *foraminibus oblongis diſtincta, nos alveolos dicemus. Horum octo ſuperiores, ſinguli ſingulos claviculos ductiles habent, utrimque capitatos ne excidant: Septem inferiores, claviculos quaternos habent, octavus quinque: Notae interjectae,* Θ. I. X. C. ∞. CClɔɔ. CCClɔɔɔ. IxI. *Praeter duplicem ordinem iſtum, ad dextrum latus tres etiam alveoli, quorum qui* S. & Ɔ. *ſignati, ſingulos:* 2. *duos claviculos habet. Claviculi itaque* XLV. *omnino, omnes mobiles. Partis averſae eadem ſpecies, & quod pro foraminum ratione neceſſe, totidem alveoli, claviculi item hinc quoque capitati ſeu umbellati, caeterum notae nullae nec numeri, ſed ad abaci angulos pro pediculis lunulae quatuor, paullo magis quam claviculi extantes, quo hi ſcilicet liberè duci & reduci queant. Uſus, quantum datur intelligi, ut in* XIV. *alveolis quibus numeri interjecti, claviculi ſinguli inferiorum alveolorum, tot ſive aſſes, ſive quid aliud cujus calculus ponitur ſignificent, quot interſcriptus numerus; ſuperioris alveoli claviculus unicus, uno plus quam inferiores omnes ſimul accepti. Exempli cauſa, claviculi, ſub* I. *ſinguli ſingulos, nam* I. *unum eſt, omnes ſimul quatuor, ſuperior autem quinque ſignificat, ergo junctim novem colligunt: ſit addendus decimus, reducentur iſti claviculi, & primus ſub* X. *movebitur, inde ſecundus, tertius, quartus, ad* XL. *uſque, ſuperior addet* L. *ut colligantur* XC. *In centenariis, millenariis & reliquis par ratio, cum abaci numeri per claſſes diſpoſiti ad novies centena dena millia excurrant. Alveolus ſub* Θ. *quinque claviculos habet, totidem unciarum indices, ſuperior una amplius, hoc eſt, ſex uncias exprimit, ut unciae* XI.
Demet. de minutiis. *conficiantur, quibus ſi duodecima adjicienda explendo aſſi, reducentur iſti, & ducetur ſub* I *unus. In tribus alveolis ad dextrum latus, ſingularis claviculus* S. *ſemunciam notat; ſingularis item* Ɔ. *ſicilicum, hoc eſt, quartam unciae partem; nam Demetrius Alabaldus* Ɔ. *ſicilici notam eſſe ſcripſit: duo demum* 2. * *ſingul. duellas ſingulas, id eſt tertias unciae partes. Admonuit Caeſ. Baronius, cujus ſumma eruditione humanitas nihilo inferior eſt, ad aereas hujus generis tabulas, aereoſque ſive claviculos ſive calculos*
Non. c. 1. Non. c. 3. *pertinere Nonii verba:* Aerea numeri nota. Lucil. lib. XXIX. Haec eſt ratio, perverſa aera ſumma, & ſubducta improbè. *Videri poſſe, aera ſumma, quae in ſuperioribus alveolis. Illuſtriorem etiam alium Nonii locum eſſe:* Aera neutri. Marc. Tull. Hortenſio: Quid tu inquam, ſoles, cum rationem à diſpenſatore accipis, ſi aera ſingula probaſti, ſummam quae ex his
Fauſtus de Spiritu ſancto. confecta ſit non probare? *Hinc* aeram *à Fauſto Regienſi* ſupputationem *appellatam: quamquam tum Fauſtus, tum Fulgentius, Eulogius & Hiſpani reliqui, eo quidem à nominis analogia receſſerint, quod* aeram *ſingulari numero dixerint.*

* Peireſcius, qui ſimilem modum abaci effoſſum Auguſtoduni accepit, voluit duos illos claviculos ſub ſemuncia & ſicilico eſſe potius ſextulas, quae junctae duellam efficiant, quarum una addita ſemunciae efficiantur duellae duae, ut ambabus additis efficiuntur ſextulae quinque (nimirum ſemuncia aequivalet tribus) adeo proinde ut hac ratione ſupputari poſſint omnes unciae partes tam duellares, quam ſextulares, quod fieri non poſſet, ſi claviculi ſolum duellas deſignarent &c. Gaſſendus lib. v. de vita Peireſcii, quem vide.

IVLII CAESARIS.

1 *Malphiae in Apulia aut Calabria in baſi.*

Vidit Smetius.

4 *Treveris. In lapide allato Treveros ex oppido Sarbruck.*

CAES.[1] RO. EXER. IMP. P. P.

S. C.[2] AV. TREVE. INGR

ESSVM.H.CASTRA.SARRAE

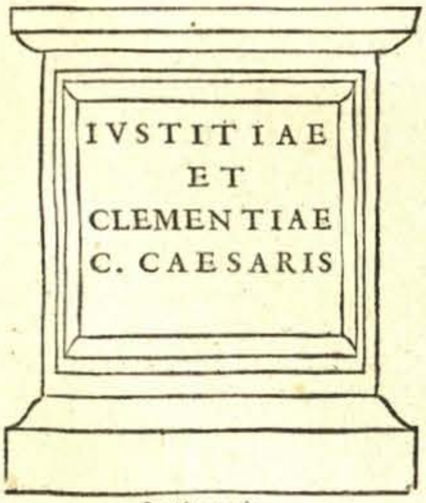
FLV.PRO.MIL.CVSTODIA

BIENN. POTITVS.EST

Ex Scaligero.

1 RO. ſcripſi ex Scaligeri Lection. Anſon. pro PRO. quod eſt in Grutero vid. Scalig. & Freher. ad Moſellae v. 224. 2 ANTE. V. TRV. Bart. Adverſ. L. II. I. ſed bene habent ſe edita AV. TREVE eſt Auguſtae Treverorum. Caſtra Sarrae nunc Sarbruc. pro quo male legitur apud Barth. d. l. HOC. CASTO. SARRAE.

6 *In vico Luc. in Provincia.*

Ex Simeonio.

2 *In agro Bateſtano, nunc dicto Madrigal, in Hiſpania Tarraconenſi, ſunt boves quinque marmorei ſinguli cum inſcriptionibus ſequentibus: neſcio an aevi Juliani.*

Primus habet in latere dextro,

LONGINVS.PRISCO.CALVO

In latere vero ſiniſtro,

LAVINIO. PRI. F. C

Secundus in latere dextro,

CAECILIO. METELLO

In ſiniſtro autem,

CONS. II. VICTORI

Tertius, in latere dextro,

EXERCITVS. VICTOR

At in ſiniſtro,

HOSTIBVS. FVSIS

Quartus, in dextro,

L. PORCIO. OB. PROV. OPT

ADMINISTRATAM

In ſiniſtro vero,

BATESTANI. POPVLI. F. C

Quintus habet,

BELLVM. CAESARIS

ET.PATRIAE.EX.MAGNA.PARTE

CONFECTVM. SEX. ET. CN

MAGNI. POMPEI. FILIIS. HIC

IN. AGRO. BATESTANIORVM

PROFLIGATIS.

Cluſ. leg pro CALVO. LAVINIO. PATRI. ſic: CAESONIO. PATRI. DCCXXXII.9.

Cluſ. legit PROVIN. OPTIME. ADMINISTRA.

Ex Apiano, & obſervatis Pierſonii. deſcripſit & Car. Cluſius.

3 *Eborae. Ambigam quoque de vetuſtate ejus.*

DIVO. IVLIO

LIB. IVL. EBORA

OB.ILLIVS.INMVN.ET.MVN

LIBERALITATEM

EX. D. DD

QVOIVS. DEDICATIONE

VENERI. GENETRICI

CESTVM.MATRONAE

DONVM.TVLERVNT

E Morali & Mendezio. Tomaſin. de donar. c. 16.

5 *Auguſtae Taurinorum, in aedibus Pingonii, marmor quo ſtella crinita in medio cujuſdam quadri, extra vero quadrum, ſed in extremo fractum, haec inſcriptio.*

C. IVL. CAESAR. C. F

DE. GALLEIS

ET. ALLOBROGIB

. . . . .PHAVIT

E Pingonio.

7 *Romae in aedibus Colotianis, ad aquae Virginis ductum, tabulae marm. fragmentum.*

OCTAVII PATRIS AVGVSTI.

CAESAR C. OCTAVIVS. C. F. C. N. C. PR

I PATER. AVGVSTI

IC. Q. PR TR. MIL. BISQ. AED. PL. CVM

COS.IN. ASIA C. TORANIO. IVDEX. QVAESTIONVM

PR. PRO. COS. IMPERATOR. APPELLATVS

EX. PROVINCIA. MACEDONIA

Vidit Smetius. Interpretatur eam Auguſt. Dial. X. p. 196. & Sigon. II. de Judic. c. 5.

AVGVSTI

1 *Romae in hortis Medicaeorum, in Vaticanis collibus. In ara marm. eleganti undique ſculpta.*

SENATVS. POPVLVSQ
ROMANVS
IMP. CAESARI. DIVI. F. AVG
PONTIF. MAXVM
IMP. COS. TRIB
POTESTAT

In primo latere Victoria alata in colle inter laurus ſtans, ſcutum rotundum, minimis literulis inſcriptum monſtrat.
In ſecundo latere ipſe Auguſtus cum ſacerdotibus aſtantibus ſacrificat, & ſunt ſuperne lituus, lanx & poculum.
In tertio latere Auguſtus quadrigis vehitur, & ante eum ſtat mulier, fortaſſis Livia, cum duobus filiis. Poſt eum alius ad laurum aſtat. Supra ipſum Deus, ut apparet, Mars, in bigis vehitur. Supra mulierem, aliud numen (forte Juno) velo ampliſſimo arcuatim ambiente, ſe è nubibus promit.
In quarto latere, Apollo lyram tangens, in rupe ad arborem ſedet: & ante eum ſus eſt, cum multis foetibus, & paſtor cum virga, divino habitu, pectore ſcilicet nudo, reliqua veſte tenui rugoſaque indutus: omnia optime ſculpta: ſed partim vetuſtate, partim fracturis mutila deformataque.

Deſcr. Smetius.

2 *Romae in domo quondam Julii Tamarozii fragmentum.*

SENATVS. POPVLVSQ
ROMANVS
IMP. CAESARI. DIVI. AVGVS. F
PONT. MAX. IMP. COS
TRIB. POT. . . . .

Ex Mazochio & Metelli ſchedis.

3 *Brixiae.*

C. IVLIO. C. F
* FAB. SCAPT
CAESARI
AVGVSTO

Ex Panvinio. * Vera lectio. Nihil hic immutandum. Suet. Octav. 40. *Fabianis & Scaptienſibus tribulibus ſuis:* Julios. quatuor partim in Fab. partim in Scapti. habes ccxxxv. 8.

4 *Apud Caerites, Tuſciae.*

IMP. CAESARI
DIVI. F. AVGVSTO
PONTIF. MAXIM
S. P. Q. CAERES

Ex Onufrio.

5 *Marmor Parium, quod intus abierat in Cryſtallum, longum ped. ix. latum iii. ſpiſſum ii. ad tres columnas templi Julii, in foro Romano.*

SENATVS. POPVLVSQVE. ROMANVS
IMP. CAESARI. DIVI. IVLI. F. COS. QVINCT
COS. DESIGN. SEX. IMP. SEPT
REPVBLICA. CONSERVATA

Smetius vidit.

6 *Seduni in Valleſia, templo D. Virginis ad majorem portam, fragmentum & initialib. literis & finalibus perditis.*

P. CAESARI. DIVI. I
AVGVSTO. COS. *XI
RIBVNICIA. POTESTATE. †XV
PATRI. PATRIAE
TIFICI. MAXIMO
. . . . . . AS. SEDVNORVM
. . . . PATRONO

E Simlero & ſchedis Commelini. nam quod ſe à Paulo Gulielmo habuiſſe ait Lipſius, mangonis manus ſubiit. Strumſius item habet. 618.
* XIII. † XXVIII. vid. Caſaub. ad Suet. Octav. c. 58.

7 *Elogium Auguſto dicatum in * tropaeo Alpium, de quo Plinius libri tertii capite xx.*

IMP. CAESARI. DIVI. F. AVGVSTO
PONT. MAX. IMP. XIIII. TRIBVNIC. POTESTAT. XVII
S. P. Q. R
QVOD. EIVS. DVCTV. AVSPCISQVE
GENTES. ALPINAE. OMNES. QVAE. A MARI
SVPERO. AD. INFERVM. PERTINEBANT
SVB. IMPERIVM. P. R. REDACTAE. SVNT

Ex Onuphr. Panv. aliis. Jacobus Lopides Stunica in itiner. tom. III. biblioth. Hiſpan. vidit in arce viculi Turbie, corrupto e τῶ Tropaea nomine IX. mill. paſſ. a Nicaea in cacumine Alpium. Gud. * Hunc locum eundem eſſe, qui Ptolomaeo τροπαῖα Ἀυγούςτου vocatur, nomen ſimul & ſitus indicat. Inſcriptionem ipſam vero adulterinam eſſe ac e loco Plinii confictam, ſuſpicatur Cluverius lib. 1. Ital. antiqu. fol. 64.

8 *Arionae in Hiſpan. quod olim Aurigia, in baſi.*

IMP. CAES. AVG. PONTIF
MAX. TRIB. P. XXXIIII
COS. XIII. P. P
VICTORIAE. SACR
L. CAETRONIVS. M. F. PACORVS
L. AIM. L. F. NIGELLVS
AED. II. VIRI
D. S. P. F

E Goltzio & Metelli ſchedis.

9 *In columna, in portu Bajano.*

DIVI. IVLII. DIVO. AVGVSTO. F. P. P. TR. XII. POT. XVII

E ſchedis Urſini.

10 *Spoleti in tabulae fragm.*

. . . . DIVI. AVGVSTI . . . .
MAX. TRIB. POT. . . . . COS. . .
. . . . . . CALONITA . . . . . .
P. DOLAB . . . .

Grutero ex ſchedis F. Urſini Gutenſt.

1 *Romae ad D. Petri Baſil.*

IMP. CAES. DIVI. FIL
AVGVSTO
TERRA. MARIQ.
VICTORI.
SACERDOT. BONAE. DEAE
ET. COLLEG. VII. VIR. EPVLON
COMMVN. BOP. VOTO
*RAVENAT
D . D

Gruterus ex Urſini ſchedis.
* Ravenates hoc loco habitatores Regionis xxv. trans Tiberim. Haec enim civitas Ravennatum dicta fuit. Cujus rei cauſam habet Faunus l. v. c. 6. & Marlian. Rom. Topograph. V. 19.

2 *Puteolis in fronte templi majoris, quod antiquum eſt, quadratum, totum ex Pario marmore, opere Corinthiaco pulcherrimo.*

RNIVS. L.F. [1]TEMPLVM. AVGVSTO. CVM. ORNAMENTIS. D. D

Jo. Jovianus Pontanus integrè legit, L. CALPVRNIVS. *& ſic exhibet Mormill. antiq. di Pozzolo p. 22. 9. Sed ſaxum illud angulare cum tympani parte nunc decidit. Totum autem tympanum adeò bene junctum eſt, ut quidam ex uno ſaxo perpetuo eſſe putent.*

In latere ſiniſtro ejuſdem templi. Eadem eſt CCCLXXXII. 2. *&* DCXXIII. 5. *vid. Capac. l.* 11. *Hiſt. Neap.* 24.

L. COCCEIVS. L
C. POSTVMI. L
AVCTVS. [2]ARCHITECT

Steph. Pighius vidit atque exſcripſit.
1 Chriſtiani templum hoc conſecrarunt D. Proculo, qui fuit diaconus S. Januarii, Epiſcopi Beneventani, & ſocius ejus in Martyrio ſub Diocletiano A. Chriſti 280. Maz. 3. 25.
2 De Cocceio hoc Cryptae Neapolitanae architecto vid. Strab. l. v. fol. 196. & Capac. l. 2. c. 2. p. 384. Duxit infra Avernum Cumas uſque cuniculum.

3 *Beneventi in aedibus Altavillani.*

P. VEIDIVS. P. F. POLLIO
*CAESAREM. IMP. CAESARI
†AVGVSTO
ET. COLONIAI. BENEVENTANAI

E Verderii ſchedis, nec longè ſecus citat Lipſius ad Tacitum. l. 3. Annal. 64 quem vide, ubi docet ſtatuas effigiesque dedicandi morem.
* Sic Lipſ. vulgo Caeſareum. † AVG. Lipſ.

4 *Burdegalae ara quadrata. in dextra vaſis extat forma anſati, ore pedeque imo fere paribus, ſed ventre latiore, atque ovi figura. In ſiniſtra lanx eſt intus formata ferè in roſam, ſed cujus medio capitulum eminet humanum, quaſi quibuſdam alis ab utroque humero expaſſis. ſubjicitur mento ejus mantile conglobatum mappaeve quid ſimile. In poſtica corona eſt querna, lemniſcata. Summum vero marmor jacentes duo exornant cylindri, ſquamis quibuſdam obducti, humaniſque vultibus, qualem ſolemus plenam Lunam pingere, in baſibus inſigniti, canale diſparati tam alto, ut ibi quondam fuiſſe aliquid erectum ſuſpicio ſit, quod ornatui foret ornamento. In quarta planitie haec eſt inſcriptio.*

AVGVSTO. SACRVM
ET. GENIO. CIVITATIS
BIT. VIV

Deſcripſ. Vinetus. Merula. l. 3. Coſmogr. Scalig. lib. 1. Auſon. Lect. 5.

5 *Puteolis.*

AVGVSTO. SACRVM
ET. GENIO. CIVITATIS
PVTE . . . .

E Scipionis Mazellae antiqq. Capacius Hiſt. Neapol. p. 728. Cumanum lapidem appellat.

6 *Emeritae Auguſtae, in aedib. Ferdinandi de Carrera.*

DIVO. AVGVSTO
ALBINVS. ALB. F. FILAMEN
DIVAE. AVG. PROVINCIAE
LVSITA

E Goltzio.

7 *Romae in domo Frid. de Planca.*

DIVO. AVGVSTO
TI. *CAES. AVG
LEGATVS. PRO. PR
A. VITELLIVS. A. F

Metellus e B. Vallamberti autographo, extatq; etiam in Antiqq. Boiſſardi. T. V. 87.
* CAESARIS. AVGVSTI. Boiſſ.

8 *Oliſipone juxta D. Jacobum.*

DIVO. AVGVSTO
C. ARRIVS. OPTATVS
C. IVLIVS. EVTYCHVS
AVGVSTALES

E Schotti ſchedis.

9 *Veronae in aedib. Variorum.*

AVG. SACR
PROBVS. VI. VIR. AVG.
† L. IƆ. IƆ. IƆ

Ex mſ. Panvinii Scultetus.

† M.L.P.D.D Sarayna.

10 *Extra Tarraconem, in vinea Santperii, via Vallenſi.*

AVG. SACRVM
IN. HONOREM
ET. MEMORIAM
AE . . . . STALIS
AEM . . . . . DOTE
. . . . ET
CONLIBERTO
S . F

Grutero Schottus.

11 *In agro Illicitano Hiſpan. hodie Alcante.*

AVG. DIVI. F
*C. METIVS. C. F. CELER
D . D

E Goltzio & Strada.
* Metium Celerem ab Imp. Domitiano miſſum ad Legionem Syriacam carmine proſecutus eſt Statius lib. III. Sylv. praefat carm. 1. Metius Rufus ſub Domitiano Aegypti praefectus. Suet. Dom. c. 4.

1 *Romae in S. Johanne prope S. Silveſtr.*

DIVO. AVG. SACRVM
C. PONTIVS. C. Ↄ. L
CHRESTVS
PERELIA. A. Ↄ. L
NYMPHE
PRO. FILIIS. SVIS
A. PEREL. V. M. NYMP
V. S. L. M

E Mazochio.

2 *In Croatia. in inſula quae Vlaſichi vulgo dicitur. Apian.* 356

DIVO. AVG
SACR
L. QVINTIVS. C. F
GALLVS
TESTAMENTO. PONI
IVSSIT

Ex Lazio.

3 *In Ganea inſula, in ore Ponti Euxini, columna marmoris candidi erecta medio mari in rupe.*

. . . . DIVO. CAESARI. AVGVSTO
. . . . . . ECL. ∴ . ANNIDIVS . . .
. . . . LEG. L. A. . . . RONTO
. . . .
. . . .

Pingitur hic Sphynx.

Ex Cluſii & Bongarſii ſchedis Gruterus.

4 *Conſtantinopoli in columna quadrata, in cujus ſingulis lateribus caput taurinum.*

C. CAESARI. AVGVSTO
*F. C. LANNIDVS. C. F
CLA. FRONTO

Ex Lazio. & forſan idem eſſe debet cum ſuperiore.

* Camerar. Med. hiſt. c. 71. e Leunclavio in Pand. Turcic. L. CL. ANNIDIVS. L. F. CLA. PONTO & Heurn. in Chaldaico.

5 *Romae.*

. . . .
. . *PRINC . . . . IVVENTVTIS. A. . . .
†QVEM. COS. POPVLVS. CREAVIT
ANN. NAT. XIIII
. . . SENATVS. ET. POPVLVS. ROMANVS. . . .
. . . HONOREM. DOMVS. AVGVSTAE. KALAT

Ex Panvinii faſtis.

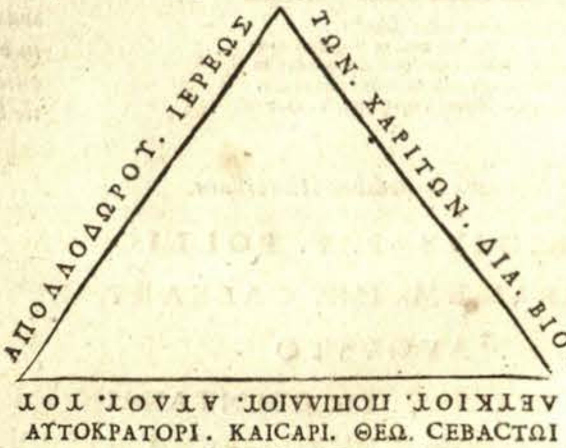
* Eſt de Cajo fratre Lucii nato A. 734. Silio & Apul. Coſſ.
† A. Urb. 748. Dio.

6 *Obeliſci, qui Romae in Vaticano eſt, titulus.*

DIVO. CAESARI. DIVI. IVLII. F. AVGVSTO
TI. CAESARI. DIVI. AVGVSTI. F. AVGVSTO
SACRVM

Vidit Smetius.

7 *In Cycladibus tripes ſculptus, circa quem iſtud Epigramma.*

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ. ΚΑΙCΑΡΙ. ΘΕΩ. CΕΒΑCΤΩΙ
ΘΕΟΥ. ΥΙΩΙ

Ex Apiano.

8 *Romae in domo Caroli Aſtalli, in marmore grandi.* *Florentiae ponit Verderii mſ. in via S. Galli juxta pomerium: praemittitque hos verſus.*

* TI. CAESARE. TERT. GERMANICO. CAESARE. ITER. COS. CN. ACCEIO. CN. F. ARN. RVFO. LVTATIO. T. PETILIO. P. F. QVI. II. VIR. DECRETA Grut.

DECRETVM

AEDICVLAM. ET. STATVAS. HAS. HOSTIAM. DEDICATIONI. VICTIMAE
NATALI. AVG. VIII. KAL. OCTOB. DVAE. QVAE. PP. IMMOLARI. *CON
*SVAETAE. SVNT. AD ARAM. QVAE. NVMINI. AVG. ¹DEDICATA. EST. VIIII. KAL. OCT
²IMMOLETVR. ITEM. NATALI. ³TIBERI. CAES. PERPET. ACTVRI. DECVRIONES
ET. POP. ⁴CENET. QVAM. IMPENSAM. C. CASCELLIO. LABEONI. IN PERPET.
POLLICENTI. GRATIAE. ⁵AGANTVR. MVNIFICENTIAE. EIVS.
EOQ. NATALI. VT. QVODANNIS. VITVLVS. IMMOLETVR. ET. NATALIB.
AVGVSTI. ET. TIBERI. CAESS. PRIVSQVAM. AD. VESCENDVM. DECVRIONES
⁶EANT. THVRE. ET. VINO. GENII. EORVM. INVITENTVR.
ARAM. NVMINI. AVG. PEC. NOSTRA. ⁷PONENDAM. ET. LVDOS. EX
IDIB. AVG. DIEB. SEX. ⁸FACIVNDOS. CVRAVIMVS.
NATALI. AVGVSTAE. MVLSVM. ET. ⁹CRVSTVLA. MVLIERIB. VICANIS
AD. ¹⁰BONAM. DEAM. PEC. N. DEDIMVS.
ITEM. DEDICATIONE. STATVARVM. CAESARVM. ET. ¹¹AVGVSTARVM
MVLSVM. ET. ¹²CRVSTVLA. PECVNIA. NOSTRA. ¹³DEVOTIS. OMNIB.
ET. POPVLO. DEDIMVS. *PERPETVOQVE. EIVS. DIE. DEDICATIONIS
DATVROS. NOS. TESTATI. SVMVS. QVEM. DIEM. QVO. FREQVENTIOR
QVOTANNIS. SIT. SERVABIMVS. VI. IDVS. MARTIAS. ¹⁴QVIA. HAG. TI
CAES. PONT. MAX. FELICISSIME. CREATVS. EST

E Mazochio & ſchedis Metelli.

* ADSVETAE. Verd.
1 DEDICAT. Verd.
2 IMMOLENTVR. Verd.
3 TIB. Verd.
4 CENARET. Verd. CENARENT. Laz.
5 AGERENTVR. Verd.
6 IRENT. Verd.
7 FACIVNDAM. CVRAVIMVS. LVDOS. Verd.
8 P. N. Fabricius & Verd.
9 CRVSTLVM. Verd.
10 Junonem interpretatur Guth. *de Jur. pontif.* 3. 15.
11 AVGVSTAT. Verd.
12 CRVSTLA. Verd.
13 DECVRIONIBVS. Fabr. & Verd.
14 QVA. DIE Fabr. Verd.

NARBONE

Tabula marmorea inventa ad portam Regiam, anno cIↃ. IↃ LXVI.
cum diſcrimine ſic inſculpta.

T❦STATILIO TAVI.......
L❦CASSIO❦LONGINO.......
COS❦X❦K❦OCTOBR.......
NVMINI. AVGVSTI. VOTVM
SVSCEPTVM. A. PLEBE. NARBO
NENSIVM IN PERPETVOM

QVOD. BONVM. FAVSTVM. FELIXQVE SIT IMP. CAESARI
DIVI. F. AVGVSTO. P. P. PONTIFICI. MAXIMO. *TRIB. POTEST
XXXIIII. CONIVGI. LIBERIS. GENTIQVE. EIVS. SENATVI
POPVLOQVE. ROMANO. ET. COLONIS. INCOLISQVE
C. I. P. N. M. QVI. SE. NVMINI. EIVS. INPERPETVVM
COLENDO. OBLIGAVERVNT. PLEBS. NARBONEN
SIVM. ARAM. NARBONE. IN FORO POSVIT. AD
QVAM. QVOT. ANNIS. VIIII. K. OCTOBR. QVA. DIE.
EVM. SAECVLI. FELICITAS. ORBI. TERRARVM.
RECTOREM. EDIDIT. TRES. EQVITES. ROMANI
A. PLEBE. ET. TRES. LIBERTINI. HOSTIAS. SINGV
LAS. INMOLENT. ET. COLONIS. ET. INCOLIS. AD
SVPPLICANDVM. NVMINI. EIVS. THVS. ET. VINVM
DE. SVO. EA DIE. PRAESTENT. ET. VIII K OCTOBR
THVS. VINVM. COLONIS. ET. INCOLIS. ITEM. PRAE
STENT. K. QVOQVE. IANVAR. THVS. ET. VINVM.
COLONIS. ET. INCOLIS. PRAESTENT. VII. QVOQ
IDVS. IANVAR. QVA. DIE. PRIMVM. IMPERIVM
ORBIS. TERRARVM. AVSPICATVS. EST. THVRE.
VINO. SVPPLICENT. ET. HOSTIAS. SINGVL. IN
MOLENT. ET. COLONIS. INCOLISQVE. THVS. VI
NVM. EA. DIE. PRAESTENT
ET. PRIDIE. K IVNIAS. QVOD. EA. DIE. T. STATILIO❦
TAVRO. MV. AEMILIO. LEPIDO. COS. IVDICIA
PLEBIS. DECVRIONIBVS. CONIVNXIT. HOSTIAS
SINGVL. INMOLENT. ET. THVS. ET. VINVM. AD
SVPPLICANDVM. NVMINI. EIVS. COLONIS. ET
INCOLIS. PRAESTENT
EXQVE. IIS. TRIBVS. EQVITIBVS. ROMA
LIBERTINIS. VNVS

NARBONESIS. A.........
NVMINIS. AVGVSTI. DL....
CAVIT.

LEGIBVS. IIS. Q. I. S. S

NVMEN. CAESARIS. AVG. P. P. QVANDO. TIBI
HODIE. HANC. ARAM. DABO. DEDICABO
QVE. HIS. LEGIBVS. HISQVE. REGIONI
BVS. DABO. DEDICABOQVE. QVAS. HIC.
HODIE. PALAM. DIXERO. VTI. INFIMVM
SOLVM. HVIVSQVE. ARAE. TITVLORVM
QVE. EST. SIQVIS. TERGERE. ORNARE
REFICERE. VOLET. QVOD. BENEFICII.
CAVSA. FIAT. IVS. FASQVE. ESTO. SIVE.
QVIS. HOSTIA. SACRVM. FAXIT. QVI.
MAGMENTVM. NEC. PROTOLLAT. ID
CIRCO. TAMEN. PROBE. FACTVM. ESTO. SI
QVIS. HVIC. ARAE. DONVM. DARE. AV
GEREQVE. VOLET. LICETO. EADEMQ
LEX. EI. DONO. ESTO. QVAE. ARAE. EST
CETERAE. LEGES. HVIC. ARAE. TITVLISQ
EAEDEM. SVNTO. QVAE. SVNT. ARAE
DIANAE. IN. AVETINO. HISCE. LEGI
BVS. HISQVE. REGIONIBVS. SIC. VTI
DIXI. HANC. TIBI. ARAM. PRO. IMP
CAESARE. AVG. P. P. PONTIFICE. MAXI
MO. TRIBVNICIA. POTESTATE. XXXV
CONIVGE. LIBERIS. GENTEQVE. EIVS
SENATV. POPVLOQVE. R. COLONIS.
INCOLISQVE. COL. IVL. †PATERN. NARB
MART. QVI. SE. NVMINI. EIVS. IN. PER
PETVVM. COLENDO. OBLIGAVERVNT.
DOQVE. DEDICOQVE. VTI. SIES. VOLENS
PROPITIVM (sic)

Ex edito exemplari, quod commentariis illuſtravit Vinetus: autographoque Franciſci Cicereii A. P. Fil.
Pighius ſub A. V. 763. *vid. & Tomaſin. de Donar.* 8. *p.* 80.

* vid. Boſ. de *Pontif. Imperat.* 2. §. 11.

† Ita dicta ob Julium Caeſarem ejus conditorem, qui Caeſar Pater appellatus fuit. Vocat ita Martialis VIII. ep. 72. Joh. Iſ. Pontanus in appendice itin. Gall. apud Boxhorn. Quaeſt. Rom. 54.

Fragmentum Ancyrae in ſuburbio, quod Augerius Busbequius vir clariſ. è Byzantina legatione retulit, communicavitque pluribus: princeps verò publicavit Andreas Schottus in ſcholiis in Epitomen Aurelii Victoris: notiſque poſtea illuſtravit Juſtus Lipſius. Continet autem Breviarium imperii Auguſtaei, illud ipſum de quo Suetonius Aug. cap. ult.

Tabula prima.

RERVM GESTARVM DIVI AVGVSTI QVIBVS ORBEM
TERRARVM IMPERIO POPVLI ROMANI SVBIECIT
ET IMPENSARVM QVAS IN REMPVBLICAM PO-
PVLVMQVE ROMANVM FECIT INCISARVM IN
DVABVS AHAENEIS PILIS QVAE SVNT ROMAE
POSITAE EXEMPLAR SVBIECTVM.

ANNOS. VNDEVIGINTI. NATVS. EXERCITVM. PRIVATO
CONSILIO. ET. PRIVATA. IMPENSA. COMPARAVI. PER QVEM
REMPVBLICAM *. . . . INATIONE FACTIONIS OPPRESSAM. IN [1]LIBERTATEM.
. . . . . . TVS. . . DECRETIS. HONORI. . . . CISIN. ORDINEM.
SVM [2]. . . . . CONSVLIBVS. . . . . TEM. LOCVM. . . .
PERIVM. MIHI. DEDIT. . . . RESPVBLICA. . . . . . PRAETORI
SIMVL. CVM. . . . . CONSVLIBVS. AVTEM. EODEM. ANNO. ME. . . . CONSVLEM
CVM. . . . ISSET. ET. TRIVMVIRVM. REIPVBLICAE. CONSTITVEN . . .
[3]QVI. PARENTVM. . . . NI. . S. . IN. EXILIVM. EXPVLI. IVDICIIS. LEGITIMIS
[4]VET. . . . . . POSTEA. MECVM. INFERENTIS. REIPVBLICAE. . . . . [5]ARMA. TERRAE. MA
RIQVE. . . . . NAQVE TOTO. ORBE. TERRARVM. VICTORQVE. OMNIBVS. CIVIBVS. PE
PERCI. . . . . EXIL. . . . . GENTES. QVIBVS. TVTO. . . . SERVARI. QVAM. EXCIDERE. IN. . . .
MILLIA. CIVIVM. ROMA. . . . SACRAMENTO. MEO. FVERVNT. CIRCITER . . . TA. EX
QVIBVS DEDV. . . AVT. REMISI. IN. MVNICIPIA. SVA. STIPEN. . . . TIS. MILLIA. ALI
QVANTO. . . M. TRECENTA. IIS. OMNIBVS. AGRO. A. . . . AVT. PECVNIAM. PROPR. . .
DEDI. NAVES. CEPI. SESCEN . . . . AS. SI. QVAE. MINORES TRIREMES FVERVNT.
. . . . . [6]VANS. TRIVMPHA. . . RVLIS. TRIVMPHOS. MIHI. . . . . ET. APPELLA. . . . MEL. IM
PERATOR. . . RIS TRIVMPHOS. . . . . PER. . . . VS. DEPOSVI. IN. CAPITOLIO. . . . . VOQVE.
BELLO. NVNC. . . . . TIS. OB. RES. A. . . . OS. AVSPICIIS. . . . TERRAM . . . E. PROSPE
RE. GESTAS. QV . . . . . QVIENS. DECREVIT. SENATVS. SVP. . . . . DVM. ESSE . . . .
QVO. SENATV. CONSVLTO. PVBLICATVM EST FVERE.

Vide de hoc lapide Caſaub. notas, quas cum ipſo monumento adjecit ſuo Suetonio, & Jacobi Gronovii. V. CL. editionem novam iſtius inſcriptionis ex Danielis Coſſonii ſchedis, in variis locis auctiorem & meliorem, quam ſequor in pleriſque. * *Sic* Coſſon. ſched. Unde conjicit Gronov. leg. *per quem Remp. dominatione Factionis.* 1 J. Gron. leg. & ſic ſupplendas lacunas cenſet *ornatus decretis honorificis, ab Senatu in Ordinem ſum adlectus. Sed Conſulibus mortuis in vacantem locum exercitus imperium mihi dedit, ac mox turbata reſpublica Ventidio praetori ſimul cum Carrinate Conſulibus factis. Antea autem eodem anno me ſolutum legibus Conſulem quum feciſſet.* 2 Sequentia omnia in hac prima tabula in Busbequiani exempli deſcriptione ſunt omiſſa, quae ex Coſſon. repoſuit Gron. 3 Gron. conjicit. *Qui in Parentem conjurationis ſocii fuerant.* 4. J. Gron. Veteri jure. 5 Sequentia ſic refici poſſe putat Gron. *Arma terra marique Romana ſignaque toto orbe terrarum circumtuli, victorque omnibus ſuperſtitibus civibus peperci & jam Ex Illuſtribus gentes quibus tuto licebat, ſervari quam occidere malui. Millia civium Romanorum adacta ſacramento meo fuerunt circiter quingenta, ex quibus deduxi in colonias, aut remiſi municipia ſua ſtipendiis ſolutis millia aliquanto plura quam trecenta, iis omnibus agro adſignato aut pecuniam propriam dedi. Naves cepi ſeſcentas roſtratas, ſi quae* &c. 6 Gron. ſic ſupplet, quae ſequuntur: *bis ovans triumphavi, tris egi curulis triumphos, & appellatus vicies & ſemel Imperator, quum plures triumphos mihi Senatus decreviſſet, ſemper tantum lauros depoſui in Capitolio. . . . . voque bello nunciato . . . tis. ob res amplas per duces ac legatos Auſpiciis Meis terra marique proſpere geſtas quinquagies & quinquiens decrevit Senatus ſupplicationes.*

Tabula ſecunda.

PATRICIORVM. NVMERVM. AVXI. CONSVL. QVINTVM
IVSSV. POPVLI. ET. SENATVS. SENATVM. TER. LEGI. ET
IN. CONSVLATV. SEXTO. CENSVM. POPVLI. COLLEGA. M.
AGRIPPA. EGI. LVSTRVM. POST. ANNVM. ALTERVN. ET
QVADRAGESIMVM. FECI [1](LEGI) QVO. LVSTRO. CIVIVM.
ROMANORVM. CENSITA. SVNT. CAPITA. QVADRAGIENS.
CENTVM. MILLIA. ET. SEXAGINTA. TRIA. [2]MILLIA. [3]CVM.
IMPERIO[4]. LVSTRVM. SOLVS. FECI (LEGI) CENSORVM . . . SINIO
COS. QVO. LVSTRO. CENSA. SVNT. CIVIVM. ROMANORVM. . .
QVADRAGENS. CENTVN. MILLIA. ET. DVCENTA. TRIGINTA.
TRIA. [5]MILLIA. CONSVLARI. CVM. IMPERIO. LVSTRVM. . . . . . .
. . . . COLLEGA. TIB. CA. . . SEX. POMPEIO. ET. SEX.
APPVLEIO. COS. QVO. LVSTRO. ET. ROMANORVM. CAPITVM. QVADRAGENS
CENTVM. L. . . . GINTA. ET. SEPTEM. MILLIA. LEGIBVS. NO. . .
[6]EXEMPLA. MAIORVM. EXOLESCENTIA. IAM. EX. NOS . . . .
[7]MVLTARVM. RERVM. EXEMPLA. [8]IMITANDA. . . . .

. . . .

1 Jo. Fr. Gronovius ad Liv. l. 44. corrigit. quem lege. 2 Haec vox addita ex Coſſon. 3 Hic eſt lacuna in Coſ. 4 *Imperio* repoſui ex Coſ. cum in Busbeck. ſit *Nuper*. Sequentia in Coſ. ſic leguntur CVM IMPERIO. . . . . LVSTRVM. . . . FECI CENSO. . . . SINIO. EOS. . . . QVO LVSTRO &c. Sic autem ſuppleri poſſe hunc locum J. Gron cenſet, *Alterum Conſulari cum imperio luſtrum ſolus feci Cenſorino & Aſinio Conſulibus.* 5 Sic Coſ. TRIA. M. . . . CVM. IMPERIO. LVSTRVM COLLEGA TIB. CA. . . . SEX. POMPILIO, & SEX. APPVLEIO. COS. QVO. LVSTRO. ET. . . . MANORVM. CAPITVM. quae legenda ex ſententia Gron. *tria millia. Tertium item Conſulari cum imperio luſtrum Collega Tiberio Caeſare feci Sex. Pompejo & Sex. Apulejo Coſ.* 6 Coſſ. TEMPLA 7 Coſſ. AVITARVM 8 IMI. . . . Gron. haec ſic conſtituit: *Quo luſtro etiam cenſa ſunt Romanorum capitum quadragiens centum millia & ſeptuaginta & ſeptem millia. Legibus novis latis exempla Majorum exoleſcentia jam ex noſtro uſu, etiam privatim avitarum rerum exempla imitanda propoſui.*

Tabula Tertia.

HONORIS. MEI. CAVSA. SENATVS. POPVLVSQVE. RO
MANVS. ANNVM. QVINTVM. ET. DECIMVM. [1] AGENTIS
CONSVLIS. DESIGNAVIT. [a] VT. [2] CVM. MAGISTRATVM. INIRENT
POST. QVINQVENNIVM. [b] EX. EO. DIE. [3] QVO. [c] DEDVCTI. IN.
[4] [d] FORVM. VT. INTERESSENT. CONSILIIS. PVBLICIS. DECREVIT. ET
SENATVS. EQVITES. AVTEM. ROMANI. VNIVERSI. PRINCIPEM.
[e] IVVENTVTIS. ROMANORVM. PARM. . . T . . .
. . . . . HASTIS. ARGENTEIS. DONATVM. APPELLAVERVNT
[f] PLEBEI. ROMANAE. VIRITIM. TRECENOS. NVMERAVI. EX. TESTAMEN
TO. PATRIS. MEI. ET. NOMINE. MEO. QVADRINGENOS. EX
BELLORVM. [g] MANIBIIS. CONSVL. QVINTVM. DEDI. ITERVM
AVTEM. IN. CONSVLATV. DECIMO. EX. PATRIMONIO. MEO
[h] IIS. QVADRINGENOS. CONGIARI. VIRITIM. [i] TER. NVMERAVI
ET. CONSVL. VNDECIMVM. DVODECIM. FRVMENTATIO
NES. FRVMENTO. PRIVATIM. [k] COLPLIO. EMENSVS. SVM
ET. TRIBVNICIA. POTESTATE. DVODECIMVM. QVADRINGENOS
NVMMOS. TERTIVM. VIRITIM. DEDI. [l] QVAE. MEA. CONGIARIA.
PERVENERVT. . . VM. MILLIA. NVNQVAM. MINVS. QVINQVAGINTA. ET
DVCENTA. . . . . TIS. [m] POTESTAS. DVODECIMVM. CONSVIATIS. TRECENTIS
ET. VIGINTI. MILLIBVS. PLEBIS. VRBANAE. SEXAGENOS
DENARIOS. VIRITIM. DEDI . . . ET. [n] QVINIS. MILITVM
MEORVM. [o] EX. MANIBIIS. CONSVL. QVINTVM. VIRITIM. MILLIA
NVMMVM. SINGVLA. DEDI. ACCEPERVNT. ID. TRIVMPHALE
CONGIARIVM. IN. [p] COLONIAS. HOMINVM. CIRCITER. CENTVM
ET. VIGINTI. MILLIA. CONSVL. TERTIVM. DECIMVM. SEXAGENOS
DENARIOS. PLEBEI. QVAE. TVM. FRVMENTVM. PVBLICVM. ACCEPERVNT . . . [q] DEDI
EA. MILIA. HOMINVM. PAVLO. PLVRA. QVAM. DVCENTA. FVERVNT

PECVNIA . . . AGRIS. QVOS. IN. CONSVLATV. MEO. QVARTO. ET
POSTEA. CONSVLIBVS. [r] . . . . CN. LENTVLO. AVGVRE
ADSIGNAVI. MILITIBVS. SOLVI. MVNICIPIIS. [s] PA. . . . R. . . VM. CIRCITER
MILLIENS. FVIT. QVAM. [t] ROMANIS. PRAED. . . . . . NVMERAVI. ET
CIRCITER. BIS. MILLIENS. ET. SES. CENTIENS. QVOD. PRO. AGRIS. PROVINCIA
LIBVS. [u] SOLVI. ID. PRIMVS. ET. SOLVS. [x] OMNIVM. QVI. DEDVXERVNT

COLONIAS. MILTITVM. IN. ITALIA. AVT. IN. PROVINCIS. AD. MEMORIAM. AETATIS
[y] MEAEFECI. ET POSTEA [z] NERONE. ET. CN. PISONE. CONSVLIBVS. ITEM
[aa] VC. C. ANTISTIO. ET. D. LAELIO. CONSVLIBVS. ET. C. CALVISIO.
ET. L. PASSIENO. COS. ET. CN. LENTVLO. ET. M. MESSALLA. CONSVLIBVS. ET. L. CANINIO
ET. Q. FABRITIO. CONSVLIBVS. . . . QVOS. EMERITEIS. STIPENDIIS
IN. SVA. MVNICIPIA. [bb] PRAEM. . . . TERSOLVI. QVAM. IN. REM. SEST. . . .
MILI. . . . IMPENDI.

QVATER. [cc] PECVNIA. MEA. IVVI. AERARIVM. ITA. VT. SESTERTIVM. [dd] MILLIENS
ET. QVINQVIENS. [ee] DED. . . . RAVI. AERARIO. DETVLERIM. . . .
AERARIVM. MILITARE. QVOD. EX. CNSILIO. . . . PRAEMIA. DARENTVR. MILITIBVS
QVI VI . . . EMERVISSENT. HS. MILLIENS. ET. SEPTINGENTI . . . . .
. . . . EO. DETVLI . . . .
. . . .
. . . . CN. P. LENTVLO . . . .
VLES. FVERVNT. CVM. D. . . . . CERENT. . . . . . . CENTVM.
MILLIBVS. HOMINVM. . . . . . . O. FRV . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

a Coſſ. VTRVM leg. cum Lipſio VT EVM. b Sic Coſſ. in Busb. ET omittitur. recte idem QVO pro DVO. c Coſſ. DEDVCERVNT. Gron. l. *Deducti erunt.* d Sic Coſſ. Al. *quo deducti in eorumque intereſſent.* e Sic ſupplevi ex Coſſ. Gron. legit: *Principem Juventutis Romanorum parmis utrumque & haſtis arg.* f Gron. leg. Plebi Romanae. Busbequ. bene *Viritim*, male Coſſ. *Virilia.* g Sic Coſſ. Al. *manubiis.* h Sic Coſſ. Al. *Bis. quadringenos.* i Sic optime. Coſſ. Al. *Iterum aere merui.* k Coſſ. *Collipio*, bene Lipſ. *coemto.* l Sic Coſſ. Al. *quae mea congiaria frumenti . . . . . um. nunquam minus* legit Gronov. *quae mea congiaria pervenerunt ad nummum millia nunquam &c.* m Sic Coſſ. Al. *Sia . . . . duodevigintesſimum Conſulatis.* Gronovius ſupplet. & corrigit *tribuniciae poteſtatis duodevigintesſimum congiari.* n Gron. emendat & *civis militum.* o *Ex manibiis* non eſt in Coſſ. p Gron. leg. *in coloniis.* q Sic Coſſ. niſi quod pro *ea millia* ſcribant *Familia.* r Delevi *Marco* & ex ſched. Coſſ. totum autem locum ſic reſtitui poſſe putat Gronov. *Pecunia, quam pro agris &c. ſolvi municipiis pacto ſeſtertium circiter milliens fuit, quam &c.* ſ Coſſ. Sic. ſed Busb. *Pa . . . ertium circiter ſexgenſim. itineris. emit, quam Romanis. trae . . . numeravi.* Gronov. haec valde corrupta eſſe videntur, & ſic corrigenda: *Seſtertium circiter milliens, fuit, quam pro agris Romanis praediatoribus numeravi ea circiter bis miliens & ſeſcenties, quod pro agris provincialibus. ſolvi id primus & ſolus.* t Coſſ. *quam . . . olianus . . . praed . . . numeravit* u Sic Coſſ. niſi quod pro *& ſolus* ſcribat . . . *dius.* Al. *ſolvi unus & ſolus.* x Coſſ. *omniumque duxerunt.* y Coſſ. *Felici &.* z Poſtea . . . Neroni . . . *Cn. Piſoni.* unde Gron. *Poſtea Nerone & Cn. Piſone.* aa Coſſ. *Item VC. C. Antiſtio &* D. *Laelio Conſulibus, Et C. Calviſio & Ipaſieno Coſſ. & N. M. Meſalla Conſulibus*, & L. *Caninio & Q. Fabritio . . . . os . . . . emp . . . . riteis ſtipendiis.* Unde Gronovius corrupta reſtituit, ut nunc editur. Sed lacunas ultimorum verborum ſic cenſet ſolidandas, *veteranis quos identidem emeritis ſtipendiis in ſua municipia remiſi, praemia aere numerato ter ſolvi.* bb Coſſ. *municip . . . . . . merato ter ſolvi quam in rem ſeſt . . .* Al. *Municipia praem . . . perſolvi quam . . . in . . . ſeſtert.* cc Sic Coſſon. Al. *quater . . . avi aerarium.* dd ſic Coſſon. vulg. *millia quingenta.* ee Coſſ. *adeo ſolvi prae erant aerario detulerim & in . . . . & ar . . . . cos aerarium militare quod ex conſilio . . . praeroia darentur qui vi . . emeruiſſent HES millies ſeptingent . . . . eo detuli . . . . . centum millibus . . . . Cn. & Q. Lentulo . . . ules fuerunt cum . . erint.* Ut haec conſtituenda eſſe conjiciat Gronov. vid. in ejus notis ad h. l.

Tabula Quarta.

Oppoſito latere

Series.

I

CVRIAM. ET. CONTINENS. [a]ET. CALCHIDICVM. [b]TEMPLVMQVE
APOLLINIS. IN. PALATIO. CVM. PORTICIBVS. AEDEM. DIVI. IVLII
[c]LVPERCAL. PORTICVM. AD. CIRCVM. FLAMINIVM. [d]QVAM. SVM
APPELLARI. PASSVS. EX. NOMINE. EIVS. QVI. PRIOREM. EODEM
IN. SOLO. FECERAT. OCTAVIANI. PVLVINAR. AD. CIRCVM
MAXIMVM. AEDES. IN. CAPITOLIO. IOVIS. FERETRII. ET. IOVIS
TONANTIS. AEDEM. [e]QVIRINI. AEDES. MINERVAE. ET. IVNONIS
REGINAE. ET. IOVIS. LIBERTATIS. IN. AVENTINO. AEDEM. LARVM
IN. SVMMA. SACRA. VIA. AEDEM. DEVM. PENATIVM. IN. [f]VELIA
AEDEM. [g]IVVENTATIS. AEDEM. MATRIS. [h]MAGNAE. IN. PALATIO
CAPITOLIVM. ET. POMPEIVM. THEATRVM. VTRVMQVE.
FECI. OPVS. IMPENSA. GRANDI. REFECI. SINE. VLLA. INSCRIPTIONE
NOMINIS. MEI. RIVOS. AQVARVM. COMPLVRIBVS. LOCIS. VETVSTATE
LABENTES. REFECI. ET. AQVAM. QVAE. [i]MARTIA. APPELLATVR
[k]DVPLICAVI. FONTE. NOVO. IN. RIVVM. EIVS. IMMISSO. FORVM
IVLIVM. ET. BASILICAM. QVAE. [l]FVIT. INTER. AEDEM. CASTORIS
ET. AEDEM. SATVRNI. CAEPTA. [m]PROFLIGATAQVE. OPERA. A.
PATRE. MEO. PERFECI. ET. EANDEM. BASILICAM. CONSVMPTAM
[n]INCENDIO.. AMPLIATO. EIVS. SOLO. [o]SVB. TITVLO. NOMINIS
FILIORVM.... NAVI. ETSI. VIVVS. NON. PERFECISSEM. PERFECI. [p]AB. HAE-
REDIBVS.... VIRGINE. EXEMPLVM. DEVM. IN. VRBE. [q]CONSVL...
FECI. [r]NVLLO. PRAETERMISSO. [ſ]QVOD. TEMP...... ET.....
. . . .
. . . .

a Gron. conjicit, *continens ei Calcidicum.* b Coſſ. *templum ſive Apollonis.* c Coſſ. *Luperear.* d *Quam ſum.* ſic. Busbe. Al. *quem ſum.* e Sic Coſſ. Al. *Quirinis.* f Coſſ. *Villa.* g *Juventutis* Coſſ. h Sic Coſſ. Al. *Matris Mag. Deae in Pal.* i Ut Lipſius conjecerat, ſic eſt in Coſſian. Al. *Maria.* k Coſſ. *duplicavi. cem .... in rivum.* l Coſſ. *que Juli inter* Coſſ. m *Profligata quae.* n Sicut Lipſius conjecit, ſic Coſſ. vulgo eſt hic lacuna *Conſumptam in ... ampliat.* o Coſſ. *ſub titulo nominis Filio- ..... navi etſi vivus.* Hinc elicit Gronov. legendum *ſub titulo nominis filiorum Caii & Lucii renovavi. & ſi vivus non.* p Coſſ. *perfec. ab heredita .... vinti octoginta templa Deum.* priora ſic corrigit Gronov. *perfici ab heredibus curavi.* q *Conſu.* vulgati. r Sic Coſſ. Al. *Fluvio.* ſ Coſſ. *quos ... temp....* in Coſſ. non invenitur etiam ſequens *Et.*

Continuatio I. Seriei, oppoſito latere.

[a]PRIVATO. SOLO... MARTIS. VLTORIS. TEMPLVM. FORVMQVE. AVGVSTVM. ET. TEMPLVM
APOLLINIS. IN. SOLO. MAGNAM. PARTEM............ [b]EMPTO. [c]FECI
QVOD. [d]SVB. NOMINE. M. [e]MARCELLI. GENERI. NITESCIT. [f]MANIBVS
IN. CAPITOLIO. ET. IN. AEDE. DIVI. IVLII. ET. IN. AEDE.
APOLLINIS. ET. IN. AEDE. VESTAE. ET. IN. TEMPLO. MARTIS
VICTORIS. [g]CONSECRAVI. QVAE. MIHI. CONSTITERVNT. [h]CIR
CITER. MILLIENS. AVRI. CORONARI. PONDO. [i]TRIGINTAQVINQVE
MILLIA. MVNICIPIIS. ET. COLONIIS. ITALIAE. CONFERENTIBVS
[k]AD. TRIVMPHOS. MEOS. QVINTVM. CONSVL. REMISI. ET. POSTEA
QVOTIESCVNQVE. [l]IMPERATOR. M........ AVRVM. CORONARIVM
NON. ACCEPI. DECERNENTIBVS. [m]MVNICIPIIS....... QVAE. ANTE
TEMPVS. [n]DEFVNCTARVM. AFFRICANARVM. [o]DEDI. SEXENS. ET. VIGIENS
DECREVERANT. MEO. NOMINE. AVT. FILIORVM. MEORVM
ET. NEPOTVM. IN. CIRCO. AVT. IN. FORO. AVT. IN
AMPHITHEATRIS. POPVL... QVIBVS. CONFECTA. SVNT. BESTIARVM
CIRCITER. [p]TRIVM. MILLIVM. ET. QVINGENTA. NAVALIS. PRAELII
SPECTACVLVM. [q]POPVLO. DEDI. IN. QVO. LOCO. NVNC
NEMVS. EST. CAESARVM. CAVA........ LONGITVDINE. [r]MILLE
ET. OCTOGENTOS. PEDES. IN. [ſ]LATITVDINE...... DVCENTIRES
IN. QVO. TRIGINTA. ROSTRATAE. NAVES. [t]TRIREMESQVE. PLVRES
AVT. IN. MINORES. INTER. SE. CONFLIXERVNT.... [u]CLASSIBVS. PVGNAVERVNT
PRAETER. REMIGES. *MILLIA. H... CIRCITER..................

a Haec tria verba *Privato ſolo Martis* adjeci ex Coſſ. *Privato ſolo* ſc. comparato, inquit Gron. vel conſecrato. dein vult ſubaudiri *exſtruxi nimirum templum forumque* b Lipſius ſic explet hunc hiatum, *magnam partem a me empto.* Gronov. vero, *magnam partem a privatis empto.* c Coſſ. *profeci.* forte *perfeci.* d Recte & hic Coſſ. *ſub nomine*, ut Lipſius conjecerat. Al. *ſuo nomine.* e ſic Coſſ. Al. *Veneri .... Manibus.* In Coſſ. tamen *Generis* corrupte pro *Generi* legitur, & *niteſcit* pro *niteſſit.* f Coſſ. *niteſſit .. dem. Manitis.* g *Conſervavi.* h *Conſtiterint inciriciter milliens.* Coſſ. Al. *Conſtiterunt circiter millenis.* i *Triginta quinque millia* & hoc ex Coſſ. Al. *triginta quinque millium.* k *Ad triumphos* Coſſ. ut ante Lipſius ex conjectura. l Coſſ. *Imperator a........rum coronarium.* Hinc Gronov. ſuſpicatur olim extitiſſe. *Imperator appellatus ſum, aurum coronarium.* m Coſſ. *Municip .... adque antea decreverant.* vulg. *decreveram.* n longe aliter ſchedae Coſſianae; poſt *decreverant*, novus verſus ſed cujus prima verba perierant .... *Gladiatorum dedi meo nomine & quinquiens filiorum ... nepotum nomine, quibus muneribus .... naverunt .... decem* ... dein ex lacuna decem verſuum notatur *poſt quam .. rum Africanarum.* Inde Gronov. videt *tempus defunctarum*, quod eſt in Busbequ. eſſe delendum & ſcribendum, *Venationes beſtiarum Africanarum.* o Haec verba *dedi ſexens & vigiens* ex Coſſiano ſunt adjecta. p pro vulg. *trium millium* habet Coſſ. *tre ..... & quingenta.* q ex Coſſ. reſcripſi *populo dedi in quo loco* Al. *popul. ..... Liberum in quo loco.* r *longitudinem* Coſſ. ſ *In latitudine pedes ... ducenti.* Gronov. videtur ſcrib. *in latitudine erant mille & ducenti.* t Coſſ. *triremes .... es plures* Gron. leg. *triremes quadriremes, plures autem minores inter ſe conflixerunt.* u *Claſſibus pugnaveRVNT.* haec ex Coſſian. * Gron. *millia hominum ... circiter.*

IN. TEMPLIS. OMNIVM. CIVITATVM. P. . . . . ET. ASIAE. VICTOR. ORNAMENTA. REPOSVI. QVAE. SPOLIATIS. TEMPLIS. . . . [1] CVM QVO BELLVM GESSERAM PRIVATIM. POSSEDERAT.
[2] STATVAE. PEDESTRES. ET EQVESTRES IN QVADRIGIS. ARGENTEAE STETERVNT. IN. VRBE. VXV. CIRCITER. QVAS. IPSE. SVSTVLI. EX . . . . EA. PECVNIA. DONA. AVREA. IN. AEDEM. APOLLINIS. MEO. NOMINE. ET. ILLORVM. QVI. MIHI. STATVARVM. HONOREM. HABVERVNT. POSVI.

1 Haec verba quatuor ex Coſſ. ſunt retracta, quae in vulgg. deſiderantur.
2 *Statuae pedeſtres & equeſtres in quadrigis argenteae.* Sic Coſſ. Vulgg. & in his & ſequentibus verſibus ſunt corruptiſſimi, qui pulchre ſunt ex Coſſoniano apographo reſtituti.

Tabula Quinta.

In apographo Coſſoniano notantur punctis verſiculi octo & viginti tanquam eraſi, exciſi & corrupti.

II.

MARE [1]. PACAVI. A. PRAEDONIBVS . . . . . . DOMIBVS. . . . .
. . . . . SVIS. . . . . CONTRA. REM. . . . .
. . . . . DOMINI . . . .
. . . . [2] FILIVM MEVM. REGIARI. . . . DAM TRADIDI. ET. POSTEA.
. . . .
. . . . FILIO EIVS. ARTAVIDI. . . . . QVI EX REGIO GENERE ARMENIORVM. ORIVNDVS. IN. ID. RE. . . . . . PROVINCIAS. OMNES. QVAE. TRANS ADRIANVM. MARE. VERGV. . . . . . . NASQVE IAM EX PARTE MAGNA REGIBVS EAS POSSIDENTIBVS. . . . . SARDINIAM. OCCVPATAS. BELLO. SERVILI. RECIPERAVI. . . . .

COLONIAS. IN. AFRICA. SICILIA. CALCIDONIA. VTRAQVE [3] HISPANIA. . . . GALLIA [4] NARBONENSI. P. . . . DIA. MILITVM. DEDVXI. [5] ITALIA. AVT. . . . ASQVE. VIVO ME. CELEBERRIMAE. ET. FREQVENTISSIMAE FVERVNT [6]. . . . DEDVCTAS HABET.

SIGNA. MILITARIA. [7] COMPLVR. . . . ES. AMISSA. [8] DEVICTI. . . . EX. HISPANIA. ET [9] GENT. . . . ATH. . . . PARTHOS. TRIVM. EXERCITVM. ROMANORVM. SPOLIA. ET SIGNA [10] RE. . . . MIHI SVPLICESQVE. AMICITIAM POPVLI. ROMANI. PETERE. COEGI . . . . EA. AVTEM. [11] SI. IN. PENETRALI. QVOD. . . . TEMPLO. MARTIS. VLTORIS. REPOSVI

III.

PANNONIORVM. [12] GENTESQVE. . . . NTE. ME. PRINCIPEM. POPVLI. ROMANI. EXERCITVS [13] NVNQVAM AD . . . . [14] DEVICTAS. PER. TI. . . . VEM. [15] QVI. TVM. ERAT. PR. . . . . . . VS. IMPERIO. POPVLI. ROMANI. CI. PROTVLIQVE . . . NVMINIS
. . . . EXERCITVS. . . . .

A. ME. GENTES. . . . . THORVM. ET. MEDORVM. . . . .
. . . .
. . . .
. . . .

IN. CONSVLATV. . . . .
. . . . Cetera omnia corroſa & corrupta.

1 Haec non ſunt in Coſſoniano. Sed poſt notas verſiculorum 28 ſequentia in illo habentur, quae omnia deſiderantur in Busbequiano.
2 Haec ſic reſarciri poſſe putat Gronov. *Armeniae. regnum. per. Tiberium.* filium. meum. Regi. *Artaxiae ademptum. Tigrani.* cuidam. tradidi. & poſtea. *illo. mortuo. Parthis. adimentibus.* filio. ejus. Aartavidi. *Ariobarzanem.* qui. *erat.* ex. Regio. genere. Armeniorum. oriundus. in. id. *reſtitui.* Provincias. omnes. quae. trans. Adrianum. mare. vergunt. *ad. orientem. Aſianaſque.* jam. ex. parte. magna. Regibus. eas. poſſidentibus. *Siciliamque. et* Sardiniam. occupatas. bello. ſervili. reciperavi.
3 Supplet Gronov. *multas. collocavi. ex.* Gallia.
4 Narbonenſi. *praeſi*dia. militum. Sic Gron.
5 Italia autem. *colonias. quae.* Gronov.
6 Gronov. ſic inſtaurat, fuerunt. *duodetriginta.* deductas. habet.
7 Complur*es per. duc*es. Gronov.
8 *Hoſtibus. recepi.* ex Hiſpania. Gron.
9 Et. genti*bus. Atlanticis* Gron.
10 Re*mittere.* mihi. Gron.
11 Ea autem ſic in penetrali, quod. *eſt. in.* Gron.
12 Gentes *quas ante* Gron.
13 Nunquam. ad*ierant.* Gron.
14 Devictas. per. Ti*berium. Neronem.* Id.
15 Qui. tum. erat. pri*vignus. meus* imperio populi Romani. *adjeci.* Id.

Cluſius amicus noſter de hoc lapide ſic ad me ſcripſit.

Antonii Verantii, Archiepiſcopi Strigonienſis exemplar (quod, dum Caeſarei Legati munere apud Turc. Imp. fungeretur deſcripſit) ſequutus ſum, uti ab eis nepote Fauſto Verantio (qui nunc ſupremus Ungariae Secretarius eſt) accepi anno 1576. *propterea verſuum in ſingulis paginis numerum, characterum formam, vocabulorum diviſiones, atque interdum repetitiones, ut in ipſius exemplari erant, obſervavi, exiſtimans expreſſum eſſe ad normam Tabularum, quae Ancyrae ſunt. Verum alterum exemplar, quod apud* D. I. *Sambucum poſtea vidi, nullum verſuum numerum, nihil quidquam ſimile obſervatum habere deprehendi. Anno autem* 1584. *proficiſcenti Conſtantinopolim,* C. V. *Lewenclawio cum Mag*[co] *Dn. Henrico de Liechtenſtain Caeſareo Legato, Verantii exemplar dedi, ipſum pro noſtra amicitia obnixe orans, ut ſi per occaſionem Ancyram proficiſceretur, diligenter cum Tabulis illis conferret, & an per omnia reſponderet, obſervaret. Ille quidem, ob gravem Legati morbum, quo etiam iſtic extinctus eſt, id praeſtare non potuit: ſed binos Nobiles Germanos Byzantii invenit, qui ſuperiore hyeme Ancyrae fuerant, & quae in Tabulis inciſa diligenter exceperant. Cum iis contulit Verantianum exemplar, per omnia reſpondere deprehendit, niſi quod pro* COLLEGA *ſerie* II. *verſu* 3. CONLEGA *habuerint, & in Continuatione* I. *ſeriei oppoſito latere verſu* 10. QVOTIESCVMQVE. *pro* QVOCIESCVNQVE. *Alioqui eorum exemplar minus integrum fuit Verantiano: corrumpuntur enim quotidie Tabularum characteres Turcarum militum inſolentia; praeſertim cum Chriſtianos eas inſcriptiones excipere conſpiciunt, quod binis illis Nobilibus Germanis deſcribentibus accidit.*

Cum illuſtris Heros Augerius Busbequius Viennae ageret, meo rogatu omnes ſchedarum faſciculos evolvit, ut Ancyranarum Tabularum exemplar ab ipſo, dum Caeſ. Legatus ad Turc. Imp. eſſet, exceptum, inveniret, quod mihi traderet, ſed fruſtra: poſtea enim ſuccurrit, id alicui, cujus nomen excidiſſet, mutuo datum, & non reſtitutum. Illius ſanè exemplar eo libentius habuiſſem, quoniam minus mendoſum exiſtimaſſem, quam reliqua.

CAII. ET. LVCII
FILIOR. AVG.

1 *Fragmentum marmoreum, repertum in vertice montis Albani, ſed tranſlatum Romam ſervatumque apud Fulv. Urſinum.*

. · . IPPA. III. CoS
. . . NON. MAI
. . TVDINE. INPEDITVS. FVIT
. . TILIO. TAVRO. II. COS
. . K. MAI
. . HISPANIA. FVIT
. . NIO. SILAN. COS
. . NON. IVN
. . AR. IN. HISPANIA. FVIT
. . BANO. FLAC. COS
EID. IVN
. . CAESAR. VALETVD
. . N. PISONE. COS
. . . IVL
. . AR. IN. MONTE. FVIT
. . AR. COS. ABDICAVIT
. . K. NOV
. . CN. PISONE. COLLEGA
COS

Ex notis eiuſdem Urſini ad Ciceronem.
Pigh. ſub. A. Urb. 726

2 *In Hiſpaniis.*

IVLIAE. AVG
DIVI. F. MATRI
TI. CAESARIS. AVG. PRIN
CIPIS. ET. CONSERVATORIS
ET. DRVSI. GERMANICI
M. CORNELIVS. PROCVLVS
PONTIFEX. CAESARVM

A Busbequio Lipſius.

3 *Bracarauguſtae Luſitan.*

C. CAESARI
AVG. F
PONTIF. AVGVRI
CALLAECIA

E Vineto, qui vidit.

Baſes duae aequales e Tiburtino, altae palmos vi. latae iiii. coronis ſuis ſpoliatae, repertae Romae anno M.D.LI. *ante aediculam S. Mariae Ægyptiacae: quam vel hinc conſtare poteſt, non Fortis fortunae aut Pudicitiae; ſed Cai & Lucii filiorum Aug. olim fuiſſe.*

Boiſſ. T. III. 95.

4

C. CAESARI. AVGVSTI. F
PONTIFICI. COS
DESIGNATO
PRINCIPI. IVVENTVTIS

Vidit Smetius.

Boiſſard. ibid.

5

L.* CAESARI. AVGVSTI. F
AVGVRI. COS
DESIGNATO
PRINCIPI. IVVENTVTIS

* CAESARIS. Boiſſ.

6 *In Hiſpania Baetica Bianae.*

L. CAESARI. AVGVSTI. F. DIVI. IVLI. N
PRINCIPI. IVVENTVTIS. AVGVRI
COS. DESIGNATO

MVNICIPIVM. ALBENSE. † VARCAONENSE
D. D

† VRGAVONENSE. Moral.

Ex Panvinio, Apiano, Morali.

Ligorius ita exhibet
MVNICIPIVM. ALBENSE
VARCINONENSE. D. D.
L. CAESARI. AVG. F. DIVI
IVL. NEPOTI. PRINCIPI. IV
VENTVTIS. AVGVRI. COS
DESIGNATO. C. DEDICAVIT

7 *Arionae in Hiſpan. apud portam Adugarim.*

L. CAES. AVG. F. DIVI. NEP
PRINC. IVVENT. AVGVRI
COS. DESIGN

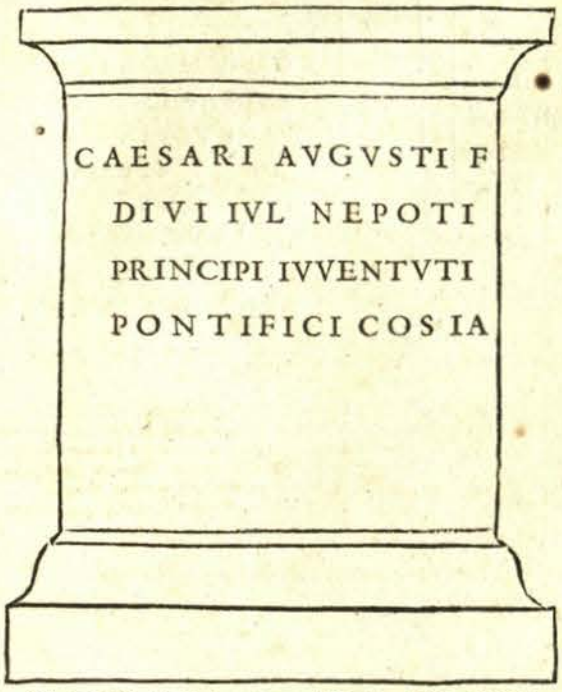
E Goltzio.

8 *Monte majori quarto a Corduba lapide, in limine templi D. Virginis fragm.*

. . . . . F. DIVI. IVL. N. . . . .
. . . . . INCIP. IVVENT. . . . .
. . . . . L. CAESIVS . . . . .

E Morali.

1 *Octoduri, vulgo Martinacht, in angulo templi.*

A Paulo Gulielmio Lipſius. verum, ſi Simlero fides, ab ingenio ſuppleta eſt. Stumfius fol. 617. ſic citat.

RI. AVGVSTI. F
I. NEPOT.
PI. IVENTVTI
II. COS. IA.

2 *Repertum anno* cIↃ.IↃ.XCIX. *Pedenae, ditionis Feltrii.*

L. CAESARI. AVG. F
DIVI. N
AVG. COS. DESIG
PRINCIPI. IVVENTVTIS

E ſchedis Velſeri Gruterus.

3 *Alcoleae, quae eſt villa inter Cordubam & Sibiliam, ſub ſtatua Imperatoris alicujus.*

. . . .
. . . IVVENTVTIS. COS. DESIG
L. LICINIVS. C. F. L. N. L. PRON
CORNVTVS. D. S. P

E Morali.

4 *Romae ante templum S. Apoſtolorum retro Minervam.*

OSSA
C. CAESARIS
AVGVSTI. F
PRINCIPIS. IVVENTVTIS

Ex Mazochio.

5 *Mediolani Santonum in arcu qui eſt ad pontem Carantoni.*

. . . CAESARI. NEP. DIVI. IVLII . . .
. . . PONTIFICI. AVGVRI . . .

C. IVLIVS. C. IVLI. *OTVANEVNI. F. RVFVS. C. IVLI. †GEDEMONIS. NEPOS
EPOSTEROVIDI. ‡PRON
SACERDOS. ROMAE. ET. AVGVST. AD. ARAM. QVAE. EST. AD
CONFLVENTEM. PRAEFECTVS. FABRVM. D

E Theveti Coſmographia & Scaligeranis. nam mutilate produxit Venetus. Item du Cheſne in antiquit. Urb. Gall p. 717.
* Rein. an Octaviani? † Reineſ. poſt varias conjecturas, ut Hodogemonis ex ep. 857. aut Hegomonis, aut Eudemonis tandem ait. an barbarum eſt? ut multa alia in lapidibus Metenſibus & Nemauſenſibus &c. indigenarum non Romanorum.
‡ Reineſ. videtur vox PRON. tranſpoſita & pertinere ad C. IVLI.

TIBERII.

6 *Arionae Hiſpan.*

TIB. CAES. AVG. F. DIVI. NEP
PRINC. IVVEN. AVGVRI
COS. DESIG. D. D

E Schotti ſchedis.

7 *Romae in palatio Card. Caeſii baſis marm.*

SALVTI. PERPETVAE
DOM. AVGVST
TI. CLAVDI. DIVI. AVGVSTI
FIL. DIVI. IVLI. NEP. AVG
PONT. MAX. TR. POT. XIIII.
IMP. II. COS. III.

C. IVLIVS. SVCCESSVS
PRAEF. CORP. FABRVM
FERRAR. TIGNAR. ET
TABVLAR. PORTVEN

D. S. P. P

Urſinus Grutero. Contuli.

8 *Albae in Latio.*

TI. CAISARI. DIVI. AVG. F
DIVI. IVLI. N. AVGVSTO
PONT. MAX. *COS. V. IMP. VIII. TRIBVN
POTEST. XVIII.
PONTIFICES. ALBANI

Q. IVLIVS.	Q. F.	†FAB.	RVFVS.
C. IVLIVS.	C. F.	‡ SCA.	BASSVS.
TI. IVLIVS.	TIB. F.	FAB.	MERVLA.
M. IVLIVS.	C. F.	FAB.	SENICIO.

E ſchedis Urſini Gutenſtenius Grutero. Contuli.
* A. U. 784. † Vid. CCXXVI. 3. ‡ Julius Baſſus Rhetor. Sen. ſuaſor. 21. Julius Baſſus Praeſes vel Proconſul Bithyniae ſub Nerva & Trajano, defenſus a Plinio lib. VI. ep. 29. & l. IV. ep. 9. Gud.

9 *Caerete.*

TI. CLAVDIO. DIVI. AVG. F
PONT. MAX. TRIB. POT. XX
L. PAVLLVS. L. F. CLV. ATTICVS
PRAEFECTVS. FABRVM. CAER
S. P. EIVS. C. C
Q. Q

Ex Onufrio.

10 *In Hiſpan. Baetica. ad Pontem Pinorum duabus leucis ab Urbe Granata in via, in trunco columnae. Bibran. qui vidit.*

TI. CAESARI. DIVI. AVG. F. DIVI. IVLI. NEP
AVGVSTO. PONTIF. MAX. TRIB. POT. [a]XXIIX
COS. IIII. IMP. VIII. AVGVRI. XV. VIRO. S. F
VII. VIRO. EPVLON
T. PAPIRIVS. [b]EVRVS
[c]DECRETO. ORDINIS. ILVRCONIENSIS
[c]A. F
*Q. MARCIO BAREA
T. RVSTIO. NVMMIO. GALLO CoS

Ex Panvinio, & ſchedis Antonii Auguſtini. a XXVIII. Bibran. b Bibran. SEVERVS D. D. SEVERVS eſt etiam in ſchedis Lindenbrogii. c duae illae lineae deſunt in Bibran.
* Hos Pighius inter ſuffectos e Kal. Jul. A. 718. fuiſſe dicit. Sabino & Getulico Cos. id eſt Tiberii imperii anno XII. Gud.

1 *Romae in S. Andrea prope SS. Apoſtolos.*

O S S A
TI. CAESARIS. DIVI. AVG. F
AVG. PONT. MAX
TR. POT. * XXXIIX
IMP. † VIII. COS. ‡ V
†

Metellus ex Fr. Jucundi autographo, qui vidit, deſcrib. V. Boiſſ. T. III. 102.
* XXXI. Boiſſ. † VII. Boiſſ. ‡ VI. Boiſſ. † addit Boiſſ. CVRT
E Q . . . . MIL.

2 *Brixiae in majori platea.*

GERMANICO
CAESARI
TI. F. AVG. *N. PONTIF. Q
COS. II
D. D

Ex Apiano.
* N. Hanc litteram appoſui ex Appiano.

GERMANICI

3 *In Hiſpania Ucletii.*

GERMANICO
CAESARI. TI. F
AVGVSTI. N
DIVI. * PRON
COS
L. † TVRELLIVS
L. F. GEMINVS
AED. D. S. P

Ex Onufrio & Schotti ſchedis. Boiſſ. T. VI. 28
* IVLI. Boiſſ. Male hanc vocem inculcavit Boiſſardus, cum neſciret Julium per excellentiam Divum dici. Petron. *Quid porro tu, Dive, tuis contrarius armis?* Graev.
† TVRPILLIVS Boiſſ. ut in ſequente ſexta hujus paginae.

4 *Reperta Romae in via lata, 1562.*

GERMANICO
CAISARI
AVGVSTI. F
DIVI. AVGVSTI. N
DIVI. IVLII. PRO. N
AVGVRI. FLAM. AVG
COS. II. IMP. II.

A Florentio Lipſius. Capacius lib. 1. Hiſt. Neap. c. 21. Neapoli apud M. Anton. de Cavaleriis vidit.

5 * *Romae in arcu triumphali, inſcriptum Druſo Neroni: e quo fracto hoſce verſus a ſe lectos meminit Franc. Petrarchus.*

——AD DIVORTIA RHENI
PERVASI. HOSTILES. DEPOPVLATVS. AGROS
DVM. TIBI. ROMA. DECVS. AETERNAQVE. SVDO. TROPEA
ISTER. PACATIS. LENIOR. IRET. AQVIS

Et vero retulit mihi amicus ille meus ac Poëta magnus P. Meliſſus, anno CIↃ.IↃ.LXXVIII. *vidiſſe Romae fruſtum ſupradicti lapidis poſt aream templi Laterani, grandibus omnino ſcriptum literis, ſed cui tunc deeſſet verſus ille ultimus; ceterum ſic ordinatos.*

AD. DIVORTIA. RHENI. PERVASI. HOSTILES. DEPOPVLATOR. AGR...
DVM. TIBI. BELLA. FORIS. AETERNAQ. SVDO. TROPEA. HISTER. . .

Habet etiam Freher. in notis ad Moſellam Auſonii.

DRVSI 6 *In Hiſpania, Ucletii.*

DRVSO. CAESARI
TI. AVG. F. DIVI
AVGVSTI. N
DIVI. IVLI. PRON
L. TVRPILIVS. L. F TVREL Cluſius.
GEMINVS

Ex Panvinio.

7 *Ucletii in Hiſpan.*

DRVSO. CAE
SARI. TI. F. AV
GVSTI. N. DIVI
PRON
L. TVRELLIVS
L. F. GEMINVS
AED. D. S. P

Ex Onufrio & Schotti ſchedis.

8 *Caſinii apud oppidum S. Germani.*

DRVSO. IVLIO
CAESARI
COL. ARIT. IVL
D. D

E Lipſii ſchedis.

9 *Fractura haec ſuppleri ac reſtitui non incommode hoc pacto poſſet. Grut. vid.* † *Spanh. de uſ. Numiſm. 609.*

Repertum in via lata Romae ante aedes Alexandri Columnae, in area vulgo la Piazza di Sterra appellata tranſmiſſumque a Nicolao Florentio, anno 1562.

DRVSI ANTONIAE IVLIAE NERONIS

* DRVSO	Ↄ ANTONIAI	IVLIAI. AVG	NERONI
CAISARI	AVGVSTAI	AGRIPPINAI	CLAVDIO. AVG. F. CAISA
TI. AVGVSTI. F	F DRVSI	GERMANICI	DRVSO. GERMANIC
DIVI. AVGVSTI. N	N SACERDOTI. DIVI	CAESARIS. F	PONTIF. AVGVRI. XV. VIR. S
DIVI. IVLII. PRO. N	N AVGVSTI	TI. CLAVDI. CAISAR	VII. VIR. EPVLON
PONTIF. FLAM. AVG	VG. MATRI. TI. CLAVDI	AVGVSTI	COS
† TR. POT. II. COS. II	CAISARIS. AVG. P. P	PATRIS. PATRIAI	PRINCIPI. IVVENTVTI

† Titulus ſcriptus fuit in arcu aquae ductus Aquae Claudiae virginis & ita in ruinis inventus. teſte Ligorio.
* GERMANICO Ligor. legit pro DRVSO.
† COS. II. IMP. II.
TI. CL. CAESAR. AVG. FR. Haec Ligorius ita integra exhibet, quaſi legiſſet in lapide. ſed omnia multo aliter diſponit.

GERMANICI NERONIS DRVSI. 10 *Romae in vinea Cardinalis Carpenſis, tabulae marm. candidiſſimae pars.*

GERMANICO NERONI DRVSO
CAESARI GERMANICI GERMANICI
CAESARIS. F. CAESARIS. F
IVS. OB. HON. AVGVST. D. D

Vidit Smetius.

11 *Romae, repertum in foro Caeſaris. Contuli.*

NERONI. CLAVDIO. DRVSO. GER. COS. DESIGN
EQVESTER. ORDO. PRINCIPI. IVVENT

Gruterus ex Urſini ſchedis.

NERONIS CAES.

1 *Vcletii Hiſpan. Schedae Urſini habent Schedae. ſed Gud. ex Ligor. Blerae in provincia Patrimonii.*

NERONI. CAESARI
GERMANICI. F
TI. AVGVSTI. N. DIVI. AVG
PRON.[a] FLAMINI. AVGVSTALI
SODALI. AVGVSTALI

[b] Q. NOVANIVS. Q. L. SALVIVS
C. [c] CVLMINIVS. Q. F. FVSCVS
L. FVLVIVS. L. [d] F. [e] DOCIMVS
L. [f] FVLVIVS. L. L. RECTVS
L. POPILLIVS. L. L. [g] APOLLONIVS
L. FVRIVS. L. L. GEMELLVS
VI. VIR. AVGVST

Gruterus ex ſchedis Fulvii Urſini, qui ex Ligorio habuit. a FLAM. Lig. b Q. NOVIANVS Q. L. SAEVIVS. Lig. c C. CVLMILIVS. Q. L. LVSCVS. Lig. C. CVLMILIVS. C. F. FVSCVS. Urſ. d L. L. Ligor. e Docimi cujuſdam meminit Cic. 3. in Verrem. Hic eſt Docimus, qui ad iſtum *deduxerat Tertiam, Iſidori mimi filiam.* f L. FVRIVS. Lig. g APOLLONAS. Id.

2 *Burdegalae effoſſum* cIↃ. IↃ. XCIIII. *menſe Julio in agro ſuburbano non longe a S. Severini fano, una cum tribus ſtatuis marmoreis candidis, quarum duae togatae erant ſine capite; tertia caput habebat mulieris pulcherrimae.*

DRVSO. CAESA[a] . . . . .
NICI. CAESARIS[b] . . . .
AVG. N. DIVI. AVG.[c]
PRAEFECT. VRBI[d]
GVSTALI

Gruterus e Verderii ſchedis. Sic putat ſupplenda Gudius. a RI. GERMA. b F. TI. CAES. c PRONEP. d FLAMIN. AV. Sed Reineſius verſum quartum ſic legendum cenſet PRAEFECT. VRBI. SODALI. AV.

3 *Romae in area Capitolina, ſub porticu domus Conſervatorum, urna marm. quadrata, ſuperne excavata.*

OSSA
NERONIS. CAESARIS
GERMANICI. CAESARIS. F
DIVI. AVG. PRON. FLAMIN
AVGVSTALIS. QVAESTORIS

Vidit Smetius. Boiſſ. T. III. 98.

AGRIPPINAE.

4 *Ibidem in altera ejuſdem formae & magnitudinis urna.*

OSSA.
AGRIPPINAE. F. M. AGRIPPAE
DIVI. AVG. † NEPTIS. VXORIS
GERMANICI. CAESARIS
MATRIS. C. CAESARIS. AVG
GERMANICI. ‡ PRINCIPIS

Vidit Smetius. Boiſſ. T. III. 96.
† NEPOTIS. Boiſſ. ‡ CAESARIS. Boiſſ.

5 *Ravennae.*

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAES. AVG
GERM. PONT. MAX. TRIB. POT. II
COS. DESIG. III. IMP. III. P. P. DEDIT
OB. MEMORIAM. PATRIS. SVI. * DEC. VII
COLLEGI. FABRVM. M. R. H-S. cIↃ. N. LIBERALITATE
DONAVIT. SVB. HAC. CONDITIONE. VT
QVOTANNIS. † ROSAS. AD. MONVMENTVM
EIVS. DEFERANT. ET. IBI. EPVLENTVR
DVMTAXAT. IN. V. ID. IVLIAS
QVOD. SI. NEGLEXERINT. TVNC. AD. ‡ VIII
EIVSDEM. COLLEGII. PERTINERE. DEBEBIT
CONDICIONE. SVPRA. DICTA

Ex Apiano & Rubeo. Pierius lib. LV. Hieroglyph. Principio.
* DEC. VII. omnino explicandum Decuriis ſeptem. Nam Fabrum aliorumque Collegia dividebantur in Decurias. Reineſius hunc locum variis conjecturis tentaverat, quales erant SEVIR Decurionum vel Decurionalis: Poſtea DECVRionis Colleg. vel Decuriae ſeptimae. Sed veriſſima explicatio eſt quam dixi. Gud. † Solemnia cibi & Roſatum vocat CCCCXLIX. 6. ‡ Ad VIII. viros vel VI. viros.

CLAVDII CAES.

6 *Belluni in ſacello D. Helenae.*

IN. HONOREM. CLAVDI. CAESARIS. AVGVS ✠
GERMANICI. SEX. PAETICVS. Q. F. TERTIVS. ET
C. PAETICVS. SEX. * PRIMVS. HORILOGIVM
CVM. SEDIBVS. PAGANIS † LAEBACTIBVS
DEDERVNT

Gruterus e ſchedis Aloiſii Lolini Epiſcopi Bellunenſis.
* SEX. F. FIRMVS. Lig. † Villa la Labiu in agro Veronenſi. Ligor.

7 *Burdegalae erutum.* cIↃ. IↃ. XCIIII.

. . . . RVSI. F . . . .
C. AVGVSTO . . . .
PONT. MAX . . . .
. . . . . ↃƧ. II. P. P
C. IVLIVS . . . . .
. . . .

E Verderii ſchedis Gruterus.

8 *Romae ad Septem Lucernas.*

TI. CL. DRVS. F. CAES. AVG
GERM. PONT. MAX. TRIB. POT. V
COS. [a] III. DES. IIII. IMP. II. P. P
EX. S. C.
C. [b] CALPETANVS. [c] STATIVS
SEX. [d] METROBIVS. M. PERPENNA. LVRCO
T. [e] SATRIVS. [f] DECIANVS. [g] CVRAT. TABVL. PVBL
FAC. CVR

Ex Mazochio & Metelli ſchedis. Boiſſ. T. III. 96. ultimam partem ſolam exhibet. a A. Urb. 773. b CLXXXVIII. 3. c SASIVS. Boiſ. d METORIVS Boiſ. Maetorius Faunus l. 2. vitioſe. e SARTIVS. Boiſſ. & Faunus l. 2. antiqu. Ur. f DECIATVS. Boiſſ. g CVRATORES. TABVLARIORVM. PVBLICORVM. FACIVND. Boiſſ.

CLAVDII.

1 *In Hiſpania, Caſtris Poſthumianis: nunc Caſtro del-rio. Grut. ad amnem Badaiox ſched. Lindenb.*

CLAVDIO. CAES
AVG. GERM. PONT. MAX
TRIB. POT. V. IMP. X. PP. COS. DESIG. †IIII.
*OPTATVS. REBVRRI. L. IMAG
CAES. AVG. IMP. D. S. P. D
EAMQVE. CVM. OPTATO. ET. REBVRRO
FILIS. DEDICAVIT
SENATVS. CENSVIT. PERPETVO
BONIS. PVBLICIS. INTERESSE

A Busbequio Lipſius.

† A. U. 799. * Hic eſt Optatus de quo Plin. IX. 17. & inſcr. CCCCXXIII. 8.

2 *Auguſtae Taurinorum, in aedib. Vagnoniis; tranſlatum inde apud caſtrum vetus agri Taurinenſis, marmore dimidiato.*

CLAVDIO. DRVSI. F. C.....
TRIBVNIC. POTEST. V......
*LITIVS. T. F. STEL. BARB.....
TRIBVNVS. MILITVM. P....

E Pingonio.

* L. TITIVS.

3 *Hellerenae in Hiſpan. in aede majore.*

TI. CLAVDIO. CAESARI
AVG. GERMANICO
IMP

E Morali.

4 *Sagunti.*

*DI. CLAVDIO
NERONI. PATRONO

E Morali.

* leg. TI. & intelligend. de Tiberio Caeſare. Gud.

5 *In Angliae comitatu Sommerſetenſi plumbea lamina effoſſa ſub Henrico VIII.*

TI. CLAVDIVS. CAESAR. AVG. P. M
TRIB. P. VIIII. IMP. XVI. DE. BRITAN

E Camdeno.

OCTAVIAE.

6 *Repertum Romae*, cIↄ. Iↄ. LXII.

A Florentio Smetius.

Hoc fragmentum pertinet ad nonam p. CCXXVI. & eſt ex arcu Aquae Claudiae Virginis eodem loco & tempore inventum, Ligorius hoc cum ceteris conjungit.

AGRIPPINAE.

7 *Maurae in Luſitania.*

IVLIAE. AGRIPPINAE
CAESARIS. AVG. GERMANICI
..... MATRI. AVG. NOVA
CIVITAS. ARVCCITANA

E Reſendio qui vidit.

8 *Arochiae prope Hiſpalim.*

IVLIAE. A
GRIPPINAE
CAES. AVG
GERM. MA
TRI. AVG
N. CIVITAS
ARVCCITANA

E Morali, ſed quam putarim eandem cum duabus praecedentibus.

Moronii in Hiſpan.

IVLIAE. AGRIPPINAE. AVG. MA
TRI. AVGVST. CAES. CIV. ARVCCIT

E Strada & Schotti ſchedis.

NERONIS.

9 *In ruinis pagi Marqueſiae, in Luſitan.*

NERONI. CL. CAIS
AVG. PONT. MAX

OB. PROVINC. LATRONIB
ET. HIS. QVI. NOVAM
GENERI. HVM. SVPER
STITION. INCVLCAB
PVRGATAM

. . . .
. . . .

E Schotti Metellique ſchedis.

10 *Neapoli in domo Caraſſae ſub Neronis ſtatua marmorea.*

NERO. CLAVDIVS
CAES. AVG

Sculterus Grutero.

11 *Meſſanae in Sicilia, in tabula quadrangulari, apud D. Alphonſum Roiſcum.*

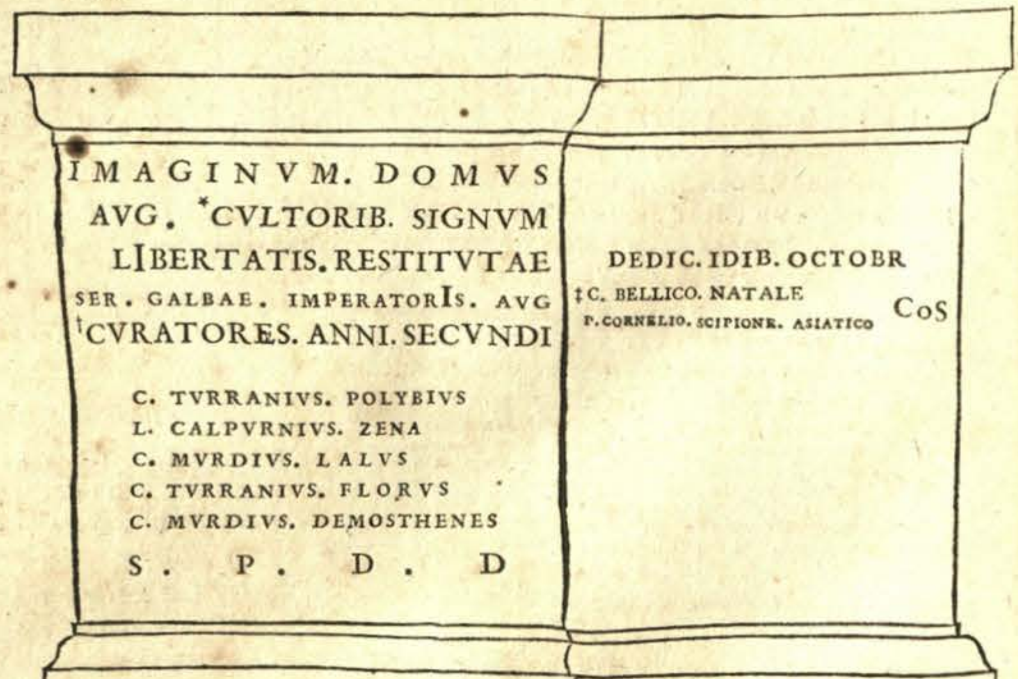
CAESARIB
SACRVM
L. CAELIVS. M. F
QVADRATVS
D. S. P

Pinellus Grutero. Gualth. Sicil. p. 41.

SERG. GALBAE.

12 *Romae in aedibus Maſeiorum, ad thermas Agrippinas, baſis marmorea.*

Boiſſ. T. V. 12.

Vidit Smetius.

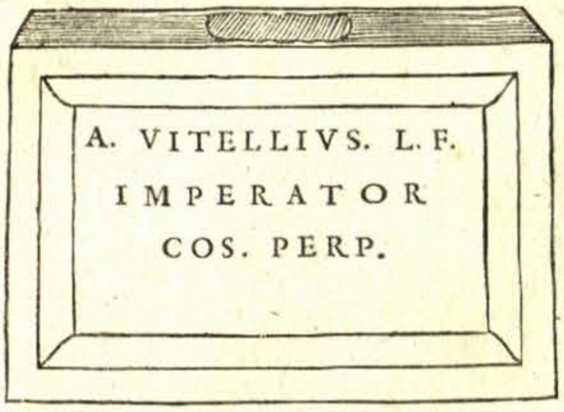
* Vid. CCXLVI. 9. & CCCCVI. 4. & Guther. de Off. Dom. Aug.
† Al. CVRATORI.

‡ A. U. 821. vid. Pigh.

TITI FLAVII SABINI PATRIS VESPASIANI

1 *Romae in aedib. Cardinalis Caeſii, baſis plana marm. ſuperne, forte a poſteris ad modum urnae excavata.*

A. VITELLII.

Vidit Smetius.

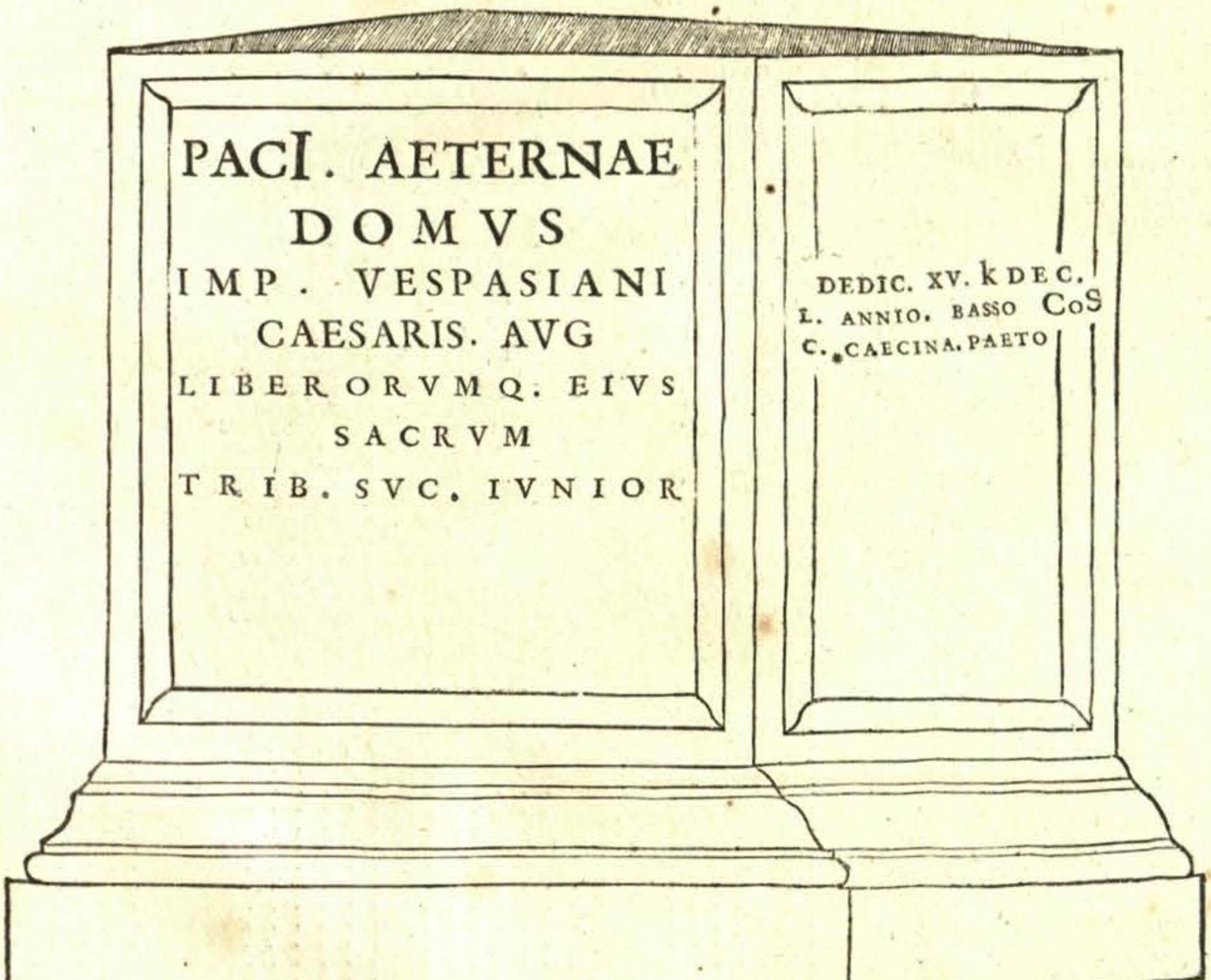
2 *Romae in domo Caeſiana viſitur ſtatua viri togati, quam expreſſit in Antiqq. ſuis Boiſſardus noſter, Tom.* III. *p.* 51. *cujus imo baſis inſcribitur.*

ΚΑΛΩC ΤΕΛΩΝΗCΑΝΤΙ ΑΝ

Quam cur ſuſpicer poſitam patri Imperatoris Veſpaſiani, Tit. Flavio Sabino, fere inducit me, quae de eo ſcribit Suetonius, in vita filii capite primo. certè ea de cauſa heic inter Imperatoria ponendam putavi.

3 *Romae,*
Baſis marmorea praegrandis, utpote viij. pedes aut amplius alta, undique inſcripta, effoſſa anno cIↃ. IↃ. XLVII. *ad arcum Septimii.*

Contuli cum mſ. Pighii. Grut. Boiſſ. T. III. 127.

A tergo, tria corpora, ſeu tres ordines tribulium, ut opinor, tribus hujus Succuſſanae, qui in ponendam ſtatuam contulere, numeratis ordine alphabetico ſingulorum nominibus, habentur. Quae proxima pagina ſequuntur.

Alterum verò latus, quinque ejuſmodi ordines, complectitur. quae in altera proximae paginae facie habentur.

Eadem inſcriptio appicta ornatiſſimis varia pictura parietibus in monaſterio S. Juſtinae Patavii.

* Κισίννι۞ Παῖτ۞, cujus mentio apud Joſeph. de bello Judaico l. 7. 21. non eſt idem cum C. Caecinna Paeto, Coſ. A. Urb. 823. ut Reineſius ſuſpicabatur: ſed eſt plane alius, nimirum L. Caeſennius Paetus. Coſ. A. U. 814. de quo Lipſius ad Tac. an. lib. 15. Gud.

CAESARVM IMPERATORVMQVE.

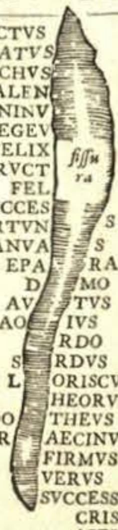
Praecedentis baſeos dorſum, ſeu facies poſterior.

* DROTI Pigh.

7 LI. CLAVDI. NICIAE

C ACILIVS	ABASCANTVS
D ANNIVS	CRESCENS
T ASINIVS	APOLLONIVS
D ANNIVS	AMPLIATVS
C ASINIVS	CHRESTVS
D ANNIVS	FIRMVS
D ANNIVS	AMPLIATVS
L APONIVS	LIBYCVS
L AMBIVIVS	AMARANTVS
D ANNIVS	ONESIMVS
D ANNIVS	AMPLIATVS
C ACILIVS	THEMISO
L AVELDIVS	SECVNDVS
L ANTISTIVS	PHILOSTERGVS
T ASINIVS	ORPHEVS
M ANTONIVS	GLYCO
∞ CN. BALONIVS	CHRYSEROS
C BABERIVS	SECVNDVS
C BABERIVS	CERDO
C BABERIVS	VRBANVS
CN. BARBIDIVS	PRIMIGENIVS
C BABERIVS	FORTVNATVS
C BABERIVS	SPORVS
M COELIVS	PRIMIGENIVS
M COELIVS	DAPHNVS
M COELIVS	NICEPHOR
M CORNELIVS	CARPVS
P CLODIVS	QVADRATVS
M CORNELIVS	FELIX
L CORNIFICIVS	HERACLA
Q CAECILIVS	CHRYSOPHORVS
M CAERILIVS	AMETHYSTVS
L CORNELIVS	ANTEROS
L CERVARIVS	HOMOEVS
A CASCELLIVS	DAPHNVS
L CLVVIVS	PHILOSTERGVS
Q COPONIVS	FAMILIA
L CAECILIVS	CHYSEROS
M CORNELIVS	CERDO
P CLODIVS	HERACLA
L CORNIFICIVS	EPITYNCHANVS
L CORNELIVS	RESTITVTVS
L CAECILIVS	VERNA
⊙ L CORNELIVS	FAVSTVS
C CAECINA	† HESIGENES
L CLVVIVS	OLYMPVS
TI. CLAVDIVS	CHRYSION
TI. CLAVDIVS	AGATHANGELVS
TI. CLAVDIVS	COSMVS
Q CAECILIVS	DIONYSIVS
L CLVVIVS	FELIX
P CLODIVS	NICOSTRATVS
C EGNATIVS	COSMVS
A FVRIVS	FRVCTVS
A FVRIVS	OPTATVS
A FVRIVS	MAXIMVS
T FVNDANIVS	AMANDVS
M FVLVIVS	VERECVNDVS
M FLAVIVS *	NARCISSVS
Q FARSVLEIVS	‡ HISPER
A FVRIVS	CRESCENS
C FVFIVS	EVTYCHVS
TI. IVLIVS	PRIMVS
TI. IVLIVS	SECVNDVS
M. ANTIVS	APOLLONIVS
⊙ T IVLIVS	PELORVS
C IVLIVS	FACILIS
C IVLIVS	PARIS
C LVCCEIVS	FORTVNATVS
C LVCCEIVS	FELIX
P LALLIVS	PRIMIGENIVS
A LARCIVS	CHRYSANTHVS
M LOLLIVS	PHOEBVS
Q LVSIVS	APOLLONIVS
L LARCIVS	AOEMACHVS
P LALLIVS	SILVINVS
M LICINIVS	† DYMANS
A LARCIVS	SYNTROPHVS
A LARCIVS	PARIS
Q MARCIVS	GAMVS
P NVMATIVS	CEREALIS
M MANLIVS	ZMARAGDVS
. MANNEIVS	SABINVS
. MARIVS	DELIVS
P MAECENAS	OLYMPICVS
C NVMISIVS	PRIMIGENIVS
. OCTAVIVS	HILARVS
. OTACILIVS	VENVSTVS
. OCTAVIVS	DONATVS
. . . . . NIVS	SVAVIS
. . . . . OLLIVS	PHILETVS
. . . . TON.VS	THYRSVS
. . . .	IANVARIVS
. . . .	AMPLIATVS
. . . .	. . . ORODAMNVS
. . . .	GRATVS
. . . .	MENOPHILVS
. . . .	PENVS
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .

7 D.*ROETI. SECVNDI

L ALBIVS	AVCTVS
M ANTONIVS	FORTVNATVS
A AEMILIVS	EVTYCHVS
C ANTONIVS	VALEN
M AVRELIVS	SATVRNINV
M ACILIVS	PEGEV
SEX.AVONIVS	FELIX
SEX.ASINIVS	FRVCT
SEX.ASINIVS	FEL
SEX.ATTIVS	SVCCES
L ANNIVS	FORTVN S
L BAIONIVS	IANVA S
C CVRTIVS	EPA RA
VIB.COMINIVS †	D MO
TI. CLAVDIVS	AV TVS
Q COPONIVS	AO IVS
Q CALIDIVS	RDO
L CORNELIVS	S RDVS
TI. CLAVDIVS	L ORISCVS
C CALPETANVS	HEORVS
TI. CLAVDIVS	DO THEVS
TI. CLAVDIVS	GR AECINVS
TI. CLAVDIVS	FIRMVS
M CLODIVS	VERVS
P CORNELIVS	SVCCESSVS
TI. CLAVDIVS	CRISPVS
TI. CLAVDIVS	APELLA
M. COCCEIVS	LITOS
M COCCEIVS	MARTIALIS
TI. CLAVDIVS	EVTICHIC
M DETELIVS	SYNCHORVS
C EGNATIVS	SPERATVS
C EGNATIVS	THALLVS
A FABIVS	IANVARIVS
A FLAMINIVS	AMARANTVS
P FAVNIVS	DAPHNVS
A FVRIVS	EPAPHRODITVS
Q GAVIVS	HYMETVS
M HERENNIVS	MACEDO
M HERENNIVS	CLARVS
D IVNIVS	MODESTVS
D IVNIVS	MARTIALIS
C IVLIVS	EVBILTVS
C LATINIVS	* EMAERVS
SEX.LVCRETIVS	GRATVS
L LAELIVS	AGATHEMER
M LVRIVS	TRIARIVS
L LICINIVS	FELIX
P LOLLIVS	PRIMIGENIVS
C MASONIVS	SYMPHOR
C MVRDIVS	VITALIS
C MANLIVS	THEAGENES
C MVSSIVS	AVGVSTALIS
C MVNDICIVS	VITALIS
M MANNEIVS	TERTIVS
C MVRDIVS	MAXIMVS
C MVRDIVS	VALENS
A MVRRIVS	FAVOR
P NONIVS	EPAPHRA
C NVNNIVS	HEDYS
P NONIVS	FAVSTVS
C OCTAVIVS	CILIX
CN.OTACILIVS	ELORVS
L OFILLIVS	GRATVS
L OFILLIVS	ZOSIMVS
M POSTVMVLENVS	SECVNDVS
M PACONIVS	HILARVS
C PETRONIVS	SALVIVS
A PLAVTIVS	STATVS
A PLAVTIVS	NICIA
L PASSIENVS	SOTER
P PARFVLEIVS	SYNEROS
P PETRONIVS	PHILOSTERGVS
C QVINTINVS	CHRESIMVS
C RABIRIVS	ENIOCHVS
L RVBRIVS	SECVNDVS
L STLACTIVS	STEPHANVS
L STLACTIVS	ALCIATVS
L STLACCIVS	PHOEBVS
L SATRIVS	AVGVSTALIS
C SELIVS†	SATVRNINVS
P SCANTIVS	. . . . . .
P SCANTIVS	. . . . . .
C SCRIBONIVS	. . . . . .
FL. SABINVS ‡	PRIMIGENIVS
CN. TITIVS	HYDRIS
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .

⊙ 7 CN. POMPEI† PELALIS

SEX.AEMILIVS	AMPLIATVS
M. AEMILIVS	FORTVNATVS
A ATINIVS	GALLICANVS
L ATILIVS	ACCEPTVS
L AEMILIVS	HERACIA
P AVDASIVS	POLIBIVS
L ABVCCIVS	CRESCENS
L ACCVLEIVS	ABASCANTVS
L AELIVS	AVGVSTALIS
C APVSVLENVS	ADIVTOR
C † AMALIVS	PRIMIGENIVS
M *AERIVS	NYSVS
M BILIVS	EPICTETVS
L COMINIVS	MODESTVS
C CASSIVS	CALIX
C CLODIVS	ANTIOCHVS
M CORNELIVS	FORTVNATVS
C CLODIVS	GELOS
M CALPVRNIVS	CLEMENS
L CAECILIVS	FLORVS
Q CLVVENTIVS	ALCIMVS
L COMINIVS	CHRYSEROS
M CANVLEIVS	TIARVS
A CONSIVS	FAVSTVS
A CALPVRNIVS	REPENTINVS
C CASSIVS	FELIX
TI. CLAVDIVS	CASTOR
TI. CLAVDIVS	POLLVX
C CLODIVS	ASCANIVS
L COMINIVS	EVTYCHVS
Q CAERANIVS	INGENVS
⊙ P CLAVDIVS	IANVARIVS
C CLODIVS	COMES
M CORNELIVS	FELIX
M CORNELIVS	LVCRIO
M CORNELIVS	TERTIVS
M CORNELIVS	PRIMVS
M CORNELIVS	AVGVSTALIS
CN.CLODIVS	TRANQVILLVS
C EGNATVLEIVS	LAVRVS
C EGNATIVS	QVARTVS
Q FAELIVS	FREGELLANVS
L GAVIVS	FAMILIARIS
L GENVCIVS	THYMELICVS
L GERANIVS	STRATO
L HELVIVS	PVDENS
CN.IVNIVS	RVFVS
TI. IVLIVS	SYNTROPHVS
C IVLIVS	STRATO
C IVLIVS	‡ PRIMIGENIVS
C IVLIVS	IVSTVS
C IVLIVS	METHODICVS
C IVLIVS	MENANDER
Q IGNIVS	ONESIMVS
TI. IVLIVS	PROTVS
Q LAETIVS	LOGVS
M LICINIVS	MYRINVS
C LATINIVS	GLYPTVS
Q LAETIVS	PRISCVS
C MARCIVS	GLENVS
C MVLIVS	EVTYCHVS
C MVSSIVS	AMOR
Q MONIANIVS	CHRYSEROS
A MARCIVS	AMARANTVS
M MALLIVS	HERPINVS
M MASVRIVS	ALEXANDER
Q NVNNIVS	SECVNDVS
C NVMISIVS	SECVNDVS
M OSCLVS	DIONYSIVS
P OCLANIVS	CELER
C OSIORIVS	GALATA
L OSEIREIVS	IANVARIVS
MV.OTACILIVS	ZOSIMVS
Q PEDIVS	STATVTVS
M PLOTIVS	PASTVS
Q POMPEIVS	PHILOSTORGVS
Q POPILLIVS	IANVARIVS
M † POETELLIVS TELL	. . ARGVS
M POTELLIVS TELL	HERODIANVS
P	SYRISCVS
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . . . .VS
. . . .	. . . . . .VS
. . . .	. . . . . .VS
. . . .	. . . . . . A
. . . .	. . . . . .VS
. . . .	. . . . . . A
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .
. . . .	. . . .

†PELATOS Pigh.

† An ONASIGENES? Rein.
* DCXIII. 6.
‡ HESPER ut T. L. Attitius Heſper.
† An DYMAS? Rein.

† Vid. DCCCXCV. 4. de Cominiis.
* An EVMAERVS. Rein.
† An SELICIVS? Rein.
‡ Haec duo nomina adjeci ex Gudii libro.

† AMVLIVS Rein.
* An AGRIVS, AERIVS, ATRIVS? Rein.
‡ MXXXII. 7. Veſtiarius. Aug.
† Quatuor nomina calci hujus columnae acceſſerunt ex Gudio, qui lapidem contulit.

Baſis praecedentis latus dextrum.

7 C. CORNELI. SVCCESSI

ΘP ANNIVS VRBANVS
C ALLIENVS EPIGONVS
Q AELIVS COMMVNIS
Q AEMILIVS FELIX
C ATTIVS COMMVNIS
A ANTONIVS HORMVS
C AGRIVS MYSTICVS
L ANINIVS HILARIO
L AESCLONIVS ORIENS
. ANTISTIVS PROCVLV
Q AVRELIVS ARICINV
L ARDVELIVS PHILIPPV
C AGRIVS EROS
M ATTIVS MAXIMVS
L ANTISTIVS. L. F VETVS
M CAETENNIVS ROS
L CALPVRNIVS A
L CASCELLIVS BI
ΘTI. CLAVDIVS PHRON
M CAETENNIVS CHRY S
C CESTIVS GRAPHIC
C CLARTIVS MEL
P CETERIVS EVCHARIVS
C CLODIVS BLASTVS
C CAESIVS * PRI PS
N COELIVS a EPAPH
N COELIVS b HE S
M CAESIVS c PRI S
C CAESIVS d SYMP VS
SER. CORNELIVS e NIC S
Q CERELLIVS D X
TI. CALPVRNIVS TE AVS
M CAETENNIVS f THEO S
C CAESIVS g SYNTRO S
TI. CLAVDIVS h ALEXAN R
L COMINIVS i PYLA
L DOMITIVS ALCIM
L DECRIVS ABASCA S
L DOMITIVS ALCIMV
Q EQVASIVS FAVST
CN. FVLVIVS PHILOSTERCVS
CN. FVLVIVS CHRYSEROS
CN. FVLVINIVS SVCCESSVS
Q FABIVS APOLLONIVS
Q FVLVIVS CARPVS
M FADIVS FIRMVS
P FOLIVS CORINTHVS
P FVNDILIVS FAVSTVS
L FVLVIVS FELIX
Q FVLVIVS FELIX
C GALERIVS STEPHANVS
C GABINIVS FORTVNATVS
ΘQ. HATERIVS FESTVS
C HERENNIVS MYRO
C IVLIVS EVPHORVS
P LVSCIVS FELIX
TI. LATINIVS AMARANTHVS
C LICINIVS SYNEROS
M LIVIVS OBSEQVENS
M LICINIVS CRESCENS
SEX. MEVIVS DEXTER
D MVSSIVS IANVARIVS
M MASVRIVS POTHIMVS
C MARIVS SYNADESPOTVS
T MARIVS ROMANVS
P NASENNIVS IVCVNDVS
L NEPOTIVS LVCANVS
C OCTAVIVS SEVERVS
C OCTAVIVS AMPLIATVS
C OCTAVIVS PRIMVS
C .... PRIMVS
C ....
L ROSCIVS ....
T......... ....MIVS
. . . .

7. L. RVBRI. SECVNDI

SEX. AVONIVS SATVRNINVS
L ATTIVS PRIMIGENIVS
P ANNIVS TROPHIMVS
SEX. AELIVS DECEMBER
C AEMILIVS FELIX
C ALLIVS PHILETES
C APPVLEIVS HISMARVS
L AVFIDIVS LALVS
P AMNIVS EVVENVS
L AVFIDIVS EROS
L AVFIDIVS PANNYCVS
L AVFIDIVS HERMES
M ANTONIVS APOLLONIVS
SEX. ANNIVS SECVNDVS
Q CAVLIVS ATIMETVS
T CVRIVS NESTOR
TI. CLAVDIVS MYRTILVS
L COELIVS CLEANTHVS
T CLODIVS VITALIS
D ORCIVS SPENDO
L CAECILIVS CRESCENS
TI. CLAVDIVS HARPALVS
TI. CLAVDIVS 1 PRIMIGENIVS
P CARFINIVS 2 HESYCHVS
M CORNELIVS 3 SECVNDVS
C CAMILLIVS RESTITVTVS
L CORNELIVS AMARANTHVS
T CLAVDIVS EPAPHRA
A DIDIVS AMARANTHVS
A DECIVS EVLIMENVS
M FABIVS FORTVNATVS
L FABIVS CERDO
P FONTEIVS PHILARGYRVS
M FVRIVS PRISCVS
L FABIVS CASTOR
Q FABIVS PRIMIGENIVS
C FVNDANIVS CASTVS
Q FABIVS FAVSTIO
C FVNDILIVS CRESCENS
T FLAVIVS AGATHANGELVS
C GALLIO CHRESTVS
L GELLIVS METHRIDAS
D HATHERIVS THYRSVS
M HIRRIVS MARTIALIS
D IVNIVS FELIX
D IVLIVS APOLLONIVS
C IVLIVS POEMEN
. IEGIVS THALINVS
TI. IVLIVS FIRMVS
C IVLIVS 4 PRIMIGENIVS
L IVNIVS AMERIMNVS
C IVLIVS ARGAEVS
C IVLIVS ANTEROS
L IVNIVS 5 ERENTRANVS
TI. IVLIVS ALCIMVS
M LICINIVS CERDO
M LICINIVS PRIMIGENIVS
M LIVIVS PROCVLVS
M LOLLIVS CINNAMVS
P LARTIVS SPONSON
Q LAELIVS ONESIMVS
L LVSIVS FELIX
M LVRIVS TREPTVS
D LALLIVS MENA
Q LOLLIVS FELIX
M LICINIVS 6 TROPOLVS
C MVRDIVS PHOEBVS
ΘP MVMMIVS ATIMETVS
C METELLIVS GLAVCVS
A MEMMIVS THALES
L MARCIVS EPIVS
L MARCIVS PRIMVS
L MARCIVS ONESIMVS
L MARCIVS OLYCO
C MVRRIVS FELIX
T MANLIVS 7 FELIX
T MANLIVS 8 NAICVS
T MANLIVS PASTHIVS
L MARCIVS PONIVS
9 M NVMISIVS . . . . .
. . NVM. . . . . .
. . N. . . . . . .
. . N. . . . . . .
NVMISTRONIVS EROS . . .
. . . .

7. TI. IVLI. PRIMIGENI

C ALBANIVS SPERATVS
L ANTISTIVS FAVSTVS
L ATTILIVS HESPER
L ATTIVS EVPHOR
M ATILIVS HERMES
L AVILIVS DACVS
ΘC ALLIENVS FELIX MAIOR
C ALLIENVS FELIX. MINOR
M ANTONIVS VERAX
C ASINIVS APOLLINARIS
M AEBVLIVS NICEPHOR
CN. ANTONIVS IANVARIVS
M ANTONIVS TANAIS
M ATTIVS PRIMIO
C BABERIVS STACHVS
M COCCEIVS EVMELVS
L CASSIVS AGATOPHVS
C CAECINA PHILOCALIS
TI. CLAVDIVS DIDIMVS
ΘC CORIENVS PRIMIGENIVS
TI. CLAVDIVS CLIENS
L CAESIVS THALLVS
TI. CLAVDIVS FELIX
TI. CLAVDIVS FVSIVS
TI. CLAVDIVS FAVSTVS
TI. CLAVDIVS EISONOMVS
TI. CLAVDIVS LEO
TI. CLAVDIVS TRIACADION
CN. DOMITIVS NVNECHES
L FABIVS TROPHIMVS
L FAENIVS XANTICVS
M FVRIVS TERMINALIS
C FANNIVS HERMES
C HERENNIVS GEMELLVS
M HELVIVS PRIMIGENIVS
M HIRRIVS PHILA
C HERENNIVS TYMELVS
C HERENNIVS † PELESTOR
C HERENNIVS PELOPS
C HERENNIVS ANTEROS
C HERENNIVS ARPOCRA
C IVLIVS EVCHARISTVS
C IVLIVS PRIMIGENIVS
C IVLIVS VITALIS
C IVLIVS IVCVNDVS
L IVNIVS SOZON
C IVLIVS ATIMETVS
L IVLIVS BASSVS
C IVLIVS OCLA IANVARIVS
C LICINIVS SEDATVS
M LVCRETIVS PRIMIO
C LICINIVS SPENDO
C LICINIVS MYSTICVS
C LAELIVS LVTACIVS
P LICINIVS AGATOPHVS
M LOLLIVS EPOVS
M LICINIVS PRIMVS
C MARIVS FELIX
L MARCIVS PHILETVS
C MARIVS IANVARIVS
A NVMATIVS HERMES
L NVMATIVS AVGVSTALIS
C NONIVS PVLCHER
Q NVMISIVS IVCVNDVS
Q NVMISIVS RESTITVTVS
C OCTAVIVS OPTANDVS
P OCTAVIVS CORINTHVS
C OCTAVIVS SERVANDVS
C PAPIRIVS AGATHEMER
L PVLLEENNIVS FELIX
C POMPONIVS FRVCTVS
C PRICILIVS EPAPHRA
L PELEONIVS HERMES
L PINNIVS CELER
C RVSTIVS EVPHEMVS
L ROMILIVS O...POH..
P .... CRESCENS
P LENTIVS PEREGRINVS
C ...... FELIX
. . . .

7. M. CAELI LESBI

MV. OTACILIVS IDMONIMVN
P ARTIDIVS THEADEN
P ANNIVS STEPHANVS
M AEMILIVS EROS
SEX. AVFIDIVS THALAMVS
L ARRIVS HELIVS
SEX. ATELLIVS HELENVS
M ATEIVS HOR
L ANNAEVS IVCV
P AMVLLIVS 1 TEL HOR
L ARRIVS 2 AL NDER
C AMBIBIVS RESTITVTVS
M ANNIVS ZOSIMVS
M ANNIVS LYDVS
M ANNIVS NICIA
M ANNIVS NICERATVS
M ANNIVS NICOMEDIS
C BRVTILVS CLEMENS
C BRVTILVS EVHODVS
D CLODIVS PRIMVS
P CLODIVS FAVSTVS
C CANVLEIVS EVCRITVS
P CLODIVS FELIX
Q CORNELIVS TERMINAL
Q CALPVRNIVS HILARVS
L CALPVRNIVS CLVSINVS
TI. CLAVDIVS TROPHIMVS
C CAMELIVS HERACLA
P CALASTRO APOLLONIVS
TI. CLAVDIVS ONESIMVS
A CVRIVS EVHEMER
TI. CLAVDIVS LEMNVS
TI. CLAVDIVS DIADVMENVS
M ERVCIVS VALENS
C EGNATIVS PRIMVS
C FONTEIVS CYDIMVS
Q FIRVLENVS FELIX
C FONTEIVS CERDO
T FVFICIVS PLEBEIVS
C FABERIVS PRISCVS
D FVRIVS CARPVS
D FABERIVS FIRMVS
Q FONTEIVS BASSVS
Q FONTEIVS EPAPHRODIT
C FONTEIVS FORTIS
L FVRIVS STATVTVS
T FVFICIVS ONESIMVS
M GELLIVS PRIMVS
M HORTENSIVS PRIMIGEN
Q HATERIVS SYNEPHEB
Q HATERIVS FORTVNATVS
N IVNIVS COSSVEIVS
M IVVENTIVS CHARITO
M IVNIVS HERNIA
C IVNIVS LVCRIO
C IVLIVS T...STIMVS
TI. IVLIVS PRIMIGENIVS
C IVLIVS SECVNDVS
TI. IVLIVS DILIGENS
M LORENVS SPERMVS
P LVSCIVS MAXIMVS
ΘM LVCCEIVS FELIX
P LVSCIVS ZOSIMVS
A MARCIVS HER
A MARCIVS FEL
C MESSIVS. NER
C MARIVS PHIL
L MARTIVS APOLLONIVS
P NONIVS SVAVIS
C NYMPHIDIVS CHRESIMVS
C OCTAVIVS CHRYSANT
L OCTAVIVS ATTICVS
SEX. PLANIVS HERMES
SEX. PLANIVS HYACINTHVS
L PETRONIVS AMARANT
L POMPONIVS COSMVS
M PERPENNA * EVTYCHVS
L PLOTIVS EVTYCHVS
P POSTVMIVS SYNEROS
M PERPENNA CHARITO
SEX. PLANIVS HYACINTHVS
3 M POMPONIVS HEROES
. . . .
P . . . .
. . . .

7. SEX. TI. IVVENIS

P A NIVS AMPLIATVS
C I BVLIVS RESTITVTVS
AEKARIVS CHRYSEROS
AERANIVS IERNV
ASINIVS H
P AVIDIVS H
M ARRECINVS ALEXSA
C ASINIVS ERO
L APONIVS APRI
Q BVSSIENVS PRIMIG
L CORNELIVS SELEV
M CANIVS ER
A CONSIVS SALV
M CANIVS PVDEN
Q CALPVRNIVS STASI
M COSSVTIVS X
ΘTI. CLAVDIVS VS
C CALVIVS ONESIMVS
ΘTI. CLAVDIVS PYR HVS
P CLODIVS FEL X
M CAMIDIENVS SERV
C CVRTILIVS
C CVRTILIVS
M CARTILIVS OL
M CLODIVS ABASCAN
C CAPELLIVS TROPHIM
Q CORNELIVS HE
L CLVVIVS
TI. CLAVDIVS PH
P CLVVIVS HY
C CAPELLIVS DYADV VS
ΘME : :: :STELIVS X
L : :: :: :IDIVS CL
C FLAMINIVS I
A FLAMINIVS
A FABIVS
A FABIVS S
C FLAVIVS
M HELVIVS
M HELIVS SVS
P HEELIVS DVS
D HATE NA
C IV
C I *fiſſura & ruptura* VS
M IVLI VS
C IVLIVS
M IVNIVS LIS
D IVLIVS
D IVLIVS
D IVNIVS RESTITVTVS
C IVNI PHILETVS
C IVNI GEMELLVS
C IVL PAEDEROS
P LIC VS PRIMVS
Q NVS HERMES
P TIVS IANVARIVS
M NLIVS : :: :: :FEIN
MVRRIVS SEP : :: : :: BER
MANNEIVS ONESIMVS
C MANNELIVS PHILOCALVS
C MARIVS IVCVNDVS
M MANNEIVS HERMES
C MAMMIVS IANVARIVS
M MANNEIVS EVTYCHVS
P MVMMEIVS ATTICVS
M MANNEIVS PYLADES
C MARIVS . . . .
P MANILIVS . . . : . . .
M MANNEIVS . . . . . .
T . . . .
2 C. NVMISIVS DIADVMENVS
A OVINIVS . . . . .
Q OVINIVS . . . . .
. OV . . . .
C PO . . . .
C . . . .
M . . . .
. . . .

---

* ſupple *Princeps*. Gud. *ad Phaedr. lib.* 5. fab 8. a l. Epaphras. Gud. b l. Heros. Id. c l. Primus. Id. d l. Symphorus. Id. e l. Nicas. Id. f l. Theotes. Id. g l. Syntrophus. Id. h Alexander. Id. i l. Pylades. Id.

1 V. CXLIX. 6. DCXLVI. 3. 2 MLXXII. 2. 3 Ibid. 4 vid. p. praeced. 5 Rein. Ferentanus. 6 An. Propolus, aut Proculus? Rein. 7 Eutyches. MLXXVII. 1. 8 Eſt T. Manlius Achaicus DCCCLIII. 6. 9 Reliqua hujus columnae addita ſunt ex Gudio.

† An Philiſtor? Gud.

1 Teleſphor. Gud. 2 Alexander. Id. 3 Haec Gudius adjecit.

1 Aebutitius leg. Rein. 2 Haec addidit Gudius.

Tabula aenea in baſilica Lateranenſi, alta palmos IX. *lata palmos* V. *digitos tres craſſa, partem facultatum Imperatori Caeſari Veſpaſiano Auguſto, a Senatu populoque Rom. per legem conceſſarum, continens. Laudatur Pichenae ad Tac.* IV. *Hiſt. Cap.* 3. *append.*

FOEDVSVE. CVM. QVIBVS. VOLET. FACERE. LICEAT. ITA. VTI. LICVIT. DIVO. AVG [a] TI. IVLIO. CAESARI. AVG. TIBERIOQVE. [b] CLAVDIO. CAESARI. AVG. GERMANICO.

VTIQVE. EI. SENATVM. HABERE. RELATIONEM. FACERE. REMITTERE. SENATVS CONSVLTA. PER. RELATIONEM. DISCESSIONEMQVE. FACERE. LICEAT ITA. VTI. LICVIT. DIVO. AVG. [c] TI. IVLIO. CAESARI. AVG. TI. CLAVDIO. CAESARI AVG. GERMANICO;;

VTIQVE. CVM. EX. VOLVNTATE. AVCTORITATEVE. IVSSV. MANDATVVE. EIVS PRAESENTEVE. EO. SENATVS. HABEBITVR. OMNIVM. RERVM. IVS. PERINDE HABEATVR. SERVETVR. AC. SI. E. LEGE. SENATVS. EDICTVS. ESSET. HABERETVRQVE.

VTIQVE. QVOS. [d] MAGISTRATVM. POTESTATEM. [e] IMPERIVM. CVRATIONEMVE CVIVS. REI. PETENTES. SENATVI. POPVLOQVE. ROMANO. COMMENDAVERIT QVIBVSQVE. SVFFRAGATIONEM. SVAM. DEDERIT. PROMISERIT. EORVM COMITIS. QVIBVSQVE. EXTRA. ORDINEM. RATIO. HABEATVR;

VTIQVE. EI. FINES. POMERII. PROFERRE. PROMOVERE. CVM. EX. REPVBLICA CENSEBIT. ESSE. [f] LICEAT. ITA. VTI. LICVIT. TI. CLAVDIO. CAESARI. AVG. GERMANICO.

VTIQVE. QVAECVNQVE. EX. VSV. REIPVBLICAE. MAIESTATE. DIVINARVM HVMANARVM. PVBLICARVM. PRIVATARVMQVE. RERVM. ESSE CENSEBIT. EI. AGERE. IVS. POTESTASQVE. SIT. ITA. VTI. [g] DIVO. AVG TIBERIOQVE. IVLIO. CAESARI. AVG. TIBERIOQVE. CLAVDIO. CAESARI. AVG. GERMANICO. FVIT;

VTIQVE. QVIBVS. LEGIBVS. PLEBEIVE. SCITIS. SCRIPTVM. FVIT. NE. DIVVS. AVG TIBERIVSVE. IVLIVS. CAESAR. AVG. [h] TIBERIVSQVE. CLAVDIVS. CAESAR. AVG GERMANICVS. TENERENTVR. IIS. LEGIBVS. PLEBISQVE. SCITIS. IMP. CAESAR VESPASIANVS. SOLVTVS. SIT. QVAEQVE. EX. QVAQVE. LEGE. ROGATIONE DIVVM. AVG. TIBERIVMVE. IVLIVM. CAESAREM. AVG. TIBERIVMVE CLAVDIVM. CAESAREM. AVG. GERMANICVM. FACERE. OPORTVIT EA. OMNIA. IMP. CAESARI. VESPASIANO. AVG. FACERE. LICEAT

VTIQVE. [i] QVAECVNQVE. ANTE. HANC. LEGEM. ROGATAM. ACTA. GESTA DECRETA. IMPERATA. AB. IMPERATORE. CAESARE. VESPASIANO. AVG IVSSV. MANDATVVE. EIVS. A. QVOQVE. SVNT. EA. PERINDE. IVSTA. RATAQ. SINT. AC. SI. POPVLI. PLEBISVE. IVSSV. ACTA. ESSENT;

SANCTIO.

SI QVIS. HVIVSCE. LEGIS. ERGO. ADVERSVS. LEGES. ROGATIONES. PLEBISVE. SCITA SENATVSVE. CONSVLTA. FECIT. FECERIT. SIVE. QVOD. EVM. EX. LEGE. ROGATIONEVE PLEBISVE SCITO. [k] S. VE. C. FACERE. OPORTEBIT. NON. FECERIT. HVIVS. LEGIS ERGO. ID. EI. NE. FRAVDI. ESTO. NEVE. QVIT. OB. EAM. REM. POPVLO. DARE. DEBETO NEVE. CVI. DE. EA. RE. [l] ACTIO. NEVE. IVDICATIO. ESTO. NEVE. QVIS. DE. EA. RE. APVD SE. AGI. [m] SINITO.

Non ſemel vidit Smetius. Haec eſt pars legis, quam Regiam dicunt, de qua vide Ant. Auguſt. in lib. de legibus in Regia, & Guther. de offic. domus Auguſtae I. c. 31. Boiſſ. T. IV. 140. a IVLIO CAESARI DIVO AVG. Boiſſ. b ET Boiſſ. c DI. Boiſſ. d COS. Boiſſ. e POTESTATE IN. Boiſſ. f LICEAT non eſt in Boiſſ. g LICVIT. Boiſſ. h TIBERIVSQVE. CLAVDIVS. CAESAR. AVG. non ſunt in Boiſſ. i VTIQE. QVAE. ANTE Boiſſ. k i. e. Senatuſve Conſulto. l ACTIONE. IVDICATIO. Boiſſ. m CL. SINITO. Boiſſ. addit.

1 *Romae in baſi grandi marmorea, inventa ad arcum Septimii cIↃ IↃ XLVII.*

Contuli cum mſ. Pighii. Grut.

VICTORIAE
IMP. CAESARIS. VESPASIANI
AVGVSTI
SACRVM
TRIB. SVC. CORP. IVLIANI
C. IVLIVS. HERMES. MENSOR
BIS. HON. †INCVRAT. FVNCTVS. ET. NOMINE
C. IVLI. REGILLI. FILI. DE. SVO. FECIT
CVI. POPVLVS. EIVS. CORPORIS. INMVNITATEM
SEX. CENTVRIARVM. DECREVIT

Apparet ad latus hujus inſcriptionis concavitas pedis aerei, olim immiſſi, ſed a poſteris avulſi, cujus hic effigiem ſolummodo appoſui.

Vidit Smetius. Boiſſ. T. III. 109.

†IIIIIVIRAT. Scal.

2 *Romae in area Capitolina, in baſi marm. elegantiſſima.*

IMP. CAESARI
VESPASIANO.AVG
PONT. MAX. TR. POT. III
IMP. IIX. P. P. COS. III. DES. IIII
S. C
QVOD.VIAS.VRBIS
NEGLIGENTIA
SVPERIOR. TEMPOR
CORRVPTAS. IN
PENSA.SVA.RESTITVIT

Vidit Smetius & Philander.

3 *Cumis.*

Boiſſ. T. III. 98.

IMP. CAESARI
VESPASIANO. AVG
PONT. MAX. TR. POT. •III
IMP. IIX. P. P. COS. III. DES.† III
‡S. PVTEOL
QVOD. VIAS. VRBIS
†NEGLIGENTIA
SVPERIOR. TEMPOR
CORRVPTAS. INPENSA
SVA. RESTITVIT

E Scip. Mazzellae, antiqq. Puteolanis.

• IIII. Boiſſ. † IIII. Boiſſ. ‡ S.C. Boiſſ.
† NEGLEGENTIA. Boiſſ.

4 *Aventici in Helvetia fragm.*

IMP. CAESARI. VESPASIANO
AVG. PONT. MAX. TR. POT. III
IMP. VIII. COS. III. DESIG.* IIII. P. P
. . . .
. . . .

E Guillimanni Helveticis.

* A. Urb. 830.

5 *Romae prope Capitolium in baſi marm. praegrandi.*

IMP. VESPASIANO. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT. IIII
COS. VIII. DESIG. VIIII. P. P
SACRARVM. AEDIVM
RESTITVTORI
*ET.RITVVM.ANTIQVOR
CONSERVATORI
SODALES. TITII

Gruterus e Metelli ſchedis. Onufr. pag. 270. 2.

* Obſerva promicantem contra Chriſtianos calumniam. vid. CCXLIV, 7. & CCLXX. 2.

6 *Antiquerae Hiſpan. in D. Johannis.*

IMP. CAESARI. VESPASIA
NO AVG. PONT. MAX. TRIB
POT. VIII. IMP. XII. COS. VIII
P ❧ P ❧
L. PORCIVS. SABELL
VS. II. VIR. PECVNIA. SVA
D. D. D

Ex Morali & Panvinio.

7 ★

IMP. CAESARI
VESPASIANO.AVG
PONTIFICI. MAXIM
TRIBVNIC. POTEST. VIII
IMP. XVII. P. P
COS. VIII. DES. IX. CENSORI
CONSERVATORI.AEDIVM
SACRARVM.SODALES
TITII

Ex Panvinio.

8 ★

IMP. CAES. VESPASIANO
AVG. PONT. MAX. TR
POT. X. IMP. XX. P. P.
COS. IX. ET
IMP. VESPASIANO. CAE
SARI. AVG. F. PONT. TR
POT. VIII. IMP. XIIII
COS. VII

Ex Panvinii Faſtis.

9 *Tarracone fragm. in aedib. Monſerati.*

. : . IBVNICIOS
. VESPASIANO
. . . PIISSIM.

E Schotti ſchedis.

10 *In agro Averſano in S. Mauri, fragment.*

...PASIANI. CAESARIS

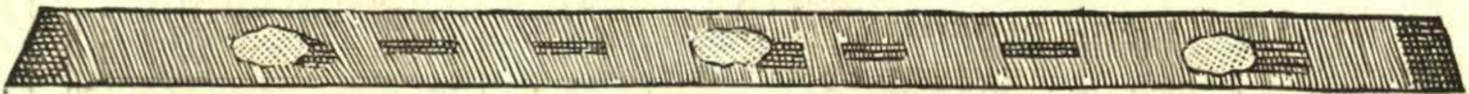
Ex Apiano.

1 *Circa Cordubam antiquam ubi olim Caſtra Poſtumiana.*

SACRATA. DOMVS. AVGVSTO
M. CLODIVS. PONT. DESIG. CVM. ANIA
ET. M. CLODIO. RVSTICO. ET. CLODIO
MARCELLO. F. IM. CAES. VES
PASIANI. AVG. D. S. P. D. D

E Morali & Busbequianis.

2 *Romae in domo quondam Joh. Ciampolini, quae nunc eſt Andreae Cavalieri, ad campum Florae, in baſi plana atque oblonga; in qua tria foramina, quibus adfixa creduntur fuiſſe ſimulacra capitum trium patris & filiorum.* VESPASIANI TITI DOMITIANI

T. CAESARI
VESPASIANO
PONTIF. TR.
POT. II. IMP. III
COS. II

IMP. CAESARI
VESPASIANO. AVG
PONT. MAX. TR. POT
IIII. IMP. VIIII. COS. IIII
P P

CAESARI. AVG. F
DOMITIANO
COS. DESIG. II
PRINCIPI. IVVENTVTIS

C. PAPIRIVS. AEQVOS. 7. LEG. III. AVG. TESTAMENTO. PONI. IVSSIT
EX. AVRI. P. X

E Mazochio & Metelli ſchedis. Urſat. f. 324.

3 *Romae inſcriptio arcus Titi, in via ſacra, qua e foro ad amphitheatrum itur. in eo viſuntur victoriae & triumphi pompa, qua ferebantur ſpolia templi Hieroſolymitani, nempe Arca foederis, Candelabrum ſeptem lucernarum, menſa panum Propoſitionis, Tabulae Decalogi, & Vaſa ſacra ex auro puro, quibus utebantur ad ſacra templi.*

TITI — Boiſſ. T. III. 116.

SENATVS
POPVLVSQVE. ROMANVS
DIVO. TITO. DIVI. VESPASIANI. F
VESPASIANO. AVGVSTO
*

Smetius vidit, & Boiſſardus.
* mſ. Piccarti addit quaedam, quae huc non pertinent.

4 *Romae inventum in hortis Palatinis.*

IMP. T. CAESARI
DIVI. F
VESPASIANO. AVG
PLEBS. VRBANA
QVAE. FRVMENTVM
PVBLICVM. ACCEPIT
ET. TRIBVS

Ex Panvinio.

5 *Tarracone, in Hiſpan. citer.*

IMP. TITVS. CAESAR
VESPASIANVS. AVG
P. M. TR. POTEST
COS. VIII. P. P

Ex Apiano.

6 *Ubi ſteterit ignoratur.*
Scaliger vult ab Onufrio fictum.

IMP. TITO. CAESARI. DIVI. VESPASIANI. F
VESPASIANO. AVG. PONTIFICI. MAXIMO
TRIB. POT. X. IMP. ²XVII. ³COS. VIII. P. P
PRINCIPI. SVO. S. P. Q. R

⁴QVOD. PRAECEPTIS. ⁵PATRIS. CONSILIISQVE. ET
AVSPICIS. GENTEM. IVDAEORVM. DOMVIT. ET
VRBEM. HIEROSOLYMAM. OMNIBVS. ANTE. SE
DVCIBVS. REGIBVS. GENTIBVSQVE. AVT. FRVSTRA
PETITAM. AVT. OMNINO. INTENTATAM. DELEVIT
*

Ex Onufrio. Boiſſ. T. III. 116.
1 S. P. Q. R. Boiſſ. 2 XVIII Boiſſ. 3 COS. VIII. non eſt in Boiſſardo. 4 QVI Boiſſ. 5 PATRIAE Boiſſ.
* A SOLO. Sic laudat Weizius ad Prudat. Apotheoſ.

7 *

IMP. CAESARI
DIVI. F. T. VESPAS
IANO. AVGVSTO
PONT. MAX. TRIB
POT. IMP. †X. P. P
CENSORI. CONSER
VATORI. AEDIVM
PVBLICARVM. ET
RESTITVTORI. AEDIVM
SACRARVM
SODALES. FLAVII
*P. MARTIVS. VERVS

Ex Roma Onufrii.
† XV. Boſ. *de Pontif. Imp.* 2. §. 14.
* Marcius Verus cum aliis bellum Parthicum ſub M. Antonino Imp. confecit A. U. 917. Spartian. Idem praeſes Cappadociae. Vid. Salmaſ. ad Spartian. f. 112. vid. etiam Dion. Gud.

8 *Romae in palatio Cardinalis Genuenſis.*

FELICITATI. AVG. ET
PROVIDENTIAE
DIVI. TITI. IMP. VESPASIANI
AVG. F

SVBLATIS. POP. ROM. HOSTIB
PERNICIOSISSIMIS

C. AELIVS. SVCCESSVS
L. COCCEIVS. FELIX

S. P. F. C

Grutero Gutenſt. e mſ. Metelli.

1 *Interamnae.*

*
PROVIDENTIAE. TITI. CAESARIS. NATI
AD. AETERNITATEM. ROMANI
NOMINIS. SVBLATO. HOSTE. PER
NICIOSISSIMO. P. R
FAVSTVS. TITIVS. LIBERALIS
VI. VIR. AVG. ITER. P. S. F. C

Ex Burchelato. Eſt particula CXIII. 2. pertinet ad Tiberium.
* PROVIDENTIA. TI. CAESARIS. AVGVSTI. ex Jucundi ſchedis. Sigon. lib. 2. Emend. cap. 29.

3 *Neapoli in aedibus Comitis Matalonaei*

IMP. CAESAR
DIVI. [1]VESPASIANI
DOMITIANO. [2]AV
GERM. PONT. [3]MA
TRIB. POTEST. XIII
IMP. XXII. COS. *XVI
CENSORI. PERPET. [4]P
REG. VICI
VESTORIANI. ET
CALFVRNIANI

literis majoribus verſus prior.

*A. U. 845.

A Pighio.
1 VESPASIANI F. 2 AVG. 3 MAX.
4 P. P. ita Verder. ſchedae tanquam nihil deeſſet, at non Pighii; Grut.

FLAVIA DOMITILLA

5 *Romae in choro S. Clementis, ſub abſide muſiva in gradibus cujuſdam ſuggeſtus. littera pulcherrima.*

FLAVIA. DOMITILLA. [1]FILIA. FLAVIAE. DOMITILLAE
IMP. CAESARIS [2]............ [3]ANI. NEPTIS. FECIT. GLYCERAE. I. ET
LIBERTIS. LIBERTABVSQ. POSTERISQVE. EORVM. CVRANTE
[4]T. FLAVIO. ONESIMO. CONIVGI. BENEMER.

Gruterus ex autographo Cittadini.
1 Haec tria verba hoc tempore non leguntur in lapide. 2 *Veſpaſiani.* Spanh. *de uſu & praeſt. numiſm. diſ. 7. p. 620.* 3 nec haec ſex verba leguntur nunc in lapide. 4 CCLII. 6.

6 *Romae inter Aventinum & Tiberim, ad pontem Sublicium, in hortulo quodam, baſis parva marmorea.*

NERVAE.

Boiſſ. T. v. 127.

IMP. NERVAE. CAES
AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. COS. III. P. P
L. SERTORIVS. L. F
VOLT. EVANTHVS
AEDIL. C. C. *N. D. D. S. P. P

Exſcripſit Smetius:
* Hae quatuor notae N.D.D.S. non leguntur in Boiſſ.

8 *In Hiſpania inter Borgias Vrgelli & Vmatiam juxta viam.*

IMP. NERVAE. AVG. GERMAN.
INFERIOR. PONT. MAX
TRIB. POT.

Ex Strada.

2 *Aquiflaviae, quae nunc vulgò Chiaves, in Portugallia: in columna.*

DOMITIANI.

IMP. CAES. VESP. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. X. IMP. XX. COS. IX. P. P.
IMP. TITVS. CAES. AVG. F. PONT. TRIB.
POT. VIII. IMP. XIII. COS. VI

Duo verſus ſtudio abraſi: qui fortaſſis Domitiani nomen continebant.

C. CALPETANO. RANTIO. QVIRINALI
VAL. *FESTO. LEG. AVG. PR. PR
D. CORNELIO. MAECIANO. LEG. AVG
L. ARRVNTIO. MAXIMO. PROC. AVG
LEG. VII. GEM. FEL
CIVITATES. X
AQVIFLAVIENSES. AOBRIGENS
BIBALI. COELERNI. EQVAESI
INTERAMICI. LIMICI. AEBISOC.
†QVARQVERNI. TAMAGANI

* CESTO CXCVII. 4.

† QVARQVRVN Lig.

Ex Alfonſo de Caſtro, & Metelli ſchedis. & Vaſaeus in Chronic. fol. 461. Extat etiam apud Ligor.

4 *Allorae in Hiſpania, in columna quae portam urbis ſuſtinet.*

IMP. DOMITIANO
CAESARI
AVG. GERMANICO
L. MVNIVS. QVIR
AVRELIANVS
TI. COR......................
....
II. VIR. CONSTITVTI
D. P. P. D. D

Obſervatum ac deſcriptum ab Auguſt. Pierſonio.

7 *Romae in domo Ciampolini in columna parva.*

IMP. NERVAE. CAESARI
AVG. III. COS
TI. CLAVDIVS. FELIX. ET
P. LOLLIVS. PARIS
ALLECTORES
CVLTORES. SILVANI
IDEM. IMMVN.

E Mazochio.

9 *Sabariae in finib. Auſtriae, in aede Martini fragment.*

....
...CAESARI. NERVAE. AVGVST
...IC. DAC. PO. MAXIM...
...E. POTESTATIS. *PROCOS
V. †PAPIRIVS. AVGVR. SACERD
EX. COLONIA. SAVARIA.

E Lazio.
* V. *Spanh. de uſu num. p. 710.* † V. CCCCXLVII. 10.

1 *Ad Septem Lucernas Romae.*

*LIBERTATI. AB. IMP. NERVA. CAESARE. AVG. ANNO
AB. VRBE. CONDITA. DCCC. XXX. XXXII. XXXIIII

E Mazochio.

* Huc alludit Plin. l. 9. epiſt. ad Quadratum: *Primis diebus redditae libertatis.* Nummus Nervae Imp. Caeſ. Aug. Coſ. III. in altera parte corona querna cum inſcriptione EXVLES. ROM. RED. S. P. Q. R. apud Triſtanum. Nummis Nervae & Trajani inſcriptum LIBERTAS. AVG. LIBERTAS PVBLICA RESTITVTA. SECVRITAS. POP. R.

2 *Inventum prope Antium; habetque D. Alex. Corſinus.* SERGIAE MATRIS NERVAE.

SERGIAE
LAENATIS. F
*PLAVTILLAE
MATRI
IMP. NERVAE
CAESARIS. AVG

E Manutio & ſchedis Urſini.

* Al. Plutillae.

TRAIANI. DECII. Fabrett. emend. p. II. † INCLITO. Verder.

3 *Tarracone ad D. Barbarae. Eadem quae habetur* CCLXXIII. 5.

*PIO. ADQVE. (ſic) †INVICTO
DN. TRAIANO. NOBILISSIMO
AC. FORTISSIMO. ET. FELICISSIMO
CAESARI. SEPTIMIVS
ACINDINVS. V. C. A
GENS. PER. HISPANIAS
V. C. P. T. VICE. SACRA. COGNOSCENS
NVMINI. MAIESTATIQVE. EIVS
SEMPER. DICATISSIMVS

E Verderii & Schotti ſchedis.

* Non repoſita eſt haec ſuo loco. Loquitur enim de Q. Trajano Decio Imp. idque patet e titulis Caeſaris, tum etiam inde, quod faciat mentionem vicarii per Hiſpaniam. Nam ſiglas ita expono. *Vir. Clariſſim. Agent per Hiſpaniam Vicariatum.* ET *Vice ſacra &c.* nam pro P. T. quod lapis habet, & Provincia Tarraconenſis exponi poſſet, aliae ſchedae habent ET. Gud.

5 ✶

PIETATIS. IMP. CAESARIS
DIVI. NERVAE. F. NERVAE
TRAIANI. AVG. GERMANICI
P. M. TR. POT. III. COS. III. P. P
EX. SC

Ex Faſtis Onufrii.

6 ✶

IMP. CAESAR. DIVI
NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS. AVGVSTVS
GERMANICVS. DACICVS
PONTIF. MAXIMVS
TRIB. POT. IIII. COS. IV
VICTO. DECEBALO

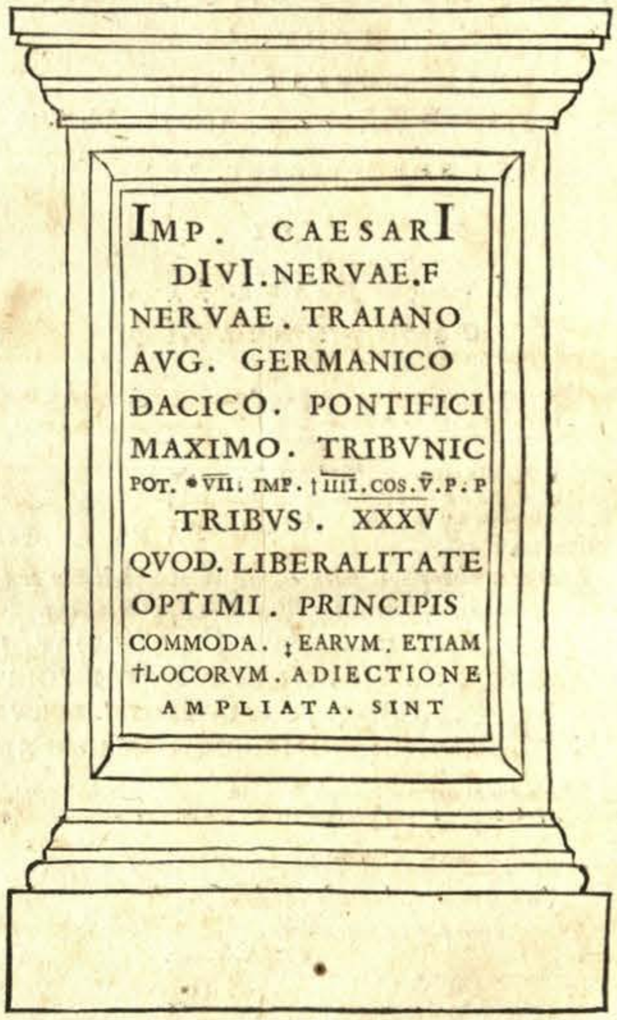
Ex Panvinio.

4 *Romae in S. Silveſtro.*

PIETATI. ET. FELICITATI
IMP. CAES. DIVI. NERVAE. TRAIANI. AVG
GERM. PONT. MAX. TR. POT. III. COS. II
P. P
EX. S. C

Gutenſtenius Grutero e mſ. Merelli.

8 *Romae in impluvio domus Cardin. de la Valle, baſis mar. perelegans.*

Smetius deſcripſit.

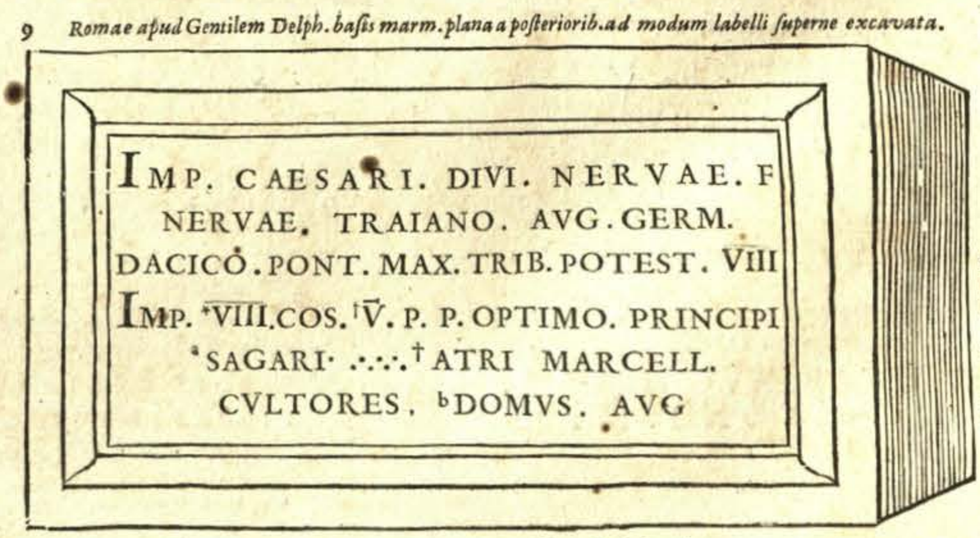
* VIII. Boiſſ. † III. Boiſſ. ‡ FABRVM Boiſſ. † Plin. Paneg. *Populo locorum quinque millia adjeciſti.* vid. Cujac. VII. Obſerv. 14. & X. 37. Obſerv.

7 *Salamiae quae villa Hiſpan. in cippo quodam.*

IMPERATORI
CAESARI. DIVI
NERVAE. FILIO
NERVAE. TRA
IANO. AVG
GERM. PONT
MAX. TRIB
POT. IIII. CON
IIII. MVNICIPI
VM. INLIPENSE
D D

Ex Morali.

9 *Romae apud Gentilem Delph. baſis marm. plana a poſteriorib. ad modum labelli ſuperne excavata.*

* Boiſſ. & Onuf. IIII. & ſic Ligor. A. U. 858.

† VI. Boiſ.

† THEATRI. Boiſ. T. V. 109.

Vidit Smetius. a SACRI THEATRI. Boiſſ. b ſc. imaginum. v. CCXXXVIII. 12.

1 *Romae in vinea Cardinalis Carpenſis: tabula marm. craſſa, in qua Trajani ſtemma eſt, & * ſub eo Hercules, dextra clavam, & ſiniſtra leoninam tenens. Item Mercurius dextra crumenam, ſiniſtra autem caduceum & veſtem gerens.*

* Boiſſ. T. IV. 80.

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. FILIO. N
ERVAE. TRAIANO. AVG. GERMANICO. D
ACICO. PONT. MAX. TRIB. POT. VIIII. IMP. *IIII. COS. V

* III. Boiſſ.

Vidit Smetius.

2 *Antiquariae Hiſpan.*

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F. NERVAE. TRAIANO
AVG. GER. DACICO. PONT. MAX. TRIB. POT
XIII. IMP. VI. COS. VI. P. P. OPTIMO. MAX
IMO. QVE. PRINCIPI. NESCANIENSES
D. D

Gruterus è ſchedis Archiepiſcopi Auguſtini.

3 *In Hiſpania in ruinis pagi Marqueſiae.*

IMP. CAES. NER. TRAIANO
AVG. GERM. DAC. PARTH. PON
MAX. TR. P. XV. COS. VI. P. P. DE
ROM. IMPERIO. DE. PATERNA
ET. AVITA. HISP. PATRIA. ET. DE
OMNI. HOMIN. GEN. MERITISS
POPVLARES. PROVINC
AREVATVM
OPTIMO. PRINC

Ex Panvinio, & Schotti ſchedis.

4 *Columnae Trajani, quae Romae in foro ipſius ſtat, inciduntur in circumitu res geſtae ejus bello Dacico, & aliis expeditionibus militaribus. Alta eſt pedes* CXXVIII. *praeter baſim, quae cum columna efficit* CXL. *Structa eſt lapidibus* XXIIII. *tantae vaſtitatis, ut opus videatur non hominum, ſed Gigantum. Singuli lapides ſive partes columnae, continent gradus octo. per hos patet aſcenſus ad ſuperiora, per interiorem partem concavam. Lumen praebent aſcendentibus feneſtellae* XLIIII. *Inſcriptio iſta eſt.*

Boiſſ. T. III. 118

SENATVS. POPVLVSQVE. ROMANVS
IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. †F. NERVAE
TRAIANO. AVG. GERM. DACICO. PONTIF
MAXIMO. TRIB. POT. XVII. IMP. VI. COS. VI. P. P
AD. DECLARANDVM. QVANTAE. ALTITVDINIS
MONS. ET. LOCVS. *TAN[illegible]BVS. SIT. EGESTVS

† NEPOTI Boiſſ.

* *tantis operibus*, alii. ita Fabret. ad Col. Traj. p. 51. & mſ. Smetii & Eryzo. TANTIS. E COLLIBVS Boiſſ. inepte.

Legit atque exſcripſit Smetius.

5 *Beneventi in Campania, in arcu Trajani.*

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. FILIO
NERVAE. TRAIANO. OPTIMO. AVG
GERMANICO. DACICO. PONT. MAX. TRIB
POTEST. †XVIIII. IMP. VII. COS. VII. P. P
FORTISSIMO. PRINCIPI. S. P. Q. R

† XVIII. Apian. & Verd. item Smetii manuſcriptus, qui Romae vidit.

Ex Smetio, Apiano & Verderii ſchedis.

6 *Anconae primaria Piceni civitate, arcus Trajani adhuc integer in portu extat, ſic inſcriptus.*

PLOTINAE
AVG
CONIVGI. AVG

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F. NERVAE
TRAIANO. OPTIMO. AVG. GERMANIC. DACICO
*ET. CYRIACO. PONT. MAX. TR. POT. XVIIII. IMP. † VIII
COS. VI. P. P. PROVIDENTISSIMO. PRINCIPI
SENATVS. P. Q. R. QVOD. ACCESSVM
ITALIAE. HOC. ETIAM. ADDITO. EX. PECVNIA. SVA
PORTV. TVTIOREM. NAVIGANTIBVS. REDDIDERIT

DIVAE
MARCIANAE
AVG
SORORI. AVG

† IX. PANVIN XI. COS. VII Land. & ſic Ligor.

Ex Smetio & Goltzio. Schott. Itinerar. Ital. p. 134.
* ET. CYRIAC. Has voces repoſui ex Schotti itiner.

1 *In Hiſpan. ad Monumentum Pontis Trajani, vulgo dicti de Alcantare.*

IMP. CAES. D. NERVAE. F
NERVAE. TRAIANO. AVG
GERMANICO. DACICO. PONT
MAX. TR. POT. COS. VIII
IMP. V. P. P

Ex Strada.

2 *Hellerenae in Luſitan. ubi quondam Caſtra vetera.*

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F
NERVAE. TRAIANO. OPTIMO. AVG
GER. PARTHICO. DACICO. PONTIF
MAXIM. TRIBVN. POTEST. XVIIII
IMP. XI. COS. VI. P. P. DD. M. F. V
P. P. D

Ex Morali.

HADRIANI.

3 *Apud Bowes in Richmondia, in templo.*

IMP. CAESARI. DIVI. TRAIANI .....
DIVI. NERVAE. NEPOTI. TRAIA .....
NO. AVG. PONTIFICI. MAXI ....
COS. I... PP. COH. IIII. F ....
......IO. SEV ....

Grutero Camdenus.

4 *In Tuſtein Tranſilvaniae.*

IMP. CAES. DIVI. TRAI
PARTH. F. NERVAE. NE
POTI. TRAIANO. HADRIA
NO. AVG. PONT. MAX
TRIB. P

E Lazio.

5 *Burdegalae erutum* CIƆ.IƆ.XCIV. *in via Lupi.*

DIVI. ADRI. P. P. MEMO
L. SAB. PROC. D. D.

Gruterus è Verderii ſchedis.

6 *Romae.*

IMP. CAESARI. DIVI
TRAIANI. PARTHICI
FIL. DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANO. HADRIANO
AVG. PONT. MAX. TRIB
POTEST. COS. III. *P. P
IIII. VIR. VIAR
Q. TAMVDIVS. Q. F. PALAT
GRAIVS. VIENNA
L. AVRELIVS. L. F. OVF
TYRANNVS. INTERAMN. NAHAR
TI. IVLIVS. TI. F. STEL
VERECVNDIANVS. BONONIA
Q. TAMVDIVS. SEX. F. ARRIVS
REATE. FAC. CVR

E Panvinio.

* vid. Caſaub. ad Spart. Hadrian. c. 6. & Pagium Diſſert. Hypat. part. 2. c. 5. l. 9.

7 *In Tranſilvan.*

IMP. CAESARI
DIVI. TRAIANI. PAR
THICI. F. DIVI. NERVAE. NE
POTI. TRAIANO. HA
DRIANO. AVG. PONTIFI
CI. MAX. TRIB. POTE
STA. II. COS. II. P. P
COLON. VLPIA. TRAIA
NA. AVG. DACIAE. SAR
MIZG. *L. C
FEL. PAP

E Lazio. Correctum & ſuppletum ex Troſteri Dacia. l. 1. cap. 40.

* Haec quatuor ultima verba non habet Troſterus loco laudato.

8 ✱

IMP. CAES. DIVI
TRAIANI. PARTHICI. F
DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANO. HADRIANO
AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. III. COS. III
IMP. II. P. P
RHODANICI
INDVLGENTISSIMO. PRINCIPI

Ex Commentariis Panvinii.

9 *Grumenti in Lucanis, in templo S. Laverii ad Sauram flumen.*

IMP. CAESARI
DIVI. TRAIANI. PARTH
DIVI. NERVAE. NER. P
TRAIAN. HADRIANO. AVG
PONT. MAX. TR. POT. III
COS. III
L. AQVILIVS. MANIVS
AED. PR. IIVIR. *Q
OB. HON. AVGVR
D. D

Habuit Scaliger ab Vorſtio Medico, Philoſophiae Profeſſ. Lugduni Batavorum. Contuli. Pigh. mſ.

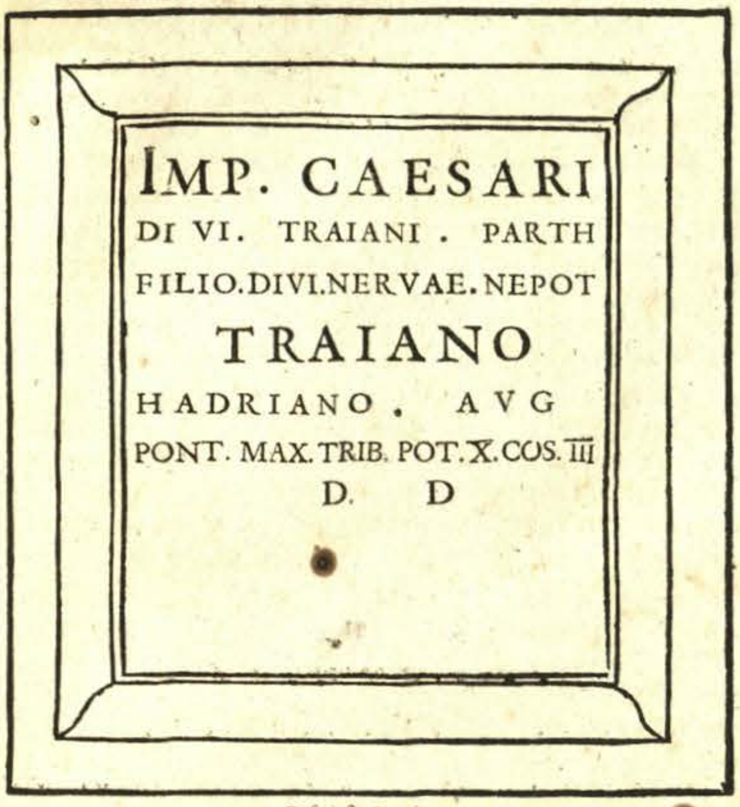
* ℈.

10 *Jaennii Hiſpan.*

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PART
F. DIVI. NERVAE. NEP. TRAIAN
HADRIANO. AVG. PONT. MAX
TR. P. VIII. COS. III. P. P

E Schotti ſchedis.

1 *Romae in vinea Card. Carpenſis: tabula marmorea.*

Deſcripſit Smetius.

2 *Theani civitate Apuliae.*

IMP . CAESARI
DIVI . TRAIANI . PARTHICI . F
DIVI . NERVAE . NEPOTI
TRAIANO . HADRIANO . AVG
PONT . MAX . TRIB . POT . XIII
COS . III . P . P
OPTIMO . MAXIMOQ . PRINCIPI
THEANENSES . DD

Ex libro Petri Apiani.

3 *Arionae Hiſpan. in baſi ſtatuae equeſtris.*

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI
PARTH. F. DIVI. NER. NEP
TRAIANO: HADRIANO
AVG. PONT. MAX. TRIB
POT. XIIII. COS. III. P. P
MVNIC. * ALBENGENSE
VRGAVONEN. D. D

E ſchedis Ant. Auguſtini.
* Albenſe Metel. ſched.

4 *Non procul a Varhelii ruinis, in Viczel, ad templum vetus, in Tranſylv. in pago Weiſche non procul a propugnaculo Deva.*

IMP. CAES. DIVI. NERVAE
TRAIANO.HADRIANO. AVG
PONT. MAX. COS. III. P. P
CVIVS. VIRTVTE. * DACIA. IMPE
RIO. ADDITA. FELIX. EST
M. ARRIVS. † Q. R. COL. VL
PIAE. TRAI. SARMIZ
DEVOTVS. NVMINI. EIVS
EX. VOTO. P

Ex Zamoſio. c. 3. Extat & apud Troſt. Daciae lib. IV. c. 21.
* In nummis legitur DACIA FELIX. v. *Spanh. de uſu & praeſt. numiſm. diſ. 8. pag.* 727.
† Sic in p. CCCXLVII. 4.

5 *Tibure reperta baſis marmorea.*

IMP. CAESARI . DIVI . TRAIANI
PARTHICI. FIL. DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANO. HADRIANO
AVG. PONT. MAX. TRIB. POT. VIII
IMP. II. COS. III. P. P. OPTIMO
MAXIMOQ. PRINCIPI

MAGISTRI. AVGVSTALES
L. CORNELIVS. MAXIMVS
C. IVLIVS. SVCCESSVS
T. FLAVIVS. PRISCVS
TI. CLAVDIVS. SEVERVS
Q. LVTATIVS. PROCVLVS
M. OCTAVIVS. HONORATVS

IN. AETE . . . . AM
LIBERALIT . . . . DAM
QV . . . . TAE . . .
S . P . P

Urſinus Grutero.

6 *Serganae agri Lucenſis oppidulo.*

IMP. CAESARI. DIVI
TRAIANI. PARTHICI. F
DIVI. NERVAE. NEP.
TRAIANO. HADRIANO. AVG
PONT. MAX. TRIB. POTEST
XVII. COS

Ex Apiano.

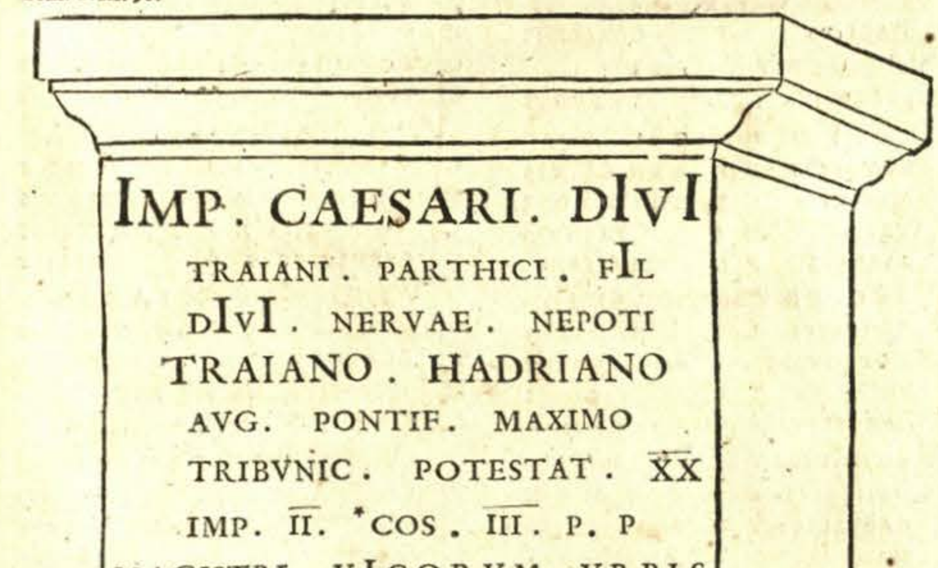
7 *Romae ad D. Pauli, extra muros.*

IMP. CAESARI. DIVI
TRAIANI. PARTHICI. F
DIVI. NERVAE. NEPOTI
TRAIANO. HADRIANO
AVG. PONTIF. MAXIM
TRIB.POTEST.XVII.COS.III.P.P
COLONIA. OSTIA
CONSERVATA. ET. AVCTA
OMNI. INDVLGENTIA. ET
LIBERALITATE. EIVS

Gruterus e Cittadini mſ. codice.

8 *Romae ſub porticu domus Conſervatorum, in Capitolio, baſis marmorea praegrandis.*

Boiſſ. T. III. 98.

Siniſtrum illud latus, tres regiones, dextrum vero duas, cum ſuis curatorib. denunciatoribus & vicis, eorumque magiſtris continent, ſicuti ſequentibus duabus paginis deſcripta ſunt. A tergo fortaſſis reliquae regiones eodem modo deſcriptae erant: nulla tamen literarum veſtigia ſuperſunt: putarique poteſt omnino omiſſas eſſe, eo quod pauciores, aut nullos inſigniores vicos haberent. Victor enim in libello ſuo de Regionibus urbis vix ullos praeterquam in his quinque regionibus vicos numerat.

* A. U. 871.

In ſiniſtro praecedentis baſeos latere.

[1] L. CEIONIO. COMMODO. SEX. VETVLENO. CIVICA. POMPEIANO. CoS

REG. I.
CVR
C CVRTIVS ς L IVCVNDV S
DENVNCIAT
P HELVIDIVS P L HERME S

VICO CAMENARVM
C PVBLILIVS 7 L CHRESTVS
M VLPIVS M L FIRMIV S
TI IVLIVS TI. L ATIMETVS
M SERVILIVS L F CELE R

VICO DRVSIANO
C IVLIVS C F VERV S
Q TREBONIVS Ↄ L PRIMIGENIVS
D LVCILLIVS ς L THALLV S
Q CAECILIVS Q L THALLV S

VICO SVLPICI VLTERIOR
C IVLIVS C L THEODORVS
ς PVBLICVS ς L SELEVCVS
TI CLAVDIVS TI. L BATHYLLVS
C VALERIVS C L ATHENAEVS

VICO SVLPICI CITERIORIS
L VALERIVS L L DIODORVS
T VOLVSIVS T F MAXIMVS
C VIVATIVS C L SEVERVS
C IVLIVS C L GRYPHIVS

VICO FORTVNAE OBSEQVENT
P MOTILIVS P L HERME S
TI CLAVDIVS TI. L PLACIDVS
M MVTIVS M L FAVSTVS
M POPILIVS M L VICTO R

VICO PVLVERARIO
C ATILIVS C L SILVESTER
L OTACILIVS L L TROPHIMVS
M IVLIVS M L STEPHANVS
L DOMITIVS L L BOBERIVS

VICO HONOR ET VIRTVTIS
7 MALANIVS 7 L SALVTARIS
L BAEBIVS L L HILARI O
Q VMBRICIVS Q L MODERATVS
C MVCIVS L L DICAEVS

VICO TRIVM ARARVM
L VALERIVS L L EVHODVS
7 POSTVLENVS 7 L [2] ELVTI O
T HELVIDIVS T F EVTYCHES
C IVLIVS. C. L. EPHESIVS. QVI. ET. MASCVTIVS

VICO FABRICI
C FVRIVS T L VERV S
7 CLAVDIVS 7 L EPICTETVS
C TVRRANIVS C L PRIMV S
Ↄ IVLIVS 7 L DEMETRIVS

REG. X.
CVR
C CORNELIVS C L EVCOLPVS
DENVNCIAT
L VELIVS L F SALVTARIS

VICO PADI
C AVRELIVS C L APOLAVSTV S
L CAECILIVS L L RVFINV S
[3] M FVRIVS M L FORTVNATVS
C PETRONIVS C L FELI X

VICO CVRIARVM
M CARVILIVS M L CRESCEN S
C NAEVIVS C L AMPLIATVS
L VALERIVS L F EVHELPISTVS
M VLPIVS AVG. L GAETVLICVS

VICO FORTVNAE RESPICIENTIS
Q CLAVDIVS Q L PHOEBV S
A STATILIVS A L EVTYCHVS
C ATILIVS C L CRATERVS
P AELIVS AVG. L ONESIMVS

VICO SALVTARIS
L SERVIVS L L EXPEDITV S
P MARCIVS P L SYRIACV S
L SPEDIVS L L AMANDV S
C TVLLIVS C L PHILIPPV S

VICO APOLLINIS
C NORBANIVS C L HELLENICVS
P SCANTIVS Ↄ L †FELI X
Q FVLVIVS Ↄ L PARDV S
M ACVTIVS M L EVTYCHVS

VICO HVIVSQVE IDIEI
A ATTINIVS A L CARPOPHORVS
L IVLIVS L L PRIMITIVVS
M CLODIVS 7 L FELI X
C OFILIVS C L EVHELPISTVS

REG XIII.
CVR
P CAESIVS P L CRESCENS
DENVNCIAT
SEX. LICINIVS ς L EVTYCHVS

VICO FIDII
P SCANTIVS P L PHILETV S
L ANNIVS C L TELESPHO R
M IVLIVS M L IRENV S
P BAEBIVS P L IVLIANVS

VICO FRVMENTARIO
L AGRILIVS L F LVCRI O
SEX. PETRONIVS . . * EVSCHERVS
P PETINIVS P L PRIVIGINAS
CN CAECILIVS CN. L CORAVL O

VICO TRIVM VIARVM
CN GEMINIVS CN. L PHOENIX
L CAECILIVS P L FVSV S
T MANNVS T L ANTIOCHVS
D LABERIVS D L ANTICYRVS

VICO CEISETI
P IVLIVS P L †THRALLVS
C VIRIVS C L THALPVS
A MARTIVS A L SORVS
P CAECILIVS P F TROPHIMVS

VICO VALERI
M CAECILIVS M L ....
Q PETINVS Ↄ L FELI X
TI CLAVDIVS TI. L ....
M CAECILIVS M L ....

VICO LACI MILIARI
P BAEBIVS P L SYNTROPHVS
C NVMISIVS C L APOLLINARIS
C BAEBIVS 7 L SOTER
TI CLAVDIVS TI. L ....

VICO FORTVNATI
A MARCIVS A L FRVCTV S
C IVLIVS C L PARADOTV S
A FABIVS A L MELIO R
Q VICRIVS Q L MARTIALIS

VICO CAPITIS CANTERI
M OCTAVIVS M F QVIETVS
L VALLIVS L L PHOEBVS
P FVLVIVS P L MARTIALIS
M GAVIVS L M AMPHIO N

VICO [1] TRIVM ALITVM
L FAENIVS L L LAVRENTINVS
L CORNELIVS P F VIATO R
Q POSTVMIVS Ↄ L CREPNO S
L OLLVS [2] L L PRIMITIVVS

VICO NOVO
SEX. IVLIVS SEX. L [3] PAMYRVS
P BAEBIVS P L ATHENI O
M CLAVDIVS M L HERME S
L FVLVIVS Ↄ L MERCVRIVS

VICO LORETI MINORIS
L VIBIVS L L HALIADE S
TI CLAVIVS *ſic* TI. L EVTYCHVS
M NVMISIVS M L AGATHOPVS
CN AVIDIVS CN. L PRISCVS

VICO ARMILVSTRI
C IVLIVS C F CRESCENS
T STATIVS T F PVDEN S
Q OCTAVIVS Q F FVLVV S
C IVLIVS C F EPAPHRODITVS

VICO COLVMNAE LIGNEAE
C VALERIVS Ↄ F FELI X
M ANNIVS M L EPIDICV S
C VALERIVS L F ATTALVS
L SVLPICIVS L F FELI X

VICO MATERIARIO
Q MVCIVS Q F MARCELLVS
TI CLAVDIVS TI. F EVTYCHES
M CVSINIVS M F EVTYCHVS
L VALERIVS L L HYMNVS

VICO MVNDICIEI
TI CLAVDIVS TI. L ANESTITVS
T STATILIVS T F AMFIBIANVS
P ALBIVS P L IANVARIVS
L PACATIVS L L SVCCESSVS

VICO LORETI MAIORIS
L CAESENNIVS L L ....
C CORNELIVS C L POLIODORVS
TI CLAVDIVS TI. L STRATVS
CN STATIVS CN. F ZOSIMVS

VICO FORTVNAE DVBIAE
TI CLAVDIVS TI. L AMARANTHVS
L AVFIDIVS L F AVFIDIANVS
7 ATTIVS 7 L CALLISTVS
[4] T RVTILIVS T F VERV S

1 A. Urb. 888. A. Chriſti 135.
2 L. Elutio h. e. Aelurion. Gud.
3 L. Furius Fortunatus MLXXVII. 2.

* Eucaerus in lap. Rom.
† leg. Thallus ut ſupra in vico Druſiano.

1 Larum Alitum.
2 V. XXXVIII. 13.
3 l. Lamyrus. Gud.
4 T. Rutilius Varus ſub Veſpaſ. in p. CCCCLXV. 3.

In dextro ejuſdem baſis latere.

REG XII
CVR

L HELVIDIVS L L . . . .
P ANNIVS . . . .

DENVNCIAT

L STATILIVS L L . . . .

VICO VENERIS ALMAE

T FLAVIVS T L HILARVS
B VIRTIVS P L SATVRNINVS
L CORNELIVS L L . . . .
. PONTIVS . . . .

VICO PISCINAE PVBLICAE

. . . .
T FLAVIVS T L . . . .
T FLAVIVS T L . . . .
M IVLIVS M F . . . .

VICO DIANAE

Q . . . . . . Q F . . . .
C PETRONIVS Ↄ L CRESCENS
T RVTILIVS T L . . . .
T FLAVIVS T L EVTYCHVS

VICO CEIOS

A . . . . . A L VENVSTVS
TI CLAVDIVS TI L MERCVRIVS
. CAELIVS T L EVTYCHVS
C CLODIVS C L TROPHIMVS

VICO TRIARI

L ANNIVS L L STEPHANVS
M . . . . M L . . . .
C . . . . C L . . . .
M . . . . . . M L THREPTVS

VICO SIGNI SALIENTIS

SEX.AELIVS SEX.L . . . .
. . . . C L RESTITVTVS
. . . . P L TYRANNVS
. . . . Ↄ L EVPHODRISVS

VICO LACI TECTI

C IVLIVS C L EVTYCHVS
Q IVBENTIVS 7 L LIBE R
L CORNELIVS L L PVSI O
. . . . L L FARCTVS

VICO FORTVNAE MAMMOSAE

M CALPVRNIVS M L PRIMV S
M AVRELIVS M L SVCCESSVS
C IVLIVS C L POMPEIANVS
SEX AVONIVS SEX L FAVSTINVS

VICO COLAFITI PASTORIS

M VALERIVS M L ANICETVS
L MALIVS L L DIONYSIV S
TI CLAVDIVS TI L GEMELLV S
L AEMILIVS Q F FLORV S

VICO PORTAE RVDVSCVLANAE

P FLAMINIVS P L ENCOLPV S
C ATTEIVS C L COSMV S
L FVFICIVS L F TROPHIMVS
L VOLVSIVS L F ASIATICVS

VICO PORTA NAEVIA

TI CLAVDIVS TI F ETERODES
L VALERIVS L L PRIMITIVVS
C IVLIVS C L AGRATVS
Q FVLVIVS Q L FELI X

VICO VICTORIS

Q FVSCIVS Q L ONESIMV S
L DOMITIVS L L HYPNV S
M . . . . . . M L POSIMV S
TI CLAVDIVS TI.L HILARIANVS

REG XIIII
CVR

M LEPIDIVS L L MONTANVS

DENVNCIAT

P GRANIVS L L FELI X

VICO CENSORIS

T FLAVIVS AVG L ONESIMVS
M IVLIVS M L PHILETVS
C ASIRANIVS C L HEBENV S
L [1]CORNELIVS L L HERME S

VICO GEMINI

T FLAVIVS T F IANVARIV S
SEX.PVBLICIVS SEX.L [2]SVCCESSVS
C IVLIVS Ↄ L . . . .
P . . . . . . L L CRESCEN S

VICO ROSTRATAE

M ERMIVS M L DIVTVRNVS
P VALERIVS P L EPICTETVS
T FVRFANIVS Ↄ L ONESIMV S
Q VARRONIVS Q L AGATH O

VICO LONGI AQVILAE

M SAVFEIVS M L IVSTV S
G NAEVIVS C L CALLISTVS
P PETRONIVS SP.F HERMONA...
M TREBONIVS M F TAVRISCV S

VICO STATAE SICCIANAE

L DVRATENVS L L HERMIBIV S
L PRECILIVS L L CHARITA...
Q VEHILIVS Q L NICANDER
C IVLIVS C L MERCVRIVS

VICO QVADRATI

L VALERIVS L F CALLISTV S
C BAEBIVS Ↄ L FELI X
L VOLVMNIVS L L MACRINVS
C TETTIENVS C L ZMARAGDVS

VICO RACILIANI MINORIS

T VOLVSIENVS T L ZMARAGDVS
CN SAENIVS CN L MARTIALIS
Q POMPONIVS Q F FORTVNATVS
L TEPIDIVS L L FELI X

VICO RACILIANI MAIORIS

T FLAVIVS T F EVTYCHES
T FVRIVS Ↄ L VICTO R
T FLAVIVS T L APOLLONIVS
T MINICIVS T F FRVCTVS

VICO IANVCLENSIS

L FABIVS L L FELI X
C MVRSIVS C L FELI X
T FLAVIVS T L PHILINVS
M AEMILIVS M L ONESIMVS

VICO BRVTIANO

A FVLVIVS Ↄ L FELI X
Q ABRVTEIVS Q L ANORTP....
D CAECILIVS D L HERME S
L NVMERIVS L F FELI X

VICO LARVM RVRALIVM

D IVNIVS D L . . . .
A NONIVS A L . . . .
L SEPTIMIVS L L EVHODVS
P SCANTIVS P L . . . .

VICO STATVAE VALERIANAE

Q PETINIVS Q L HERACL. . S
[1] C ANTISTIVS C L AGA. . NVS
SEX MANNEIVS S L AGATHANGELVS
T AVRELIVS T L THERMV S

VICO SALVTARIS

L IVLIVS L L [2]CARPV S
P AELIVS P F IVCVNDV S
L ANTONIVS L L LVPV S
L LICINIVS L L HILARV S

VICO PAVLI

M MANNEIVS M L [3]AV. . . . . S
L [4]NICEREVS L L ONESIMVS
A PETINIVS . . FORTVNATVS
T FVRFANIVS . . HILARVS

VICO SEX. LVCEI

. [5]IVLIVS . . VALEN S
. IVLIVS . . . . S
. CASSIVS . . . . S
. CAEDITIVS . . . . S

VICO SIMI PVBLICI

M QVESTVLEIVS . . FELI X
TI CLAVDIVS TI.L . . . . S
L ARVNTIVS . . . . NVS
. VETTIVS . . . . S

VICO PATRATILLI

L VALERIVS L L . . . . S
. FLAVIVS . . . .
. CETRARIVS . . . .
. DICEIONIVS . . . .

VICO LACI RESTITVTI

. VALERIVS . . . .
. POLLENIVS . . . .
. [6]HERENNVLEIVS . . . .
. PERPENNA . . . .

VICO SAVFEI

P EGNATIVS P L ONESIMVS
V VISENIVS L L HELPIDES
L OMARASIVS L L FORTVNATVS
P AELIVS P L ENPOC....

VICO SERGI

C SERGIVS C F . . . .
L DOMITIVS L L CRESCENS
A FVRIVS A F IVSTV S
C IVLIVS C L CALLISTVS

VICO PLOTI

M COSSVTIVS M L FELI X
P SCANTIVS Ↄ L CAPRATINVS
M STRVCIVS M L MEATV S
C VERCINVS C L CRESCEN S

VICO TIBERINI

. OCTAVIVS P L PAEDEROTVS
P AEPAEDIVS P L HERME S
L LICINIVS L L HERACLIDA
C VISELLIVS C L [7]SETEIANV S

Vidit deſcripſitque Smetius.
1 vid. DCCCCXXXVI. 9.
2 vid. DCLXXIV. 8.

1 Hoc nomen ex marmore addidit Gudius. 2 Julii Carpi cujuſdam mentio in l. XI. ff. de duobus reis e lib. XI. reſponſ. Papinii. 3 Aſiaticus Rein. ex DCCCLXXIX. ii 4 L. Cicereius. Rein. 5 De Julio Valente graviter aegrotante Plin. v. ep. 5. 6 A. Herennuleius Vettianus Rein. ex p. MLXXVII. 2. Rein. 7 An Sittianus e DCCCLXXV. 3?

1 *In Tranſilvania.*

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PARTH. FIL
DIVI. NERVAE. NEPOTIS. TRAIANO. HADRIANO.
AVG. PONT. MAX. TRIB. POT. XXII. IMP. II
COS. III
†DERESIVS. RVSTICVS. CVRATOR. *VELETRIARVM
TIBERIS. ET. CLOACARVM. VRBIS

Ex Lazio.

† I. L. MESSIVS. e CLXXXXVII. 5. Gud. * Leg. ALVEI ET RIPARVM. Gud.

2 *Jaurini in Hungaria, in Eccleſia Cathedrali in campanili, literis palmarib.*

IMP. CAES
TRAIANO
HADRIANO
AVG. P. P. TRIB. POT
XXI. COS. III. IMP. II.
L. AELIVS. CAES. FIL
TRIB. POTES. COS. II.
PROCOS. XV. VIR
SACRIS. FACIVND

Ex Bongarſii, ac Cluſii ſchedis.

3 *Mirobrigae Hiſpan. fragm.*

..L. P. C...
..AIAN....
..HADRI....
..ERMI.....
..PHA......
..MVNE.....
..MIRO.....

Ex Strada.

4 *Fundi in Latio, extra oppidùm in porticu aedis divi Franciſci, in columna quadam.*

DOMITIAE
PAVLINAE. SORORI
IMP. CAESARIS
TRAIANI. HADRIANI
AVG
FVNDANI
D. D

PAVLINAE Triſtan. vid. Fabret. *ad inſc.* c. IX. p. 666. & Spanh. de *uſu numiſ.* p. 633.

Smetius à Pighio.
Sic hunc lapidem ex Ligorio ſupplevit & correxit Gudius, qui in Grut. erat mutilus.

5 *Oliſipone.*

SABINAE. AVG
IMP. CAES. TRAIA
NI. HADRIANI. AVGVSTI
DIVI. NERVAE. NEPOTI
DIVI. TRAIANI. DAC. PAR
FIL. D D. *FELICITAS. IVLIA
OLISIPO. PER
M. GELLIVM. RVTILIVM. ET
L. IVLIVM. AVITVM.

SABINAE AVG

E Schotti ſchedis.
* Vide Plin. lib. IV. 22.

6 *Romae. Palatio Columnenſium in ara. Boiſſ.* VI. *antiq.* 17.

SABINAE
AVGVST
[1]MAGISTRI QVINQVENNALES
COLLEGI FABRVM TIGNAR LVST [2]XIII.
Q. NVMISIVS MARITIMVS
M. VALERIVS FELIX
[3]MARCIVS CARVS
T. FLAVIVS ONESIMVS
L. NAEVIVS L. F. [4]PALPHRIPP
Q. HORTENSIVS. TYRANNVS
Q. LOLLIVS HERMA
IN MAGISTERIO [5]DEFVNCTVS

Vidit Lipſius.

1 Vid. Fabret. Inſc. c. 2. p. 103. 2 XXIII. Boiſſ.
3 A. LARGIVS. Boiſſ. 4 PHILIPP. Boiſſ. 5 DEFVNCTI Boiſſ.

7 *Romae in burgo, in domo Cardinalis Pariſini. Putatur olim inſcriptum fuiſſe moli Hadriani Imp.*

Boiſſ. T. III. 87.

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PARTHICI. FILIO
DIVI. NERVAE. [1]NEPOTI. TRAIANO. [2]HADRIANO
AVG. PONT. MAX. TRIB. POT. †XXII. IMP. II
COS. III. P. P. ET. [3]DIVAE. SABINAE
IMP. CAESAR. T. AELIVS. HADRIANVS
ANTONINVS. AVG. PIVS. PONT. MAX. TRIB. POT. [4]II.
[5]COS. DES. III. P. P. IMP. II
PARENTIBVS. SVIS

† XXI. Panv. & Maz.
vid. Pagii diſſert. Hypat. c. IV. §. 8.

Ex Mazochio, Metello & Panvinio.

1 ADNEPOTI Boiſſ. 2 deeſt in Boiſſ. 3 Non eſt in Boiſſ.
4 III. Boiſſ. 5 DES. IIII. COS. II. P. P. Boiſſ.

8 *Romae in domo Jul. Porcarii.*

VIBIAE. AVRELIAE
SABINAE
D. MARCI. AVG. F
HELIODORVS. LIB
ET. PROC. PV

Mazoch.

9 *Sueſſae in Campania, ante domum Senatoriam.*

MATIDIAE
AVG. FIL. DIVAE
MARCIANAE. AVG
NEPTI. DIVAE. SABINAE
AVG. SORORI
IMP. ANTONINI
AVG. PII. P. P. MATERTERAE
*MINTVRNENSES
D. D

MATIDIAE AVG

A Pighio Smetius, & e ſchedis Ant. Auguſtini Gruterus.

* Capac. l. 2. Hiſt. Neap. c. 19. AGATHONENSES, qui Reineſio videntur Campaniae populus fuiſſe, vel certe pars civium Neapolitanorum. Nam Matidiae ut apud Gruter. hoc loco Minturnenſes, imo & inferius MLXXXV. 10. Sinueſſani, ſic ap. Capac. Agathonenſes, diverſi populi Campaniae. Gud.

10 *Sueſſae ante fores S. Dominici.*

MATIDIAE. AVG
FIL. DIVAE. SABINAE
SORORI
IMP. ANTONINI. AVG. PII
P. P. MATERTERAE
C. FLAVIVS. AVG. LIB
ONESIMVS. CAMPANVS

A Pighio Smetius. Capac. d. l.

Romae in Caſtello S. Angeli, inſcriptiones Molis Hadriani.

1

L. *HELIO. CAES. DIVI. HADRIANI
AVG. F. COS. II. F

* AELIO Fabret. emend. p. 11.

2 *In faſcia muri exterioris antiqui.*

IMP. CAESARI. L. AVRELIO
VERO. AVG. ARMENIAC. MED
PARTHIC. †PONTIFIC. TRIBVNIC
POT. VIIII. IMP. V. ‡COS. III. P. P

† Sed non Pontifici Maximo, qui erat Marcus. vide tamen CCLVII. ii & CCLVIII. 3. ubi diſerte Pontifex Maximus vocatur. Sed illa eadem eſt huic, quae hic legitur. Ergo Max. hic eſt male omiſſum. Gud. ‡ Id. ultimo imperii anno.

3 *Ibidem.*

IMPERATORI. CAESARI. DIVI. MARCI. ANTONINI. PII. GERMANICI
SARMATICI. FILIO. DIVI. PII. NEPOTI. DIVI. HADRIANI. PRONEPOTI
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. ABNEPOTI. DIVI. NERVAE. ADNEPOTI
L. AELIO. AVRELIO. COMMODO. AVGVSTO. SARMATICO
GERMANICO. MAXIMO. BRITANNICO. PONTIFICI. MAXIMO. TRIBVNICIAE
POTEST. XVIII. IMPERAT. VIII. CONSVLI. VII. PATRI. PATRIAE

Smetius vidit & ſcripſit.

ANTONINI PII

4

IMP. CAESAR
DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI
PARTHICI. NEPOTI
DIVI. NERVAE. PRONEP
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONT. MAX. TRIB
POT. COS. II
P. P. D. P

Ex Panvinii faſtis.

5 *Romae in atrio domus Card. de la Valle in baſi ſeu ara marm. elegantiſſ. Boiſſ. T. III. 135.*

IMP. CAESARI
DIVI. HADRIANI
AVG. FILIO. DIVI
TRAIANI. PARTHICI
NEP. DIVI. NERVAE
PRONEPOTI. TITO
AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG
PIO. TRIB. POT. COS. DES. II
*SCRIBAE
ARMAMENTARI
POSVERVNT

Vidit Smetius.

* Scriba Aedil. Curulium Armementarius Decuria Q. Inſ. CCCXXVI. 8.

6 *Lanuvii in Latio, fragmentum. Contuli cum Sched. Urſini.*

IMP. CAESARI
DIVI. HADRI ANI. F
DIVI. TR AIANI
PARTH ICI. NEP
DIVI. NERVAE. PRONEP
T. AELI O. HADRIANO
ANT ONINO. AVG. PIO
PONT. *MAXVMO. TRIBVN
POTEST AT. II. COS. II. P. P
SENAT †VS. POPVLVSQVE
LANV VINVS. VETERES

Vid. Beger. *Spicileg. antiq.* p. 102.

* Maximo. Urſ. ſch.

† VS. Urſ. ſch. ut & Ligor. provulg. ES.

Vidit Pighius & Urſinus. Sic ſupplevit ex Ligorio hanc inſcriptionem Gudius.

7 *In via Latina.*

IMP. CAES. DIVI. HADRIANI
FILIO. DIVI. TRAIANI
PARTHICI. NEPOTI
DIVI. NERVAE. PRONEP
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONTIFICI. MAXIMO
TR. POT. II. IMP. II
COS. II. DES. III. P. P
CVR. VIAR.

Ex Panvinii faſtis.

8 *Piſis in muro Baſilicae.*

. . RELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. PONT
MAX. TRIB. POT. II. COS. III. P. P
INDVLGENTISS

Gruterus ex Sculteti ſchedis, qui vidit.

1 *In Warhelio.*

* IMP. CAES. DIVI. TRAI. PARTHICI
FILIO. NERVAE. NEPOTI. TRAIANO
HADRIANO. AVG. PONTIFICI. MAXIMO
TRIB. POT. II. COS. II. P. P. COL
VLPIA. TRAIANA. AVG
DACICA. SARMIZ

Ex Lazio.
* Haec pertinet ad Hadrianum.

2 *Ad aquas Alburneas fragm.*

. . . .ANTONIN
. . . .PONTIF. MAXIM
. . . .TRIB. POT. II. COHOR. PR
. . . .SENATVS. POPVLVSQ
. . . . .TIBVRS

Gruterus ex ſchedis Urſini.

3 *Piſis.*

IMP. CAES. DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. NEP
DIVI. NERVAE. PRONEPOTI
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONT. MAX. TRIB. POT. III
COS. III. P. P
INDVLGENTISSIMO. PRINCIPI

Ex Panvinio & Manutio.

4 *Malphiae in aede S. Angeli, tabula marmorea arae S. Franciſci impoſita.*

IMP. CAESARI
*DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI
PARTHICI. NEPOTI
DIVI. NERVAE. PRONEP
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONTIF. MAX. TRIB. POT. V
IMP. II. COS. III. P. P
CONSTITVTORI. SACRI
CERTAMINIS. † SELASTICI
SOCII. LICTORES. POPVLARES
DENVNCIATORES. PVTEOLANI

A Pighio & Panvinio & Mazella.
* non habet Mormill. antiq. di Pozz. p. 250.
† *Petr. Laſena,* p. 114. dell' antico Ginnaſio Napolit.

5 *In ruinis Vlpiae Trajanae Sarmizgetuſa Warhel.*

*M. VLP. HAD. F. DIVI. TRAI. NEPOT
DIVI. NERVAE. PRONEP. AEL. HAD
ANTONINO. AVG. PIO. PONT. MAX
TRIB. POT. V. COS. IIII. P. P
Q. AVRELIVS. Q. F. PAP. TERTIVS
DEC. COL. SARM. OR. HONOR
FLAMONI. . . . . .ET
H-S. LXXX. N. AD. ANNONAM
DEDIT
L. D. D. D

Ex Lazio.
* Malim DIVI. Gud.

6 *Almedinae Hiſpan.*

IMP. CAESARI. DIVI. HA
DRIANI. F. DIVI. TRAIANI. PAR
THICI. NEPOTI. DIVI. NERVAE
PRONEPOTI. TITO. AELIO. HAD
ANTONINO. AVG. PIO. PONTIF
MAX. TRIB. POT. VI. IMP. II
COS. PP. DD

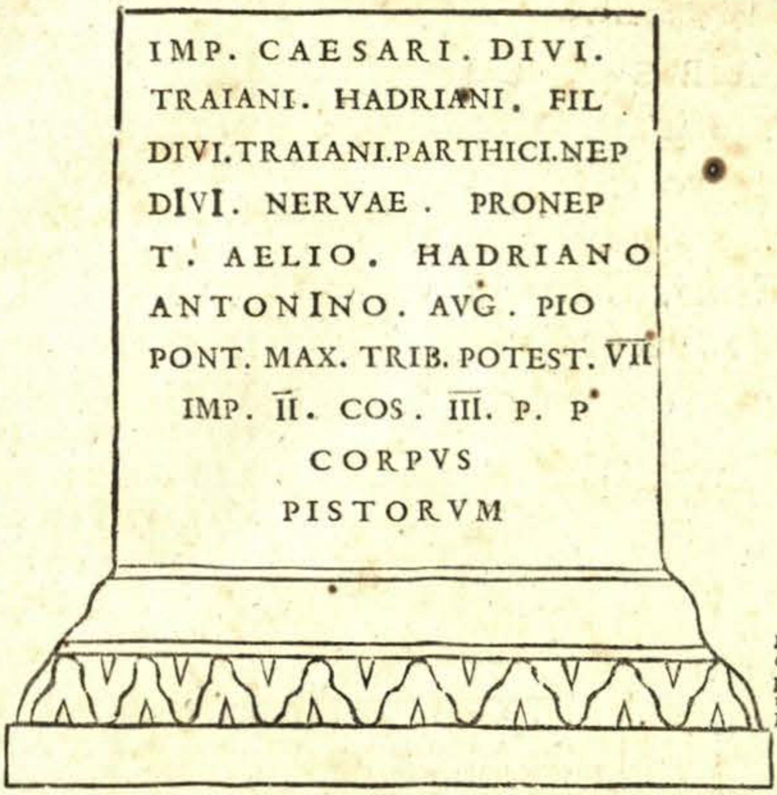
E Schotti ſchedis.

7 *Sutrii in Tuſcia, baſis marm. Eadem habetur* CCVI. I. *niſi quod priores tres verſus in illa deſiderentur.*

IMP. CAES. DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. NEP
DIVI. NERVAE. PRONEP
T. AELIO. HADRIANO. ANTONINO
AVG. PIO. PONT. MAX. TRIB. POT
VII. IMP. II. COS. III. DES. IIII. P. P
*DECVRION. POPVLVSQ
SVTRI
P. P. P

Urſinus Grutero.
* Rectius legitur apud Ligorium; teſte Gudio,
DECRETO. DECVRIONVM. POPVLIQVE. S. CONSENSV

1 *Romae in domo Maſejorum, ad Agrippinas baſis marm. fragm.*

Ex MS. Pighii ſic ſupplevit Gruterus, cum in editione ſua priores duo verſus & in tertio NEP. non legeretur. Boiſſ. T. V. 14.

2 *Hujus baſis dextro in latere caniſter eſt cum ſpicis: ut hic infra; in ſiniſtro vero patera aut potius lapis molaris.*

3

† Praef. U. A. Chr. 351. Coſ. A. Chr. 340. vid. Panvin. Ad. Valerium Proculum Proc. Africae eſt L. 2. C. Th. de privil. eor. qui in S. Pal. mil. A. U. 1066. Chriſti 315.

* Scaliger in indice, Quinquennales Quaeſtores hic innui putat. Sed male ita enim haec inſcriptio exponenda: Quinquennalicio iterum Quaeſtoribus. vide Salmaſ. ad Hiſt. Auguſt. fol. 50.

Deſcripſit Smetius.

4 *Romae in aedibus poſteriorib. Card. de la Valle, in baſi marm. praegrandi.*

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ
1 ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΥΙΩ. 2 ΤΟΥ
ΤΡΑΙΑΝΟΥ ΠΑΡΘΙΚΟΥ 3 ΥΙΩΝΩ 4 ΤΟΥ
ΝΕΡΟΥΑ ΕΚΓΟΝΩ ΤΙΤΩ ΑΙΛΙΩ ΑΔΡΙΑΝΩ
ΑΝΤΟΝΕΙΝΩ ΣΕΒΑΣΤΩ ΕΥΣΕΒΕΙ
ΑΡΧΙΕΡΕΙ ΜΕΓΙΣΤΩ ΔΗΜΑΡΧΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ
ΤΟ. 5 Ι. ΥΠΑΤΩ ΤΟ. Γ. Π Π ΤΩ ΕΥΕΡΓΕΤΗ ΚΑΙ
ΣΩΤΗΡΙ 6 ΑΔΡΙΑΝΗΣ ΜΟΨΟΥΕΣΤΙΑΣ ΤΗΣ
ΚΙΛΙΚΙΑΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
ΚΑΙ 7 ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΑΧΟΥ
ΡΩΜΑΙΩΝ Η ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΔΙΑ ΤΗΣ
ΘΕΙΑΣ ΑΥΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ ΒΕΒΑΙΑ
ΤΗΡΗΣΑΝΤΟΣ ΑΥΤΗ ΤΑ ΕΞΑΡΧΗΣ ΔΙΚΑΙΑ

Smetius deſcribebat V. Boiſſ. T. III. 139. qui ubique pro Ω ſemper ſcribit ΩΙ. 1 ΤΩΙ ΑΔΡΙΑΝΩΙ ΤΟΥ. Boiſſ. 2 Τȣ Pig. ſch. 3 ΥΙΩΙ. Boiſſ. 4 Iterum τȣ Pig. ſched. Sic & Boiſſ. male Grut. ....ΟΥ. 5 Γ. mſ. Pighii recte. Grut. 6 Non habet Boiſſ. ſed vide Spanh. de uſu numm. 785. 7 Sic recte Boiſſ. male Grut. αὐτόνομȣ. Sic & Pig. ſchedae, & ſic ſe emendaſſe Gruterus ait.

5 *Hanc ſic Latine citat in faſtis ſuis Panvinius.*

IMP. CAESARI. DIVI. HADRIANI. FILIO
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. NEPOTI. DIVI
NERVAE. PRONEPOTI. T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. PONTIFICI. MAXIMO
TRIB. POT. III. COS. III. PP. BENEFICO. AC
SERVATORI. HADRIANAE. *MOPSVESTIAE. CI
LICIAE. SACRAE. LIBERAE. INVIOLATAE. SVIS
LEGIB. VIVENTIS. P. R. AMICITIA. ET. SOCI
ETATE. CONIVNCTAE. QVOD. DIVINA. IPSE. IN
IVRE. DICVNDO. CLEMENTIA. SIT. VSVS. NEC
NON. VETERA. EIDEM. CIVITATI. IVRA
FIRMA. RATAQVE. ESSE. VOLVERIT
S. P. Q. D. D

* AC. Delevi.

1 *Aquiſtaviae. Eadem eſt* CCLIV. 5.

IMP. CAESARI
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONTIFICI. MAXIMO. TRIBVNICIAE
POTESTATIS. VII. IMP. II. COS. III
DES. IIII. P. P. DECRETO
DECVRIONVM. POPVLIQ. S. CONSENSV

Ex Panvinii Faſtis, & Orthographia Manutii.

2 *Siarae Hiſpan.*

IMP. DIVI HADRIANI AVG. F
DIVI TRAIANI PARTHICI NEPO
TI L. AELIO HADRIANO ANTO
NINO AVG. PIO PONTIFICI MA
XIMO TRIBVNITIAE POTESTA
TIS X. IMP. II. †COS. IIII
P P
M. CVTIVS PRISCVS *MISSIVS RVS
TICVS. AEMILIVS PAPVS. ARRIVS
PROCVLVS. IVLIVS CELSVS COS
LEG. EIVS PROPR. PROVINCIAE
DALMATIAE PRINCIPI OPTIMO
ET SIBI CHARISSIMO

Ex Morali.

† A. U. 899. * MESSIVS RVSTICVS ſub Adriano. Vid. CXCVII. 5. Gud.

3 *Formiis in via Appia, in baſi ſtatuae, litera abſolutiſſima.*

IMP. CAESARI. DIVI
HADRIANI. FILIO. DIVI
TRAIANI. PARTHICI. NEP
DIVI. NERVAE. PRONEPOTI
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. PONT
MAX. TRIB. POT. XI. COS. IIII. PP
FORMIANI. PVBLICE

E Pighii Hercule Prodicio. Eſt & in Capac. l. 2. Hiſt. Neap. 19. Leand. deſcr. Latii.

4 *Romae in Capitolio.*

IMP. AELIO. CAESARI
*ANTONINO
IMP. TRAIANI. HADRIANI. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT. XXII
IMP. II. †COS. III. P. P. FILIO
DIVI. TRAIANI. PARTHIC. N
DIVI. NERVAE. PRONEPOTI
TRIB. POTEST. COS
VIATORES. QVI. CAESARIB
ET. COS. ET. PR. APPARENT. ET
H. V.

Gruterus ex Knibbii & Urſini ſchedis, quarum hae inſuper affirmant videri a tergo fragm. ſequens.

* T. Urſ. ſched. † Non ſunt in Urſ. ſched. COS. III.

5

LOCVS. ASSIGNATVS.......
M. AEMILIO.....
....
....
DEDICATA ID. MAI
.... NIGRO
.... †CAMERINO. COS
....
.... PRISCO

† A. U. 890.

6 *Formiis.*

IMP. CAESARI
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONTIF. MAXIM
TRIB. POT. XXIII
IMP. II. COS. IIII

E Manutio.

7 *Romae inventum in Tranſtiberina.*

DIVO. ANTONINO. AVGVSTO
SENATVS. POPVLVSQVE. LAVRENS
QVOD. PRIVILEGIA. EORVM. NON. MODO
CVSTODIVERIT. SED. ETIAM. AMPLIAVERIT
CVRATORE. M. ANNIO. SABINO. LIBONE. C. V
CVRANTIBVS. TI. IVLIO. NEPOTIANO
ET. P. AEMILIO. *EGNATIANO. PRAEF. DO
II. Q. Q. LAVRENTIVM. LAVINATIVM

Gruterus ex Urſini ſchedis.

* Fabrett. DONATIONE.

II. Q. Q. Ex Fabretti inſcript. Cap. 10. p. 682. emendavi, in quo etiam ultimum verbum LAVINATIVM non habetur.

8 *In Scotia in arce Comitis Mareſcalli, Dunnottyr dicta, lapis effoſſus e Vallo Severi.*

IMP. CAESARI
T. AELIO. HADRI
ANO. ANTONINO
AVG. PIO. P. P
VEXILLATIO
LEGI. XX. VAL. VIC. E
PER. MIL. P. III

E ſchedis Velſeri Gruterus.

9 *Puteolis in fragmento arcus. Eadem eſt quae habetur* CLXI. 5.

AESARI. DIVI
HICI. NEPOTI. DIVI
ONINO. AVG. PIO
OLONIA. FLAVIA
VPER. CETERA. BEN
VS. PILARVM. VIG...
QVO. ET. MVNITION

E Pighii Hercule Prodicio.
V. *Mornulle antiq. di Pozzuolo. p.* 141.

10 *Peruſiae in Umbria in baſi ſtatuae.*

Contuli cum Urſ. ſched.

DIVO. ANTONINO
PIO
*C. EGNATIVS. FESTVS. AEDIL. II. VIR
HVIC. CVM. †PLEBS. VRBANA. LVDOS. ‡PVBLIC
EDENTI. AD. STATVAM. PONENDAM
PECVNIAM. OBTVLISSET. IS. HONORE
CONTENTVS. IMPENSAM. REMISIT
ET. IMPETRATA. VENIA. AB. ORDINE
PERVSINOR. OPTIMO. MAX. Q. PRINC
DE. SVA. PEC. POSVIT. CVIVS
OB. DEDICATIONEM. DARI. IVSSIT
AB. HEREDE. SVO. DECVRIONIB
SING. H-S. IIII. N. PLEBI. H-S. II. N
L. D. D. D

A Nicolao Michault Conſiliario Regio Smetius, eque ſchedis Urſini Gruterus.

* Genatius Urſ. ſched. aliae. † Pleps. Urſ. aliae ſched. ‡ Puplic. Urſ.

1 *In viculo Korneſd, Vlpiae proximo, in rubro marmore.*

IMP. CAES. ANTONINO
PIO. AVG. COLONIA
SARMIZAEGETHVSA

E Zamoſio.

2 *In Coenobio oppidi Hiſpan. Capillae. fragm.*

. . . .
EPOTI . . . .
M. NERVAE. PRON. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. MIROBRICENSI
VM. MVNIC. FECIT
LICINIVS. LICINIANVS

Ex Strada & ſchedis Ant. Auguſtini.

3 *Prope Belaunum opp. Vulgo Beiheim, in pyramide.*

M. ANTONIN
IMP. AVG

Ex Apiano.

4 *Antonini Pii epitaphium in Hadriani mole Romae.*

IMP. CAESARI. T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. PONTIF. MAXIM
TRIB. POT. XXIIII. IMP. II. COS. IIII. P. P

Ex Panvinio.

5 *Romae in porticu templi Fauſtinae, quod Comitio foroque Romano imminet.*

DIVO. ANTONINO. ET
DIVAE. FAVSTINAE. EX. S.C

Vidit atque exſcripſit Smetius. Boiſſ. T. III. 116.

7 *Tridenti.*

FAVSTINAE
AVG
D D

Ex Apiano.

AVRELII VERI.

8 *Extra Tarraconem in baſi altaris S. Fructuoſi.*

IMP. CAES
L. AVRELIO
VERO. AVG

Grutero Schottus.

FAVSTINAE.

6. *Eruta Romae 1562.*

DIVAE
FAVSTINAE
AVG.
*SEXTANI
ARELATENSES

A Florentino Smetius.
* Plin. III. 4. Coloniae Arelate Sextanorum, Bliterrae Septumanorum, Arauſio Secundanorum.

9 *Extra Tarraconem ad D. Annae, in baſi altaris.*

IMP. CAESARI
M. AVRELIO
ANTONINO
AVG

E Schotti Verderiique ſchedis.

10 *Hiſpali juxta aedem majorem; in baſi marmorea, *cujus ab una parte triremis grandior, ab altera tridens; in medio fragmentum iſtud inſcriptionis.*

M. AVRELIO. VERO. . . .
CAESARI. INVICT. . . .
SARIS. T. AELII. HA
DRIANI. ANTONINI
AVG. PII. FIL
SCAVRVS. AVRE. . . . .
. . . .

Ex Morali.

11 *In oppido Portalegre Hiſpan. in aede S. Spiritus.*

IMP. CAES. L. AVRE
LIO. VERO. AVG. Φ ~
DIVI. ANTONINI. F ~
PONT. *MAX. TRIB. POT
COS. II. PP ~
MVNICIP. AMMAI.

E ſchedis Schotti.
* Vide notata ad CCLIII. 2. & CCLVIII. 3.

12 *Hiſpali, in foro magni templi.*

M. AVR. VERO. IMP. DIVI
HADR. ANT. AVG. PII. P. P. F
COS. II. SCAPHAR. QVI. IVLIAE
RVMVLEAE. NEGOCIAN
TES. D. S. P. DD

E Schotti ſchedis.

1 *Huic ſimile eſt quod viſitur Tarracone.*

M. AVR. VERO. CAES. IMP
CAESARIS. TI. AELII. ADRIANI. ANT
AVG. PII. F. P. AELIO. *COS. II.
SCAPHARII. QVI. IVLIAE. RO
MVLAE. NEGOTIANTVR
D. S. P. DD

Ex Morali & Strada.
* A. U. 859.

2 *Auximi in Piceno in ſummo templo, in baſi ſtatuae.*

IMP. CAESARI
L. AVRELIO. VERO. AVG
TRIB. POT. III. COS. II
DIVI. ANTONINI. PII. FIL
DIVI. HADRIANI. NEP
DIVI. TRAIANI. PARTH
PRO. N. DIVI. NERVAE. ABN
AVXIMATES. PVBLICE

A Bened. Hegio Smetius.

3 *Romae in foro Trajano. Eadem quae 253. 2. & inde emendanda.*

Contuli cum Urſini ſchedis Grut.

IMP. CAES. L. AVRELIO
VERO. AVG. ARMENIAC. MED
PARTHIC. PONTIF. MAX. TRIBVNIC
POTEST. VIII. IMP. V. COS. III. PP

E Boiſſardo T. III. p. 120. & Urſini ſchedis. Vide de hac inſcriptione Boſium de Pontificatu maximo Imperatorum II. 15.

4 *Veſontii.*

IMP. CAES. AVG
M. AVR. ANTONI
NO. ET. L. AVR. VERO
CIVES. VE

Gruterus e Rouſſati ſchedis.

5 *Singiliae Hiſpan. in ruinis Neſcaniae op. quod diſtat altero miliari ab Antequera Rom. municipio.*

NVMINI. DIVORVM
AVGG
PVBLICIVS. FORTVNATVS
*LIBERIVS. †M. F
NESCA. ARAM. SOLO
PVB. S. P. D
D. D

E Morali.
* leg. LIBERTVS. Gud. † Id eſt, Municipii Felicis Neſcaniae. Gud.

6 *Tarracone in templo veteri D. Teclae. Suſpecta eſt Smetio, ob phraſim ſeculo Antoninorum minus convenientem.*

DEVICTORI. OMNIVM. GEN
TIVM. BARBARARVM. ET. SV
PER. OMNES. RETRO. PRINCI
PES. PROVIDENTISSIMO
IMP. CAES. MARCO
ANTONINO. VERO
INVIC. AVG. P. M. TR. POT
P. P. COS. II. PROC
VAL. IVLIANVS. V. P
P. P. H. TARRAC. NVMI
NI. MAIESTATIQ. EIVS
SEMPER. DICATISSIMVS

Ex Apiano & Schotti Verderiique ſchedis.

M. AVRELII.

7

IMP. CAES. M. AVR. ANTONINO
AVG. PIO. FELICI. INVICTO. PAR
THIC. MAXIMO. BRITANNICO. MAX
TR. POT. VII. COS. III. P. P. PROCOS
FORTISSIMO. PRINCIPI
MAG. QVIN. COLL. AVRIFICVM
D. D
CVR. P. VALERIVS. P. P. BENEDI
TVS. ET. C. AVRELIVS. CARPVS
QQ. II. S

Ex Urſini Familiis.

8 *Romae in domo Cavaglieriorum, ad Campum Florae.*

M. AVR. CAESARI
IMP. CAESARIS. T. AELI
HADRIANI. ANTONINI. AVG
PII. FIL. DIVI. HADRIANI. NEP
DIVI. TRAIANI. PRONEP. DIVI
NERVAE. ABNEP. *COS
PETRONIVS. MAMERTINVS. ET
†GAVIVS. MAXIMVS. PR. PR
TRIBVNI. COHORTIVM. PRAETORIA
RVM. DECEM. ET. VRBANARVM. TRIVM
CENTVRIONES. COHORTIVM
PRAETORIARVM. ET. VRBANARVM
ET. ‡STATORVM. EVOCATI
COHORTES. PRAETORIAE. DECEM
ET. VRBANAE. X. XII. XIIII
CENTVRIAE. STATORVM
OPTIMO. AC. PIISSIMO

Ex Mazochio. * A. U. 892. † M. Gavius Maximus Pr. Pr. Illyr. ccccxv. 7. ‡ Vide Mercerum ad Tacit. lib. IV. Ann. Cap. 5. Vid. & Fabrett. inſc. c. 3. p. 131.

9 *Genevae ad portam Monetalem, lapis muro inſertus.*

IMP. CAES. M.
AVRELIO
*ANTONINO
PIO. FELICI. AVG
PONTIF. MAX
TRIB. †POTEST
COS
CIVITAS
EQVESTRIVM

E Scaligeri, Commelini atque Olympii ſchedis.
* ad Caracallam refert *Spanh. de uſu & praeſt. numiſm. diſ. 8. p. 725.* ut & 1. ſeq. paginae. † FELIC. lapis. † Addit XVI. Plantin. de Helvet. ſed ego non vidi, ait Gudius, qui hunc lapidem contulit A. 1663. Aliter Stumſius p. 44. ſed ſi idem lapis eſt, male.

10 *Sic non addito tamen loco, producit in Helveticis ſuis Guillimannus. Eadem eſt praecedenti nonae.*

IMP. CAES
M. AVREL. ANTONINO
PIO. FELICI. AVG
PONT. MAX
TRIBVNICIAE. POT. XVI
COS. III
CIVITAS
EQVESTRIVM

1 *In Graecia alicubi.*

IMP. CAESARI. M
AVRELIO
ANTONINO. IN
VICTO. AVGVSTO
PIO. FELICI Φ
A. ELLYCINVS. V. E
DEVOTISSIMVS
NVMINI. EIVS

E Douſa.

2 *Oſſunae Hiſpan.*

M. AVRELIO. NOBILISS. . . . . CV. . . . . . .
SOCERO. ET. FORTISSIMO. . . . IMPERATORI
RES. P. VRSONENSIVM
D . D

Gruterus ex Ant. Auguſtini ſchedis.

3 *Albae Juliae.* V. ſup. v. 3

VICTORIAE
ANTONINI. AVG
L. ANNIVS. ITALICVS
HONORATVS. LEG
AVG. LEG. XIII. G
ANTONINIANAE
PRAEFECTVS. AERARII
MILITARIS. SODALIS
HADRIANALIS. CVM
GLAVDIA. TORQVATA
SVA. ET. ANNIIS. ITALICO
ET. HONORATO. ET
ITALICA. FILIIS

E Cluſii ſchedis & Robortello.

4 *Alicubi in Graecia.*

IMP. CAESAR
M. AVRELIO. ANTO
NINO. AVGVSTO
CAECILIVS
FELIX

E Douſanis.

5 *In Myſia inferiore; in cippo quodam qui viſitur in campo prope oppidulum Pirot Turcis dictum.*

ΥΠΕΡ. ΤΗϹ. Τȣ. ΟϹΙωΤΑΤȣ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟϹ. . . . .
Μ ΑΥΡ ΑΝΤωΝΙΝȣ
ΤΥΧΗϹ. ΤΕ ΚΑΙ ΝΙΚΗϹ. ΚΑΙ
ΑΙωΝΙȣ. ΔΑΙΜΟΝΗϹ. ΗΓΕ
ΜΟΝΕΥΟΝΤΟϹ. ΤΗϹ. ΘΡΑ
ΚωΝ. ΑΙΠΑΡΧΙΑϹ. Α. . . .
ΠωϹΙȣ. ΡȣΦΙΝȣ ΗΕ. . . .

A Leunclavio Cluſius.

6 *Baſis eruta Romae in via ſacra, anno* M.D.LXII.

M. AVRELIO. CAESARI
IMP. CAESARIS. T. AELI
HADRIANI. ANTONINI
VG. PII. PONT. MAX. TRIB
OT. XIIII. IMP. II. COS. IIII. P. P. FIL
I. HADRIANI. NEP. DIVI
NI. PARTHICI. PRONEP
ERVAE. ABNEPOTI
B. POT. V. COS. II.
forte HIPP ONENSES
EX. AFRICA

A Florentio ad Smetium tranſmiſſa, ab Vrſino ad Gruterum.

7 *In ruinis Vlpiae Trajanae.*

IMP. CAES.
M. AELIO. ANTONINO
PIO. AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. XVI. P. P
CVIVS. NVTV. ET. AVSPI
CIIS. PROVINCIA. †DACIA
GVBERNATVR
M. *SCAVRIANVS. PR. PR
NVMINI. EIVS

Ex Zamoſcio.

† DACICA. Zamoſc

* Sic reſtituit Gud. ex VI. 3. & X. 3. & Harduin. num. p. 129. Vide & Spanh. de uſu num. p. 835. Vulgo SVRRIANVS.

8 *In vico proximo Vlpiam Trajanam.*

EX. VOTO. XXX
MAGNO. ET. INVICTO. IMP. CAES
T. AELIO. HADRIANO. ANTONINO
PIO. AVG. PONT. MAX. TRIB. POT
XVI. COS. [1]III. PP. PRO. SALVTE. ET
[2]FELICI. PONT. MAX. ET. ANNIAE
FAVSTINAE. AVG. CONIVGI. C. CLOD
VI. PRAEF. [3]M. DACORVM. [4]IASSIOR
HANC. STATVAM. [5]IN. AVRARIA
NVMINIBVS. MAIEST. Q. EORVM

Ex Zamoſcio.

1 Leg. IV. quem iniit A. U. 898. Gud. 2 *Felicitate Anniae* legit Scaliger ex Conjectura, ejectis PONT. MAX. 3 *Militum* Zamoſc. c. 3. M. ſignificat etiam Municipum. Gud. 4 Aquae Iaſſiae CLXIV. 2. quanquam ibi legatur *Iaſae*. Pannoniae tribuit Ptol. Iaſſios, quamvis rectius hic Daciae adſcribantur. Iazorum, id eſt Iazygum fons, oppidum in mediterraneis Iazygum; Iazygia Campeſtris Pannoniae pars Tibiſco Danubioque interjecta. 5 INAVRARI. F. Scalig. Emend.

9 *Auximi in Piceno, in ſummo templo, in baſi ſtatuae. Alciatus ponit Mediolani prae foribus Trivultii: eſtque ara quadrata.*

IMP. CAESARI
M. AVRELIO. †ANTONINO
AVG. PONTIFICI. MAX
TRIB. POT. XVII. COS. III
DIVI. ANTONINI. PII. FIL
DIVI. *HADRIANI. NEPOT
DIVI. TRAIANI. PARTHICI
PRO. N. DIVI. NERVAE. ABN
AVXIMATES. PVBLICE.

A Ben. Hegio Smetius.

† ANTONIN. Alc. * ADRIANI Alc.

10 *Torcelli in Eccleſia Cathedrali, literis aliquot fugientibus.*

IMP. CAESA
M. AVRELIO
ANTONINO. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT
XVIII. . . . S III
DIVI. AN. . . . . INI. PII. F
DIVI . . . . . . RIANI. N
DIVI. TRAIANI. PARTHICI
PRONEP
DIVI. NERVAE. A. . NEPOTI
D . D

Grutero Puteanus.

2 *Prope Veronam in Tuſculano Riperiae ad Benacum.*

IMP. CAESARI
AVG. ANTONINI
PII. FIL. DIVI. HADRI
ANI. NEP. DIVI. TRA
IANI. PARTHICI. PRO
NEP. DIVI. NERVAE
ABNEP. M. AVRELIO
ANTONINO. AVG. AR
MENIACO. PONT. MAX
TRIB. POT. † XVIIII. IMP. II
COS. III. * BENACENSES

† XVI. Mauroceni ſchedae.

E Sarayna & Panvinio.

* Eruditi quidam exiſtimarunt olim fuiſſe oppidum nomine Benacum, ſed falluntur. Nam & olim locus ille vocatus fuit Tuſculanum, hodie vicus *Toſculano.* Vid. CCLXVII. 7. & 8. ubi vid. not. Omnes autem lacus Benaci accolas vocatos fuiſſe Benacenſes, & commune id uſurpaſſe cognomen Cluver. in Ital. fol. 107. ex alia inſcriptione conjicit.

5 *Spoletii in baſi marm. grandi.*

IMP. CAES. M. AVRELIO
ANTONINO. P. F. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. XXIIII.
P. P
DEVOTA. NVMINI. MAIESTQ.
EIVS
COH. III. . . . G. II. ITALIC
CVM. . . . . BVS . . . . . . OI. ET. . . .
. . . .

Grutero ex Urſini ſchedis Gurenſt.

1 *Seſquialtero miliari à civitate Legionenſi in Hiſpaniis, loco appellato Ruiforco, in templo. Tabula marmorea.*

IMP. CAESARI
M. AVREL. ANTO
NINO. PIO. FELI
CI. AVG. PARTHIC
MAX. BRIT. MAX
GERMAN. MAX
PONTIF. MAX
TRIB. POT. XVIIII
COS. IIII. IMP. III
P. P. PROC
EQVITES. IN
HIS. † ACTARIVS
LEG. VII. GEM
* ANT. P. FEL. DE
VOTI. NVMINI
MAIESTATIQ. EIVS

† Scal. legit *Aſtarius.* Sed Dempſt. ad Antiqu. Rom. Roſini ACTVARIVS.
* Dempſt. AVT.

Ad exemplar Alfonſi Caſtri deſcriptum, producitque etiam Moralis. ſed loco TRIB. POT. XVIIII. COS. IIII. habet XIIII. & IIIII. appenditque fini iſtud.
DEDICAT. . . . . . VII. KAL. OCT. ‡ CATTO SABINO. II. ET. CO. ANVLLINO. COS

‡ C. ATIO. Noris Epiſt. Conſul. Fabr. inſc. c. x. p. 682.

3 *Lezurae prope civitatem Alcaraz Hiſpan. in Eccleſia baſis ſtatuae.*

IMP. CAES. DIVI. ANTONINI. FIL
DIVI. HADRIANI. NEPOTI. DIVI
TRAIANI. PARTH. PRON. DIVI
NERVAE. ABNEPOTI
M. AVRELIO. ANTONINO
AVG. ARMENIACO. P. M. T. P. XX
IMP. II COS. III
COLONIA. LIBISOSANORVM

Ex Ant. Auguſtini ſchedis.

6 - FAVSTINAE

FAVSTINAE
AVG
IMP. CAES. T. AELI
HADRIANI. ANTONINI
AVG. PII. P. P. TR. POT. X
IMP. II. COS. IIII
FILIAE
M. AVRELI. CAESARIS
VXORI

E Panvinio.

4 *Romae ad ſeptem Lucernas.*

IMP. CAES. DIVI. ANTONINI. F. VERI. PARTH. MAX. . . . .
DIVI. HADRIANI. NEP. DIVI. TRAIANI. PARTH. PRON. DIVI. NERVAE. ABN
M. AVR. ANTONINO. AVG. GERM. SARM. PONT. MAX. TRIB. POT. XX. IMP. VIII
COS. III. P. P
QVOD. OMNES. OMNIVM. ANTE. SE. MAXIMOR. IMPP. GLORIAS
SVPERGRESSVS. BELLICOSISS. GENTIB. DELETIS. ATQVE. SVBACTIS.
S. P. Q. R

E Mazochio & Metelli ſchedis.

7 *Tipherni.*

FAVSTINAE. AVG
AVRELII. CAESA
RIS. D. D

Ex Appiano.

8 *In agro Tarentino.*

FAVSTINA. AVG. AVRELII
CAR. PVBLIC. D. D

Ex Joh. Juvenis Antiqq. Tarentinis.

9 *Barcinone ad D. Dominici in gradibus.*

FAVSTINAE
AVG
IMP. M. AVREL
ANTONINI
AVG
D. D

E Schotti ſchedis.

10 *Tarracone in aedib. Joh. Condi.*

P. H. C
FAVSTINAE
IMP
ANTONINI
FILIAE

E Morali.

11 *Tarracone prope Comerariam.*

E Schotti ſchedis.

12 *In ruinis Warhel.*

FAVSTINAE
AVG
DIVI. PII
FILIAE
COL. SARMIZ

Ex Cluſii ſchedis.

13 *In ruinis Warhel.*

FAVSTINAE
AVG
M. AVRELI
ANTONINI
FILIAE
COL. SARMIZ

E ſchedis Cluſii Gruterus.

1 ✶

DIVAE. FAVSTINAE
AVG
IMP. CAESAR. T. AELI
HADRIANI. ANTONINI
AVG. PII. P. P
D. D

Ab amico nactus Puteanus.

2 *Tiferni in Vmbria in baſi.*

FAVSTINAE
AVG
AVRELIVS. N
CAESARIS. LIB
D. D. P

Grutero Gutenſtenius.

3 *Romae in S. Potentiana.*

MEMORIAE
DIVAE. FAVSTINAE. AVG
PIAE Q. CLARISSIMAE
RELICTA. MATRE
INFELICISSIMA
VIX. ANN. XXXVI. MENS. III
DIEB. XI.

E Mazochio.

4 *Romae erutum in via ſacra, redemptumque e malleis ſcalpriſque ſculptorum a Ligorio.*

FAVSTINAE. AVGVSTAE
MAGISTRI. QVINQVENNALES. COLLEGI. CORP. FABRVM
FERRAR. TIGNAR. DENDROPHOR. ET. CENTON. *LVST. XXVII
T. OVINIVS. T. F. THERMVS. L. FVSCIVS. Q. F. SABINVS
FL. ANTIDIVS. SEX. F. EROS. C. FVLVIVS. C. F. NIGRVS
Q. CASSIVS. P. F. ALBINVS. MAGISTER. ET. FLAMEN. QVINQVEN
L. †CHRISCIVS. L. F. VENVSTVS. SEX. MAETIVS. SEX. F. VERVS
DD. KAL. IANVAR

C. MANLIO. TORQVATO. ET. CORNELIO. MESSALINO. COS

Ex Jacobonio.

* V. Sup. CCLII. 6. † An CHARISIVS? Rein.

COMMODI.

5 *Romae in aedibus quondam Joh. Coritii, in foro Trajani, in baſi marm. quadrata.*

DIVO. COMMODO
FRATRI.
IMP. CAES. L. SEPTIMI
SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG
PRAEPOSITVS. CRESCENS
SCRIBAE. FORTVNATIANVS
FELICIANVS. QVINTIO
EVTYCHES. PHILVMENVS
D. D

Smetius vidit & Gutenſtenius.

6 *Oliſipone.*

IMP. CAES. IMPER
M. AVREL. ANTONIN.
AVG. F. D. PII. NEP. DIV
HADR. PRO. DIVI
TRAI. PARTHIC. ABNEP
L. AVRELIO. COMMOD
AVG. GERMAN. SARM
FEL. IVL. OLIS. PER. *Q. COE
LIVM. CASSIANVM. ET. M. FA
BRICIVM. TVSCVM. II. VIR

E Strada. * Vid. DCLXXVIII. 5.

7 *Libaci in Carnia, in curia Cruciferorum.*

L. AELIO
AVRELIO
AVG. F
COMMODO
COS
D. D

Ex Apiano & Lazio.

8 *Tarracone apud Franciſ. Capaterium.*

L. AELIO
IMP
ANTONINI
FILIO

E Schotti ſchedis.

9 *In Luſitaniae civitate Bexa, cippus in foro.*

L. AELIO. AVRELIO
COMMODO
IMP. CAES. AELI. HA
DRIANI. ANTONI
NI. AVG. PII. P. P. FILIO
COL. PAX. IVLIA
D. D
Q. PETRONIO. MATERNO
C. IVLIO. IVLIANO
II. VIR

E Reſendio.

1 *In Luſitania, xx. mil. paſſ. a Cetobriga, a Salacia vero* XVI. *in praedio Ducis Aviarienſis cippus non inelegans.*

L. AEL. AVRELI
O. COMMODO
IMP. ANTONI
NI. AVG. PII. P.P
FILIO. COS. DE
SIGNATO. P. M
D D

E Reſendio.

2 *In foro civitatis Nepeſinorum in Faleriis, in baſi.*

L. AVRELIO. COM
MODO. VICTORI
IVVENES. NEPES
INI
DIANENSES
AERE. CONLATO
L. D. D. D

Ex Ant. Auguſtini & Verderii ſchedis.

3 *In Angliae Comitatu Richemond, in baſi ſtatuae Commodi Herculeo habitu.*

.... CAESARI. AVGVSTO
MARCI. AVRELII. FILIO
....
*SENIS. IOVIS. AMPLISSIMI
VENTS. PIVS

E Camdeno.
* IVVENIS e, nummo apud Samb. p. 332. Gud.

4 *Tuſculani ſuper lacum Benacum in baſi.*

IMP. CAES. M. ANTONINI
PII. GERM. SAR. FIL. DIVI
PII. NEP. DIVI. HADR. PRO
NEP. DIVI. TRAIANI. PARTH
ABNEP. DIVI. NER. ADNEP
M. AVR. COMMODO
ANTONINO. PIO. FEL. AVG
SARM. GERM. MAX. BRIT
P. M. TRIB. POT. XIIII
IMP. VIII. COS. V. P. P
NOBILISSIMO. PRINCIPI
BENACENSES

Ex Panvinio & Verderii ſchedis.

5 *Brixiae in foro publico binis repertum lapidibus. Longe aliter diſtinguit Rubeus in ſched. hanc inſcriptionem.*

IMP. CAESARI. DIVI
M. ANTONINI. PII
GERMAN. SARMAT. FILIO
DIVI. PII. NEPOT. DIVI. HADRIAN
PRONEP. DIVI. TRAIANI. PART
ABNEP. DIVI. NERVAE. *ADNEPOTI
M. AVRELIO. COMMODO. ANTONIN
PIO. FELICI. AVG. SARMAT
GERM. MAXIMO. BRITANN
PONT. MAX. TRIB. POTEST
XIIII. IMP. VIII. COS. V. P. P
FORTISSIMO. PRINCIPI
M. NONIVS. ARRIVS. MVCIANVS

Gruterus e Verderii ſchedis. * ADNEP. Rub.

6 *Romae ejuſdem ſepulcro inſcriptum. Contuli cum ſcheda Vrſini; nullus verſus diſſentit.*

IMPERATORI. CAESARI. DIVI. MARCI. ANTONINI. PII. GERMANICI
SARMATICI. FILIO. DIVI. PII. NEPOTI. DIVI. HADRIANI. PRONEPOTI
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. ABNEPOTI. DIVI. NERVAE. ADNEPOTI
L. AELIO. AVRELIO. COMMODO. AVGVSTO. SARMATICO
GERMANICO. MAXIMO. BRITANNICO. PONTIFICI. MAXIMO. TRIBVNICIAE
POTEST. XVIII. *IMP. VIII. CONSVLI. VII. PATRI. PATRIAE

Ex Panvinii Faſtis. Hoc epitaphium fortaſſe Severus Imp. qui Commodum etiam conſecravit, Commodo erigi juſſit. Senatus enim memoriam ejus abolendam, & detrahendas ſtatuas ejus SCto. decrerat. vide Lamprid. & Sex. Aurelium Victorem. * IMPERAT. Urſ.

SEVERI.

7 *Sueſſae in Campania medio inter Capuam & Formias itinere.*

IMP. CAES
L. SEPTIMIO
SEVERO. PERTI
NACI. AVG. PIO. P.P.
SVESSANI

A Pighio Smetius. Capac. l. 2. Hiſt. N. c. 9.

8 *Bergetiane vulgo Hungarorum Bonczhida. Grut. Theodatiae in Hungaria vulgo Thatta in ſacello D. Johannis. ita Cuſp.*

IMP. CAESAR
L. SEPTIMIO
SEVERO. PIO
PERTINACI
AVG. ARABIC
*ADIABENIC
PARTHICO
MAXIMO
†BREG. PVBLIC
D D

E Lazio. Cuſpinianus aliter verſus diſtinguit.
* Additur haec vox in Cuſpiniano. † BRIB. Cuſp.

9 *Malacae ditionis Hiſpalenſis.*

IMP. CAES. L. SEPTIM
SEVERO. PIO. PERTINACI
AVG. PARTH. ARAB.
ADIABEN. PACAT. OR
BIS. ET. FVND. IMPERII
ROM. IN. HONOR. REIP
MARTI. TEMPLVM
D. D.

E Schotti ſchedis.

1 *Romae in aedibus Porcariorum ad Minervam.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIO
SEVERO. PIO. INVIC. AVG
IVL. *BALB LVS
SAC. SOL. DED. PRID
NON. APR. ANVLLINO. II
ET. FRONTONE. CoS

Vidit Smetius & Metellus.

L
*BALBI LVS Grut. adſcripſerat margini edit. ſuae. De hoc Julio Balbillo ſacerdote Alagabali, ſive Solis, vide Seldenum de' diis Syris Syntagm. II. cap. I. p. 220. edit. Lipſienſis.

2 *Urbe Lingonum in lapide fracto.*

D . D
AES. L. SEPT. SEVERO
AVG. ARAB. ADIAB
PARTH. MAX. BOV
AGNIANVS. SAE
TE. FVNGI. INCI
LINGONVM

E Rouſſati ſchedis Gruterus.

3 *In foro civitatis Nepeſinorum, in baſi erecta.*

IMP. ⌽ CAESARI ⌽
L ⌽ SEPTIMIO ⌽ SEVERO
PERTINACI ⌽ AVG
PONTIF ⌽ MAXIM ⌽
TRIB ⌽ POT ⌽ II
IMP ⌽ IIII ⌽ COS ⌽ II
P ⌽ P
NEPESINI ⌽ OPTIMO
FORTISSIMOQVE ⌽ PRIN
CIPI ⌽ SVO ⌽ DEVOTI

Metellus deſcribebat.

4 *Cluſii in Hetruria.*

IMP. CAESARI
L. SEPTIMIO. SEVERO
PERTINACI. AVG. PONTIF
MAX. TRIB. POTEST. II
IMP. IIII. COS. II. PROCOS. P. P
ORDO. CLVS

Ex Apiano.

5 *Ad caſtra Caecilia in Hiſpan.*

IMP. CAES. LVCIO
SEPTIMIO. SEVERO
PERTINACI. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. II. IMP. III
COS. II. PRO. COS. P. P
OPTIMO. FORTISSIMO
PROVIDENTISSIMOQVE
PRINCIPI. EX. ARG. P. XC
. . . .
. . . . AED. . . . .
D. IVLIO. CELSO. ET
L. PETRONIO. NIGRO
. . . .
† II. V. D. D

† IV. Caſtr.

Ex Panvinio, Morali, & Alfonſi de Caſtro ſchedis.

6 ★

IMP. CAESARI. L. SEPTIMIO
SEVERO. PERTINACI
AVG. PONT. MAX. TRIB.
POT. II. IMPERAT. II
COS. II. PRO. COS
P . P

Ex Panvinio.

7 *Polae in Illyrico, ſub turricula aedis pontificiae.*

Onufrius tribuit Severo.

IMP. CAES
PIO. FELICI. INVICTO. AVG
RES. P. POL. D. N. M. Q. EIVS

Videtur deberi ita reformari. nam Marcanova ſic repraeſentavit in Sirmondi ſchedis.

IMP. CAES.
L. SEPTIMIO. SEVERO.
PIO. FELICI
INVICTO. AVG
RESP. POL.
D. N. M. E.
Grut.

Eodem in loco, a tergo.

MAX. TRIB. P. VI. COS. II. P. P
M. AVRELIVS. MENOPHILVS
ORNATVS. IVDICIO. EIVS. EQVO. PVBL
SACERDOS. TVSCVLANVS. AEDIL. POLEN
CVM. MENOPHILO. PATRE. LIB. AVGG.
NN. EX. PROCVRAT. INDVLGENTISS.
L. D. D. D

Ex Martyre hiſtorico. & Joann. Cotovici Itinerar. Hieroſolym. Alii locant in Corſica, & pro RESP. POL. exhibent RESP. CORS. pro AEDIL. POLEN. habent, AEDIL. CORS.

8 *In * villa Tuſculana ſupra Benacum lacum, ad Protomartyris aedem.*

IMP. CAES. DIVI
M. ANTONINI. PII. GERM
SARM. FIL. DIVI. ANTON. PII
NEP. DIVI. HADR. PRONEP. DI
VI. TRAIAN. PARTH. ABNEP
DIVI. NERV. ADNEP. L. SEPTIMIO
SEVERO. PIO. PERTINACI. AVG. ARA
BICO. ADIABENICO. PONT. MAX
D. TRIB. POT. III. IMP. VII. COS II
P. P. PROCOS. DESIGN
BENA CENSES

Ex Sarayna & Mauroceni ſchedis.

* Grut. In vico Toſcolano. In hoc oppidum olim omnes lacus Benaci accolae de negotiis publicis conſulturi conveniebant, & ii ſunt, qui dicuntur Benacenſes. Cluv. I. Ital. c. 15. p. 107.

* Ridiculum eſt Imperatorem proconſulem deſignatum dicere, recte inquit Guther. l. I. c. 4. de off. dom. Aug. ſed non ſtatim pro ſuppoſita habenda eſt. *Deſignatus* non ad *Procoſ.* ſed ad ultimam praecedentis verſus non inſcite docet Reineſ. Epiſt. ad Rupert. II. Januar. 1630. pertinere, & ſimilis ſcripturae exempla ibi adfert.

6

1 *In aſcenſu montis Caſinatis, in Campania, ſupra oppidum S. Germani, ad ſacellum S. Antonii.*

IMP. CAESARI
L. SEPTIMIO. SE
VERO. PIO. PER
TINACI. AVG
ARAB. ADIAB. PART
MAX. PONT. MAX
TRIB. POT. VIII. IMP
* XI. COS. BIS. P. P
COLLEGIVM
AENEATOR

Vidit Smetius.
* . . . XI. mſ. Pighii.

2 *Anagniae in Latio, in baſi confracta, parieti domus privatae, ad S. Paulum, inſerta.*

Imp. Caeſari divi
OMMODI. F — *Commodi filio*
DIVI. ANTONINI. PII. NEPOT. DIVI — *Hadri*
ANI. PRONEPOT. DIVI. TRAIANI. P — *arthi*
CI. ABNEPOT. DIVI. NERVAE. A — *dnepoti*
L. SEPTIMIO. SEVERO
PIO. PERTINACI. AVG. PONTI — *fici*
MAXIMO. ARABIC. ADIABEN — *ico*
PARTHICO. MAXIMO. COS. II. P — *. P*
TRIBVNICIAE. POT. IMP. XI. IN — *Victo*
IMPERATORI. ANAGNINI. FOEN — *eratores*
DEVOTISSIMI. NVMINI. EIV — S

Vidit Smetius.
Haec inſcriptio ſupplenda eſt ex ſimili inſcriptione Anagnina ſupra CL. 5.

3 *Apud Vaccaeos Hiſpan.*

IMP. CAES. SEPTIMIO. SE
VERO. PIO. PERTINACI
ARABICO. ADIABENICO
PARTHICO. MAX. TRIB
POT. XI. COS. III . . . . . .
R. P. RVRADENSIVM . . .
EX . . . .

Ex Morali.

4 *Neapoli.*

IMP. CAES. L. SEPT. SEVERO. PIO
PERTIN. AVG. ARAB. ADIAB. PARTH
M. TRIB. POT. VII. IMP. XI. COS. II. ET
IMP. CAES. M. AVR. ANTONINO. AVG
TRIB. POT. DOMIN. INDVLGENTISS
ORDO. P. Q. NEAPOLIT . . . .
. . . . D. D.

Ex Scipione Mazella. & P. Laſena dell. antic. Gymnaſ. Neap. p. 150.

5 *Romae baſis inter alia marmorea quae ad fabricam D. Petri in Vaticano ſecantur.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIO. SEVERO
PIO. PERTINACI. PONT. MAX
TRIB. POT. VIII. IMP. IX. COS. III
P . P

IMP. CAES. M. AVRELIO. ANTONINO
TRIB. POT. IIII. COS. II. PRINCIPI
PIO. FELICI . . . . NAT . . .

IVLIAE. AVG. MATRI. AVG. N
ET. CASTROR. ET
SENATVS

COLLEGIVM. AVGVR
P . P

Grutero Gutenſt. qui vidit.

6 *In Vulten monaſterio ad Oenipontem.*

. . . .
TRIB. POT. VIII. IMP. XII
COS. III. P. P. PROCOS. III
IMP. CAES. M. AVRELIVS
ANTONINVS. PIVS. AVG
TRIB. POT. R. COS.

Ex Lazio.

1 *Inſcriptio arcus Septimii in foro Romano, literis pedalibus, olim in marmore primum inciſis excavatiſque, ac deinde aere Corinthiaco inaurato (quod poſtea a Barbaris urbem devaſtantibus erutum atque ablatum fuit) repletis. Quod & in aliis quibuſdam majorum aedificiorum titulis factum eſſe, ex apparentibus adhuc veſtigiis, ſatis conſtat.*

IMP. CAES. LVCIO. SEPTIMIO. M. FIL. SEVERO. PIO. PERTINACI. AVG. PATRI. PATRIAE. PARTHICO. ARABICO. ET
PARTHICO. ADIABENICO. PONTIFIC. MAXIMO. TRIBVNIC. POTEST. XI. IMP. XI. COS. III. PROCOS. ET
IMP. CAES. M. AVRELIO. L. FIL. ANTONINO. AVG. PIO. FELICI. TRIBVNIC. POTEST. VI. COS. PROCOS. P. P
OPTIMIS. FORTISSIMISQVE. PRINCIPIBVS
OB. REM. PVBLICAM. RESTITVTAM. IMPERIVMQVE. POPVLI. ROMANI. PROPAGATVM
INSIGNIBVS. VIRTVTIBVS. EORVM. DOMI. FORISQVE. S. P. Q. R

E Smetio ac Panvinio. Boiſſ. T. III. 115.

2 *Alterius arcus Septimii, qui in foro boario eſt, Inſcriptio.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIO. SEVERO. PIO. PERTINACI. AVG. ARABIC. ADIABENIC. PARTH. MAX. FORTISSIMO. FELICISSIMO
PONTIF. MAX. TRIB. POTEST. XII. IMP. XI. COS. Φ III. Φ PATRI. PATRIAE. ET
IMP. CAES. M. AVRELIO. ANTONINO. PIO. FELICI. AVG. TRIB. POTEST. VII. COS. III. P. P. PROCOS. FORTISSIMO. FELICISSIMOQVE. PRINCIPI. ET
IVLIAE. AVG. MATRI. AVG. N. ET. CASTRORVM. ET. SENATVS. ET. PATRIAE. ET. IMP. CAES. M. AVRELI. ANTONINI. PII. FELICIS. AVG
PARTHICI Φ MAXIMI Φ BRITTANNICI Φ MAXIMI Φ
† ARGENTARI. ET. NEGOTIANTES. BOARI. HVIVS ‡ LOCI. QVI INVEHENT DEVOTI. NVMINI. EORVM

Exſcripſit Smetius. Boiſſ. T. III. 111.

† Argentarii, qui aurum & argentum venale habuerunt, ut in l. 32. §. 4. H. de aur. & arg. leg. Gud.

‡ QVI INVEHENT dele. Primum inciſum fuerat LOCI. poſt correctum LOCI QVI INVEHENT litteris minoribus. Gud. qui contulit.

3 *Camerini.*

IMP. CAESARI. SEPTIMIO. SEVERO
PIO. PERTINACI. AVG. ARABICO
ADIAB. PARTHICO. MAX. BRIT. MAX
PONT. MAX. TR. POT. XVIII. IMP. XII
COS. III. PRO. COS. P. P. ET
IMP. CAES. M. AVRELIO. ANTONINO
PIO. FELICI. AVGVSTO. PONT. TRIB
POT. XIII. IMP. II. COS. III. PROCOS. P. P
IMP. CAES. L. SEPTIMII. SEVERI
PII. PERTINACIS. AVGVSTI. FILIO
DEVOTI. NVMINI. ET. MAIESTATI. EOR
COH. II. VIG

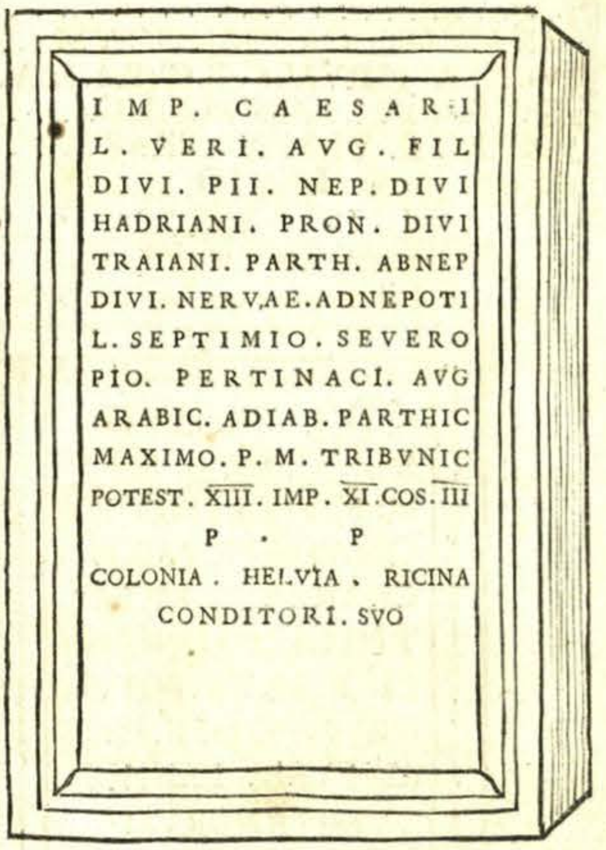
Ex Panvinii Faſtis.

4 *Saltzburgii in aede D. Ruperti.*

IMP. CAES.
L. SEPTIMI. SEVERI
PII. PERTINACIS. AVG
ARAB. ADIAB. PARTHICI
MAX. ET. IMP. CAES. M. AVREL
ANTONINI. AVG. PARTHICI
MAXIMI. COL. HADR
IVVAV. D. D

E Pighii Hercule.

5 *In marmore reperto apud Maceratam, Piceni oppidum, in colonia Helvia.*

Dionyſius Harduinus vidit & exſcripſit.

1 *Camerini ad fores templi, in Vmbria, in baſi ſtatuae.*

IMP. CAESARI
L. SEPTIMIO. SEVERO
PIO. PERTINACI. AVG
ARABIC. ADIAB. PARTHIC
MAX. BRITT. MAX. TR. POT
XVIII. IMP. XII. COS. III. P. P.
CAELESTI. EIVS. INDVL
GENTIA. IN. AETERNAM
SECVRITATEM. ADQVE
GLORIAM. IVRE. AE
QVO. FOEDERIS. SIBI
CONFIRMATO
CAMERTES*
PP

A Metello Smetius.

* Has tres literas S. P. P. Gudius ex lapide, quem inſpexit, adjicit.

2. *In ruinis Varhel Tranſilvan.*

DIVO
SEVERO. PIO
COLONIA
VLPIA. TRA
IANA. AVG
DACIC. SAR
MIZ

E Robortelli libro de vita & victu pop. Ro. eque Leunclavio.

3 *Romae in domo Hortenſii Palini.*

IMP. CAESAR. L. SEPTIMIO
SEVERO. PIO. PERTINACI. AVG
PARTH. ARAB. ADIAB. PONT. MAX
. . . .
PACATORI. ORBIS. ET. PROPAGATOR
IMPERII. ROMANI
IN. HONOR. PON . . . .
TE. . . . . . IOV . . . . . .
POS
S. P. Q. R

Grutero e Metelli ſchedis Gutenſt.

IVLIAE AVG

4 *Apud Burg. prope Bainbrig, in comitatu Eboracenſi; in Britannia.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIO . . . . .
PIO. PERTINACI. AVGVSTO . . . . .
IMP. CAES. M. AVRELIO . . . . . .
PIO. FELICI. AVGVSTO. ET. R. . . . . . .
. . . .
BRACCHIO. CAEMENTICIVM . . . .
VI. NERVIORVM. SVB. CVRA. L. A. . .
SENECION. AMPLISSIMI . . . .
OPERI. L. VI. SPIVS. PRAE . . . .
LEGIO

Gruterus ex Camdeni autographo.

5 *Petoviae in Germania.*

IVLIAE. AVG
MATRI. CASTROR
POETOVIENS

Ex Apiano.

6 *In Sicilia. Panormi vidit Fazellus l. 8. Dec.*

IVLIAE. AVG
IMP. CAES. L. SEPTI
MI. SEVERI. PERTINA
CIS. AVG. PII. PARTHI
CI. ARABICI. ET. PAR
THICI. ADIABENI
CI. P. M. TR. POT. III
IMP. V. COS. II. P. P
RESPVBL. PANHOR
MITANORVM

Gruterus e ſchedis Archiepiſcopi Auguſtini. Mazellus habet inter antiquitates Miſeni reſectis duobus ultimis verſibus. Sed vide Gualteri Siculas inſcript. p. 25. qui & iſtos verſus a Mazello omiſſos habet, & retulit inter Panormitanas.

7 *Narbone.*

IVLIAE. *DONI
NAE. AVGVSTAE
IMP. CAES. L. SEP
TIMI. SEVERI. PII. PER
TINACIS. AVG. ARA
BICI. ADIABENICI
P. P. P. M. TRIB. POT. III
IMP. VIII. COS. II. ET
M. AVRELI. ANTONI
NI. CAES. MATRI
I†TEMQ. CASTRORVM
†DECVMAN. NARB

A Scaligero.

* *Domnae* leg. *Spanh.* de uſu *numiſ. diſ.* 7. p. 627. & Fabret. emend. p. II. † Plin. III. 4. *Narbo Martius Decumanorum colonia.* Inſr. cccxxviii. 10. Decimanus civis Viennenſis & cclvii. Sextani Arelatenſes. Gud.

1 *Caparae Hiſpanicae.*

IVLIAE. AVG
MATRI. CASTRORVM[1]
CONIVGI. IMP. CAES
L. SEPT. SEVERI. PII
PERTINACIS. [2]AVG
ET. MATRI
M. AVRELII
ANTONINI. IMP
ORDO. SPLENDIDISS
[3]CAPARITANORVM
DEVOTVS. NVMINI
MAIESTATIQVE. EIVS

Ex Morali.
1 RVM non eſt in Metel. ſchedis nec CONIVGI.
2 AVG. CON. MATRI Metel.
* . . . .
Vacuus verſus eſt in Metell.
3 CAPERANORVM. Metell.

GETAE.

2 *Martos Hiſpan. nunc Tucci.*

IMP. CAESARI. GETAE. SEVERO
AVG. DIVI. SEPTIMI
SEVERI. PII. PERTINACIS
AVG. ARABICI. ADIABENICI
PARTHICI. MAXIMI. PACA
TORIS. ORBIS. F
ET. M. AVRELII. ANTONINI
IMPERAT. FRATRI
RES. PVBLICA. TVCCITTANOR
D. D. D

Gruterus ex Antonini Auguſtini ſchedis.

CARACALLI

3 *Martos Hiſpan.*

IMP. CAESARI. M. AVRELIO
ANTONINO. AVG. L. SEPTIMI
SEVERI. PII. PERTINACIS. AVG
ARABICI. ADIABENICI. PARTH
MAX. IMP. PACATORIS. ORB. F
DD. RESPVBL. TVCCITANOR

E Strada. quod idem forte cum iſto, quod extabat in ſchedis Metelli, ponebatque, en Martos à la plaza.

4

IMP. CAESARI. M. AVRELIO. ANTONINO
AVG. DIVI. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. MAXIMI. ARAB
ADIAB. PARTH. PACAT. ORB. FILIO
RESPVB. TVCCITTANORVM. DEVOTA
NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS
V. S. L. M. P

Grutero tranſcr. Gutenſt.

5 *Patavii apud Contarenos.*

IMP. CAESA
M. AVRELIO
ANTONINO
AVG. IMP. CAES
L. SEPTIMI. SE
VERI. PII. PER
TINACIS. AVG
ARABICI. ADIA
BENICI. PARTHI
CI. MAXIMI. FIL
D. D

E Scardeonio & Pinelli ſchedis.

6 *Malacae Hiſpan.*

IMP. CAESAR
M. AVRELIO
DIVI. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG
PARTHICI. ARABICI. ADIABENICI
PACATORIS. ORBIS. ET. FVNDATO
RIS. IMPERII. ROMANI. F
RES. PVBLICA. MALAC
D. D

Gruterus ex Archiepiſcopi ejuſdem ſchedis.

7 *Reginae in campo inter Cazalla & Guadalcaval. Hiſpan.*

IMP. CAES. M. AVR. ANTONINO
SEVERO. PIO. AVG. FELICI
IMP. CAES. L. SEPTIMII. SEVERI
PERTINACIS. AVG. FILIO
ARAB. ADIAB. PART. MAX. BRIT
MAX. P. P.
RESP. REGINENSIVM. DEVOTA
NVMINI. EIVS
P.

Ex Morali.

8 *Coloniae Agrippinae, in porticu templi Aquarum, hoc eſt thermarum, quas Antoninus & Hadrianus Romani principes ſuo opere aedificarunt.*

M. AVRELIO
ANTONINO. CAES
IMP. DESTINATO
IMP. L. SEPTIMI
SEVERI. PERTINACIS
AVG. FILIO
RESP. AQV

Ex Smetio, & Appiano 487.
* Scultetus in urbe Badenſi eſſe ait. & eſt ibi in templo, ut vidit Dn. de les Couverelles. Barthius etiam 52. Adv. 1. mſ. Beyelli reperiri dicit in Baden. vid. not. Scalig.

9 *In Luenczio Carinth.*

M. AVRELIO. ANTONINO. CAES
IMP. DESTINATO. IMP. L. SEPTI
MI. SEVERI. PERTINACIS. AVG
FIL. RES. P. LEN

E Lazio.

1 *Romae in horto ſecretiori vineae Cardinalis Carpenſis, baſis plana marm. alta pedem unum, lata in frontem, pedem unum & ſemis.*

IMP. CAESARI. M. AVRELIO
ANTONINO. AVG

IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. ARABICI. ADIABEN
PARTHICI. MAXIMI. P. P. FILIO

COLL. FABR. TIGNARIOR

In dextro latere ejuſdem baſeos.

SERVILIVS ZEN
C. IVLIVS. C. FIL. ARN. SATVRNIN
C. APVLEIV S. P. F. FILVMENVS CORNELIV S IVL

MONNIENIVS	PRISCV	S	MVNATIV	S	EPICTETV	S	IND. XXX
IVLIV	S	CHRYSI	O	METELLIVS	VENIANV	S	IND. VI
ANNAEV	S	PHILETV	S	LVRIV	S	MARTIALI S	IND. XIIX
ᵃHONORATI				AELIV	S	CRESCEN S	IND. XV
MIMISIV	ᵇS	PRIMITIVV	S	CAECILIV	S	FELICISSIM	IND. XLIX
MARCIV	S	EVTYCHV	S	CLAVDIV	S	FELICISSIM	IND. XXV
BETVEDIV	S	EVARISTV	S	IVLIV	S	EVTYCHE S	IND. XXI
VALERIV	S	ᶜIVNIANV	S	VRINATIV	S	ʰCALLISTIAN	IND. XXX
RVERIV ᵈ	S	THESEV	S	AELIV	S	AVCTV S	IND. XXXI
VALERIV	S	VALERIANVS		CLAVDIV	S	ERASINV S	IND. XIV
IVLIV	S	PRIMITIVV	S	MINDIV	S	SVESSIAN	IND. XVI
FABRICIV	S	PERVSINV	S	FAENNIV	S	HELIC O	IND. XLI
VALERIV ᵉ	S	ACHILLEV	S	IVLIV	S	EVTYCHE S	IND. XXX
PACVVIV	S	MARTIALI	S	NOVIV	S	HERME S	IND. LI
VOLVSIV	S	PHILVMENVS		CLAVDIV	S	CARPIO N	IND. XXVI
CLAVDIV	S	FILINV	S	POMPONIVS		PAPIANV S	IND. XXXI
SERVILIV	S	ADIVTO	R	THORANIVS		HONORATVS	IND. III
MARSENIV ᶠ	S	SABIANV	S	GELLIV	S	SECVNDI N	IND. XLV
CEIONIOV ᵍ	S	IVLIANV	S				
VLPIV	S	CELSIANV	S				

In ſiniſtro ejuſdem baſeos latere.

			. . . XXXIIII
NONIV	S	. . . .	 IIX
CORNELIVS		CAR	 XLI
HOENIV	S	XENOFON	IND. LIX
AELIV	S	FORTVN	IND. XIV
CASTRI	C	PROCVLV S	IND. XXII
COELIV	S	TELESPHOR	IND. II
FABIV	S	LEONA S	IND. XXV
VETTIV	S	GERMAN	IND. XLII
RVTILIV	S	VICTO R	IND. XXVI
MARCIV	S	EVTYCHE S	IND. XXXIV
SVLPICIV	S	IVLIANV S	IND. L
CLAVDIV	S	FILINV S	IND. XVII
MARSEN		ADIVTOR	IND. XXXIIX
AELIV	S	MARCIAN	IND. LIII
CORNELIVS		FROEVIVR	IND. XIX
AVRELIV	S	EVTYCHES	IND. XI
CAISVIV	S	FORTVNAT	IND. IV

			ND. V
IVS			IND. XII
CINTASIVS			IND. XIII
DIGITIV	S	POMPEIVS	IND. XXII
LOLLIV	S	VICTVS	IND. XXXV
NVMISIV	S	PHILIPPVS	IND. LIV
APVLEIV	S	CERDO	IND. LV
AVRELIV	S	EVFEMV S	IND. VII
ASVETIV*	S	FELICIS S	IND. VIIII
CVRTIV	S	FELIX S	IND. XXIIX
NVME	R	FELIX S	IND. LIII
MARCIV	S	SOZOMEN	IND. XXXVII
MAELIV	S	EPAPHRODIT	IND. LVII
AVRELIV	S	PARTHENIV S	IND. I
C. IVL. C.	F	EXPEDITV S	IND. XLXII
IVLIV	S	SECVNDV S	IND. XIII
FONTEIV	S	PRETIOSV S	IND. LIII

SCRIBAE

VALERIV S SEB . . . . . .
VALERIV S †RARICVS
TVCEIV S HERMES
MONNIENIVS TVDIENVS
MARSENV S CASTVS
‡MVSTIV S

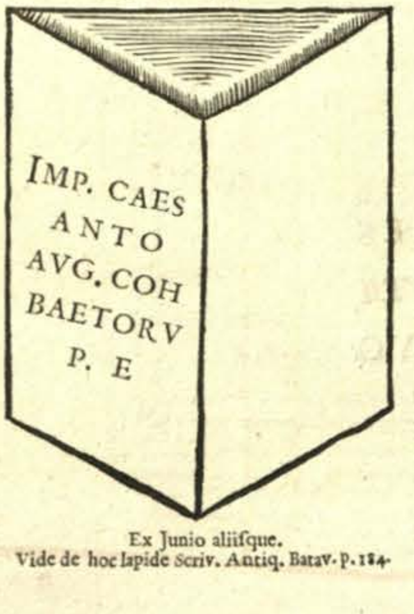
Deſcripſit Smetius.

a De Honoratis vid. CCLXXIX. 3. b In alia inſcript. legitur C. Numiſius Primitivus. c Vid. CXIV. 3. d l. RVBRIVS. Gud. e Vid. DCXXX. 6. & MCXXVI. 3. f Vid. CLXIX. 7. g Alius hujus nominis CoS. A. U. 1078. P. Ceionius Julianius. Meminit Vopiſcus in Aurel. ut familiaris. Gud. h l. 2. C. Vectigalia nova inſtitui non poſſe. Impp. Severus & Antoninus Calliſtiano. Gud.

* Vid. XXXVI. 17. † f. Karicius ut CCLXIX. 3. ‡ MYSTIVS Fabianus quidam hoc nomine occiſus a Severo Spartian.

2 *In lapide trilaterali apud Batavos reperto.*

In uno latere, cernitur Victoria alata, dextra lauream coronam attollens, laeva tenens deprimenſque clypeum.
In altero, Aquila paſſis alis orbi duabus ſe mutuo ſecantibus zonis cincto inſiſtens, excurrentibus utrinque tribus radiis.
In tertio, inſcriptio ſequens.

Ex Junio aliiſque.
Vide de hoc lapide Scriv. Antiq. Batav. p. 184.

3 *In arce Birça, lapide uno à Wimffen prope Nicrum, apud Dn. Bernolphum à Gemminga, fragm.*

IMP. CAES. M
AVR. ANTONINO
AVG. L. SEPT. SE
VERI. AVG. N. FILI
STATVAM. OB
HONOREM. DEC
ET. FLAM . . . .
. . . .

Grutero Meliſſus.

4 *Peruſii.*

IMP. CAES. M. AVRE
LIO. ANTONINO. AVG
TRIB. POT. II. PROCONS
IMP. CAES. AEL. SEPTIMII. SEVERI
PII. PERTINACIS. AVG. ARABI
CI. ADIABENICI. PARTHICI. MAX
F. F. P. P. F. F. DIVI. IMP. ANTONI
NI. PII. GERMANICI. SARMATICI
NEP. DIVI. ANTONINI. PII. PRO
NEP. DIVI. HADRIANI. ABNEP
DIVI. TRAIANI. PART. ET. DIVI
NERVAE. ADNEP. D. D. P

Ex Orthogr. Aldi.

1 *Romae nuperrime effoſſum* CIↃ. IↃ. XCIX. *in vinea quadam prope portam Lucinam.*

IMP. CAES. M. AVRELIO. ANTONINO. AVG
TRIB. POT. II. PROCONS. IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI
PII. PERTINACIS. AVG. ARABICI. PARTHICI. MAX
P. F. P. P. FIL. DIVI. IMP. ANTONINI. PII. GERMAN
SARMAT. NEP. DIVI. ANTONINI. PII. PRONEP
DIVI. HADRIANI. ABNEP. DIVI. TRAIANI. PARTH
ET. DIVI. NERVAE. ADNEP. PRINCIPI. FELICISSIMO

DEVOT. NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS
COH. PR. X . . .

Grutero Urſinus, viditque item Gutenſtenius.

2 *Romae quondam in aedibus Colotianis: ſed nunc in vinea Cardinalis Carpenſis: baſis marm.*
Boiſſ. T. IV. 67.

IMP ⦶ CAES ⦶ IMP ⦶ CAES
L ⦶ SEPTIMI ⦶ SEVERI
PII ⦶ PERTINACIS
AVG ⦶ ARAB ⦶ ADIABEN
PARTHIC ⦶ MAXIMI
FORTISSIMI ⦶ FELICISSIM
P ⦶ P ⦶ FILIO
M. AVRELIO ⦶ ANTONINO
PIO ⦶ FELICI ⦶ AVG
TRIB ⦶ POTEST ⦶ III
PRO ⦶ COS
TIBICINES ⦶ ROMANI
QVI ⦶ SACRIS
PVBLIC ⦶ PRAEST ⦶ SVNT

A latere ejuſdem baſis.

DEDIC. PR. NON. APRIL.
TI. * CLAVDIO SEVERO. C. AVFIDIO. VICTORINO. † COS
Q. Q. C. PRAECILIO. SERENO. II. TI. CL. TITIANO

Smetius vidit.

* Claudius Severus Philoſophus Peripateticus, Praeceptor Marci. Capitol. Claudii Severi filia, Marci Antonini neptis, uxor Pomponii Baſſi. Dio. A. 972. † A. 953.

3 *Tabula marm. grandis in multas partes diffracta, reperta anno* M. D. L. *Romae, in vinea quadam, ad formas aquae Claudiae: poſteaque ad vineam Card. Carpenſis tranſportata.*

Haec pars omninò deſideratur, reliquae conglutinatae ſunt.

IMP. CAES. M. AVRELIO
ANTONINO. PIO. FELICI. AVG
TRIB. POT. XIII. IMP. II. COS. III
PROCOS. P. P

IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. FILIO
DEVOTA. NVMINI. ET. MAIESTATI. EIVS
COH. II. VIG

C. IVLIO. QVINTILIANO. PR. VIG. M. FIRMIO
AMYNTIANO. S. PR. C. IVLIO. ANTIGONO. TRIB

M. AVRELIO. MAXIMO. 7	Q. COTTIVS. RVFVS. † COR. TR
C. IVLIO. ATT A 7	C. IVLIVS. ONESIPHORVS. B. PR
C. RVTILIO. MITHRAE. 7	C. VALERIVS. IVLIANVS. B. PR
M. AVRELIO. ANTIPATRO 7	8. VALERIVS. KARICVS. B. PR
L. DONNIO. MANSVETO. 7	T. SEPTIMIVS. FELICISSIMVS. B. PR
M. AVRELIO. MAVMERIO. 7	M. IVLIVS. INGENVVS. B. PR
P. AELI O. CANDIDIANO 7	* MEDIC. COH. II. VIG.

CLAVDI. THAMYRA. FLAVI. PANMEN APHRODITE AVRELI. HEGVMENE

† Comicularius Tribuni.

* Medicus coh. VI. Praet. LXVIII, 2. CVIII, 4. Medicus Legionis II. Italicae. DCXXXIII, 5. Achill. Stat. IV. ἐξὸν. τὸν τȣ̃ στρατοπέδȣ ἰατρὸν μετακαλέσασθαι.

Hoc non modo vidit Smetius; ſed ipſe etiam conglutinavit.

1 ✶

IMP. CAES. M. AVRELIO. ANTONINO
PIO. FEL. AVG. PARTHIC. MAX
BRITT. MAX. PONT. MAX. TRIB
POT. XV. COS. III. IMP. II. P.P

Ex Panvinii faſtis.

2 *Romae in vinea Cardinalis Carpenſis, in baſi marm. cujus corona ſuperior cum bona inſcriptionis parte deeſt.*

M. AVR. CARAC

*

PONTIFICI. MAXIM
TRIBVNIC. POTESTAT
IMP. XVII. P. P
COS. VIII. DESIG. VIIII. CENSORI.
CONSERVATORI. CAEREMONIARVM
PVBLICARVM. ET
RESTITVTORI. AEDIVM. SACRARVM
SODALES. TITI

Vidit Smetius.

* Pighius in libro ſuo mſ. autumat titulos eſſe Veſpaſiani. Sic etiam ad Veſpaſianum refert lapidem Spanh. *de uſu & praeſt. numiſm.* p. 738. motus inſcriptione p. 243. 5.

3 *Cluniae Hiſpan.*

IMP. CAES. L. SEPTIM. PERT
AVG. ARAB. PARTH. MAX-
F. DIVI M. ANTON. PII. GER
SAR. NEP. DIVI. ANTON-
PARTH. ET. DIVI. NER. ADNEP
M. AVREL. ANTON. FEL. AVG-
PARTH. MAX. BRITAN. MAX
GERMAN. MAX. P. M. TRIB-
P. XX. IMP. III. COS. IIII. P. P. PROCOS

E Schotti ſchedis.

4 *Auguſtae Vindel. in Turre S. Crucis, qua Eccleſiam ſpectat. fragm.*

. . . .
. SEPT . . . .
MARCI. ANTO . . . . . .
. . TICI. NE . . . .
. EPOTI . . . .
. . OTI. DIV . . . .
T . . . . ET . . . .
. DNEPOT . . . .
. INO. PIO . . . .
. . . . . . PROC . . . . . .

E Velſero.

5 *Ara fronte mutilata reperta in ruinis Armamentarii prope Lugdunum Batavorum.*

TANNIC. GERMANIC. PIVS. FELIX. AVGVSTVS
MAX. TRIB. POT. XVIII. COS. IIII. P. P. IMP. III
RAM. A. DIVO. CLAVDIO. ET. POSTEA
ERO. PATRE. SVO. RESTITVTAM

Ex Hadr. Junio.

6 *Romae in aedibus Colotianis, ad aquam Virginem, tabula marm. Principio aliquid deeſt.*

*

IMP. M. AVRELI. ANTONINI. AVG
PII. FELICIS. PONTIFICIS. [1] CONS
IMP. L. SEPTIMI. SEVERI. AVG. PII. FELICIS
PONTIFICIS. ET. PARTHICI. MAXIMI. COS. III. NVRVI
FILIAE
[2]
PONTIFICIS. NOBILISSIMI. PR. PR. NECESSARII
AVGG. ET. COMITIS. PER. OMNES. EXPEDITIONES. EORVM
† T. STATILIVS. CALOCAERVS. NOMENCL.
CVM. STATILIO. DIONYSIO. TRIB. LEG. XVI. FLAVIAE
ET. STATILIO. MYRONE. ‡ DISSIGNATORE. SCAENAR
FILIIS. ET. STATILIO. DIONYSIO. DISCIPVLO. [3] FICTORVM
PONTIFICVM. C. C. V. V. NEPOTE. SVO
AMPLA. BENEFICIA. DE. INDVLGENTIA
AVGVSTORVM. SVFFRAGIO. PATRIS. EIVS
CONSECVTVS

Vidit Smetius.

† Vid. *Fabret. inſc.* c. 3. p. 154. ubi ejuſdem Caloceri, ſic ibi ſcribitur, fit mentio.

‡ Vid. *Fabret. inſc.* c. IV. p. 335. apud quem ibid. p. 302. eſt in inſcriptione *diſignator operum publicorum.* Exiſtimat Fabret. ſignificari architectum. Sic Cic. ad Att. IV. 3. meminit Decimi diſſignatoris, qui Clodio ad diſturbanda aedificia publica praeſto fueris.

* PLAVTILLAE. ſupplet Gudius.

1 CONIugi legit Reineſ.

2 FVLVII PLAVTIANI ſupplet Reineſ. Nam Plautilla Fulvia eſt in nummo Graeco apud Triſtan. t. 2. ſ. 248.

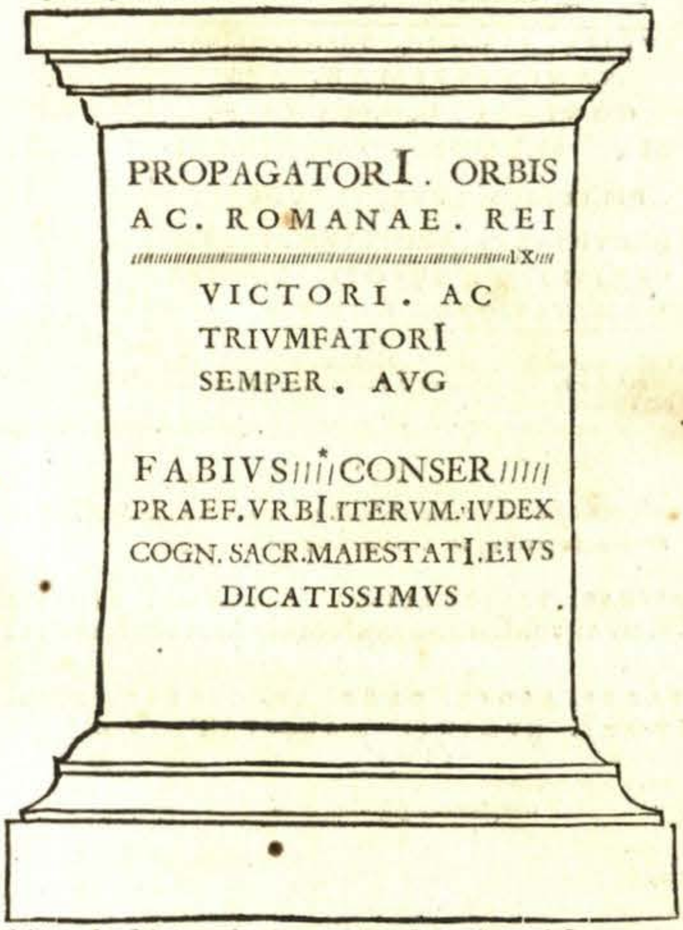
3 FICTOR v. v. cccxi. 1. Fictor Pontificum c. c. v. v. MLXXXI. 1. Fictores dicti a fingendis libis Varro VI. de L. L. ubi vide Scaligerum. Utitur Ennius 2 Ann. quem laudat Feſtus in *Argeos* & *tutulus.* Vide Merulam ad Ennii II. Annal. p. 268. & Guther. II. de jure Pontif. cap. ult. Gudius. Mihi videtur veroſimilior eſſe J. Lipſii ſententia, qui I. Elect. cap. 10. fictores dictos ait, qui ſtatuas Dearum ornant. quem vide. Graev.

1 *Ad Montem majorem Uliae, nunc Ullae, circa Cordubam.*

IMP. CAES. DIVI. SEPTIMII. SEVERI. PII
*PERTINACIS. AVG. ARABICI. ADIABENI
CI. PARTHICI. MAX. BRITANNICI. MAX
FILIO. M. AVRELIO. DIVI. M. ANTONINI
PII. GERMANICI. SARMATICI. NEPOTI
DIVI. ANTONINI. PII. PRONEPOTI. DIVI
HADRIANI. ANTONINI. ABNEPOTI. DIVI
TRAIANI. ET. DIVI. NERVAE. ADNEPOTI
ANTONINO. AVG. TRIB. POT. VIII. COS. VI
SPLENDIDISSIMVS. ORDO. REIP. VLIEN
SIVM. STATVAM. FACIENDAM. DEDICAN
DAMQVE. CENSVIT. DEDICANTE. MAR
CO. MANNIO. CORNELIANO. CVRATORE
ANNONAE. CIVILIS. DIVI. ANTONINI

E Morali & Auguſtini ſchedis. * Vid. Spanh. de uſu *numiſm. p.* 754.

4 *Romae repertum in ruinis Palatii Imper. Titi anno* CIↃ. IↃ. LXXXVIIII.

Probabilius eſt inſcriptionem hanc Imperatori Conſtantio dicatam fuiſſe, quam Magnentio, quod in verſu 3. nota novenarii numeri ad Conſtantii conſulatus referri debere videatur, & quod Conſulibus infra ſcriptis Magnentius jam occiderat. Gud.

* Reineſ. poſt varias conjecturas tandem legit CONS. & explicat de Tib. Fabii Titiani qui A. Chr. 350. & 351 Praefectus Urbi fuit, primo Conſulatu. Nam Conſulibus infra ſcriptis Fabius nondum fuit ſecundum Conſul.

† Iterum judex ſacrarum cognitionum cccсxxi 3.

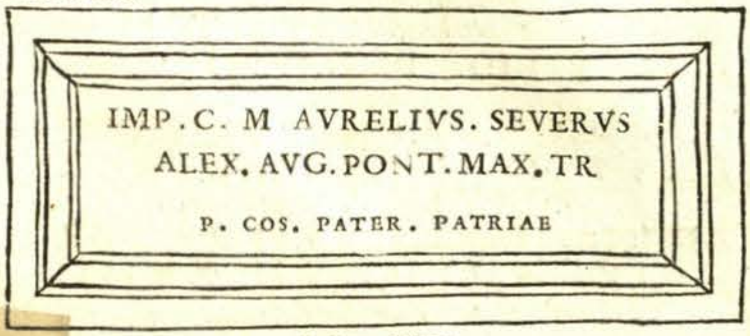
In dextro latere.

D. PRIDIE. KAL. IVNIAS
ARBITRONI. ET. LOLLIANO
COS

Ex Urſini ſchedis Gutenſtenius Grutero. A. Urb. 1108. Chr. 355. Itaque haec inſcriptio male collocata a Grutero referri debet ad ſeculum Conſtantini.

7 *Inſcriptio tabulae illius marmoreae, cujus meminit Leonardus Aretinus epiſtola tertia libri quarti, in turri parochialis eccleſiae, juxta thermas Marchionis Badenſis in Germania.*

ALEXANDRI.

Ex Petro Apiano.

2 *Hiſpali in domo D. Joan. de Savedra F. Comitis Caſtellani.*

IMP. CAESARI
L. SEPTIMI SEVERI
PII PERTINACIS AVG.
ARABICI ADIABENICI
PARTHICI MAXIMI FILIO
DIVI M. ANTONINI PII
GERMANICI. SARMATICI. NEPOTI
DIVI HADRIANI ABNEPOTI
DIVI ANTONINI PRONEPOTI
DIVI TRAIANI PARTHICI ET
DIVI NERVAE ADNEPOTI
M. AVRELIO ANTONINO
AVG. TRIB. POT. VIII
COS. II PROCOS
. . . . ANVS LYCOMEDES
PROCVRATOR AVGVSTORVM
POSVIT DEDICAVITQVE

Ex Morali.

3 *Erutum fragmentum iſtud Pali, quae eſt villa Alex. Farneſii Card. ad mare, non longe a Caere oppido.*

Contuli cum mſ. Urſ. ſched. Grut.

. . . ‡. . . . .
IMP. II. COS. III. PROCOS
IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. ARAB. ADIAB
PARTH. MAX. BRIT. MAX. FORTISSIMI
FELICISSIMI. PONT. MAX. P. P. FILIO
DIVI. M. ANTONINI. PII. GERM. SARM
†NEP. DIVI. ANTONINI. PII. PRON
DIVI. HADRIANI. ABN. DIVI. TRAIANI
PARTH. ET DIVI. NERVAE. ADNEPOT
OB. INSIGNES. VIRTVTES. EIVS
DECVR. COLON. *ALSIENSIS. D. D

E Fulv. Urſini notis ad Ciceronem.

‡ M. Urſ. † NEPOT. Urſ. * ALSIENSES. Urſ. ſched.

5 ✶ OPELII.

M. OPELI. ANTONINI
DIADVMENIANI. CAES
PRINCIPIS. IVVENTVTIS
C. PERPENNIANVS. V. C.
PRAEF. VRB. D. D.

Ex Panvinii Faſtis.

6 *In oppido Guadix Hiſpan. Tarracon.*

MAMMEAE

Ex Morali & Mariana. * i. e. Matri.

1 *Romae in Palatio novo Farneſiorum, ad campum Florae: in baſi quadrata, e thermis Antoninianis eo tranſlata.*

GOR-
DIANI.

P. CAESARI
ONIO. GORDIANO
FELICI. INVICTO
AVGVSTO
PONTIF. MAX. TRIB. POT. II
COS. PROCOS. P. P.

NVMISIVS. QVINTIANVS. V. P
AB. EPISTVLIS. LATINIS
DEVOTVS. NVMINI
MAIESTATIQVE. EIVS

Vid. Smetius. Boiſſ. T. III. 110.

2 *In aula Principis Tranſilvaniae.*

IMP. CAES
M. ANTONIO. GOR
DIANO. PIO. FELICI
AVG. PONTIF. MAX
TRIB. POT. II. COS. P. P
COLONIA. VLPIA
TRAI. AVG. DACIC
SARMIZ. *METROP
DICATISSIMA. NV
MINI. MAIESTATI
QVE. EIVS

Ex Zamoſio & Siglerii Bongarſii Cluſiique ſchedis.

* V. CCCCLXXII. 2.

3 ★

IMP. CAESARI
M. ANTONIO
GORDIANO. PIO
FEL. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. III
COS. P. P. OPTIMO
FORTISSIMOQ. PRINCIPI
*COL. VEN. LENIA. AVG
ALEXANDRIA. ANT
APPELLINATIVM

Ex Panvinio.

* i. e. Colonia Veneria Apolloniatarum. Gud.

5 *Lectorii in Gallia.*

FVRIAE
SABINAE

FVRIAE. SABINAE. TRANQVILLINAE
SANCTISSIMAE. AVG
CONIVGI. DOMINI. N
M. *ANTONII. GORDIANI
PII. FELICIS. INVICTI. AVGVSTI
DECVRIALES. AEDILIVM. PLEBIS
CERIALIVM. DEVOTI. NVMINI
MAIESTATIQVE. EORVM

Obſervatum ac deſcriptum ab Auguſtino Pierſonio. citat Choul. p. 87. Eadem fere eſt Romae inventa MLXXXV. 11.

* ANTONIN. Choul. male.

4 *Vicetiae in foro frumentario.*

IMP. CAES
*MARCO. ANTONIO
GORDIANO. PIO
FEL. AVG. P. P. COS. II
PROCOS. TRIB
POTEST. V. PONT
MAXIMO
RESPVBLICA
EX. LIBERALITATE
†MATTIDIARVM
D. D

Ex Velſero.

* In ſchedis aliis *Marco* non legitur. † Reineſius perperam haec intelligit de puellis Mammaeanis alimentariis c. 7. p MDXXXIV. Nam nihil huc pertinet. Gud.

6 *Geminum huic vidit Joh. Matalius Metellus Romae in aede S. Mariae in monte Aventino, in pavimento; his verſibus.*

FVRIAE. SABINAE. TRANQVILLINAE. SANCTISS. AVGVSTAE
CONIVGI. D. N. M. ANTONI. GORDIANI. PII. FEL. INVICTI. AVGVSTI

DECVRIALES. AEDIL. PLEB. ET. CERIAL. PLEB
DEVOTI. NVMINI. MAIESTATIQVE
EIVS

Gutenſtenius e ſchedis Metelli.

7 *Granatae in Hiſpan. Baetica.*

*FLAVIAE. VALERIAE. TRANQVILLINAE. AVGV
STAE. CONIVG. IMP. CAES. GORDI. PII. FELI
AVG. ORDO. MILIT. FLOPIANI (ſic). ILLIBERITANI
DEVOTVS. NVMINI. MAIESTATIQVE. SVMPTV
PVBLICO. POSVIT

Gruterus e ſchedis Antonii Auguſtini.

* Haec conjunx fuit ſenioris Gordiani, Procoſ. in Africa, vel ejus filii Gordiani. Uterque creati ſunt a militibus, & probati a Senatu. Non ergo eadem quae Furia Sabina Tranquillina, ut viſum Scalig. ind. c. 21. Haec enim M. Antonii Gordiani III. hoc nomine conjux fuit. Gud.

8 *Piſauri in baſi inſerta columnae quae in Palatio Principis.*

Contuli cum Urſ. ſched. Grut.

PHILIPPI.

IMP. CAES
M. IVLIO. PHILIPPO
PIO. FEL. AVG
PONT. MAX. †TRI
COS. ET. COS
DESIGN. P. P
PRO COS
PISAVR. PVBL

Gruterus ex Urſini ſchedis.

† FRP. Sculteti ſchedae, ut debeat eſſe TR. P.

9 *In Cumberland in Pyramide octogona.*

OB. HONOREM. PHILIPPI. IM
PERATORIS. NOBILISS. SEM
PER. AVGVSTI. ET. PHILIPPI
CAESARIS. NOBILISSIMI

Ex Camdeno.

10 *Narbone.*

M. IVLIO. PHILIPPO
NOBILISSIMO. CAESA. PRINCIPI
IVVENTVTIS. *SEP. BAETERR
†VIT
APIRIA. CAESIVS. FRATER
STIPENDIORVM. XXIIII

A Scaligero. * i. e. Septimanorum Baeterrenſium. † I. CIVIT.

1 *Toleti.*

IMP. CAES. M
IVLIO. PHILIPPO
PIO. FEL. AVG. PART
MAX. TRIB. POT. P. P
CONSVLI
TOLETANI. DEVO
TISS. NVMINI. MA
IESTATIQ. EIVS
D. D

Ex Morali.

2 *Oliſipone in turri.*

IMP. CAES. M
IVL. PHILIPPO
PIO. FEL. AVG. PONTIF
TRIB. POT. II. P. P. COS
*V. FEL. IVL. OLISIPO

E Schotti ſchedis.
* II.Boſ.legit de Pontif.imper.2.§.17.qui ad Filium hanc inſcr. refert,aliter ac Scaliger.

3 *In Columna jacente prope Thoresby, in Cumbria Angliae.*

*Schedae Camdeni legunt. IMP. CAES M.IVL. PHILIPPO &c.

*IMP. CAES
PHILIPPO
PIO. FELI
CI
AVG
ET. ‡M. IMP. PHI
LIPPO. NOBILIS
SIMO. †TR. P. COS
. . . .

‡ In ſched. Camd. non habetur M.

† CAES addunt ſched. Cam.

Grutero Camdenus.

4 *Veronae juxta portam Burſaream in domo Cathanaeorum.*

ANNO. CHRISTI. CCLIII
IMP. DIVVS. PHILIPPVS. SENIOR
VERONÆ
ET
ROMAE
IVNIOR. A. SATELLITIBVS. INTER
FICIVNTVR

E Baronii Annalibus. Haec inſcriptio ſpuria eſt. vid. Scalig. in not.

DECII TRAIANI.

5 *Tarracone in Hiſp. citer. Eadem eſt, quae legitur* CCXLVI. 3. *ubi vide notas.*

PIO. ATQVE. INCLITO. DN. TRAIANO
NOBILISSIMO. AC. FORTISSIMO. ET
FELICISSIMO. CAESARI
SEPTIMIVS. ACYNDINVS. V̄. C̄
AGENS. PER. HISPANIAS. V̄. C̄. ET
VICE SACRA COGNOSCENS. NVMINI
MAIESTATIQVE. EIVS. SEMPER
DICATISSIMVS

Ex Onufrio & Cluſianis.

6 *Feltriae.*

IMP. CAES
C. MESSIO
QVINTO. TRA
IANO. DECIO
sic
PIO. FOELICI. AVG
PONTIFICI. MAX
TRIB. POT. III. COS. II
PP. PR. COS
ORDO. FELTR

Gruterus ex Vrſini ſchedis.

AEMILIANI.

7

D. N. C. *AEMILIANO. FOR
TISSIMO. PRINCIPI
HERCVLI. CONSERVATORI
L. VIRIVS. PAVLLINVS. V. C
COMES. DOMESTICORVM
PRAEF. VRB. D. N. M
Q. EIVS

Ex Panvinio.
* Aemilianus Alexander Panvin. ſub A. U. 1014. in Aegypto Auguſtus vocatus, mox trucidatus. Fulvius Aemylianus Praefectus Aegypti Imp. Val. & Gal. Euſeb. VII. Hiſt. Eccleſ. c. 10.

MESS. DECII.

1 *Valentiae in Eccleſia principe, ſacello D. Benedicti.*

Q. HERENNIO
ETRVSCO
MESSIO. DECIO
NOBILISSIMO
CAES ø PRINCIPI
IVVENTVTIS
VALENT. VETER
ET. VETERES ø

Ex Onufrio & Schotti ſchedis.

2 *Valentiae Hiſpan. apud aedes urbis publicas.*

*GNAEAE
SEIAE. HEREN
NIAE. †SALLVS
TIAE. BARBIAE
ORBIANAE. AVG
CONIVGI. ‡DOMI
NI. NOSTRI. AVG
VALENTINI. VE
TERANI. ET
VETERES

* GNEIAE. Bibran.

† SALVS. Bibran.

‡ Vid. de hac inſcript. *Spanh. de uſ. & praeſt. numiſ.* diſſert. VII. p. 632.

E ſchedis Schotti.

HOSTILIANI.

3 *Valentiae Hiſpan. in eodem Bened. ſacello.*

*C. VALENTI
HOSTILIANO
MESSIO. QVIN
TO. NOBILISSI
MO. CAES. PRIN
CIPI. IVVENTVT
VALENTΦ. VETERAN
ET. VETERES ø

Ex Onufrio & Schotti ſchedis.

* Ille eſt, quem Deciis contra Gothos Urbe profectis imperium cupientiſſime vulgo cepiſſe ſcribit Sex. Aurel. Victor. & modo Valens Licinianus, modo Julius Valens dicitur. Gud.

4 *Oſſonobae in Luſitan. in muro inter propugnaculum novum & alterum a Roderico Barreto extructum, in cippo.*

VALERIANI.

IMP. CAES. P. LICINIO
VALERIANO. P. F. AVG
PONT. MAX. P. P. TR. POT
III. COS. RESP. OSSON. EX. D
ECRETO. ORD. DEVOT
NVMINI. MAIESTAT
IQ. EIVS. D. D

E Reſendio.

GALLIENI.

5 *Romae inſcriptio arcus Gallieni, ad emiſſarium aquae Claudiae.*

GALLIENO. CLEMENTISSIMO. PRINCIPI. CVIVS. INVICTA. VIRTVS. a SOLA. PIETATE. SVPERATA. EST. b ET. SALONINAE. SANCTISSIMAE. AVGV.
c M. AVRELIVS. VICTOR. DEDICATISSIMVS. NVMINI. MAIESTATIQVE. EORVM

Exſcripſit Smetius. Boiſſ. T. III. 121. & T. IV. 133.

a i. e. qui pius magis extitit quam bellicoſus. Bold. l. 5. epigr. f. 544. b *Et Saloninae Sanctiſſimae Augu.* abſunt a Boiſſ. c V. cccxIII. 9.

6 *Beneventi.*

MAGNO. ET
INVICTO
GALLIENO. AVG. XI
COS. VI
DESIGNATO. VII
PAG

E Panvinio & Verderii ſchedis.

1 ✶

ΑΓΑΘΗΙ. ΤΥΧΗΙ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ. ΚΑΙΣΑΡΑ. ΠΟΠΛΙΟΝ. ΛΙΚΙΝΙΟΝ
ΙΓΝΑΤΙΟΝ. ΓΑΛΛΙΗΝΟΝ. ΕΥΣΕΒΗ. ΕΥΤΥΧΗ
CEBACTON

Ex Urſini notis ad Trebell. Pollionem.

3 *Cordubae.*

D. N. CORNELIAE. SALONINAE
AVG. CONIVGI. D. N. IMP. CAES
P. LICINI. GALLIENI. PII. FEL
ET. INVICTI. AVG. DACICI
MAXIMI. GERMANICI. MAX
IMI. TRIB. POTEST. IIII
COS. III. IMP. III. P. P. *PROC
PROVINCIAE. BAETICAE. DEVO
TI. NVMINI. MAIESTATIQ
EIVS *. CORD. . . . . . .

Gruterus ex ſchedis Antonii Auguſtini.

* Numquid vero Gallienus unius tantum provinciae Proconſul fuit? Id cum abſurdum eſſe putet, Gutherius fabrile mendum hic ſubeſſe, veram lectionem e ſequ. inſcriptione 4. hujus pag. conſtituendam arguit lib. I. de offic. dom. Aug. c. 41.

5 *Nepete in baſi. Urſini ſchedae ponunt Romae, ad S. Blaſii. Contuli cum Urſ. mſ. qui affirmat litteras fuiſſe Barbaras. Grut.* SALONINI.

P. LICINIO. SALONIN. VALE
RIANO. NOB. CAES. PRIN. IVVEN
VALERIANI. AVG. NEPOTI
GALLIENI. ET. SALONINAE. AVG
FILIO
MATER. PIENTISSIMA

Ex Onufrio, & Urſinianis.

2 *Auguſtae Taurinorum, in baſi columnae.* SALONINAE.

CORNELIAE
SALONINAE. AVG
CONIVGI
IMP. CAES. P. LICIN
GALLIENI. P. F
INVICTI. AVG
ORDO
SPLENDIDISSIMVS
*SEGVNORVM

Grutero Verderius, qui exſcripſit.
* SEGVSIANORVM. Ligor.

4 *Ibidem.*

DN. CORNELIAE. SALONINAE
AVG. CONIVGI. DN
IMP. CAES. P. *DECII. GALLIENI
PII. FELIC. INVICTI. AVG
DACICI. MAXIMI. GERMANICI
MAXIMI. TRIB. POTEST. IIII
COS. III. IMP. P. P. PROCOS
PROVINCIA. BAETICA
DEVOTA. NVMINI
MAIESTATIQ. EORVM

Gruterus ex ejuſdem ſchedis. Ligorius.
* Rein. leg. LICINI.

6 *Romae in ſtatuae ejuſdem baſi, in pede montis Romulei hoc eſt, ante ſacram viam.*

SALONINO. GALLIENO
*MINORI

Ex Panvinio. Eſt ap. Trebell. Pollion.
* IVNIORI Salmaſ.

7 ✶

IMP. Q. IVLIO. FILIO. GALLIENI. AVG. ET. SALONINAE. AVG	IVLIAE. NOBILISS PVELLAE. FIL. GAL LIENI. AVG. ET. SALON AVG

ORDO. POPVLVS. QVE. SVESSANVS. PARENTIBVS
EORVM. PVBLICE. PRIVATIM. QVE. DEVOTI

Ex Panvinio & Urſino.

8 *Ad Benacum prope Tuſculanum, in tabula ad parietem templi majoris.* AVR. CLAVDII

IMP. CAES
M. AVR. *CLAVDIO
P. F. INVICTO
AVGVSTO
BENACENSES

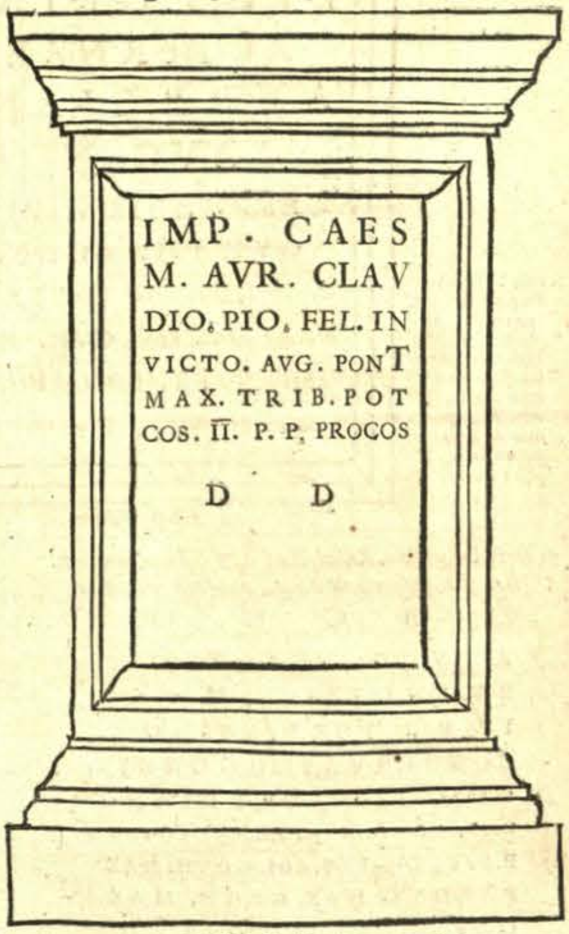
Onufrius ac Maurocenus videre.
* Flavium Claudium vocari in nummis notat Panvin. & ſic in inſcriptione ſequente 9.

9 ✶

IMP. CAES. FL. CLAVDIO. PIO. FELICI
INVICTO. AVG. PONT. MAX. TRIB
POT. II. COS. II. PP. PRO. COS

Ex Faſtis Panvinii.

10 *Setabi Hiſpan. apud portam S. Teclae e regione piſcinae publicae.*

E ſchedis Schotti.

1 *Sagunti in muro veteri.*

SENATVS. ET. PO
PVLVS. SAGVNTI
NORVM. CLAVDIO
INVICTO. PIO. FELI
CI. IMP. CAES. PONT
MAX. TRIB. POT. P. P
PROCOS

Ex Apiano & Schotti ſchedis.

2 *Sagunti in arce juxta turrim armorum.*

CLAVDIO. INVICTO
PIO. FEL. IMP. CAES
PONT MAX
TRIB. POT. III. COS
II. PROCOS

E ſchedis Schotti, qui vidit.

3 *Piſauri in Piceno, in palatio Principis, in baſi ſtatuae. Contuli cum mſ. Urſ. & Pighii ſched. Grut. ſimilis eſt ſupra* XLV. 2.

AVRELIANI

VICTORIAE
AETERNAE
[1]AVRELIANI
AVG. N̄
[2]RESPVBLIC. PIS.
CVRAM. AGEN.
†C. IVLIO. PRISCIA[3]NO
*V. E. DVCEN. CVR. R. P
PISAVR. ET. FAN. [4]P̄P̄. M

A Waſtelio Smetius.

† Sic Urſ. ſch. Fuit pater Ejus. CLXIX. 7. Gud.
* Interpretatur Pigh. *Viro Excellentiſſimo ducenario curatore reip. Piſaurenſium & Faneſtrium publice poſuit merito.*

1 mſ. Pighii AVRELIAN
2 RES. PVB. PIS. Urſ. ſch.
3 Non habet illud NO. Urſ. ſcheda. ſed habet Pighii.
4 P̄. P̄. mſ. Pighii. Sed Urſ. ſched. ut editur.

4 *Romae nuper inventum.*

IMP. CAES. L. DOMITIO
AVRELIANO. PIO. FELICI
INVICTO. AVG. PONTIF. MAXIMO
GOTHICO. MAX. GERMANICO. MAX
TRIB. POT. V̄. COS. DESIG. ĪĪĪ. IMP. ĪĪĪ
P. P. PRO. CONS. RESTITVTORI. ORBIS
INVICTISSIMO. ET. VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI
FVRIVS. ORFITVS. V. C. PRAEF. VRB
DEVOTVS. NVMINI. MAIESTATIQVE. EIVS
DEDIC. KAL. FEBR
AVRELIANO. AVG. ĪĪĪ
ET. MARCELLINO. COS

Ex Panvinio.

5 *Brixiae in foro. Rubei ſchedae & Schrad. monum. Ital. fol. 356. eſt in tabula duorum verſuum.*

M A G N O
A V G V S T O
PRINCIPI. MAX
IMP. FORTISSIMO
CONSERVATORI. ORBIS
*L. DOMITIO. AVRELIANO
P. F. PONT. MAX. TRIB. POT. V̄
P. P. COS. ĪĪĪ. PRO. COS. GOTH. MAX
PALMYR. MAX. GERM. MAX
ORDO. BRIXIANORVM

Ex Panvinio. * Valerium Aurelianum vocat Imp. Claudius in epiſtola apud Vopiſcum.

6 *Romae in S. Nicol. in carcere Tulliano.*

IMP. CAES. AVG. DOMITIO. PIO. FEL
INVICTO. RES. PVB. ASTIG. DEVOTA
NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS

E Mazochio.

7 *Barcinone.*

IMP. Φ CAE
L. DOMITIO. AV
RELIANO. PIO. ET
INVICTO. AVG
ARABICO. MAX
GOTHICO. MAX
PARTHICO. MAX
TRIB. P. P. COS. III
PROC. OPT. PRINCI
PI. N. ORDO. BARC
NVMINI. MAIEST. Q. E

Ex Morali & Strada.

TACITI

1 *Inter Ulyſſiponem atque Emeritam in columna una.*

IMP
CAESARI
M
CLAVDIO
TACITO
PIO. F. IN
VICTO
AVG. PONTIF
M. TRIB
POTESTA
TIS. II. COS
P P

E Reſendio.

2 *Ibidem mille paſſus retro in alia columna.*

IMP
CAESARI
CLAVDI
O. TACITO
PIO. F. IN
VICTO
AVG
PONT. M
TRIB. PO
TESTA
TIS. II
COS. PRO
. . . .

E Reſendio.

PROBI

3 *Granatae Hiſpan.*

IMP. CAES. M. AVR
PROBO
PIO. FELICI
INVICTO
AVG. NVMINI
MAIESTATIQVE
DEVOTVS
ORDO. ILLIBER. DE
DICATISSIMVS. D. P

Gruterus ex Ant. Auguſtini ſchedis.

CARI

4 *In Achaia ad S. Delphorum urbem, in templo Apollinis.*

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ. ΚΑΙΣΑΡΑ
ΜΑΡΚΟΝ. ΑΥΡΗΛΙΟΝ. ΚΑΡΟΝ
ЄΥСЄΒΗ ЄΥΤΥΧΗ СЄΒΑСΤΟΝ
ΙЄΡΑ ΔЄΛΦωΝ ΠΟΛΙС
ЄΔΟΚЄΝ

Quod quidem Latine ſic verti poteſt.

Imperatorem Caeſarem,
Marcum Aurelium Carum,
pium felicem Auguſtum
ſacra Delphorum civitas
dedit.

Ex Apiano.

5 *Ayviſae Hiſpan.*

IMP. CAES. M
AVR. CARO. PIO
FELICI. INVICTO
AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. P. P. PRO
COS. II. COS. ORDO
EBVSII. D. N. M. E

Ex Morali & Schotti ſchedis.

6 *Ebuſii Hiſpan.*

IMP. CAES. AVG. CARO. PIO. FEL
INVICTO. AVGVSTO. PONT. MAX. TR
POT. P. P. PROCOS
LICONIENSIS. ORDO. D. N. M. Q. E. FECER

Gruterus ex Ant. Auguſtini adverſariis.

8 *Sagunti in via publica, columna marmorea.*

IMP. M. AVR. CARINO
NOBILISSIMO
CAES ◆ PIO ◆ FELICI
INVICTO. AVG
PONT ◆ MAXIMO
TRIB. POT. ◆ P ◆ P. COS
PROCOS

Ex Apiano & Schotti ſchedis.

7 *Tarracone in S. Teclae.*

FORTISSISSIMO. ET. CLEMEN
TISSIMO
IMP. CAES. M. AVR. CARO
INVICTO. AVG. P. M. TR. P. COS. II
P. P. PROCONSVLI
M. AVRELIVS. VALENTINIANVS
V. C.† P. P. HISP. CIT. LEG. AVGG.* PR
P R. D. N. M
EIVS

Ex Cluſii, Verderiique ac Schotti ſchedis.

† i. e. *Praeſes Provinciae.* * PR. PR. hoc loco Propraetorem ſignificant, non, ut Lazius voluit, Praefectum Praetorio. Vid. inſcript. 1. pag. ſequ. PRO. PR. PROVINCIAE. HISPANIAE. CITERIOR. Vide & Guther. l. 2. de off. dom. Aug. c. 7. Gud.

CARINI
CARI
NVMERIANI

1 *Tarracone, in ſummo templo.*

VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENT
M. AVRELIO. CARINO
NOBILISS. CAESARI
COS. PRO. COS

FORTISSIMO. ATQVE
CLEMENTISSIMO
IMP. CAES. M. AVRELIO
CARO. INVICTO. AVG
P. M. TR. POT. II. COS. II
P. P. PRO. COS

VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENTVT
M. AVR. NVMERIANO
NOBILISS. CAESARI
PRO. COS

M. AVRELIVS. VALENTINIANVS. V. C. LEG. AVGG. PRO. *PR. PROVINCIAE
HISPANIAE. CITERIORIS. D. N. M. Q. EORVM

Ex Panvinio. * Vid. not. ad 7. praeced. pag.

2 *Tarracone ad D. Teclam, in baſi altaris.*

VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENTVT
M. AVR. CARINO. NO
BILISSIMO. CAESARI
COS. PROCOS. M. AVR
VALENTINIANVS. *V. C
PRAESES. PROV. HISP. CIT
LEG. AVGG. PR. PR. D N. M. EIVS

Ex Apiano, & Schotti Verderiique ſchedis.
* *Vir Clariſſimus*, Fallitur igitur Alciatus, cum lib. 3. diſpunct. 4. Provinciarum Praeſides clariſſimos dictos fuiſſe negat.

3 *Tarracone, ad D. Annae.*

VICTORIORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENTVTIS
M. AVR. CARINO. NOBIL
CAES. CONS. PRO. COS
M. AVR. VALENTINIANVS
V. C. PRAE. PROVINC. HISP
CITE. LEG. AVGG. DEV
OTVS. NVM. MAIESQ. EIVS

E Verderii ac Schotti ſchedis.

4 *Sagunti.*

IMP. M. AVR. ϕ
CARINO
NOBILISSIMO
CAES. PIO. ϕ
FELICI. INVICTO
AVGVST
PONT.. ϕ MA
XIMO. TRIB
POT. ϕ P. ϕ P
ϕ COS. PROCOS

Ex Apiano, Strada, Morali.

5 *Extra Tarraconem Guiſſonae.*

M. AVR. NV
MERIANO
NOBIL. CAESAR
FIL ϕ. . ϕ NIMI. . ϕ
AVR. . . . ARI ϕ AVE
OR . . . . . . ESSONT

Grutero Schottus

DIOCLE
TIANI

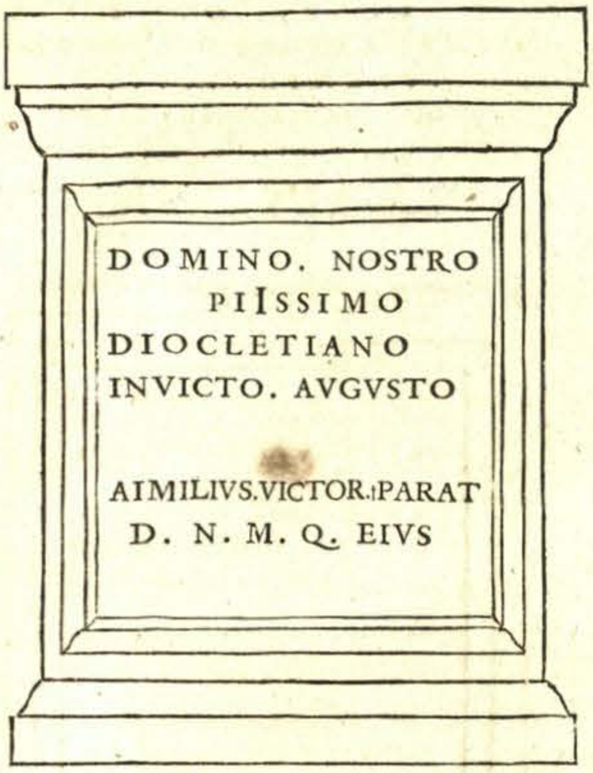
6 *Romae extra portam Flumentanam, in vinea Franciſci Montoni Galli, in magna baſide.*

MAGNO. ET
INVICTO. IMP
CAES. M. AVR. VAL
DIOCLETIANO
PIO. FELICI. AVG
BASILIVS
DONATIANVS. V. E
RATIONALIS. D. N. M
Q. EIVS

In dextro latere ſtat hominis effigies, cum arcu, ſagittam emittens. In ſiniſtro latere ſtat Victoria alata, coronam & palmam praetendens.

Smetius vidit.

1 *Romae.*

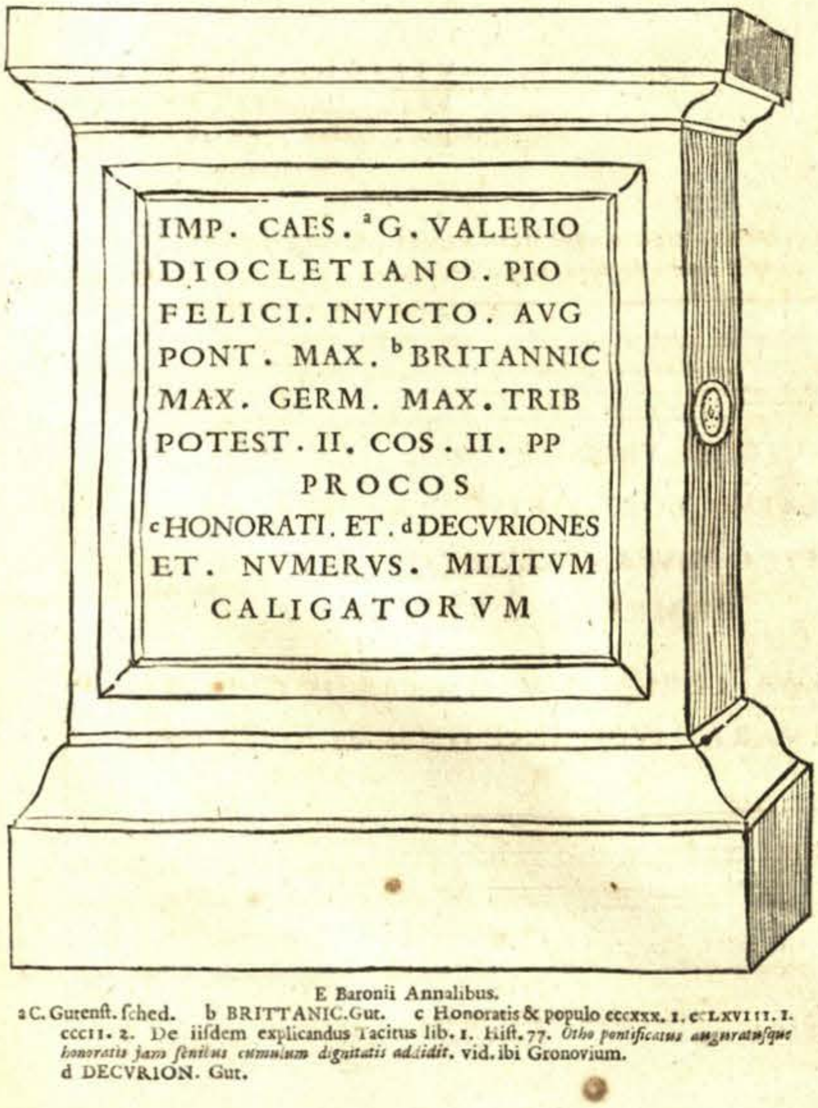
E Fulvii ſchedis Gutenſtenius Grutero.
† Paratus vel Paratianus, ut Rogatianus, Donatianus. CCLXXVIII. 6. Gud.

2 *Fani Fortunae in Piceno, in columna rudi confractaque.*

IMPP. CAESS. ϕ VALER
IO. DIOCLETIANO.ET
AVRELIO.VALERIO
MAXIMIANO. PIISS. FE
LICIB. SEMPER. AVGG
ET. FLAVIO. VALERIO
CONSTANTIO. GALERI
O. VAL. MAXIMINO
.... *vetuſtate exeſa.*
.............ROM. CXCI

Deſcripſit Smetius.

3 *Romae in atrio aedium Tiberii Caevuli. Contuli ad Gutenſt. ſchedas. Grut.*

E Baronii Annalibus.
a C. Gutenſt. ſched. b BRITTANIC. Gut. c Honoratis & populo CCCXXX. I. CCLXVIII. I. CCCII. 2. De iiſdem explicandus Tacitus lib. I. Hiſt. 77. *Otho pontificatus auguratuſque honoratis jam ſenibus cumulum dignitatis addidit.* vid. ibi Gronovium.
d DECVRION. Gut.

4 *Patavii in aedib. Horatii Sorelli, ad S. Julianae.*

AETERNO. IMPERATORI
NOSTRO. MAXIMO. O
PTIMOQVE. PRINCIPI
AVRELIO. VALERIO
DIOCLETIANO. PIO
FELICI. INVICTO
AVGVSTO
PAETVS. *HONORATVS.... VIR
CORRECTOR. ITALIAE
NVMINI. EIVS. DICATISS

Ex Scardeonio & ſchedis Urſini.
* Ad Honoratum eſt L. un. C. ut quae deſunt advocatis partium lib. 11. A. Chriſti. 293.

1 *Romae in baſi effoſſa in thermis Antonianis, undique colliſa fractaque.*

FLORENT
ET . PIISSI
D . N . *VALE
MAXIM
SEMPER

C . *CEIONIV
V . C . PRAE
PRAEF . VRB
IVDIC. D. N

In una baſi tres inſcriptiones diverſorum temporum anni Urbis 946.
——— 1046
——— 1066
Gud.

* VALENTINIANO Rectiſſime refertur ad Valentinianum Tum enim erat Cejonius Rufius Voluſianus Praef. Urb. & Praef. Praet.

* CEIONIVS RVFIVS VOLVSianus de quo cccLXXXVII. 5. Vid. & XXVIII. 5. & CCLXXXV. 6.

In dextro latere.

MAXIM*. AVG

N̄. DIOCLETIANO . II. † COS
SVB. FELICE . PROC. AVG. N̄
THERM. ANTONIANARVM

* Maximiano. † l. III. A. U. 1040. Chr. 287.

A tergo ejuſdem baſeos.

Q. R. K. IAN
Q. [a] SOSSIO FRVCTO. C
ISDEM. ET [b] BELLICO. MARCELLI
CVRA. AGENTE. [c] TVRELLIO. FELICISSIMO
OB. DEDICATIONEM. EIVS. DED. DECVRION
✠. XXV. ET. AVGVSTALIBVS. SING. ✠. XXV. ET
MVNICIBVS. ✠. V
Sic in marm.

Vidit Smetius.
a Q. Soſſius Falco & Julius Fructus Coſſ. A. U. 946. b BELLICIO ſch. Pighii. c Turellae. ſ. Ταρίλλης Libertae mentio apud Phlegon. l. 1. de Longaev. Gud.

2 *Sublaci in via regia.*

S . P . Q . R
IMPERATORI. CAESARI
. . . . . ERIO . . . .
QVOD. VIAE. MVNITAE. SVNT
EX. EA. PECVNIA. QVAM. IS
AD. AERARIVM. DETVLIT

Grutero Gutenſt. ex ſchedis D. a Valle, qui exſcripſit.

3 *Cluniae in Hiſpan. in pulchra columna.*

DIOCLETIANVS . IOVIVS . ET
MAXIMIANVS. HERCVLEVS
CAES. AVGG
AMPLIFICATO . PER . ORIEN
TEM . ET . OCCIDENTEM
IMP . ROM
ET
NOMINE . CHRISTIANORVM
DELETO . QVI . REMP . EVER
TEBANT

E Schotti ſchedis aliorumque.

4 *Cluniae Hiſpan.*

DIOCLETIAN. CAES
AVG. GALERIO. IN. ORI
ENTE. ADOPT. SVPERS
TITIONE. CHRIST-
VBIQ. DELETA. ET. CVL
TV. DEOR. PROPAGATO

E Schotti ſchedis.

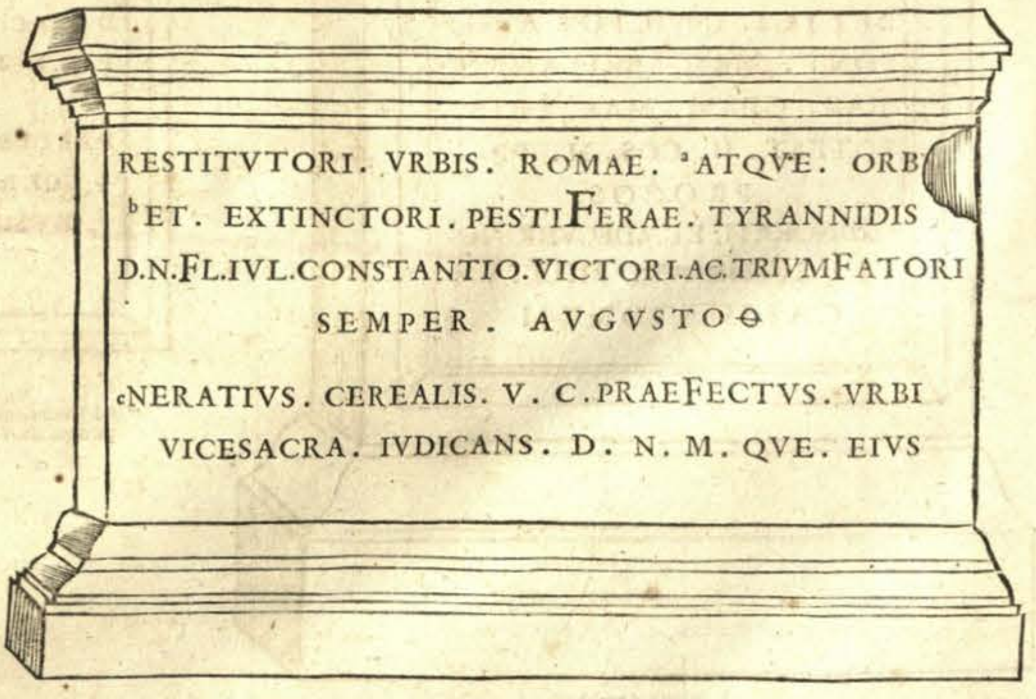
5 *In foro civitatis Nepeſinorum, in Faliſcis: in baſi.*

Contuli cum mſ. Urſ. GALERII

D. N. C. GALERI
O. MAXIMI
NO. NOB
CAES
*PRINCIP. IVV.
R.P. NEPESINO
RVM

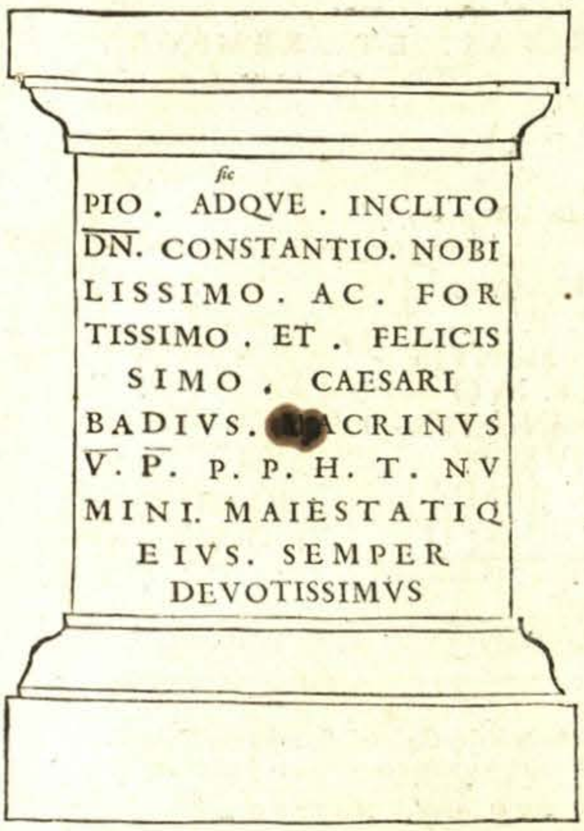
Vidit Smetius, & Ant. Auguſtinus in ſchedis.
* PRINCIPI. Urſ. ſchedae.

6 *Baſis ſtatuae equeſtris, reperta anno* M. D. XLVII. *ad arcum Septimii Severi. litera oblonga, turpis declinans.* CONSTANTII.

Vidit Smetius. Boiſſ. T. III. 109.
a QVAE Boiſſ. ADQVE ſchedae Pighii. b Non habet ET Boiſſ. c V. CCCCXLI. 3.

1 *Tarracone ad D. Annam, in baſi altaris.*

Ex Apiano & Verderii, Schotti, Cluſiique ſchedis.

2 *Extra Mirabellam.*

ORBEM TERRAE
ROMANO NOMINI
SVBIVGANTI
DOMINO. NOSTRO
FL. CONSTANTIO. PIO
FELICI. *SEMPER
[1]AVG . AVG
ANNIVS ANTIO
CHVS. V. P. CORR
[2]MI.* ET. AL. [3]SEN
VS

Ex Aldo.

* non habet Urſ.
1 IMP. Urſ. ſched.
2 Aemiliae & Flaminiae. In has enim tota Gallia togata diviſa fuit. vid. Panciroll. Not. occid. c. 59.
3 SENAT. Urſ. ſched.

3 *Spoletii in baſi marm.*

FL. CONSTANTI
NOBILISS. AC. FELICISS
CAESARI

COLL. *FABRVM........
.....VENERIS.........

Grutero Gutenſt. ex Urſini ſchedis.

MAXIMIANI

4 *Romae in aedibus Julii Madalenae Romani, ad Sanctum Marcum, ſub Capitolio.*

MAGNO . INVICT. AC
SVPER. OMNES. RETRO
PRINCIPES. FORTISSIMO
IMP. CAES. M. AVRELIO
MAXIMIANO. PIO. FEL
INVICTO. AVG. COS. III
P. P. PROCOS
SEPTIMIVS. VALENTIO. V. C
AVG. PRAEF. PRAET. COM. VV
D. N. M. QVE. EIVS

Vidit Smetius.

5 *Romae in dorſo Viminalis.*

M.* AVREL. VAL
MAXIMIANO
INVICTO . AVG
PONT. MAX. IMP
VIII . COS. III
P. P. P

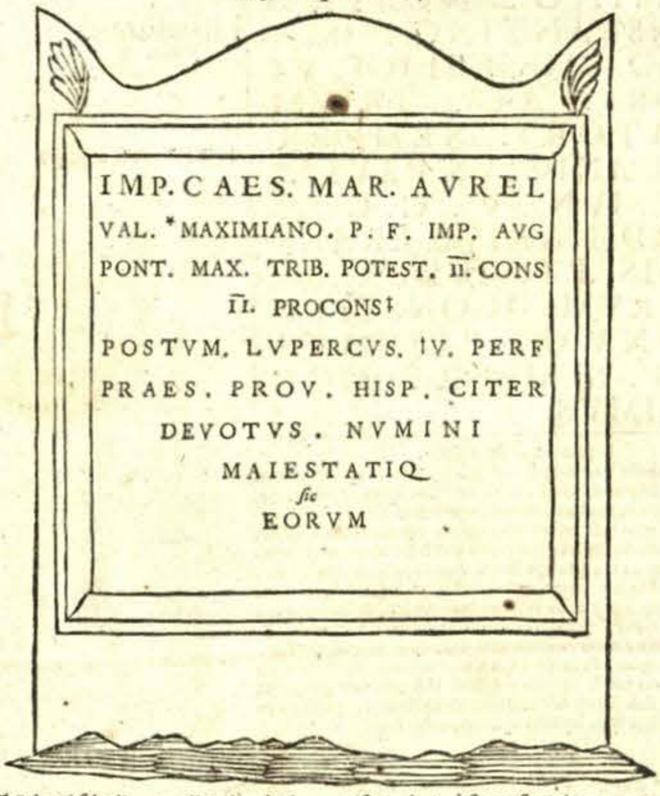
E Marliano.
Boiſſ. T. VI. 120.
* AVRELIVS Boiſſ.

6 *Apud Iſaram fluvium,* am Ronterweg.

IMP. CAES. AVG. MAXIMIANO
P. F. INVICTO

Apian.

7 *Tarracone in Barbarae, in capella D. Jacobi ſub altari infixus parieti lapis.*

E Schotti ſchedis, nec aliter Verderianae, niſi quod eis abſit verſus primus, quemadmodum etiam in ſchedis Manutian. Bibliothec. Vatican.

* MAXIMINO. Sic MS. Vatican. omiſſis antecedent.
‡ A. U. 1046. Chr. 294.
† VALERiani Filius. MS. Vatic.

8 *Williſordii juxta murum Severi in Anglia.*

PRO . SALVTE
DN . MAXIMIANO
FOR .... CAE
VA ....
....
..........OAED

Gruterus e Camdeni ſchedis.

9 *Cluniae Hiſpan.*

IMP. MAXIMIAN . HERCVL
CAES. AVG. CONSTANTIO
IN. OCCID. CAES. EFFECTO
ET. IMP. REIP. LONGE. ET. LA
TE. AVG. DIOCLETIANO. PRIN
CIPI. INVIC. ET. VNO. TEMP
COLLEGA. EFFECTO

E ſchedis Schotti & Strada.

MAGNENTII

10 *Bononiae in curia, in columna circumcirca ſcripta. Fabrettus dicit eſſe marmor Felſineum optimae notae.*

LIBERATORI . ORBIS
ROMANI . RESTITVTORI
LIBERTATIS. ET. R.P. CON
SERVATORI . MILI
TVM . ET . PROVINCI
ALIVM . D . N.
MAGNENTIO
INVICTO. PRINCI
PI. VICTORI. R.
. . . .

Sic ex marmore Felſin. Malvaſia reſtituit p. 160. & Fabrett. emendat. p. 11. quae corrupta erat apud Gruterum ex Velſeri ſchedis.

CONSTANTINI

1 *Romae in Baſilica Lateran.*

IMP . CAES . FL . CONSTANTINO . MAXIMO . TRIVMFATORI
PIO . FEL . AVG . P . P
OB . RES . BENE . ARMIS . CONSILIISQ . GESTAS . ET . REMPVBL
PACATAM
S . P . Q . R

E Mazochio & Metelli ſchedis.

2 Boiſſ. T. III. p. 121. *Inſcriptio arcus Conſtantini, in capite viae Appiae, ad Amphitheatrum.*

In eodem arcu ſub ſacrificiis inſculptis

VOTIS . X

Item

VOTIS . XX

IMP. CAES. FL. CONSTANTINO. MAXIMO
P. F. AVGVSTO. S. P. Q. R
QVOD. INSTINCTV. DIVINITATIS. MENTIS
MAGNITVDINE. CVM. EXERCITV. SVO
TAM. DE. TYRANNO. QVAM. DE. OMNI. EIVS
FACTIONE. VNO. TEMPORE. IVSTIS
REMPVBLICAM. VLTVS. EST. ARMIS
ARCVM. TRIVMPHIS. INSIGNEM. *DICAVIT

In eodem arcu ſub ſacrificiis inſculptis

† SIC . X

† VO[illegible]t. lib. de Urb. Rom. c. 6.

Item.

‡ SIC . XX

‡ VOT. Id.

* DEDICAVIT. Id.

Intra fornicem majorem ejuſdem arcus, legitur hinc | *inde vero*

LIBERATORI . VRBIS | FVNDATORI . QVIETIS

Vidit Smetius. Apianus.

3 *Romae in Thermis Conſtantini, tabula marmorea.*

Boiſſ. T. III. p. 103

†Q . FABIVS . HONORA
TVS . T . ANNAEVS
PLACIDVS . AMPLIFICA
TORI . VRBIS . ROMAE
DOMINO . NOSTRO
CONSTANTINO . ‡MA
XIMO . PIO . FELICI . VI
CTORI . AC . TRIVM
PHATORI . ‡SEMPER
AVG . ANICIVS . PAVLLI
NVS . IVN . V . C . CON
S . ORDINARIVS . PRAEF
VRBIS . ET . IVDEX . SA
CRARVM . *CONSTITV
TIONVM . PIETATI
EIVS . SEMPER . DICA
TISSIMVS

† Haec duo nomina Q. Fabius Honoratus T. Annaeus Placidus ſunt & in fine inſcript. CCCLVI, 1. Velſeri ſchedae aliter verſus diſtinguunt.

‡ MAXIM. ſchedae Velſer.

‡ SEMP. Velſ. utraeque.

E Mazochio & Apiano.

* Mendum fabrile huic ſubeſſe ac pro *conſtitutionum* legendum *cognitionum* ſuſpicatur Guth. l. 1. de Offic. dom. Aug. c. 25. Magis tamen vulgatam lectionem retinendam eſſe putat, agnoſcitque Judicem conſtitutionum, qui in controverſiis e dubia conſtitutionum interpretatione ortis judicium ſuum interponeret, poteſtate ad id a principe facta. Ego vero, cum ejus rei nec vola nec veſtigium extet in univerſa juris prudentia, huic Gutherii conjecturae nihil tribnendum cenſeo, & ſcribendum *cognitionum*, quod plane convenit cum CCLXXXIV, 8. & MXC. 19. quae de eodem Anicio Paullino eſt. Mendum non eſt fabrile, ſed deſcriptorum, & ineptorum Correctorum, ut pleraeque omnes a Mazochio & Apiano vulgatae inſcriptiones omnium peſſime ſunt deſcriptae, & ejuſmodi vitiis ſcatent, qualia in iis multa Romae ex ipſis lapidibus notavimus. Gud.

4 *Romae inventa in foro Caſaris baſis, cujus uno latere ſequens erat inſcriptio; altero ea quae extat pag.* CLXXI. 7.

DOMINO . NOSTRO *ſic*
FL . CLAVDIO . CONSTANTINO
FORTISSIMO . *HAC
BEATISSIMO . CAESARI
FL †VRSACIVS . V . P
TRIBVNVS . COHORTI
VM . ‡VRBANARVM
X . XI . ET . XII . ET . FORI
SYARI . . . : . . . .

ſic * DCCCXLVII. 3.

† VITRASIVS. Vrſ.

‡ Vid. Fabret. inſ. c. 3. p. 127.

Ex Panvinio & Urſini ac Knibbii ſchedis. Contuli.

5 *Romae in Caelio monte, in templo Sanctorum Johannis & Pauli, fragmentum.*

ONSTANTI
BEATISSIMO
OB . PERENNEM
DE . QVADIS . E
EX . EORVM . TE

Vidit Smetius. nec aliter ſch. Pigh.

6 *Romae in vinea Cardinalis Carpenſis baſis marm.*

PIISSIMO . AC . FORTISSIMO
FVNDATORI . PACIS
AC . PVBLICAE
LIBERTATIS
AVCTORI
D . N . FLAVIO . VAL
†CONSTANTINO
NOBILISSIMO . CAES
VAL . HONORATVS . *V . P
‡RAT . S . R . D . N . M . Q . EIVS

† CONSTANTIO Boiſſ.

* De hac inſcriptione vid. Cujac. VIII. Obſerv. c. 32. & Guth. lib. 3. de Off. Dom. Aug. c. 18.

Vidit Smetius. Boiſſ. T. IV. 97. Vid. Jac. Goth. ad L. 11. Cod. Theod. de diſtrah. Pignor.

‡ Reineſ. explicat Rationalis ſummae Rei. & ſic poſtea Jacobus Gothofredus, quem vide de hoc munere ad lib. XI. Cod. Theod. leg. 2. Tom. IV. p. 89.

1 *Romae in domo Caeſia, in baſi marm. peſſima litera. Boiſſ. T. III.* 86.

MAGNO. ET. INVICTO
IMP. CAES. C. VAL. AVREL
*CONSTANTINO. PIO. FEL
INVICTO. AVG. PONTIF. MAX
TRIB. POTEST. COS. III. P. P. PROC
D. N. CORPVS. CORIARIORVM
MAGNARIORVM. †SALAIARIORVM
DEVOTI. NVMINI. MAIESTATIQVE
EIVS

† SOLEARIORVM Alciatus citat. Sed Ligor. SOLIARIORVM. Panvinius vero ſub A. U. 1046. SOLEIARIORVM. Apian. 218. ut hic editur.

* Jac. Gothofredus eraſum nomen Maximini & ſubſtitutum Conſtantini ait. Baronius ad Diocletianum refert, cujus nomen C. Valerius Aurel. Diocletianus.

2 *In ſiniſtro latere ejuſdem baſeos.*

DEDICATA. KAL. IAN
DD. NN. DIOCLETIANO. III. ET. MAXIMIANO. COSS
CVRANTE. †THESSIO. SECVNDO. ‡P. C. CORIARIORVM

Vidit Smetius.
† f. TRESSIO e Brix. MCXXXV. 6. ‡ i. e. Patrono Corporis. MDXXXV. 6.

4 *Ravennae in pariete templi D. Joann. Evang. qua viam publicam reſpicit.*

PROPVGNATORI. IMPERI. ROMANI. FVNDATO
QVIETIS. PVBLICAE. D. FL. CONSTANTINO. MAX
VICT. SEMP. AVG. D. CLAVDI. NEPOTI. DIVI
CONSTANTI. FILIO. SERTORIVS. SILLANVS
V. P. PRAEPOSITVS. FABRICAE. DEVOTV
N. M. Q. E

Arnold. Buchellus IC. Batavus Scaligero.

3 *Altini in marmore longe pulcherrimo, verſicolori, maculoſo; cuſtoditurque Patavii apud Contarenos.*

DN IMP CESARI (sic)
FL CONSTANTINO MAXIM
PI F VICTORI AVG
PON MAX TRI P XXIII
IMP XXII CONS VII (sic)
P P PRO CONS
HVMANAR VM RERVM
OPTIMO PRINCIPI
DIVI CONSTANTI FILIO
BONO RP NATO

Grutero Pinellus. eſtque gemellum fere illi quod exſtat inter miliares pag. CLIX. 6. & Urſatum f. 322.

5 *Celeiae in circuitu monaſterii Minoritarum.*

D. N. FL. CONSTANTINO
CLEMENTISSIMO. ATQ. VICT. AVG
*MARTINIANVS. V. P. PRAESES
PROVINC. NORICI. MEDITERR
D. N. M. EIVS

Ex Apiano, Lazio, & Boiſſardi miſſis ad Gruterum ſchedis.
* Hic Martinianus filius forte ejus, qui ſocius Licinii & ab eo Caeſar proclamatus cum Conſtantino dimicavit, ſed victus occiſusque A. Chr. 325. Zoſimus lib. 2. Sigon. lib. 3. occid. imperii. Ad Martinianum Vic. Afr. l. 44. C. Theod. de decurion. A. Chr. 358.

7 *Viennae Allobrogum prope portam Avenionenſem. Eadem eſt ſextae hujus paginae.*

VIRTVTE. FOR
TISSIMO. ET. PIE
TATE. CLEMENTIS
SIMO. D. N. FL
CONSTANTINO
MAXIMO. ET
INVICTO. AVG
M. ALFEVS. APRONIA
NVS. P. P. F. VIENA
DEV. N. MS. Q. EIVS

Ex Verderii ſchedis Gruterus, qui idem fere cum ſuperiori.

6 *Viennae Allobrogum. In foribus ſc. ad portam Abbatiae D. Petri, qua itur Valentiam.*

VIRTVTE. FORTISSIMO. ET
PIETATE. CLEMENTISSIMO
D. N. FLAVIO. CONSTANTINO
INVICTISSIMO. MAXIMO. P. P
INVICTO. AVG
M. ALFIVS. APRONIANVS. a V. C
b P. P. c FLAM. VIENNAE
D. N. M. Q. EIVS

Ex Simeonio
a VT Boſco in bibliotheca Floriacenſi. c. 1. b P. P. F. VIENNE. ita M. Vetrarius Maurus in libro ſingulari de jure liberorum c. 33. qui interpretatur Princeps Flaminum: Reinſeius vero Pater Patrum Flaminum. ſed exponendum eſt Praepoſitus Flaminum. Gud.
c FL. Boſco.

8 *Cordubae ad D. Mariae.*

FORTISS. ET. INDVLGENTISS
PRINCIPI. DOMINO. NOSTRO
CONSTANTINO. VICTORI
PERPETVO. SEMPER. AVGVSTO
*DECIMIVS. GEMINIANVS
VIR. CLARISS. CONSVLARIS
PROVINCIAE. BAETICAE
N. M. Q. E
DICATISSIMVS

Gruterus e ſchedis Ant. Auguſtini.
* Ducennius Geminus Praef. Urb. ſub Galba Imperat. A. U. 821.

9 *Tarracone in templo veteri D. Teclae.*

PIISSIMO. FORTISSIMO
FELICISSIMO. DN
CONSTANTINO. MAXI
MO. VICTORI. SEMPER
AVGVSTO
BADIVS. MACRINVS
V. P. P. P. H. TARRAC
NVMINI. MAIESTA
TIQVE. EIVS. SEMPER
DEVOTISSIMVS

E Schotti Verderiique ſchedis.

10 *In fracto lapide caſtri Leibnicii.*

DN. NN
CONSTANTINO. MAXIMO. *BI
A. PIS

E Lazio.
* Rein. leg. BEATIS.

11 *In caſtro altero Leibnicz.*

DN. FL. CONSTANTINO
MAXIMO. BEATISSIMO. AC
SVPRA. OMNES. RETRO. PRI
NCIPES. PIISSIMO. SEMPER
AVGVSTO. B. R. P

E Lazio, & Apiano.

1 *Romae in baſi magna, reperta in hortis Sanctae Crucis Hieroſolymitanae, in Coelio monte.*

DOMINAE . NOSTRAE . FL. IVL
HELENAE.PIISSIMAE.AVG
GENETRICI. D. N . CONSTAN
TINI. MAXIMI. VICTORIS
CLEMENTISSIMI. SEMPER
AVGVSTI. AVIAE. CONSTAN
TINI .ET. CONSTANTI. BEATIS
SIMORVM. AC. FLORENTIS
SIMORVM. PRINCIPVM
IVLIVS. MAXIMILIANVS. V. C. COMES
PIETATI. EIVS. SEMPER. DICATIS.

Vidit Smetius.

3 *In porta Baſilicae Antipoli.*

IMP. CAES. VAL
CONSTANTINO. AVG

A Scaligero.

4 *Ad Sanctum Severinum in veteri Campania. ita Pighii ſcheda. Septempedae ad S. Severinum in foro publico. Gud.*

MAGNO. PRINCIPI
FLAVIO. VALERIO
CONSTANTIO
NOB. CAES
ORDO
SEPTEMPEDANORVM
D.N. M. E. PVB*

E Scaligeri ſchedis.

* Publius Salluſtius. T. F. *Pub. Virgula Scrib. Aed. ex teſtamento.* HS-II. addit Scheda Pighii, quae habebat ex codice Pontificis. Grut. Al. ſchedae verſum ultimum ita exhibent cum lacuna.

D. N. M. E.
/ / / / / / / / / / / / / / /
PVBL. SAL. T. F
PVB. VIRGVLA. SCRIB
AED. EX. TESTAMENTO
HS. II Gud.

IVLIANI.

8 *Romae in vinea Card. Carpenſis: baſis oblonga, effoſſa ad templum Joh. & Pauli in Coelio.*

DOMINO. NOSTRO
CL. IVLIANO
NOBILISSIMO. AC
FORTISSIMO. CAES
MEMMIVS. VITRASIVS
ORFITVS. V. C. ITERVM
PRAEF. VRB ſ IVDEX ſ
*SACRAR COGNITION
TERTIVM. D. N. M. Q. EIVS

Vidit Smetius. Boiſſ. T. IV. 100.

* Vid. CCLXXXII. 3. & ſeptimam hujus paginae.

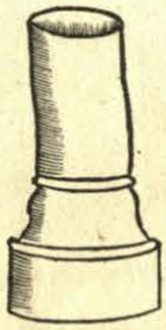
2 *Neapoli ante locum qui vulgo dicitur, La ſiege de la montagne. Similis* MLXXXVI. 10. *item* 2.

HELENAE.

PIISSIMAE. AC. VENERABILI
DOMINAE. NOSTRAE. HELENAE
AVGVSTAE. MATRI
DOMINI. NOSTRI. VICTORIS
SEMPER. AVG. CONSTANTINI. ET
AVIAE. DOMINORVM. NOSTRORVM
BEATISSIMORVM. CAESARVM
ORDO. ET. POPVLVS. NEAPOLITANVS

A Pighio Smetius. Capacius lib. 1. Hiſt. Neap. c. 8.

Stumfius ponit 627. *p.* 2. *in tali columna.*

5 *In urbe Martinacht, quam veteres Octodurum nominant, in grandi columna, e rudi lapide, ſub poſteriore porticu templi S. Mauritii.*

IMP CAESARI VAL
CONSTANTIO PIO
FEL. INVICTO AVG
DIVI *CONSTANTII. PII AVG
FILIO. FOR. CL. VAL. BONO
REIPVBLICE NATO

E Simlero. * CONSTANT. Stumfius.

6 *Montoro decimo a Corduba lapide.*

DD. NN
CONSTANTINO
ET
CONSTANTIO
BB. BEATISSIMIS
QVE CAESS
RP. EP

Ex Morali.

FL. CRISPI.

7 *Romae in atrio hortove domus Card. Caeſii. in baſi.*

FLAVIO. VALERIO. CRISPO
NOBILISSIMO. CAES. FILIO
CONSTANTINI. MAXIMI
ADQVE. INVICTI. SEMPER. AVG
ET. NEPOTI. DIVI. CONSTANTI
*OVINIVS. GALLICANVS. V. C
PRAEF. † VRB. ET. IVDEX. SACRARVM
COGNITIONVM. DEVOTVS
N. M. Q. EIVS

Vidit Smetius.

* Fuit Ovinius gener Conſtantini, Cos. A.U. 1068. 1070. & 1083. Vid. Baron.

† V. *Pagium diſſert. Hyp. c.* IV. §. 2. *& Noris. ad numm. Licin. c.* 4.

9 *Altini in columna.*

AETERNO. PRINCIPI
D. N. FLAVIO. CLAVDIO
IVLIANO. VBIQVE. VENE
RANDO. SEMPER. AVG
BONO. REIP. NATO
*ORDO. POSSESSORESQVE

Ex Panvinio.

* ORDO. POSSESSOR. ISQVE. BRIX
ILLANORVM. OPTATA. DEVOTIO. DEDI
CARVNT. BONO. REIPVBLICAE
NATO

Sic deſcripſit Camillus Peleg. ad lapidem. Gud.

1 *Veronae in templo divae Mariae in Syrmione, in columna.*

IMP. CAES. Φ
DN. FL. CL. IVLIANO
SEMP. AVG. P. M
IMP. VII. COSS. III
BONO. R. P. NATO
PATRI. PATRIAE
PRO CONSS

Ex Sarayna, quod neſcio an non eadem ſit cum iſta quam ibidem viſam ſchedae Panvinii indicant.

2

IMP. CAESARI
DN. FL. CL. IVLIANO
P. F. VICTORI. AC. TRIVMF
SEMP. AVG. P. M. IMP
VII. CONSS. III. BONO. R. P
NATO. PATRI. PATRIAE
PROCONSS
HORTANTE. BEATITVDINE
TEMPORVM. D. D. D. N. N. N
GRATIANI. VALENTINIANI
ET. THEODOSI. AVGGG
STATVAM. IN. CAPITOLIO
DIV. IACENTEM. IN
*CELEBERRIMO. FORI
LOCO. CONSTITVI
IVSSIT. VAL. PALLADIVS
V. C. CONS. VENET. ET. HIST

Grutero communicavit Scultetus.
* CEREBERRIMO. Ita legi in marmore, ait Palermus.

8 *Romae ad arcum Septimii Severi, in baſi grandi.*

EXTINCTORI. TYRANNORVM
AC. PVBLICAE. SECVRITATI
AVCTORI

D. N. VALENTINIANO
PERPETVO. AC. FELICI
SEMPER. AVGVSTO

*CEIONIVS. RVFIVS. ALBINVS. V. C.
PRAEF. VRBI. ITERVM
VICE. SACRA. IVDICANS

D. N. MQ. EIVS

Grutero Urſinus; deſcriptore Gutenſtenio.
* Cejoni Rufi Albini Voluſiani Filius Rufius, comes itineris CL. Rutilio Numantiano, ſub Honorio Imp. Praefecto Urbi A. Chr. 414. Hic vero Praef. V. eſt Decius Caecina Ancin. Albinius. CCLXXXVI. 7.

9 *In Sicilia in urbe Lilybaeo; hodie Marſala.*

I. CAESAR. FL
VALENTINI-
PIO. FELICI. SEMPER. AVGVSTO
M. VALERIVS. QVINTIANVS. V. C. CON
P. S. CLEMENTIAE. PIETATIQ
EIVS. SEMPER. DICATISSIMVS

E Cl. Marii Aretii Sicilia. Fazellus dec. 1. lib. 7. 1.

3 *Seniae in Longobardia, in columna quadam.*

IMP. CAES
DN. FL. CL. IVLIANO
P. F. VICTORI. AC
TRIVMPHATORI
SEMPER. AVG. P. M
IMP. VII. CONS. III
BONO. R. P. NATO
PATRI. PATRIAE
PRO. CONS

Ex Apiano.

4 . *In Oeniponte.*

IMP. CAES. [a] AN. ROM. F. L
C. A. IVLIANO. PIO. [b] FILIO
AVG. [c] PONTIFICI. MAXIMO
TRIB. P. [d] PIA. AP. VIII. CON
SVL. III. PARENTI.

E Lazio.
a DNO. FL. CLA. IVLIANO Sic Scal. vid. not. ejus. p. 3. pr. b FEL. Scal. c Vide Julianum ipſum in fragmento epiſtolae publicato inter opera ejus ab Ezech. Spanhemio. p. 451. d TRIB. P. P. P. IMP. VIII. Scal.

5 *Aſulae in Eccleſia majori S. Andreae, in columna.* IOVIANI.

DIV. FL. IOVIANO
TRIVMFATORI
SEMPER. AVG

Ex Angeli Rochae Bibliotheca Vaticana.

6 *Romae in impluvio templi Divi Petri in Vaticano, baſis marm. e thermis Antonianis allata.* VALENTINIANI.

VICTORIIS. TRIVMFISQVE
MAGNIFICO
D. N. VALENTINIANO
INCLYTO. PRINCIPI
SEMPER. AVG
*RVFIVS. VOLVSIA
NVS. V. C. PRAEF
VRB. ITERVM
IVDEX. SACRARVM
COGNITIONVM
CLEMENTIAE. EIVS
DEDICATVS

Vidit Smetius. habet etiam Freherus in Moſellam.
* Cejonius Rufius Voluſianus XXVIII. 5. CCVI. 1. CCLXVI. 2. ſed hic non eſt idem. Gud.

7 *Romae in Sancto Angelo in Piſcaria: in baſi marm. grandi, in duas partes fiſſa.*

PIISSIMO
FELICISSIMOQ
PRINCIPI
VALENTINIANO
INVICTISSIMO
SEMPER. AVG

Vidit Smetius. Boiſl. T. V. 29.

10 *Coloniolae in agro Veronenſi.*

DD. NN. FL. VALEN
TINIANO. ET. FL. VALEN
TI. DIVINIS. FRATRIBVS
SEMPER. AVGG

Grutero ex mſ. Panvinii Scultetus.

1 *Romae in palatio novo Farneſiorum, ad campum Florae, in averſa parte baſis Gordiani, cujus ante meminimus, litera haud mala pro tempore.*

VALENTIS.

VICTORIIS. TRIVMFISQVE
MAGNIFCO ø
D. N. VALENTI. INCLYTO
PRINCIPI. SEMPER. AVGø
*RVFIVS. VOLVSIANVS
PRAEFECTVS. VRBI
ITERVM. IVDEX. SACRARVM
COGNITIONVM. CLEMEN
TIAE. EIVS. DICATVS

Vidit Smetius.

* Hunc Rufium ſub Valentin. (primo ſc.) & Valente Imp. fuiſſe docet inſcriptio quam Romae in hortis Juſtiniani deſcripſi. Gud.

3 *Romae baſis marm. effoſſa ad radices montis Palatini.*

IMP. CAES. FL
VALENTI
PIO. FELICI. VICTORI
AC. TRIVMPHATORI
SEMPER. AVGVSTO
PONT. MAX
TRIB. POT. III. IMP. IV
COS. II. P. P
COH. III.........PR...
D. N. M......

Urſinus Grutero.

6 ✶

DOMINO. NOSTRO
FL. THEODOSIO
AVGVSTO
FALTONIVS. PROBVS
ALYPIVS. V. C. PRAEF. VRB

Ex Panvinio.

5 *Fragmentum baſeos, altum ped. 5½ effoſſum Romae in foro Trajani haud procul a Columna ejuſdem. Anno 1563.*

THEODOSII.

IERVM. PRINCIPVM. CLEMENTIAM
NCTITVDINEM. MVNIFICENTIAM
SVPERGRESSO
D. N. FL. THEDOSIO. PIO. VICTORI
SEMPER. AVGVSTO
SEX. AVR. VICTOR. V. C. VRBI. PRAEF
IVDEX. SACRARVM. COGNITIONVM
D. N. M. Q. E

Miſſum Roma per Nicolaum Florentium. Anno 1563.

2 *Romae in baſi effoſſa in foro Rom. ante aedem Sancti Hadriani, anno xlviii.*

MAXIMO. PRINCIPI
INDVLGENTISSIMO
DOMINO. VALENTI. TRI
VMFATORI. SEMPER. AVGΦ
*ET. D. HERCVLI. SACRVM
C. CEIONIVS. RVFIVS. VOLVSIANVS
V. C. PRAEF. VRBIΦ ITERVM. IVD
SACRARVM. COGNITIONVM
SERENITATI. EIVS. DICATVS

Vid. Smetius.

* Hunc verſum addidit Gudius ex lapide, ut videtur.

4 ✶

D. N. VALENTI
MAXIM. PRINCIPI
SEMPER. AVGVST
L. VOCONTIVS. VICASIVS. V. C
PRAEF. VRBI. ITER. PRAEF
LEG. VI. PRAEF. PR. PR. PROV
GAL. PROC. XX. HER. EIVSDEM
I. S. C. D. N. M. Q. E. D. D

Ex Panvinio.

7 *Romae in impluvio palatii Archiepiſcop. Ravenat. in Borgo, baſis marm. grandiſſ. & litera pulcherrima.*

SALVIS. DD. NN.
*HONORIO. ET. THEODOSIO
PP. FF. SEMPER. AVGG
†CAECINA. DECIVS
ACINATIVS. ALBINVS
V. C. PRAEF. VRBIS
FACTO. A. SE. ADIECIT
ORNAVIT

* Sic & ſupra CLXXXII. 2. † Caecinae Albini mentio apud Macrob. 1 Saturn.

In dextro latere ita.

DEDICATA. PRIDIAE (ſic)
NONAS. NOVEMBREIS
*RVST.....II.....LINIO
COS

Gutenſtenius Grutero ad marmor deſcripſit.

* Ruſticius & Vitalianus Coſſ. A. Chr. 520.

ARCADII. ET HONORII.

1 *Romae.*

IMPPP. CLEMENTISS. FELICISS. TOTO. ORBE. VICTORIB.
ARCADIO. HONORIO. ET. THEODOSIO. AVGGG.

AD. PERENNE.......... M. TRIVMF. QVOD........ ARVM
NATIONEM. IN. OMNE. AEVVM.......... CERE..........
....
ARCVM. SIMVLACHRIS. EORVM. TRIVMFISQ. DECOR.....
TOTIVS. OPERIS. SPLENDOR......

S. P. Q. R

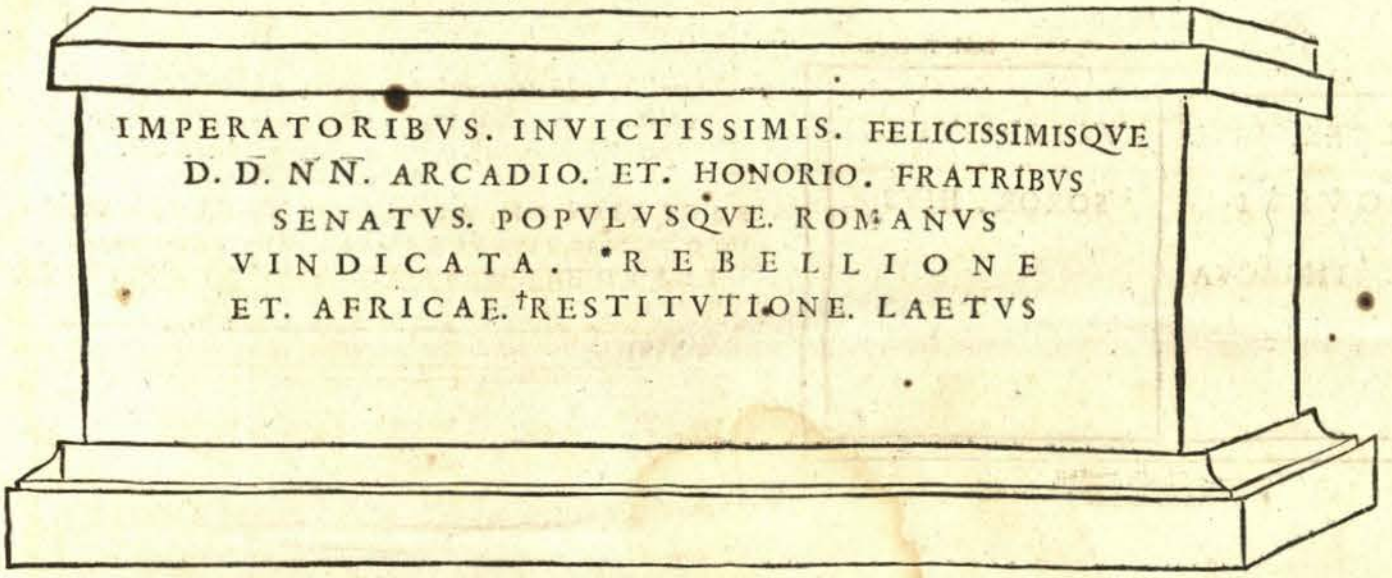
Metellus ſcribebat ex mſ. Cod. Cardinalis Carpenſis.

2 *Romae in domo Franciſci Liſchae, in Parione: in baſi marmorea grandi.*
nunc in hortis Mediceis, in monte Pincio.

D. N. FL. ARCADIO
PIO. FELICI. VICTORI
AC. TRIVMFATORI
SEMPER. AVGVSTO
*CAECINA. DECIVS. ALBINVS. V. C
PRAEFECTVS. VRBI. VICE
SACRA. IVDICANS. DEVOTVS
NVMINI. MAIESTATIQVE. EIVS

Vidit Smetius & Boiſſardus. T. v. 54.
* CECINNA. Boiſſ.

3 *In quinque aut ſex magnis marmoribus, ſtatuarum equeſtrium baſem ſimul efficientibus, ad arcum Septimii in foro Rom. Anno* ∞. D. XLIX. *effoſſis.*

* Gildonis per Maſcezelem fratrem A. Chr. 398. Coſſ. Honorio Aug. IV. & Eutychiano v. Marcell. Comes. Gud.

† Stiliconis conſiliis tribuitur reſtitutio Africae cccxii. 3. Theodoſio etiam Juniori adſcribitur, cum a tyrannide Firmi eam vindicavit Symmach. 10. ep. 1. Zoſim. lib. 4. Ammian. l. 29. Gud.

Vidit Smetius. Sic quoque nulla litera variante Cittad. ſchedae.

4

Romae in aede D. Petri, quae hodie vocatur ſacellum Regis Francorum, cum pilae ibi fundamenta foderentur, inventa eſt marmorea arca, longitudine pedum octonum cum dimidio, latitudine quinum, ſenumque altitudine, in qua conditam fuiſſe Mariam uxorem Honorii Imp. apertiſſimis conſtitit argumentis. In ea arca corpore jam abſumpto aliquot tantummodo dentes ſupererant, capillique ac tibiarum oſſa duo: praetereaque veſtis & pallium, quibus tantum auri fuerat intextum, ut ex iis combuſtis pondo XXXVI. *collecta ſint. Erat inſuper capſula argentea longa pedem unum & ſemiſſem, latitudine digitorum* XII. *in qua vaſcula multa ex cryſtallo, nonnullaque ex achate perpulchre elaborata, item annuli aurei* XL. *variis gemmis adornati, erat & ſmaragdus auro incluſus, in eoque ſculptum caput, quod creditum eſt, ipſum Honorium referre. is quingentis aureis noſtratibus aeſtimatus eſt. praeterea inaures, monilia, aliaque muliebria ornamenta, in quibus bulla, earum quas hodie Agnus Dei vocant; per cujus ambitum inſcriptum erat,* MARIA NOSTRA. FLORENTISSIMA *laminaque ex auro, in ea haec nomina* MICHAEL. GABRIEL. RAPHAEL. VRIEL. *literis Graecis caelata. item veluti racemus ex ſmaragdis aliisque gemmis conſertus, & diſcriminale ex auro longitudine* XII. *digitorum, inſcriptum hinc:*

DOMINO. NOSTRO. HONORIO
hinc
DOMINA NOSTRA. MARIA

Ad haec inerat Sorex ex chelidonio lapillo, cochleaque & patera ex cryſtallo: item pila ex auro, luſoriae ſimilis; ſed quae in duas partes dividi poterat. Innumerae pene aliae inerant gemmae, quarum etſi plurimae vetuſtate corruptae, nonnullae tamen recentem admirandamque pulchritudinem retinebant.

Vidit deſcripſitque Marlianus. Vid. *Barth. ad Claud. Feſcennina.* 767.

INCERTORVM

5 *In Leybnicio Caſtro Epiſcopi Seccovienſis.*

MEAS. *CLAVDIVS. †V. P. P. P
N. M. T. D. N. M. QVE. EIVS
SEMPER
E Lazio.

* De eodem alius apud Lazium DIVO. CO. POS. M. CLAVD.

† Id eſt, *Vir Perfectiſſimus Praefectus Provinciae Norici Mediterranei ut* CCLXXXI: 1. 5.

6 *Auguſtae Taurinorum in aedibus Caſſiani Putei fracto hinc inde marmore.*

.....CAESARI. A.....
....IIII. IMPERAT.....
.....ARVS. PRIMVS.....
PRAEF. FABR. T......
E Pingonio.

7 *Georgii oppido Delphinatus, in via militari, quae Mediolanum ducit, prope amnem Druentiam, in cippi parte averſa.*

PIO. PRINCIPI
.....INVICTO
RESTITVTORI. ORBIS
PROVIDENTISSIMO
RETRO. PRINCIPVM
.....B. OMNES
FORTISSIMO
NANIVS. RVF. KARVS. V. F. PROC. II
PRAEFECTVS. *ALPIVM. MARITIMAR
DEVOTVS. NVMINI. MAIESTATIQ.
EIVS

Vid. Spon. *Miſcel. Erudit.* p. 161.

E Surita qui vidit.
* Vid. Cluv. l. 1. Ant. Ital. c. 32.

1 *Hortini in Faliſcis fragm.*

. . . .

. . . .

. . . . OR
DO. ET. POPVLVS. COLONI
AE. FALISCORVM. CV
RANTE. TYRIO. SEPTIMI
O. AZIZO. V. P. *C. V. R. R. P. DEVO
TI. NVMINI. MAIESTATI
QVE. EIVS

Ex Ant. Maſſae libro de reb. Faliſcorum.
* Sirmai delendae ſunt, & legendum CVR. R. P. id eſt *curator reipublicae*,

2 *Romae in hortis Medicaeis.*

SERASPADANES. PHRAATIS
ARSACIS. REGVM. REGIS. F
PARTHVS
*RHODASPES. PHRAATIS
ARSACIS. REGVM. REGIS. F
PARTHVS

Velſerus exſcripſit in monumentis Vindelicis, & Scal. Iſagog. Canon. f. 166.
* De his vide Strabonem lib. I. XVI. qui ait obſides iſtos Romae fuiſſe. De Vonone natu maximo Phraatis liberorum obſide Romae, & accito a Parthis in regnum vid. Tac. lib. 2. Annal. c. 2.

3 *Romae apud Delphinios.*

Boiſſ. T. VI. 2.

SITALCES. DIVI AVGVSTI ſic OPSES. *THRACVA	IVLIAPHYLLIS SOROR. EIVS

Gruterus e ſchedis Knibbii.
* THRACVM Boiſ.

4 *Neapoli in baſi ſtatuae muliebris, cujus ambae manus ſunt involutae veſti. ſcheda Pighii. quae tanquam columnae pars eſt ex Pario, in domo Comitis Mataloniae.*

Contuli cum Pighianis. Grut.

ΒΑCΙΛΙCCΑΝ ΑΡCΙΝΟΗΝ ΒΑCΙΛΕΩC
ΠΤΟΛΟΜΑΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑCΙΛΙCCΗC ΒΕΡΕΝΙΚΗC
*CΤΡΑΤΩΝΙΚΗ ΒΑCΙΛΕΩC' ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Grutero ex Metelli ſchedis Gutenſtenius.
* CΤΡΑΤΟΝ ΚΗ. Pigh.

5 *Romae in hortis magni Ducis Hetruriae.*

Ο ΚΛΕΙΝΟCΙΝΙC ΒΑCΙΛΕωC ΑΜΑΖΑCΠΟC
Ο ΜΙΘΡΙΔΑΤΟΥ ΒΑCΙΛΕωC ΚΑCΙΓΝΗΤΟC
ω ΓΑΙΑΠΑΤΡΗC ΚΑCΠΙΑC ΠΑΡΑΚΛΗΟΡΑC
Ι ΒΗΡΙΒΗΡΟC ΕΝΘΑΔΙΤΕΤΑΡΧΥΤΑΙ
ΠΟΛΙΝΠΑ ΡΙΡΗΝΗΝ ΕΔΕΙΜΕΝΙ ΚΑΤωΡ
ΕΛΑΙΟΘΗΛΟΝΑΜ ΦΙΜΥΓΔΟΝΟC ΝΑΜΑ
ΘΑΝΟΝΔΟ ΠΑΔΟC ΑΥ CΟΝωΝ ΑΓΗΤΟΡΙ
ΜΟΛωΝΑΝΑΚΠΝΑΡΘΙΚΗΝC ΦΥCΜΙΝΗΝ
ΠΡΙΝΠΕΡ ΠΑΛΑΖΑΙΧΕΙΡΑΔΗΙωΙΛΥΘΡωΙ
ΙΦΘΙΜΟΝΑΙΑ ΙΧΕΙΡΑΔΟΥΡΙΚΑΝΟΖωΡ
ΚΑΙΦΑC ΓΑΝΟΥΚΝωΔΟΝΤΙΠΕΖΟCΙΠΙ
Ο ΔΑΥΤΟCΙCΟC ΠΑΡΘΕΝΟΙCΙΝΔΙΔΟΙΑΙC

Exſcripſit Urſinus, qui miſit Grutero ut & hanc ſequentem, quam tamen non recordatur ubi viderit.
Vide Scalig. not. fol. 2. pr.

6

ΑΤΕΙ::::: ΡΙΝΕ::::.ΡΙΔΕΙΚΕΤΟΝΔΗ:ΔΡΟΕΑΟΙ
ΑΤΟΝΑΕΚΑΝΙ ΗΤΕΙΝΑΤΟ ΠΑLΟCΝΙΟ
ΑΕΝΙΜΕΕCΙΤΕ ΤΙΜΕΝΟΝ ΗΓΕΜΟΝΕCΕΙ
:::ΔΕΓΙΑΗΙΜΥΡΑΜΕΝΟΝΙΟΙΜΕΝΙ
:: :: ΜΙΡΟΙCΙΝΠΙΦΟΙΜΕΝΗΕΛΕΓΟΙCΙΝ
ΑΙΜΕΝΗΙΟΙΗΓΑΜΜΟΡΟΝΕΥΕΠΙΗC.
ΤΟΜΕΝΟΙΧΕΤΑ::::ΤΟΝΥΠΑΗΜΗCΙΝΑΝΑΥΡΟΥ
ΤΗΕ::::::ΥΑΙΡΑΠΤΗΝΥΡΑΜΕΝΟΙΟΛΙΘΟΝ
::::::ΝΔΑΡ[illegible]ΙΕΡΟΕΝΕΗΝΑ:::ΠΑΛΑΙΟΗΚΑΤΟΙΥΜ.
ſic ſic
ΑΛΡΙΑΝΟC ΜΟΥC:::::ΑΙΜΟΝΑΦΙVΓΑΤΝVΝ
:::::ΖΡΔΕΝΟΨΙΓΟΝΟΙCΙΝ Π:::::ΚΛΕΑΤ.::::::.
:::::::ΜΑΠΑΜΙΗCΑΙ ΑΛΟCΕ ΥΦΡΙΙΥΝ.

Vide Scaligeri notas, ubi hos ſenarios reſtituit.

00082864

Digitized with financial assistance from

Observer Research Foundation

on 22 February, 2020